NRE

GOTTLIEB CHRISTOPH. HARLESS
CONSILIARII AVLICI ET P. P. O. IN VNIVERSITATE LITTERARVM ERLANGENSI

BREVIOR NOTITIA

LITTERATVRAE GRAECAE

IN PRIMIS

SCRIPTORVM GRAECORVM

ORDINI TEMPORIS ADCOMMODATA

IN VSVM

STVDIOSAE IVVENTVTIS

LIPSIAE
IN LIBRARIA WEIDMANNIA
CIƆIƆCCCXII

AVGVSTISSIMO ET POTENTISSIMO

REGI AC DOMINO

DOMINO

MAXIMILIANO JOSEPHO

REGI BAVARIAE REL. REL. REL.

REGI AC DOMINO SVO

LONGE INDVLGENTISSIMO

PATRI PATRIAE LENISSIMO

HVNC LIBELLVM

SACRVM ESSE IVBET

GOTTLIEB CHRISTOPH. HARLESS

Mira lenitas raraque indulgentia erga omnes, imperio TVO ſubiectos, inſignis comitas, qua cunctos, quibus facilis ad TE aditus patet, TV

REX AVGVSTISSIME

excipere ſoles, et munificus amor erga litteras harumque doctores pariter atque cultores, et reliquae virtutes, quae in pectore TVO reſident omniumque ore celebrantur, me ad TVAM adorandam purpuram et ad ſummam meam erga TE religionem atque venerationem TIBI palam teſtificandam non duxerunt, ſed rapuerunt. Quam ob rem mihi temperare non potui, quin *Nomini* TVO *Auguſtiſſimo* hoc, leue quidem, opuſculum inſcriberem TIBIque tamquam pignus animi erga TE pii offerrem, laeta ſpe fretus, fore, ut pro ea, quae in TE

eſt,

eſt, lenitate animique magnitudine, ſi errauero, meae audaciae, aut potius maximae erga TE reuerentiae atque venerationi ignoſcas indulgentiſſime.

Ego vero deum precor, vt TV cum Familia TVA Regia, omni felicitate abundans, diu adhuc viuas floreasque, et vltimam vitae humanae metam ſaluus ſoſpesque conſequaris. TVAE autem fidei ac tutelae vt me meosque habeas commendatos, ſupplex oro TE obſecroque. Sum

NOMINIS TVI

AVGVSTISSIMI AC POTENTISSIMI

CLIENS DEVOTVS

GOTTLIEB CHRISTOPHOR. HARLESS.

AEQVO ERVDITOQVE LECTORI

S. D. PL.

GOTTLIEB CHRISTOPH. HARLESS.

Ad breuiorem hanc Notitiam in vſum ſcholarum edendam a viris quibusdam doctis, praeſertim a cel. *Müllero*, Rectore ſcholae Cizenſis digniſſimo de litterisque antiquioribus optime merito, excitatus, quomodo in illa conficienda verſatus ſim, paucis declarabo. Ea igitur, quae in Introductione in hiſtoriam litteraturae graecae atque in Supplementis latius exponenda duxe-

quam in notis apte docteque inseruit. Alia, quae addi possent, postea deprehendi; sed veritus, ne, dum ea in adpendice congererem, molestus fierem, et latius extrauagarer, ea in praesenti praetermittere malui. Tu vero, L. B. hoc Catone contentus, lubenter accipias hoc opusculum, mihique, ubi errauerim, benigne ignoscas velim. Vale, et vt mihi meisque conatibus fauere pergas, Te etiam atque etiam rogo oroque. Scr. Erlangae ipsis Nonis Octobr. cIↃIↃCCCXII.

PROOE-

PROLEGOMENA.

1. De origine et antiquitate linguae graecae, de eius praeſtantia, ſuauitate atque vbertate orationis, et quam vtile atque neceſſarium vel hodie cuilibet, qui vltra plebem ſapere cupiat, ſit curatius illius ſtudium, non eſt, quod poſt operam doctiſſimorum hominum *) et multa eaque ſplendida tam antiquioris quam recentioris aetatis exempla vberius disputemus. Atque ad ipſius linguae latinae, a graeca maximam partem ortae, ſcientiam interiorem, et ſolidam latinorum poetarum potiſſimum atque oratorum, quorum magiſtri fuerant Graeci, intelligentiam permultum confert perpetuum auctorum graecorum ſtudium, quamquam haud defuerunt, qui id haud omnino neceſſarium eſſe perperam contenderent.

2. Vt autem omnes res humanae ſua habent fata, et, a tenuibus profectae initiis, ſenſim ſenſimque creſcere, dein, quando per quosdam gradus ad faſtigium peruenerunt, modo paullatim, modo ſubito decreſcere, ſuamque priſtinam dignitatem

*) Nubem librorum, in quibus de vſu, praeſtantia et neceſſitate linguae graecae diuerſimode agitur, excitatam reperies in Catalogo bibl. *Bünau.* tom. I. p. 636 ſqq. in *Jo. Simonis* Introductione — in L. Gr. ſect. I. §. 7. in *Lawätz* Handbuch für Bücherfreunde, vol. I. part. 1. p. 393—399. aliosque in libris mox citandis laudaui VV. DD. in hoc litterarum genere verſatos, quibus add. *Car. Gottlieb Anton* in progr. Gründe zur Empfehlung der griech. Sprache. Görlit. 1809. 4.

tatem ſuumque ſplendorem amittere ſolent; ita quoque lingua graeca et artium ac litterarum cultura vel fortunae caſu, vel mutatione rerum publicarum facta vel aliis de cauſis ſuas habuerunt viciſſitudines atque periodos. Namque *prima* aetas fuit plerumque rudis et infantia ac pueritia linguae. Ante Homerum quidem plures perhibentur fuiſſe, qui carmina conderent; ſed vel plurimorum nomina tantum ſuperſunt, vel carminum, quae adhuc ſub quorumdam nominibus circumferuntur, notitia vaga eſt incertaque. *Altera,* ſplendidiſſimorum ingeniorum feraciſſima, aetas, quae iuuenilis, dein virilis dici poteſt, ab Homero vsque ad Alexandrum M. duci poteſt. At haec aetas commode in quatuor diſpeſcitur claſſes, ſcite docente et vberius ſuam exponente ſententiam cl. *Auguſto Matthiae,* Directore Gymnaſii Altenburg. *) In prima, ab Homero vsque ad illud tempus, quo primum proſa oratio exculta et litterarum ſtudium Athenas illatum eſt, poeſis, primum epica, tum gnomica et de natura rerum mundique origine figmenta exornans, (in qua tamen vtraque prima philoſophiae ſemina iacta fuerant,) denique lyrica vnice propemodum fuerunt celebratae. Secunda igitur aetas initium capit ab inuento et iam inualeſcente proſae orationis vſu. Primorum tamen illius auctorum oratio, numeris quidem verſuum ſoluta, parum a poetica discrepabat dictione; tum vero per Herodotum in tertia periodo ab Olympiade fere 80. vsque ad Athenas a Lyſandro captas vires ſumſit, et hiſtoriae ſtudium effloruit. In hac apud Athenienſes potiſſimum philoſophia, ab auctoribus maxime Anaxagora et Socra-

*) In proluſione de hiſtoria litterarum graecarum ſecundum aetates et tempora ſua deſcripta; recuſa in eiusd. V. D. Miſcellaneis philologicis, vol. I. part. 2. p. 217 ſqq. Altenb. 1803. 8.

Socrate emendata, et Socratis disciplina quam plena fuerit ad fructum, ad morum emendationem, ad saniorem orationis et philosophiae culturam, satis constat: nec non eloquentia, quam etiam Sophistarum studia, e Sicilia et Magna Graecia primum Athenas illata, aluerunt, atque poesis dramatica, praesertim tragica, enatae sunt atque adultae. In quarta denique periodo summi oratores et acutissimi philosophi exstiterunt, et comoedia noua orta et ingenio arteque Menandri ac Philemonis in sequenti periodo ad fastigium paene euecta est: contra tragica poesis paene obmutuit, et in historica arte vnus fere Xenophon eminuit. Litterae tamen cum fructu in alias etiam oras, cum primis in Siciliam ac Magnam Graeciam, immigrarunt. *Tertia* aetas sequuta est a temporibus Alexandri M. ad tempora Augusti imperatoris. Exstincta libertate Graecorum flos periit eloquentiae. Initio quidem viguit adhuc aetas linguae graecae virilis. Senectus tamen coepit paullatim imminere. Attamen Ptolemaeorum inprimis cura, museo Alexandriae instituto et bibliotheca copiosissima instructa, excitata sunt multorum hominum studia et reuocata ad litterarum seueriorum non minus quam mansuetiorum amorem; et ortum est atque incrementum accepit genus criticorum, grammaticorum et litteratorum. *Quarta* aetas ab Augusti temporibus vsque ad Constantinum M. protulit quidem splendida quaedam ingenia et praestantes historicos atque poetas, at paucos: contra obmutuit vera eloquentia, sobria philosophandi ratio transiit in nugas aut inutiles controuersias, et illa tempestate pristinus flos sermonis atque elegantiae atticae sensim sensimque periit; qui in *quinta* aetate a Constantino M. imperatore vsque ad Constantinopolin a Turcis expugnatam siue ab a. Chr. 306. vsque ad a. 1453. sensim magis defloruit et paene exstirpatus est, et tristissima senectutis in-

grauescentis cognoscitur facies. Paucorum tamen studio operaque factum est, vt vmbra quaedam antiquae sapientiae graecae remaneret, nec omnis humanitatis sensus amitteretur. Quum plures quoque docti viri, vt summam calamitatem mortemque effugerent, in Italia tutum portum quaererent et inuenirent; eodem scientiam atque amorem litterarum graecarum transtulerunt eumque exemplo atque disciplina nutriuerunt. Quare noua lux in Italia et deinceps in reliquis imperii occidentalis terris effulsit. Hunc equidem ordinem, quod ad enarrationem vitarum et scriptorum profanorum auctorum spectat, (nam vt scriptores sacros atque ecclesiasticos a reliquis seiungerem, melius mihi visum est,) in conficiendo hoc libello retinui. Alii alium ordinem sunt sequuti.

3. Historiam fataque linguae graecae et vitam auctorum graecorum atque librorum varii generis, ab illis compositorum, cum deperditorum, tum inprimis superstitum, horumque editionum multi viri docti diuersa ratione ac fortuna, modo copiosius atque diligentius, modo breuius leuiusque, enarrarunt. E multis primum nominabo tantum quosdam, Georg. Caspar Kirchmannum, Laur. Ingew. Blingium, Valent. Ernest. Loescherum, Jo. Meursium, Mich. Langium, Laur. Lundium, Gerh. Jo. Vossium, Dan. Georg. Morhof, Augustinum Bischof, Tanaquil Fabrum, (le Fevre,) Laur. Reinhardum, Jo. Ernest. Immanuel. Walchium, J. G. Hauptmannum, Beniam. Hedericum, J. J. Eschenburg etc., ut eos omittam, qui in historia vel antiqua, vel theologiae, iuris, artisque medicae exponenda, vel in specie de scriptoribus ecclesiasticis, ex. gr. Baronius, du Pin, Caue, Oudinus, Ceiller, Schroeckh, Gothofr. Lumper etc., vel in historia philosophiae enarranda, ex. gr. Thomas Stanlei, Jo. Jonsius, Jac. Brucker, Radulph. Cudworth aliique, vel in Lexicis eruditorum,

rum, ex. gr. Petr. Bayle, Jac. Ge. de Chaufepié, Joecher, Adelung etc. de ſcriptoribus graecis itidem egerunt. Tum potiores ac recentiores, qui hiſtoriam litteraturae graecae vel ex inſtituto concinnarunt, vel cum hiſtoria aliarum linguarum gentiumque coniunxerunt, paullo copioſius indicabo. Agmen ducat:

Jo. Albert. Fabricius, D. Theol. et Profeſſor Hamburgenſis, qui opus grande edidit, inſcriptum: *Bibliotheca graeca, ſive notitia ſcriptorum graecorum* etc. Hamburgi 1705—1728. 4. XIV voll. Plurima tamen volumina recuſa ſunt, et primum quidem ibid. a 1708. et 1718. 4. Conf. *Herm. Sam. Reimari* de vita et ſcriptis J. A. Fabricii commentar. Hamburgi 1737. 8. pag. 118—134. Nouam operis illius praeſtantiſſimi editionem, multis acceſſionibus locupletatam, interdum immutatam, curare coepi, cuius volumen primum prodiit Hamburgi ap. Car. Ern. Bohn, 1790. mai. 4. vol. XII. a. 1809. reliqua voll. ſi deus vitam viresque et meliora tempora conceſſerit, ſubſequentur. Tum:

Georg. Chriſtoph. Hamberger in *Zuverläſſigen Nachrichten von den vornehmſten Schriftſtellern vom Anfange der Welt bis* 1500. tom. I—IV. Lemgov. 1756—1764. 8. Tomo I. docta copioſaque praemiſit prolegomena, quae omiſit in minore editione ſeu compendio quodam, at tamen hinc inde aucto, ſuperiorum tomorum:

Kurze Nachrichten von den vornehmſten Schriftſtellern vor dem ſechszehnten Jahrhundert, in einem Auszuge aus ſeinem gröſsern Werke. Lemgov. tom. I. 1766. tom. II. 1767. 8.

Bibliothek der griechiſchen Literatur, von Jo. Chriſtph. Fried. Schulz. Gieſſae 1772. 8. Eiusdem *Zuſätze zu ſeiner Bibliothek der griech. Liter.* ibid. 1773. 8.

Chri-

Christph. Saxius in Onomastico literario, siue nomenclatore historico-critico praestantissimorum omnis aetatis, populi, artiumque formulae scriptorum, — ab orbe condito vsque ad saeculi, quod viuimus, tempora digesto. Traiecti ad Rhen. 1775—1790. mai. 8. VII. tom. — Accessit Mantissa recentior onomastici liter. siue pars octaua nomenclatoris scriptorum — nouissimorum, qui vel superstites adhuc sunt, vel nuper decesserunt. ibid. 1803. mai. 8. — Priorum septem partium epitomen, subinde emendatam, idem vir post fata quoque celeberr. edidit ibid. 1792. 8.

Ego ipse edidi Introductionem in historiam L. Gr. Altenburgi 1778. maj. 8. — tum editionem alteram emendatiorem et auctiorem, tom. prior. ib. 1782. — tom. poster. part. I. et II. ib. 1785. — Accesserunt Supplementa, tom. I. Jenae 1804. — tom. II. ib. 1806. maj. 8.

Christian. Dan. Beck commentar. de litteris et auctoribus graecis atque latinis, scriptorumque graecorum editt. Pars I. historiam litterarum graecar. et scriptorum graecor. complectens, sect. I. Lips. 1789. 8.

Jo. Aug. Rienaeker in: *Handbuch der Geschichte der griechischen Litteratur,* Berol. 1802. postquam in tribus prioribus sectionibus litteraturam graecam paucis descripsit, tum historiam Graecorum, in sex periodos distinctam, persequutus est, in tertia autem sectione de dialectis, alphabeto, pronuntiatione, accentibus et palaeographia gr. egit; in sectione quarta historiam singularum partium graecae litteraturae secundum genera, horumque species in 14. capp. exposuit, et in sectione quinta recensuit viros doctos, qui a saeculo sexto vsque ad nostram aetatem de studio litterarum graecarum bene meruerunt. Vbique plures laudavit V. D. qui notitiam singularum partium dederunt vberiorem.

Biblio-

Bibliographiſches Handbuch der geſammten neuern, ſowohl allgemeinen als beſondern griechiſchen und römiſchen Litteratur. Von Georg Niklas Brehm. Erſter Theil. Allgemeine griechiſche und römiſche Litteratur, (in cuius partis pluribus ſectionibus multa collegit, quae ad hiſtoriam litteraturae gr. pertinerent:) Lips. 1797. *Zweiter Theil. Beſondere griechiſche Schriftſtellerkunde,* (in qua ſecundum ordinem ſcriptorum graecor. alphabeticum a littera *A* vsque ad *H* demum recentiores potiſſimum editiones ac verſiones, librique, qui ad interpretationem, emendationem aut illuſtrationem memoratorum auctorum faciant, recenſentur:) ibid. 1800. m. 8.

De *Guil. Dan. Fuhrmanni Handbuch der claſſiſchen Literatur der Griechen* etc. tom. I. Lipſiae 1804. 8. plura in Supplem. ad Introd. part. II. p. 281. ſqq. ſcripſi. Tom. II. ſect. I. Halae 1807. 8. ſect. II. Rudolſtadt 1808. 8. de graecis ſcriptoribus: de romanis in aliis duobus tomis agitur.

Jo. Gottfried Eichhorn in *Geſchichte der Litteratur von ihrem Anfang bis auf die neueſten Zeiten,* tom. I. *Göttingen* 1805. 8.

J. D. Hartmann edidit, ſed non abſoluit, *Verſuch einer Culturgeſchichte der vornehmſten Völker Griechenlands.* Lemgov. 1780. 1796. II. tom. in 8.

Memoratu dignus eſt: Catalogue raiſonné d'une collection d'auteurs claſſiques grecs et romains et d'ouvrages philologiques et critiques publiés en France et en Allemagne. Suivie d'une notice ſur la ſtéréotypie, par *F. Schoell.* Paris 1808. 8. II. voll.

De elementis l. gr. litterarumque forma, tam priſca, quam earum per ſingulas aetates mutatione aut diuerſitate, de earum poteſtate et valore, de accentibus, et vi vſuque particularum, de dialectis, de pronuntiatione aliisque quaeſtionibus gram-

grammaticis, ipsisque Grammaticis, Lexicis *), Scholiastis atque aliis subsidiis, ad discendam docendamque linguam graecam vtilibus in Prolegomenis ad Introductionem et in Supplementis plura collegi et scripsi.

CAPVT I. SECTIO I.

De origine linguae graecae.

Quaestio, vnde litterae graecae ipsaque lingua graeca duxerint originem, et de symphonia atque adfinitate linguae graecae cum aliis linguis, ingenia virorum doctorum valde exercuit in variasque traxit sententias. Natales enim aut incunabula l. gr. quaesiuerunt et deprehendisse sibi visi sunt alii inter Aegyptios, aut Hebraeos, alii inter Scythas, aut Celtas, aut Moesogothos aliosque populos in septemtrione; alii demonstrare adnisi sunt, originem l. gr. esse Semiticam, h. e. colonos Semitarum v. Pelegitarum, qui graece Πελασγοὶ dicti essent, eam circa tempora Isaaci patriarchae primos ex Asia intulisse in Graeciam: alii aliunde l. gr. originem deducere studuerunt. Atque *Philippus Allwood* in *Litterary Antiquities of Greece* etc. Lond. 1800. 4. linguam Ammonitarum seu potius Cuthitarum, quae pars fuisse perhibetur stirpis Ammonitarum, post multas migrationes ac mutationes factas, matrem graecae linguae fuisse somniauit quasi ingenio abusus. Pariter somniasse vide-

*) Lexicographorum ac Grammaticorum tam antiquiorum, quam recentiorum permultorum vberior notitia data est a Fabricio et a me in Bibl. gr. vol. VI. capp. 35—39. Atque supplementa collegit V. D. in *Litterarischen Blättern*, tom. IV. Noribergae, 1804. 4. nr. XI. XII. XIII. Add. Catal. B. Bünau. tom. I. vol. III. e. 3. p. 1799 sqq. et in sect. 3. p. 1807. sqq.

videtur *Kirwan* in commentat. *On the primeval language of mankind*, in *Transactions of the royal Irish Academy*, vol. X., arbitratus, *graecam* linguam fuisse primam linguam et matrem reliquarum, vti cognoui ex actis diurnis: *Der Korrespondent von und für Deutschland*, a. 1807, nr. 221. Vulgaris tamen et antiqua est sententia, Graecos per Cadmum a Phoenicibus accepisse litteras: saltem magna est conuenientia figurarum et litterarum Phoeniciarum ac priscarum graecarum, prouti hae in antiquissimis adhuc reperiuntur monumentis. Quando autem de ortu ipsius l. gr. sermo est, non respiciendum est ad antiquissima Ioniae et totius Graeciae primorumque incolarum tempora, sed ad ea, quibus coepit lingua Graecorum esse peculiaris propriaque nationis cuiusdam, discreta a linguis reliquarum gentium ac nationum. Atque cum Hemsterhusio iudico, linguam gr. ex suo solo enatam, deinceps commutatam, magis magisque cultam esse atque exornatam, et pro diuersitate coeli et terrarum aliisque de caussis varias formas, pronuntiandi, flectendi scribendique ratione, adsumsisse. Atqui, quum antiquiores Graeci e pluribus gentibus atque familiis orti auctique essent, pluresque peregrini vel praedae vel mercaturae caussa confluxissent, et tamquam coloni fixissent sedem, facile fieri potuit, vt ex mixtura veluti diuersarum linguarum et dialectorum et illo confluxu hominum noua exoriretur lingua, et vestigia sermonis, quo utebantur peregrini, praesertim orientis incolae, in lingua gr. remanerent. Atque hinc intelligi potest in iis maxime vocabulis, quae primi homines excogitarunt ad ea, quae necessitas corporis, consuetudinis cum aliis, rerumque, quae primum incurrerent in sensus, potissimum poscebat, indicanda discernendaque, variarum linguarum harmonia aut adfinitas cum aliis. At multa quoque, quae in hanc

hanc rem disputata sunt a viris doctis, aut in coniectura tantum sunt posita, aut etiam lusus ingenii. Meam aliorumque multorum sententiam et argumenta pluribus exposui in Prolegg. ad Introduct. §. 4. p. 11–23. et in Supplem. I. p. 7 sqq. nec non ad Fabricii B. Gr. vol. I. p. 202 sqq. not. g. ibid. cap. 27. p. 216 sqq. ac vol. VI. pag. 685 sq. Add. censorem libri inscripti: *Graecae linguae dialecti recognitae opera Mich. Maittaire*, post Jo. Fred. Reitzium — totum opus recensuit, emendauit, auxit *Frid. Guil. Sturzius*, Lips. 1807. 8. *in Jen. allgem. L. Z.* 1810. nr. 24 et 25. de origine Graecorum, gr. linguae et diuersarum dialectorum acute differentem. Conf. quoque *J. A. Kanne Ueber die Verwandschaft der teutschen und griechischen Sprache*, Lips. 1803. 8. *Godofred. Henselius* in Synopsi vniuersae philologiae, in qua miranda vnitas et harmonia linguarum totius orbis terrarum occulta e litterarum, syllabarum vocumque natura et recessibus eruitur etc. Norimberg. 1741. 8. ab Hebraea, omnium matre, reliquas omnes linguas descendisse, statuit p. 33. et saepius: p. 82 sqq. agit de litterarum gr. ortu etc. M. *Car. Frid. Kadisch* in *Deutscher Monatsschrift, M. Mai*, Lipsiae 1799. 8. p. 27 sqq. copiose quidem atque ingeniose, nec raro tamen contorte audacterque, demonstrare conatus est, quomodo vocabula graeca ex alia lingua, aut ex graecis vocabulis latina et germanica per transpositionem litterarum orta fuerint. Multos libros, in quibus de litteris graecis et de cognatione linguarum etc. vario modo iudicatur, enumerat *Henr. Guil. Lawätz* in *Handbuch für Bücherfreunde u. Bibliothekare*, vol. I. tom. I. p. 68 sqq. 121 sq. quibus adde *Friedrich Jacobs Rede über einen Vorzug der griechischen Sprache in dem Gebrauch ihrer Mundarten, München* 1808. 4. Sed haec sufficiant, ne limites migrare videar.

CA-

CAPVT I. SECTIO II.

De scriptoribus ante Homerum, siue de infantia et pueritia graecae linguae atque philosophiae.

1. Ante Homerum viguisse poetas haud ignobiles, et poeseos natura et antiquitas testatur, atque catalogum illorum collegit Fabricius in B. Gr. vol. I. in quo etiam de iis, quorum opera aut fragmenta vel ficta vel mire adulterata, nec genuina hodie circumferuntur, et ego in hac sectione memorabo, abunde agitur.

2. *Sibylla.* Num vna, an plures et quot fuerint, (antiquissima quidem, nominata, vti perhibetur, *Sambethe*, dicitur Sibylla Hebraea vel Persica; atque Sibylla Cumana ob oracula Tarquinio oblata est notissima;) an nomen generale mulierum fatidicarum, ambiguum esse videtur viris doctis. Certius tamen est, oracula, quae hodie sub nomine illarum circumferuntur et octo constant libris, ficta esse aeuique multo serioris. Principem collectionis et integri corporis oraculorum Sibyll. editionem debemus *Xysto Betuleio*, quae graece cum eius adnotatt. prodiit Basil. apud Oporin. 1545. 4. — In Latinum conuertit oracula et adnotationes in eadem scripsit *Sebast. Castalio*, Basil. ex offic. Oporin. 1546. 8. — Graece cum versione lat. Sebast. Castalionis, et huius in interpretationem suam, atque Xysti Betuleii in graeca Sibyllina oracula adnotatt. ibid. 1555. 8. vt alias mittam editt. — Plenissima, quamquam nondum optima, carminum Sibyll. ex vett. codd. emendatorum, ac restitutorum, diuersorumque commentariis illustratorum editio parata est

est a *Seruatio Gallaeo*, gr. et lat. Amstel. 1689. 4. a quo etiam sunt editae Exercitatt. XXII. de Sibyllis earumque oraculis. Amstel. 1688. 4. Germanice illa vertit *Jo. Chr. Nehring*, Essen. 1702. et Halae 1719. 8. — *Ge. Green* II. diss. de Sibyllis. Witteberg. 1662. 4.

Huc etiam referri potest *Zoroaster*, de cuius aetate, et num vnus an plures fuerint, varia ratione disputatum est a viris doctis. *Zoroaster Persomedes* vixit secundum Saxium in Onomast. Olymp. LXIV. 1. ante Chr. nat. 519. eique varia scripta et Magiae in Perside inuentio tribui solent. *Oraculorum Zoroastris*, siue potius *Zoroastreorum* oraculorum menti Zoroastris adcommodatorum, quae a Platonico quodam philosopho efficta videntur, duplex exstat collectio: minor constat versibus LX. haud integris; quos cum scholiis graecis Gemisti Plethonis edidit *Ludou. Tiletanus*, Paris. 1538. 4. — Postea studio *Jo. Opsopoei* gr. et lat. cum scholiis Plethonis et Pselli nunc primum editis, Paris. 1589. 1599. 1607. 8. — rec. in Opsopoei et Seruatii Gallaei edd. oraculorum Sibyllinorum, atque in *Maittaire* Miscellaneis graecorum aliquot scriptorum, Londin. 1722. 4. — Maior collectio, aucta trecentis viginti plus minus versibus oraculorum ex libris iuniorum Platonicorum congestorum, pro adfinitate argumenti coniunctorum et in vndecim diuisorum sectiones, gr. et lat. edita est a *Francisco Patricio* in libro: Noua de vniuersis philosophia, libris quinquaginta comprehensa. Ferrarae 1591. fol. et Venet. 1593. fol. Lond. 1611. fol. parte V. — Graece et lat. in *Thomae Stanleii* historia philos. anglice, Lond. 1687. 1701. fol. — Oracula Zoroastris, gr. et lat. multis mutationibus atque accessionibus factis, a *Jo. Clerico*, cum huius notis, Amstel. 1690. 8. et in Opp. Clerici philosophic. tom. II. ed. 1695. item in Stanleii historia philos. lat. versa a *Godo-*

fredo

fredo Oleario, Lipſ. 1711. 4. cum Clerici notis in oracula chaldaica p. 1178 ſqq. rec. Venet. 1731. 4. tom. III. p. 318 ſqq. — Ad eum quoque iam olim referebatur opus ſacrum famoſum, *Zendaveſta* dictum. Praeter *Fabric.* in B. Gr. I. cap. 36. p. 304 ſqq. conf. *Jo. Jahn*, D. et P. P. Vindob. in *Bibliſche Archaeologie*, part. III. Vindob. 1805. m. 8. cap. 4. p. 147 ſqq. qui de Zoroaſtre, eius aetate, doctrina, ſcriptisque docte diſſerit, arbitrans, eum vixiſſe ſub Cyaxare I. Medorum rege; eiusque ſcripta eſſe graeca, multa tamen eum ab Iſraelitis mutua ſumſiſſe. Enimuero argumentum eius doctrinae fuit Fetiſchismus aliquanto politior: hinc ſimilitudo diſciplinae Zoroaſtreae cum Moſaica admitti non poteſt. Add. *Blühdorn* de oraculorum graecor. origine et indole. Berol. 1790. 8.

3. *Hermes*, *Trismegiſtus*, ſ. *Thoth*, qui aegyptiacarum litterarum et ſapientiae parens fuiſſe perhibetur, circ. a. m. 2544. et circ. ante Ch. N. 1459. De eo, eiusque ſcriptis, at fictis, quae hodie ſub eius nomine circumferuntur, multa in vtramque partem disputata ſunt. (*Aſclepius* filius Aeſculapii et Hermetis diſcipulus fuiſſe dicitur.) Praeter Fabricium aliosque vide etiam *Car. Frid. Dornedden Neue Theorie zur Erklärung der griechiſchen Mythologie* etc. Gottingae 1802. 8. nr. VII.

4. *Horus*, *Orus*, *Horapollo*, *Horus Apollo* ſ. *Horapollo* nomen eſt ex duobus, idem ſignificantibus, (Horus enim eſt Aegyptiorum Apollo,) compoſitum. Is quidem probabilius videtur fuiſſe Aegyptius: nec tamen, quis aut cuias fuerit, aut quo vixerit tempore, omnino certum eſt. *Hieroglyphica* autem, quae hodie ſub eius nomine vulgata ſunt, et ad cognoſcendam veterum theologiam ſymbolicam, quamquam nec plene nec adcurate traditam, quodammodo poſſunt conducere,

Philip-

Philippus quidam in epitomen reduxiſſe et graece vertiſſe dicitur; vel potius ab homine, nec ſapientiae aegyptiacae nec linguae graecae ſatis perito, profecta videntur. — Princeps eſt editio: Fabulae Aeſopi et Gabriae, gr. atque lat. Phurnutus, Palaephatus, Heraclides Ponticus, *Orus Apollo*, collectio prouerbiorum Tarrhaei et Didymi etc. Venetiis apud Aldum 1505. min. fol. *Jo. Mercerus* primum cum interpretatione lat. atque obſeruatt. Pariſ. apud Chriſtian. Wechel. 1548. 4. dein e ſua recenſione, ibid. ap. Joach. Keruer, excud. G. Morelius 1551. 8. edidit *Ori Apollinis* Hieroglyphica. Poſthaec *Dauid. Hoeſchelius* nouam inſtituit recenſionem, fide cod. Auguſtani textum emendauit, ſuppleuit, et cum obſeruatt. Jo. Merceri ſuisque notis, gr. ac lat. edidit Auguſtae Vindel. 1595. 4. — rec. quibusdam mutatis, ib. 1605. 4. — Hoeſchelii recenſionem reddidit, et Horapoll. hieroglyphica in lucem emiſit *Jo. Corn. de Pauw* gr. et lat. cum integris obſeruatt. et notis Jo. Merceri, et Dau. Hoeſchelii et ſelectis Nicolai Cauſſini ſuisque, (in quibus ſaepe, at iuſto audacius, contextum corrigere ſuſtinuit, at a viris doctis grauiter eſt caſtigatus,) Traiecti ad Rhen. 1727. 4. — Gallice vertit *Jo. Baptiſt. Requier.* Paris 1779. 12.

5. *Palaephatus, Athenienſis*, ſecundum alios Aegyptius. — Quinque libros περὶ τῶν ἀπίστων, *de incredibilibus*, quorum primus reſtat, confeciſſe dicitur. Enimuero auctorem, quisquis ille fuerit, philoſophum multo iuniorem fuiſſe Homero, ex ſcribendi ratione atque fabularum explicatione facile perſpicitur. Nec immerito metuit *Ger. Jo. Voſſius* de hiſtoricis graecis libr. III. p. 183. tom. IV. Operum, ne a Suida duo confundantur Palaephati, quorum vnus fuerit Aegyptius, grammaticus, alter Athenienſis, philoſophus. Libellus vtilis eſt alioquin et propter facilitatem atque

que simplicitatem orationis non minus quam gratam rerum varietatem ad intelligentiam antiquitatis ac mythologiae licet argutius explicitae scholis commendandus. Princeps editio est Aldina, in praecedenti laudata paragrapho, Venet. 1505. min. fol. — Aldinas lectiones saepe, nec raro temere, deseruit *Cornelius Tollius*, idemque in latin. sermonem vertit, notasque et duo ex chronico Alexandrino fragmenta, quae tamen alium Palaephatum habere videntur auctorem, adiecit, Amstel. ap. Ludou. Elzeuir. 1649. 12. et Londini 1656. 8. — Tollii recensionem ac versionem retinuit, et suis notis copiosis immiscuit varias ex cod. bono Rauiano excerptas lectiones *Mart. Brunnerus*, Vpsaliae 1663. 8. — Hanc Brunneri edit. *Paullus Pater*, suis notis et adpendice morali auctam, textu tamen nonnullis locis aliter constituto et in minores particulas dissecto, recudi fecit, Francof. 1686. 8. — Alteram editionum classem duxit *Thomas Gale*, codd. vsus, inter *Opuscula mythologica, physica et ethica*, gr. et lat. cum paucis notis, Cantabrig. 1671. 8. iterum, aliis interdum lectionibus rescriptis, curante Meibomio, Amstel. 1678. mai. 8. — Tertia aetas parentem habuit *Sigismund. Frid. Dresigium*, qui Tollian. textum permultis locis immutauit audacius, suasque coniecturas inanes infarsit, gr. cum paucis notis, Lips. 1735. 8. rec. 1751. 8. — Maiora merita sunt *J. Frid. Fischeri*, qui sexies edidit Palaephati libellum, primum ex recensione J. Fr. Dresigii, (textu tamen hinc inde mutato,) cum eiusdem notis suisque animaduersionibus, atque egregio indice, Lips. 1760. 8. — rec. sine notis ib. 1770. 8. — Tum ex comparatis edd. vett. nouam instituit recensionem, cum multis animaduersionibus et criticis et doctis grammaticis, Lips. 1772. mai. 8. et sine notis, in vsum scholarum, 1777. m. 8. quintum, ex tertia recensione, 1786. m. 8. — Denique

que sexta eius castigata locupletissimaque editio prodiit inscripta: *Palaephati — lib. graece. Sextum edidit, ad fidem cod. msti Mosquensis aliorumque et libri Aldini denuo recensuit, emendauit, explicauit, indicemque verborum gr. copiosissimum adiecit J. Fr. Fischer. Acc. Prolusiones IV. in Palaephatum,* (quas antea conscripserat Lips. 1771. 8. sq.) *vna cum orationibus duabus.* Lips. 1789. m. 8. v. eiusd. praef. ad edit. sextam p. VII. not. 5. — Ab eodem editus est: *Palaephati libellus — a Jodoco Valereo, Cornelio Tollio et Phil. Phasianino e graeco in lat. conversus.* Lips. 1775. 8. et in duabus particulis *Interpretatio lat. — auctore Angelo Cospio:* Prior partic. Lips. 1799. 4. posterior post eius mortem lucem adspexit 1800. — *Palaephat. — mit erklärenden Anmerkungen u. einem vollständigen Wortregister. Für Schulen, von J. Dav. Büchling.* Ed. III. emendat. et auct. Halae 1808. m. 8. *Germanice* verterunt notisque illustrarunt *Jo. H. Fr. Meinecke,* Quedlinb. 1774. 8. — *Jo. Dav. Büchling,* Halae 1791. m. 8. ed. II. 1797. atque melius anonymus, additis adnotatt. mythologicis, Halae 1795. 8. — Add. *Jo. Bened. Carpzovii* obseruatt. philologicarum in Palaeph. *περὶ ἀπίστων* periculum. Acc. aliae animaduerss. in nonnulla Musaei et Achillis Tatii loca. Lips. 1743. 8.

6. *Sanchoniathon.* Antiquitatis et historiae Phoenicum auctor fuisse perhibetur. Sed quis fuerit, et quando vixerit, nondum est exploratum. Opera eius ex Phoenicum lingua in graecum transtulit Philo quidam, Byblius, et fragmenta, at interpolata, servarunt *Eusebius* libr. I. praepar. euangel. cap. 9. *Porphyrius* et *Theodoritus.* Quae anglice vertit *Rich. Cumberland,* addiditque commentarium. Lond. 1720. 8. — Cumberlandi librum in linguam germanicam *Jo. Phil. Cassel* transtulit, Magdeb. 1755. 8. Enimvero,

vero, num illa genuina sint, nec ne, VV. DD. inter se valde dissentiunt.

7. *Orpheus*, Thrax, Linique, vt ferunt, discipulus, secundum quosdam vixit ante C. n. 1255, et Argonautarum comes, Troianis temporibus paullo superior. Eius merita, eaque varia, erga ciues suos, ope potissimum poeseos ac musices, et melioris culturae, siue animum et religionem moresque spectes, siue agrum, fuerunt immortalia, isque auctor habetur mysteriorum. Sed fuerunt, qui vel fuisse vllum Orphea, vel, quae sub eius nomine circumferuntur carmina, ab eo esse confecta negarent. Atqui antiquum quidem Orpheum, qui antiquissima dorica lingua vsus fuisse dicitur, non habemus; sed *Onomacritus*, Atheniensis, tempore Xerxis, Persarum regis, conseruatis sententiis et bona verborum parte, dialectum modo mutasse, nonnullis quoque pro suo arbitrio additis aut demtis, videtur pluribus et antiquioribus et recentioribus VV. DD. Scripsisse autem dicitur 1) *Argonautica;* 2) *Hymnos* LXXXVI; 3) *de lapidibus*, eorumque virtutibus et viribus arcanis praecepta: quod vero carmen nomen Orphei mentiri et foetum esse multo serioris aetatis, hodie exploratum est atque comprobatum; 4) aliaque, quorum fragmenta restant. Versus περὶ σεισμῶν, siue *prognostica de significationibus terrae motuum*, in aliis codd. tribuuntur Hermeti, in aliis Orpheo: et ita dissentiunt quoque editores. Sed hymnos, praecipue Argonautica, diu post Christum natum a simiolo quodam Orphei siue a philosophis neoplatonicis esse conficta, demonstratum iuit cl. *Jo. Gottlob Schneider* in Analectis criticis in scriptores vett. graecos et lat. fasc. I. sect. IV. Traiecti ad Viadrum 1777. 8. cui quum *Dau. Ruhnken* in altera edit. Epistolae criticae II. p. 229 sqq. multa opponeret ad vetustatem Orphicorum Argonauticorum et hymnorum, siue Onomacritus, siue alius Orpheo

subiecerit antiquus, ante Alexandrum M. tuendam: *Schneider* in praef. et frequenter in notis ad suam edit. diluere studuit, et p. XXVII. praef. subscripsit cel. Heynii indicio, auctorem carminis Argonaut. fuisse poetam Alexandrinae aetatis, qui ex argumentis vetustioribus variis materiam poemati sui generis elegerit, ita, ut fabulas antiquissimas et a vulgari narratione diuersas immisceret etc. Cl. *Vossii* *) sententiam, Argonauticorum poëtam aliquot saeculis post Hesiodum vixisse, cl. *Imman. G. Huschke* in commentat. de Orphei Argonauticis, Rostoch. 1806. 4. euertere, contra ostendere studuit, illum certe post Pindarum et probabiliter post Apollonium Rhodium vixisse. Secus sentit *Bernhard. Ludou. Koenigsmann* in *prolusione critica de aetate carminis epici, quod sub Orphei nomine circumfertur*, Slesuic. 1810. 4. **) Docet, argumentis ex ipso carmine ductis, Argonautic. carmen non potuisse esse scriptum ante Alexandrum M. aut curatius, non ante tempora Seleuci Nicatoris et Antiochi Soteros. Idem demonstrare studet, Apollonium Rhodium, Eratosthenis in bibliotheca Alexandrina successorem, carmen Orphicum ante oculos habuisse, multa ex eo sumsisse mutua, multa alia emendasse, et secundum Eratosthenis systema magis mutasse: ex quibus colligit, auctorem illius carminis post Antiochum et sub primis Ptolemaeis, adhuc ante Eratosthenem in viuis fuisse.

Prin-

*) V. *Jen. allgem. L. Z.* 1805. nr. 138 — 140. vbi Ruhnkenii caussam suscepit refutauitque *Schneideri* atque *Hermanni*, qui poetam interiecit medium inter Q. Smyrnaeum atque Nonnum, rationes. Id. cl. *Hermann* in progr. s. dissertat. de argumentis pro antiquitate Orphei Argonauticorum, maxime a Koenigsmanno allatis, Lips. 1811. 4. p. 9 sqq. refutat Koenigsm. sententiam.

**) Vide Gotting. ephem. litter. 1810. nr. 181 et 182. pag. 1813 sqq. Laudanda est insuper *Schoenemanni* comment. de *Geographia Argonautarum*. Gotting. 1788. 8.

Principem editionem, quae vero habet tantum Argonautica et Hymnos, Hymnosque *Procli Lycii*, Philippus Junta Florent. 1500. 4. gr. expressit typis: quam repetendam curauit Aldus, gr. Venet. 1517. 8. praemisso *Musaei* carmine cum versione lat. adiectoque *Orpheo* de lapidibus. Tum aliquoties et graecus textus, ex prioribus maximam partem ductus, et versiones latinae lucem adspexerunt vsque ad *H. Stephanum*, qui beneficio ingenii Argonautica, Hymnos et carmen de lapidibus multis locis emendauit doctasque addidit animaduersiones, inter Poetas graecos principes heroici carminis, 1566. fol. — Textum notasque Stephani reddidit et locupletauit suis notis atque emendationibus ad Argonautica, notisque Jos. Scaligeri in hymnos *Andr. Christi. Eschenbachius*, Noribergensis, Traiect. ad Rhen. 1689. 8. — Postea *Jo. Matthias Gesnerus*, diu diligenterque in emaculandis interpretandisque Orphicis versatus, ante mortem absoluit (quam, eo mortuo, curauit et praefatus est *Geo. Christoph. Hamberger*,) edit. nouam cum notis suis, item H. Stephani et Eschenbachii, Lips. 1764. 8. Fragmenta mire auxit. Multa tamen desiderarunt aut culparunt multaque Orphicorum loca aliter vel illustrarunt vel correxerunt Heyne, Ruhnken, Schraderus aliique. Nouissima editio est: *Orphica* cum notis H. Stephani, A. C. Eschenbachii, J. M. Gesneri: recensuit *Godofr. Hermann.* Lips. 1805. m. 8. — Separatim edita sunt singula, quorum recentiores memorabo editiones. — *Argonautica*, ex libris scriptis et coniecturis virorum doctorum suisque aucta et emendata, interpretatus est *Jo. Gottlob Schneider*, gr. subiectis notis egregiis, maximam partem criticis. Jenae 1803. mai. 8. — Germanice vertit *Car. Aug. Küttner*, Mitau. 1773. 8. et cum aliorum carminibus, Altenburgi 1784. 8. — metrice *Georg. Christph. Tobler*, Basil.

fil. 1784. 8. — *Hymni* quinque, gr. et lat. interprete Jos. Scaligero, cum notis *Mich. Maittaire*, inter *Maittaire* Miscellanea graecorum aliquot scriptorum carmina, Londini 1722. 4. — In iisdem Miscell. reddidit *Maittaire* Orph. περὶ σεισμῶν, gr. cum versione lat. *J. A. Baifii*, suisque notis: item *Brunck* in Analectis vett. poet. gr. tom. III. p. 11. sqq. gr. paucis adnotatt. additis ib. p. 237. — *Hesiodi Opera*, quae exstant: *Orphei* et *Procli Hymni*. Omnia gr. lat. ab *Antonio Maria Saluini* in linguam italicam translata, cum adnotatt. ex probatissimis auctoribus excerptis, — accurante *Anton. Zanolini*, J. V. D. et in Seminario Patavino LL. OO. Profess. Patau. 1747. 8. — Tres *hymni Orphici* e codd. msst. primum in lucem editi sunt notisque criticis illustrati a *Gilb. Wakefield* in Silua critica, part. IV. p. 248 sqq. Lond. 1793. 8. conf. M. *Jo. Chr. Guil. Gerlachii* disp. de hymnis Orphicis, Gottingae 1797. 8. ac *Frid. Snedorf.* de Hymnis veterum Graecorum, Hafniae et Lips. 1786. 8. p. 48 sqq. — Specimina hymnorum 49. Orphei, theotisce a *Toblero* versorum, leguntur in (Füssli) Museo Heluetico (*Schweizerisches Museum*), Tiguri, vol. I. et II. vt mittam *Antonii*, *Hohlii*, *Cludii* et *Lenzii* versiones quorumdam hymnorum germanicas. — Περὶ λίθων, *de lapidibus* — gr. et lat. ex edit. J. M. Gesneri. Recensuit notasque adiecit *Thomas Tyrwhitt* etc. Londin. 1781. mai. 8. sine accentibus.

8. *Musaeus Atheniensis.* Circiter a. ante Chr. nat. 1253. ille poeta philosophus vixisse et multa scripsisse dicitur. Sed carmen epicum, *de Herone et Leandro*, quod sub nomine *Musaei* hodie circumfertur, floridum quidem atque venustum, a simplicitate autem atque aetate Homeri valde alienum, ad tempora Nonni Panopolitani, a cuius tamen

men abest tumore, saec. V. esse referendum, plurimi critici hodie consentiunt. Eum, qui in codd. vocatur Grammaticus, Neapoli ortum sub Theodosio imperat. vixisse, opinatur *Franc. Mazarella Furaeus* in praefat. ad suam carminis edit. cum versione lat. et italica, Neapoli 1787. m. 8. — Editt. potiores et recentiores hae sunt. Num vero Aldina prior, gr. ac lat. cum Aldi praefat. graeca, 4. sine anni nota, forte 1494. an probabilius ed. sine a. et l. nota, ad calcem voluminis inscripti: *Gnomae Monostichoe ex diuersis poetis secundum ordinem alphabeticum*, in forma 4. litteris quadratis excusa, melior et correctior superiore, quam Lascarin ante annum 1495. curasse, multis videtur credibile, princeps sit habenda, dissentiunt critici. Aldus in altera edit. gr. et lat. cum Orphei carminibus, Venet. 1517. 8. interdum discessit a priore. Alteram vtram, praecipue Lascarianam, ac Basileensem primam ap. Froben. gr. et lat. 1518. 8. vt plurimum sequutae sunt reliquae vsque ad *H. Stephanum*, qui inter *Poetas graecos principes heroici carminis* (Paris.) 1566. fol. in constituendo Musaei textu fuit diligentior. Ex Stephaniana fluxerunt, paucis hinc inde factis mutationibus, doctae vtilesque editt. *Jo. Henrici Kromayeri*, cum huius et Barthii aliorumque notis: acc. argumenti eiusdem binae P. Ouidii Nasonis epistolae, Halae Magdeb. 1721. 8. cuius recensio basis facta est plurimarum seqq. editt. — ex rec. *Matthiae Roeveri*, cum scholiis gr. primum nunc editis, varr. lectt. et notis, Lugd. Bat. 1737. 8. — ex rec. *Jo. Schraderi*, qui plenissimam et doct. edit. cum varr. lectt. suis notis et animaduersionum libro, ineditisque Petri Francii coniecturis iuuenis adhuc curauit, Leouard. 1742. 8. — *Jo. Bened. Carpzov* primum solum textum gr. formulis typographicis exscribi fecit Helmstad. 1749. 4. dein ipse curatius recensuit poëma, gr. cum varr. lectt. selectisque emendatt. ac metaphrasi

phrasi Dau. Whitfordi, Magdeb. 1775. 8. *) — Commendanda est ed. *Car. Frid. Heinrich*, qui contextum gr. recognouit et eruditis instruxit adnotatt. gr. Hannou. 1793. min. 8. atque ex versuum ratione coniicit, auctorem carminis post Nonnum poetam vixisse. Idem antea iam in Specimine animaduersionum in Musaei carmen de Herone et Leandro, Gottingae 1792. 8. ingenium et dexteritatem probauit VV. DD. Praeterea carmen ediderunt *L. H. Teucher*, qui notas et indicem gr. germanic. adiecit, Lips. 1789. 8. rec. 1795. 8. — *J. B. Gail* gr. cum version. lat. et gallica notisque, Paris. an. IV. (1796.) mai. 4. — *Fr. J. Gabr. de la Porte du Theil* gr. cum prosaica gallica interpretatione, Paris. 1784. 12. — gr. et italice in *versi sciolti* in *Girolam. Pompei* Opp. ital. Veronae tom. II. a. 1790. 8. et separatim typis Bodon. Parmae mai. 4. — *Musaeos. Urschrift, Uebersetzung, Einleitung und kritische Anmerkungen von Franz Passow*, Lips. 1810. 8. Aetatem auctoris poematis et huius ipsius secundum epistolam Procopii Gaz. ad quemdam Musaeum collocare malit Passow in saeculo vel sexto ineunte, vel quinto exeunte. — In linguam gallicam transtulerunt carmen *Delencourt*, Argentor. 1802. 4. cum IX. figg. et liberius *Ch. L. Mollerant*, Argentor. ac Paris. 1806. 12. — Germanice verterunt haud pauci: *Grillo*, Halberstadt 1771. 12. — *Küttner*, Mietau 1773. 8. rec. cum aliis auctoribus gr. Altenburg. 1784. 8. — *Fürchtegott Christian Fulda*, versibus hexametris, Lips. 1795. 8. cum separatim, tum in suo Florilegio s. *Neuen Blumenlese deutsch. und verdeutschter Gedichte*, ibid. eod. anno p. 105 sqq. atque in *Blumenlesa* a. 1797. — Anonymus, Basil.

*) Idem conscripsit: Obseruationum philologicar. in Palaephatum periculum. Acc. aliae animaduerss. in nonnulla Musaei et Achillis Tatii loca. Lips. 1743. 8.

sit. 1784. 8. — Anonymus metrice ac libere, cum adnotatt., hac inscriptione: *Der nächtliche Schwimmer, oder Hero und Leander, eine Reliquie für Liebende, von Musaeus*, Ronneburg. et Lipf. 1799. 8. In primis laudatur versio *Comitis Christi. de Stollberg*, in eius *Gedichten aus dem Griechischen*, Hamburg. 1782. 8. p. 254 sqq. — *Hero und Leander nach Musaeos, von A. L. Danquard*, Heidelberg. 1809. 12.

9. *Hanno*. Fuit dux Carthaginiensium, et ad explorandas oras maritimas missus, suae nauigationis historiam, siue *Periplum*, punice scriptam, composuit. Ex eius vberiore expositione iussu senatus confecta et publicata in temploque adseruata esse fertur summa, quae oras maritimas, lacus, insulas fluminaque, hucusque incognita, recenseret. Quam breuiorem recensionem quidam, forsan Syracusanus, aut, propter barbarismos quosdam, alius multo post in linguam graecam convertisse dicitur. Sed quando vixerit *Hanno*, et de periplo adeo in alia omnia discedunt viri docti, vt, quid verum sit, aut falsum, aut probabile, haud facile possimus expedire. Primam vero editionem parauit *Sigism. Gelenius* cum Arriani periplo ac Plutarcho de fluminibus et montibus etc. Graece. Basil. 1533. 4. — *Andreas Gesner.* latine vertit nauigationem Hannon. scholiaque addidit subiecitque Jo. Leonis Africani de totius Africae descriptione libr. IX. lat. Tiguri 1559. 8. — Tum ediderunt Graece cum Gesneri versione atque huius Bochartique animaduerss. *Abr. Berkelius*, additis Stephani Byzantini de vrbibus et populis fragmentis. Lugd. Bat. 1674. — Graece cum Gesneri vers. *Jo. Hudson* in vol. I. Geographiae veteris scriptor. gr. minor. Oxon. 1698. 8. — Graece et hispanice, cum notis criticis, grammaticis atque geographicis *Petr. Rodiguez Campomanes* in opere: Antigüedad maritima de la republ. de Cartago. Matrit. 1756. 8.

(conf.

(conf. *Mich. Hissmann* ad versionem suam libri: *Neue Welt- und Menschen-Geschichte* vol. IV.) — Graece et anglice cum notis Vossii ac Gesneri, tabulisque geograph. *Thomas Falkoner.* Oxon. 1797. mai. 8. — Graece et germanice cum animaduerss. *Conr. Arn. Schmid*, ad suam vers. *Arrians indische Merkwürdigkeiten.* Brunsv. 1764. 8. — *Jo. Leon. Hug* edidit *Hannonis Periplum*, gr. cum adnotatt. atque emendatt. et praemissa longa introductione de variorum de illo iudiciis, de ipsa expeditione, inscriptione, versione, aetate etc. Friburgi 1808. 4. Ostendit, iam saeculo IV. ante Chr. n. Punicam inscriptionem in linguam graecam fuisse translatam; reiicit obiectiones, ex Mela et Plinio seniore ductas; et a pag. 16. inquirit in aetatem expeditionis ac peripli, cuius auctor illi videtur fuisse Hanno, Hamilcaris pater, paullo ante a. 500. ante Chr. n. et cuius iter locaque ab eo detecta persequitur. (conf. *Neue Leipz. L. Z.* a. 1808. nr. 118. et Gotting. ephem. litter. 1809. nr. 84.) — Germanice *Hager*, qui notis illustrauit Periplum, in Bibl. geographica, part. VIII. coll. parte VI. p. 408.

10. *Epimenides.* Hunc alii Cretensem fuisse, et aetate Homerum praecessisse edixerunt, multasque alias fabulas de eo narrarunt. Contra alii rectius ostenderunt, eum multo serius fuisse in viuis. Sed vt omittam, quae Fabricius et ego alibi de eo scripsimus, laudandus est *Car. Frid. Heinrich*, qui primum in comment. (inserta *Bibliothek der schön. Wissensch. u. freyen Künste*, vol. 46. part. I. Lips. 1797. p. 1 sqq.) *Ueber Zeit, Absicht und Folgen der Berufung des Epimenides nach Athen* (Olymp. XLVI. 1. ante Ch. n. 596.), dein in libro peculiari: *Epimenides aus Kreta; eine kritisch-historische Zusammenstellung aus Bruchstücken des Alterthums* etc. Lips. 1801. m. 8. late scitequede

de hac re disputauit. Add. schol. ad Theocr. I. 3. et M. *J. Casp. Gottschalck* disp. de Epimenide propheta, ad cap. I. 12. epist. ad Titum. Altdorf. 1714. 4.

CAPVT I. SECTIO III.

De scriptoribus ab Homero vsque ad Alexandrum M.

1. Haec aetas, quae iuuenilis et virilis graecae linguae, poëseos, quae primum vnice viguit, postea etiam inprimis eloquentiae, quam potissimum libertas sentiendi ac dicendi et reipublicae Atticae iudiciorumque forma moresque, item praemia publica mire iuuerunt atque aluerunt, omnisque humanae sapientiae haberi potest, ferax fuit splendidissimorum ingeniorum, summosque poetas, oratores, philosophos atque historicos, praecipue Athenis, subinde tulit. Ordines ducit

2. *Homerus.* Si de quo homine in vtramque partem disputatum et vero litigatum est; id de Homero omnino dici potest. Nam negarunt alii, eum vmquam exstitisse; alii, iique viri ingenii eruditionisque fama florentissimi, etiam hodie omnes ingenii vires intendunt, vt demonstrent, eum nec composuisse carmina, nec omnino scribere potuisse; contra alii ostendere studuerunt, eum non solum in viuis, sed etiam parentem carminum duorum epicorum, illi tributorum, fuisse, eaque sua manu exarasse, quorum iudicio equidem subscribere haud dubito, et auctoritate fideque vel antiquissimorum criticorum aliorumque scriptorum adductus, et vero propter perpetuam simplicitatem tam verborum, quam orationis, maxime propter lu-

cidum ordinem, consensionem atque, vt ita dicam, vnitatem dictionis atque characterum: licet haud diffitendum sit, nos non omnino habere carmina illa integra, prouti ipse Homerus scripserit ea, sed iam haud ita multo post a rhapsodis aliisque ante collectionem a Pisistrato aliisque factam, etiam post illam, mire interpolata. Hinc iam antiquis temporibus variae enatae sunt recensiones. Pariter de aetate patriaque Homeri omni tempore magna lis fuit, et septem vrbes olim inter se contendisse dicuntur, quae Homerum sibi vindicarent ciuem. Equidem, illum, suspicor, intra a. 160—180. post excisam Troiam, aut paullo serius, in Ionia cecinisse. Id quidem certum est atque exploratum, eum fuisse hominem splendidissimo ingenio ornatum et principem poetarum epicorum, a multis quidem ad imitationem propositum, nec tamen a quopiam superatum, ab omnibus fere laudatum et commendatum, eiusque carmina a perquam multis tum antiquioris tum recentioris aeui explicita illustrataque, et illorum lectionem ad meliorem antiquitatis auctorumque graecorum non minus quam latinorum intelligentiam atque interpretationem, vt ipsas carminum virtutes aliasque caussas praetermittam, inprimis esse necessariam.*) — Homero igitur multa olim, nunc deperdita, quae quidem ad *cyclica* carmina partim pertinuisse videntur, tribuebantur: de quibus vide *Fabricii* B. Gr. I. p. 374 sqq. Ad nostram aetatem sub Homeri nomine peruenerunt: 1) *Batrachomyomachia*, pugna ranarum et murum, carmen epicum ludicrum atque ingeniosum, quod vero seriori aevo est adscribendum. V. *Ge. Frid. Dan. Goes* disp.

---

*) De eius agone cum Hesiodo alii aliter sentiunt. Vide praeter alios *Car. Fried. Heinrich über den Wettstreit des Homer u. Hesiod* in adpend. ad Lib. *Epimenides aus Kreta*, p. 159 sqq. Lips. 1801. 8.

disp. de Batrachomyomachia, Homero vulgo adscripta, Erlangae 1789. 8. et M. *Jo. H. P. Seidenstücker* in commentat. *Batrom. aus innern Gründen dem Homer abgesprochen*, in eius *Aufsätzen, pädagogisch. und philologisch. Innhalts*, Helmstad. 1795. 8. nr. III. Vterque hinc inde loca quaedam textus graeci explicuit. 2) *Hymni* XXXII. (XXIV. in Wolfii editione.) In his nobilis est *H. in Cererem*. Sed vtrum omnes, aut quinam Homerum habeant auctorem, num sint interpolati, et quidam in plures partes dissecandi, nec ne, a multis in vtramque partem disputari solet; paucissimi certe ab Homero ipso profecti esse videntur. Conf. *Gottfr. Ern. Groddek* in comment. de hymnorum Homericorum reliquiis, Gotting. 1786. 8. 3) *Epigrammata et poematia varia* XVI. quae quidem nullo auctore idoneo tribuuntur Homero, et absunt ab editionibus primis. 4) *Ilias*, carmen illud immortale, de ira Achillis, adeoque de bello Graecorum ad Troiam. 5) *Odyssea*, siue de erroribus et peregrinatione Vlyssis, ex bello Troiano patriam Ithacam repetentis. Horum carminum vel omnium vel singulorum editiones numero sunt permultae. Mihi vero pauciores breuiter commemorare h. l. licet. — Quibusdam adiecta sunt *scholia*, quae vocantur minora, in Iliadem et Odysseam, quae vero *Didymi*, qui ipse in scholiis citatur, nomen mentiri, eique falso adsignari, sed ex Didymi, Alexandrini grammatici et critici, aliorumque tam veterum quam recentiorum grammaticorum graecor. commentariis negligenter esse compilata, hodie constat, atque ex plenioribus scholiis codicis Veneti, a Villoisonio editis, fit manifestum, Didymum fuisse non tantummodo grammaticum haud leuioris armaturae, sed etiam varias contulisse recensiones s. editiones, artemque exercuisse criticam. — Princeps editio est: *Hom. Ilias et Odyssea vna cum Batrachomyomachia*

machia et Hymnis, graece, recensente — ad MSS. codd. et Eustathii commentarios tunc ineditos *Demetrio Chalcondyla*, Atheniensi, et *Demetrio Cretensi* —. Florent. 1488. fol. II. voll. — Illam expressit ed. I. Aldina, 1504. 8. tom. II. longius vero discessit, interdum bene, saepius tamen male, Aldina II. 1517. 8. (rec. Florentiae ap. Juntam 1519. 8. II. tom.) A secunda hinc inde abiit Aldina III. 1524. 8. — Editio Aldina graec. in membrana sine anno in 8. citatur in Catal. siue Bibl. Askeuiana p. 76. nr. 2030. — Aldus quoque edidit Scholia minora in Homerum cum Porphyrii Homericis quaestionibus et de Nympharum antro in Odyssea, gr. 1521. 8. (Scholia sine Iliade antea Romae 1517. prodierunt,) ac praefixo Didymi nomine interpretationem in Homerum, curante Andr. Asulano, Venet. 1528. 8. V. Serie dell' Edizioni Aldine, ed. II. p. 53. et 60. et inprimis *Heyne* in comment. praefixa tom. III. mai. edit. p. IX. — Critica est edit. *Opp. Hom.* curante *Jo. Lonicero*, Argentor. ap. Vuolf. Cephalaeum. 1525. 8. II. tom. repet. ibid. 1534. et 1542. 8. II. tom. Ib. cum praefat. Jo. Guinteri Andernaci. 1550. 8. et cum indice, Wormat. ap. W. Cephalaei hered. 1563. II. voll. 8. — Ilias et Odyssea cum vett. scholiis graecis, op. *Joach. Camerarii*, Basil. ap. Jo. Heruag. 1535. min. fol. — tum opera *Jac. Micylli* et *Joach. Camerarii* cum Porphyrii opusculis, ibid. 1541. min. fol. — rec. Basil. 1543. fol. min. et adiecta Batrachomyomachia 1551. II. voll. et 1557. fol. Inter edd. vsque ad Stephanianam eminent ed. *Hom. Opp.* cum codd. Venet. collata et castigata ab *Ant. Francino*, Venet. ap. Luc. Anton. Juntam, II. tom. gr. 1537. 8. et *Ilias* cum variis lectt. Paris. typis regiis ap. Andr. Turnebum, gr. Paris. 1554. 8. *Henr.* vero *Stephanus* edidit Hom. carm. in opere: *Poetae graeci principes heroici carminis etc.* tom. I. gr. 1566. fol. et multa in textu

tu correxit, varias lectt. ex edd. Basileenſ. margini adſperſit, plures autem vna cum coniecturis et expoſitionibus in notis adtulit. Stephanianam recenſionem poſtea plurimi, lima a paucis hinc inde adhibita, vsque ad *Wolfium* ſequuti ſunt. — Paucas tantum edd. memorare iuuat. Splendide mendax eſt ed. *Cornelii Schreuelii*, qui Iliadem et Odyſſeam gr. et lat. cum Didymi ſcholiis, at contra priorum editt. fidem detortis, mutilatis et deprauatis, edidit addiditque *Hom.* Batrachomyomach. Hymnos, epigrammata et quaedam minora poematia, Amſtelod. ex offic. Elzeuir. 1656. 4. — Nitida correctaque eſt editio: Hom. Opp. graece et lat. — curante *Jo. Henr. Lederlino*, et poſt huius mortem abſoluente et praefante *Steph. Berglero*, Amſtel. 1707. 12. II. voll. — Nouam quodammodo inſtituit recenſionem, textumque Iliados atque Odyſſeae e MSS. atque editt. emendatiorem conſtituere ſuſcepit, cum ſcholiis graecis, (in quibus tamen non ſatis caute ſibi cauit a fraude et laciniis Schreuelii,) notis in textum et ſcholia, variis lectt. et lat. verſione, adiecitque Batrachom. (quod carmen in praemiſſa disquiſitione Homero vindicare ſtuduit,) emendatam et cum tribus codd. MSS. collatam, item eiusdem Hymnos et epigrammata vna cum fragmentis, *Joſua Barnes*, Cantabrig. 1711. 4. voll. II. ſed plura promiſit, quam praeſtitit. — Barneſii recenſio vt plurimum facta eſt baſis ed. ſplendidae, et illa ſuperiore melioris, (quamquam multa in ea iure deſiderarunt critici,) quam curare coepit *Sam. Clarke*: n. *Ilias* gr. et lat. cum adnotatt. *Sam. Clarke*. vol. I. Londin. 1729. vol. II. poſt patris mortem (1729) filii cura, ibid. 1729. 4. — edit. II. minus correcta, minusque nitida, ibid. 1754. 4. — *Odyſſ.* gr. et lat. item *Batrachomyom. Hymni* et *Epigrammata*. Edidit adnotationesque ex notis nonnullis msstis a *Sam. Clarkio* defuncto relictis, partim collectas, adiecit *Sam. Clar-*

Clarke, vol. I. II. Londini 1740. 4. — repet. ibid. 1754. 4. II. voll. et minus correcte ibid. 1758. 8. II. voll. — Ilias, Odyssea et reliqua carmina, ex edit. et cum notis *Sam. Clarke*, patris et filii, ibid. 1760. 4. IV. voll. et 1779. 4. *Ilias et Odyssea*, gr. et lat. cum not. *Sam. Clarke*. Lond. 1753. 1768. 8. IV. voll. — Splendida et correcta est editio, ex Clarkiana a. 1729. expressa, quam excud. Robertus et Andr. Foulis, gr. Glasguae, *Ilias*, 1756. II. voll. *Odyssea* cum reliquis, 1758. II. voll. fol. — Clarkian. editionem recudendam, rogatu bibliopolae, *Jo. Aug. Ernesti* curauit, et egregiis auxit ornauitque notis; Batrachomyomachiam tamen et reliqua carmina ipse recensuit suisque instruxit animaduersionibus, Lips. 1759 — 1764. mai. 8. V. voll. — *Homeri Ilias* ad cod. Vindobon. graece expressa: recensuit *Franc. Car. Alter*, Viennae, 1789. m. 8. vol. I. — *Ilias* lat. expressa; recens. cum varietate lectionis ex codd. B. Palat. Vindobon. *Fr. C. Alter*, vol. II. ibid. 1790. m. 8. — *Odyssea* gr. nouis curis expressa: recens. *F. C. Alter*. Acced. Batrachom. Hymni ceteraque poematia, Homero vulgo tributa, cum varietate lection. ex codd. Vindobon. ibid. 1794. m. 8. — Plura tamen praestiterunt maioremque curam, siue interpretationem spectes siue artem criticam, adhibuerunt celebb. *Frid. Aug. Wolfius* atque *C. G. Heyne*. A priore, diu diligenterque versato in Homericis carminibus, quantum fieri potest, emendandis, primum correcta edit. et noua quodammodo parata est recensio *Odysseae* cum Batrachomyom. hymnis ceterisque poematiis, Homero vulgo tributis, etiam nuper reperto H. in Cererem, ad exemplar maxime Glasguense in vsum scholarum diligentissime expressa, Halae Sax. part. I. II. 1784. 8. gr. sine notis, — tum emendatior, multis locis mutatis, ibid. 1794. 8. — *Ilias* — gr. part. I. II. praefixa *Ludolphi Küsteri* Historia critica Homeri,

meri; (quae primum prodiit Francof. ad Viadr. 1696. 8.) sine notis, ibid. 1785. 8. — rec. emendatius, 1794. 8. Etiam sub titulo: *Homeri* et *Homeridarum* Opera et reliquiae ex veterum criticorum notationibus, optimorumque exemplarium fide, recensuit *F. A. Wolfius*, Pars I. *Ilias*, vol. I. II. ibid. 1794. (vel potius 1795.) mai. 8. Cui editioni tanquam comes accesserunt: Prolegomena ad Homerum etc. (in quibus multa contra vulgarem opinionem acute ingenioseque disputata sunt, nec tamen omnia cunctis probata *)) 1795. m. 8. — Tertium recensere coepit Homericum textum, duplici praefixa inscriptione. Generalis est: Ὁμήρου Ἔπη. *Homeri et Homeridarum* Opp. et reliquiae etc. Specialis: *Ilias*: ex veterum criticorum notationibus optimorumque exemplarium fide nouis curis recensita, vol. I. *Ilias*; pars I. — vol. II. *Ilias*; pars II. — vol. III. *Odyssea*; pars I. — vol. IV. *Odyssea*; pars II. — vol. V. Batrachomyomachia, Hymni siue prooemia, epigrammata ceteraque fragm. Homerico nomini olim adscripta, Lips. 1804 — 1807. 8. et quidem diversis typothetici cultus chartarumque formis et diuersis pecuniae pretiis constitutis. Ibid. Ὁμήρου Ἔπη etc. vol. I. *Ilias* etc. pars I. 1806. fol. **) (Conf. *Jen. allgem. L. Z.* 1809. nr. 243 — 249.) — A cel. autem *Heynio* eximia editio, multis nouis ornata accessionibus, subsidiisque acceptis, a pluribus iure laudata, est curata: *Homeri carmina, cum breui annotatione*, (graeco textui subiecta, ad verborum sensum paucis declaran-

*) Wolfii et Bryanti opiniones refutare studuit *Delisle de Sale* in Histoire d'Homère et d'Orphée, II. partt. V. *Intelligenzblatt der Jen. allgem. L. Z.* 1808. nr. 65. p. 540. Item *Sainte-Croix* in Refutatione etc. gallice, Paris. 1798. 8. et germanice versa, Lips. 1798. 8.

**) Ad ornandam edit. Wolfian. pertinent *Jo. Flaxmans Umrisse zu Homers Iliade. Nach dem Englischen Original gezeichnet und gestochen von Schnorr.* Lips. 1804. *Zu Homers Odyssee.* ibid. 1807. 8.

clarandum.) *Accedunt variae lectiones et obseruatt. veterum Grammaticorum cum nostrae aetatis critica.* Tomi octo, (qui tantum continent nouam Iliados recensionem,) Lipsiae et Londini 1802. mai. 8. Quaedam exemplaria chartae bonitate praestant et exornata sunt 28 figg. aen. incisis. Duobus tomis prioribus exhibetur *Ilias*, graece, cum notis breuioribus; in tertio tomo est versio latina, praemissa commentatione de Homeri edd., codicibus, scholiis, lexicis et glossariis, (quorum singulorum editiones pag. LIII. sqq. diligenter recenset *),) de subsidiis nouis huius editionis, denique de versionibus. Tomi reliqui comprehendunt doctas eruditasque obseruationes atque excursus ad Iliada. — Ex hac maiore edit., omissis curis criticis, minorem et selectis notis exegeticis instructam, quibusdam mutatis auctisque, parauit idem V. C. *Homeri Ilias, cum breui annotatione*, Lips. et Lond. 1804. m. 8. vol. I. II. — Nitida et correcta est edit. *Iliados*, Lips. 1810. min. 12. II. tom. et *Odysseae*, *Batrachom.* etc. ib. 1810. min. 12. tom. I. et II. tomus autem tertius a. 1811. continet varr. lectiones e cod. Harl. et notas *Ricardi Porsoni*, (qui

---

*) Hic quaedam nominare sufficiat. Commendanda est Ὁμήρου ἐξήγησις, *Homeri interpres*, cum indice locupletiss. Argentor. 1539. 8. Scholia breuia s. minora primum prodiere Romae, cura *Jo. Lascaris*, 1517. fol. — *Scholia vetusta* in Iliad. librum IX. (a Jo. Caselio e libro P. Victorii, Florentiae, descripta,) gr. edita a *Conr. Horneio*. Helmstad. 1620. 8. — *Iliadis liber XXII.* cum scholiis veteribus *Porphyrii* et aliis e codice Leidens. bibliothecae, vulgauit *Lud. Casp. Valckenaer.* Acc. eiusd. de cod. Leidensi et de scholiis ineditis dissert. sub fin. edit. Valckenar Virgilii collatione scriptor graec. illustrati opera Fuluii Vrsini. Leouard 1747. 8. De *Porphyrii scholiis in Hom.* commentat. scripsit *Ge. Henr. Noehden*, Gottingae 1797. 8.) — Scholia anonymi in Iliad. I. *Ant. Bongiovann. ex MS. bibl. S. Marci eruit, latine interpretatus est, notisque illustrauit*, Venet. 1740. 4. — *Everhardi Wassenbergh Homeri Iliadis libri I. et II.* etc. Franequerae 1783. 8.

(qui bonam, nouisque subsidiis ornatam, curauit edit. Oxon. 1801.) cura Godofr. Henr. Schaeferi. — Homeri Ilias, gr. et lat. opera M. Jo. Georgii Hageri, ed. noua, II. tom. Chemnicii 1809. 8. Odyssea, noua ed. iam antea lucem adspexit: at forsan est noua tantum prioris edit. inscriptio in fronte libri. — Valde copiosos commentarios in Iliada et Odysseam conscripsit Eustathius, archiepiscopus Thessalonic. (saec. XII.) inscript.: Παρεκβολαὶ εἰς τὴν Ὁμήρου Ἰλιάδα, Romae, 1542. — εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, ib. 1549. cum gr. textu poetae. Index Matthaei Deuarii, ib. 1550. fol. — Repetitus est liber Basil. ap. Hier. Froben. 1560. fol. III. voll. omisso tamen Deuarii indice, et breviore substituto, auctore Sebastiano Guldenbeck. — Novam Eustathii edit. cum latina versione, notisque perpetuis et suis et Antonii M. Saluini, molitus est, sed non absoluit, Alex. Politus, Florent. 1730 — 1735. fol., nam tres tantum tomi, qui quinque priores Iliad. libros continent, prelo exierunt. — Eustathiani operis tamquam epitome, at minus apte dextreque confecta, est: Κέρας Ἀμαλθείας — Copiae cornu, siue Oceanus enarrationum Homericarum, ex Eustathii in eundem commentariis concinnatarum, Hadriano Junio autore, prodiit Basil. 1558. fol. Conf. Gerdes. Florileg. etc. Groening. 1711. 8. p. 65. — Ex Eustathii commentariis in Iliadem longiora et ex scholiis minoribus excerpta cum contextu gr. (sed ordine librorum non seruato;) in vsum scholarum separatim edere coepit Jo. Aug. Mueller, et plures iam rhapsodiae ab a. 1788 — 1810. (quo anno prodierunt Rhapsodiae XII. et XIII.) Misenae lucem viderunt. — Separatim sunt frequenter edita carmina, et Iliados quidem atque Odysseae vel integra vel rhapsodiarum vna alteraque. Hoc vero loco editt. quasdam, praecipue recentiores, referre vacat. — Ilias — ex recens. Sam. Clarkii, cum varr. lectt. et notis Aug. Herm. Niemeyer, vol. I.

 Halae,

Halae, 1778. — vol. II. ib. 1781. m. 8. — ed. II. ibid. 1784 et 1792. 8. — Nobilissima et ad fructum atque intelligentiam cum Iliadis tum scholiastarum vett. plenissima est editio: Ὁμήρου Ἰλιὰς σὺν τοῖς σχολίοις. *Homeri Ilias*, ad veteris codicis Veneti fidem recensita. Scholia in eam antiquissima, ex eodem codice aliisque nunc primum edidit cum asteriscis, obeliscis aliisque signis criticis, *Jo. Baptista Caspar d'Ansse de Villoison* (cum prolegomenis lectu dignissimis). Venet. 1788. fol. — *Batrachomyomachiae* princeps ed. est gr. et lat. saec. XV. in 4. sine vlla nota. Princeps autem olim habebatur, quae graece prodiit cum glossis interlinearibus, charactere rubro distinctis per *Laonicum Cretensem*, Venet. 1486. 4. — quam recudendam curauit *Maittaire*, cum varr. lectt. versionibus latinis, commentariis et indicibus etc. Londini, 1721. mai. 8. — Recentiores edd. sunt: — gr. cum germanicis adnotatt. a *Christ. Tob. Damm*, Berolini 1735. 8. — ab eodem gr. cum indice gr. et lat. ib. 1736. 8. — a *Jo. Ad. Schier*, cum eius et J. A. Ernesti notis: adiectis sex minor. hymnis. Lips. 1765. 8. — gr. cum versione germanica, metro heroico confecta, (auctore *Willamow*) Petropoli 1771. 8. — *Die Batrachomyomachie und Galeomyomachie* *), *griechisch, mit einer Einleitung, Anmerkungen und einem Wortregister — von Aug. Christian Borheck*, Lemgov. 1789. 8. — Ὁμήρου Βατραχομυομαχία σὺν τῇ μεταφράσει (*Theodori Gazae*, ex cod. Laurent. Medic. qui pleniorem continet Batrachom. quam alii codd. atque editt.) Florentiae et Lipsiae 1804. m. 4. cura *Franc. Fontani*. Textus est litteris nigris,

*) *Galeomyomachia*, h. e. *felis et murium pugna*, ad imitationem Batrachomyomachiae a *Theodoro Prodromo* iambicis graecis versibus est composita, et separatim edita, latinitati data, cum praefat. gr. Aristobuli Apostolii, a *Jo. Frid. Soergel*, Rudolphipoli, 1750. 4.

gris, a metaphrasi interlineari litteris rubris distinctus. — *Hymnorum*, (de quorum integritate atque antiquitate a variis VV. DD. in vtramque partem disputatum est,) edd. recentiores hae sunt. Primum venit in censum *Hymnus in Cererem*, quem vna cum fragmento H. in Bacchum cel. Matthaei in cod. quodam Mosquensi, qui, praeter fragmentum Iliadis, editos hymnos XVI. vulgari fere ordine complectitur, reperit eiusque apographum misit *Dau. Ruhnkenio*, qui eum hymnique in Bacchum fragment. gr. cum eruditis adnotationibus primum edidit, Lugd. Batav. 1780. 8. Interea Matthaei iterum contendit codicem et animaduertit, aciem oculorum inter describendum effugisse post vers. 198. viginti versus, atque post versum 413. vnum, et misit Ruhnkenio melius pleniusque exemplum; qui, cognito errore, in lucem emisit Hymnum pleniorem, notas auxit, immixtis criticorum magni nominis correctionibus atque opinionibus, praemisit H. in Bacchum, et Hymno in Cer. subiecit latinam J. H. Vossii versionem. Acc. duae epistolae criticae *) ex editione altera, multis partibus locupletiores. Lugd. B. 1782. m. 8. — Posthaec textum graecum, inquinatum potius, quam correctiorem, edidit cum versione italica March. *Pindemonte*, Bassan. 1785. m. 8. — Huius vero et *Nic. Ignarrae*, qui edidit Emendationes hymni homerici in Cererem, Neapoli 1784. m. 8. iudicia atque opiniones de illo hymno eiusque aetate sub examen vocauit cel. *Chr. Guil. Mitscherlich*, qui plenissimam atque tam ad cod. Mosquensem denuo diligenter collatam, quam ex suis aliorumque correctionibus emendatiorem curauit edit. multisque doctiss. animaduersionibus hymnum illustra-

 vit,

---

*) Ruhnken antea ediderat epistolam criticam I. in Homeridarum hymnos et Hesiodum, Lugd. B. 1749. 8. et epist. II. ad Callimachum et Apollonium Rhodium, ib. 1751. 8.

vit, Lipſ. 1787. 8. Illum igitur hymnum poſtea reliqui editores Hymnorum receperunt, n. *Carol. Dan. Ilgen*, cuius pleniſſima et doct. ed. inſcripta eſt: *Hymni Homerici* (XXXIII. gr.) cum reliquis carminibus minoribus, Homero tribui ſolitis, et Batrachomyomachia. Addita eſt *Demetrii Zeni* verſio Batrachomyomachiae, dialecto vulgari (cum lat. Mart. Cruſii verſione), et *Theodori Prodromi* Galeomyomachia. Textum recenſuit, et animadverſſ. criticis illuſtrauit *C. D. Ilgen*. Halis Sax. 1796. m. 8. Succeſſit *Aug. Matthiae*, qui primum edidit *Animaduerſiones in hymnos Homericos, cum prolegomenis de cuiusque conſilio, partibus, aetate*. Lipſ. 1800. 8. dein ipſos *Homeri hymnos et Batrachomyomachiam: denuo recenſuit, auctario animaduerſionum et varietate lectionis inſtrux. atque latine vertit*. ib. 1805. 8. — Denique *Homeri Hymn. et Epigrammata edidit Godofred. Hermannus*. Lipſ. 1806. 8. cum notis criticis; in longa epiſtola ad Ilgenium de hymnis ipſis eorumque aetate atque interpolationibus etc. acute eruditeque diſſerit. Nec defuit aliorum ſtudium in examinandis, illuſtrandis emendandisque aut in linguam germanicam vertendis hymnis Homericis. — Verſiones autem Iliados atque Odyſſeae, in omnibus fere linguis, ſaltem cultioribus, ſermone tam ligato, quam ſoluto factae, ſunt adeo multae, vt earum enumeratio omnino aliena ſit a noſtro conſilio. Paucarum tamen commemoratio breuis haud inutilis erit. In *germanicam* linguam recentiore aetate translata ſunt Homeri carmina a *Chriſti. Tob. Damm*, Lemgov. 1769—1771. 8. IV. voll. — a *Jo. Jac. Bodmero*, Tiguri 1778. 8. II. voll. — multo venuſtius et curatius a *Jo. Henrico Voſs*, cum figg. et tabulis geographicis, Altonae 1793. 8. IV. voll. — ed. II. nouis curis caſtigata, Regiomont. 1802. 8. IV. voll. — ed. III. Tubingae 1806. m. 8. IV. voll. Colon. 1807 et 1808. IV. voll.

mai.

mai. 8. add. *Kleines sacherklärendes Wörterbuch, zur Erklärung der Vossischen Uebersetzung des Homers, von einem bekannten Gelehrten.* ibid. 1808. mai. 8. — *Ilias*, a *Car. Aug. Küttnero*, Lipſ. 1771. 1781. 8. — ab *Ern. Guil. de Wobeſer.* Lipſ. 1781—1787. III. voll. — a *Frid. Leop. Comite de Stolberg*, Flensburg. et Lipſ. 1778. iterum 1787. denique 1793. 8. II. voll. — *Batrachom.* germanice vertit *F. C. L. lib. Baro de Seckendorf* in: *Blüthen griech. Dichter*, 1800. 8. — *Ilias, latinis verſibus* expreſſa a *Raymundo Cunichio*, Rom. 1776. fol. rec. Vindobonae 1784. 8. — Inter *Franco-gallicas* verſiones Il. et Odyſſeae memorabiles ſunt *Dacieriae*, cum animadverſſ. Pariſ. 1711. 12. VI. tom. et ſaepius Pariſ. atque Amſtel. — rec. Genev. 1779. 8. IV. voll. — nuper Argentor. et Pariſ. 1806. 12. IV. voll. cum ſigg. — *Guil. Rocheforti*, cum obſeruatt. Pariſ. 1772—1777. m. 8. IV. voll. et 1781. 4. II. voll. — *Gin*, ibid. 1789. 8. III. voll. — *Paulli Jer. Bitaubé*. Pariſ. 1780 — 1785. 8. VI. voll. cum ſigg. et adnotation. Pariſ. 1787. 12. XII. voll. et in Operibus eius Franco - gallicis, Pariſ. 1804. 8. IX. voll. — Iliade — en proſe par *Denis le Brun*, cum textu gr. Pariſſ 1776. 12. II. voll. — *Iliade d'Homère.* Nouvelle Traduction en proſe; précédée d'un diſcours ſur l'hiſtoire de la poeſie. Par MM. *Thomas*, *A. Renouvier* et *A. C***. Pariſ. 1810. tom. I. II. 8. — Inter *Anglicas* verſiones celebritatem, cum maxime propter eruditas animaduerſiones, ſed graues quoque cenſores, in primis *Warburton* et *Joſ. Nic. Scot*, nacta eſt verſio *Alex. Pope*, Londin. 1715 ſqq. et ſaepius in variis formis et modo pluribus, modo paucioribus tomis: nouiſſime, additis notis criticis atque grammaticis *Gilb. Wakefield*, Lond. 1796. 8. XI. voll. conf. *Brüggemann* View of the engliſh Editions, Translations and Illuſtrations

tions etc. p. 25 sq. et Supplement p. 8. vbi praeterea, vtroque loco, permultae editt. ac versiones anglicae Homeri, et multi libri, qui ad historiam, interpretationem etc. Homericorum carminum pertinent, recensentur. — Aliquoties in linguam *italicam* translatae sunt Ilias, Odyssea, Batrachom. cum Hymnis, ab *Anton. Maria Salvinio*, versibus, quos vocant *sciolti*, Florent. 1723. 8. — rec. Paduae, (cui noua Batrach. versio *Ang. Mariae Ricci*, Florent. 1741. edita, est adiuncta.) — Paduae 1760. 8. — *Ilias*, versibus sciolti dictis, a *Melchiore Cesarotti*, cum animaduerss. Venet. et Paduae, 1786 — 1794. 8. IX. tom. rec. Venet. 1795. 8. — Opere di Omero tradotte da più Letterati Toscani, con note, V. tom. Liburni, 1805. 8. — Infinitus est numerus librorum maioris minorisque molis, in quibus de Homero eiusque carminibus, doctrina, eruditione, sententiis etc. varia ratione disputatur. Hoc loco notari possunt: *Thomas Blackwell* in libró vtili: An Enquiry into the Life and Writings of Homer — Londini 1735. 8. rec. Lond. 1736. 8. et 1757. 8. — Germanice versus est ille lib. ab *Agricola*, in *Hamburgisch. Magazin*, vol. 12. 13. et 14. — et melius a Vossio, Lips. 1776. 8. — gallice a *J. N. Quatremère - Roissy*, Paris. a. 7. (1799.) in 8. — An Essay on the Original Genius and Writings of Homer, by *Robert Wood*. Lond. 1769. 4. — Germanice vertit (Michaelis) Francof. ad Moen. 1773. 8. Tum *Woodii* liber auctius et splendidius editus est cur. Jac. Bryant, Lond. 1775. 4. Ex hac altera editione delegit idem Michaelis additamenta etc. et inscripsit: *Zusätze und Veränderungen, wodurch sich die neue Ausgabe von Rob. Woods Versuch — — vor der alten auszeichnet, nebst der Vergleichung des alten u. gegenwärtigen Zustands der Landschaft von Troja etc.* Francof. ad M. 1778. 8. Troia autem vetus num exstiterit

literit et a Graecis fuerit flamma ruinisue deleta, magna controuerſia inter quosdam VV. DD. agitata eſt. Recentiore tamen aetate non defuerunt, qui eo conſilio, vt ſitum ac regionem veteris Troiae locaque, vbi ſecundum Homerum pugnatum eſt, explorarent et curatius deſcriberent, Aſiam minorem peragrarent. De ſitu Troiae et multa alia ad meliorem Iliados intelligentiam ſcitu neceſſaria leguntur in *Topographiſche Anſichten, geſammlet auf einer Reiſe in die Levante, von Joſ. von Hammer,* Wien. 1811. 4. conf. *Hall. allgem. L. Z.* 1811. nr. 228. — *Angeli Mariae Riccii* Diſſertatt. Homericae, Acc. eiusd. orationes. Florent. 1740. et 1741. III. voll. 4. — rec. et in vnum volumen collectae, (omiſſis VII. Riccii orationibus, variis epiſtolis, et praefatt. ad II. ac III. vol.) curante *Freder. Gottlob Born,* Lipſ. 1784. mai. 8. — *Frid. Ferdinand. Drück* diſſ. de virtutibus vitiisque Homeri et Virgilii, ex ſeculi ipſorum indole aeſtimandis, Stuttgard. 1780. rec. in *Drücks kleineren Schriften,* collectis et editis a *Car. Philipp. Conz,* tom. I. Tubingae 1810. 8. nr. 1. — *Jo. Heinr. Juſt. Koeppen über Homers Leben und Geſänge,* Hannov. 1788. 8. qui libellus eſt inſtar introductionis ad eiusdem commentarium ad Homeri Iliada perpetuum et admodum vtilem: *Erklärende Anmerkungen zum Homer.* Hannov. 1787—1792. 8. V. tom. Quintum tomum, qui continet Koeppenii animaduerſſ. in Il. XVII —XX. poſt mortem Koeppenii 1804. edidit, et nonnullas adiecit obſſ. *Car. Frid. Heinrich,* qui etiam nouam curauit editionem, ibid. 1794—1804. 8. Tom. VI. denique curauit *Jo. Chr. Henr. Krauſe* ad IV. vltimos libros ib. 1810. 8.— *Chriſt. Ad. Klotzii* Epiſtolae Homericae, Altenburg. 1764. 8. — De rara quadam Homeri editione: (Ἡρωϊκά. Ὁμήρου Ἰλιάς. *Homeri Ilias,* poſtrema editio: cui originem et exitum belli Troiani addidimus, Coluthi

luthi Helenae raptum; et Tryphiodori Ilii excidium. Latine omnia ad verbum exposita, et a F. Porto Cretensi innumeris in locis emendata: παρὰ Ε. Οὐϊγγυᾶνι. αΦπ. ια.) Scholiisque in Homerum inedd. et lectionibus Vindobon. codd. ex litteris Franc. Car. Alteri, 1802. scriptis, in *Christi. Dan. Beckii* Actis Seminarii regii et Societatis philolog. Lipsiens. vol. I. Lips. 1811. 8. p. 241 sqq. — In eod. vol. variis locis Homerus aut explanatur aut emendatur a *Godofr. Hermanno* in diss. de pronomine αὐτός. — *(M. Schott) Ueber das Studium des Homers in niedern und höhern Schulen*, Lips. 1783. 8. — *Kurze Anweisung für Erzieher, die Odyssee mit Knaben zu lesen, von Ludolf Ge. Dissen, mit einer Vorrede begleitet von Jo. Fried. Herbart*, Gotting. 1809. 8. — *Franc. Christoph. Frenzel* progr. *Probe eines erklärenden Commentars über Homers Odyssee*, Isenaci 1808. 8. — De theologia, inprimis de Fato et Jove Homeri meam sententiam latius exposui in Opusculis meis varii argumenti, Halae Sax. 1773. 8. p. 387 sqq. — Geographiam Homeri in singularibus libellis illustrarunt *Car. Traugott Gottl. Schönemann*, Gottingae 1787. 4. *Herm. Schlichthorst*, ib. eod. anno, 4. et *Aug. Guil. Schlegel*, Hannov. 1788. 8. — Denique, vt multa alia scripta, quae huc pertineant, et alibi a me sunt excitata, quorum quidem numerus facile potest augeri, praetermittam, duorum Lexicorum, omni commendatione dignorum, mentionem adhuc iniiciam. Prius est: *Apollonii Sophistae* Lexicon graecum Iliados et Odysseae e MS. edidit, latine vertit, emendauit et notis illustrauit *J. Baptista d'Ansse de Villoison*. Paris. 1773. 4. II tom. — repet., omissis prolegomenis et lat. versione Villoison., additis vero aliis doctis obss., ab *Hermanno Tollio*. Lugd. Bat. 1788. 8. — Alterum est *Christiani Tob. Damm* Novum lexicon grae-

cum

cum etymologicum et reale, cui pro basi substratae sunt concordantiae et elucidationes Homericae et Pindaricae, Berolini 1765. 4. — Vtile esse poterit tironibus Lexicon, cuius specimen prodiit inscriptum: *Probe eines griechisch-deutschen Wörterbuchs über den Homer und die Homeriden. Den Buchstaben α enthaltend. Ausgearbeitet von G. H. C. Koës. Copenhagen* 1806. 8.

3. *Hesiodus.* De eius aetate, olim iam incerta, varia diuersaque iudicia alibi abunde relata sunt. Probabilius videtur, Hesiodum fuisse Homero iuniorem, sed eidem tamen aequalem. *Saxius* igitur in Onom. I. p. 12. eius aetatem adserit a. ante Ch. n. 909. — Patria *Cumanus*, (Cuma in Aeolia ortus,) ab educatione autem Ascrae, qui fuit Boeotiae vicus, *Ascraeus* est cognominatus. Juvenis cum Homero seniore certamen poeticum iniisse atque victoriam reportasse dicitur. Sed alii secus sentiunt. Saltem libellum, inscriptum, Ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου, et primum ab *H. Stephano* vna cum Matronis et aliorum parodiis homericis etc. graece editum a. 1573. 8. tum gr. repetitum a *Dan. Heinsio* ad calcem suae Hesiodi editionis, a *Barnesio* in vol. I. edit. Homeri p. XX sqq. et gr. ac lat. a Th. Robinson ac Loesnero in ed. Hesiodi p. 469., ab Hesiodi admiratoribus esse confictum, multi commonstrarunt *). Senex in Oeneonem Locridos commigrans, incautus ab Amphiphane et Ganetore interfectus esse dicitur. At multa, quae de eius fatis vltimis narrantur, fabulam redolere videntur. Quidquid est, Hesiodus fuit, *Velleio Paterculo* I. cap. 7. iudice, *vir perelegantis ingenii et mollissima dulcedine carminum memorabilis*; et iudice *Quinctiliano* I. O. Libr.

*) *Martini* progr. de Graecorum certaminibus poeticis, Ratisbon. 1769. 4. et *Car. Frid. Heinrich* de hoc certamine et scholis cantantium *(Sängerschulen)* in Graecia in adpend. I. ad librum: *Epimenides aus Kreta* etc. Lips. 1800. 8.

Libr. X. c. I. 52. raro adsurgit, magnaque pars eius in nominibus occupatur; tamen vtiles circa praecepta sententiae lenitasque (alii: levitasque) verborum et compositionis probabilis, daturque ei palma in illo medio genere dicendi. Nec argumentum carminum admisit sublimitatem illam atque audaciam poeticam, quam admiramur in Homeri carminibus. Multa autem, quorum catalogum dedit Fabricius, scripsisse dicitur; hodie vero supersunt: 1) poema didacticum, Ἔργα καὶ ἡμέραι, *Opera et dies.* 2) Ἀσπὶς Ἡρακλέους, *Scutum Herculis,* quod poëma plurimi olim negarunt esse Hesiodi, et pars habetur collectionis, quam antiquiores critici atque historici adpellabant modo Μεγάλας Ἠοίας, modo Γενεαλογίας ἡρωϊκὰς, modo Ἡρωογονίαν, modo Καταλόγους aut Καταλόγους γυναικῶν. 3) Θεογονία, *Deorum generatio;* est potius Cosmogonia et Theogonia. — Editiones, quae multae sunt, habent vel scholia graeca, vel illis sunt destitutae; aliae vel omnia Hesiodi carmina, quae supersunt, vel singula tantum comprehendunt. Potiores autem et recentiores hae sunt. Princeps est Mediolanensis, quae continet *Orationes Isocratis,* XVIII. *Eidyllia Theocriti* et *Hesiodi Opera et Dies,* 1493. fol. In quibusdam exemplis *Isocrates* solus comparet *). — *Theocriti* eclogae triginta: — *Hesiodi Theogonia: eiusdem Scutum Herculis: et Georgicon libri duo:* vna cum Theognidos, Phocylidis et Pythagorae carminibus. In calce: impressum Venetiis characteribus ac studio Aldi Manutii MCCCCXCV. fol. — *Hesiodi duo libri Georgicon* cum tabula *Cebetis* etc. gr. et lat. — *Ottomar Aidos (Nachtigall)* Argentin. — Jo. Knoblauch formulis excusit. Argentor. s. a. in 4. ed. rariss. — Elegans atque

*) Conf. *Bandin.* Catal. codd. gr. Medic. Laurent. tom. II. p. 568. n. 5. et III. p. 424. 1.

atque emendata, in qua etiam primum scholia gr. *Procli Diadochi, Jo. Tzetzae, Emanuelis Moschopuli* et *Jo. Protospatharii*, eaque meliora, pleniora atque emendatiora, quam in aliis insequentibus editt., comparent, est editio Operum Hesiod. quae Venetiis prodiit aere et diligentia *Jo. Francisci Trincauelli*, 1537. 4. — Scholia tamen Tzetzae sunt pleniora, at saepe etiam mutilata, turbata, interpolata, hinc inde corrupta, in edit. Opp. gr. et cum versionibus lat. *Nicol. Vallae* et *Boninii Mombritii* etc. Basil. (1542.) 8. — Nouam Hes. Opp. recensionem fecit *H. Stephanus* in collectione: *Poetae graeci principes heroici carminis*, 1566. fol. — Notanda est editio, potissimum propter lectiones varias bona, cum notis viror. doct. ap. Hieron. Commelin. 1591. 8. — Inprimis celebratur edit. *Dan. Heinsii*, admodum rara, cum fragmentis Hesiodi, introductione in O. et D. graecis variorum scholiis, notisque et emendationibus etc. ex offic. Plantin. Raphelíng. 1603. 4. — tum *Hesiodi Ascraei* quae extant. *Dan. Heinsius* interpretationem emendavit, introductionem in O. et D. notas item addidit. Lugd. B. 1613. 8. rec. L. B. 1622. 8. — *Corn. Schreuelii* edit. cum notis selectis Lugd. B. 1650. 8. haud quidem tulit plausum eruditorum; sed tamen propter Pasoris indicem, credo, in Batauia, Germania et alibi frequenter repetita est typis. — *Radulph. Winterton* in edit. *Poetarum minorum graecorum*, gr. et lat. locum primum dedit Hesiodo, et in hanc obseruationes scripsit, Cantabr. 1628. 1635. 8. et saepius tam Cantabr. quam Londini recusa. — Ope duorum codd. atque editt. veterumque scholiastarum et beneficio ingenii sui *Jo. Georg. Graeuius* permulta loca in Hesiodi operibus feliciter restituit, in ed. praestanti: *Hesiodi Opera omnia, ex recensione J. G. Graeuii, cum eiusdem animaduerss.* (sine lectio-

lectionibus Hesiodeis, in quibus potissimum loquendi formulas erudite docteque explicuit,) *et notis Jos. Scaligeri et* (audacioribus) *Franc. Guieti:* gr. ac lat. Amstel. ap. Dan. Elzev. 1667. 8. Hanc tam in graecis quam in versione sequutus est *Jo. Clericus*, et repetiit ex ea notas VV. DD. cum J. G. Graeuii lectionibus hesiodeis auctioribus, et suas ac Steph. Clerici notas aliaque et Pasoris indicem adiecit, Amstel. 1701. m. 8. gr. et lat. — Noua ornamenta et ope plurium codd. praeclaras accessiones accepit edit. splendida, cum notis variorum, curante *Thoma Robinson*, Oxon. 1737. mai. 4. gr. et lat. Praemisit doct. de vita, scriptis et aetate Hesiodi dissertationem. — repetita, variis lectionibus adiectis, Londini 1756. — In qua quae bona essent, in suam rem conuertit et cum notis ex quibusdam auctoribus selectis suisque probabilem editionem parauit, et interpretationem latin. emendauit, subiecitque Pasoris indicem *Jo. Tob. Krebsius*, Lipsiae 1746. 8. et 1778. 8. — gr. Lips. 1776. 8. — *Kretschmarus* graece dedit cum Plutarchi libro de puerorum educatione etc. Lips. et Dresdae 1750. 8. — *Robinsoni* edition. sed melius ordinatam cum scholiis ineditis et notis ex Clerici edit. repetitis auctisque variis lectt. codicum atque priorum editionum, additis et suis et Dau. Ruhnkenii aliorumque animaduersionibus, recudi fecit *Chr. Frid. Loesner*, Lips. 1778. 8. — Splendida correctaque ed. operum *Hesiodi*, quae *latinis versibus expressa atque illustrata sunt a Bernardo Zamagna*, Ragusino, Parmae 1785. mai. 4. — Quaedam carmina sunt separatim edita illustrataque. *Opera et dies* ex noua recensione *Rich. Franc. Phil. Brunckii*, in libello: Ἠθικὴ ποίησις, *siue Gnomici poetae graeci* etc. Argentor. 1784. 8. et 4. cum notis criticis. — *Theogonia Hesiodea*. Textu subinde refecto — edita a *Frid. Aug. Wolfio*, Prof. Hal.

Hal. 1783. 8. gr. cum eruditis obseruatt. doctaque cel. *Heynii* epistola. — Eadem gr. cum versione *Comitis de Carli* italica et epistola ad Garvisium super Theogonia, Ven. 1744. 8. rec. in eius Opp. vol. XVI. Mediol. 1787. m. 8. — O. et D. cum indice gr. et german. ed. a *Jo. Godofr. Haas*, Lips. 1789. 8. — *Hesiods Tagewerk*, (graece) *mit erklärenden und krit. Anmerkung. und einem Wortregister von W. Lange*, Lips. 1790. 8. — it. gr. cum versione ital. et adnotatt. *Co. Jo. Arrivabene*, Mantuae 1791. 8. mai. — it. gr. cum versione germ. metrica *Jo. Dav. Hartmanni*, Lemgov. 1792. 8. quam edit. commendant *Ludov. Wachleri* praefixa comment. de Hesiodi aetate, vita et scriptis, et notae vtiles textui subiectae. — Idem *Hartmann* edidit *Schild des Hercules, nebst den Schilden des Achilles und Aeneas von Homer und Virgil, metrisch verdeutscht und mit dem Original begleitet und erläutert.* Lemgov. 1794. 8. *) — *Hes. Scutum Herculis* in *Koeppen Poetische Blumenlese*, part. I. p. 97 sqq. cum introductione multisque egregiis adnotationibus. — Idem *Scutum* gr. cum grammaticorum scholiis graecis, emendauit atque illustrauit *Car. Frid. Heinrich*, Vratislav. 1802. m. 8. — *Hes.* O. et D. edid. cum notis quibusd. critic. *Birger Thorlacius* Prof. Hauniae 1803. 8. — *Hes.* Theogonia et Scutum Herculis: in vsum scholar. imprimi curauit *G. Sverdrup*. Hauniae 1807. m. 8. sine not. — *Hesiods Gedichte, ins Deutsche übersetzt, nebst Epiblaemen, von Chr. Heinr. Schütz.* Hamburg. et Kilon. 1797. 8. — *Hesiods Werke u. Orfeus der Argonaut von J. H. Voss.* Hei-

*) De scuto Hes. consulendi quoque sunt *Car. Christi. Heyler* in prolusione quadam, Grünstadt. et Worm. 1787. 8. et *Frid. Schlichtegroll* in erudito specimine antiquario: *Antiquarischer Versuch über den Schild des Herkules nach der Beschreibung des Hesiodus*, Gothae 1788. 8.

Heidelberg. 1806. 8. — *Hes. Ascr.* Opera et Dies. Di Esiodo Ascreo I lavori e le giornate, opera con 50 codici riscontrata, emendata la versione Latina, aggiuntavi l'Italiana in terze rime, con annotazioni. Firenze 1808. 4. Classicum opus *Lud. Lanzii*, Florent., nominatur. In praefat. editor multus est de Hesiodo, eius aetate, patria, poematibus etc. — Conf. *Jo. Casp. Frid. Manso* in *Nachträgen zur Theorie des Sulzers*, tom. III. part. 1. Lips. 1794. 8. vt alios libros, alibi a me laudatos, omittam.

— 4. *Archilochus*, Parius, intra Olymp. XV. —XXIII. saec. ante Chr. nat. sexto exeunte et septimo vsque ad a. 713., nisi auctor, saltem artifex iambi virulentus fuit. Fragmenta, quae supersunt, reperiuntur in *Pindari* et ceterorum octo Lyricorum carminibus, gr. lat. ed. II. ap. Henr. Stephan. 1566. 12. p. 376. Praefat. scripta est 1560. — ap. Paul. Steph. 1612. 12. et sexta illorum edit. gr. lat. H. Steph. Ebroduni, ex societatis Heluet. Cald. 1624. 12. p. 630 sqq. — in *Brunckii* Analectis vett. poetar. graecorum, tom. I. p. 40 sqq. et III. p. 236. Lection. atque in eiusd. edit. Anacreontis mai. Argent. 1786. 8. — in *Frid. Jacobs* Anthologia graeca, tom. I. p. 40 sqq. coll. illius commentario in Anthol. gr. vol. I. part. 1. p. 147 sqq. — *Scolia* in *Ilgen.* carminib. conuiualib. Graecorum p. 179 sqq. 189 sqq. — Fragmenta Archilochi ad nostram aetatem servata primus seorsum edidit doctissimoque commentario illustravit, praemissa de Archilocho commentatione, *Ign. Liebelius*, professor Vindobonensis, quae editio prodiit Lips. 1812. m. 8. — Quaedam fragmm. sunt germanice versa a *Christ. Com. de Stollberg* in *Gedichten aus dem Griechisch. übersetzt*, Hamburg. 1782. 8. et a *Jo. Ge. Herder* in *Zerstreuten Blättern*, coll. II. ed. 2. Gothae 1796. 8. — Conf. *Ernst Ludw. Dan. Huch* in: *Versuch über die Verdienste des Archilochus um die Satyre*, Zerbst 1767.

1767. 8. aliaque a Fabricio et a me adnotata in B. Gr. II. p. 107 sqq. quibus addes *Imman. G. Huschke* diss. de fabulis Archilochi: accedit notitia cod. Augustani cum fabulis ineditis, in *Aug. Matthiae* Miscellan. philologicis, vol. I. Altenburg. 1803. 8. p. 1 sqq. nuper repetitam in editione Lipsiensi maiori fabularum Aesopearum a Furia e Codice Florentino evulgatarum.

5. *Tyrtaeus*, Atheniensis, circ. ante Ch. n. 682. qui in bello secundo Messenio ab Atheniensibus aduersus Messenios oraculi iussu Lacedaemoniis dux belli missus, licet pede claudus esset, mira tamen elegorum suorum, quos exercitui pro concione recitauit, et suauitate et grauitate atque sublimitate eos ad virtutem et patriae gloriaeque amorem mortisque contemtum adeo accendit, vt victoriam reportarent, ipseque a Spartanis iure ciuitatis ornaretur. — Quae supersunt quinque aut quatuor elegiae cum reliquarum fragmentis primum editae dicuntur a *Matth. Aurogallo* post Callimachi Hymnos, ap. Froben. 1532. 4. postea Tubingae 1542. 4. et saepius inter poetas gnomicos et in aliis poetarum collectionibus. Diligentius collegit *Tyrtaei*, Mimnermi et Simonidis fragmenta *Fulvius Vrsinus* post Carmina nouem illustrium feminarum, cum suis scholiis, Antwerp. 1568. 8. — Graece (sex elegiae) cum versione anglica metrica notisque, Londini 1761. 12. — In versus theotiscos translatae sunt quatuor elegiae Tyrtaei a *Weissio*, adiecto textu gr. et insertae eius *Kleinen lyrischen Gedichten*, Lips. 1772. 8. II. vol. Separatim eas graece edidit, addito commentario, *Christi. Adolph. Klotz*, primum Bremae 1764. 8. deinde parauit editionem, multo venustiorem, omnia, quotquot reperire potuit, fragmenta sedulo collegit, atque commentario erudito doctoque illustrauit, et subiunxit duas dissertatt. 1) de Tyrtaeo; 2) de carminibus bellicis quorumdam populorum,

lorum, et Weissii versionem germ. — Tyrtaei λείψανα, seu vndecim elegias et fragmm. edidit *Rich. Fr. Phil. Brunck* in Anhlectis vett. poet. gr. vol. I. p. 48 sqq. et Vol. III. p. 7. paucis notis criticis explicuit. — Idem in *Gnomicis poetis gr.* p. 69. tres elegias fecit correctius recudi, cum H. Grotii interpretatione metrica. — Tyrtaei quae supersunt, gr. et lat. cum notis philolog. *Christ. Dohl* edidit in tribus disputatt. Vpsal. 1790—1800. — *Des Tyrtaeus und Kallinus Kriegslieder, griechisch mit erklärenden Anmerkungen, von J. G. Brieger.* Zittav. et Lips. 1796. 8. quae editio, vitiose typis expressa, grauem nacta est censorem. — Bionis, Moschi et *Tyrtaei* quae supersunt, gr. et lat. Foolscap (in Anglia). 1807. 8. — *Christian Comes de Stollberg* Tyrtaei elegias germanice versas inseruit operi: *Gedichte aus dem Griechischen übersetzt,* Hamburg. 1782. mai. 8. lib. III. et *F. C. L. Baro de Seckendorf* reddidit eas germanicis versibus in: *Blüthen griechischer Dichter,* Wimar. 1800. 8. — item *G. L. B.* (Braun), Wetzlar. 1809. — Τυρταίου ᾄσματα. I cantici di *Tirteo,* tradotti ed illustrati da *Luigi Lamberti.* Paris. et Argent. an. 9. (1801.) 8. Italicae metricae interpretationi adiecit *Lamb.* latinam versionem, et quasdam Klotzii Brunckiique animaduersiones.

6. *Alcman* siue *Alcmaeon,* ante Chr. nat. 670. Sardiano-Lydus, poeta lyricus, qui ob immoderatam vitam phthiriasi denique periit. Perpauca ex μελῶν libris VI. fragm. supersunt in Stephani, Vrsini et Commelin. collectionibus poetarum graecorum lyricorum.

7. *Alcaeus* ante C. n. 602. Mytilenaeo-Lesbius, carminum, praecipue lyricorum, artifex insignis, et versibus et armis, quamquam in his gerendis minus fortis erat, insectatus est tyrannos, a quibus vero ex patria pulsus est. Aeolica diale-

cto

cto, ſcripſit carmina, et ᾠδὰς et ſcolia: quorum pauca fragmenta collegerunt *Mich. Neander*, qui Gnomologiae ſiue Ariſtologiae Pindaricae, Baſil. 1556. 8. gr. et lat. ſubiecit collectas ab ipſo aliorum Lyricorum, in his p. 424. *Alcaei*, p. 430. *Alcmanis* etc. vitas ac ſententias; *Henr. Stephanus* gr. et lat. in Lyricis ſ. Carminum poetarum nouem lyricae poeſeos principum fragmentis, *Alcaei* etc. recuſis in Lectii Commelinique collectionibus; diligentius *Fuluius Vrſinus* cum Carminibus nouem illuſtrium feminarum, 1568. 8. — *Mich. Maittaire* cum Anacreonte, Londini 1740. mai. 4. p. 107 ſq. — anonymus in editt. *Anacreontis, Sapphus* et *Alcaei* Glasguenſ. 1751. in 32. a. 1757. 12. et 1777. 8. — Fragmenta, ab Athenaeo ſeruata, diligenter collegit atque illuſtrauit M. *Chriſti. Dauid Jani* in tribus programm. ſcholaſticis, Halae Sax. 1780—1782. 4. Haec recudi fecit, quibusdam mutatis, adiectisque aliis notis et quibusdam fragmentis; ex Euſtathio et Pindari ſcholiaſte ſumtis, *Stange*, atque inſcripſit: *Alcaei* poetae lyrici fragmenta, Halae 1810. min. 8. — *Alcaeo* quoque a multis, ab aliis *Calliſtrato* cuidam tribuitur *Scolion in laudem Harmodii et Ariſtogitonis* τυραννοκτόνων, ſeruatum ab Athenaeo libr. XV. 15. p. 695. B. et ſaepius editum atque illuſtratum, aut in linguas anglicam et germanicam conuerſum; id autem *Ilgen* in ed. Σκόλια, h. e. carmina conuiualia etc. Jenae 1798. 8. p. 46 ſqq. diuiſit in quatuor ſcolia, latine reddidit, emendauit atque explicuit. Conf. *Cludius* de ſcoliis Graecor. in *Biblioth. der alten Litteratur und Kunſt*, part. I. p. 57 ſqq. qui p. 61 ſq. carmen verſibus metricis germanicis reddidit, et *Jo. Fr. Degen*, qui id carmen ſub nomine *Calliſtrati* adiecit ſuae Anacreontis editioni, Altenburg. 1787. 8. p. 190 ſqq. et p. 279 ſqq. illuſtrauit. — Add. *Frid. Thierſch* diſſ. ſ. ſpecimen editionis

tionis Sympoſii Platonis. *Ineſt et quaeſtio, qua Alcaeo carmen vindicatur, quod vulgo Theocriti putauerunt.* Gotting. 1808. 4. coll. Schaefero ad Gregor. Corinth. p. 586 ſq. — *Alcaeus, metriſch überſetzt, mit beygefügtem Originaltext und einigen Anmerkungen von J. A. G.* editus dicitur Herbipoli 1810. 8. — Plures fuerunt *Alcaei*. In his notandus eſt *Alcaeus Meſſenius*, epigrammatum ſcriptor, Philippi Macedonis aequalis, cuius epigrammata 22. edita ſunt a *Brunckio* in Analectis vett. poet. gr. tom. I. p. 486 ſqq. et a *Fr. Jacobs* in Anthologia gr. tom. I. p. 237 ſqq. atque expoſita, interdum temporis, quo quaedam ſunt confecta, nota obſeruata, in Comment. ſ. animaduerſſ. vol. I. part. 2. p. 345 ſqq.

8. *Sappho*, Lesbia Mytilenenſis. In aetate illius definienda viri docti valde inter ſe diſſentiunt. Secundum *Hamberger.* in *Zuverläſſig. Nachrichten* etc. tom. I. p. 93. floruit an. ante C. n. 599. Parum discedit *Saxius* in Onom. liter. part. I. p. 18. qui eius et Alcaei aetatem collocat in an. ante C. n. 602. At *Jo. Chriſtoph. Cramer* in diatribe de συγχρονισμῷ Sapphus et Anacreontis, Jenae 1755. 4. rationes, (quas tamen *Volgerus* p. XXVIII. ſq. non comprobat,) ita ſubduxit, vt eam natam eſſe euiciſſe ſibi videretur a. Olymp. circa XXXX. 1. claram haberi cum Alcaeo Olymp. XXXXIV. ¾. et Phaonis cuiusdam Lesbii inſano amore ita captam fuiſſe, vt Phaonem in Siciliam, eius amplexus atque illecebras fugientem, ſequeretur, et quum illuſam ſe atque deſtitutam videret, ſe furibundam de Leucate promontorio in mare daret praecipitem, Olymp. LI. 4. — Add. eiusd. *Crameri* diatr. de patria Sapphus, Jenae ſine a. not. 4. inprimis *H. F. Magni Volger* diatriben hiſtorico-critic. de Sapphus Poetriae vita et ſcriptis, Gothae 1809. 8. repetitam ante eius editionem Sapphus, isque eam aequalem fuiſſe Alcaei

et

et Anacreontis euicit, eamque defendit a crimine illicitae libidinis etc. — Multa varii generis poemata cecinit; sed ad nostram aetatem tantum pervenerunt *duae odae,* quae vel solae propter vim non minus quam naturalem pulcritudinem, miram venustatem et gratiam, praecipue in compositione vinculisque orationis, nominis pepererunt immortalitatem et iam ab Dionysio Halicarn. ac Longino inprimis sunt laudatae; item tria epigrammata et nonnulla fragmenta. Eius reliquiae sunt in Stephani, Vrsini aliorumque collectionibus citatis: *odae* variis Anacreontis editionibus ac versionibus adhaerent. — Notanda est edit.: Sapphus odae, fragmenta (VI), epigramm. duo cum versione anglica notisque et vita Sapph. in: The Works of Anacreon by Mr. *J. Addison.* Lond. 1735. 8. — Plenissima edit. est: *Sapphus poetriae Lesbiae fragmenta et elogia — — cum virorum doctorum notis integris, cura et studio Jo. Christ. Wolfii — qui vitam Sapphonis et indices adiecit.* Hamburg. 1733. 4. — *Brunck* in Analectis poet. gr. tom. I. p. 54 sqq. dedit XII carmina Sapphus correcta fragmentaque et tom. III. p. 8 sq. paucas ad illa criticas notas: tria autem epigrammata recepit *Jacobs* in suam Antholog. gr. I. p. 49 sq. et in comment. vol. I. part. 1. p. 182 sqq. vberius explicuit. — Eius Odaria edidi in Anthologia graeca poëtica, Baruthi 1792. 8. p. 239 sqq. — Auctores gr. tom. I. continens *Anacreontis* et *Sapphus* reliquias, ad fidem optimarum editionum recensitas a *J. H. van Reenen,* Amstelod. 1807. 8. — Nouam textus recensionem et editionem criticam curauit, commentario docto illustrauit et schemata musica adiecit *Henr. Frid. Volger* *), Lips. 1810. 8. — Laudatur versio

 Sam.

*) Hic iam a 1809. Gothae emiserat Diatriben historicocritic. de Sapphus poetriae vita et scriptis, et in edit. repetiit.

Sam. Güntheri Wahlii germanica, cum introductione notisque: *Lieder der Liebe von Sappho und Anakreon*, Erfurt. 1783. 8. — *Fragmente der Sappho, übersetzt von G. L. B. (Braun)*. Wetzlar. 1809. — Gallica *Boilauii Despraei* interpretatio odae, a Wolfio etiam in edit. p. 35 sq. repetita, recusa est et inscripta: *Ode de Sapho, traduit du Grec par Boileau, mise en musique, avec accompagnement de fortepiano — par Alex. Thoron.* Paris. 1804.

9. *Solon*, Salaminius, primum mercaturae, tum post multas susceptas peregrinationes cum Athenas se contulisset, et poësi et philosophiae operam dedit: floruit a. ante C. n. circ. 592. Idem a carminis pangendi felicitate et vbertate laudem tulit. Tandem post Salamina in potestatem Atheniensium redactam archontis et legumlatoris dignitatem consequutus est: at propter factiones Pisistratique tyrannidem prae dolore, Athenis relictis, in Cyprum abiit, vbi octogenarius mortuus esse dicitur Olymp. LV. 2. Sed de tempore, quo floruit, de annoque mortis diuersa sunt VV. DD. iudicia. — Carminum fragmenta sunt a viris doctis ex Demosthene aliisque collecta sensimque aucta. Primum e Stobaeo duo fragmenta recepta sunt in edit. *Callimachi Cyrenaei hymni* etc. cura *Sigismundi Gelenii* et *Matth. Aurogalli*, Basil. 1532. 4. — Septem auxit fragmm. *Jo. Camerar.* in *Libro scholastico — quo continentur Theognidis praecepta, Pythagorae etc. carmina.* Basil. 1550, rec. 1555. 8. — Septem adiecit fragmenta *Jac. Hertelius* in Theognidis et aliorum poematibus gnomicis, Basil. 1561. 8. et saepius, atque ab aliis in collectionibus Theognidis aliorumque poetarum repetita: quibus duo addidit *Radulph. Winterton* in poetis graecis minor. Cantabr. 1635. et saepius, 8. Ex ed. 1677. p. 73 sqq. emendatius reddidit et p. 307 sqq. explicuit *Brunck* in Gnomicis poetis

gr.

gr. Argentor. 1784. min. 8. 30 fragmm. et nr. 3. addidit diſtichon, quod ex Hermiae philoſophi commentario mſt. in Platonis Phaedrum Ruhnken. protulit ad Callimachi fragmm. p. 421. Idem *Brunck* in Analect. poet. gr. vol. I. p. 64. et III. p. 236. eadem ediderat, notis criticis in vol. III. p. 10 ſqq. perſequutus adiectis. — Scolion Solonis edidit *Frid. Jacobs* in Anthologia graeca, tom. I. p. 51. et in comment. I. part. 1. p. 193. notas in id ſcripſit. — *Solonis fragmenta poetica* (XXXII.) denuo collegit, varietatem lectionis, notas adiecit, in vſum ſcholarum edidit *Franc. Arn. Fortlage,* Lipſ. 1776. min. 8. (quod eſt volumen ſecundum operis: *Sententioſa vetuſtiſſimorum gnomicorum quorumdam poetar. opera.* Eſt noua recenſio.) Praefatio continet quoque indic. editionum et vitam Solonis. — *Wie Zeus die Welt richtet, ein* (vel potius tria) *Fragm. Solons griech. u. deutſch mit Anmerkungen von D. Leppentin.* Hamburg. 1789. m. 8. — Quatuor carmina germanice vertit *Chriſt. Comes de Stollberg* in ſuis carminibus. — Leges *Solonis* collectae ſunt atque illuſtratae ab *Pandulpho Prateio* in opere: Jurisprudentia vetus. *Draconis* et *Solonis* Leges, gr. et lat. Lugduni 1559. 8. rec. cum additamentis in *Eu. Ottonis* Theſauro J. R. tom. V. (Idem *Prateius* ad calcem libri de iurisprudentia media, Lugd. 1561. ſubiecit Paralipomena legum XII. Solonis:) et diligentius a *Sam. Petito* in opere: *Leges Atticae* etc. Pariſ. 1635. fol. repet. curatius, (quam etiam ab *Heineccio* in Jurisprudentia romana et attica tom. III. factum erat,) in noua Petiti operis editione cum animadverſionibus et correctionibus Jac. Palmerii, Saluinii et C. A. Dukeri, curante *Petro Weſſeling,* qui ipſe doctas adiecit animaduerſiones, Lugd. Bat. 1742. fol. — Epiſtolas, quas Solon ſcripſiſſe fertur, ſeruauit Diogenes Laertius in vita Solonis;

nis; anglice vertit *Savage* in Collection of Letters of the Ancients. Lond. 1703. 8. — De legislatione et constitutione Solonis benigne iudicat *de la Croix* tom. I. p. 30 sq. operis: Constitutions des principaux états de l'Europe et des états unis de l'Amerique, Paris. tom. I—III. 1791. 8.

10. *Mimnermus*, Colophone, Ioniae oppido, ortus, Solonis aequalis, et pentametri inuentor esse dicitur: poeta gnomicus mollis, suauis, vtilis et praeclarus. Fragmenta, ab iniuria temporis seruata, reperiuntur, ordine interdum mutato, in *Gnomicorum poetarum Vrsini* ac *Wintertoni* collectionibus, in *Stephani* poetis gr. heroicis, II. p. 484. eiusdemque minore edit. Theocriti aliorumque poetarum, 1579. 12. p. 44 sqq. emendatius in *Brunckii* Analectis vett. poetar. graec. tom. I. p. 60. II. p. 522. et in eiusdem Gnomicis poetis graecis, p. 68. coll. p. 306.

11. *Anacharsis*, Scytha, et aequalis Solonis, ad quem etiam profectus est ad cognoscendum Graecorum cultum et religiosum et ciuilem; sed, quoniam redux e Graecia in patria graecas caerimonias clam studuit et incepit recipere, a fratre, Scytharum rege, deprehensus sagitta interemtus est. *Epistolae*, quae sub nomine eius circumferuntur, editae sunt gr. inter epistolas graecas diuersorum, Venetiis 1499. 4. graece et lat. separatim Paris. 1581. 4. — gr. et lat. inter varias epistolas per *Eilhard. Lubin.* ap. Commel. 1601. 8. et inter epistolas graecanicas mutuas Aurel. Allobrog. 1606. fol.

12. *Aesopus* floruit ante C. n. circ. 570. Cotiëo-Phryx, et seruus; sed a domino suo manumissus, multa fecit itinera, et a rege Croeso Sardes in regiam accitus, tandem Delphos missus est, vbi sacrilegii fraudulenter incusatus et a principibus de rupe praecipitatus morte indigna periit. Fuit philosophus, et apologis siue fabulis, scripto tamen

tamen ab eo probabiliter haud mandatis, quibus homines ad bene beateque viuendum hortabatur, apud veteres magnam nominis famam iam consequutus est. Fabulas autem, quae hodie sub nomine eius circumferuntur, illum haud agnoscunt auctorem, sed more Aesopi sunt concinnatae. Genuinas tamen Aesopi fabulas, siue ore traditas, siue iam collectas, sciuisse aut habuisse videntur Aristophanes, Plato, Aristoteles et forsan alii antiquiores, quas vero genuinas vetustas partim aboleuit, partim aliorum, praecipue Planudis, Babrii, Aphthonii et aliorum imitatio, transformatio atque interpolatio mire immutauit. — Fabularum, sub nomine Aesopi vulgatarum et ex tribus potissimum exemplaribus msstis desumtarum, triplex orta est collectio, *Accursiana*, *Stephaniana* et *Neueletana*, e quibus reliquae, modo auctiores, modo paullo emendatiores, fluxerunt. Antea tamen *Rimicius* s. *Rinucius*, (verum eius nomen fuit *Ranutio d'Arezzo*,) fabulas (ex altero Babrii volumine, iudice *Tyrwhitt* in diss. de Babrio, fabularum Aesopearum scriptore: inseruntur fabulae quaedam Aesopeae, numquam antehac editae, ex cod. MS. Bodlei. Londini 1776. mai. 8. et cura mea iterum edita, Erlangae 1785. 8.) prosaicas factas in linguam lat. ante a. 1459. transtulit. Principes editt. lat. *Aesopi fabulae*, latino carmine, cum commentario s. l. et a. intra a. 1472. et 1473. et: *Vita Esopi — e greco latina per Rimicium facta:* fol. XXVIII. incipiunt *fabulae*, quae ipsae sunt centum: Mediolani impressit Anton. Zarotus. 1474. 4. etc. — Tum *Bonus Accursius* ante a. 1479. aut aliorum iudicio 1480. priores 144 fabulas edidit gr. cum versione lat. Rinutii, Mediolani s. l. et a. nota in 4. — Ex Accursiana collectione praeter alias fluxit ed. Aldina, quae mater fuit multarum aliarum edition. inprimis Basil. mutationibus tamen interdum factis:

Aesopi

Aesopi fabb. additis Gabriae fabellis 43. et aliorum opusculis, gr. et lat. Venetiis 1505. fol. — Altera collectio, quae Aesopi fabb. et correctiores, et alio ordine positas, insertis sparsim nouis, circiter viginti, fabulis, exhibet et nouam editionum classem duxit, est Stephaniana, ex cod. bibl. regiae, ex offic. Roberti Stephani. Paris. 1546. 4. — Tertia fabularum collectio atque editionum aetas est *Neueletana. Isaac.* enim *Nicol. Neueletus* fabulis prioribus 144, ex edit. Accursiana propagatis, ex msst. Palatinis addidit circiter 136. vel potius 148. easque gr. ac lat. cum Gabriae (vel potius Babrii) fabb. auctioribus, anonymi cuiusd. lat. 60, Phaedri, Auieni et Abstemii fabb. edidit atque notis instruxit. Inscripta est: *Mythologia Aesopica,* in qua Aesopi fabulae graecolatinae 297, quarum 136. primum prodeunt etc. Francof. 1610. 8. et 1668. 8. — *Hudson* (qui sub nomine *Mariani* latere voluit,) nitidam graecar. fabularum, a Neueleto collectarum, et paullo emendatiorem cum noua accessione curauit editionem, at typis vitiose excusam, cum inscriptione: Μύθων Αἰσωπείων συναγωγή. *Fabularum Aesopicarum collectio, quotquot graece reperiuntur.* Acc. interpret. lat. Oxon. e theatro Sheldon. 1718. 8. — Correctior edit. gr. et lat. cum nouis notis prodiit Etonae 1749. 8. 1755. 12. — Hudsonianum exemplar, at minus emendate, recudi fecit et notas addidit paucas *Jo. Gottfr. Hauptmann,* Lips. 1741. mai. 8. — Hudson. edit. basin quoque fecit, at multo plura praestitit et ad fidem codd. Gothani et Augustani, ex quo aliisque libris diuersas interdum subiunxit vulgatis fabellas, et veterum librorum emendatas, omissa tamen adpendice fabularum Neueletina, edidit *Jo. Mich. Heusinger Fabulas Aesopicas graecas, quae Maximo Planudi tribuuntur, cum Joach. Camerarii interpretat. latina, Jo. Hudsoni suis-*

que

que adnotatt., *et indice*, Isenaci et Lipſ. 1741. et, mutata tituli pagina, 1756. 8. tum cum praefat. *Klotzii*, omiſſa Camerarii verſione, 1770. et 1776. 8. Noua multoque emendatior editio, aucta ſupplemento fabularum et notarum, cur. *G. H. Schaefero*, Lipſ. 1810. 8. Ibid. eod. anno, ex rec. I. M. Heuſingeri cum indice et ſupplem. in vſum ſcholarum, 8. cur. *G. H. Schaefero*. Idem Heuſing. largum emendationum in fabulis Aeſopeis ſpicilegium reliquit in Emendationum libr. Gothae 1751. 8. pag. 161 ſqq. Quibus etiam et Klotzius et poſtea cum aliis vſus eſt *Jo. Chr. Gottlieb Erneſti* in commoda edit. ſua *Fabular. Aeſopiarum* gr. cum varr. lectt. notis et indice, Lipſ. 1781. 8. — In vſum tironum Aeſopi fabb. ediderunt *N. M. Ludwig, mit einem griech. deutſchen Wörterbuch*, Gottingae 1789. 8. — *Jo. Dau. Büchling mit erklärenden Anmerk. u. einem griech. deutſch. Wörterbuch*, Halis Sax. 1790. 8. iterum 1799. 8. — In tom. I. collect. fabul. Aeſopi, Phaedri et Fontaine per *Chamfort* et *Gail*, Pariſ. a. V. ſ. 1797. III. tom. 8. *Gail* ex edit. Baſil. 1550. rec. fecit Aeſopi fabb. gr. cum verſione latina ſuaque gallica: acc. XXVIII. fabulae, quas *Rochefort* ex cod. bibl. reg. primus euulgauit in Notices des MSS. tom. II. p. 687 ſqq. gallice vertit notisque inſtruxit. — Noua eaque amplior collectio laudanda eſt, inſcripta: *Fabulae Aeſopicae*, quales ante Planudem ferebantur, ex vetuſto cod. Abbatiae Florentinae nunc primum erutae, vna cum aliis, partim hinc inde collectis, partim ex codd. depromtis, lat. verſione notisque ornatae, cura et ſtudio *Franciſci de Furia*, Florent. 1809. Tom. I. continet ex illo codice omnes fabulas, hucusque ineditas, ſtilo et ſermone diuerſas ab iis, quas Planudes ſaeculo XIV. in vnum collegiſſe dicitur; tom. II. comprehendit fabulas, quae hucusque in collectionibus editis exſtant, nec in Florentino codi-

codice occurrunt, adiectis etiam plurimis, iisque numquam antea vulgatis, quas tres Vaticani codd. suppeditarunt. His eas quoque omnes adiunxit editor, quas graeci auctores sparsim suis scriptis inseruerunt: quo quidem factum est, vt duobus in hisce voluminibus plus quam quatuor centum fabulae continerentur. Haec et alia de hac editione narrat ipse *Franc. de Furia* in litteris Florentiae VIII. Kal. Aug. 1809. scriptis et publicatis in *Neuem allgem. Intelligenzblatt zur Neuen Leipz. L. Z.* nr. 38. a. 1809. col. 615 sq. — Lipsiae repetita est typis illa editio, cum additamentis ipsius de Furia, correctior, cura *Schaeferi* 1810. et cum versione lat. et sine illa, mai. 8. — *Aesopi* Μῦθοι, fabb. Aesopicae a *Franc. de Furia*, tum primum e codd. editae, tum aliunde collectae, gr. cum breuioribus notis criticis in vsum scholarum et indice *Car. Ern. Christoph. Schneideri* *), Lips. 1810. 8. — Plenam et criticam edit. Fabularum Aesop.: Μύθων Αἰσωπείων Συναγωγή· (est secundus tomus Παρέργων Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης.) graece, cum notis graecis criticis dedit *Coray*, Paris. 1810. mai. 8. (conf. *Jen. allgem. L. Z.* 1811. nr. 57.) — *Die Fabeln des Aesop, zum Gebrauch der Schulen, mit Anmerkungen und einem griech. deutschen Wortregister versehen von Heinr. Fried. Magnus Volger*, Lips. 1811. min. 8. Exhibuit autem nonnisi Planudeam collectionem 149 fabellarum, omissis tamen nonnullis obscoenis. — Denique e Codice Augustano syllogen fabularum Aesopiarum cum reliquiis Babrii Menandrique gnomis monostichis edidit *Jo. Gottl. Schneider*. Vratislav. 1812. min. 8. — In omnes fere linguas Europaeas, etiam hebraicam, translatae sunt fabulae, vt omittam

*) Conf. *Christi. Dan. Beckii* Acta Seminarii — Lipsiens. vol. I. p. 411 sqq.

tam imitationes. Hoc autem loco quasdam tantum versiones nominabo germanicas: anonymi Hafn. et Lipſ. 1763. rec. 1782. 8. — alius, Lipſ. 1794. 8. — *Bremeri*, Quedlinburg. 1781. 8. et mutato primo folio cum a. nota 1788. — *Car. Langi*, Erlangae 1786. 8. — *J. H. M. Erneſti*, Noriberg. 1790. 8. — *(Jo. Fr. Guil. Motz)* Lipſ. 1794. 8. — Conf. *Frid. Jacobs* in: *Nachträge zu Sulzers allgem. Theorie der ſchön. Künſte*, tom. II. part. 2. Lipſ. 1796. 8.

13. *Phalaris*, Aſtypalea, in Creta aut inter Sporades, ortus. Ex patria eiectus, venit Agrigentum in Sicilia, quod quidem tyrannide adripuit et crudeliter regnauit; at poſtea interfectus eſt. Vixit an. ante C. n. circ. 562. Sed de patria et aetate eius VV. docti in diuerſas abierunt ſententias, et lis orta eſt inter Dodwellum, Bentleium et Boyleum. *Epiſtolae* 148, eleganter quidem iucundeque ſcriptae, perperam tributae ſunt Phalaridi, a recentiore quodam ſophiſta confictae. Add. *Brüggemann* a View of the engliſh editions etc. Stettin. 1797. 8. p. 56 ſqq. et eiusd. Supplement etc. ib. 1801. 8. p. 17 ſq. Primum prodierunt epiſtolae ex interpretatione lat. *Franciſci Aretini*, ſine a. et l. et typographi nota in 4. et deinceps frequenter ſaeculo XV. *Graece* primum excuſae ſunt cum *Apollonii* philoſophi pythagorici et *Bruti* epp. 1498. 4. ſine loci nota. — tum in Epiſtolis diuerſorum philoſophor. oratorum, rhetorum etc. part. I. Venet. ap. Aldum. 1499. 4. Reperiuntur quoque in collectionibus epiſtolarum graecar. Cuiaciana, Lubiniana et Commeliniana. — Phalaridis — epiſtolae doctiſſimae, gr. et lat. *Thoma Naogeorgo* interprete. Baſil. ap. Oporin. 1558. 8. — Eaedem: ex MSS. recenſuit, verſione, annotatt. et vita authoris donauit *Car. Boyle*, Oxon. typis Sheldon. 1695. 8. rec. 1718. 8. typis Clarend. — Pleniſſima doctiſſimaque edit. eſt

et noua plane recensio, atque ordo epp. prorsus immutatus, — *Epistolae, quas latinas fecit, et, interpositis Car. Boyle notis, commentario illustrauit Joan. Dan. a Lennep. Mortuo Lennepio, finem operi imposuit, praefat. et adnotatt. quasdam praefixit L. C. Valckenaer.* Groningae 1777. 4. Adiectus est tamquam alter tomus: *Rich. Bentleii* dissertat. de *Phalaridis, Themistoclis, Socratis, Euripidis*, aliorumque epistolis; et de fabulis *Aesopi*: nec non eiusdem responsio, qua dissertationem de epistolis *Phalaridis* vindicat a censura *Car. Boyle.* Omnia ex anglico in lat. sermonem conuertit *J. Dan. a Lennep.* ib. eod. an. qui alter tomus separatim, addita Bentlei. epist. critica ad Millium, recusus est Lipsiae. — XI. epp. germanice vertit *Stockhausen* in collectione variar. epistolar. Helmstadt. 1768. 8. part. II.

14. *Stesichorus*, Himerensis. Natus esse dicitur Ol. XXXVII. mortuus Ol. LVI. ante C. n. circ. a. 526. Sed de eius aetate et parentibus Dodwellus, Bentleius, Corsinus aliique in vtramque partem disputarunt. Multorum carminum parens fuit et lyrici ac bucolici carminis auctor. Atque critici veteres eius ingenium, dulcedinem ac suauitatem laudarunt: at pauca supersunt fragmenta, quae post Stephanum, Neandrum, Vrsinum et Lectium in certum et meliorem ordinem digessit et illustrauit *Jo. Andr. Suchfort*, Gottingae 1771. 4. Plura de eo adnotata sunt a *Mongitore* *) in Bibl. Sicula tom. II. p. 241 sqq. et a *Fabricio* atque me in B. Gr. vol. II. p. 151 sqq. — Ibidem in cap. XV. de poetis gr. *lyricis*, et in cap. XIX. in notitia *tragicorum*, et cap. XXII. in *comicorum* catalogo multi

*) Qui etiam agit tom. I. p. 197. de eius filiabus, laude poeseos claris; tom. I. p. 268. de eius fratre, *Helianacte*, poeta et legumlatore, et tom. II. p. 28. de eius altero fratre, *Mamertino* siue *Marino*, rerum geometricarum inuentore ac scriptore.

multi poetae graeci, quorum vel nomen tantum vel quaedam fragmenta adhuc memorantur, notatu digniora prolata sunt. Paucorum, qui circa haec tempora aut paullo post claruerunt, memoriam h. l. subiungam.

Ariphron vetustus, sed incertae aetatis poeta, Sicyonius. Ad nostram aetatem peruenit eius *Paean* s. *scolion in sanitatem:* editum cum duobus Orphei hymnis etc. a *Frid. Morello,* Paris. 1615. 8. — a *Maittaire* in Miscell. aliquot scriptorum carminibus, nr. 3. Lond. 1722. mai. 4. — a *Brunckio* in Analectis etc. I. p. 159. et ad ed. Anacreontis 1786. p. 107. — a *Cludio* in *Bibliothek der alten Litteratur u. Kunst,* part. 3. p. 50 sqq. cum notis et versione metrica germanica; a me in Anthologia gr. poet. Baruthi 1792. 8. p. 89. et ab *Ilgenio* in carminibus conuiualibus etc. Jenae 1798. 8. p. 120 sqq. cum adnotatt. Conf. eumdem in praemissa disquis. de scol. poesi pag. CLXXXIV. sqq. et CXCII sqq.

Clitagora, poetria Laconica aut Thessala.

Lamprus, celebris poeta lyricus.

Lasus, Hermionensis, poeta dithyrambicus, floruit secundum Larcher. in chronologia Herodoti ante C. n. 508. v. quae dixit Isaac. Tzetzes in Introduct. ad Lycophronem.

Melanippidae duo fuerunt lyrici, alter Melius, circ. Olymp. LXV. alter, illius ex filia nepos, circ. Olymp. LXXX. add. infra §. 28.

Antimachus, Colophonius, insignis poeta et criticus, floruit an. ante C. n. circ. 404. de quo plenissime optimeque disseruit, eiusque fragmenta collegit explicuitque *Car. Adolph. Gottl. Schellenberg* in Antimachi Colophonii Reliquiis, cum epistola Frid. Aug. Wolfii. Hal. Sax. 1786. 8. De *Dionysio Milesio,* circ. Olymp. LXV. et vltra Olymp. LXXIII., cuius opera cyclum mythicum et historicum efficiebant, add. cel. *Heyne* Obss. ad

Apol

Apollodori Biblioth. p. 354 sq. ed. sec. et in comment. praefixa p. XXXIV. At memoria poetarum varii generis, et aliorum, qui circ. illa tempora aut posthaec vixerunt, et quorum vel nomen tantum, vel perpauca restant fragmenta, me in deuia duceret.

15. *Susarion*, Megarensis Tripodiscius, Athenis an. ante C. n. circ. 562. primus comoediam versibus docuit.

16. *Ibycus*, Rheginus, poeta lyricus, an. ante C. n. circ. 552. Septem librorum carminum, dorice scriptorum, pauca fragmenta reperiuntur in Vrsini et Stephani collectionibus.

17. *Theognis* an. ante C. n. circ. 545. Megara in *Achaia*, (sec. *Mongitor.* in B. Sicula tom. I. p. 249 sqq. et alios Megara in *Sicilia*,) ortus, at vna cum vxore in exsilium missus, Theben se contulit, et floruit medio saeculo ante C. n. sexto. Reliquit posteritati Γνώμας, *sententias*, siue egregia vitae praecepta, (quibus vero ipse non semper obsecundasse dicitur,) simplici venustate et singulari suauitate carmine elegiaco scriptas. Earum adhuc restant versus 1238, qui quidem ex duobus opusculis coaluisse, aut e plurimis, etiam diuersorum forte auctorum, fragmentis compositi esse videntur. Cum Phocylidis carmine et Pythagorae aur. carm. saepius, libellis interdum aliorum adiunctis, prelo exierunt illae Sententiae. Ego vero editiones, quarum magnus est numerus, primum principes atque potiores, tum recentissimas tantum paucis indicabo. Princeps edit. est Aldina cum Theocrito, Hesiodo etc. 1495. fol. v. supra §. 3. — Inter Gnomographos s. sententiosa poetarum vetustissim. opera frequenter editae sunt Theognidis sententiae, ex. gr. curante *Franc. Tissardo.* Paris. 1507. 4. — cur. *Ottomaro Aidos*, (h. e. *Nachtigall*) Argent. sine anni nota. 4. — cum *Aesopo* aliisque Basil. ap. Io. Froben. 1521. 8. etc. — Noua e codd. facta

est

eſt recenſio: *Theognidis Megar.* ſententiae elegiacae, plurimis locis caſtigatae ac ſcholiis illuſtratae per *Eliam Vinetum*, Santonem, gr. et lat. Pariſ. typis Jo. Lodoici Tiletani 1543. 8. — repet. cum verſione Jac. Schegkii lat. carmine expreſſa. Baſil. ap. Jo. Oporin. 1543. 1550. et 1555. 8. — Nouam inſtituit recenſionem, quinque codd. vſus, et commentarium gr. ſcripſit *Joach. Camerarius* in vtili opere: *Libellus ſcholaſticus — quo continentur Theognidis praecepta; Pythagorae verſus aurei; Phocylidae praecepta; Solonis, Tyrtaei, Simonidis et Callimachi quaedam carmina.* Baſil. 1550. et 1555. 8. — In *Opere aureo et ſcholaſtico:* — omnia gr. et lat. edita et expoſita a *Mich. Neandro*, Baſil. ex offic. Jo. Oporini, a. 1559. 4. et Lipſiae 1577. 4. ex offic. Jo. Steinmann. — Noua Theognidis, Phocylidis et aliorum recenſio facta eſt ab *H. Stephano* in ſplendido opere: Poetae graeci principes heroici carminis. Pariſ. 1566. fol. — cum notis criticis et exegeticis *Frid. Sylburgii*, a quo editae ſunt: *Epicae elegiacaeque minorum poetar. gnomae, gr. ac lat. Pythagorae ſcil. Phocylidis, Theognidis, Solonis et aliorum*, etc. Francof. ap. Jo. Wechel. 1591. 8. Poſtea frequenter recuſa eſt haec edit. ſed inſcripta: Γνωμογράφοι. *Theognidis — poemata gnomica*, multis in locis correcta, additaque variantis ſcripturae notatio: opera *Frid. Sylburgii.* Heidelberg. typis Hier. Commelini, 1597. 8. et alibi. — M. *Wolfgang. Seberus* edidit primum *Theogn.* ſententias, certis titulis diſtinctas, cum duplici indice et gr. Joach. Camerarii ſcholiis. Lipſ. 1603. 8. tum multo melius cum notis et variis lectt. potiſſimum duorum Palatin. et vnius Auguſtani codd. ab Hoeſchelio acceptis. Lipſiae 1620. 8. Inſunt quoque in *Wintertoni* aliorumque collectionibus. — Recentiores ſunt edd. gr. *Anton. Blackwall*, cum notis. Lond. 1706. 12. — *Frid. Gottl. Fiſcheri*, cum notis ger-

germanicis, Altenburg. 1739. 8. — *Epicae et elegiacae sententiae minorum poetarum graecor. Phocylidis, Theognidis, Solonis, Tyrtaei et aliorum* etc. gr. et lat. Venetiis 1746. 8. — *Theognidis, Phocylidis, Pythagorae* carmina, gr. et lat. acc. italica versio metrica, curante *Angelo Maria Bandini*, Florent. 1766. 8. — e noua recensione *Rich. Franc. Phil. Brunckii*, in *Gnomicis poetis graecis*, Argentor. 1784. min. 8. — *Theogn.* sententias et *Pythagorae* A. C. in vs. schol. denuo euulgauit *Jo. Gottl. Lindner*, Rudolstad. 1811. 8. — *Abrah. Kallius* nouam editionem eamque pleniorem cum notis variorum partim integris, partim selectis suisque molitus est, et *Specimen nouae editionis sententiarum Theognidis* Gottingae et Gothae 1768. 4. publicauit: rec. in Nouis Act. erudit. 1765. m. Sept. et Oct. p. 401 sqq. et 1766. m. Mart. et April. p. 41 sqq. — Conf. *Vlric. Andr. Rohde* de veterum poetarum sapientia gnomica etc. Hauniae 1800. 8. part. III. cap. 2. §. 68 sqq. p. 271 sqq. de Tyrtaeo, Solone, Mimnermo, Theognide, Phocylide, Simonide etc. et *Heyne* in praef. in Sentent. vett. quorumd. Gnomicorum carmina, Lips. 1776. 8. p. 23 sq.

18. *Phocylides*, Milesius, (Chium fuisse eum, suspicatur *Rohde* l. c. p. 281. not.) philosophus et poeta gnomicus, a. ante C. n. circ. 535. Sub nomine eius hodie exstat carmen νουθετικὸν versuum 217. quod vero suppositititium, et, iudicibus pluribus viris doctis, a christiano quodam, (qui *Brunckio* ad Gnomicos poet. gr. p. 315. sub finem quarti saeculi vixisse videtur,) aliis tamen dissentientibus, compilatum habetur. v. *Lud. Wachler* in disp. de Pseudo-Phocylide, Rintel. 1788. 4. et *Rohde* l. c. p. 302 sqq. Saepius editum est carmen vna cum Theognide aliisque, (v. ad anteced. §.) ab Aldo, Neandro, Winterton. etc. Separatim editum, gr. cum interpretat. lat. *Martini Cromeri*,

Cra-

Cracou. per Hier. Viet. 1556. 4. — gr. et lat. Paris. ap. Chr. Wechelum 1539. 8. — A *J. Ad. Schier*, gr. et lat. cum selectis aliorum ipsiusque adnotatt. Lips. 1751. 8. — ex noua *Brunckii* recensione in Gnomicis poetis gr. p. 112 sqq. cuius notae subiunctae leguntur p. 315 sqq. — Idem in Analectis vett. poetarum graec. tom. I. p. 77 sq. et II. p. 522. et *Frid. Jacobs* in Anthologia gr. I. p. 53. dederunt, et *Jacobs* in Animaduerss. in illam I. part. 1. p. 195 sq. illustrauit decem *Phocylid.* Milesii fragmenta. — Add. *Abriss einer Religionslehre des Plato, Denksprüche des Phocylides, der Pythagoreer, und Kleanths Gesang auf Gott. Aus dem Griechischen übersetzt von Ludw. Hoerstel.* Hannou. 1798. 8. —

19. *Anacreon*, Teius, poeta lyricus suauissimus, in cuius carminibus amatoriis, quae supersunt, (neque tamen omnia, quae hodie nomen eius prae se ferunt, eum habuerunt parentem,) tanta est vrbanitas, naturalis pulcritudo et grata simplicitas, vt pauci imitatione illas virtutes poeticas adsequuti sint, nullus superarit. De eius aetate non omnes consentiunt. Secundum *Saxium* in Onom. litt. I. p. 25. floruit a. ante C. n. circ. 530. *Cramer* in Synchronismo Sapphus et Anacreontis, Jenae 1755. 4. ostendere sustinuit, Anacreontem natum fuisse Olymp. XXXVI. $\frac{3}{4}$. et acino vuae passae suffocatum interiisse Olymp. LVII. 4. aut anno seq. Alii aliter subduxerunt rationes. — Primus LV. odaria cum animaduerss., subiunctis aliis quibusdam et *Anacreontis* et *Alcaei* carminibus, et duobus *Sapphus* odariis, *H. Stephan.* edidit Lutet. 1554. 4. — repet. est exemplum cura *Guil. Morelli*, (qui in aliquot locis textum immutauit,) et *Rob. Stephani*, ibid. 1556. 8. — Edita quoque sunt in H. Stephani, Vrsini, Plantiniana et Commeliniana poet. lyricorum collectionibus, tum ab *Armando Jo. Bouthillerio Ranceo*, (quum adhuc

 puer

puer esset tredecim annos natus,) cum scholiis graecis, Paris. 1639. 8. quae editio est rarissima; rec. aut potius primum tantum folium mutatum esse videtur, 1647. — a *Tanaquil. Fabro*, cum notis eruditis, in quibus multarum odarum antiquitas oppugnatur, Salmur. 1660. 12. 1680. 12. 1690. 12. — vna cum Sapphus carminibus, et vita vtriusque, ab *Anna Dacieria*, gallica facta cum notis, Paris. 1682. 12. Amstel. 1693. 12. et saepius. — a *Mich. Maittaire*, cum versione lat. metrica, notisque variorum et ipsius Maittaire atque indice, in splendida et perrara ed. Londin. 1725. 4. — iterum, aucta versionibus lat. Stephani atque Hel. Andreae scholiisque gr. Bouthiller. Londin. 1740. 4. — Textum Stephanianum multis locis, sed nimis audacter temereque saepius mutauit *Guil. Baxterus* in ed. *Anacreontis* cum Sapphus odariis et Theocriti Anacreontico in mortuum Adonin, Londin. 1695. 8. Eius autem audaciam quod *Iosua Barnesius* in notis ad suam Anacreontis editionem, ad fidem praecipue MS. Vaticani emendatam, et fragmentis vndique congestis aliisque accessionibus auctam, docteque explicitam, (ionicam tamen dialectum vbiuis fere infarsit, et poetam numeris suis restituendo aliquid indulgere sibi videtur,) Cantabrig. 1705. 8. gr. et lat. saepius refrenauit: *Baxter* iterum edidit *Anacreontis* carmina, et comment. auxit aut deturpauit conuiciis in Barnesium effusis, ib. 1710. 8. Tum *Barnesii* edit. auctior et emendatior prodiit Cantabrig. 1721. 8. repet. Londin. 1734. 8. et 1742. 12. — *Io. Cornel. de Pauw* nouam daré sustinuit odarum, (quas autem fere omnes iunioribus iisque ineptis poetis adtribuit,) recensionem, Traiecti ad Rhen. 1732. 4. (in ed. 1753. frons tantum libri est mutata,) gr. ac lat. cum notis vberioribus. Is autem, quoniam in corrigendo textu, praecipue in notis, immoderatum se gessit criticum, valde acriterque

culpa-

culpatus est a *Doruillio* in Vanno critica etc. Amstel. 1737. 8. — Barnesianam recensionem reddidit *J. Lamius*, Florent. 1742. 12. — Baxterianum autem exemplum alterum cum Baxteri, H. Stephani et Tanaquil. Fabri notis recudi fecit *Jo. Frid. Fischer*. Lipsiae 1753. 8. qui postea Anacreontem cum iisdem suisque animaduersionibus et lectionis varietate, adiectis aliis ornamentis, edidit Lipf. 1776. mai. 8. tertium denique, cum vberrimis, et criticis et grammaticis, notis, Lipf. 1793. mai. 8. — Quaedam epigrr. gr. et lat. in *Reiskii* Antholog. gr. Constant. Cephalae, Lipf. 1754. 8. p. 12 sqq. et p. 65. coll. eiusd. notitia poetar. anthologicor. ibid. p. 183 sq. et p. 26 sq. notar. ad Antholog. gr. — Nouas instituit recensiones *Brunck* 1) in Analectis veter. poet. gr. I. p. 79 sqq. coll. vol. III. p. 13 sqq. 2) multis mutatis, in ed. inscripta: *Anacreontis carmina* e MSS. codd. et doctorum virorum coniecturis emendata, subiectis Sapphus, Erinnae et aliorum carminibus aut scoliis, gr. Argentor. 1778. min. 12. cum obseruatt. criticis; 3) nouis curis, bis, Argentor. 1786. 12., quarum editt. altera, eaque curas Brunckii nouissimas tenens, repetita est cum praefatione critica *God. Henr. Schaeferi* Lipsiae 1811. 12. — Noua plane est recensio ex cod. Vaticano, nunc Parif., in edit. splendida, quam curavit abbas *Jos. Spaletti* Romae 1781, imperial. fol. curate ita instituta, vt vniuersus scribendi et distinguendi modus et character ipsius codicis cum vitiis librarii aeri sit incisus. Tum sequitur in tribus columnis textus codicis typis expressus, dein ex Barnesii recensione, cum versione lat. Odarum, quae hic LVIIII. sunt; ordo diuersus est ab eo, qui est in editis. — Eadem ed. Spalettiana typis repetita est Romae 1783. fol. — *Jo. Frider. Degen* quater edidit Anacreontis carmina: 1) ex ed. Brunck. secunda, cum selecta lectionis varietate, gr. Erlangae 1781. 8. 2) auct. et emendatius, ib. 1786.

 8.

8. gr. et edit. tertia, emendatior et auctior, ib. 1808. 8. 4) gr. maximam partem ex tertia Brunckii recens. cum versione notisque varii generis germanicis, Altenburg. 1787. 8. — A splendore potius quam ab vtilitate commendatur edit. *Bodoniana*, Parmae, absoluta 1785. fol. min. etiam in 8. et 16. iterum 1791. — Recentiores reliquae editt. sunt: *J. Lud. Holstii* gr. cum notis, Lips. 1782. 8. — *J. G. Briegeri*, cum german. notis, Lipsiae 1787. 8. — *Car. Henr. Joerdensii*, gr. cum indice graeco-german. Berol. 1789. 8. — *Ludou. Henr. Teucheri*, ibid. 1799. 8. — *J. B. Gail* gr. cum versionibus gallica et lat. notisque, et in fine odae quaedam ad cantandum aut in instrumentis ludendum notis musicis sunt descriptae, Paris. VII, (1799.) 4. et ibid. 1801. 18. IV. voll. — Nitida editio prodiit Petroburg. 1794. 8. graece cum versione metrica notisque in lingua russica scriptis. — *Frid. Henr. Bothe*, cum notis criticis, Lips. 1805. 12. — *Frid. Gottlob Born*, gr. cum notis, in vsum scholarum, sed ei labori impar, Lips. 1789. 8. — edit. II. et multo emendat. et nonnihil auct. cura *Schaeferi*, Lips. 1809. 8. — *Ern. Anton. Moebius* primum edidit Tentamen criticum nouae editionis Anacreonticorum, progr. Susati, 1807. 8. tum edidit: *Anacreontis* carmina: textum recensuit cum animaduerss. criticis, Halae 1810. 8. Est edit. critica et docta probaque. — *Joach. Filgers Gedichte Anakreons, in deutscher metrischer Uebersetzung, mit gegenüberstehendem griechischen Texte*, Vindobon. 1807. 8. (In Lips. catal. nundin. Mich. 1809. sub hoc anno adnuntiatur.) — gr. cum versione italica metrica (*Christoph. Ridolfi*, Ex-Jesuitae,) in Canzoni scelte di *Anacreonte*, con tre pezzi scelti dell' Iliade d'*Omero*, il tutto nuovamente tradotto dall' original testo greco, Venet. 1765. 8. — Graece cum versione metrica italica *Mariann. Valguarnera*, Palerm. 1795. 12.

Textus

Textus graecus est ex duobus codd. Palermi adservatis emendatus. — XVI. epigrammata in *Frid. Jacobs* Anthologia graeca, I. p. 54 sqq. coll. eiusd. Animaduersionibus, I. part. 1. p. 197 sqq. — cum Sapphus carminibus a *Reenen*, v. Sappho. — Jam memoratis versionibus paucarum adhuc, praecipue germanicar. omnium odarum, memoriam adiiciam. Germanicae igitur sunt (*Goetzii* atque *Uzii*) Francof. et Lips. 1746. 8. rec. Carolsruhae 1760. 8. — *Jo. Henr. Frid. Meinecke*, cum odis Sapphus, Lips. 1776. 8. — *Jo. Frid. Degen*, Onoldi 1782. 8. — *S. F. Günth. Wahlii* cum obseruatt. praemissa vita Anacreontis et Sapphus, Erfurt. 1783. 8. (v. supra §. 8.) — *C. Adolph. Overbeck*, Lubec. et Lips. 1800. 8. — *Anacr.* LIII. odae et duae Sapphus, versae in linguam german. notisque illustratae a *Car. Guil. Ramlero*, (editae a *G. L. Spalding.*) Berol. 1801. mai. 8. — *Anakr. mit Erläuterungen von Fried. Chstph. Brosse*, Berol. 1806. 8. Versio est metrica; obseruatt. sequuntur a p. 185. maximam partem aesiheticae, et subiunctae sunt imitationes. Vt omittam versiones singularum odarum aut in linguis italica, gallica, anglica etc. factas, aut imitationes. Inter anglicas versiones inprimis laudatur *J. Addisonii* edit. cum textu gr. notisque, Lond. 1735. 12. Conf. de hac aliisque anglicis et versionibus et editionibus gr. *Brüggemann* View etc. p. 61 sqq. et Supplement etc. p. 18 sq. Add. *Aug. Christi. Borheck Klosterbergische Vorlesungen über einige anakreontische Lieder*, part. I—IX. Magdeburg. 1778—1782. 8. Eiusd. *Erläuterungen* in *Magazin für die Erklärung der Griechen u. Römer*, part. I. Norimberg. 1784. 8. — (*Schneideri*) *Anmerkungen über den Anakreon*, Lips. 1770. 8. — *Büchling erklärende Anmerkungen zu Anakr. Liedern, nebst den vorzüglichsten Nachahmungen u. Uebersetz. derselben*, Lips. 1803. 8. etc.

20.

20. *Simonides,* Ceus, philosophus et poeta tenuis quidem, at tamen suauis et doctus sapiensque iudicatur a Cicerone et Quinctiliano. Secundum *Petr. Gerh. Duker* in disp. de Simonide Ceo, poeta et philosopho, praeside *Goens* habita, Vltraiect. 1768. 4. natus est a. m. 3446. ante C. n. 557. denatus a. m. 3536. ante C. n. 467. aetatis 89. Inuenisse dicitur litteras graecas η, ω, ζ, ξ, (ψ,) et artem memoriae, aut potius primus fuit notus, qui hanc artem in vsum conuerteret, aut secundum regulam quamdam systematicam excoleret. v. *Aretin* in *Tübing. neuem litterar. Anzeig.* a. 1808. *m. April.* nr. 14. p. 219 sqq. vbi plura de Simonide scripsit. Multa scripserat: quae vero supersunt, ea reperiuntur in *Fuluii Vrsini* Carmm. IX illustr. etc. p. 153 — 198. et 328 — 340. in Lyricis *H. Stephani* p. 272. 424. 431. in *Wintertoni* Poet. min. gr. p. 443 sqq. plenius curatiusque in *Brunckii* Anal. vett. poet. gr. vol. I. p. 120 sqq. et in eiusd. Gnomicis poetis gr. Simonidis carm. *de mulieribus* et nouem alia fragmm. cum Grotii versione lat. ac p. 311 sqq. Brunckii not. — Carm. *de mulieribus* separatim edidit et animaduerss. illustrauit *Georg. David Koeler,* Gotting. 1781. 8. Praefixa est epistola *Chr. Gottl. Heyne.* — Quatuor Simon. scolia edidit, emendauit explicuitque *Chr. Dau. Ilgen* inter Scolia s. carmina conuiualia Graecorum, Jenae 1798. p. 213 sqq. Conf. *Vlr. Andr. Rohde* de vett. poetar. sapientia gnomica, Hauniae 1800. 8. p. 282 sqq.

21. *Pherecydes,* Syrius, philosophus, vixit intra Olymp. XLV. et LIX. distinguendus a *Pherecyde* Lerio, siue Atheniensi, historico. *Fragmenta Pherecydis* collegit, emendauit, illustrauit, commentationem de Pherecyde vtroque praemisit, et fragmenta *Acusilai* et indices adiecit *Frid. Guil. Sturz.* Gerae 1789. — ed. II. ib. 1798. mai. 8.

Conf.

Conf. *Heinius* in diff. de Pherecyde Syrio in Mém. de l'academie royale des Scienc. et B. L. de Berlin, 1749. 4. p. 303 sq. germanice verf. a *Windheim* in Gotting. philof. Biblioth. vol. III. part. 5. p. 385 fqq. et part. 6. p. 481 fqq.

22. *Pythagoras*, ex infula Samo, philofophus, quod nomen primus adfumfit, acutus, at myfticus. Vir autem fuit probus, et virtutem, continentiam ac pietatem in deos inprimis commendauit. Vt enim in vita, ita etiam in doctrina fuit feuerus; de deo tamen, coelo, ortu ac migratione animorum aliisque rebus iufto fubtilius atque argute disputauit. Quaeftionis autem inquifitio, quando vixerit, virorum doctorum ingenium atque diligentiam valde exercuit, eosque in varias diuerfasque diftraxit fententias atque opiniones. *Saxius* in Onomaft. lit. I. p. 27. refert illius aetatem ad a. ante C. n. 507. aut ann. Romae conditae 245. Alii terminum vitae collocant intra an. ante C. n. 608—466. Plura de ea controuerfia aliisque rebus ad Pythagoram eiusque fectam pertinentibus *Fabricius* B. Gr. I. p. 750 fqq. et ego ad illum disputauimus, praecipue de *carminibus aureis*, quorum auctor perperam is fingitur, et quorum editt. funt paene innumerae. Vere autem funt *aurea*, et ad vitae emendationem ac probitatem maximam partem, (fi a fuperftitione, quibusdam argutiis et falfa religione difcefferis,) adhuc valde vtilia. — Multa fecifse dicitur itinera; in Aegypto tamen myfteriorum et litterarum arcanis initiatus, aftronomiam, geometriam et theologiam fubtiliorem arripuit, et praecipue ab Aegyptiis Orpheoque multa fumfit. Tum Samum rediit; neque multo poft in Italiam venit, et Crotone aperuit fcholam, multitudine difcipulorum et auctoritate valde nobilitatam, vnde eius philofophia dicta eft *Italica*. — Potiores recenfiones melioresque editiones *carminum aureorum*, in quae iam *Hierocles*, qui vixit circa a. Chr. CDL. commentatus

eft,

est, sunt numerandae: 1) princeps Aldina cum Constantini Lascaris Erotematibus etc. 1494. 4. —, tum apud Ald. Manut. cum Theocrito, Theognide aliisque poetis gnomicis *), Hesiodo etc. 1495. fol. 2) *Joach. Camerarii* in Libello scholastico etc. Basil. ap. Oporin. 1551. 8. qui verba poetae aliquando mutauit. 3) *H. Stephani* in Poetis graecis principibus, Paris. 1566. fol. qui interpretationem et lectionem veterem interdum, at perperam, deseruit. Eam tamen plurimum sequuti sunt, qui postea carmina aurea cum aliis poetis ediderunt, nisi vt in paucis locis facerent discessionem. 4) *Frid. Sylburgii*, qui de iis bene meruit in epicis elegiacisque minorum poetarum gnomis, gr. et lat. Francof. 1591. 8. et deinceps saepius, 1596. 1597. 8. ap. Hier. Commel. etc. mutata tamen inscriptione: Γνωμολογικοὶ, Theognidis, Phocylidis, Pythagorae et aliorum poëmata gnomica, multis in locis correcta etc. 5) *Claud. Salmasii* in libro inscripto: Tabula *Cebetis*, graece, arabice et lat. item aurea carmina *Pythagorae*, cum paraphrasi arabica, auctore *Jo. Elichmanno*, cum praef. Salmasii. Lugd. B. 1640. 4. — 6) *Hieroclis* commentar. primus latine vertit *Jo. Aurispa* Siculus, Patau. 1474. 4. rec. Romae 1475. 4. et 1495. — emendatam versionem recudi fecit *Vdalr. Zasius*, Basil. 1543. 8. 7) Graece cum lat. versione et cum Pythagorae C. A. gr. ac lat. edidit eum *Jo. Curter.* Paris. 1583. 12. al. 8. rec. Lond. 1654. 12. — *C. A.* ex recensione atque cum notis Theodori Marcilii, lat. conuersa, multisque in locis emendata, Londin. 1654. et 1673. 8. II. tom. — 8) *Petri Needham*, cum Hieroclis comment. et notis, Cantabr. 1709. 8. quacum comparanda est *Jo. Christoph. Wolfii* differt. epistol.

*) Conf. *Fabricii* B. Gr. I. p. 707 sqq. et 723 sqq. de editt. Theognidis, aliorumque poetar. gnomicor. ac supra in §. 17.

epiſtol. qua Hieroclis in A. C. Pythag. commentar. — partim illuſtratur, partim emendatur, beneficio collationis cum cod. Medic. inſtitutae, Lipſ. 1710. 8. 9) Hac vſus eſt *R. W.* in ſua edit. A. C. et Hieroclis, Londin. 1742. 8. in qua nouam inſtituit recenſ. et Needhami ac Bentleii mutationes textus Hieroclei atque animaduerſſ. potiſſimum impugnat. — 10) *J. A. Schierii,* qui Needhamum ſequutus cum huius, Sylburgii et Amerbachii animaduerſſ. edidit A. C. Lipſ. 1750. 8. — 11) Inprimis commendanda eſt edit. *Eberhard. Gottlob Glandorfii,* qui *Pythagoreorum aureum carmen* cum varietate lectionis eruditisque notis edidit, et docta praemiſit prolegg. Lipſ. 1776. min. 8. quod eſt volumen primum Sententioſorum vetuſtiſſimorum quorumdam poetarum operum, cum praefat. Chr. Gottlob Heynii. — 12) *Brunckius* inter Gnomicos poetas gr. Argentor. 1784. 8. p. 107 ſqq. dedit *A. C.* — Ego illa edidi et illuſtraui primum in Chreſtomathia gr. poet. Coburgi, 1769. 8. tum in Antholog. gr. poet. Noriberg. 1775. 8. et, multis mutatis, in altera Anthologiae edit. Baruthi 1792. 8. — *A. C.* germanice verſa ſunt a *Linkio,* Altdorf. 1780. 4. *Hieroclis* autem comment. in linguam german. translatus eſt a *Jo. Ge. Schultheſs,* Tiguri, 1778. 8. vt alias verſiones in alias linguas omittam. *) — *Pythagorae* epiſtola ad Anaximenem et epiſt. ad Hieronem Syracuſanum gr. et lat. in *Thom. Gale* opuſculis mytholog. Amſtel. 1688. 8. p. 735 ſq. inter fragmm. ex quorumdam Pythagoreorum libris.

Memoranda adhuc venit *Theano,* Pythagorae ſiue vxor, ſiue diſcipula, ſub cuius quidem nomine adhuc circumferuntur *fragmenta* et *epiſtolae,* atque etiam reperiuntur in *Jo. Chriſtph. Wolfii*

fragmm.

---

*) Conf. *Pythagoras-Apollon, von Aug. E. Zinſerling,* Gotting. 1808. m. 8.

fragmm. mulierum graecar. prosaicis p. 224 sqq. Idem in Catal. foemin. illustrium subiuncto p. 446. de ea vberius disputat.

23. *Scylax*, Caryandensis, geographus, sec. Saxium in Onom. lit. I. p. 29. circ. ante Ch. n. 506. a. V. C. 246. Huic *Fabricius* in B. Gr. vol. IV. p. 606 sqq. (vbi plura addidi,) *Hager.* in progr. de eo, Chemnit. 1765. 4. et in *Geographisch. Büchersaal*, tom. I. part. 8. ibid. 1765. 8. p. 560 sqq. atque *de Sainte Croix* in Histoire de l'Acad. — des Inscr. vol. 42. p. 350 sqq. et in Examen des Hist. d'Alexandre p. 730. ed. II. aliique (v. Luc. Holstenium in Bredowii Epistolis Parisiensibus p. 13.) tribuunt *Periplum*, at hodie interpolatum, et transpositionibus manifestis hinc inde immutatum, quem tamen G. J. Vossius et Is. Vossius ad Scylacem Caryandens. iuniorem, *H.* autem *Dodwell.* in diss. de Peripli Scylacis aetate tom. I. Geograph. min. ed. Hudson. ad tertium Scylacem, Polybii aequalem, referunt. Mannert denique in *Geographie der Griech. und Römer*, tom. I. p. 70. sq. ed. 1. auctorem Peripli ineunte bello Peloponnes. floruisse, existimat. *Scylacis periplum* primus edidit *Dau. Hoeschelius* vna cum Marciano Heracleota aliisque, August. Vindel. 1600. 8. — Tum *Is. Vossius* cum anonymi periplo etc. gr. et lat. atque cum notis, Amstel. 1639. 4. — *Jac. Gronou.* in libro inscripto: *Geographica antiqua*, h. e. *Scylacis* periplus maris mediterranei, *Anonymi* periplus Moeotidis et Ponti Euxini etc. cum notis Is. Vossii, J. Palmerii, S. Tennulli et emendatt. Jac. Gronouii, Lugd. Bat. 1697. 4. — *Jo. Hudson* in vol. I. Geographiae vet. scriptorum, cum interpretat. lat. dissertatt. et adnotatt. Oxon. 1698. 8. Hac edit. Gronovius excitatus contra Hudsonum et Dodwellum stilum acuit in disquisitione peculiari, quam exemplaribus suae editionis, a librario nondum venditis, adiecit iis-

que

que praeficere iussit inscriptionem: *Geographica antiqua — et emend. Jac. Gronouii. Cuius accedit anim. in Oxon. edit. et examen dissertationis* (Dodwell.) *de aetate Scylacis, cum fragmento Ephori.* Lugd. Bat. 1700. 4. — Nouam *Scylacis* et reliquorum minor. veterum geographorum editionem iam diu molitus est et adnuntiauit cel. *Le Baron de St. Croix* in Journal des Sçavans, 1789. Paris. p. 657 sqq. et separatim in 4. fine a. nota. At opes suas diligenter collectas permisit cl. *Bredow,* qui nouam eamque multo auctiorem illorum editionem curat eamque in actis litter. nuper promisit. Tamquam prodromus pignusque huius editionis, quam auidissime exspectamus, prodierunt *Epistolae Parisienses, in quibus de rebus variis, quae ad studium antiquitatis pertinent, agitur, editae a G. G. Bredow.* Lips. 1812. mai. 8.

24. *Xenophanes,* Colophonius, philosophus et poëta, de cuius aetate magna est dissensio inter viros doctos, Olymp. LX. et multo post floruisse videtur: qua de controuersia copiosius egi ad Fabr. B. Gr. II. p. 614. vbi a p. 613. de Xenophane, eius scriptis, (quorum pauca supersunt fragmenta,) n. elegiis, iambis aduersus Hesiodum et Homerum, Sillis etc. disseritur, et a me multi, qui de eo eiusque philosophandi ratione et placitis tradiderunt plura ac diuersimode iudicarunt, *) memorantur. Ex patria exsul, concessit potissimum Eleam s. Veliam, in Sicilia. Pantheismi num primus auctor fuerit, in vtramque partem disputatum est.

25.

---

*) Quibus addes *Ge. Gustav. Fülleborn,* qui in *Beyträgen zur Geschichte der Philosophie, Züllichau und Freystadt,* 1791. 8. part. I. nr. 3. agit de Xenophanis systemate, et Aristotelis librum de Xenophane, Zenone, Gorgia, quem in disp. praeside Fr. Aug. Wolfio Halae Sax. 1789. 8. passim illustrarat, pertinere putat ad Xenophanem.

25. *Parmenides*, Eleates, Xenophanis, vt plerique tradunt, auditor, saltem eius adsecla; ab eo tamen in quibusdam discessit. Secundum *Diog. Laert.* IX. sect. 23. ex Palmerii emendatione, quam probant Menagius ad illum et Fabric. in B. Gr. II. p. 621. floruit circa Olymp. LXIX. A Fülleb ornio autem in prolegg. ad edit. illius Olymp. LXXIX. tamquam verior lectio in Diogene Laërtio vindicatur. A Parmenide et Zenone Eleate *Eleatici* philosophi nominabantur. v. *Cicer.* academ. lib. II. c. 42. ibique Dauis. notam. — Ex eius carmine heroico *de natura* pauca fragmm. ad nostram venerunt aetatem, quae ediderunt *Henr. Stephan.* in poesi philosoph. p. 41. sqq. et *Ge. Gust. Fülleborn*, inscripta: Παρμενίδου λείψανα; *Fragmente des Parmenides neu gesammelt, übersetzt u. erläutert von G. G. Fülleborn. Züllichau* 1795. 8. in citatis *Beyträgen zur Gesch. der Philosophie*, part. VI. etiam separatim. — *Empedoclis* et *Parmenidis* Fragmenta, ex cod. Taurinensis bibliothecae restituta et illustrata ab *Amedeo Peyron* etc. Lips. 1810. 8.

26. *Heraclitus*, Ephesius, circ. a. ante C. n. 502. V. C. 250. auctor nouae sectae, tristis ac seuerus philosophus, ut in vita, ita etiam in opere *de natura*, (cuius indefessus erat indagator,) prosa ionica, at stilo obscuro, composito, cuius tamen tantummodo supersunt fragmm. V. *Schleiermacheri* commentatio inscripta: *Heraclitos der dunkle — dargestellt aus den Trümmern seines Werks u. den Zeugnissen der Alten*, in *Wolfs u. Buttmanns Museum der Alterthumswissenschaft*, tom. I. Berol. 1807. 8. p. 313—533. — Sub nomine eius quoque circumferuntur sex epistolae. Conf. *Jo. Vpmark* diss. de Heraclito, Ephesiorum philosopho. Vpsal. 1710. 8.

27. *Ocellus Lucanus* Pythagorae discipulus fuisse perhibetur. Vixit secundum *Saxium* in

Onom.

Onom. lit. I. p. 30. ante C. n. 495. V. C. 257. Exstat adhuc liber περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως, *de vniuersi ortu et natura,* quem tamen alii *) abnegant Ocello; alii putant, dorice ab eo esse scriptum, et a recentiore grammatico in κοινὴν dialectum translatum. — Primum prodiit liber graece Paris. 1539. 4. — Cum versione et not. *Lud. Nogarolae* Venet. 1559. 4. rep. et melior ed. tertia ex offic. Commel. 1596. 8. atque, vti etiam *Timaeus Locrus de anima mundi et natura,* in *Th. Gale* opuscul. mytholog. Cantabr. 1671. 8. et Amstel. 1688. 8. p. 499. sqq. — Graece et Francice a Marchione *Dargensio*, cum comment. Berol. 1762. 8. et cum Timaeo repet. Paris. 1795. 8. II. voll. — Eius versio et commentarii in linguam german. translati cum graeco contextu prodierunt Breslav. 1763. 8. — Criticae et meliores sunt edd. *Batteusii* (Batteux) cum *Timaeo Locro* et *Aristotelis* epistola ad Alexandrum, gr. cum vers. gallofrancica et animaduerss. Paris. 1768. 8. cum *Timaeo* gr. et lat. Paris. 1778. 8. atque *A. F. Guil. Rudolphi*, gr. cum perpetuo commentario, Lipsiae 1801. 8. — In *Füllebornii Beyträgen zur Gesch. der Philosophie*, parte X. Jenae 1799. 8. sunt 1) versio german. et animaduerss. auctore *Bardili;* 2) eiusd. Ocelli de legibus fragm. ex Stobaeo; 3) de ingenio Ocelli, *(Geist des Ocellus).*

28. *Thespis*, Atheniensis et Solonis aequalis, a. ante Ch. n. 536. primus docuisse fabulam et vicisse dicitur. Addidit choro ἐπεισόδιον, h. e. histrionem siue actorem fabulae. Fragmm. quae sub Thespidos nomine citantur, spuria sunt. Conf. *Godofr. Hermann* not. ad Aristotel. A. P. cap. IV. p. 107. sq. vbi quoque de *Phrynicho*, Thespidis discipulo, et *Pra-*

*) Nuper quoque *Boeckh* in progr. Heidelberg. 1809. scripto, (v. ad §. 68.) illum librum esse suppositítium, et auctorem ex Platonicis hausisse dialogis, contendit.

Pratina Phliasio, qui fabulas docuit satiricas, egit, quibus addatur *Melanippides*, circa Olymp. LXV. auctor dithyramborum, tragoediarum aliorumque poematum, quorum perpauca fragmm. a veteribus seruata sunt.

29. *Aeschylus*, Atheniensis, floruit circa a. ante C. n. 494. V. C. 258. Olymp. LXXI. 1. Clarus fuit virtute bellica, sed clarior ingenio, quod inprimis splenduit in tragoediae forma melius ordinanda atque constituenda. Duo enim histriones, qui plures personas in fabulis sustinerent, laruarum, picturae, machinarum, cothurni etc. vsum, grandeque, interdum iusto audacius dicendi genus, primus in scenam induxit. Sublimem eum ac grauem et grandiloquum, saepe vsque ad vitium, fuisse, iam iudicauit *Quinctil.* I. O. libr. X. cap. 1. §. 66. In theogonia omnique mythologia aliquoties ab Homerica mythologia et a vulgari suae aetatis et nationis theologia discessit. Quod mysteria Eleusinia in theatro propalauit, solum vertere coactus est, aut, quod a iuuene Sophocle victus est, in Siciliam secessit indignabundus, ibique ictu testudinis, quam aquila in caluum illius caput deiecit, interiit, et circa Gelam humatus est. Permultas scripserat tragoedias; sed exstant tantum septem, cum fragmm. quarumdam aliarum. — Princeps edit. est Aldina, sed parum emendata, Venet. 1518. 8. in qua etiam sex tantum numerantur tragoediae, postrema Agamemnonis parte cum Choëphoris capite mutilis confusa et pro vna fabula exhibita Agamemnonis: quam, multis tamen emendatis, recudi fecit *Adr. Turnebus*, Paris. 1552. 8. Sed multo plura praestiterunt *Franc. Robortellus*, qui Agamemnonis partem posteriorem et Choëphoros distincte e MSto recensuit, Venet. 1552. 8. et eodem anno scholia gr. in omnes tragoedias primus edidit; — tum *Petrus Victorius* et *Henr. Stephanus*, cum gr. scholiis, ex offic. H. Stephani,

ni, 1557. 4. — *Guil. Canterus*, gr. Antwerp. ex offic. Christph. Plantin. 1580. 12. — Hanc basin fecit *Thom. Stanley*, qui dotes superiorum editt. coniungens et nouis augens ornamentis tragoedias VII. cum scholiis gr. deperditorum dramatum fragmentis, versione et commentario edidit Londini 1663. ap. Corn. Bee, fol. et ibid. 1664. ap. Jo. Hart, fol. quae tamen eadem est editio. — Hanc repetiit, et multis instruxit animaduerss., maximam partem criticis, *Jo. Corn. de Pauw*, Hagae Comit. 1745. 4. nec tamen eruditis viris satisfecit. — Textus, a Stanleio constitutus, seruatus est, cum vers. lat. et lectt. variantibus, Glasguae, exc. Rob. Foulis. 1746. 8. et 4. tom. I. et II. — Meliorem eamque criticam non minus quam grammaticam editionem curauit *Christi. Godofr. Schütz*, graece cum varietate lectionis et commentario perpetuo, voll. III. Halae Sax. 1782—1794. mai. 8. Commentarius tamen ad vol. tertium lucem vidit demum 1797. et habet II. adpendices. Restat adhuc quartum volumen, quod comprehendet fragmentorum collectionem, scholia graeca, adparatum historicum, indices et lexicon Aeschyleum. — Rec. auctior et correctis multis ib. 1800 *) — 1808. III. voll. et primi vol. tertia editio auctior atque emendatior prodiit ibid. 1809. m. 8. edit. noua auctior et emendatior vol. IIdi ibid. 1811. 8. — Idem V. D. minorem edit. ex noua recensione, nouis subsidiis vsus, cum versione lat. curauit ibid. 1800. et 1801. 8. vol. II. Conf. doctam (Besenbeckii **)) censuram in *Erlang. Litt. Zeitung* 1801. nr. 108. — Textus septem tragoediarum Stanleianus, (exce-

*) Conf. *Beckii* Commentar. societatis philol. Lips. vol. II. part. I. p. 166. sq. de vtraque edit. Schützii, atque de edit. ac versione francogall. quam parauit *de la Porte du Theil.*

**) Qui etiam in disputat. quadam et aliquot programm. plura Aeschyli loca acute docteque emendauit illustravitque.

(exceptis perpaucis locis), gr. cum breuibus adnotationibus, redditus est a *Franc. Jo. Gabr. de la Porte du Theil*, part. I. tom. I. II. Paris. 1795. 8. eodemque anno addidit gallicam versionem, part. I. tom. I. II. Adiungentur adhuc notae philologicae. Quarumdam tragoediarum versio, ab illo facta, iam antea in Theatre des Grecs par Brumoy, (quod opus Paris. 1784. 8. in XIII. voll. comparuit,) locum nacta est, at, inscio auctore, hinc inde mutata. — Nouam *Aesch. trag.* ex codd. Askew. recensionem instituit, et splendidam curavit edit. *Rich. Porson*, Glasguae, fol. 1795. gr. sine praefat. notisque et sine scholiis ac fragmentis; quae editio repetita est in Corpore poëtarum Graecorum, quod bibliopola Tauchnitzius edere instituit, Lipsiae 1812. 12. — Nouissima editio est: *Aeschyli* dramata, quae supersunt, et deperditorum fragmm. gr. et lat. recensuit et cum suis, Brunckii et alior. adnotation. ed. *Frid. Henr. Bothe*, Lips. 1806. II. tom. mai. 8. — Singularum tragoediarum, quae modo saepius, modo rarius separatim sub prelis sudarunt, editiones paucas, easque recentiores memorabo. — *Prometheum* cum Stanlei. versione, scholiis α. β. (et γ. ineditis), amplissimis variorum suisque notis et cum anglicana interpretatione edidit *T. Morell.* Lond. 1773. min. 4. atque cum scholiis gr. et lectionis varietate *Christi. Godofr. Schütz.* Halae Sax. 1781. 8. — Eumdem, et *Sophoclis* Aiacem *Euripidis*que Phoenissas gr. continet Chrestomathia tragica, (ab Jer. Nic. Eyring. curata) Gottingae, 1762. 8. — *Prometh.* cum indice gr. lat. Hal. Sax. 1811. 8. — *Aeschyli* Tragoediae, Prometheus, Persae et Septem ad Thebas: *Sophoclis* Antigone: *Euripidis* Medea, ex optimis exemplaribus emendatae (a Richardo F. Ph. Brunck), cum notis criticis, Argentorati. 1779. min. 8. — In Noua Chrestomathia tragica graeco-latina, edita a *Jo. Car. Volborth,*

borth, Gottingae 1776. min. 8. sunt *Aeschyli* Choëphorae; *Sophoclis* Electra; *Euripidis* Electra, (gr.) *Senecae* Agamemnon. — *Aeschyli* Septem aduersus Thebas in *Jo. Burtoni* Πενταλογία siue tragoediar. gr. delectu, cum illius adnotatione, ed. II. cui obseruatt. indicemque adiecit *Thom. Burgess*, tom. II. Oxon. 1779. 8. — *Aeschyli* trag. Septem ad Thebas, gr. cum versione italica versibus vulgaribus et notis illustrata, (in epist. nuncupatoria nomen suum editor profitetur *Petr. Pasqualoni*,) Venet. 1794. 8. cum perlonga praefatione. — *Aeschyli* Agamemnon, in *Frid. Aug. Wolf* Tetralogia dramatum graecor. Hal. Sax. 1787. 8. — Eumenides, in tomo II. Tragoediarum delectus, edidit et illustravit *Ge. Wakefield*, Lond. 1794. mai. 8. — Eumenides. Specimen nouae recensionis Tragoediar. Aeschyli: edidit *Godofr. Hermannus*, (qui multa correxit,) Lips. 1799. 8. — *Aeschylos* Prometheus, *Sophocles* Antigone, *und Euripides* Medea: *mit einem erklärenden Wörterverzeichniss über den Prometheus versehen von Prof. Ast*, Landshut. 1810. 8. graece. — Quasdam versiones adhuc memorabo. *Aeschyli* tragoediae in linguam *germanicam* sunt translatae a *J. T. L. Danz* cum animaduerss. Lips. tom. I. 1805. tom. II. 1808. mai. 8. — a M. *Gottfried Faehse*, Lips. 1809. 8. — *Aeschylos Sieben gegen Theben, von Wilhelm Süvern*, (cum VII. adnotatt. eruditis,) Halae Sax. 1797. 8. — *Die Choëphoren des Aeschylos, metrisch verdeutscht, und mit Anmerkungen begleitet von Prof. Conz* in: *Neues Attisches Museum, herausgegeben von Wieland, Hottinger u. Jacobs*, tom. III. fasc. III. Tiguri et Lips. 1811. 8. — In linguam *anglicam* sunt *Aesch. Trag.* conuersae a *Pottero*, Norwich, 1777. 4. — ed. secunda correctior, cum notis, Londini, 1779. 8. II. voll. — in linguam *italicam*, vna cum Sophocle et Euripide, a *Mich. Mallio*, Romae,

 1788.

1788. 8. — *J. F. D. Goess* in duabus dissertatt. et aliquot programm. atque in: *Magazin für Schulen*, tom. I. fasc. 2. p. 355. sqq. in *Aeschyl.* Agamemnona docte commentatus est. — *Car. Frid. Wunderlich* Obseruatt. criticae in Aeschyli tragoedias, tragoediarumque reliquias, Gottingae, 1809. 8. (iam editae 1808. v. Gotting. Ephemer. litterar. 1808. nr. 202.) — Graecae tragoediae principum, *Aeschyli*, *Sophoclis*, *Euripidis*, num ea, quae supersunt, et genuina omnia sint, et forma primitiua seruata, an eorum familiis aliquid debeat tribui: scripsit *Aug. Boeckhius*, Heidelberg. 1808. 8. etc. Conf. *Charaktere der vornehmsten Dichter aller Nationen*, Lips. 1792. tom. II. part. II. p. 391. sqq. De tragoedia graeca iudicia quorumdam criticorum recentiorum collecta sunt atque examinata et alia adlata in *Ergänzungsblättern zur allg. Litt. Zeitung*, 1807. nr. 6 et 7. vt Sulzer. aliosque praetermittam.

30. *Gorgias*, Leontinus, Siculus, Empedoclis discipulus, floruit circ. a. ante Chr. n. 494. V. C. 258. Athenas se contulit, et Athenienses contra Persas excitauit. Fuit sophistarum, qui de re quadam in vtramque partem dissererent, et concinnitatis princeps; nimius autem ornatus ac venustatis sectator. Cum magno adplausu, et pro magna mercede Athenis docuit artem dicendi. Supersunt orat. de laudibus Helenae, et pro Palamede apologia, sophisticis referta argutiis: editae cum aliis oratoribus post Aldum et Stephanum a *Reiskio* in orator. graecor. vol. VIII. p. 91. sqq. coll. p. 197. Binae *Gorgiae* oratt. gallice versae ab *Athan. Auger*, cum Isocratis opp. Paris. 1781. 8. voll. III. — Conf. *Mongitor*. Bibl. Sicul. tom. I. p. 258. sqq., qui quoque p. 188. sqq. de *Polo*, Agrigentino, philosopho, sophista et oratore, Gorgiae discipulo, plura disputat.

31. *Epicharmus*, veteris comoediae princeps, num

num Syracusis aut Crasto, an Coo ortus fuerit, matureque in Siciliam traductus, et num ab *Epicharmo*, philosopho Pythagoreo, sit distinguendus, necne, magna est VV. DD. dissensio. Epicharmi comici aetatem *Saxius* in Onom. lit. I. p. 33. refert ad a. circ. ante C. n. 486. V. C. 266. atque ibid. p. 557. distinguit eum ab *Epicharmo*, philosopho Pythagoreo. — Ex comoediis pauca inueniuntur fragmenta in Stephani Poesi philos. p. 54. sq. et in Hertelii Grotiique collectionibus Comicorum etc.

32. *Pindarus*, Thebanus, Lyricorum poetarum princeps, propter spiritus magnificentiam, fertilitatem ingenii, quod in digressionibus potissimum splendet, sententiarum nobilitatem, verborum rerumque copiam, nec non sublimitatem, etiam audaciam, ab omni aetate magni aestimatus, a nemine vero illis aliisque virtutibus poëticis, quarum vis ac multitudo facile nos commouent ad vitia quaedam haud acrius culpanda, superatus. In certamine tamen a Corinna, (an aliis de caussis?) carmine victus fuisse dicitur. Natus est Olymp. LXV. 1. denatus Olymp. LXXXVI. 2. secundum *Saxium* l. c. p. 33. Alii aliter sentiunt. Supersunt, praeter plura fragmenta, ingenii splendidissimi monumenta, carmina lyrica, dorica (aut, vt Hermannus statuit, vulgari) dialecto scripta: 1) Olympia, 2) Pythia, 3) Nemea, 4) Isthmia, quibus victores in ludis coronatos celebrauit. — Duo autem praesertim exempla fuerunt bases reliquorum, n. 1) princeps editio, Venet. in aedibus Aldi et Andreae Asulani soceri, 1513. 8. cum Callimachi Hymnis, Dionysio de situ orbis, et Lycophronis Alexandra, graece; 2) *Zachar. Calliergi*, Cretensis, correctior, graece, cum scholiis graecis, Romae, 1515. 4. Calliergum potissimum sequutae sunt, sed emendatrice manu adhibita, editt. *Cratandrinae*, Basil. 1526. 8. curante *Ceporino*; rec. per heredes Andr. Cratandri, 1556. 8. (ex ead. officina prodiit

 verso

versio lat. *Jo. Loniceri* prosaica, Basil. 1528. 8. et auctior enarrationibus decerptis e graecis scholiis et aliis auctoribus, ibid. 1535. mai. 8. rec. Tiguri, 1543. et 1560. m. 8.) *Brubachiana*, gr. Francof. 1542. 4. *Morelliana*, Paris. 1558. 4. atque *Stephanianae* cum reliquis octo lyricis, gr. et lat. 1560. et 1566. in octonis minoris formae, quae tamen posterior edit. correctorem nacta est audaciorem; et tamen ad verbum repetita est 1586. 1600. ap. Paull. Stephan. et 1612. 1626. oliua Paull. Steph. et Ebroduni, 1624. 12. — atque Geneuae cum scholiis gr. et interpretatione lat. oliua Paulli Stephani 1599. 4. — Primam tamen eamque meliorem repetierunt officina Plantin. ap. Fr. Rapheleng. 1590. 8. et *M. Aemil. Portus* ap. Hieron. Commel. 1598. 8. Sed superiorum diligentiam vicit, multo plures libros et scriptos et editos consuluit, hinc multa loca sanauit, sed certis rationibus metricis nimium tribuit; idem singulis carminibus subiecit commentarium, haud indoctum quidem, sed tamen ad interiorem carminum artisque poeticae intelligentiam minus plenum atque efficacem, *Erasmus Schmidius*, Witteberg. 1616. 4. gr. et lat. — Schmidii recensionem hinc inde, at male, modo sequuti sunt, modo deseruerunt editores Oxonienses, *Ric. West* et *Rob. Welsted*, vna cum versione Erasmi Schmidii, Jo. Benedicti argumentis ac paraphrasi, scholiis gr. notisque et fragmentis: calci adiecta est versio lat. carmine lyrico per Nic. Sudorium, (quae primum prodiit Paris. 1575. 8.) Oxon. e theatro Sheldon. 1697. fol. — gr. et lat. Glasguae, 1744. 12. II. tom. — gr. ibid. 1754. 24. IV. tom. et 1770. 12. II. tom. gr. ac lat. atque Lond. 1755. 12. — Praestantior tamen est edit. quam cum lectionis varietate notisque breuibus, interpretatione lat. emendatiore, a Jo. Beniam. Koppio facta, et adnotatt. curauit cel. *Chr. Gottl. Heyne*, Gotting. 1773.

1773. et 1774. min. 4. II. voll. qui postea edidit *Additamenta ad lectionis varietatem in Pindari carminum edit. Gotting.* ibid. 1791. min. 4. et postea nouam, castigatiorem plenioremque parauit editionem, ibid. 1798. tribus voll. mai. 8. Vol. tertium continet carminum Pindaricorum fragmenta, olim a *Jo. Gottl. Schneidero* *) collecta, nunc iterum digesta et aucta, atque *Godofr. Hermanni* comment. de metris Pindari. — Simul ab eodem *Heynio* edita sunt graece Pindari carmina, scholis habenda, iterum expressa, Gotting. 1797. min. 8. — Commoda, correcta, doctaque est Pindari edit. *Beckiana*, gr. cum scholiis integris, varietate lectionis et animaduerss. criticis; cuius I. tomus continet Olympia, Lips. 1792. tom. II. Pythia, Nemea, sine notis, ibid. 1795. 8. tom. III. Isthmia, fragmm. indices et alia comprehendens, adhuc exspectatur. — Pindari carmina, ex recensione Beckii, Vpsal. 1796. 8. — *Pindari* carmina, ex Heynii recensione, gr. in Corpore poetarum graecorum edito a *Godofr. Henr. Schaefer*, Lips. 1810. in forma min. — *Pindari* Opp. gr. recensuit, adnotatt. criticas, scholia integra, interpretationem, commentarium perpetuum et indic. adiecit *Aug. Boeckhius*, tom. I. Lips. 1811. maj. 4. Est critica et e multis codd. emendata edit. quae praecipue ob rationem metri habitam laudatur. — Vtilis est editio: *Pindari* carmina selecta, cum scholiis selectis suisque notis in vsum academiarum et scholarum edidit *Frid. Gedike*, Berol. 1786. min. 8. — *Pindari* Hymn. II. Olymp. illustrauit, et edendorum Pindari carminum loco proposuit M. *Car. Wilh. Theoph. Camenz*, Penicii, s. anni nota, in mai. 8. — Τὰ τοῦ Πινδάρου Ὀλύμπια — *Pindari Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia:* latinis

*) Qui carminum Pindaricorum fragmenta diligenter collecta eruditeque illustrata ediderat Argentorati 1776. 4.

latinis translata carminibus et illustrata a *Jo. Costa.* Patav. 1808. mai. 4. Latine reddita sunt metro alcaico, addita prosaica versione ex edit. Heyniana, et adnotatt. — Quaedam carmina sunt separatim edita atque illustrata, ex. gr. Olympicorum carmen IV. ab *Henr. Lüd. Pfaff*, Jenae 1787. 8. et, iudicibus quibusdam censoribus, melius a *Jo. Guil. Süvern*, Lemgov. 1796. 8. — Pythiorum carmen primum in Hieronem Aetnaeum ab *Ern. Car. Chr. Bach*, cum notis, Jenae 1805. 8. — *Pindars Sentenzen. Eine Sammlung moralischer Gedanken, aus Pindars Siegeshymnen ausgehoben, u. mit einem Wortregister versehen von V. H. Lauts.* Lipſ. 1797. 8. — In linguam germanicam translati sunt *Pind.* hymni; fide quidem, at ieiune atque ingenuste, a *Christ. Tob. Damm*, IV. sectt. Berol. et Lipſ. 1770. et 1771. 8. — elegantius a *Frid. Gedike*; *Olymp. Siegeshymnen*, Berol. et Lipſ. 1777. 8. — *Pythische Siegeshymnen*, ibid. 1779. 8. cum eruditis animaduerss. — et varii hymni Nem. et Isthm. a *Jo. Gurlitt*, additis notis, in *Wielandii deutsch. Merkur*, a. 1785. et 1786. in *Wiedeburg humanist. Magazin*, Helmstadt. 1787 sq. et Olymp. Hymnus I. cum adnotatt. in progr. Hamburg. 1806. 4. — tum tertius hymnus vsque ad decimum in programm. ib. 1807—1809. 4. et tres ll. Pythici in III. progr. 1810. 4. — Hymni, metrice, cum adnotatt. historicis, mythicis, antiquariis et criticis, a *Gothofr. Fähse*, Penig. tom. I. 1804. tom. II. 1806. 8. — *Pindars olympische Oden in ihr Sylbenmass verdeutscht von F. H. Bothe*, cum adnotatt. etiam criticis, Berol. 1808. 8. — *Pindars erster olympischer Siegeshymnus, metrisch übersetzt von G. F. Grotefend*, in novis actis societat. lat. Jenenſ. ab Eichstadt. editis, vol. I. p. 386 sqq. — In linguam gallicam a *L. C. Gin.* Parif. 1801. 8. — Olymp. in linguam italicam a *J. Baptista Gautier.* Romae 1762. et

Pyth.

Pyth. 1765. mai. 8. graecis ex aduerso adpositis. — Odae Pindari, ab *Antonio Jerocades*, Neapoli 1790. 8. Vtraque versio haud laudatur. — Plurimi hymni in linguam anglicam a *Gilberto West*, Lond. 1749. 4. rec. ibid. 1753. 8. II. voll. et 1766. 12. III. voll. Sex odae Olymp., quas ille omiserat, cum notis, (per *Henr. Jac. Pye*,) ib. 1775. 8. Multa carmina anglice vertit notisque illustrauit *Eduard. Burnaby Greene*, Lond. 1778. 4. atque *J. Banister*, Lond. 1791. 8. Vt alias versiones, editt. multaque varia scripta, Pindarum illustrantia, omittam: h. l. tantum memorare licet *Aemilii Porti* Lexic. Pindaricum, Hanov. 1606. 8. — *Jo. Corn. de Pauw* notas in Pindari Ol. Pyth. Nem. Isthmia, Traiecti ad Rhen. 1747. 8. — *Christ. Tobiae Damm* nouum lexicon graecum etymologicum et reale etc. Berol. 1765. mai. 4. — *J. W. Kuithan Versuch eines Beweises, dass wir in Pindars Siegeshymnen Urkomödien übrig haben, welche auf Gastmahlen gesungen wurden; und neue Grundideen über die griechische Prosodie:* sectio I. *Dortmund u. Leipz.* 1808. 8. — *Frid. Astii* Obseruatt. et coniecturae in Pindari carmina, specim. II. in *Beckii* Commentar. societatis philologicae, Lips. vol. II. part. I. pag. 1 sqq. et vol. III. part. II. p. 193 sqq. — et in *Beckii* Actis Seminarii regii — Lipsiens. vol. I. Lips. 1811. 8. p. 232 sqq. exstant *d'Ansse de Villoison* notae et emendatt. in Pindarum eiusque scholiastam ineditae, atque p. 124. 126 sq. 222 sqq. Pindari loca aut emendantur aut explanantur. — *Aug. Boeckh Ueber die Versmaſse des Pindaros.* Heidelberg. 1809. 8. — eiusd. Specimen emendatt. in Pindari carmina, ibid. 1810. 4. — eiusd. Obseruatt. criticae in Pindari primum Olympicum carmen, ibid. 1811. 4. — *God. Hermanni* diss. de dialecto Pindari, Lips. 1809. 4. Contra Sturzium negat, Pindarum vnice scripsisse in dialecto dorica aut

aeo-

aeolica; sed ex multis locis ostendere studuit, Pindarum vsum esse dialecto vulgari, ex omnibus dialectis composita etc.

33. *Corinna*, Thebana, vel Tanagraea, poetria, temporibus Pindari, hoc tamen aetate paullo superior, et quem in certamine quinquies vicisse dicitur. E quinque libris, quos scripsisse fertur, pauca supersunt fragmenta, quae reperiuntur in *Vrsini* carminibus IX. illustrium foeminar. p. 46. et 196. plura in *Jo. Christi. Wolfii* poetriarum octo fragmm. et elogiis, gr. et lat. cum notis p. 42 sqq. vbi quoque p. 146 sqq. in Olearii diss. de poetriis gr. de ea vberius agitur, et ex Suida distinguitur a *Corinna* Thespia vel Corinthia, et a *Corinna* Thebana iuniore.

34. *Achaei* duo poetae memorantur; alter Syracusanus, ante C. n. 480. (v. *Mongitor.* Bibl. Sicul. I. p. 2.) alter notior, Eretriensis, sec. *Saxium* in Onom. lit. I. p. 34. qui eum comicis poetis adnumerat. Sed tragoedias quoque et dramata satyrica composuit. V. quae adnotaui ad *Fabricii* B. Gr. II. p. 279 sqq. vbi Fabric., fragmenta, inquit, quaedam alterutrius, vel vtriusque horum Achaeorum habes ap. *Hug. Grotium* in fragmm. Tragicorum et Comicor. gr. p. 441 sqq.

35. *Themistocles*, dux Atheniensis exercitus celeberr., in exsilio exstinctus est Magnesiae ante C. n. 470. Epistolae XXI, quae sub eius nomine circumferuntur, ab aliis pro genuinis habentur; ab aliis autem rectius pro spuriis. Editae sunt gr. ac lat. primum a *Jo. Matthaeo Caryophilo*, Romae 1626. 4. — rec. mutato tamen litterarum ordine, e biblioth. *Eliae Ehingeri*, Francof. 1629. 8. dein cum notis et indicibus *Christi. Schoettgenii*, Lips. 1710. 8. atque emendatius a *Jo. Christph. Bremer*, cum adnotatt. grammaticis. Lemgov. 1776. 8.

36. *Cratinus*, Atheniensis, veteris comoediae poeta, circ. a. ante Ch. n. 453. V. C. 299. multarum auctor comoediarum, quarum pauca fragmm. exstant gr. et lat. in *Hertelii* bibl. vetust. comicor. Veronae 1616. 8. p. 306 sq. gr. cum versione lat. *Hug. Grotii*, in Grotii Excerptis ex Trag. et Comoed. gr. Paris. 1626. 4. p. 488 sq. — Diuersus est a *Cratino* iuniore, itidem comico.

37. *Plato*, veteris comoediae auctor, floruit sec. quosdam ante C. n. 404. Multarum, quas composuit, comoediarum fragmm. reperiuntur in Hertelii et Grotii collectionibus modo laudatis. Distinguendus est a *Platone*, mediae comoediae principe, circ. Olymp. CXX.

38. *Bacchylides*, Ceus, ex Iulide ciuitate, Simonidis ciuis et sororis filius, poeta lyricus, et Pindari in aula regis Hieronis aemulus. Floruit ante Ch. n. 449. V. C. 303. Dorice scripsit varia, quorum pauca fragmm. post Neandrum et H. Stephanum collegerunt *Vrsinus* in carminib. IX. illustr. feminar. et lyric. Antwerp. 1568. p. 199 sqq. et 430. atque *Brunck.* in Analect. vol. I. p. 149 sqq. etc.

39. *Praxilla*, Sicyonia, poetria, circ. ante C. n. 448. Fragmm. collegerunt *Vrsinus* l. c. p. 35. et 269. *J. Chr. Wolf.* in poëtriarum octo fragmm. et elogiis p. 76 sqq. (vbi quoque p. 169 sqq. nr. LXIII. de illa agitur in *Olearii* diss. de poetriis gr.) *Brunck.* in Analectis p. 157. et *Wahl* in *Magazin für alte, besonders morgenländ. u. biblische Litteratur*, Cassel. 1789. 8. part. II. nr. 4. 6.

40. *Democritus*, Abderites, philosophus acutus et indefessus naturae indagator, de cuius risu perpetuo aliisque ineptiis multae narrantur fabulae. De eius aetate, et quamdiu fuerit in viuis, ipsi veteres auctores dissentiunt. Sec. *Saxium* in Onom. lit. I. p. 36 sq. floruit circ. a. ante Chr. n. 446.

446. V. C. 306. Add. *Wyttenbach.* in Biblioth. critica, vol. III. part. IV. p. 63 sqq. de aetate Democriti, Anaxagorae et Anaximenis, contra *Corsini* rationes in Fast. Attic. tom. III. p. 139. disputantem. — *Gabr. Timoth. Lütkemann.* disp. Democritum, Eleaticae sectae antistitem, oculorum sua sponte luminibus se non priuasse, Gryphesw. 1739. 4. — Quaedam de eo aliisque magni nominis philosophis exposui in Introd. I. p. 283 sqq. Hoc loco tantum in censum veniunt: *Anaximander*, Milesius, et *Anaximenes*, Milesius, qui cum *Thalete* physici aut *ionicae* scholae philosophi vocantur: *Anaxagoras*, Clazomenius *), natus a. ante C. n. 500. (al. 498.) V. C. 254. qui primus, probabiliter duce praeceptore suo *Hermotimo*, fuit inter Graecos, qui supremum numen, mentem infinitam, (νοῦν,) quem deum vocauit, a materia, ipsi quidem etiam aeterna, seiungeret, illumque motorem partium infinitarum, quas ὁμοιομερείας nominabat, et ex quibus νοῦν omnia putabat construxisse, et caussam esse mundi efficientem doceret **). Porro *Leucippus*, incerta aetate, parens doctrinae de atomis: *Protagoras*,

*) Conf. *Heinii* de vita Anaxagorae commentat. gallice scripta, sed germanice versa ab *Hissmanno* in *Magazin für die Philosophie u. ihre Geschichte*, tom. V. p. 237 sqq. et eiusd. comm. de scriptis, et doctrinis Anaxagorae, ibi p. 291 sqq. *Cari* progr. de Anaxagorae theologiae fontibus, Lips. 1796. 4. eiusd. exercitatio critica: *über die Sagen von Hermotimus aus Klazomene*, in Fülleborni *Beyträgen zur Geschichte der Philosophie*, part. IX. Jenae et Lips. 1798. 8. p. 58 sqq. Ibid. part. X. Jenae 1799. nr. 8. est commentat. *Anaxagoras aus Klazomene und sein Zeitgeist, eine geschichtl. Zusammensetzung.* add. *Cicer.* de N. D. I. 1. et 11. ibique Dauis.

**) Conf. *Anaxagoras* ou systême, qui prouve l'immortalité de l'ame par la matière du chaos, qui fait le magnetisme de la terre, par M. *le Baron de Ramsay*, Hagae Com. 1778. 8.

tagoras, Abderites, circ. Olymp. 84. *) σοφία et λόγος dictus: *Zeno*: *Phaedo*: *Diagoras*, patria Melius. Conf. *Th. Gotth. Thienemann* comm. *Ueber den Atheismus des Diagoras*, in *Fülleborn.* citt. *Beyträgen* part. XI. etc.

141. *Herodotus* siue *Erodotus*, Halicarnassensis, Thurius quoque vocatus, natus est sec. Larcher in Chronologia Herodoti ante C. n. 484. V. C. 270. Princeps est historicorum, et reliquit *Historiarum libros* IX. Musarum IX. nominibus et ionice scriptos, omni laude et tam propter res, quas enarrauit, quam propter dicendi rationem, qua vsus est, simplicem suauemque lectu dignissimos: de eius vero fide historica ab omni tempore in vtramque partem disputari solet: in multis tamen excusandus erit. Prooemium autem libr. I. c. 1—5. quamquam veteribus iam cognitum, non ab Herodoto, sed, duce *Photio* in cod. 190. a Plesirrhoo, amico et herede Herodoti, fuisse praefixum, existimat *Nic. Falck* in diss. de historiae inter Graecos origine et natura, Kiliae 1809. 8. — Herodoto quoque Homeri vita tribuitur. De libris eius deperditis disserit *Petr. Wesseling* in diss. Herodotea, Traiecti ad Rhen. 1758. 8. cap. I. et II. — *Herodotus* primum ex versione lat. *Laur. Vallae*, at ex cod. mutilo facta, prodiit

*) *Protagoram* a. 411. aut 410. ante Chr. n. fuisse, vivo Socrate, atheismi accusatum et liberatum quidem, at eius scriptum igni traditum, demonstratum fuit *Freret* in adpend. ad commentat. de caussis condemnationis Socratis etc. in Histoire de l'Académie des Inscr. et B. L. parte II. vol. XLVII. des Mémoires de Litterature etc. *de aetate Protagorae.* add. *C. Nürnberger* commentat. de Protagora: *Protagoras der Sophist über Seyn und Nichtseyn nach dem Theätet des Plato*, Dortmund. 1798. 8. Add. *C. G. Heyne* prolus. in narrationem de Protagora, Gellii N. A. V. 10. Apuleii Florid. IV. 18. Gottingae 1806. et de aetate morteque eius, annos fere LXX. nati, teste Platone in Menone p. 91. E. *Jen. allgem. L. Z.* 1809. nr. 21. col. 167 sq.

iit Venetiis 1474. fol. tum saepius repetita, at ab aliis emendatior et auctior facta est interpretatio. Graece autem ediderunt primum *Aldus* Venet. 1502. fol. dein *Joach. Camerarius*, praemissis paucis adnotatt. et additis II. libris *Georgii Gemisti Plethonis* de iis, quae post pugnam ad Mantineam gesta sunt, Basil. 1541. et 1557. fol. graece. — Ex vetustis exemplaribus recognouit, et ex coniectura hinc inde immutauit contextum gr. et addidit *Ctesiae* fragmm. *Henr. Stephanus*, 1570. fol. Calci quorumdam exemplarium adiecta et separatim edita est latina versio. Idem iterum recognouit contextum, additis Herodoti narratione de vita Homeri, lat. interpretatione, Ctesiae fragmm. et adpendice, 1592. fol. Alteram Stephani edit. sequutus est, et spicilegio Frid. Sylburgii aliisque praeclaris auxit additamentis *Gothofred. Jungermannus*, Francof. 1608. fol. Huius editionem recudendam curarunt V. quidam doctus, (qui vero varias *Aemilii Porti* suspiciones inculcauit orationi,) Geneuae, oliva Paulli Stephani, 1618. fol. et *Thomas Gale*, qui, codd. vsus, notas et castigationes aliaque adiecit ornamenta, Londini 1679. fol. Nouam instituit recensionem, cod. Medicei lectiones paene superstitiose tuitus, *Jac. Gronov.* in nitida edit. (quae vero multas excitauit tragoedias *),) cum lat. Laur. Vallae interpretatione, suis animaduersionibus atque subiunctis excerptis ex multis auctoribus priscis, Lugd. Bat. 1716. fol. — At multo praestantiorem editionem curauit gr. et lat. cum adnotatt. Thom. Galei, Jac. Gronouii, eruditis Lud. Casp.

---

*) Conf. Acta erudit. Lips. 1716. m. Mai. p. 193 sqq. m. August. p. 377 sqq. et m. Sept. p. 417 sqq. — *Petrum Horreum* in Obseruatt. criticis in scriptores quosdam graecos historicos, *Herodotum* praecipue, Thucydidem item, vt et Xenophontem ac Arrianum. Leoward. et Harlingae 1737. 8. a cap. 1. vsque ad 45. etc.

Casp. Valckenarii suisque doctis *Petrus Wesseling*: acced. praeter vitam Homeri varia ex priscis auctoribus excerpta. Amstelod. 1763. fol. Iusto tamen timidior in exterminandis spuriis et restituendis genuinis lectionibus saepe visus est Wesselingius viris quibusdam criticis, praecipue *Frid. Wolfgango Reizio*, qui nouam editionem ac recensionem contextus gr. parare instituit, at, morte absumtus, quatuor libros priores part. I. vol. I. tantum edere potuit, Lips. 1778. 8. — rec. Lips. 1807. 8. — Continuauit illam editionem ediditque vol. I. part. posteriorem *Godofr. Henr. Schaefer*, Lips. 1800. 8. iterumque, nouis curis recognitam, 1812. 8. qui denuo Herodoti textum recognouit, ex optimis exemplaribus, et comparata Larcheri versione, emendauit, Lips. tom. I. 1800. tom. II. 1801. tom. III. 1803. gr. mai. 8. Notae promissae, et alia, quae supersunt, adhuc restant. — In quatuor prioribus libris Reizianam, in reliquis Wesseling. recensionem sequutus Herodoti et Ctesiae, quae exstant, opp. et fragmm. gr. edidit *Aug. Christi. Borheck*, Lemgov. 1781. et 1782. II. tom. mai. 8. cum Gattereri commentat. de contexto historiarum Herodoti, ex bibliotheca historica vniversali, tom. II. p. 46 sqq. lat. versa; atque editionis alterius, quae, vt in praefat. p. 5. profitetur, noua est eaque accurata Herodotei operis recensio, tam ad veterum librorum fidem, quam e coniecturis virorum doctorum facta, tom. III. Lemgov. 1808—1810. 8. — Idem V. D. edidit: *Griechische Erzählungen aus Herodot, mit Anmerkungen und einem erklärenden Wortregister.* Colon. 1803. 8. — et Adparatum ad Herodotum intelligendum et interpretandum, cuius vol. I. Lemgov. 1795. 8. chronologiam Herodoti Larcherianam, latine versam, auctam et emendatam, vol. II—V. ibid. 1797—1800. 8. crisin Herodoteam continent. — In *Dan. Wyttenbachii* Selectis princi-

puum

pum historicorum, Herodoti, Thucydidis, Xenophontis, Polybii illustribus locis etc. Amstelod. 1794. 8. (ed. alt. auct. 1808.) ex III. prioribus Herodoti libris; et in *Aug. Matthiae* Historiae gr. capp. praecipuis, s. excerptis ex Herodoto, Thucyd. Xenoph. Altenb. 1804. 8. ex Herod. libris V—IX. multa Herod. loca sunt. — *Herodoti Halic.* Historiarum libri, [a cap. 94. libri VI.] qui enarrationem pugnarum inter Graecos et Persas complectuntur. Textum recognitum cum summariis, excerptis superiorum interpretum suisque animaduerss. et indic. edidit *Dav. Schulz*, Hal. Sax. 1809. mai. 8. II. voll. — Quorumdam librorum, separatim editorum, ac versionum omnium librorum notitia alibi a me et Borheckio aliisque data est. Hoc loco recentiorum tantum quarumdam versionum commemoratio sufficiat. Verterunt autem: *gallice, Larcher*, additis notis criticis atque historicis, disquisitione de chronologia Herodoti, tabulaque geographica, Paris. 1786. VII. voll. 8. et correctius auctiusque ibid. 1803 sq. IX. voll. in 4. et 8. — *anglice, Isaac. Littlebury*, Lond. 1709. 8. rec. 1723. 8. et 1737. 8. II. voll. — *Guil. Beloe*, Londini, IV. voll. 1791. 8. cuius quarta edit. auctior et emendatior prodiit Lond. 1806. 8. IV. voll. cum tabula Aegypti geographica. — et *Jo. Lempriere*, ib. 1792. 8. — *italice, Jul. Caesar Becelli*, Veron. 1733. II. vol. mai. 4. — anonymus, tom. I. Romae 1789. 4. — *germanice, Jo. Eustach. Goldhagen*, Lemgov. 1756. 8. *) — *Jo. Frid. Degen*, cum notis et canone chronologico etc. ex opere Larcheriano, Francof. ad M. 1783—1791. 8. VI. voll. — *Maximil. Jacobi*, Düsseldorf. III. voll. 1799. 1800. et 1802. 8. atque *Frid. Lange*, part. I.

*) At conf. *Jo. Dav. Heilmann* prolus. *Prüfung einer neulich herausgekommenen Uebersetzung des Herodots* etc. Osnabrug. 1757. 4. rec. in Heilmanni Opusc. ed. a Danov. part. II. Jenae 1778. 8. p. 1—86.

I. quae continet IV. priores libr. Berol. 1811. 8. — Multi VV. DD. in interpretando aut illustrando Herodoto versati sunt, quorum magnam copiam alibi protuli. Hic paucos nominabo. *Gabr. Godofr. Bredow* disput. Geographiae et Vranologiae Herodoteae specimina, Helmstad. 1804. 4. cum tabula geograph. s. tabula terrae e mente Herodoti descripta. — *Theoph. Christ. Breiger* de difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, Gotting. 1793. 4. — *Chr. G. H. Frömmichen* Asiae Herodoteae difficiliora, ibid. 1794. — *C. A. Böttiger* progr. de Herodoti historia ad carminis epici indolem propius accedente, Vimariae 1792. et 1793. 4. — *A. H. L. Heeren Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt*, ed. II. Gotting. vbi in tomo I. 4. 1804. p. 53. et tom. II. 1805. 8. p. 269. etc. fidem Herodoti historicam plurimis quidem locis probatam tuetur. — *G. Knoes* disquisit. de fide Herodoti, qua perhibet, Phoenices Africam nauibus circumuectos esse, cum recentiorum super hac re sententiis excussis, Gotting. 1806. 4. — De *Creuzeri* periculo etc. v. infra §. 56. de Thucydide. — *(De Volney* Comte etc.) Chronologie d'Herodote etc. Paris. II. tom. 1807. et 1809. 8. — *Franc. Xav. Werferi* obseruatt. crit. et grammat. in Herodot. P. I. in Actis Philolog. Monacens. T. I. 1812. 8. p. 71 sqq.

42. *Empedocles*, Agrigentinus, poeta et philosophus, circ. a. ante C. n. 442. V. C. 310. Pauca eorum, quae scripsisse dicitur, fragmenta e libris περὶ Φύσεως restant, quae post Stephanum edidit auctiora *Frid. Guil. Sturz* in libro inscripto: *Empedocles Agrigentinus. De vita et philosophia eius*, (in quo longo commentario docte disputatur de Empedoclis aetate, magistris, ingenio, poesi, eloquentia, magia, arte medica, musica, scriptis, diuitiis et luxu, moribus, morte,

pla-

placitis etc.) *exposuit, carminum reliquias ex antiquis scriptoribus collegit, recensuit, illustravit, praefat. et ind. adiecit.* Lips. 1805. 8. II. tom. et duo specimina animaduersionum in Empedoclis carmina antea proposuit in Chr. Dan. Beckii Commentariis societatis philolog. Lipsiensis, vol. I, part. I. p. 24 sqq. et part. II. p. 262 sqq. — *Empedoclis* et *Parmenidis* Fragmenta, ex cod. Taurinensis bibliothecae restituta ab *Amadeo Peyron* etc. Lips. 1810. 8. conf. ephem. litt. Gotting. 1811. nr. 14. et infra de *Simplicio.* — Poëma astronomicum, *Sphaeram*, quod Empedocli etiam vulgo tribuitur, primus gr. edidit *Fed. Morellus*, Paris. 1586. (al. 1584.) 4. *Q. Septimii Florent. Christiani* translationem, latinis iambis, cum quibusdam castigatt. idem Morell. separatim excudi fecit, Paris. 1587. 4. Idem carmen gr. cum versione notisque Q. Sept. Flor. Christiani recudi fecerunt *Jo. Chr. Heilbronner* in Historia vniuersae matheseos p. 124 sqq. praemissa notitia de Empedocle eiusque placitis mathematicis, ac seorsim *Beniamin. Hederich,* Dresdae 1711. 4. atque *Fabric.* in B. Gr. I. p. 816 sqq. vbi addidi plures notas *Beniam. Hederici.* — *D. C. L. Struve* scripsit de elementis Empedoclis, Dorpat. 1807. 8. Caue autem, ne inscriptione libelli: *Ger. Nicol. Heerkens Empedocles*, Gröning. 1783. 8. deceptus arbitreris, in eo agi de Empedocle. Insunt enim physicorum epigrammatum libri quinque, quorum primus liber iam prodierat Lugd. B. 1748. Cur vero *Empedocles* inscriptus sit liber, quia ille et poeta et physicus philosophus fuisset, caussa in nota p. 58. adfertur.

43. *Sophocles*, Atheniensis, excellens meliorque, quam Aeschylus atque Euripides, poeta tragicus: non solum dicendi agendique rationem, sed etiam formam theatri graeci aptius elegantiusque constituit, picturis ornauit, tertiam induxit

per-

personam loquentem, et chorum mutatum fabulae actioni immiscuit; morum tamen castitati, et curae rei familiaris haud diligenter studuisse arguitur. Vixit secundum *Saxium* in Onom. I. p. 41. ab Olymp. LXX. 3. — XCIII. 3. Olymp. autem LXXXV. 3. ante C. n. 436. V. C. 316. dux Atheniensium lectus est cum Pericle. Alii vero aliter rationes subduxerunt. Conf. *G. E. Lessingii Leben des Sophokles, herausgegeben von Jo. Joach. Eschenburg*, Berol. 1790. min. 8. et einsd. *Lessingii* commentat. de Sophoclis aetate etc. in eius Opp. tom. XIV. p. 277 sqq. 284 sqq. et 290 sqq. et in *G. E. Lessingii* obseruatt. criticis in varios scriptores gr. atque lat. ex operibus eius collectis, (latine versis,) atque in ordinem redactis a *Jo. Frid. Jac. Reichenbach*, Berol. 1794. 8. p. 6—35. et p. 128 sqq. Add. *Besenbeck* diss. de ingenio Sophoclis, Erlang. 1789. 4. — E multis Sophoclis tragoediis tantummodo septem ad nostram peruenerunt aetatem, quarum edd. hae sunt potiores; nonnullis autem scholia veterum quorumdam criticorum addita sunt. Princeps est Aldina, Venetiis 1502. 8. gr. Haec basis erat reliquarum edd. vsque ad Turnebum, ex. gr. Florentin. cum interpretationibus vetustis *); gr. (curante *Antonio Francino*, qui textum quoque castigauit,) per hered. Phil. Juntae 1522. 4. et gr. apud Bern. Junctam 1547. 4. Paris. ap. Sim. Colinaeum, 1528. 8. Francofurt. ex offic. Petri Brubachii gr. cum interpretationibus vetustis, 1544. 4. et 1555. 4. et sine scholiis 1549. in calce autem 1550. et 1567. 8. — Quatuor latinae versiones sunt memorandae: 1) Interprete *Jo. Baptista Gabia* Veronens. ad verbum facta, cum scholiis quibusdam, Venetiis 1543.

8.

*) Σχόλια παλαιά primum seorsim prelo exierunt Romae 1518. 4.

Soph. Tragoediae septem ac deperditarum fragmm. emendauit, varietatem lectionis, scholia notasque tam aliorum, quam suas adiecit *Car. Gottlob Aug. Erfurdt*: acc. Lexicon Sophocleum et index. Lips. 1802—1811. 8. VI. voll. (tot enim huc usque prodierunt.) Illorum singula peculiarem quoque habent inscriptionem, ex. gr. vol. I. *Soph. Trachiniae*, vol. VI. *Aiax* etc. Idem *Erfurdt* parare coepit paruo parabilem editionem, graece, iterum recensuit et breuibus notis instruxit. *Sophoclis Tragoediae*, vol. I. *Antigona*, Lips. 1809. vol. II. *Oedipus Rex*, ib. 1811. min. 8. — Denique *Sophoclis Dramata* etc. gr. et lat. denuo recensuit et Rich. Fr. Phil. Brunckii adnotatione integra, aliorum et sua selecta illustrauit *Frid. Henr. Bothe*, Lips. 1806. mai. 8. II. tom. (conf. tamen *Jen. allgem. L. Z.* 1810. nr. 39. 40 et 41. et *Neue Leipz. L. Z.* 1808. nr. 117. m. Sept.) et *Soph. Tragoediae*, ad opt. libr. fidem emendatae cum breui notatione emend. edid. *Godofr. Henr. Schaefer*, Lips. 1810. min. 8. tom. I. II. — Separatim editae sunt quaedam tragoediae: omissis vero antiquioribus editt. iisque, quas §. 29. de Aeschylo memoraui, quasdam et recentiores potissimum laudabo. — *Aiax flagellifer*, cum obseruatt. *Balthas. Stollbergii*, Witteberg. 1668. 8. — cum scholiis antiquis et nouis, ac versione tam soluta, quam Scaligeri metrica, edid. *Jo. Gottfr. Hoerius*, ibid. 1746. 8. et mutato titulo folio, Lips. 1765. 8. — *Soph. Aiax*, graece, cum scholiis et commentario perpetuo edidit *Christ. Aug. Lobeck*, Lips. 1809. mai. 8. *) — Istam tragoediam germanice vertit, et obseruatt. varii gene-

*) Annotationes ad Sophoclis Aiacem, e scholiis graecis — vulgauit *Jo. Gottlob Jäger*, Altonae 1811. 8. et ipse *Lobeck* antea *Specimen* (I. Viteberg. 1804. et II. ibid. 1806. 8.) *obseruationum criticarum et grammaticar. in Sophoclis Aiacem Lorarium* ediderat.

generis subiunxit *Aug. Christian. Borheck*, Gothae 1781. min. 8. — *Soph.* tragoediae, *Aiax* et *Electra*, noua versione donatae, scholiisque veteribus, tam antehac, quam nunc primum editis, illustratae: acc. notae perpetuae et variae lectt. opera *Thomae Johnson*, Oxon. 1705. 8. — *Electra*, gr. lat. et italice, Romae 1754. 4. — gr. ac lat. editore *Prospero Petronio*, Neapoli 1737. 8. — cum antiquis scholiis (excerptis,) varietate lectionis et perpetua adnotatione *Ge. Ant. Christoph. Scheffler*, Helmstad. 1794. 8. — *Oedipus Tyrannus* in *Jo. Burtoni* Pentalogia, Oxon. 1758. 8. et in ed. II. quam *Thom. Burgess* curauit, Oxon. 1779. 8. et graece in *Wolfii* Tetralogia dramatum Graecor. Halae Sax. 1787. 8. — e recens. et cum notis selectis Brunckii, quibus suas adiecit *Alb. Christi. Meinecke*, Gottingae 1790. 8. — *Oedipus rex*, gr. et lat. ex rec. Brunckii, perpetua adnotatione illustrauit *Christ. Theoph. Kuinoel*, Lips. 1790. 8. (praefixum est *J. C. F. Manso* iudicium de Sophoclis Oedipo, ex eius germanica huius tragoediae versione, Gothae 1785. 8. min. p. 117 sqq. sumtum.) — graece, cum commentario perpetuo *Jo. Henr. Christ. Barby*, Berol. 1807. min. 8. (praemisso argumento, ex *Henr. Blümneri* disp. de Sophoclis Oedipo, Lips. 1788. 4. repetito.) — *Antigone*, e recens. Brunckii cum eiusd. et Camerarii notis selectis curauit *A. C. M(einecke,)* Gottingae 1788. 8. — cum commentario *J. H. C. Barby*, Berol. 1806. 8. — *Oedipus Coloneus*, cum notis et indice gr. lat. edid. *Alb. Ch. Meinecke*, Duisburg. 1791. 8. — *Philoctetes*, cum notis *Frid. Gedike*, Berol. 1781. 8. (in hanc edit. et tragoed. scholia breuiora conscripsit *Jac. Struue*, Hannov. 1786. 8.) cum commentario *F. H. Koeppen*, Brunswig. 1788. 8. — *Philoctetes*, *Euripidis* Hecuba, Medea, Iphigenia in Aulide, cum indice et mantissa varr.

lectt.

lectt. cur. *Aug. Herm. Niemeyer*, Hal. Magdeb. 1781. 8. — altera ed. emendatior, cui indic. adiecit *J. P. Krebs*, ibid. 1797. 8. — *Philoctetes* et *Trachiniae*, in tragoediarum delectu a *Gilb. Wakefield* edito, Londini 1794. mai. 8. II. tom. — *Philoctet*, cum commentario *J. H. C. Barby*, Berol. 1803. 8. — *Trachiniae*, gr. cum scholiis gr. et commentario *J. Ge. Christi. Hoepfner*, Lips. 1791. mai. 8. (vid. idem in *N. Magazin für Schulen*, I. 2. et II. 1. atque in *Wiedeburg philolog. pädagog. Magazin*, I. 1. II. 2. et III. part. 1. et 2.) — *Trachiniae*, gr. in vsum scholar. edidit et notis illustrauit *Godofr. Ern. Groddeck* etc. Vilnae 1808. 8. — cum variet. lect. et comment. *Henr. Lud. Julii Billerbeck*, Hildesiae 1801. 8. — *Trachin.* germanice vertit et adiecit obss. criticas atque exegeticas *Guil. Silvern*, Berol. 1802. 8. Conf. *Ergänz. Blätter zur allg. L. Z.* 1809. nr. 79. vbi comparatur cum vers. germ. Astii et Solgeri. — *Antigone* cum Aeschyli Prometheo gr. ed. ab *Astio*, Landshut. 1810. 8. — De versionibus singularum tragoediar. et de commentatt. quibus Sophoclea illustrantur aut emendantur, alibi copiosius egi: hic tantum pauca adferre licebit. Cel. *de Matthaei* reperit quoddam fragmentum tragoediae, quod a Sophocle scriptum putabat, et edidit: *Clytaemnestrae, tragoediae Sophoclis, fragmentum ineditum* *); ex cod. Augustano et apographo Alexandrino, additis animaduerss. et interpretatione latina primum edidit *Christ. Frid. de Matthaei*, Mosquae 1805. 4. ex qua editione id recudi fecit *Eichstädt* in progr. *Clytaemnestrae Sophocli adscriptum fragmentum*, Jenae 1806. fol. idemque promisit animaduersiones in illud, et disquisi-

*) Conf. *Beckii* comment. citat. vol. III. part. 1. p. 94 sqq. Ibid. p. 63 sqq. censuram *A. G. Gernhardi* Obseruatt. in Sophoclis Philocteten, Lips. 1802. 8.

quisitionem de authentia illius, de qua iam dubitauit: negat quoque, genuinum id esse Sophocleum, censor in: *Neue Leipzig. L. Z.* 1806. nr. 42. p. 665 sqq. Vberius tamen, illam fabulam minime esse Sophoclis, docetur in libello: *Sophoclis, vt volunt, Clytaemnestrae fragmentum,* post editionem Mosquensem principem edi curavit notis adiectis *D. Car. Lud. Struue,* Rigae 1807. 8. In prolegg. editor pluribus euicit argumentis, Sophoclem non scripsisse fabulam aliquam, nomine Clytaemnestram, multo minus hoc fragmentum esse Sophocleum; sed istum Pseudosophoclem Senecae fabulam, Agamemnona, ante oculos habuisse, ex ea plurima sumsisse, et pauca, demtis vel additis quibusdam, mutasse, et corrupisse eam potius, quam emendasse, atque auctorem Clytaemnestrae, vtpote hominem christianum, latinum, monachum ecclesiae occidentalis, latinis litteris imbutum, non ante septimum saeculum post C. n. vixisse: idemque in notis, quibus notas Matthaei inseruit, saepius vberiusque corroborare studuit suam sententiam. Seriori aetati auctorem adserit *Wolf* in *Intelligenzblatt* nr. 35. ad *Jen. L. Z.* 1807. — In linguam germanic. transtulerunt omnes tragoedias *Christi. Comes de Stollberg,* Lips. 1787. mai. 8. II. voll. — *Fr. Hoelderlin,* cum notis, Francof. ad M. 1804. 8. II. voll. (nec versio, nec notae additae laudantur;) et *Car. Guil. Ferdinand. Solger,* cum notis, maximam partem criticis, Berol. 1808. II. voll. mai. 8. Add. versiones german. *Steinbrüchel* in *Tragischem Theater der Griechen,* tom. I. Tigur. 1763. m. 8. *Georg. Christoph. Tobler,* Basil. 1781. 8. II. tom. et *G. Fähsii,* II. tom. 1809. 8. — *Sophocl. Philocteten* germ. vertit *Otto Martens,* Tubing. 1810. 8. — *Soph.* in linguam transtulerunt *gallicam Anna Dacier,* cum notis criticis, Amstel. 1693. mai. 12. rec. Altenburg. 1764. 8. — *Rochefort,* cum animaduerss.

animaduerss. et examine singularum tragoedd. in nova edit. operis Brumoiani, Le theatre des Grecs, Paris. 1788. 8. II. voll. — in *anglicam* linguam *Ge. Adams*, Londin. 1729. 8. II. tom. — *Thomas Franklin*, Lond. 1759. 4. II. voll. repet. cum differt. de antiqua tragoedia, ib. 1766. 8. II. voll. et correct. ib. 1788. 8. — *Potterus*, ib. 1788. 4. — Denique pauca alia, in quibus Sophoclea vario modo explicantur, commemorabo: Varietas lectionis in tres Aeschyli tragoedias priores, ex cod. acad. Vitebergensis, edente *Car. Zeunio*, in Nouis act. erudit. Lips. pro a. 1776. m. Nov. edit. a. 1782. p. 506 sqq. — Obseruatt. criticae in Sophoclem, Euripidem, Anthologiam gr. et Ciceronem: adiuncta est e Sophoclis cod. Jenensi varietas lectionis et scholia maximam partem inedita; scripsit *Ludov. Purgold*. Auctarium subiecit *Henr. Car. Abr. Eichstädt*, Jenae et Lipsiae 1802. 8. — *G. G. Bredow* in Ciceronis, *Sophoclis*, Plutarchi aliquot locos criticae obseruatt. in Nouis actis societ. lat. Jenens. ab Eichstädt editis, vol. I. p. 139 sqq. — *M. J. H. C. Eggers* scripsit Animadversionum in Sophoclis Oedipum specim. I. Kilon. 1805. 8. (p. 63—65. etiam exstat adpendix in *Euripidis* Phoeniss. 1262.) Idem versionem germ. eiusd. tragoediae edidit ib. 1803. 8. etc. — *Ludov. Doederlein* Obseruatt. Criticae in Sophocl. Oedip. Col. in Actis Philolog. Monacens. T. I. p. 25 sqq. — De Sophocle et Euripide Boeckhii lib. v. ad Aeschylum.

44. *Euripides*, Atheniensis, natus Salamine ante C. n. 480. V. C. 283. *) die 20. Boedromionis, qua Athenienses ad Salaminem insulam et osti-

*) Sed in anno designando variant VV. DD. v. *Barnesii* vitam Euripidis in tom. I. et Chronologiam *Musgrauii* scenicam ab Euripidis nati tempore (Olymp. LXXV. 1.) ad eiusdem mortem (Olymp. XCIII. 3.) tom. III. ed. Barnes. Beckianae post praef. p. 5 sqq. item ad Fabr. B. Gr. II. p. 234. in cap. XVIII. de *Euripide*.

ostium Euripi victoriam naualem de Persis reportarunt, vnde *Euripides* nomen sortitus esse dicitur. Arte athletica, ad quam a patre Mnesarcho instituebatur, haud delectatus, litteris se consecrauit, et in arte orandi Prodicum Chium, in philosophia Anaxagoram habuit magistros: arti quoque pictoriae operam dedit. Socrate, qui eum magni aestimauit, vsus est familiariter. Hinc in arte philosophandi atque orandi adeo profecit, vt, quum animum ad tragoedias docendas adpelleret, etiam in his et orator, a *Quinctiliano* quoque I. O. libr. X. cap. 1. §. 67. eloquentiae studiosis inprimis commendatus, et philosophus fieret egregius, adeo tamen seuerus, vt in tragoediis suis interdum excederet modum, eiusque tragoedia diceretur philosophia cothurnata. Praecipue misericordiam excitare studuit. Aeschylo tamen audacia, et Sophocli, quocum etiam concertauit, sublimitate dictionis, οἰκονομίᾳ et temperantia in exornandis characteribus cessit, cum Sophocle tamen Graecorum tragoediam perfecit. (Conf. *Jo. Frid. Haberfeld.* comment. Euripidis ingenium ad Aristotel. poeticam, cap. XIII. §. 4. breuiter adumbratum, Lips. 1789. 8.) Aristophanem autem habuit obtrectatorem. Tandem a rege Macedoniae, Archelao, inuitatus, patriam reliquit; at tertio anno post, canum morsu vulneratus, animam efflauit ante C. n. 407. V. C. 347. Atque tam Archelaus, qui in vrbe sua metropoli, Pella, honestum funus poetae curauit, alioque loco posuit monimentum, quam Athenienses, qui, postquam ossa eius, in solo patrio tumulanda, a rege frustra repetierant, nobile condiderunt cenotaphium, vehementer luxerunt eius interitum, aliosque honores ei post mortem decreuerunt atque habuerunt. Nos autem tragoedias, (quarum ingentem numerum recenset Fabricius,) nouemdecim habemus integras, et vicesimae initium. Harum potiores

tiores sunt edd. *): Princeps est, litteris capitalibus, *Euripidis* Medea, Hippolytus, Alcestis, Andromache. Graece, in 4. sub finem saec. XV. — tum tragoediae XVII. ex codd. parum emendatis, Venetiis apud Aldum, 1503. 8. Sunt exemplaria, in quibus sub finem addita est tragoedia, *Hercules furens*. — vitiose repetita est Aldina edit. Basil. per Jo. Heruag. 1537. 8. tum ibid. 1544. 8. gr. in qua tamen Oporinus multa nouasse arguitur: dein, addita trag. *Electra* ex editione et cum praefat. Victorii, (qui illam tragoediam primus e cod. ediderat Romae 1545. 8. et cum versione lat. ibi 1546. 8.) Basil. 1551. 8. (quae edit. libris rarioribus adnumeratur.) — *Scholia* in septem Tragoedias, ex antiquis exemplaribus ab Arsenio collecta, gr. primum in lucem prodierunt Venet. in offic. Lucae Ant. Juntae 1534. 8. — emendatiora Basil. per Jo. Heruagium, 1544. 8. — Tragoediae gr. cum *Casparі Stiblini*, (qui singula dramata in actus distinxit,) versione lat. notisque, et cum *Jo. Brodaei* adnotatt. (in vndecim tragoedias,) etc. Basil. 1562. fol. — Multo plura praestitit primusque versus in choricis illigauit modulis suis, et nouam duxit editionum classem *Gul. Canterus* in nitida raraque edit. Antverp. ex offic. Christph. Plantin. 1571. 12. gr. — repet. gr. et cum versione lat. *Aemilii Porti* notisque Canteri, addito vicesimae tragoediae, cui *Danae* nomen, initio. Heidelberg. apud Hier. Commelin. 1597. II. voll. 8. — *Aemilii Porti* notae in Eurip. separatim editae, sunt ibid. 1599. 8. — Quae exstant omnia; item fragmenta, et quinque epist., quae tribuuntur Euripidi, cum scholiis, et suis aliorumque selectis

*) Pleniorem et omnium, quas habemus, et singularum separatim editarum, item versionum atque libellorum, quibus illustratus est Euripides, catalogum contexuit cel. *Beck* in tom. III. edit. post praefationem. De quibusdam edd. v. supra in §§. de Aeschylo et Sophocle, et de antiquioribus *Clement* in Biblioth. historique et critiq. T. VIII. p. 163 sq.

selectis obseruatt. aliisque multis accessionibus edidit *Jos. Barnes,* Cantabrig. 1694. fol. Critici tamen multa desiderant et in illa edit. et in ea, quam gr. cum interpretatione italica notisque partim latinis, partim italicis curauit *P. Carmeli,* Patav. 1751—1753. XX. voll. mai. 8. — Multo melior splendidaque edit. est et noua tragoediarum recensio, ad fidem codd. veterumque editt. facta, cum fragmentis Euripid. variis lectt. interpretatione lat. emendata et scholiis gr. in VII. priores tragoedias, curante *Samuele Musgraue,* Oxon. 1778. IV. voll. mai. 4. *) — Barnesianam editionem, rogante bibliopola Lipsiensi, recudi fecit primum *Sam. Frideric. Nathanael Morus,* dein, primo volumine prope ad finem perducto, interim adpendice obseruationum, e variis doctor. virorum libris collecta, accedente, cura operis a Moro demandata est *Christiano Danieli Beckio,* qui edit. multis deinceps ornauit auxitque accessionibus. Tom. I. prodiit Lipsiae 1778. 4. — tom. II. cui accedunt fragmenta ex recensione Sam. Musgraue, ib. 1779. — denique tom. III. continens Sam. Musgrauii notas integras in Euripidem: accedd. praeter lectionis varietatem scholia auctiora, commentationes et animaduersiones VV. DD. exceptae et index verborum copiosus, curante *Christi. Dan. Beckio,* ibid. 1788. 4. qui p. 444 sqq. doctam inseruit suam diatriben criticam *de Rheso, supposititio Euripidis dramate,* iam quidem Lipsiae a. 1780. separatim editam, sed in iterata hac edit. illam et auctiorem reddidit et emendatiorem ac plane retractatam. Idem V. C. nouam

*) Conf. longam doctamque censuram in Bibl. critica, part. IV. Amstel. 1779. 8. p. 1 sqq. et part. V. s. volu . II. part. I. ibid. 1780. p. 56 sqq. vbi quoque recensetur ed. Brunckii: Aeschyli Tragoediae — Sophoclis Antigone et *Euripidis Medea,* Argentor. 1779. min. 8. praecipue de Medea: ibid. p. 114 sqq. de aliis editt.

nouam eamque minorem et criticam editionem parare coepit, gr. cum variis lectt. tom. I. Regiomonti et Lipſ. 1792. 8. — *Richard. Porson* singulas tragoedias e codd. emendatiores pedetentim edidit, notisque instruxit, n. *Hecubam*, Londini 1797. 8. *) iterum Cantabrig. 1802. mai. 8. in qua edit. Porson plures consuluit codd. textus verba saepius emendauit, notasque auxit et emendauit. — *Orestem*, Lond. 1798. 8. — *Phoenissas*, ibid. 1799. 8. et *Medeam*, Cantabr. 1801. 8. Has quatuor tragoedias iunctim repetendas curauit *Schaeferus*, inscriptione praefixa: *Euripidis Tragoediae*, — *edidit Ric. Porson* —. *Editio altera correctior, indicibus locupletissimis aucta*, tomus I. Lipſ. 1802. 8. gr. — iterum: — *Editio in Germania altera* correctior et auctior, indicibusque locupletissimis instructa. gr. ibid. 1807. 8. Hinc inde immiſcuit adiecitque *S*, notas; idem p. 563 sqq. dedit *addenda*, et *Erfurdt* in epiſt. ad Schaeferum p. 569. sqq. paucas notas suppeditauit criticas. Conf. longam acutamque censuram in *Jen. A. L. Z.* 1808. nr. 248 et 249. m. Octobr. et *Beckii* Acta Seminarii — Lipſ. vol. I. p. 422 sqq. vbi etiam aliae edd. recensentur atque *Erfurdtii* Animaduerſſ. ex eius programmate repetuntur. — Nouam Euripidis editionem parare coepit *Ern. Zimmermann*, (et prodierunt voll. III. quae continent graecum dramatum textum,) cum scholiis, versione latina, obseruatt. et lexico, Francof. ad M. 1808. mai. 8. — *Euripidis* Tragoediae, graece, (pars Corporis poetar. graecorum, cur. *Godofr. Henr. Schaefer*,) tomm. IV. Lipſ. 1810. et 1811. min. 12. textu passim mutato, quarum mutatio-

*) In illam Hecubae edit. Diatriben composuit *Gilb. Wakefield*, Lond. 1797. 8. et in illam tragoediam ac Porsoni animaduerſſ. conscripsit notas *Godofr. Hermann* in sua *Hecubae* edit. Lipsiae, 1800. 8. qua Porson in altera sua edit. vsus est.

tationum specimen dedit ipse editor in praefat. ad editionem Lipsiensem Anacreontis Brunckiani.' — Singularum tragoediarum editiones, quae multae sunt, quasdam tantum paucis nominare licebit. *Hecuba, Orestes* et *Phoenissae:* gr. ac lat. textum ac scholia, ineditis aucta, emendauit notisque etc. illustrauit *Jo. King*, Cantabr. 1726. 8. — repetita est illa editio, cura *Thomae Morell*, qui adiecit *Alcestin*, cum scholiis, noua versione, notisque, Londini 1748. II. voll. 8. — *Hecuba, Hippolytus, Phoenissae* et *Bacchae*, gr. ex noua recensione et cum notis *Rich. Fr. Ph. Brunckii*, Argentorati 1780. 4. et min. 8. Ex hac edit. cum Br. notis *Hecubam*, Lips. 1781. 8. — *Phoenissas*, ib. 1793. 8. — *Hippolytum*, ib. 1788. 8. gr. recudi fecit *Geo. Henr. Martini.* — 'Εκάβη e recens. et cum notis *Rich. Fr. Phil. Brunck*, — editio altera, auctior et emendatior, cum varietate lectionis Porson. (cura *Schaeferi*,) Lips. 1803. 8. — *Hecub.* selecta varietate lectionis et continua adnotatione illustrauit *Christ. Frid. Ammon*, Erlangae 1789. min. 4. (qui eam quoque vna cum *Andromache* germanice vertit notasque adiecit, ibid. eod. anno 8.) — *Hecuba*, ex recens. Brunckii, in vsum scholarum, ed. III. Lips. 1810. 8. — *Orestes*, gr. cum variet. lectionis notisque *J. F. Facii.* Coburg. 1778. 8. — *Medea* et *Phoenissae*, gr. et lat. cum scholiis gr. et notis *Wilh. Piers.* Cantabr. 1703. 8. — Antea ediderat *Phoenissas Hugo Grotius*, gr. emendatas, cum sua versione lat. Paris. 1630. 8. repet. Amstelod. 1631. 8. — Grotii interpretatio repetita est in optima et plenissima *Phoenissarum* editione, quam curauit *Lud. Casp. Valckenaer*, cum suis adnotatt. et scholiis gr. calci adiectis, et partim nunc primum euulgatis, Franequer. 1755. min. 4. — ita rec. est illa edit., vt praefationem exciperent Grotii prolegomm. et Valcken. notae post textum gr. pone-

maduerss. in illas, n. *Ion.* in tom. IV. fasc. 3. Lips. 1803. et in nouo Attico museo, tom. I. fasc. 1. Tiguri, 1805. vbi quoque p. 47 sqq. versio trag. *Helenae* exstat, et in tom. II. fasc. 2. ib. 1808. p. 1 sqq. argumentum illius trag. et Wielandi iudicium de ea legitur. — 2) *gallica*, a *Petro Prevost*, Paris. 1783. III. tom. 8. et cum notis, in noua Brumoy edit. Theatre des Grecs par Rochefort, du Theil et M***. voll. IV—X. Paris. 1785 sqq. — 3) *anglica* a *Roberto Pottero*, Lond. 1781 et 1783. II. tom. 4. et a *Mich. Woodhall*, ibid. 1782. IV. voll. 8. Singularum vero tragoediarum versiones, vti etiam, quae multi VV. DD. siue in peculiaribus libris libellisque, siue in aliis opusculis ad emendandas aut illustrandas Eurip. tragoedias contulerunt, et ad Fabric. aut ab *Hoepfnero* in praef. ad ed. Eurip. Cyclopis, *de Blankenburg* ad Sulzeri Theorie etc. artic. *Euripides*, aliisque vberius excitantur, vt breuitatis studio praetermittam, in paucorum commemoratione acquiescam. — *Jo. Jac. Reiskii* ad Euripidam et Aristophanem animaduerss. Lips. 1754. 8. — *Euripidis* Hecuba, selectis obss. N. T. atticam puritatem et elegantiam comprobantibus — adornata a *Jo. Christ. Weidling*, Gerae 1758. 8. — *Frid. Jacobs* Specimen emendatt. in auctores vett. gr. et lat. Gothae 1786. 8. — eiusd. Animaduerss. in Eurip. tragoedias etc. ibid. et Amstel. 1790. 8. — eiusd. Curae secundae in Euripidis tragoedias, (cum peculiari quoque inscriptione: Exercitatt. criticae in scriptores vett. tomus I.) Lips. 1796. 8. — eiusd. Emendatt. in fragmm. Eurip. in *Biblioth. der alten Litterat. und Kunst*, part. IV. Gotting. 1788. 8. — Idem V. D. de Euripide egit in *Nachträgen zu Sulzers allgem. Theorie der Künste*, tom. V. part. 2. Lips. 1796. 8. — *(M. Jo. Chr. Kapp) Ueber den Charakter der Medea*, Altenburg. 1789. 8. — *Car. Aug. Böttigeri* prolusiones II. de Medea Euripidea cum

priscae

priscae artis operibus comparata, Wimar. 1802 et 1803. 4. quarum prior recusa est in *Aug. Matthiae* Miscellan. philolog. vol. I. part. 1. p. 115 sqq. et posterior p. 308 sqq. Altenburg. 1803. 8. — *Sam. Frid. Nathan. Mori* progr. de Euripidis Phoenissis, Lips. 1771. 4. rec. in eius Diss. theolog. et philolog. Lips. 1777. 8. — *Traugott. Freder. Benedict* Quaedam ad *Euripidis* Hippolytum notae: in quinque programmat. Torgav. 1792—1797. 4. — De *Boeckhii* libro: Graecae tragoediae principum etc. v. ad §. 29. de Aeschylo. — In Beckii Actis Semin. passim plura loca emendantur. — *Godofr. Hermanni* obss. crit. in quosdam locos Aeschyli et Euripidis, Lips. 1798. mai. 8. — Comparaison entre la Phèdre de Racine et celle d'Euripide par *Aug. Wilh. Schlegel*, Paris. 1807. 8. — Euripides ab odii aduersus foeminas crimine, quo ille saepius accusatus est, defenditur in: *Deutsche Monatsschrift*, m. Februar. 1798. p. 151 sqq. et in: *Hinterlassene Papiere eines philosophischen Landpredigers — herausgegeben — von Karl Heinr. Heydenreich*. Lips. 1799. 8. nr. 1. Sed haec sufficiant.

44. *Eupolis*, Atheniensis, Cratini imitator, circa a. ante C. n. 435. V. C. 317. et *Phrynichus*, circ. idem tempus: priscae comoediae auctores, quorum fragmm. reperiuntur in *Hertelii* Bibl. vett. comicor. et in *Grotii* Excerptis ex Trag. et Comoed. graecis, Paris. 1629. 4. De his et aliis multis Comicis, quorum fabulae perierunt, v. *Fabric.* B. Gr. vol. II. libr. II. cap. 22. et quidem de *Eupolide* p. 445 sqq. ac de *Phrynicho* p. 483 sqq. atque *Godofr. Hermanni* epist. de dramate comico-satyrico in Chr. Dan. Beckii commentariis societatis philologicae Lipsiens. vol. I. part. 2. p. 248 et 250 sq.

45. *Antiphon*, natus Olymp. LXXV. 1. vel 2. Rhamnusius, Athenis patre Sophilo natus, a quo

arte dicendi imbutus, in hac posthaec eos fecit progressus, vt magna floreret auctoritate, et summos consequutus est honores. Primus fuit, qui artis rhetoricae praecepta componeret, primusque, qui ab iis, quibus orationes scripsisset, mercedem exigeret. In bello Peloponnesiaco etiam terra marique praefuit copiis, atque victorias aliquoties reportauit. Tandem proditionis accusatus, capitisque damnatus periit Olymp. XCII. 2. ante Chr. nat. 411. — Multas concinnauit orationes iudiciales, deliberatiuas et, Gorgiae exemplo, sophisticas. Ex his tantum quindecim, (alii numerant sedecim,) naufragium euaserunt laudemque tulerunt. Editae sunt ab *Aldo* in veterum rhetorum orationibus gr. Venet. 1513. fol. — ab *Henr. Stephano* inter orationes oratorum vett. 1575. fol. — a *Reiskio* in vol. VII. oratorum graec. in 8. pag. 603 sqq. cum notis eiusque curis posterioribus: idem adiecit *Petri van Spaan* diss. de Antiphonte, oratore attico, (Lugd. Batau. sub praesidio Dau. Ruhnkenii 1765. olim habitam, atque recusam in *Dauid. Ruhnkenii* opusculis oratoriis, philologic. criticis, coniunctim editis, Lugd. B. 1807. 8. p. 214 sqq.) atque *Hauptmanni* specimen tum suarum, tum Bayeri ac Gesneri obseruatt. ad Antiphontem: in vol. autem VIII. p. 199 sqq. Antiph. oratt. latine redditas. — Separatim editae sunt Antiph. orationes, Regiomont. 1724. 8. — Quaedam Antiphontis gallice vertit *Auger* in III. parte suae Isocratis versionis.

46. *Philonides*, Atheniensis, circ. a. Olymp. LXXXVII. 1. ante C. n. 430. Pauca *comoediarum*, quas confecerat, fragmenta collecta sunt a *Jac. Hertelio* in Bibliotheca L. vetustissimor. Comicorum, Veronae 1616. 8. p. 390 sqq. et ab *Hugone Grotio* in Excerptis ex comoediis et tragoediis gr. Paris. 1629. 4. p. 554.

47.

47. *Hippocrates*, natione Cous, et medicorum princeps, tam in vita, quam post mortem in summis honoribus habitus, floruit Olymp. LXXXVII. 3. ante C. n. 428. Artem suam praecipue in Thracia et Thessalia exercuit, atque, vltimam fere metam vitae humanae adsequutus, Larissae in Thessalia diem obiit supremum. De anno tamen obitus VV. DD. in alia omnia transire solent. Atqui de eius patria, vita, itineribus librisque, tam genuinis, (qui etiam iam a longo tempore frequenter interpolati mutatique esse feruntur,) dubiisque, quam spuriis, multa sunt incerta, aut inter viros doctos controuersia orta est. Vt Hieronymum Mercurialem, Ludouicum Lomosium, Iac. Sponium aliosque taceam, qui recentiore tempore operum Hippocrateorum; (atque sub nomine Hippocratis LXXXVII. libelli circumferuntur;) censurae inprimis dederunt operam, nominabo *Halleri* Bibliothec. anatomicam, tom. I. Tiguri 1774. 4. p. 15 sqq. et Bibl. medico-practicam, tom. I. Bernae 1776. p. 29 sqq. (in quibus de libris Hippocratis genuinis, spuriis et dubiis, de editt. et de iis, qui Hippocratis vitam fataque et scripta illustrarunt, copiose agit: adde eiusd. Bibl. botanicam tom. I. Tiguri 1771. 4. p. 16 sqq. ac Biblioth. chirurgicam tom. I. p. 7 sqq.) tum D. *Christi. Godofr. Gruneri* Censuram librorum Hippocrateorum, qua veri a falsis, integri a suppositítiis segregantur; collegit ex optimis quibusque auctoribus, Erotiano, Galeno, Mercuriali, Foesio, J. Alb. Fabricio, Hallero aliisque, omnia recensuit, diiudicauit nouumque in ordinem redegit, Breslau. 1772. 8. — D. *Jo. Frid. Car. Grimm* in versione Hippocr. Opp. german. tom. I–IV. Altenburg. 1781—1792. 8. cum notis; inprimis D. *Jo. Chr. Gottl. Ackermann* in mea edit. J. A. Fabric. Bibl. gr. lib. II. cap. 23. vol. II. p. 506—610. qui omnia diligenter lateque exposuit, praeterea codd. msst. editiones versiones-

 que

que, primum singulorum, et genuinorum et spuriorum, tum omnium librorum, atque commentarios in illos confectos vberrime recenset. Quare potiores tantum edd. paucis memorabo: 1) *operum omnium*, (quorum edd. non paucas iam Galeni temporibus exstabant, atque non paruum interpretum antiquorum numerum dederunt Erotianus ac Galenus,) princeps est *Aldina*, Venet. 1526. fol. gr. — castigatior est *Jani Cornarii*, tribus codd. vsi, Basil. 1538. fol. graece. — *Cornarius* etiam post alios latine vertit Opp. Hippocr. (De latinis Cornarii, saepe edit., aliorumque versionibus vid. *Fabr.* B. Graec. l. c. p. 603. quibus addes: *Hippocr.* Opp. per M. Fabium Rauennat. Guil. Copum Basil. Nic. Leonic. et Andr. Brentium latinitate donata etc. Basil. in offic. Andr. Cratandri, a. 1526. fol. teste *Panzer.* A. typogr. vol. VI. p. 256. nr. 633.) — Tum *Hieronym. Mercurialis* gr. et lat. edidit Opp. *Hippocrat.* veterum codd. (quibus tamen nimiam tribuit fidem,) collatione restituta, in quatuor ordines librorum digesta, scholiisque illustrata, addita quartae classi Hippocratis vocc. explanatione gr. latina Erotiani, Galeni et Herodoti, Venet. ap. Juntas 1588. fol. — Nouam, eamque optimam Opp. textus e codd. recensionem dedit, opera, quae exstant, in VIII. sectiones ex Erotiani mente distribuit, nouaque lat. interpretatione et suis aliorumque adnotatt. illustrauit *Anut. Foesius*, Francof. ap. Andr. Wechelii haeredes, 1595. fol. 1621. 1624. 1645. et, quae editio nouis, iisque insignibus aucta ornataque est accessionibus, Geneu. typis et sumtib. Sam. Chouet. 1657. fol. II. tom. — Commoda et ad vsum aptissima est *Jo. Antonidae van der Linden*, (qui vero textum temere mutauit,) edit. quam filius Henricus Antonides post mortem patris ad finem perduxit, gr. cum lat. Cornarii versione, at turpiter foedata, Lugd. B. 1665. 8. II. voll. — rec. Neapol. 1754. 4.

4. et Venet. 1757. 4. II. voll. — Splendida, at mendosa est, nec satis critica, neque commoda edit. *Hippocratis Coi* et *Claudii Galeni* Opp. quam *Renat. Charterius* curauit, gr. et lat. Lutet. Paris. 1679. fol. XIII. voll. — *Hippocr. opp.* cum variis lectionibus non modo hucusque vulgatis, verum ineditis potissimum, depromtis ex codd. Vindobon. atque Mediceis Laurentianis, edere incepit *Steph. Mackius*, (qui tamen haud satisfecit criticorum exspectationi,) Viennae Austriae, tom. I. 1743. tom. II. 1749. fol. sed plures desiderantur. — *Hippocratis* Coi Opera omnia, quae exstant, in sectiones VII. diuisa, ex interpretatione Anutii Foesii recudi curauit, prolegomena — et verborum difficilium minusque cognitorum indicem explicantem adiecit *Jo. Frid. Pierer* M. D. et cum titulo generali: Bibliotheca iatrica, vsui medicorum omnis aeui dicata etc. vol. I—III. Altenburgi 1806. m. 8. In fine vol. III. dedit supplementa etc. ad Ackermanni litteraturam in Fabr. B. Gr. — 2) Separatim illustrata quaedam prodierunt opuscula, praecipue *aphorismi*. Hic nominare sufficiat edd. *Jo. Heurnii*, gr. lat. Lugd. B. 1601. 12. 1607. 12. 1609. 12. etc. rec. Jenae 1677. et 1690. 12. ac saepius. — cum aliis Hippocr. libellis gr. et lat. pleraque ex interpretat. *Heurnii*, Lugd. B. 1607. 12. — Aphorismi, accurante *Theod. Jansson ab Almeloueen*, Amstelod. 1685. 24. gr. et lat. — rec. Argentor. 1756. 12. Lipsiae 1756. 12. — accesserunt Ludou. Verhoofd index, notaeque et alia, cur. *An. Car. Lorray*. Paris. 1784. 16. — cum commentario *Mart. Listeri* gr. lat. Londini 1703. 12. — cum notis *Jo. Jac. Fickii*, Jenae 1729. 8. — a *Jo. Christ. Rieger*, cum notis varior. gr. lat. Hagae Com. 1767. (et, mutato tantum primo folio, Lugd. Bat. 1778.) 8. — ad fidem vett. msst. castigati, latine versi a *J. B. Lefebvre de Villebrune*, Paris. 1779. 12. et ab eod. gallice versi,

verſi, Pariſ. 1786. 12. — *Aphoriſmi et praenotionum liber*, e recenſ. et cum notis *E. R. M. Bosquillon*, Pariſ. 1784. 16. II. voll. — Aphoriſmorum germanica verſio prodiit Bremae 1744. 8. — alia, paraphraſtica, cum notis, Helmſtadt. 1778. 8. — *A. H. Hinze's Proben einer Ueberſetzung der Aphoriſmen des Hippocr. nebſt Commentar u. einer andern Abhandlung. Stendal* 1807. 8. — Critica et praeſtans eſt edit. *Hippocr.* περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων· graece cum noua verſione gallica, notisque criticis, hiſtoricis et medic. *Coray*. Pariſ. 1800. 8. II. voll. *) — Eiusd. *Corayi* emendationes in Hippocrat. in *Burgeſſii* Muſei Oxonienſ. litterarii conſpectu, Oxon. 1792. p. 11. ſqq. et in Faſcic. II. — Περὶ ὄψιος, *de viſu* libell. gr. et lat. Emendatius edidit, notisque et aliorum et ſuis illuſtrauit *J. H. Jugler*, Helmſtad. 1792. 8. — Reliquis, quae multa adhuc ſunt et alibi animaduerſa, omiſſis, notari poſſunt *G. Manuelis* Byzantini libri περὶ φύσιος ἀνθρώπων, qui inter Hippocraticos exſtat, cenſura, disp. Jen. 1797. 4. Oſtendit auctor in ſect. II. librum illum haud genuinum eſſe Hippocrat. foetum. — *Theodor. Georgiadis*, Stephanopolitani, diſſ. de morbis vteri ſecundum libr. Hippocrat. περὶ γυναικείης φύσιος, (quem libr. ſpurium eſſe docet,) disp. Jenae 1797. 4. — *Ern. Godofr. Baldinger* proluſ. de lectione Hippocratis, medicis ſumme neceſſaria, Jenae 1768. 4. Idem edidit Selecta doctor. virorum opuſcula, in quibus Hippocrates explicatur, Gottingae 1782. 8. — *Nicol. Hieronym. Gundling* in part. II. Otiorum cap. 3. ſcripſit commentat. Hippocrates ἄθεος, quem quidem *Chriſti. Rebe* ab illius iniuriis defendit.

*) German. verſio in: *Abhandlung des Hippocrates von der Luft, den Waſſern, und den Gegenden, nach der franzöſiſchen Bearbeitung des D. Coray, von Ge. Ritter von Högelmüller*, Wien 1804. 4.

fendit in disp. Hippocratem barbaris operam negantem etc. Lipf. 1722. 4. At Hippocrates barbaris, quia Graeciae hostes essent, rogantibus operam denegauit. — *Kurt Sprangel Apologie des Hippocrates u. seiner Grundsätze*, Lipf. partt. II. 1789. 1792. mai. 8. — *P. S. C. Preu* diss. de interpretibus Hippocratis graecis, Altdorf. 1795. 4. — *Christi. Godofr. Gruner* in *Bibliothek der alten Aerzte in Uebersetzungen und Auszügen*, II. partt. Lipf. 1781. 1782. 8. dedit epitomen operum quorumdam Hippocratis, et in aliis libr. aliquoties Hippocratica explicuit aut illustrauit. — De libris quoque, praesertim spuriis Hippocratis, egit meus filius, *J. Christi. Frid. Harless* in Historiae neurologiae veterum specim. I. II. Erlangae 1795. 1796. 8. — Inprimis commendanda est *Anutii Foesii* Oeconomia Hippocratis, alphabeti serie distincta, Francof. 1588. fol. min. et Geneu. 1662. fol. mai. Sed haec sufficiant.

Hippocratis discipulus ac gener fuit *Polybus*, qui multi Hippocrat. libri adscribuntur.

48. *Socrates*, Atheniensis, Sophronisci, lapidarii, et Phaenaretae, obstetricis, filius, floruit circ. Olymp. LXXXIX. 1. ante C. n. 422. V. C. 330. philosophiae ethicae parens. Quando natus sit, disceptat *Corsin*. in Fastis attic. tom. II. p. 46 sqq. et tom. III. p. 280 sq. de anno, quo periit, n. Olymp. XCV. 1. secundum *Hamberger*. in *Zuverl. Nachricht.* I. p. 177 sqq. aut alios Olymp. XCIV. 2. ante C. n. 398. anno aetatis septuagesimo. A Critone, diuite philosopho, in domum receptus et ad philosophiam acrius perdiscendam incitatus, audiuit Prodicum aliosque sophistas, et adiit omnium fere artium ac disciplinarum magistros peritissimos, atque ex Anaxagorae libris saniorem hausit de deo doctrinam. Stipendia quoque meruit, et prouecta iam aetate in senatum lectus est. At perpetuo ciuium meliora docendorum atque emendando-

dandorum studio famam sibi parauit immortalem. Doctrinam de moribus inprimis tractauit, eamque non in scholis, sed circumeundo et quasi ludendo more dialogi nouaque ratione, (quae adhuc vocatur ars Socratica,) docuit ciues et *ironia* suaui grataque homines ad acre virtutis studium scite exhortatus est. Adeo grata fuit eius disciplina, vt multi eum sequerentur; in his haud pauci, postea summam nacti auctoritatem et nouarum quarumdam sectarum, inter se tamen dissentientium, parentes. Genio suo, de quo tamen alii aliter iudicarunt, multum tribuere sibi visus est. Quod vero sophistarum loquacitatem ac fraudes saepe oppugnauit, malorumque hominum mores flagitiaque et democratiam praecipue aperte reprehendit: in multorum, praecipue democraticorum, incidit inuidiam. Ab Aristophane, in comoedia Nubibus, et ab aliis comicis palam exagitatus, tandem a Melito atque Anyto vt corruptor iuuentutis, deorum irrisor nouaeque religionis auctor est adcusatus, et in carcerem coniectus*): in quo quum nullo modo se ab iniuria defendere ac liberare vellet, cicutam bibere iussus est, et, exhausto veneni poculo, placide obiit. Hanc tamen crudelitatem et omnium bonorum per totam Graeciam indignatio sequuta est, et Athenienses ipsos mox ita poenituit consilii atque malignitatis, vt eius adcusatores grauiter punirent, et Socrati ex aere ponerent statuam. Vxor eius *Xanthippe* fere in prouerbium abiit. Ipse vero nihil scripsit. Nam *epistolas* Socratis, quas cum Antisthenis et aliorum Socraticorum epistolis *Leo Allatius* primus graece vulgauit, latine vertit, notat-

---

*) Post *Tychsenium* in *Bibliothek der alten Litteratur*, part. I. II. conf. *Freret* obss. in caussas et nonnullas res condemnationis Socratis, in Mémoires de Littérature, part. altera vol. XLVII. Histoire de l'Académie des Inscript. et B. L. Paris. disp. III. p. 209—282.

notasque adiecit, et dialogum de Socratis scriptis praefixit, Paris. 1637. 4. spurias esse, omnesque illas sophistarum longe seriorum foetus, *Gottfried Olearius* in Exercitatione ad Leon. Allatii de scriptis Socratis dialogum, (in qua exercitatione epistolas illas, quales in cod. Barocc. repererat, cum versione sua edidit, et ex eod. cod. binas epp. *ἀνεκδότους* addidit,) Lips. 1696. 4. et alii ostenderunt. De Socrate v. *Clerici* siluas philolog. cap. III. subiunctas eius editioni Aeschinis Socratici dialogg., p. 177 sqq. et varii varie scripserunt de eo. Conf. *Matth. Fremling* de genio Socratis, Lund. 1793. 4. et de eodem genio *J. C. Nachtigall* in libello menstruo: *Deutsche Monatsschrift*, Berol. 1794. m. Dec. p. 326 sqq. — *Jo. Schweighäuseri* II. dissertatt. Theologia Socratis ex Xenophontis Memorabb. excerpta, et diss. Mores Socratis ex Xenophontis Mem. delineati, Argentor. 1785. 4. rec. in eius Opusculis academicis, part. I. p. 134 sqq. Argentor. 1806. 8. — *Geist der Sokratik, ein Versuch — von Fr. Mich. Vierthaler*, Salisburg. 1793. 8. — et Herbipoli, edit. II. 1810. 8. — *Jo. Luzac* Lectiones Atticae: de Διγαμίᾳ Socratis diss. Libri edendi curam post mortem auctoris suscepit et praefatus est *Otto Sluiter*, Lugd. Bat. 1809. mai. 4. — *Sokrates, als Mensch, als Bürger, und als Philosoph: oder Versuch einer Charakteristik des Sokrates, von D. G. Wiggers*, ed. II. emendatior et auctior. *Neu-Strelitz* 1811. 8. — *Jo. F. Ch. Gräffe* in vol. II. *des neuesten Katechet. Magazins*, Götting. 1790. 8. de arte Socratica: *Die Sokratik nach ihrer ursprünglichen Beschaffenheit in katechetischer Rücksicht*; quae pars separatim recusa et emendatior prodiit Gotting. 1792. 8. et tertia ed. multo auctior atque emendatior, ibid. 1798. 8.

49. *Aristophanes*, ciuitate Atheniensis, patria vero incerta, quando natus et mortuus sit, non

con-

constat: floruit secundum Saxium circ. a. ante Ch. n. 422. V. C. 330. aequalis Socratis atque Euripidis: antiquae, mediae et nouae comoediae auctor ingeniosus, qui vt omnes comicos vi comica, venustate, salibus, leporibus, gratia, popularitate atque sermonis elegantia, ita, vt norma quasi et regula sit attici dicendi generis, superauit; ita quoque dicacitate, sermonisque acerbitate ac petulantia omnes fere vicit, legesque aequitatis et decori (qui non solum malos ciues perditosque eorum mores, sed etiam probos homines ipsosque deos in scenam produxit, et spectatorum risui exposuit,) pudorisque, et praeter mores reliqua praecepta, Comicis praescripta, saepe migrauit. — Ex Aristophanis comoediis, quae multae fuerunt, *vndecim* integrae aetatem tulerunt; reliquarum autem deperditarum haud pauca supersunt fragmenta. Atque illarum multae sunt edd. quarum nonnullae scholiis antiquis graecis, quae sunt quadruplicia, stipatae sunt. Ego vero, quum et in praefatione ad Nubes Aristoph. vberiorem editt. historiam criticam, et pleniorem tam omnium, quam singularum comoediarum ad Fabr. B. Gr. II. p. 379 sqq. dederim; mihi h. l. eo breuiori esse licebit. Princeps est *nouem comoediarum* edit. *Aldina*, gr. cum scholiis graecis, Venet. 1498. fol. curante *Marco Musuro*, Cretensi. — interdum correctior Florentina gr. ap. Phil. Iuntam, 1515. 8. et Bernard. Iunta ex cod. Vrbinate primus edidit *Aristoph.* Thesmophoriazusas et Lysistratam. — In sequentibus edd. varia fortuna lectiones hinc inde sunt mutatae, n. ab *Ant. Fracino* (qui ex Aldino exemplo nouem tantum reddidit fabulas, scholia gr. auxit et in comoedia, *Pax* inscripta, ad LX. versus repertos restituit,) Flor. per haered. Phil. Iuntae, 1525. 4. — correcta XI. fabb. edit. ap. A. Cratandrum et I. Bebelium, cum praefat. Simon. Grynaei, Basil. 1532. 4. quae plurium insequentium

tinae edd. basis facta est. — Memorabiles sunt *Io. Farrei*, Venet. 1542. 8. gr. — *Brubachiana*, Francof. 1544. 8. gr. — *Angeli Caninii*, gr. excud. Io. Gryphius 1548. 4. — *Nicodemi Frischlini*, gr. et lat. Francof. ad M. 1586. 8. rec. 1597 et 1625. — *Aemilii Porti*, gr. et lat. cum scholiis gr. et nouis *Bisseti* scholiis gr. aliorumque adnotatt. aucta, (habet multa bona, at plura paene vitia,) Aurel. Allobrog. 1607. fol. — Nitida est ed. com. XI. gr. et lat. cum emendatt. VV. DD. praecipue Ios. Scaligeri, (antea ineditis) access. fragmm. deperditarum comoediar. Aristoph. Lugd. Bat. 1624. 12. — rec. interdum curatius, saepius minus diligenter: et access. notae et obss. ex variis auctoribus collectae, atque noua Tan. Fabri versio Ecclesiazusarum, eiusque notae, Amstel. 1670. 12. — Locupletissima est, et multis notis VV. DD. in omnes comoedias, nouisque Is. Casauboni in Equites, Ezech. Spanhemii in tres priores, et Rich. Bentleii in duas priores comoedias obseruatt. ornata a *Lud. Küstero*, qui ipse notas in nouem comoedias, et IV. indices in fine adiecit, gr. et lat. cum scholiis gr. Amstelod. 1710. fol. — Comoediae XI. gr. et lat. cum noua octo comoediar. interpretatione lat. notisque *Steph. Bergleri* et *Caroli Andr. Dukeri* ad IV. priores, editae a *Petro Burmanno* II. Lugd. Bat. 1760. 4. II. tom. — Noua recensio ex codd. et edd. atque de coniectura facta est in ed. *Rich. Franc. Ph. Brunckii*, Argentor. 1783. 8. Tres tomi continent graec. contextum; totidem nouam Brunckii vers. latin. et totidem notas atque emendatt. Brunckii, fragmm. Aristophanis auctiora et supplementa. — Noua recensio comoediarum XI. auctoritate codd. Ravennat. et Borgiani emendatarum, ordine quoque fabularum mutato, facta est a *Philippo Inuernizio*, Icto romano; acc. criticae animaduerss. scholia gr. indices et VV. DD. adnotatt. et, curante

Beckio,

Beckio, priora duo voll. prodierunt Lipsiae 1794. m. 8. Tertium volum. commentarios interpretum complexum, curauit *Christi. Dan. Beckius,* Lips. 1809. m. 8. Hoc vol. continet comm. in *Plutum.* Praemissa est curata amplaque codd. atque editionum, versionum et interpretationum tum omnium fabularum Aristoph. tum in specie editionum atque interpretationum Pluti recensio. — Pari modo edidit ille vol. IV. qui continet commentarios in *Nubes,* ib. 1810. et vol. V. continens commentar. in *Ranas* et *Aues,* ib. 1811. 8. — Quaedam comoediae sunt seorsum editae: recentiores edd. hae fere sunt. *Plutus,* gr. cum scholiis gr. atque egregiis notis *Tiberii Hemsterhusii,* Harlingae 1744. 8. — rec. cum doctis epimetris et adpendice, (cur. *Godofr. Henr. Schaefer,*) Lipſ. 1811. mai. 8. — Eamd. fabulam cum Bergleri ac Dukeri integris, Kusteri vero atque Hemsterhusii selectis notis, et *Coluthi* raptum Helenae edidi, measque animaduerss. adieci, Norberg. 1776. 8. gr. — cum selectis variorum suisque notis edidit Plutum *Jo. Dieter. Albert. Münter,* Cellae 1784. 8. gr. et cum lat. Brunckii versione. — *Plutus,* gr. cum commentariis *Jo. Frid. Fischeri* edidit *Christi. Theoph. Kuinoel,* Giessae, II. tom. 1804. 1805. 8. Praemissus etiam ex arbitrio librarii est index: *Aristoph.* Opp. quae supersunt omnia: vol. I. II. contin. *Plut.* cum comment. Fischeri. — German. vertit, notisque illustrauit *C. P. Conz,* Tubingae 1807. 8. — *Nubes* *) cum scholiis antiquis, e recens. L. Kusteri, Harderov. 1744. 1752. 8. — rec. Lips. 1753. 8. cum docta *Ernesti* praef. in qua multa

*) De consilio Aristophanis in conscribenda comoedia, *Nubes* inscripta, in quatuor prolusionib. egi, Erlangae, 1787. 1788. fol. — *Jo. Aug. Ernesti* Obseruatt. philologico-criticae in Aristoph. Nubes, et Flauii Josephi antiquitatt. iudaic. etc. post mortem eius editae a Jo. Chr. Gottlieb Ernesti. Lips. 1795. 8.

multa scholiorum loca acute emendantur aut illustrantur. — cur. *Chr. Godofr. Schütz* cum varietate lectionis, Halis Sax. 1770. 8. — iterum e Brunck. potissimum recensione, gr. cum notis, ibid. 1786. 8. — *Aristoph. Nubes*, iterum in vsum lectionum, adhibitis Brunckii, Inuernizii, Hermanni recensionibus, edidit *C. Godof. Schütz*, Halae 1805. 8. — *Plutus* et *Nubes* editae a *Wolfg. Jägero*, iteratis curis recens. emendatae additisque variorum variis notationib. redditae auctiores a *God. Christph. Bannero*, Noriberg. 1811. 8. — *Nubes*, gr. et german. Berol. 1811. 4. cum paucis notis et erudita introductione. — et german. in *Schützii Litterarischen Spaziergängen*, Halis Sax. 1784. m. Apr. separatim atque correctius, Halis 1798. 8. — Eamdem fabulam edidi gr. ac lat. cum scholiis gr. meisque animaduerss. Lips. 1788. 8. — Critica et praestans est edit. *Godofr. Hermanni*, graece, cum eius et Ernestii adnotatt. subiuncta sunt scholia gr. et praemissa est longa eruditaque praefatio, Lips. 1799. 8. — Pluti et Nubium versio gallica *Annae Dacier*, cum obseruatt. Paris. 1692. 12. Lugd. 1696. 12. Altenburg. 1762. 8. est haud contemnenda. — *Aues* gr. cum erudito commentario *Christi. Dan. Beck*, Lips. 1782. 8. — *Ranae* cum varietate lection. scholiisque gr. ed. a *Jo. Ge. Christi. Hoepfner*, vol. I. Halis Sax. 1797. 8. Commentarius promissus, s. vol. II. lucem, quantum equidem scio, nondum adspexit. — Idem pari modo edidit *Acharnenses*, gr. pars I. ibid. 1798. 8. Commentar. quoque siue pars II. nondum comparuit. — *Aus Arist. Acharnern*, *gr. u. d.*, *m. einig. Scholien*, Berol. 1812. 4. — Variae comoediae germanice versae aut illustratae sunt in aliquot partt. *Attici Musei Wielandi* et in *Neuem teutschen Merkur*, et in *Neuem Attisch. Museum* tom. I. fasc. 3. ac tom. II. fasc. 1. Arist. *Ranae*. — *Ranarum* versio a *Schlossero*,

que opusculis primum prodiit sine notis typographicis, in 4. paruo. — cum scholiis per Huldrich. Fabri, sine l. et a. in 4. Praefat. Viennae scripta est. — tum Bonon. 1497. fol. et deinceps saepius. — Princeps gr. edit. esse videtur initio saec. XVI. absque vlla nota, forsan Venetiis, aut Romae, cum Basilii M. orat. paraenetica etc. typis Zachar. Calliergi, in 8. — Aldus Manut. sine nota loci et anni in 4. edid. Constantini Lascaris Byzantini de octo partibus orationis et alia opuscula: in medio volumine male posita insertaque est *Cebetis* tabula: gr. et lat. Hinc in meo exemplo plura desunt Cebetis tabulae folia. — Rarissimam edit. tantum memorabo: *Hesiodi* libri II. O. et D. *Catonis* Romani moralia instituta, *Tabula Cebetis* et al. Jo. Knoblouch formulis excusit, *Argentoraci* (sic) gr. et lat. in 4. sine anni nota. — Nouam editionis, (quae mater multarum insequentium editt. facta est,) classem constituit *Hieron. Wolfius*, qui *Epicteti* Enchiridion et *Cebetis* tabulam gr. et lat. Basil. ap. Jo. Oporin. in tomo I. (1560.) et in tom. II. (1563.) et III. (1560.) 8. Simplicii et Arriani commentar. in Epictetum lat. versos cum suis adnotatt. edidit, aliaque duobus prioribus tomis adiecit. — Repetita est illa edit. Colon. 1595. 8. et Arriani commentario additus est textus graecus. — rec. Cantabrig. 1655. 8. ac Londini 1670. 8. — *Ceb.* cum versione et notis Jo. Caselii, per *Geuerhart. Elmenhorst.* gr. et lat. Lugd. Bat. 1618. 4. — In *Heinsii* edit. *Simplicii* comment. in Enchiridion Epicteti cum Hier. Wolfii versione, et Cl. Salmasii animaduerss. Lugd. Bat. 1640. 4. vltimum locum cum peculiari inscriptione occupant *Tabula Cebetis*, graece, arabice, latine, item Aurea carmina *Pythagorae*, cum paraphrasi arabica, lat. versa, auctore Jo. Elichmanno, cum praef. Cl. Salmasii. — Nitidae sunt, at a mendis typogr. non liberae, edd. Epicteti atque

que Cebetis, in forma minima, gr. et lat. Lugd. B. 1634. 1646. 1651. (cuius de exemplo Casauboni et Berkelii edd. sunt expressae), Roterodami, 1654: cum notis Snecani, Lugd. Bat. et Amstelod, sine notis; Amstelod. 1670. cum notis et saepius. — *Epicteti Enchir.* vna cum *Cebetis* tabula, gr. et lat. cum notis *Merici Casauboni* etc. Lond. 1659, 12. — *Abrah.* autem *Berkelii* editio *Epicteti* et *Cebetis* gr. et lat. cum eius et aliorum notis, atque graeca paraphrasi prodiit Lugd. B. et Amstelod. 1670. 8. et Delphis Bat. 1683. 8. — Iidem cum *Simplicii* comment. in Epicteti enchiridion et Arriani comment. de Epicteti disputatt. lib. IV. gr. cum latina Hieron. Wolfii interpretat. Londini 1670. 8. — Meliorem sortem nactus est contextus Cebetis graecus studio *Jac. Gronouii*, gr. et lat. cum eius notis atque emendatt. Amstelod. 1689. 12. aut min., 8. (sed conf. *Jo. Jac. Wippelium* in epistola: De Cebetis Thebani tabula verisimilia, Altonae 1744.) — Gronouii recensionem vt plurimum sequutus est *Tib. Hemsterhus.* edendo *Luciani colloquia et Cebetis tabulam*, Amstel. 1708. 8. et saepius. — *Cebetis tabula*, — obseruatt. grammaticis, criticis atque moralibus illustrata a *M. Augustino Bischoffen*, gr. Jenae 1710. 12. — Nouam molitus *Epicteti* et *Cebetis* editionem, quaedam in Cebetis contextu mutauit, plura in notis tentauit, latine vertit *Marcus Meibomius*, post cuius mortem edit. absoluit *Hadrian. Relandus*, gr. et lat. Traiecti Batav. 1711. 4. — Laudatur Cebetis tab. editio, graece et lat. cum notis, opera *Thomae Johnson*, Londini 1720. 8. — Repetitio edit. Berkelianae, at sublatis vitiis et typographicis et interdum verborum in notis commentariorum, est ed. *Jo. Caspari Schroederi*, qui ipse quasdam adiecit animaduerss. gr. et lat. Delphis 1713. 8. — Cum Epicteto gr. et gallice, per *Lefebvre de Villebrune*, Paris, l'an troisième

stréme (1795.) 12. cum notis. (v. Magasin Encyclopédique, tom. I. 1795. p. 241 sq.) — Cebes gr. et lat. cum notis germanicis (Leonhardi Christoph. Rühlii), Francof. et Lips., et (forsan mutata tantum tituli inscriptione) Goslariae, 1727. mai. 12. et cum lexico ed. Jo. Christii Messerschmid. Lips. 1757. 1773. 8. — cum notis et copioso verborum indice (C. D. Beckii) Lips. 1784. 8. — Cebes et Epictet. gr. cum ind. german. a Jo. Henr. Jacobi. Hamburg. 1784. iterum 1786. 8. — Cebes cum notis germanicis et indice M. H. Thieme, Berolini 1786. 8. ed. II. emend. 1810. 8. — cum notis german. et indice Jo. Dav. Büchling. Misen. 1796. 8. — gr. Parmae, apud Bodon. 1793. 8. et ibid. eodemque anno, La Tavola di Cebete Thebano. — Critica, emendata et praestans Epicteti et Cebetis notisque criticis instructa edit. curata est a Jo. Schweighäusero, Prof. Argentorati Lips. 1798. 8. gr. et lat. et eod. anno in 12. gr. cum selecta lectionis varietate. — In linguam graeco - vulgarem ex antiquo cod. translatus est, et typis sumtuque Joan. Karatza (Καρατζᾶ, Leucosia in Cypro orti), Vienn. Austriae excus. 1792. min. 8. — Cebetis tabula et Epicteti manuale, lib. traducti ex Graeco in Slauo - Serwicam linguam per Demetrium Nicolaowicz Darwar et editi per fratrem illius Jo. Nicolaowicz Darwar, (typis Cyrill.) Budae impress. litteris regg. vniversit. Pestanae 1799. 8. (v. Alter in A. L. Anz. Lips. a. 1801. nr. 177. p. 1712.) — In linguam germanicam saepius conuersa est Cebetis tabula, a Grillo, Halberstad. 1771. 12. — a Baumgärtnero, Noriberg. 1781. 12. — ab Ernestina Christina Reiskia in libro: Zur Moral, aus dem Griech. übersetzt, Lips. 1782. 8. p. 257 sqq. — a Kippio, Kehl 1788. 8. — a Schultessio in: Bibliothek der Philosophen, tom. IV. Tiguri 1782. — a Jacobi, Hamburg. 1786. 8. — a J. F. W. Motz, Halis Sax. 1789.

1789. 8. — *Clericus* in filuis philologic. fubiectis eius edit. Aefchinis Socrat. dialog. cap. VIII. p. 258 fqq. loca aliquot Cebetis tabulae illuftrauit. — M. *Flade* epift. de Cebete eiusque tabula, Freiberg. 1794. 4. Docet, Cebetem reuera effe auctorem, fuamque tabulam fcripfiffe aetate pronectum.

55. *Aefchines*, Athenienfis, Socratis auditor et cultor, diftinguendus ab Aefchine, oratore. Sub eius nomine circumferuntur tres dialogi, ob fcribendi rationem puram, fimplicem, perfpicuam, raro ineptam, morumque praecepta commendabiles, n. de virtute; Eryxias f. Erafiftratus, de diuitiis; Axiochus *) f. de morte. Illos tamen ab Aefchine Socratico non fuiffe confcriptos poft alios demonftrarunt *Meiners* in iudicio de quibusdam Socraticorum reliquiis etc. (in Commentatt. regiae fociet. Gottingenf. doctrinarum, vol. V. hiftor. et philol. claffis tom. V. p. 45 fqq.) qui illos a recentioribus quibusdam fophiftis confictos effe cenfet, atque *Jo. Frid. Fifcher* in praef. et notis ad II. et III. fuas editt. et poft praef. Meinerfii (a quo tamen fecit difceffionem,) recitationem curauit recudendam. Huic auctor dialogorum haud longe ab Aefchinis aetate dimouendus videtur. Olim cum Platone, aut fub nomine illius, cui interdum funt adtributi, edebantur. Separatim vero eos ediderunt *Jo. Clericus* gr. et lat. cum verfione notisque fuis et filuis philologicis, ad calcem additis, Amftel. 1711. 8. — *Petrus Horreus* gr. cum fua verfione fuisque animaduerfionibus, Leouard.

*) Hic tamen dialogus olim Platoni quoque fuit adfcriptus; ex. gr. *Platonis Axiochus aut de morte, Joach. Perionio* interprete, gr. et lat. cum Perionii obferuatt. Parif. 1542. 4. — *Boeckhius* in praefatione ad fuam edit., p. VI. Axiochum et Eryxiam ab alio antiquo Attico fcriptore profectos, et Axiochum quidem inter fpurios iftius farinae dialogos facile principem effe cenfet; multa tamen culpat damnatque.

1718. 8. atque *Jo. Frid. Fischer*, qui quater bene meruit de illis dialogis, 1) in vsum scholarum, gr. cum varr. lectt. Lipsiae 1753. 8. 2) ex noua recensione, gr. cum animaduerss. criticis atque egregio indice grammatico, Lips. 1766. mai. 8. 3) ex iterata recensione ad codd. editionesque facta, gr. et cum auctioribus tam animaduersionibus, quam indice, Lips. 1786. mai. 8. — 4) ex recensione sua, gr. sine notis; cum indice plenissimo, Miseni 1788. mai. 8. Idem *Fischer* Axiochum, (qui antea seorsum aliquoties in lucem prodiit,) recensuit, separatim cum notis indiceque pleno, et cum Hieron. Wolfii versione lat. notisque edidit Lips. 1758. 8. — Noua plane recensio et critica editio est in libello, inscripto: *Simonis Socratici, vt videtur, dialogi quatuor* de lege, de lucri cupidine, de iusto ac de virtute: additi sunt incerti auctoris dialogi *Eryxias* et *Axiochus*: graeca recensuit et praefat. criticam praemisit *Aug. Boeckhius*. Accedit varietas lect. Stephanianae. Heidelberg. 1810. 8. — In linguam german. conuersi sunt III. dialogi Lips. 1779. 8. et a *Schultessio* in *Bibl. der griech. Philosophen*, vol. III. nr. 2. Turic. 1779. 8. a *J. M. Heinzio*, cum Platonis Critone, Dessau. 1783. 8. et cum nouo tantum titulo adiuncti sunt illius versioni Ciceronis III. libr. de legibus, Gottingae 1788. 8. et *Axiochus* a *Car. Phil. Conz* in: *Museum für die griech. und röm. Litteratur*, part. I. nr. III. p. 70 sqq. Tiguri et Lips. 1794. m. 8. etc.

Axiochus olim quoque *Xenocrati* tributus, et sub eius nomine aliquoties editus est. v. *Panzeri* Annal. typograph. vol. XI. in indice, pag. 195.

56. *Thucydides*, Atheniensis, natus sec. Dodwelli rationes ante C. n. 471. Olymp. 77. 2. V. C. 283. quando mortuus sit, haud constat. Post praeturam apud Amphipolin male gestam exsilio punitus, Scaptesulam, Thraciae ciuitatem, vnde

vxo-

vxorem diuitem duxerat, se contulit. Otio et opibus vsus, *historiam belli Peloponnesiaci*, quod XXVII. annos durauit, eleganter scripsit; certe in colligendo ad eam sincere, curate pleneque componendam adparatu diligenter versatus, nulli labori, nullisque largitionibus pepercit. In patriam demum ab exsilio reuocatus est: at, num Athenis, an in Thracia, (vbi forsan opus suum immortale composuit et ad exitum perduxit,) diem obierit supremum, haud liquet. Quum esset philosophus in arteque rhetorica exercitatus, acri iudicio valeret, et in administratione reipublicae aeque versatus esset ac in bello gerendo, et omnia, quae ad veram absolutamque belli illius historiam conducerent scribendam, summo studio collegisset: optimi et, vt dicere solent, pragmatici, grauis, fidi, subtilis acutique historici et prudentis rerum explicatoris, scribendaeque vere atticae rationis exemplar factus multosque nactus est admiratores atque imitatores, quamquam non deerant obtrectatores. Eleganti suauique, at conciso quoque, nimisque presso, hinc interdum obscuro difficilique, vsus est dicendi genere. *) Eius historia vulgo in VIII. libros distributa est; octauus tamen liber a nonnullis alii tribuitur, ab aliis Thucydidi vindicatur. — Edita est primum ab *Aldo*, Venet. 1502. fol. et anno post *scholia* graeca in fol. separatim edita sunt et subiecta Xenophontis Hellenicis, Georgio Gemisto et Herodiano. — *Florentiae* ap. Bernard. Juntam cum scholiis 1506. et 1526. in fol. gr. — emendatius, cum scholiis antiquis et castigationibus *Joach.* *Ca-*

*) Breue quidem, at verum et ad laudem Thucydidis plenissimum iudicium de eo tulit *Wyttenbach* in praefat. ad Selecta principum histor. Herodoti, Thucydidis etc. Amstel. 1794. 8. Lectu digna est commentat. *Heilmanni: Kritische Gedanken von dem Character u. der Schreibart des Thucydides*, Lemgou. 1758. 4. rec. in eius Opusc. vol. II. Jenae 1778. 8.

Camerarii, gr. Basileae, ex offic. Heruagiana 1540. fol. — ab *Henr. Stephano* cum scholiis emendatioribus 1564. fol. iterum emendatius, cum accessionibus quibusdam, 1588. fol. gr. et cum Laur. Vallae interpretatione lat. a Stephano recognita. Posterior Stephani editio repetita est gr. et lat. ab *Aemilio Porto* cum patris Franc. Porti animaduerss. Francof. ap. Wechel. 1594. fol. et a *Jo. Hudson*, gr. et lat. cum scholiis antiquis, lectionibus, et adnotatt. tam suis quam virorum doctiss. Oxoniae, 1696. fol. Ex Hudsoni edit. recusa, at pluribus accessionibus ornata, prodierunt: *Thucydidis* de bello Peloponnesiaco libri VIII. cum adnotatt. integris H. Stephani et Jo. Hudsoni: recensuit et notas suas addidit *Josephus Wasse*: editionem curauit, suasque animaduersiones adiecit *Carol. Andr. Duker*, cum variis diss. msstor. collationibus et indicibus nouis locupletissimis. Amstelaed. 1731. fol. Quamquam Critici in hac, alias venusta et praestanti, editione multa desiderant: tamen recusa est Glasguae 1758. 8. VIII. voll. et, textu autem, scholiis et notis, (hinc inde auctis,) minus commode dispersis, gr. et lat. Bipont. 1788. et 1789. VI. voll. Vltimum volumen continet H. Stephani Proparasceuen, adnotatt. in scholia gr. et indices. — Ad edit. Dukeri sunt expressi libri VIII. graece Viennae 1785. 8. II. tom. curante *Altero*, qui varias lectiones codd. Vindobon. aliorumque, et specimen s. Lexicon Graecitatis Thucyd. atque indicem geographicum addidit. — Optima et plenissima est editio, ad ed. quidem Duker. cum omnibus auctariis recusa, at nouis adnotatt. duorumque codd. VV. lectt. locupletata, quam parare coeperat *Jo. Christoph. Gottleber*, et opere vix coepto post mortem eius perficere studuit *C. L. Bauer*, qui primo volumini praefatus est, et, hoc quoque denato, vol. II. à libro sexto, meliore fortuna absoluit, multa praeclara addidit

et

et pag. LIV. sqq. praefatt. subiecit elenchum codd. Thucydidis collatorum, editionum, versionum, et libellorum ad eum illustrandum spectantium *Christ. Dan. Beck.* Lips. vol. I. 1790. vol. II. 1804. 4. — Graece in vsum scholarum edidit Thucydidis libros, ad optimas edd. expressos, *Bredenkamp,* Bremae II. part. 1791. et 1792. 8. — Singulae etiam quaedam particulae sunt editae: ex. gr. *Thucyd.* funebres oratt. gr. et lat. Glasguae 1755. 12. — *Thucydidis* oratt. cum animaduerss. et indice *Car. Lud. Baueri,* Lips. 1759. 8. (qui iam Lips. 1753. 4. praeclaram ventilarat Exercitat. de lectione Thucydidis optima interpretandi disciplina.) — Platonis Menexenus, et Periclis *Thucydidei* oratio funebris; recensuit et animaduersionibus illustrauit *Jo. Christ. Gottleber,* Lips. 1782. 8. — Add. §. 70. — Germanice vertit libros VIII. et obseruatt. criticis illustrauit *Jo. Dan. Heilmann,* Lemgou. 1759. 8. — ed. II. cum animaduersionibus, correctionibus et supplementis *G. G. Bredow.* Lemgou. 1808. m. 8. atque animaduersiones peculiarem quoque acceperunt inscriptionem: *Anmerkungen zu Thucydides, besonders Berichtigungen u. Nachträge zu Heilmanns deutscher Uebersetzung desselben von G. G. Bredow,* ib. eod. anno. — *Max. Jacobi* versionis german. II. tom. Hamburg. 1804. et 1806. m. 8. — Oratt. Thucyd. germanice vertit, et notas latin. in omnes Thucyd. libros adiecit *Jo. Jac. Reiske,* Lips. 1761. 8. qui etiam in Animaduerss. ad gr. auctores vol. III. Lips. 1761. 8. p. 1 sqq. multa in gr. contextu more suo correxit. — Gallice vertit Thucyd. et adiecit notas atque illustrationes atque Corayi permultas emendationes et adnotationes *Petr. Carol. Levesque,* Paris. 1795. 8. IV. voll. item *J. B. Gail,* Paris. 1807. X. voll. in 4. et 8. Tom. IX. et X. addidit Mémoire sur Thucydide, in cuius sectione IV. nr. 2. agit Gail de

XIII.

XIII, codd. Parisi. ab ipso collatis, nouemque codd. varr. lectt. sunt textui statim subiectae. Idem enim edidit simul Thucydid. gr. et lat. et cum VV. LL. textui subiectis, VIII voll. accedit tom. IX. et X. Mémoire etc. ex ed. versionis sumta. conf. Gotting. ephem. litt. 1809. p. 653. et 1810. nr. 70. p. 695. — Hic quoque laudandi sunt *Henr. Dodwelli* Annales Thucydidei et Xenophontei, praemisso adparatu cum vitae Thucyd. synopsi chronologica, Oxon. 1702. 4. rec. in ed. Dukeri, et a Beckio tom. II. ed. Lipſ. — *Herodot u. Thucydides. Versuch einer nähern Würdigung ihrer historischen Grundsätze, mit Rücksicht auf Lucians Schrift, wie man Geschichte schreiben müsse, von G. Fr. Creutzer;* Lipſ. 1798. 8. et, mutato tantum tituli folio, Marburg. 1803. Est quasi explicatio loci Thucyd. I. 22. fin. — De Thucydide, eius historia, edd. versionibus librisque, ad eius explicationem spectantibus plura suppeditaui ad *Fabr.* B. Gr. II. p. 721. (vbi quoque in not. *a.* de vita Thucyd. gr. scripta, cuius auctor *Marcellinus* vulgo creditur, quaedam traduntur, et p. 744. de quinque aliis, licet diversae aetatis, historicis breuiter egi,) in Introd. I. p. 350 sqq. et p. 355. de septem aliis antiquis gr. historicis, poetis atque oratoribus, atque in Supplem. I. p. 175 sqq.

57. *Agatho,* Atheniensis, Euripidi et Pausaniae peramatus, floruit secundum Saxium circiter Olymp. CX. 1. ante Ch. n. 418. V. C. 334. poeta tragicus et comicus, cuius nonnulla fragmenta collegit *Grotius* in excerptis Tragic. p. 436.

58. *Andocides,* Atheniensis, natus Olymp. LXXVIII. 1. ante C. n. 468. homo turbulentus, et orator, quamquam Lysiae et Demostheni multum cedit, tamen subtilis grauisque, atque ad historiam graecam cognoscendam vtilis. In exsilio demum mortuus est. Quatuor orationes sunt superstiti-

perstites, quae exstant in collectionibus oratorum graec. Aldina, Stephaniana, Wecheliana et Reiskiana vol. IV. post pag. 274 sqq. ac *Reiske* in vol. VIII. p. 455 sqq. dedit curas posteriores ad Andocidem indicemque Graecitatis Andocideae; p. 535 sqq. *Jo. Gottfr. Hauptmanni* libell. de Andocide, oratore graeco, fecit recudi. — Oratorum Graeciae praestantissimor. *Antiphontis, Andocidis* et *Isaei* oratt. XXX. gr. et lat. *Alphonso Miniato* interprete. Hanou. typ. Wechel. 1619. 8. — Quartam orationem in Alcibiadem *Taylor* in Lection. Lysiacis, (vbi cap. V. et VI. copiose agitur de Andocide,) ab Andocide ad Phaeacem traducere conatus est; sed rationes Taylori intelligenter excusserunt et grauiter refellerunt *Ruhnken.* in histor. critica orator. graecor. p. LII sqq. (vbi a p. XLVII. de *Andocide* et *Phaeace* vberius disputat,) et *Jan. Otto Sluiter* in libro docto: *Lectiones Andocideae:* interiectae sunt Lud. Casp. Valckenarii ineditae et Jo. Luzacii in Andocidem animaduerss. item nonnulla ex codd. MSS. excerpta, Lugd. Bat. 1804. 8. p. 16 sqq. et ex Aduersariis Valckenarii longam illius disputationem ad orationem Andocidi vindicandam excerpsit. Conf. longam censuram in Biblioth. critica vol. III. part. III. Amstelod. 1805. p. 75 sqq.

59. *Lysias,* Atheniensis, Cephali, Syracusani, hominis diuitis, qui Athenas commigrarat, filius, natus Olymp. LXXX. 2. ante C. n. 458. obiit Olymp. C. 2. vel 3. ante C. n. 378/377. anno aetatis 80. vel 81. *) Atheniensibus Sybarin siue Thurios coloniam deducturis, se colonis adiunxit heredi-

*) Sed in annis designandis non omnes critici consentiunt. V. de Lysia *Mongitor.* in Bibl. Sicula tom. II. p. 25 sqq. *Taylor.* in vita Lysiae, praemissa eius edit. Londin. p. 29 sqq. in Reiskii autem orator. graec. vol. VI. p. 100 sqq. et alios.

hereditatis adeundae gratia, et in noua vrbe condita *Tisia* atque *Nicia*, rhetoribus Syracusanis, vsus est magistris, sed rebus Atheniensium in Sicilia adflictis, in patriam rediit. Enimuero inde quoque, XXX. tyrannorum crudelitate coactus, aufugit. Rebus compositis, Athenas reuertit, et reliquam vitam priuatus exegit: artem dicendi professus vltra ducentas orationes easque fere omnes in aliorum, quibus dicendas suppeditauit, vsum conscripsisse dicitur: sed ad nostram aetatem tantum quatuor et triginta oratt. peruenerunt. At orationem sextam *contra Andocidem* falso tribui Lysiae, pluribus ostendere sustinuit, eamque saepius emendauit *Sluiter* in Lectionibus Andocideis, paullo ante laudatis, cap. 8. p. 166 sqq. Constanti veterum et recentiorum iudicio habitus est subtilis, acutus, elegans et disertus orator atticeque venustissimus: vi tamen ingenii et eloquentiae cedit Demostheni; venatur etiam antitheses, et nimis paene studiose amat sectaturque quamdam membrorum structuram, dictionis breuitatem vinculaque ratiociniorum. Editae sunt orationes: inter Oratt. vett. gr. apud Ald. 1513. fol. et ap. *H. Stephan.* (e codd. et coniecturis emendatae,) 1575. fol. — e recensione et cum notis *Andr. Schotti*, Antwerpiensis, ad calcem libri positis, (qui textum Stephan. suis coniecturis contaminauit,) lat. redditae et politicis notis illustratae a *Jod. van der Heidio*. Hanou. typ. Wechel. 1615. 8. — Haec ed. notis tamen Schotti omissis, repetita est cura *Jo. Burc. Maii*, Prof. Giessensis, gr. et lat. Marburgi Cattori 1683. 8. — Sed superiorum diligentiam vicit, orationes ad fidem codd. msst. aut de sua coniectura recensuit, fragmenta collegit, notis nouaque interpretatione, (sed hiulca,) instruxit atque *Jer. Marklandi* notas criticas, item commentar. de vita Lysiae atque Lectiones Lysiacas addidit *Jo. Taylor*, Lon-

Londini 1739. m. 4. *) — Idem postea minorem edit. curauit in vsum iuuentutis, gr. et lat. ex sua interpretatione, hinc inde correcta, et cum breuibus notis, ex maiore exemplo vt plurimum contractis, nec non indice attico, variisque lectt. cod. Veneti. Cantabrig. 1740. 8. — Maiorem et minorem Taylori edit. ad vsum lectorum multo commodius, sua autem versione lat. substituta, recudi fecit, textum e codd. de nouo recensuit, aut de coniectura sua correxit, notis suis multisque aliis auxit ornamentis *Jo. Jac. Reiske* in vol. V. et VI. oratorum graecorum, aut Lysiae vol. I. et II. Lipf. 1772. 8. — *Lysiae* opp. gr. et lat. cum versiona noua, triplici indice, variantibus lectt. et notis edidit *Athanas. Auger,* Paris. excud. Franc. Ambros. Didot. 1783. 8. II. tom. — Denique curante *F. C. Altero* prodierunt *Lysiae* quae exstant ad cod. Vindobonensem expressa. Viennae 1785. 8. Ipse *Alter.* de hac sua edit. et cod. Vindobon. multus est in *Allgem. litterar. Anzeiger* Lips. a. 1799. nr. 50. col. 501 sqq. — Quaedam Lysiae oratt. separatim editae sunt graece aut latine expressae, (v. Taylori praefat. ad Lys. in Reiskii oratt. gr. vol. VI. p. 72 sqq.) ex. gr. eius *funebris oratio* et *Platonis Menexenus,* cum versione Philelphi et breuibus notis *Mich. Busteed,* Cantabr. 1696. form. min., atque ego eamdem oration. dedi atque explicui in Anthologia gr. prosaica, Norimberg. 1781. 8. — Add. §. 70. de Platone. — Germanice eam vertit, et cum versione sua orat. Demosthen. de corona edidit *Ge. Frid. Seiler,* Coburgi 1768. 8. atque *(Frid. Schlegel)* in Wielandi Attico Museo, tom. I. fasc. 2. Tiguri 1796. p. 213 sqq.

*) Conf. *Paulli Schaffshausii* diss. epistolar. de insignibus Jo. Taylori in Lysiam, oratorem, meritis, ex praestantissima orationum Lysianar. editione, a V. C. adornata, comparatis. Hamburgi 1741. 4.

213 sqq. cum praeclara introduct. de Lysia potissimum, subiectis animaduerss. p. 255 sqq. et examine, (p. 260 sqq.) et p. 277 sqq. versione orationis, Ὀλυμπιακός, et in: *Neues Attisches Museum* etc. tom. III. fasc. 2. p. 1—102. Tiguri 1810. 8. *Lysiae* oratt. contra Eratosthenem et Agorat. eiusd. orat. in qua se defendit etc. cum adnotatt. — Lysiae oratt. *Auger* gallice, Paris. 1781. m. 8. et *J. Gillies* anglice, Londin. 1778. m. 8. verterunt.

Commode adiungi possunt *Corax* circ. Olymp. LXXVI. et *Tisias*, eius discipulus, vterque Siculus, artis orandi inuentores et principes. (*Cic.* de Orat. I. c. 20. Brut. c. 12.) Conf. *Mongitor* Bibl. Sic. I. p. 146 sqq. et II. p. 767. atque de *Nicia* ib. p. 85.

60. *Theophilus*, poëta comicus, vixit circiter Olymp. XCII. 3. ante Ch. n. 480. V. C. 344. Fragmenta quaedam deprehenduntur in sententiis vett. Comic. Paris. 1553. 8. p. 125. in *Hertelii* sententiis L. Comic. p. 878. et *Grotii* Excerptis p. 706. Ex cod. olim Vatic. nunc Paris. fragmentum publicauit *St. Croix* in: Examen des Historiens d'Alexandre le Grand, ed. II. p. 864.

61. *Philistion*, poëta comicus et mimicus. Num vero temporibus Socratis vel Isocratis, an extremis Augusti imp. vixerit, et de paucis eius, qui superesse dicuntur, versibus non omnes consentiunt.

62. *Chaeremon*, poeta tragicus, Philippo in Macedonia regnante. Eius fragmenta collegit *Grotius* in Excerptis com. gr. p. 844. v. *Hermann* ad Aristotel. de arte poet. p. 96 sq. — *Fabric.* in B. Gr. II. p. 292. de *Choerilo*, Atheniensi, circ. Olymp. LXIV. auctore quondam CL. tragoediarum, et de *Choerilo*, Samio, poeta epico, circ. Ol. LXX. huiusque fragmm. egit, et ego quaedam adnotaui.

63.

63. *Antiphanes*, Rhodius, circ. Olymp. XCIII. 1. ante C. n. 406. V. C. 346. mediae comoediae et multorum dramatum auctor clarissimus. Eius reliquias post alios optime collegit, atque explicuit *Petr. Henr. Koppiers* in Obseruatis philolog. in loca quaedam Antiphanis etc. Lugd. B. 1771. 8. p. 1—58.

64. *Isocrates*, Theodori filius, Atheniensis, natus Olymp. LXXXVI. 1. ante Ch. n. 435. et, nuntio cladis Atheniensium in proelio apud Chaeroneam adlato, centenarius, prope fame mortem sibi accelerauit Olymp. CX. 3. ante C. n. 338. (v. *Corsini* Fastos attic. tom. II. p. 67 sqq.) A patre liberaliter educatus audiuit Prodicum Ceum, Protagoram, Gorgiam Leontinum, et Tisiam Syracusanum. Aetate prouectus, a muneribus reipublicae abstinuit, et eloquentiae docendae, quae illi valde fructuosa fuit et quaestuosa, vacauit et discipulos primus adduxit ad modum et numerum quemdam in soluta oratione seruandum. Primum vero apud Chios, deinde Athenis ludum aperuit, tantamque sibi comparauit gloriam, eaque floruit nobilitate discipulorum, vt domus Isocratis officina eloquentiae haberetur. (v. *Cicer.* in Orat. cap. 13. de Oratore II. cap. 22. in Bruto cap. 8.) Ipse tamen nullas conciones habuit iudiciales, multas autem orationes, sed forenses, pro aliis scripsit; supersunt vero XXI. *oratt.* (inter quas eminet *Panegyricus*, cui elaborando plures annos impendisse fertur,) quae a concinnitate, iucunditate, elegantia, pulcra structura aliisque virtutibus aeque laudari solent, ac propter nimium anxiumque delectus, collocationis et numeri studium iam ab antiquioribus auctoribus est, interdum paullo seuerius, vituperatus. Praeterea decem *epistolae* sunt seruatae, et *artem rhetoricam* ab eo fuisse conscriptam, valde probabile videtur. — Editionum potiorum haec est series. Princeps est et emen-

emendata orationum Mediolani, curante *Demetrio Chalcondyla*, 1493. fol. — Discrepat interdum et fundus est reliquarum editionum Aldina, Venetiis 1513. et 1534. fol. Ad calcem edita sunt quaedam *Alcidamantis*, *Gorgiae* et *Aristidis*, et posteriori adiectum est Lexicon *Harpocrationis*. — Critica est oratt. vna cum epistolis et Harpocrationis ac Suidae difficiliorum ap. eumdem dictionum explicatione editio, graece, cum nonnullis varr. lectt. et coniecturis Wolfii in margine positis, Basil. per Thom. Guarinum, 1565. et paullo emendatior, 1579. 8. — *Hieronymus Wolfius*, optime de Isocrate meritus, primum euulgauit versionem latinam orationum, addita epistolarum versione etc. Basil. 1548. fol. Postea ex noua illius recognitione ter emendatius prodiit versio latina: et sic, mutato orationum ordine, cum textu gr. oratt. et epistolas primum dedit 1551. vti ex praefat. ad meliorem illius versionem Lutetiae Paris. 1553. 8. adparet. — Ex recensione Wolfiana orationes et epistolae Basileae et alibi, modo graece, modo gr. et lat. in 8. saepius exierunt prelis. In ed. Basil. 1546. 8. gr. depromta ex Aldina, quibusd. locis exceptis, editor adiecit primus epistolam X. ad Dionysium. Interea edita sunt omnia *Isocratis scripta*, graeco-latina, cum noua Wolfii versione eiusque adnotatt. nouis, iusto vberioribus, ac multis castigationibus et coniecturis, collatis pluribus edd. et cod. Fuggeriano; coniecturas autem multas in textum recepit Wolfius; Basil. 1570. fol. — *Henr. Stephanus* lectionem Aldinam saepe reuocauit et optimam, quae etiam quaedam singularia habet, curauit editionem *Isocr.* orationum et IX. epistolar. cum versione lat. Wolfii. Insunt etiam Stephani in Isocratem diatribae septem; Gorgiae et Aristidis quaedam, eiusdem cum Isocraticis argumenti, *Guil. Cantero* interprete, 1593. fol. — Oratt. et episto-

epistolae, (sec. recensionem Wolfii,) gr. Londini 1615. 8. — *Guil. Battie* primum edidit orationes Isocr. VII. et epistolas IX. cum versione sua noua, et historicis animaduersionibus, quibus adiecit paucas Wolfii notas, et vv. lectt. ex Aldina et Stephan. atque ex septem codd. excerptas, Cantabr. 1729. 8. secundis curis, Londin. vol. I. 1749. 8. eodemque anno vol. II. quod Orationes XIV. complectitur: quae duo volumina coniunctim edita sunt et inscripta: *Isocr. Opera* — omnia. Varias lectt. versionem nouam ac notas adiunxit *Guil. Battie*, sed criticis parum probauit facultatem, operam atque sollertiam suam. — Nouam quodammodo recensionem, ex codd. Paris. vett. editt. et adparatu editoris Cantabrig. factam, et textum emendatiorem, (multis tamen vitiis typographicis inquinatum;) dedit addiditque Isocr. epistolam ad Archidamum, atque singulis fere paginis subiecit notas, plerasque de lectione, quasdam de sensu et versione, *Athanas. Auger*, gr. cum versione sua lat. Paris. 1782. 8. III. voll. sed eruditi multa desiderarunt. Idem *Augerius* edidit versionem opp. Isocrat. gallicam cum dissertationibus, Paris. 1781. mai. 8. III. voll. et Pensées morales d'Isocrate, extraites de ses Oeuvres et traduites, Paris. 1782. 8. — Critica atque correcta est editio *Isocr.* Operum, quam varietate lectionis, (collatis II. codd. Augustano et Bauarico,) animaduersionibus criticis, summario et indice instruxit *W. Lange*, graece, tom. I. Halae 1803. mai. 8. Tomus II. qui nondum lucem adspexit, comprehendet commentarios. Idem *Lange* opp. Isocr. german. vertere et illustrare coepit, Berol. et Stralsund. 1798. 8. I. tom. — Nouam eamque criticam adcuratamque textus gr. recensionem, ductam ex antiquissimo cod. nunc gallico, fecit, et *Opp. Isocrat.* in vsum Graecorum, gr. cum notis edidit *Coray*, Paris. ex typogr. Firmin.

Firmin. Didoti, part. I. II. 1807. 8. quae constituunt duo prima voll. *Hellenicae Bibliothecae*, a Corayo indicatae in Prodromo 1805. publicato. Conf. *Beckii* Acta Seminarii regii Lipsiens. vol. I. p. 460 sqq. — Separatim quaedam orationes atque epistolae sunt publicatae: h. autem loco paucas, et potissimum recentiores commemorabo. Oratt. ad Demonicum, de regno ad Nicoclem, et Nicocles in vsum scholarum frequenter sunt editae, aut Plutarcho de puerorum educatione adiunctae. Eas cum Plutarcho *Jo. Christ. Clemann* notis german. illustrauit, Hamburg. 1745. 8. — *Isocratis* oratt. IV. ad Demonicum, Euagorae laudatio, ad Nicoclem, Trapeziticae, in vsum Gr. L. studiosorum separatim editae, (a *J. F. Facio*, sequuto edit. Augerianam, paucis tantum mutatis, vel aliter interpunctis,) gr. Coburg. 1790. 8. — *Ad Demonicum* libell. quem tamen critici quidam ad alium Isocratem iuniorem referre maluerunt, editus et praeclare explanatus est ab *Antonio Schoro*, gr. et lat. in libro: *De ratione discendae docendaeque L. Gr.* Argentorat. 1557. 8. et deinceps aliquoties: cuius recentissima editio est inscripta: *Anton. Schori liber aureus de ratione docendae discendaeque L. Gr. Emendavit et auxit Frid. Wilh. Jon. Dillenius*, Stuttgard. 1780. 8. — *Jac. Facciolatus* in libro inscripto: *Monita Isocratea* ad priuatorum et principum institutionem, gr. et lat. cum animaduerss. Patau. 1737. 8. et in ed. altera locupletiore, ibid. 1741. 8. excerpsit monita ex orat. ad Demonic. et duabus aliis. — rec. cum obseruatt. et indice *Jo. Frickii*, Jenae 1764. 8. — Germanice vers. Brunsuici 1717. 8. — Hamburg. 1744. 8. — a *Jo. Jac. Meyer*, Memmingae 1790. 8. — *Isocr. ad Nicoclem* or. gr. et lat. notis illustrauit *J. Christ. Frid. Bährens*, Halae Sax. 1787. 8. — libera versio *Isocr. von den Pflichten eines Monarchen*

närchen, an Nicocles, von J. M. Affsprung, Vlmae 1785. 8. Idem V. D. germanice vertit *Isocr. Areopagit.,* Francof. et Lipſ. 1784. 8. — Optima editio *Panegyrici* prodiit ex recenſione et cum animaduerſſ. *Sam. Frid. Nath. Mori,* gr. Lipſ. 1766. min. 8. — multo auctior et correctior (collatis cod. Bauarico et ed. Augeriana,) Lipſ. 1786. mai. 8. et paucis additis obſeru. poſt eius obitum, ib. 1804. m. 8. — Praeſtans interpretatio germ. cum erudita introductione eruditisque notis *C. M. Wielandi* exſtat in huius *Attiſchem Muſeum,* tom. I. faſc. 1. p. 1 ſqq. — In eod. tomo, faſc. 3. p. 125 ſqq. eſt verſio *(Schlegelii) Kunſturtheil des Dionyſios über den Iſokrates,* cum examine illius iudicii. — *Euagoras* (ſiue orat. funebris in laudem Euagorae, regis Cypriorum,) gr. cum varietate lectionis, animaduerſſ. et indice *Chr. Godofr. Findeiſen,* Lipſ. 1777. 8. — Parum laudatur edit. M. *Heynig,* gr. cum verſione et adnotatt. Lipſ. 1798. 8. — Ex codd. atque editt. ducta, eſt ed. X epiſtolarum Iſocratis et aliorum, inſcripta: *Iſocratis, Demetrii Cydonii* et *Mich. Glycae* aliquot epp. nec non *Dionis Chryſoſtomi* oratio περὶ λόγου ἀσκήσεως, partim ex cod. Helmſtadienſi, partim ex codd. Mosquenſibus edidit, et animaduerſſ. adiecit *C. Fr. Matthaei,* Moſcou. 1776. m. 8. — Conf. *Gottlob Bened. Schirach.* II. diſſ. de vita et genere ſcribendi Iſocratis, additis nonnullis ad loca quaedam Iſocratis obſeruatt. Halae Magd. 1765. 4. — *Frid. Gotthilf Freytag* oratorum et rhetorum graecor. quibus ſtatuae honoris cauſſa poſitae fuerunt, decas. Lipſ. 1752. p. 22 ſqq.

65. *Alcidamas,* ex Aeolica Aſiae ciuitate, diſcipulus Gorgiae, et Iſocratis aequalis, rhetor atque orator planus facilisque. Eius oratt. *Vlyſſis contra Palamedem* et *contra Sophiſtas* poſt

Aldum et Stephanum editae sunt in collect. orator. graec. Reiskiana, vol. VIII. p. 64 sqq.

66. *Xenophon*, Atheniensis, natus Olymp. LXXXII. aut secundum *Corsin.* in Fastis attic. tom. II. p. 279. circ. Olymp. LXXXIV. et obiit Olymp. CV. Floruit ante C. n. 399. V. C. 353. Vir in toga sagoque et litteris clarissimus, philosophus Socraticus. Ex schola autem Socratis hausit philosophiae vtilitatem et subtilitatem, atque dialogi artem ac suauitatem, Socratisque doctrinam atque disciplinam optime et sincerrime reddidit. Idem praeclarus historicus et praestans, elegantis, suauis, dulcis iusteque ornatae scribendi rationis exemplum, ita vt iam a veteribus Musa et Apis attica diceretur, atque Cicero in structura periodi et verborum atque orationis collocatione eum imitaretur. Attamen plura vocabula poetica, quam quemdam Atticorum, qui in soluta scripserunt oratione, eum frequentasse, Hemsterhus. et Ruhnken. obseruarunt. Idem diuersis locis proeliis interfuit variis et insignem belli ducisque peritiam declarauit, variaque expertus est fata. Patriae fuit amantissimus, etiam quum a ciuibus suis exsilio multatus esset; atque in secessu suo philosophiae conscribendaeque historiae vacauit. Multa autem scripsit partim historici ac politici, partim oeconomici, partim philosophici argumenti. — Vniuersorum *Xenophontis* librorum editiones hae sunt: Princeps est *Florentina* in aedibus Phil. Iuntae 1516. fol. e cod. interdum mutilo vitiosoque ducta. Desunt vero lib. de Agesilao rege, Apologia, de Vectigalibus (praeter fragmentum quoddam,) atque posterior pars de rep. Athen. Hi libelli additi sunt in meliore et correctiore edit. *Aldina* 1525. fol. curante Asulano, qui Agesilaum, a Iunta inter Plutarchi vitas editum, Xenophonti reddidit, librosque in meliorem redegit ordinem. — Ed. ex officina *Iuntina* 1527. fol. conuenit cum

prima

prima Juntina, nisi vt ex Ald. edit. accederent lib. Agesilaus, et de vectigalibus, item quaedam Dionis opuscula. Textus Juntinae primae ed. repetitus est in edd. *Halae Sueuor.* 1540. 8. III. tom. cum praefat. Melanthonis, et *Basileae* ap. Nic. Brylinger. cum praefat. Albani Torini, et variorum lat. interpretatione, 1545. fol.. — Non ita multo post, sine anno, (procul dubio, vti versio latina, 1551. Basil. apud Isingrin.) graece Basil. ap. Isingrin. in 8. II. tom. prodiit ex edit. Juntina; sed textus est multis locis a *Castalione* siue coniectura, siue codicum auctoritate mutatus. — repet. ibid. gr. et cum latina variorum interpretatione apud Nic. Brylinger. curante M. *Jo. Petri,* 1555. fol. — Nouam recensionem ope codd. editionum et ingenii fecit *Henr. Stephanus* 1561. fol. Latina interpretatio separatim excusa est. Idem ex noua recognitione edidit *Xen. Opp.* notasque auxit, 1581. fol. — Ex Stephani recensione, paucis mutatis, gr. et lat. cum adnotatt. calci adiectis, edidit *Jo. Leonclauius,* Basil. 1569. fol. rec. ibidem 1572. fol. — Idem, perpaucis in textu, pluribus in versione lat. mutatis auctisque notis, edere coepit, sed, morte impeditus, non absoluit, et Frid. Sylburgius praefatus est, Francof. ap. Wecheli heredes 1594. fol. — cum nouo tantum titulo, adhaerent tamen calci *Aemilii Porti* et *Fr. Porti* notae cum indice, gr. 1596. et Paris. typis regiis per Ant. Steph. 1625. fol. — *Eduard. Wells* parum religiose edidit Opp. *Xenoph.* gr. et lat. cum Dodwelli chronologia Xenophontea et IV. tabulis geographicis. Oxon. 1703. 8. V. voll. — Haec Welsiana cura *Car. Aug. Thieme* correctior et auctior, (in vol. I. et II. praemissis Thomae Hutchinsoni dissertatt.) Lips. 1763. 1764. IV. voll. — iterum ib. 1801—1804. mai. 8. Thieme promiserat in vol. V. indicem verborum graecor. et in vol. VI. Obseruatt. vv. doctorum criticas cum

varietate lectionis addere, et multa quidem collegit, ſed tandem totum ſuum adparatum ante obitum tradidit *Frid. Guil. Sturzio*, cuius diligentiae inſigniqne litterarum graecarum ſcientiae debemus *Lexicon Xenophonteum*, (quod etiam vicem commentarii ſuſtinet,) Lipſ. 1801—1804. mai. 8. IV. voll. — Opp. gr. et lat. Glasguae 1762. 12. XIV. voll. — Critica bonaque opp. edit. curata eſt a *Beniamin Weiske* cum eius commentariis ad rerum et verborum intelligentiam vtilibus, Lipſ. 1798—1804. mai. 8. VI. voll. In praemiſſis introductionibus in ſingulos Xenoph. libellos de his varia ratione iudicat. — *J. B. Gail* Xenoph. Opp. edidit gr. cum verſione lat. ſuaque gallica notisque criticis, additis tabulis geographicis et figg. aeri inciſis, et XXV. ſpeciminibus Msstor., notitiaque Msstor. Thucydidis ac Xenophontis, Pariſ. tom. I—VII. 1795—1809. 4. (an. 1810. integrum opus forſan abſolutum fuit.) — Nitida eſt *Xen.* Opp. editio, gr. curante *Godofr. Henr. Schaefero*, Lipſ. 1811. 12. V. tom. textu ſaepius reficto ad fidem librorum coniecturasque virorum doctorum. Suarum quidem coniecturarum ſpecimen dedit editor in praefat. ad edit. Lipſienſ. Anacreontis Brunckiani. — Opp. in linguam german. conuerſa ſunt ab *Aug. Chriſt.* et *Conrad. Borheck*, fratribus, Lemgou. 1778—1794. 8. V. voll. Sextum vltimumque vol. adhuc forſan deſideratur. — Singulorum opuſculorum editiones, (quarum haud ſpernenda eſt copia,) potiores aut recentiores hae fere ſunt: *Cyropaedia*, ſiue de vita et diſciplina Cyri, de cuius fide in vtramque partem disputatum eſt: eſſe autem videtur libellus hiſtoricus romanenſis, ita tamen, vt ipſa veraque Cyri hiſtoria ornate explicetur. Magnus autem numerus eſt editionum ac verſionum. — A ſplendore et praeſtantia, (quamquam non vbique ſatisfactum fuerit eruditis,) laudatur edit. e recognitione *Thomae Hutchinſon*, ex cod. Oxon. editisque

tisque libris emendata, cum versione lat. Leunclauii, at saepius mutata, cum obseruatt. Hutchinsoni, praemissis tabula geographica, binisque dissertatt. ac notis plurimis Stephani, Leunclauii, Ae. Porti et Mureti, delectuque variantium lectt. Oxon. 1727. 4. Repetita est haec edit. contractis notis et dissertatt. Londini 1730. 1735. 1738. 1747. 1756. 1765. 1773. et 1782. 8. *) — ex ed. Th. Hutchinson, gr. Glasguae 1767. 12. tom. IV. — e recensione Hutchinsoni, cum selectis eiusd. notis, accessit index Graecitatis, (curante *Moro,*) graece. Lips. 1774. 8. et 1784. 8. — Editt. gr. cum indice, Francof. et Lips. 1776. 8. Stuttgard. 1789. 8. cum notis german. et cum ind. graeco-germanico, studio *C. C. H. Weckherlin*, Stuttgard. 1798. 8. et gr. ac lat. Basil. 1790. 8. paucis indicabo. — Inprimis commendandae sunt edd. e noua recensione, ad libros scriptos editosque factae, et praeclaris doctisque notis indiceque graecitatis ampliss. instructae, *J. Car. Zeunii*, Lips. 1780. mai. 8. graece, et *J. G. Schneideri*, ib. 1800. mai. 8. gr. — Zeuniana recensio, quibusdam locis maxime primi libri mutatis, cum indice graecitatis germanico repetita est studio *Mart. Henr. Thiemii*, Berol. 1784. 8. — Adiungi debet *Jo. Frid. Fischeri* commentarius in Xenophontis Cyropaediam: edidit *Christi. Theoph. Kuinoel*, Lips. 1803. m. 8. Esse tamquam Schneiderianae editionis adpendicem, et Fischerum suspicatum esse, idque collegisse ex diuersitate lectionis plurium locorum, quae vix Grammaticorum inge-

*) De editionibus Xenophonteorum opusculorum in M. Britannia excusis ac versionibus anglicis pluribus v. *Brüggemann* A View of the English editions, translations and illustrations of the ancient Greek and Latin Authors, Stettin. 1797. 8. p. 132 sqq. et Supplement etc. ib. 1801. 8. p. 52 sqq. — *Wurm* progr. s. Obseruatt. ad aliquot Xenophont. Cyropaed. locos. Stuttgardt. 1807. 8.

ingeniis deberi videretur, et ex collatione codd. Guelferbytani et Altdorfini, Xenophontem libros suos de Cyri vita ac disciplina bis recensuisse, Kuinoel in praefatione adnotauit. In lectt. et accentibus saepe discessit a Schneidero aliisque *C. E. F. Weckherlin* in edit. cum paucis breuibusque, maximam partem exegeticis et germanice scriptis adnotatt. et indice graeco-germanico, Stuttgard. 1807. mai. 8. — e recensione *Hutchinsoni* etc. Lond. 1811. 8. — Germanica versio *Frid. Grillo*, Lips. 1785. 8. *) — *De Cyri minoris expeditione* libr. VII. quos ediderunt e noua recensione *Hutchinson* cum notis et praemissa de auctore Cyri expeditionis dissertatione, Oxon. 1735. 4. repet. sine dissertatione et varietate lectionis, Oxon. 1745. mai. 8. Cantabrig. 1772. 1777. et a Porsono, cum paucis adnotationibus, 1785. 8. — ex *Hutchinson.* edit. gr. et lat. Glasguae 1764. 12. IV. voll. gr. Oxon. 1772. 8. — postea *Morus* cum notis selectis Hutchins. et ind. graecitatis: accesserunt *Xenoph.* libelli de republica Lacedaemonior. et Atheniensium multum correctiores, graece, Lips. 1775. mai. 8. — tum *J. Car. Zeunius*, qui ad codd. tres Paris. **) aliosque libros recensuit et in doctis notis explicuit, Lips. 1785. mai. 8. — Zeunii edit. paucis locis mutatis reddidit *F. H. Bothe* graece, adiecitque indicem graeco-germanic. Lips. 1804. m. 8. sine notis. — Superiorum tamen editorum diligentiam vicit *Jo. Gottlob Schneider* in edit. gr. cum notis eruditis et indice Graecitatis, Lips. 1806. m. 8. Prae-

*) *J. F. Roos* spicileg. observatt. in Cyropaediam Xenophontis. Giessae 1795. 4. — *Dauid. Schulz* diss. I. praeside *Schütz*, de Cyropaediae epilogo, Xenophonti abiudicando; diss. II. adsumto socio *Jo. Schulze*, Halae Sax. 1806. m. 8.

**) Quorum lectionem *Larcher* in notis ad suam versionem Anabaseos gallicam, quae laudatur, commemorauit, Paris. 1778. 12. II. voll.

Praemissa est longa epistola critica, acute scripta, et post textum gr. epimetrum ad obseruat. ad libr. V, 3, 8. de Scilluntio agro Xenophonti a Lacedaemoniis donato. — Ἀνάβασις Κύρου, cura *F. H. Bothe*, cum indice graeco-german. Lips. 1811. 8. — e recensione et cum notis *Hutchinsoni:* access. libelli *Xenophont.* de rebus publicis Lacedaemon. et Atheniensium, cum indice graecitatis, Londini 1811. 8. — in vsum scholarum, gr. cum indice graecitatis, Halae Sax. 1811. 8. (cura *Guil. Lange*, Schneideri recensionem vt plurimum sequuti.) — In linguam germanicam transtulerunt libros de exped. Cyri et notis illustrarunt *Frid. Grillo*, Francof. ad M. 1781. (siue in parte II. collect. nouissimar. versionum prosaicorum graec. auctor. in cuius collect. tom. II. 1783. est quoque versio *Xenoph. historiae gr.* german. ab *Aug. Christi. Borheck* facta.) — *A. G. Becker*, Halae 1802. 8. et melius, iudicibus criticis, *Car. Guil. Halbkart*, Jenae 1804. m. 8. — Laudantur versiones cum notis *gallicae Nicol. Perrot d'Ablancourt*, Paris. 1648. 8. et nouissime Amstelod. 1744. 8. atque *Comitis de Luzerne*, Paris. 1777. mai. 8. 1778. 12. II. voll. et 1786. 12. II. voll. atque *anglica Eduard. Spelman*, Londin. 1742. 8. II. voll. 1749. 8. II. voll. et auct. 1776. 1778. 8. — Ἑλληνικῶν, *de rebus Graecorum libri* VII. Optimae sunt editt. ex recensione et cum animaduerss. *Sam. Frid. Nathan. Mori:* acc. Leunclauii versio, Lips. 1778. m. 8. et *Jo. Gottlob Schneideri*, qui denuo recensuit, notas Jo. Car. Zeunii in librum I. suasque in omnes libros indicesque adiecit: in praef. de interpolationibus textus ipsaque Xenophontis historia eiusque fide iudicauit, et plura animaduertit, tum Dodwelli chronologiam Xenophonteam, suas curas secundas, et *Fr. Aug. Wolfii* epistolam criticam subiunxit, Lips. 1791. m. 8. — Germanice ver-

vertit, notisque illustrauit libros gr. historiae *J. E. Goldhagen*, Berol. 1762. 8. *Borheckii* versionem paullo ante memoraui. — *De republica Laceddemoniorum* et *de republ. Atheniensium* libelli, a Moro cum libr. de Cyri expeditione editi, et a *Boltono Simpsone*, gr. ac lat. cum *Xenoph. Agesilao*, *Hierone*, et *de reditibus*, cum adnotatt. et variis lectt. Oxon. 1754. 8. — Gallice versi sunt duo illi libri a *Jo. Baptista Gail*, Paris. 1786. et 1795. 8. — *de republ. Atheniensium*, a *Jo. Henr. Wackero*, graece et germanice, cum adnotatt. Dresdae ac Lips. 1744. 8. — *Lib. de reditibus* cum aliis opusculis Xenoph. a Simpson. et Zeunio editi; german. versus a *D. Ge. Henr. Zinken* cum copiosis historicis, politicis aliisque adnotatt. Guelph. 1753. 8. — *Memorabilia Socratis* *) separatim sunt a viris doctis saepius edita atque explanata. Inter antiquiores ob praestantiam non minus quam raritatem memoranda est ed. *Petri Victorii*, ap. haeredes Juntae annis aliquot ante a. 1561. — De *Rutgeri Rescii* edit. gr. Louanii 1529. 4. v. *Panzeri* annal. typogr. vol. VII. p. 267. nr. 86. et *Allgem. litt. Anzeiger* Lips. a. 1800. nr. 34. p. 334 sq. Recentiores sunt: Apologia et Memorab. Socratis cum notis variorum a *Jo. Gillmann*, gr. et lat. Londini 1720. 8. — *Jo. Aug. Ernesti* quinquies recensuit notisque illustrauit Mem. Socratis, Lips. 1737. 1742. 1755. 1763. in qua *Reiskii* coniecturae accesserunt, 1772. 8. quae, partim ex codd. partim aliis subsidiis correctior facta, superioribus longe praestat. Accesserunt etiam Ruhnkenii et Valckenarii obseruationes, et se, fatetur in praefatione, vsum

*) Multa in his fuisse interpolata, addita et translocata librariorum vitio, docet *Weiske* in not. ad suam illorum versionem germanicam, multis animaduersion. philosophici et critici generis instructam, Lips. 1794. m. 8.

vsum esse admonitionibus *Hindenburgii.* *) — Ernestinam edit. cum notis et indice, adspersis paucis notis, additaque Leonclauii versione latina *Bolton Simpson* quinquies Oxon. repetiit anno 1741. **) 1749. 1769. 1780. 1788. 8. In quarta et quinta edd. sub calcem accesserunt paucae anonymorum adnotatt. et coniecturae. — Ernestina ed. quinta repetita est et denuo recensita a *J. C. Zeunio,* additis eiusd. animaduersionibus et triplici indice, Lips. 1781. mai. 8. — De Socrate commentarii, et Socratis Apologia, Glasguae 1761. 4. et 12. in ima pagina emendatt. nonnullae proponuntur. — *Edwardus Edward* ***) auspicatus est nouam *Mem. Socr.* recensionem nouamque textui subiecit versionem lat. variisque lectt. auxit: post mortem illius praefatus est et adnotatt. ac variarum lectionum, ex XI. codd. msst. excerptarum, indicem calci libri adiecit *Henr. Owenus,* Oxon. 1785. 8. Hanc ed. consuluit, et quae meliora viderentur, in suam edit. quae noua est Memorab. textus recensio, retulit, atque Ernesti, Zeunii, sed modo contractas, modo refectas, et suas adnotatt. adiecit *Jo. Gottlob Schneider,* Lips. 1790. m. 8. — Idem plane nouam recensionem fecit, dum *Memor. Socratis* iterum, cum *Apologia Socratis, eidem auctori* (Xenoph. vt scribit,) *vulgo adscripta,* ex fide librorum editorum scriptorumque et virorum dd. coniecturis adnotationibusque recensuit et interpretatus est, Lips. 1801. m. 8. — Textum

---

*) Qui edidit eruditas *Animaduersiones, quibus Xenophontis Memorabilium Socratis — libri emendantur et illustrantur*, Lips. 1769. 8.

**) De hac ed. v. Noua acta erudit. m. Sept. p. 499 sq. a. 1745. vbi loca quaedam emendantur.

***) Idem edidit The Socratic system of Morale, as delivered in Xenophon's Memorabilia, Oxon. 1773. 8. Conf. *Schneider.* in praefat. ad priorem ipsius editionem. Add. *L. Dissen* de philosophia morali in Xenoph. de Socrate comment. tradita. Gotting. 1812. 4.

Textum recognouit, et animaduersiones adiecit *Guil. Lange,* Halis Sax. 1806. 8. — Minores editt. *Memorabilium* sunt: graece cum notis, in vsum scholarum, *Frid. Andr. Strothii,* Gothae 1780. 1788. et emendatior 1796. 8. *) — melior, eaque critica et correcta, *Chr. Godofr. Schütz,* Halae 1780. 8. et auctior atque emendatior, ib. 1793. 8. — *Laur. Sahlii,* cum selectis variorum notis paucisque suis, Hafniae 1792. 8. — *Jo. Dau. Büchlingii,* cum germanicis notis et indice, Lips. 1802. 8. et sine notis, cum indice, gr. maximam partem ex ed. II. Schneideri, Halae 1802. 8. — In linguam theotiscam verterunt illos libros et illustrarunt *Jo. Mich. Heinze,* Vinar. 1777. 8. — auct. et emendatior, recuso programmate, in quo Apologia Socratis vindicatur Xenophonti, Vinar. 1784. 8. et in eius syntagmate opusculor. scholast. Gotting. 1788. 8. p. 157 sqq. 162 sqq. — *J. C. Künzel,* Jurauiae 1777. 8. — *(J. G. Ch. Neide)* Lips. 1789. 8. — *Kunhardt,* Lubec. et Lips. 1802. 8. — Cumprimis *Wieland,* qui vertit quosdam dialogos et illustrauit animaduersionibus lectu dignis, in *Attischem Museum,* tom. III. fasc. 1. p. 101 sqq. fasc. 2. p. 296 sqq. — *Blochii* danica versio, praecipue eius notae eruditae, Hafniae 1792. 8. laudantur. — *Apologiam Socratis ad iudices* **) cum aliis libris quoque editam esse, iam vidimus. — *Oeconomicus, Apologia Socratis, Symposium, Hiero, Agesilaus,* cum animaduerss. *Jo. Aug. Bachii,* praemissa epistola critica *Jo. Aug. Ernesti,*

*) Tamquam adpendicem ad Strothian. editionem confecit anonymus quidam: *Griechisch-Teutsches erklärendes Wörterbuch über Xenophons Memorabilien des Sokrates,* Gothae 1798. 8.

**) Illam Xenophonte indignam esse, statuit Valcken. Schneidero in praef. ad Xen. M. S. in Addendis ed. I. et not. p. 249. ed. II. Apologia videtur olim partem fecisse extremam Memorabilium, casu inde diuulsa, mutilata et interpolata.

sti, Lipſ. 1749. 8. repet. contractis aut reſciſſis quibusd. Bachii notis, nouis autem adhibitis ſubſidiis, et calci adiectis fragmentis epiſtolar. Xenophontis, ex recenſione et cum notis *J. C. Zeunii*, Lipſ. 1782. 8. — et ex noua recenſ. atque cum notis *J. Gottlob Schneider*, Lipſ. 1805. 8. Omiſit vero Apologiam Socratis et fragmm. epiſtolarum. — *Oeconomicus*. Edidit (Pſeudo-) *Guilelmus Kuſterus* (i. e. Chriſtianus Carolus Reiſigius). Lipſiae 1812. mai. 8. Editio infamis licentiâ conuiciandi vere Pauwianâ. *) — Apologie de Socrate, d'après *Platon* et *Xenophon*, avec des remarques ſur le texte grec et la traduction françaiſe par *Fr. Thurol*, en grec et en franç. Pariſ. 1808. 8. — *Apologiam* teutonice vertit et notas addidit *Aug. Guil. Pohlmann*, Lipſ. 1790. 8. — *Oekonomikus, Apologie des Sokrates, Sympoſium und Hiero überſetzt von M. C. J. W. Moſche*, Francof. ad Moen. 1799. 8. etiam ſub titulo: *Sammlung der neueſten Ueberſetzungen der griech. proſaiſchen Schriftſteller*, vol. III. tom. II. — Idem *Moſche* ſcripſit epiſtolam ſ. ſpecimen animaduerſionum (et criticarum et exegeticarum) in Xenophontis Oeconomic. Francof. ad M. 1793. m. 8. — *Sympoſium* ſeorſim edidit et adiunxit locorum difficilium explicationem et cenſuram *Guil. Lange*, Halae 1802. min. 8. — germanice vertit *Seybold*, Lemgou. 1773. 8. atque *Wieland* cum expoſitione in: *Attiſches Muſeum* tom. IV. faſc. 1. p. 67 ſqq. ac faſc. 2. p. 99 ſqq. — *Sympoſium* et *Oeconomicum* vertit teutonice et expoſuit *A. G. Becker*, Halae Sax. 1795. mai. 8. **) — *Oeconomi-*

*) V. *Beckii* Acta Seminarii etc. II. 1. p. 237.

**) Idem *Becker* edidit *Auszüge aus Xenophons Schriften* etc. gr. cum notis german. et indice graeco-german. Halis Sax. 1794. m. 8. — *Conuiuium Xenoph.* eſſe ſubtilem criticam in Sophiſtas et ipſum Platonem, ſtatuit *Gail* in *Gia-*

nomicum germanice vertit, et cum textu graeco e recens. Wolfii edidit *Barthold. Henr. Brockes*, Hamburg. 1734. 4. Verterunt etiam germanice *Fr. Gu. Jonath. Dillenius*, Tubingae 1778. 8. atque *G. A. von Halem* in libro menstruo, *Irene*, m. Febr. 1803. 8. — *Agesilaus* *), (quem tamen Valckenarius ingenio Xenophontis indignum esse pronuntiauit, at refutatus est a *Kühnio* in Fragmentis vindiciarum Agesilai Xenophontei, Lips. 1777. et a *Reizio* in comm. de prosodiae gr. accentus inclinatione, p. 38 sq.) nec non *Hiero* cum aliis opusc. Xenoph. editus est. — Plutarchi Agesilaus et *Xenophontis Encomium Agesilai.* In scholar. vsum edid. notis et indice illustrav. *Detl. Car. Guil. Baumgarten-Crusius.* Lips. 1812. mai. 8. — *Hieronem* gr. cum versione gallica notisque criticis edidit *Petrus Coste*, Amstel. 1711. 8. quam edit. recudendam curauit *Max. Rud. Helvetius*, versione Costiana et notis germanice redditis, Noriberg. 1736. 4. — *Ueber die Könige*, versio *Schlosseri* in eius *Kleinen Schriften*, tom. II. Basil. 1780. 8. — *De re equestri* lib. germ. vertit, notis adspersis, *F. E. H. Heubel*, Lips. 1796. 8. Illum libr. et libell. de Lacedaemon. republ. de reditibus siue vectigalibus, de praefectura s. disciplina militari et de venatione *Zeune* edidit: *Xenophontis opuscula politica, equestria et venatica, cum Arriani libello de venatione, recensuit et explicauit J. Car. Zeunius*, Lipsiae 1778. 8.

67.

Ginguené Rapport sur les travaux de la classe d'Histoire et de Littérature ancienne, Paris. 1810. repudiatque reliquorum sententias. Add. *Aug. Boeckhii* commentat. de simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur. Berol. 1811. 4.

*) *J. H. Koeppen* progr. ad Xenoph. Agesilaum notae et emendatt. Hildes. 1788. 8. Idem scripsit progrr. III. in quibus Hellenica Xenoph. emendantur, ibid. 1786—1788.

67. *Ctesias*, Cnidius, Xenophontis aequalis, medicus et historicus, at fabulosus, vanus fideque indignus a multis habetur; ab aliis tamen vindicatur aut excusatur. Varia scripsit ionice. Sed ex libris XXIII. *historiae de rebus Persarum*, et libro vno *de rebus Indicis* excerpta tantum nobis seruauit Photius in Bibliotheca cod. 72 et 73. Excerpta cum aliis aliorum excerptis historicis primum edidit *Henr. Stephanus*, graece, 1557. 8. — cum recenti accessione, gr. et latine, partim ex *H. Stephani*, partim ex *Laurent. Rhodom.* interpretatione, (separatim edita,) 1594. *H. Stephan.* 8. — Fragmenta illa sunt quoque addita editionibus Herodoti Stephanianae, Jungermann. Galei, Wesseling. ac Borheck. Conf. praeter alios *Tychsen Versuch einer Erläuterung der vom Ctesias angeführten Indischen Wörter aus dem Persischen*, in *Heeren Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der vornehmsten Völker der alten Welt*, ed. II. p. 961 sqq.

68. *Timaeus*, Locrus, circa Ctesiae aliorumque tempora: eum tamen post Jamblichi demum aetatem enatum esse, statuit *Tiedemann* in: *Geist der speculativen Philosophie von Thales bis Sokrates* p. 90 sq. sed de hac opinionum diversitate, et num Timaeus libell. dorice scriptum περὶ ψυχᾶς κόσμου καὶ φύσιος, (qui adhaeret nonnullis Platonis editionibus,) a Proclo seruatum, confecerit, nec non de falsa opinione, Platonem dialogum suum, quem Timaeum inscripsit, ex Timaei libello descripsisse, pluribus alibi a me disputatum est. Atque *Boeckhio* in progr.: Explicatur Platonica corporis mundani fabrica, conflati ex elementis geometrica ratione concinnatis, Heidelb. 1809. 4. videtur Timaei libellus aliquot saeculis post Socratem a quodam homine ex Platonis Timaeo compilatus, diu tamen ante Proclum et Simplicium exstitisse, et Simplicius legisse non genui-

nuinum, quod numquam fuerit, sed suppositititium opusculum etc. De editt. v. supra ad §. 27. de Ocello Lucano.

69. *Archytas*, Tarentinus, philosophus Pythagoreus, et Platonis in accipienda disciplina Pythagorica magister, in republica prudenter, moderate sapienterque versatus, Tarentinorumque per multum temporis summus imperator, philosophus acutissimus, mathematicus subtilis, inuentor duplicationis cubi *) et aliarum artium. Tandem prope Apuliae litus naufragio periit. (v. *Horat.* I. od. 28. ibique Janium in argumento.) Multa scripsisse dicitur: pauca tamen supersunt, aut ei tribuuntur. Fragmentum e libro *de mathematica scientia*, in Aristotelis et Theophrasti scriptis quibusdam, Paris. ap. Henr. Stephanum 1557. 8. p. 80. et cum disquisitione chronologica de aetate Archytae, disp. *Jo. Grammii*, in specimine II. cogitationum ad loca SS. antiq. Hauniae 1707. 4. *de bono viro et beato*, item *de sapientia*, gr. et lat. inter fragmm. Pythagoreorum in Opuscul. mytholog. *Tho. Gale* p. 673. 697. 701 sq. ed. Amstelaed. 1688. 8. et p. 695 sq. ex *Archytae* libro *de morum doctrina.* — Περὶ τοῦ παντὸς φύσιος libellus, (siquidem genuinus est,) a *Joach. Camerario*, Lips. sine temporis nota in 8. et sec. Hamberger. 1564. 8. Add. *C. G. Bardili* de Archyta Tarentino disquisition. in Nouis actis societatis lat. Jenens. ab *Eichstädt.* editis, vol. I. Lips. 1806. 8. p. 1 sqq.

70. *Plato*, sic nominatus a Socrate, aut ab Aristone Argiuo palaestrita, quum a patre Aristone aui nomen, *Aristocles*, sortitus esset, Athenien-

*) Conf. *Nicolai Theodori Reimer* Historiam problematis de cubi duplicatione, siue de inueniendis duabus mediis continue proportionalibus inter duas datas. Gottingae 1798. 8. cap. VIII. p. 48 sqq.

nienfis, natus Olymp. LXXXVII. 4. (siue sec. *Corsin.* *) Olymp. 87. 3. ante C. n. 429.) obiit Olymp. CVIII. 1. octoginta et vnum annos natus. Floruit Olymp. XCV. 1. ante C. n. 398. V. C. 354. *Saxio* in Onom. lit. I. p. 61. vbi multa de Platone adnotat citatue, illustrationes subducente. Postquam artem athleticam, pictoriam, musicen et poeticam, qua iuuenis valde delectabatur, haud leuiter adtigerat, anno aetatis suae vicesimo Socrati se adiunxit, et alios audiuit philosophos. Socrate defuncto, Megaram se contulit et ab Euclide didicit dialecticam. Ad placita Pythagoreorum curatius intelligenda aliorumque artes atque doctrinas pernoscendas in Italiam, Cyrenen, Aegyptum, Siciliam profectus est, vbi Dioni iucundus fuit, at propter dicendi libertatem a Dionysio tyranno tam crudeliter habitus est, vt is Platonem venumdari iuberet. Post longum temporis, quod in itineribus consumsit, interuallum Athenas rediit, et totum philosophiae interius cognoscendae et docendae se consecrauit. In Academia autem, quod erat gymnasium suburbanum arboribus consitum, et vbi hortum, in quo consedit, exiguum habuit, scholam, ad quam multi, in his etiam, qui postea maximam famae laudem sunt consequuti, confluxerunt, aperuit et condidit: vnde eius philosophandi ratio et secta *academica*, (quae tamen postea in diuersas abiit familias,) non minus quam *Platonica* est cognominata. Docuit quidem more Socratico; attamen in multis a doctrina et disciplina magistri sui discessit, multaque ex schola Pythagorica, aut ex Orphicis, aut ex religione populari hausta immiscuit, mythosque suis intexuit dialo-

*) V. *Corsini* diss. de natali die Platonis, eius aetate et in Italiam itineribus, in *Gorii* Symbolis litterariis, opusculis variis philologicis etc. vol. VI. Florent. 1751. 8. p. 8 sqq. et in *Corsini* Dissertatt. quibus antiqua quaedam insignia monumenta illustrantur, sine nota l. et a. in 8. p. 32 sqq.

dialogis. *) De mythis Platonis scr. *Jo. Christi. Hüttner*, Lips. 1788. 4. item *Garnier* in commentariis acad. Paris. Inscript. tom. 32. p. 164 sqq. german. vers. in *Hissmanni Magazin für die Philosophie*, tom. III. p. 341 sqq. *Henr. Lud. Hartmann* in prolus. de mytho Aristophanis in Symposio Platonis, Guben. 1799. 4. et in prolus. de mytho Socratis in Symposio Platonis, ib. 1803. 4. et alii. Reliquit autem Plato magnum dialogorum numerum philosophici, physici, ethici et politici argumenti: quidam tamen ei perperam olim tribuebantur: quaedam scripta sunt dubia aut supposititia: sub eius nomine circumferuntur epistolae, epigrammata et testamentum. Ille autem, viuido, feraci et luxuriante ingenio praeditus, quod amore atque lectione poetarum exercitioque maturo nutriuit atque incitauit, postea, quum se ad acrius philosophiae studium converteret, in dialogis suis inde colorem duxit poeticum, florido et diffuso scribendi genere vsus, poeticaque imitatione multa ornauit atque illuminauit, interdum obscurauit. Dialogum ad dramatis formam redegit, sequutus poetas comicos, tragicos et mimicos. Sed de his, eiusque placito decantato obscuroque, cuius explicatio viros doctos mire torsit, de rerum formis, quas Plato vocabat *ideas*, et

*) Omissis multis aliis, qui de Platone egerunt, h. l. laudabo de eius vita, itineribus, ingenio, doctrina disciplinaque *Guil. Gottlieb Tennemann* in opere inscripto: *System der Platonischen Philosophie*, III. tom. Lips. 1792—1794. in tomo I. p. 29 sqq. de Platonis itineribus: et *Car. Morgenstern* in *Entwurf von Platons Leben, nebst Bemerkungen über dessen schriftstellerischen und philosophischen Charakter, aus dem Englischen übersetzt, mit Anmerkungen und mit Zusätzen über Platon, Aristoteles und Bacon versehen*. Lips. 1797. 8. Est potius pars libri, Remarks on the Life and Writings of Plato, Edinburg. 1760. 8. at valde mutata, emendata egregiisque Morgensternii ornata animadverss.

et aliis opinionibus, de quibus a variis hominibus in vtramque partem disputatum est, alibi copiosius egi, et multorum VV. DD. iudicia librosque collegi. Quamuis igitur alii multa in eius libris et doctrina culparint; plura tamen in dictione ornatissima suauissimaque et placitis nitent, et eius honos, nomenque et laudes semper manebunt. *) Quare haud mirandum est, cum opera, in quae etiam scholia graeca et commentarios gr. iam veteres scripserunt, tum inprimis dialogos ingenium, diligentiam manusque VV. DD. frequenter exercuisse. De scriptis vero, in quibus ordinandis diuersam rationem sequuti sunt editores, de placitis quibusdam Platonis, interpretibus, editionibus et versionibus qui plura scire cupiant, ii praeter *Fabricium* adeant *Fischer.* in praefatt. ad suas dialogor. edd. et *G. C. Crollium* in Notitia Fabriciana, melius digesta, emendata, aucta et continuata, quae praefixa est tomo I. et pluribus sequentibus Opp. Plat. ed. Bipontinae. — Primum opera prodierunt e versione latina et cum commentariis *Marsilii Ficini, Florentini*, superstitiosi paene admiratoris, et studiosi platonicae scholae ac philosophiae sectatoris atque instauratoris, Florentiae sine a. nota (circiter a. 1482. aut prius,) per Laurent. Venetum, fol. II. tom. charactere gothico minuto; tum, vestitu elegantiore ornata, Florent. 1491. fol. et saepius deinceps. — Editio graeca princeps est *Aldina*, Venet. 1513. fol. II. tom. Iuuit Aldum Manut. auum in corrigendo recensendoque Platone *Marcus Musurus*, Cretensis. Ex illa manauit, curante Jo. Opo-

*) Conf. *Guil. Gottlieb Tennemann Geschichte der Philosophie*, tom. II. Lips. 1799. 8. p. 190—528. et p. 543 sqq. nubes librorum ad Platonem eiusque philosophiam spectantium excitatur. V. *Tiedemann Geist der spekulativ. Philos.* tom. II. p. 63 sqq.

Oporino, variis locis, at magnam partem ex coniectura, emendatior, interdum corrupta ed. *Opp. cum commentariis Procli in Timaeum et Politica*, gr. et cum tribus indicibus, Basil. ap. Jo. Valderum, 1534. fol. quae repetita est, at in nonnullis tantum dialogis aut locis ex codd. msst. (sed minus curate collatis) correcta, omissis tamen Procli commentariis, Basil. per Henr. Petri, 1556. fol. — Nouam recensionem ex superiorum aliorumque, praecipue *Cornarii* *), subsidiis suoque ingenio instituit, nouam *Jo. Serrani*, qui in Syzygias VI. distribuit Platonis opp., interpretationem latin. eiusque notas addidit suumque de quorumdam locorum interpretatione iudicium subiecit *Henr. Stephanus*, Paris. 1578. fol. gr. et lat. III. tom. Ex Stephaniano potissimum exemplo fluxerunt edit. Lugdun. ap. Guil. Laemarum, 1590. fol. gr. cum Ficini versione lat. emendata, quae ordinem scriptorum Ficinianum retinet, multaque bona aliarum editt. habet coniuncta, tum edit. (in qua ordo scriptorum, a Serrano institutus, seruatur,) gr. cum Marsilii Ficini interpretatione lat. Francof. ad Moen. ap. Claud. Marnium et haeredes Jo. Aubrii, 1602. fol. Tandem nostra aetate *Croll* atque *Exter* nouam omnium Platonis operum editionem eamque adcuratam vtilemque curarunt gr. ad edit. H. Stephani expressam cum Marsilii Ficini interpretatione, et cum varietate lectionis, a Mitscherlichio collecta, Biponti 1781—1786. voll. XII. mai. 8. Vol. autem duodecimo additus est singularis isque valde vtilis liber, velvti introductio in lectionem scriptorum Platonicorum: Dialogorum Platonis argumenta, exposita et

*) *Janus Cornarius* latine vertit et illustrauit Platonis Opera, quae iunctim edita sunt cum eiusd. Eclogis decem, additis Ficini argumentis et commentariis, Basil. ex off. Froben. 1561. fol. — *Cornarii Eclogas in dialogos Platonis omnes* separatim edidit *Jo. Frid. Fischer* etc. Lips. 1771. 8.

et illustrata a *Diet. Tiedemann*, Biponti 1786. In notitia tom. I. ed. Bipontinae praefixa et in pluribus tomis continuata est nubes editionum singulorum Platonis scriptorum excitata. Nobis vero h. l. tantummodo quasdam, cumprimis recentiores edd. breuiter commemorare licet. Junctim quidam dialogi editi sunt: *Platonis Gorgias aut de rhetorica, Socratis Apologia, Crito aut quid faciendum sit. Joan. Sturmii praefatio* etc. Argentor. per Vuendel. Rihelium 1541. 4. graece. — *Sex dialogi*, (Alcibiad. I. Laches, Protagoras, Theages, Alcibiad. II. et Erastae,) gr. cum versione german. a *Jo. Samuel. Müllero*, vna cum Dacierii praefat. notisque germanice redditis. Hamburg. 1736. 4. — Quinque dialogi, (Euthyphron, Apologia Socratis, Criton, Phaedon et Erastae,) quos gr. et lat. edidit et obseruatt. suis aliorumque illustrauit, et Olympiodori in Phaedonem commentariorum particulas e cod. bibl. Bodleianae adiecit *Nathan. Forster*, Oxon. 1745. et 1752. it. 1765. et 1772. mai. 8. — Dialogi tres, (Alcibiades I. et II. et Hipparchus,) gr. et lat. opera et studio *Guil. Etwall*, Oxon. 1771. m. 8. — *Euthydemus* et *Gorgias*: recensuit notasque suas adiecit *Martin. Jos. Routh*, Oxon. 1784. 8. — *Euthyphro, Apologia Socratis, Crito, Phaedo*, graece, e recens. H. Stephani, varietate lectionis, animaduerss. criticis breuibus illustrati a *Jo. Frid. Fischero*, Lips. 1760. 8. — iterum, collatis pluribus exemplaribus, prodiit editio multo locupletior, variisque accessionibus auctior, Lips. 1770. 8. — Tertium, graece, ex noua recensione ad fidem codd. Msst. Tubing. August. aliorumque et librorum editorum veterum cum nouis accessionibus notisque vberioribus, Lips. 1783. m. 8. — Ab eodem Fischero editi sunt *dialogi duo, Cratylus et Theaetetus*, gr. varietate lectionis, animaduerss. criticis breuibus illustrati,

 Lips.

Lipſ. 1770. 8. Pari modo *dialogi tres, Sophiſta, Politicus, Parmenides*, ibid. 1774. 8. — ac *Philebus* et *Sympoſium*, ibid. 1779. 8. — *Meno, Crito* et *Alcibiades* I. II. ex rec. Stephani cum animaduerſſ. Gedikii *), Gottleberi et Schneideri etc. curante *Bieſtero*, Berol. 1780. 8. — auct. et emendatior edit. ib. 1790. et 1811. m. 8. tertia editio multo locuplet. cur. J. Bieſter. et Ph. Buttmann. — *Alcibiades I. II.* e cod. mst. Bibl. D. Marci emendati, gr. cum verſione Ficini, et adnotatt. ſuis aliorumque interpretum editi a M. *Car. Nürnberger*, Lipſ. 1796. 8. cum commentat. de conſilio Platonis in ſcribendo vtroque Alcibiade. — Dialogi IV. *Meno, Alcibiades I. Phaedo* et *Phaedrus:* edidit *F. C. Alter*, (cum lectt. quorumdam codd. Vindobon.). Vindobonae 1784. 8. — M. *Ludov. Frid. Heindorf*, qui praeſide *Jo. Aug. Eberhard* defenderat disputat. Specimen coniecturarum in Platonem, Hal. Sax. 1798. 8. poſtea in quatuor voluminibus, Berol. 1802—1810. 8. graece edidit *Selectos Platonis dialogos*, cum duplici inſcriptione, ita vt altera etiam ſpeciatim indicaret dialogos; ex. gr. in Vol. I. *Platonis dialogi quatuor, Lyſis, Charmides, Hippias maior, Phaedrus: annotatione perpetua illuſtrauit L. F. Heindorf* **), et pari ratione in ſingulis voll. Volumini ſecundo adiectum eſt *Phil. Buttmanni* auctarium animaduerſionum in Platonis Gorgiam et Theaetetum. Idem edidit *Platonis* libros IV. Gorgiam, Apologiam Socratis, Charmidem, Hippiam maiorem, in vſum ſcholarum, Berol. 1806. 8. atque epiſtolam criticam in *Platonis* Theaetetum

*) Qui illos IV. dialogos german. vertit Berol. 1780. 8.

**) Conf. *Frid. Aſtii* obſeruatt. in nonnullos Platonis dialogos, per occaſionem Heindorfianae eorum editionis exortae, in *C. D. Beckii* Actis Seminarii regii etc. Lipſienſis, vol. I. p. 249 ſqq. add. p. 444 ſqq. de Heindorf. Aſtiique editt.

tum in Nouis actis ſocietatis lat. Jenenſ. vol. I. p. 17 ſqq. — *Platonis* libri VIII. Apologia Socratis etc. ſcholarum in vſum, partic. I. Hauniae 1816. 8. — Platonis Dialogorum Delectus. Pars I. *Euthyphro, Apologia Socratis, Crito.* Ex recenſ. et c. lat. interpretat. *Frid. Aug. Wolfii.* In vſum praelectionum. Berol. 1812. min. 4. et ſeorſum: Platonis *Apologia Socratis.* Ex recenſ. et c. lat. interpretat. *Frid. Aug. Wolfii.* In vſum gymnaſiorum. Berol. 1812. min. 8. Prodromi ſunt hae editiones nouae editionis integri Platonis, et maioris et minoris, quam Wolfius ſe curaturum nuper promiſit. *) — *Frid. Schleiermacher* Platonis opera in linguam german. cum obſeruatt. II. tom. in pluribus partibus melius transtulit Berol. 1804—1809. 8. quam *Kleuker,* Lemgov. 1780—1797. 8. VI. voll. Num verſionis Schleiermach. aeque ac verſionis germ. *Frid. Schlegelii,* tom. I. Jenae 1801. 8. plures partes prelo exierint, et quando? dicere nequeo. De dialogis Platonicis, quorum nonnulli aut vere ſpurii, aut certe in dubitationem adducti ſunt, *Schleiermacher* ad verſionem ſuam acute iudicauit. Atque quos ille defendit, aut quorum authentiam ipſe impugnavit, late retulit cenſor in Actis Seminarii regii Lipſ. editis a *C. D. Beckio,* vol. I. p. 345 ſqq. — Nonnullorum ſcriptorum, ſeorſum, et quidem recentiore aetate, editorum adiiciam notitiam. *Apologia Socratis,* gr. et germanice a *Jo. Samuele Müller.* Hamburg. 1739. 4. — gr. in vſum ſcholarum, Lipſ. 1805. 8. — *Apologia Socratis,* a Platone et Xenophonte ſcripta, gr. cum obſervatt. in textum et gallica verſione per *F. Thurot,* Pariſ.

*) De aliis editionibus integri Platonis nuper promiſſis v. *C. D. Beckii* Acta Seminarii regii etc. Lipſienſis, vol. II. part. I. p. 244.

Pariſ. 1806. 8. *) Continet quoque Criton. et partem Phaedonis. — *Phaedo*, ſiue de animae immortalitate, gr. et lat. dialogum ex ipſo Platone illuſtrauit et commentatt. philoſophicas adiecit *Jo. Henr. Winkler*, Lipſ. 1744. 8. — gr. ed. a *Jo. Dav. Büchling* cum amplioribus commentar. german. Halae 1804. 8. et ſine commentar. in vſum ſcholarum, ib. eod. anno. — Πλάτωνος — *Platos Phaedon — zum Gebrauch für Schulen*, gr. Herbipoli 1807. 8. — *Platonis Phaedon* explanatus et emendatus prolegomenis et annotatione *Dan. Wyttenbachii*, Lugd. Bat. 1810. 8. — Germanice reddiderunt Phaedonem *Bernhard Köhler*, cum notis criticis in contextum gr. Lübec. 1769. 8. — *Aug. Guil. Ortlob*, cum notis, Francof. et Lipſ. 1771. 8. atque *L. F. Lindau*, Berol. 1804. 8. — *Ueber das Wahre, Gute und Schöne, drey Dialogen, der Theaetetos, Philebos, Hippias d. gr. nach einem berichtigten Texte überſetzt* a *Frid. Hülſemann*, cum eius introductione et ſubiuncto commentario, Lipſ. 1807. 8. — *Sympoſium*, cum obſeruatt. criticis atque exegeticis, germanice ſcriptis, a *Frid. Aug. Wolf*, Lipſ. 1782. m. 8. — *Sympoſium* et *Alcibiades primus*, e recenſione et cum adnotatt. cum grammaticis tum maxime criticis *Frid. Aſtii*, Landishuti 1809. 8. — *Frid. Thierſch* diſſ. ſ. ſpecimen editionis *Sympoſii Platonis* etc. Gotting. 1808. 4. Eius vero editio Sympoſii minor, textum emendatum continens, (Gotting. 1809. 8.) et *H. C. A. Eichſtädt* edit. *Phaedri* in vſum praelectt. acad. cum adnotatione critica, (Jen. 1809. 8.) nuper adnuntiatae, nondum exierunt prelo. — *Frid. Jac. Baſtii*

*) Conf. *Fr. Schoell* Repertoire de Littérature ancienne, tom. I. p. 119. Paris 1808. 8. vbi quoque aliae Platonis editt. et libelli quidam, in quibus plura Platonis illuſtrantur loca, commemorantur.

stii Kritischer Versuch über den Text des Platonischen Gastmahls, nebst einer beurtheilenden Anzeige merkwürdiger Lesearten aus den drey Handschriften der K. K. Hofbibliothek zu Wien, Lips. 1794. min. 8. — *Frid. Ast* de Platonis Phaedro, Jenae 1801. 8. — Idem V. D. *Platonis Phaedrum* recensuit, *Hermiae* scholiis e codd. Monac. XI. suisque commentariis illustrauit, Lips. 1810. mai. 8. — *Alcibiades* II. editio gr. cum notis potissimum criticis, germanice scriptis a *Jo. Henr. Köppen,* Brunsuici 1786. 8. — *Platonis Gorgias,* gr. ad fidem codd. Msst. recensuit, emendauit, explicauit indicemque verborum gr. copios. adiecit *Christ. Godofr. Findeisen,* (quo mortuo pauca sub finem addidit *Jo. Gottlob Haasius* et praefationi Findeisenianae suam praemisit,) Gothae 1796. mai. 8. — *Gorgias oder von der Redekunst, — mit einem Anhange, herausgegeben von Ludw. Hörstel,* Gottingae 1797. 8. — cum notis, germanice vertit *J. G. Schultess,* Tiguri 1775. 8. — *Io, siue de furore poetico,* gr. et lat. animaduerss. illustratus (et cum varr. lectt. cod. Veneti D. Marc.) a *Marco Guil. Müller,* Hamburgi 1782. 8. — *Tres Plat. dialogi, Protagor. Ion et Theages* gr. cum notis german. et comment. *Arnaldi* *) de Ione Platon. curante *Frid. Aug. Wolfio,* Nordhusae 1782. 8. — *Plato de philosophia, vel dialogus, qui inscribitur* Ἐρασαί, gr. et lat. et cum animaduerss. atque commentat. de ingenio philosophiae Platonicae. Edidit *Jo. Jos. Stutzmann,* Erlangae 1806. 8. — *Thucydidis* et *Platonis* oratt. funebres, cum obseruatt. anglicis, Oxon. 1746. 8. — Eaedem cum ver-

*) *Arnaud* gallice vertit in Mém. de la Literature, Paris, tom. XXXIX. p. 249. et in tom. XXXVII. p. 1 sqq. edidit Mémoire sur le stile de Platon en géneral et particulier. sur l'objet, que ce philosophe s'est proposé dans son dialogue, intitulé *Ion.*

versione lat. et anglicis obseruatt. *Edw. Bentham*, ibid. 1783. 8. — Sed praestat editio: *Platonis Menexenus* et Periclis *Thucydidei* oratio funebris: recensuit et animaduerss. illustrauit *Jo. Christoph. Gottleber.* *) Lips. 1782. 8. — *Thucydidis, Platonis* et *Lysiae* oratt. funebres: *Aeschinis* in Ctesiphontem, et *Demosthenis* pro Corona oratt. Ad optimas recensiones in vsum scholarum expressae. Hafniae 1809. 8. gr. — *Menexenus im Grundriss — nebst erklärenden und kritischen Anmerkungen von Jo. Henr. Just. Koeppen*, Berol. 1790. 8. — *Crito*, gr. cum introductione germ. et graeco-germanico vocabulario, Brunsuici 1805. 8. **) — Germanice verterunt *Jo. Sam. Müller*, 1740. 4. — *Heinze*, Vinar. 1781. 4. repet. cum Axiocho Aeschinis, Dessau. 1783. 8. ac, mutato tituli folio, Gottingae 1788. 8. et *G. C. F. Boeckh*, additis obseruatt. Augustae Vindel. 1785. 8. — *Criton* germanice vers. cum adnotatt. in: *Neues Attisches Museum, herausgegeben von C. M. Wieland, J. J. Hottinger und Fr. Jacobs*, tom. III. fasc. II. p. 121 sqq. Tiguri 1810. 8. et ibid. fasc. III. p. 87 sqq. versio german. *Plat.* Euthyphron. cum notis. — *De republica libri* X. gr. ac lat. notas adiecit *Edmund Massey*, Cantabrig. 1713. 8. II. voll. — Eosd. libros cum notis edidit *Frid. Ast*, Jenae 1804. mai. 8. — germanice verterunt atque illustrarunt *Gottfr. Faehse*, Lips. 1800. 8. II. tom. et *Frid. Car. Wolf*, Altonae 1799. II. tom. *Wolf*. vero cum *Morgenster-*

---

*) Idem edidit doctas *Animaduerss.* in Platonis Phaedonem et Alcibiadem secundum. Adiuncti sunt Excursus etc. Lips. 1778. 8. Idem in Actis erudit. Lips. 1771. m. Nou. p. 449 sqq. et a. 1772. m. Jun. p. 276 sqq. animaduerss. ad libr. I. Platonis de legibus.

**) Conf. *Rumpelii* progr. in Platonis dialogum, qui Crito inscribitur, Erford. 1768. 4. et *Fr. Raabe* animaduersiones in eumdem, III. partt. Witteberg. 1791—1809. 4.

ſternio *) exiſtimat, conſilium Platonis fuiſſe, non, vt optimam regiminis formam deſcriberet, ſed vt notationem formamque *iuſti* explicaret. — Verſio gallica, auctore *P. Grou*, Amſtel. 1763. 8. valde probatur. — De *Timaeo* ſiue *de natura*, dialogo, omnium dialogorum Platonis obſcuriſſimo, multorum exſtant ſcripta. Ex *Platonis Timaeo* particula, (graece,) *Ciceronis* de Vniuerſitate libro reſpondens. Qui duo libri inter ſe coniuncti et reſpondentes, nunc primum opera *Joach. Perionii* (cum eiusd. notis) proferuntur in lucem, Pariſ. 1540. 4. — *Platons Timaeus nach Inhalt und Zweck, mit erklärenden Anmerkungen von Lud. Hörſtel*, Brunsuici 1795. mai. 8. Idem edidit ibid. 1798. min. 8. *Abriſs einer Religionslehre des Plato. Denkſprüche des Phocylides, der Pythagoreer, und Kleanthes Geſang auf Gott. Aus dem Griechiſchen für Freunde der Religion überſetzt.* — *Aug. Ferdin. Lindau* edidit epiſtolam criticam, in qua disputabatur de locis quibusdam *Timaei Platonici*, quos vel explanabat, vel emendabat, Berol. 1803. 8. — *Platons Timaeus: eine ächte Urkunde wahrer Phyſik.*

---

*) *Morgenſtern* ſcripſit de *Platonis republica* commentatt. tres: 1) de propoſito et argumento operis disquiſitio; 2) doctrinae moralis Platonicae ex eodem potiſſimum opere noua adumbratio; 3) ciuitatis ex mente Platonis perfectae deſcriptio atque examen, Hal. Sax. 1794. mai. 8. Idem inſeruit *der Neuen Biblioth. der ſchönen Wiſſenſchaft.* vol. LXI. part. I. Lipſ. 1798. 8. p. 1 ſqq. doctam commentat. *Ueber Platons Verbannung der Dichter aus ſeiner Republik, und ſeine Urtheile von der Poeſie überhaupt.* Sec. illius ſententiam Plato non omnes poetas e ſua republ. voluit relegatos, ſed cupiuit, vt omnis poëſis ſubiecta eſſet legislationi morali; ac philoſophiam, a poëtis tum temporis corruptam, puriorem ciuibus ſuis commendauit etc. Idem edidit, contraxit quaedam, multa tamen ſuppleuit, emendauit atque illuſtrauit in *Entwurf von Platons Leben, nebſt Bemerkungen über deſſen ſchriftſtelleriſchen und philoſophiſchen Charakter, aus dem Engliſchen überſetzt* etc. Lipſ. 1797. m. 8.

Dau. Ruhnkenius, Leidae 1800. mai. 8. Horum Scholiorum plurima loca e Codd. Ms. emendat in Epistola ad Olaum Wormium Petr. Ol. Bröndstedt, quae inserta est Bredowii Epistolis Parisiensibus p. 125 sqq. — *Phil. Guil. van Heusde* Specimen criticum in Platonem. Accedit *Wyttenbachii* epist. ad auctorem: item Collationes codd. msst. Platonis cum a Ruhnkenio confectae, tum aliae, Lugduni Bat. 1803. 8. — *Wörterbuch der Platonischen Philosophie von Jo. Jac. Wagner*, Gotting. 1799. 8. — *J. J. Engel Versuch einer Methode die Vernunftlehre aus den Platonischen Dialogen zu entwickeln*, Berol. 1780. 8. — Luxdorphiana e Platone, cum annotatt. *Olai Wormii*, Hauniae 1790. et mutato tantum editionis titulo, 1801. 4. — *Protagoras, der Sophist, über Seyn und Nichtseyn, nach dem Theätet des Plato, ein Beytrag zur Geschichte der Philosophie, von C. Nürnberger*, Dortmund. 1798. 8. — Hipparchum *Platonis* et alios quosdam minores dialogos non esse genuinos, iudicat *Frid. Aug. Wolf* in Prolegomenis ad Homerum, §. XXXIV. p. CLIV. in nota. Idem scripsit libell. *Zu Platon's Phaedon*, Berol. 1811. 4. — Vt multos alios libros ac libellos, a me alibi et ab aliis citatos, in quibus de Platone eiusque libris varia ratione disputatur, h. l. praetermittam.

71. *Chion*, Heracleota, natione Ponticus, discipulus Platonis. Sub eius nomine circumferuntur XVII. epistolae, sed aperte supposititiae. Illae epp. separatim editae sunt graece a *Jo. Caselio*, Rostoch. 1583. 4. (idem suam illarum versionem seorsim in lucem emisit.) At omnes editt. epistolarum Graecorum, inter quas leguntur *Chionis* epp. manarunt ex Aldina collectione *Epistolarum diuersorum philosophorum, oratorum, rhetorum* etc. Romae 1499. 4. vsque ad Coberianam recensionem et pleniorem edit. inscriptam: *Chionis*

Epi-

Epistolae, graece: ad codd. Mediceos recensuit, castigauit, notas et indicem adiecit Jo. Theoph. Coberus, Dresdae et Lipf. 1765. 8. Num *Aug. Gottlob Hofmanni* editio promissa lucem adspexerit, comperire non potui. Ille quidem *Prolegomena ad Chionis Epistoll. graecar. futuram editionem* conscripsit, de Chione ipso et probabili epistolarum auctore, philosopho neoplatonico saec. IV. post C. n. etc. egit, et euulgauit in *Chr. Dan. Beckii* Commentar. societ. philolog. Lipsiensis, vol. III. partic. II. p. 234—273.

72. *Philoxenus*, Cytherius. *Burettus* ad Plutarch. de Musica, in Comment. acad. Parif. Inscr. vol. XIII. p. 200 sqq. ponit eius diem natalem in an. ante C. n. 439. mortem vero ante Ch. n. 380. Poëta dithyrambicus et tragicus. Particulam eius poematis, *Δεῖπνον*, seruauit *Athenaeus* XIV. cap. 12. p. 642 et 643. Scripsit quoque *Cyclopem*. Plures autem fuerunt *Philoxeni*.

73. *Isaeus*, Atheniensis siue Chalcidensis, Athenis quidem dicendi facultatem a Lysia, quem potissimum imitatus est, et vero diligentia atque sublimitate orationis superauit, et ab Isocrate edoctus, ac Demosthenis magister. Eum adhuc primis annis Philippi regnantis, i. e. Olymp. CV. non modo superstitem fuisse, sed etiam caussis scribendis operam dedisse, *Fr. Aug. Wolf* in prolegom. ad Demosthenis orat. aduersus Leptin. p. CIX. duce *W. Jonesio* in notis ad Isaei orationes, anglice versas, (cum notis criticis atque histor. Oxon. 1779. mai. 4.) p. 162 sq. statuit. *Saxius* in Onom. litter. tom. I. p. 65. suspicatur, Isaeum vixisse circ. an. ante C. n. 396. V. C. 356. Ad nostram aetatem peruenerunt eius decem oratt. ad caussas ciuiles de hereditatibus pertinentes, quae editae sunt cum reliquis oratoribus apud Aldum, Stephanum et Hanouiae: nouissime autem gr. ac lat. cum *Taylori* et *Reiskii* notis in huius vol. VII. orato-

oratorum graecor. ac p. 300 sqq. inseruit Reiske *Dionysii Halic.* iudicium de Isaeo. — Ab Anglo quodam V. D. ex apographo cod. Medicei alius adhuc sermo typis primum vulgatus est: Ἰσαίου λόγος περὶ τοῦ Μενεκλέους κλήρου, *de Meneclis hereditate*, Londini 1785. mai. 8. *) rec. pluribus locis emendatior, additis paucis notis, in: *Bibliothek der alten Litteratur und Kunst*, part. III. Gotting. 1788. 8. p. 1 sqq. eamque, editor iudicat, reliquarum Isaei, quas habemus, esse simillimam, eamdem cum simplicitate vim et elegantiam.

74. Intra Olymp. XCVII—CV. plures *Comici* et *Tragici*, quorum fragmenta collegerunt Hertelius et Hugo Grotius in Excerptis e Tragicis et Comicis: de quibus plura leges in *Fabricii* B. Gr. vol. II. lib. II. cap. 19. p. 279 sqq. et cap. 22. p. 405 sqq.

75. *Eudoxus*, Aeschinis filius, Cnidius, circ. Olymp. CIII. 1. ante C. n. 366. inclitus geometra, medicus **), et siderum scrutator, et auctor multorum librorum, qui quidem perierunt, sed a veteribus laudantur. De illo multi recentiores scriptores disputarunt. v. *Fabricii* B. Gr. vol. IV. p. 10 sqq. vbi plura adscripsi. — Ibidem p. 14 sq. plura adnotaui de *Pythea Massaliota* ***), astronomo et geographo, qui temporibus Alexandri M. aut serius inclaruit, quaedam scripsisse dicitur, et a Strabone in duobus prioribus libris saepe citatur: celebris fuit propter iter maritimum, quod fecit extra columnas, circa partes Europae septemtrionales, at multa quoque, quae vidisse se glo-

*) Conf. Biblioth. critic. vol. III. part. 2. Amstelod. 1790. p. 133 sq.

**) In qua arte eius magister fuit *Philistion*, de quo v. *Fabr.* B. Gr. vol. XIII. p. 366 sq.

***) Quem eumdem esse cum *Pythea* historico, Eumenis amico, cuius meminit *Suidas* in Λεσχίδης, suspicatur Vl. D. in *Jen. allg. L. Z.* 1806. nr. 228. p. 595.

gloriatus eſt, finxiſſe aut male retuliſſe, praeſertim de inſula *Thule* eiusque ſitu, arguitur. Ideo fides eius eruditis, iam *Straboni*, vol. II. p. 39. ed. Siebenkeeſ. et *Polybio* lib. XXXIV. 5. p. 631. ed. Schweighäuſer. valde ſuſpecta viſa eſt. *Cluuer.* tamen in Antiq. German. lib. III. c. 20. et *M. Azuni* in comment. in Mém. de l'Academ. de Marſeille de itineribus Pytheae maritimis Pytheae fidem contra Strabonem et alios defendere ſtuduerunt. (Vid. *Allgem. geograph. Ephemerid.* a. 1804. m. Nou. p. 1 ſqq.) — *Bougainville* quoque in Mém. de litterat. — des Inſcr. tom. XVIIII. p. 143 ſqq. fidem Pytheae expedire ſtuduit: at contra eum disputat multusque eſt de Pythea et Thule *Keralio* de veterum ſcientia ſeptemtrionis et Europae in Hiſt. et Mem. de l'Acad. Pariſ. des Inſcr. vol. XXXXV. a. 1793. p. 26 ſqq.

76. *Demoſthenes*, Paeanienſis Atticus, ſecundum rationes Petiti et Corſini, duce potiſſimum Plutarcho, natus Olymp. XCVIII. circiter an. 4. ineunte, aut exeunte tertio anno, ante C. n. 384. ſecundum alios, duce Dionyſio Halicarn., Olymp. XCIX. 4., ſummus orator, lex paene orandi, et in quo faſtigium veluti eloquentiae fuit graecae. Patriae et libertatis amantiſſimus, ac potentiae regum Macedon. maxime infenſus, vi, grauitate ac ſublimitate orationis ciues ad bellum contra Macedones gerendum non mouit, ſed quaſi rapuit. Probe enim, quod facit ad laudem ingenii, artis ac prudentiae, nouit ſtylum accommodare argumento. Fulmine eloquentiae multos quoque populares, in his Aeſchinem, a rege Macedonum corruptos, ideoque Demoſthenis aduerſarios, e patria eiecit. Quare in magna fuit exiſtimatione atque admiratione, et Demagogi, h. e. qui cauſſam populi in concionibus ageret, atque Trierarchae munere cum laude functus eſt. Neque tamen ab omni culpa nimiae auiditatis pecuniae atque

atque προδοσίας, quae eum in exsilium pepulit, immunis fuit, atque maior in arte ciuili, quam bellica. Verum dicendo rempublicam pariter ac se denique perdidit, et quoniam propter maiorem Macedonum potentiam, victis Atheniensibus, in patria locum tutum non habuerat, fuga vitam seruare studuit et confugit in Neptuni templum in Calauria insula, ibique Antipatri iussu ab Archia inuestigatus, vt liber moreretur, veneno sumto, periit an. Olymp. CXIV. 3. ante C. n. 322. aetatis LXII. aut sec. alios Olymp. CXV. 3. ante C. n. 319. — Sub Demosthenis nomine exstant LXI. *orationes*, (in quibus plures nitent venustates et virtutes, quam naeui reperiuntur, quarumque lectio ad curatam reipublicae Atticae rerumque graecarum et temporum illorum cognitionem facit,) tum LXV. orationum prooemia, quae tamen non omnia censentur genuina, atque sex epistolae. In oratt. Olynthiacas et Philippicas *Ulpianus* quidam commentarios, et *Libanius* argumenta scripserunt. — Aldus Manut. primum edidit *Ulpiani* commentariolos in Olynthiacas Philippicasque Demosthenis oratt. cum *Harpocrationis* Lexico decem rhetorum, Venet. 1503. fol. Princeps oratt. gr. ed. est *Aldina*, Venet. 1504. min. fol. cum Libanii argumentis gr. in oratt. Demosthen. Illa edit. cum tres annos sub prelo haesisset, Aldus, antiqua eaque meliora nactus exemplaria, hinc inde foliis excisis, textuque passim refiecto correctoque, eodem anno noua substituisse videtur. Quare, diuenditis iam quibusdam prioris editionis exemplaribus, fieri aut credi potuit, vt editiones duplices vnius eiusdemque anni, lectionibus haud parum inter se discrepantibus, exsisterent. Sequuta est edit. prima *Herwagiana*, gr. hinc inde emendata, cum Vlpiani commentariis, Libanii argumentis, et adnotatt. ex Des. Erasmi, Guil. Budaei aliorumque operibus, studio

ſtudio Jac. Ruberi collectis. Baſil. 1532. fol. — Correctior ex pluribus codd. opera *Jo. Bernh. Feliciani* facta editio prodiit gr. Venet. 1543. 8. ap. Franc. Bruciolum eiusque fratres, III. tom. — ex qua fluxit ed. Baſil. per Jo. Heruag. (1547. qui annus in fine praefationis declaratus eſt,) 8. graece, cum variis lectt. ſed ſine notis et ſine Vlpiani commentariis, III. tom. — De Demoſthene optime meritus eſt *Hieronym. Wolf,* qui primum edidit Opera Demoſthenis vna cum Vlpiani commentariis, e graeco in latinum ſermonem conuerſa, et in quinque diuiſa partes. Baſil. per Oporin. fol. ſine nota anni. — Gr. et lat. cum translatione, notis et gnomologia *Hier. Wolfii,* item Vlpiani commentarii cum Wolfii verſione, Baſil. ap. Oporin. 1549. fol. — Oratt. ed. ſplendida et accurata, a *Morello* 1558 incepta, et, illo mortuo, demum a *Dionyſio Lambino* abſoluta, Pariſ. 1570. fol. apud Joan. Benenatum: ſunt exemplaria huius edit., eod. anno Pariſ. formulis typographicis deſcripta, et alia, quae paucis locis discedunt a Morelliana lectione, in fronte exhibent Lutetiae MDLXX. *apud Mich. Sonnium ſub ſcuto Baſileenſi, via Jacobaea;* alia, quae cum Sonnianis conſpirant, in fronte Lutetiae M.D.LXX. *apud Jacobum Dupuys,* in fine autem: *Lutetiae Pariſior.* Kalendis Febr. M.D.LXX. *Joannes Benenatus abſoluebat.* *) — Altera *Wolfii* graecolat. edit. (quae eſt tertia Heruagiana, in qua Wolf. multa correxit ex II. msstis et de coniectura,) continet Opera *Demoſthenis,* et *Aeſchinis,* atque *Vlpiani* commentarios, Baſil. 1572. mai. fol. II. tom. et bis recuſa eſt; primum Francof. 1604. fol. (quae

*) V. *Philologiſche Biblioth.* tom. I. part. 2. Gotting. 1770. 8. p. 40 ſq. in cenſura voluminis I. Reiskianae edit. Demoſth.

(quae tamen opusculorum nonnullorum sedem mutauit, Vlpiani scholia cuique orationi subiecit, et lectionum a Sylburgio ex libris quibusdam haud satis diligenter institutam habet collectionem,) et Geneu. 1607. fol. sordidis chartis expressa. — Francofurtanam edit. hinc inde emendatam renouare, multisque doctis Wolfii suisque, etiam Marklandi notis instruere coepit, multis nouis adiutus subsidiis, nec tamen, morte absumtus, absoluit, neque satis criticam, multo minus perfectam, quamquam splendide excusam, curauit editionem *Jo. Taylor.* Operis, quod quinque tomis constare debuerat, inscriptio haec est: Δημοσθένους, Αἰσχίνου καὶ Δημάδου τὰ σωζόμενα. gr. et lat. Primum prelo exiit *tomus tertius*, qui continet orationes, a Wolfio in tertiam classem relatas, Cantabrig. 1748. 4. tum *tomus secundus*, qui tenet orationes Demosthenis et Aeschinis aduersarias, ibid. 1757. Volumina igitur I. IV. V. quae Vlpiani commentarios aliaque continere debuerant, non prodierunt; eorum tamen collectanea post Taylori obitum ab Askew ad *Reiskium* mittebantur. Hic vero vir sagacissimus graeceque doctissimus, ad coniectandum tamen textumque de coniectura saepe mutandum valde procliuis, nouam plane omnium oratorum graecorum, Isocrate excepto, recensionem voluminibus XII. curauit Lipsiae 1770 —1775. 8. Duo prima voll. sunt inscripta: *Oratorum Graecorum, quorum princeps est Demosthenes, quae supersunt monumenta ingenii,* e bonis libris a se emendata, materia critica, commentariis integris Hieron. Wolfii, Jo. Taylori, Jer. Marklandi et suis, indicibus denique instructa edidit *Jo. Jac. Reiske, vol. I. partem priorem dimidiam Demosthenis tenens*, graece, cum praef. critica de editt. et codd. Demosth. — *vol. II. partem posteriorem dimidiam Demosthenis tenens, vna cum scholiis graecis e cod. Bauarico*

rico nunc primum editis, aliis ex Augustano fidelius redditis. In vol. VIII. (Lipſ. 1773.) p. 696 ſqq. ſunt *Taylori* prolegomena ad Demoſthenem, ex eius ſchedis relata; in voll. IX. X. et XI. exhibentur *adparatus critici ad Demoſthenem*, tenentes Wolfii, Taylori et Reiskii adnotatt. ad Demoſthen. et varietates lectionis, a Reiskio collectas; in vol. denique XII. vtiliſſimi *indices operum Demoſthenis*, a Reiskio confecti. — A ſplendore et nitore typorum chartaeque potius, quam a diligentia curaque editoris et interna vtilitate a cenſoribus laudatur editio, *Demoſthenis et Aeſchinis quae ſuperſunt*, quam *Athanaſ. Auger*, XXXIX. codd. msst. vſus, curare coepit gr. et lat. cum verſione noua, triplici indice, variantibus lectt. et breuioribus notis, cuius vero, quantum comperi, primum tantummodo volumen prodiit Pariſ. 1790. 4. typis Didot. *) Quaedam oratt. ſaepius ſudarunt ſub prelo: equidem in commemoratione paucarum, et potiſſimum recentiorum edd. acquieſcam. — *Olynthiaca* I. in lat. linguam verſa a *Phil. Melanthone*; hanc ſequitur verſio *Joach. Camerarii*, denique textus ipſe graecus: in calce, Hagenoae MDXXIII. 8. — *Tres Olynth.* a *Jo. Chaeradamo*, gr. Pariſ. 1528. 4. (duae perrarae editt.) — *Olynthiacae tres, gr. et lat. — cum methodo dialectica, rhetorica, grammatica et indice certiſſimo, ad ſcholarum vſum: per Nicol. Gallotum, Catalaunenſem:* in calce: Baſileae per Jo. Oporin. 1560. 8. — *Oratt. Olynthiacae tres et quatuor Philippicae, cum quibusdam aliis eiusdem argumenti, nunc primum adiectis.* — Argento-

*) Idem *Auger.* gallice vertit *Demoſthenis* et *Aeſchinis* oratt. additis notis aliisque commentatt. Pariſ. 1777. V. voll. 8. repet. ibid. 1783. aut 1788. VI. voll. m. 8. — et antea Demoſth. atque Aeſch. oratt. de corona, Pariſ. 1768. 8.

gentorati, excud. Theodos. Rihelius, sine nota anni, in 8. Margini hinc inde adscriptae sunt siue variae lectt. siue coniecturae. — *Selectae oratt. gr. de republica ordinanda, de classibus, de Rhodiorum libertate, de Megalopolitis, de foedere Alexandreo, Olynth. tres, Philippicae IV.* *) Londini 1672. 12. et 1686. 12. — Eaedem (excepta or. de foedere Alex.) Londin. 1726. 12. gr. et lat. ib. 1746. 8. — *Selectae oratt.* (Philippica I. et tres Olynth.) ad codd. MSS. recensuit, textum, scholiasten et versionem plurimis in locis castigauit, notis insuper illustrauit *Ricard. Mounteney.* Praefiguntur (Jo. Chapmani) obseruatt. in commentarios Vlpianeos. Cantabrigiae 1731. 8. — ed. II. emendatior Londini et Etonae 1748. 8. — Etonae 1755. 8. — Londini et Etonae 1764. 8. — 1771. 8. — Londini 1778 et 1785. 8. — *Oratt. Philippicae* omnes. Interpretationem denuo castigatam et notas aliquot adiecit *Jos. Stock.* Dublin. 1774. 8. II. voll. — Prima orat. *Philippica* cum notis germanicis, Magdeburg. 1810. 8. — Oratio *aduersus Leptinem*, gr. et lat. edidit *Jo. Taylor* (1741.) 4. Sed multo praestat editio illius orationis, cum scholiis veteribus et commentario perpetuo critico atque exegetico rerum ac verborum eoque doctissimo. Accedit *Aelii Aristidis* declamatio eiusdem caussae. — cura *Frid. Aug. Wolfii,* Halis Sax. 1789. mai. 8. graece. Noua est textus graeci, praecipue scholiorum recensio, et praemissa sunt egregia prolegomena. Eamdem orat. in vsum auditorum imprimi curauit *Birg. Thorlacius* Hauniae 1803. 8. — *Oratt. Philippicae* et *Olynthiacae*; gr. et lat. Glasguae 1750.

*) *Philippicam quartam Wolf.* in prolegg. ad ed. suam or. adu. Leptinem p. LX. not. cum Valckenario habet suspectam:, idem ibid. p. LXXIV. orat. *de ordinanda republ.* ab aliquo declamatore ex aliis Demosth. oratt. consutis pannis confectam putat.

1750. 12. — *Oratt. Philippicae,* gr. et lat. Dublin. 1754. 12. II. voll. — eaedem, gr. Glasguae 1762. 12. — *Demosth. erste Rede gegen Philippos,* (graece, ex recens. *Reisk.* paucis mutatis,) *mit einigen Anmerkungen,* Magdeburg. 1810. 8. — Oratt. duae, vna *Demosthenis contra Midiam;* altera *Lycurgi* contra Leocratem, gr. et lat. e recensione et cum notis *Jo. Taylori,* Cantabrig. 1743. 8. — Orat. *in Midiam,* in vsum praelectionum edidit, notis criticis et exegeticis instruxit *G. L. Spalding.* Berol. 1794. 8. — *Aeschinis* (contra Ctesiphontem) et *Demosthenis* (de corona) *oratt. duae contrariae:* et Jo. Sturmii commentariol. in easdem hecatommeres: cum praefat. *Edonis Hilderici,* D. Altorf. 1581. 8. graece. — Duae illae orationes, aut oratio tantum *de Corona,* (quae est ipsa corona orationum Demosthenicarum,) aliquoties seorsum editae sunt atque illustratae, e. g. a *P. Foulkes, J. Freind.* Oxon. 1696. 8. quae correcta, sequentes vero editt. repetitae vitiosae esse dicuntur. — a *Jos. Stockio,* Dublin. 1769. 8. II. tom. — *Demosth.* pro corona: *Aesch.* in Ctes. gr. e recensione et cum notis *Ern. Car. Frid. Wunderlich,* Gottingae 1810. 8. — cum *Lysiae* orat. *funebri* in vsus scholar. gr. Gothae 1778. 8. — et v. ad §. 70. — *Demosthenis* et *Aeschinis* oratt. de falsa legatione, ab *Henr. Brooke,* gr. lat. Oxon. 1721. 8. Eaedem, itidemque contra Ctesiphontem et de Corona, cum notis varior. a *Jo. Taylor.* Cantabrig. 1769. 8. — Ego edidi orat. *de corona,* gr. et lat. e rec. *Jo. Taylori,* cum eiusdem et Wolfii, Marklandi, Palmerii, J. Jac. Reiskii, meisque animaduerss. Altenb. 1769. 8. — Or. *de corona,* gr. et lat. Glasguae 1782. 8. — Oratt. (XII.) de republica ad populum habitae, Latio donatae a *Jo. Vinc. Lucchesino,* cum textu graeco e regione adposito, et notis criticis et historicis. Romae

1712.

1712. 4. — Eaedem cum Wolfiana interpretatione, denuo castigata et notis historicis *J. V. Lucchesinii.* Acc. *Philippi* epistola. Edidit *Guil. Allen.* Londini 1755. 8. II. voll. — *Plutarchi* libellus de superstitione et *Demosthenis* oratio funebris in laudem Atheniensium, qui fortiter pro patria pugnando caesi sunt ad Chaeroneam, gr. et lat. cum integris notis Reiskii et aliorum. Denuo recensuit, varias lectt. trium codd. msst. et suas animaduersiones adiecit *Chr. Frid. Matthaei,* Mosquae 1778. 12. — Oratio *de pace,* graece. Acced. notae, scholia, et *Andreae Dunaei* *) praelectiones: curauit *Chr. Dan. Beckius.* Lips. 1799. min. 8. Edit. critica et egregia. — *Epistolae* VI. gr. in Aldina epist. collectione 1499. 4. — in Opp. Demosthenis atque Aeschinis, a Wolfio editis; ac separatim *Demosth.* et *Aeschinis* epistolae, gr. Paris. ap. Chr. Wechel. 1546. 1550. 1552. 4. — Addantur nonnullae versionum editt. Rarissimis libris adnumeratur: *Vier zierliche und schöne Oratt. oder Reden des alten fürnehmsten Redners Demosthenes — an seine Mitbürger zu Athen gethan. Erstlich ausz griechisch. Sprach ins Latein, nachmaln durch — Hieronym. Boner — aus dem Latein ins tütsch transferiret u. beschriben.* August. Vindel. 1543. fol. de quo libro v. *A. Krause* in *Intellig. Blatt zur N. Leipz. L. Z.* 1809. nr. 35. p. 565 sq. — In linguam quoque germanic. conuerterunt et partim illustrarunt *Jo. Jac. Reiske* omnes oratt. *Demosthenis* et *Aeschinis,* Lemgou. 1764—1769. m. 8. et mutato tantum primo folio, cum nota anni 1772. V. voll. — *A. G. Becker* selectas quasdam eorum-

*) *Andreae Dounaei* (Downes) praelectt. in *Philippicam de pace Demosthenis* primum prodierunt Londin. 1621. 8. isque cuique commentarii particulae addidit et graecam lectionem et versionem latinam.

eorundem orationes, fasc. I. Halis Sax. 1797. mai. 8. — *Jo. Mich. Heinze* tres Olynthiac. oratt. in minor. suis german. scriptis s. libell. Gotting. 1789. 8. — Easdem melius *Frid. Jacobs* in *Wielandi Attisch. Museum*, tom. IV. fasc. 2. pag. 1 sqq. idemque primam *Philippicam* orat. tom. III. fasc. 3. p. 414 sqq. Idem *Frid. Jacobs*, seruato ordine chronologico, bene vertit XIII. oratt. vna cum epistola Philippi ad Athenienses, singulisque oratt. praemisit egregias introductiones, atque eruditas subiunxit obseruatt. et inscripsit libr. *Demosthenes Staatsreden, übersetzt und mit erläuternden Anmerkungen versehen* etc. Lips. 1805. min. 8. Omisit vero quartam Philippicam et orat. de ordinanda republica, quas cum aliis nonnullis VV. DD. suspectas habet: idemque p. 513 sq. dubitat de integritate orationis aduersus Philippi epistolam. — *G. Frid. Seiler* orat. *de corona* et *Lysiae orat. funebrem* in linguam teutonicam transtulit et praemisit vitam ac notationem Demosthenis, Coburgi 1768. 8. — *Anglice* vertit et exposuit *Thom. Leland* orationes contra Philippum, Londini 1756. 4. correct. ibid. 1770. et 1777. 8. — Oratt. (on occasions of public deliberation,) addita orat. *Dinarchi*, Lond. 1760. 4. rec. ib. 1763. 8. et Londini 1777. 8. — Easdem oratt. *Demosthenis*, cum *Aeschinis* atque *Demosth.* oratt. de corona, Londini 1771. 4. et oratt. *Aeschinis* ac *Demosthenis* de corona, tertium vol. Lond. 1770. 8. et 1777. 8. — Oratt. *Demosthenis* vertit anglice, addiditque notas criticas atque historicas *Phil. Francis*, Lond. vol. I. 1757. vol. II. 1758. 4. rec. ib. 1775. 4. II. voll. — In linguam *italicam* transtulerunt Oratt. *Jo. Baptista Noghera*, Mediolani 1753. 8. — oratt. *Philippicas Felletti*, abbas, Venet. 1715. 8. et 1744. 12. Abbas *Cesarotti* ital. interpretatus est et edidit omnia opp. Demosthenis cum notis eruditis et Tou-

Tourreilii praefatione historica atque historia Athenarum post Demosthenis tempora, Patau. 1775. II. voll. — In Gallo-Francicam linguam conuerterunt *Tourreil* Philippicas cum animaduersionibus, à Anvers 1707. 8. et in eius Operibus, Paris 1721. 4. II. voll. — *Pet. Lud. Claud. Gin* oratt. politicas, n. oratt. III. Olynth. Philippicas, et inter has secundum temporis ordinem oratt. de pace, Haloneso, Chersones. et de epistola Philippi. Paris. 1791. 8. II. voll. — *Ged. le Cointe* orat. aduersus Leptinem, Gotting. et Leidae 1756. 8. — *Cl. Fr. X. Millot* oratt. Aeschinis et Demosthen. de corona, Lugd. 1764. 12. — Plures versiones et editiones, aliaque scripta, in quibus vita Demosthenis aut loca orationum illustrantur, alibi adtuli. Pauca igitur h. l. memorabo. — Vitae comparatae *Aristotelis* et *Demosthenis*, Olympiadibus ac Praeturis Atheniensium digestae ab *Andr. Schotto*, Antwerp. S. J. Augustae Vindel. 1603. 4. — D. *Jenisch ästh.-crit. Parallele der beyden grössten Redner des Alterthums, Demosthenes und Cicero: nebst vier Musterreden derselben aus dem Griech. und Lat.* Berol. 1801. mai. 8. — Oration. *de Haloneso* Demostheni, cui vulgo abiudicatur, vindicat, adiectis sub finem obseruatt. maximam partem criticis, — *Beniam. Gotthold Weiske*, Lübben. 1808. min. 4. Abiudicarunt eam Demostheni cum Libanio, qui eam Hegesippo tribuit, et aliis veteribus Hieron. Wolf. Valcken. in diatribe de fragmm. Euripidis p. 253. et Jacobs; e contrario Weiske cum Dionysio Halicarn. Quinctiliano, Aristide et Harpocratione eam adserit Demostheni. Conf. tamen censorem in *Jen. A. L. Z.* a. 1808. nr. 143. p. 535 sq.

77. *Aeschines*, Atheniensis, aequalis et aduersarius Demosthenis; quo quidem excepto, latior est et audentior atque excelsior reliquis oratoribus grae-

graecis. (v. *Quintil.* I. O. libr. XII. 10. §. 23. et X. 1. §. 77.) A Demosthene oratione de corona habita victus, Rhodum concessit in exsilium, ibique scholam aperuit; denique Samum transmigravit, vbi LXXV annos natus e vita migrauit. Eius tres, quae supersunt, *oratt.* cum Demosthenicis sunt editae: nouissime et plenissime a *Reiskio* cum eius, Taylori, aliorumque notis et indice II. voll. siue in voll. III. et IV. orator. graecor. Additae sunt vel. tertio p. 649 sqq. *Aeschinis epistolae;* p. 713 sqq. scholia gr. in Aeschin. et in vol. quarto p. 1245 sqq. doctus *Christiani Frid. Matthaei* libellus de Aeschine oratore, antea Lipsiae 1770. 4. ad disceptandum propositus. *Aeschinis* orat. in Ctesiphontem, Glasguae, typis Foulis, 1779. 12. — et in vsum praelectionum, recens. *E. C. F. Wunderlich*, (et separatim et cum *Demosth.* orat. de Corona,) Götting. 1810. 8. — *Epistolae Aeschinis* separatim sunt editae Louanii in offic. Rutgeri Rescii, 1536. 8. — Düsseldorp. 1568. 8. — vitiose per *Jo. Caselium*, Rostochii, 1578. 8. — plenissime cum notis suis et variorum et lectionis varietate, et addita vna, quae superest, *Aeschinis Socratici* epistola, edidit eas *Jo. Sam. Sammet*, Lips. 1771. 8.

78. *Aeneas*, Tacticus, secundum *Casaubonum* et *Saxium* in Onom. liter. I. p. 73. vixit circiter Olymp. CIV. 2. ante C. N. 361. V. C. 391. et, iisdem suspicantibus, forte *Stymphalius*, Arcadum imperator, qui circa tempus pugnae ad Mantineam illius gentis res administrauit. Ex Aeneae commentariis de arte imperatoria superest *liber tacticus* et *de obsidione toleranda*, editus primum atque explicitus a *Casaubono* post Polybium. Hinc adhaeret reliquis Polybii editionibus. — Ex cod. Mediceo loca quaedam emendauit *Jac. Gronou.* in libello inscripto: *Jac. J. F. F. Gronouii* supplementa lacunarum in *Aenea Tactico*, Dione Cassio

Cassio et Arriano de expedit. Alexandri M. Lugd. Bat. 1675. 8. — *G. H. C. Koesii* Epistola ad Bredowium, e tribus Aeneae Tactici Codd. Pariss. textum commentarii eius obsidionalis corrigens, in Bredowii Epistolis Parisiensibus p. 110 sqq. — Commentar. in Aeneae tacticam et Graecorum militiam, in sermone Gallo-Franc. scripsit *Comte de Beausobre*, Paris. 1757. 4. II. voll.

79. *Theopompus, Chius*, Isocratis discipulus, vixit Olymp. CV. 3. ante C. n. 356. V. C. 396. Philippi Macedonis, Alexandri et successorum aetate: insignis orator et grauis historicus, idemque superbus et (vti quidem dicitur a Cornelio Nep. VII, 11, 1. vbi vid. Stauer. in ed. tertia et notam ad nouissim. Fischeri edit.) maledicentissimus, ab aliis tamen laudatur aut excusatur. Varia scripsisse fertur; praecipue memorantur *ἱστορικοὶ λόγοι*, *historiarum* de rebus Graecorum barbarorumque *libri*. Quaedam seruata sunt fragmenta, et nonnulla collecta in Historia Acad. Paris. inscription. tom. XIV. *Frid. Koch* promiserat fragmenta illius aliorumque quorumdam deperditorum historicorum edere, egeratque de eius aetate, scriptis, genere scribendi et fide historica in progr. de Theopompo Chio historico, Graecorum quondam celeberrimo, Stettini 1792. 8. dein euulgauit *Prolegomena ad Theopompum Chium*, ibid. 1803. 4. in quibus defendit eum contra dura Polybii aliorumque iudicia, neque tamen negat, in eius opp. reperiri acerbitatis et petulantis audaciae, quae vitia fuissent Chiorum propria, vestigia, ostenditque, eum fuisse a Cornelio Nep. compilatum: conf. tamen censuram in *Jen. allg. L. Z.* a. 1804. nr. 50. p. 395 sqq. Add. *Scheffer.* et *Kühn* ad Ael. V. H. libr. III. cap. 18 init. et *Perizon.* ib. ad fin. capitis p. 242 sq. et 252. edit. Gronov. *Ruhnken* in historia crit. orator. gr. p. 87 sqq. et quae

quae scripsi in Introduct. I. p. 429 sq. *) atque in Supplement.

80. *Lycurgus* Atheniensis, natus circ. Olymp. XCIII. et denatus Olymp. circ. CXIII. Platonis atque Isocratis discipulus: generis nobilitate non minus, quam morum integritate, verborum fide, vitaeque temperantia clarus, in republica summos honores praemiaque amplissima, etiam post mortem, consequutus est. Vt vero in vita, ita quoque in accusando iureque dicendo atque orationibus fuit admodum seuerus; Demosthenis amicus, et perpetuus Philippi atque Alexandri M. hostis. Vnica tantum superest *oratio contra Leocratem*, edita in Collectionibus oratorum gr. Aldina, Stephaniana, Hanouiana, gr. et lat. et Reiskiana, graece, vol. IV. p. 105 sqq. cum Taylori praefat. (in qua de Lycurgi aetate, vita moribusque agitur,) eiusque et Reiskii notis. Separatim edita est a *Phil. Melanthone*, Witteberg. in offic. Jo. Lufft, 1545. 8. gr. et saepius; — a *Jo. Tayloro*, vna cum Demosth. oratione contra Midiam, notisque, Cantabrig. 1743. 8. — a *Jo. Gottfr. Hauptmanno*, e recensione Taylori, cum eius aliorumque selectis et ipsius Hauptmanni copiosis notis, praemissis quibusdam commentatt. de Lycurgi vita et scriptis, praeceptis morum, rhetorica eloquutione, attica dialecto, stilique Lycurgei cum N. T. stilo consensione, Lips. 1751. 8. iterum, paucis accessionibus factis, ibid. 1753. 8. gr. — a *Jo. Henr. Aug. Schulze*, gr. cum notis germanicis, Brunsuici, 1789. 8. et a *B. Thorlacio* in vsum auditorum, Hafniae, 1804. 8.

De *Maracho* s. *Malacho*, poeta Syracusano, tem-

*) Vbi etiam de *Monimo*, Syracusano, haud ignobili philosopho Cynico, et florente haud longe ab initio Olymp. 113. pauca tradidi, etiam laudaui *Mongitor*. in Bibl. Sicula tom. II. p. 81 sq.

tempore Aristotelis, v. *Mongitor.* in Bibl. Sicula tom. II. p. 30.

81. *Aristoteles*, natus est Stagiris, vrbe Macedoniae, in sinus Strymoniaci littore sita, a. C. n. 384. Olymp. XCIX. 1. et Chalcide, oppido ad Euripum sito, Olymp. CXIV. 3. ante Chr. nat. 322. aetatis LXIII. vita decessit. Parentibus vita functis, a Proxeno quodam Atarnensi liberaliter educatus litterisque eruditus est. Postea venit Athenas et ad philosophiam animum conuertit, ac Platonis consuetudine atque institutione per viginti annos vsus esse dicitur. Num vero discidium inter illos ortum et Aristoteles ingratus fuerit, id dubium est, et alii adfirmant, alii negant. Platoni quidem mortuo quia Speusippus in Academia successit, ad Hermiam, Atarnensium in Mysia tyrannum, se contulit; quo interemto, profugit Mitylenen. Inde a Philippo rege humanissime excitus ad formandum Alexandri adolescentis ingenium moresque fingendos, in Macedoniam abiit, atque tum patri tum filio adeo probauit operam, vt ab vtroque summis honoribus muneribusque adficeretur. Alexandro autem expeditionem moliente Asiaticam, Athenas commigrauit, et in *Lyceo*, gymnasio in suburbio et loco arboribus consito, per tredecim annos frequenti auditorio sui fecit copiam, et ex eius schola permulti, in his postea clarissimi homines prodierunt, eiusque sectatores vocati sunt *Peripatetici*, de cuius quidem nominis origine VV. DD. non consentiunt: ingentem vero *Peripateticorum* numerum coëgit *Fabric.* B. Gr. III. p. 458 sqq. Tradidisse autem horis matutinis dicitur paucis iisque familiarissimis disciplinas *acroamaticas*, h. e. philosophiam subtiliorem et remotiorem, dialecticam et naturae contemplationem; tempore autem vespertino, coram omnibus, quotquot adesse vellent, *exotericas*, h. e. minus graues et leuiores. Hinc discrimen

crimen librorum Ariſtot. *acroamaticorum* et *exotericorum* ortum eſt *). Alexandro e viuis excedente, Ariſtoteles ad odium inuidorum effugiendum, praecipue quum animaduerteret, inimicos conſpiraſſe, vt ipſum impietatis nouaeque religionis accuſarent, Chalcidem, oppidum ad Euripum ſitum, Olymp. CXIV. 2. clam ſeceſſit, ibique ſequenti anno diem obiit ſupremum. Summus acutiſſimusque fuit philoſophus, ſolers naturae perſcrutator, veri nouique inprimis ſtudioſus, qui multa primus vel inuenit, vel in artis formam redegit, at propter ſpinoſum, breue maximeque conciſum ſcribendi genus, aliasque cauſſas saepe obſcurus difficilisque intellectu. Vt a multis nimis eſt laudatus, ita ab aliis nimis culpatus, atque vel plagiariis adnumeratus, vel atheismi **) eſt accuſatus. Eius tamen philoſophia, quae varias ſubiit mutationes, atque a Platonica et Stoica philoſophia interdum diuque quaſi demerſa, ſaltem obſcurata fuit, pluribus ſaeculis, praeſertim a ſaeculo VI. poſt Chr. n. ſumma floruit auctoritate; nec hodie deſunt eius vel admiratores vel vituperatores. Sed de virtutibus vitiisque Ariſtotelis huiusque philoſophiae (vitia autem haud raro plus iuſto exaggerata fuiſſe, et plures in eo nituiſſe ingenii animique virtutes, haud facile negabit aequus atque rerum intelligens iudex,) et controuerſiis inde enatis, librisque Ariſtotelicis Bru-

---

*) Accurate copioſeque de iis egit *Jo. Gottlieb Buhle* in disputat. de diſtributione librorum Ariſtotelis in exotericos et acroamaticos, eiusque rationibus et cauſſis, Gottingae 1786. 8. et in primo editionis, ab illo curatae, vol. p. 107 ſqq.

**) Conf. *Jo. Franciſci Buddei Lehrſätze v. der Atheiſterey u. dem Aberglauben*, ed. II. Jenae 1723. 8. p. 33 ſqq. vbi plures citantur variorum ſententiae; *Jo. Ge. Walch* exercitat. de atheiſmo Ariſtotelis, in Parergis academic. Lipſ. 1721. 8. p. 197 ſqq. — *Jo. Seuerin. Vater* disp. Vindiciae theologiae Ariſtot. Halis, 1795. 8.

Bruckerus aliique historiae philosophiae conditores, et alii VV. DD. abunde disputarunt; conf. *Buhle* ad vol. I. ab initio, vbi et vett. Gr. notitias de eo repetiit atque illustrauit, et p. 80. sqq. Aristotelis vitam composuit atque per annos digessit, ac p. 153 sqq. confecit elenchum codd. , et editionum librorum Aristotelis, atque enumerauit interpretes graecos, arabicos atque latinos. Aristoteles vero multa immensae eruditionis acutique iudicii monumenta reliquit, in quasdam classes diuisa. Numerantur autem libri 1) logici, 2) rhetorici, 3) poetici, 4) physici, 5) physiognomicon, 6) problemata, 7) metaphysici, 8) mathematici, 9) ethici; quibus accensentur carmen siue paean in Hermiam, epistolae ac testamentum. Quaedam scripta periisse *), aut Aristoteli falso adscripta dicuntur. Aristotelica autem philosophia quum per multa saecula vnice fere dominata esset, haud mirum videtur, numerum et editorum et interpretum esse haud exiguum. Ego vero h. l. primum Operum omnium, dein singulorum librorum potiores editiones tantum nominare possum, omissis editionibus, vt plurimum raris quidem, e versione latina ab a. 1473—1495, partim facta ex arabico Averhois, partim e graeco, cura inprimis Theodori Gazae, Thessalonicensis, Joan. Argyropuli et Leonardi Aretini, atque lat. versionibus, quae sequentibus saeculis prodierunt. Editio opp. Aristot. cum aliis opp. prin-

*) Neque vero tot periisse libros, neque tot ab Aristotele esse scriptos, quot multi tradiderunt, docet vberius, multaque de Aristotele disputat *Buhle* in recitatione de libris Aristotel. qui vulgo in deperditis numerantur etc.: cuius summa legitur in ephem. litt. Gotting. 1800. no. 207. p. 2057 sqq. Idem V. D. in: *Biblioth. der alten Litter. und Kunst*, part. 4. probare studuit, partes tantum quasdam Metaphysicae Arist. esse genuinas, et ibid. partic. 10. de ordine librorum Aristotelicor. disputat.

princeps gr. *Aldina*, 1495. 1497. 1498. in fol. min. V. voll. desunt tamen libri de arte dicendi et de arte poëtica: de hac rarissima editione praeter Buhlium l. c. p. 210 sqq. consules *Dau. Clement* Bibliotheque curieuse, histor. et critique tom. II. p. 91 sqq. vbi a pag. 85. plures editt. librorum Aristotelicorum rariores recensentur, atque *Hamberger* in *Zuverläſſigen Nachrichten* etc. vol. I. p. 267 sqq. — Plenior, additis duobus illis libellis, quibus caret princeps edit., et castigatior edit. per *Desid. Erasmum Roterodamum*, qui socium habuit Simon. Grynaeum, graece, *Basil.* ap. Jo. Bebelium, 1531. II. voll. fol. — repetita, gr. ibid. 1539. II. voll. fol. — Noua recensio et editio, quae pluribus dotibus se distinguit a prioribus, *Basileae* per Jo. Bebelium et Mich. Isingrinium, gr. cum praef. Erasmi, 1550. II. voll. fol. — Critica est editio, cui liber *de sensibus* primum accessit, minor *Aldina* in 8., cum Theophrasti historia plantarum aliisque opusculis, studio *Jo. Baptist. Camotii*, cum praef. Frid. Turisani, collatis libris et msstis et editis, aliorumque commentationibus, VI. voll. Prodierunt in lucem 1551—1553. — Emendatior tamen et locupletior est Opp. Aristotel. et nonnullorum aliorum ed. *Friderici Sylburgii*, gr. cum varr. lectt. notisque, Francof. 1587. 4. gr. XI. tomi, qui tamen non vno eodemque anno sunt excusi, et singuli peculiares habent inscriptiones, atque iam 1577. Wechel. typis suis meliores tantum edd. dedit recusas. — A lectione Sylburgiana parum discessit, quaedam tamen meliora reddidit, et ex ingenio textum aliquoties emendauit, adscriptis ad oram libri et interpretum veterum recentiorumque et aliorum virorum DD. emendationibus, gr. cum latinis interpretationibus partim recentiorum, partim veterum interpretum, *Isaac. Casaubonus*, Lugduni ap. Guil. Laemar. 1590. fol. II. voll. Haec edit.

edit. aliquoties est repetita gr. et lat. etiam per *Jul. Pacium*, Geneuae 1597. 8. II. voll. ap. Guil. Laemar. et ibid. 1607. 8. II. voll. ap. Sam. Crispinum *), atque, vt plurimum quidem, a *Guil. du Val*, gr. et lat. cum variis accessionibus notisque, Lutet. Paris. 1619 et 1629. fol. II. voll. — tum cum noua propaedia ad philosophiam aliisque nonnullis, ab eodem Duuallio additis, ibid. maioribus typis, 1639 et 1654. fol. IV. voll. — Nouissimam optimamque edit. Opp. Aristot. *Jo. Gottlieb Buhle* primum indixit in commentat. quadam, Gottingae 1790. 4. tum parare coepit, et inscripsit: *Aristotelis Opp. omnia*, graece, ad optimorum exemplarium fidem recensuit, annotationem criticam, librorum argumenta, et nouam versionem lat. adiecit *J. Theoph. Buhle*, Biponti ex typographia societatis, a. 1791—1794. in 8. quatuor volumina: tum vol. V. Argentor. a. VIII. reip. Primum vol. ornant varia praemissa, quae ad historiam Aristotelis, eius opp. codd. msst. edd. et interpretes pertinent, et in praef. ad reliquos tom. iudicat de opusculis et editionibus. Ordinem vero operum mutauit meliusque accommodauit connexioni doctrinarum. Conf. longam censuram in *Jen. allg. L. Z.* a. 1797. nr. 233—235. et de vol. V. ibid. a. 1805. nr. 222—225. vbi multa loca *artis poeticae* aliter emendantur aut explicantur. — Venio igitur ad singulorum librorum editiones, potissimum graecas, separatim factas. — In Aristotelis Κατηγορίας e Graecis plures sunt commentati, Porphyrius, Ammonius, Hermeae filius, Simplicius, Mich. Psellus, Dexippus, Jo. Philoponus. E latinis interpretationibus exstant *Seuerini Boethii* lib. IV. De *Perionii* libris, huc pertinentibus, meritisque egi in Introd. I. p. 438 sq. et ad Fabri-

*) Conf. Kapp in praef. ad edit. lib. de mundo, p. XII sq. de duplici edit.

Fabricii B. Gr. III. p. 330 ſq. Add. *Guil. Traugott Krug* proluſionem: Obſeruationum criticarum et exegeticarum in Ariſtotelis librum *de Categoriis:* partic. I. de libri ſinceritate. Lipſ. 1809. 4. Krug oſtendit, in vltima libri parte integram Hypotheoriam eſſe ſpuriam; in Protheoria ſupereſſe tantum fragmentum magnum Ariſtotel. libri de Categoriis; reliqua in illa eſſe haud ſincera. — *Porphyrii* introductio. *Ariſtotelis* Praedicamenta, Periherminias, priora reſolutoria, poſteriora reſolutoria, Elenchi, gr. Florent. per haer. Ph. Juntae, 1521. 8. — *Ariſt. Organon* et *Porphyrii* Iſagoge, gr. Louanii 1523. 4. — *Organum*, gr. Venet. 1536. 8. — *Ariſtot. Praedicamentorum liber*, gr. permultis priſtino nitori reſtitutis e vetuſtis codd. et interpretibus graecis, per *Jo. Oliuar. Valentinum*, Pariſ. ex offic. Chriſti. Wechel. 1538. 4. Idem ibidem, a. 1537. 4. edidit et caſtigauit *Porphyrii Iſagogen*, gr. — *Ariſtot. Categoriae*, gr. cum graecis *Simplicii* in eosd. commentariis et latinis *Juſti Velſii* ſcholiis, Baſil. ap. Mich. Iſingrin. 1551. fol. — Aliis miſſis, laudanda venit editio: *Ariſtotelis* — *Organum*, h. e. libri omnes ad logicam pertinentes, gr. et lat. *Jul. Pacio* interprete, cum argumentis et tabulis ſynopticis, Morgiis, 1584. 4. Poſtea nouis ſubſidiis inſtructus iterum ad recognoſcendum atque emendandum contextum gr. acceſſit, ediditque: *Organum*, gr. et latine, *Jul. Pacio a Beriga* interprete etc. Francof. ap. her. Andr. Wechel. 1592. 8. — repetita eſt, quamquam in fronte auctior: *Organum*, gr. et lat. *Jul. Pacius a Beriga* recenſuit, atque ex libris tum msstis tum editis emendauit: e graeca in lat. linguam conuertit: tractatuum, capitum, et particularum diſtinctionibus ac perpetuis notis illuſtrauit. Francof. 1598. 8. et ſaepius deinceps repetita eſt haec editio. — Editio tertia, emendatior auctiorque, acce-

accedente eiusd. *Pacii* commentario analytico in vniuersum Organon etc. Geneu. 1605. 4. Habemus quoque epitomen Organi Aristotelici a nonnullis graece confectam editamque, gr. et lat. et doctum opus esse dicitur: Εἰσαγωγὴ λογικὴ ἤτοι προδιοίκησις εἰς ἅπασαν τὴν λογικὴν μέθοδον τοῦ Ἀριστοτέλους, συντεθεῖσα μὲν παρὰ — Γεωργίου Σουγδούρη· — τύποις δὲ ἐκδοθεῖσα ὑπὸ Ἰωάννου Καρατζᾶ, τοῦ ἐκ τῆς Λευκοσίας τῆς Κύπρου. Ἐν Βιέννῃ 1792. ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ Βαουμαϋστέρου. in 8. — *Aristot. Problemata et Metaphysica*, gr. Basil. 1531. fol. — *Problemata*, gr. et lat. ex versione *Lud. Septalii*, cum eiusd. commentariis, Lugd. 1632. fol. — *De naturali auscultatione*, cum paraphrasi *Themistii*, gr. excud. Christi. Wechel. Paris. 1532. 4. — *Aristotelis* (ἐκ τοῦ περὶ ἀκουστῶν,) *et Theophrasti scripta quaedam, quae vel numquam antea, vel minus emendata, quam nunc, edita fuerunt, graece, cum Henr. Stephani ad calcem annotatt.* ex offic. H. Stephani, Paris. 1557. 8. — *Physicae auscultationis, siue doctrinae naturalis libri VIII.* gr. et lat. cum commentariis analyticis, auct. *Jul. Pacio a Beriga.* Francof. ap. her. Wechel. 1596. 8. Hanou. 1608 et 1629. 8. — Idem *Pacius* cum commentario edidit *Aristot. de anima libr. III.* *) gr. et lat. Francof. 1596. 8. rec. Hanou. 1611. 8. et Francof. 1621. 8. — *Historia animalium*, gr. et lat. cum versione et commentariis *Jul. Caes. Scali-*

---

*) *Aristoteles über die Seele. Aus dem Griechischen übersetzt und mit Anmerkungen begleitet von Mich. Wenzl Voigt*, Francof. et Lips. 1794. 8. — Memorandum est *Collegium psychologicum*, in quo maxime controuersae quaestiones circa libros III. *Aristotelis de anima* proponuntur, ventilantur, explicantur, adornatum — a M. *Jo. Conr. Dannhawero*, Altorph. 1627. 4. Constat VII. dissertationibus, quas enumerat *Kiefhaber* in *Allg. litt. Anzeiger*, Lips. a. 1801. nr. 89. m. Jun. p. 852 sqq.

Scaligeri atque animaduerss. *Phil. Maussaci*, Tolosae 1619. fol. — graece, cum versione gallica, variis lectt. notisque per *A. G. Camum*, Paris. 1783. II. voll. 4. — Optima et doctissima editio est: *Aristotelis de animalibus historiae libri X.* gr. et lat. Textum gr. ad fidem librorum scriptorum recensuit, *Jul. Caes. Scaligeri* versionem diligenter recognouit, commentarium amplissimum indicesque locupletissimos adiecit *Jo. Gottlob Schneider*, Lips. 1811. IV. voll. Sunt quidem nonnisi nouem libri genuini, (quorum capita Schneider aliter, ac vulgo fit, diuisit;) decimus enim, qui vulgo additur, liber, siue potius libri fragmentum, et a consilio philosophi et ab ingenio eius et oratione abhorret, vnde etiam Camus nuper exclusit: sed quoniam tamen iam a remotissima inde antiquitate in societate reliquorum librorum fuit, Schneider. passus est in hoc antiquo consortio manere et postremum locum occupare. *) — *Aristot.* commentationum *de natura* libri VIII. *de coelo* IV. *de ortu et interitu*. II. *Meteorologiκῶν* IV. *de anima* III. et *parua Naturalia*; graece cum variis lectt. ap. Guil. Morel. Paris. 1561. 4. et saepius. — *De coelo, ortu et interitu, meteorologica, de mundo, parua Naturalia*, gr. et lat. per *Jul. Pacium*, Francof. 1601. 8. — Lib. *de mundo* siue epistola de Vniverso ad Aristotelem, quem librum alii adferunt Aristoteli, alii autem abiudicant, aliquoties seorsim editus est: ex. gr. graece, cum *Guil. Budaei* versione lat. et *Simon. Grynaei* scholiis: acc. Philonis et Cleomedis libri, gr. et lat. Basil. 1533. 8. Est repetitio ed. Erasmicae in contextu, sed vitiis typograph. aucta aut potius foedata. —

 graece,

*) Plura de hac praeclara editione leges in Actis Seminarii regii et societatis philolog. Lipsiensis, curante *Christian. Dan. Beckio*, vol. I. p. 452 sqq.

graece, cum interpret. latina et L. Apuleii et Guil. Budaei, cum scholiis et castigatt. *Bonauenturae Vulcanii.* Acc. seorsim *Georgii Cyprii* encomium maris, gr. et *Pauli Silentiarii Iambica.* Lugd. B. ex offic. Plantin. ap. Franc. Rapheling. 1591. 8. — Liber *de mundo*, gr. et lat. Glasguae 1745. 12. — a *Batteux* cum vers. gallica et obseruatt. vna cum Ocello Lucano ac Timaeo Locr. Paris. 1768. 8. — Nouissima, eaque critica bonaque editio est *Jo. Christi. Kappii*, gr. cum notis et doctis quatuor excursibus, Altenb. 1792. m. 8. — Germanice vertit sec. recensionem Batteusii, et adnotatt. subiunxit *J. G. Schultess* cum inscriptione: *Aristoteles Brief an Alexander den Grossen über die Welt* etc. Tiguri 1782. 8. — *Liber de mirabilibus auscultationibus* *) explicatus a *Jo. Beckmann*, cum animaduerss. Steph., Sylburgii, Is. Casaub., Niclasii et Heynii etc. Gottingae 1786. 4. **) — Libri V. *de animalium generatione*, cum *Philoponi* commentariis, gr. Venet. 1526. fol. repet. Lugd. 1560. 12. et 1570. 12. — *Metaphysica* cum commentariis *Thomae Aquinatis*, Venet. 1502. fol. — *Physica* et *Metaphysica* cum commentar. et dialogo *Jac. Fabri* per Henr. Stephan.

---

*) Conf. *Sallier* in Histor. acad. Par. Inscript. tom. VII. p. 273. et IX. p. 57. *Cami* comment. in librum de mirabilibus auscultatt. in Mem. de l'Institut national des Sciences et Arts pour l'an IV. de la Republique: Litterature et B. A. tom. II. Paris. an. VII. 4. p. 195—271. Agit is de codd. de auctore, quem quidem Aristotelem fuisse iudicat, sed tantum fuisse eius collectanea, quae postea elaborasset, probat ex comparatione nonnullorum locorum; docte etiam disputat de cap. 52. eiusque textu corrupto. E contrario *Schneider* in Periculo crit. in Anthologiam Constantini Cephalae p. 152. ex loco Nicandri quodam it probatum, auctorem τῶν θαυμασ. ἀκουσμάτ. recentiorem esse Nicandro.

**) Idem Beckm. editioni suae Antigoni Carystii historiar. mirabil. collect. (Lips. 1791. 4.) p. 231 sqq. adiecit emendatt. atque adnotatt. ad Aristotelis libr. de mirabilibus auscultatt.

phan. Parif. 1504. 4. — *Problemata* et *Metaphyfica*, gr. Bafil. 1531. fol. — *Metaphyfica* in linguam anglicam conuerfa a *Th. Taylor*, cum adnotatt. aliisque acceffionibus. Lond. 1801. 4. — *Metaphyfik, I. Buch, überfetzt von Ge. Guftav Fülleborn*, in eius *Beyträgen zur Gefchichte der Philofophie*, part. II. *Züllichau* 1792. 8. — emendat. in ed. II. ib. 1796. et conf. eius praefat. — In eiusd. operis parte III. ibid. 1793. exftat *Ariftot. natürliche Theologie, überfetzt.* — ibid. part. V. 1795. p. 204 fqq. *Ge. Guft. Fülleborn Beytrag zur Unterfuchung über die Metaphyfik des Ariftoteles.* Contra *Buhlium* in *Bibliothek der alten Litterat. und Kunft*, part. IV. Gottingae 1788. 8. libros I—V. XI. et XII. Metaphyf. Ariftot. fecundum ordinem in vett. editt. vel omnino fpurios effe, vel ad Ariftot. Metaphyficam non pertinere exiftimantem, philofopho ita vindicare ftuduit, vt librum quidem II. fragmentum commentarii in librum primum, ceteros vero artiffime cohaerere, oftenderet *): fed diffentit cenfor in ephem. litter. Gotting. a. 1797. nr. 41. p. 405 fqq. De libro *de Xenophane, Zenone, Gorgia*, Ariftoteli vulgo tributo, vide ad *Fabric.* B. Gr. vol. II. p. 618 fq. et III. p. 247 fqq. *Ge. Guft. Fülleborn* difp. praefide *Frid. Aug. Wolfio* ventilatam, et infcriptam: *Liber de Xenophane, Zenone, Gorgia, Ariftoteli vulgo tributus*, paffim illuftratur. Halae Sax. 1789. 8. et in: *Beyträge zur Gefchichte der Philofophie, Züllichau u. Freiftadt* 1791. 8. part. 1. nr. 3. — *G. L. Spalding* difp. Vindiciae philofophorum Megaricorum tentantur; fubiicitur *commentarius in priorem partem libelli de Xenoph. Zen.*

*) Iam *Jac. Guil. Feuerlin* in disput. de authentia et infcriptione librorum Ariftot. metaphyficor. Altdorf. 1720. 4. contra alios vindicat illos Ariftoteli.

Zen. et Gorgia, Halae 1792. 8. dein cum inscriptione in fronte libelli: Commentarius in primam partem libelli de Xenoph. Zen. et Gorgia, praemissis vindiciis philosoph. Megaricorum, Berol. 1793. 8. — *Christi. Dan. Beckii* progr. varietas lect. libellorum Aristotelicorum, e cod. Lipsiensi diligenter [immo vero diligentius, quam in Fabr. B. Gr. III. p. 248 sqq. factum erat,] enotata. Lips. 1793. 4. — De *Physiognomonia liber*, nisi omnino suppositititius, saltem magnam partem mutilatus et suspectus, exstat in collectione: *Scriptores physiognomoniae veteres ex recensione Camilli Perusci et Frid. Sylburgii*, gr. et lat. recensuit — addidit animaduerss. *Sylburgii* — suasque adspersit notas *Jo. Ge. Frid. Franzius*, Altenburg. 1780. 8. — *De plantis libri* II. sunt spurii, certe mirifice interpolati; *de coloribus liber*, eruditus, a Mercuriali et Portio tribuitur Theophrasto. — *Mechanica*, gr. et lat. cum commentar. *Henr. Monantholii*, Paris. 1599. 4. et Lugd. ex bibliopolio Commel. 1600. 4. — Ἀριστοτέλους Μηχανικὰ Προβλήματα. Aristotelis Quaestiones Mechanicae. Recensuit et illustrauit *Joa. Petr. van Cappelle*. Amstelod. 1812. mai. 8. c. tabb. aenn. 4. — *Ethicorum* ad Nicomachum *libri* X. de quibus, horumque interpretibus veteribus *) aeque ac recentioribus atque multis editt. alibi plura scripsi. Inprimis meruit de illis libris *Petrus*

*) Exstant 1) *Paraphrasis graeca*, sine nomine aucteris, primum edita a *Dan. Heinsio*, Lugd. Bat. 1607. 4. dein sub nomine *Andronici Rhodii* cum versione *Heinsii* 1617. 8. rep. Cantabrig. 1679. 8. 2) *Eustratii et aliorum Peripateticorum commentaria in libros X. Aristot. de moribus*, quae *vna cum textu suis in locis adiecto* sunt edita Venetiis ab haered. Aldi Manutii et Andreae Asulani soceri, 1536. fol. gr. latine autem ex interpretatione *Jo. Bernardi Feliciani*, (qui alio et a Manutii libro diuerso codice vsus a graeco edito multum dissidet,) Venet. 1541. 1589. fol. Paris. 1543. et cura *Sam. Rachelii*, Helmstad. 1662. 4.

Petrus Victorius, e cuius recensione aliquoties prodierunt illi, *Florent.* apud Bern. Juntam, gr. et lat. 1547. 4. — *Parif.* cum varr. lectt. codd. tum Victorianorum, tum aliorum, ap. Adr. Turnebum, gr. 1554. et ibid. gr. ac lat. 1555. fol. et alibi repetita est haec edit. cum Victorii praefatione. — *Parif.* gr. cum P. Victorii et Guil. Morelli varr. lectt. apud Guil. Morell. 1560. 4. — gr. et lat. Florent. ap. Juntam 1560. 4. Francof. ex off. Andr. Wecheli, gr. 1567. 4. et 1584. 4. — Idem Victorius anno aetatis 85. fcripfit *Commentarios in X. libros Ariftot. de moribus: pofitis ante fingulas declarationes graecis verbis auctoris, iisdemque ad verbum lat. expreffis.* Florent. ex offic. Junctarum 1584. fol. — Paucarum aliarum editt. memoriam addam. Argentorati per Vuendelin. Rihel. cum praef. Jo. Sturmii, gr. 1540. 8. et ibid. gr. cum varr. lectt. in fine adiectis, exc. Jofias Rihel. 1563. 8. — cum verfione lat. et adnotatt. Lambini nouisque Zuinggeri fcholiis, ftudio *Theod. Zuinggeri;* adiecta funt fragmm. quaedam *Pythagoreorum* vetuftiff. ex emendatione et verfione *Gul. Canteri,* Bafil. 1566. 4. — cum interpretat. lat. Dionyfii Lambini et notis criticis; opera *Matthiae Bergii,* Francof. 1591. 8. — ed. altera emendatior et auctior, curante *Conr. Rittershufio,* gr. et lat. ibid. 1596. 8. Hanou. 1611. 8. — et gr. cum Dion. Lambini verf. lat. a Matthia Bergio interpolata; accedentibus locis parallelis etc. textuque emendato fecundum ed. Flor. Victorii et Sylburgianam, et cum fyllabo varr. lection. et notarum ex notis Victorii ac Sylburgii, cura *Sam. Rachelii,* cuius etiam praemiffa eft in vniuerfam Ariftotelis philofophiam introductio, Helmftadii 1660. 4. — gr. et lat. ex noua recenfione, curante cum notis *Guil. Wilkinfon.* Oxon. 1716. mai. 8. — *Die Ethik des Ariftoteles überfetzt und erläutert*

von Christian Garve. Erster Band, enthaltend die zwey ersten Bücher der Ethik. Breslau. 1798. 8. Introductio ad illam versionem de diversis Ethices principiis a tempore Aristotelis vsque ad nostram aetatem etiam eod. anno separatim typis repetita est. — Decem Ethices libros germanice vertit et illustrauit *D. Jenisch,* Dantisci 1791. 8. at conf. *J. Frider. Gottlob Delbrück* in *Berlin. Monatsschr.* 1791. part. XI. p. 459 sqq. — Idem *Delbrück* disp. praeside *Frid. Aug. Wolf.* defendit inscriptam: *Aristotelis* Ethicorum Nicomacheorum adumbratio, accommodate ad nostrae philosophiae rationem facta, Halae 1790. 8. — *De virtutibus et vitiis* libellus s. fragmentum, a Stobaeo seruatum, quod tamen alii abnegant Aristoteli, et *Eduard Fawconer* in sua illius libelli cum *Gemisti Plethon.* de virtutibus lib. cum notis edit. Oxon. 1752. 8. illum refert ad Andronicum Peripateticum. — *Politicorum* s. *de Republica* libri VIII. graece, interprete et enarratore *Genesio Sepulueda,* Cordubensi, Paris. 1548. 4. ap. Vascosan. — repet. Colon. Agrippinae, 1601. 4. adiectis *Kyriaci Strozae* de Republica libris duobus, n. IX. et X. gr. conscriptis, et ab eodem Stroza latinitate donatis: iterum repetita ed. fuit Matriti, gr. et lat. ap. Joach. Ibarram, 1775. fol. — graece ex Victorii recognitione, Florent. 1552. Paris. 1556. 4. Accedunt *Kyriaci Strozae* de republica libri II. octo Aristotelis eadem de re additi, gr. lat. Florent. apud Junt. 1562 et 1563. 4. — cum commentariis operosis *Petri Victorii,* gr. lat. Florent. apud Juntas 1576. fol. — graece, ex castigatt. Petri Victorii emendatiores, Francof. ex typogr. Andr. Wecheli, 1577. 4. — gr. cum Dion. Lambini et P. Victorii interpretationibus, ab vtraque parte textus graeci positis, *Theod. Zuingerus* edidit, argumenta, tabulas scholiaque et Victorii commentarios singu-

singulis addidit capp. atque subiecit Pythagoreorum fragmm. politica, a Jo. Spondano conuersa et emendata, Basil. 1582. fol. — gr. et lat. a *Petro Ramo* latina facta et illustrata, Francof. typis Wechelianis, 1601. 8. — graece et lat. cum perpetua *Dan. Heinsii* in omnes libros paraphrasi, Lugduni Bat. ex offic. Elzeuir. 1621. 8. — rec. curante *Seu. Christ. Olpio*, gr. et lat. Jenae 1660. 4. — graec. et cum duplici versione Riccobini ac Maioragii, textu in 332 particulas dissecto, et cum ampliss. commentariis *Pauli Benii Eugubini*, Venet. cIↄIↄxxiv. sed vitiose pro a. cIↄIↄcxxiv. fol. et eiusdem *Oratoriae disputt.* in quibus maxime Arist. praecepta explanantur, ibid. 1625. fol. — graece, *Oberto Gifanio* interprete, cum prooemio *Hermanni Conringii*, Helmstad. 1637. 12. At idem *Conring.* iterum edidit textum gr. ex recensione Sylburgii, cum P. Victorii versione lat. sua introductione et emendationum libello, Helmstad. 1656. 4. — Ex Politicis particulam περὶ τῆς πόλεως μακαρίας (n. libri septimi capita postrema ac XII. et librum octauum integrum,) edidit cum adnotatione critica *Frid. Wolfg. Reiz*, Lips. 1776. 8. — Optima edit. est et inscripta: *Aristotelis Politicor. libri octo superstites.* Graeca recensuit, emendauit, illustrauit, interpretationem latin. addidit *Jo. Gottlob Schneider*, Francof. ad Viadrum 1809. m. 8. II. voll. Secundo volumini praemissa est plena notitia editionum, versionum et commentariorum, ad Aristotelis Politica scriptorum, per annos descripta. Praef. in qua multa erudite copioseque pertractantur, est omnino lectu digna. Conf. censorem in *Beckii* Actis Seminarii regii etc. Lipsiens. vol. I. p. 449 sqq. — Ethicam et Polit. in sermonem *anglicum* transtulit et illustrauit *Gillies*, Lond. 1797. II. voll. 4., et *William Ellis*, Lond. 1776. 4. iterum 1778. 4. — in sermonem *germanicum Polit.* et *fragmen-*

gmentum Oeconomiae, cum notis et analysi textus, *J. Gr. Schlosser*, Lubec. et Lips. 1798. II. voll. 8. atque *Politic. Christ. Garve*, post eius mortem edita et notis instructa a *Ge. Gust. Fülleborn*, Breslau. 1799—1802. II. voll. 8. conuerterunt. — in linguam *gallicam* cum notis historicis et criticis *Champagne*, Paris. 1797. II. voll. 8. — et *Car. Millin*, Paris. 1803. III. tom. 8. — *Artis rhetoricae*, atque *poeticae*, quae hodie quoque suam auctoritatem atque vtilitatem obtinent, et saepius sub prelis sudarunt, quasdam tantum licet commemorare editt. *Arist. Rhetorica* et *Poetica*, gr. in Rhetoribus antiquis graecis, ap. Aldum, vol. I. Venet. 1508. et II. 1509. fol. — Rhetorica, gr. ex offic. Froben. Basil. 1520. 4. — gr. cum commentariis anonymi, Paris. ap. Conr. Neobarium, 1539. fol. — ex recensione ac versione et cum luculento commentario *Petri Victorii*, Venet. 1548. fol. rec. Basil. 1549. fol. et aliquoties alibi. — gr. Argentor. ap. Wendel. Rihel. 1547. 8. — gr. cum versione et scholiis *Jo. Sturmii*, (praefatus est Jo. Cocinus, Pisecensis Boiemus,) ibid. excud. *Theodos. Rihelius*: in calce: 1570. 8. — gr. cum variis lectt. Paris. ap. Guil. Morelium, 1559. 4. et ibid. eod. anno, latine, *Hermolao Barbaro* interprete. — gr. et lat. cum *Ant. Maioragii* commentariis, Venet. 1572. rec. ib. 1591. fol. — *Rhet.* libri III. gr. ab *Anton. Riccobono* lat. conuersi et cum eiusdem explicationibus, addita *Arist. arte poetica*, gr. et lat. Venet. 1579. 8. — *Rhetor.* editio repetita, gr. et lat. cum paraphrasi *Riccoboni*, huius conversione multis in locis collata cum Maioragii, Sigonii, Victorii et Mureti conuersionibus, separatim edita, Hanou. 1606. 8. et Francofurdi ap. heredes Andr. Wechel. 1588. 8. — gr. et lat. cura *Christoph. Schraderi*, Helmstad. 1648. 1661. 4. 1672. 4. — gr. et lat. ex versione et cum explana-

planationibus *M. Anton. Maioragii*, Patau. 1689. 4. — gr. et lat. emendat. cum variis quibusdam lectt. locis philosophi parallelis, et, in fine, cum selectis notis e commentariis Victorii, Maioragii ac Fabii Paulini, Cantabrig. 1728. 8. — gr. cum variis lectt. Oxon. 1759. 8. — gr. ex aliquot editionum collatione (cura Garuii et Reizii,). Lips. 1772. 8. *) — In linguam german. conuertit, notisque instruxit *Mich. Wenz. Voigt*, tom. I. Pragae 1803. 8. — *Garnier* in recitat. quadam gallica demonstrare studuit, artem rhetoricam maiorem, tribus libris constantem, esse genuinum Aristotelis opus; minorem vero artem, vno constantem libro, et ad Alexandrum missam, a Corace, centum annos ante Alexandrum viuente, confectam esse. — *De arte poetica* liber I. egregius, at concise et obscure scriptus, vel potius fragmentum libri de arte poetica, aut adumbratio, vt aliis videtur, partis eorum, quae Aristoteles in libris de arte poetica copiosius fuerit expliciturus, post mortem Aristotelis editus. Quod superest, separatim quoque et saepe prelo exiit. **) Potiores aut recentiores edd. sunt: graece et lat. *Alexandro Paccio* interprete, Venetiis apud Aldum, 1536. 8. rec. gr. Basil. ap. Robert. Winter. 1537. 8. — gr. cum variis lectt. ex edd. excerptis, et *Paccii* versione lat. separatim posita, Paris. in offic. Christ. Wechel. 1538. 8. — gr. et lat. cum *Francisci Robortelli* Vtinensis, (codd. vsi,) explicationibus: accessere eiusd. in Horatii artem poetic. para-

*) Conf. librum doctum: Animaduerss. et lectiones ad Aristot. libros tres Rhetoricor. scripsit *Jo. Seuerin. Vater*. Acc. auctarium *Frid. Aug. Wolfii*. Lips. 1794. 8. In prooemio est curata editt. recensio: sequitur p. XI. notitia scholiastae graeci.

**) De hoc libello eiusque editt. plura disputaui ad Fabricii B. Gr. III. p. 224 sq. et 539 sqq. et in praefat. ad meam libelli edit.

paraphrasis et explicationes de satyra, epigrammate, comoedia, salibus et elegia. Florent. 1548. fol. — gr. cum lat. versione *Alex. Paccii, Vincentii Madii, Brixiani et Barthol. Lombardi* communibus explanationibus, ac propriis eiusdem *Madii* annotatt. Venet. ap. Vincent. Valgris. 1550. fol. Haec ed. critica omnino laudanda est. — graece, textus e cod. mst. emendatus est, Paris. ap. Guil. Morelium, 1555. 8. — Praestans est edit. cum lat. versione et copiosis commentariis *P. Victorii*, Florent. in offic. Juntarum, Bernardi filiorum, 1560. fol. — repet. 1573. Sunt etiam exempla, quae an. 1563. prae se ferant. — gr. et lat. *Dan. Heinsius recensuit, ordini suo restituit*, (vt sibi quidem, non aliis VV. DD. visum fuit, capitibus VII. et XIII. transpositis,) *lat. vertit, notas addidit: accedit eiusd. de tragica constitutione liber, in quo, praeter cetera, tota de hac Aristotelis sententia explicatur.* Lugd. Bat. ap. Jo. Balduin. 1610. 8. repet. (aut forsan nouam tantum accepit inscriptionem in folio primo) ibid. ap. eumdem, in bibliopolio Ludou. Elzeuir. 1611. 8. et, mutatione lectionis interdum facta, ibid. 1643. 12. — gr. et lat. ex versione *Theodori Goulstoni*, Londini 1623. 4. Edinburg. 1731. 12. — et cum notis analyticis: acced. Frid. Sylburg. et Dan. Heinsii notae integrae, et selectae aliorum, quibus suas immiscuit *Jac. Vptonus*, editor. Cantabr. 1699. 8. — gr. cum versione *Goulstoni*, (quae in seqq. edd. est seruata,) et variantibus lectt. Glasguae 1745. 12. — gr. et lat. cum notis, Oxon. 1760. 12. — Vtilis est curataque editio, e II. Msst. Paris. quibusdam locis emendatis, gr. cum vers. gallica, in collectione inscripta: Les quatre Poëtiques: *d'Aristote, d'Horace, de Vida, de Despréaux,* avec les Traductions et des Remarques *par M. l'Abbé Batteux.* Paris. 1771. 8. II. tom. — gr. et lat.

Lectio-

Lectionis varietatem ex codd. IV. bibl. Mediceae, indic. et obss. crit. suas (aliorumque) adiunxit *T. Winstanley*, Oxon. 1780. 8. — graece, cum praelectione, versione et notis editoris *(Guil. Cooke)*. Cantabrig. 1785. 8. — Ego vero edidi *Arist. de poëtica libr.* gr. cum versione Goulstoni lat. et cum variis lectt. meisque ac Sylburgii notis. Lips. 1780. 8. — Noua eruditaque est textus recensio: *Aristot. de poetica liber.* Lectionem constituit, versionem refinxit, animaduerss. illustrauit *Thom. Tyrwhitt.* Oxon. 1794. in 8. et 4. et fol. Post Tyrwhitti mortem Burgess absolvit editionem. In censura in *Jen. allgem. L. Z.* 1795. nr. 80. col. 636 sqq. variae Tyrwhitti emendationes examinantur. — gr. sine notis, haud paucis tamen in textu mutatis: *Arist. de poetica lib. recensuit Frid. Volgang. Reizius,* Lips. 1786. 8. — gr. in vsum scholar. recensuit *Jo. Theophil. Buhle,* Gotting. 1794. 8. — gr. cum versione germanica notisque *Jo. Jac. Meno Valett.* Lips. 1803. 8. — *Laurent. Sahl,* Prof. Hauniens. edidit *Arist. Poët.* cum notis criticis, Hauniae 1791. 8. et eod. anno versionem libelli Danicam, 8. postea aucto libro, inscripto: *Q. Horatii Flacci de arte poetica ad Pisones epistola,* cum continua exegesi selectisque notis: *adiuncto Aristotelis libro de poetica,* graece cum notis criticis, latine cum notis exegeticis, Hauniae 1802. 8. — Critica, interdum liberalior, est, multis locis aut vocabulis sede sua expulsis et translatis, edit. *Godofredi Hermanni,* gr. et lat. cum eruditis copiosisque eiusd. commentariis, Lips. 1802. 8. *) — Germanice vertit, et notis atque commentationi-

---

*) De hac et edd. Valett. ac Buhlii conf. longam censuram in *Jen. allg. L. Z.* a. 1805. nr. 222—225 in qua etiam multa libelli Aristot. loca vindicantur, aut corriguntur, aut explicantur, et de editt. quibusdam ab initio bene indicatur.

tionibus illustrauit *Mich. Conr. Curtius*, Hannou. 1753. 8. — item *J. Gottl. Buhle*, et addidit *Thom. Twiningii Abhandlungen über die poetische und musikalische Nachahmung.* *) *Aus dem Englischen.* Berol. 1798. 8. — *Gallice* vertit, et obss. illustrauit *Andr. Dacier*, Paris. 1692. 4. Amstel. 1733. 8. — *Italice* vertit et exposuit *Lud. Castelvetro*, Vindob. 1570. 4. rec. Basil. 1576. 4. et 1582. — *Pepli fragmentum*, siue heroum Homericorum epitaphia, gr. cum lat. versione et notis *Guil. Canteri* etc. Basileae per Th. Guarinum, 1566. 4. et Antwerp. ap. Christ. Plantin. 1571. 8. — *Th. Burgess* edidit: Πέπλος, siue epitaphia in heroas Homericos; fragmentum ab H. Stephano primum editum, nunc pluribus auctum epitaphiis, partim nuper, partim nunc primum e cod. Harlei. Durham 1798. min. 8. — *Aristot. Scolion in Hermiam*, Atarnens. tyrannum, seruatum a Diogene Laert. V. 5. in vita Aristotelis, tom. I. opp. Arist. a Buhlio ed. p. 7 sq. et ab Athenaeo XV. 16. p. 696. Hoc et Pepli fragm. in *Brunckii* Analectt. vett. poet. graecor. tom. I. p. 177 sqq. conf. eumdem in tom. III. p. 32 sqq. a Brunckio edit. ad calcem Anacreontis p. 81. ed. III. et curatius editum, cum germanica *Eberti* et anglica *Th. Nevile* verss. in *Hurdii* commentario in Horatii artem poet. a *Jo. Joach. Eschenburg* in linguam germ. translato, tom. I. Lips. 1772. mai. 8. p. 166 sqq. — gr. et germanice a *Degenio* in huius edit. Anacreontis ed. Altenburg. p. 194 sq. et explicitum p. 288 sq. — *Aristot. Scolion* inter Σκόλια *h. e. carmina conuiualia Graecorum — edita a Car. Dau. Ilgen*, Jenae

*) *Twining* duas has diss. adiecit versioni suae anglicae lib. Arist. de A. P. Lond. 1789. m. 4. Haec versio in ephem. litter. Gotting. 1795. nr. 191. comparatur cum *Henr. Jac. Pye* versione anglic. Arist. lib. etc. Lond. 1792. 4. et huic praefertur.

Jenae 1798. 8. p. 137 ſqq. cum notis, et adde eund. Ilgen in praemiſſa disquiſit. de Scol. poeſi, p. CLXXXIV. et CXCIII. — *Jo. Henr. Juſt. Köppen* ſeorſum edidit *Ariſtoteles Scolion auf Hermeias* cum animaduerſſ. et germanica Cludii verſione, Hildeſ. 1784. 8. — *Epiſtolae* VII. graece, in Collect. epiſt. gr. Aldina, Venet. 1499. 4. — Epiſtolae, quae extant, cum duabus Philippi Macedonis et vna Alexandri M. Lubecae 1615. 4. — Epiſtolas ad Alex. maximam certe partem eſſe ſuppoſititias, declarat *St. Croix* in Examen critiq. des Hiſtor. d'Alexandre p. 201 ſq. edit. II. et p. 194 ſqq. diſſerit, qua ratione educauerit Ariſtoteles Alexandrum: p. 199 ſq. de Ariſtotelis Metaphyſ. et paſſim diſſerit de illo philoſopho. — *Ariſtotelis Brief an Alexander den Groſsen über die Welt, aus dem Griechiſchen überſetzt von J. G. Schulteſs,* Tiguri 1782. 8. cum animaduerſſ. — Adhuc iuuat h. l. memorare vetus poema *de vita et morte Ariſtotelis, omnium philoſophorum principis,* quem auctor nimiis ornat laudibus; quod poema adiectum rarae edit. veteri: *Problemata Ariſtotelis,* ſ. l. et a. 4. *Heumann* in Actis philoſoph. part. XV. recudi fecit cum gloſſis quibusd. — Progrr. III. *Bernh. Lud. Königsmann* de Geographia Ariſtotelis, Schleswig. 1803 et 1804. 4. in quibus multa Ariſtotelis loca emendantur atque illuſtrantur. — In Muſei Oxonienſis litterarii conſpectu, Oxon. 1792. 8. p. 25 ſqq. publicatae ſunt notae et coniecturae quaedam adhuc ineditae Caſauboni, Vulcanii, Vptoni, Sanctamandi, Jortini in Ariſtot. librum de poetica.

82. *Demades,* Athenienſis, inſignis orator, qui Athenienſium auribus frequenter fecit inſidias fraudemque: proditor patriae, a Philippo Macedone, (a quo in proelio Chaeronenſi a. Olymp. CX. 3. ante C. n. 336. a. V. C. 416. captus, ſed mox dimiſſus fuit,) et Alexandro multa pecunia

corru-

corruptus. Ab Atheniensibus est ter vel septies damnatus legum violatarum infamiaque notatus, et ab Antipatro atque Cassandro occisus est Olymp. CXV. 2. Superest orationis vnius fragmentum, quamquam id haud omnibus videtur genuinum. Nouissime editum est a *Reiskio* in vol. IV. Orator. gr. p. 243 sqq. cum *J. G. Hauptmanni* diss. de Demade, primum euulgata Gerae 1768. 4.

83. *Hyperides*, Colyttensis Atticus, Platonis et Isocratis auditor; floruit Olymp. CX. 4. ante C. n. 335. V. C. 417. periit Olymp. CXIV. 3. aut sec. Hamberger. ante C. n. 322. amicus quidem Demosthenis, sed reipublicae, iusti verique amantior. Orationum multarum, quas habuit, vna restat, quae est Demosthenicarum decima septima, quamquam haec etiam a nonnullis ei abiudicatur. — *Glaucippi*, filii Hyperidis, itidem oratoris, orationem contra Phocionem laudat *Plutarch.* Phoc. p. 743. C.

CAPVT II. SECTIO I.

De scriptoribus graecis a temporibus Alexandri M. ad tempora Augusti.

1. Exstincta libertate Graecorum, flos quidem eloquentiae periit; sed remanserunt tamen eruditionis atque elegantiae semina, vel ipsa expeditione Alexandri M. cum linguae graecae studio per plures, etiam dissitas, terras largiter et fructuose sparsa, atque, Graecia a Romanis occupata, in Italia radices egerunt; vbi deinceps Musae Atticae mare quasi transuolantes fixerunt sedem. Poesis tamen egregie floruit et bucolico genere nouum

nouum accepit incrementum. At philoſophorum contentiones, quae linguam quidem graecam nouis loquendi formulis ditarunt, at etiam priſtinam ſuperioris periodi pulcritudinem ac venuſtatem deturparunt, et orta commixtio populorum, multis peregrinis gentibus linguae graecae ſuos admiſcentibus modos, fecerunt, vt lingua graeca priſtinae virilis dictionis quaſi ſanitatem magis magisque amitteret, et externis ſe oblineret moribus. Initio quidem huius periodi viguit adhuc aetas linguae graecae virilis; atque plures ſophiſtae, critici ac rhetores vmbram priſtinae l. virilis graecae aliquamdiu retinuerunt, et romanae eloquentiae initium roburque dederunt: attamen vigor et vires priſtinae l. gr. paullatim decreuerunt, nouae loquendi formae et aliae verborum ſignificationes ſunt receptae, et ſenectus imminere coepit *).

De *Alexandro M.* librisque illi olim tributis, et de iis, qui eius vitam resque geſtas enarrarunt, v. *Fabric.* B. Gr. libr. III. cap. 2. vol. III. p. 25 ſqq. ubi plura adnotaui, et *St. Croix* opus egregium, Examen critique des Anciens Hiſtoriens d'Alexandre le Grand. Paris 1775. 4. et valde locupletatum in II. Edit. (vt ipſe ait in fronte libri) conſidérablement augmentée, Paris An XIII — 1804. 4. Prior edit. in linguam anglicam translata eſt a *Richardo Clayton,* cum huius notis atque obſervatt. Bath et Lond. 1793. mai. 4. ſed *St. Croix* in litteris, ad me d. V. Mart. 1805 ſcriptis, parum laudauit, nec probauit Claytoni operam.

2. *Diogenes,* Sinopes, Ponti ciuitate, natus Olymp. XCI. 3. ante C. n. 414. Antiſthenis, ſectae

*) Conf. *Fried. Guil. Sturzii* de dialecto Macedonica et Alexandrina liber. Lipſ. 1808. 8.

ctae Cynicae parentis, discipulus, philosophus Cynicus, homo temperans, frugalis, hostis stultitiae, morum perditissimorum, flagitiorum fastusque, (a quo tamen ipse non alienus erat,) acerrimus, singularis in vita et doctrina, de quo eiusque dolio, in quo habitasse dicitur, multa lepida, multa etiam fabulosa narrantur. Ab impudentiae tamen crimine vindicatur post alios a *Bruckero*, qui copiose de nostro agit, in Hist. critica philos. vol. I. p. 871 sqq. Senex iter suscepit Aeginam, in quo a piratis captus, et postea Xeniadi, Corinthio, venditus, ab hoc autem manumissus et formandis liberis reique familiari administrandae utiliter praefectus est. Obiit Corinthi, fere nonagenarius, Olymp. CXIV. 1. ante C. n. 324. Conf. *St. Croix* in Examen critiq. des Historiens d'Alexandre p. 636 sq. ed. II. — Epistolae XXVII. quae sub nomine eius circumferuntur, at spuriae sunt, exstant in collectionibus epistolar. graecar. Aldina, Lubiniana et Cuiaciana. Conf. *Diogen. Laërt.* libr. VI. sect. 20 — 81. ibique interpretes. Adde de eius epistolis, (in cod. Matrit. XIX. sunt *quinquaginta Diogenis epistolae graecae,*) vol. I. B. Gr. Fabr. p. 685 sq.

3. *Philippides*, Atheniensis, poeta, circ. Olymp. CX. Fragmenta tragoediarum collecta dederunt *Morelius*, *Hertelius* et *Grotius*.

4. *Hecataeus*, Abderita, philosophus et historicus, comes Alexandri M. Scripsisse dicitur de historia et antiquitatibus sacris veterum Hebraeorum, et ea, quae tradidit, ex Iudaeorum narrationibus hausisse. Tria fragmenta seruauit *Josephus*, quartum vero ex Demetrii Phalerei epistola ad Ptolemaeum de libris Iudaeorum describendis *Aristeas* in historia LXX. interpretum dedit. Illum autem librum ab Hellenistis antiquitus confictum esse, Scaliger aliique, eum sequuti, pronuntiant, et *Eichhorn* in *Allgem. Bibliothek*

der

der biblischen Literatur, part. V, nr. 3, de Hecataei Abderitae libro iudicat, auctorem histor. et antiquitatt. fuisse Iudaeum, qui personam philosophi et historici ex Alexandri aetate induisset. Contra ea *Petrus Zornius*, qui *Hecataei Abderitae Eclogas*, siue fragmenta illa cum notis *Jos. Scaligeri* suoque commentario perpetuo, gr. et lat. Altonae 1730. 8. edidit, tam in prolegomenis, quam in commentario illa fragmenta Hecataeo nostro adseruit *), pluresque suae sententiae patronos laudauit. Idem subiunxit *Hecataei Milesii*, iunioris, aetate supparis Abderitae Hecataeo, fragmentum eiusdem fere argumenti, ex Photii Bibliotheca cod. CCXLIV. de quo v. eumdem Zorn. in prolegom. p. 16 sqq.

Ab hoc Hecataeo Milesio distinguendus est alius *Hecataeus Milesius*, Herodoto vetustior, qui tempore Darii Hystaspidae primus historiam soluta oratione scripserat. V. *St. Croix* l. c. p. 3. Cl. *Frid. Creutzer* edidit: *Historicorum graecorum antiquissimorum fragmenta*. Collegit, emendauit, explicuit, ac de cuiusque scriptoris aetate, ingenio, fide commentatus est *Frid. Creutzer*. — *Hecataei Historica, itemque Charonis et Xanthi omnia*. Heidelbergae 1806. mai. 8.

5. *Alexis*, Thurius, mediae comoediae poeta, ante C. n. 334. Comoediarum 245, quas scripsit, pauca fragmenta supersunt.

6. *Autolycus*, Pitaneus, (al. Pitanaeus,) ex Aeolide, philosophus et mathematicus, floruit circa Olymp. CXIV. 3. ante C. n. 322, aut secundum *Hamberger*. in *Zuverläss. Nachrichten* etc. I. p. 297. ante C. n. 341. Eius lib. *de sphaera mobili* et libri II. *de ortu et occasu siderum in-*

*) Nec dissentit ab hac opinione *St. Croix* in Exam. critiq. des Historiens d'Alex. p. 556 sqq. praecipue p. 558. not. 4. edit. II.

errantium, gr. et lat. editi a *Cunrado Dasypodio* in Sphaericae doctrinae propositionibus, Argentorati 1572. 8. Conf. *Jo. Bened. Carpzouii* diatriben de Autolyco Pitaneo, Lipf. 1744. 4.

7. *Heraclides* *), Ponticus: Athenis audiuit Platonem ac Speusippum, et a nonnullis perhibetur fuisse discipulus Aristotelis: philosophus atque historicus. Floruit circiter Olymp. CXIII. 1. ante Chr. n. 326. V. C. 426. Superest fragmentum *de politiis*, editum gr. ac lat. a *Nicol. Cragio* s. l. 1593. 4. recuf. in Gronou. thesauro antiqq. graec. tom. VI. p. 2819. edit. Venetae: et conf. de illo libello Gronou. in praef. Haec editio basis quidem facta, sed hinc inde textus emendatus est in editione inscripta: *Heraclidae Pontici Fragmenta de rebus publicis*: edidit, e codd. ex antiquis auctoribus et ex ingenio emendauit, atque commentario perpetuo primus illustrauit Dr. *Georg. Dauid Koeler*, Rector Gymnasii Detmoldensis. Addita est versio germanica, (A. L. Volckhausenii, sed ab editore castigata.) Hal. Sax. 1804. 8. Koeler in Introduct. indicat, fragmm. quamquam non omnino in eo ordine, aut potius in ea confusione, vti nunc leguntur, ab ipso Heraclide profecta, sed ex eius deperditis scriptis ab ignoto quodam homine esse collecta; suspicatur tamen, Heronem, atticum oratorem, cui Suidas tom. II. p. 79. ed. Küster. Ἐπιτομὴν τῶν Ἡρακλείδου ἱστοριῶν attribuit, fragmenta, quae nos habemus, collegisse. Idem ibid. §. XVIII sqq. Heraclidem ab opprobriis quorumdam vett. et *Meinersii* in *Geschichte der Wissenschaft. in Griechenl. und Rom*, tom. I. p. 206 sqq. quodammodo

*) Multi vero *Heraclidae* occurrunt in antiquitate. De *Heraclidis* Heracleensi, Erythraeo et Tarentino, medicis cell. v. *Kurt Sprengel Beyträge zur Geschichte der Medicin*, tom. I. part. 2. Hal. Sax. 1795. 8. nr. 5.

do defendere studet; neque tamen negat vitia et argumenti et compositionis in superstitibus fragmm. Ipse habuit varia subsidia, atque Heyne ei partim proprias suppeditauit obseruatt. criticas, partim varias lectt. decem priorum fragmm. a Perizonio ex II. codd. Leid. olim excerptas. — A *Diamantio Corayo* editus est Πρόδρομος ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, περιέχων Κλαυδίου Αἰλιανοῦ τὴν ποικίλην ἱςορίαν, Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ, Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ τὰ σωζόμενα — Paris. 1805. mai. 8. Vide *Beckii* Acta Seminarii regii etc. Lipsiens. vol. I. p. 461. sqq. — Nostro quoque a quibusdam valde improbabiliter tribuuntur *Allegoriae Homericae*, contra ea a *Fabricio* in B. Gr. I. p. 193 sq. (vbi plura adscripsi,) Bruckero aliisque *Heraclito*, multo iuniori. *Heraclidi* quoque nostro liber περὶ ἀπίςων a Galeo perperam adsignatur. *Allegoriae* autem istae sunt editae graece ab Aldo cum fabulis Aesopi et Gabriae, p. 86. Venet. 1505. fol. — gr. et lat. per *Conr. Gesner.* Basil. 1545. 8. — inter *Thom. Gale* opuscula mythol. Amsterd. 1688. 8. — Separatim gr. et lat. *Allegoriae Homericae, quae sub Heraclidis nomine feruntur,* cum Conr. Gesneri versione latina editae a *Nic. Schow.* Acced. eiusd. commentatio critica in Stoicorum et Grammaticorum allegorias Homericas, vna cum adnotatione critica in lectionem libelli. Praemissa epistola *C. G. Heynii* ad auctorem. Gottingae 1782. min. 8. *) *Wernsdorf* in comment. *Allegoria Homerica, Raptus Aurorae, explicata,* in Stoschii Museo critico, vol. I. fasc. 3. p. 286 sqq. locum *Heraclidis*, vbi versus Homer. Odyss. V. 121. s. raptus Aurorae allegorice explicatur,

*) *Schow* in commentat. p. 242. has allegorias, negat, referri posse ad Heraclidem nostrum, praesertim quod in illis laudantur scriptores seriores: et censet, nec de auctore libelli, nec de eius aetate quicquam posse constitui.

catur, illustravit. Egregia est commentatio *C. B. Hasii*, inserta *Bredowii* Epistolis Parisiensibus p. 243 sqq., *de quibusdam locis Allegoriarum Homericarum, quae sub Heraclidis nomine feruntur: adduntur correctiones Heraclidis e Villoisoni Scholiis Venetis ad Iliadem.*

8. *Crates*, Thebanus, Diogenis, Cynici, discipulus, floruit circ. Olymp. CXIII. ante C. n. 325. Facultatibus, quas insignes a patre relictas habuit, sponte abiectis, durissimam delegit paupertatem, suo baculo et pera contentus: semper hilaris, decori negligens, contumelias atque irrisiones aliorum aequo animo tulit. Hipparchiam vero cynicae vitae duxit sociam. Ex tragoediis, quas, nisi alius est Crates, scripsit, superest vnum fragmentum, quod Grotius dedit in Excerpt. e tragicis graecis p. 450. Epistolae XIV. quae sub eius nomine circumferuntur, neque vero habentur genuinae, sunt in Aldina et Cuiaciana epistolarum graecar. collectionibus.

9. *Leonidas*, Tarentinus, sed propter bellum Tarentinum, patria relicta, vagus errasse videtur. Floruit circa Olymp. CXXVI. ante C. n. 276. Ingenium quidem elucet ex eius, quae supersunt, et Meleager iam coronae suae intexuerat, centum epigrammatibus, sed eius poesis et recessit ab antiqua simplicitate, et in rebus leuibus est occupata. — Ab hoc diuersus est *Leonidas Alexandrinus*, qui vixit Neronis et seqq. imperatorum temporibus ab anno V. C. 812. ferme vsque 880. seu a. Chr. 59—127. itidem epigrammatum, (XLIII. hodie leguntur,) parens, poeta non omnino quidem spernendus, sed saepe frigidus et obscurus. Vtriusque epigrammata leguntur in Anthologia gr. et in *Brunckii* Analect. vett. poet. gr., prioris quidem in tom. I. p. 220 sqq. posterioris autem in tom. II. p. 190 sqq. Separatim: *Vtriusque Leonidae carmina cum argumentis, varietate lectionis, scholiis et com-*

commentario edidit Albert. Christian. Meineke, Lipſ. 1791. min. 8. Conf. *Reiske* in Notitia poetar. antholog. (ſubiuncta eius Anthologiae gr. a Conſtantino Cephala conditae,) p. 228 ſqq. — *Poeſeos Leonidae Tarentini ſpecimen,* (n. epigramma in Anadyomenen,) — *graece edidit notisque illuſtrauit Car. Dau. Ilgen,* Lipſ. 1785. 8. et docte copioſeque diſſerit de Leonida, eius ingenio, virtutibus vitiisque poeticis.

10. *Theophraſtus,* Ereſius, probabiliter natus Olymp. XCVII. 1. ante C. n. 392. diſcipulus Platonis atque Ariſtotelis, et a priore vbertatem atque elegantiam orationis, a poſteriore autem amorem hiſtoriae naturalis et ſubtilitatem accepiſſe et didiciſſe videtur. Vir fuit multae variaeque eruditionis, acutus philoſophus, inſignis philologus, ſuauis orator. Hinc propter eloquentiam ab Ariſtotele primum dictus eſt *Euphraſtus,* deinde *Theophraſtus* *), quum vero nomine *Tyrtamus* adpellaretur. Ariſtoteli, a quo tamen interdum diſceſſit, defuncto a. Olymp. CXIV. 2. ante C. n. 321. V. C. 431. ſucceſſit in Peripato, et tanto docuit plauſu, vt bis mille diſcipuli ad eum audiendum confluerent; quamuis ei haud deeſſent obtrectatores. Anno quidem Olymp. CXVIII. 2. coactus erat vi legis, a Sophocle, Amphiclidae filio, latae, cum reliquis philoſophis cedere Athenis; ſed an. ſequenti rediit, et Athenienſibus ita fuit iucundus, vt omnis fere populus funus eius, circ. Olymp. CXXIII. 1. **) denati, pedibus proſeque-

*) Quam tamen nominis originem redolere fabulam contendit *Heumann* in Actis philoſoph. part. XVII. p. 671 ſqq. vbi a p. 661. vitam Theophraſti perſequitur.

**) Diutiſſime quidem vixit; at quot annos natus vita deceſſerit, de ea re certant viri docti. *Diogenes* enim *Laertius* libr. V. 4. eum, prodit, mortuum eſſe, quum annos vixiſſet LXXXV. In praefatione autem ad characteres ipſe Theophraſtus

sequeretur. Multa scripsit: quae supersunt, ea sunt maximam partem physici argumenti, quorum nonnulla integra sunt, nonnulla mutila; plura interierunt. Hic memorare sufficiat 1) Historiae plantarum libros X. sed decimi libri initium tantum superest; 2) de caussis plantarum libros VIII. horum tamen duo posteriores perierunt *); 3) de lapidibus; 4) de ventis; 5) de signis pluuiarum, ventorum, tempestatis et serenitatis; 6) de igni libros duo; 7) de odoribus; 8) de sudoribus excerpta; 9) de vertigine etc. denique Characteres aut notationes morum, qui tamen libellus, attica vrbanitate, tamquam sale, conditus, in quo Theophrastus mores peruersos et stultitiam suae aetatis tam apte dilucideque, ab omni loquacitate minutiisque enarrandis prudenter alienus, descripsit, vt in plurimis, tamquam in speculo, omnis aetas sua vitia ineptiasque conspicere posset, videtur pars esse maioris operis, ex eoque ab eius discipulis aut serioribus grammaticis diuersis temporibus notationes illae morum atticorum excerptae et subinde in compendium redactae. (Conf. *Schneider* in praef. ad ipsius editionem p. XXV sq.) **) De eius

---

phrastus testatur, se, quum illos scriberet, annorum fuisse XCIX. Hinc interpretes ad illa loca aliique VV. DD. in alia omnia transierunt. Sed *Car. Gottlob Sonntag* in epistola gratulatoria in prooemium characterum Theophrasti, Lips. 1787. 4. ex multis argumentis acute commonstrat, totum illud prooemium esse spurium, neque ex eo argumentum contra Diogenis Laertii testimonium posse de aetate Theophrasti deduci.

*) De historia plantarum et caussis plantarum, qui libri valde mendosi ad nos peruenerunt, docte agit *Sprengel* in historia rei herbariae, Amstel. 1807. (1808.) mai. 8. tom. II.

**) Conf. *Einige Bemerkungen über die Manier des griech. Weltweisen Theophrast in der Schilderung sittlicher Charaktere von J. J. Nast*, Stuttgard. 1791. 4. *Wieland* im: *Attisches Museum*, tom. I. fasc. III, in Introduct. ad

eius libris physici argumenti v. *Halleri* biblioth. anatom. tom. I. p. 51. sq. in primis biblioth. botan. tom. I. p. 31 sqq. — Princeps edit. est *Aldina* cum scriptis Aristotelicis, Venet. 1497. fol. gr. In secundo vol. accesserunt ibidem 1498. Theophrasti historia plantarum libri sex, *Theodoro Gaza* interprete. Illa ed. quae fere repetita cum Aristol. Opp. est in tomo VI. Venet. ap. Aldi filios, 1552. 8. cura Jo. Baptistae Camotii, est fundus reliquarum omnium; quam *Oporinus* variis lectionibus et coniecturis auxit in edit. Opp. Theophr. Basil. 1541. fol., et ex exemplo Cratandreo characteres quindecim inseruit *); *Heinsius* in edit. partim ex ingenio, partim e libris emendata, gr. et lat. Lugd. Batau. 1613. II. tom. fol. correxit **), et *Bodaeus a Stapel* in edit. Theophr. de historia plantarum libri X. gr. cum Gazae interpretat. lat. commentariis notisque et iconibus variarum plantarum, ligno incisis, Amstel. 1644. fol. suis, et Scaligeri, Roberti Constantini Salmasiique coniecturis cumulauit. — Oporiniana edit. seruata est in edit. gr. et lat. interpretibus *Dan. Furlano* et *Adr. Turnebo*. Acc. liber de innato spiritu, Aristoteli adtributus, et commentarii *Dan. Furlani*, Cretensis, Hanou. typis Wechel. 1605. fol. in qua ex Camotii edit. Opp. Aristot. partis sextae Venet.

---

ad suam Theophr. charact. versionem german. cum notis philologicis et critic. p. 73 sqq. Continuata est versio in tom. II. fasc. II. p. 1 sqq. et a *J. J. Hottingero* in: *Neues Attisches Museum*, tom. I. fasc. II. p. 1 sqq. ac fasc. III. p. 1 sqq. in tom. II. fasc. I. p. 1 sqq. et fasc. II. p. 91 sqq.

*) Quibusdam exemplaribus praemissa est epistola *Joachimi Camerarii:* hinc in Cat. bibl. Pinell. tom. III. p. 109. sic indicatur illa edit. *Theophrasti Opp. a Joachimo Camerario*, gr. — aliis autem exemplaribus praefixa est praefatio *Hieron. Gemusaei.*

**) *Reinesius* exemplari suo, in bibl. Cizensi hunc seruato, libr. de plantis, caussis herb. et lapidibus multas adscripserat adnotatt. et varr. lectiones.

Venet. ap. Aldi filios 1552. 8. accesserunt octo characteres. Hos reliquis adiunctos reddidit *Henr. Stephanus* in editione sua quorumdam *Aristotelis* et *Theophrasti* scriptorum, gr. 1557. 8. — *Jo. Jac. Paul. Moldenhawer* in libro, inscripto: Tentamen in historiam plantarum Theophrasti, Hamburgi 1791. mai. 8. dedit tria priora capp. gr. et lat. cum copiosis notis criticis et botanicis, et praemisit indicem editionum, versionum et commentatorum. — *Librum de lapidibus* gr. et lat. cum breuibus adnotatt. praemisit *Jo. Laet* libris suis de gemmis et lapidibus, Lugd. Bat. 1647. 8. — *Jo. Hill* textum restituit, et lacunas suppleuit in edit. gr. cum versione anglica et obss. criticis ac physicis, Londin. 1746. 8. — auct. addito indice graeco 1774. 8. Priorem Hillii editionem reddidit germanice versam cum textu graeco *Alb. Henr. Baumgärtner*, Norimbergae 1770. 8. — Prior etiam Hillii versio gallice versa, sed sine textu graeco prodiit Paris. 1754. 8. min. — *Theophr. Abhandlung von den Steinarten, aus dem Griechischen übersetzt und mit Anmerkung. begleitet von D. Schmieder*, Freyberg. 1807. 8. — Libelli, *Characteres* inscripti, edd. sunt adeo multae, vt breuis potiorum tantum atque recentiorum commemoratio h. l. possit exhiberi. *) Princeps edit. XV. priorum characterum est *Bilibaldi Pircameri, (Pirckheymher,)* Patricii Noribergensis, cum eius interpretatione, Norembergae per Jo. Petreium, 1527. 8. et in Pirckheymheri Opp. Francof. 1610. Repetita est, locis nonnullis immutatis, Basil. in offic. *Andr. Cratandri* 1531. 8. gr. et lat. atque ab aliis. De *Camotii*, qui primus octo alios characteres inseruit,

---

*) *Fischerus* in praef. ad edit. suam contexuit praeclaram et locupletem illorum historiam criticam: quem sequutus est, aliaque bene addidit *Amadutius* in prolegomenis.

ruit, et *Stephani*, (qui vero quaedam omisit consulto; alia correxit, alia deprauauit,) edd. paullo ante diximus. Tertiam classem duxit *Isaac. Casaubonus*, qui nouam ex codd. et editt., at caute, instituit recensionem, latinam versionem addidit et doctum subiecit commentarium, Lugd. 1592. 8. (alia exempla sunt signata a. 1593.) iterum 1599. at emendatius, adiectis ex cod. Palatino quinque characteribus; tertium 1612. quae editio saepius repetita est. Verum editor, qui Brunsuici 1659. 8. tertiam Casauboni editionem reddidit, Casauboni coniecturas in textum recepit, illius commentarium mutilauit, saepius interpolauit inscite, loca vero veterum scriptorum diligentius indicauit. — *Frid. Morellus* in constituendo textu gr. Stephanum ita sequutus est, vt non solum coniecturas vel proprias vel alienas collocaret in margine, sed nonnullas quoque in textum reciperet, cum notis breuibus, ac latina Politiani in XV. prioribus characteribus et sua in octo posterioribus versione, Paris. 1583. 4. — A lectionibus Casaubonianis et ab reliquis superioribus editionibus discessit, e cod. MS. varias excerpsit lectt. suasque illis passim immiscuit coniecturas *Thomas Gale*, qui Theophr. characteres inseruit Opusculis mythologicis, physicis et ethicis, gr. et lat. Cantabrig. 1671. 8. — rec. ita, vt nonnumquam hoc exemplum diffideat a priore, Amstel. 1688. mai. 8. — Textum Casaubonianum, multis locis, non raro inconsiderate, mutauit, et ope nouem codd. msst. adiutus *Needham* nouam dedit recensionem, aliaque addidit. Inscripta est nitida editio: *Theophrasti characteres ethici*, gr. et lat. cum notis et emendatt. Isaaci Casauboni et aliorum. Accedunt *Jacobi Duporti* praelectiones iam primum editae. Graeca cum vetustissimis MSS. collata recensuit et notas adiecit *Pet. Needham*. Cantabrig. 1712. m. 8. — Casauboni recensionem reddidit in textu immu-

immutatam, cum eiusd. versione latina, *Cornel. de Pauw*, notasque addidit, in quibus et suas easque multas coniecturas aliaque protulit, Vltraiecti Batau. 1737. 8. — Audacius versatus est in concinnando textu, quem tamen docte beneque explicuit, *Jo. Conrad. Schwarz*, qui edidit *Theophrasti characteres morum*, cum noua versione latina, ineditis Aug. Buchneri notis, supplementis, item varr. lectt. MS. et commentationibus suis, Coburgi 1739. 4. — Ex rec. Needhami, gr. et lat. a *Frid. Gotthilf Freytag*, Lips. 1726 et 1751. 8. — item Tiguri in Eclogis, 1749. 8. cum Needhami notis contractis et interpolatis. — Glasguae 1743. 12. ib. 1758. 12. — Characteres ethici cum Epicteti Enchiridio, Cebetis tabula et Prodici Hercule, cur. *Jos. Simpson*, gr. et lat. Oxon. 1739. 1740. Londini 1744. 1758. 1762. 8. — cum Epicteti Enchir. et Cebetis tab. Glasguae 1748. 1758. 12. — Graece cum versione italica, variis lectt. IV. codd. Florentin. notisque *Leon. del Riccio*, Florent. 1761 et 1762. tom. IV. in 12. — A moderato sobrioque critices vsu, a diligentia in colligendis et examinandis librorum tam scriptorum, quam editorum variis lectionibus, a grammatica curataque interpretatione tam in notis, quam in vberrimo indice laudanda est editio *Jo. Frid. Fischeri*, acc. commentar. Is. Casauboni. Coburgi 1763. mai. 8. graece. — In vsum scholarum graece editi sunt *Theophr. Characteres* a *Ge. Christph. Bremero*, Magdeburg. 1773. 8. — cum indice Fischeri contracto, 1779. 8. — a *J. G. Chr. Neide*, cum indice germanico, Magdeb. 1781. 8. — Dresdae 1788. 8. — a *Jo. Frid. Leonh. Menzel*, cum adnotatt. et indice, Baruth. 1789. 8. — ab *Henr. Guil. Rotermundt*, cum germanicis notis et indice graeco-germanico, Hamburg. 1791. 8. — pariter a *Jo. Dau. Büchling*, Halae Sax. 1792. 8. (qui etiam edidit versionem

sionem characterum germanicam, subiectis animaduerss. ibid. 1791. 8.) — a *L. Sahl,* gr. et lat. cum notis, Hauniae 1802. 8. et cum nouo tituli folio ap. alium librarium, ib. 1807. 8. — a D. *Jo. Andr. Sixt,* graece, Altdorf. et Norimberg. 1802. 8. — Graece et hispanice a *D. Ignano Lopez de Ayola,* Madrit. 1787. 8. — *Jo. Christph. Amadutius* primus edidit *Characterum ethicorum Theophrasti Eresii capita duo* (n. XXIX. et XXX.) *hactenus anecdota* *), *quae ex cod. MS. Vaticano saeculi XI. graece edidit, latine vertit, praefatione* (longa de illo cod. de editt. versionibus etc.) *et adnotatt. illustrauit,* Parmae (ap. Bodon.) ex regio typographeo. 1786. mai. 4. Sed iustam diligentiam fidemque in hac alioqui splendida editione haud omnino probauit Siebenkeesio, (qui aetatem illius cod. adsignat saeculo XIV.) inprimis Schneidero. Prior illum codicem etiam versans ex eo plures, in his illos duo, descripsit characteres protulitque in libello, a Siebenkeesio maximam partem in lucem emisso et post mortem illius demum a Götzio profligato: *Anecdota graeca e praestantissimis italicarum bibliothecar. codicibus descripsit Jo. Philipp. Siebenkees, edidit et praefatus est Jo. Ad. Götz;* Norimberg. 1798. 8. Atque *Götz* ibid. eodemque anno cum additamentis anecdotis edidit omnes Theophr. Characteres, et lectionis varietatem adiecit. Praeterea duo illa capp. anecdota typis repetita sunt in Annalibus litterar. Helmstad. a. 1787. m. Aug. p. 140. — in Continuazione delle Novelle Lett. di Firenze 1787. nr. 21. et ex his subiuncta a *Christi. Dan. Beckio* Institutionis philologicae monogrammatibus Lips. 1787. 8. — a *Jac. Henrico Nastio* editioni characterum, (*Theophr.*

*) Quae tamen a viris quibusdam doctis inter spuria referuntur.

(*Theophr. Sittengemählde für höhere Lehranstalten aufs neue bearbeitet,*) quae quodammodo noua est graeci textus recensio, cum animadverss. criticis atque exegeticis, et indice graeco-germanico, Stuttgard. 1791. 8. graece. *) — a *Coray* in ed. Characterum, gr. cum versione gallica, et notis historicis, litterariis, biographicis atque criticis variisque lectt. etc. et prolegg. de vita scriptisque Theophrasti, Paris. l'an VII. (1799.) mai. 8. et a *Jo. Gottlob Schneider*, qui vir doct. bis edidit triginta characteres, at mutato eorum vulgari ordine; et primum ex noua recensione atque eruditis stipati adnotationibus comparuerunt *Theophr. Characteres* — graece ex librorum scriptorum copiis et fide interpolati et aucti, virorumque doctorum coniecturis correcti, Jenae 1799. 8. Calci adhaeret Auctarium animaduersionum ex comparata Helueti *Hottingeri* interpretatione subnatarum **), et praemissa est critica praefatio, in qua recenset editt. ac Msst. characterum, iudicat de ipsis characteribus et de editt. operaque Amadutii (de cuius editione anecdotorum copiose differit,) atque Siebenkeesii. — Tum curauit editionem minorem in vsum studiosae iuventutis, indiculo nominum et vocabulorum auctam. Jenae 1800. 8. — In linguam *germanicam* quoque transtulit, notasque et quosdam ipse characteres adiecit *C. Rommel*. Lips. 1809. 8. (sed a censoribus multa culpantur, et Hottingeri interpretatio praefertur,) et antea *Gottfr. Ephr. Müller*, Dresdae et Lips. 1737. mai. 8. — *Vollbeding*, Lips. 1783. — *C. G. Sonntag*, Rigae 1790.

---

*) Idem *Nast* scripsit progr. de consilio et methodo Theophrasti in suis notationibus pingendis, Stuttgard. 1791. 4.

**) Idem foras dedit Auctarium alterum animaduerss. et correctionum, praecipue ex edit. Paris. 1799. auctore *D. Coray*. Jenae 1800. 8. — *Hottingeri* versio german. cum animaduerss. repetita dicitur esse Monach. 1811. 8.

1790. 8. cum vita Theophrasti et animaduerss. philosophicis. — *Gallicae* versiones sunt plures; inprimis probauit studium suum *Jo. de la Bruyère,* qui charact. Theophr. non solum gallice vertit, sed etiam alios imitatione expressos addidit, cedit tamen grata breuitate, et naturali pulcritudine Theophrasto, (avec les caractères ou les moeurs de ce siècle,) Paris. 1696. 12. Plus vicies repetita est editio: recentissimae sunt Amstel. 1743. II. tom. 8. Paris. 1764. 4. Dresdae 1755. 8. II. voll. 1769. 8. II. voll. — plenior est et melior, Paris. 1802. 12. aut min. 8. cum additionibus notisque *J. G. Schweighäuser.* Est tertius tomus characterum de la Bruyère. Additi sunt charact. Theophr. post Bruyer. detecti, et VII. alii ex Aristotele, Lycone, ex libro ad Herennium, et ex Chrysostomo. Germanice versa est a *Kieslingio,* Lipsiae 1754. 8. Bruyerii versio cum eiusdem characteribus. — Theophr. characteres sunt quoque *gallice* versi a *Levesque* cum Menandri sententiis moralibus, Paris. 1782. 12. et in Collection des moralistes anciens, Paris. ap. Didot. 1783. 12. — cum notis vitaque Theophrasti per *M. B. de B.* (probabiliter Bélin de Ballu,) Paris. 1790. mai. 8. — *anglice* ab *Eustach. Budgell,* Londin. 1713. 8. 1714. 1715. 12. (cuius interpretatio valde laudatur.) — ab *Henr. Gally* cum notis, Londini 1725. 8. — *Reiske* in Animaduersion. ad graecos auctores vol. I. Lipsiae 1757. 8. — *Christi. Adolph Klotz* in Animaduerss. in Theophrasti Characteres, Jenae 1761. 8. — *Frid. Ferd. Drück über Theophrasts fünfte Charakterschilderung,* in eius *Kleineren Schriften,* collectis a *Car. Phil. Conz,* tom. II. Tubing. 1811. 8. p. 312 sqq. aliique varia ratione et fortuna loca et capp. Theophr. emendare aut explicare sustinuerunt.

11. *Aristoxenus,* discipulus Aristotelis, Tarentinus, primarius rei musicae scriptor. Eius *elemen-*

elementorum harmonicorum (ἁρμονικῶν στοιχείων) libros III. primus vulgauit *Jo. Meursius* cum aliis scriptoribus musices, Lugd. Bat. 1616. 4. *) tum multo emendatius cum noua sua versione notisque *Marcus Meibomius* gr. et lat. in Antiquae musicae auctoribus VII. Amstelod. 1652. 4. in priore volumine. — *Aristidis* oratio aduersus Leptinem; *Libanii* declamatio pro Socrate; *Aristoxeni Rhythmicorum elementorum fragmenta* [duo, prius p. 267 sqq. posterius p. 292 sqq.] ex bibliotheca Veneta D. Marci nunc primum edit. *Jac. Morellius.* Venetiis 1785. 8. — Conf. *Guil. Leon. Mahne* diatrib. de Aristoxeno, philosopho peripatetico, [praecipue de eius scriptis, horum mentione a veteribus facta et fragmentis,] Amstel. 1793. 8. rec. in Thesauro critico nouo, tom. I. Lips. 1802. 8. p. 1—172.

12. *Dicaearchus*, Siculus, Aristotelis discipulus, philosophus, poeta et geographus. Multa scripsit, de quibus *Hagerus* in *Geographisch. Büchersaal*, tom. III. p. 422. est copiosus, et Dicaearchi aetatem refert ad an. ante C. n. 318. et Olymp. CXV. Add. *Mongitor* in bibl. Sicula, tom. I. p. 152 sq. Sed restant pauca fragmenta poematis geographici, versibus iambicis, inscripti Ἀναγραφὴ τῆς Ἑλλάδος, et Βίου Ἑλλάδος, siue *de vita siue statu Graeciae*, quae post H. Stephanum et Hoeschelium inseruit et auxit fragmento de monte Pelio *Hudson* in Geographiae veteris scriptoribus graecis minor. Oxon. 1703. 8. et praemisit *H. Dodwelli* diss. de Dicaearcho eiusque fragmentis. Vid. *Bredowii* Epistolas Parisienses p. 4. 14. 30.

13. *Phi-*

*) In biblioth. Citzensi seruatur exemplum, ad cuius oram Thom. Reinesius multas olim manu scripserat adnotationes.

13. *Philemon maior* *), Solis siue Pompeiopoli, Ciliciae oppido, natus, floruit circa Olymp. CXIV. 3. ante C. n. 320. V. C. 432. nouae comoediae parens exstinctus in summa aetate: v. *Corsinum* in Fastis atticis, tom. IV. p. 47. et 89. qui mortem illius refert ad Olymp. CXXIX. 3. siue annum tertium primi Punici belli.

Menander, Atheniensis, suppar Philemoni, et aliquantum eo iunior, natus Olymp. CIX. 3. denatus CXXI. 4. sec. alios CXXII. 3. auctor melioris nouae comoediae celeberrimus, et Theophrasti discipulus. Philemonem et ingenio, orationis copia suauitateque et morum comicorum cura vicit. Euripidem saepe imitatus est, et eum Terentius, ita vt hic a Julio Caesare *dimidiatus Menander* diceretur. E multis vtriusque, et *Philemonis* et *Menandri*, comoediis pauca restant fragmenta, collecta ab *Henr. Stephano*, *Guil. Morello*, inprimis ab *Hertelio* in Bibl. veter. com., a *Grotio* in Excerptis e vet. com. gr. p. 708 sqq. et ab *Rad. Winterton* in Poetis gr. min. p. 486 sqq. — Plenissima est editio: *Menandri et Philemonis reliquiae*, quotquot reperiri potuerunt; gr. et lat. cum notis *Hug. Grotii* et *Jo. Clerici*; qui etiam nonam omnium versionem adornauit, indicesque adiecit. Amstel. 1709. 8. Haec editio tragoedias excitauit. Nam *Bentleius*, (falso adsumto nomine,) doctum scripsit libellum: *Emen-*

datt.

*) Ab hoc diuersi fuerunt *Philemon* iunior, filius maioris, itidem comicus poeta, cuius forsan sunt nonnullae comoediae, quae patri eius tribui solent; et *Philemon*, grammaticus, Atheniensis, qui scripsit de atticis nominibus et glossis, atque de omnigenis oraculis. Conf. de tribus Philemonibus *Mongitorem* in B. Sicula, tom. II. p. 164 sqq. vbi Philemonem maiorem Syracusanum fuisse contendit.

datt. in Menandri et Philemonis reliquias ex nupera editione Jo. Clerici, vbi multa Grotii et aliorum, plurima vero Clerici errata castigantur, auctore *Phileleuthero Lipsiensi*, cum praef. Burmanni I. Traiecti ad Rh. 1710. m. 8. rec. Cantabrig. 1714. 8. Quod autem Bentleius quasdam culpauit mutationes in Stephani de Dodone fragmento a *Jac. Gronouio* factas, hic contra eum itemque contra Clericum libellum, acriter acerbeque scriptum, emisit, omissa veri sui nominis mentione: *Infamia emendationum in Menandri reliquias nuper editarum Traiecti ad Rh. auctore Phileleuthero Lipsiensi: acced. responsio M. Lucilii Profuturi ad epistolam C. Veratii Philellenis, quae exstat in Bibl. Chois.* parte IX. Lugd. Bat. 1710. 12. — Clerici tamen partes, at inuita Minerua, suscepit *Jo. Corn. de Pauw*, falso nomine adsumto, in virulento libro: *Philargyrii Cantabrigiensis emendatt. in Menandri et Philemonis reliquias ex nupera editione Jo. Clerici: vbi quaedam Grotii et aliorum, plurima vero Phileleutheri Lipsiensis errata castigantur. Cum praef. Jo. Clerici. Acced. Antonii Mariae Saluinii — annotata in Menandri et Philemonis Reliquias.* Amstel. 1711. mai. 8. — *Philemonis* et *Menandri* sententias integras et emendatas dedit *Brunck* in Gnomicis poetis graecis, Argentorati 1784. 8. p. 189 sqq. notisque criticis p. 334. illustrauit. — *Menandri* γνώμας μονοστίχους e Codd. subiunxit *Jo. Gottl. Schneider* nouae editioni fabularum Aesopearum, quae prodiit Vratislav. 1812. min. 8.

14. De *Apollodoro*, Geloo, e Gela, Siciliae vrbe, Comico, Menandri aequali, aliisque *Apollodoris*, poetis comicis, v. *Fabricii* B. Gr. II. libr. II. cap. 22., (in ampla comicorum deperditorum notitia,) p. 419—422.

15. *Eu-*

15. *Euhemerus* cuias fuerit, non ſatis compertum exploratumque habemus. Namque Meſſanenſem eum fuiſſe, multi et veteres et recentiores, quibus adſtipulatur *Saxius* in Onom. liter. I. p. 87 ſq. (quem conſules,) ſtatuunt apud *Mongitor.* in Bibl. Sicula, tom. I. p. 189 ſq. Alii apud eumdem *Mongitor.* eum fuiſſe Coeum tradunt, alii aliter ſentiunt: isque multus eſt de Euhemero, eius patria, aetate, (quam incidiſſe putat in Olymp. CXVII. regnante in Macedonia Caſſandro, cui fuiſſe dicitur iucundiſſimus, aliis, eum floruiſſe Olymp. CXX. aut CXIV. arbitrantibus,) de eius itineribus, auctoritate, et diuerſis variorum de eo iudiciis atque narrationibus, nec non de eius *libris ſacrae religionis*, ſ. *hiſtoria deorum*, quam contexuit ex titulis et inſcriptionibus ſacris, quae in templis habebantur, maximeque in fano Jouis Triphylii, (vt ait *Lactantius* de falſa relig. libr. I. cap. 11. §. 33. add. ib. cap. 13. fin. et 14. et de ira cap. 11. §. 8.) In illis libris, quorum vero fragmenta tantum ab *Ennio* verſa ſuperſunt, quia ſuperſtitionem atque religiones deorumque cultum irriſit, (aut potius originem deorum et religioſae ſuperſtitionis detexit.) a veteribus idolorum cultoribus hoſtis omnis pietatis ac religionis acerrimus, et atheorum princeps habitus eſt: a quo tamen crimine alii eum defenderunt. V. *Hier. Columnam* ad fragmm. Ennii p. 212. ed. Wetſten. aliosque alibi laudaui. Incertum vero eſt, num illa hiſtoria oratione ſoluta ſcripta fuerit, an carmine: poſterius tamen ad verum propius accedere videtur *Voſſio* de poetis gr. cap. 8. p. 59. *Laur. Craſſo* in Iſtoria de Poeti greci etc. Neapoli 1678. fol. p. 209 ſq. *Mongitori* ac *Saxio* ll. citt. — De *Euhemero* medico, et num hic ab *Euhemero* Meſſanenſi fuerit diuerſus, v. *Fabric.* B. Gr. vol. XIII. in elencho vett. medicor. p. 156.

 16. *Di-*

16. *Dinarchus*, Corinthius gente, sed ab adolescentia Athenis versatus, Theophrastum sectatus est: orator dein Atheniensis, ingenio tamen atque eloquentia Isocrati, Demostheni et reliquis multum cedit; atque post fata Hyperidis ac Demosthenis famam nominis demum est consequutus, et orationibus, quas aliis scripsit, opes sibi collegit. Floruit circ. Olymp. CXV. 2. ante C. n. 317. V. C. 435. Ad nostram aetatem peruenerunt tres orationes, editae in collectionibus or. graec. Aldina, Stephan. Gruteriana, et curatius a *J. Jac. Reiskio* in vol. IV. Orator. graecor. cum eius et Hieron. Wolfii adnotatt. in vol. autem VIII. alia addidit *Reiske*. Conf. *Ruhnken*. ad Rutil. Lupum p. 88. et 126.

17. *Demetrius Phalereus*, Theophrasti discipulus, philosophus et orator Atheniensis, qui eam sibi pararat nominis famam, vt Olymp. CXV. 3. ante Ch. n. 316. V. C. 436. a Cassandro, Macedonum rege, Atheniensi ciuitati praeficeretur. Decem quidem annos solus rempublicam cum laude et honore CCCLX statuarum moderatus est; sed, mortuo rege, Demetrii Poliorcetae viribus inferior Athenis fugit in Aegyptum: vbi a Ptolemaeo Sotere honorificentissime exceptus est, et ad leges nouas componendas adhibitus. (v. *Corn. Nepot*. XIX. 3, 1. ibique Staueren et in maiore II. ed. p. 558. et in minore, a me iterum repetita auctaque, p. 384 sq.) Enimuero num Musei Alexandrini et bibliothecae regiae curandaeque versionis graecae bibliorum Hebraeorum, (vulgo τῶν LXX.) fuerit auctor, in eo dissentiunt viri docti. A Ptolemaeo Philadelpho, Ptolemaei Soteros filio, illi infenso, post patris obitum omnibus honoribus priuatus et in prouinciam quamdam relegatus, misere vixit, et tandem aspidis morsu interiit. Quae scripsit, ea temporis iniuria absumsit. Liber autem περὶ ἑρμηνείας, *de elo-*

eloquutione, ſub falſo huius Demetrii nomine exſtare, a viris doctis abunde demonſtratum eſt: et ſunt, qui cenſeant, librum illum vtilem elegantemque *Demetrio* cuidam *Alexandrino*, ſub imp. Marco Antonino, eſſe adſcribendum. Editus eſt primum ab *Aldo* gr. in Rhetor. graecis, Venet. 1508. fol. tum a *Victorio* bis, primum Florent. ex offic. Juntae, gr. 1552. 8. dein vna cum eius verſione atque inſignibus commentariis, ita tamen, vt a lectionibus primi exempli graecis hinc inde discreparet, ib. 1562. fol. — repet. gr. et lat. cum commentario, ibid. ap. Juntas 1594. fol. — Ex priore potiſſimum edit. Victor. gr. apud Morell. qui vſus eſt antiquo cod. Pariſ. 1555. 8. et Argentor. 1556. 8. — Ex ſecundo Victor. exemplo, quibusdam tamen correctis, cum quorumdam paeanibus ſcoliisque, gr. editus a *Joanne Caſelio*, Roſtoch. 1583. 8. — cum verſione lat. *Stanislai Ilouii*, addita praefatione Victorii, cuius editio eſt baſis, ſubiunctisque lectionibus ex ed. Morelliana, Baſil. 1557. 8. — a *Galeo* in Rhetoribus ſelectis, cum notis, Oxon. 1676. 8. gr. et lat. — Poſtea Demetrius ſeparatim editus: Galeani exempli textus gr. ſed paſſim emendatior, cum verſione Victorii lat. Glasguae, 1743. 8. — Poſthaec renouata eſt a *Fiſchero* Galei collectio, ita inſcripta: *Rhetores ſelecti, Demetrius Phalereus, Tiberius Rhetor, anonymus Sophiſta, Seuerus Alexandrinus. Demetrium emendauit: reliquos e MSS. edidit, et latine vertit; omnes notis illuſtrauit Tho. Galeus. Iterum edidit, varietatemque lectionis Aldinae adiecit Joh. Frider. Fiſcherus.* Lipſ. 1773. mai. 8. Fiſcherus et in praefat. de Demetrio atque ſuperioribus edd. intelligenter disputauit et ſub finem adiecit Indicem capitum Demetrii et ceterorum atque libelli Demetrii varietatem lectionis Aldinae, Victorianae, Caſelianae et Glasguenſis, interſperſis ſuis

suis et Schneideri animaduersionibus criticis. *) — Nouissima et critica est editio: *Demetrii* de elocutione liber: curauit *Jo. Gottlob Schneider.* **) Altenburg. 1779. 8. — De *Vulcanii* emendatt. et not. ad Demetrium Phaler. et coniectur. in illum vid. Burgess. Museum litterar. Oxon. 1792. 8. p. 3.

18. *Euclides,* qua patria, incertum est. Alii enim putarunt, eum fuisse Aegyptium, et fortasse Alexandrinum; alii, quos sequitur *Mongitor* ***), eum, arbitrati sunt, fuisse Siculum, Geloum; alii aliter sunt opinati. Sed eorum argumenta parum valida esse, alii VV. DD. recte iudicarunt. Certius autem est, eum Alexandriae disciplinas mathematicas summa cum laude docuisse, scriptisque, quae hodienum magni aestimantur, illustrasse. Floruit circ. Olymp. CXVIII. 1. ante C. n. 306. V. C. 446. Insignis acutusque mathematicus, homo vt splendidissimi, ita quoque comis et mitissimi ingenii et aequus alienorum laborum iudex. Multa scripsisse dicitur. †) In his eminent *Elementa matheseos purae,* libri XV. quorum codd. editiones, versionesque sunt paene innumerae, at libri XIV. et XV. Hypsicli Alexandrino tribuuntur. Commentati sunt in illos etiam antiquiores, Proclus philosophus ac Theon Alexandrinus, qui sub

*) Conf. censuram, lectu dignam, in Philolog. Bibliotheca, tom. II. part. 3. p. 250 sqq. et part. 5. p. 390 sqq. Gottingae 1773. 8.

**) Conf. eiusd. V. D. de nupera Demetrii de elocutione editione admonitio ad lectores, in Volborthi Biblioth. Philolog. vol. II. Lips. 1780. 8. p. 197 sqq.

***) In Bibl. Sicula, tom. I. p. 185 sqq. qui multos iam excitat, eorumque diuersas de aetate patriaque Euclidis sententias, itemque libros illius multasque eorum editt. recenset.

†) *Scheibel* in *Einleitung zur mathematischen Bücherkenntniss,* vol. I. p. 1—59. Breslau. 1769. 8. plenum editt. versionum et aliorum, ad Euclidem pertinentium scriptorum catalogum confecit, et in parte V. p. 473 sqq. dedit supplementa et correctiones. — rec. ib. 1781. 8.

sub imp. Theodosio M. floruit, et multi recentiores. Demonstrationes tamen, quae vulgo vocantur Theonis, Euclidis ipsius, a Theone tantum recensitae, atque interdum auctae, harum rerum peritis esse videntur. — 2) *Data* sive theoremata geometrica XCV. vna cum praefat. Marini philosophi, Neapolitani; 3) *Phaenomena*, sive principia astronomiae etc. Num vero alia, quae sub Euclidis nomine circumferuntur, n. *Isagoge harmonica*, *Sectio canonis musici*, *Elementa optica et catoptrica*, et *de diuisionibus superficierum*, et fragmentum *de leui et ponderoso*, reuera mathematicum nostrum habuerint parentem, a quibusdam vel in dubium vocatur, vel omnino negatur. Praeter *Fabric.* B. Gr. vol. III. libr. III. cap. 19. p. 44 sqq. v. *Fr. Wilh. Aug. Murhard Litteratur der mathematischen Wissenschaften*, tom. II. Lips. 1798. mai. 8. p. 1 – 48. etc. — Omnium Euclidis operum editiones sunt paucae. Opp. gr. cum *Theonis* expositione, cura *Simon. Grynaei*, Basil. 1530. fol. — gr. cum scholiis graecis, ibid. 1539. fol. — gr. et lat. per *Conrad. Dasypodium*, item *Heronis*, Alexandrini, vocc. geometrica, antehac numquam edita, Argentorati 1571. 8. Dasypod. antea ab a. 1557. plures Euclidis libros separatim iam ediderat. Post longum temporis interuallum in lucem prodierunt *Euclidis quae supersunt, omnia. Ex recensione Dauidis Gregorii*, gr. et lat. Oxon. 1703. fol. Fide multorum Msst. emendatiora atque auctiora cum Sauilii castigationibus prodierunt, atque Hudson in expoliendis graecis editioneque a vitiis typographicis liberanda multum auxilii adtulit. Eo plures *Elementorum* editiones atque interpretationes e prelis exierunt. Princeps et rarissima editio: *Praeclarissimum opus elementorum Euclidis perspicacissimi in artem Geometrie* etc. in calce: *opus elementorum Euclidis*

dis megarensis *in geometria arte*. *In id quoque Campani* — *commentationes* — *Erhardus ratdoldt*, Augustensis impressor solertissimus. Venetiis. 1482. fol. Opus refert libros Elementorum XV. e versione Jo. Campani, Nouariensis Lombardi, qui illos ex versione arabica in latinam linguam transtulit. *) — rec. Vlmae ap. Jo. Regerum, 1486. 4. et Vicentiae per Magistrum Leonard. de Basilea et Guil. de Papia socios, 1491. fol. — Εὐκλείδου στοιχείων βιβλία ιέ. — elementorum libri XV. ex *Theonis* colloquiis εἰς τοῦ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἐξηγημάτων Πρόκλου βιβλία δ'. gr. Basil. ap. Jo. Heruag. 1533. fol. — *elementorum* libri XV. (sine demonstrationibus et figuris, curante *Angelo Caiano*,) graece. Romae 1545. 8. et 1555. 8. — *elementorum* libri VI. gr. et lat. interprete *Joachimo Camerario*, ex edit. *Joach. Rhetici*, Lipsiae 1549. 8. repet. adiectis trium priorum librorum demonstrationibus, et editis a *Maurit. Steinmetz*, gr. et lat. Lips. 1577. 8. — Iidem ad graeci contextus fidem recensiti et ad vsum tironum accommodati, (cur. *Ge. Frid. Bürmann*,) Lips. 1743. 8. 1749. 8. 1769. 8. — *Erstes Buch der Elemente des Euklides, für den ersten Unterricht in der griechischen Sprache und Mathematik, griechisch u. deutsch, mit Anmerkungen und einem Wortregister*. Vimar. 1800. 8. — Vt permultas Elementorum versiones in alias linguas omittam, recentiores germanicas interpretationes tantum commemorare iuuat. Sex priores libros germanice vertit *Jo. Frid. Lorenz*, Halae 1773. mai. 8. Postea addidit versionem libror.

*) Conf. *Abrah. Gotthelf Kästneri* epistola ad Cardin. Quirinum de prima, quae post inuentam typographiam prodiit, Euclidis editione, Lips. 1750. 4. *Freytag* in Analectis litterar. p. 315 sq. vbi quoque Campani et Fed. Commandini versiones lat. cum commentariis recensentur propter editt. raritatem.

bror. XI. et XII. Hal. 1781. et reliquorum VII. librorum, eod. a. et communem praefixit inscriptionem: *Euclides Elemente; funfzehen Bücher, aus dem Griechischen übersetzt von J. Fr. Lorenz.* Halae Sax. 1781. 8. — auct. et correct. ib. 1795. 8. et emendat. edita est a D. *Car. Mollweide*, ibid. 1809. mai. 8. — *Elemente für den gegenwärtigen Zustand der Mathematik bearbeitet, erweitert u. fortgesetzt von Jo. Andr. Christi. Michelsen*, sect. I. Berol. 1791. 8. cum aen. tabulis. — *Elemente, das erste bis zum sechsten, sammt dem elften und zwölften Buche: aufs neue aus dem Griechischen übersetzt von Jo. Karl Fried. Hauff.* Marburg. 1797. 8. cum figg. ligno incisis. — *Elemente, nach Robert Simson's lateinischer und englischer Uebersetzung in einen Auszug gebracht, und als Anhang zu der Lorenzischen deutschen Uebersetzung sämmtlicher Elemente, verfasst von Jo. Andr. Matthias*, Magdeburg. 1799. 8. — *Elemente, nebst den Anfangsgründen der ebenen und sphärischen Trigonometrie, aus dem Englischen des Robert Simson, mit erklärenden Anmerkungen. Uebersetzt von Matth. Reder; herausgegeben von J. H. Joseph Niesert*, II. tom. Paderborn. 1806. mai. 8. cum multis figg. in textu et duabus tabulis. A *Roberto* autem *Simson* editi sunt *Euclidis Elementorum libri priores sex, inde vndecimus et duodecimus*, ex versione latina *Frederici Commandini*, sublatis iis, quibus olim libri hi a *Theone* aliisue vitiati sunt, et quibusdam *Euclidis* demonstrationibus restitutis. Glasguae 1756. 4. atque eadem in anglicam linguam conuersa, additis *Euclidis Datis*, anglice etiam, iisque correctis. Glasguae 1756. 4. 1762. 8. et Edinburg. 1767. 8. cui tertiae editioni sunt adnexa Trigonometriae planae ac sphaericae elementa. — Sex priores, et XI. ac XII. libros

libros in linguam gallicam transtulit *Frid. de Castillon.* Berol. 1767. et 1777. 8. — *Euclidis Data* — *Claudius Hardy* — *graece* nunc primum edidit, *latine* vertit scholiisque illustrauit. Adiectus est *Marini* philosophi commentarius, gr. et lat. quo *Dati* natura, *Datorumque Euclideorum* vtilitates explicantur. Lutet. Paris. 1625. 4. — rec. ib. 1695. 4. — *Euclidis rudimenta musices. Eiusd. sectio regulae harmonicae, — gr. et lat.* excusa, c. *Jo. Pena.* Paris. 1557. 4. — *Eucl. introductio harmonica et sectio canonis musici,* gr. *M. Meibomius* vertit ac notis explicauit in Antiq. musicae auctoribus VII. Amstel. 1652. 4. — *Optica et Catoptrica,* gr. et latine reddita per *Jo. Penam.* Paris. ap. Andr. Wechel. 1557. 4. — Omissis multis maioris minorisue molis libris, in quibus Euclidea explicantur aut illustrantur, memorabo Varias lectiones et supplementa *Procli* commentariorum in primum Euclidis, excerpta ex cod. Voss. Leid. in *Burgess* Musei Oxoniens. litterar. conspect. p. 31 sqq. et p. 44 sqq. supplementum textus Basiliensis ex cod. Bodlei. Barocc. 161. — M. *Andreae Neubig* diss. II. Vindiciae Euclidis, Erlang. 1811. 8.

Cum *Euclide* mathematico passim confunditur *Euclides Megarensis,* omnino diuersus, philosophus Socraticus, sectae Megaricae siue Eristicae conditor: de quo vide *Diogen. Laert.* libr. II. sect. 106 sqq. ibique Menagium.

19. *Simmias,* Rhodius, vixit ante Olymp. CXX. secund. *Saxium* Onom. I. p. 91. circ. Olymp. CXVIII. 1. ante C. n. 306. V. C. 446. Praeter epigrammata quaedam habemus adhuc ludicra poematia lususque ingenii versuumque, qui ita constituti sunt, vt aliud poemation oui, aliud alarum, aliud securis, aliud arae (quod vero ab aliis *Dosiadae,* Simmiae vel aequali vel suppari, tribuitur,) formam repraesentaret. Adhaerent quibusdam

busdam Theocriti editionibus, e. gr. *Zach. Calliergi*, et aliis veteribus, sed sub nomine Theocriti; at sub *Simmiae* nomine edit. minori H. Stephani, gr. et lat. cum notis, 1579. 12. Heinsii, Wintertoni aliorumque, tum epigrammata, tum poematia illa ludicra. — *Claudii Salmasii* ad Dosiadae aras, Simmiae Rhodii ouum, alas, securim, Theocriti fistulam notae, cum textu gr. et cum Salmasii explicatione duarum inscriptt. Herodis Attici Rhet. et Regillae, Paris. 1619. 4. — in *Tho. Crenii* Museo philol. historico II. Lugd. Bat. 1700. 8. — rec. in *Poleni* nouis supplement. vtriusque thesauri antiquitat. rom. et graec. vol. II. Venet. 1737. fol. col. 685 sqq. — *Brunck* in Analectis poet. gr. tom. I. p. 204 sqq. reposuit *Simmiae* epigramm. quatuor, tum alas, ouum et securim, ac p. 412 sq. *Dosiadae* duas aras; in tom. II. p. 525. dedit aliud Simmiae epigramma; in tom. III. p. 38 sqq. illustrat illa; epigramma autem secundum, duce cod. Vatic., adserit *Simmiae Thebano*, Socratis auditori, et ex cod. Vatic. scholia graeca in poëmatia ludicra publici iuris fecit. — *Alas*, siue poëmation binas alas referens, germanice vertit, vna cum *Moschi* amore fugitiuo, et explicuit *Car. Gottlob Sonntag* in libello: *Zur Unterhaltung für Freunde der alten Literatur*, fasc. I. Rigae 1790. 8. p. 28 sqq.

20. *Diphilus*, eiusdem fere aetatis, Sinopensis, nouae Comoediae poëta. Fragmenta eius reperiuntur in Morellii, Hertelii et Hug. Grotii collectionibus. *Wieland* in: *Attisch. Museum* tom. III. fasc. 1. p. 4 sq. germanice et metrice vertit carmen *Machonis*, quo Diphilum perstringit, ex Athenaeo libr. XIII. p. 579 sq. atque p. 28. de *Machone* eiusque Χρείαις quaedam adnotat.

21. *Nossis*, Locrensis, poetria, circ. Olymp. CXVI. aut circ. Olymp. CXIV. vti *Bentlei* ostendere studuit in Apologia pro diss. de epistolis Phala-

Phalaridis ex interpret. lat. Lennepii, subiuncta eius edit. Phalarid. epistoll. p. 198 sq., vbi Bentlei duo epigrammata Nossidis antea inedita in lucem profert. Duodecim illius epigrammata edidit explicuitque *Jo. Christi. Wolf* in Poetriarum octo — fragmentis, gr. et lat. p. 82 sqq. vbi consules p. 169 sq. *Olearii* subiunctam diss. de poetriis gr. §. LIII. Eadem epigramm. sed alio ordine exhibuit *Brunck* in Analect. vett. poetar. graec. tom. I. p. 194 sq. coll. tom. III. p. 36 sq.

22. *Megasthenes*, historicus, et Seleuci Nicatoris ad Indos legatus. Floruit circ. Olymp. CXIX. 3. ante C. n. 300. et V. C. 452. *Historiae Indiae* pauca fragmenta sunt seruata. v. *St. Croix* in Examen des Historiens d'Alexandre-Le-Grand, ed. II. p. 733 sqq. et p. 742. — Contra *Megasthenis*, (falso Metasthenis,) Persae, opusculum de iudicio temporum et annalium Persarum, cum Beroso et aliis a Jo. Annio Viterbiensi editum, est suppositititium.

23. *Epicurus*, Atheniensis, ex oppido, cui Gargetti nomen fuit, ortus, lucem adspexit Olymp. CIX. ¾. ante C. n. 342. aut, secundum *Warnekros* in libro mox citando, d. 11. Febr. a. C. n. 341. et floruit circ. Olymp. CXX. 4. ante C. n. 295. V. C. 457. Colonia ab Atheniensibus in Samum deducta, eo cum parentibus translatus, et a patre, Neocle, qui ludimagistri onus suscipere paupertatis subleuandae caussa cogebatur, primis litteris institutus est, et adolescentiam partim Sami, partim Teii exegit. Athenas a. XVIII. aetatis delatus, philosophos adiit. Postea versatus est Colophone, Mytilenae, vbi primum instituit scholam, et Lampsaci: denique anno aetatis 36. aut 37. Athenas reuertit; vbi quum per aliquod tempus commoratus esset, hortum peramoenum in vrbe ipsa comparauit sibi, scholas aperuit, et cum familiaribus, quos habuit multos,

multos, vsque ad Olymp. CXXVII. 2. quo aetatis anno 72. obiit, in magna auctoritate mansit. Ex variorum quidem philosophorum scholis librisque plura delibauit dogmata; quae tamen ita immutauit, et partim coniunxit, partim seclusit, nouisque auxit commentis, vt, arrogantia et superbia motus, omnia ex suo ingenio hausisse putaret, nouamque sectam conderet. In doctrina de deo, eius cura prouida, ortuque harum rerum, de dialectica aliisque rebus a Zenone eiusque adseclis valde dissensit, et in voluptate animi quieteque finem bonorum summamque felicitatem posuit, ipseque vitam egit sobriam. Quare, inprimis quia alios spreuit et deinceps multi eius adseclae impuri ac flagitiosi dogma Epicuri de voluptate male interpretando de voluptate corporis intelligebant, omnes prauas cupiditates sectabantur, ideoque iure audiebant de grege Epicuri porci, factum est, vt Epicurus inuidia odioque multorum flagraret, eiusque philosophia sectaque valde infamarentur. Tamen cum ab antiquioribus, tum maxime a recentioribus est defensus, atque a renatis litteris haud pauci exstiterunt, qui in vtramque partem disputarent. Ad vindices Epicureae philosophiae pertinet *de Coustures* (nomen quidem suum subscripsit epistolae nuncupatoriae,) in libello: La Morale d'Epicure, avec des reflexions. Paris 1686. 12. — Add. praeter Fabricium *Heumannum* in Actis philosophic. tom. II. part. X. nr. 9. p. 637 sqq. Ex eius scriptis, quorum olim vltra trecenta volumina exstitisse dicuntur, teste *Diogene Laertio* X. 26. (vbi v. interpretes,) nihil aetatem tulit praeter fragmenta quaedam hinc inde dispersa, et ea, quae *Diog. Laertius* l. c. seruauit. *Hayterus* Anglus fertur inter volumina Herculanensia reperisse deperditum opus *de natura*, aut operis librum vnum, cui etiam nonnulla insunt de astronomia.

nomina. — *Librum* autem *Laertii X.* gr. et lat. de Epicuro separatim edidit ex sua recensione et cum varietate lectionis, suisque notis, *Epicuri epistolam ad Herodotum*, atque commentation. *de finibus philosophiae Epicuri* adiecit *Car. Nürnberger*, Noribergae 1791. 8. Censor tamen in ephem. litterar. Gottingens. a. 1792. nr. 56. m. April. p. 566 sqq. dubitare videtur, Epicuri epistolas esse genuinas; et conf. *Ignat. Rossium* in Commentatt. Laertianis, Romae 1788. m. 8. §. 90 sqq. p. 252 sqq. — Paucorum scripta de Epicuro h. l. memorabo. *Petri Gassendi* de vita, moribus et doctrina Epicuri, Lugd. 1647. 4. rec. Hagae Comit. 1656. 4. — Eiusd. animaduerss. in Diogen. Laert. libr. X. de Epicuro, Lugd. 1649. fol. III. voll. Eiusd. syntagma philosophiae Epicuri, Hagae Com. 1659. 4. Londini 1668. 12. Amstel. 1684. Eiusd. opera iunctim edita, VI tom. Lugd. 1658. fol. et Florent. 1729. curante *Nicol. Aueranio*. Contra Gassendi expositionem et coniecturas aliquoties disputat *Rossius* l. c. *Brucker* in historia critica philos. tom. I. p. 1229 sqq. tom. II. p. 64 sqq. tom. IV. part. I. p. 503 sqq. et in Addendis s. tom. VI. p. 331 sqq. *Garve* in animaduerss. ad *Fergusoni* doctrinam de moribus p. 387 sqq. — Ab aliorum iniuriis et conuiciis post alios adnixi sunt Epicurum vindicare *Franc. Anton. Zimmermann*, (qui fere nimius videtur in Epicuro laudando,) in diss. Vita et doctrina Epicuri examinata, Heidelberg. 1785. 4. et *H. E. Warnekros*, qui itidem Epicuri vitam, doctrinam, discipulos, amicos librosque persequitur, in libr. *Apologie und Leben Epicurs*, Gryphiae 1795. m. 8.

24. *Posidippus*, Cassandreus, nouae comoediae poeta, qui triennio post Menandri obitum fabulas cum laude docuit, floruitque circ. a. Olymp. CXXII. 3. ante C. n. 288. et V. C. 464. Fragmenta

gmenta quaedam collecta ſunt ab H. Stephano, Hertelio et Grotio. Quatuor Poſidippi ſententias e *Stob.* tit. XIV. et XCIX. *Brunck* in Gnomicis poetis gr. p. 201. reddidit, p. 219. latine vertit, et p. 341 ſq. in notis locum quemdam emendauit atque illuſtrauit.

25. *Anyte*, Tegeatis, poetria celebris, circ. a. Olymp. CXX. ſec. *Olearium* in diſſ. de poetriis graecis nr. VI. (qui plura ſcripſit de illa;) aut ſec. *Hamberger.* in *Zuverläſſ. Nachrichten etc.* tom. I. p. 315. ante C. n. 301. Epigrammata XIV. collegit *Vrſinus* in Carminibus IX. illuſtrium foeminar. p. 56 ſq. XXV. autem *Jo. Chriſti. Wolf* in Poetriarum octo fragmm. Hamburgi 1734. 4. gr. et lat. ſubiunctis notis, p. 92 ſqq. Contra *Brunck* in Anal. poet. gr. tom. I. p. 197 ſqq. gr. repoſuit XXIII. epigramm. et tom. III. p. 37 ſq. criticas quasdam adſperſit animaduerſſ. Conf. *Reiske* in Notitia poetar. anthologicor. p. 192 ſqq. qui etiam coniicit, duas forſan fuiſſe poetrias cognomine Anytas, alteram *Tegeatidem* multo antiquiorem, et alteram *Mitylenaeam*.

26. *Zeno*, Citii, vrbe maritima in inſula Cypro, natus Olymp. CIV. 3. et aetate grauis vel fame vel laqueo vitam finiuiſſe dicitur Olymp. CXXIX. vel CXXX. Floruit autem circ. Olymp. CXXV. 2. ante C. n. 277. V. C. 475. Lectione librorum, inprimis Socraticorum, quos pater, mercator, filio Athenis reportarat, tanto philoſophiae captus eſt amore, vt annos XXX vel XXXI natus Athenas proficiſceretur ad viſendos audiendosque philoſophos. Nulli vero illorum ſe mancipauit, et nouam philoſophandi rationem, eamque ſeueram atque ingenio ſuo auſtero et graui vitaeque ſobriae et temperanti aptam, ſibi excogitauit, et poſtea in porticu celeberrima, *Stoa*, etiam *Poecile* dicta, copiam ſui fecit diſcipulis, qui multi fuerunt, et prius *Zenonii*, poſtea, vti dein-

deinceps eius sectatores, quorum copia est insignis, *Stoici* vocabantur. Hinc Zeno dicitur auctor philosophiae scholaeque *Stoicae:* quae etiam nonnullis Ictis romanis mire placuit; sed suas habuit vicissitudines. Namque cum is ipse, aetate prouectus, quaedam mutauit placita, tum maxime eius sectatores deinceps ab opinionibus dogmatibusque sui magistri interdum desciuerunt. De ipso Zenone eiusque scriptis, quae autem perierunt, de eius secta, et Stoicis philosophis, praeter Fabric. Bruckerum aliosque historiae philosoph. scriptores hic tantum commemorandi sunt: *Dieter. Tiedemann* in *System der stoischen Philosophie*, Lips. 1776. 8. III. part. qui tamen curatius sagaciusque explanauit philosophiam Zenonis, quam vocant theoreticam s. speculatiuam, (omisit igitur philosophiam, quae dicitur practica s. moralis), in *Geist der spekulativen Philosophie*, tom. II. Marburg. 1791. 8. p. 427 sqq. — *Gurlitt* in *Abriss der Geschichte der Philosophie* p. 12 sqq. — *Ge. P. Hollenberg* de praecipuis stoicae philosophiae doctoribus et patronis apud Romanos. Vpsal. 1793. 4.

27. De *Pleiade* poetarum (septem) v. *Fabric.* B. Gr. II. p. 317 sq. vbi et in Introduct. I. p. 508. quosdam alios VV. DD. laudaui. Addatur perdoctus libellus, *Aug. Ferdin. Naekii Schedae Criticae*, Halis Saxon. 1812. 4.

28. *Lycophron*, Chalcide ortus, clarus temporibus Ptolemaei Philadelphi, circ. ante C. n. 284. Grammaticus et tragicus poëta, vnus e Pleiade. Scripserat tragoedias et libros de comoediis; sed superest tantum eius drama, carmen iambicum, *Cassandra* siue *Alexandra*, in qua Cassandram prophetissam, more stiloque oraculorum loquentem, et res Troianas prophetico dicendi genere nuntiantem induxit, digressiones mythologicas atque eruditionis speciem venatus et valde

valde audax fuit. Hinc poeta est valde obscurus et difficillimus. Commentatus est in id carmen *Isaacus* cum fratre *Joanne.* Princeps editio est *Aldina,* gr. cum Pindaro, Callimacho et Dionysii Periegesi, Venet. 1513. 8. — Graece, cum comment. *Isaaci Tzetzis:* acced. Jo. Tzetzis variarum historiarum liber, versibus politicis ab eodem gr. conscriptus, et latine versus a *Paulo Lacisio.* Basil. ex offic. Jo. Oporini, 1546. fol. — Graece, cum duplici versione latina, vna ad verbum a *Guil. Cantero,* altera carmine expressa per *Jos. Scaliger.* cum *Canteri* adnotatt. (breuibus quidem, sed eruditis,) Basil. ap. Jo. Oporin. et Petrum Pernam, 1566. 4. et ap. Commelin. 1596. 8. — cum amplo commentario *Meursii,* et emendatiore Jos. Scaligeri versione, Lugd. Batau. 1597. 8. et 1599. 8. — cum *Isaaci Tzetzis* commentariis emendatioribus. Adiunctae sunt versio lat. Canteri eiusdemque adnotatt. nec non epitome Cassandrae graeco-latina, carmine anacreontico per Gul. Canterum. Geneuae, exc. Paul. Stephanus, 1601. 4. — gr. cum versione lat. *Guil. Canteri,* in Corpore poetarum etc. Geneuae, 1614. fol. tom. II. p. 138 sqq. — *Alexandra,* gr. cum graecis *Is. Tzetzis* commentariis: acced. versiones, variantes lectt. emendationes, adnotatt. et indices, cura et opera *Jo. Potteri.* Oxon. 1697. fol. In hac plenissima et splendida editione, cuius basis est Canteriana, textum sequuntur Jos. Scaligeri versio metrica, a Jo. Meursio emendata, atque indices, et hos excipiunt Canteri adnotatt. tum epitome Cassandrae gr. lat. versibus anacreontiis conscripta per Guil. Canterum, dein Meursii ac Potteri commentarii. — Rec. ita, vt tam Tzetzae, quam Potteri commentarii hinc inde locupletiores prodirent et emendatiores, ib. 1702. fol. — Vtilis atque commoda, collatis aliquot codd. veteribusque exemplaribus, est editio

inscripta: *Lycophronis Chalcid. Alexandra siue Cassandra*, cum versione et commentario Guil. Canteri, paraphrasin, notas, indicem graecum, e scholiis auctum, adiecit ac praefatus est *Henr. Godofr. Reichardus.* Lips. 1788. 8. In praefat. largiter sagaciterque aperit fontes obscuritatis Lycophroneae. Calci adhaeret: *Nachahmung von Lycophron's Cassandra* etc. imitatio poetica. — Amplissima recentissimaque editio nouaque recensio est: *Lycophr. Chalcid. Cassandra*, obscurum poema, ope XVI. codd. MSS. sanioribus subinde lectionibus restitutum, fideliori interpretatione *) exornatum, et accurata paraphrasi explicatum: cum *Isaaci vel potius Johannis Tzetzae* commentario: ex postrema Oxoniensi ed. ad fidem XIII. exemplarium bis mille ferme in locis emendato, notabiliter aucto, latine reddito et illustrato: acced. fragmenta vndique collecta, variantes lectt. emendatt. et indices necessarii, studio et impensis *Leopoldi Sebastiani*. Romae 1803. m. 4. **)

29. *Theocritus*, bucolicorum poetarum princeps, Syracusanus: floruit circa Olymp. CXXV. ante C. n. 269. aut secundum Simson. in chronico p. 1123. et 1126. ante C. n. 275. temporibus Ptolemaeorum Lagidae eiusque filii Philadelphi, et iucundus fuit Hieroni iuniori, regi Syracusarum: poeta suauis et ob naturalem pulcritudinem

*) Versionem enim Canterianam Sebastiani grauiter improbauit et Tzetzae commentarios vindicauit ab Canteri aliorumque iudiciis in praefatione.

**) Codicum notitiae, quam ad Fabric. III. p. 750 sqq. dedi, adde, MS. cod. Lycophronis cum scholiis Tzetzae egregium, necdum collatum, exstare in bibliotheca Cizensi, quem valde laudauit, curate descripsit, et ex eo varietatem lection. primum in Lycophr. Alexandra, tum in comment. Tzetzae, collata edit. Sebastian. excerpsit, addito suo iudicio, *Chr. Gottfr. Müller* in progr. singulari, siue Notitiae et recensionis codd. MSS. qui in bibl. episcopatus Numburgo-Cizensis asseruantur, particula tertia, Lipsiae 1809. 8. et de edit. Tzetzae v. infra §. 128.

dinem ac ſimplicitatem vel Virgilio in *idylliis*, numero triginta, quae quidem hodie ſub eius nomine exſtant, praeferri ſolet. Quaedam tamen alium habuiſſe auctorem videntur: neque omnia Theocriti idyllia, in dialecto dorica, recentiore vt plurimum ſcripta, ſunt carmina vere bucolica, quae rus redolent, nec mores Theocriti ſunt ſecundum aetatem noſtram vbiuis diiudicandi. Praeterea exſtant XXII. epigrammata et ludicrum poëma, *Syrinx*, cuius verſus ita ſunt poſiti, vt Panis tibia repraeſentaretur. Princeps editio et rariſſima eſt *Mediolanenſis* a. 1493. fol. quae continet *Orationes Iſocratis, XVIII Eidyllia Theocriti* et *Heſiodi O. et D.* — Haec facta eſt mater edd. Aldinae et Callierg. ſed acceſſionibus auctarum. *Aldus* autem *Manutius* edidit *Theocriti eclogas* XXX. (quibus vero intermiſcuit quaedam carmina, quae Moſcho et Bioni poſtea rectius ſunt reſtituta,) vna cum Catonis Diſtichis, ex gr. metaphraſi Planudis, et cum Theognide, aureis carminibus Pythagorae, Phocylide, carminibus Sibyllae Erythraeae, Heſiodo et variis ſententiis graecis. Venet. 1495. fol. Duo diuerſa exemplaria, quae in quibusd. inuicem diſcrepant, eiusdem autem editionis, reperta ſunt, quia Aldus in aliquibus exemplaribus, poſt editum librum nondum diuenditis, folia nonnulla, quia vel erant vitioſa, vel meliores ille lectiones in codice quodam aut edit. Mediolanenſi deprehendebat, reſecuit et alia correctiora in eorum locum rite ſuffecit. — Egregias praebet lectiones edit. a Muſuro ex codd., forte e bibl. Medicea, emendata, *Theocriti caſtigatiſſima omnia*, Florent. in aedibus Phil. Juntae, 1515. 8. et continet XXX. Eidyllia velut Theocriti, (inter quae tamen ſunt nonnulla Bionis et Moſchi,) epigrammata quaedam, Fiſtulam, Alas et Securim. — Alterutrum Aldinum exemplar *Zacharias Calliergus*, Cretenſis, Romae

 1516.

1516. 8. ita ſequutus eſt et repetiit, vt multas quidem Aldi mendas ſiue beneficio ingenii ſiue ope codd. Vatican. tolleret, at haud paucos quoque induceret errores, dein primus ſcholia, e variis codd. collecta in XVIII. idyllia prima, et itidem primus argumenta ſiue ὑποθέσεις in XVII prima idyllia e codd. vulgaret, denique Idyllia ſex, n. XXIV—XXIX. cum Syringe et luſibus poeticis, (qui vero non ſunt Theocriti, ſed *Simmiae Rhodii,)* Securi, Alis et Ara, atque epigrammata nouemdecim adderet. — Reliqui editores vsque ad H. Stephanum ita ſequuti ſunt ſive Aldinum ſiue Callierg. exemplum, vt quaedam vitia vel corrigerent, vel negligentia aut incuria cum ſua, tum maxime operarum augerent. Memorabiles ſunt edd. *Theocriti Idyllia,* gr. Lowani, ap. Theodor. Mart. Aloſtenſ. 1520. et 1528. 4. — Baſileae apud Andr. Cratandrum, 1530. 8. — inprimis: Idyllia XXXVI. epigrammata XIX. Bipennis et Ala, curante *Joach. Camerario,* qui margini hinc inde adſperſit emendatt. aut verſui breues notas ſubiecit; tum fini idyllii 24. verſus triginta et ſex, et totidem initio ſequentis idyllii adiecit, carmen denique in Adonin eſſe Bionis, et idyll. in Bionem eſſe Moſchi carmen, iam iudicauit, Haganoae 1530. 8. per Jo. Secerium, addita verſione latina, ibid. eodemque anno, quae peculiarem habet inſcriptionem: *Theocriti Syracuſ. idyllia* XXXVI. *latino carmine reddita, Helio Eobano Heſſo interprete.* — gr. cum ſcholiis graecis, curante *Hieron. Gemuſaeo,* Baſil. per hered. Andr. Cratandri, 1541. 8. — Alias edd. Theocriti et verſionis metricae Hel. Eobani Heſſi refert *Clement* in Biblioth. curieuſe hiſtor. et crit. tom. VIII. p. 51 ſq. in not. — Edit. *Veneta* ex offic. Farrea, 1543. 8. eſt mendoſa: de qua aliisque plura alibi ſcripſi. — *Theocr. Eidyllia* XXXVI. et *Pindari* Argonautica, cum expoſi-

poſitione grammatica de ore *Mich. Neandri* excepta, ſine loci nota (Lipſ.) 1596. 8. (Neandri praef. ſcripta eſt Ilfeldae 1592.) — Nouam editionum familiam duxit *Henr. Stephanus*, qui ordinem Aldinum mutauit, Moſchi et Bionis carmina a Theocriteis ſeiunxit, multa ex edd. aut de coniectura, nec tamen ſemper feliciter, correxit aliaque addidit primum in *Principibus poetis gr. heroici carminis*, Pariſ. 1566. fol. part. II. p. 183 ſqq. graece: tum nouam is adtulit manum medicam quibusdam locis et plura correxit in edit. minore inſcripta: *Theocriti aliorumque poetarum idyllia: eiusd. epigrammata. Simmiae Rhodii Ouum, Alae, Securis, Fiſtula, Doſiadis Ara. Omnia cum interpretatione lat. In Virgilianas et Naſ. imitationes Theocriti Obſeruatt. H. Stephani.* Exc. H. Steph. 1579. 12. Inſunt quoque *Bionis* ac *Moſchi* idyllia gr. et lat. et variorum poetarum graecor. poëmatia ac fragmenta. — Stephani recenſionem vt plurimum reddidit *Jo. Criſpinus* in collectione *Theocriti, Moſchi* et *Bionis* aliorumque carminum, inſcripta: *Vetuſtiſſimorum authorum graecorum Georgica, Bucolica et Gnomica poemata* etc. cum notis, gr. ac lat. (Geneuae) ſ. a. 12. Additae ſunt *Iſaaci Hortiboni* (h. e. *Caſauboni)* Lectiones Theocriticae, cuius epiſtola nuncupatoria ad H. Stephan. exarata eſt a. 1584. — rec. Geneu. 1596. 12. — ib. 1639. 12. etc. Sed vberior meliorque Caſ. Lectt. Theocr. editio prodiit ex typograph. Hieron. Commelini 1596. 8. et ſeparatim et coniunctim cum edit. Theocr. ac Moſchi et Bionis, gr. lat. a *Dan. Heinſio* curata: acced. notae et emendatt. Joſ. Scaligeri, Iſ. Caſauboni, Dan. Heinſii in Theocritum, (item ſcholia gr. ſeparatim excuſa etc.) Heidelberg. in bibliop. Commelin. 1603. 8. Sed quoniam haec edit. mendis typographicis oppleta fuit; Commelin. exemplaria ſupprimenda cura-

curauit, atque Heinsius editionem *Theocriti* et reliquorum nouam, luculentiorem et locupletiorem parauit, quae gr. et lat. cum graecis in Theocritum scholiis, cum *Jos. Scaligeri* et *Is. Casauboni* et *Heinsii* longe vberioribus nott. sub titulo *Theocriticarum lectionum* prodiit Heidelberg. ap. Commelin. 1604. 4. Contextus ab Heinsio constitutus laudatur ab his, ab aliis culpatur. Heinsianum *Theocriti* exemplum reddidit *R. West*, gr. et lat. cum scholiis. Oxon. 1699. 8. — gr. et lat. Lond. 1739. 8. — Alias editt. *Theocriti*, Londini et Glasguae excusas, nec non versiones etc. anglicas recenset *Brüggemann* in View of the English editions — of ancient Greek and Latin Authors p. 207 sqq. et in Supplement p. 46 sq. — Nouam concinnauit recensionem multaque verba mutauit, vsus antiquioribus edd. excepta Mediolanensi, cod. Lipsiensi et lectt. IV. codd. Medic. *Jo. Jac. Reiske*, gr. et lat. cum scholiis gr. Viennae et Lipsiae, tom. I. 1765. 4. — tom. II. qui continet integros Henr. Stephani, Jos. Scaligeri et Is. Casauboni commentarios atque copiosas doctasque Reiskii animaduersiones et vberrimum indicem, ab Heslero confectum, ibid. 1766. 4. — Splendida, at minus commoda, editio parata est a *Thom. Warton*, quo nemo hucusque maiorem habuit adparatum editt. inprimis codicum, quos partim Sanctamandus in bibl. italicis, partim Warton in anglicis contulit: *Theocriti Syracusii quae supersunt, cum scholiis graecis auctioribus, emendatt. et animaduersionibus in scholia et Joannis Toupii, glossis selectis ineditis — Acced. editoris et variorum notae perpetuae: epistola Jo. Toupii de Syracusiis, eiusd. addenda in Theocritum, nec non collationes XV. codd.* etc. Oxon. I. II. tom. 1770. mai. 4. — *Jo. Toupius* adpendicem notarum in Theocritum edidit Oxon. 1772. 4. — Noua plane recensio confecta

fecta a *L. C. Valckenario*, qui bis meruit de Theocrito: primum edidit doctisque nott. illuſtravit: *Theocriti decem eidyllia; latinis pleraque numeris a C. A. Wetſtenio reddita — cum notis edidit, eiusdemque Adoniazuſas uberioribus adnotatt.* (theſauro gr. linguae atque antiquitatis,) *inſtruxit L. C. V.* Lugd. Bat. 1773. 8. poſtea iterum acceſſit ad contextum Theocriti emendatius cum notis mere criticis promulgandum: *Theocriti, Bionis et Moſchi* carmina bucolica, gr. et lat. Latino carmine pleraque reddita ab Eobano Heſſo, nonnulla a G. E. Higtio ſubiecit: graeca ex edd. primis, codd. et aliunde emendauit, variisque lectionibus inſtruxit. *L. C. V.* Lugd. Bat. et Campis, 1779. 8. — *Brunck* paullo antea ex codd. partim, partim ex ſuo aliorumque ingenio, haud raro audacius, emendarat Theocritea, dorismum vbique induxit, et ordinem idylliorum mutauit, eaque in tres claſſes dispertiuit in Analectis veterum poetarum graecorum, Argentorati 1772. 8. tom. I. p. 263 ſqq. at quaedam in notis tom. III. p. 58. retractauit. Illius igitur recenſionem tam in textu, quam in notis Valcken. in altera ed. ſaepe quidem deſeruit, crebrius tamen ſequutus eſt. — Ego vero edidi *Theocriti* reliquias, gr. et lat. cum meis et Schreberi animadverſionibus, Lipſiae 1780. mai. 8. — *Strothii* leviorem Theocriti edit. graece cum ſelectis ſcholiis graecis et adnotatiunculis, Gothae 1782. 8. immutauit, Strothiique nomen et magnam eius notarum ac ſcholiorum partem reſecuit, atque e recenſione Valckenarii, a quo tamen in nonnullis locis fecit diſceſſionem, edidit breuibusque notis illuſtrauit, nomine tamen ſuo non praefixo, *Jacobs* Gothae 1789. 8. et emendatius, ibid. 1808. 8. — *Selecta quaedam Theocriti Idyllia recenſuit, variorum,* (praecipue Reiskii et Wartoni et aliorum ſelectas,) *notas adiecit, ſuasque ani-*

animaduersiones partim latine, partim anglice scriptas immiscuit Thomas Edwards. Cantabrig. 1779. 8. Calci adiecit collationes codd. msstor. prouti in exemplo Warton. iacent, et duas adpendiculas, anglice scriptas. — *Theocritus, Moschus, Bion et Simmias,* gr. lat. *et Virgilii Bucolica,* lat. gr. cum adnotatt. *Eritisci Pileneii,* (cuius verum nomen est *Giuseppe Maria Pagnini,*) Parmae 1780. 4. II. tom. Prior tomus continet Theocritum graece e rec. Heinsiana, ex cuius regione est lat. versio, in infima autem ora versio italica metrica. A splendore tamen potius commendabilis est haec editio, et ea, quae gr. in vol. I. 1791. mai. 8. et cum latina *Bern. Zamagnae* versione, versibus expressa, in vol. II. 1792. prodiit Parmae ap. Bodon. — *Theocr.* gr. cum versione gallica notisque *Gail,* et versione lat. Paris. 1792. 8. aut min. 4. tom. I. II. — noua illius edit. cum figg. aeneis, Paris l'an IV. (1795.) tom. I. II. Num tom. III. qui contineret commentarios, lucem adspexerit, mihi ignotum est. *Gail* versio gallica, sed sine textu graeco et sine vers. lat. repetita est Paris. 1792. mai. 12. — Critica est vtilisque edit. cum adnotatt. a *Jo. Christi. Guil. Dahl* curata, Lips. 1804. 8. — *Theocritus, Bion et Moschus,* ad optimorum librorum fidem emendati, cum breui notatione emendationum, curauit *Godofredus Henr. Schaefer,* Lipsiae typis Caroli Tauchnitzii, 1809. 12. — *Theocriti, Bionis et Moschi Carmina,* gr. cum commentariis integris *L. C. Valckenarii* (ex duplici eius editione,) *R. F. P. Brunckii, Jo. Toupii:* (curante *L. F. Heindorfio,*) Berolini 1810. mai. 8. vol. I. II. — *Theocriti* quae supersunt. Ex recens. *L. C. Valckenarii.* Lipsiae typis Car. Tauchnitzii 1811. fol. max. Editio splendida. — Huc etiam referri debent: *Theocriti epithalamium Helenae,* ex recens. Valckenarii, animaduersionibus illustravit,

vit, et disputationem de carminibus veterum nuptialibus praemisit *Car. Guil. Siebdrat*, Lipſ. 1796. 8. — *Cantores Theocriti, Idyllium VIII.* latino verſu expreſſum: acced. ſpicilegium obſervationum, inprimis de carmine amoebaeo. *Die Feldſänger, eine Idylle, nach der achten des Theokritus:* auctore *Chr. Gottl. Wernsdorfio.* Helmſtad. 1802. 8. — *Epithalamium Helenae,* verſibus italicis, cum textu graeco et adnotatt. edidit *Angelus Theodorus Villa*, cum Colutho. Mediol. 1753. 12. — M. *Bratt*, reſpondente M. *Wallenberg*, disp. Theocriti epithalam. Helenae, verſione et notis illuſtratum, Gryphiae 1805. 4. — *Theocriti Idyllia* vel omnia, vel nonnulla tantum, ſaepius ſunt translata in alias linguas, aut paſſim illuſtrata. Hic memorare iuuat recentiores. *Germanice* igitur ſunt verſa Idyllia Theocriti cum Bione et Moſcho a *Lieberkühnio* Berol. 1757. 8. et 1767. cum introductione, quae magis, quam verſio, laudatur. — a *J. G. S. Schwabio*, cum notis, quinque idyllia cum carmine in mortuum Adonin et Moſchi in funere Bionis, Jenae 1769. 8. — a *Grillo*, (XX Idyllia,) Halberſtad. 1771. 12. — a *Car. Aug. Küttnero*, cum Bione, Moſcho et Colutho, Mitau. et Lipſ. 1772. 8. iterumque cum aliis, Altenburg. 1784. 8. — a *Comite de Stollberg*, (IX idyll.) in *Gedichten aus dem Griechiſchen,* Hamburg. 1782. alia in *Voſſii Gedichten*, ibid. 1785. 8. p. 188 ſqq. — ab ipſo *J. H. Voſſio*, cum notis, inſerta ſingulis particulis collectionis poëmatum, in *Hamburgiſch. Muſenalmanach*, 1797. 1798. 1800. — in *Genius der Zeit*, m. Jun. Altonae 1796. et in Schilleri *Horen*, part. 5. 9. et 11. — a *Comite de Finkenſtein* (XIV idyllia et VI epigrammata,) praemiſſis eruditis commentationibus de carmine bucolico et vita Theocriti, in libro inſcripto: *Arethuſa, oder die bukoliſchen Dichter des Alterthums,* tom.

tom. I. Berol. 1789. 4. — ed. II. valde correctior et auctior; addita etiam est interpretatio nonnullorum Theocriteorum atque selectorum carminum Bionis ac Moschi cum adnotatt.: calci subiecta sunt supplementa ad commentat. de carmine bucolico, Berol. 1806. 8. s. min. 4. Compara doctam longamque censuram in *Neuer Leipz. L. Z.* a. 1807. nr. 96. — Idyllia et epigrammata ab *Ern. Christoph. Bindemann*, cum adnotatt. Berol. 1793. 8. — *Theocrit. Bion, Moschus*, versibus germanicis a *J. Henr. Voss*, Tubingae 1808. min. 8. Quaedam Theocr. idyll. ab eo sunt passim germanice versa. — In linguam *gallicam* illa converterunt *Longopetraeus* (de Longepierre) versibus et cum notis, Paris. 1688. 12. — *Chabanon*, Paris. 1777. 8. — *Gin*, ib. 1788 sq. II. tom. 8. — *J. L. Géoffroy*, cum adnotatt. ib. 1799. 8. — in linguam *italicam Anton. Maria Saluini*, Venet. 1718. 12. rec. 1726. 1744. — ed. II. auct. cum adnotatt. abb. *Regnier-Desmarais*, (in priora XV idyllia,) Aretii 1754. 8. — *Dominicus Regolotti*, Taurini 1729. 8. — in linguam *anglicam F. Fawkes* cum criticis obseruatt. indice rariorum editt. et *Edward. Barnaby Greene* commentatione de carmine bucolico, Londini 1767. 8. — *Rich. Polwhele Theocriti* idyllia, epigrammata et fragmm. Bionis et Moschi idyllia et Tyrtaei elegias versibus anglicis, atque cum dissertat. de illis poetis et cum notis, Londini 1786. 4. et 8. et correct. additis quibusdam emendationibus, ibid. 1792. 8. II. voll. — *Thom. Warton* Oxon. 1771. 8. — Multi VV. DD. vel seorsim, vel sparsim in libris suis Theocriti idyllia, aut loca tantum quaedam, varia ratione explicuerunt aut emendare studuerunt. E multis paucos nominabo: De *Theocriti stylo* disp. *Jac. Gering*, praeside Car. Frid. Pezold, Lips. 1710. 4. — *Lud. Caspar Valckenarius* in epistola ad Matthiam

thiam Roeuerum, praemissa nouae editioni Virgilii collatione scriptorum graecor. illustrati opera Fuluii Vrsini, Leoward. 1747. 8. permulta Theocriti loca face critica illustrauit et explicuit. — *Jo. Bernhard Köhleri* notae et emendatt. in Theocritum etc. Lubecae 1767. 8. — *Jo. Nic. Niclas* specimen Theocriteum, cum prolusione Jo. Mich. Heinzii, Luneburg. 1764. 8. — *Alb. Bayeri* commentarii perpetui in Theocriti Charites et Syracusias, Erlangae 1790. 8. — *Zur Erklärung der Idyllen Theokrits von Christi. Wilhelm Ahlwardt*, Rostoch. et Lipf. 1792. 8. — Eiusd. obseruatt. in Callimachi H. in Delum v. 223—225. et in Theocrit. IV. 11. ibid. 1798. 4. — *Conr. Ant. Moebii* progr. Obseruatt. criticae in lusus Anacreonticos et *Theocriti* Eidyllia, Susati 1803. 4. — *Fr. Jacobs* in Specimine emendationum in auctores veteres, Gothae 1786. 8. qui etiam acutas animaduersiones in carmina Theocriti praemisit suae Bionis et Moschi editioni, Gothae et Amstelod. 1795. 8. — *Eichstädt* adumbratio quaestionis de carminum Theocriteorum ad genera sua reuocatorum indole ac virtutibus, Lipf. 1793. 4. — eiusd. Quaestionum philologicarum specimen, (quod fere totum spectat locos Theocriti adfectos,) Lipf. 1796. 4. — *Ant. Drexl*, Bauari, spicilegium obseruatt. in Theocritum, in tomo IV. collectionis, inscriptae: Biblioteca ecclesiastica e di varia Letteratura, Ticini 1794. 8. — *Frid. Thiersch* in diss. siue *specimine editionis Symposii Platonis: Inest quaestio, qua Alcaeo carmen vindicatur, quod vulgo Theocriti putatur*, Gotting. 1808. 4. Carmen 29. inter Παιδικὰ Theocriti relatum et versibus aeolicis scriptum ex loco quodam in schol. Platonis, ed. Ruhnken. p. 51. probatum it Alcaeo vindicari debere. — *Ueber Theokrit u. seine Idyllen*, Fragm. in *Wielandi* nouo german. Mercurio, 1796. m. Oct. s. part. X. p. 141.

141. — *Manso* comment. de Theocrito in: *Charaktere der vornehmsten Dichter aller Nationen* etc. vol. I. part. 1. nr. 6. Lipſ. 1792. 8. Add. *Aemylii Porti* Lex. doricum etc. Francof. 1603. 8. *Sulzer Theorie der schön. Künste*, voc. *Hirtengedichte*, ibique *de Blankenburg* notit. litt. p. 454 ſqq.

30. *Callimachus*, Cyrenaeus Libys, floruit ſecundum Saxium in Onom. litt. I. p. 99. circ. Olymp. CXXV. ante C. n. 275. V. C. 477. Alexandriae primum docuit litteras ſub Ptolemaeo Philadelpho, rege Aegypt. a quo in Muſeum Alexandrinum accitus, atque regi illi eiusque ſucceſſori Euergetae iucundus fuit. Hinc alii aetatem Callimachi referunt ad Olymp. circ. CXXXIII. an. 250. aut 247. ante C. n. Doctus fuit grammaticus et philologiae omnis peritus, nec ingenio caruit poetico, arte tamen plus valuit. Permulta tum proſa, tum carmine ſcripſiſſe fertur; ſed ſuperſunt epigrammata, VI. Hymni, nec pauca fragmenta; inter quae notanda ſunt fragmm. *τῶν Αἰτίων*, poematis, libris IV. conſtantis, de cauſſis variarum fabularum, rituum et antiquitatum. Carmen elegiacum *de coma Berenices*, coniugis Ptolemaei Euergetae, adſcripta aſtris a Conone Samio, mathematico, exſtat ex latina metaphraſi Catulli, nr. LXVII. Princeps edit. hymnorum eſt *Florentina*, litteris maiusculis, graece, cum ſcholiis gr. ſine l. et anni nota, (ante an. 1500.). Nonnullis tamen exemplis non adhaerent ſcholia. Latina verſio *Jac. Crucii*, (probabiliter Mediolani,) ſine anni, loci et typographi nota, circa a. 1500. in 4. prodiit. — *Aldina*, Venet. 1513. 8. cum Pindaro, Dionyſio periegeta et Lycophrone, gr. ſine ſcholiis, eſt mera Florentinae edit. repetitio, at vitiis typographicis oppleta. — Emendatior eſt, et lacunas nonnullas expleuit edit. *Frobeniana*, Baſil. 1532. 4. cum ſchol. et praefat. *Sigism. Gelenii*. — repetita ad calcem Oppiani, *Pariſ.*

Parif. ap. Vafcofanum, gr. cum fchol. gr. et cum verfione lat. metrica H. in Dianam, auctore Franc. Florent. Sabino, 1549. 4. — Fundus reliquarum editionum eft prior *H. Stephani*, vno nouitio et interpolato cod. vfi, quae omnes expleuit lacunas, (nec tamen omnes a fufpicione νοθείας funt liberae,) gr. fine fcholiis, inter Poetas principes heroici carminis, Parif. 1566. fol. — Idem quidem contextus feruatus eft ab *H. Stephano* in pofteriore editione, Geneuae 1577. 4. fed plura accefferunt, n. fcholia gr. verfio *Nicod. Frifchlini* profaica et poetica; item huius et H. Stephani notae, et primum epigrammata XXXIII. latinis verfibus et fragmenta quaedam. — Haec aucta funt ex Etymologico M. in nitida raraque edit. *Bonauenturae Vulcanii* gr. et lat. illo interprete, cum eiusd. adnotatt. et indice, et cum fcholiis gr. Separatim addita funt *Bionis* et *Mofchi* idyllia, gr. et totidem numeris latina reddita a Bonau. Vulcanio, cum notis eiusdem. Antwerp. ap. Chrifioph. Plantin. 1584. 12. — Epigrammata et fragmm. auxit *Anna, Tanaquil Fabri filia*, in fua Callimachi edit. cum notis, Parif. 1675. 4. — Locupletiffima eft edit. ex recenfione *Theodori*, filii J. Georgii, *Graeuii*, cum eius, Frifchlini, Vulcanii, Stephani, Bentleii, (qui fragmm. et epigramm. auxit,) aliorumque obferuatt. et doctiffimo vberrimoque *Ezech. Spanhemii* comment., Vltraiecti 1697. 8. II. voll. — quae cura *Jo. Aug. Ernefti* ad codd. editionumque fidem multo diligentius recenfita et correcta, cum eius verfione lat. notisque, additis adnotatt. Tiberii Hemfterhuf. et Ruhnkenii, repetita eft Lugd. Batau. 1761. 8. II. voll. Ernefti quoque infigniter auxit fragmm. omifit vero Frifchlini et Voëtii notas. *) — *Call. Hymni*

*) Conf. Dav. Ruhnkenii, Lud. Cafp. Valckenaerii et aliorum ad Joh. Aug. Ernefti Epiftolae. Accedunt *Dav. Ruhnkenii*

Hymni et epigrammata, quibus accesserunt *Theognidis* carmina, nec non epigrammata CLXXVI. ex Anthologia graeca etc. cum notis (Th. Bentleii,) Londini 1741. 8. (Censor huius edit. quae recusa est ib. 1751. m. 8. in Nouis act. eruditor. a. 1745. m. Jul. p. 402 sqq. multa culpat.) — *Call. Hymni et epigrammata*, maximam partem ex interpretat. N. Frischlini et cum scholiis vett. — curante *Jo. Friedlieb Stübelio*, Lips. 1741. 8. — gr. Glasgou. 1755. fol. et m. 4. — in *Brunckii* Analect. vett. poet. graec. tom. I. p. 423 sqq. Argentor. 1772. 8. — Textum, ab Ernesti constitutum, sed sine notis, at cum indice difficiliorum vocabulor. et varr. lectt. e cod. quodam primum excerptis, recudi fecit *Christi. Frid. Loesner*. Lips. 1774. 8. — *Angelus Maria Bandinius* e Graeuiana recensione reddidit *Callim. Hymnos* gr. cum latina interpretatione *Ant. Mar. Saluinii*, versione italica, etruscis versibus subiectis, et variis ed. Lascaris lectt. atque adnotationibus, at vt plurimum non viris, sed pueris, italice scriptis: p. 235 sqq. inseruit Call. elegiam de coma Berenices, a *C. Val. Catullo* latinis versibus redditam, ab *Ant. Maria Saluinio* totidem graecis versibus expressam, subiecta interpretatione metrica italice scripta, et adiecta graeca *Josephi Scaligeri* interpretat. poetica: denique adiecit metricas aliquot lat. versiones Angeli Politiani et aliorum, atque *Callimachi epigrammata* LXIII. ex sua recensione gr. et lat. Florent. 1764. 8. — gr. Argentor. 1772. mai. 8. — Hymni gr. cum versione gallica et notis per *J. F. G. de la Porte du Theil*, Paris. 1775. 8. — noua edit. ibid. 1795. in minima forma, II. partt.

---

nii Obseruationes in Callimachum, L. C. Valckenaerii Adnotationes in Thomam Mag. et Joh. Aug. Ernesti Acroasis inedita, Ex Autographis edidit *Joh. Aug. Henr. Tittmann*. Lips. 1812. mai. 8.

partt. — Hymni et epigramm. gr. cum italica *Pagnini* versione, Parmae typis Bodon. litteris maiusculis in aliis exemplaribus, et in aliis minusculis litteris, 1792. fol. et med. 4. — *Hymni et epigrr.* graece, cum versione anglica metrica notisque *H. W. Tytler,* Londin. 1793. 4. — *Hymn. in Jouem* obss. philologicis illustrauit, scholiaque gr. adiecit *Jo. Ern. Linke,* Dresdae 1784. 4. — *Hymn. in Apollinem,* cum emendatt. ineditis *Lud. Casp. Valckenarii* et interpret. *Laur. Santenii,* Lugd. Bat. 1789. mai. 8. — *Hymn. in lavacrum Palladis* gr. et versibus italicis a *Girolamo Pompejo,* in eius Opp. italice scriptis, tom. II. Veronae 1790. 8. — *Callimachi elegiarum fragmm.* cum elegia Catulli Callimachea, collecta atque illustrata a *Lud. Casp. Valckenaer.* Edidit, praefatione atque indicibus instruxit *Jo. Luzac.* Leidae 1799. m. 8. — In linguam *anglicam* transtulit Hymnos et epigrr., notasque addidit *Guil. Dodd,* Lond. 1755. 4. — in linguam *germanicam* (cum Musaeo, Orpheo, Theocrito etc.) *Car. Aug. Küttner,* Altenburg. 1784. 8. — et *Christi. Guil. Ahlwardt,* Berol. 1794. 8. atque quatuor hymnos versibus german. *Comes Christi. de Stollberg,* in *Gedichten aus dem Griechisch.* Hamburg. 1782. 8. — et hymnos in Jouem atque Apollinem in: *Olla Potrida,* part. III. 1792. 8. p. 79 sqq. — Add. *J. Jac. Reiske* Animaduersion. ad graecos auctor. vol. V. Lips. 1766. 8. p. 723 sqq. — *Jac. Frid. Hensingeri* Periculum emendationum Callimachiar. Guelpherbyti 1766. 4. — *Car. Guil. Goettling* Animaduersiones criticae in *Callimachi Epigrammata* et Achillem Tatium. Jenae 1811. mai. 8. — *Jo. Ge. Zierlein* disp. praeside Klotzio, de ingenio Callimachi, Hal. Sax. 1770. 4. — *Frid. Jacobs über den Charakter des Kallim.* in *Nachträgen zu Sulzers allgem. Theorie d. schön. Künste,* tom. II. part. I. p. 86 sqq.

31. *Ara-*

31. *Aratus*, Solensis, e Solis, postea Pompeiopoli, Ciliciae ciuitate, Theocriti amicus. Floruit sec. *Saxium* in Onom. literar. I. p. 102. Olymp. circ. CXXVII. 1. ante C. n. 270. V. C. 482. Sed *Buhlio* in tom. II. ed. Arati p. 452. videtur vixisse ab Olymp. CXXV. ante C. n. 278. Audiuit *Meneeratem*, Ephesium, Grammaticum, et philosophos *Timonem*, *Menedemum*, *Dionysium Heracleotem*, *Persaeumque* Stoicum *), et hunc, in Macedoniam ab Antigono, qui in Macedonia regnare coepit circ. Olymp. CXXV. 3. ante Chr. n. 278. et per annos XXXIV. praefuit, forte Athenis arcessitum eo comitatus est, atque in regis gratiam venit, ibique ante regis obitum mortuus est. Historicus et poeta, atque, iam iudice *Cicerone* de Orat. I. c. 16. etsi *homo ignarus astrologiae, ornatissimis* tamen *atque optimis versibus de coelo stellisque scripsit*. Suasu enim illius regis composuit poëma heroicum Φαινόμενα, quibus post vers. 722. Διοσημεῖα siue *Prognostica* subiunguntur, et astronomiae ignarus, *Eudoxi* Cnidii, qui Ἔνοπτρον et Φαινόμενα scripsit, orationem prosam versibus inclusit. Phaenomena vero plures vett. illustrarunt, atque latino carmine illa conuerterunt *Cicero*, *Germanicus Caesar* atque *Auienus*. — Princeps editio est **) *Aldina* inter Astronomos veteres, Venet. 1499. fol. Insunt *Arati* Phaenomena, *Germanico Caesare* interprete, cum commentariis et imaginibus; *Arati* Phaenomenon fragm. *M. T. Cicerone* interpre-

*) De *Persaeo*, Citieo, Zenonis seruo, et libertate donato, v. plura in *Fabricii* B. Gr. vol. III. p. 570. et quae ibi adscripsi.

**) De editt. copiosius egerunt *Buhle* in praef. ad I. tom. edit. suae et *Scheibel* in *Astronom. Bibliographie* I. p. 8 sqq. Breslau. 1784. 8. aut *Einleitung zur mathematischen Bücherkenntniss* part. XVII.

terprete; eiusdem Phaenomena, *Ruffo Festo* interprete; — eiusd. Phaenom. graece; *Theonis* commentaria in eadem, graece. Raro tamen inveniuntur integra exemplaria aſtronomorum. Nam in quibusdam deſunt *Arati* phaenomena, gr. in aliis alia. Hinc factum eſt, vt particula, Ἀράτου Σολέως Φαινόμενα cum ſcholiis, ſeparata a reliquis faſcibus, tamquam peculiaris ſine a. et l. et prima edit. quae antiquior eſſet Aldina, a *Clement* in Bibl. curieuſe, hiſtor. et critique tom. II. p. 4. aliisque haberetur. — *Phaenom.* gr. et lat. cum praefat. *Phil. Melanchthonis,* Witteb. ſine anni nota, in 8. — cum *Dionyſii* Periegeſi et *Procli* ſphaera, gr. cum ſcholiis *Jac. Ceporini,* Baſil. ap. Jo. Bebel. 1523. 8. 1534. 8. et ſaepius. — Cum Hygino, Palaephato, Fulgentio Placiade et in fine cum Proclo, *Arati* Φαινομένων fragm. *Germanico Caeſare* interprete; eiusd. Phaenomena, gr. et lat. Baſil. curante *Jac. Micyllo.*, 1535. fol. ap. Jo. Heruagium: — repet. ibid. 1549. et 1570. fol. — In *Joach. Perionii* de optimo genere interpretandi commentariis, Pariſ. 1539. 4. ap. Sim. Colinaeum, ſunt nr. 2. *Leont.* de conſtitutione Arateae Sphaerae; *Arati* Phaenomena, gr. verſione lat. Ciceronis e regione poſita, et ex Virgilii, Germanici et Auieni carminibus ſuppleta, cum Perionii obſſ. v. *Maittaire* A. T. III. part. I. p. 314. not. *a.* — A lectione Aldina frequentem diſceſſionem feciſſe dicitur *Guil. Morelius,* cuius typis expreſſa ſunt *Arati* Phaenomena et Prognoſtica, gr. ſine ſcholiis, Pariſ. 1559. 4. et ibid. eodemque anno, in 4. *Arati* eadem graece, cum graecis Theonis ſcholiis et *Leontii* Mechanic. de ſphaera Arati. — Acceſſerunt eodem anno per eumdem Morel. *Arati Phaenom.* et *Prognoſtica,* interpretibus *M. T. Cicerone, Rufo Feſto Auieno, Germanico Caeſare,* vna cum eius commentariis, et Colon. Agripp. 1569. fol.

 — No-

— Nouam Aratei gr. textus recensionem instituit *H. Stephanus* inter Poetas graecos principes heroici carminis, part. II. p. 288 sqq. a. 1566. fol. — In libro raro, *Astronomica vetera scripta isagogica graeca et latina*, sunt quoque *Arati* Phaenom. et Prognostica, (correcta e MSS. Palat. et ex noua recensione, forsan Sylburgii,) *Leontius Mechanicus* de constructione Arateae sphaerae, gr. et lat. atque Aratea phaenomena cum interpretat. Ciceronis, Auieni, Germanici Caes. cum commentariis. (Heidelbergae) in offic. Sanctandreana, 1589. 8. (In exemplar. quorundam fronte in off. *Jo. Commeliniana* eadem esse excusa legitur: neque tamen diuersae editiones esse videntur.) — Nouam lucem obscuris quibusdam locis Arateis ex cod. MSto adtulit *Hugo Grotius* in Syntagmate Arateorum cum metaphrasibus Ciceronis, Germanici et Auieni latinis, a Grotio emendatis atque illustratis, Lugd. Bat. 1600. 4. — Nitidam *Arati* editionem, ex codd. II. Bodlei. castigatam cum scholiis Theonis graecis, et cum *Eratosthenis* Καταστερισμοῖς, *Dionysii* Hymnis etc. curauit *Jo. Fellus*, Oxon. 1672. 8. — *Aug. Mar. Bandinii* edit. *Arati Apparent.* Florent. 1765. 8. parui aestimatur. — Nouissima meliorque edit. est: *Arati Phaenom. et Diosemea* gr. et lat. ad codd. MSS. et optimar. edd. fidem recensita. Acc. *Theonis* scholia vulgata et emendatiora e cod. Mosq. *Leontii* de sphaera Aratea libell. et versionum Arati poeticarum *Ciceronis*, *Germanici*, et *R. F. Auieni* quae supersunt: curauit *Jo. Theoph. Buhle*, vol. I. Lips. 1793. vol. II. ib. 1801. 8. — Prof. *Falbe Uebersetzung d. Aratus von den Sternbildern* in *Neuer Berlin. Monatsschrift*, m. Febr. et Aug. 1806. et *von Witterungsanzeigen* ibid. tom. XVII. part. 2. 1807. 8.

Notandus quoque est *Pyrrho*, Eleus, Anaxarchi discipulus, qui Epicurum paullo antecessit

aetate,

aetate, cum eius secta, s. Scepticis, de quibus et de Pyrrhone v. *Fabric.* in Bibl. Gr. vol. III. p. 617 sqq. vbi plura adscripsi: quibus addes *Geschichte und Geist des Skepticismus, vorzüglich in Rücksicht auf Moral und Religion, von D. Car. Fried. Stäudlin,* theol. Gottingensi, Lips. 1794. mai. 8. coll. censura in *Jen. allg. L. Z.* 1795. m. Jan. nr. 4. et 5. — Inter Pyrrhonis discipulos clarus fuit *Timon*, Phliasius, sub Antigono, rege Macedoniae, et Ptolemaeo Philadelpho, circ. Olymp. CXXVII. Varia scripsit, quae autem maximam partem perierunt. Ex eius Σίλλοις, h. e. maledictis, irrisionibus mordacibusque sermonibus, heroico scriptis genere et ex perpetuis parodiis fere compositis, quibus philosophos dogmaticos praecipue derisit, quaedam supersunt fragmm. in *H. Stephani* Poesi philos. 1574. 8. plura autem, n. XXXIX. in *Brunckii* Analect. vett. poetar. gr. tom. II. p. 67 sqq. et VI. fragmm. ἐκ τῶν Ἰνδαλμῶν, versibus elegiacis. Add. not. in tom. III. p. 139. Conf. *Diogen. Laert.* IX. 109 sqq. ibique Menag. *Peter Eckermann* de Sillis, Vpsal. 1746. 4. inprimis *Is. Frid. Langheinrich* III. dissertatt. de Timone Sillographo, Lips. 1720. et 1721. 4. qui etiam Timonis fragmenta collegit.

32. *Antigonus*, Carystius, sub Ptolemaeo Philadelpho, ante Ch. n. 284. secund. *Hamberg.* in *Zuverläss. Nachr.* I. p. 325. sec. *Saxium* in Onom. lit. I. p. 402. circ. ante C. n. 270. V. C. 482. philosophus et historicus. Scripsit Ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγὴν, siue singulares obseruatt. de animalibus aliisque rebus naturalibus. Primus edidit illam collectionem cum Antonino aliisque *Guil. Xylander*, gr. et lat. Basil. 1568. 8. — dein correctius et separatim *Jo. Meursius* cum notis, gr. et lat. Lugd. Bat. 1619. 4. — Repetita est Meursii editio in huius Opp. a Jo. Lamio collectis, vol. VII. p. 3 sqq. — Plenissima est editio:

Antig. Carystii Historiarum mirabilium collectanea, explicata a *Jo. Beckmann* — additis annotatt. G. Xylandri, Jo. Meursii, R. Bentleii, J. G. Schneideri *), J. N. Niclas aliorumque, cum interpretatione G. Xylandri. Subiectis sub finem annotatt. ad Aristotelis auscultationes mirabiles. Lips. 1791. 4. — Multa loca emendauit illustrauitque collato cod. Paris. *Frid. Jac. Bastius* in Epist. critica lat. versa a *Car. Alb. Wiedeburg*. Lips. 1809. 8. p. 80 sqq. it. in Appendice ad hanc Epist., quam partim latine vertit cumque suis notis et indicibus edidit *G. H. Schaefer*. Lips. 1809. 8.

33. *Melampus*, sub eodem rege Ptolemaeo Philadelpho, medicus; scripsit Μαντικὴν περὶ παλμῶν, s. *diuinationem ex palpitationibus*, quod opusc. cum libri *de naeuis oleaceis in corpore hominis* fragmento editum est graece cum Aeliani V. H. per *Camillum Perusoum*, Romae 1545. 4. — tum correctius cura *Frid. Sylburgii* cum Aristotele, Francof. 1587. 4. — gr. et lat. cum Hier. Cardani metoposcopia, a *Claudio Mart. de Laurendiere*, Paris. 1658. fol. et gr. ac lat. a *Jo. Ge. Frid. Franzio* cum Aristotele, Polemone et Adamantio, Altenburg. 1780. 8. — Gallice versum in libro raro: *Adamantius et de Melampe* la Physionomie, avec un traité de la divination par les palpitations etc. per *H. de Boyvin* trad. de grec. Paris. 1636. 8. — Conf. *Camerar.* de generibus diuinatt. p. 5. et 6. et *Fabric.* B. Gr. vol. I. p. 116 sqq. vbi p. 115 sq. agitur de *Melampo* siue *Melampode* longe diuerso, vate et augure Argiuorum ac medico, ante C. n. 1342.

34. *Clean-*

*) Is *Periculo critico* in Anthologiam Constantini Cephalae, Lips. 1772. 8. subiecit cap. V. p. 132 sqq. acutas emendationes in Aristotelem et Antigonum Carystium.

34. *Cleanthes*, Asso, Troadis oppido, ortus, auditor et successor *Zenonis* in schola Stoica, philosophus et versificator physicus: floruit magna auctoritate Athenis Olymp. circ. CXXIX. 1. ante Ch. n. 264. V. C. 490. Multa scripsit, (v. *Diogen. Laert.* VII. 174 sq.) sed superest tantum praeclarus *Hymnus in Iouem*, editus primum a *Fuluio Vrsino* in Carminib. IX. foeminar. et lyricorum, Antwerp. 1568. 8. p. 272. tum, cum aliis quibusdam Cleanthis fragmm. versu scriptis, ab *H. Stephano* in Poesi philosoph. a. 1573. 8. p. 49 sq. et 124. — a *Brunckio* in Analect. poet. gr. tom. III. p. 224 sq. et cum versionibus lat. Duporti, gallica Bougainvillii et italica Pompeii in Gnomicis poetis gr. p. 141 sqq. — gr. cum versione metrica *de Bougainville*, Gothae 1781. 4. — et cura *Io. Laur. Blessigii*, Argentorati 1781. 8. — a *Frid. Guil. Sturz* gr. cum notis, Lips. 1785. 4. — ab *Hermann. Heimart Cludio*, gr. et german. cum multis adnott. spicilegio fragmentorum Cleanthis et cum commentat. de praecipuis stoicae philosophiae placitis, Gotting. 1786. 8. — Latinis versibus redditus et illustratus ab *Andr. Christ. Henr. Weiss*, in progr. Rotenb. ad Tub. 1783. 4. atque ab *Hieronymo de Bosch*, in eius Poëmatibus, Traiecti ad Rh. 1803. mai. 4. sub fin. — Germanice versus a *Frid. Gedike*, adiecto breui commentario et dissert. de Stoicorum philosophia, in lib. menstruo, *Deutsches Museum*, m. Jul. 1778. 8. — a *Car. Phil. Conz* in eius Analectis s. *Blumen, Phantasien und Gemälde aus Griechenland*, Lips. 1793. 8. et aliis. — Conf. *Vlr. Andr. Rohde* de veterum poëtar. sapientia gnomica etc. Hauniae 1800. 8. p. 287 sqq. subiectis quibusd. notis criticis. Varietatem lectionis enotauit vir doctus in libro menstruo: *Monthly Review*, 1798. Jan. p. 18 sqq.

Chrysip-

Chrysippus, Solensis, Cleanthis discipulus et successor, qui tamen saepe dissensit a suo magistro et a Zenone: natus Olymp. CXXV. 1. mortuus Olymp. CXLIII. 2. homo acutus, subtilis atque eruditus. Multa quidem scripserat, sed nihil integrum est seruatum. De eo Cicero et multi cum antiquiores, tum maxime recentiores in vtramque partem disputarunt.

35. *Aristarchus*, Samius, Cleanthis, Stoici, aequalis, ante C. n. circ. 262. *) V. C. 490. mathematicus et horologiorum inuentor. Superest eius liber *de magnitudinibus et distantiis solis et lunae*, lat. versus a *Georgio Valla*, inter eiusd. scripta varia, Venet. 1488. et 1498. fol. et lat. cum commentar. atque cum *Pappi* Alexandrini explicationibus quibusdam a *Feder. Commandino*, Pisauri 1572. 4. — *Aristarchi* de magnitud. et distantiis S. et L. item *Pappi* Alexandr. fragmentum hactenus desideratum, graece, cum *Fed. Commandini* versione lat. notis tum Commandini, tum *Wallisii*, Oxon. 1688. 8. — rec. in *Wallisii* Opp. mathemat. tom. III. p. 565 sqq. Non confundendus est cum *Aristarcho*, Grammatico Alexandrino, ad Ol. CLVI. 1. V. M. *Christ. Laur. Matthesii* disp. de Aristarcho Grammatico, Jenae 1725. 4.

36. *Damoxenus*, Atheniensis, Comicus, Epicuri discipulus. Ex eius comoedia locum quemdam longiorem seruauit *Athenaeus* lib. III. p. 101. F. quem Hertel. et Grotius suis inseruerunt collectionibus.

37. *Chronicon marmoreum*, ex insula Paro aduectum, vnde *Parium* quoque adpellari solet, quod in Arundellianis, nunc *Oxoniensibus* est primarium:

*) Post a. Chr. 184. ap. *Hamberger*. in *Zuverläss. Nachr*. I. p. 344. sed sec. *Saxium* l. c. p. 104 sq. annis, quos significaui.

marium: editum inter Marmora Arundelliana a Jo. Seldeno, vol. I. II. Lond. 1629. 4. rec. in eiusd. Opp. tom. II. Londini 1726. fol. — Post aliorum editt. inter Marmora Oxoniensia curatius splendideque editum a Rich. Chandlero, Oxon. 1763. fol. Id Chronicon Parium — Marmorum Oxoniensium inscriptiones graecae, ad Chandleri exemplar editae, curante Guil. Roberts, Oxon. 1791. graece, cum verss. latina et anglica et adnotatt. — Roberts suppostitium et demum ante aliquot saecula concinnatum esse statuit; sed Jo. Hewlett in duobus libris anglice scriptis, Rich. Gouch in Obseruatt. Archaeologiae etc. vol. IX. p. 157. insertis, et Car. Franc. Wagner in notis ad suam edit. Die Parische Chronik, griechisch; übersetzt und erläutert, nebst Bemerkungen über ihre Aechtheit, nach dem Englischen, Gotting. 1790. 8. veritatem et antiquitatem Chronici illius vindicare studuerunt.

38. *Manethos* siue *Manethon*, Aegyptius, Sebennyta-Diospolitanus, historicus et philosophus, circ. Olymp. CXXIX. 3. ante C. n. 260. V. C. 492. Varia graece scripsit. Ex Αἰγυπτιακῶν tribus libris fragmm. seruarunt Josephus et Syncellus, quae descripsit atque illustrauit Scaliger in Graecis Eusebii et ad calcem operis de emendatione temporum. — Ἀποτελεσματικῶν siue de viribus et effectis astrorum libros VI. ex vnico cod. Mediceo primus edidit graece, lat. vertit notasque adiecit *Jac. Gronouius*, Lugd. Bat. 1698. 4. De iis fragmentis et libro multi scripserunt et in vtramque partem disputarunt.

39. *Berosus*, Chaldaeus, sub Alexandro M. natus, historicus et astrologus, scriptor de antiquitatibus iudaicis et temporis ordine antiquissimus. Fragmenta ex Josepho et Eusebio collecta *Scaliger* graece dedit atque illustrauit ad calcem operis sui de emendatione temporum; plura vero

ex

ex scriptis Berosi genuinis, ex pluribus auctoribus graecis congessit, latine vertit, et illustrauit *Fabric.* in B. Gr. vol. XIV. p. 175 sqq. (coll. *Valcken.* in diss. de scholiis in Homerum ineditis p. 134. fin.) Antiquitatum autem libr. V. sunt ab impostore Annio Viterbiensi ficti.

40. *Diocles Carystius*, Carysto Euboeae ortus, medicus celebris, Olymp. CXXXIII. 2. ante C. n. 245. V. C. 507. Eius epistolam ad regem Antigonum *de conseruanda valetudine* seruauit *Paulus Aegineta*, quam post alios reddidit *Fabric.* in B. Gr. vol. XII. p. 585 sqq. gr. ac lat. et p. 583 sq. copiosius egit de illo eiusque scriptis. — *Dioclis Carystii* et aliorum fragmm. germanice vertit *Christi. Gottfr. Gruner* in *Biblioth. der a. Aerzte*, tom. II. p. 609 sqq. Lips. 1782. 8.

41. *Apollonius*, a patria Perga, Pamphyliae ciuitate, *Pergaeus* dictus, Geometra celebris: vixit sub Ptolemaeo Euergeta circ. Olymp. CXXXIII. 3. ante Ch. n. 244. V. C. 508. Scripsit octo libros *Conicorum*, quorum quidem quatuor priores libri graece, posteriores autem, lib. V. VI. et VII. in linguam arabicam translati adhuc restant; tum *de tactionibus*, *de locis planis* etc. Editi sunt *Apollonii Pergaei Conicorum libri octo*, quorum quatuor priores gr. lat. cum *Pappi* Alexandrini lemmatis et *Eutocii Ascalonitae* commentariis, nunc primum graece editi; dein tres posteriores, (sc. V. VI. et VII.) ex arabico sermone in latinum conuersi, cum lemmatis *Pappi* gr. lat. in eosdem. Subiicitur liber conicorum octauus restitutus: opera et studio *Edm. Halleii.* Accesserunt *Sereni* philosophi Antissensis de sectione cylindri et coni libri duo, ex codd. MSS. gr. editi. Oxon. 1710. fol. partt. III. — Iidem libri antea a *Fed. Commandino* latine versi et commentariis instructi prodierunt Bononiae 1566. fol. de qua rara aliorumque edd. v. *Clement* Biblioth. curieu-

curieuse etc. tom. I. p. 415 sqq. — *Apollon. de Tactionibus* quae supersunt, ac maxime Lemmata *Pappi* in hos libros, graece, nunc primum edita e codd. Msstis, cum Vietae librorum Apollonii restitutione, adiectis obseruatt. computationibus ac Problematis Apolloniani historia, [quae historia loco praefationis ab initio libri legitur,] a *Jo. Guilielmo Camerer*, Gothae et Amstelod. 1795. 8. — Idem *Camerer* edidit: *Apollonius von Pergen Ebene Oerter: wiederhergestellt von Robert Simson* [in edit. *Apoll. Pergaei* locorum planorum libr. II. — a *Rob. Simson*, Glasguae 1749. 4. cum figg.] *Aus dem Lateinischen übersetzt; mit Berechnungen, Bemerkungen* etc. Lips. 1796. cum multis tabb. aeneis, et textu graeco, sumto ex praef. Pappi Alexandrini ad libr. VII. illius mathematic. collectionum, ab Halleio duobus libris Apollonii praefixarum.

42. *Bito*, Mechanicus, circ. Olymp. CXXXVI. 1. ante Ch. n. 239. V. C. 513. Eius *Constructiones bellicarum machinarum et catapultarum*, gr. et lat. insunt *Mathematicis vett.* Paris. 1693. fol. p. 103.

Moschion Syracusanus, Olymp. 135. scripsit libr. de admiranda Hieronis Syracus. regis naue, ex Athenaeo V. cap. 9. p. 206.

43. *Eratosthenes*, Cyrenaeus, nat. Olymp. CXXVI. 1. ante Ch. n. 276. denatus Olymp. CXLVI. 1. vel 3. ante Ch. n. 196. vel 194. anno aetatis LXXX. vel LXXXII. *) Postquam in patria Lysania, grammatico, et Callimacho vsus erat praeceptoribus: admodum iuuenis Athenas profectus dicitur, ibique primo Zenonem, tum post

*) *Ancher* in libro postea citando p. 5. not. 13. ex Censorino de die natali cap. XV. ostendit, Eratosthenem anno aetatis octogesimo expleto, anno demum LXXXI. vita decessisse.

post eius mortem *Aristonem Chium* *) aliosque philosophos sectatus esse videtur. Dein a Ptolemaeo III. Euergeta Alexandriam arcessitus bibliothecae regiae diu praefuit. Propter multiplicem variamque eruditionem tantam famam atque auctoritatem est consequutus, vt *Beta* eruditorum, aut secundus Plato, h. e. qui, nisi primum, saltem secundum locum inter omnes eruditos obtinuisset, adpellaretur. Multa scripsit; sed omnia perierunt, praeter Καταστερισμούς, editos primum gr. a *Fello*, cum Arato, Oxon. 1672. 8. dein gr. ac lat. a *Thom. Gale*, in eiusdem Opuscul. mythologicis, Amstel. 1688. 8. atque a *Jo. Conr. Schaubach*, gr. cum interpretatione latina et commentario; addita epistola *C. G. Heyne*, cum animaduerss. in Eratosthenem, cum tabb. aen. Gottingae 1795. m. 8. et praeter *fragmenta*, a Strabone aliisque seruata, inprimis fragmm. trium librorum *Geographicorum*, quae colligere atque illustrare coepit *Laurent. Ancher* in Diatribe in fragmenta Geographicorum Eratosthenis, part. I. Gotting. 1770. 4. — Postea *Eratosthenis Geographicorum fragmenta* collegit illustrauitque *Günther. Car. Frid. Seidel*, Gottingae 1789. 8. et praemisit commentat. de Eratosthene iisque, quos sequutus est, auctoribus. De Geographia Eratosthenis conf. *Conr. Mannert* *Geographie der Griechen und Römer*, tom. I. Noribergae 1788. 8. p. 91 sqq. — *Paschal. Franc. Joseph Gosselin* in Geographie des Grecs analysée, ou les systemes d'*Eratosthenes*, de Strabon et de Ptolemée, comparés entre eux et avec nos connoisances modernes, Paris 1790. 4. primus restituit systema geographicum et tabulam geographicam

*) Conf. *Gottfr. Buchneri* diss. *Aristo Chius*, vita et doctrina notus, Jenae 1725. 4. §. 10 et 12.

eam Eratosthenis. — Neque vero Eratostheni, neque, vt alii fecerunt, Hipparcho, sed multo seriori cuidam adserendum est opusculum Ἐἰς Ἀράτου Φαινόμενα, editum a *Petro Victorio* gr. cum Hipparchi in Arati et Eudoxi phaenomena libr. III. Florent. 1567. fol. p. 117 sqq. — gr. et lat. interprete *Dionysio Petauio*, in huius Vranologio, Paris. 1630. fol. rec. Amstel. 1703. fol. — *Sententiae* quaedam Eratosthenis collectae reperiuntur in collectione Gnomic. Frobeniana, inter *Hertelii* poet. gnomicos, inter poetas gr. minores a Wintertono editos, Cantabrig. 1684. 8. p. 471. in *Brunckii* Analect. vett. poet. graecor. tom. I. p. 477 sqq. gr. et inter eiusd. Poetas gnomicos graec. p. 134. Conf. *Vlr. Andr. Rohde* de veterum poetarum sapientia gnomica p. 332 sq.

44. *Rhianus*, Benaeus Cretensis, aequalis Eratosthenis, poeta et historicus. Fragmenta quaedam et epigrammata collegerunt *Hertel*, *Winterton* l. c. p. 451. *Brunck* in Analect. citat. I. p. 479. et tom. II. p. 256. atque in Poetis gnomic. gr. p. 131.

45. *Monumentum Adulitanum* graecum, quo Ptolemaeus Euergetes expeditiones suas atque victorias circiter Olymp. CXXXIX. 3. ante C. n. 220. V. C. 532. mire celebrat, et quod inscriptum fuit sellae, ex candido marmore ad vrbem Adulin Aethiopum a rege Marti consecratae. Id vero genuinum esse, nonnulli VV. DD. dubitant. *Saxius* in Onomast. liter. I. p. 112—116. pleniorem et monumenti et controuersiae inde ortae dedit historiam, et probae vetustatis esse censuit. Defendit eius veritatem, vberius explicuit, et gr. edidit in Descriptione monumenti Adulitani, excerpta e Cosmae Indicopl. topographia christiana vna cum figura aeri incisa *Phil. Buttmann* in *Museum der Alterthumswissenschaft*, tom. II. p. 105 sqq. Add. *Niebuhr* ib. tom. II. part. III. p. 599 sqq.

699 sqq. Post alios inseruit illud, multis additis obseruationibus, *Edm. Chishul* part. I. Antiquitatum asiaticarum, Londini 1728. fol. p. 73—87. vbi quoque p. 253 sqq. de opere copiose agitur, in quo id monumentum exstat, siue de *Topographia christiana*, cuius auctor a nonnullis VV. DD. aliis tamen dissentientibus, nominatur *Cosmas Indopleustes.* Add. *Laur. Beger* Thesauri Brandenburg. vol. III. p. 32.

Add. *Philochorus*, Atheniensis. Iuuenis audiuit Eratosthenem senem: historicus atque grammaticus: et floruit sub Ptolemaeo Philopatore et Epiphane. Multa scripsit, quorum reliquias colligere coepit et edere voluit *Carol. Gotthold Lenz*, eiusque partes suscepit *Car. Godofred. Siebelis*, qui quasi praeludit in programm. inscripto: *Obseruatt. in locos quosdam Philochori difficiliores.* Budissin. 1810. 4. Tum *Siebelis* edidit *Philochori librorum fragmenta*, a Lenzio collecta, ea digessit, et animaduerss. Lenzii suisque illustrauit. Accedunt *Androtionis* Ἀτθίδος reliquiae, Lips. 1811. 8. — Add. *Wolf.* prolegg. ad Demosth. orat. adv. Leptin. p. XCVIII.

46. *Hero*, Alexandrinus, Ctesibii discipulus, insignis mechanicus circ. Olymp. CXL. 2. ante C. n. 217. V. C. 535. Supersunt *de constructione et mensura manubalistae fragmentum*; Βελοποιϊκὰ s. *de telis conficiendis iaculandisque liber*; qui liber et superius fragm. prodierunt graece Aug. Vindelic. 1616. 4. et gr. ac lat. in Mathemat. vet. Paris. 1693. fol. p. 155. et p. 121. atque 331. tum *Spiritalium* liber, gr. et lat. e versione *Frid. Commandini*, (edita Amstelod. 1680. 4.) inter Mathemat. vett. citatos p. 145. denique ibid. p. 243. *de automatorum fabrica* libr. II. gr. cum vers. lat. D. Conturii. — Diuersus est ab *Herone* II. et III. de quibus paullo inferius sermo erit.

47. *Archimedes*; Syracusanus, praeclarus acutissimusque mathematicus, variarum rerum mechanicarum inuentor, patriaeque per tres annos ope inuentorum defensor. Syracusae enim Olymp. CXLI. 3. ante C. n. 212. V. C. 540. a M. Marcello coeperunt oppugnari, (v. *Saxii* Onom. I. p. 117 sq.) tertio autem anno per negligentiam ciuium suorum vrbs est expugnata et Archimedes, inuito Marcello, interfectus. Ad nostra tempora peruenerunt 1) *de sphaera et cylindro libri II.* in quos et libros II. nr. 3. exstat commentarius graece scriptus ab *Eutocio Ascalonita*; 2) *de circuli dimensione* liber, quem librum et superius opus germanice vertit, illustrauit et adpendicem adiecit *C. F. Hauber*, Tubingae 1798. 8. cum VI. figg. 3) *de planis aequiponderantibus, siue de centris grauium planorum* libri II. 4) *de figuris conoidibus obtusis et de sphaeroidibus libri II.* (vel potius in edd. prioribus liber vnus;) 5) *de lineis spiralibus*; 6) liber *de quadratura parabolae*; 7) *de numero arenae* liber; 8) *de iis, quae aquis innatant*, libri II. Hi libri cum sequentibus libris desunt in Basiliensi editione. 9) liber *Adsumtorum siue Lemmatum*; qui liber latine tantum cum tribus libris Apollonii Pergaei ex cod. msto arabico versus exstat; 10) *de speculis comburentibus parabolicis*; quod tamen opusculum ab Archimede profectum esse, nonnulli dubitant. Alia Archimedis scripta vel inedita sunt vel deperdita. — Graece et latine primum prodierunt *Archimedis* opera cum *Eutocii* commentariis in tria priora opera, gr. et lat. Basileae ab Heruagio 1544. fol. — gr. et lat. nouis demonstratt. commentariisque illustrata per *Dauid. Riualtum de Flurantia*, (textus vero est mutilus et ab editione priore multum recedit,) Paris. 1615. fol. — repet. ex noua recensione *Claudii Richardi*, Paris. 1646. fol. — Quae supersunt, omnia

omnia cum *Eutocii* commentariis, ex recensione *Josephi Torelli*, Veronensis, cum noua versione lat. Accedunt lectt. variantes ex codd. Mediceo et Parisiensibus. Oxon. 1792. al. 1793. mai. fol. cum figg. ligno incisis. — Singula scripta aliquoties sunt vel gr. edita, vel in linguas latinam aliasque translata, vel illustrata. Inprimis notanda est editio: *Archimedis Arenarius* et *dimensio circuli: Eutocii* in hanc commentarius, cum versione et notis *Jo. Wallis*, Oxon. 1676. 8. et in tertio tomo Opp. *Wallisii*, ibid. 1699. fol. *) — *Arenarius oder Sandrechnung, aus dem Griechischen in das Deutsche übersetzt, und mit Anmerkungen erläutert von Jo. Christph. Sturm*, Noriberg. 1667. fol. qui etiam *Archimedis* scripta germanice et lat. vertit Norib. 1670. fol. — *Archim.* opera in linguam Franco-gallicam transtulit et commentario illustrauit, aliaque addidit *F. Peyrard*. Paris. 1807. 4. cum figg. in textu; conf. longam recensionem in Gottingens. ephem. litterar. 1809. nr. 9. p. 92.

48. *Athenaeus*, Mechanicus, incertae patriae scriptor; circ. Olymp. CXLII. 1. ante C. n. 210. V. C. 542. Reliquit librum ad M. Marcellum, qui Syracusas cepit, de machinis bellicis, in quo et sua et aliorum inuenta memorat formisque illustrat; editum graece ex recensione Theuenoti, et lat. cum interpretatione Henr. Valesii et Jo. Bapt. Coteleri, inter Mathematicos veteres, Paris. 1693. fol. p. 1—12. cum figg.

Diuersus est et quingentis atque sexaginta annis iunior, *Athenaeus Byzantius*, quem Gallienus instaurandis muniendisque vrbibus praefecit. — Diuersus quoque est ab *Athenaeo*, Attalia orto,

---

*) De hac edit. aliisque Archimedis opp. ac versionibus anglicis etc. v. *Brüggemann* A View of the English editions etc. p. 231 sqq.

orto, auctore ſectae Pneumaticorum medicorum. V. *Oſterhauſen* diſſ. Hiſtoria illius ſectae, Altdorf. 1791. 8.

49. *Apollonius Rhodius,* Alexandrinus: quod autem apud Rhodios rhetoricam per aliquod tempus cum laude profeſſus, apud illos ius ciuitatis accepit, dicitur *Rhodius:* poeta languidus et hiſtoricus, qui arte et cura potius valuit, quam ingenio. Fuit Callimachi diſcipulus, at ingratus illique poſtea inuiſus. Rhodo Alexandriam reuertens in praefectura bibliothecae ſub Ptolemaeo Euergeta I. Eratoſtheni ſucceſſit circ. Olymp. CXLVII. 1. ante C. n. 194. V. C. 568. Scripſit *Argonauticorum* libr. IV. carmen heroicum: editum gr. cum ſcholiis graecis in margine, litteris quadratis ſ. capitalibus, *Florent.* per Laur. Flor. de Alopa, 1496. 4. — *Venetiis*, gr. cum ſcholiis gr. collatis codd. msstis, curante *Franciſco Aſulano*) 1521. 8. — emendatius e codice *Pariſ.* gr. ſine ſcholiis, 1541. 8. — ex edit. Veneta, hinc inde correctius, gr. cum indice et ſcholiis ad calcem libri adiectis, et ſeparatim excuſis, *Francof.* ex offic. Petri Brubachii, 1546. 8. — *Lugd. Bat.* gr. cum ſcholiis et cum verſione lat. commentario et notis etc. *Jer. Hoelzlini*, ex offic. Elzeuiriana, 1641. 8. ſed nitida haec editio non tulit plauſum criticorum ſagacium. — Pariter a ſplendore potius, quam ab vtilitate et iudicio editoris laudatur *Jo. Shaw* edit. *Apollonii* — gr. cum ſcholiis, verſione fere noua lat. notisque variorum ſelectis, Oxon. 1777. II. voll. mai. 4. — Eadem editio, additis notis Arnaldi, Pierſoni, Ruhnkenii et Toupii, ibid. 1779. II. voll. mai. 8. — Critica editio et noua, ex octo codd. et coniectura cum propria, tum aliorum potiſſimum ducta, recenſio eſt *Rich. Frid. Phil. Brunckii,* cum VV. LL. notis et emendatt. gr. Argentor. 1780. 4. et 8. — Hanc Brunckii edit. latin fecit, ſed multis

multis locis refictam, *Christi. Dan. Beckius*, (cod. quoque Breslav. et edd. tam veteribus, quam recentioribus vsus,) qui *Apollonii Rhodii* Argonaut. edere coepit gr. cum versione latina, scholiis gr. commentariis indicibusque, vol. I. Lips. 1797. mai. 8. — *Apollonii Rhodii* Catalogus Argonautarum: commentario perpetuo illustrauit *Ern. Frid. Krause*, Halae 1798. 8. — *L'Argonautica di Apollonio Rodio* (cum textu graeco e recens. Brunckii,) tradotta ed illustrata (a patre purpurato *Flangini*,) Romae, tom. I. 1791. tom. II. cum V. L. ex quatuor codd. Vatican. nondum collatis et multis figg. aeri incisis, ibid. 1794. mai. 4. — *Apollonii Rhodii Argonautica*, ex recens. et cum notis Rich. Fr. Phil. Brunckii: editio noua, auctior et correctior. Acced. scholia graeca ex cod. Paris. nunc primum euulgata. (graece.) Tom. I. Lips. 1810. mai. 8. Tom. II. 1812. Altero tomo continentur Scholia tam inedita Parisina, quam edita, animaduersiones editoris (*G. H. Schaeferi*) in Scholia indicesque. — Argonautica transtulerunt in linguam *anglicam*, *Edward Burnaby Greene*, cum notis criticis, historicis et exegeticis, Londini 1780. 8. II. voll. — *Franc. Fawkes*, addita versione *Coluthi* de rapta Helenae, cum notis, Londini 1780. 8. et alii. (v. *Brüggemann* A View etc. p. 236 sqq.) — in linguam *germanicam*, versibus hexametris, *J. J. Bodmer*, Tiguri 1779. 8. — in linguam *gallicam* *J. J. A. Caussin*, Paris. 1797. 8. II. voll. — Apollonius Rhodius num Orpheo vsus sit, disceptatur in *Beckii* Actis Seminarii — Lipsiens. vol. I. p. 322 sq. et p. 330 sq. — Illustrarunt aut emendarunt Argonautica *J. F. Facius* in epist. critica in aliquot *Orphei* et *Apollonii Rhod.* Argonautic. loca, Erlangae 1772. 4. — *Dav. Ruhnken* in epist. II. crit. in Callimachum et *Apollon. Rhodium*, Lugd. Bat. 1752. 8. auct. et emendat. ibid. 1782. m. 8. —

O. Theod.

O. Theod. Bloch diss. de carmine epico Ap. Rhodii, Hafniae 1792. 8. — *Ern. Franc. Henr. Spitzner* obseruationes criticae in Apollonii Rhodii Argonautica. Vitebergae 1810. 8. — *G. E. Groddeck über die Argonautica des Apollon. Rhodius*, in *Biblioth. der alten Litteratur u. Kunst*, part. 2. Gotting. 1787. 8. p. 61 sqq. — Plura vide in *Sulzeri Allgem. Theorie der schön. Künste*, tom. I. voc. Argonautica, ibique *de Blankenburg*. — *Nachträge zu Sulzers Theorie*, tom. VI. part. 1. p. 179 sqq.

De *Sileno*, qui res Hannibalis persequutus est, et *Sosilo*, Lacedaemonio, quo Hannibal litterarum graecarum vsus est doctore, et qui etiam de Hannibalis rebus scripsit, vterque autem cum Hannibale fuit in castris, vide *Bosium* ac *Staueren* etc. ad Corn. Nepotem in vita Hannibalis cap. XIII. 3. quo tamen loco antea pro *Sileno* legebatur *Philinus*, qui primi belli Punici historiam enarrauit. De *Philino*, Agrigentino, antiquo historico, vid. etiam *Vossium* de historicis graecis libr. I. cap. 17. et *Mongitor.* in Biblioth. Sicula tom. II. p. 167.

50. *Agatharchides*, *Cnidius*, historicus et philosophus, floruit forte, iudice *Saxio* in Onomast. I. p. 127. Olymp. CLIII. 3. ante Ch. n. 164. V. C. 588. aut secundum alios paullo serius. Varia scripsit. Fragmenta quaedam, a Photio in cod. CCL. seruata, primus separatim ediderunt cum Ctesiae fragmm. gr. H. Stephan. 1557. 8. — tum idem cum iisdem et Memnonis fragmm. etc. gr. cum versione lat. partim Stephani, partim Rhodomanni, 1594. 8. — *Rich. Brettus* gr. et lat. Oxon. 1597. 8. et *Jo. Hudson* gr. ac lat. cum notis, in Geographis graecis minoribus, tom. I. p. 1 sqq. Oxon. 1698. 8.

51. *Hipparchus*, Nicaenus e Bithynia, astrologus acutus. In Bithynia et in Rhodo obseruationes siderum instituit, aequinoctia aliaque ob-

 serua-

seruauit, et prima obseruatio aequinoctii auctumnalis ab eo facta est Olymp. CLIV. 3. ante C. n. 160. V. C. 592. V. *Saxii* Onomast. I. p. 130. Ex iis, quae scripsit, superest sub eius nomine Commentarius, s. potius crisis in Eudoxi et Arati Phaenomena, libri III. et liber, siue potius Excerpta ex commentario, ab alio facta, de Asterismis, qui ad verbum paene legitur in Ptolemaei Syntaxi VII. p. 172. — Graece editi sunt cum aliis scriptis primum a *Petro Victorio*, Florent. in offic. Juntarum 1567. fol. tum, (omisso tamen libro de Asterismis,) emendatius gr. et lat. a *Dionysio Petauio* in Vranologio suo siue adpendice ad Opus de doctrina temporum, aliaque addidit, Paris. 1630. fol. p. 171 sqq. rec. Antwerpiae vel potius Amstelodami, 1703. fol.

52. *Aristarchus*, Samothrax, Grammaticus Alexandrinus, circ. a. Olymp. CLVI. 1. ante Chr. n. 154. V. C. 598. Quod in noua sua Homeri editione seueram plane Criticam exercuit, pluribus versibus obelo notatis ac reiectis, eius nomen propter rigorem, non ab omnibus tamen aeque probatum, in prouerbium abiit. V. *Christ. Laur. Matthesii* disp. de Aristarcho Grammatico, Jenae 1725. 4.

53. *Philo*, Byzantius, Mechanicus, circ. Olymp. CLVI. 4. ante C. n. 151. V. C. 601. Supersunt eius *Mechanicorum* libri IV. et V. gr. ac lat. editi inter Mathemat. vett. Paris. 1693. fol. p. 49. Liber *de septem orbis spectaculis*, qui ei quoque tribuitur, primum euulgatus et versione notisque illustratus est a *Leone Allatio*, Romae 1640. 8. rec. in vol. VIII. thesauri antiquitatum graecarum Gronouiani, p. 2642. ed. Venet.

54. *Panaetius*, Rhodius, iunior, Stoicus quidem philosophus, a Stoicis tamen interdum discrepat. Floruit circ. Olymp. CLVIII. 2. ante C. n. 145. V. C. 607. et obiit a. V. C. 642. Inter alia

alia scripserat περὶ τοῦ καθήκοντος, de officiis libros, eumque se, correctione quadam adhibita, potissimum sequutum esse. Cicero confitetur de Officiis III. cap. 2, 8. Fragmenta, effata et dogmata Panaetii congessit Car. Günther Ludouici in progr. Panaetii iunioris, stoici philosophi, vitam et merita in Romanorum cum philosophiam tum iurisprudentiam illustrat. Lips. 1733. (1734.) 4. p. 23 sqq. Conf. doct. disputat. de Panaetio Rhodio, philosopho stoico, quam praeside Dan. Wyttenbachio ventilauit F. G. van Lynden, Lugd. Bat. 1802. mai. 8. qui, Panaetium, censet, natum esse circ. a. V. C. 569.

Posidonius Rhodius, philosophus Stoicus, discipulus Panaetii: mortuus est probabiliter a V. C. 703. aetatis 84. Multa scripsit, sed pauca supersunt fragmenta in diss. docta collecta: *Posidonii Rhodii reliquiae doctrinae: collegit atque illustrauit Janus Bake*; acced. *D. Wyttenbachii* adnotatio. Lugd. B. 1810. 8. In parte I. de vita Posidonii, et in part. II. de eius doctrina et scriptis agitur. [Plura de Posidonio infra §. 65.]

55. *Bion*, Smyrnaeus, et *Moschus*, Syracusanus, qui tamen Bionis mortem carmine suauissimo luxit, poetae bucolici, dorice et suaniter quidem iucundeque cecinerunt; naturali tamen pulcritudine et simplicitate cedunt Theocrito. Vtriusque aetatem *Manso* refert ad Olymp. 124. *Saxio* autem in Onomast. I. p. 132 sq. illi poetae ea, qua vixit Panaetius, aetate clari fuisse videntur. Eorum idyllia partim integra supersunt, partim eorum fragmenta, atque Theocrito fuerunt olim adscripta, eiusque idylliis immixta: v. supra Theocritum, vbi quaedam iam recensitae sunt poetarum nostrorum editiones atque versiones *): quibus

 pauca-

*) De nouis editt. Bucolicorum graec. ab *Hermanno* et *Eichstadio* promissis v. Beckii Acta Seminarii — Lips. vol. I. p. 450 sq.

paucarum memoriam adiiciam. Primum segregata fuerunt a Theocriteis in edit. perrara: *Moschi et Bionis idyllia*, gr. et lat. cum scholiis: accessit *Phanoclis* elegia et alia *Propertii*, curante *Adolpho Mekercho*, Brugis ap. H. Golzium 1565. 4. — Basis consequutarum editt. plerumque facta est recensio *H. Stephani* inter Poetas graecos heroici carminis, Paris. 1566. fol. tom. II. p. 279 sqq. — et cum Theocrito ab eodem *H. Stephano*, gr. et lat. 1579. 12. — Ab illo tamen discessit interdum et diligentius collegit *Fuluius Vrsinus* in Collectione carminum nouem illustrium foeminarum, ad calcem subiecta metrica *Laur. Gambarae* versione, Antwerp. 1568. 8. — Critica est editio *Bonauenturae Vulcanii*, gr. cum eius versione, totidem numeris latine reddita, et notis, Antwerp. ap. Christoph. Plantin. 1584. 12. — *Musaei, Moschi et Bionis*, quae exstant, omnia: accessere quaedam selectiora *Theocriti* Eidyllia. — gr. et poetica metaphrasi illustrata a *Dav. Whitford*, Londin. 1659. 4. — Docta est *Longapetraei, (Longepierre,)* edit. gr. cum eius versione gallica metrica et obseruatt. Paris. 1686. 12. — rec. Amstelod. 1688. 8. et Paris. 1691. — *Bionis et Moschi Idyllia* ex recensione *Nic. Schwebelii* cum eiusdem animaduerss. et notis Vrsini, Vulcanii, Stephani, et aliorum; subiectae sunt Longapetraei versio gallica metrica, cum eiusd. adnotatt. ac versio latina metrica Dav. Whitfordi, Venet. 1746. 8. — Praestantior tamen et cultior est edit. *Jo. Heskini*, gr. et lat. qui Longapetraei notas fere omnes e sermone francico in latinum transtulit, et ipsa carmina erudite explicuit atque illustrauit, Oxonii 1748. 1758. et 1780. 8. — Schwebelii recensionem vt plurimum sequutus est M. *Jo. Adam. Schier* in edit. sua, gr. cum metaphrasi latina et notis integris Fuluii Vrsini aliorumque et selectis Longapetraei,

Schwe-

Schwebelii et Heskin. Lipſ. 1752. 8. — Ex noua ſua recenſione dedit illa Idyllia *Brunck* in Analectis vett. poetar. graec. vol. I. p. 383 ſqq. — Ego quoque edidi illa cum notis *Jo. Heskin* integris aliorumque ſelectis meisque, gr. ac lat. Erlangae 1780. min. 8. — *Bion und Moſchus von J. C. F. Manſo*, gr. ſine accentibus, cum verſione germanica metro bucolico, notisque: ordo idylliorum eſt mutatus. Gothae 1784. min. 8. — Plane noua, immutata, auctior criticaque eſt editio ſecunda: *Bions und Moſchus Idyllen*, graece cum accentibus, *überſetzt und erläutert von J. C. F. Manſo*, Lipſ. 1807. mai. 8. — e recenſ. Valckenarii, cum varietate lectionis, edidit *Frid. Jacobs*, Gothae et Amſtelod. 1795. min. 8. — illuſtrabat et emendabat *Gilbert Wakefield*, Londin. 1795. min. 8. — *Idyllia* gr. et lat. cum notis variorum ſelectis, ſuasque adiecit *Ludou. Henr. Teucherus*, Lipſ. 1793. 8. — In linguam transtulerunt *germanicam Car. Aug. Küttner*, (cum carminibus Theocriti et Coluthi,) Mitav. et Lipſ. 1772. 8. — ed. nov. Altenburg. 1784. 8. — alius, cum Anacreonte et Sapphone, Berolin. 1787. 8. — verſibus, *Sam. Henr. Catel*, Berol. et Liebav. 1787. 8. — in linguam *gallicam*, cum Anacreontis, Sapphus et Tyrtaei carminibus, *Poinſinet de Sivry*, metrice, Pariſ. 1758. 12. rec. Bipont. 1771. 8. — *J. B. Gail* et ſeparatim et in Collection d'auteurs grecs etc. Pariſ. 1795. 18. — in linguam *anglicam Rich. Polwhele*, cum diſſertatt. et notis etc. Londini 1786. 4. et 1792. 8. etc.

56. *Polybius*, Megalopoli in Arcadia natus Olymp. CXLIII. 4. an. V. C. 548. mortuus Olymp. CLXIV. 2. *) Praeclarus philoſophus et fide dignus

*) Secundum *Schweighäuſerum*, qui in tom. V. editionis ſuae de Polybio fuſius egit, Polybius natus eſt Olymp. [illegible] circ.

gnus historicus, qui dicitur pragmaticus; eius vero dictio, quamquam perspicua et grauis, nec aspera, ab Atticorum elegantia et in vsu delectuque et in structura longe discrepat. Pater fuit Lycortas, Achaeorum praetor: ipse vero adolescens a Philopoemene, homine celebri et in militia versato, artem didicit militarem. Deinde illi cum patre legatio ad Ptolemaeum Epiphanem, Aegypti regem, decernitur, Olymp. CXLIX. 4. an. V. C. 574. aliisque deinceps honoribus amplissimis ornatus fuit. Postea, a. V. C. 588. cum aliis, quod Romanis suspecti videbantur, Romam euocatus est, venia tamen Romae manendi a Praetore rogatu Fabii et Scipionis, Aemilii Pauli filii, impetrata. Quod quam vtile et ipsi et rebus historiae fuerit, ex eo cognosci potest, quia in notitiam et familiaritatem hominum nobilissimorum, in his Scipionum, venit. Quare cum Scipione iuniore in Africam contendit, eique Carthaginem oppugnanti comes sociusque laborum bellicorum aderat, et anno ante C. n. 144. V. C. 608. vidit Corinthum a Mummio incensam. Quo facto in patriam rediit, eique vario modo vtilis esse coepit, et in Achaia res et leges constituit, atque ciuibus suis Romanos reconciliauit et amicos reddidit. Ad opus suum historiarum curate concinnandum, Aegyptum, Gallias, Hispanias adiit et Alpes mariaque traiecit. Post Scipionis mortem in patria vltimos vitae annos omnibus gratus iucundusque transegit. — Scripsit Ἱστορίαν καθολικὴν, siue *Historiarum* de rebus toto fere terrarum orbe per annos LIII. gestis, ab an. Olymp. CXLIV. 1. V. C. 535. et initio belli Punici secundi ad euersionem regni Macedonici, s. Persen Mace-

---

circ. CXLIV. vel CXLV. inter an. V. C. 550. et 556. inter a. 208—214. ante Chr. n. defunctus a. Olymp. CLXIV. 2. ante Ch. n. 124. V. C. 634.

Macedonum regem, a Romanis victum, Olymp. CLIII. 1. s. 3. V. C. 587. libros quadraginta, de quibus vero euaserunt interitum quinque priores libri, et ex libris VI. vsque ad XVII. de legationibus excerpta, item de virtutibus ac vitiis, iussu imperatoris Constantini Porphyrogeniti saeculo X. facta, et alia. Prima graeca priorum Historiarum librorum editio est a *Vincentio Obsopoeo* curata, Hagenoae typis Secerianis, 1530. min. fol. et separatim ad finem adiecta est *Nic. Perotti*, episcopi Sipontini, versio medio saeculo XV. facta, et edita Romae, ex offic. Conr. Sweynheym et Arnold. Pannartz, 1473. fol. rec. Brixiae 1488. fol. et saepius. — Postea correctior cum interpretatione *Nic. Perotti*, additis Excerptis s. Epitome librorum duodecim a sexto ad septimum decimum, interprete *Vuolfgango Musculo* prodiit Basileae per Jo. Heruagium, 1549. — Alia excerpta ex historiis Polybianis de legationibus, iussu Constantini Porphyrogeniti pridem selecta, gr. edidit, adiectis notis suis et aliis fragmentis a se collectis, *Fuluius Vrsinus*, Antwerp. ap. Plantin. 1582. 4. — Alias denique Eclogas de virtutibus et vitiis, ex eodem Polybiano opere, iussu eiusdem Constantini excerptas ex cod. Nic. Fabricii Peirescii, (vnde vocantur Excerpta *Peiresciana*,) gr. edidit, latine vertit notisque illustrauit *Henr. Valesius*, Paris. 1634. 4. — Interea nouam instituit recensionem, libros Polybianos ex antiquis libris emendauit, latine vertit et commentariis illustrauit, et addidit *Aeneae Tactici* commentarium de toleranda obsidione, gr. ac lat. cum notis *Isaacus Casaubonus*, Paris. ap. Drouardum, (sunt etiam exempla eiusdem editionis, in quorum fronte legitur, typis Wechel. etc. nullo vrbis nomine adiecto,) 1609. fol. Ex commentariis vero, quos in Polybium molitus fuit Casaubonus, illos tantum habemus in capita viginti libri primi, post

post auctoris obitum editos Paris. 1617. 8. — rec. (Boeclero curante,) Argentor. 1654. 8. (in meo exemplo non comparent notae in Theophrasti characteres.) Illi quoque recepti sunt in edit. *Jac. Gronouii*, in qua Casaubonianus textus cum vitiis operarum typographicarum redditus est. Inscriptio editionis, sed multo auctioris, haec est: *Polybii historicorum libri, qui supersunt, interprete Isaaco Casaubono. Jacobus Gronouius recensuit, ac vtriusque Casauboni, Fuluii Vrsini, Henr. Valesii, Jac. Palmerii et suas notas adiecit. Acced. Aeneae commentarius de toleranda obsidione cum interpretatione ac notis Is. Casauboni*, Amstel. 1670. 8. tom. I—III. — Haec editio repetita est typis, et rogatu bibliopolae curante *Ernesti*, qui mendas typograph. sustulit, doctam praemisit praefationem, et Glossarium Polybianum adiiciendum curauit, Lipsiae et Vindobonae 1763. et 1764. 8. III. voll. Multo tamen meliorem et pleniorem criticamque editionem debemus *Jo. Schweighaeusero*, Argentoratensi, qui *Polybii Historiarum quidquid superest, recensuit, digessit, emendatiore interpretatione, varietate lectionis, adnotationibus* (et suis et alienis,) *indicibus illustrauit*, tom. I—VIII. (tomi octaui pars prior continet adnotatt. ad reliquias libr. XXXI—XL. atque indicem historicum et geographicum; posterior autem pars Lexicon Polybianum, ab Isaaco et Merico Casaubonis olim adumbratum, inde ab Ernesti elaboratum, et a Schweigh. emendatum et auctum,) 1789—1795. 8. — Libri sexti capp. 17—40. *Jo. Ge. Poeschelius* separatim edidit et opusculum inscripsit: — *Polybii Megalopolitani de militia romana libellus, versione latina, commentatione perpetua et iconibus illustratus* etc. Norimbergae 1731. 8. — *Gallica* versio inscripta est: *Histoire de Polybe*, nouvellement traduite du Grec par *Dom. Vin-*

Vincent Thuillier: avec un commentaire, ou un Corps de ſcience militaire; enrichi de notes critiques et hiſtoriques etc. par *M. Folard*, Pariſ. 1727—1730. 4. Noua vero operis editio multo correctior et ſupplemento auctior prodiit Amſtel. 1753. 4. VII. voll. — Folardum tamen multorum errorum reum fecit *Quintus Icilius*, h. e. *Car. Guiſchard*, in Memoires militaires ſur les Grecs et les Romains etc. Hagae Comit. 1757. 4. II. tom. et, epigraphe contracta, Lugduni 1760. 8. II. voll. — In linguam *germanicam* transtulit cum adnotatt. atque excerptis ex Folardi et Guiſchardi operibus, ad artem veterum militarem ſpectantibus, *D. C. Seybold*, Lemgov. 1779—1783. 8. IV. tom. — in linguam *anglicam Henr. Shears*, cum vita Polybii et iudicio de eius ſcriptis, auctore *Jo. Dryden*, Lond. 1693. rec. 1699. 8. II. voll. — *Edward Grimeſton*, Londin. 1634. fol. — *Hampton*, Lond. 1756. 4. vol. I. rec. ib. 1761. et 1766. 8. II. voll. et vol. II. ib. 1772. 4. et iunctim ib. 1772. 8. IV. voll. — in linguam *italicam*, cum duobus detectis fragmm. etc. Romae 1792. 4. II. voll. — Conf. *Frid. Chr. Matthiae* progr. *Bemerkungen zu der Livianiſch-Polybiſchen Beſchreibung der Schlacht bey Cannae und der Belagerung von Syrakus*, Francof. ad Moen. 1807. 4. — *Anton. van Goudoever* disput. philolog. de hiſtoricis Polybii laudibus, praeſ. *Phil. Guil. van Heusde*, Traiecti ad Rhen. 1809. mai. 8.

58. *Nicander*, Colophonius; (*Aetolus* quoque dicitur, ſcil. quoniam diu in Aetolia verſatus eſt, atque de rebus Aetolorum, ſitu plantisque regionis ſcripſit, qui vero commentarii aliaque iniuria temporis perierunt;) Grammaticus, Medicus et Poeta. *Albertus* quidem *de Haller*, (quem v. in Bibliotheca botanica, tom. I. p. 54 ſqq. et tom. II. p. 625.) ait, longam eſſe, inconditam

et

et nullius fidei farraginem: ea tamen poemata, quae adhuc exstant, vti et scholia gr. in illa, continent multa, quae ad historiam artis botanicae et historiam medicinae atque naturae antiquam cognoscendam conducant. Floruit secundum *Ackermann.* *) Olymp. CLVIII. ante C. n. 147. V. C. 605. Hodie supersunt duo carmina, versibus scripta heroicis, 1) Θηριακὰ, siue *de bestiis venenatis et aduersus illas remediis;* 2) Ἀλεξιφάρμακα, siue *de remediis aduersus venena.* — Princeps editio est *Aldina*, ad calcem Dioscoridis, gr. cum scholiis graecis, Venet. 1499. fol. — rec. ibid. cum scholiis gr. et expositione ponderum, mensurarum, signorum et characterum, gr. 1522. 4. Scholia prodiere 1523. Ab Aldina editione passim discesserunt, et verba poetae variis vitiarunt modis editores seriores. Iam id hinc inde factum est in edit. *Jo. Soteris*, cum interpretatione anonymi in Theriaca, et commentariis diversorum auctorum in Alexipharmaca, Colon. 1530. 4. — Ex ed. Soteris textus est repetitus in edit. *Nicandri Theriaca, Petro Jac. Steue*, medico Valentino, interprete et enarratore, gr. lat. Valentiae per Jo. Mey. 1552. 8. — *Alexipharmaca* cum *Jo. Gorraei* versione metrica lat. et adnotatt. Paris. apud Vascosan. 1549. 8. — *Theriaca* cum *Jo. Gorraei* versione et notis, ibid. 1556. 4. apud Morellum; ac separatim scholia in vtrumque poema. Tres hi tomi seorsum editi vnam efficiunt editionem, Paris. ap. Morell. anno 1557. singulis praefixo, 4. — iunctim in *Jo. Gorraei* Operibus: Definitiones medicae: *Nicandri* The-

*) In institutt. historiae medicinae p. 385. Secundum *Fabric.* B. Gr. IV. cap. XXVI. (vbi a p. 344. plura de Nicandro etc. traduntur,) p. 345. temporibus Attali, Pergami regis, qui ab Olymp. CLV. 3. vsque ad Ol. CLX. 2. sceptrum tenuit.

Theriaca et Alexipharmaca etc. gr. et lat. Parif. 1622. fol. — *Nicandri* poemata, gr. fine fcholiis edidit, et auctoritate fcholiorum et ingenii beneficio multa in verbis graecis correxit *Henr. Stephan.* inter *Poetas principes heroici carminis*, Parif. 1566. et repetiit gr. textum ex Stephani recenfione, addita lat. verfione, *Jac. Lectius* in *Poetis gr. veteribus carminis heroici*, Aureliae Allobrog. 1606. fol. — *Theriaca et Alexipharmaca:* Jo. Gorrhaeus latinis verfibus reddidit, italicis vero — Ant. Mar. Saluinius: acced. variantes codd. lectiones, felectae adnotatt. et graeca *Eutecnii*, fophiftae, metaphrafis ex codd. Mediceae et Vindobon. bibliothecae ac nondum edita, curante *Ant. Mar. Bandinio*, Florent. 1764. 8. Idem *Bandin.* in Catal. bibl. Laurent. tom. III. p. 330. e cod. Florent. dedit fupplementum metaphrafeos Eutecnii. — Nouam eamque criticam *Alexipharmacorum* editionem, ex libris fcriptis emendatam, animaduerfionibusque et paraphrafi latina illuftratam curauit *Jo. Gottlob Schneider*, cum fcholiis graecis et *Eutecnii* fophiftae paraphrafi graeca, Halae 1792. 8. — Animaduerfiones ad Nicandri carmen vtrumque fcripfit *Jo. Car. Zeune*, Vitebergae 1776. 4. — *La Porte du Theil* in Notices et Extraits des MSSts de la Biblioth. imperiale et autres Bibliothèques, publiés par l'Inftitut de France etc. tom. VIII. p. 221—236. Parif. 1810. 4. dedit pleniorem, quam in Fabricii Bibl. reddi potuit, hiftoriam litterar. de Nicandro, et ex cod. Parif. fcholia graeca ad vltimos carm. τὰ Θηριακὰ verfus XXV. quae hucusque in editt. defunt.

59. *Apollodorus*, Athenienfis, circ. Olymp. CLVIII. 4. ante C. n. 143. V. C. 609. Ex fcriptis eius peruenerunt ad noftram aetatem *Bibliothecae libri III.* neque hi in tertio libro integri, fiue mythorum cyclus, ex poetis, fcriptoribus prin-

principibus, ordine lucido et ratione commoda nude terſeque expoſitus, libri ad cognoſcendas veterum de diis et heroibus fabulas vtiles. Princeps eſt editio *Benedicti Aegii*, gr. cum eius verſione lat. et adnotationibus: acc. *Scip. Tetti* de Apollodoris commentarius, Romae 1555. 8. Aegius vero auctorem infinitis in locis correxiſſe et interpolaſſe dicitur. Eius verſio caſtigatior recuſa eſt Antwerpiae ap. Jo. Beller. ſ. a. 8. item Lugduni 1608. et ad calcem Hygini aliorumque mythographorum, Pariſ. 1578. — tum editi ſunt graece ex cod. Palat. paucis in locis emendati cum verſione Bened. Aegii ab *Hieronymo Commelino*, ex cuius, ante abſoluendam editionem mortui, ſchedis a Juda Bonutio adiecta eſt ſilua variae lectionis cum adnotatiunculis nonnullis interſperſis, ex offic. Commelin. 1599. 8. — Cum Hygino, Palaephato, Fulgentio, Phornuto, Albrico et Arato, Lugduni ap. Jo. Degabian. 1608. 8. — *Apollod.* e recenſione *Tanaq. Fabri*, gr. ac lat. cum notis quibusdam, graeca potiſſimum caſtigantibus, Salmur. 1661. 8. — Inter *Hiſtoriae poeticae ſcriptores antiquos: Apollodorus* etc. graece, (textus vero eſt vitiis typographicis cumulatus,) cum Aegii verſione lat. a Fabro emendata et notis *Thom. Galei*, Pariſ. typis F. Muguet: proſtant ap. R. Scot, bibliop. Londinenſ. 1675. 8. Sed optimam, pleniſſimam et ad codd. msst. recenſitam editionem debemus cel. *Chr. G. Heyne*, graece, Gotting. 1782. min. 8. Acceſſ. doctiſſimae notae cum commentatione de Apollodoro, argumento et conſilio operis, et cum Apollodori fragmentis, part. III. ibid. 1783. min. 8. — Multo auctior et emendatior, curis ſecundis illuſtrata, prodiit editio ſecunda, Gottingae 1803. mai. 8. II. tom. quorum prior tom. continet textum gr. ſubiectis notis criticis et grammaticis, alter autem Obſeruatt. vberrimas hiſtoricas ac mytholo-

thologicas atque indices. Ex hac enata est minor editio in vsum scholarum, ibid. 1804. 8. — Ex Heynii recensione repetitus est textus graecus, cum breuibus leuibusque notis atque indice graeco-germanico, cura *R. H. Joerdens*, Berolin. 1789. 8. — graece, cum versione gallica notisque *E. Clavier*, Paris. 1805. 8. II. voll. — *Apollodori* Bibl. germanice verterunt *J. G. Meusel*, Halae Sax. 1768. 8. et *Jo. Frid. Beyer*, Hadamar. et Herborn. 1802. 8.

60. *Meleager*, Gadarenus, Syrus, Epigrammatographus graecus. *Coronam*, (quo nomine insigniuit suam epigrammatum collectionem,) texuit, dum ex diuersis antiquitatis sex et quadraginta scriptoribus epigrammatum decerpsit flores. Vixit Olymp. circ. CLXX. 3. ante C. n. 96. V. C. 656. Neque multum discedit *Jacobs*, qui in Prolegomenis ad Animaduersiones in epigrammata Anthologiae graecae vol. I. part., prior. siue tom. VI. Anthol. graecae, Lips. 1798. 8. §. 11. (vbi agit de Meleagro, Anthologiae conditore,) p. XXXIX sq. probat, Meleagrum floruisse post Olymp. CLX. Alii aliter subduxerunt rationes eius aetatis. *) Meleagri carmina sunt nostra aetate collecta in *Brunckii* Analectis veterum poetarum graecor. tom. I. p. 1 sqq. carmina CXXIX. — Totidem, at correcta, in *Frid. Jacobs* Anthologia gr. tom. I. Lips. 1794. 8. pag. 1 sqq. — Separatim edita ab *Alberto Christ. Meineke*, cum notis criticis textui subiectis, atque historicis et grammaticis, seorsum adiectis, Lips. 1789. 8. — et, ordine tamen carminum aliter, ac fecerat Brunck, textu autem vt plurimum ex illius recensione, aut animaduersionibus constituto, a *J. C. F. Manso*, cum lectionis varietate, versione lat. metri-

*) Conf. praeter alios *Reiske* in Notitia Anthologicorum, subiuncta eius Anthologiae graecae Cephalae, p. 231 sqq.

metrica et commentario perpetuo, Jenae 1789. 8. Numerantur autem CXXVIII. carmina. — *Meleagri Idyllium in Ver* seorsim euulgatum est a *Jo. Baptista Zenobettio*, gr. cum adnotatt. Romae 1759. 4. (neque tamen hic primus, vt sibi videbatur, id quasi recens detectum e cod. Vatic. eruit;) et ab *Alb. Christ. Maineke*, gr. cum notis et Hug. Grotii metrica versione lat. Gotting. 1788. 8. — Ego quoque inserui illud cum tribus aliis Meleagri carminibus Anthologiae meae gr. poët. ed. Baruthin. p. 255. item *Koeppen* in *Griechisch. Blumenlese*, part. III. p. 206 sqq. et *Wakefield* edit. suae Bionis et Moschi, Londin. 1795. 8. — *Meleagri* epigrr. tamquam specimen nouae recensionis Anthologiae graecae, cum obseruatt. crit. edidit *Frid. Graefe*, Lips. 1811. mai. 8. — Germanice carm. in ver verterunt *Gedike* in *Leipzig. Musenalmanach* 1781. 8. atque *Gotthelf Guil. Christoph Starke* inter sua carmina, Bernburg. 1788. 8. edita. Add. *Imm. G. Huschke* in Analect. critic. in Anthol. gr. Jenae et Lips. 1800. 8. capp. II. et III.

61. *Ezechiel*, Judaeus, forsan Alexandrinus, poeta tragicus. Quando vixerit, non omnino constat. *Saxius* in Onomast. lit. I. p. 143. (quem consules,) suspicatur, eum vixisse circiter Olymp. CLXXI. 2. ante C. n. 93. V. C. 659. Scripsit Tragoediam Ἐξαγωγὴν s. de exodo Israelitarum ex Aegypto, Moyse duce; sed pauca illius supersunt fragmenta, a Clemente Alexandrino, Eusebio et Eustathio seruata, atque collecta, editaque cum versione metrica et castigatt. a *Fed. Morello*, Paris. 1590. 8. etc. et aliis.

62. *Scymnus*, Chius, poeta et geographus, circ. Olymp. CLXXII. 3. ante C. n. 88. V. C. 664. Eius Περιήγησιν siue *orbis descriptionem*, carmen iambicum, primus gr. edidit, at sub falso nomine *Marciani Heracleotae*, et mutilam, cum

Scy-

Scylace et aliis *Dav. Hoefchel*, cum notis, in Geographicis, Aug. Vindel. 1600. 8. p. 1 fqq. — Tum *Fed. Morell*, gr. et lat. Parif. 1606. 8. — *Erafmus Vindingius*, gr. cum lat. interpretatione et notis, Hafniae 1662. 12. — et, praefixo veri auctoris *Scymni* nomine, *Hudfon*. in Geogr. min. graecis, tom. II. p. 9 fqq. gr. cum Vindingii interpretatione lat. notisque, et fuis caftigationibus, nec non cum fragmentis, a Luca Holftenio collectis, et cum Henr. Dodwelli diff. de Scymno. Conf. *Bredowii* Epiftolae Parifienfes p. 12. 30.

63. *Geminus*, Rhodius, Aftrologus, aequalis Pofidonii, fed iam fenis, cuius Μετεωρολογικὰ in Epitomen redegiffe dicitur, et aequalis Pompeii atque Ciceronis, Olymp. circ. CLXXVIII. 3. ante C. n. 66. V. C. 686. vt *Saxius* in Onom. litt. I. p. 146. paullo vberius demonftratum iuit: alii aliter tempus computant. Eius Εἰσαγωγὴ εἰς τὰ Φαινόμενα fiue *Elementa aftronomiae* edidit *Edo. Hildericus*, gr. cum fua verfione, Altdorf. 1590. 8. rec. Lugd. B. 1603. 8. tum emendatiora ex II. codd. *Petauius* gr. cum Hilderici verfione fuisque notis in Vranologio, Parif. 1630. p. 1. et Amftel. 1703. fol.

64. *Dionyfius*, Thrax, Grammaticus graecus; quem eodem, quo Geminus vixerat, tempore fuiffe, fufpicatur *Saxius* l. c. p. 147. tom. I. Eius *artem grammaticam*, in quam plurium veterum commentarii gr. in Msst. reperiuntur, primus edidit *Fabric*. in B. Gr. vol. VI. (vbi a pag. 307 fqq. a Fabricio et a me copiofius agitur de Dionyfio eiusque arte grammatica,) pag. 311 fqq. et ego fubieci varias codicis Veneti lectiones, a *Villoifonio* excerptas et publicatas in Anecdotis gr. tom. II. pag. 99 fqq. et p. 98. 102. 171 fq. quaedam notatu digna adnotantur.

65. *M. Junius Brutus*, Romanus, hiftoricus ac philofophus, Caefarisque interfector. Ipfe periit

periit Olymp. CLXXXIV. 3. ante C. n. 40. V. C. 712. Hoc loco tantum memoramus *epistolas graecas*, quas scripsisse fertur eo tempore, quo Brutus et Cassius, exstincto Caesare, cum Dolabella gesserunt bellum: quas tamen a Sophista quodam scriptas ideoque suspectas esse indicant viri eruditi. Exstant illae graece cum Phalaridis et Apollonii philosophi epistolis, ex aedibus Bartholom. Justinopolitani etc. 1498. 4. (v. *Panzeri* annal. typogr. III. p. 443. nr. 2401.) — cum aliorum Graecorum epistolis, ap. Ald. Manut. 1499. 4. — et in collectione Paris. 1557. 4. et H. Stephan. 1577. 8. atque alibi.

Posidonius, Apamea, vrbe in Syria, ortus, natus est A. V. 619. Olymp. CLXI. 1. Juuenis Athenas se contulit, et audiuit Panaetium, philosophum Stoicum; hoc a. V. 642. vel paullo post mortuo, alias regiones, Hispaniam, Italiam, Siciliam, Dalmatiam, Narbonensem Galliam lustrauit, indeque Ligures adiit, atque in omni itinere et physici et geographi et historici munere functus est. Tum Rhodum se contulit, (vnde etiam *Rhodius* cognominatur,) atque non solum scholam aperuit, sed etiam cum alios honores, tum Prytanis gessit munus, qui summus erat Rhodi magistratus: atque etiam A. V. 668. aetatis fere 50. legatus Romam ad Marium, VII. consulem, missus est. Posidonio, Rhodi manente et cum magna laude docente, praeter multos alios clarissimos Romanos, Cicero, quum Rhodum adiisset, vsus est magistro et familiari, eumque postea in libris suis frequenter laudauit. Posidonius autem eruditionis scribendique laudem ad extrema aetatis tempora retinuit, et tandem anno aetatis LXXXIV. et A. V. 703. vita decessit, atque Iasonem, e filia nepotem, in schola habuit successorem. Permulta varii argumenti variaque ratione ab eo conscripta memorantur a veteribus; at pauca

pauca ſuperſunt fragmenta. Sed haec et multo plura vberrime expoſita ſunt et doctiſſime explicita in libro, inſcripto: *Poſidonii Rhodii Reliquiae doctrinae: collegit atque illuſtrauit Janus Bake: accedit D. Wyttenbachii annotatio.* Lugd. Bat. 1810. 8.

Philodemus, Gadarenſis, Epicureus Ciceronis aetate nobiliſſimus. Ex eius poematibus ſuperſunt hodie epigrammata quaedam graeca. — Poſt alios a *Brunckio* in Analectis vett. poetarum graec. tom. II. p. 83 ſqq. edita ſunt atque in tom. III. explicita XXXI. epigrammata; XXXIV. autem epigrr. a *Frid. Jacobs* edita in Anthologia gr. tom. II. p. 70 ſqq. et vberius expoſita in Animadverſion. in epigrr. vol. II. part. I. p. 211 ſqq. Scripſerat quoque opuſc. *de Rhetorica*, et *ſuper virtutibus et vitiis* atque *de Muſica*: ſed fragmenta libri *de rhetorica* protulerunt Herculanenſium antiquitatum editores, tom. V. p. 721. et *de Muſica* liber IV. ſ. fragmm. edita cum eruditis amplisque Car. Roſini notis ac verſione latina, in Herculanenſium voluminum, quae ſuperſunt, tom. I. Neapoli 1793. fol. cum 39. tabulis aen. p. 179. *) Voc. autem *Muſica* h. l. comprehendit quoque poeſin tam epicam, quam lyricam, et refutaturus Diogenem Babylonium philoſophice ſcripſit contra Muſicam. Columnas codicis, quae euolui et legi poterant, repetiit gr. et lat. cum Roſini ſcholiis ſuisque animaduerſſ. *Chriſtoph. Theoph. de Murr* in commentatione de Papyris ſeu voluminib. graecis Herculanenſib. Argentor. 1804. m. 8. Add. auctorem libri: *Reiſe von Warſchau*

*) Conf. longam cenſuram in Ephem. litter. Götting. 1794. plag. 159. p. 1589 ſqq. et *Chriſti. Gothofr. Schütz* progr. in *Philodemi* Περὶ μουσικῆς librum IV. nuper ab Academicis Herculanenſib. editum, animaduerſionum part. 1. Jenae 1795. fol.

schau über Wien nach der Hauptstadt von Sicilien, Wratislav. et Lipſ. 1795. 8.

66. De *Juba*, Jubae regis Numidiae filio, ſub Julio Caeſare et Octauiano Caeſare, eiusque libris deperditis ac tabulae marmoreae titulo ſuſpecto plura notauit *Saxius* in Onomaſt. I. p. 178 ſqq.

67. *Didymi Alexandrini*, qui Χαλκέντερος cognominatus eſt, aetas in illud quoque tempus incidit. Fuit Grammaticus, et quatuor millia librorum conſcripſiſſe dicitur. Scholia in Homerum, quae ſub eius nomine circumferunt, (v. ad Homerum, atque *Fabric.* B. Gr. vol. I. libr. II. cap. 3. p. 386 ſqq. et vol. VI. p. 363.) ſunt ex Didymi multorumque aliorum commentariis aeuo multo ſeriore congeſta. Conf. *Aug. Guil. Ferber* diſſ. ſcholia graeca in Homerum, quae Didymo vulgo tribuuntur, generatim luſtrans, Helmſtad. 1770. 4.

68. *Conon*, tempore Caeſaris et Antonii: ſcripſit L. διηγήσεις ſiue *narrationes de rebus mythicis*. Illarum narratt. argumenta, quae ad intelligendas antiquiſſimas narrationes mythosque adhuc grauia ſunt atque vtilia, ſatis perſpicue expoſuit et ſeruauit *Photius* in cod. 186. et gr. ac lat. cum *Hoeſchelii* ac *Schotti* notis vulgata a *Th. Gale* inter Hiſtoriae poet. ſcriptores, Pariſ. 1675. 8. p. 241. — a *Lud. Henrico Teucher, Con. narratt.* cum *Ptolemaei* hiſtoriis ad variam eruditionem pertinentibus et *Parthenii* narrationibus amatoriis, graece cum eius emendatt. et notis variorum, Lipſ. 1794. 8. — ed. II. ibid. 1803. 8. — *Cononis* narratt. — adnotationibus illuſtrauit *Jo. Arnold. Kanne*, praefixa eſt epiſt. ad Heynium: adiectum *Chr. Gottlob Heynii* ſpicilegium obſeruatt. in Cononem, Gotting. 1798. 8. Add. paullo poſt de *Parthenio*.

69. *Memnon:* ſcripſit *commentariorum hiſtoricorum de rebus Heracleae Ponticae* libr. XVI. ab origine vrbis vsque ad mortem Bithagorae,

rae, Heracliensium legati ad Julium Caesarem. Ille autem num his temporibus esse possit, non ausit definire *Saxius* l. c. p. 181. Ex libris IX. vsque ad XVI. seruauit Photius ampla excerpta, quae cum reliquiis quibusdam Ctesiae et Agatharchidis etc. primus graece edidit *H. Stephanus* 1557. 8. — rec. cum versione lat. seorsum excusa, 1594. 8. — gr. et lat. Geneuae 1593. 8. — et cum noua *Rich. Bretti* versione, Oxon. 1597. 8.

70. *Parthenius*, Nicaenus, Eroticorum scriptor sub Augusto imper. et inscripsit librum suum *de amatoriis adfectionibus* Cornelio Gallo; editum gr. et lat. interprete *Jano Cornario*, Basil. 1531. 8. ap. Froben. — Basil. 1555. — cum Achillis Tatii et Longi Eroticis, per Judam et Nicol. Bonnuitios, in bibliop. Commeliniano, 1606. 8. — cum Eustathio siue Eumathio, Lugd. Bat. 1618. 8. — gr. et lat. cum notis *Th. Gale* in eiusd. historiae poet. scriptoribus, Paris. 1675. 8. p. 341 sqq. et not. p. 121 sqq. — cum *Cononis* narrationibus etc. graece cum emendatt. etc. *Lud. Henr. Teucher*, Lips. 1794. 8. et 1803. 8. (vid. §. 68. de Conone.) — *Parthenii* narratt. amatoriarum libellus, emendatus studio *Lucae Legrand*, in lucem editus curante *C. G. Heyne*, Gottingae 1798. 8. Atque ibid. et eod. anno communem acceperunt inscriptionem: *Cononis narrationes* L. et *Parthenii* narratt. amatoriae. *) Conf. criticas eruditasque adnott. *Frid. Jac. Bastii* in Epistola critica super Antonino Liberali, Parthenio et Aristaeneto, cum auctoris emendatt. et additamentis msstis e lingua gallica in lat. versa a *Carolo Alberto Wiedeburg*. Lips. 1809. 8. p. 204 sqq. et

*) De *Antonio Musa*, Graeco, Octauiani Augusti archiatro, vid. *Ackermanni* progr. de Antonio Musa, Octav. Aug. Medico, et libris, qui illi adscribuntur, Altdorf. 1786. 4. Quod h. l. per occasionem adnotare volui.

in Adpendice ad hanc epistolam, quam ibid. eodemque anno edidit *G. H. Schaeferus.*

71. *Babrius*, Apologorum scriptor, cuius nomen iam antiquioribus temporibus corrupte scriptum legitur modo *Gabrias*, modo *Babrias*, quamquam alii hos inter se, horumque aetatem distinguunt. *) Iudice *Tyrwhitto* vixit *Babrius* temporibus Augusti imper. aut paullo ante illa; *Saxius* autem in Onomast. I. p. 402. *Gabriam* siue *Babriam*, (sic eum nominauit,) ad ann. Chr. 348. referendum esse suspicatur. Is fabulas, quae sub Aesopi nomine ferebantur, expoliuit choliambis, quos versus temporibus sequioribus homines male feriati reduxerunt in prosam; vnde noua fabularum Aesopearum collectio orta est. Quasdam *Babrii* ineditas fabulas reperit *Tyrwhitt* in cod. Bodleiauo, in iisque Scazontum vestigia, et fabulas vndecumque collegit numerisque suis restituit in *Dissertat. de Babrio, fabularum Aesopearum scriptore. Inseruntur fabulae quaedam Aesopeae, numquam antehac editae, ex cod. Bodleiano. Acced. Babrii fragmenta.* Londini 1776. mai. 8. et suae Orphei de lapidibus editioni adiecit *Auctarium*, quam dissertationem vna cum auctario typis repetendam curaui, Erlangae 1785. 8. — Aesopeas *Babrii* fabulas, quas Tyrwhitt publicarat, addidit *Teucherus* editioni suae Antonini Liberalis transformationum congeriei etc. Lipsiae 1791. 8. — Fabulae, quae sub nomine *Gabriae* aut *Gabrii* feruntur, iam diu cognitae sunt, atque cum aliis auctoribus pluries editae. **) XLIII. fabulas

*) Vide *Henr. Cannegieter* in praefat. ad Auiani fabulas, quas cum suis aliorumque animaduersion. edidit Amstel. 1731. mai. 8. et quae ex illa et *Tyrwhitti* diss. de Babrio vberius repetii ad *Fabric.* B. Gr. vol. I. p. 628 sqq. vbi §. VII. et VIII. plura leges de *Babrio* etc.

**) Conf. *Schwabe* in prolegomm. ad ed. Phaedri fabb. Brunsuig. 1806. 8. sect. IV. p. 155 sq.

bulas primus edidit gr. et lat. *Aldus Manutius*, cum Phurnuto, Palaephato et aliis, Venet. 1505. fol. tum Jo. Frobenius, gr. et lat. Basil. 1518. 8. et 1521. 8. inter scriptores gnomicos, cum Aphthonii Aesopique fabulis etc. Reliquas XI. fabb. iambis tetrastichis, cum reliquis aliisque, in collectione inscripta: *Fabulae variorum auctorum* etc. gr. et lat. cum notis, *Isaacus Nicol. Neueletus* e codd. Palatinis addidit Heidelb. 1610. 8. et mutata tantum tituli pagina, 1660. 8. — Eaedem sub nomine *Ignatii*, Magistri et Diaconi, qui fabulas Babrii in epitomen redegit, editae sunt ad calcem Phaedri, a Rittershusio et aliis illustratae, Lugd. B. 1598. 8. — *Aesopi* et *Babrii* Mythologia Aesopica et *Cebetis* tabula, in vsum scholae Etonensis, Londini 1682. 12. — *Gabriae* fabulas *Jo. Ge. Walch*, exemplum Aldinum sequutus, Phaedri fabulis adiecit, Lips. 1712. et 1735. 12. — Nuperrime *Babrii* quae restant, correctiora dedit *Jo. Gottl. Schneider* in sua Aesopiarum fabularum editione, Vratislav. 1812. min. 8. — *Gabriae Fabeln aus dem Griechischen, mit Anmerkungen von J. C. F. Bährens*, Colon. 1787. 8.

72. *Dionysius Halicarnasseus*, Alexandri filius, ex Caria, Halicarnassensis, historicus, ad interiorem historiae et antiquitatis romanae intelligentiam vtilissimus, qui, dum in Graecorum gratiam potissimum scripsit, multa, quae Romanis quidem, quos interdum adulatus est, notissima, nec iis notatu digna videbantur, Graecis autem non satis erant perspecta, et nobis incognita mansissent, grauiter, perspicue, nec omnino ineleganter, Polybium inprimis imitatus, memoriae prodidit. Eius tamen oratio scatet modis loquendi, partim patriam Cariam redolentibus, partim et ipsi et saeculo, quo vixit, propriis. Praeterea rhetor et criticus perspicax atque acutus, in iudiciis de veteribus

teribus est seuerus, neque tamen vbiuis locuples testis et arbiter iustus. Secundum *Dodwellum*, in dissert. de aetate Dionysii Halicarn. in editt. Hudsoni et Reiskii, sect. IX. natus est intra annum Varron. 676. et 700. siue Olymp. 175—181. Romam venit circa Olymp. CLXXXVII. 2. V. C. 723. ante C. n. anno XXX. atque ab eo tempore per annos XXII. ibi versatus, latinae linguae facultatem, aliaque ad historiam romanam scribendam necessaria monumenta ac subsidia sibi comparauit, et partim e commentariis veterum latine scriptis, partim ex familiaritate cum viris eruditis materiam sibi amplam vberemque ad futurum opus digerendum congessit. Anno autem Olymp. CXCIII. 1. aut CXCII. 4. a. V. C. Varroniano 746. aut 747. aut Catoniano 745. ante C. n. 7. aut 8. (v. *Saxii* Onom. I. p. 145 sq.) conscribere atque edere coepit *Antiquitatum* siue *Originum romanarum*, Ῥωμαϊκῆς Ἀρχαιολογίας, *libros* XX. ab V. C. vsque ad Olymp. CXXVIII. 3. siue ad initia belli primi Punici, a quo incipit Polybii historia. Ex his viginti libris priores tantum vndecim ad annum vrbis 312. et ex posterioribus fragmenta quaedam de legationibus adhuc supersunt. Praeterea scripsit *de Structura orationis* librum; *artem rhetoricam*; varias *epistolas* et libellos criticos, in quibus de poetis, historicis, philosophis atque oratoribus acute, nec tamen raro iuuenaliter iudicauit. — Libros X. cum vndecimo imperfecto, sine signaturis, custodibus, paginis et inscriptione, *Lapus Biragus*, Florentinus, latine e duobus codd. Vaticanis transtulit: in calce legitur: Impressum Taruisii per Bernardum Celerium De Luere; 1480. fol. Quoniam Biragus, quamquam pleraque minus latine, multa sinistre vertit, codd. graecos presse sequutus verbum verbo reddere studuit in versione: haec instar MSti habenda est, et criticis ad

verae

verae lectionis inueſtigationem viam patefecit. — Recuſa eſt illa editio Regii 1498. fol. et Pariſ. 1529. fol. — tum per *Henr. Glareanum* libri recogniti ſunt atque innumeris mendis repurgati, et illuſtrati adnotationibus etc. Baſil. in offic. Frobeniana 1532. fol. — *Rhetorica* quaedam graece edidit Aldus Manut. in collectione rhetorum, Venet. 1508. fol. — Idem *Aldus* primus edidit *Dion.* de Lyſia et Iſocrate iudicium cum Lyſiae et Iſocratis oratt. 1513. fol. — *Antiquitatum roman.* libri X. *graece* primum prodierunt Lutetiae ex offic. Rob. Stephani, 1546. fol. et ibid. ex eadem officina, *Dionyſii Hal.* de compoſitione, ſeu orationis partium apta inter ſe collocatione ad Rufum, artis rhetoricae ad Echecratem: item, quo genere dicendi ſit vſus Thucydides, ad Ammaeum, 1547. fol. — Nouam recenſionem *Dion. Halic. ſcriptorum, quae exſtant, hiſtoricor. et rhetoricorum* ope et auctoritate codd. MSS. fecit, graeca emendauit, e codd. potiſſimum Romano ac Veneto ſuppleuit, Gelenii verſionem innumeris locis caſtigauit, librum vndecimum et fragmenta de legationibus, a *Fuluio Vrſino* *) edita, et iam recens ad Julii codicem emendata, notas et alia adiecit *Frid. Sylburg*, Francof. ap. hered. Andr. Wechel. 1586. fol. II. voll. quorum prius continet hiſtorica ſcripta, poſterius, quod rarius eſt et ſeparatim editum, comprehendit libros rhetoricos et criticos, e codicibus et coniecturis tam Sylburgii quam aliorum emendatiores, notisque inſtructos, duobusque antea ineditis libris, n. de dicendi vi Demoſthenis et de Thucydide libr. ad Q. Aelium Tuberonem auctos. — Haec editio gr. ac lat. at minus emendate, recuſa eſt Lipſiae 1691. fol. — *Aemi-*

*) Edita ſunt *Excerpta ex Dionyſio Hal. de Legationibus*, gr. cum *Fuluii Vrſini* notis, in Excerptis ex Polybio et al. de Legationibus, Antwerp. 1582. 4.

Aemilius Portus libros Antiquitatum roman. latine vertit, suisque illustrauit notis, et cum Glareani chronologia exc. Eustathius Vignon sibi et H. Stephano, 1588. fol. rec. ap. Anton. de Harsy, 1590. 12. — et cum notis Henr. Stephani et Is. Casauboni; item excerpta de legationibus ex triplici versione, et cum notis H. Stephani, Frid. Sylburgii et ipsius Porti, Lugd. ap. Vignon. 1592. fol. — Splendida potius, quam curate intelligenterque facta, contra vitiis typographicis commaculata est Opp. editio *Jo. Hudsoni*, gr. ex recensione Sylburgii et cum Porti versione latina hinc inde emendata, cum notis variorum, (Sylburgii vero mutilatis,) et variis lectt. codd. Vatican. acced. Excerpta de legationibus, gr. cum versione H. Stephani et variorum notis; Peiresciana, cum *Henr. Valesii* *) interpretatione et obseruatt. H. Dodwelli dissert. de aetate Dionysii et tabulae chronologicae Dionysianae. Oxon. 1704. fol. — Hanc editionem typis repetere coepit Georgius, librarius Lipsiensis, et curam demandauit *Jo. Jac. Reiskio*, qui eam, postaeaquam plures voluminis I. plagulae a pag. 2—464. iam praelo exierant, minus quidem praeparatus, suscepit, textum a vitiis typographicis purgauit, ac fide codicum, praecipue Vaticani saepius, et ex ingenio interdum correxit, singulis tomis adiecit notas, maximam partem criticas, gr. et lat. cum adnotatt. H. Stephani et aliorum, Lips. 1774—1777. voll. VI. 8. cum indicibus locupletissimis. Voluminis sexti post Reiskium mortuum curam gessit *Morus*. Accesserunt igitur Obseruatt. *Caperronnerii* in Dionysii libellum de vi et sublimitate Demosthenis ductae e Mem. de l'acad. des Inscript. tom. XXIV. p. 1 sqq.

---

*) Prodierunt in lucem: Fragmenta ex libro XII. Antiquitat. romanarum, gr. et lat. cum notis *H. Valesii*, in eiusdem Excerptis Peiresciania, Paris. 1634. 4. p. 528 sqq.

p. 1 sqq. ac *Toupii* emendationes, ex eius Curis nouissimis in Suidam eiusque Emendatt. in Suidam excerptae. Futuro tamen editori plura supersunt, in quibus caute intelligenterque emendandis, curatius explicandis, ac diligentius illustrandis ingenium atque eruditionem ostendere possit. Atque bene praeiuit *Dauid Christian. Grimm*, qui plura loca particularum, ex libris antiquitatum Dionysii excerptarum, critice, grammatice et historice persequutus est in libro inscripto: *Dionysii Halic. Archaeologiae romanae, quae ritus romanos explicat, synopsis.* Adornauit, animaduersiones interpretum suasque et indicem — adiecit *Dav. Christian. Grimm.* Accedunt auctaria quaedam. Lips. 1786. 8. — *Selecti Dionysii Halic. de priscis scriptoribus* tractatus, gr. et lat. cum adnotatt. *Guil. Holwell* — Londini 1766. 8. et iterum ibid. 1778. 8. — De antiquis oratoribus comment. recensuit — *Eduardus Rowe Mores*, gr. Oxon. 1781. 8. II. voll. Haec editio diversa est ab Holwelli edit. de priscis scriptoribus modo memorata, et ab editione *Moresii* priore de antiquis Oratoribus etc. Oxon. 1749. 8. — Ex *Dionysii Hal. archaeologiae romanae* lib. X. cap. I — VIII. explanauit *Jo. Sam. Horstigius*, (gr. contextus est Reiskianus; ipse Horst. nouam concinnauit lat. versionem et addidit bonas adnotatt. tam criticas, quam antiquarias et grammaticas,) Lips. 1790. 8. — De *Theodori Gazae* versione lat. atque edit. quorumdam Dionysii praeceptorum v. infra §. 160. cap. II. sect. 5. — *De structura orationis* liber, e recensione Sylburgii editus a *Jac. Vptono*, gr. et lat. cum eiusdem et Sylburgii integris aliorumque selectis notis, Londin. 1702. 8. — tum ab eodem *Vptono* secundis curis ex subsidiis aliorum et codd. emendatior et castigatior auctiorque, Londini 1728. 8. et tertia edit. prioribus emaculatior, ibid. 1747. mai. 8. —

Τέχνη

Τέχνη ῥητορική, quae vulgo integra Dionysio Halic. tribuitur, emendata, noua versione latina et commentario illustrata, auctore *Henr. Aug. Schott*, Lips. 1804. mai. 8. — Egregia est editio: *Dionysii Halic.* de compositione verborum liber: gr. et lat. cum priorum editorum suisque adnotatt. edidit *Godofr. Henr. Schaefer*. Acced. eiusdem Meletemata critica in Dionysii artem rhetoricam cap. I—IV. Lipsiae 1808. mai. 8. *) — *Dionysii Hal.* Antiqq. rom. vertit *anglice Edw. Spelman*, notis ac dissertationibus adiectis, Londini 1758. 4. IV. voll. — in sermonem *gallicum* transtulerunt *Gabriel François le Jay*, cum notis historicis, criticis et geographicis, Paris. 1722. 4. II. tom. at melius *Bellanger*, cum notis historicis, geographicis, chronologicis et criticis per *M****, Paris. 1723. 4. II. tom. — in linguam *germanicam*, *Jo. Laur. Benzler*, Lemgov. 1771. et 1772. 8. II. tom. — Versio *Dion. Hal. von dem Character des Thucydides germanica J. G. Meuselii* in Gattereri histor. Biblioth. vol. VI. nr. 1. Hal. Sax. 1767. 8. atque iudicium de Isocrate *germanice* vertit, et adiecit commentat. *Frid. Schlegel*, in Museo attico Wielandiano, tom. I. part. 3. Tiguri 1796. 8. — *Italica* versio Antiqq. roman. cum notis, Romae 1794. 4.

73. *Diodorus Siculus*, ex Agyrio siue Argyrio, Siciliae oppido, ortus, floruit sub Caesare et Augusto et circiter a. Olymp. CXCIII. 1. ante C. n. 6. V. C. 746. Historicus praeclarus, qui, vt de singulis accurate scriberet, magnam Asiae et Europae

---

*) Conf. *Beckii* Acta Seminarii — Lips. vol. I. p. 439 sq. not. 72. Atque *Schaefer* in noua edit. *Aristoph. Pluti* ab Hemsterhusio olim curati atque explicati, Lips. 1811. 8. in vltimo additamento dedit varias lectt. ad cap. XIV. Dionysii Halic. de composit. verborum, excerptas ex II. codd. Hermogenis in biblioth. Paris.

ropae partem, Aegyptum quoque perlustrauit, et ex scriptoribus superiorum saeculorum graecis, etiam ex priscis Romanorum commentariis ad res et gesta veterum populorum describenda materiam congessit. Scripsit vero *Bibliothecam historicam* *), siue res ab vltimis inde aetatibus vsque ad Olymp. CLXXX. 1. per cognita orbis loca gestas libris XXXX. quorum quidem dimidia fere pars temporis iniuria periit. Historiam vero tam mythicam quam ciuilem perspicue, diligenter moreque Annalistarum persequitur, et temporis rationem vbique notat. In vltimis tamen nationum temporibus multas, tum quidem temporis vulgares, narrat fabulas, et in romanis nominibus et definiendis temporibus aliquoties alucinatur. Ab aliis iusto grauius culpatur; ab aliis rectius excusatur et laudatur. Primus libros VI. (vel potius quinque, quia liber primus ab interprete in duo diuisus est,) primores latine vertit *Fr. Poggius:* acced. *Cornelii Taciti* de situ, moribus et populis Germaniae libellus, Bonon. 1472. fol. quae edit. saepius repetita est. — Primum libri XVI—XX. graece vulgati sunt non emendatissimi quidem, variis tamen meliores illis editionibus, quae cultissimae sunt habitae, opera et studio *Vincentii Obsopoei*, Basil. ap. Jo. Oporin. sumt. Roberti Winter, 1539. 4. — Tum auctior prodiit Diodori Sic. historia, curante *H. Stephano*, inscripta: *Diodori Sic. Bibliothecae historicae libri quindecim de quadraginta. Decem ex his quindecim nunquam prius fuerunt editi.* Paris. 1559. fol.

*) Num vero historiam *catholicam* siue, quam vocant, *vniuersalem* scripserit, nec ne? nostra aetate disputatum est. V. *Ernesti* praefat. ad vol. I. historiae vniuersalis, a *Guthrio* anglice scriptae, et a variis in linguam theotiscam translatae, atque *Jer. Nicolai Eyringii* diss. de historiae vniuersalis apud Graecos Romanosque et nostros iam scriptores diuersa ratione, Gottingae 1763. 4. p. XVI sq.

fol. graece. Addidit fragmenta quaedam ex libris Diodori deperditis, gr. et lat. — Noua fragmenta publicarunt notisque illustrarunt *Fuluius Vrsinus* in *Excerptis ex Diodoro Siculo de Legationibus*, gr. cum Excerptis ex Polybio de legationibus, Antwerp. 1582. 4. — *Dauid Hoeschelius* in *Excerptis e Diodoro*, graece, ad calcem Eclogarum de legationibus, Augustae Vindel. 1603. 4. p. 150 sqq. — et *Henr. Valesius* in Excerptis Peirescianis, Paris. 1634. 4. p. 220 sqq. gr. et lat. — Fragmenta insigniter auxit, omisit tamen *Vrsini* eclogas legationum, *Laur. Rhodomannus* in sua editione, rara, *Diod. Siculi biblioth. histor.* gr. et lat. Hanouiae, typis Wechel. 1604. fol. — Multo tamen plura praestitit, siue contextum gr. siue versionem atque rerum verborumque interpretationem species, omnia, quae Stephanus, Rhodomannus, Vrsinus ac Valesius collegerant, reddidit, nouis fragmentis auxit et aliorum adnotatt. partim antea ineditis, suisque ornauit aliaque addidit *Wesselingius* in praeclara sua editione: *Diodori Siculi bibliothecae historicae libri, qui supersunt, interprete Laur. Rhodomanno: ad fidem MSS. recensuit Petrus Wesselingius, atque Henr. Stephani, Laur. Rhodomanni, Fulvii Vrsini, H. Valesii, Jac. Palmerii et suas adnotatt. adiecit.* Amstel. 1746. fol. tom. I. II. cum VI. indicibus. — Haec Wesselingii editio gr. et lat. repetita est, at aucta et bene disposita, ex tribusque potissimum codd. hinc inde emendatior, curantibus *Extero* aliisque, additis tribus *Chr. G. Heynii* commentationibus et argumentis disputationibusque *Jer. Nicol. Eyringii*, vol. I. II. Bipont. 1793. 8. vol. III—X. Argentor. ex typogr. societatis Bipontinae, a. 1798. vsque ad a. 1801. et vol. XI. indices complectens, ibid. 1807. mai. 8. *Eclogae* a Schweighäusero iterum collatae cum cod. Bauar., excerpta fragmentaque melius dispo-

disposita sunt secundum ordinem librorum et ex II. codd. adiectae quorumdam librorum variae lectt. — Ex Wesselingii recensione *Jo. Frid. Lud. Wachler* ita, vt in textum quasdam, reciperet lectt. quas ipse Wesselingius probarat in notis, Diodori Sic. biblioth. historicae libros, qui supersunt, et fragmenta graece edere coepit, vol. I. partem priorem Lemgov. 1798. — partem posteriorem s. libros IV—XI. ibid. 1799. mai. 8. — Post Frid. August. Wolfium, qui nouam parare coeperat editionem, huius curam suscepit *Henr. Car. Abrah. Eichstädt*, et, textu saepe ex libris, interdum de coniectura refícto, in lucem prodire iussit vol. I. quod continet IV. priores Diodori libros, praeter praefatt. ac dedicationes cum superiorum editionum tum longam doctamque ipsius Eichstaedtii, Halis Saxon. 1800. mai. 8. — vol. II. quod complectitur libr. V. et XI—XIV. ib. 1802. 8. In sequentibus voluminibus praeterea comparebunt latina Laur. Rhodomanni emendatior interpretatio, atque notae virorum doctorum ex edit. Wesseling. integrae ipsiusque Eichstaedtii aliaeque commentationes. — Diod. Bibl. histor. conuerterunt in linguam germanicam *Frid Andr. Stroth* tom. I—IV. et post huius mortem *Jo. Frid. Sal. Kaltwasser* tom. V. et VI. Francof. ad Moen. 1782—1787. 8. VI. tom. cum nonnullis, textui subiectis animaduersionibus. — in linguam Franco-gallicam *Terrason*, tom. I—IV. Amstelod. 1737—1743. 8. cum notis, interdum criticis. — De spuriis Diodori epistolis aliisque rebus scriptisque ad Diodorum pertinentibus agitur in *Anton. Mongitor.* Bibl. Sicula, tom. I. p. 158 sq. et *Fabricii* B. Gr. vol. IV. p. 373 sqq.

74. *Nicolaus*, Damascenus, philosophus peripateticus, poeta, orator et historicus: an. Olymp. CXCIII. 2. ante C. n. 5. V. C. 747. ab Herode missus est orator ad Octavianum Caesarem. Scripsit

psit historiam catholicam et Assyriacam, (quae quidem pars historiae vniuersalis fuisse videtur;) de vita Augusti, et de sua ipsius vita. Fragmenta collecta et edita sunt in Excerptis Peirescianis *Henr. Valesii*, Paris. 1634. 4. p. 414 sqq. — Ex *Nic. Damasceni* vniuersali historia, seu de moribus gentium libris excerpta Jo. Stobaei collectanea, quae *Nicol. Cragius* latina fecit, et seorsim edidit: ap. Petr. Santandreanum, 1593. 4. — gr. et lat. interprete Cragio, in *Jac. Gronouii* Thes. antiqq. gr. tom. VI. p. 3843. — Optima est editio: *Nicolai Damasceni* Historiarum excerpta et fragmenta, quae supersunt, graece. Nunc primum separatim edidit, versionem duplicem, alteram Henr. Valesii, hinc inde emendatiorem; alteram Hugonis Grotii in locos plerosque, Henr. Valesii notas integras aliorumque virorum doctorum, vndique collectas, et suas, nec non testimonia veterum ac recentiorum de Nicolai vita scriptorumque notitia adiecit *Jo. Conrad. Orellius*, Diaconus Turicensis. Acc. *Seuini* diss. de Nicolao Damasceno *), gallice scripta. Lips. 1804. m. 8. — Accesserunt: *Nic. Damasceni* hist. excerpta et fragmm. quae supersunt, *Supplementum ed. Lipsiensis*, continens annotatt. et emendatt. Diamantis Coray **), Frid. Creutzeri, Jo. Schweighäuseri, Henr. Bremii, Jac. Ochsneri et aliorum, quibus suas adscripsit *Jo. Conr. Orellius*. Acced. *Theodori Metochitae cap. II. de politia Cyrenaeorum et Carthaginiensium*. Lips. 1811. mai. 8. —

---

*) *Franc. Sevin* recitatio, inscripta: Recherches sur l'histoire de la vie et des Ouvrages de Nicolas de Damas, primum typis est exscripta in Mem. de l'Acad. des Inscript. tom. VI. p. 486 sqq.

**) *Coray* ediderat in Πρoδρόμῳ ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης etc. etiam *Nicol. Damasceni* τὰ σωζόμενα, cum coniectaneis et obseruatt. Paris. 1805. 8. Conf. *Beckii* Acta Seminarii — Lips. vol. I. p. 461 sq. not. 96.

8. — Nicolao Damasc. quoque adtribuitur a nonnullis, ab aliis tamen Joanni Damasceno, Σωσαννίς siue Σωσάννης δρᾶμα. v. *Fabric.* B. Gr. vol. II. p. 312. in notitia Tragicorum deperditorum; inprimis vol. III. p. 500 sq. in catalogo Peripateticorum, et p. 742. vbi ipse Fabr. haesitauit, ibique not. Scharf. it. vol. IX. p. 684. et quae ibi in nota *uu.* adnotaui.

CAPVT II. SECTIO II.

De scriptoribus profanis a temporibus Augusti vsque ad aetatem Constantini M.

1. Ob turbas romanas, confluxus incursionesque peregrinorum et barbarorum hominum, ob controuersias christianorum ac philosophorum, praesertim Neo-Platonicorum, qui coeperunt subtilius differere, argutari, nec raro nugari, et qui, vt christiani doctores, plerumque neglexerunt culturam, elegantiam venustatemque sermonis, aliasque ob caussas litteris tristes, flos atticae elegantiae atque eloquentiae hac tempestate magis magisque deflorescere coepit, et sensim periit. Vera eloquentia obmutuit, et sophistarum declamationes personuerunt ludis exedrisque. Vera et antiqua poesis aufugisse videtur, et pauci exstiterunt historici, qui veterum virtutes imitando adsequerentur. Non quidem omnino defuerunt splendida ingenia, et praestantes historici ac poetae, at pauci, neque a labe nouisque formulis sui aeui plane immunes. Insequentibus temporibus plures instituerunt compilare aut excerpere veterum historias atque commentarios, at saepe consilio pessimo peruersoque modo. Illorum quidem grammati-

maticorum, quibus tamen vtilia debemus lexica, ſtudio multa ex veterum bonorum auctorum ſcriptis excerpta ab interitu ſunt ſeruata; ſed multa etiam alia ab iſtis neglecta interierunt.

2. *Dionyſius Periegetes*, in oppido, quod prius Alexandria, deinde Spaſinu Charax, in tractibus Suſianis ad ſinum Arabicum, dicebatur, natus eſt. Hinc a nonnullis antiquioribus *Characenus*, a pluribus autem *Alexandrinus* eſt vocatus. Floruit ſecundum quidem Fabricium, Saxium in Onomaſt. I. p. 202. aliosque poſt annum tertium a Chriſto nato. Nam de aetate et patria Dionyſii noſtri et antiquiores et recentiores valde diſſentiunt. Cognomen autem *Periegetes* accepit a poemate heroico, inſcripto Περιήγησις οἰκουμένης, *orbis*, tempore illius cogniti, *deſcriptio*, carmine vtili atque quodammodo iucundo, quo ſterilem materiem verſibus includere, illam tamen ornamentis et luminibus hinc inde, interdum vero licentius, illuſtrare ſtuduit. Id iam antiquioribus temporibus *Auienus* et *Priſcianus*, pro quo alii *Rhemnium Fannium* contra codd. auctoritatem nominant, latino carmine, et prior quidem liberius, expreſſerunt: de quorum editionibus v. *Wernsdorf* in Poetis lat. minoribus tom. V. part. I. p. 225 ſqq. et part. II. p. 656 ſqq. etc. *Euſtathius*, libellorum ſupplicum miniſter et magiſter rhetorum, poſtea archiepiſcopus Theſſalonicenſis, clarus circa a. C. 1160. bono et copioſo commentario illuſtrauit Periegeſin, et ex Strabone et antiquioribus, qui ante ipſum in Periegeſin commentati ſunt, ſua plerumque ſumſit, nec tamen ſemper iudicium recte adhibuit. Exſtant quoque gloſſae graecae interlineares et graeca anonymi paraphraſis. Princeps, eaque perrara editio eſt: *Dionyſii Afri* de ſitu opus — graece ſcriptum. Idem in latinitatem a Rhemnio grammatico translatum, falſo hactenus Priſciano adſcriptum etc.

In fine: Io. Machiocus Bondenus imprimebat, cum Coelii Calcagnini excerptis adnotatiunculis. Ferrariae a. MDXII. 4. — *Dionysius* de situ orbis, cum Pindaro, Callimacho et Lycophrone, Venet. in aedib. Aldi etc. 1513. 8. — gr. cum versione lat. Rhemnii grammatici, (quam falso hactenus Prisciano adscriptam contendit,) et cum Coelii Calcagnini adnotatiunculis excerptis, Basil. ap. Val. Curionem, 1522. 8. — cum Arato et Procli Sphaera, gr. et lat. cum notis Ceporini, Basil. 1523. 1534. ap. saepius. — gr. ex codd. emendata, cum graecis *Eustathii* commentariis, et variis lectt. Lutetiae, ex officina Roberti Stephani, 1547. 4. — Nouam instituit recensionem, et lectiones graeci contextus interdum audacius mutauit variasque lectt. in margine addidit *Henr. Stephanus*, inter Poetas principes heroici carminis, tom. II. p. 360 sqq. Paris. 1566. fol. eumque sequutus est *Lectius* in Corpore poët. gr. Genev. 1606. fol. — *H. Stephanus* iterum bene meruit de *Dionysio*, edd. superiores contulit, varias lectiones et notas tam suas, quam potiores Ceporini Papiique adiecit, patris autem sui editionem fecit fundum, et inde suam recensionem more suo formauit, aliaque addidit. Inscripta est edit. *Dionysii Alex.* et *Pomponii Melae* situs orbis descriptio, *Aethici* Cosmographia. *C. J. Solini* Polyhistor. In *Dionysii* poëmatium commentarii *Eustathii*. Interpretatio eiusdem poematii ad verbum ab *Henr. Stephano* facta etc. Excudeb. *H. Stephanus*. 1577. 4. — *Dionys.* orbis descriptio, gr. cum versione H. Stephani, cum commentario critico et geographico, tabulis geographicis et indice, a *Guil. Hill*. Londini 1658. 1659. 1663. et 1679. 8. — atque adnotationibus Eustathii, H. Stephani aliorumque; nec non Guil. Hill commentario — illustrata. Londini 1688. 8. — ex recensione *Tan. Fabri*, (a quo tamen nullae notae sunt additae;

 sed

sed primo exstat textus graecus cum poetica lat. versione: tum sequitur lat. versio prosaica H. Stephani, cum Stephani, Ceporini et Papii notis.) Salmurii 1676. 8. — gr. e recensione et cum versione lat. Stephani, cum variis lectt. ex codd. atque edit. Stephanorum et priscis Dionysii interpretibus, tabulisque quinque geographicis, Dionysio et Eustathio adcommodatis; cum veterum scholiis et *Eustathii* commentariis. *) Accedit Prisciani Periegesis, cum notis Andr. Papii. Oxoniae 1697. 8. — gr. et lat. cum amplissimo vtiusque voce. et rerum indice, quem sequuntur notae, quibus versionis lectionisve mutatae aut mutandae ratio redditur, dubia quaedam explicantur, obscura illustrantur, edita a *Georg. Henr. Vrsino*, Ratispon. 1705. 8. — *Dionysii* descriptionem orbis totum fere *Edw. Wells* immutauit, amputauit et Dionysii Periegesin basin quidem fecit, sed ita, vt illum ex suo ingenio ad faciem hodiernae geographiae digereret, emendaret, in XXXVI. distribueret capita, et quae ad recentiora pertinerent tempora, ipsiusque Americae descriptionem suo quaeque loco insereret adiiceretque, in editione inscripta: Τῆς πάλαι καὶ τῆς νῦν οἰκουμένης περιήγησις, siue *Dionysii Geographia* emendata et locupletata, additione scil. Geographiae hodiernae graeco carmine pariter donatae: cum 16. tabulis geographicis, Oxon. 1704. subiectis notis et interpretatione latina, rec. 1706. et 1709. 8. Londini 1718. 1726. 1738. et 1761. 8. — *Hudson* editioni suae Geographorum minorum addiderat, in quibusdam tantummodo exemplaribus, vol. IV. s.

Dio-

*) Editor *Eduard. Thwaites* primus dedit e codd. Bodleiania glossas interlineares graecas et paraphrasin gr. anonymi scholiastae. Idem supplementum inseruit, quod J. A. Fabric. ex cod. Holsten. in Eustathio ad Dionys. vers. 883—917. primus vulgarat.

Dionysii Periegesin ex edit. a. 1697. cum Dodwelli diss. in Dionysium et notis. Postea autem auctiorem et separatam, gr. et lat. ipse edidit *Dionysii* Periegesin cum adnotatt. in illam, cum Eustathii commentariis et anonymi paraphrasi graeca: acced. antiquae versiones Prisciani et R. Festi Avieni, Oxon. 1710. — cum nouo titulo ibid. 1712. 8. — rec. et auct. 1717. 8. praemissa Dodwelli diss. de aetate et patria Dionysii. Nouam eamque accessionibus egregiis, antea vel incognitis, vel nondum in lucem prolatis, ornatam edit. *Dionysii Perieg.* cum Eustathio et reliquis paraphrastis aq. glossatoribus parat *Bredow*. V. *Intellig. Blatt. der Jen. A. L. Z.* 1806. nr. 53. p. 446. ipsiusque viri clarissimi Epistolas Parisienses pluribus locis. — *Alex. Politus*, Eustathii commentar. latine vertit Colon. Allobrog. 1741. 8. II. voll. Idem scripsit Obseruatt. in Dionysium, Romae 1742. — De Dionysio nostro eiusque Periegesi, de verss. latinis graecisque scholiis et commentariis v. *Conr. Mannert* in *Geographie der Römer u. Griechen,* vol. I. ed. sec. Norinberg. 1799. 8. p. 125 sqq.

3. *Strabo*, Amasiae, Cappadociae siue Ponti vrbe, natus, vnde a quibusdam dicitur Cappadox, primum operam dedit Xenarcho, peripatetico philosopho, deinde tamen Stoicorum placita secutus est, Athenodori, celebris sub Augusto Stoici, (quem ἑταῖρον suum vocat,) auctoritate motus. Floruit sub Augusto et Tiberio. Reliquit posteris libros XVII. Γεωγραφικῶν, *de Geographia*, opus praestantissimum atque vtilissimum; neque tamen omnino integrum, praecipue in libro VII. ad nos peruenit; quod eximia arte studioque indefesso accuratius et sollertius composuit, quia in variis literarum generibus bene versatus fuit acutusque philosophus, et per magnam orbis partem susceperat itinera, et ad extrema Aethiopiae profectus

grata. Trans Alpes tamen Germaniam non adiit. Hinc, quamquam in reliquis regionibus ac terris omnia ipse sollerter inuestigarat, et ea potissimum, quae non solum ad situm locorumque nomina, sed etiam ad origines fataque, mores, cultum tam ciuilem, quam religiosum populorum atque ciuitatum, eorumque instituta cognoscenda et ad animi delectationem comparandam pertinerent, et suis et veterum, praecipue Graecorum, Callisthenis, Ephori, Polybii, inprimis Eratosthenis aliorumque commentariis curate exposuerat, atque superiorum geographorum peruiderat atque emendarat errores: tamen in descriptione Germaniae multos commisit errores, fidemque habet minorem. Neque in ceteris rebus omni caret reprehensione. Id opus, in latinam linguam translatum, primum prodiit Romae, apud Schweinh. et Pannartz, circ. a. 1469. aut 1471. fol. max. Libri decem priores a *Guarino Veronensi*, septem autem posteriores a *Gregorio Triphernio* (Trifernate) summa cum fide versi sunt, ita, vt optimorum codd. lectio ad verbum exprimeretur. — Rec. ib. 1473. fol. — Venetiis per Vindelicum Spirensem, 1472. fol. etc. — Princeps graeca, at valde vitiosa, est Aldina, Venet. 1516. fol. — Tum emendatiores prodierunt edd. gr. et lat. curante *Marco Hoppero*, Basil. per Henr. Petri, 1549. fol. — ibid. gr. et cum versione *Guil. Xylandri* lat. (quae etiam separatim eod. anno expressa est typis,) atque cum eiusdem notis et castigationibus, 1571. fol. — Priores tamen longe superauit *Is. Casaubonus*, qui, vixdum annos XXVIII. natus, ope edit. Aldinae, antiquioris versionis et quatuor codd. Msst. suique ingenii beneficio contextum graecum multis in locis emendatiorem et auctiorem reddidit, notisque doctissimis illustrauit; adiecta est *Guil. Xylandri* versio (Geneuae,) exc. Eustath. Vignon. 1587. fol. —

Idem

Idem *Casaubonus* paullo ante obitum editionem emendatiorem et locupletatam parauit, quae sexennio fere post illius mortem, cum obseruatt. *Federici Morelli* typis regiis Paris. 1620. fol. est exscripta. — Hanc formulis typographicis recudi fecit *Theodor. Janson ab Almeloveen*, cum notis aliorum partim integris, partim selectis. Subiiciuntur Chrestomathiae *), gr. et lat. Amstelod. 1707. fol. — Splendidissimam et ex cod. emendatam editionem gr. et lat. curare inchoauit *J. Brequignius*, cum adnotationibus, sed primus tantum tomus, tres priores continens libros, Paris. 1763. 4. prodiit, et Brequignius omnem suum, quem collegerat, adparatum quibusdam doctis Anglis, nouam eamque splendidam Oxonii paraturis editionem, commisit. Forsan locum ille adparatus inuenit in editione: *Strabonis* rerum geographicar. libri XVII. etc. iuxta edit. Amstelod. codd. MSS. collationem, annotatt. tabulas geographicas. adiecit *Thomas Falkoner, (Fawkener,)* Oxon. II. voll. 1807. mai. fol. — Correctissima hucusque editio est, quam *Siebenkees*, qui diu in Italia versatus, codd. MSS. Vaticanos et Venetos bibl. Marcianae potissimum contulerat, instituit, eorumque codd. ope multos sustulit errores, meliore reducta lectione, nac paucas expleuit lacunas: *Strabonis rerum geographicarum* libri XVII. Graeca ad optimos codd. Msstos recensuit, varietate lectionis,

*) Has Chrestomathias, siue Geographicorum Strabonis epitomen, intra ann. Christi 976. et 996. sub Basilio Bulgaroctono ab incerto auctore concinnatas, (suspicante H. Dodwello in diss. de Excerptore Strabonis,) primus gr. edidit *Sigism. Gelenius* cum Arriani et Hannonis periplis et Plutarcho de fluminibus et montibus, Basil. 1533. 4. tum gr. et lat. cum Gemusaei versione et diss. *Henr. Dodwelli* de Strabonis excerptore huiusque aetate notisque breuibus *Jo. Hudson.* inter eiusd. Geographos gr. min. in tom. II. Oxon. 1703. 8. Add. *Bredowii* Epistolas Parisienses p. 4. 18. 80.

niae adnotationibusque illustrauit, Xylandri versionem emendauit *Jo. Philipp. Siebenkees*, Professor Altorfinus, gr. et lat. tom. I. Lipsiae, in libraria Weidmannia, 1796. mai. 8. Post mortem Siebenkeesii, opus usque ad librum sextum profligantis, id a libro septimo faustis auibus et meliore cum successu continuauit *Car. Henr. Tzschuckee*, qui praeter subsidia, a Siebenkeesio relicta, codicum Mosquensium collationem aliaque noua praesidia, ad emendandum Strabonis contextum utilia, nactus est, tom. II. ibid. 1798. — tom. III. (quem, noua iterum adeptus subsidia, vberioribus instruxit adnotationibus,) ib. 1801. — tom. IV. 1806. continens libros X. et XI. — tom. V. s. libr. XII—XIV. ibi. 1808. — tom. VI. ibid. 1811. libr. XV—XVII. (conf. *Beckii* Acta Seminarii — Lips. vol. I. p. 456 sqq. vbi quoque p. 460. recensetur versio gallica *de la Porte du Theil*, cuius tomi duo, quibus sex priores libri insunt, cum criticis et grammaticis *Corays* et cum historicis atque astronomicis *Gossellini* animaduersionibus demum prodiisse dicuntur. Paris. tom. I. 1805. tom. II. 1809. 4.) *) Addenda indicesque breui sequentur. — Librum III. *Strabonis* de Hispania *Joan. Lopez* ex latino sermone in hispanicum transtulit, et cum textu graeco suisque et Casauboni notis ac mappis III. geographicis veteris Hispaniae cum noua comparatae edidit Madrit. 1788. 8. — *Strabonis* Geograph. in linguam germanicam liberius conuertit, et mire mutauit, doctisque obseruationibus atque additamentis illustrauit *Abr. Jac. Penzel*. tom. IV. Lem-

*) De hac edit. praecipue tomo V. v. longam eruditamque censuram, in qua multa Strabonis loca in hoc et superioribus voluminibus emendantur, in *Heidelbergischen Jahrbüchern der Literatur für Philologie etc. II. Jahrgang, 15tes Heft*, 1809. 8. p. 259 sqq.

Longoli 1775—1777. mai. 8. — Thom. Tyrwhitt scripsit doctas acutasque Coniecturas in Strabonem, Londini 1783. m. 8. quas ego recudendas curavi, Erlang. 1788. 8. — Conf. I. G. Hager in Geographischem Büchersal, tom. I. p. 1 sqq. — Saxii Onomast. I. p. 209 sq. — Io. Frid. Hennike diss. de Strabonis geographicae fide, ex fontium, unde is hausit, auctoritate aestimanda, Gottingae 1792. 8. — Descriptio Persici imperii ex Strabone, tum aliorum scriptorum cum illo comparatorum fide composita, auctore Jo. Szabó, Hungaro, Heidelberg. 1810. 8. — Add. Conr. Mannert Geogr. der Griechen u. Römer, tom. I. p. 58, aliosque a Siebenkeesio in Fabric. B. Gr. T. IV. p. 556 sqq. *) commemoratos.

4. Cassius Felix, sub Augusto et Tiberio, de plurium doctorum hominum coniectura, Iatrosophistae Problemata, quae scripsit, prodierunt graece Paris. 1541. 8. et ibid. eodem anno lat. interprete Adriano Iunio; — emendatiora gr. cum noua versione et scholiis Conr. Gesneri, Tiguri 1562. 8. — gr. cum Theophylacto Simocatta etc. e recensione Bonav. Vulcanii, Lugd. Bat. 1596. — cum Aristotele, a Sylburgio edito, Francof. 1587. 4. — Denique gr. et lat. cum notis ab Andr. Riuino, Lips. 1653. 4.

5. Pontius Pilatus, quintus per Iudaeam procurator Caesaris cum iure gladii, a. Chr. 33. Sub eius auspiciis Conseruator noster, Iesus Christus, est cruci adfixus. Iste tamen posthaec a Caligula in Galliam vel Hispaniam relegatus periit a. V. C. 794. a. Chr. XL. Sub illius nomine spurii quidam libelli, ab impostoribus conficti, circum-

---

*) Idem p. 572 sqq. vberius agit de Henr. Scrimgeri, (qui sex codd. Msst. lectionem variam summo studio collegerat ad nouam Strabonis edit. adornandam,) codd. Strabonis collatione, et de Chrestomathiis Strabonianis tam vulgatis, quam ineditis.

transferuntur, *Acta Pilati*, siue, vt in aliis libris inscribitur, *Euangelium Nicodemi*, et *quatuor epistolae*; quarum vltimam siue quartam, graece scriptam ad Tiberium imperatorem, e cod. Colbert. *Jo. Alb. Fabricius* primus vulgauit in Codice apocrypho N. T. tom. I. p. 972. et de hac aliisque et actis Pilati v. ibid. tom. I. p. 298 sqq. in parte tertia p. 455 sqq. atque in B. Gr. vol. XIII. p. 477. et 834. vol. XIV. p. 171 sq.

6. *Lesbonax*, rhetor et sophista graecus, Suidae in Onomast. I. p. 236. vixisse videtur sub Tiberio imperatore. Scripsit orationes politicas, vel potius declamationes, e quibus duae exstant, quae reperiuntur in collectionibus rhetorum graecorum Aldina, Stephaniana, Hanouiensi, et cum notis in Reiskiana vol. VIII. oratorum graecorum.

Ab hoc diuersus est *Lesbonax*, Grammaticus, auctor libelli Περὶ σχημάτων, primum editi notisque illustrati a *Valckenaerio* ad Ammonium p. 177 sqq. adde eius praefat. p. X.

7. *Isidorus*, Characenus, Geographus, floruit sub Tiberio et Caio Caligula imperatoribus et scripsit post a. C. 37. s. 789. V. C. aut medio saeculo primo libellum, Σταθμοὺς Παρθικούς, *mansiones Parthicas*, editum gr. a *Dav. Hoeschelio* inter Geographos, Aug. Vindel. 1600. 8. et graece ac lat. interprete *Jo. Hudsono*, cum notis *Jo. Alb. Fabricii*, in *Hudsoni* Geographis gr. min. tom. II. cum *Henr. Dodwelli* diss. de Isidoro Characeno. De hoc eiusque Σταθμοῖς vid. *Sainte-Croix* in Mem. de Litterature de l'Académie des Inscr. et B. L. vol. L. Paris. 1808. 4. Add. *Bredowii* Epistolas Parisienses p. 4. 18. 30.

8. *Xenocrates*, Aphrodisiensis, Medicus graecus, Tiberio imperante, ante an. Ch. 37. aut, iudice Grunero, Nerone imperante. Eius libellum *de alimento ex aquatilibus*, ab Oribasio seruatum, graece edidit minus integrum *Conrad.* *Gesner.*

Gesner. cum sua versione et scholiis; iunctum Jani Dubrauii libris de piscinis et piscium, qui in eis aluntur, natura, Tiguri 1559. 8. — Postea illum pleniorem et ex cod. Hamburg. integrum cum Jo. Baptistae Rasarii interpretat. Jo. Alb. Fabric. inseruerat B. Gr. vol. IX. libr. V. cap. 38. p. 454 sqq. veteris edit. Ego vero illum in noua edit. omisi, quoniam libellum Xenocratis graece cum Rasarii interpretat. lat. et C. Gesneri scholiis integritati restitutum, varietate lectionis animaduersionibusque illustratum, cum glossario edidit Jo. Ge. Frid. Frunzius, Francof. et Lips. 1774. et cum nouo forsan tituli tantum folio, 1779. 8. — Dein prodiit libell. cum lat. interpr. Rasarii, schol. Conr. Gesneri, et notis integris J. G. Fr. Franzii. Acc. nouae varr. lectt. ex codd. Mss. depromtae *) et animaduerss. Diamantis Coray — itemque adnotatt. in auctorem, additamenta in glossarium Franzii, — et lucubratio de piscium esu Caietani de Ancora, Neapoli 1794. mai. 8.

9. *Philo*, Alexandrinus, gente ac religione Judaeus, ex nobili inter suos et sacra familia ortus, philosophus et sophista. Aetate prouectus caput fuit legationis ad Caium imperatorem, Judaeis Alexandrinis valde incensum, a. C. XLI. missae. Philosophiam vero Pythagoricam et Stoicam, inprimis Platonicam cum Judaica coniunxit: hinc Philo πλατωνίζειν dicitur. **) Atque nonnulli patres ecclesiastici, praesertim Alexandrini, illius, qui in expositione librorum Mosaicorum allegoriis nimis indulsit, amore et frequenti lectione

*) Sunt n. ex duobus Mss. Paris. et variae lectiones Xenocrateae ex cod. Mosquensi, quas in peculiari libello publicarat D. *Chr. Godofr. Gruner*, Jenae 1777. 4.

**) Conf. *J. A. Fabricii* diss. de Platonismo Philonis, Lips. 1693. 4. rec. in eius Sylloge dissertatt. Hamburg. 1738. 4. p. 147 sqq.

ne decepti, scripturam et doctrinam sacram, more Philoniano, subtilibus saepeque futilibus allegoriis *) peruertere potius, quam explicare sueverunt. Philonis tamen opera, horumque collationem atque interpretationem permultum conducere ad historiam philosophiae, maxime ad rectam vtriusque diuini testamenti intelligentiam, plures viri docti, *Jo. Alberti*, *Claud. Frees. Hornemann*, *Jo. Benedict. Carpzov*, *Christoph. Frid. Loesner* aliique, demonstrarunt. — Multa scripsit, praesertim ad interpretandam Moysis genesin, (et Fabricius recenset XLII. Philonis scripta, ac Mangey plura dedit,) quae partim supersunt, partim perierunt. Exstant, vt quorumdam tantum faciam mentionem, de mundi opificio, s. in Hexaëmeron; sacrarum legum allegoriarum post sex dierum opus, libr. I—III. — de Cherubim et flammeo gladio, et de Caino, qui primus ex homine creatus est; — de sacrificiis Abelis et Caini; — de eo, quod deterius potiori insidiari soleat; post quod opusculum Mangey primus inseruit aliud: de posteritate Caini sibi visi sapientis etc. de virtutibus, et legatione ad Caium liber **) etc. — Quaedam Philonis opuscula *latine* versa saeculo XVI. aliquoties exierunt praelis. Princeps opusculorum nonnullorum edit. gr. prodiisse dicitur Paris. 1544. — *Philonis* Judaei in libros Mosis de mundi opificio, historicos de legibus. Eiusd. libri singulares, — graece. Paris. ex officina Adr. Turnebi, regiis typis, 1552. fol. in calce additae sunt variae lectt. — Anno tamen insequenti *Jo. Christophor-*

*) Conf. M. *Henr. Planck* commentat. de principiis et caussis interpretationis Philonianae allegoricae. Gotting. 1807. 4.

**) Separatim editus cura *S. F. N. Mori*, Lipſ. 1781. 8. — germanice versus a *J. Fr. Eckhard*, Lipſ. 1783. 8. — *Jo. Christ. Gottleber* scripsit Animaduersiones historicas et philologico criticas ad Philonis legat. etc. IV. progrr. Misniae 1773 sq. 4.

Stephanus, Anglus, *Philonis* libros IV. de mundi fabricatione, de decem praeceptis, de magistratu deligendo, de officio iudicis, primum latine conuertit; excud. Io. Verwithagen, Antwerp. 1553. 4. Contulit Turnebian. editionem cum codd. Msst. et quadraginta fere errata in illa castigauit. — Quae edita fuerant a Turnebo, ea ex graecis latina fecit *Sigismund. Gelenius*, Basil. 1554. fol. — Postea *Hoeschelius* e bibl. Augustana primus tria Philonis opuscula, gr. et cum notis, in lucem protulit, Francof. Io. Wechel. 1587. 8. et *Philonis* lib. de Septenario *), eius denique fragmm. II. e libro de prouidentia, ibid. 1614. 4. — *Philonis* Opp. gr. et lat. cum *Gelenii* versione. Accesserunt opuscula quatuor, ab *Hoeschelio* primum edita, cum versione *Fed. Morelli*, — et liber de mundo, cum versione *Guil. Budaei*, Genev. 1613. fol. — Opp. omnia, partim ab *Adriano Turnebo*, partim a *Dav. Hoeschelio* edita et illustrata, cum Gelenii et aliorum interpretatione, Accessere variae lectt. et *Philonis* lib. de Septenario, et de prouidentia dei fragmenta, cum rerum indice, Lutet. Paris. 1640. fol. Haec editio ad verbum repetita est Francofurti, (Wittebergae,) 1691. fol. et, nouo forsan tituli folio tantum mutato, Francof. sine anni nota. — Locupletissima et splendida editio est *Thomae Mangey*, qui textum cum Msstis (XIII.) contulit, quam plurima etiam **) e codd. Vaticano, Mediceo, (antiquissimo et optimo,) et Bodleiano, scriptoribus item vetustis, nec non catenis graecis ineditis, adiecit, interpretationem emendauit, et vniuersa notis et obseruatt. illustrauit, Lond. 1742. fol. II. voll.

*) Hunc librum primus lat. vertit, notasque addidit *Fed. Morellus*, Lutet. 1614. 8.

**) Addidit integrum opusc. de posteritate Caini, tum in mandata decalogi, octauum, nonum et decimum fragmenta et alia.

voll. Mangey, quamquam multis praesidiis instructus, bene meruit de Philonis Opp. nouam instituit recensionem, ordinem librorum alium a vulgato meliorem constituit, multa praeclare emendauit et illustrauit, haud pauca tamen criticis reliquit corrigenda et culpanda. Conf. *Ernesti* censuram in Nouis actis erudit. Lips. m. Iul. 1745. p. 385 sqq. Nouissima est eaque correcta et commoda editio operum, quae gr. et lat. ad editionem Th. Mangey, collatis aliquot Mss. (tribus Bauaricis;) edenda curauit *Aug. Frid. Pfeiffer,* vol. I—V. (reliqua adhuc valde desiderantur,) Erlangae 1785—1792. 8. Cl. editor eas tantum reddidit Mangeii notas, quae vel noui aliquid, vel textus emendationem continent, ipse vero animaduersiones, quae vt plurimum in constituenda versantur lectione, breues adiecit. — *Chrestomathia Philoniana* s. loci illustres ex Philone Alexandrino decerpti, et cum animaduerss. editi a *Jo. Christ. Guil. Dahl,* Hamburgi 1800. 8. Est noua particularum selectarum recensio, hinc inde a Mangeiana discedens. Ab eodem addita est *Chrestomathiae Philonianae* pars altera, siue Philonis Alexandrini libelli illustres aduersus Flaccum et de legatione ad Caium, cum animaduersionibus, et cum peculiari inscriptione: *Philonis Alex. libelli aduersus Flaccum, et de legatione ad Caium.* ibid. 1802. 8. Horum quoque librorum contextum dare studuit multo correctiorem, et tum in notis, quam in tribus excursibus fusius illustrauit. — *Philo vom Leben Moses, das ist: von der Gottesgelahrheit und dem prophetischen Geiste,* Dresdae 1778. 8. At de aliis editt. atque versionibus multisque libris, quibus vel Philonis libri aut sententiae explicantur, vel scripta vtriusque sacri testamenti ex Philonis opp. vario modo illustrantur, et de Philone ipso multo plura dicta sunt alibi a *Fabricio* et a me.

mario. Apollonius, Tyanensis, Cappadox. Fuit, vt hait Sexius l. c. p. 247. philosophaster Pythagoricus, et praestigiator, his iam temporibus, (n. circ. a. Ch. 50.) et paullo serius clarus, argumento epistolae Claudii imper. ad Tyanenses apud Philostratum (qui multas de eo narrauit fabellas Milesias,) in vita Apollonii obuiae, nr. LIII. p. 399. ed. Olear. in qua decretos Apollonio honores, (n. prodigia miraculaque edidisse fingebatur,) probat Augustus etc. Domitiano tamen imper. adhuc floruisse, cognoscitur e Dione Cassio LXXVII. p. 878. C. siue cap. 18. tom. II. p. 1304. ed. Reimari. — Exstant LXXXV. epistolae, in quibus sunt quaedam ad illum exaratae. — Hae exstant in Collectione epistolarum Aldina et Cuiaciana; — gr. et cum versione Eilhardi Lubini, apud Commelin. 1601. 8. — in Gottfr. Olearii edit. Philostratorum Opp. Lipsiae 1709. fol. p. 375 sqq. — M. Sigismund. Christian. Klose in III. dissert. de Apollonio Tyanensi, philosopho Pythagorico Thaumaturgo, Witteberg. 1723. et 1724. 4. Brucker in Historia philosophiae crit. tom. II. p. 98 sqq. et in Appendice p. 352 sqq. et multi alii de isto impostore homineque seditioso copiose et varia ratione disputarunt. — Quaedam alibi adnotata sunt de Damide, Assyrio Nino, intimo Apollonii amico et discipulo, perpetuoque itineris comite, cuius commentariis de dictis placitisque Apollonii et de iis, quae diuinasse dicitur, Philostratus, se cum fructu vsum fuisse, fatetur.

— — Onosander, philosophus, vt videtur, Platonicus, sedulus Xenophontis lector atque imitator, et officiorum ducis belli magister, cuius patria parentesque qui fuerint, non constat. Claudii temporibus vixit et Strategicum siue de imperatoris institutione librum, pro aetatis suae ingenio satis venuste scriptum, et ab omnibus

paene

paene scriptoribus tacticis tam graecis, quam romanis laudatum atque compilatum, et hodie adhuc vtilem celebremque, Veranio dedicauit a. post Ch. n. LIII. — Primus latine vertit *Nicol. Saguntinus* et edidit *Onosandrum* cum Vegetio, Frontino etc. Romae 1493. 12. — rec. Basil. 1541. 12. et 1558. atque 1570. 8. Tum a *Joachim. Camerario* ex corruptissimo quidem cod. at in lat. sermonem eleganter conuersus est Onosandri commentarius de re militari, et a filiis editus Noriberg. 1595. 8. — Graece primus ex vetustis codd. recensuit *Onosandri Strategicum* et Orbicii inuentum, atque latina interpretatione et notis illustrauit *Nic. Rigaltius* Paris. 1599. in calce autem 1598. 4. — rec. adiunctis *Aemilii Porti* castigationibus, in bibliopolio Commelin. 1600. 4. cum *Jani Gruteri* vberioribus ad insigniora loca Taciti atque Onosandri commentariis, qui vero non omnibus adhaerere videntur editionibus. — Tertium prodiit textus gr. et lat. (ex Rigaltii edit.) notis s. dissertatt. *Jo. a Chokier* illustratus, cum variis lectionibus ex codd. (n. Rigaltianis,) depromtis, et in extremo operis adiectis, sine anni nota; sed dedicatio et praefatio scriptae sunt Romae 1610. 4. — repet. Mogunt. 1613. 4. — Denique *Onosandri Strateg.* ex codd. et ex antiquorum tacticorum potissimum collatione emendatus, notis perpetuis, nec non figuris aeri incisis illustratus — vna cum versione gallica *L. B. de ZurLauben* (antea edita Paris. 1754.) cura et studio *M. Nicolai Schwebelii* prodiit Noribergae 1762. fol. — Germanice vertit *A. H. Baumgärtner* tum in: *Vollständige Sammlung aller Kriegsschriftsteller der Griechen*, Manhem. 1777. tum seorsim cum inscriptione, *Onosanders Unterricht eines Feldherrn* etc. 1786. 4. cum figg. aeneis.

12. *Pedanius* (vulgo *Pedacius*) *Dioscorides*, Anazarbeus, Cilix, per Europam et Asiam profectus

lectus plantas collegit et descripsit; botanices graecanicae princeps auctor et clarissimus medicus. Floruit circ. a. Ch. 64. Exstant sub eius nomine *de materia medica* libri V. — *de alexipharmacis et theriacis* libri II. siue libri VI. et VII. aut liber VI. superiorum; sed num genuini sint Dioscoridis, nonnulli dubitant. — Pariter, vti quaedam alia, a nonnullis spurii habentur aut Dioscoridi cuidam iuniori tribuuntur *de Euporistis, siue facile parabilibus medicamentis* libri II. primum ex cod. Augustano in lucem editi a *Jo. Moibano* gr. cum versione huius, atque, quum hic operi immortuus esset, *Conradi Gesneri*, qui etiam notas addidit, Argentor. 1565. 8. — Princeps editio est *Aldina*, libr. VI. de materia medica: Πεδακίου Διοσκορίδου Ἀναζαρβέως περὶ ὕλης ἰατρικῆς λόγοι ἕξ. Ἔτι περὶ ἰοβόλων (de venenatis animalibus etc. libri II.) etc. cum Nicandro, Venet. 1499. fol. — Tum emendatius, additis pluribus spuriis opusc. recensente *Hieronymo Roscio*, ibid. 1518. 4. seu octaua forma media. — Iidem libri cum indice rerum spuriisque fragmentis correctiores prodierunt cura *Jani Cornarii*, qui tamen in emendando Dioscoride subinde indulsit suo ingenio, Basil. ex aedibus Jo. Bebelii, 1529. 4. — Idem *Cornar.* Dioscoridem lat. vertit, et edidit Basil. 1557. fol. — gr. et latine, ex versione et cum commentariis *Marcelli Vergilii*, (docti quidem hominis, at rerum botanicarum ignari,) Colon. 1529. fol. — Ob textus integritatem valde laudatur editio: *Dioscoridis libri octo graece et lat.* ex interpretat. Jo. Ruellii. *) *Castigationes in eosdem libros*, curante *Jac. Goupylo*, qui multos codd. Msst. Parisin. bibl. contulit, Paris. 1549.

*) Cuius versio de medicinali medicina libror. V. de virulentis animalibus et venenis, cane rabioso etc. prodiit Par. in offic. H. Stephani 1516. fol.

1549. 8. — Optima tamen hucusque habetur *Dioscor. operum, quae exstant, omnium*, additis *Euporistis*, editio, curante *Jo. Anton. Saraceno*, qui textum quidem Goupyli sequutus est, at eum ex melioribus codd. correxit, latine vertit, e sex Mss. (a Jo. Sambuco quondam collatis,) et editt. varias lectt. in margine notauit, et ad calcem addidit scholia, in quibus variae codicum variorum lectiones examinantur, aliorum auctorum sententiae comparantur, et loca Dioscoridis corruptiora, obscuriora difficilioraque restituuntur, illustrantur et explicantur, (Francofurti) sumtibus hered. Andreae Wecheli, 1598. fol. — Multo plura de Dioscoride, eiusque libris ac meritis, de versionibus latinis, italicis, gallicis et germanicis, de multis in Dioscoridem commentatoribus etc. collegit et iudicium tulit *Jo. Christ. Gottl. Ackermann* in *Fabricii* B. Gr. lib. IV. cap. 3. vol. IV. p. 673 sqq. atque de versione german. *Kräuterbuch des uralten und berühmten griechisch. Scribenten Pedacii Dioscoridis* etc. *Erstlich durch Jo. Danzium von Ast verdeutscht. Nunmehro aber von Petro Uffenbach — aufs neue übersehen, verbessert etc.* Francof. ad M. 1610. v. *A. Krause* in *Intellig. Blatt zur neuen Leipz. L. Z.* 1809. nr. 35. col. 566. Conf. quoque *Halleri* Biblioth. botan. tom. I. Tiguri 1771. 4. eiusdemque Bibl. chirurgicam tom. I. p. 62 sqq. — *Curtii Sprengel* Historiam rei herbariae tom. II. Amstel. 1807. (1808.) m. 4. etc.

Annaeus Cornutus, ab aliis male vocatus *Phurnutus*, Leptitanus, philosophus Stoicus, praeceptor Persii et Annaei Lucani, poetarum, a Nerone ante Telesinum consulem a. V. C. 819. an. Ch. 66. in insulam deportatus. *) Ex eius scri-

*) Vid. *Dionem Cassium* libr. LXII. cap. 29. pag. 1025. vol. II. ed. Reimar. huiusque doctam notam, qui plures, qui de Cornuto vberius disputarunt, VV. DD. laudat.

ptis tantum exstat *Θεωρία περὶ τῆς τῶν Θεῶν Φύσεως*, siue *liber de natura deorum*, in quo ea, quae de diis apud Graecos tradebantur, ad physicas ac morales trahit allegorias, et nominum illorum etymologias curiosius inquirit. Editus est primum gr. ab *Aldo* cum Aesopi fabulis, Palaephato etc. Venet. 1505. fol. — gr. et cum versione lat. *Conradi Clauseri*, Tigurini, additus Palaephato etc. Basil. 1543. 8. atque gr. cum Clauseri versione a *Thoma Galeo* cum eius notis atque castigationibus, in eius opusculis mythologicis etc. Cantabrig. 1671. 8. et Amstelod. 1688. 8. — Id opusculum integrum reperit Venet. in cod. bibl. Marcianae *Villoison*. V. eius Anecdot. graec. tom. II. p. 243. De editione, quam a praestantissimo Villoisono promissam coeptamque vehementer dolemus non prodiisse, v. Mélanges de critique et de philologie, par *S. Chardon de la Rochette*, à Paris 1812. 8. t. III. p. 55 sqq. Villoisoni Collectanea, in Bibliotheca Caesarea Parisina recondita, Bastius cum Schaefero in vsum nouae editionis communicaturus erat: sed hoc quoque consilium mors viri optimi irritum fecit.

13. *Andromachus* pater, Cretensis, Neronis archiater, et Theriacae inuentor, atque filius eiusdem nominis, vterque medicus graecus. Pater Theriacae laudes carmine elegiaco, a Galeno seruato, celebrauit. Id separatim editum est in libro: De Theriaca et eius multiplici vtilitate, ac recta conficiendi ratione, in *Andromachi* senioris carmen graecum, de theriaca ex viperis inscriptum, commentarius, cum prosaica Tidicaei et poetica Julii Martiani Rotae versionibus, aliisque illustrationibus, auctore *Francisco Tidicaeo*, Torunii, A. Coten. 1607. 4. — Item graece cum noua versione lat. Noribergae 1754. 4.

14. *Erotianus*, vel, (vt alii minus recte scribere volunt,) *Herodianus*, eiusdem circiter ae-

tatis Neronianae, ante Galenum, auctor *Glossarii Hippocratei*, τῶν παρ' Ἱπποκράτει λέξεων συναγωγή; quod editum est primum ab *Henr. Stephano*, cum eius et Gesneri notis, praefixum eius libro: *Dictionarium medicum* etc. Paris. 1564. 8. — Latine vertit ex cod. Vatic. et notis illustrauit *Barthol. Eustachius*, Venet. 1566. 4. — additum editt. Hippocratis, Paris. 1639. et Genev. 1657. fol. — Plenissima editio est: *Erotiani*, Galeni et Herodoti *) Glossaria in Hippocratem: ex recensione H. Stephani. Accesserunt emendationes H. Stephani, Barthol. Eustachii, *Adriani Heringae* **) etc. cum varietate lectionis et animaduersionibus *Jo. Ge. Frid. Franzii*, Lipsiae 1780. mai. 8.

15. *Justus*, Tiberiensis, Tiberiade, oppido Galilaeae, ortus, et aequalis excidio vrbis et aedis Hierosolymitanae. Chronicon vero eius de regibus Judaeorum intercidit.

16. *Flauius Josephus*, Hierosolymitanus, Historicus, natus a. Ch. 37. et vixit adhuc a. Chr. 93. Quando autem mortuus sit, non constat. Primis vitae annis trium inter Judaeos sectarum doctrinas et praecepta noscere sedulo studuit, tum adolescens ad *Banum* quemdam eremitam se contulit eiusque austerum viuendi genus est imitatus: post triennium rediit Hierosolymam, et Pharisaeorum partibus se addixit: a. Ch. LXIII. aetatis XXVI. Romam profectus opera Poppeae, Neronis vxoris, cuius fauorem nactus erat, amicorum quorumdam, quos Procurator Felix captiuos Romam miserat, libertatem impetrauit. Orta seditione, quam quidem primum sedare studuit, et deni-

*) Siue rectius *Herodoteum*, in quo explicantur vocc. in Herodoti historiarum libris reperiundae.

**) *Heringae* notae famtae sunt ex eius Obss. criticis cap. I. p. 1 sqq. Leoward. 1749. 8.

denique flagrante bello, quum Vespasianus a Nerone imperatore in Palaestinam mitteretur et Jotapatam in Galilaea, a Judaeis, duce et auctore Josepho, summa pertinacia defensam, caperet, Josephus viuus venit in victoris potestatem; qua tamen callido et rebus temporique apto praesagio, (de quo plures diuersa ratione iudicarunt,) Vespasianum eiusque filium Titum dignitatem et summam imperii romani consequuturos esse, quum biennio post euentus comprobasset vaticinium, custodia et vinculis securi confractis, liberatus est, atque a manumissore suo praenomen *Flauii* accepit. Postea Tito, Hierosolyma oppugnanti et euertenti, perpetuus fuit a latere comes, et singula diligenter adnotauit: quae, Romae otium nactus, et trium imperatorum, Vespasiani, Titi et Domitiani, fauore perpetuo adiutus, deinceps in ordinem redegit, et in opere singulari exposuit. Plura scripsit, et ea, quae restant, graeco sermone: et quidem primo *de bello iudaico et euersa Hierosolyma libros* VII. Hos primum in ciuium suorum vsum patrio sermone, siue is fuerit syrochaldaicus siue hebraicus, conscripsisse dicitur. Graece quidem obtulit eos Vespasiano. In latinam linguam transtulit primum *Rufinus* Aquileiensis, cuius interpretatio adhuc exstat: deinde alius, nescio quis? — 2) *Archaeologiae iudaicae*, siue *Antiquitatum iudaicarum libros* XX. (quibus vitam suam subiunxit,) ab origine mundi vsque ad XII. Neronis annum, quo Judaei aduersus Romanos rebellare coeperunt. Quaestiones de temporis ordine, quem sequutus sit Josephus, num opus illud bis recensuerit, et fidem mereat, praecipue locus libr. XVIII. Antiquitatt. cap. 3. p. 876 sq. ed. Hauercamp. de Christo, conseruatore nostro, num genuinus sit, nec ne? vti aliae, homines eruditos in diuersas traxerunt sententias. — 3) *de antiquita-*

quitate gentis iudaicae libros II. contra Manethonem aliosque. — 4) *de imperio rationis in laudem ſeptem Maccabaeorum.* Sed de his aliisque a Joſepho promiſſis libris, de ſcribendi ratione, de ſcriptorum Joſephi virtutibus et vitiis, de fide et auctoritate Joſephi hiſtorica, de vtilitate ad criticum inprimis in V. ac N. Teſtamenti textu vel reſtituendo vel illuſtrando vſum, de diverſis VV. DD. iudiciis de Joſepho aut nonnullis librorum locis et de controuerſiis inde natis, de codd. atque editt. tam latinis quam graecis, de verſionibus, et de aliis rebus multisque VV. DD. libris maioris minorisue molis ad Joſephum ſpectantibus alibi multis actum eſt. *) — Joſephi tamen libri prius *latine*, ex latina Rufini, vt vulgo audit, verſione potiſſimum ducti, quam graece lucem adſpexerunt. *Latinae* igitur verſionis princeps editio fuiſſe videtur, quae ſine loci anni que nota inter annos 1462—1470. prodiit in fol. Tum Auguſt. Vindel. per Joann. Schüſsler, 1470. fol. mai. deinceps frequentius ſaec. XV. et XVI. — Princeps graeca edit. cura *Arnoldi Peraxyli Arlenii* Baſileae ex officina Hieron. Frobenii et Nic. Epiſcopii 1544. fol. in lucem exiit. — Opp. graece et lat. ex variorum interpretatione **), Aureliae Allobrog. 1591. fol. ***) — rec. at mendis

*) Hoc loco modo memorabo: *Jo. Tob. Krebſii* Obſſ. in N. T. e Flauio Joſepho, Lipſ. 1755. 8. et *J. Aug. Erneſti* Exercitatt. Flauianas, in quibus de fide et dictione Joſephi agit, in Opuſculis philolog. et criticis, ed. II. Lugd. Bat. 1776. 8.

**) Atqui Antiquitt. Jud. Joſephi vita et libri contra Apionem ſecundum verſionem Gelenianam, Baſil. 1554. 1548. fol. etc. libri de B. J. ſec. Rufinianam interpretationem; liber autem de Maccab. ex Eraſmi verſione et edit. Baſil. ap. Froben. 1537. fol.

***) Editionem huius loci et anni memorat *Oberthür* in Fabr. B. Gr. l. c. p. 82. *Fabricius* vero in vet. edit. nullam

dis inquinata, Geneuae 1634. fol. — Opp. graece (ex edit. Genev. a. 1611.) et lat. ad MSS. vero Palatinae biblioth. codd. castigata, (cura Thom. Ittigii, qui in prolegomenis de Iosephi scriptis et editt. agit,) accessit, curante J. A. Fabricio, adpendix, in qua plura notatu digna exhibentur, (in his vltimo loco fragmentum ex libro περὶ παντὸς sub Iosephi nomine ab Hoeschelio in notis ad Photium vulgatum cum versione lat. *Stephani le Moyne,*) Coloniae, (Lipsiae) sumtu G. M. Weidmanni, 1691. fol. — Antiquitatum iudaicarum libri IV. priores et pars magna quinti; item Historiarum de bello iudaico liber I. et pars secundi, cum exemplaribus MSS. collati et illustrati notis amplissimis *Eduardi Bernardi*, quibus aliorum animaduerss. accesserunt, Oxon. 1700. fol. Tom. I. tantum lucem adspexit. Addita est versio lat. vetus, non sub nomine *Rufini*, sed, ex coniectura quadam, *Epiphanii Scholastici.* *) — Splendida est editio Opp. quam ad libros tam scriptos quam editos recensuit, noua versione donauit, et notis illustrauit *Jo. Hudsonus*, Oxon. 1720. fol. II. voll. — Hanc repeti fecit *Sigebertus Hauercampus*, gr. et lat. cum notis et versione Hudsoni: access. notae integrae partim, partim selectae multorum VV. DD. ipsiusque Hauercampi, qui duo codd. bibl. Lugdun. Batav. contulit, et, quaecumque ab aliis in Iosephum cogitata et elaborata reperire potuit, inconcinne congessit, Amstel. Lugd. B. et Vltraiecti, 1726. fol. II. voll. — Nouissima ed. Opp. gr. et lat. excusa ad editionem Lugd. Batauam Sig. Hauercampi, cum Oxon. Jo.

---

iam illius fecit mentionem; sed laudauit ed. Genev. 1611. fol. et sequent. edit. Genev. adsignauit a. 1635. qui etiam notatur in Cat. B. Pinell. II. p. 44.

*) Huc quoque pertinent *Ed. Bernardi* lectiones variantes et annotationes in quinque priores libros antiquitatum iudaicar. Flauii Iosephi. Oxon. 1686. fol.

Jo. Hudſoni collatam, curante *Franciſco Oberthür*, Lipſiae, III. tom. 1782—1785. mai. 8. ſine notis; ſed deſiderantur adhuc, quae promiſit Oberthür, adparatus criticus, commentarius et Lexicon graecitatis Flauianae. — Noua recenſio textus gr. et egregia eſt editio ſingularis libri: *Flauii Joſephi* de vita ſua liber, graece: recenſuit, varietatem lectionis et not. adiecit *Henr. Phil. Conr. Hencke*, Brunouici, 1786. 8. — *Chreſtomathia Flauiana* ſiue loci illuſtres ex Flauio Joſepho delecti et animaduerſionibus illuſtrati a *Jo. Ge. Trendelenburg*, Lipſ. 1789. 8. — Omnia opp. Joſephi (vt recentiores tantum commemorem verſiones,) vno eodemque anno, 1736. in linguam *germanicam* conuerſa multisque animaduerſionibus varii generis etc. illuſtrata comparuerunt 1) a *Joſ. Bapt. Ott*, Tiguri, et vnum vol. in folio et VI. tom. in 8. 2) a *Jo. Frid. Cotta*, Tubingae, in fol. — in linguam *gallicam*, a *Lud. Joachim Gillet* cum notis criticis (ſaepe audacibus) et hiſtoricis, Pariſ. 1756 ſqq. 4. IV. voll. — in linguam *italicam* a *Franc. Angiolini*, cum notis, Veronae 1779 et 1780. 4. IV. voll. Romae 1792. 4. II. voll. — in linguam *anglicam* a *L'Eſtrange*, Londini, 1725. fol. et a *Guil. Whiſton*, Londini 1737. fol. et Dublini 1741. 8. V. voll. — Vitam Joſephi, ab eo ipſo ſcriptam, germanice verterunt et notis illuſtrarunt *Jo. Frid. Eckhard*, Lipſ. 1782. 8. et *J. B. Frieſe*, cum praef. Oberthür. Altonae 1806. mai. 8. — Idem *Frieſe* germanice vertit Joſephi libr. VII. de bello iudaico, cum praefat. Oberthür. Altonae I. tom. 1804. II. tom. 1805. m. 8.

17. *Epictetus*, Hierapoli Phrygiae natus, floruit circit. a. Chr. 94. et paullo ſerius adhuc ſub Hadriano, imperatore. Primum Epaphroditi ſeruus fuit; deinde ab eo manumiſſus Romae vixit. Philoſophus Stoicus, vir probus, ab omnique

faſtu

fastu et arrogantia alienus. Postea Domitiani edicto circ. a. Chr. 94. cum aliis philosophis Roma ex Italiaque pulsus Nicopolin Epiri discessit; vbi summa auctoritate et mira discipulorum in eum frequentia et pietate viguit. In via, in aedibusque et schola habuit dissertationes, quas Arrianus litteris consignatas, illo mortuo, euulgauit. — Ex Epicteti autem dogmatibus et disputationibus ab Arriano collecta sunt et in breuem commentarium redacta praecipua doctrinae stoicae recentioris capita in libello, qui sub *Epicteti* nomine fertur et inscriptus exstat: *Enchiridion* siue *Manuale.* *) Is autem praeclarus et, non quidem ob atticam dictionis elegantiam, sed ob sententiarum grauitatem, Arriano res potius, quam verba h. l. curante, quamquam nec barbare nec infícete is scripsit, (nec pauca praecepta vel infirmo nituntur talo, vel a puriore Christianorum doctrina sunt aliena,) valde commendandus, varias subiit mutationes. Nam partim, quum Enchiridion illud pro libro esset memoriali, multi multa in margine adleuerunt, quae deinceps a librariis in ipsa philosophi verba sunt recepta; partim homines christiani illud voluerunt ad puriorem doctrinam refingere. Vnde aliis resectis, aliis rursus additis, mira lectionum varietas orta est. Opinio tamen quorumdam, Epictetum fuisse christianum, aut saltem eius animum coelesti et matutino christianae religionis rore quodammodo adspersum, ab aliis **) abunde refutata est. *Flauius* *Arria-*

---

*) Conf. *J. J. Garnier* de Epicteto eiusque scriptis, in Mémoires de Littérature — des Inscr. et B. L. tom. 47. p. 408 sqq. Paris. 1808. 4.

**) Praeter alios vid. *Mich. Rossal* in disquisit. de Epicteto, philosopho stoico, qua probatur, eum non fuisse Christianum etc. Groeningae 1708. 8. *Lud. Christiani Crellii* diss. II. in quibus τὰ τοῦ Ἐπικτήτου ὑπέρσοφα καὶ ἄσοφα com-

Arrianus memoratus Dissertationum Epicteti libros IV. et *Simplicius* commentarium in Epicteti Enchiridion, anonymus autem Enchiridii paraphrasin christianam scripserunt. Notandum quoque est *Nili* Enchiridion: quae omnia iunctim cum Epicteti Enchirid. nouissime edidit *Jo. Schweighäuser*, et titulum quoque generalem praefixit: *Epicteteae philosophiae monumenta*, Lipsiae 1799 sqq. mai. 8. Editionum, quae multae sunt, quinque aut sex classes constitui possunt: n. duae Venetae, Haloandrina, Naogeorgii, Heyniana et Schweighäuser. Saepe autem editum est Enchiridion cum Cebetis tabula; vti supra ad sect. IIdam capitis I. §. 54. iam, interdum paullo fusius, significaui. Quare de eiusmodi edd. h. l. breuiori esse mihi licebit. Princeps vero editio est *Epicteti* Enchiridion cum *Simplicii* commentario, Venet. per Jo. Anton. et fratres de Sabio, 1528. 4. gr. ac lat. Cum hac potissimum conuenit ed. Heinsio-Salmasiana cum sua familia. — Ex alio codice plenior prodiit, curante *Gregorio Haloandro:* Ἐγχειρίδιον Ἐπικτήτου· *idem latine per Angelum Politianum*, Norenbergae ap. Jo. Petreium, 1529. 8. — rec. Basil. apud Andr. Cratandrum. Ex Cratandriana et sequenti Veneta editionibus fluxit Wolfiana. — Altera autem *Veneta:* Ἀῤῥιανοῦ etc. *Arriani* Epictetus, Venetiis in aedibus Barthol. Zanetti — aere vero et diligentia Jo. Trincauelli, 1535. 8. gr. ducta est ex cod. episcopi Georgii a Selua et continet Enchiridion atque Arriani dissertatt. Epicteteas. — Si inscriptio, (in Maittaire A. T. III. p. 314.) non mendax est, editio: *Epicteti Enchiridium, graece mille in locis castigatum: per Conr. Neobarium*, regi a graeca typogra-

---

commonstrantur, Lips. 1711. et altera 1716. 4. — *Dan. Müller* progr. de Epicteti Christianismo, Chemnicii 1724. 4. etc.

pographia, Parif. 1540. 4. et latine, *Politiano* interprete, ibid. eod. anno, principibus omnino est adnumeranda. — Principibus edd. accenfetur et claffem quartam duxiffe dicitur: *Moralis philosophiae medulla, seu Epicteti enchiridion* cum explanatione *Thomae Naogeorgii*, Argentor. ap. Wendelin. Rihelium, gr. et lat. 1554. 8. Naogeorgium habuiffe codicem accuratius fcriptum, VV. DD. quidam exiftimant: at, iudice Schweighäufero, is nullo vfus eft cod. msto, fed Haloandrinam recenfionem ita reddidit, vt fiue ex Politiani verfione, fiue ex ingenio quaedam mutaret. — *Hieron. Wolfius*, qui *Epicteti* enchiridion cum *Arriani* diff. et *Simplicii* commentario et *Cebetis* tabula, gr. et lat. cum adnotatt. edidit Bafil. (1560.) 8. III. tom. — rec. quibusdam mutatis aut aliter collocatis, Colon. 1595. et in quibusd. exemplaribus 1596. 8. III. tom. — editionem Cratandrinam maxime fequutus, vulgatam Enchiridii lectionem conftituit. De hac, tum de Salmafiana, Berkeliana, Meibomio-Relandiana, Schroederiana, Schweighäuferiana aliisque editionibus *Epict.* Enchiridii cum *Cebetis* tabula vide fupra ad §. citatam de Cebete. — In maiore *Schweighäuseri* edit. *Epicteteae philosophiae monument.* tomus III. Lipf. 1799. 8. continet *Enchiridion* et fragmenta, gr. et lat. cum notis Vptoni et Schweighäuf. — Edit. *Mer. Casauboni* citatae, Londini 1659. min. 8. addita eft *Enchiridii Paraphrasis graeca, ex qua non pauci in Enchiridio loci restituti: numquam antehac edita: item paraphraseos versio, cum notis eiusdem.* — *Epicteti* Manuale, *Cebetis* tabula, et *Prodici* Hercules, *Theophrasti* characteres ethici, gr. et lat. cum notis variorum: fuisque obferuatt. auxit et illuftrauit *Joseph. Simpson*, Oxon. 1739. 1740. 8. rec. Londin. 1744. et auctior, ita vt pleraque ex notis Heynianis transferrentur, 1758. ac 1762. 8.

— *Epi-*

— *Epicteti* — diss. ab *Arriano* collectae, nec non *Enchiridion* et fragmenta, gr. et lat. cum integris Jac. Schegkii et Hieron. Wolfii, selectisque aliorum doctorum adnotatt. Recensuit, notis et indice illustrauit *Jo. Vptonus.* Londini 1741. min. 4. II. voll. Ex recensione Vpton. aliquoties in Britannia editum est Epict. Enchiridion: de quibus aliisque editionibus et versionibus anglicis v. *Brüggemann* A View of the english editions etc. pag. 306 sqq. et in Supplement etc. p. 64 sq. — Curatius excussis superiorum interpretum copiis, et collatis Simplicii commentariis, Arriano, Paraphrasi graeca, siue potius Enchiridio, ad christianam disciplinam accommodato, atque Enchiridio christiano, quod concinnarat *S. Nilus* Asceta, (inter eius opera a Suaresio Romae 1673. fol. edita, p. 327 sqq.) et codice Dresdensis bibl. egregiam cel. *Heyne* curauit editionem *Epicteti Enchir.* gr. et lat. cum scholiis graecis, (ex cod. Dresd. primum excerptis,) et animaduerss. tam criticis, quam exegeticis, Varsauiae et Dresdae 1756. 8. — editio altera emendatior et auctior, ibid. 1776. 8. et folio tituli tantum mutato, 1782. 8. — Ex priore Heyniana recensione Enchiridion edidit, notisque idoneis illustrauit *Nic. Schwebel,* Noribergae 1771. 8. — Plura iactitauit, quam praestitit *J. B. Lefebvre de Villebrune,* quamquam vsus erat codd. nondum collatis et variis lectionibus aliisque subsidiis. *Villebrune* autem edidit Enchiridion: primum solummodo graecum textum, Paris. 1782. 16. tum eodem anno gr. textum, adiectis in fine variis lectionibus et notis in Enchiridion: tertium *Manuel d'Epictète* et tableau de *Cébès,* en grec, avec une traduction françoise etc. Paris. 1795. 12. II. voll. — *Epicteti* manuale, gr. cum selectis Heynianis ac suis notis ed. *L. Sahl,* Hauniae 1791. mai. 8. — Enchiridion cum *Cebetis* tabula, gr. et lat. Brunouici 1736.

1736. et mutato tantum tituli folio 1796. 16. — In vol. tertio Operum *Flauii Arriani Nicom* editorum ab *Aug. Christiano Borheck,* quod vol. continet *Epicteti* dissertatt. quatuor libros, *Epicteti Enchiridion,* scholia antiqua in Epicteti Enchir. et *Epicteti* dissertationum reliquias, graece, Lemgov. 1811. 8. — In varias linguas saepe conversum est Enchiridion Epicteti. Sed sufficiat h. l. paucas breuiter commemorare versiones. Translatum igitur illud est 1) in sermonem *gallicum* a *Dacier,* cum notis et vita Epicteti, Paris. 1715. 12. II. tom. ac saepius, nec non Dresdae 1799. 8. — ab abb. *Bellegardeo,* (h. e. *Jo. Bapt. Morvan,*) Triuulti 1700. 12. et saepius, recentissime Argentor. 1787. 8. — cum *Cebete* a *Camo,* Paris. 1796. 12. II. tom. et ab anonymo, (qui *Desforges* esse dicitur,) Paris. 1797. 4. — 2) in linguam *germanicam* a *Rühlen,* (qui Epictetum edidit graece, lat. et germanice,) Idstein. 1712. 12. — a *Jo. Georg. Schultess,* Tiguri 1766. repet. in eiusd. *Bibliothek der griech. Philosophen,* tom. II. ibid. 1778. 8. — (a *Dan. Isaac. Langsdorf*) cum Epicteti vita, a Dacier gallice conscripta, et a Langsd. germanice reddita, Francof. 1781. 8. — ab *Ernestina Christiana Reiske,* in eius Opusculo: *Zur Moral* etc. Dessav. et Lips. 1782. 8. p. 149 sqq. — a *Gottlieb Christi. Carolo Link,* cum animaduerss. Noriberg. 1783. 8. — a M. *Jo. Ge. Philipp. Thiele,* Francof. ad Moen. 1790. 8. — a *Jo. August. Briegleb, Schule der Weisheit nach Epictet,* cum additamentis, Coburg. et Lips. 1805. 8. — 3) in linguam *italicam* ab *Eretisco Pilenejo,* Parmae, typis Bodon. 1793. mai. 4. et min. 8. — Plura leges in *Jo. Franc. Beyer* libello: *Epiktet und sein Handbuch der Stoischen Moral, in biographischer und litterarischer Rücksicht,* Marburg. 1795. 8.

18. *Are-*

18. *Aretaeus*, Cappadox, celebris medicus, et elegans omniumque medicorum diſertiſſimus ab eruditis dicitur: neque tamen, quod nonnulli ſtatuerunt, ſectae pneumaticorum medicorum, ſed ſcriptoribus practicis ſectaeque dogmaticorum eſt accenſendus. Eius aetatem Ackermannus collocat poſt Neronem ſub Domitiano circ. a. 81—96. Alii aliter ſubduxerunt temporis rationes. *) Ad noſtram aetatem peruenerunt 1) de cauſſis et ſignis acutorum et chronicorum ſ. diuturnorum morborum libri IV. ab initio manci; 2) de curatione acutorum et diuturnorum libri IV. manci mutilique omnes. Primum *Aretaei* opera latine prodierunt, *Junio Paullo Craſſo* interprete, Venet. apud Juntas 1552. 4. Deſiderantur tamen in hac editione libri de diuturnorum morborum curatione ſecundi capita quinque, n. ſecundum vsque ad ſeptimum, quae poſtea in aliis editionibus tam *latine*, ex Craſſi verſione cum notis et Rufo Epheſio typis expreſſa ſunt Pariſ. ap. Guil. Morelium et Jac. Puteanum 1554. 12. ab *H. Stephano*, omiſſis tamen notis, inter medicae artis principes, 1567. fol. etc. quam *graece* ſuo loco reſtituta ſunt. Princeps autem editio *graeca* eſt *Jac. Goupyli*, Pariſ. ap. Andr. Turnebum, 1554. 8. — Sequuta eſt edit. graeco-latina *Georgii Heniſchii*, collatis Mss. cum VV. LL. et cum commentario, haud laudando, Auguſtae Vindel. 1603. fol. Multo praeſtantior eſt ed. ſplendida et accuratiſſima *Jo. Wigan*, ex cuius noua recenſione prodierunt *Aretaei* libri graece et cum noua ver-

*) Conf. *Car. G. Kühn* de dubia Aretaei aetate, cum nouo editionis eius ſpecimine, Lipſ. 1779. 4. *Hamberger* in *Zuverläſſigen Nachrichten* tom. II. p. 146 ſqq. etc. Atque *Petrus Petitus* in praefat. ad Commentarios in tres priores *Aretaei* Cappadocis libros, nunc primum a Mich. Maittaire editos, Londini 1726. m. 4. collocat Aretaei aetatem poſt Neronem eumque, arbitratur, Galeno fuiſſe poſteriorem.

versione notisque copiosis atque emendationibus et cum variis lect. ex libris et Mss. collectis: acced. diss. de aetate, secta, opinionibus et scientia medica Aretaei; item *Maittaire* commentat. de Ionica Aretaei dialecto doctumque lexicon, Oxon. 1723. fol. mai. — Nouissimam editionem, gr. ex Goupyli recensione cum latina Crassi versione, commentariis integris Petri Petiti, notisque Jo. Wigani, et Dan. Wilh. Trilleri obseruatt. atque emendatt. Maettariique dissertatt. curauit *Hermannus Boerhaue*, Lugd. Bat. 1731. fol. mai. Totus textus gr. cum lat. versione et subnexis notis iam 1719. typis expressus fuit. — *Aretaei — libri* VII. accuratissime in latinum sermonem versi et ad Boerhanian. editionem expressi prodierunt latine Argentorati 1768. 8. — ex Jo. Wigani versione, at vitiose, Vindobon. 1790. 8. et ab *Hallero* cura *Philippi Rudolphi Vicatii* in tom. V. Principum artis medicae, cum Wigani praefat. Lausan. 1772. ed. II. et emendata, ibid. 1787. 8. — *Aretaeus* de pulmonum inflammatione. Contextum graecum, adiecta versione latina, edidit, emendatt. in contextum adiunxit *Car. Weigel.* Sectio prior. Lips. 1790. 4. — Germanice a *Fr. O. Dewetz* versi sunt libri quatuor de caussis etc. cum notis, etiam criticis, Vindob. 1790. 8. et de curatione etc. libri IV. ibid. 1802. 8. — anglice ab *Jo. Moffat*, Londin. 1785. 8.

19. *Herennius Philo*, Byblius, Domitiano imperante et deinceps clarus, Grammaticus et Historicus, haud miscendus cum *Philone Judaeo.* Is num fuerit Sanchoniathonis vel graecus interpres, vel istius Phoenicum historiae architectus, alii aliter sentiunt.

20. *Dio*, patria Prusaeus, ab oris suauitate elegantiaque *Chrysostomus* dictus, floruit a. Chr. 94—117. Primum fuit sophista acerbusque contra summos, quos Graecia olim tulerat, poëtas atque philo-

philosophos declamator; postea stoicae sectae nomen, et sobriae eloquentiae operam dedit, eiusque orationes, vel potius declamationes, nec raro in his docte acuteque scriptae commentationes, quae supersunt, LXXX. ab elegantia, eloquentia, licet interdum vmbratili, aliisque intermixtis veterum poetarum fragmentis et capitibus, ad mythologiam et antiquitatem pertinentibus, sunt adhuc commendabiles. Ipse autem post longa itinera facta reuertens, at Domitiani tyrannidem metuens, circa a. Ch. 94. vltro exsulauit et ad Getas Thracesque confugit. Interfecto Domitiano, milites tumultuantes graui sermone compescuit, dein a Traiano, (aut secundum alios iam a Nerua,) reuocatus, apud Traianum inprimis gratiosus fuit. — Eius orationes, *latine* factae, ante textum graecum editum, sine l. et anno, dein Bononiae 1493. 4. prodierunt. — De Ilio non capto, e graeco in latinum vertit *Francisc. Philelphus*, Cremonae 1494. 4. — *Graece* opera num primum typis expressa fuerint Mediolani, 1476. 4. dubium quibusdam VV. DD. videtur. Certior est editio graeca Orationum LXXX. cum varietate lectionum, Venetiis ap. *Federic. Turrisanum*, sub signo Aldi, 1551. 8. (Notam tamen anni exemplaribus deesse, ab aliis *) obseruatum est.) — *Dionis* oratt. LXXX. lat. interprete *Thoma Naogeorgo*, Basil. 1555. fol. — LXXX. oratt. graece, cum Naogeorgi versione, e recensione atque emendatione et cum animaduerss. atque coniectaneis *Fed. Morelli*, codd. aliisque subsidiis vsi, vna cum Philostrati Dione, Photii excerptis et Synesii censura ac diatriba Is. Casauboni, Paris. ex offic. Claudii Morelli, 1604. nouoque tantum titulo, a. 1623. fol. — Nouam editio-

*) V. Annales de l'Imprimerie des Aldes, par *Ant. Aug. Renouard*, tom. I. Paris. 1803. 8. p. 267.

editionem *Jo. Jac. Reiske* ante obitum suum pararat; quam post illius mortem eius coniux prodire iussit: *Dionis Chrysostomi oratt.* ex recens. *Jo. Jac. Reiske* *), cum eiusdem aliorumque animaduersionibus etc. Lipsiae, impensis viduae Reiskii, 1784. mai. 8. II. voll. et, folio primo tantum mutato, 1798. — Sospitatorem tamen aptumque interpretem, qui aliorum quoque VV. DD. emendationes atque interpretationes consulat in vsumque conuertat, adhuc exspectat Dio Chrysostomus. Quaedam oratt. sunt separatim editae, ex. gr. *Oratt. IV. de regno*, graece, cum notis breuibus, a *Jo. Caselio*, Rostoch. 1584. 8. — *Oratio de Ilio non capto*, gr. et lat. cum interpretatione et scholiis *Laur. Rhodomanni* et praefat. Caselii, ibid. 1585. 8. et ad Q. Calabri Paralipomena, Hanov. a. 1604. 8. p. 134. Lugd. Bat. 1706. 8. — *Oratio de Homero*, gr. cum Homero, edit. Florent. 1488. fol. et cum notis *Jo. Dauies*, praemissa Opp. Homeri a *Jos. Barnesio* editis, tom. I. p. 124. — Isocratis, Demetrii Cydone et Michi Glycae aliquot epistolae, nec non *Dionis Chrysostomi oratio περὶ λόγου ἀσκήσεως*, — edidit et animaduerss. adiecit *C. F. Matthaei*, Mosquae et Lips. 1776. 8. — XIII. oratt. germanice vertit *Ernestina Christina Reiske*, in libro inscripto, *Hellas*, Mitav. 1778. 8. p. 1 sqq. — *Gilb. Wakefield* quaedam *Dionis Chrysostomi* in linguam anglicam transtulit, notasque criticas atque exegeticas addidit, Londini 1800. 8.

21. *Theodosius*, Tripolitanus, vel Tripolites, insignis mathematicus, cuius aetatem *Hamberger* in

*) Idem *Reiske* antea in tomo III. voluminis IX. Obseruatt. miscell. Amstel. p. 375 sqq. animaduerss. criticas ad orationem XXXIII. scripserat; quas vero posthaec ipse repudiauit, et perfectiora dedit, omnesque Dionis oratt. critice pertractauit in primo vol. Animaduerss. ad graecos auctores, Lips. 1757. 8.

in *Zuverläss. Nachricht.* tom. II. p. 323. adsignat a. Ch. 150. *Saxius* autem in Onomast. lit. I. p. 281. (quem vide,) circ. a. Ch. 97 sq. circa Nervae et Traiani tempora eum floruisse suspicatur. *Libri III. Sphaericorum*, qui hodie graece et lat. formulis typogr. sunt descripti, editi sunt gr. et lat. per *Jo. Penam*, Paris. 1558. 4. et (per *Jos. Hunt*) Oxon. 1707. 8. — Latine autem versi tantum leguntur, (graece scripti adhuc delitescunt in bibliothecis,) *de diebus ac noctibus* libri II. et *de habitationibus* liber.

22. *Menelaus*, Alexandrinus, mathematicus, floruit circ. a. Chr. 98. Eius libros III. *Sphaericorum* ex arabica versione in linguam latinam transtulisse *Marinus Mersennus* dicitur, (num vero ex arabico versi sint, dubium aliis videtur,) et in Synopsi mathematica, Paris. 1644. 4. p. 205 sq. edidit.

23. *Rufus*, Ephesius, medicus, dogmaticorum sectae addictus, celebris, cuius merita et peritiam rei botanicae, rei anatomicae et medicinae practicae laudat Hallerus in suis bibliothecis, sub Traiano imperatore circ. a. Ch. 99. In libris, qui tantum supersunt, 1) de vesicae renumque adfectibus, lib. I. extrema parte mutilo; 2) de purgantibus medicamentis, fragment.; 3) de corporis humani adpellationibus, libris III. usus est dictione attica, simplici, et concisa. Princeps illorum editio prodiit gr. Paris. apud Andr. Turnebum, (curante *Jac. Goupylo*,) 1554. 8. cum quibusdam lectt. variis. Eadem editio prodiit eodem anno, cum *Aretaeo*, eadem forma et eod. editore, *Jac. Goupylo*. — graece ex rec. Goupyli, et cum versione Junii Paulli Crassi et Goupyli latina, edente *Guil. Clinch*, qui dissertat. de auctore eiusque scriptis etc. adiecit, Londini 1726. 4. — Carmen graecum *de virtutibus herbarum deo alicui consecratarum*, quod cum Dioscoride

Aldus

Aldus gr. Venet. 1518. 4. et Fabricius cum versione et notis D. *Jo. Rendtorfii*, in B. Gr. libro III. cap. 26. p. 629 sqq. vol. II. edit. vet. (ego vero in noua edit. vol. IV. cap. 29. p. 360. vbi de auctore illius quaedam monui, carmen ipsum in volumen supplementorum me coniecturum promisi,) ediderunt, alii Rufo nostro, alii aliis tribuunt.

24. *Plutarchus*, Chaeronensis, Philosophus Platonicus, aut potius eclecticus, isque sobrius, quamquam prudens lector non omnes eius opiniones, nec omnia eius iudicia philosophica, vti non omnem eius enarrationem fabularumque commemorationem probabit. Natus est a. V. C. 803. an. Chr. 50. denatus a. Chr. 120. siue secundum alios a. C. 135. Romae postquam aliquamdiu docuerat philosophiam, et linguae latinae scientiam, licet mediocrem, sibi parauerat, (hinc in antiquitatibus Romanorum non raro lapsus fuisse arguitur,) a Traiano consularibus ornamentis auctus et Illyrio praepositus, atque ab Hadriano, cuius praeceptor fuit, Graeciae procurator constitutus est; admodum vero senex Apollinis sacerdotio functus est et in patria vita decessit. Permulta scripsit; sed ad nostram aetatem peruenerunt CXXV. opuscula *), e quibus elucent magna subtilitas et foecunditas ingenii, verus philosophiae et virtutis amor, mira rerum variarum et antiquitatis scientia et tanta rerum diuinarum humanarumque doctrina, vt nonnulli VV. DD. ad immodicam Plutarchi

*) Haec latine indicauit *Lamprias*, siue quisquis auctor fuerit, in epistola, graece scripta, de scriptis Plutarchi, quam cum versione latina recudi fecit *Fabric.* in B. Gr. vol. V. p. 159 sqq. vbi varias lectt. cod. Veneti subieci. Ipse Fabric. ib. per totum caput XIII. de Plutarcho a p. 153. vitam eius scriptaque, horumque edd. et versiones aliaque copiose persequitur.

tarchi laudationem ac venerationem abriperentur. Atque Plutarchus, quod tam diffusa scientia poetarum diuersorumque scriptorum imbutus, a recenti eaque varia lectione ad scribendum saepe accessit, a suauitate, elegantia et naturali pulchritudine veterum saepius discessit, atque vsus est scribendi genere duriusculo, inaequali, hinc inde florido et maculoso, ideoque etiam obscuro atque impedito. Quaedam vitia a patria quoque sua et aetatis labe sibi contraxisse videtur. Omnes, qui supersunt, libri dispescuntur in duas classes: quarum prior continet *Vitas parallelas* XLIV. *); posterior autem *Moralia*. Fuerunt tamen viri docti, qui ei plura scripta abiudicarent; contra haud defuerunt, qui illi ea, quae suppositítia habebantur, vindicarent. Praeter vitas parallelas quaedam tantum opuscula commemorabo: n. de liberis educandis opusculum, quod etiam nonnulli VV. DD. non Plutarchi, sed hominis inepti et ieiuni esse censent, (v. *Wyttenbachii* iudicium in *Beckii* Actis Seminarii — Lips. vol. I. p. 368.) nec a pueris, sed a parentibus legendum, neque eius interpretatio vtilis aptaque est pubi scholasticae; de ratione audiendorum poëtarum; quomodo adulator ab amico internosci possit; librum de sera numinis vindicta; quomodo audiendi sint, qui recta praecipiunt; conuiuium septem sapientum; conuiualium quaestionum libr. IX.; quaestiones romanas; de Iside et Osiride; de garrulitate; de genio Socratis; de placitis philosophorum physicis; apo-

*) De his v. *Jo. Frid. Schaarschmidt* progr. Quid Plutarchus vitis illustrium virorum comparandis spectauerit, quaestio I. Schneeberg. 1808. 8. Omnes illas vitas scriptas a Plutarcho et plenas esse, it probatum etc. Sed conf. *Neue Leipz. L. Z.* 1808. nr. 90. — Quaestio II. Schneeberg. 1810. 8. Add. *Heeren* recitation. s. commentat. I. de fontibus et auctoritate parallelarum, cuius summam leges in Gotting. ephemer. litter. a. 1810. nr. 202. p. 2009 sqq.

apophthegmata regum et imperatorum, vt multa alia praetermittam. In quanta autem auctoritate omni aetate, praesertim a renatis litteris, Plutarchi fuerint scripta, patet ex innumera quasi copia codd. msstor. atque editionum, praecipue nonnullorum opusculorum; et tamen contextus graecus in scriptis potissimum moralibus nondum satis emendatus est. Ego vero in commemoratione potiorum, in primis recentiorum editionum h. l. acquiescam. Antea vero, quam graecus textus prelo exiit, versiones vitarum aliorumque Plutarchi opusculorum *latine* factae in lucem saepe prodierunt. Principem tantum nominare iuuat: Vitae parallelae, a variis latine versae, et a *J. A. Campano* collectae et editae, Romae, sine anni nota, (probabiliter a. 1470.) in folio magno, II. voll. — *Graece* primum lucem adspexit: Κέβητος πίναξ — Πλουτάρχου περὶ παίδων ἀγωγῆς· Ξενοφῶντος Ἱέρων· sine l. et a. (Romae aut Venetiis, saec. XV. exeunte, aut XVI. auspicante,) in 8. — Junctim prodierunt primum *Opuscula* (moralia) LXXXXII. gr. cura *Demetrii Ducae, Cretensis*, Venetiis in aedibus Aldi et Andr. Asulani soceri, 1509. fol. Edition. *Vitarum parallelarum* tres constituuntur classes, vnde reliquae fluxerunt, *Juntina*, at multis mendis obsita, Florent. 1517. fol. addito Isocratis Euagora, et Agesilao: (ordo differt ab eo, qui postea est mutatus:) *Aldina*, moderante forsan eam Marco Musuro, qui textum e codd. locis multis dedit emendatiorem, a multisque vitiis Juntinae ed. typographicis liberauit, nec pauca tamen loca sana integraque perperam mutauit, 1519. fol. graece, et *Stephan.* — *Vitae*, gr. cum praefat. Simon. Grynaei, Basil. ap. Cratandr. et Jo. Bebel. 1533. fol. — *Moralia*, gr. apud Hier. Froben. 1542. fol. et ex *Xylandri* recensione, ib. 1574. fol. editio critica egregiaque, quae multis locis bene disce-

discedit ab ed. Stephan. *Henr.* autem *Stephanus Plutarchi* Opera omnia edidit (Geneuae) 1572. 8. XIII. voll. nempe in senis voll. textum gr. multis in locis siue ex libris siue de coniectura bene correctum, in paucis tamen locis potius deprauatum; in senis voll. latinam interpretationem, in vltimo vol. praefationes et adnotatt., indicesque dedit. — Stephanianus contextus maximam partem propagatus est in ed. Francofurt. ap. Wechelii heredes, cum lat. vers. et ad calcem cum Xylandri ac Stephani notis et cum indice variar. lectionum, 1599. fol. II. voll. Priori vol. vitarum additae sunt vitae Galbae et Othonis. — Haec ed. repetita Francofurti in officina Dan. et Dauidis Aubriorum et Clementis Schleichii, gr. et lat. 1620. fol. Additus est *Plutarchi* libellus, quem alii spurium esse iudicant, *de fluminibus*, cum *Maussaci* *) notis et iudicio, (quod criticum quidem, at valde mediocre esse dicitur,) versioneque. Tum repetita haec edit. est gr. et lat. cum notis etc. accessit Plutarchi vita, a *Jo. Rualdo* collecta digestaque, cum eiusdem animaduersionibus ad insignia Plutarchi σφάλματα siue lapsiones LXXII. Lutet. Paris. typis regiis, Paris. 1624. fol. Hanc editionem plerumque sequuti sunt *Augustin. Bryanus*, et, hoc operi immortuo, *Moses du Soul* in splendida nec tamen satis correcta editione: *Plutarchi Chaeron. Vitae parallelae, cum singulis aliquot, gr. et latine. Adduntur variantes lectt. ex Mstis codd. veteres et nouae doctorum virorum notae et emendationes et indices*, Londini 1729. 4. mai. tomi V. **) — *Jo. Jac.*

*) *Maussaci* editio, cum Vibio Sequestre ac Psello de lapidibus, prodierat Tolosae 1615. 8. gr. et. lat. rec. inter *Jo. Hudsoni* Geograph. gr. min. voll. II. Oxon. 1703. 8.

**) De qua cara eaque rara edit. conf. Noua acta eruditorum, Lips. 1733. nr. IX. p. 385 sqq. Atque vol. I. 1729. vol. II. III. IV. 1723. vol. V. 1724. prodierunt.

Jac. Reiske, iam in maxima parte vol. secundi (Lipſ. 1769. 8.) suarum Animaduerſionum ad graecos auctores in Operibus Plutarchi more suo emendandis verſatus, poſtea, a bibliopola Gotth. Theoph. Georgio inuitatus, *Plutarchi Chaer. quae superſunt, omnia, gr. et lat. principibus ex editionibus caſtigauit, virorum doctorum annotationibus inſtruxit*, Lipſ. 1774—1782. 8. XII. voll. quorum duo poſtrema tres tenent indices. Quinque voll. implent vitae cum notis Bryani aliorumque integris; Reiskii autem, (qui in vitis praecipue ex primis editt. et ingenio multa loca emendare ſuſtinuit,) notae ſunt vna cum Palmerii Rualdique animaduerſionibus fini ſubiectae. Morbus diuturnus et mors Reiskium impediuerunt, quominus pari diligentia pertractaret opera philoſophica, quae a volumine VI. edita ſunt cum notis Guil. Xylandri, H. Stephani et J. Jac. Reiskii (ab alio V. D.) textui ſubiectis: vol. X. acceſſ. Philippi Jac. Mauſſaci ad libr. de fluuiis notae, et ad calcem duo Plutarchi fragmm. a Jo. Bapt. Caſp. d'Anſſe de Villoiſon ex cod. Pariſ. edita. — Reiskii editio baſis facta eſt eius, et doctae et commodae, quam curauit graece cum ſuis et variorum adnotationibus, adiectaque lectionis diverſitate, *Jo. Georg. Hutten*, Tubingae 1791—1804. 8. XIV. voll. Vltimo vol. a p. 250. inſerta ſunt fragmenta librorum perditorum Plutarchi: et quibusdam tomis praemiſſae ſunt praefationes de nouis, quae Hutten nactus eſt, ſubſidiis et de nonnullis editt. Vſus quoque interdum eſt *Wyttenbachii* opibus. Illius autem V. D. praeſtantiſſima editio inſcripta eſt: Πλουτάρχου — *τὰ Ἠθικά. Plutarchi Chaer. Moralia*, i. e. Opera, exceptis Vitis, reliqua. Graeca emendauit, notationem emendationum, et latinam Xylandri interpretationem caſtigatam adiunxit, animaduerſiones explicandis rebus ac verbis, item indices copioſos

adiecit

adiecit Dan. Wyttenbach. Oxon. e typographeo Clarendon. tom. I. 1795. — tom. II. 1796. — tom. III. et IV. 1797. — tom. V. 1800. mai. 4. atque X. tom. in mai. 8. et totidem in min. 8. In praefat. vol. I. praemiſſo acute aperteque iudicatur inter alia de codd. msst. editionibus, verſionibus, animaduerſionibus et commentariis. Haec editio ita, vt pretio fieret parabilior, Lipſiae repeti coepta operaque data eſt, vt menda typographica, quae editionem Oxon. plurima obſident, diligenter tollerentur; ſed hucusque demum tom. I. pars I. Lipſ. 1796. et pars II. 1799. 8. prodierunt. — Vitas graece cum obſeruatt. graece ſcriptis *Coray* edere coepit, primique tres tomi prodierunt Pariſ. 1809—1811. mai. 8. qui implent tertium, quartum et quintum voll. Hellenicae bibliothecae. (v. *Beckii* Acta Seminarii — Lipſ. vol. I. p. 466 ſq.) Ad Corayi maxime recenſionem nunc ipſum eduntur Lipſiae elegantibus Tauchnitzii typis, forma minori, curante editionem textumque hic illic ex coniectura refingente *G. H. Schaefero*, cuius editionis priores tomi prodierunt aeſtate a. 1812. — Quaedam opuſcula ſeparatim toties edita ſunt atque illuſtrata, in variasque translata linguas, vt h. l. potiores tantum et recentiores paucis commemorari poſſint. — Notanda eſt critica *Guil. Xylandri* edit. *Moralium*, Baſil. 1574. fol. — Vitae ſelectae parallelae *Plutarchi* graecis marginalibus, cum praefatione editae a *Guil. Chriſtiano Juſto Chryſandro*, Helmſtad. 1747. 8. — Idem edidit Vitam Numae, Rintelii 1753. 8. — *Demoſthenis et Ciceronis vitae parallelae:* Graeca recenſuit, latine reddidit, notis illuſtrauit *Phil. Barton*, Oxon. 1744. mai. 8. — Eaedem vitae receptae ſunt atque illuſtratae in praeclaro libro: Ἐκλογαὶ ἱστορικαί· Selecta principum hiſtoricorum, Herodoti, Thucydidis, Xenophontis, Polybii illuſtres loci. *Plu-*

Plutarchi vitae Demosthenis et Cicer. Delectu, praefatione, adnotatione discipulorum institutioni accommodauit *Dan. Wyttenbach.* Amstel. 1794. 8. — Eaedem separatim editae sunt graece, cum adnotatt. variorum adiectaque lectionis diuersitate et indicibus, opera *Jo. Ge. Hutten,* Tubingae 1795. 8. — Vitae parallelae *Themistoclis* et *Camilli; Alexandri* et *Caesaris,* gr. indice copioso illustratae a *Ludov. Adolph. Baumann,* Halae 1761. 12. — et cum selectis variorum notis, curauit *K. H. Joerdens,* Berol. 1788. 8. — quam edit. recudi fecit et indicem locupletiss. adiecit, *J. H. Ch. Barby,* 1796. (al. 1797.) 8. — *Plutarchi Theseus* et *Romulus, Lycurgus* et *Numa Pompilius,* gr. ex noua recensione, atque cum notis criticis, historicis ac grammaticis, et cum indic. graecitatis ac rerum, *Ern. Henr. Ge. Leopold.* Lips. 1789. mai. 8. — Pari diligentia et sollertia versatus est idem V. D. in recensendis explicandisque aliis vitis: *Plutarchi Marius, Sulla, Lucullus et Sertorius,* Lips. 1795. m. 8. — *Plutarchs Timoleon, Philopoemen, die beyden Gracchen und Brutus, mit kurzen Anmerkungen und einem erklärenden Wörterverzeichniss von G. G. Bredow,* Alton. 1800. m. 8. — Idem easdem vitas germanice vertit, Alton. 1807. m. 8. atque in textu aliquoties alias, ac in edit. gr. receperat, delegit lectiones. — Vtilis est editio: *Plut. vitae parall. Alexandri et Caesaris* cum commentario M. *Frid. Schmieder,* graece, Halae Magdeb. 1804. 8. — *Plutarchi Agesilaus* et Xenophontis Encomium Agesilai. In scholar. vs. edid. not. et ind. illustrav. *Detl. Car. Guil. Baumgarten-Crusius.* Lips. 1812. m. 8. — *Plutarchi Vitae Timoleontis, Gracchorum et Bruti.* Animaduerss. instrux. *Frid. Wilh. Fabrici.* Lips. 1812. m. 8. — In alias linguas frequenter translatae sunt vitae parallelae. Potiores vero aut recen-

tiores

tiores memorare praestat. Inter *gallicas versiones vitarum,* interdum adiunctis *moralibus,* eminent *Jac. Amyoti,* qui Msst. codd. graecos contulit, interpretatio *vitarum,* Paris. 1559. 1565. *) fol. et *moral.* 1575. fol. ac deinceps saepius, atque superiore ac nostro saeculis versio ab Amyoto facta, recusa et emend. cum obss. Abbatis *Brotier* et tabb. aen. Paris. 1783—1785. tom. V. et reliquorum Opp. versio cum notis *Brotier* ac *Vauvilliers,* recognita, correcta auctaque versione variorum opusculorum et fragmentorum ineditorum Plut. Opus prodire coepit Paris. 1801. 8. et constabit XXV. voll. quorum dimidia pars iam prelo exiisse dicitur, curante *E. Clauier.* — Curatior *vitarum* gallica versio facta et saepius edita est ab *Andr. Dacerio* eiusque vxore, cum animaduerss. historicis et criticis, additisque supplementis comparationum deperditarum, Paris. 1695. 12. — rec. ibid. 1721. 4. VIII. voll. — Amstel. 1723. 12. IX. voll. et 1735. 8. aut mai. 12. X. tom. etc. — *Moralium* versio, a *Ricard,* cum animaduerss. Paris. 1783—1795. XVII. tom. in mai. 12. — Eiusd. versio *vitarum* gallica, Paris. 1799 sqq. XII. voll. — *Anglicae* et vitarum et moralium versiones plures factae sunt, ex. gr. *vitarum,* a Dryden et aliis, cum Plutarchi vita, a Dryden confecta, Londini 1683. 8. V. voll. et saepius; recentius, ib. 1727. 8. VIII. voll. et 1749. in 18. IX. voll. — cum notis Dacier. et aliorum, Lond. 1758. 8. — rec. Edinburg. 1758. 1763. 1774.

*) Conf. de auctiore antiqua edit. item de versione italica atque hispanica, de edd. versionis Dacier. ac quibusdam lat. editt. etc. Thesaurum bibliothecal. tom. I. p. 561 sqq. Norimberg. 1738. 4. item de quibusdam edd. gr. atque versionibus Amyoti ac Dacier. *Baumgarten. Nachricht. von merkwürd. Büchern,* tom. VIII. p. 501 sqq.

1774. 12. VI. voll, et Lond. 1770. 12. VIII. voll. — a *Jo. Langhorne* et *Guil. Langhorne* cum notis criticis et historicis, (ex edit. Dacierii mutuis fere sumtis,) Lond. 1770. 8. VI. voll. — rec. 1774. 1778. 8. VI. voll. — *Moralia* anglice a pluribus, n. *Matth. Morgan, Thom. Creech, Guil. Baxtero* aliisque versa, Lond. 1684. 8. V. voll. quarta ed. correctior, ib. 1704. 8. V. voll. quinta, reuisa et emendata, Lond. 1718. 8. V. voll. — Nec paucae versiones vitarum *germanicae* cum notis comparuerunt; quarum recentiores habent auctores M. *Jo. Christoph. Kind* et alios, Lips. 1745 —1754. 8. VIII. tom. — *Gottlob Bened. de Schirach*, Berolin. 1776—1780. 8. VIII. voll. et *Jo. Frid. Sal. Kaltwasser*, Magdeburg. 1799 -1806. 8. X. tom. — Idem *Kaltwasser* vertit *Moralia*, Francof. a. M. 1783—1795. VI. tom. — *Nüscheler* selecta opusc. philosophica, Tiguri 1768—1774. 8. IV. tom. — *Lykurg u. seine Gesetzgebung, übersetzt aus Plutarch, und mit Anmerkungen begleitet von Aug. Wettengel*, Lips. 1811. 8. — Nullum vero Plutarchi opusculum saepius editum, notisque, interdum puerilibus, illustratum atque in alias linguas translatum est, quam id *de educatione aut institutione puerorum*. Vt antiquiores *) omittam, in censum h. l. veniunt edd. graecae, cum versione et scholiis *Francisci Fabricii*, Antwerp. 1663. 8. — ex recensione et cum notis *Olai Hesychii*, gr. et lat. Lips. 1705. 8. — *Plut.* bina opuscula, alterum, de puerorum educatione, in vsum tironum, alterum de ratione audiendi, in vsum prouectiorum, gr. et lat. cum notis haud spernendis, Breslav. 1738. 12. — gr. et germanice

*) Propter insignem raritatem memorabo edit. *Plutarchi tractatus de liberis educandis, Guarino Veronensi interprete*, Parmae, typis Portilii, 1472. 4.

manice cum notis leuioribus *Jo. Casp. Keydel,* Quedlinburg. 1738. 8. — *Plut.* de educat. liber. et *Isocratis* tres oratt. graece cum notis germanic. *Jo. Christ. Clemann.* Hamburg. 1745. 8. — de liberorum educat. et de audiendis poetis, *Isocrat.* tres oratt. *Hesiodi* Opp. et *Theognidis* sententiae a M. *Christoph. Kretzschmar,* gr. cum pleniss. indice, Dresdae et Lips. 1750. 8. ac Lipsiae 1750. 8. — Haud commendanda est ed. M. *Chr. Juncker* gr. et cum duplici versione lat. notisque puerilibus, Lipsiae 1719. et saepius. — Superioribus tam subtilitate critica, quam eruditione multum praestat editio: *Plut.* de liberorum educat. commentarius, cum noua interpretatione lat. et adnotatt. *Christ. Aug. Heumanni:* editionem curauit, Xylandri suasque obseruatt. addidit *Jac. Frid. Heusingerus:* acc. indices locupletissimi, (et sub finem vv. lectt.) Jenae 1749. 8. — Huius edit. notas quidem et indicem maxime contraxit, noua tamen quaedam adtulit ornamenta *A. Kallius* in sua edit. gr. Hauniae et Lips. 1774. 8. — Noua recensio et critica eruditaque editio curata est a *Jo. G. Schneider,* gr. cum notis: acced. bina *Plutarchi* *) et *Marcelli Sidetae* medici fragmenta, Argentor. 1775. 8. — gr. et lat. variorum notas adiecit, suasque animaduerss. immiscuit *Thom. Edwards,* Cantabrig. 1791. 8. — *J. C. G. Bährens* Heusingeri copiis notisque et indice vsus est in sua editione, Halae Saxon. 1790. 8. — Idem *Plut.* libellum *germanice* vertit, notisque instruxit, ibid. 1786. 8. — Nouam edit. curauit M. *Chr. Gottfr. Dan. Stein* cum variis lectt. textui subiectis, et commentario vberrimo. Lips.

*) Bina illa Plut. fragmenta ex cod. Harleiano edidit *Thom. Tyrwhitt,* Lond. 1775. 8. *Schneider* vero illa hic in indice emendauit atque illustrauit.

Lipſ. 1793. 8. — Germanice quoque verterunt libellum *Chr. Guil. Kindleben*, Lemgou. 1779. 8. — nec non M. *Jo. Ge. Steinert* cum adnotatt. ad artem paedagogicam maxime ſpectantibus, Lipſ. 1795. 8. — et anonymus, *(G. Ch. Kellner,)* ſub titulo: *Plut. über die Erziehung, frey überſetzt vom Verf. der Charidion*, Manhem. 1793. 8. — Sed pergendum eſt ad commemorationem quorumdam aliorum librorum *Plut.* editorum. *De ratione audiendorum vel legendorum poëtarum*, gr. et lat. interprete *Hugone Grotio*, et cum *Baſilii* libro ſimilis argumenti: praemittitur Jo. Stobaei florilegio, Pariſ. 1623. 4. — Eosdem libros cum Grotii interpretatione lat. et adnotatt. recudi fecit, atque variantes lectt. notasque adiecit *Jo. Potter*, Oxon. 1694. 8. — cum interpretat. *Hug. Grotii* et notis *Jo. Potteri*, gr. et lat. Glasguae 1753. min. 8. — *Plut. commentar. quomodo adoleſcens poetas audire debeat*, admodum vtilis doctaque eſt edit. e recenſione atque emendat. *J. Tob. Krebſii* cum animaduerſionibus, gr. et lat. ex interpretatione Xylandri, Lipſ. 1746. 8. iterumque ſecundis curis emendata et multis animaduerſionibus nouis illuſtrata, ibid. 1779. mai. 8. — Περὶ δυσωπίας καὶ περὶ τύχης, gr. et lat. cum animaduerſion. Reiskii, Salmaſii et Xylandri. VV. lectt. duorum codd. Moſquenſ. et ſuas animaduerſſ. adiecit *Chriſt. Frid. Matthaei*. Acc. Plut. fragmenta quaedam, Moſquae 1777. 8. Idem V. D. denuo recenſuit ediditque gr. et lat. *Plut. de ſuperſtitione* libell. et *Demoſthenis* orat. funebrem, cum integris notis Reiskii, Sallierii, Taylori, Wolfii et Xylandri, et cum ſuis animaduerſſ. variisque trium codd. msstor. lectt. Moſquae 1778. 8. — *Plut. apoththegmata regum et imperatorum; apophthegm. Laconica; antiqua Lacedaemoniorum inſtituta; apophthegmata Lacaenarum*, gr. et lat. cum notis, (editore *Mich. Maittaire*,)

taire,) Londini 1741. mai. 4. — *Plut.* liber de regum atque imperatorum scite dictis, quae apophthegmata nuncupantur. Recensuit et ornauit *Steph. Pemberton.* Oxon. 1768. mai. 8. — Doctior est et critica editio: *Plut. instituta et excerpta apophthegmata Laconica:* recensuit, animaduerss. (criticis, grammaticis atque exegeticis,) illustrauit indiceque verborum graecorum instruxit *Theoph. Erdmann. Gierig,* (qui in praef. haec opuscula Plutarcho indigna esse censet,) graece, Lips. 1779. 8. — *Christi. Gottlieb Wernsdorf* dedit Specimen nouae Quaestionum gr. editionis in Commentat. I. ad Plutarchi Quaestiones graecas, Helmstad. 1795. 4. Ille pag. 3 sqq. de vi et vsu inscriptionis *Αἴτίων* s. *Αἰτιῶν* copiose docteque disputat, et pag. 15—49. tres priores Quaestiones graecas, graece et lat. ex edit. Reiskiana reddidit, singulasque vberrimis adnotatt. s. excursibus docte explicuit atque illustrauit. — Critica nitidaque editio est: *Plutarchi de Iside et Osiride* liber: graece et anglice. Graeca recensuit, emendauit, commentario auxit — *Samuel Squire.* Access. Xylandri, Baxteri, Marklandi coniecturae et emendatt. Cantabrig. 1744. mai. 8. — Vtilis huc pertinet liber: *Jo. Salom. Semlers Erläuterung der egyptischen Alterthümer durch Ueberſetzung der Schrift Plutarchs von der Iſis und dem Oſiris, und der Nachricht von Egypten aus Herodots zweytem Buch, mit beygefügten Anmerkungen,* Breslav. 1748. mai. 8. — *De animi tranquillitate,* gr. Lips. 1779. 8. — *De sera numinis vindicta,* acc. fragmentum eidem vindicatum ap. Stobaeum, gr. et lat. cum eruditis notis *Dan. Wyttenbach,* Lugd. Bat. 1772. 8. — *De placitis philosophorum libri* V. nouissime bis iique praeclare sunt et emendati et illustrati: 1) gr. latine reddidit, recensuit, adnotatt. (tam criticis quam exegeticis,) variantibus lectt.

lectt., diſſertatt. *) illuſtrauit *Ed. Corſinus*, Florent. 1750. mai. 4. — 2) Eosdem emendatiores edidit et lectionis varietatem adiecit *Chr. Dan. Beckius*, Lipſ. 1787. 8. — *De muſica* libr. *Burette* in Mémoir. de Litterature — des Inſcript. tom. VIII. Pariſ. in aliquot commentatt. curatius explicare atque illuſtrare ſuſtinuit; in ſecunda diſſerit de editt. ac verſionibus Plutarchi librorum et huius opuſculi, denique Plutarchei libelli argumentum ipſum et oeconomiam oſtendit. In tomo autem X. dedit textum graecum, collatis tribus codd. Pariſ. et vett. editionibus, cum verſione ſua gallica et cum criticis hiſtoricisque animaduerſſ. quas in tom. XIII. XV. et XVII. continuauit. — Separatim Pariſ. 1735. 4. — *Plut. de discrimine amici et adulatoris*, gr. cum varietate lect. animaduerſſ. Xylandri aliorumque, et indicem vocc. gr. adiecit *Ch. A. Kriegel*, Lipſ. 1775. 8. — De verſione libell. de discrimine etc. et conuiuii VII. ſapient. gallica cum notis criticis per *La Porte du Theil*, Pariſ. 1772. v. *Philolog. Bibliothek* tom. III. part. 1. Gotting. 1775. 8. p. 26 ſqq. — Opuſculo di Plutarco, come discernere il vero amico dall' adulatore, recato dalla Greca nella Italiana favella, dal *D. L. V. M.* (h. e. Dottore Lodovico Valeriani Malvezzi da Bagnacavallo,) con note, Rom. 1796. 8. — Vtilis eſt liber, praecipue ad artium hiſtoriam: *Plutarchi* ex operibus excerpta, quae ad artes ſpectant: collegit, in capita digeſſit, interpretatione latina et adnotatione inſtruxit *J. F. Facius*. Coburgi 1805. 8. — *De nobilitate* opuſculum, cuius initium *Fabric.* in B. Gr. tom. XII. p. 268 ſqq. vet. edit. cum notis breui-

---

*) In prima diſſ. difficiliora quaedam Plutarchi loca, vel obſcuriora philoſophorum placita vberius explicantur; in altera plurima vett. philoſophorum placita, a Plutarcho memorata, cum recentiorum placitis conferuntur.

breuibus e cod. vulgarat; poftea integrum, a fine tamen deficiens, gr. et lat. cum fuis Fabriciique notis *Jo. Chriftoph. Wolf*, in Anecdotis graecis, tom. IV. Hamburg. 1724. 8. edidit, ac *Wyttenbach* in fuam recepit edit.

25. *Soranus*, Menandri filius, Ephefius, medicus methodicus graecus, artemque medicam primum Alexandriae, dein Romae, imperatoribus Traiano et Hadriano, circ. a. C. 116 fqq. exercuiffe dicitur. Eius librum vnum *de Fracturarum fignis* in Veterum Medicorum graecor. chirurgicis quibusdam defideratis, gr. et lat. edidit *Anton. Cocchius*, Florent. 1754. fol. Eft autem a *Sorano* Ephefio, iuniore, fed incertae aetatis medico, qui vitam Hippocratis, a *Fabric.* in B. Gr. XII. p. 674 fqq. editam, aliaque compofuit, a Pfeudo-Sorano, latino auctore *Ifagoges in artem medendi*, aliisque diftinguendus.

26. *Criton*, medicus graecus, in palatio Traiani clarus. Argumenta librorum IV. *Critonis* Κοσμητικῶν reddidit gr. et lat. *Fabric.* B. Gr. vol. XII. vet. ed. p. 689 fqq. add. eumdem in vol. XIV. p. 132 fq.

27. *Theon*, Smyrnaeus, infignis mathematicus et philofophus Platonicus, fub Traiano et Hadriano, circ. a. C. 117. Scripfit de iis, quae in mathematicis ad Platonis lectionem vtilia effent. Fragmentum, quod fupereft, et in quo de *arithmetica et mufica* agitur, aliudque ex op. *de aftronomia Ifmael Bullialdus* gr. edidit cum verfione latina notisque, Lutet. Parif. 1644. 4.

Diftinguendus eft a *Theone*, mathematico Alexandrino, faeculi IV. ad a. Chr. 390.

28. *Cleomedes*, aftronomus: quando vixerit, in alia omnia eunt VV. DD. (vid. quae notaui ad *Fabr.* B. Gr. IV. p. 38. §. XXII. vbi de Cleomede agitur.) Aliis, vt *Saxio* in Onom. lit. I. p. 294. videtur circ. a. C. 116. floruiffe et antiquior effe

esse Claudio Ptolemaeo; alii, vt *Hamberger.* in *Zuverläss. Nachr.* part. III. p. 97. eius aetatem ad Theodosii II. Aug. tempora, circ. a. Chr. 427. referunt. Reliquit libros II. Κυκλικῆς θεωρίας μετεώρων, *de circulari s. sphaerica inspectione coelestium, siue de contemplatione orbium coelestium.* Editi sunt cum *Philonis* libr. gr. et lat. *Georgio Valla* *) interprete, post *Aristotelem* de mundo, gr. cum *Guil. Budaei* versione lat. Basil. 1533. 8. Separatim, gr. apud Conr. Neobarium, Paris. 1539. 4. — gr. et lat. (cum Vallae versione,) cum Procli Sphaera, Arato et Dionysii Periegesi: adiectis doctor. virorum adnotatt. a *Marco Hoppero*, Basil. 1547. 8. — auct. ib. 1561. 8. et, vitiose tamen, ib. 1585. 8. — *Meteora,* gr. et lat. a *Roberto Balforeo* ex Ms. cod. — multis mendis repurgata, lat. versa, et perpetuo commentario illustrata, Burdigalae 1605. 4. — Variae lectt. ad Cleomedis librum I. de meteoris in *Chr. Frid. Matthaei* Lectionibus Mosquens. vol. I. Lips. 1779. 8.

29. *Aristides Quinctilianus, Bacchius* et *Alypius,* (ab aliis Alypiis distinguendus,) scriptores musici, Ptolemaeo antiquiores, circ. a Chr. 116. fuisse videntur *Marco Meibomio,* qui illorum libellos, ad artem musicam pertinentes, edidit in Opere inscripto: *Antiquae Musicae auctores septem, gr. et lat. Marc. Meibomius restituit ac notis illustrauit.* Amstelod. ap. Lud. Elzeuir. 1652. 4.

30. *Alcinous,* philosophus Platonicus, eiusdem forsan aetatis, init. saeculi II. Eius *Introductio ad Platonis dogmata* edita graece, at corrupte, cum Apuleio, Venet. ap. Aldum 1551. 8. — Intro-

*) *Vallae* versio lat. *Cleomedis de mundo*, aliorumque Graecorum etc. prodiit Venet. per Anton. de Strata, 1488. et ib. per Simon. Papiensem, dictum Beuilaquam, 1498. fol.

— Introductio et alia, Paris. gr. 1532. cum Marsilii Ficini versione lat. 1533. 8. — gr. et lat. *Dion. Lambino* interprete, cum eiusd. scholiis, Lutet. 1567. 4. — gr. Paris. 1582. 8. — gr. cum versione Ficini passim interpolata et seorsim exhibita a *Dan. Heinsio*, ad calcem Maximi Tyrii, Lugd. Bat. 1607. 8. Sed in altera edit. 1614. 8. et graecus contextus et latina versio, passim emendatior, iuxta posita sunt. — it. Lugd. Bat. 1630. 8. — Ex hac Heinsii recensione *Alcinous* separatim recusus est gr. et lat. Accedit Platonicorum aliquot syllabus alphabet. (per Jo. Langbaenium et Jo. Fellum,) Oxon. 1667. 8. — *Alcinoi* Introductio addita quoque est a *Fischero* edit. III. Platonis dialogorum, Euthyphronis etc. Lips. 1783. 8. — Gallice versa est Alcinoi Introductio a *J. J. Combes-Dounous*, Paris. 1800. (an. VIII.) 8.

31. *Fauorinus*, Arelatensis, Gallus, Hermaphroditus, Sophista, philosophus Platonicus, neque tamen a secta Pyrrhonia alienus, temporibus Traiani et Hadriani. Romae propter oris et orationis suauitatem et corporis eloquentiam magna floruit docuitque auctoritate. Multa, quae a veteribus frequenter laudantur, sed interierunt, scripserat. V. *Imman. Frid. Gregorii* II. commentatt. de *Fauorino*, Arelatensi philosopho, graecae romanaeque dictionis exemplari, Laub. 1755. 4.

Callistratum, Sophistam, Ecphraseων scriptorem, huic quoque tempori, sub Hadriano, a. Chr. 117. accensendum esse suspicatur *Saxius* in Onom. I. p. 295. Contra *Heynius* in Opusculis academic. vol. V. Gottingae 1802. m. 8. p. 198. eum seriorem Philostratis fuisse indicat. V. infra ad §. 69. de vtroque Philostrato.

32. *Ael. Hadrianus*, imperator, variorum epigrammatum auctor, litterarum et doctorum hominum amans. *Fabric.* in B. Gr. vol. XII. vet. edit. p. 516 sqq. reddidit Hadriani Responsa et rescri-

rescripta gr. cum notis Goldasti, atque cum latina vetere Dosithei versione, et in vol. XIV. p. 557 sqq. Altercation. Hadriani Aug. et Epicteti philosophi, lat. ex *Frid. Lindenbrogii* editione (Hamburgi 1615. 12. conf. not. *bb.* in *Fabr.* B. Gr. I. p. 867.) — Eius epigrammata typis repetenda curauit *Brunck* in Analect. vett. poet. graec. vol. II. p. 285 sq.

33. *Secundus, Atheniensis*, philosophus Pythagoreus et sophista, floruit in aula Hadriani circ. a. Ch. 123. praeceptor Herodis Attici. Eius, et *Demophili* ac *Democratis*, veterum philosophorum, *Sententias morales* e codd. primus edidit, adiectis *Secundi* philosophi Responsis ad interrogata Hadriani ex Vincentio Bellouacensi, Spec. hist. lib. X. cap. 71. *Lucas Holstenius*, Romae 1638. 12. rec. Lugd. Batav. 1639. 12. — tum in Opusculis mythologicis, ethicis et physicis, iunctim editis a *Tho. Guleo*, Cantabrig. 1670. 8. et Amstel. 1688. 8. Easdem sententias, cum vita *Secundi*, antea non edita, ex apographo Gudiano cod. Medicei, vulgauit *Jo. Ad. Schier*, Lips. 1754. 8. *Fabric.* in B. Gr. vol. XIII. p. 564 sqq. reddidit *Secundi* 1) sententias gr. et lat. ex edit. Luc. Holstenii, collata cum MS. Gudiano; 2) eiusd. Responsa ad interrogata Hadriani, lat. et 3) eiusdem sententias s. Quaestiones problematum, scriptas ad Hadrian. imper. ex *Casp. Barthii* Aduersar. lib. XI. cap. 17. lat.

34. *Apollodorus*, Damascenus, architectus celebris, floruit sub Traiano, inprimis sub Hadriano imp. a quo relegatus et dein interfectus est. Ad Hadrianum scripsit Πολιορκητικὰ, siue *de machinis obsidionalibus* librum, qui exstat in *veterum mathematicorum* collect. Theuenotiana, Paris. 1693. fol. p. 13—48.

35. *Ptolemaeus*, Hephaestionis filius, cognomine *Chennus*, Grammaticus Alexandrinus, clarus

Z Traiani

Traiani et Hadriani temporibus. Ex eius septem libris περὶ τῆς εἰς πολυμάθειαν καινῆς ἱστορίας, *novae ad variam eruditionem historiae*, Photius in cod. CXC. ampla nobis seruauit excerpta: quae inseruit *Th. Gale* Historiae poëticae scriptoribus antiquis Paris. 1675. 8. p. 303 sqq. gr. et lat. cum *Andr. Schotti* scholiis, et interpositis *Hoeschelii* notis: ea cum Conone et Parthenio edidit *L. H. Teucher*, Lips. 1793. 8. iterumque 1803. 8. — Diuersus est *Ptolemaeus Ascalonita*. Scripsit praeter alia librum περὶ διαφορᾶς λέξεων: cuius specimen ex cod. Gudiano euulgauit et de hoc Ptolemaeo egit *Fabric.* in B. Gr. vol. VI. p. 156 sqq.

36. *Flauius Arrianus*, Nicomediensis Bithynus, Epicteti discipulus, philosophus stoicus, dux militaris, et historicus verax atque elegans felixque Xenophontis imitator. Floruit sub Hadriano imp. cui carus fuit, et magnam eruditione nominis famam atque auctoritatem consequutus et dignitatibus atque ciuitate tam Romana, quam Atheniensi ornatus est. Ab Hadriano a. V. C. 134. Cappadociae praefectus, contra Alanos et Massagetas feliciter bellauit. Romae honores senatorios ipsumque consulatum nactus, in patria autem sacerdotio Cereris ac Proserpinae functus est. Multa scripsit, sed plura interierunt, et ad nostram aetatem pervenerunt: 1) *Dissertationum Epicteti libri IV.* qui prior pars librorum VIII. Διατριβῶν Ἐπικτήτου, a Photio cod. 58. memoratarum, fuisse videntur *): 2) *Enchiridion Epicteti*: 3) *de expeditione Alexandri* libri VII. attice scripti: 4) *Indica* siue de rebus indicis liber vnus, ionica exaratus dialecto: falso quidam eum habuerunt librum octauum historiae Alexandri: sectatus autem

---

*) Ex deperditis libris locum Arriani reperit *Heeren* in Stobaei Eclogis physicis.

tem est Arrianus *Nearchum*, Cretensem, Alexandri comitem, cuius reliquias ex Arriano collegit ac tom. I. Geographorum minor. cum Bonauent. Vulcanii interpretatione inseruit Hudson, atque Dodwelli, cui quidem suspectus est *Nearchi* Paraplus *), dissertation. de Arriani Nearcho diss. VI. §. 3 sqq. p. 130 sqq. praemisit; 5) *Epistola ad Hadrianum* imp. in qua *periplus ponti Euxini* a Trapezunte vsque ad Dioscuriada, atque inde ad Bosporum Cimmerium indeque ad Thracium et ipsam Byzantium vrbem: 6) *Periplus maris Erythraei*, quem tamen librum, nonnulli statuunt, ab alio homine esse conscriptum: 7) *de acie instruenda* liber: 8) *Instructio aciei aduersus Alanos;* pars libri de bello aduersus Alanos, ab Arriano gesto, esse videtur: 9) *liber de venatione*, supplens ea, quae in prisci Xenophontis libro de venatione desiderantur. **) — *Dissertationum* princeps editio gr. Venetiis, in aedibus Barthol. Zanetti Casterzagensis etc. 1535. 8. edi-

*) Dodwell putabat, Nearchi paraplum sub postremis Ptolemaeis fictum esse; sed refutatus est a *Sainte-Croix* in Examen critique des anciens Historiens d'Alexandre-le-Grand, ed. II. Paris. 1804. 4. p. 746 sqq. (in not. 4. tamen profitetur, se in ed. I. copiosius examinasse Dodwelli paradoxa.) et saepius de Nearcho, inprimis de Arriano p. 89 sqq. 100 sqq. 240 sqq. 297. 392 sqq. 441. etc. agit iudicatque; et a *Guil. Vincent* in opere: The voyage of *Nearchus* from the Indus to the Euphrates, collected from the original Journal preserved by *Arrian*, and illustrated by authorities ancient and modern; containing an Account of the first Navigation attempted by Europeans in the Indian Ocean. By *William Vincent* etc. London. 1797. 4. (v. *Brüggemann* a Supplement to the View of the English editions etc. p. 67.) Atque *Schmieder* edit. suae: *Arriani* Historia indica, p. 233 sqq. adiecit *Dodwelli* diss. de Arriani Nearcho et *Vincentii* refutation. Dodwell. p. 56. ex anglico in latinum translatam. Add. eius praef. p. VI sqq.

**) *Nenius* in accession. ad Whear relectr. hiemal. p. 106. illum librum *Arriano* cuidam iuniori, Atheniensi, adserit.

tore Victore Trincauello. Haec basis facta est, paucis interdum mutatis, editionum subsequutarum vsque ad Wolfium, qui a. 1561. vulgatam lectionem primus restituit; de cuius edit. atque de editt. *Vptoni* ac *Schweighäuseri* (in Epicteteae philosophiae monumentis tom. I. et II. Lipf. 1799. 8.) et de *Epicteti* Enchirid. v. supra §. 17. de *Epicteto* et §. 54. cap. I. sect. 2. de *Cebete*. — Germanice verterunt *J. G. Schulthefs*: *Arrians Epictet*, Tiguri 1766. 8. etiam in eius *Bibliothek der griechischen Philosophen*, tom. II. nri 1. et melius pulcriusque *S. M. Schulz* cum obseruatt. philosoph. Altonae 1801. et 1803. II. voll. — Libri *de expeditione Alexandri* primum *latine* versi sunt interprete *Carolo Valgulio*, Brixiensi, absque vlla nota, in fol. saec. XVI. tum, interprete *Barthol. Facio*, Pisauri 1508. fol. et saepius. *Graece* autem primum prodierunt, curante *Victore Trincauello*, *Arriani Historiae de ascensu Alexandri*, Venetiis in aedib. Barthol. Zanetti, 1535. 8. — Tum *Arriani de expedit. Alexandri* libr. VIII. gr. cum Barthol. Facii interpretatione latina mendis repurgata per *Nic. Gerbelium*, Basil. 1539. 8. II. voll. Hanc Gerbelii edit. at ope cod. msti multis locis emendatiorem, reddidit, et primus recensuit textum, nouamque adiunxit interpretationem aliaque *Bonauent. Vulcanius*, (Geneuae) exc. Henr. Stephanus, 1575. fol. — *Arriani de exped. Alex. libri VII. eiusdem Indica* ex Bonav. Vulcanii interpretat. *Nicol. Blancardus* e vett. libris recensuit, versionem lat. emendauit, octo libros animaduerss. adiecit, Amstel. 1668. 8. Is vero atrociter et petulanter agitatus est a *Jac. Gronouio* tam in Supplementis lacunarum in Aenea Tactico, Dione Cassio et Arriano, Lugd. Bat. 1675. 12. p. 160 sq. quam in praefatione et notis ad editionem: *Arriani expeditionis Alexandri libr. VII. et historiae*

riae indicae, gr. et cum latina Vulcanii interpretatione suisque animaduersionibus, Lugd. Bat. 1704. fol. in qua quidem multa in contextu gr. praeclare restituit ex Ms. Perusino et quatuor codd. Mediceis, librosque in capita diuisit; sed in animaduersionibus, doctis quidem, Blancardum, Freinshemium aliosque inhumane inficeteque insectatus est, et tamen posteris haud spernendum reliquit spicilegium. — Admodum probabilem illorum editionem *Georg. Raphelius* iam 1709. parauerat, quam demum diu post illius obitum eius gener, *Conr. Arnold. Schmid*, in lucem protulit, cum adnotatt. (criticis Gronouii potioribus suisque historicis atque grammaticis,) et indice gr. locupletissimo: accedunt *Eclogae Photii* ad Arrianum pertinentes, cum lectionibus variantibus *Dav. Hoeschelii*. Amstel. 1757. 8. *Raphel.* *), textum Gronouian. tribus locis mutauit, in notis autem emendationes Gronov. interdum examinauit, et capita in minores diuisit sectiones; atque Curtium contulit. — *Aug. Christian. Borheck* edidit *Arriani Opera*, tom. I. gr. Lemgov. 1792. mai. 8. tom. II. 1810. tom. III. 1811. Sed valde praestat edit. quae noua est recensio, multis locis in textu ex codd. aut coniecturis et aliorum et propriis feliciter emendatis, et inscripta est: *Arriani Nicomed. expeditionis Alexandri libri septem: recensiti et notis* (tam criticis, quam philologicis, historicis, geographicis et antiquariis, vt plurimum propriis, interdum Gronouii, Raphelii et aliorum,) *illustrati a Friderico Schmieder,*

*) Add. *Raphelii* emendationem loci cuiusdam in Arriani historia indica cap. XIII. nr. 6. in Miscellan. obseruatt. Belgicis, vol. IV. tom. II. p. 270 sqq. Amstel. 1734. 8. vbi quoque consilium suae edit. futurae aperuit. Idem edidit Annotationes philolog. in N. T. ex Polybio et *Arriano* collectas, Hamburg. 1715. 8. postea in Belgio recusas.

der, Lipſ. 1798. 8. In praef. bene ſciteque agitur de huius libris Mſstis, editionibus, verſionibus, ſubſidiisque. Idem antea ediderat duo ſpecimina notarum criticarum in Arriani Nicom. de Alexandri M. expedit. libros IV. priores, Halis Magd. 1795. 4. — In linguam *germanicam* contulerunt illos libros *Gebh. Chriſtoph. Lud. Timaeus*, cum animaduerſſ. Lipſ. et Erford. 1765. 8. atque *Aug. Chriſtian. Borheck*, Francof. ad M. tom. I. 1790. tom. II. 1792. 8. Tertius tom. adhuc deſideratur. — in linguam *anglicam* eosd. libros et Indica *J. Rooke* cum notis criticis, geographicis et hiſtoricis, Londin. 1729. 8. II. voll. — in linguam *gallicam P. Chauſſard*, qui alias variasque addidit disquiſitiones, Pariſ. 1802. 8. III. voll. et vol. in 4. tabulas 12 aeneas cum explicatione continens. — *Indicam hiſtoriam*, cum Bonav. Vulcanii interpretat. lat. emendatiore, ſeparatim edidit, recenſuit et illuſtrauit *Frid. Schmieder*, Halis Magdeb. 1798. 8. Ad finem adiectae ſunt *Dodwelli* diſſ. de Nearchi paraplo cum *Vincentii* refutatione, ex anglico ſermone in latinum translata, et mappa geographica. — *Germanice* verterunt *(Ge. Raphelius,)* Hamb. 1710. 8. et elegantius eius gener, *Conr. Arnold. Schmid*, additis *Hannonis* Periplo, et duabus Dodwelli atque de Bougainville commentatt. cum tabulis geographicis et indice geographico atque hiſtorico, Brunsvic. et Guelferb. 1764. mai. 8. — *Periplum ponti Euxini* et *periplum maris Erythraei* cum periplo Hannonis, Plutarcho de fluminibus et montibus, ac Strabonis epitome graece primus edidit *Sigism. Gelenius*, Baſil. ap. Froben. 1533. 4. at textus eſt multis in locis mancus plurimisque mendis deformatus: quare *vtrumque periplum*, a plurimis mendis repurgatum, cum verſione lat. amploque commentario euulgauit *Jo. Guil. Stuckius*, Tigurinus, Geneuae ap. Euſtath. Vignon

(in

(in aliis exemplar. Lugd. ap. Barthol. Vincentium,) 1577. fol. — Vtrumque periplum gr. cum Stuckii versione et tabula ponti chorographica edidit notisque illustrauit *Nic. Blancardus*, vna cum *Arriani* arte tactica, acie contra Alanos, (tunc Peripli sequuntur,) libro de venatione, Epicteti Enchiridio etc. Amstel. 1683. 8. — *Periplum Euxini maris* et *Maeotidis paludis* primus in lucem protulit et illustrauit *Is. Vossius*, Amstel. 1639. 4. eumque recudi fecit cum suis et Vossii notis *Jac. Gronov.* in Geographicis antiquis, Lugd. Bat. 1700. 4. p. 133 sqq. — *Arriani* periplum ponti Euxini et maris Erythraei cum versione J. Guil. Stuckii; *Nearchi* paraplum ex Arriano, interprete Bonav. Vulcanio; Ponti Euxini et Maeotidis paludis periplum, interprete Is. Vossio, *Jo. Hudson* inseruit gr. et lat. cum suis aliorumque adnotatt. tom. I. Geographiae veteris scriptorr. graec. minorum, et praemisit Dodwelli dissertatt. — *Tactica* atque *Instructio aciei aduersus Alanos* ex cod. Mediolan. et *Mauricii artis militaris libri duodecim*, omnia numquam antea publicata: graece primus edit, versione notisque illustrat *Jo. Schefferus*, Vpsaliae 1664. 8. — *De venatione* libr. gr. primus vulgauit et lat. vertit *Luc. Holstenius*, Paris. 1644. 4. — Ex Holstenii et Blancardi editionibus ac Stephani schediasmate *Jo. Car. Zeune* nouam instituit recensionem et explicuit, adiecitque *Xenophontis* opusculis politicis, equestribus et venaticis, Lips. 1778. 8. — Lectiones cod. Paris. in Periplo ponti Euxini cum notis criticis, it. pauca ad *Arrianum* de venatione et periplum maris Erythraei dedit *Frid. Jac. Bastius* in Epistola critica, lat. versa a *Car. Alberto Wiedeburg.* Lipsiae 1809. 8. p. 34 sqq. 82. 105. 178. not. et 227. et p. 3 sqq. multa pari modo de Periplo ponti Euxini et paludis Maeotidis, auctore anonymo. — De Indica historia eiusque fide cri-

tica

tica etc. egit *Anquetil Duperron* in Mémoires des Inscript. etc. tom. XLIX. sect. III. p. 570 sqq.

37. *Artemidorus*, Ephesius: Daldianus autem a Daldia, vrbe Lydiae et loco matris suae natali adpellatur. Quando vixerit, valde dissentiunt vv. docti. Hadriani et Anton. Pii temporibus vixisse videtur *Saxio* in Onomast. lit. I. p. 299. *Reiff* vero in praefat. ad edit. suam p. VI. probatum iuit, Artemidori vitam litterariam non tam in Antonini Pii, quam Antonini philosophi eiusque successoris, Commodi, tempora incidere. Scripsit Ὀνειροκριτικὰ, s. de diuinatione ex somniis iisque interpretandis libros IV. Accedit quintus, continens narrationes somniorum prope centum cum eorum euentibus. Libri quinque primum graece editi sunt ab Aldo, Venet. 1518. 8. — Latine vertit *Janus Cornarius*, Basil. 1539. 8. 1544. 8. Lugd. 1546. 8. — gr. et cum Cornarii versione lat. recudi eos fecit, addiditque notas eruditas *Nic. Rigaltius*, Paris. 1603. 4. — Nouissima, eaque critica auctiorque editio est: *Artemidori Oneirocritica* ex II. codd. msst. Venetis recensuit, emendauit, poliuit, notis instruxit *Nic. Rigaltii* et *Jo. Jac. Reiskii* *) suisque illustrauit, item indices copiosos adiecit *Jo. Gothofr. Reiff*, Saxo. tom. I. II. Lips. 1805. mai. 8. Tertio tomo editor vita nuper defunctus complecti volebat ceteros coniectores, qui in ed. Rigaltiana continentur.

Plures *Artemidoros* antiquiores recenset *Fabric.* V. p. 263 sqq. Inter hos h. l. memorandus est et a superiore diuersus *Artemidorus Ephesius*, Geographus, clarus circ. Olymp. 169. Is libris XI. vniuersam geographiam complexus est: epito-

*) *Reiske* animaduerss. ad Artemidorum scripserat in suis Animaduersion. ad graecos auctores, vol. V. p. 625 sqq. Lips. 1766. 8.

epitomen autem integri operis, nobis temporum iniuria erepti, confecit Marcianus Heracleota, e qua tamen tantum prologus et Ponti, vtriusque Bithyniae et Paphlagoniae periplus supersunt. Conf. Schol. Apoll. Rhodii II. 948. 967. III. 558. IV. 259. Eius fragmenta pleraque collegit ad calcem Marciani *Hudson.* tom. I. Geographor. graec. minorum: duo fragmenta publicauit *van Goens* ad Porphyrium de antro Nymphar. p. 87. et aliud fragmentum de Nilo ex cod. bibl. Monacens. graece primum edidit et latine vertit *Frid. Xauer. Berger* in *Aretini Beyträgen zur Geschichte und Literatur*, a. 1804. part. V. s. mens. Maii p. 49—53.

38. *Gaudentius*, scriptor Musicus, ante Ptolemaeum in priore dimidia saeculi secundi parte, vt videtur, clarus. Eius *Introductionem harmonicam* edidit gr. ac lat. atque illustrauit *Meibomius* cum reliquis Musicis graecis, Amstelod. 1652. 4.

39. *Aelius Dionysius*, Halicarnasseus, Sophista et Musicus sub Hadriano clarus. Scripsit περὶ ἀκλίτων ῥημάτων libr. editum in Cornu copiae s. Hortis Adonidis, Venet. ap. Aldum 1496. fol. Alia, partim probabilia, partim incerta de eo variisque Dionysiis adnotantur in *Fabricii* B. Gr. vol. IV. p. 405. §. XX. et vol. VI. p. 168. ac pag. 364.

40. *Claudius Aelianus*, Tacticus, sub Nerua et Hadriano a. Chr. 130. homo graecus, olim a quibusdam confusus cum Claudio Aeliano, variarum historiarum scriptore, a. Chr. 225. *) Scripsit Τακτικὰ, s. *de instruendis aciebus* libr. ad Hadrianum. Huius libri versio latina saeculis XV. et

*) Vid. *Henr. Vales.* in Emendatt. libr. V. cap. 1. p. 121. et cap. 3. p. 125. ac *Iac. Perizon.* praef. ad Aeliani H. V. stell. 5. pl. 2 sqq. edit. Abrah. Gronov.

et XVI. saepe formulis typographicis descripta fuerat. — *Graeca* editio Aeliani, a *Robortello* seorsim ex tribus Mss. recensita et variis picturis atque imaginibus illustrata; ac separatim Robortelli latina versio, cum translatione latina Theodori Gazae prodiit Venetiis 1552. 4. — Vtramque versionem cum contextu graeco recudi fecit *Conr. Gesnerus*, Tiguri 1556. fol. — Denique Aeliani liber graece cum noua versione et animaduerss. *Sixti Arcerii* editus est, adiectis ex Xenophonte aliisque pugnarum quarumdam descriptionibus, Lugd. Bat. ap. Lud. Elzeuir, 1613. 4. — *Germanice* vertit notisque instruxit *A. H. Baumgärtner*, ediditque primum cum Onosandro, praefixa inscriptione: *Vollständige Sammlung aller Kriegsschriftsteller der Griechen*, Manhem. 1779. 4. deinde separatim, titulo tantum mutato et cum praefat. 1786. 4.

41. *Apollonius*, *Dyscolus* ob austerum vitae genus cognominatus, Alexandrinus; pater Herodiani; quos omnibus prioribus Grammaticis antefert Priscianus in praefat. libr. I. et aliquoties laudat. In summa quidem paupertate vixit, magnum tamen inter grammaticos nomen consequutus est, circa an. Chr. 138. et vlterius sub Hadriano et Antonino Pio imperatt. Sub posteriore Romam venit; postea rediit in patriam, et vixit ac sepultus est in Bruchio Alexandrino. Ex multis eius scriptis, quae typis sunt expressa, supersunt: 1) de *Constructione*, siue *syntaxi partium orationis libri IV.* in editionibus autem graecis imperfecti; 2) *Historiae mirabiles*, haud integrae. — Libri *de constructione* primum prodierunt graece cum Theodori Gazae Introductiuae graecae libris IV. Venet. ap. Aldum 1495. fol. — tum graece, cum *Magno Basilio* de grammatica exercitatione, Florent. in aedib. Phil. Juntae, 1515. 8. — denique ex cod. a *Francisco Porto* et *Sylburgio* passim correcti

recti et suppleti, notationibus aucti et a Porto latine redditi: addita e Procli Chrestomathia grammatica Photii patriarchae CP. electa, ab Andrea Schotto primum edita, latinitate donata et scholiis illustrata — opera *Frider. Sylburgii*, Francof. ap. A. Wecheli heredes, 1590. 4. — *Is. Vossii* Excerpta ex *Apollonii* Dyscoli grammatica, numquam ante edita, cum *Mich. Maittaire* graecae linguae dialectis, edit. *J. F. Reitzii*, Hag. Com. 1738. 8. p. 421 sqq. et *Sturz.* in noua Maittair. libri edit. Lips. et Lond. 1807. 8. quaedam, quae Valcken. ad Theocriti Adoniaz. et Koen ad Greg. Corinthium collegerant et adnotarant, adiecit. At integrum *Apollonii* librum *de pronomine* primum edidit *Emanuel Bekkerus*, in Wolfii ac Buttmanni Museo antiquitatis studiorum, vol. I. fasc. II. Berol. 1811. 8. cum lectt. calci adiectis. — Ex Grammatica inedita loca profert *Koen* in notis ad Gregor. Corinth. de dialectis p. 96. 114. et 161. Plura Bastius in notis ad editionem Lipsiensem Gregorii Corinthii. — *Apollonii historiae mirabiles*: gr. cum versione lat. et adnotatt. *Guil. Xylandri*, et cum *Antonino Liberali* etc. Basil. 1568. 8. — *Historiae commentitiae liber. Jo. Meursius* recensuit, (quaedam de coniectura sua correxit,) syntagma de eius nominis scriptoribus et commentarium addidit. Lugd. Bat. 1620. 4. Haec editio recusa est a *Lamio* in Meursii Opp. tom. VII. et a *Ludov. Henr. Teuchero*, cum notis Guil. Xylandri, Jo. Meursii propriisque, Lips. 1792. 8.

42. *Antonius Polemo*, patria Laodicenus, rhetor et sophista, clarus ante a. Ch. 117. vsque post a. 138. diversus ab aliis, qui multi fuerant, Polemonibus, in magna gratia apud imperatt. Traianum, Hadrianum, a quo coetui musei Alexandrini fuit adscriptus, atque Antoninum Pium. Vixit tamen, et docuit Smyrnae floruitque magna

aucto-

auctoritate tantoque discipulorum et admiratorum numero, vt, hac dignitate nominisque fama elatus, asperos superbosque indueret mores. Atque ipsum eius genus dicendi robusium ac vehemens, at aliquando minus amoenum videtur criticis. Tandem anno aetatis LVI. dolores morbi articularis diutius non ferens, rediit Laodiceam, et vivus in tumulum maiorum descendit, quem claudere iussit, ne ipsum silentem sol adspiceret: atque ita sponte inedia periit. — Exstant duae declamationes s. duo contrarii λόγοι ἐπιτάφιοι de honore et principatu funeris celebrandi, parentum nomine dicti in Cynaegirum et Callimachum, Athenienses, qui in pugna Marathonia fortiter pugnantes ceciderunt. — Illas primus cum Himerii et aliorum quorumdam declamationibus edidit *H. Stephanus*, cum nonnullis fini adiectis adnotatt. 1567. fol. min. — tum graece, Paris. Steph. Prevosteau, 1586. 4. — denique gr. et lat. cum notis *Petrus Possinus*, Tolosae 1637. 8.

43. *Phlegon Trallianus*, Trallibus, Lydiae vrbe, natus, Hadriani Augusti libertus et historicus. Floruit circ. a. C. 138. Certe eum a. Chr. 140. siue Olymp. CCXXIX. 4. euulgasse opus suum de Olympiadibus, viri docti demonstrarunt. — Supersunt 1) *de mirabilibus* liber, initio mutilus; 2) *de longaeuis*, Italis maxime, qui centum et amplius annis vixerunt; 3) *de Olympiis* fragmentum. Haec ex cod. Palatino primus gr. edidit, latine vertit, (quae versio separatim excusa est,) notisque illustrauit *Guil. Xylander*, cum Antigoni et Apollonii Mirabilibus et M. Antonino, Basil. 1568. 8. Deinde ex recensione et cum *Jo. Meursii* notis atque Xylandri versione, Lugd. Bat. 1620. 4. rec. a *Lamio* in tom. VII. Opp. Meursii, atque a *Jac. Gronov.* in tom. VIII. p. 2690. et 2727. Thesauri antiquitt. graec. duo priores libri, fragmentum vero de Olympiis in tom. IX. p. 1289.

p. 1289. — Fragm. de Olympiis, graece, praefixum est Pindari editioni Oxon. 1697. fol. — Nouissima editio est: *Phlegontis opuscula* gr. et lat. ex recensione Jo. Meursii: accesserunt eiusdem et Guil. Xylandri animaduerss. atque *Jo. Meibomii* de longaeuis epistola: iterum edidit, animaduersion. indicesque adiecit *Jo. Ge. Frid. Franzius*, Halae Magdeb. 1775. 8. — Lectt. cod. Paris. cum multis emendationib. et obseruatt. in *Phlegontis* libr. *de rebus mirabilibus* et *de hominibus longaeuis* dedit *Bastius* in epistola critica, lat. versa a *Car. Alb. Wiedeburgio*, Lips. 1809. 8. p. 59 sqq. ac p. 71 sqq. *de ludis Olympicis.*

44. *Tiberius Claudius Atticus Herodes*, Atheniensis, ex pago Marathonio, philosophus et rhetor, floruit gratia Antoninorum Pii ac Philosophi, et Veri impp. Variis igitur iisque amplissimis muneribus functus est, et a. C. 141. Romae fuit consul. Tabe confectus Marathone in patria a. aetatis LXXVI. obiit. Ad nostra tempora tantum peruenit declamatio, non quidem scripta natiua simplicitate atticaque elegantia, sed more sophistarum illius aeui nimis exornata, qua suaderet Thebanis, vt cum Peloponnesiis et Lacedaemoniis societatem inirent contra Archelaum, Macedoniae regem. Suo tamen tempore fama laudeque eloquentiae adeo floruit, vt ab Hadriano *βασιλεὺς λόγων* vocaretur. Illa declamatio graece prodiit cum Lysia aliisque atticis oratoribus Venet. apud Aldum 1513. fol. et Paris. ap. H. Stephan. 1575. fol. Latine vertit et ad calcem Aristidis edidit eam *Guil. Canterus*, Basil. 1566. fol. — tum gr. cum Canteri versione *Janus Gruterus*, ad calcem oratt. Dinarchi, Lycurgi etc. Hanov. 1619. 8. — *Jo. Jac. Reiske* ex sua recensione et cum notis in Oratorum graecor. vol. octauo, Lips. 1773. p. 32 sqq. et *Raphael Fiorillo*, qui *Herodis Attici quae supersunt* edidit et adnotatt. illustrauit: prae-

praefixa est epistola *Chr. G. Heynii* ad auctorem. Lips. 1801. m. 8. Continentur 1) consecratio septi ad pagum *Triopium*, in praediis *Herodis Attici*, cum variis leett. 2) dedicatio statuae Regillae, Herodis vxoris (quam tamen etiam Fiorillo adscripsit *Marcello* *) *Sidetae*, tempore Marci Aurelii florenti,) cum variis lectt. 3) adnotatt. vberiores in duas illas inscriptiones; 4) diatribe in *Herodis Iambographi* (cum Herode Attico confusi a *Fabricio* B. Gr. IX. p. 617. sed in nota *d* animaduerti, iam a *Ruhnkenio* in Historia critica oratorum graec. in nota pag. XCIX sq. fuisse refutatum, eumque sequutus est *Fiorillo* l. c. p. 171.) fragmenta; 5) *Herodis* orat. de republica, cum Reiskii obss. Illam tamen orationem minime ab Herode, sed a sophista quodam anonymo multo seriore esse scriptam, Fiorillo iudicat in praef. p. VI. et ad vitam Herodis p. 12. not. 16. — De *Inscriptionibus* autem, quas vel ipse composuisse, vel ab aliis componendas sibi curasse dicitur, et in monumento, quod sibi suisque heredibus in primis struxit in *Triopio* suo, posuit, et ex quo quatuor nobis inscriptiones innotuere, alii copiose egerunt. Hoc loco sufficiat quosdam citare libros, huc pertinentes: *Cl. Salmasii* duarum inscriptionum veterum Herodis Attici rhetoris et Regillae coniugis honori positarum explicatio, vna cum Dosiadae, Simmiae et Theocriti lusibus, Paris. 1619. 4. p. 11 sqq. et p. 89 sqq. Repetita est haec editio in *Th. Crenii* Museo philol. secundo, Lugd. Bat. 1700. 8. nr. 1. et in eiusd. Museo philologico primo, Lugd. B. 1699. 8. nr. 4. Salmasii notae ad Consecrationem templi atque Casauboniana inscri-

*) Atque ediderunt sub *Marcelli* nomine eam cum prima *Herodis* inscript. *Brunck* in Analectis vett. poet. graec. tom. II. p. 300 sqq. atque *Jacobs* in Anthologia graeca, tom. III. p. 14 sqq.

inscriptionis editio emendata notisque illustrata (1608.). *Salmasii* duarum illarum inscriptionum vett. Herodis explicatio etc. recusa est in *Poleni* Supplementis vtriusque thesauri antiquitatum roman. graecarumque, vol. II. Venet. 1737. fol. p. 609 sqq. — *Mich. Maittaire* notae, magnam partem ex If. Casaubono et Cl. Salmasio excerptae, in illas duas inscriptiones, p. 174 sqq. ad Miscellanea graecorum aliquot scriptorum carmina, Londin. 1722. 4. — Inprimis laudanda est IV. inscriptionum editio: *Iscrizioni Greche Triopee*, ora Borghesiane, con versioni ed osservazioni di *Ennio Quirino Visconti*, Rom. 1794. 4. cum II. tabb. aen. — Conf. Mémoires sur la Vie d'Herode Atticus par *Mr. de Burigny* in Mémoir. de Litterature, tom. XXX. p. 1 sqq.

45. *Appianus, Alexandrinus*, historicus, vtilisque scriptor ad militarem Romanorum disciplinam atque romani imperii incrementa cognoscenda: neque tamen raro exscripsit Polybium et Plutarchum aliosque, tenui scribendi genere vsus. Historiam vero suam secundum gentes et nationes, a Romanis, quos nimium adulatur, deuictas, haud omnino commode composuit. Romae versatus in caussis apud Augustorum tribunalia agendis, et denique inter procuratores imperatorum cooptatus est. Floruit Traiano, Hadriano, et Antonino Pio principibus, et a. Chr. 147. Antonino Pio regnante libros suos edidisse videtur *Saxio* in Onomast. liter. I. p. 306. Teste Photio cod. 57. scripsit historiae Romanae libr. XXIV. quorum dimidiam tantum partem ab iniuria temporis seruatam habemus. Primus latine, at infinitis in locis obscure contorteque vertit Appianum *Petrus Candidus December*, Venetiis per Vindelin. de Spira, 1472. fol. et deinceps ea editio in Italia, Gallia et Germania saepius repetita est. Duabus constat partibus, quarum altera Prooemium Appiani, tum

librum Libycum, Syrium, Parthicum *) et Mithridaticum complectebatur; altera libros V. de bellis ciuilibus cum libro Illyrio et libri Celtici epitome. Candidi tamen interpretatio ad veram lectionem indagandam aliquoties iuuare potest criticum. Primum Appiani reliquiae, tum cognitae, graece, cura *Caroli Stephani*, Lutet. Parif. 1551. fol. in lucem sunt emissae, cum variis lectt. ad voluminis calcem. — Ex Ctesia, Agatharchide, Memnone, excerptae historiae. *Appiani Iberica: item, de Gestis Annibalis.* Omnia nunc primum edita. Cum *Henr. Stephani* castigationibus. Paris. 1557. 8. — Eclogas siue fragmenta, (a Tollio autem praetermissa,) ex IX. prioribus *Appiani* libris, gr. inter Eclogas *de legationibus* ex Polybio aliisque collectas, edidit breuesque adiecit notas *Fuluius Vrsinus*, Antwerp. 1582. 4. — Altera post primam graecam Paris. editionem, eaque hinc inde emendatior et plenior Appiani editio, additis *Ibericis* et *Hannibalicis*, gr. et lat. prodiit cura *Henr. Stephani* cum eius adnotatt. in Appiani librum de rebus a Romanis in Hispania gestis, in libr. de bellis Hannibalicis, in librum, (a Stephano male Appiano tributum,) de rebus romanis adv. Parthos gestis, et in conciones per Appiani libros sparsas, a. 1592. fol. — *Illyrica*, quorum hactenus nonnisi fragmentum exstabat, e cod. Augustano a *Dau. Hoeschelio* graece primum edita, Augustae Vindelic. 1599. 4. — Nouum auctarium siue noua *fragmenta* ex *Appiani* IX. prioribus libris, *Henr. Valesius* ex cod.

*) At libell. *Parthicus* genuinus, ab Appiano scriptus, diu intercidit; contra ille, qui hodie circumfertur, ex Plutarchi vitis Crassi Antoniique consarcinatus, est suppositítius, id quod late demonstrauit *Schweighäuser* in tom. III. edit. p. 905 sqq. et ideo illum seiunxit a reliquis atque in eod. tom. p. 19 sqq. post spicilegium fragmentor. posuit.

cod. Peiresciano, gr. et lat. cum adnotatt. dedit in *Eclogis de virtutibus ac vitiis*, ex Polybio aliisque scriptoribus collectis, Paris. 1634. 4. — Edit. H. Stephan. ad verbum expressam renouavit, notis Stephani suo statim loco substratis, atque paucis aliorum notis adiectis, *Alexand. Tollius*, Amstel. 1670. 8. II. voll. Sed praeter alia omisit ea, quae Fulv. Vrsinus atque Hoeschelius diu antea vulgauerant. — Optima et plenissima ex multisque codd. msstis correcta, libris commodius aptiusque ordinatis, est editio: *Appiani Alexandrini romanarum historiarum quae supersunt*, nouo studio conquisiuit, digessit, ad fidem codd. msst. recensuit, suppleuit, emaculauit, varietatem lectionum adiecit, lat. versionem emendauit, adnotationibus variorum suisque illustrauit, commodis indicibus instruxit *Johann. Schweighäuser* *), Lips. vol. I—III. 1785. 8. — Ex edit. Schweighäus. vt plurimum ducta est, quam graece edidit *Lud. Henr. Teucherus*, vol. I. pars I. II. Lemgov. 1796. — vol. II. pars I. II. ibid. 1797. 8. Adnotatt. et alia in titulo et praefat. promissa adhuc desiderantur. — *Appiani* Hist. bell. ciuil. translata est in linguam *italic.* Rom. II. tom. 1791. et 1792. 4. — in linguam *gallicam* a *J. J. Combes-Dounons*, cum adnotatt. criticis atque historicis, et in praefatione cum notitia Appiani, eius scriptorum horumque codd. msst. editt. et versionum, Paris. 1808. mai. 8. III. tom. — in linguam *germanicam* a *Fr. W. Jonath. Dillenio*, adiectis notis, Francof. ad Moen. 1793. et 1800. 8. II. tom.

*) Idem antea ediderat diss. s. Exercitationes in Appiani Alex. romanas historias, Argentor. 1781. 4. et commentat. historico-criticam de impressis ac msstis historiarum Appiani Alex. codd. Acc. nouae editionis specimen. ibid. 1781. 4. Vtraque recusa est in Schweighäuseri Opusculis academicis, Argentorati, part. II. p. 1 sqq. et p. 97 sqq. a. 1806. 8.

tom. — *Braccii* et *Dolcii* versio, saec. XVI. aliquoties typis expressa, *italica* repetita est, et quidem bellorum externorum, Veronae 1731. ac bell. ciuilium, 1732. 4.

46. *Nicomachus*, e Gerasa, Arabiae vrbe, ortus; hinc *Gerasenus* cognominatur: philosophus Pythagoricus, mathematicus et musicus. Eius aetatem cum *Fabricio*, (in Bibl. gr. vol. V. p. 630. cap. 32.) *Saxius* in Onomast. lit. I. p. 307. ponere malit in a. Chr. circ. 147. *Hamberger.* vero in *Zuverläss. Nachrichten*, II. p. 258. ante a. Chr. 117. sub Traiano imper. — Exstant eius 1) *Arithmeticae institutionum*, siue *introductionis in numerorum disciplinam libri II.* quos graece excudit Christi. Wechel. Paris. 1538. 4. — 2) *Manuale Harmonices* libris II. editum gr. primum e Jos. Scaligeri cod. a *Jo. Meursio* vna cum aliis musicis, Aristoxeno et Alypio, et breuibus notis, Lugd. Bat. 1616. 4. dein emendatius e codd. gr. et lat. a *Marco Meibomio*, inter Antiquae musicae auctores septem, cum notis, Amstelod. 1652. 4. Conf. *Forkel Allgemeine Litteratur der Musik*, p. 44 sq.

47. *Antoninus Liberalis*, Mythographus, fuit Antoninorum aequalis, a. Chr. circ. 147. et siue Pii, siue Marci libertus. Alii, qui eius aetatem referunt ad a. Chr. circ. 50. confundere videntur nostrum Antoninum graecum et *M. Antonium Liberalem*, rhetorem latinum temporum Claudianorum. (v. *Saxii* Onomast. I. p. 308.) Scripsit *transformationum congeriem* siue *narrationes*, *capp.* XXXXI. ex variis scriptoribus collectas. Hinc stilus eius est valde inaequalis et multae immiscentur poeticae dicendi formulae. Res vero lepidas et mire fabulosas, ad intelligendos tamen poetas mythosque antiquissimos cognoscendos scitu frequenter haud inutiles iniucundasque congessit. — Illas narrationes primus ex cod. Palat.

nunc

nunc Parif. cum Parthenio *Guil. Xylander*, gr. et lat. edidiffe dicitur a Fabricio, Bafil. 1568. 8. et correctius eodem anno ibidemque gr. et lat. cum adnotatt. vna cum Phlegonte Tralliano, Antigoni hift. mirab. et M. Antonino de vita fua. Enimuero *Bastius* in epiftola critica, paullo inferius laudata, p. 204 fq. dubitat, id fatis accurate relatum effe, „primum, ait, quia nusquam inveni, *Xylandrum* Parthenium edidiffe; tum quia difficile is creditur, eodem anno 1568. procuraffe duas Antonini Liberalis editiones etc.“ — Separatim pofthaec edidit *Antoninum Liberalem*, notisque paucis iisque ieiunis inftruxit *Abrah. Berkelius*, gr. et lat. Lugd. Bat. 1674. 12. — Huius recenfionem atque correctiones retinuerunt *Thom. Gale* in Hiftoriae poet. fcriptorr. antiq. Parif. 1675. 8. atque *Jo. Ge. Walch*, cum notis Berkelii, ad calcem editionis fuae Phaedri fabularum, Lipf. 1735. 8. — Meliorem et doctiorem editionem debemus *Thomae Munckero*, qui *Antonini* congeriem, gr. et lat. Guil. Xylandro interprete recenfuit et notas adiecit, Amftel. 1675. (quamquam an. 1676. in fronte confpicitur,) 12. — Berkelius autem, arbitratus, multas fibi emendationes a Munckero fublectas effe, fequenti anno, mutato, vt noua videretur editio, titulo, fuam editionem repetiit, et adnotationibus aduerfus Munckerum peracerbis et pueriliter procacibus onerauit et vero infamauit. Contra *Munckerus* in altera fua Mythographorum latin. editione Antoninianas fuas adnotationes placide et moderate vt plurimum defendit a Berkelianis calumniis et conuiciis, et Antoninum Liberal. frequenter explicuit aut illuftrauit. Has Munckeri notas, tam editioni illius fubiectas, quam in notis ad mythographos fparfas, collegit, digeffit, mutauit interdum aut diminuit, fuasque et aliorum ineditas coniecturas adiecit *Henric. Verheyk* in luculenta

sua edit. gr. et lat. (interprete Guil. Xylandro, Lugd. Bat. 1774. 8. Sub finem in Excursu longo separatim egit de dialectis in Antonino Liber. obuiis. Futuris tamen editoribus multa reliquit denuo inuestiganda meliusque explicanda. Neque id praestitit *Ludov. Henr. Teucher*, qui bis edidit *Antonini Liberalis* congeriem: 1) cum notis Guil. Xylandri, Abrah. Berkelii, Th. Munckeri et Henr. Verheykii, (interdum contractis.) Access. *Aesopi* fabulae aliquot, quae in Aesopearum editionibus haud leguntur, et *Babrii* nonnullae (n. illae, quas Tyrwhitt ediderat, et ego recudendas curaui,) graece, Lips. 1791. 8. 2) gr. (ita, vt textum redderet correctum, et interdum certiores criticorum emendationes reciperet,) cum *Gabriae* siue *Ignatii Diaconi* fabulis iambicis tetrastichis et *Babrii* nonnullis, Lips. 1791. 8. — Antonini Liber. loca paene infinita copiose, docte acuteque emendauit explicuitque *Frider. Jac. Bastius* in Epistola critica — super *Antonino Liberali, Parthenio* et *Aristaeneto*. Cum auctoris emendatt. et additamentis msstis e lingua gallica in latinam versa a *Car. Alberto Wiedeburg*, cum tabula aeri incisa, Lips. 1809. 8. pag. 99—204. Add. Append. huius Epistolae locis in Ind. citatis.

48. *Hephaestio*, Grammaticus Alexandrinus, praeceptor Aelii Veri, imperat. Scripsit *Enchiridion de metris et poemate*, libellum a criticis et graecis veteribus et recentioribus laudatum. *Godofr. Hermann* de metris poetarum graecorum et romanorum, libr. III. Lips. 1796. mai. 8. passim ita prouocauit ad Hephaestionis loca, vt interdum verba emendaret, aliquoties autem eum refutaret *). — Primum prodiit graece Florent. apud

*) Idem V. D. nouam Hephaestionis editionem parat, cuius tanquam prodromus Lipsiae 1812. mai. 8. prodiit *Draco Strato-*

apud haered. Phil. Juntae, 1526. 8. — inde emendatius, gr. cum scholiis antiquis, Paris. 1553. 4. ab *Adriano Turnebo*: cuius editionem vt plurimum sequutus est *Jo. Cornel. de Pauw*, et scholia antiqua criticasque animaduerss. adiecit, Traiect. ad Rh. 1726. 4. sed valde exagitatus ac reprehensus a *Doruillio*, (qui ipse multa in textu corrigit loca, maxime comparando edit. Florentinam,) in libro inscripto; Critica vannus in inanes Jo. Corn. Pauonis paleas etc. Amstel. 1737. 8. cap. X. p. 405—543. Jam antea *Ge. d'Arnaud* in Specimine animaduersionum criticar. ad aliquos scriptores graec. etc. Harlingae 1728. 8. capp. XVI sqq. p. 95—158. Pauonis coniecturas frequenter examinauit, nec pauca Hephaestionis loca emendauit, explicuit et notauit.

49. *M. Aurelius Antoninus*, ex antiquissima gente ortus, philosophiae stoicae, quam iuuenis iam imbiberat, amantissimus et sapientissimus doctusque princeps; natus a. C. 121. patre, Annio Vero, mature vita decedente, ab auo Lucio Annio Vero bene educatus est. Postea, iubente Hadriano, a L. Aurelio Pio adoptatus, et imperii designatus successor, mutauit nomen suum *Catilii Seueri*, et nomen *Aelii Aurelii Veri*, denique, quum imperaret, nomen *M. Aurelii Antonini* adsciuit. Quum solus capesseret imperium, grauiter sancteque regnauit, mores ciuium temperauit, omnia bene constituit, et scholas litterasque et horum cultores liberaliter aluit nutriuitque, in Christianos tamen, praeoccupata opinione suaeque philosophiae seueritate deceptus, saeuiit. Quando et quo loco mortuus aut exstinctus

---

Stratonicensis de metris poëticis, e Cod. Paris. nunc primum ab Hermanno editus: acced. *Jo. Tzetzae exegesis in Homeri Iliadem* e Cod. Lipsiensi, cum praefatione et indicibus in ambo Grammaticos.

ctus fuerit, diſſentiunt auctores. Saxius tamen cum aliis VV. DD. ſtatuit, eum a. C. 180. denatum eſſe. — Ad noſtram aetatem peruenerunt duodecim eius libri τῶν εἰς ἑαυτὸν (ſcil. ὑποθηκῶν, *praeceptorum,*) opus fere aureum, in quo quidem non rigidum philoſophiae ſuae ſyſtema expoſuit Antoninus; neque enim in his commentariis omnia Zenonis praecepta integra incorruptaque edixit. Neque a dictionis elegantia et ſuauitate, quam potius a veri ſtudio vitaeque integrae cura laudandi ſunt et commendandi illi libri. Ipſe vero Antoninus in illis nobiliores, quibus animus imbutus quaſi abundabat, ſententias et praecepta, vtcunque in mentem venerint, non vno tempore, nec vna ſerie litteris, in pugillaribus forſan, vti *Joly* contendit, conſignaſſe, et poſtea alii eo, qui nunc exſtat, ordine collegiſſe atque publicaſſe videntur. — Illos commentarios primus in lucem protulit *Guil. Xylander* graece cum lat. verſione, ſeparatim excuſa, in cuius calce haerent breues Xylandri notae, Tiguri, ap. Andr. Gesner. II. voll. 8. Dedicatio tantum, ſcripta Heidelbergae Cal. Oct. a. 1558. anni notam prae ſe fert. Illos tamen libros idem *Xylander* poſtea paullo emendatiores recudi fecit vna cum Phlegonte Tralliano, Apollonio Dyſcolo etc. Baſil. 1568. 8. Poſterior Xylandri editio repetita eſt Argentorati 1590. 8. prior autem, at vitiis aucta, cum *Marino* de Procli vita, gr. et lat. additis notis quibusdam, quae haud tulerunt plauſum criticorum, Lugd. 1626. 8. Editor librum in minores ſectiones primus diuiſit. — Melior editio curata eſt a *Merico Caſaubono*, *) Iſaaci filio, gr.

*) *Mer. Caſaubon.* antea Antonini Commentarios in linguam anglicam tranſtulit, notasque adiecit, Londin. 1634. quam edition. poſt paucos menſes emendatiorem is recudi fecit,

gr. cum latina versione, plurimis locis emendata, et cum eius notis atque emendationibus post textum, cuius libri singuli in certas diuisi sunt sectiones, positis, quas sequuntur Xylandri adnotatt. et auctarium notarum, Londini 1643. 8. — Optime de illis commentariis meruit *Thomas Gataker*, in doctissima plenissimaque editione, in qua, (vt ille in fronte libri profitetur,) libri locis haud paucis repurgati, suppleti, restituti; versione insuper latina noua, lectionibus item variis locisque parallelis ad marginem adiectis, et perpetuo commentario, (docto quidem, at nimis copioso et operoso,) explicati atque illustrati, Cantabrig. 1652. 4. — rec. Londini, 1697. 4. et 1707. 4. Secundae et tertiae editt. accesserunt adnotatt. selectiores *Andr. Dacerii*, latinitate donatae, nec non M. Antonini vita, passim aucta a Georg. Stanhope. Illa Gatakeri edit. repetita est in Operibus criticis Gatakeri, curante *Hermanno Witsio*, Traiecti ad Rh. 1698. fol. — In edit. Oxon. 1680. 12. textus fere est Casaubon. cum Casauboni versione, et additis nonnullis eiusdem et Gatakeri coniecturis. — Textus, a Gatakero constitutus, cum eiusd. versione repetitus est Oxon. 1704. 8. notis Gatakerianis et Casaubonianis in compendium redactis, interdum tamen auctis. — Item Glasguae, 1744. 12. et 1751. 12. — Haud diligenter rec. ad exemplar Oxon. 1704. cura *Christophori Wolle*, praemissa *Jo. Franc. Buddei* introductione ad philosophiam stoicam ex mente M. Antonini, et huius vita obss. criticis illustrata, Lips. 1739. m. 8. Adiectae sunt ex ed. Oxon. *epistolae*, quae Antonino, at parum probabiliter;

---

sit, 1635. 4. Quintae editioni, Londin. 1692. 8. rec. 1694. et 1702. 8. praemissa est Antonini vita, ex gallica Daceriana a *William King* anglice versa.

biliter, tribuuntur. — Ex ead. Gatakeri recensione gr. et lat. cum paucis tam ex secunda Oxon. editione repetitis quam propriis coniecturis commentarios reddidit *Morus*, (qui tamen nomen celauit,) Lipsiae 1775. 8. — *Joann. Petrus de Joly* noua ratione tractauit Antonini commentarios, primum in versione illorum *gallica*, cum notis et variis lectt. Paris. 1770. 8. deinde in edit. graeca inscripta: *Pugillaria imperat. M. A. Antonini*; graece scripta, disiecta membratim, et quantum fieri potuit, restituta pro ratione argumentorum: Sequitur interpretatio Gatakeri, similiter expressa. Paris. 1774. 12. Singula enim placita loco suo hucusque consueto mouit, secundum rerum et argumenti similitudinem suo ingenio abusus in XXXV. sectiones pro lubitu dispescuit, aut potius discerpsit et mutilauit. Sed argumentorum leuitatem bene ostendit V. D. in Biblioth. philol. tom. III. part. V. Gotting. 1776. 8. et in tom. I. part. V. ibid. 1771. p. 238 sqq. versio Joly gallica recensetur atque examinatur. Add. iudicium de Joly conamine et de integritate, inscriptione et ordine librorum *Jo. Matthiae Schulz* in Prolegomenis ad tom. I. edit. suae p. XLVIII sqq. — Ille enim fide multorum codd. e quibus lectionis varietatem excerptam sibi compararat, et vett. editionum nouam textus recensionem instituit et inscripsit editionem: *M. Antonini imperat. commentariorum, quos ipse scripsit, libri duodecim.* Graeca ad codd. Msst. fidem emendauit, notationem varietatis lectionum et interpretationem latinam castigatam adiunxit, — *J. Matthias Schulz*, vol. I. Slesuici 1802. 8. In seq. vol. (quod num lucem adspexerit, equidem nescio,) adiiciet Gatakeri (contractas) aliorumque notas cum suis animaduersionibus indicesque locupletissimos. — Idem iam antea versionem *germanicam* cum historicis ac philosophicis criticisque adnotationibus ediderat,

rat, ibid. 1799. mai. 8. — Praeterea *germanice* verterunt *Jo. Adolph. Hofmann*, Hamburgi 1723. 8. et saepius. Quinta ed. ab anonymo emendata prodiit ibid. 1755. 8. — *J. G. Schulthess*, Tiguri 1779. 8. et in tom. III. eiusd. *Bibliothek der griechischen Philosophen.* — melius *Jo. Guil. Reche*, Francof. ad M. 1797. 8. qui textui subiecit adnotatt. criticas atque exegeticas; adiecit autem commentatt. in quibus dogmata Antonini, in quasdam classes redacta, explicuit et cum aliorum Stoicorum placitis comparauit. — Inter *gallicas* versiones eminet *Daceriana*, Paris. 1691. 12. II. tom. et saepius; nouissime et splendide Paris. ap. Didot, 1801. 4. cum aen. tabb.; quam, mutatione capitum facta, *Joly* 1742. recudi fecit, eaque iterata est Dresdae 1754. 8. Bouillon. 1772. 12. II. tom. — De aliis versionibus, de ipso Antonino, scriptisque, quae ad philosophiam librosque eius interpretandos intelligendosque faciunt, et de quaestione, num edictum illud celebre Ephesinum pro Christianis, ab *Eusebio* H. E. IV. 13. seruatum, nostrum Antoninum, an Antoninum Pium habuerit auctorem, aut an sit suppositum, pluribus agitur in *Fabr.* B. Gr.

50. *Claudius Ptolemaeus*, Pelusiensis Aegyptius; vel potius Ptolemaide Hermeiu in Thebaide ortus, et commoratus est Canobi, haud procul Alexandria sitae; Geographus, Musicus et astronomorum princeps; floruit iam circ. a. Chr. 125. et adhuc a. C. 161. Multa scripsit. Ex iis, quae supersunt, memoranda sunt: 1) *Geographiae libri* VIII. *) Tabulas geographicas delineauit *Agathodaemon*,

*) Conf. *J. G. Hager Geograph. Büchersaal* vol. II. part. IV. nr. 5. p. 284 sqq. et part. V. de Ptolemaeo eiusque libris, inprimis Geographia, et *Conr. Mannert Geographie der Griechen u. Römer*, parte I. edit. sec. Norib. 179.

daemon, mechanicus Alexandrinus, Ptolemaei mentem presse sequutus. 2) *Magnae constructionis* siue *Almagesti* libri XIII. siue demonstrationes de motibus siderum et vniuersae sphaerae coelestis ratione: est primum Astronomiae systema; 3) *Quadripartitum*, siue IV. libri de apotelesmatibus et indiciis astrorum, ad Syrum; 4) *Fructus librorum suorum*, centum aphorismis astrologicis, ad eumdem Syrum; 5) *Recensio chronologica regum* a Nabonassoro Assyriorum, Medorum, Persarum, Graecorum et Romanorum vsque ad Antoninum Pium. *) Qui sequuntur imperatores vsque ad Theodosium M., eos a Theone, Ptolemaei interprete, additos, sed a Christiano quodam postea interpolatos esse, sunt, qui statuant. 6) *De adparentiis et significationibus inerrantium* per vniuersum annum. Eiusmodi quatuor parapegmata inter se diuersa exstant Ptolemaei nomine; sed primum parapegma solum genuinum esse, contendit Fabric.; alii vero etiam illud abnegant Ptolemaeo. 7) *Elementorum harmonicorum* libri III. 8) *De iudicandi facultate et animi principatu* libellus etc. — De *Geographiae* libris et versionibus, quae diu ante edd. graecas et saepius typis sunt expressae, h. l. paucis agere licet. **) Princeps ed. ex versione Jac. Angeli

---

1799. 8. period. III. p. 135 sqq. et part. III. ed. 1792. p. 374. 467. etc. De tabulis geograph. v. *de Murr* in Memorabilibus bibliothecar. publ. Noriberg. etc. parte II. Noriberg. 1788. 8. p. 86 sqq. not.

*) Conf. *J. S. Semler* de illo Canone in: *Sammlung von Erläuterungsschriften zur allgem. Welthistorie*, tom. III. p. 103 sq. Hal. 1750. 4.

**) Praeter *Joann. Weidlerum* in historia astronomiae cap. VII. §. 13. p. 176 sqq. et *Jo. Christoph. Heilbronner* in historia matheseos vniuersae p. 343 sqq. qui passim de commentatoribus, codd. msst. etc. agit, conf. inprimis *Georg. Mer-*

Angeli habetur Vincentiae ab Hermanno Leuilapide Coloniensi impressa, 1475. fol. A nonnullis autem princeps editio nominatur, quae, vti quidem in calce legitur, impressa *Bononiae* opera Dominici de Lapis, — Anno M.CCCCLXII. Alii tamen contendunt, post L. in numero annorum excidisse XX. et sumendum esse annum 1482. Alii aliter sentiunt. — Princeps *gr.* ed. *Geographiae* sine lat. versione et sine tabb. geograph. parata est a *Desiderio Erasmo*, Basil. typis Hier. Frobenii et Nic. Episcopii 1533. 4. *) — rec. Paris. ap. Christ. Wechel, 1546. 4. — *Geogr. libri VIII.* graeco-latini. Latine primum recogniti et emendati, cum tabb. geographicis, ad mentem auctoris restitutis, per *Gerard. Mercatorem*: iam vero ad graeca et lat. exemplaria a *Petro Montano* iterum recogniti, et pluribus locis castigati. Francof. Jodoc. Hondius excudit etc. 1605. fol. Alia exemplaria habent subscriptionem: sumtibus Cornelii Nicolai et Jodoci Hondii, Amsterodami, 1605. sed, folio tantum tituli mutato, vna eademque est editio. Idem dicendum est de editione hucusque optima et plenissima, ex superiore ducta: — cum notis *Ger. Mercatoris*, cum tabb. geographicis et castigatione *Petri Bertii*, (qui adscripsit varias lectt. e cod. Palatino,) 1618. fol. quae modo excusa dicitur Lugduni Bat. typis Is. Elzeuirii, ex cuius officina prodierat illa; modo Francof. ad M. modo Amstelod. sumt. Jodoci Hondii, qui in vtraque vrbe officinam habuit librariam. — Eadem editio inserta est, (separatim tamen quoque vendi solet,) tomo primo operis rari carique, inscripti:

Martini Raidelii comm. critico-litterar. de Claudii Ptolemaei geographia, eiusque codd. tam msst. quam typis expressis, Noribergae 1737. 4.

*) De qua graeca et nonnullis latinis editt. v. *Mannert* l. c. part. I. p. 184 sqq. et p. 191 sqq.

ſcripti; *Theatrum geographiae veteris*, duobus tomis diſtinctum, edente *Bertio*, Beuero. — *Tomus prior*, in quo *Cl. Ptol. Alexandrini Geographiae libri VIII. graece et lat.* Graeca ad codd. Palatinos collata, aucta et emendata ſunt: Latina infinitis locis correcta. — *Tomus poſterior*, in quo *Itinerarium Antonini imper. terreſtre et maritimum* etc. Amſtelod. ex offic. Jodoci Hondii 1618. 1619. fol. mai. — *Cl. Ptolemaei Arabia*, ope cod. MS. vetuſtiſſimi innumeris locis emendata a *Jo. Grauio*, gr. et lat. Londini 1650. 4. — rec. in *Hudſoni* geogr. veteris ſcriptoribus gr. min. tom. III. Oxon. 1712. 8. In eodem tomo ſunt quoque *Cl. Ptolemaei* tabula longitudinis et latitudinis vrbium inſignium, ex vetuſto cod. Barocc. cum variis lectt. duorum aliorum msst. ab *Hudſono* primum eruta, gr. et lat. et *Ptolem.* catalogus fixarum ſtellarum, graece, e Msst. emendatus. — *Magnae conſtructionis* ſiue Almageſti libri XIII. prodierunt graece cum *Theonis Alexandrini* commentariorum libris XI. Baſil. 1538. fol. Ptolemaeum *Simon Grynaeus*, et Theonem *Joach. Camerarius* ediderunt. — Liber I. *Conſtructionis* gr. et lat. editus. Additae explicationes aliquot locorum ab *Eraſmo Reinholdt.* Witteberg. 1549. et 1569. 8. — Liber ſeptimus Syntaxeos Ptolemaei gr. cum verſione gallica Abb. *Montignot*, Argentor. 1787. 4. — Eiusd. libri VII. cap. 1. germanice ex graeca lingua a *Fiſchero*, capp. autem II. III. et IV. a *Bode* ex gallica Montignoti interpretatione, ſed liberius, verſa ſunt in libro: *Cl. Ptolemaeus Beobachtung und Beſchreibung der Geſtirne und der Bewegung der himmliſchen Sphäre. Mit Erläuterungen etc. von J. E. Bode.* Berol. et Stettin. 1795. 8. — De latina *Georgii Trapezuntii* verſione eiusque editt. v. ad *Fabricii* B. Gr. vol. XII. p. 74. not. *cc.* Conf. *Scheibel, Aſtronomiſche Bibliographie*, part. I. p. 78.

p. 78. 103 ſq. etc. *Ludov. Ideler* in: *Hiſtoriſche Unterſuchungen über die aſtronomiſchen Beobachtungen der Alten*, Berol. 1806. m. 8. dedit quaſi commentarium in Ptolemaei Almageſtum et canonem ad rationem chronologiae antiquiſſimae explicandam ope calculi aſtronomici et comparationis atque examinis locorum in vett. auctoribus huc pertinentium. Idem in Additam. p. 293 ſqq. agit de libello Πρόχειροι κανόνες, quos Ptolemaeum habuiſſe auctorem certum eſt. — *Libri quatuor compoſiti* et *fructus librorum ſuorum* ſ. *centum dicta* etc. graece. *Traductio in linguam lat.* librorum *Ptolemaei* et ex aliis praecipuorum aliquot locorum *Joachim. Camerarii.* Conuerſio centum dictor. *Ptolemaei* in latin. *Joviani Pontani.* Annotatiunculae eiusd. Joachimi ad libros priores duos iudiciorum Ptolemaei etc. Norimbergae 1535. 4. Poſtea tam emendatiorem contextum gr. vtriusque operis, quam plane novam latinam interpretationem reddidit *Phil. Melanthon*, Baſileae per Jo. Oporin. 1553. 8. *) — *Recenſio chronologica regum* etc. ſ. canon regnorum in *Joſ. Scaligeri* Iſagoge canonum p. 291. — integrius a *Setho Caluiſio* in Iſagoge chronologica p. 97. — poſtea e *Theonis* Alexandrini, (ſi is fuit auctor,) commentariis Εἰς τοὺς προχείρους κανόνας gr. et lat. (a *Dionyſio Petauio* ad calcem Rationarii temporum: tum a *Jo. Bainbridgio* cum libro Ptolemaei, hypotheſibus planetarum, *Procli* ſphaera etc. gr. et lat. Londini 1620. 4. — Denique lib. gr. et lat. partim cum Mss. editisque collatus, partim e Mss. nunc primum editus cum variis lectt. et notis *Henr. Dodwelli*, adiectis aliis faſtis graecis recentioribus fragmentisque

*) Tam Camerarii quam Melanthonis editt. vberius recenſuit *Frid. Gotthilf Freytag* in Adparatu litterar. tom. III. Lipſ. 1755. 8. p. 721—727.

tisque e *Theonis* et *Heraclii* imp. commentariis in Προχείρους Ptolemaei κανόνας, in adpendice ad Dodwelli diss. Cyprianicas, Oxon. 1684. 8. et cum Cypriano Fellii 1685. fol. Bremae 1690. fol. et Amstel. 1700. fol. — *De adparentiis et significatt. inerrantium stellarum:* partem posteriorem eamque mutilam dedit *Dionysius Petauius* gr. cum sua versione in suo Vranologio, Paris. 1630. fol. p. 71. rec. Antwerp. (vel potius Amstelod.) 1703. fol. — Partem priorem integram e cod. Sauiliano primum graece cum versione latina *Fed. Bonauenturae*, (edita cum notis Vrbini 1592. 4.) in posteriorem vero partem varr. cod. Sauil. lectt. aut supplementa vulgarat *Fabric.* in B. Gr. vol. III. p. 420 sqq. Ego vero in noua edit. vol. V. de Ptolemaeo p. 290. promisi, me, si vita siuerit, in Supplem. tomum esse coniecturum. — *De hypothesibus planetarum liber*, gr. et lat. formisque mathematicis illustratus a *Jo. Bainbridge*, Lond. 1620. 4. — *(Elementorum) Harmonicorum libri III.* ex codd. XI. graece cum sua versione et notis primus publicauit *Jo. Wallisius*, Oxon. 1682. 4. — rec. cum *Porphyrii* in Ptolemaeum commentariis, (haud integris,) et *Man. Bryennii* Harmonica cum Wallisii versione, in *Wallisii* Operibus, tom. III. p. 1 sqq. Oxon. 1699. fol. — *De iudicandi facultate* etc. libellus, gr. cum versione et notis primum editus ab *Ismaele Bullialdo*, Paris. 1663. 4. et cum noua tituli plagella, 1681. 4. — Conf. doctam comment. *Ueber den Ptolemaeus in der Anthologie und den Klaudius Ptolemaeus*, in qua etiam de eius patria et nomine, ab Arabibus scripto etc. critice agitur, in: *Museum der Alterthumswissenschaft*, ed. a *Frid. Aug. Wolf* et *Phil. Buttmann*, tom. II. part. III. Berol. 1810. 8. p. 455 sqq.

51. *Polyaenus*, Macedo gente, rhetor et in foro versatus, circ. a. Ch. 163. auctor *librorum*

octo

octo de strategematis illustrium belli ducum; libri tamen sextus et septimus non integri ad nos peruenerunt. Ex variis scriptoribus collegit praeclara imperatorum et ducum graecorum, romanorum et barbarorum facta; at in historia romana atque exemplis ducum romanorum, forsan ob linguae latinae ignorantiam, parum adcuratus fuit, interdum ieiunus. Tam ob dictionem ornatam, satisque castigatam, tamen hinc inde inaequalem, quam ad perspicienda ducum peritissimorum ingenia atque consilia laudatur. — Primus latine vertit *Justus Vulteius*, Basil. ap. Oporin. 1549. 4. quae ed. repetita est ab eius filio *Hermanno Vulteio*, Lubecae 1601. 4. rec. Francof. 1661. 12. — Graece primus vulgauit *Is. Casaubonus*, cum suis notis, calci textus adiectis, et cum Vulteii versione, a Tornaesio hinc inde interpolata, Lugduni 1589. 12. — Dein multa tam suppleuit quam ex collatione II. codd. item ex Vulteii interpretatione emendauit, gr. et lat. cum suis et Casauboni notis edidit *Pancratius Masuicius*, Lugd. B. 1690. 8. — Masuicianum textum reddidit, interpretationem emendauit et graecum adiecit indicem, *Samuel Mursinna*, Berol. 1756. 8. Suum tamen Aesculapium adhuc exspectat Polyaenus, atque symbolas ad textum corrigendum plures jam critici passim contulerunt. — Nouissima est edit. quam in vsum Graecorum curauit *Coray*: Παρέργων ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης τόμος I. Πολυαίνου etc. Paris. 1809. 8. Conf. *Jen. allg. L. Z.* 1810. nr. 185 sqq. et *Beckii* Acta Seminarii — Lips. vol. I. p. 468. — In linguam *franco-gallicam* translatus est Polyaenus cum Frontino atque notis illustratus Paris. 1739. 12. II. tom. rec. ib. 1743. 12. — in linguam *anglicam* a *R. Shepherd*, Londin. 1793. 4. — in linguam *germanicam* a M. *Jo. Christoph. Kind*, cum notis, Lips. 1750. 8. et melius ab anonymo, cum notis criticis ac

geo-

geographicis, Francof. ad M. tom. I. 1793. et tom. II. 1794. 8. Conf. M. *Ge. Frid. Kronbiegelii* diss. de dictionis Polyaeneae virtutibus et vitiis, Lips. 1770. 4.

52. *Hermogenes*, Tarsensis, rhetor egregius, post a. Ch. 161. *Opus rhetoricum* ab eo compositum iam olim ita erat celebratum, vt plures Graeci in illud commentarentur. Constat autem quinque partibus: olim quidem quatuor tantum partes cognitae et editae fuerunt, et *primam* partem periisse, putabat Fabricius. Sed haec in nonnullis adhuc exstat codd. Msst., ex. gr. in cod. Matritensi XLIII. *) atque inscripta est *Progymnasmata*, et constat XII. capitibus. Atque ex illo cod. eruit eam, in lucem protulit, ex *Prisciano* emendauit notisque eruditis illustrauit *Heeren* in *Bibliothek der alten Litteratur und Kunst*, tom. VIII. et IX. inter inedita. *Priscianus* enim libere verterat Hermogenis progymnasmata suoque de versibus comicis libro subiunxerat, cum epigraphe: *Prisciani grammatici Caesariensis de praeexercitamentis rhetoricae ex Hermogene liber*, in Grammaticis lat. Heliae Putschii p. 1329. — Reliquae partes sunt: 1) Ars rhetorica de partitione statuum et quaestionum oratoriarum; 2) de inventione oratoria libri IV.; 3) de formis oratoriis; 4) Methodus apti et ponderosi generis dicendi. — Graece scripta Hermogenis prodiere cum commentariis graecis Syriani, Sopatri et Marcellini in στάσεις et anonymi Christiani in reliqua, Venet. ap. Aldum inter graecos Rhetoras, 1508. 1509. fol. II. voll. — Ἀφθονίου (gr. recte; vitiose [illegible] autem

---

*) Vid. *Iriart.* in Cat. codd. graecor. p. 154 sqq. In eodem cod. Matrit. sunt *Aphthonii* Progymnasmata in rhetoricam Hermogenis, nec non huius vita, item scholia (Σημειώσεις) in status Hermogenis; expositio eorumdem statuum et alia eiusdem aut commentatorum.

autem latin. *Ausonii)* Sophistae praeludia: *Hermogenis* rhetorica, gr. Florentiae in aedib. Phil. Juntae, 1515. 8. — Ars rhetorica, gr. Paris. ap. Chr. Wechel. 1530. et 1538. 4. et edita a *Jo. Caselio*, Rostoch. 1583. 8. — Noua est recensio et editio emendatior *Aphthonii*, *Hermogenis* et *Dionysii Longini*, qui opera industriaque *Francisci Porti*, *Cretensis*, illustrati atque expoliti gr. sine commentariis ita prodierunt, vt singuli haberent peculiares indices et Longinus peculiarem inscriptionem, Geneuae ap. Jo. Crispinum, 1569. 8. — Cum versione vberioribusque scholis s. praelectionibus *Jo. Sturmii*, separatim adpositis, gr. et lat. edidit eius discipulus, *Joannes Cocinus*, qui nomen suum in dedicatione et praefat. professus est, *Hermogenis* partitiones rhetoricas, Argentor. ap. Rihel. 1570. 8. — de formis oratt. et de ratione tractandae grauitatis occultae, ib. 1571. 8. — Doctrina de statibus caussarum ciuilium curata est a *Chr. Thretio*, ib. 1570. 8. ap. Jobin. — Ars oratoria absolutissima et libri omnes, gr. cum noua versione lat. et commentariis *Gasparis Laurentii*, Coloniae Allobrog. 1614. 8. — *Hermog.* rhetorica cum supplementis *Athanasii*, Prof. in schola Graecorum Veneta, et alia, graece, Venet. ap. Nicol. Glycem, 1799. 4.

53. *Aelius Herodianus*, Alexandrinus, Apollonii Dyscoli filius, Grammaticus. Romam concessit, vbi ap. Marcum Antoninum in magna fuit gratia circ. a. Chr. 163. Multa scripsit, sed haec sunt edita: *Herodiani* de numeris fragmentum, graece, cum *Theod. Gazae* introductione Grammat. libr. IV. Venetiis ap. Aldum, 1495. fol. — Ex scriptis *Herodiani* excerpta de magno verbo, tum deductiones difficulter declinatorum verborum, atque eiusdem de inclinatis et encliticis et coencliticis dictiunculis, gr. in Thesauro, Cornu copiae et Hortis Adonidis, Venet. ap. Aldum,

 1496.

1496. fol. — *Herod.* quaedam de encliticis, gr. post Dictionarium graeco-latin. ibid. 1524. fol. — Fragmentum, gr. et lat. cum notis Petri Jo. Nunnesii, Dau. Hoeschelii, Jo. Corn. de Pauw, cum *Phrynichi* eclogis ed. *J. C. de Pauw*, Traiecti ad Rh. 1739. 4. — A *Jo. Piersono* ad *Moeridis* Atticistae Lexicon atticum, Lugd. Bat. 1759. 8. p. 429 sqq. primum e Ms. editus est gr. cum notis *Ael. Herodiani Philetaerus*, ac p. 454 sqq. fragmentum ἐκ τῶν Ἡρωδιανοῦ, quod quidem cura Pauwii ad Phrynichi calcem typis expressum, sed a Piersono Msstor. ope multis locis emaculatum et tertia fere parte auctum gr. cum eius et Sallieri notis est repetitum. Id autem videtur Piersono fragmentum esse maioris operis, nempe *Ζητουμένων τῶν μερῶν τοῦ λόγου*. *Godofr. Hermann* ad calcem libri de emendanda ratione graecae grammaticae, (Lips. 1801. 8.) p. 301 sqq. e cod. Augustan. dedit fragmentum Herodiani περὶ ἡμαρτημένων λέξεων, quod, Hermannus statuit, esse partem eius libelli, ex quo excerpta habemus Phrynicho et Moeridi adiecta, neque vero id collectum ex Herodiani scriptis, sed partem ipsius Herodianei libelli. Vltimo loco p. 422 sqq. idem ex cod. Augustano graece euulgauit *regulas de prosodia*, et Hermannus in praef. p. XVI. „Libellus hic, ait, videri possit Herodiani esse, e cuius scripto περὶ διχρόνων Brunckius in Lexico Sophocleo v. Φάρος eadem ferme, quae sectione 104. leguntur, adfert. Quamquam verisimilius est, eum cum ex Herodiano, tum ex aliorum scriptis grammaticorum haustum esse.“ *) — *Valckenarius* Ammonio, grammatico, de differentiis etc. p. 193 sqq. subiecit auctoris illi ignoti opusc.

---

*) V. notam *Bastii* in *Schoellii* Répertoire de Littérature Ancienne, T. II. p. 415. vbi omnino de Grammaticorum libellis ab Hermanno illic editis egregie disputatur.

opuſc. περὶ βαρβαρισμοῦ κατὰ πλάτος· id autem eſſe *Aelii Herodiani* noſtri, *Villoiſon* in Anecdotis graecis tom. II. docuit ex cod. Veneto Marc. 512. et p. 175 ſqq. ex illo et 489. cod. excerptas dedit varias lectt. — Idem *Villoiſon* in libro laudato aliquoties e codd. Venetis quaedam Herodiani vel notauit vel eruit. Sic p. 85 ſq. in cod. 483. exſtat *Herodiani* περὶ στίχων τῆς λέξεως opuſculum, cui praemiſſum eſt *Heliae* monachi περὶ τῶν ἐν τοῖς στίχοις παθῶν, quod in multis codd. Pariſ. Plutarcho male tributum eſt; et vtrumque edidit Villoiſ. et p. 86 ſqq. ex cod. 512. primus protulit Herod. opuſculum περὶ σχημάτων. In ſcholiis Homericis Marcianis, (quae poſthaec Villoiſon edidit cum Homeri Iliade,) magnam partem Herodiani Ἰλιακῆς προσῳδίας ſeruatam eſſe, animaduertit idem p. 184. in nota, et epitomen magnae Proſodiae Herodiani, a *Theodoſio* Alexandrino, Grammatico, confectam, latere in cod. Barocciano 175. bibl. Bodleian. idem p. 173. not. obſeruat. Eadem epitome cum prologo eiusdem Theodoſii continetur in cod. regio Matrit. teſte *Iriarto* in Catal. codd. gr. p. 141—144. qui primo inſcriptionem prologi, tum indicem XX librorum vniuerſalis Herodiani prosodiae, dein ſingulorum librorum titulos, principia et fines ex cod. repoſuit.

54. *Claudius Galenus*, qui medicorum omnium poſt Hippocratem princeps et ſyſtematis in medicinali ſcientia conditor habetur ab eruditis, natus eſt Pergami in Aſia, nobili quondam Attalorum regia, a. Chr. 131. patre Nicone, philoſopho, mathematico et architecto, a quo et ipſo eruditus et peritis magiſtris, qui eum artes liberales atque philoſophiam, tum artem ſalutarem docerent, eſt traditus. Poſt obitum patris Smyrnam, Corinthum, inſulam Lesbum, Alexandriam aliasque multas vrbes et prouincias, ad maiores

iores fructus ex consuetudine ac disciplina medicorum atque philosophorum capiendos et ad memorabilia naturae locorumue perscrutanda adiit. In patriam reuertens, ibi Pontificum annuorum iussu curationem gladiatorum suscepit per quinque aut sex annos. His elapsis, Romam et deinceps bis adhuc venit, et felici curatione scientiaque medica non solum plebeiorum atque optimatum, sed etiam Augustorum fauorem gratiamque sibi conciliauit, et apud omnes magnum sibi fecit nomen. Mortuus autem videtur anno aetatis LXX. postremo saeculi secundi post C. n. anno. Fabularum plenissima est historia Galeni. Permulta philosophici, mathematici, et grammatici, potissimum medici argumenti scripsit, quae et merita eius insignia atque inuenta a VV. DD. sunt abunde exposita atque celebrata, et editiones ac versiones cum omnium pluriumue, tum inprimis singulorum librorum, atque interpretes et commentatores excitati *). Ego vero in breui commemoratione paucarum, praecipue graecarum editionum h. l. acquiescam. Quaedam Galeni scripta, quorum textus graecus periit, supersunt tantum in latinis versionibus. Princeps editio graeca est: *Galeni librorum pars prima, altera, tertia, quarta, quinta,* s. V. voll. Venetiis ap. Aldum (annus 1525. ad finem priuilegii Clementis Papae legitur,) fol. min. Quoniam vero foliorum numeri

*) Vide inprimis *Halleri* bibl. botan. libr. I. cap. 51. tom. I. p. 111 sq. de botanicis et pharmaceuticis Galeni scriptis; bibl. anatom. libr. I. §. 59. tom. I. p. 82. de scriptis anatomicis, ac de iis, quae in anatome a Galeno inuenta sunt; in bibl. chirurgica libr. I. §. 39. tom. I. p. 85. de externa, quam fecit, medicina, et de libris, ad eam pertinentibus; et copiosissime de Galeno in bibl. medicinae practicae libr. I. §. 80. tom. I. p. 228—275. atque *Jo. Christian. Gottlieb Ackermann* in *Fabricii* B. Gr. libr. IV. cap. 19. vol. V. p. 377—500.

meri in singulis partibus toties incipiunt, accidit, vt exemplaria manca, nec omnes Galeni libros continentia interdum in bibliothecis prostent. Atque magnam lacunarum partem alii, praesertim Ren. Charterius expleuerunt. Melior, et ex collatis Mss. correctior, ac plenior, neque tamen omnibus numeris absoluta est editio: *Galeni — Opera omnia,* ad fidem complurium et perquam vetustorum exemplarium ita emendata atque restituta, vt nunc primum nata et in lucem edita videri possint; partes quinque, Basil. ap. Andr. Cratandrum 1538. mai. fol. Variis viris doctis partes singulae operum Gal. corrigendae atque restituendae obuenerunt, n. Hieronymo Gemusaeo, Leonh. Fuchsio, et Joach. Camerario. — Sequuta est ed. molis maximae, melior quidem, nec tamen optima: *Hippocratis Coi* et *Claudii Galeni Opera. Renatus Charterius* — plurima interpretatus, vniuersa emendauit, instaurauit, notauit, auxit, secundum distinctas medicinae partes in *tredecim* tomos digessit, et coniunctim graece et latine primus edidit. Lutetiae Paris. 1679. fol. mai. XIII. voll. — *Latinae* editiones prostant permultae, libris Galeni a diuersis interpretibus ex graeca in latinam linguam translatis et in vnum collectis, quarum princeps est studio *Diomedis Bonardi,* Venetiis, 1490. fol. — Collectiones quoque librorum Galeni, at non omnium, exstant, quarum paucarum commemoratio, vt collectiones plures latinas praetermittam, h. l. sufficiat. Libri *Galeni* de methodo medendi et libri II. therapeuticon ad Glauconem, graece, Venet. 1500. fol. mai. — *Galeni* de vrinis liber, nec non de boni et mali succi cibis liber et de hirudinibus, reuulsione, cucurbitula, scarificatione libellus: graece. Lutet. Paris. ap. Sim. Colinaeum, 8. sine anni nota. — Libros *anatomicos* nouem omnium primus latine reddidit

dit *Demetrius Chalcondylas* Atheniensis, cuius versionem *Jac. Carpus;* seu *Jacob. Berengarius Carpensis* primus commisit typis Bononiae 1529. de qua rarissima edit. v. *Morelli* Biblioth. Mstam graecam et lat. tom. I. p. 164 sq. — *Galeni* de elementis secundum Hippocratem libri II. Eiusdem de optima corporis nostri constitutione. Eiusd. de bono habitu, graece. Paris. ap. Sorbonam. 1530. 8. — *Gal.* libri aliquot graeci, partim hactenus non visi, partim a mendis, quibus scatebant, innumeris, ad vetustissimos codd. repurgati et integritati suae restituti, annotatt. illustrati per *Jo. Caium*, Britannum, Basil. ap. Froben. 1544. 4. Insunt liber primus de decretis Hippocratis et Platonis, gr. et lat. interprete Jo. Caio, et quinque alia Galeni opuscula atque fragmentum libri VII. graece. — *Galeni* de septimestri partu: breuis designatio dogmatum Hippocratis. De ptissana: de ossibus libri, graece, emendati per *Jo. Caium*, Basil. ap. Jo. Oporin. 1557. 8. — *Gal.* liber de optimo dicendi genere, et quod optimus medicus idem sit et philosophus, gr. et lat. Basil. 1556. 4. — Posterior liber cum libro: Exhortatio ad discendas bonas artes, studio *Jo. Posselii*, gr. Rostoch. 1591. 4. — gr. cum versione *Erasmi Roterodami*, Paris. 1547. 4. — *Galeni* opuscula varia (IX) a D. *Theod. Goulstono* graece recensita, mendisque quam plurimis repurgata, et in linguam latinam clarius puriusque translata. Accessere ab eodem lectiones variae et annotatt. criticae. Londini, 1640. 4. — De ossibus, gr. et lat. cum notis perpetuis *Casp. Hofmanni*, Francof. ad M. 1630. fol. et gr. ac lat. acced. Vesalii, Syluii, Heneri, Eustachii ad Galeni doctrinam Exercitatt. ex bibliotheca *Jo. van Horne*, Lugd. Bat. 1665. 12. — Libellus, quem ad modum quis animi sui affectus dignoscat et corrigat, gr. et lat. ex interpreta-

pretatione et cum scholiis *Jo. Caselii*, iterum edidit *Jo. Henr. Acker.* Rudolst. 1715. 4. — *Galeni* admonitio ad litteras addiscendas, e rec. et cum notis *Jo. Ge. Guil. Koehleri*, Lipſ. 1778. mai. 8. *) — *Galeni* adhortatio ad artes. Cum sua annotatione et versione D. Erasmi edidit *Abrah. Willet*, Lugd. Bat. 1812. mai. 8. Haud paullo melior editio quam illa Koehleri. — *Gal.* de optimo medico philosopho, gr. et lat. a D. *Kurt Sprengel*, Hal. Saxon. 1788. 8. — *Galens Fieberlehre* von *Kurt Sprengel*, Berol. et Lipſ. 1788. 8. Est libera versio, secundum edit. Camerarii, Basil. 1538. fol. cum adnotatt. — Idem edidit *Briefe über Galens philosoph. System*, in *Beyträgen zur Geschichte der Medicin*, part. I. p. 117 sqq. — *Galen vom Nutzen der Theile des menschlichen Körpers. Aus dem Griechisch. übersetzt und mit Anmerkung. begleitet von Nöldeke.* tom. I. Oldenburg. 1805. 8. — *Galenus vom Aderlassen gegen den Erasistrat, übersetzt und mit Anmerk. versehen von M. v. Sallaba*, Vindob. 1791. 8. — In *Gruneri Bibliothek der griechischen Aerzte* sunt aliquot libri Galeni germanice versi. — Galenus quoque scripserat *explanationem linguarum* h. e. obsoletarum Hippocratis vocum, quod lexicon Hippocraticum primus separatim graece edidit *H. Stephanus* et multo emendatius, quam antea excusum, praefixit *Dictionario medico* etc. Parisſ. 1564. 8. Graece et latine postea prodiit cum inscriptione: *Erotiani, Galeni et Herodoti Glossaria in Hippocratem*, ex recens. H. Stephani. Accesſ. emendationes H. Stephani, Barthol. Eustachii,

*) Conf. Biblioth. critic. Amstel. vol. II. part. II. pag. 98 sqq.

ftachii, Adriani Heringae *) etc. Recensuit, varietatem lectionis ex MSS. codd. Dorvillii **) et Mosquensi addidit, suasque animaduerss. adiecit *Jo. Ge. Frid. Frantzius*, Lips. 1780. 8. — Ad interpretanda, emendanda, illustranda Galeni vel scripta vel diuersa loca multi viri docti tam in singulis libris quam passim in libris criticis operam contulerunt. Sic *Marsilius Cagnatus* in variarum obseruatt. libris IV. Romae, 1587. 8. permultis locis de Galeno, eius libris et locis suam dicit sententiam. — *Chr. Gottfr. Gruner* in progr. edidit Specimen correctionum Galenicarum ab *Casp. Hoffmanno* olim conscriptarum, Jenae 1776. 4. — *Jani Cornarii* coniecturas et emendatt. Galenicas, IV. progrr. Jenae 1788. 1789. 8. et *Jo. Steph. Bernardi* reliquias medico-criticas III. progrr. ib. 1795 — 1796. 8. etc.

Per hanc occasionem faciam mentionem *Asclepiadis Bithyni*, medici, cuius fragmenta edidit, digessit, explicuit et Asclepiadum nomina historiamque exposuit *Chr. Gottl. Gumpert*, Med. Doct. Vimar. 1794. m. 8. Idem scripsit commentat. de Asclepiade Bithyno, Jenae 1794. 4. — Scriptorum de Asclepiade index: diss. praeside *Adam. Mich. Birkholz* defendet auctor *Car. Frid. Burdach*, Lips. 1800. 4. Ex testimoniis veterum efficit, illum natum esse circ. a. V. C. 590. a. 650. summum gloriae gradum adtigisse, et diem obiisse a. V. C. 660. ante C. n. 72. Idem *Burdach* scripsit: *Asclepiades und John Brown, eine Parallele*, Lips. 1800.

55. *Albinus*, philosophus Platonicus, Galeni aequalis videtur fuisse *Saxio* in Onomast. lit. I. p.

*) Is vero *Heringa* in Obseruatt. criticarum libro, Leowardiae 1749. 8. passim multa Galeni loca emendat illustratue.

**) Ex cod. Doruil. confecit *Jo. Steph. Bernardus* collationem Lexici Galeni, editam in Miscellan. obseruatt. criticis nouis, tom. IX. Amstel. 1749. 8. p. 1020 sqq.

Kap. 317. Eius Εἰσαγωγὴν εἰς τοὺς Πλάτωνος διαλόγους cum latina *Jo. Anton. Winkleri* interpretatione *Fabric.* in B. Gr. vol. II. p. 42 sqq. vet. ed. e codice Holstenii primus publicauit: quam quidem, quoniam Fischerus in tertia editione IV. dialogorum, Lips. 1783. 8. p. 125 sqq. eam emendatiorem, gr., omissa tamen versione latina, cum suis et Fabricii adnotationibus recudendam curauit, ego in noua Fabricii edit. vol. III. p. 157. nolui repetere; veterum tamen de Albino Platonico testimonia, a Fabricio collecta, retinui.

56. *Marcellus Sidetes*, ex Side oppido Pamphyliae ortus, Medicus, temporibus Hadriani et Marci Antonini impp. scripsit versibus heroicis Βιβλία ἰατρικὰ s. poema medicum libris XLII. Superest ex eo fragmentum ἰατρικῶν περὶ ἰχθύων, *remediorum ex piscibus*: quod edidit gr. et lat. *Fed. Morellus*, Lutetiae 1591. 8. et graece cum Michael. Plochiri Dramatio etc. ibid. 1598. 8. atque ex apographo Gudiano *Fabricius* graece cum versione sua suisque castigationibus in B. Gr. vol. I. p. 14 sqq. vet. edit. (vbi de Marcello Sideta egit,) reddiderat id correctius, et in vol. XIII. in elencho veterum medicorum p. 315 sqq. iterum de hoc Marcello disputans, metricam Morelli versionem fragmenti latinam. Ego vero id fragm., quoniam Schneiderus gr. omissa versione editioni suae Plutarchi de educ. liber. Argentor. 1775. 8. p. 96 sqq. correctius adiecit atque illustrauit, in noua voluminis I. edit. ad p. 16. omisi. Praeter ea *Jo. Nic. Belin de Ballu* istud suae *Oppiani* editioni, Argentor. 1786. 4. et mai. 8. adiecit.

57. *Alexander Numenius*, rhetor graecus, forte sub Hadriano vel sub M. Aurelio Antonino circ. a. Ch. 172. et antea nominis famam consequutus est. Eius liber περὶ τῶν τῆς διανοίας σχημάτων etc. *de figuris* editus est ab Aldo Manutio

tio inter Rhetoras graecos p. 547. et diligenter emendatus a *Laurentio Norrmanno*, gr. ac lat. Vpsaliae 1690. 8.

Diuersus est a *Numenio*, Apameensi Syro, philosopho Platonico, de quo et aliis *Numeniis* vid. *Fabricii* B. Gr. I. p. 854 sq. in catal. Pythagoricorum, et vol. III. p. 179 sq. in catal. Platonicorum.

58. *Hypsicles*, Alexandrinus, Mathematicus, Isidori discipulus, sub M. Antonino philosopho, circ. a. Chr. 172. aut ante a. 169. Auctor libr. XIV. et XV. Elementorum Euclidis habetur. Libellus eius contra quoddam astronomicum, *Anaphoricus* siue *de adscensionibus signorum coelestium* in Alexandrino climate graece et cum versione lat. *Jac. Mentelii* lucem vidit vna cum Opticis Heliodori ab Erasmo Bartholino. Paris. 1657. 4. (Ab Hambergero in *Zuverläss. Nachr.* part. II. p. 393. citatur illa edit. a. 1680.)

59. *Pausanias*, Caesareensis Cappadox, Herodis Attici discipulus, floruit circa a. Ch. 174. V. C. 927. Grammaticus, Historicus artiumque et monumentorum, a summis veteribus artificibus posteritati traditorum, perscrutator indefessus, et vt plurimum iudex legitimus. Ad omnia autem rite inuestiganda oculisque vsurpanda per Graeciam, Macedoniam, Italiam, magnam Asiae partem vsque ad Jouis Hammonis oraculum iter fecit, et, quae visu notatuque digna, templa, aedificia, insignia, statuas, imagines aliaque ornamenta, festos dies, ludos etc. vbique viderat, ea, vbi Romam migrarat, admodum senex litteris consignauit: praeterea conditionem, situm et historiam ciuitatum populorumque diligenter exposuit. Vtilissimus et iucundissimus est scriptor: quamquam haud negandum est, eum res fabulosas interdum prodidisse, ac saeculi patriaeque et senectutis ipsius vitio abruptum et concisum scribendi

bendi genus atque sententiarum breuitatem plus iusto et praeter consuetudinem veterum praestantiorum atticorum historicorum, quos tamen imitari studebat, saepius amasse. Illorum enim itinerum fructus est *Graeciae descriptio* accurata, τῆς Ἑλλάδος περιήγησις, libr. X. Alia eius scripta interierunt. Princeps edit. est Aldina, graece, 1516. fol. per *Marcum Musurum*, Cretensem. — Latine verterunt *Abraham Loescher*, cod. gr. vsus, Basil. 1550. fol. et *Romulus Amasaeus*, codd. etiam graecis probabiliter vsus, Romae 1547. 8. Florent. 1551. ap. L. Torrentium, fol. etc. — Emendatior est ed. gr. et lat. ex recensione *Guil. Xylandri*, (qui paullo ante obitum eam inchoavit, notasque addidit,) atque *Frid. Sylburgii*, qui eam continuauit et absoluit, magnaque accessione notarum, partim suarum, partim ex libris et multorum doctorum, qui passim aut per occasionem emendarunt Pausaniae loca, commentariis etc. collectarum, locupletauit; addidit dissertat. de grammaticis Pausaniae anomaliis et descriptionem Graeciae e Strabonis epitome, Ptolemaeo ac Plinio, cum suis adnotatt. Francof. 1583. fol. apud heredes Andr. Wechelii. Adiuncta est separatim Amasaei versio, a Frid. Sylburgio plurimis locis emendata. — Illa editio nude repetita est, ita tamen, vt versio latina textui per singulas paginas adderetur, Hanov. typis Wechel. 1613. fol. — Castigatiorem tamen editionem postea curauit *Joach. Kühnius*, gr. et lat. cum suis et Xylandri Sylburgiique animaduersionibus, Lips. 1696. fol. — Nouam recensionem eamque diligentem instituit textumque graecum tam ex codd. Mosquensi et Vindobonensi, quam ex coniecturis suis aliorumque emendauit et explanauit *Jo. Frid. Facius* *), gr.

*) Qui iam antea in IV. doctis prolusionibus ad emendandum et explicandum Pausaniam, (Coburg. 1789—1793. 4.) egre-

gr. tom. I—III. addita in tomo IV. *Rom. Amasaei* interpretatione lat. Lipſ. 1794—1796. 8. — *Germanice* vertit atque obſeruatt. illuſtrauit *Goldhagen*, Berol. et Lipſ. 1766. 8. II. voll. — et in ed. II. emendat. ibid. 1798. et 1799. IV. partt. in tomis II. — *Gallica* verſio *Gedoyni* cum obſſ. et figg. Pariſ. 1731. 4. II. voll. repet. ib. 1733. IV. voll. 8. et auct. Pariſ. 1793. et 1798. IV. voll. 8. laudatur. — Loca, in quibus Pauſanias templa, ſtatuas, atque picturas deſcripſit, in ſingularibus libris anglice verterunt atque expoſuerunt: *Gilbert West* in ſua Pindari verſione, ed. II. Lond. 1753. 8. vol. II. p. 15 ſqq. — anonymus, Shropſhire 1758. 8. — *Uvedale Price*, Londini 1780. 8. ac *Thomas Taylor* Deſcriptionem Graeciae ex Pauſania anglice vertit, et notas tabulasque addidit, Londin. 1793. 8. III. voll. — Haud pauca Pauſaniae loca inſigniora erudite expoſita ſunt atque illuſtrata: e. g. *Heyne Vorleſung über den Kaſten des Cypſelus, ein altes Kunſtwerk zu Olympia mit erhabenen Figuren, nach dem Pauſanias*, Gottingae 1770. 8. Idem V. C. alia Pauſaniae memorabilia erudite illuſtrauit in: *Sammlung antiquariſcher Aufſätze*, Lipſ. 1778. 8. — *Com. de Caylus* dedit explicationem deſcriptionis duarum tabb. Polygnoti ap. Pauſan. in Hiſtoire de l'Acad. de Inſcript. etc. Pariſ. tom. XXVII. p. 34 ſqq. germanice verſam a *Meuſelio* in: *Grafen von Caylus Abhandlungen zur Geſchichte und zur Kunſt, aus dem Franzöſiſchen*, vol. II. Altenb. 1769. p. 243 ſqq. — *L. Voelkel über den groſsen Tempel und die Statüe des Jupiters zu Olym-*

---

egregia futurae editionis ſpecimina dederat. *Clauierius* tamen in *Millin Mag. encyclop.* tom. III. a. 7. p. 29 ſqq. haud omnino adprobat Facii edit. atque in textu gr. emendando verſatus, adhibitis codd. Pariſ., ſpecimina propoſuit ſuarum emendatt. repetit. breuiter in *Beckii* Comm. ſociet. philol. Lipſ. III. 1. p. 140.

Olympia; eine Erläuterung der Beschreibung des Pausanias, Lips. 1794. min. 8. — *Ueber den Tempel und Bildsäule des Jupiters zu Olympia, ein antiquarischer Versuch von Jo. Philipp Siebenkees,* Noriberg. 1795. 8. Vt alia scripta, in quibus Pausaniae loca varia ratione explicantur, praetermittam.

60. *Lucianus,* notione Syrus, vrbe Samosatae, iuxta Euphratis confluentes sita, ortus. Secundum rationes *Reitzii,* qui in sylloge de aetate, vita, scriptisque Luciani praemissa eius edit. Amstelod. tom. I. p. 41 sqq. aut tom. I. p. 56 sqq. ed. Bipont. variorum narrationes et indicia de Luciano collegit suamque addidit sententiam, incidit Luciani aetas intra a. Ch. 122—200. Ab opificio sculpturae transiit ad studia liberalia et primum fuit caussidicus Antiochiae, deinde arti orandi operam dedit, et itinera fecit; postea animum adpulit ad philosophiae studium; tandem sub Marco Antonino actuarius, siue graphiarius et procurator fuit partis Aegypti. Disertus et facundus facetusque scriptor, et acutus fuit philosophus, nulli tamen sectae philosophicae vnice addictus; ingenium autem moresque haeresi Epicuri prae reliquis fauisse videntur. Hinc deorum non magis quam hominum irrisor: neque vero christianus, neque atheus fuit, saltem a pluribus VV. DD. vindicatur a crimine atheismi; lepidus tamen scurra, neque seuerus verecundiae atque pudoris in oratione custos, nec raro sophista habetur. Has virtutes vitiaque ex multis, quae supersunt, eius opusculis abunde cognoscimus. Sunt igitur, (vt quaedam commemoremus,) Somnium siue Gallus; Piscator, qui dialogus est satira in philosophastros suae aetatis; vitarum s. sectarum auctio, in quo dialogo philosophos quosdam risui exponit; de non temere credendo, liber lectu dignissimus; Dialogi marini XV. Dialogi meretricii XV. qui

bus

bus mulierum vitia et lascivi mores perstringuntur; Dialogi deorum XXVI. ridendis Graecorum diis eorumque criminibus exagitandis comparati; Dialogi mortuorum XXX. venusti et ad mores praecipue spectantes; Judicium vocalium, siue ingeniosa fictio actionis litterae Σ contra litteram T; de somnio, siue vita Luciani; Charon siue contemplantes, elegans dialogus et satira, in qua Charon, Mercurio comite, varia contemplatur vana et stulta mortalium, potentum praecipue, consilia et actiones coecas; Hermotimus, siue de secta philosophiae eligenda dialogus; Jupiter confutatus et Jupiter Tragoedus, in quibus dii irridentur; quomodo historia scribenda sit; verae historiae libri II. siue potius fictae narrationes; Menippus siue Necyomantia; Nigrinus siue de philosophi moribus; de morte Peregrini, cynici philosophi, satira in philosophos cynicos et Christianos, de qua et de Luciani consilio diuersa sunt VV. DD. iudicia; et alii libelli. Alii tamen criticis quibusdam visi sunt spurii, ex. gr. Menippus; de dea Syria; Demosthenis laudatio etc. De nullo tamen dialogo eiusque auctore, num Lucianus, an alius fuerit, quam de dialogo, inscripto Φιλόπατρις, seu *qui docetur*, aut *patriae amans*, plures in vtramque partem disputarunt. — Editionum graecarum et latinarum cum graeco contextu, (nam versiones latinas, tam antiquiores, quam recentiores commemorare non vacat,) princeps est *dialogorum* Florentina, (quae quamquam a vitiis typographicis non immunis est, praestare tamen potest codicis msti vicem, iudice *Reitzio* *),) 1496. fol. sine nomine typographi, graece. — *Lucianus* cum Philostra-

*) Qui in praef. ad Lucianum potiores recenset editt. Pleniorem tamen catalogum et editionum et versionum editores Luciani Bipontini tomo I. p. LXV sqq. praemiserunt. Ego vero h. l. potiores et recentiores edd. commemorabo.

lostrato et Callistrato bis prodiit ex Aldina officina Venetiis, primum 1503. sed pessime habitus; dein longe cultior 1522. fol. gr. curante Asulano, quae posterior edit. licet ipsa saepe vitiosa, fundus est plurimarum subsequutarum editionum. — Laudantur Haganoanae gr. 1526. 8. II. vol. et gr. 1535. 8. II. voll. atque gr. cura Antonii Francini, Venet. 1535. 8. II. voll. — *Basileae* quinquies prodierunt *Luciani* opera, 1) palma Isingrinii, gr. 1545. 8. II. voll. 2) gr. 1555. quae edit. priorem ita sequuta est, vt aliquot quidem locis meliorem exhiberet lectionem, at saepius illius vitia augeret; 3) ap. H. Petri, gr. et lat. cum notis *Gilberti Cognati* etc. 1563. 8. IIII. voll. 4) et 5) rec. 1602. (al. 1604.) et ap. H. Petri, 1619. 8. IV. voll. — Tum pleniorem curauit edit. *Bourdelotius*, multa, vt iactitauit (at a Tan. Fabro valde culpatus est,) ex edd. et II. codd. msst. emendauit et suppleuit, suasque breues, selectasque *Gilberti Cognati*, et ad quaedam loca *Theodori Marcilii* notas adiecit, gr. et lat. Paris. 1615. fol. — Castigata emendataque est editio *Jo. Benedicti*, gr. et lat. Salmurii 1619. 8. — Vitiosissima est, quae dicitur *Graeuiana*, gr. et lat. cum notis *J. G. Graeuii*, *Jac. Gronouii* et aliorum partim integris partim selectis, (cura *J. Clerici)*, cum anonymi scholiis graecis, tum primum a Clerico singulis tomis separatim subiunctis, Amstel. 1687. 8. II. tom. — Locupletissima et hucusque optima est editio *Luciani* Opp. cum noua versione *Tiberii Hemsterhusii* et *Jo. Matthiae Gesneri*, graecis scholiis, ac notis omnium proximae editionis commentatorum, additis *Jo. Brodaei*, *Jo. Jensii* *), *Lud. Kusteri* — ac praecipue *Mosis*

*) *Jensius* edidit *Lectiones Lucianeas:* acc. ad J. G. Graeuium super aliquot Diodori Siculi locis epistola, Hagae Comitis 1699. 8. in quibus ille multa Luciani loca ope edit. antiquae Florentinae emendauit, alia illustrauit atque explicuit

sis Solani et *J. M. Gesneri*, tom. I. cuius priorem partem summo studio curauit et illustrauit *Tib. Hemsterhusius.* Ceteras inde partes [propter nimis longam Hemsterhusii tarditatem] ordinauit, notasque suas adiecit *Jo. Frid. Reitzius.* Amstelod. Sumt. Jac. Wetstenii, 1743. 4. tom. I. et omissa nominis Hemsterhusiani mentione, tom. II. et III. Accessit tamquam tomus IV. Index verborum ac phrasium Luciani siue Lexicon Lucianeum, — concinnatum a *Car. Conr. Reitzio*, Traiecti ad Rh. ex typographia Herm. Besseling. 1746. 4. — *Luc.* Opp. gr. et lat. cum notis selectis, (siue potius Hemsterhusii aliorumque excerptis et contractis,) cura *J. P. Schmidii*, Mitav. 1776—1800. 8. VIII. voll. — *Luc.* Opp. gr. et lat. ad edit. Tib. Hemsterhusii et J. Fr. Reitzii accurate expressa: cum varietate lectionis et annotatt. Studiis societatis Bipontinae. Biponti 1789 —1793. 8. X. voll. Vltimo volumini, quod indices habet, additae sunt p. 123 sqq. variae lectt. codd. Paris. a Belino de Ballu collatorum. — Noua quaedam recensio est: *Luciani Samosat. opera omnia*, maxime ex fide codd. Paris. recensita, edidit *Frider. Schmieder*, tom. I. Halae Magdeb. gr. cum gr. scholiis et breuibus notis criticis. 1800. mai. 8. et tomus II. cum additamento ad tom. I. ib. 1801. In praefat. promisit commentarios ad omnes Luciani libros. — Quidam libelli, praesertim dialogi, saepius sunt a viris doctis separatim editi atque illustrati. Equidem quasdam, praecipue rariores aut meliores atque recentiores edd. notabo: — Luc. dialogi aliquot lepidissimi, gr. Basil. ap. Valent. Curion. 1522. 4. — dialogi deorum et mortuorum, gr. et lat. ex edit. *Othon. Nachtgall*, Argentor. 1515. 4. — dial. coelestes, marini et inferni, gr. Norimberg. ap. Petreium, 1537. 8. — Varii dialogi aliique libelli Luciani, Paris. annis 1536. et sequentibus separatim ex offic.

offic. Morelli, aliorumque, praecipue Andreae et Christ. Wechelorum saepius prodierunt graece. — Dialogi selectiores, gr. et lat. Lips. ap. Voegelin. 1568. 8. — ibid. 1578. 1583. 1589. 1601. 8. — *Timon* s. *Misanthropus* seorsum editus a *Lamberto Barlaeo* cum notis, Lugd. Bat. 1652. 8. et emendatius gr. ac lat. a *Tan. Fabro*, cum notis, Paris. 1655. (al. 1653.) 4. — *Pseudosophista*, gr. lat. cum notis et animaduerss. *J. G. Graeuii*, Amstel. ap. Dan. Elzeuir. 1668. 8. — *De calumnia*, gr. et lat. cum notis *Jac. Tollii*, Lugd. B. 1677. 12. — *Colloquia selecta* et *Timon* (cum notis eruditis,) *Cebetis* tabula; *Menandri* sententiae morales, gr. et lat. ed. *Tiber. Hemsterhuis*, Amstel. 1708. 12. — 1732. (al. 1730.) et rec. Basil. 1771. 12. — *Philopatris*, dial. disputationem de illius aetate et auctore praemisit, praefationem ac notas adiecit M. *Jo. Matthias Gesner*, Jenae 1715. 8. — *De Longaeuis* tractatus, noua versione lat. notisque philologicis (insertis notis Jo. Guil. Steinheilii et aliis Antonii Aemilii, ad oram exempli Basil. adscriptis,) instructus, diss. praes. *J. H. Maio*, resp. *Jo. Hermanno Bennero*, (cuius dedicatio scripta est 1724.) Giessae, sine anni nota in fronte. 4. — *Mortuorum* dialogi, gr. cura *J. C. Schlaegeri*, Helmstad. 1739. 8. — Excerpta quaedam ex *Luciani* Opp. per *Nic. Kent*, (cum notis grammaticis; nonnullis quoque Graeuii ac Gronouii, et cum aliquot lectt. variis,) gr. et lat. Cantabrig. 1730. 8. — editio altera, aliquanto auctior et emendatior, Londin. et Etonae 1745. 8. — rec. Londini 1764. 1771. 8. Glasguae 1778. 12. — *Timon*, gr. et lat. cum notis selectis, edit. *Jo. Frid. Stübel*, Lips. 1741. 8. et 1769. 8. — *De somnio*, gr. et lat. ex recens. Hemsterhus. cum VV. LL. et notis *Jo. Adam. Schier*, Lips. ac Guelferb. 1762. 8. cum nouo tituli folio, Brunsuici 1796. 8. — *Excer-*

 pta

pta ex Luciano, notis ac lexico illustrata etc. Catinae 1772. 8. Nitida et docta est editio. — *Luciani* quomodo historia conscribenda sit: edidit et notis illustrauit *Francisc. Riollay*, Oxon. 1776. 8. — *Dialogi mortuorum*, gr. Recensuit et in priores decem dialogos notas adspersit *Jo. Bened. Carpzov*. Helmstad. 1773. 8. — *Opuscula selecta*, gr. edidit et notis illustrauit *Dan. Christph. Seybold*, Gothae 1774. 4. et 8. omissis accentibus, quos vero ille addidit in ed. secunda eaque curatiore, adiecto *Luciani Hermotimo*, ib. 1785. 8. — *Dialogi mortuorum* selecti, gr. cum indice, cura *J. Floderi*, Vpsal. 1779. 8. — *Einige Todtengespräche Lucians, mit einem hinreichenden Register von Jo. Gottfr. Haas*, Lips. 1781. 8. Idem quoque postea alios nonnullos Luc. libellos et dialogos eodem modo et consilio edidit. — *Göttergespräche, griechisch mit philolog. und kritischen Anmerk. u. griech.-deutschem Wortregister, herausgegeben von Jo. Christph. Bremer*, Lips. 1790. 8. — Idem gr. edidit, parique modo explicuit *Lucians Todtengespräche*, Lemgov. 1791. 8. — *Lucians Timon*, cum adnotatt. indice, et commentat. de Luciani vita, scriptis horumque editt. ac versionibus, edit. a *J. D. Büchling*, Lips. 1796. 8. — *Luciani* dial. ad lectionum vsum delecti, vol. I. graeca continens, (curante *Wolfio*,) Hal. Sax. 1791. 8. — Dialogi selectiores, inprimis deorum, gr. curauit et duplici indice instruxit *Ge. Henr. Martini*, Lips. 1794. 8. — *Sammlung einiger Schriften aus Lucians Werken*, cum indice, cum potioribus lectt. varr. et correctionibus ex Reitzii ed. excerptis, cur. *Chr. E. Gehrich*, Gottingae 1797. 8. — Quaestio, quomodo historia sit conscribenda, gr. selectis aliorum suisque annotatt. illustrauit — M. *Aug. Frid. Wilh. Rudolphus*, Lips. 1797. 8. — *Lucians ausgewählte Gespräche*,

che, gr. cum indice graeco-german. edidit *August. Matthiae*, Lipſ. 1809. 8. Textum vel e codd. vel ex ſuis aliorumque coniecturis emendavit, et in adpendice addidit loca Homeri, Herodoti aliorumque graecorum auctorum, ad quae Lucianus prouocauit. — *Luciani Charon* — in vſum ſcholarum, textu emend. adnotationibusque ſubi. edidit *J. Th. Lehmann*, Lipſ. 1811. 8. Idem ad eundem modum edidit Dialogos mortuorum, Lipſ. 1812. 8. — In linguam *germanicam* ſaepius conuerſa ſunt Luciani opuſcula: ego vero tantum h. l. commemorabo verſionem *Hermotimi*, a *Jo. Henr. Kromayero* factam, adiectis notis, etiam criticis, Jenae 1713. 8. — *J. Ge. Meuſelii Ueberſetzung von Lucians Gedanken über die Geſchichtſchreiberkunſt*, in Gattereri bibl. hiſtorica, vol. II. p. 127 ſqq. — *Waſeri* verſionem plurimorum opp. Tiguri 1769—1773. IV. tom. 8. — rec. Manhemii, cura Kleinii, 1783. 8. VIII. voll. et omnium praeſtantiſſimam *Opp. Luc.* verſionem *Wielandi*, cum eruditis notis et commentariis, Lipſiae 1788. 1789. VI. tom. 8. — *J. H. Quentel* vertit notisque illuſtrauit *Lucians Göttergeſpräche*, Mühlhuſae 1796. 8. Sed nec verſio nec notae laudem criticorum tulerunt. — De multis verſionibus *italicis* vid. *Paitoni* Biblioteca degli autori antichi gr. e lat. volgarizzati, tom. II. p. 228 ſqq. Recentiſſima facta eſt a *Spirid. Luſio*, natione Graeco, Londini, (vel potius Venetiis ap. Colomban.) 1764—1768. 8. IV. voll. — De *anglicis* verſionibus et editt. v. *Brüggemann* A View of the Engliſh editions etc. p. 360 ſqq. Ex. gr. Opp. *Luciani* a variis anglice verſa, addita *Jo. Dryden* commentat. de vita ſcriptisque Luciani etc. Londin. 1711. et 1745. 8. IV. voll. — Dialogi Luciani, interprete *J. Carr*, Londini 1773—1786. 8. III. voll. — et cum pleno titulo Opp. ab eodem verſa, quibus

opinor, reliqua opuscula addita fuisse 1786. III. vol. et duo voll. 1798. 8. — Opp. *Luc.* versa a *Thom. Franklin*, Londini 1780. 4. II. voll. — rec. ib. 1781. 8. IV. voll. — *Gallicae* versiones recentiores sunt Opp. factae ab Abb. *Massieu*, Paris. 1781. tom. I—III. et 1787. tom. IV—VI. 8. atque *Belin de Ballu*: Oeuvres — d'après une copie verifiée (n. ed. Basil. 1555. compar. cum exemplo Reitzii,) avec de notes historiques et litteraires, et de remarques crit. sur le text de cet Auteur. Paris. 1786—1789. VI. voll. mai. 8. etc. — Adde *Genersich Abhandl. über Lucians Charon oder die Weltbeschauer*, in *Car. Georg. Rumi Musenalmanach von und für Ungarn, aufs Jahr* 1808. etiam sub titulo: *Musenalmanach für das österreich. Kaiserthum, 1ter Jahrgang* 1808. 8. p. 131 sqq.

61. *Aelius Aristides*, Adrianensis Bithynus, natus a. Chr. 129. a. V. 882. Polemonis et Herodis Attici etc. discipulus. Multa postquam fecerat itinera, Smyrnae habitauit, Smyrnensibus ob eloquentiam, et quia post a. Chr. 176. restaurationem Smyrnae, terrae motu euersae, ab imp. M. Aurelio Antonino impetrauit, inprimis iucundus, atque ab illis sacerdotium Aesculapii, et a M. Antonino huiusque filio Commodo, imperatoribus, immunitatem per litteras oblatam, eloquentiae praemium, accepit: munera autem publica alia detrectauit. Obiit circ. a. Chr. 189. *) Fuit disertus et venustissimi cultissimique sermonis sophista, felixque veterum imitator, neque vero eorum

*) De aetate, patria vitaque, de peregrinationibus Aristidis, de eius honoribus, lotionibus ab Aesculapio imperatis, somniis a diis missis (nam homo credulus mireque superstitiosus fuisse videtur,) aliisque rebus vide *Jo. Masson* collectanea historica, Aristidis annum et vitam spectantia, ordine, quantum licuit, chronologico digesta, praefixa Opp. Aristid. per S. Jebb.

eorum virtutes aeque, ac ipse sibi arroganter persuaserat, est adsequutus, multo minus superauit. — Supersunt LIII. orationes lectu vtiles cum ad eloquentiae exemplum, tum ad rerum atticarum et antiquitatis cognitionem; atque libri duo de ciuili ac simplici dictione, et aliquot epistolae. — *Aristides* de laudibus Athenarum; eiusdem de laudibus vrbis Romae, cum Isocratis orationibus etc. Venetiis in aedibus Aldi et Andreae Soceri, 1513. gr. fol. Memoratur quoque ed. *Aristidis* Aldina, 1517. 8. gr. — Princeps alias habetur, (*Aristidis* oratt. gr.) certe plenior est ed. Juntina, quae continet LII. oratt. cum hypothesibus veteris scriptoris in Panathenaicum, Leuctricas et Platonicas oratt. Florent. 1517. fol. curante *Euphrosino Bonino*. Vitia huius edit. magnam partem sustulit *Gul. Canterus*, vsus ed. Aristidis Florentina, ab Arsenio cum Msstis collata, ex cuius versione latina Aristides cum aliorum Graecorum orationibus prodiit Basileae ap. Petr. Pernam 1566. fol. quatuor tom. in vno volumine. Subiungitur Canteri libellus de ratione emendandi scriptores graecos, in quo ex Aristide potissimum exempla repetiit. — *Aelii Aristidis* orationum tomi III. graece et lat. interprete *Gul. Cantero*. Adiunctae sunt eiusd. Gul. Canteri et aliorum lectiones, ap. Paul. Stephan. Geneuae 1604. 8. III. tom. — Oratio Vlyssis legati ad Achillem, cum Libanii responsione, gr. cum *Joach. Camerarii* versione lat. eiusdem et paraphrasis graeca Homerici vtriusque loci addita est. Hagenoae 1535. 8. — Hanc edit. ignorans *Laurent. Normannus* edidit: Orationes II. de cod. msto, duosque artium oratoriarum libros de vetusta, eadem adhuc vnica, edit. Aldina descripsit et versione lat. notisque illustrauit, Vpsal. 1688. 8. Libri autem II. *de ciuili et simplici dictione* graece primum editi sunt ab Aldo inter graecos rhetores, Venet. 1508. fol.

fol. — Normanniana editio hoc leui discrimine repetita est, vt in fronte collectionis poneretur inscriptio: *Aelii Aristidis, Rhet. Adrianensis,* nomine legatorum graecorum ad Achillem scripta. *Laurentius Normannus* de cod. msto descripsit et edidit, versione latina breuibusque notis illustrauit. Lipsiae 1715. 8. — Nouissima, eaque ex codd. aliisque subsidiis saepe emendata, neque tamen omnino absoluta, et a nitore chartae typorumque magis, quam ab necessaria diligentia, ingeniique sagacitate et eruditione commendabilis est editio: *Aelii Aristidis Adrianensis Opera omnia.* Graece et latine, in duo voll. distributa, cum notis et emendatt. Guil. Canteri, Tristani, Palmerii, T. Fabri, Spanhemii, Normanni et Lamb. Bosii; adiunctis insuper veterum scholiis et prolegomenis Sopatri Apameensis ab erroribus vt plurimum repurgatis. Graeca cum Mss. codd. variis et praestantissimis collata, recensuit et obseruatt. suas adiecit *Samuel Jebb.* Oxonii, vol. I. 1722. vol. II. 1730. 4. *) — Cel. *Morellius* orationem quamdam, olim inter deperditas numeratam, primus e cod. euulgauit cum aliis, gr. ac lat. cum notis, et inscripsit: *Aristidis oratio aduersus Leptinem, Libanii* declamatio pro Socrate, *Aristoxeni* rhythmicorum elementorum fragmenta, e bibliotheca Veneta D. Marci nunc primum edidit *Jac. Morellius,* Venet. 1785. 8. idemque addidit inedita quaedam scholia et animaduerss. — Illam Aristidis orat. seu declamationem (quae tamen non est integra,) recudendam curauit et subiecit *Frid.*

*) Conf. graue Reiskii iudicium in praef. ad vol. III. Animaduerss. ad graecos auctores, Lips. 1761. 8. p. VIII sqq. Idem p. 183 sqq. eiusd. voluminis de multis Aristidis locis sibi suspectis aut male intellectis suam dixit sententiam, et in vol. V. p. 585 sqq. Canteri curas secundas in Aristidem protulit in lucem.

Frid. Aug. Wolfius suae editioni *Demosthenis* orat. aduersus Leptinem, Halis Sax. 1789. 8. gr. 1

62. *Phrynichus*, Arrhabius, rhetor et sophista Bithynus, sub M. Aurelio et Commodo, imperatt. Supersunt *Eclogae nominum et verborum atticorum*, omnino vtiles, nec inelegانter scriptae. Sed in delectu vocc. atticorum nimis seuerus a Thoma Magistro aliisque est habitus, ab aliis tamen interdum defensus. Illam Phrynichi συλλογὴν primus publici iuris fecit *Zachar. Calliergus*, Cretensis, gr. Venet. s. a. 8. et Romae 1517. 8. — tum illam vna cum Thoma Magistro aliisque *Francisc. Asulanus* gr. edidit et subiecit Lexico suo, Venet. ap. Aldum, 1524. fol. et *Mich. Vascosanus* cum Thoma Magistro aliisque, Paris. 1532. 8. In his edd. litterarum ordo seruatur. — Longe pleniorem et meliorem editionem, nullo tamen litterarum ordine seruato, e msto cod. dedit *Petr. Jo. Nunnesius*, cum versione lat. et notis, 1586. — Epitomes dictionum atticarum libri III. siue ecloga integritati restituta, latine conuersa, studio *Petri Jo. Nunnesii*, cum eiusd. et *Hoeschelii* notis, Augustae Vindelic. 1601. 4. Accesserunt ad Phrynichum et eius interpretem viri ill. (Jos. Scaligeri) notae, a *Dav. Hoeschelio* editae, Augustae Vind. 1603. 4. — Cum Nunnesii versione lat. et eiusd. ac Dav. Hoeschelii et Scaligeri suisque notis edidit *Jo. Corn. de Pauw*, qui ed. Calliergi cum ed. Nunnesii contulit et *Herodiani* fragmentum adiecit, Traiecti ad Rh. 1739. 4. — Ex cod. Coislin. qui continet magnum Phrynichi opus, Παρασκευὴν s. Προπαρασκευὴν σοφιστικὴν, specimen dedit *Montfaucon* in Catal. codd. bibl. Coislin. p. 465 sqq.

63. *Jamblichus*, gente Syrus, scriptor eroticus, imperantibus M. Aurelio et Commodo. Operis, quod legit Photius, dramatici Ἱστοριῶν Βαβυλωνιακῶν fragmentum, sub falso autem rhetoris Adria-

Adriani nomine, edidit *Leo Allatius* cum versione sua in Graecorum rhetorum et sophistarum excerptis, Romae 1641. Sed nomen *Jamblichi* fictum esse videtur. — Diuersus est a *Jamblicho*, philosopho, ad a. Chr. 310.

64. *Julius Pollux*, Naucratites Aegyptius, circ. a. Chr. 176. sub imperatoribus M. Aurelio et Commodo, cuius iussu Athenis docuit rhetoricam. Multa scripsit; sed superstes est Ὀνομαστικὸν siue *Vocabularium*, in decem libros distinctum, in quo per rerum classem progressus ex omni scriptorum genere vocabula formulasque loquendi synonymas ad delectum et copiam graeci sermonis parandam magno studio collegit: opus praeclarum, ad vberiorem curatamque linguae et antiquitatis graecae scientiam et multorum poetarum loca, quae Pollux ab interitu seruauit, colligenda intelligendaque, ad historiam multorum veterum litterariam et criticam admodum vtile et vero necessarium. Princeps est editio *Aldina*, Venet. 1502. fol. graece, quae tamen, licet contextus multis mendis deturpatus sit, repetita est cum praefat. graeca Scipionis Carteromachi Florent. ap. Bernh. Juntam, 1520. fol. adiuncto Stephano Byzant. et Basileae cum praefat. Simonis Grynaei et cum indicib. 1536. 4. — Postea ex codd. opeque ingenii notisque Frid. Sylburgii vsus emendatius id opus edidit *Wolfgang. Seberus*, gr. cum versione lat. *Rudolphi Gualtheri* *), locis variis emendata, et cum suis notis, Francof. ap. Wechel. 1608. 4. — Praestantior et ope variorum codd. msst. aliorumque subsidiorum castigatior est editio, quam parare coeperat *Jo. Henr. Lederlin*, et a cap. 27. libri VII. absoluit *Tib. Hemsterhusius*, gr. ac lat. cum commentario Gothofr. Junger-

*) Ille vero edidit versionem latinam Basil. 1541. 4. sed ipse eam postea non probauit.

germanni antea inedito, varr. lectt. notisque Joach. Kühnii, Lederlini atque Hemſterhuſii aliorumque, et cum nouis indicibus. Amſtel. ex offic. Wetſteniana 1706. fol. At, quantum adhuc ſupereſſet futuro editori, praecipue in caſtigandis atque emendandis comicorum locis, Bentleius in duabus litteris ad Hemſterhuſium haud multo poſt Pollucem editum fuſe acuteque docuit; quas *Ruhnken.* adiecit alteri editioni *Elogii Tiberii Hemſterhuſii*, Lugd. Bat. 1789. 8.

65. *Adrianus*, Phoenix Tyrius, Herodis Attici diſcipulus, et in cathedra Athenienſi ſucceſſor, rhetor et ſophiſta: M. Antonino imper. carus et Commodo imper. ab epiſtolis ſiue potius dictator epiſtolarum, circ. a. C. 178. et e vita Romae diſceſſit LXXX. circ. annos natus. Excerpta ex eius declamationibus *Leo Allatius* cum verſione ſua lat. edidit in Excerptis variis graecor. ſophiſtarum et rhetorum, Romae 1641. 8.

66. *Sextus*, medicus *Empiricus* et philoſophus *Pyrrhonius*, ſub Commodo et paullo ſerius circ. a. Chr. 190. ingenio ſcriptisque clarus; leges vero facilis et perſpicuae orationis haud vbique cuſtodiuit. Scripſit *Pyrrhoniani compendii* (Πυῤῥωνείων ὑποτυπώσεων) ſiue *inſtitutionum ſcepticarum* libros tres, et *aduerſus mathematicos*, h. e. dogmaticos ſeu eos, qui diſciplinam profitentur, libros vndecim. — Vt *Stephani* (1562. 8.) et *Gentiani Herueti* (Pariſ. et in quibusdam exemplaribus Antwerp. 1569. fol. et Par. 1601. fol.) verſiones latinas, prius editas, omittam, vtrumque Sexti opus, Pyrrhoniae hypotypoſes cum H. Stephani, et libri aduerſus mathematicos cum Herueti verſione, graece, additis variis lectt. et H. Stephani in hypotypoſes notis, prodiit Pariſ. (quaedam exemplaria Aureliam, alia Geneuam praeferunt,) 1621. fol. — Optima editio eſt Fabriciana: *Sexti Empirici* Opp. gr. et lat. cum H. Ste-

Stephani et Herueti version. Graeca ex msst. codd. castigauit, versiones emendauit suppleuitque, et toti operi notas addidit *Jo. Alb. Fabricius.* Lips. 1718. fol. — *Sexti Empirici* Opp. ex recens. Fabricii curauit et commentario illustrauit *J. G. Mund*, Halae 1796. 4. sed, quantum scio, prodiit demum voluminis I. pars prior, quae continet textum gr. hypotypos. interdum emendatiorem. — Atque *germanicae* versionis, a *J. G. Buhle* factae, tomus I. Gottingae 1801. 8. hucusque lucem adspexit. — *Gallice* versae sunt hypotyp. Pyrrhon. notisque illustratae, sine nota auctoris et loci, 1725. 12. — De Scepticismo Sextoque docte sciteque disputat *D. Car. Frid. Stäudlin* in: *Geschichte und Geist des Skepticismus, vorzüglich in Rücksicht auf Moral und Religion*, Lips. 1794. II. voll. 8. — Minime autem noster miscendus est cum aliis *Sextis*, et nostro perperam tribuuntur *disputationes antisccepticae*, gr. cum versione lat. *Jo. Northii* emendatiores editae a *Fabricio* in B. Gr. vol. XII. p. 617 sqq. (vbi p. 615 sqq. plures nominantur *Sexti.)*

67. *Aelius Moeris, Atticista*, sub finem saeculi II. post Ch. n. vixisse videtur. Scripsit libellum vtilem *de vocibus Atticis*, in quo adnotauit, et inter se contulit vocc. quibus Attici, et quibus reliqui Graeci in aliis dialectis, maxima illa κοινῇ vtebantur. Illum lib. primus edidit gr. et illustrauit *Jo. Hudson*, et subiunxit post Moerin cum peculiari inscriptione: *Gregorius Martinus* ad Adolph. Mekerchum pro veteri et vera graecarum litterarum pronuntiatione. E bibl. Cl. V. Jo. Seldeni. Oxon. 1712. 8. At Hudson. malo consilio sedem vocum mutauit, et illas secundum litterarum ordinem disposuit. — Id exemplum typis recudi fecit, et adiunxit *Timaei* Lexicon Platonic. e recensione *Ruhnkenii*, addiditque suas obseruatt. *Jo. Frid. Fischerus*, Lips. 1756.

8. —

8. — Ordinem vooc. e codd. restituit *J. Pierson,* qui *Moeridis Lexicon atticum* cum Jo. Hudsoni, Steph. Bergleri, Claud. Sallierii aliorumque et suis eruditis notis edidit et emendauit. Acc. *Aelii Herodiani Philetaerus*, e Mss. nunc primum editus, item eiusd. fragmentum e Mss. emendatius atque auctius. Lugd. Bat. 1759. m. 8.

68. *Maximus, Tyrius,* Platonicus philosophus, rhetor et sophista; circa Antoninorum, et Commodi nominatim tempora floruisse Saxio in Onomast. lit. I. p. 334. aliisque videtur. Exstant eius Διαλέξεις siue Λόγοι, *Dissertationes* varii argumenti, in quibus multa praeclare atque perspicue docuit, virtutis studium commendauit; plurimas tamen philosophiae partes contorte et captiose moreque sophistarum atque ad euitanda Christianorum opprobria varias veterum fabulas allegorice interpretatus, atque in vindicandis oraculis aliisque rebus grauioribus negandis superstitiose versatus, saepius errauit. — Primus eas graece vulgauit H. Stephanus Paris. 1557. 8. cum castigationibus ad calcem libri positis et cum interpretatione, separatim edita et multis locis emendata latina *Cosmi Paccii*, primum post eius mortem a fratre Petro Paccio edita, Romae ap. Jac. Mazochium 1517. fol. recognita et rec. Basil. ex aedibus Jo. Frobenii, 1519. fol. tum ex castigatione *G. Alb. Picti,* Paris. 1554. forma minore. — Gr. et lat. cum interpretatione et notis *Dan. Heinsii,* qui ex codd. quaedam correxit, Lugd. Bat. 1607. et 1614. 8. In priore editione separatim ad calcem libri latina exhibentur: accesserunt Alcinoi introductio in Platonem, et Pythagoreorum fragmenta cum versione Guil. Canteri et Apuleji liber de deo Socratis: in altera autem editione emendatiore versio latina graecis per singulas paginas est adscripta; sed Apuleii liber cum Pythagoreorum fragmm. omissus. — Heinsii textus,

tus, sine notis, gr. et lat. recusus est Lugd. ex offic. Claudii Lariot, 1630. 8. et ita, vt castigationes Stephani Heinsiique, quae editori videbantur probabiles, statim in textum reciperentur, Oxon. 1677. 12. — Postea *Jo. Dauisius* Maximi Tyrii diss. hinc inde ab ipso emendatas, gr. et lat. cum notis tam criticis quam historico-philosophicis primum edidit Cantabr. 1703. 8. dein, ordine dissertationum secundum cod. Paris. mutato, textum quam plurimis locis ad II. codd. emendavit, notasque suas insigniter auxit: access. *Jer. Marklandi* adnotationes, maximam partem criticae: quam nouam recensionem ex Dauisii msto post eius mortem curauit *Jo. Ward*, Lond. 1740. 4. — Altera Dauisii editio cura *J. Jac. Reiskii*, qui quaedam opposuit Dauisio et Marklando, typis repetita est Lips. 1774. 8. II. voll. — Disput. quomodo adulator ab amico distingui possit, gr. et lat. cum castigationibus et notis variorum suisque edidit *Jo. Adam. Schier*, Helmstad. 1760. 8. — Dissertatt. vertit *germanice Chr. Tob. Damm*, Berol. 1764. 8. et *anglice Tho. Taylor*, Londini 1804. 12. II. voll.

69. *Flauius Philostratus*, habitatione vel Atheniensis, vel Lemnius, rhetor et sophista circa Septimii Seueri principatum, circ. a. Ch. 200. et serius vsque ad Philippum Aug. floruit, et *Philostratus*, Junior, Nerbiani F. Lemnius, Philostrati superioris sororis filius, rhetor et sophista, circa a. 215. Ἀτέλειαν, h. e. immunitatem et vacationem ab officiis publicis obtinuit ab imperatore Caracalla, et ante mortem auunculi vita decessisse videtur. — Prior scripsit 1) *Apollonii Tyanensis vitam* libr. VIII. in quibus omnia, siue vera, siue falsa, siue ab ipso conficta, collegit ad philosophum suum mirifice ornandum, et a multis fraudis, Apolloniique cumprimis miracula miraculis Christi callide et spinose opposuisse arguitur.

tur. 2) *Heroica* ſiue dialogum vinitoris cum Phoenice, quo Heroes XXI. qui bello Troiano interfuere, deſcribuntur et celebrantur. 3) *Imagines* LXVI. porticus Neapolitanae libris II. diſerte et eleganter deſcriptas. 4) *Vitas Sophiſtarum* libr. II. *) 5) *Epiſtolas*; in ed. *Olearii* p. 911 ſqq. LXXIV. epiſtolae exhibentur. 6) *Epigrammata*, ex quibus vnicum exſtat libro VI. Anthologiae p. 452. in *Brunckii* anal. poet. gr. tom. II. p. 400. et in Olearii edit. Philoſtr. p. 950. 7) *Fragmentum* exſtat diſſertationis cuiusdam. — Junior ſcripſit *Imaginum* XVIII. librum ſingularem. — *Apollonii vita* primum *latine* prodiit ex verſione *Alemanni Rinuccini*, ſaepe barbara et infida, quam *Philippus Beroaldus* publici iuris fecit ſub exitum ſaeculi XV. Bononiae, typis Benedicti Hectoris, et deinceps aliquoties. — *Philoſtrati de vita Apollonii Tyanei* libri VIII. graece, Venetiis ap. Aldum 1501. Addita eſt ſeiuncta verſio lat. Philoſtrati, interprete *Alamanno Rinuccio*, et verſio Euſebii latina, interprete *Zenobio Acciaiolo*, ibid. 1502. fol. — *Imagines Philoſtrati*, eiusd. *heroica* et *vitae Sophiſtarum*; *imagines iunioris Philoſtrati*, et *deſcriptiones Calliſtrati*, gr. Venet. in offic. Luc. Antonii Juntae, 1535. 8. — De editt. cum Luciano v. ſupra §. 60. — *Philoſtrati* vtriusque opp. gr. vt plurimum ex Aldina edit. et lat. cum *Calliſtrati* ecphraſibus et *Euſebii*

*) *Boiſſonade* in not. ad ſuam Heroicorum edit. p. 273. auctorem Sophiſtarum, Flauium Philoſtratum, diſcernit a Philoſtrato; auctore Heroicorum, quem ſimpliciter vocauit Philoſtratum et in titulo edit. delendum duxit praenomen *Flavius*, et reiecit auctoritatem vnicumque teſtimonium Tzetzae Chil. VI. 45. *Aretin* quoque in *Tübing. neuem litterar. Anzeiger* 1808. m. April. nr. 16. p. 217 ſqq. in Specim. hiſtoriae artis mnemonicae contra Fabric. et Olear. demonſtrare ſtuduit, eum, qui vitam Apollonii ſcripſit, non eſſe auctorem libror. de Sophiſtis.

sebii Caesariensis episcopi libro contra Hieroclem, adhibitis codd. et Adr. Turnebi atque Andr. Schotti animaduersionibus edidit *Fed. Morellus*, Paris. ap. Claud. Morellum, 1608. fol. — Denique *Gottfr. Olearius* Opp. Philostrati vtriusque ex variis codd. recensuit, multa emendauit, in vitis Sophistarum lacunas prope omnes expleuit, et versionem fere nouam fecit, omniaque notis perpetuis illustrauit, Lips. 1709. fol. de qua editione et de Olearii opera diuersa acerbaque iudicia quidam VV. DD. tulerunt. — Editio docta nouaque textus gr. recensio est: Φιλοςράτου Ἡρωϊκά. *Philostrati Heroica*, ad fidem codd. Msst. IX. (Parisin.) recensuit, scholia graeca, (ex duobus codd. sumta,) adnotatt. Viscontii et suas, (maximam partem criticas,) addidit *Jo. Frid. Boissonade*, graece et cum latina versione Stephani Nigri, Paris. typis J. J. Delance, 1806. mai. 8. — *Philostr.* Opp. in linguam germanicam transtulit *Dauid. Christoph. Seybold*, Lemgov. 1776 sq. 8. II. voll. — Praeter alios conf. *Ueber den jüngern Philostratus und seine Gemäldebeschreibung, von M. P. J. Rehfues*, Tubing. 1800. 8. — *C. A. Böttiger* in: *Archaeologisches Museum* etc. Wimar. 1801. 8. p. 19. qui contendit, Icones a Philostrato seniore non ex ingenio describi, sed illas revera exstitisse: — inprimis *Heynii* progr. I—VIII. *Philostrati* imaginum illustratio, (in notis multa Philostrati loca emendantur,) Gottingae 1796—1799. fol. — Eiusd. progrr. duo: *Philostrati* iunioris imaginum illustratio, ib. 1800. fol. quae omnia, auctiora, recusa sunt in *Chr. G. Heynii* Opusculis academicis, vol. V. Gotting. 1802. mai. 8. p. 1 sqq. et p. 196. recusum est progr. (editum Gotting. 1801. fol.) *Callistrati* statuarum illustratio capp. 1—14. et p. 222. additum est Epimetrum in Philostratos et Callistratum, quem Philostratis seriorem fuisse, contra Fabric. ostendit.

Neque

Neque *Frid. Jacobs* in Animaduerſſ. criticis in Calliſtrati ſtatuas et Philoſtratorum imagines: acc. deſcriptio nondum edita anaglyphorum in templo Apolloniadis, (etiam inſcr. Exercitation. critic. in ſcriptores vett. tom. II.) Lipſ. 1797. m. 8. p. 5 ſqq. probat Fabricii ſententiam. Idem cum aliis negat, illum fuiſſe *Calliſtratum Aphidnaeum*, tempore Demoſthenis viuentem. De *Calliſtrato* v. quoque *Ruhnken.* in Hiſtoria critica oratorum gr. p. LVIII ſqq.

70. *Zenobius* vel *Zenodotus*, et *Diogenianus*, poſt Lucianum circa initium ſaeculi tertii vixiſſe videntur. Vterque collegit prouerbia Graecorum, et prior quidem ex Lucillo Tarrhaeo et Didymo Alexandrino excerpſit. — *Zenobii Epitome paroemiarum Tarrhaei et Didymi* ſecundum litteras diſpoſitarum graece primum in lucem emiſſa eſt Florentiae impenſis et cura Philippi de Zunta, 1497. min. 4. — tum cum fabulis Aeſopi, Phurnuto et aliis, gr. Venet. ap. Aldum, 1505. fol. — *Zenobii* epitome, Haganoae ap. Petr. Brubach. 1535. 8. gr. et ex hac edit. Epitome etc. Cracov. 1543. 4. curauit *M. G(eorg.) L(ibanius)*, qui ſuam verſionem et nonnulla ſcholia addidit. — Optima eſt editio: Παροιμίαι ἑλληνικαί. *Adagia* ſ. *proverbia* Graecorum ex *Zenobio* ſeu *Zenodoto*, *Diogeniano* et Suidae collectaneis: partim edita nunc primum, partim latine reddita, ſcholiisque parallelis illuſtrata ab *Andrea Schotto*, Antwerp. ex off. Plantin. 1612. min. fol. Conf. *Fabricii* B. Gr. vol. V. p. 108 ſq.

71. *Strato*, epigrammatum graecorum auctor, quem, Reiskius ſuſpicatur, Seueri imperatoris circ. init. ſaeculi tertii aequalem videri. Vid. eum in praefat. ad Antholog. graecam Conſtantini Cephalae p. XII ſq. et in Notitia poetarum anthologic. voc. Στράτων p. 261 ſqq. (vbi aliquot Stratonis carmina dedit,) et *Chriſt.*

Adolph.

Adolph. Klatz, qui primus edidit *Stratonis aliorumque veterum poetarum graecorum epigrammata*, Altenburg. 1764. 8. in praefatione p. 9 sqq. et *Brunck*, in praef. ad Analecta poet. graecor. et tom. II. p. 359 sqq. vbi epigrr. XCIX. recensuit et reposuit, (quae repetiit *Frid. Jacobs* in Anthologia gr. tom. III. p. 68 sqq. et in prolegom. p. CLXI sqq. plura adnotauit,) et tom. III. p. 207 sqq.

72. *Oppianus*, Anazarbeus Cilix, vulgo habetur auctor Ἁλιευτικῶν, siue *de piscatione*, libr. V. Κυνηγετικῶν, siue *de venatione*, libr. IV. et Ἰξευτικῶν, siue *de aucupio*, libr. tribus. *Hamberger* in *Zuverläſſigen Nachrichten* etc. tom. II. p. 465 sqq. *Saxius* in Onomast. I. p. 344 sq. quos consules, aliique collocant Oppiani aetatem in a. Chr. 204. at *Schneider*. in praef. ad suam editionem et in notis p. 404. colligit ex diuersitate ingenii dictionisque cum in toto corporis habitu, tum in singularum partium conformatione, libros de *venatione*, genere orationis horrido, duro et sicco scriptos, et de *piscatione*, laeto floridoque orationis genere, quamquam interdum argute nimisque luxuriose conscriptos, haud profectos esse ab vno eodemque auctore. Docere igitur instituit, *Oppianum Cilicem*, Coryco oriundum, scripsisse Ἁλιευτικὰ, et vixisse sub M. Antonino eiusque filio; auctorem autem carminis de *venatione*, quisquis fuerit, Apamea oriundum, plane diversum esse, et imperante Caracalla, Seueri filio, cui carmen suum inscripsit, in viuis fuisse; denique tres libros de *aucupio*, quorum tantummodo paraphrasin prosaicam *Eutecnii* habemus, non Oppianum, cui olim tributi sunt, sed *Dionysium* quemdam *Characenum* habuisse parentem, Schneidero p. 437. aliisque probabile esse videtur. Enimvero *Belin de Ballu* in prolegomm. ad suam edit. disputans contra Schneiderum, ope duarum emendatio-

datjonum ex duplici Oppiano vnum, qui Seueri et Caracallae temporibus vixerit, restituisse sibi videtur. — Primum prodiere *Oppiani de Piscatu* libri V. e graeco in versus latinos translati per *Laur. Lippium* Collensem, impress. in Colle oppido, municipio Florentino, 1478. 4. — *Graeca* princeps editio eaque optima et emendatissima est: *Oppiani* de natura s. venatione piscium, libri V. Florent. in aedibus Phil. Juntae, 1515. 8. — Hanc edit. Asulanus magis deprauauit quam correxit, additis libris Oppiani IV. de venatione, et ad calcem latina *Laur. Lippii* versione Opp. de piscibus, in edit. Aldina, Venetiis 1517. 8. — Aldini exemplaris vestigia religiosius pressit *Bodinus,* qui edidit *Oppiani* Cynegetica, gr. Paris. ap. Vascosanum 1549. 4. at in commentariis ad Oppian. de venatione latino carmine versum, Paris. 1555. 4. multa editionis Aldinae post Brodaeum emendauit. — *Oppiani de piscatu* libri V. *de venatione* libri IV. Paris. typis regiis ap. Adrian. Turnebum 1555. 4. gr. cum varr. lectt. et Turnebi coniecturis, est quidem editio e codd. opeque ingenii interdum castigatior; at tamen codici suo nimium fidei tribuisse, et in Halieuticis Aldinam potius maluisse sequi, quam Juntinam, arguitur et notatur. — *Conr. Rittershusius* recensuit ex tribus codd. et edidit *Opp.* libros *de venatione et de piscatu,* gr. cum noua versione prosaica, commentariis eruditis et copiosis, ac graecis ad Halieutica scholiis veteribus, eo vsque ineditis, Lugd. Bat. 1597. 8. — Recusus hinc *Oppianus* gr. et lat. in *Jac. Lectii* Corpore poetar. Aurel. Allobrog. 1606. fol. — Noua est recensio textus, ex libris scriptis editisque, ac variorum VV. DD. correctionibus et sagacitate editoris emendati: *Oppiani poetae Cilicis de venatione libri IV. et de piscatione libri V. cum paraphrasi librorum de aucupio: gr. et lat. curau*

Jo. Gottlob Schneider. Argentorati 1776. mai. 8. *) Post latinam versionem adiecit notas eruditas et criticas, et Brunckii ad libros de Venatione, atque grammaticas, in quibus praeterea haud pauca loca ex historia, quam vocant, naturali explicuit. (Largum tamen obseruationum spicilegium dedit ipse *Schneider.* in Analectis criticis in scriptores vett. gr. et latinos, fasc. I. Francof. ad Od. 1777. 8. nr. 3. p. 31.) Idem *Eutecnii* Paraphrasin Oppiani, vel potius *Dionysii* librorum de *Aucupio*, quam *Er. Vindingius* Hafniae ex cod. Holstenii apographo primus vulgauerat, 1702. 8. et cum noua tantum inscript. 1758. cum interpretatione Conr. Gesneri lat. recepit et animaduerss. adiecit. — *Oppiani* poëmata de venatione et piscatione cum interpretatione lat. (Turnebi) et scholiis: accessit *Eutechnii* (leg. Eutecnii) paraphrasis Ἰξευτικῶν et *Marcelli Sidetae* fragment. de piscibus: tom. I. *Cynegetica*, ad IV. msst. codd. fidem recensuit, et suis auxit animaduersionibus *J. Nic. Belin de Ballu*, Argentor. 1786. 4. et mai. 8. At enim haud in omnibus iudiciis probauit operam criticis censoribus. v. (Heeren) in *Biblioth. der alten Lit. u. Kunst.*, part. 3. p. 73 sqq. Idem *Belin de Ballu* gallice vertit et animaduerss. instruxit Oppiani carmen de venatione, Argent. 1787. 8. — *germanice*, *S. H. Lieberkühn*, Lips. 1755. 8. — *italice* vtrumque carmen, et adnotatt. illustrauit *Ant. Maria Salvini*, Florent. 1728. 8. — in *anglicos* versus transtulit *Opp.* Cynegetic. *Jo. Mawer*, Lond. 1736. 8. et Halieutica *Diaper* ac *Jones*, Oxon. 1722. 8.

73. *Athenaeus*, Naucratita, Grammaticus et Sophista, quem *Saxius* in Onomast. I. p. 347. iure vocat Graecorum Varronem aut Plinium: scripsisse

*) Idem vir clarissimus Oppiani carmina nuper denuo recensuit e Codd., quae editio Lipsiae mox prelo subiicietur.

psisse videtur post Oppiani mortem, circ. a. Chr. 210. — Eius Δειπνοσοφιστῶν siue *eruditorum conuiualium libr.* XV. continent thesaurum subtilioris atque interioris eruditionis, in quo multa capita ex antiquitate et historia pertractantur, multaque veterum poetarum loca ab interitu sunt vindicata. At libri II. primores cum principio tertii haud integri ad nos peruenerunt; sed ex epitome huius operis, a grammatico quodam CPolitano ante plura saecula confecta, a Musuro sunt reliquis libris praefixi. Lacunam insignem sub finem libri XV. in antiquioribus edd. occurrentem *Guil. Canterus* Nouarum lectionum libr. IX. e cod. Farnesiano primus suppleuit, additis Jos. Scaligeri castigationibus. — Princeps editio, at multis vitiis inquinata, graece prodiit cura *Musuri,* varios codd. et epitomen graecam conferentis, Venet. ap. Aldum et Andream socerum 1514. fol. — Tum *Jac. Bedrotus* et *Christian. Herlinus,* multis locis ex editionibus veterum scriptorum, quorum ῥήσεις laudarat Athenaeus, correctis, et adnotationibus in loca quaedam ex scriptis Budaei, Erasmi aliorumque collectis, paullo emendatiorem editionem curarunt Basil. 1535. fol. — Nouam classem duxit Casaubonus: *Deipnosophistarum libri XV. cura et studio Isaaci Casauboni,* biblioth. Palatinae, Vaticanae aliarumque ope auctiores, emendatiores editi, graece cum interpretatione latina et notis *Jac. Dalechampii* *). Adiecti sunt *Isaaci Casauboni* animaduersionum in Athenaeum libri XV, Heidelbergae ap. Hieron. Commelin. tom. I. 1597. tom. II. Lugduni 1600. fol. — Iidem ex vltima *Casauboni* recognitione, gr. et lat. aliquanto curatius et

 com-

*) Ex accuratiore Dalechampii interpretatione cum breuibus ad oram notis Athenaeus latine recusus est Lugd. 1583. fol.

commodius, Lugd. tom. I. 1612. — tom. II. 1621. fol. — et ibid. 1657—1664. II. tom. fol. in qua edit. accessit praeter paucas L. J. et Pauli Fermat obseruatt. in quaedam Athenaei loca plenior scriptorum, ab Athenaeo laudatorum, index. — Ex postrema Lugdun. edit. at antea repurgata a mendis operarum, recudere coepit Athenaei opus *G. H. Schaefer*, sed demum prodiit tomus I. in tres partes, quarum quaelibet duas quoque peculiares habet inscriptiones, diuisus, quarum prima continet textum graecum libri I. vsque ad librum V. pars II. *Villebrunii* interpretationem eorumdem librorum gallicam et notas *): pars III. *Isaaci Casauboni* animaduersiones virorumque doctorum emendationes, adnotatt. vel editas vel ineditas in eosdem V. libros, Lips. 1796. 8. III. partt. — Nouissima eaque acuta recensio et huc vsque optima est editio, quamquam critici in ea adhuc multa desiderant: *Athenaei — libri XV*. Ex optimis codd. nunc primum collatis emendauit ac suppleuit, nouaque latina versione et animaduerss. cum Is. Casauboni aliorumque tum suis illustrauit commodisque indicibus instruxit *Joh. Schweighäuser*, Argentor. 1801—1807. 8. XIV. voll. quorum I—V. textum gr. correctiorem cum lat. versione; vol. VI—XIII. obseruationes, et vol. XIV. tres indices continent. — *Hermesianax*, qui vixit Philippi et Alexandri M. temporibus, scripserat *elegiarum* libros tres, quos de amicae nomine Λεόντιον inscripsit. Ex tertio *Leontii* libro partem seruauit *Athenaeus* lib. XIII. p. 597. quod fragmentum ediderunt atque illustrarunt Ruhnken, Weston, et

*) *Villebrunii* versio gallica cum obseruatt. criticis, praecipue exegeticis, in quibus multa ex naturae historia illustrantur, inscripta est: *Banquets des Savants par Athenée*, traduit tant sur les textes imprimés, que sur plusieurs Msts. tom. I—V. Paris. 1789. 4. Casaubonum iusto acrius tractat.

et Ilgen, vti ad *Fabricii* B. Gr. vol. II. p. 873 sq. iam pluribus exposui: quibus addes, *Ilgen.* postea curatius egisse de Hermesianacte, ipsum fragm. emendatius gr. edidisse et vberioribus atque doctioribus animaduersionibus illustrasse in suis Opusculis variis philologicis, tom. I. Erford. 1797. mai. 8. p. 247—331. Plura Athenaei loca passim aut emendarunt aut explicuerunt haud pauci viri docti; iis, quos alibi iam laudaui, inprimis adnumerandus est *Frid. Jacobs*, qui edidit acute scripta *Additamenta animaduersionum in Athenaei Deipnosophistas, in quibus et multa Athenaei et plurima aliorum scriptorum loca tractantur*, Jenae 1809. 8.

Memorandi quoque sunt *Vlpianus*, rhetor, cui commentarii in Demosthenis orationes a nonnullis adtribuuntur, aliis negantibus, et *Dositheus*, magister graecus, circ. a. Chr. 207.

73. *Alexander, Aphrodisiensis* ex Aphrodisiade, Cariae vrbe, sic cognominatus, discipulus Aristoclis Messenii atque Hermini, philosophorum peripateticorum, ideoque ipse purus peripateticus; de deo tamen curaque dei prouida mitius sensit. Peripateticam vero philosophiam iussu Septimii Seueri et Antonini Caracallae Athenis et Alexandriae docuit floruitque sub finem saeculi II. et ineunte saec. III. post Chr. n. magna auctoritate et discipulorum, qui ab eo *Alexandrei* vocabantur, copia. Insuper arti medicae operatus dicitur. — In varios praecipue Aristotelis libros est commentatus; vnde etiam ab iis, qui eum inprimis sequuti sunt, peculiari veluti nomine vocabatur *ἐξηγητής, explanator:* num vero quidam commentarii eum, an alium, habuerint auctorem, quaestio orta est, et vero dubitatum. Praeter ea scripsit *περὶ εἱμαρμένης καὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν, de fato, deque eo, quod est in nostra potestate,* ex mente Aristotelis; — *de mixtione et temperatione*

corpo-

corporum librum contra Stoicos; — *de anima* libros duo diuersos eiusdem argumenti; — *physicorum scholiorum* per dubitationes et solutiones, ad varia Aristotelis loca; libr. IV. — Sed alium Alexandrum habere videntur auctorem libri duo *problematum medicorum et naturalium* et libellus *de febribus:* — atque commentarius, quem Conr. Gesner. tribuit Aphrodiseo, siue scholia graeca in tres libros rhetorices Aristotelis, (quae initio mutila sine auctoris nomine prodierunt gr. Paris. per Conrad. Neoburium 1538. min. fol.) longe iuniorem et christianum auctorem agnoscunt. Multa alia Alex. Aphrodisei scripta vel interierunt, vel inedita aut arabice versa adhuc supersunt. Atque *Casirus* in Bibl. arabico-hispan. vol. I. p. 243 sq. ex arabica philos. bibl. recenset Alexandri Aphrod. scripta horumque versiones syriacas et arabicas, nec non interpretum nomina. — Libri duo *de anima*, et *de fato* vnus, gr. cum Themistii operibus, edente *Victore Trincavello*, Venet. in aedibus heredum Aldi Manutii, 1534. fol. — Idem Trincauellus ibid. 1536. fol. librum *de fato* subiecit libris quatuor quaestionum Alexandri Aphrod. gr. — Deinde liber *de fato* separatim et emendatius editus est a *Jo. Caselio*, Rostoch. 1588. 4. — Liber *de fato:* cui accessit *Ammonii* Hermiae in libri Aristotelis de interpretatione sectionem secundam commentarius cum latina vtriusque versione, Lond. 1658. 8. Editor, (vt ait in praefatione,) ea, quae in Aldinis exemplaribus graecis truncata sunt, aut quouis modo mutilata, partim ex Eusebii Εὐαγγελ. προπαρασκ. βιβλ. ϛ, partim ex coniectura restituit. — *de fato* liber, collatus et cum Eusebio et cum msto cod. latine, *Hug. Grotio* interprete, in *Hug. Grotii* Opp. theolog. tom. III. p. 409. Amstelod. 1679. fol. et in eiusd. Philosophorum sententiis de fato, Paris. 1648. (al. 1645.) 4. Amstel. 1648.

1648. 12. — Germanice versus a *J. G. Schulthesio* cum animaduerss. Tiguri 1782. 8. et in eiusd. *Bibl. der griech. Philosophen*, tom. IV. Tiguri 1782. 8. — *in priora analytica Aristotelis commentaria*, graece, Venet. ap. Ald. et Andr. Asulan. socerum, Venet. 1520. fol. et gr. Florent. 1521. 4. — *in Topica Aristotelis commentarii*, Venet. in aedibus Aldi, 1513. et 1526. fol. — *commentar. in Aristotelem de sophisticis elenchis*, gr. edente *Hercule Gyrlando*, Venet. in aedibus Aldi, 1520. fol. — *Commentarii in libros XII. metaphysicorum* latine tantum hactenus prodierunt ex versione *Jo. Genesii Sepulnedae*, (vsi quatuor codd.) Romae 1527. Paris. 1536. Venet. 1544. et 1561. fol. Praefatio, quae in illis codd. defuit, ab *Anton. Posseuino* ex alio cod. graece et lat. edita est in libro XII. Bibl. selectae, cap. 29. — *Simplicii* commentaria in tres libros Aristotelis de anima: *Alexandri Aphrod. comm. in librum de sensu et sensibili. Mich. Ephesii* annotatt. in librum de memoria et reminiscentia, — de gressu animalium. Venet. in aedibus Aldi, 1527. fol.

74. *Diogenes Laërtius*, siue a patre, siue a patria, Laërte, Ciliciae, Laërtius cognominatus. De eius aetate non conuenit inter viros doctos. *Jonsius* de scriptoribus histor. philos. cap. 12. §. 5—8. p. 65 sqq. ed. Dornii, de Diogene L., hunc adligat postremis Seueri imp. temporibus et deinceps, circa a. Chr. 210. eiusque sententiam amplectuntur *Fabric.* et *Saxius* in Onomast. lit. I. p. 348. contra *Heumann* in Actis philos. vol. I. p. 321—367. copiose agens et iudicans de Diogene Laertio, eius philosophia, de eius opere, huiusque versione prima lat. et edit. Meibomii, aetatem Diog. refert ad medium saec. III. post a. 250. eiusque rationes probant *Brucker* in Hist. crit. philos. tom. II. p. 622. et *Hamberger* in *Zuver*

läß

läff. Nachricht, tom. II. p. 565 fqq. Alii aliter fentiunt. Confecit opus vtiliffimum, quamquam non vsquequaque accuratum, in quo *de vita, placitis et acute dictis clarorum philofophorum* (περὶ βίων, δογμάτων, καὶ ἀποφθεγμάτων τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ εὐδοκιμησάντων,) libr. X. plura egregie disputauit de veteribus philofophis, nobisque innumera veterum fcriptorum hodie deperditorum loca feruauit. At tamen haud negarunt VV. DD. eum plus ftudii adhibuiffe in congerendo, quam iudicii vel in deligendo vel in digerendo, multasque fabulas repetiiffe: nec eius fcribendi genus omnino placet viris eruditis. — Primum *Diogenis* opus integrum latine, at liberius, ab *Ambrofio Camaldulenfi* verfum prodiit fine nota anni, typographi et loci, partim in fol. min. partim in 4. mai. — Illam edit. ac verfionem poftea recognouit et verfus, a Philelpho latine factos, addidit *Benedict. Brognolus*, Venet. per *Nic. Jenfon* Gallicum, 1475. fol. quae editio pofthaec faepius eft typis repetita; melius vero in edit. quam *Conr. Heresbachius* curauit, qui, collato cod. gr. Matthaei Aurigalli, quaedam correxit, praecipue epigrammata et verfus quosdam, ab Ambrofio et Brognolo etiam omiffos, latine vertit, itidemque graece adfcripfit, Bafileae ap. Valentin. Curionem 1524. 4. Ab eo tempore Diogenes aliquoties latine prodiit. Graece quidem particulae quaedam typis exfcriptae fuerunt, vt Ariftotelis, Theophrafti, Platonis atque Xenophontis vitae in editionibus illorum; at integrum opus: *Diogenis Laertii de vitis, decretis et refponfis celebrium philofophorum libri X.* primum ex cod. Aurigalli graece excufum eft Bafil. cum praef. Hieron. Frobenii et Nicol. Epifcopii, 1533. 4. — Poftea *Henr. Stephanus* bis meruit de Diogenis opere: primum id edidit 1570. 8. graece, et contextum cum codd. diligenter contulit ac frequenter reftituit,

atque

atque subiunxit calci voluminis Ambrosii versionem suasque castigationes, et Pythagoraeorum fragmm. ex Stobaeo gr. descripta: iterum correctius gr. et lat. cum *Hesychio Illustr.* de iisdem philosophis et aliis scriptoribus atque *Pythagoraeorum* philosophor. fragmm. et cum notis *Isaaci Casauboni* ad libr. Diogenis *) multo auctioribus et emendatioribus, 1593. 8. — Haec secunda Stephani edit. repetita est Coloniae Allobrogum siue Geneuae, apud Vignon etc. 1615. 8. — Longe emendatior et ad fidem vetustiorum codd. inprimis Farnesiani, castigata editio esse dicitur Romana 1594. fol. cum interpretatione lat. *Thomae Aldobrandini* eiusdemque adnotatt. quae vero vltra Leucippi vitam libro nono haud procedunt, auctore, priusquam opus absoluisset, fatis intercepto, atque diu post obitum Thom. Aldobrandini huius patruelis, Petrus Aldobrand. vir purpuratus editionem in lucem emisit. — Haec romana edit. basis fuit splendidae illius, quae gr. cum versione notisque Aldobrandini, cum notis If. Casauboni et huius filii Merici **) et cum commentario doctiss. *Aegidii Menagii*, codd. tribus Parisinis et Florentino vsi, prodiit Londini, cura *Jo. Pearsonii*, 1664. fol. Hic rogauerat Menagium, vt mitteret notas suas, quas, vt Londini emendate ederentur, Menagius suo sumtu typis fecit separatim exscribi, atque exemplar misit ad Jo. Pearsonum, idemque vitam Aristotelis eo vsque ineditam suisque notis illustratam libr. V. segm. 35. inseruit. — Nouissima recensio atque plenissima et ex prioribus editt. ac Msstis in multis locis, interdum aliquanto audacius, emendata ed. facta est

*) Casauboni notae prius separatim prodierant sub nomine *If. Hortiboni*, Morgiis 1583. 8.

**) *Meric.* suis animaduersionibus inseruit vitam Platonis, auctore Olympiodoro, cum versione et notis Jac. Vindeti.

est et textus in segmenta distinctus a *Marco Meibomio*, gr. et lat. cum subiunctis integris adnotatt. Il. Casauboni, Th. Aldobrandini et Merici Casauboni, item cum figuris XXIV. philosophorum aeri incisis: II. voll. Amstel. 1692. 4. Alterum volumen seorsim continet Aeg. Menagii auctiores obseruatt. vt et eiusdem syntagma de mulieribus philosophis, et Joachimi Kuhnii ad Diogenem notas atque indices (Jo. Clerici) locupletissimos. — Huius editionis contextum gr. ac versionem lat. typis fecit repeti, et librorum capitumque ordinem melius dissecuit, indicesque adiecit locupletiores *Paul. Dan. Longolius*, Curiae Regnit. 1739. 8. II. tom. — Longoliana editio, iconibus philosophorum omissis, gr. ac lat. typis nitidioribus repetita est Lipsiae impensis J. Paul. Krausii, bibliopolae Viennensis, 1759. 8. — Decimum librum de Epicuro ita separatim edidit et adnotatt. illustrauit *Car. Nürnberger*, Norimbergae 1791. 8. vt primum ex edit. Meibom. integrum librum X. gr. et lat. recudendum curaret, adiecta in calce ex II. codd. Venet. Marc. lectionis varietate; dein a pag. 93. Epicuri Epistolam ad Herodotum, in capita distinctam, ex sua recensione cum variis lectt. ex iisdem codd. Marc. ductis et cum notis etc. seorsim poneret. — In eumdem librum X. exstant *Petri Gassendi animaduersiones*, Paris. 1646. Lugd. 1649. fol. et 1675. atque ibid. inter Gassendi Opp. 1658. fol. — Adhuc memoro antiquissimam et rarissimam editionem *Diogenis Epistolarum* a *Francisco Aretino* latine versarum. Incipit statim eius praefatio ad Pium secundum, pontificem maximum: tum *Diogenis Laertii* sequuntur epistolae; et has excipit versio lat. Luciani de Calumnia, ab eodem *Aretino* facta, praemissis duabus illius breuibus epistolis ad Franc. Pellatum, Ict. Patauinum, et ad principem Joannem, Comitem Vicorniae. In

fine

fine legitur: „hoc opus exiguum diligens sculpsit Fridericus Nurmberge Creussner arte fabrili sua.“ in 4. sine anni nota. — Diogenis opus in linguam *germanicam* translatum est ab anonymo, Lips. 1806. mai. 8. et a *D. E. Aug. Borheck*, Viennae et Prag. 1807. 8. II. tom. Tertius tomus sequetur, saltem promissus est. — in linguam *gallicam* a *Gilles Boileau*, (fratre poetae,) Paris. 1668. et ab anonymo, Amstelod. 1758. III. partt. etc. — Hic adhuc laudabo *Ignatii Rossii Commentationes Laertianas*, Romae 1788. mai. 8. Ille vero in praefat. p. XXVI sqq. de Meibomio eiusque editione grauiter iudicat.

75. *Agathemer*, Geographus, a viris doctis plerumque Septimii Seueri temporibus adligatur, sub initium saec. III. Scripsit libros II. *compendiariarum Geographiae expositionum*, ὑποτυπώσεων τῆς Γεωγραφίας ἐν ἐπιτομῇ, lectu haud indignos, et nonnulla, alibi haud obuia, continentes. Illos primus edidit cum versione lat. et notis *Sam. Tennulius*, Amstel. 1671. 8. tum aliquanto emendatiores notisque auctos *Jac. Gronov.* post Scylacem in Geographicis antiquis, gr. et lat. Lugd. B. 1697. et 1700. 4. denique *Hudson*, gr. et lat. cum selectis notis Tennulii, Gronouii suisque paucis, praemissa *Henr. Dodwelli* diss. de Agathemero, (quae est quinta diss. de Geographis, quos vol. continet,) inter Geographiae veteris scriptores graecos minores, vol. II. Oxon. 1703. 8.

76. *Claudius Aelianus*, Praeneste Italus, Sophista et Historicus, floruit circ. a. Ch. 225. sub Seuero Alexandro, imperatore, et distinguendus est a *Claudio Aeliano Tactico*, ad an. Ch. 130. (de quo vide supra, §. 40. h. sect.) Alii tamen et de aetate dubitant, et negant, eum diuersum esse ab Aeliano Tactico. Audiuit Pausaniam rhetorem, et, licet vix vmquam fines Italiae, patriae

suae,

ſuae, egreſſus eſſet, Graecorum tamen et graecae eloquentiae fuit amantiſſimus ac peritiſſimus, atque, quum animum ad ſcribendum adpuliſſet, dicendi genere vſus eſt facili et perſpicuo, habuitque orationis elegantiam ex veterum, praecipue Dionis Chryſoſtomi et Herodis Attici, imitatione ductam. Reliquit vero *Variae hiſtoriae libr. XIV.* in quibus ſua ex aliis ſcriptoribus mutua ſumſit, nec pauca ex Athenaeo ad verbum deſcripſiſſe a quibusdam incuſatur; et *Hiſtoriae animalium, ſiue de animalium ſollertia ac proprietatibus libr. XVII.* in quibus plurima ex Ariſtotele aliisque excerpſit; quaedam tamen noua a ſe obſeruata eſſe profitetur. Aelianus quidem in vtroque opere fuit compilator haud ſagax et acutus; at tamen multa collegit, quae lectorem delectarent non magis quam iuuarent. *) Ad eum quoque referuntur

*) At lis orta eſt, num duo illa opera vni eidemque Aeliano ſint adſcribenda, an libri *variar. hiſtor.* alium Aelianum, alium vero et plane diuerſum libri *hiſtoriae animalium* habuerint architectum: de qua controuerſia plura alibi adnotaui. Quibus addere placet iudicia *Valckenarii* atque *Wyttenbachii*, quorum prior in Adnotatt. in Epiſtolas ficti Phalaridis et in obſeruata Lennepii, (praemiſſis huius editioni Phalaridis epiſtolar.) p. XVIII ſq. „Sunt, ait, in his epiſtolis (Phalaridis) permulta, quae mihi perſuaſerunt, earum ſcriptorem linguam graecam non a matre, ſed e libris veterum didiciſſe; quod de *Variae hiſtoriae ſcriptore Aeliano* conſtat, a quo, me quidem iudice, duo multum diuerſi ſunt, qui ſcripſere *de Natura animalium*, et libellum mirificum περὶ Προνοίας, ex quo multo plura Suidas in ſuam farraginem transſcripſit, quam plerique viderunt." Poſterior vero in Bibliotheca critica, vol. III. part. IV. Amſtel. 1808. 8. pag. 16. (in curis poſterioribus, et quidem in vol. I. vbi p. 66. Valcken. iudicium adtulerat,) „Ergo, inquit, Valckenar. tres diverſos ſcriptores eſſe cenſuit operum, *Variae hiſtoriae*, *de natura animalium*, et perditi *de Prouidentia*: quam ſententiam et ipſe diligentius perpendens repudiaturus erat, nec ego probare poſſum, qui in tribus illis operibus ſemper eamdem et orationem et rationem, eumdemque auctorem agnoſcere

runtur *Epistolae viginti* ex *Aeliani epistolis rusticis*, nominibus agricolarum Atheniensium scriptis. — *Varias historias* primus gr. edidit *Camillus Peruscus*, addiditque ex *Heraclide* de rebus publicis commentarium; *Polemonis* et *Adamantii* physionomias; *Melampodis* ex palpitationibus diuinationem; et *de Neuis*, Romae 1545. 4. — latine eas vertit *Iustus Vulteius*, Basil. ap. Oporin. 1548. 4. et Lugduni 1567. 12. ap. Jo. Tornaes. — Opera, quae exstant, omnia, gr. et lat. cura et opera *Conradi Gesneri*, Tiguri, apud Gesneros fratres, 1556. fol. In hac editione Gesner. libros *de natura animalium* primus e codd. cum sua et Petri Gillii versione, libros *variarum historiarum* cum Vulteii versione, et *Tactica*, quae nostro quoque Aeliano adtribuit, cum versione Franc. Robortelli et Theod. Gazae, *epistolas* *) denique cum versione Sebast. Guldenbeckii iunctim edidit, atque tam in ora quam in calce nonnullas varias lectt. coniecturas atque adnotationes posuit. — *Variae historiae* saepius exercuerunt ingenium manusque virorum doctorum: sed potiorum et recentiorum editionum commemoratio h. l. sufficiat. *Jo. Schefferus* ter promeritus est de Aeliani varr. historiis. Primum edidit illas ex sua recensione, cum Vulteii versione suisque notis et indice, Argentorati 1647. 8. et secundis curis ibid. 1662. 8. quam alteram Schefferi editionem, omissis eius notis, adpositis autem paucis suis emendationibus et coniecturis, recudi

---

scere mihi visus sum; et ante aliquot annos magis etiam hanc sententiam mihi confirmauit lectio illorum operum repetita, notatioque nouarum animaduersionum, quas cum veteribus nostris vna in Diatribe aliquando edere constituimus."

*) Editas gr. in collectione epistol. graecarum Aldina, Venet. 1499. 4. et gr. ac lat. (sed omisso Aeliani nomine,) in collect. epistolar. graec. Jac. Cuiacii, Geneuae 1606. fol. p. 417.

recudi curauit, sed plausum Perizonii non tulit *Tan. Faber*, Salmurii 1668. 8. Tertium Schefferus nouis curis illustrauit et recensuit Historias notasque locupletauit: illo autem Vpsaliae 1679. mortuo, editionem curauit *Joach. Kühnius*, qui notis Schefferianis suas et Georg. Matthiae Koenigii adiecit, orationem graecam et Vulteii interpretationem passim castigauit, Aeliani fragmenta collegit atque indicem adiecit locupletiorem, Argentor. 1685. 8. quae editio, at erratis typograph. scatens, recusa est et melior facta curante *Jo. Henr. Lederlino*, Argentor. 1713. 8. — Illorum studium superauit aut vincere conatus est, (neque enim omnium votis et desiderio satisfacere potuit,) *Jac. Perizonius*, qui contextum graecum ad varios codd. et primas editt. recognouit, et multo correctiorem exhibuit, Vulteii interpretationem emendauit, et commentarium luculentum vberrimumque, eruditionis antiquariae, grammaticae et criticae plenissimum, vtilesque indices addidit, Lugd. Bat. 1701. mai. 8. — Hanc recudi fecit, paucis vero locis meliorem, e codd. ductam, lectionem induxit, et plenissimam editionem cum notis integris Conr. Gesneri, (auctioribus,) Jo. Schefferi, Tanaquilli Fabri, Joach. Kuhnii, Jac. Perizonii et interpretatione lat. Justi Vulteii emendata parauit *Abrah. Gronouius*, qui paucas adleuit vel proprias obseruationes, vel patris sui et aliorum auique coniecturas atque emendationes, Lugd. Bat. Amstel. etc. 1731. 4. — Scholarum vsibus adcommodata est editio, quam sine notis, at indice vocc. copiosissimo et discipulis vtilissimo instructam curauit M. *Christoph. Kretzschmar*, et inscripsit: *Aeliani Operum tomus I. variam Historiam continens*, Dresdae et Lips. 1746. 8. Alter autem tomus promissus, qui libros de natura animalium complecteretur, lucem non vidit. — graece, cum versione lat. seorsim edita, Hal. Sax. 1772.

1772. 12. — gr. ex rec. Abr. Gronouii, et lat. Baſil. 1774. 8. — Cum integro commentario Jac. Perizonii aliorumque virorum doctorum notis, Gronouiana nondum comprehenſis editione. Curauit editionem indicemque Graecitatis adiecit *Car. Gottl. Kuehn.* tom. I. II. Lipſ. 1780. mai. 8. — graece, ex recenſ. Kühnii et Lederlini, comparata tamen ed. Gronouiana, ex qua lectiones, a Gronouio receptae, in margine ſunt notatae, Halae Sax. 1793. 8. — graece, adnotationibus Jac. Perizonii inprimis et aliorum ſelectis inſtructa: curauit edit. notas ſuas indicesque adiecit *Gottlieb Beniam. Lehnert,* Lipſ. 1794. 8. II. partt. — *Aeliani* V. H. Heraclidem Ponticum et Nic. Damaſcenum, inſcr. Πρόδρομος ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, περιέχων Κλαυδίου Αἰλιανοῦ τὴν ποικίλην ἱστορίαν, Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ, Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ τὰ σωζόμενα· οἷς προσετέθησαν καὶ βραχεῖαι σημειώσεις καὶ στοχασμοὶ αὐτοσχέδιοι περὶ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης etc. in vſum Graecorum graece edidit *Coray,* Pariſ. 1805. 8. Textus eſt noua recenſio: conf. *Allgem. L. Z.* 1806. nr. 210. et 211. — Commodam Ael. Chreſtomathiam: *Griechiſches Leſebuch, enthaltend die intereſſanteſten Erzählungen aus Aelians XIV. Büchern der vermiſchten Geſchichte, mit grammatiſchen und andern Anmerkungen* etc. confecit, et lectt. codd. aut coniecturas VV. DD. interdum in textum recepit M. *Guil. Lange,* Halis Sax. 1797. 8. — Nouiſſima editio caſtigata eſt: *Cl. Aeliani Sophiſtae variae hiſtoriae libri XIV.* ad optimarum edition. inprimis Gronouianae et Corayanae fidem edidit indiceque graeco-germanico inſtruxit *G. H. Lünemann,* Gottingae 1811. (ſed iam 1810. e prelo emiſſa,) 8. graece. — Librorum *de natura animalium* editio pleniſſima eſt gr. et lat. cum animaduerſionibus Conr. Gesneri et Dan. Wil-

exſtat, praeter lacunas quasdam, quas ad libri L. Dionis initium pertinentes plerasque ex cod. membranaceo Florentino, paucas ex altero cod. chartaceo expleuit *Jac. Gronouius* cum eiusd. Supplementis lacunar. in Aenea Tactico etc. Lugd. Bat. 1675. 8. — Liber LV. magnam quoque habet lacunam. Reliqui vsque ad LX. ſunt a quodam in epitomen redacti. Librorum a Pompeio M. ad Alexandrum Mamaeae epitomen fecit *Jo. Xiphilinus*, qui ſaeculo XI. vixit. — *Nicol. Carminius Falconius* magno hiatu multa noua promiſit, at ipſe deceptus nota et vel ab Vrſino, vel apud Xiphilinum aut in Excerptis Peireſcianis, vel in eclogis legationum diu vulgata edidit, vtiliter tamen adhibito cod. Vaticano. — *Caſſii Dionis romanae hiſtoriae vltimi libri tres, reperti reſtitutique ſtudio ac labore N. C. Falconii.* — Romae 1724. 4. cum adnotatt. — Poſthaec prodiit *Caſſii Dionis Cocceiani romanae hiſtoriae tomus primus,* (plures lucem non adſpexerunt,) *continens priores libros XXI. ab V. C. vsque ad a. V. C. DCX. poſt euerſam Carthaginem et Corinthum, nunc primum detectos, reſtitutos concinnatosque, et noua fere verſione et perpetuis ſuis variorumque notis auctos ſtudio et labore N. C. Falconii.* — Neapoli 1747. fol. Enimuero, quae pro Dione venditantur, ea ex Plutarcho, (cuius quidem libros integros a Dione exſcriptos fuiſſe, Falcon. in prolegomenis, doctis quidem, temere contendit,) ex Zonarae et Jo. Tzetzae fragmentis turpiter conſuta eſſe, iam euicerunt viri docti. — Graece, ex codice quidem vnico eoque mendoſo, *Dionis libri XXIII. a XXXVI. ad LVIII. vsque,* Lutetiae, ex offic. *Roberti Stephani,* 1548. fol. cum caſtigationibus ipſius et Henr. Stephani, filii. In nitida hac editione non deſunt liber LIX. et LX. ſed tantummodo ex libris LVII. et LVIII. vnus factus eſt, quinquageſimus ſeptimus, et ex

LVIIII.

LVIIII. et LX. itidem vnus, quinquagesimus octauus. In linguam latinam translati sunt Dionis libri XXV. a XXXVI. ad LXI. a *Guil. Xylandro*, cum eius notis, Basil. ap. Jo. Oporin. (1558.) fol. et Lugd. 1559. 8. — E versione Xylandri, a *Jo. Leunclauio* emendata et aucta: *Dionis* libri XLVI. partim integri, partim mutili, excerpti, fragmenta priorum XXXIV. amissorum, et posteriorum XX. librorum, cum notis *Leunclauii*, Francof. ap. Andr. Wecheli heredes, 1592. 8. — *Henr. Stephanus* editionem patris, Roberti, multis vero locis mutatis et emendatis, recudi fecit, cum Guil. Xylandri interpretatione, (Geneuae,) 1592. (al. 1591.) fol. — Hanc editionem presse sequitur *Wecheliana* cum notis criticis *Jo. Leunclauii* (iam a. 1593. mortui,) accedunt R. Stephani, G. Xylandri, Fr. Sylburgii, H. Stephani, F. Vrsini notae in Xiphilinum et fragmenta, Hanouiae typis Wechelianis 1606. fol. — Noua recensio et editio optima plenissimaque parata est a *Reimaro*, et inscripta: *Cassii Dionis Cocceiani historiae romanae quae supersunt, vol. I.* quod complectitur fragmenta librorum cum adnotationibus maxime Henr. Valesii; libros XXXVI—LIV. integros, cum adnotatt. *J. A. Fabricii* ac paucis aliorum. Graeca ex codd. msstis et fragmentis suppleuit, emendauit, latinam versionem Xylandro-Leunclauianam limauit; varias lectt. notas doctorum et suas cum adparatu et indicibus adiecit *Herm. Sam. Reimarus*. Hamburgi 1750. fol. — vol. II. quod complectitur libr. *Dionis* LV—LX. passim mutilos et breuiatos, cum adnotatt. *J. A. Fabricii* et nonnullis aliorum: libros item *Dionis* LXI—LXXX. ex compendio *Jo. Xiphilini*. Cum adnotatt. *H. S. Reimari*, qui vbiuis fragmenta reperta suis locis inseruit, varias lectt. et adnotatt. subiecit, versionem castigauit; adparatum adnotatt. et emendatt. cum indice gr. et lat. adiunxit

 Ibid.

Ibid. 1752. *) — Cel. *Jac. Morellius* postea edidit *Dionis Cassii historiarum roman. fragmenta* (libr. LV. et LVI.) *cum nouis earundem lectionibus*, (doctasque adiecit adnotatt. et versionem fragmentorum repertorum latinam,) Bassani 1798. min. 8. rec. formaque maiore, ad Reimarianam edit. accommodata, Paris. 1800. fol. typis J. J. Delance. Conf. eumdem doct. Morellium in Biblioth. Msta gr. et lat. tom. I. p. 269 sqq. — *Germanice* verterunt Dionis libros *Abrah. Jac. Penzel*, cum permultis adnotatt. tomi II. prima sect. Lips. 1786. mai. 8. — tom. II. sect. II. ibid. 1799. — atque *Jo. Augustin. Wagner*, cum notis, Francof. ad M. 1784—1796. V. voll. 8. — *italice Viuianus*, Romae 1790—1792. IV. tom. (vt antiquiores praetermittam versiones italicas.) — In Magasin encyclop. de M. Millin tom. IV. 7. an. nr. 13. p. 7 sqq. est particula, n. libri XXXVIII. 18—29. Entretien de Philisius et de Ciceron, gallice versa cum doctis *St. Croix* obseruatt. — *Xiphilini Epitome* primum prodiit Lutet. cura *Rob. Stephani*, 1551. 4. tum gr. et lat. ap. H. Stephan. Paris. 1552. 4. et 1592. fol. — in historiae augustae scriptoribus, gr. et lat. ap. eumdem, 1568 (al. 1564.) 8. IV. voll. — in romanae historiae scriptoribus gr. minoribus, opera *Frid. Sylburgii*, (qui cod. mst. Palatin. variasque doctorum obseruatt. contulit, et suas Xylandrique notas addidit,) tom. III. Francof. ap. Wecheli hered. 1590. fol. Reimarus eam inseruit edit. Dionis suae vol. II.

78. *Apsi-*

*) In vol. II. inter alias VV. DD. animaduersiones, quas Reimar. vel collegit ex aliis libris, vel accepit a viris doctis, p. 1501 sqq. occurrunt *J. Jac. Reiskii* animaduerss. in Dionem Cassium, quas Reiskius postea retractauit, tertiis curis percensuit et Dionem cum fragmm. et Xiphilinum, notasque scripsit vberiores in voll. I. Animaduerss. ad gr. auctores, Lips. 1757. 8.

78. *Apsines*, Gadarenus Phoenix, Rhetor, a. 236. clarus: scripsit *artem rhetoricam* et περὶ τῶν ἐσχηματισμένων προβλημάτων, qui libelli exstant in Rhetoribus graecis, Venet. ap. Aldum 1508. fol. p. 682. et 727. Inter Longini fragmm. occurrit quoddam; id vero ex *Apsinis* arte rhetorica esse seruatum, et huic tribuendum, ostendit *Weiske* in praefat. ad edit. Longini de sublimitate, pag. XIX sqq. et p. 192 sqq. vbi nr. VIII. id gr. ac lat. est typis repetitum, et Apsini adscriptum.

79. *Herodianus*, historicus insignis, nec vero optimis adcensendus, et diuersus ab *Herodiano*, Dyscoli filio, grammatico. Romae, si non natus, certe aliquam vitae partem transegit. De anno autem, quo is natus, quo mortuus sit, aeque ac de eius genere, aut patria, aut muneribus, (in principum quidem reique publicae ministeriis se versatum esse, ipse testatur libr. I. cap. 2. fin.) aliisque rebus nihil proditum est. Floruit certe circa a. C. 238. atque cel. *Frid. Aug. Wolf* *) colligit, eum circ. a. V. 923. a. C. 170. natum, et a. V. 993. a. C. 240. vita defunctum esse. Res ab imperatoribus romanis gestas ab obitu M. Aurelii Augusti vsque ad initia principatus Gordiani III. Aug. i. e. ab ineunte a. Ch. 180. vsque ad medium a. 238. libris VIII. ita exposuit, vt dictione vteretur facili, tersa, perspicua iucundaque, et in concionibus immixtis graui nec raro diserta oratione. Fides eius ac studium veri vt plurimum magni aestimatur: in eo tamen iudicium, diligentiorem temporum notationem, et quod multa scitu digna, homines quosdam insigniores et res in pace gestas omisit aut leuius notauit, alia-

*) Pag. XXXIII. narrationis de Herodiano, praemissae editioni, ab illo curatae, in qua etiam de Herodiani ingenio scribendique genere et de editionibus curate disputat.

aliaque in eo desiderant quidam critici. — Editionum, quae multae sunt, quinque classes numerari possunt; prima orditur ab Aldo, secunda a Stephano, tertia a Sylburgio, quarta ab editore Ingolstadiensi, quinta a Frid. Aug. Wolfio. Herodiani tamen historiam, antequam graece edita esset, *Politianus* e gr. cod. latine, atque eleganter quidem venusteque, at iusto liberius, vertit: cuius versio primum lucem adspexit Romae 1493. fol. et postea saepius tam separatim, quam inter cetera Politiani opera, et cum textu graeco est typis repetita. — Princeps *graeca* editio certa, sed multis operarum vitiis inquinata, est *Aldina* cum Xenophontis omissis, Georgii Gemisti s. Plethonis ἑλληνικοῖς et scholiis ad Thucydidem, Venetiis ap. Aldum 1503. fol. — Repetita est, nouis vitiis aucta, et in altero tomo addita Politiani versio lat. Venet. in aedibus Aldi 1524. 8. — Textus graecus ex maiore Aldina edit. repetitus est Louan. ap. Theodor. Mort. 1525. min. 4. Quibusdam exemplaribus adhaerere videtur, seorsim posita, Politiani versio. — Ex Aldina recensione Herodiani, nonnullis mendis sublatis, aliis autem denuo illatis, Basileae quinque editiones, parum inter se dissimiles, emissae sunt, ap. Jo. Walderum 1530. 8. graece. — cum versione Politiani ap. Henr. Petri 1535. 1543. — per Jo. Hbuberum, (quae ex codice msto integrior et castigatior exiisse dicitur,) 1549. 8. et 1563. 4. (al. 8.) — *Herod.* cum Xiphilino receptus est in *Rob. Stephani* collectionem historiae rom. scriptorum, Paris. 1544. 8. IV. voll. et aliquanto correctior in altero volumine collectionis eorumdem h. r. scriptorum paullo plenioris ab *H. Stephano* editae, 1568. 8. IV. voll. — Secunda classis incipit, et Herod. nouam lucem accepit a cura et acumine *H. Stephani*, qui ex collatis prioribus editt. et vetere suo libro certas correctiones in

in contextum recepit, lacunas aliquot expleuit, versionem Politiani emendauit, multorum locorum emendationes et quorumdam expositiones in interiore margine adscripsit et II. priores libros *Zosimi* e cod. Leunclauii huiusque versione subiecit, Parisi. 1581. min. 4. — Stephani editio, sed valde vitiose, repetita est Lugduni, 1611. et 1624. 8. — Tum *Frid. Sylburgius* contulit quidem edd. superiores; sed ex his aliisque, quibus instructus erat, copiis pauca mutauit, et raro deseruit lectiones Stephan. textui, emendate expresso, supposuit Stephani notas et Politiani castigationes; extremo denique volumini adiecit paucas adnotationes, et suis ac Stephanianis inseruit A. Schotti, et Memmii duorumque aliorum Professorum Parisiensium animaduersiones. — Stephani emendationes plerasque tam veras, quam falsas dubiasue in contextum admisit, neque vero adnotationem subiunxit vir quidam doctus in edit. Ingolstad. 1593. et 1608. 8. gr. ac lat. — Ex aliqua Basileensium editione textum graec. misere exscripsit cum Politiani versione, monitaque adiecit et exempla ethico - politica ex Herod. excerpta *Dan. Pareus*, Francof. ad M. 1630. 8. — rec. ita tamen, vt aliquot operarum vitia ex collatione Stephan. ed. tollerentur, Londini 1639. 8. — Haud incommoda quidem est editio, capitibus distincta, ad Stephani exemplum cum Politiani versione, cura *J. H. Boecleri*, qui notas adiecit cum criticas, ex Stephano aliisque potissimum excerptas, tum inprimis historicas, at multas quoque politicas inanes, Argentorati 1644. 8. — recus. sed vitiis typogr. oppleta, cum indice iusto copiosore *Balthas. Scheidii*, ibid. 1662. 1672. 1694. 8. — libri VIII. gr. et lat. cum Dan. Parei monitis et exemplis ethico-politicis, Londini 1639. 8. — Ex hac edit. forsan fluxerunt, perpaucis emendationibus marginis Stephanei illatis, Oxonienses

nienses 1678. 1699. 1704. 1708. 8. item Edinburgensis, curante *Jo. Patono*, gr. et lat. 1724. 8. — Ex Oxon. edit. 1704. cum eiusd. mendis et omissionibus, repetita est Basileensis, ap. Jo. Schweighäuser, 1781. 8. — Perquam emendate, ad exemplum Stephan. curata est edit. Halae Sax. 1759. 12. — Incredibili studio atque mira industria parata est editio: *Herodiani historiar. libri octo, e recensione Henr. Stephani cum varietate lectionis trium codd. Mss.* (Vindobon. Bavarici et Veneti,) *noua Bergleri versione, notis variorum* (in his quoque *Leisneri* *) et *Reiskii,*) *et indicibus verborum ac rerum, curante Theophilo Guil. Irmisch,* (qui suas notas cum criticas, tum maxime grammaticas, doctas quidem, at modum excedentes, nec raro minutas molestasque, atque excursus largius vel textui, qui in notis natare videtur, subiecit, vel tomis adiunxit,) Lips. 1789—1805. 8. Vol. I—V. quorum voll. IV. et V. post Irmischii mortem prelo exierunt. In vsum scholarum commoda et partim critica est editio graeca *Feldhahnii*, cum notis germanicis et indice graeco-germanico, Lips. 1791. 8. — Noua plane recensio, et critica emendataque est editio gr. quam curauit *Frid. Aug. Wolfius*: textui subiecta est argumentorum et annorum notatio, et praemissa notitia litteraria, Halis 1792. 8. — Herodianum superiore saeculo *germanice* verterunt *Zopf*, cum praefatione *Menantis*, (h. e. *Christ. Frid. Hunold,*) Halae Sax. 1719. 8. — *Ge. Aug. Dethardinng*, Hafniae et Lips. 1742. 8. et *Jo. Gottl. Cunradi*, Francof. ad M. 1784. 8. — *Gallice*,

*) Hic paraturus erat nouam edit. cum Bergleri interpretatione, et scripserat prolus. scholast. de Herodiano Herodianique versione Bergleriana, Lips. 1761. 4. quam Irmisch. qui, illo 1767. fatis intercepto, multo post suscepit laborem, tom. I. edit. suae p. XXXI sqq. inseruit.

line, *Nic. Hubert de Mongault*, Parif. 1700. 1712. et 1745. 8. — *Danice*, Bar. *Ludov. Holberg*, 1753. 8. etc.

Inferatur *Ammonius*, Alexandrinus, cognomine *Saccas*, chriftianus, recentiorum Platonicorum auctor, circ. a. Chr. 220. praeceptor Plotini, Origenis vtriusque, Herennii, Longini et aliorum. Male confunditur cum *Ammonio Peripatetico;* et plures fuerunt *Ammonii*. Conf. *Fabricii* B. Gr. vol. III. p. 161. et p. 460 fq. *Saxii* Onomaft. I. p. 352. et quae fcripfi in Introduct. II. part. I. p. 271 fq. vbi quoque et ad *Fabr.* B. Gr. III. p. 180 fq. de *Origene*, deorum cultore, et ab *Origene Adamantio*, chriftiano, diuerfo, quaedam adnotaui.

80. *Plotinus*, natus Lycopoli in Aegypto a. Ch. 205. Ammonium Saccam Alexandriae per XI. annos audiuit. Tum cum Gordiano imper. in Perfiam profectus eft, et, illo interemto, Antiochiam non fine vitae periculo euafit, atque inde venit Romam, vbi et docendo et fcribendo magnam nominis famam confequutus eft. In nonnullis fuit Platonicus, in nonnullis vero eclecticus; praecipue Platonicam philofophiam cum Pythagorica coniunxit; fed vanus erat homo, vt in omni vita, ita etiam in difciplina doctrinaque. Quod autem, vnice philofophiae ftudio vacans, valetudinis curam plane neglexit, mortem fibi contraxit miferabilem et maturauit, et, in Campaniam deductus, a. Chr. 270. aetatis 66. obiit. Inter difcipulos adfeclasque, quos multos habuit, vtpote quum fua aetate fummus habitus effet philofophus, (neque defuit illi ingenii fagacitas et acumen iudicii; fed multas captiofas, nimis abftrufas, aniles perplexasque enixus eft opiniunculas, nec perfpicuo amoenoque vfus eft fcribendi genere,) eminuit Porphyrius, qui Plotini vitam expofuit, eiusque opera recenfuit, in

ordi-

ordinem redegit, paullisper expoliuit, atque in sex Enneades distribuit. Opera Plotini primum ex interpretatione *Marsilii Ficini*, cum huius argumentis et commentariis prodierunt Florentiae 1492. fol. — rec. Saligniaci, 1540. fol. ac Basil. 1559. et 1562. fol. — gr. et lat. Basileae ad Perneam Lecythum, 1580. fol. Nonnulla exemplaria eiusdem editionis in fronte praeferunt: Basileae impensis Ludov. Regis, 1615. fol. Conf. *Frid. Christ. Grimmii* commentatio, qua Plotini de rerum principio Ennead. III. libr. VIII. cap. 8—10. animaduerss. illustrat, Lips. 1788. 8. — *Jul. Frid. Winzer* Adumbratio decretorum Plotini de rebus ad doctrinam morum pertinentibus: specimen I. Witteberg. 1809. 4. — *Mülleri* progr. de cod. Plotini mst. qui in bibliotheca episc. Cizae adseruatur, (ex quo multae variae lectt. adferuntur,) Lipsiae 1798. m. 8.

81. *Sixtus* II. siue *Xystus*, Atheniensis. „Vt fabulantur, (ait *Saxius* in Onomastico I. p. 369. qui plura in hanc rem disputat,) ex philosopho episcopus romanus, *Stephani* a. Chr. 257. successor, et hoc anno, 258. crucis supplicio adfectus esse perhibetur, argumento eorum, quae in medium adtulit *Pagius* Crit. Baron. ad a. Chr. 258. nr. II. III. p. 92. 93. tom. III. ed. Luc. Ad hunc *Sixtum* auctorem *Enchiridion* Sententiarum *Sextii* vel *Sexti*, philosophi Pythagorei et Stoici, male vulgo referunt etc.“

82. *Callinicus*, rhetor et sophista, siue ex Syria, siue ex Arabia petraea oriundus, vixit circ. a. Chr. 260. et Romae docuit. Inter alia scripsit *de Romae laude:* sed fragmentum tantum superest, in *Leon. Allatii* Excerptis rhetor. et sophist. p. 256.

83. *Minucianus*, rhetor Atheniensis, forsan quoque circ. a. Ch. 260. Eius libellus (siue particula eius Τέχνης) *de sedibus argumentorum*

graece

graece exstat in Rhetor. graecis, Venet. ap. Aldum, 1508. p. 731. — gr. vna cum Alexandro et Phoebammone, et cum versione lat. atque castigationibus *Laur. Normanni*, Vpsal. 1690. 8.

84. *Dionysius (Cassius) Longinus.* Quam habuerit patriam, et quo anno in lucem editus sit, non omnino est exploratum: probabiliter tamen natus esse videtur Athenis *) a. C. 213. Ab ineunte aetate cum parentibus multa obiit itinera multasque lustrauit regiones, atque Athenis, Romae aliisque locis doctissimum quemque audiuit philosophum atque rhetorem; inprimis Ammonium Saccam atque Origenem Peripateticum: quibus quidem etiamsi multum temporis consumsisset, philosophia tamen Platonica ita prae ceteris delectatus est, vt omnino germanus esset Platonicus. Postea criticae arti, litteraturae antiquae et eloquentiae studio se totum tradidit, et Athenis non modo philosophiam, sed etiam artem criticam, grammaticam et rhetoricam professus est. Athenis quum magnam vitae partem tum iuuentute erudienda, tum praeclaris ingenii monumentis condendis cum laude exegisset: in orientem abiit, et per hanc forsan occasionem a Zenobia, quae post Odaenathum, maritum suum et regem Palmyrenorum, occisum orientis imperium tenebat, Palmyram, vt illam graecis litteris erudiret, et liberorum animos moresque formaret, euocatus est. Atque apud illam tanta florebat gratia, vt ea, post imperium susceptum, omnia cum nostro misceret consilia: quod quidem nostro fuit pernici-

ciei.

*) V. *Suidam* in Φρόντων, tom. III. p. 654. Hic *Phronto*, Emisenus, Athenis sub Seuero imp. rhetoricam docuit et multa scripsisse fertur. Ex eius sorore Phrontonide natus est Longinus. Ille autem Phronto a nonnullis confunditur cum M. Cornel. Frontone, M. Antonini philosophi in litteris latinis magistro. v. *Ed. Corsin.* in *Plutarchi* vita §. V.

ciei. Zenobia enim, ab Aureliano imp. victa captaque, vt vitam tueretur, Longinum, tamquam participem atque auctorem suorum consiliorum et belli, quod Romanis fecisset, prodidit victori, qui eum statim rapuit ad supplicium, quod vero a. C. 275. cum summa constantia summoque animi robore subiit. — Multos conscripsit libros, quos diligenter recensuit *Ruhnken.* in disputatione mox citanda §. XIV. Sed dolendum est, plurimos, praeter fragmenta quaedam a Proclo, ab Hephaestionis scholiaste, a Porphyrio aliisque seruata, praecipue librum, Φιλολόγοι *) inscriptum, ab iniquitate temporis fuisse absumtos. Sub nomine eius adhuc circumfertur liber, (quem quidem misere truncatum ad nos peruenisse, dolendum est,) praeclarus atque vtilissimus, περὶ τοῦ ὕψους, s. *de sublimi orationis genere.* Enimuero *Weiske* cum in diss. critica de libro περὶ ὕψους, (edit. illius p. CVII sqq.) in qua primum totam eius οἰκονομίαν, deinde rerum explicandarum rationem, postremo characterem orationis fuse eruditeque explicat, et de virtutibus non minus quam vitiis post Morum in praef. ad edit., post Ruhnkenium in §. XII sq. ac Boilauium in praefat. ad versionem gallicam, copiose et diligenter disputat, tum inprimis p. 213 sqq. in notis ad inscriptionem codicis Vaticani, Διονυσίου ἢ Λογγίνου, probat amplificatque *Hiero-*

---

*) Vulgo quidem citatur liber Οἱ Φιλολόγοι, i. e. *variae eruditionis studiosi*, in eoque dicitur Longinus de antiquis scriptoribus in vtramque partem iudicasse: v. *Ruhnken.* disp. respondente Petro Jo. Schardam, de vita et scriptis Longini, Lugd. B. 1776. 4. rec. in Toupii et Weiskii edd. Longini περὶ τοῦ ὕψους. Sed *Weiske* in nota ad illam. p. LXXXX. adnotat, in cod. Paris. qui continet Hermogenem, scholion adscriptum esse, in quo citetur Λογγῖνος ἐν κα τῶν Φιλολόγων ὁμιλιῶν, ex quo Weiske colligit, eam esse plenam inscriptionem, hinc Φιλολόγοι in ista operis inscriptione non esse masculinum, sed femininum, subaudiendumque ὁμιλίαι.

Hieronymi Amatii iudicium. Hic vero primum demonstrare sustinet, monstrum esse illud vulgatum Διονυσίου Λογγίνου, tum verum libri auctorem esse ignotum, antiquiorem, excellentioris ingenii et doctrinae hominem, qui Augusti fere vixerit aetate, (vt ait, in praefat. p. XXIV.) hominem bonum et probum, qui magnam ostendat eloquentiam, neque rhetoris tantum, sed magni etiam oratoris nomen mereatur, ab Eunapio autem aliisque *Longinum* tantum adpellari, a nemine *Dionysium Longinum*: inscriptionem autem in cod. Vaticano a librario quodam esse profectam. Sed plura leges apud Amatium et Weiskium argumenta contra vulgatam inscriptionem, repetita in *Beckii* Actis Seminarii — Lips. vol. I. p. 336 sqq. cum adnotatt. vbi quoque Weiskii editio recensetur. Neque vero Weiskius probat Amatii sententiam, id opus adserendum esse Dionysio Halicarnassensi. — Editiones *) potiores hae sunt. Princeps est *Francisci Robortelli*, gr. cum notis lat. in margine adpositis, Basil. 1554. 4. per Jo. Oporin. Dedicatio scripta est Patauii, nonis Aug. 1554. — *Paullus Manutius*, qui credidit, se primum vulgasse Longinum, in sua edit. Venet. 1554. 4. gr. multa bene emendauit, multa autem temere mutauit, maxime quum loca veterum scriptorum, quae Longinus memoriter laudarat, ideoque a vulgata lectione vt plurimum discedunt, ad editiones ipsorum scriptorum refingeret, atque ita veram codicum Longinianorum lectionem exstirparet. — Manutianae editionis repetitio cum nonnullis immutationibus est edit. *Francisci Porti*, quae vna cum Hermogene et Aphthonio Geneuae 1569.

*) De his sollerter et copiose egerunt *Heinecken* p. LXX sqq. *Morus* p. XXXIII sqq. et *Weiske* p. LIII sqq. suarum editt.

1569. 8. apud Crispinum prodiit. *) — Haec editio fons fuit reliquarum vsque ad Tollianam et Pearcianam: nimirum *Gabrielis de Petra*, qui scholia in margine et versionem lat. addidit, Genev. ap. Jo. Tornaes. 1612. 8. — tum *Gerardi Langbaene*, Oxonii 1636. et 1638. 12. gr. et lat. cum Petrae scholiis in margine et notarum auctario ad calcem libri. — cum triplici in Latinum expositione, (n. 1) Gabr. de Petra, cuius edit. est tantum repetita, 2) Dominici Pizimentii, 3) Petri Pagani,) cura Caroli Manolesii, bibliopolae, Bonon. 1644. 4. — et cum notis, emendationibus et praefatione *Tanaquilli Fabri*, gr. et cum versione Petrae seorsim posita, Salmurii 1663. 12. — Nouam τοῦ περὶ ὕψ. recensionem, ex V. codd. et ex ingenio suo aliorumque instituit, nouam versionem et suas priorumque editorum animaduersiones, tum fragmenta plura, post haec versionem gallicam *Boilauii Despraei* **) cum eiusd. et Dacierii, suisque etiam notis gallicis, postremo loco *animaduersionum criticarum ad Longinum gustum*, h. e. eruditas in speciem, verbosas autem, ac passim obscuras commentationes adiecit *Jac. Tollius*, Traiecti ad Rh. 1694. 4. — Hanc

*) De hac editione, cuius pars, quae continet Longinum, in peculiari inscriptione signata est a. 1570. plura leges in *Tollii* praefat. cum nota Weiskii in huius edit. p. XXXVIII sq. in Mori praefat. p. XXVI sq. et in meorum supplement. part. II. p. 338 sq.

**) *Boilauii* versio cum eiusdem et Andr. Dacerii notis prodiit ad calcem Satirarum Boilauii, Paris. et Amstel. 1689. 12. et saepius. In edit. Amstel. acc. obseruatt. criticae contra Claud. Perraultum. Versio illa cum Jo. Boiuinii not. est quoque in Boil. Opp. Amstel. 1729. fol. (rec. Dresdae 1767. 8.) tom. II. p. 1 sqq. in quo tomo sunt praeterea p. 77 sqq. Boilauii XIII. criticae obss. in nonnulla Longini loca etc. — rec. in *Desessarts* Recueil de Préceptes et d'Exemples sur le beau et le sublime dans les Ouvrages d'Esprit. Paris. 1798. 12.

Hanc Tollii editionem repetiit *Hudsonus*, qui luxuriantem notarum siluam ita coercuit, vt nihil bonae frugis resecaret, et vero nouas adderet notas, in his etiam lectiones e cod. Cantabrig., Tollii versionem emendaret, augeretque fragmenta Longini, Oxon. 1710. 8. quae edit. e Boiuinii et Schurzfleischii *) commentationibus aliquantum locupletata, repetita est ibid. 1718. 8. rec. ibid. 1730. 8. et Edinburg. 1733. 12. gr. et lat. — In pristinam integritatem e codd. et prima edit. libr. π. ὕ. restituere coepit, in latinum sermonem, sed haud bene, conuertit notasque addidit *Zachar. Pearce*, Londini 1724. 4. — Splendida est editio; propter tamen pretii magnitudinem, et quum ad vsum etiam incommodior videretur, Pearcius aliam, in qua complura refinxit, et de mutatione facta singulis monuit paginis, parauit, Londini 1732. 8. quae Londini et Glasguae saepius recusa est. — Priorem Pearcii editionem coeperant Wetstenii, Amstelodamenses, sic recudere, vt minore pretio emi posset, sed quia, dum opus dimidio amplius typis descriptum erat, altera Pearcii editio lucem adspexit, huius mutationes atque accessiones ad calcem notarunt, tum addiderunt ex bibl. Verburgii acceptum, et antea numquam editum, *Franc. Porti* commentar. et absoluerunt edition. 1733. 8. — Hudsoni repetita est editio, gr. et lat. additis duabus versionibus, gallica Boilauii et italica Gorii, Veronae 1733. 4. — Ex altera Pearcii recensione verba graeca dedit suamque adiecit versionem germanicam, haud laudandam, et animaduersiones germanicas, in quibus res potius quam verba explicare

*) N. ex *Henr. Leonh. Schurzfleischii* comm. qua Longinum περὶ ὕψους ad fidem codd. a Tollio omissorum recensuit, notisque e schedis fratris sui, Conr. Samuelis, auxit, Witteberg. 1711. 4.

plicare studuit, *Carol. Henr. Heinecke*, Dresdae, 1737. mai. 8. — rec. cum praefat. Liscouii, ibid. 1742. mai. 8. — Multo plura praestitit *Sam. Fr. Nathan. Morus*, qui Longin. cum selectis aliorum suisque animaduersionibus edidit, nouam eamque egregiam versionem lat. atque fragmm. adiecit, Lipsiae 1769. 8. Idem postea separatim edidit instar spicilegii Libellum animaduersionum ad Longinum, Lips. 1773. 8. — Tum, *Long.* graece, adiecta versione gallica, cum praefat. vice commentarii, cura *P. Car. Lancelot*, Ratisbonae 1775. 8. — graece, cum versione Pearcii latina, et auctis fragmentis, recensuit notasque suas atque animaduerss. adiecit *Jo. Toupius*. Acc. emendationes Dav. Ruhnkenii; cuius etiam diss. philol. de vita et scriptis Longini praemissa est. Oxon. 1778. 8. et 4. quo anno bis illa edit. prodiit. — Hanc editionem *Beniamin Weiske*, multis nouis subsidiis instructus, ita recudi fecit, vt textum gr. denuo ex codd. recenseret et emendaret, Toupii commentar. varia ratione mutaret, corrigeret multasque et suas et Mori, cuius versionem lat. reddidit, et aliorum adiiceret animaduersiones, variasque doctas historicas atque criticas tam ab ipso conscriptas commentatt. quam Toupii praef. ac Ruhnkenii disput. atque *C. A. Boettigeri* epist. de anaglypho, in fronte Longini aerea tabella exscripto, praemitteret, Lips. 1809. 8. — Longinum vertit *germanice* praeter Heineckium *Jo. Ge. Schlosser*, additis animaduerss. Lips. 1781. 8. — *anglice*, *Jo. Hall*, Londini 1682. 8. — *J. P. G. S.* ib. 1680. 12. — *Leon. Welsted*, ib. 1712. 8. — rec. cum eius Epistolis, Odis, etc. ibid. 1724. 8. — et in eiusd. Operibus etc. Lond. 1789. 8. — atque *Guil. Smith*, cum notis et narrat. de vita, scriptis et notatione Longini, Londini 1739. 8. — ed. II. correct. ib. 1742. 8. rec. ib. 1752.

1752. 1757. 1770. 8. — *belgice P. le Clercq*, Amst. 1719. 8. — *lusitanice* per *Custodio José de Oliveira*, Lisboae 1771. 12.

85. *Dexippus*, *Herennius*, dux Atheniensium, rhetor et historicus; vixit circ. a. Chr. 268. sub Claudio II. siue Gothico. Multa scripsisse dicitur. — *Eclogae* quaedam seruatae sunt in Excerptis de legationibus, ab *Hoeschelio* gr. publicatis, August. Vindel. 1603. 4.

86. *Achilles Tatius*, Alexandrinus, astronomus, rhetor et scriptor eroticus, floridus et amoenus, sed incertae aetatis. *Saxio* quidem in Onomast. lit. I. p. 372. sub Claudio II. circ. a. Chr. 268. vixisse videtur. Contra Weidlerus, Fabricius et Mitscherlich eius aetatem in tertium quartumue saeculum incidisse suspicantur; atque Boden, eum post Musaeum adeoque post saeculum quartum floruisse coniicit. Alii aliter sentiunt. Idem Achilles primum idolorum cultor, tum castra Christianorum sequutus dicitur. Ante tamen religiones superstitiosas eiuratas librum *περὶ σφαίρας*, cuius pars hodie exstat sub epigraphe, *Ἐκ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰ Ἀράτου Φαινόμενα*, et edita est primum a *Petro Victorio* graece cum Hipparcho et aliis, Florent. 1567. fol. dein graece ac lat. a *Dionysio Petavio*, in huius Vranologio, Paris. 1630. fol. rec. Amstelod. 1703. fol. et libros VIII. *de amoribus Clitophontis et Leucippes* scripsisse videtur. In his eroticis libris, suauiter venusteque, interdum tamen paullo audacius scriptis, multum quidem ostendit ingenium; at tamen nimis abundat, iusto saepius declamat, et interdum lasciuit. — *Annibal Cruceius* primum edidit: *Narrationis amatoriae* (Achillis Tatii) fragmentum, e graeco in latinum conuersum, Lugd. ap. Seb. Gryphium, 1544. 8. postea libros eroticos fecit latinos e cod. satis bono, et e prelo Heruag. exire iussit Basil.

 1554.

1554. 8. — Tum graece eos ex cod. Palat. cum Crucei versione edidit cum Longi Pastoralibus et Parthenio *Jo. Commelinus*, Heidelberg. 1601. 8. cuius tamen edit. post eius mortem absoluta, multa habet vitia, multasque lacunas. — dein paullo quidem melius, at nimis properanter, *Claudius Salmasius*, Lugd. B. 1640. 12. — Ex cod. Bauar., Paris. dein ablato, praecipue textum emendauit *Beniamin. Gottlieb Laur. Boden* *), qui libros illos VIII. varietate lectionis notisque *Cl. Salmasii*, *J. B. Carpzovii* **), *T. B. Bergeri* ac suis illustratos, gr. et lat. edidit, Lips. 1776. mai. 8. — Eodem anno 1776. 8. nitidam *Achillis Tatii* editionem curauit *Lud. Dutens*. — Sed meliorem eamque criticam parauit editionem, multis locis vel ex codd. lectionibus vel ex coniectura aliorum correctis, *Christ. Guil. Mitscherlich*, qui textum gr. recognouit, lat. Crucei versionem et selectam lectionis varietatem adiecit, Biponti ex typogr. societatis, 1792. m. 8. — *Germanice* verterunt *Ach. Tat.* libr. VIII. *Seybold*, Lemgov. 1772. 8. et *Ast* atque *Güldenapfel*, Lips. 1802. 8. — *gallice*, vt vetustiores omittam versiones, *D... D...* (*Guyot des Fontaines*), Hagae Comit. 1735. 8. — *Mercier*, Abbé de St. Leger, in Bibliothèque des Romans, trad. du Grec, (quae prodiit Paris. 1796. 1797. 12. XII. voll.) in vol. II. — *Perron de Castera*, ed. nov. II. tom. Paris. 1796. 8. — *Clement*, ibid. 1800. 12. — *anglice*, anonymus, Londin. 1720. 12. — *Carol. Guil. Goetting* Animaduersiones Criticae in Callimachi Epigram-

*) Idem praemiserat Wittenberg. 1773. 4. doctam prolus. de Achille Tatio: vnde potiora repetiit in praef. ad suam editionem.

**) Huius notae sunt ex eius Obseruatt. philologicar. in Palaephatum periculo: acced. aliae animaduerss. in nonnulla Musaei et Achillis Tatii, Lips. 1743. 8. excerptae.

grammata et *Achillem Tatium*, Jenae 1811. mai. 8.

87. *Anatolius*, philosophus, circa a. Chr. 278. aequalis Porphyrii, a quo Ζητήματα ὁμηρικὰ acceperat. Illi Fabricius tribuit et primus edidit fragmentum περὶ συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, vna cum apospasmatio eiusdem argumenti sub Democriti nomine: vtrumque cum *Jo. Rendtorfii* versione atque notis, in B. Gr. lib. IV. cap. 39. vol. IV. p. 295. Ego vero in noua edit. vol. V. p. 773. promisi illa in supplementorum parte typis repetere. Adde *Niclas* ad Needhami prolegom. ad Geoponicorum siue de re rustica libr. XX. tom. I. p. XLVIII sq. vbi Rendtorf. et Hambergerum refutat. Plures autem fuerunt *Anatolii.*

Menander, rhetor, inseratur, qui Laodicea, in confiniis Cariae et Phrygiae, ortus, probabiliter floruit post Libanii tempora, posteriore saeculi tertii parte. Ex eius scriptis superest hodie pars maioris forsan operis, *commentarius de encomiis*, seu de genere encomiastico vel demonstratiuo. Quae nobis seruata sunt, continentur tribus libris, quorum primus agit de hymnis, alter et tertius de laudibus regionum et vrbium. — Prodiit ille commentarius primum inter Rhetores graecos, Venet. ap. Ald. Manutium, 1508. fol. p. 594 sqq. at non solum ingenti vitiorum copia deprauatus, sed etiam adhaeret ei continua serie, quasi vnum fuisset opusculum, commentarius *Alexandri* rhetoris de genere encomiastico. Duo illa opuscula, in vnum librum in ed. Aldina perperam conflata, monente iam *Valesio* in Emendatt. p. 26 sqq. (vbi quibusdam Menandri et Alexandri locis medelam adfert,) diuisit, separatim edidit *Menandri* commentarium, egregie acuteque emendauit, docteque explicuit *Heeren*, cuius editio inscripta est: *Menandri rhetoris commentarius de encomiis: ex recensione et cum animaduer-*

 sioni-

sionibus A. H. L. Heeren. Praefixa est commentatio de Menandri rhetoris vita et scriptis, simulque vniuerse de Graecorum rhetorica. Gottingae 1785. min. 8.

88. *Porphyrius*, patrio Syriaci oris nomine *Malchus*, h. e. *rex*, dicebatur; Longinus tamen patrium Malchi nomen, graecis auribus molestum, mutauit in Πορφύριος, veluti *purpureus*: ortu, vt nonnulli volunt, *Bataneotes*, vt credibile est, *Tyrius*. Philosophus fuit Pythagoreo-Platonicus et mathematicus. Admodum vero adolescens Origene vsus est praeceptore. Postea Athenas profectus, *Apollonium* ad artem grammaticam, et *Longinum* ad artem subtiliorem critices atque grammatices, et elegantioris philosophiae perdiscendam sectatus est. Postea Romam discessit, permotus fama Plotini, eique per sexennium ita adhaesit, vt se illi totum traderet; at tamen Longini exemplo philologiam cum philosophia vinculo coniunxit artiore. Atque a Longino artem bene scribendi, a Plotino autem acutam quidem, at perplexam quoque et captiosam cogitandi dicendique artem accepit, et quasdam peculiares ac iusto subtiliores exclusit opiniones. Plotini suasu, ad animum corpusque reficiendum, abiit in Siciliam, ibique cum *Probo*, Lilybaetano, philosopho, contraxit amicitiam. Postea Romam rediit, ibique philosophiam et artem orandi, Romanis plaudentibus, docuit, et Romae circ. a. C. 305. obiit septuagenario, vt videtur, maior: natus enim erat a. C. 233. Dicitur a multis doctus et acerbus christianorum fuisse aduersarius. At tamen noster num idem sit, atque iste, qui cultus christiani disciplinam acriter oppugnauit, cum *Pagio* in Critic. Baron. ad a. C. 302. n. X—XIII. pag. 316 sqq. dubitauerit *Saxius* in Onom. liter. I. p. 375 sq. vbi de Porphyrio nostro agit. Quamquam magna librorum, quos confecit, pars iniuria

ria temporis nobis erepta est: tamen haud pauci adhuc supersunt: 1) *Pythagorae vita,* sed initio et extrema parte mutila. Eam *Cunradi Rittershusius,* quoniam in suo Msto *Malchi* nomen invenit, sub *Malchi* nomine gr. et cum notis primus edidit, Altdorf. 1610. 8. — Latine vertit vitam Pythagorae *Jo. Donatus Ferrarius,* Mediolani 1629. 8. — *Porphyrii liber de vita Pythagorae:* eiusd. *sententiae* (auctiores in h. editione, additis XXII. capp.) *ad intelligibilia ducentes: de antro Nympharum, quod in Odyssea describitur. Lucas Holstenius* graec. contextum recensuit, latine vertit, dissertationem de vita et scriptis Porphyrii, et ad vitam Pythagorae obseruatt. adiecit. (Insunt quoque fragmentum *de Styge* et anonymi *vita Pythagorae.)* Romae 1630. 8. — rec. Cantabrigiae, addito *Porphyrii* libro *de abstinentia ab esu animalium,* 1655. 8. (v. nr. 3.) — *de vita Pythagorae* cum notis *Lucae Holstenii* et *Conr. Rittershusii;* cum *Jamblicho* de vita Pythagorica, curante *Ludolph. Küstero,* Amstel. 1707. 4. — 2) *Vita Plotini* — cum latina interpretatione *Marsilii Ficini,* cum Plotini Opp. Basil. 1580. fol. — 3) *de abstinentia ab esu animalium* libri IV. ex aliis vt plurimum compilati: quos primum, bono cod. vsus, latine vertit *Jo. Bernard. Felicianus,* Venet. 1547. 4. — *Porphyrii de non necandis ad epulandum animantibus libri IV.* eiusd. *selectae breuesque sententiae, ducentes ad intelligentiam rerum, quae mente noscuntur. Michaelis Ephesii* scholia in IV. libros Aristotelis de partibus animantium: gr. primus vulgauit idemque emendauit *Petr. Victorius,* Florent. 1548. fol. — *Porphyrii* libri IV. gr. editi et latine versi a *Francisco de Fogerolles,* Lugd. in Galliis 1620. 8. — graece cum meliore interpretatione atque emendationibus *Jo. Valentini,* additis libris Porphyrii memoratis et

ab

ab Holstenio editis, (v. nr. 1.) Cantabr. 1655. 8. — Praestans et e codd. aliisque subsidiis castigata correctaque editio curata est a *Jac. de Rhoer*, cum notis integris *P. Victorii et Jo. Valentini*, et interpretat. latina *Jo. Bernard. Feliciani*: idemque *de Rhoer* addidit suas et *Jo. Jac. Reiskii* notas: accedunt IV. epp. de apostasia Porphyrii. Traiecti ad Rhen. 1767. 4. — Gallice illos libros et *Plotini vitam* vertit *Pouilly de Burigny*, Paris. 1747. 12. — 4) Epistola *de diuinis* (s. diis) *et daemonibus*, cum Jamblicho, Proclo aliisque, Venet. ap. Ald. Manut. 1497. fol. — cum Jamblicho de mysteriis etc. Oxon. 1678. fol. — 5) *Sententiae ad intelligibilia ducentes*; v. ad nr. 1. et 3. — 6) *Homericarum quaestionum liber et*, (quae pars huius libri fuerit,) *de Nympharum antro in Odyssea opusculum*, gr. Romae 1518. forma inter quartam et octauam; textus ipse octaua, cum margine autem latiore liber est quartae formae similior *); adhaerent quoque quibusdam Homeri et scholiorum in hunc editt. Vide etiam nr. 1. — 7) *Moralis interpretatio errorum Vlyssis*, edita sine nomine auctoris gr. Hagenoae per Obsopoeum, 1531. 8. — latine *Conr. Gesnero* interprete, Tiguri 1542. 8. — denique, et inscripta: *Incerti scriptoris graeci fabulae aliquot Homericae de Vlixis erroribus ethice explicatae; vertit notasque necessarias adiecit Johann. Columbus, P. P. Vpsal.* Aboae 1678. 8. rec. Lugd. Bat. 1745. 8. a quibusdam ad Porphyrium auctorem, at perperam, refertur. Patrem enim habet *Nicephorum Gregoram*. — 8) *De antro Nympharum in Odyssea*: v. nr. 1. et 6. Separatim edidit, textum gr. diligenter recensuit, cum

*) Vid. *Ge. Henr. Noehden* comment. de Porphyrii scholiis in Homerum: acc. quaedam inedita et appendix etc. Gottingae 1797. 8. p. 3 sq. not. 3.

cum lat. versione L. Holstenii, et versionem C. Gesneri suasque animaduersiones adiecit, et praemisit dissert. homericam ad Porphyrium *R. M. van Goens*, Traiect. ad Rhen. 1765. 4. — 9) Fragmentum ex libro *de Styge*, gr. ex cod. Antonii Augustini, in *Andr. Schotti* Obss. human. libro V. cap. 20. p. 229 sq. Hanou. 1615. 4. add. ad nr. 1. Id fragm. emendatius dedit *Heeren* in sua Stobaei eclog. physicar. edit. tom. II. p. 1004. et 1018 sqq. Gotting. 1794. 8. *) Fragmentum edidit notisque illustrauit M. *Frid. Guil. Sturz* in prolus. I. et II. de vestigiis doctrinae de animi immortalitate in Homeri carminibus, Gerae 1795. et 1796. 4. — 10) *Isagoge de quinque vocibus siue praedicabilibus*, cum Aristotelis Organo aliisque libr. saepius edita. — 11) *In categorias Aristotelis expositio*, gr. Paris. 1543. 4. — 12) *In Harmonica Ptolemaei* commentarius, gr. et cum *Jo. Wallisii* versione lat. in Wallisii Opp. Oxon. 1699. tom. III. p. 1 sqq. — 13) *Isagoge in Ptolemaei tetrabiblon*; (quam alii ad *Antiochum* referunt,) in codd. Cizensi aliisque tribuitur Porphyrio; edita gr. cum versione *Hier. Wolfii*, cum Proclo in Ptolemaei Quadripartitum, Basil. 1559. fol. — 14) Praegustum scholiorum in Homeri Iliada dedit *Valckenaer* ad calcem Virgilii collatione scriptorum graecorum illustrati, Leouard. 1747. 8. — 15) *Porphyrii* libell. *de prosodia Villoison* in Anecd. graecis tom. II. p. 103 sqq. primus e cod. Veneto gr. edidit, notasque, praecipue criticas, subiecit.

Distinguendus est *Porphyrius*, Siculus et philosophus circ. a. Ch. 400. deorum cultor. Conf. *Mon-*

---

*) Idem *Heeren* ex *Porphyrii* deperditis libris de statuis, Styge et viribus animi loca inuenit in Stobaei eclogis physicis. Idem obseruauit, in Eusebio reperiri excerpta ex libro deperdito de anima, diuersa a superioribus.

Mongitor. Bibl. Sicul. tom. II. p. 191 sqq. vbi multus est de vtroque Porphyrio.

89. *Alciphron*, rhetor et sophista, cuius aetas est incertissima, et viros doctos in varias traxit sententias, suspicante *Saxio* in Onomast. lit. I. p. 383 sqq. (qui etiam Bergleri et de la Croze opiniones rationesque et quorumdam VV. DD. libros, ad historiam, interpretationem atque emendationem Alciphronis pertinentes, laudat,) collocandus est, exeunte saeculo III. inter Lucianum et Aristaenetum, illum quidem auctorem, hunc imitatorem subinde dictionis Alciphroneae. Atque *Saxii* coniecturae subscribit *Wagner* in praef. ad suam edit. Scripsit Alciphron *epistolas* amatorias, rusticas, piscatorias et parasiticas, suaves quidem, venustas, stilo attico scriptas, refertasque orationis flosculis formulisque dicendi atticis exquisitis; quae tamen scholam vmbramque sophistae et venustatem quamdam adfectatam redolent nec raro sunt nugaces. Primum, maximam partem, editae sunt in Collectione epistolarum graec. *Aldina*, Venet. 1499. 4. graece, et Genev. gr. cum versione latina, Aurel. Allobr. 1606. fol. Tum *Stephan. Bergler.* epistolas LXXII. quas tertium librum fecit, primus e codd. erutas addidit; omnes recensuit, emendauit, versione ac notis illustrauit, Lips. 1715. 8. Berglerianam editionem, quamquam nonnulli critici aliquando dissenserunt a Berglero, ad verbum refert editio Alciphronis epp. gr. et lat. accurate expressarum, Traiecti ad Rh. 1791. min. 8. — *Epistolae graecae, auctore Alciphrone*, siue narrationes singulares de moribus ritibusque Graecorum, primum in linguam franco-gallicam translatae (ab abbate *Richardo*,) cum notis historic. et criticis, Amstelod. et Paris. 1784. 8. III. voll. — Plenior meliorque editio est, et noua textus gr. recensio: *Alciphronis rhetoris epistolae*, ex fide aliquot codi-

codicum recensitae, cum Steph. Bergleri commentario integro, cui aliorum criticorum et suas notationes, versionem emendatam indiculumque adiecit *Jo. Augustin. Wagner*, Lips. 1798. II. tom. 8. Conf. eius praefatt. In tom. II. p. 217 sqq. addidit et explicuit duas epistolas ineditas (quarum tamen posterior Wagnero non Alciphronis esse videtur, sed Cratetis,) atque fragmenta, partim iam a Valckenario aliisque passim, partim ab ipso collecta. — *Hertelius*, qui in Klotzii Actis literar. vol. III. part. I. nr. 11. pag. 90 sqq. et in Miscellis obseruatt. criticis, Erford. 1768. 4. multa Alciphronis loca face critica illustrarat, ipsas Alciphr. epistolas in linguam germanicam transtulit, Altenburgi 1767. 8. Nonnullas germanice vertit *Jacobs* in Wielandi *Attischem Museo*, tom. II. et III. — *Anglice* verterunt illas duo VV. DD. anonymi, Londin. 1791. 8.

90. *Timaeus*, sophista et grammaticus, sub finem saeculi tertii vixisse videtur. Ex eius *Lexico vocum Platonicarum*, libello vtilissimo, Montfaucon primus ex cod. Ms. Sangermanensi specimen, quamuis minus curate descriptum, edidit in Biblioth. Coislin. p. 477 sqq. Tum ex eodem cod. Capperonnerius Lexicon descripsit, at plura neglexisse arguitur *), et apographum misit *Dav. Ruhnkenio*, qui illud Lexicon edidit, atque animaduerss. instruxit Lugd. B. 1754. 8. — quam editionem, adiuncto Moeride, recudi fecit *Jo. Frid. Fischer*, Lips. 1756. 8. — Postea *Ruhnken.* iterum edidit *Timaei* libellum, multis partibus locupletiorem, notis potissimum egregie et largiter auctis, Lugd. Bat. 1789. 8. — Add. Bastius in Append. ad Epistol. Critic. p. 12 sqq.

91. *Hierocles*, Nicomediensis, Bithyniae iudex, auctor et suasor Diocletianeae christianorum per-

*) V. *Villoison* ad edit. Longi p. 179.

persequutionis: vixit a. C. 300. Scripsit *libros duo ad Christianos*, λόγους Φιλαλήθεις πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς, quibus inter alia ostendere studuit, Apollonium Tyaneum vel paria cum Christo, vel etiam maiora fecisse; sed refutatus est ab *Eusebio* in libro contra Hieroclem. — Non confundendus est cum *Hierocle*, philosopho Alexandrino, saeculi V. ad a. C. 485. V. *Saxii* Onomast. lit. I. p. 385 sq.

CAPVT II. SECTIO III.

A Constantino M. imperatore vsque ad Constantinopolin a Turcis expugnatam siue ab a. C. 306. vsque ad a. C. 1453.

Haec aetas admodum paucos protulit homines, ab ingenii splendore et litterarum copia dictionisque elegantia et veterum auctorum simplicitate commendabiles. Scriptores, praesertim historici Byzantini, imitabantur quasi mores aulae Byzantinae, subinde magis magisque corruptae, quae caerimonias, pompam nimbumque et speciem quamdam adfectatam maiestatis, virtutis et pietatis erga deum, at simulatae, amabat: hinc noua aulicorum officiorum nomina excogitabantur. Praeterea barbaries, superbia et controuersiae sacerdotum christianorum ac superstitio inuaserunt ciuitatem litteratam, et, praesertim in occidente, omnem pulcri sensum litterasque ipsas sensim sensimque profligarunt. Tristissima fuit ingrauescentis senectutis facies. In Graecia tamen, vel vltima calamitate, quaedam eruditionis liberalis et orationis antiquae vestigia remanserunt, et studio curaque quorumdam doctorum imperatorum at-

que,

que, paucorum quidem, praeclarorum ingeniorum factum est, vt non omnis flos litterarum omnisque humanitas penitus perirent. Atque his, Constantinopoli a Turcis occupata, Italia omnesque deinceps terrae imperii occidentalis surgentem litterarum lucem faustumque reditum debent. Praetermissis in praesenti scriptoribus ecclesiasticis, eos, quorum memoria ad posteros peruenit, modo breuius, modo paullo latius enumerabimus.

1. *C. Flauius Valerius Aurelius Claudius Constantinus, imperator, cognomine Magnus,* natus a. C. 274. obiit a. C. 337. Hostibus victis multisque rebus pacis bellique tempore praeclare gestis, religionem christianam professus, hanc quouis modo tueri atque amplificare ac sacerdotes plus iusto ornare coepit, et bonas artes litterasque liberaliter nutriuit. Eius variae epistolae, orationes, edicta ab Eusebio aliisque passim sunt seruata, et de eius donatione atque de cruce, quam ille in coelo vidisse sibi visus est, plures VV. DD. in vtramque partem disputarunt. Sed de hisce eiusque vita, victoriis imperioque in multis libris est abunde expositum. H. l. tantum commemorari possunt *Francisci Balduini* Icti Constantinus M. siue commentariorum de Constantini imper. legibus ecclesiasticis et ciuilibus libri duo. Accessit eiusd. commentarius ad edicta veterum principum rom. de Christianis, cum *Nic. Hieron. Gundlingii*, Icti, praefatione. Lips. et Halae 1727. 8. Vide *Fabricii* B. Gr. vol. VI. in longo cap. XL. libri V. p. 693 sqq. vbi plura adnotaui multosque de Constantino M. varia diuersaque ratione agentes excitaui, quibus addi possunt M. *Jo. Andr. Dietze* disp. de imperii administrandi forma a Constantino M. recte ac sapienter mutata, aduersus Zosimum libr. II. cap. 33 sq. Lips. 1753. 4. — *Jac. Nestii* apologia pro Constantino M. in Lips. Miscellan. II. p. 471 sqq. obseru. XXXIII. —

ibid.

ibid. VI. p. 137. 138. de Constantini M. Labaro eiusque monetis eodem signatis.

2. *Jamblichus*, Chalcideno-Syrus, Anatolii et Porphyrii, cui quidem, tam ingenii et iudicii vi, quam orationis cura longe superiori, multa surripuit, discipulus, sectae Platonicae recentioris inprimis studiosus, ita tamen, vt rationem philosophandi Pythagoricam, Aegyptiacam et Chaldaeam haud negligeret. Ob eruditionem, fidem ac simplicitatem in tradendis philosophiae suae arcanis, et vero propter miracula, quae fingebantur, suo tempore, circ. a. C. 310. idolorum cultoribus carus, honoratus clarusque habebatur. Quamquam ad curatam philosophiae orientalis intelligentiam multum facit: tamen omnia temere compilauit et multa in eo culpanda sunt. E libris multis, quos concinnasse dicitur, typis excusi sunt: 1) *de mysteriis Aegyptiorum* liber, siue responsio ad Porphyrii epistolam ad Anebonem, prophetam, sub nomine Abammonis Magistri scripta *), quod opus recte vocatur compendium Theurgiae gentilis. — *Graece* primum edidit, latine vertit et notas adiecit *Thom. Gale*: praemittitur epistola Porphyrii ad Anebonem Aegyptium, eodem argumento. Oxon. 1678. fol. — 2) Philosophiam Pythagorae, s. commentar. περὶ τῆς Πυϑαγορείου αἱρέσεως, *de Pythagorica secta*, decem libris tradiderat *Jamblich.* e quibus autem *primus*

*) A nonnullis laudatur; contra *Meinersius* in *Versuch über die Religionsgeschichte der ältesten Völker* etc. Gottingae 1775. 8. id opus valde spernit, et in *Beytrag zur Geschichte der Denkart* etc. p. 59. 65. (vbi auctorem inter Jamblichum Proclumque vixisse scribit,) nec non in singulari recitatione de hoc libro de mysteriis Aegypt. in Commentatt. societatis doctrinarum Gottingens. vol. IV. class. hist. et philol. p. 50. Gotting. 1782. ac *Tiedemann* in: *Geist der spekulat. Philosophie*, tom. III. p. 453 sqq. culpant librum, negantque Jamblichum esse libri illius parentem. Add. *Tiedemann.* de Magia, Marburg. 1787. 4. p. 127 sqq.

primus de vita pythagorica; *secundus*, hortationes ad philosophiam; *tertius* de mathematica communi disciplina; *quartus*, commentarius in institutiones arithmeticas *Nicolai Geraseni*, et *septimus*, (probabiliter a Jamblicho scriptus,) *theologumena arithmeticae*, formulis typographicis sunt descripti. *Primi* igitur et *secundi* libri inscriptio est: — *de vita Pythagorae et protrepticae orationes ad philosophiam* lib. II. — nunc graece et latine primum editi cum necessariis castigationibus et notis: addita sunt in fine Theanus, Myiae, Melissae et Pythagorae aliquot epistolia, gr. et lat. *Joanne Arcerio* Theodoreto authore et interprete: in bibliopolio Commelin. (in aliquot exemplarium fronte, Franequer. ap. Aeg. Radaeum,) 1598. 4. Sed contextus graecus est e cod. Granvellae, Cardinalis, vitioso descriptus, nec versio lat. semper reddit verum sensum. Hinc *Ludolfus Kusterus* edens librum *de vita Pythagorica* ope cod. Paris. et coniecturarum Nic. Rigaltii textum gr. a quam plurimis mendis purgauit, et versionem lat. Vlr. Obrechti (Argentorati 1700. 8. primum editam,) adiecit: accedit *Malchus* siue *Porphyrius* de vita Pythagorae, cum notis Lucae Holstenii et Conr. Rittershusii: itemque anonymus apud Photium de vita Pythagorae. Amstel. 1707. 4. — *Protreptici* noua eaque critica editio, curante *Kiesslingio*, gr. et lat. cum notis criticis prodiit Lipsiae 1812. mai. 8. — *Tertii* libri *περὶ κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης* fragmenta e versione sua lat. edidit *Nic. Scutellius* ad calcem libri de mysteriis Aegyptiorum, Romae 1556. 4. ex cod. autem Veneto librum, qui multa continet praeclara veterum Pythagoricorum, Philolai, Brontini, Archytae, fragmenta, dorica dialecto conscripta, gr. euulgauit *Villoison* in Anecdotis graec. tom. II. p. 188—225. Venet. 1781. 4. — M. *Jac. Ge. Friis*, illum librum gr. et lat. editurus,

rus, in disputatione inſcripta: Introductio in librum Jamblichi tertium de generali mathematum ſcientia, Hauniae 1790. 4. duo fragmenta gr. et lat. repetiit atque illuſtrauit. — Liber *quartus* — *in Nicomachi Geraſeni arithmeticam introduction. et de fato:* primum editus, in latinum ſermonem conuerſus, notis perpetuis illuſtratus a *Sam. Tennulio.* Acc. *Joach. Camerarii* explicatio in duos libros Nicomachi. Arnhemiae 1668. 4. *Camerarii* explicatio et notae Tennulii peculiares habent inſcriptiones, et anni locique notas, Dauentriae 1667. At fragmentum *de fato,* quod Tennulius peculiare opuſculum eſſe putauit, ſeptimum et octauum cap. ſectionis octauae libri de myſteriis Aegyptiorum eſſe, ſatis eſt euictum. — Liber *ſeptimus:* τὰ θεολογούμενα τῆς ἀριθμητικῆς· Pariſ. ap. Chr. Wechel. 1543. 4. — Cod. Mſt. Cizenſem recenſet vberius Cl. *Chr. Gottfr. Müller* in progr. ſ. Notitia et recenſione codd. — in bibl. — Cizenſ. partic. IV. 1811. m. 8.

De alio *Jamblicho,* Apameenſi philoſopho, ſub Valente mortuo, vide etiam *Gottlieb Wernsdorfii* diſſ. de vita Himerii, praemiſſam eius editioni Himerii, p. XXXVII ſq.

3. *Helladius,* Beſantinous dictus a patria, oppido Aegypti in Thebaide, grammaticus, tempore Licinii et Maximiani, Augg. intra annos Chr. 307 et 311. Ex eius libris IV. Χρηςομαθειῶν, *Excerptorum,* verſibus iambicis ſcriptorum, Photius cod. CCLXXIX. ſeruauit *excerpta,* quae cum verſione Schotti et notis *Jo. Meurſii* excuſa repe- riuntur ad calcem librorum *Meurſii* poſtumorum de regno Laconico etc. Vltraiecti 1687. rec. in Theſauro antiquitt. graecar. Gronouiano, tom. X. Lugd. Bat. 1701. fol.

Ab hoc diſtinguendus eſt *Helladius Alexandrinus,* Theodoſii iunioris tempore. Scripſerat *Lexicon* vocabulorum phraſiumque graecorum, qua-

quarum in prosa maxime vsus, copiosissimum: v. *Suid.* in Ἑλλάδ. et *Photium* cod. CLVIII.

Nominare quoque h. l. licet *Alexandrum Helladium*, e Thessalia ortum, qui in viuis fuit initio saeculi XVIII. Eius *Spicilegium* — siue grammatica gr. per quaestiones et respons. gr. et lat. prodiit Noribergae 1712. 8.

4. *Aphthonius*, rhetor et sophista Antiochenus. Ille et *Theon*, qui sequitur, *Saxio* in Onom. lit. I. p. 394. circ. a. Chr. 315. vixisse videntur. Neque tamen certum illorum aetatis tempus definiri potest. *Aphthon.* scripsit *Progymnasmata rhetorica*, siue potius Hermogenis progymn. duo in quatuor dispescendo, distinctius proposuit et exemplis illustrauit. Illa, vel hodie non omnino spernenda, si quis recte iis possit vti, superioribus saeculis, quibus iussio maiorem auctoritatem vsumque nacta erant, frequentius fuerant edita, quam recentiore saeculo factum est. Potiores et antiquiores editt. hae fere sunt memorandae. — Princeps est *Aldina* inter Graecos rhetoras, Venet. 1508. fol. tom. I. et in tom. II. in Aphthonii progymnasmata commentarii graeci auctoris anonymi, Syriani, Sopatri, Marcellini commentarii in Hermogenis rhetorica, 1509. fol. — gr. cum Hermogene, Florent. ap. Juntam 1515. 8. — gr. cum versione *Joach. Camerarii*, Lips. 1567. 1570. 1588. 8. — gr. ex recensione *Franc. Porti*, cum Hermogene et Longino, Genev. 1569. 8. — gr. et lat. explicata, et nouis exemplis illustrata a *Christoph. Praetorio*, Francof. 1655. 8. — sed vtilior meliorque est editio, cum notis breuibus *Jo. Schefferi*, Vpsal. 1670. — rec. 1680. 8. adiunctis *Theonis* progymnasmat. — Melioribus editt. quoque adnumeratur edit. graeco-lat. cum *Francisci Scobarii* siue *de Escobar* versione et tabellis, decerptisque ex commentario Hadamarii notulis, ap. Commelin. 1597. 8.

8. Lugd. B. 1626. 8. et ſaepius. Adiunctae etiam ſunt gr. et lat. eiusd. *Aphthonii* fabulae XL. numquam antea editae, cum verſione *Jac. Kimendoncii.* — graece cum interpretatione lat. emendata etc. (cura *Dan. Heinſii:*) add. *Theonis* progymnaſmatibus, Lugd. Bat. ap. Elzev. 1626. 8. — Praefationem ad Aphthonii progymnaſm. *Montfauc.* in Bibl. Coisl. p. 590 ſqq. et *Iriarte* in cat. Codd. msst. bibl. Matrit. p. 151 ſqq. ſupplementum ad illam ediderunt.

5. *Theon,* cognomine Aelius, rhetor et ſophiſta: de eius aetate vide ad §. antecedentem. Scripſit τέχνην περὶ προγυμνασμάτων· in quo libro ea, quae Hermogenes atque Aphthonius tradiderunt, luculentius explicat beneque illuſtrat. Graecè primum, at minus emendate, prodiit Romae per Angel. Barbatum 1520. 4. — In Graecis plurima menda ſuſtulit, et ad calcem editionis latinam verſionem excudi fecit *Joach. Camerarius,* Baſil. ap. Oporin. 1541. 8. In hac vtraque editione ſubiiciuntur quoque exempla progymnaſmatum, quae tamen Libanium habent auctorem. Illa igitur reſecuerunt *Dan. Heinſius* in edit. Leidenſi cum Aphthonio, gr. et lat. 1626. 8. et *Jo. Scheſferus* cum Aphthonio, Vpſal. 1670. et 1680. 8.

6. *Dexippus,* philoſophus Peripateticus, Jamblichi diſcipulus, circ. a. Chr. 335. Defendit Platonem contra Plotini obiectiones in libris III. *quaeſtionum in Categorias,* qui hactenus latine tantum, *Jo. Bernardo Feliciano* interprete, prodierunt Venetiis ap. Hieron. Scotum 1546. fol. et 1566. fol. vna cum Porphyrio in Categorias, et ſeparatim Pariſ. 1549. 8. ap. Vaſcoſanum. — Ex cod. gr. Matritenſi, qui continet *Dexippi* dubiorum et ſolutionum in Ariſtotelis categorias capita XL. indices primi et ſecundi libri capitum, tamquam graeci operis ſpecimen, graece edidit *Iriarte* in Catal. Mss. bibl. Matrit. p. 274 ſqq. — Diverſus

verſus a *Dexippo Herennio*, a. 267. de quo v. ſupra in ſect. II. §. 85.

7. *Gabrias* ſiue *Babrias*, vti vulgo nominabatur, ſed rectius *Babrius*. Eius aetas a *Saxio* in Onom. lit. I. p. 402 ſq. et aliis ad ſaeculum quartum medium referri ſolet. Vide ſupra cap. II. ſect. I. §. 71.

8. *Libanius*, Sophiſta, Antiochiae a. Chr. 314. natus et ex familia nobili ortus, et idolorum cultor, *Zenobio*, ſophiſta Antiocheno *), aliisque vſus eſt praeceptoribus, maxime autem ex lectione veterum ſcriptorum et conſuetudine cum aliis philoſophis comparare ſibi ſtuduit bene ornateque dicendi facultatem, qua poſtea magnam nominis gloriam multosque admiratores, in his Julianum imperat. non minus, quam multos inuidos atque obtrectatores nactus eſt. Hinc varia fata Athenis, Nicomediae, praeſertim Conſtantinopoli habuit. Poſt Galli imperatoris obitum in vrbe patria ab a. 354. reliquum vitae transegit, et poſt a. 386. denatus eſt. Permulta ſcripſit: progymnaſmata, orationes, declamationes atque epiſtolas. In iis, quae ſuperſunt, atticae quidem dictionis atque elegantiarum ſtudium et fertile ingenium cognoſcimus, atque vel noſtra aetate eorum lectio ad copiam linguae gr. rerumque, et ad illuſtrationem hiſtoriae illius aeui ac veterum auctorum gr., inprimis poetarum, plane eſt commendanda; at enim, quod Libanius argutias, antitheſes, artem ſophiſticam et ſublimitatem declamatoriam plus iuſto venatus eſt, naturalem veterum atticorum ſcriptorum pulcritudinem ac ſuauitatem valde

*) De quo *Reiske* ſcripſit commentation. Lipſ. 1759. 4. et *Libanii*, qui mortuum Zenobium oratione funebri laudavit, epiſtolam, in qua is vltimos vitae Zenobii annos copioſius perſequitur, graece cum verſione lat. ſubiunxit.

de desideramus. — Quaedam *Libanii* opuscula, gr. cura *Soteriani Capsalis*, Ferrariae 1517. 4. — De aliis quorumdam et singularium edd. antiquis v. *Panzeri* Ann. typogr. VII. 114, 387. VI. 443, 12. VI. 230, 421. p. 394, 424. etc. — Progymnasmatum, nec vero omnium, exempla cum Theonis progymnasmatis, veluti eiusdem auctoris, gr. et lat. edidit *Joach. Camerarius*, Basileae 1541. 8. — *Feder. Morellus* varia separatim edidit ab an. 1603—1616. plura autem, n. praeludia oratoria LXXII. declamationes XLV. et dissertatt. morales, collegit ediditque primum e codd. gr. latine vertit: adiectae sunt notae et variae lectt. cum duplici indice, Paris. 1606. ap. Claud. Morell. fol. Dein pari modo ille primum e codd. gr. at mendosis et lacunarum plenis, euulgauit et lat. vertit *Lib.* Oratt. XXXVI. acc. monodiae, inuectivae, ecphrases, nouae, Lutetiae 1627. fol. — Orationes IV. de patrociniis etc. nunc primum editae, quibus adiuncta est quinta, iam edita etc. gr. cum versione notisque *Jac. Gothofredi*, Geneu. 1631. 4. — Eaedem recusae: accedit quinta, nunc primum edita, inter *Gothofredi* Opuscula, Genev. 1641. 4. et inter eiusdem Opp. iuridica minora, Lugd. B. 1733. fol. p. 350 sqq. — Oratt. XVII. *Ant. Bongiouanni* primum e msstis codd. eruit, latine vertit, notisque illustrauit, Venet. 1754. 4. — Argumenta orationum Demosthenis, gr. cum Demosthene, Venet. ap. Aldum 1504. fol. — item gr. ac lat. cum notis *Hier. Wolfii*, cum eiusd. Demosthene, Francof. 1604. fol. — *Eine Rede des Libanius, zum erstenmale aus einer Handschr. der Bibl. zu München abgedruckt*, cura *E. C. Reiskiae*, Lips. 1775. 8. — In Anecdotis litterariis e msstis codd. erutis, vol. I. Romae 1773. 8. p. 1 sqq. in lucem prolatum est ex cod. Medic. Laurent. fragmentum anecdot. orationis *Libanii* ad Antiochenos de Juliani imperat. ira,

ira, gr. cum verſ. lat. P. *Philippi Angelici Becchetii*; et aliud fragment. cum verſione *Amadutii* vol. II. p. 1 ſqq. — Ariſtidis orat. aduerſus Leptinem, *Libanii declamatio pro Socrate*, Ariſtoxeni Rhythmicorum elementor. fragmenta: ex bibl. Ven. D. Marci nunc primum edid. lat. vertit notasque addidit *Jac. Morellius*, Venetiis 1785. 8. — *Jo. Jac. Reiske*, de Libanio inprimis meritus, in quinto vol. Animaduerſionum ad graecos auctores p. 1 ſqq. coniecturas ſagaces, nec raro audaciores, atque alias varii generis obſervatt. ad Libanii orationes et declamationes ſcripſerat et quaſi promulſidem dederat futurae editionis, in qua curanda multum temporis conſumſit, et ex ſex codd. msstis vulgatas, ordine tamen mutato, tam correctiores, quam pleniores edere, et quinque orationes anecdotas primum inſerere inſtituit. Sed poſt eius demum mortem vxori eius doctiſſimae, *Erneſtinae Chriſtinae Reiskiae*, licuit prelo ſubiicere opus, cuius primum volumen, ſplendido veſtitu ornatum, eſt inſcriptum: *Libanii Sophiſtae orationes et declamationes, ad fidem codd. Msst. recenſuit et perpetua adnotatione illuſtrauit J. Jac. Reiske*, Altenburgi 1784. m. 4. gr. Praefata eſt *Reiskia*, et praeter alia repetiit titulos et fragmenta earum, partim ineditarum, declamationum, quas *Villoiſon* in Anecdotis graec. tom. II. p. 11 ſqq. ex Macarii Chryſocephali Ῥοδωνιᾷ excerpſerat. Illa autem editio ſplendida, ideoque cara, quum pauciores reperiſſet emtores: librarius opus in chartis octoplicatis iterum formulis typographicis deſcribere et continuare coepit. Sic prodierunt quatuor voll. ab a. 1791—1797. mai. 8. Eadem doctiſſima foemina in libro, *Zur Moral* inſcripto, Lipſ. 1782. 8. p. 93 ſqq. quasdam *Libanii* declamationes atque epiſtolas, et in libro *Hellas*, Lipſ. 1791. 8. quinque oratt. germanice vertit. — *Siebenkees* in Anecdotis gr.

I. 75 sqq. quasdam Libanii oratt. primus quoque in lucem protulit. — Multas *Libanius* reliquit epistolas, quarum nonnullae passim sunt editae *); sed pleniores ac recentiores edition. indicabo: *Carolus Jesper. Benzelius* in disputat. praeside Jo. Engeströehm ventilata, edidit *Viginti Libanii rhetoris epistolas adhuc ineditas* **) *cum versione ac notis*, Londini Gothorum 1735. 4. — *Jo. Christoph. Wolfius* primum *Epistolarum* adhuc non editarum *centuriam* selectam edidit cum versione notisque: appendicis loco suppletur ex Ms. lacuna, quae deprehenditur in orat. Libanii in necem Juliani imp. dicta, Lips. 1711. 8. tum alias epp. in Anecdotis graecis sacris et profanis, tom. II. et III. Hamburgi 1722. et 1723. 8. — Denique lucem adspexit editio ab copia epistolarum, (sunt vero MDCV. quarum vix duae et dimidia centuriae lucem antea viderant,) non minus, quam ab eruditione editoris, nitore litterarum et vestitus elegantia imprimis commendabilis: *Libanii sophistae Epistolae*, quas nunc primum maximam partem e variis codd. manu exaratis edidit, latine conuertit et notis illustrauit *Jo. Christoph. Wolfius*. Acc. in calce eiusd. *Libanii epistolae* a *Francisco Zambicario* olim lat. conversae et Cracouiae (1504. 4.) primum editae, heic autem integra propemodum centuria ex Ms. auctae. Amstelod. 1738. fol. In Wolfii tamen edit. deest epistola Libanii ad Julianum responsoria. Juliani epistola est tertia in ed. Lipsiensi 1696. fol. p. 374. ac *Libanii* responsionem ex codd.

---

*) Vide *Panzeri* Annal. typogr. tom. IV. p. 152. nr. 717. tom. VI. p. 230. nr. 421. pag. 449. nr. 15. et p. 481. nr. 275. tom. VII. p. 495. nr. 1. tom. IX. p. 553. nr. 1. atque Noriberg. *Litter. Blätter*, 1804. nr. 12. p. 188 sq.

**) Illarum tamen prima et secunda ad Basilium a *Cotelerio*, quarta ad Julianum a *Feder. Morello* iam antea vulgatae erant.

codd. Augustano et Mosquensi graece publicauit notisque instruxit *Christi. Frid. Matthaei* in Lips. *Allg. litter. Anzeiger* 1801. nr. 41. Idem emendat locum epistolae 1544. ed. Wolfii et 46. epistol. inter epistolas Juliani. — Conf. *Bergeri* diss. VI. de Libanio, Witteberg. 1696—1698. 4. *)

9. *Aristaenetus*, Nicaea-Bithynus, deorum cultor, et Libanii familiaris. Periit a. C. 358. tremore telluris Nicomediensis oppressus. Huic Aristaeneto tribui solent libri duo *epistolarum amatoriarum*; nec tamen desunt, qui illas ei suppositas esse sentiant et sophistae cuidam tribuant. Ingenium quidem saeculi et sophistae produnt; suaues tamen sunt et amoenae, floribusque Platonis, Luciani, Philostrati aliorumque ornatae. Quisquis auctor est, saepe Alciphronem imitatur, vel in quibusdam locis ad verbum exscripsit. Princeps editio, ex cod. autem mendoso, est cum epitaphiis heroum, siue peplo Aristotelis, non Stagiritae, ex bibliotheca *J. Sambuci*, Antwerp. ex officina Chr. Plantini, 1566. mai. 4. — Postea *Jos. Mercerus* eas latine vertit, (sed aliquoties discessit a lectione Sambuciana,) notasque adiecit eruditas, Paris. 1595. (al. 1594. aut 1596.) 8. rec. 1600. 1610. et 1639. 8. — *Aristaeneti* epp. graecae, cum versione lat. et notis Josiae Merceri, curante *Jo. Cornelio de Pauw*, cuius notae accedunt, Traiecti ad Rh. 1737. 8. et, mutata forsan tantum prima pagina, 1738. — Nouam recensionem et criticam edit. curauit *Frider. Ludov. Abresch* cum emendationibus ac coniecturis *Jos. Merceri, Jo. Corn. de Pauw* etc. nec non ineditis antehac *Jac. Tollii, Jac. Phil. D'Oruillii,*

*) Add. omnes *Libanii* epistolas fuisse CPoli in bibl. *Manuelis Eugenii*. vid. *Groschuf* collect. libror. rariorum fasc. III. p. 431. in catalogo librr. Msst. qui CPoli apud Christianos olim adseruabantur. Hal. 1709. 8.

lii, Lud. Casp. Valckenarii aliorumque, et suas Lectiones *) addidit, gr. cum breuibus notis criticis, Zwollae 1749. min. 8. — Ab eodem *Abreschio* paullo post euulgatus est libellus: *Virorum aliquot eruditorum in Aristaeneti epistolas coniecturae*, communicatae cum editore nouissimo, qui suas notas adiecit. Acc. *Claudii Salmasii* et *Thomae Munckeri* notae ad Aristaenet. Amstel. 1752. 8. — Specimen nouae editionis epistolarum *Aristaeneti.* Acc. *Jo. Baptist. Bolla* iambi graeci in Pantomimam Vigano: cura *Frid. Jac. Bast.* Vindobonae 1796. 8. Speciminis loco sunt epistolae 27. et 28. libri I.. cum noua versione lat. et commentario typis expressae. — Mere graeca, sine notis est editio: Ἀρισταινέτου ἐπιστολαὶ ταυῦν ἑλληνισὶ μόνον ἐκδίδονται etc. cura *Polyzois Kontou*, natione Graeci, Vindob. 1803. 8. De qua editione copiose eruditeque iudicat, varias lectiones, quas Polyzoes vel ducibus aliis vel de sua coniectura rescripsit, sub examen vocat, et permulta Aristaeneti loca per totum librum modo, ex codice potissimum Vindobonensi, emendat, modo explicat illustratque et fragmentum epistolae cuiusdam, si illa vera est, quod Polyzoes ex codice, in Graecia reperto, primus in lucem protulit, correctius repetit promittitque editionem Aristaeneti iam dudum praeparatam publicare *Frid. Jac. Bastius* in Epistola critica **) — super Antonino Liberali, Parthenio et Aristaeneto, cum auctoris emendationibus et additamentis msstis, e lingua gallica in latinam versa a *Carolo Alberto Wiedeburg*, cum tabula aeri incisa, Lipsiae

*) Nam ab *Abreschio* simul editi sunt eodem anno cum peculiari inscriptione: *Lectionum Aristaenetearum libri duo*, in quibus copiosius explicuit epistolas.

**) Quae primum in lingua gallica conscripta prodiit Paris. 1805. 8.

Lipſiae 1809. 8. p. 251 ſqq. — In linguam germanicam transtulit Ariſtaeneti epiſtolas *J. Fr. Herel*, Altenburg. 1770. 8. — E gallicis verſionibus eſt omnium epiſtolarum Ariſt. et ſelectarum Alciphronis interpretatio, Londini 1739. 12. notanda.

10. *Valerius Harpocration*, Alexandrinus, rhetor ſeu grammaticus: *Saxio* in Onom. lit. tom. I. p. 407. aliisque Libanio aequalis, aliis ante an. 169. vixiſſe videtur. Scripſit *Lexicon decem oratorum graecorum*, rhetoribus potiſſimum intelligendis deſtinatum, quod etiam admodum vtile eſt ad intelligentiam graecae linguae atque antiquitatis. Primus id edidit Aldus, Venet. 1503. fol. vna cum Vlpiani rhetoris commentariis in Demoſthenem: deinde minus emendate iterum ibid. 1527. fol. Tum graece *Philipp. Mauſſacus* e codd. multo emendatius cum notis ſuis doctis et diſſertatione critica de auctore et de hoc ſcribendi genere, Pariſ. 1614. 4. Poſtea graece et lat. *Nicol. Blancardus*, (qui ordinem vocc. libri facilius euoluendi cauſſa immutauit, Gronouio indignante et in praefatione cum magna verborum acerbitate vituperante,) cum Mauſſaci notis et diſſertat. critica, ex auctoris ſchedis ſuppleta atque emendata: acceſſerunt *Henr. Valeſii* notae et animaduerſiones in Harpocrationem et Mauſſaci notas, Lugd. Batau. 1683. 4. — *Valeſii* notae etc. ſeparatim prodierant Lugd. Bat. 1682. 4. — Nouiſſima editio eſt: *Harpocrat. de vocibus liber ſiue lexicon in decem rhetores:* graece cum notis et obſeruationibus *Jac. Gronouii*, (qui duorum codd. lectionibus et obſeruationibus quorumdam doctorum hominum ad edit. Aldinam 1527. ſcriptis vſus, contextum emendauit:) accedunt *Henr. Stephani* ad locos Iſocrateos notae et animaduerſiones *Henr. Valeſii* etc. Lugd. Bat. 1696. 4. — Ἁρποκρ. καὶ Σουΐδα ἐκλογὴ περὶ τῶν παρ᾽ Ἰσοκράτει λέξεων cum Iſocrate ap. Aldum,

dum, Venet. 1513. et 1534. fol. Basil. 1565. 8. et Henr. Stephan. 1593. fol. ex quarum edd. postrema Gronouius in sua edit. repetiit Stephani notas etc. — Multa Harpocrat. loca emendauit et illustrauit *Toup.* in Emendatt. in Suidam et Hesychium et alios Lexicographos graecos, vol. IV. ed. *Thom. Burgess*, p. 420 sqq. Oxon. 1790. 8. — Eidem *Harpocrationi Alexandrino Iriarte* in Catal. codd. gr. bibl. Matritensis p. 432 sqq. prologum II. in librum Kyranidum, inscriptum: Ἁρποκρατίωνος βίβλος ἀπὸ Συρίας θεραπευτική, h. e. *Harpocrat. liber medicinalis ex Syria*, tribuit, eumque euulgauit et pluribus illustrauit.

11. *Maximus*, Epirota, philosophus, astrologus, sophista et Juliani imper. magister. Vixit circa a. Chr. 357. et scripsit 1) *de obiectionibus insolubilibus ab oratore declinandis et eludendis*, quem libellum ediderunt *Car. Stephanus* cum Dionysii Halicarnass. epistola ad Pompeium, Paris. 1554. 8. et *Fabricius* cum versione lat. in B. Gr. vol. XI. p. 38 sqq. 2) *carmen de electionibus siue auspiciis actionum*, e cod. Mediceo cum versione lat. Jo. Rendtorfii edit. a *Fabricio* in B. Gr. IX. p. 320 sqq. vbi de auctore variorum iudicia adtuli. — Non miscendus est cum *Maximo, Ephesio*, itidem Juliani praeceptore.

12. *Flauius Claudius Julianus*, cognomine *Apostata*, philosophus, historicus et orator facundus, ingenio splendido: natus a. C. 331. vulnere in proelio contra Persas accepto, periit a. C. 363. Ab aliis nimis laudatur; ab aliis nimium vituperatur. Primum doctrinae et cultui christianorum innutritus erat: a quo tamen annos natus viginti occulte desciuit, et Athenis ex consuetudine cum Maximo, philosopho Ephesio, aliisque deorum cultoribus, et ex lectione cum veterum auctorum classicorum, tum inprimis Libanii, cuius librorum sedulus erat lector atque in stilo vertendo imitator,

tor, amorem philosophiae eclecticae atque theurgiae non minus quam odium doctrinae christianae imbibit. *) Anno tamen Ch. 360. quum solus obtinuisset imperium, palam professus est deorum cultum, et christianam doctrinam scriptis oppugnauit, clausisque christianorum ludis, quouis modo exstirpare adnisus est. — Scripsit epistolas, orationes, satiras etc. Epistolas ad Jamblichum suspectas esse iudicat *Dodwell* exercit. II. de aetate Pythagorae p. 187. Sed v. *Fabric.* B. Gr. vol. V. p. 760 sqq. ibique meam notam *o.* et de epistolis Juliani *Fabr.* B. Gr. I. p. 680 sq. atque vol. VI. in cap. XLI. de illo imperatore, §. XIV. p. 731 s. — Atque *Jul.* epistolae IX. gr. primum editae sunt ab Aldo in Collect. epistolar. graec. Venet. 1499. 4. — *Misopogon et epp.* partim primum gr. et lat. edit. a *Petro Martinio,* Paris. ap. Andr. Wechel. 1566. 8. — Epistolae XLVIII. gr. et lat. in Collectione epistoll. graecar. Genev. 1606. fol. — Alii quasdam epistolas ediderunt. Epistolam LVIII. integram restituit et tres e Msst. eruit, graece et lat. cum notis suis *Ludov. Anton. Muratorius,* in Anecdotis graecis, Patav. 1709. 4. p. 326 sq. quas recudi fecit *Fabric.* in B. Gr. VI. p. 734 sqq. — Nonnullas Juliani epistolas, antea vel nondum editas, vel minus integre vulgatas, a Rostgaardo e codd. descriptas, publicauit *Fabric.* in Luce salutari p. 316 sqq. notisque illustrauit. — *Car. Cantoclarus* edidit et e tribus msst. recensuit, scholiis emendauit et latine vertit *Juliani Caesares,* Paris. 1577. 8. — *Juliani imper. Opera, quae exstant, omnia, gr. a Petro Martinio — lat. facta, emendata*

et

---

*) Conf. *Ad. Rechenbergii* diss. de Juliani apostasia, Lipsiae 1684. 4. *Hiller.* de syncretismo Juliani, Witteberg 1739. 4. Noriberg. *Litterar. Blätter,* 1804. nr. 12. p. 18 sq. vt multos alios omittam.

et aucta. — *His acceſſerunt Epiſtolae aliquot nondum prius editae.* (graece.) *Additus praeter ea eſt a Car. Cantoclaro liber eiusd. Juliani περὶ βασιλείας, et a Theodoro Marcilio* ὕμνος εἰς βασιλέα Ἥλιον, *ab iisdem recogniti et illuſtrati: vna cum variis lectionibus ex vetuſtis codd. msstis.* Pariſ. 1583. mai. 8.*) — Meliorem latinam *Caeſarum* verſionem confecit ediditque *Petrus Cunaeus* in fine libri, inſcripti: *Sardi venales: Satyra Menippea* etc. ex offic. Plantin. Raphelengii 1612. mai. 12. quae ſaepius repetita eſt typis. — *Opera* e codd. caſtigata, partim primum edita, gr. et lat. cum notis edidit *Dionyſ. Petauius,* Pariſ. 1630. 4. — *Juliani opera, quae ſuperſunt, omnia et S. Cyrilli, Alexandrini archiepiſcopi, contra impium Julianum libri decem.* Acc. *Dion. Petauii* in Julianum notae et aliorum in aliquot eiusd. imperatoris libros praefationes et notae. *Ezechiel Spanhemius* graecum Juliani contextum cum msstis codd. contulit, plures inde lacunas ſuppleuit et obſeruatt. tam ad *Julianum,* quam ad Cyrillum addidit, cum indicibus. Lipſ. 1696. fol. Plura quidem emendauit aut ſuppleuit explicuitque Spanhem., ſed tamen multa quoque in eo deſiderant critici. — Idem *Spanhem. Caeſares Juliani* in linguam gallicam transtulit, notis illuſtrauit et multis nummis aeri inciſis ornauit, Heidelbergae 1660. 8. auct. Pariſ. 1683. 4. Elegantiſſima eſt editio Amſtelod. 1728. 4. — *Caeſares,* gr. et lat. Carolo Cantoclaro interprete, et cum illius ſcholiis, item cum notis *Frid. Sylburgii,* caſtigatius editi inter Sylburgii Scriptores hiſt. rom. tom. III. Francofurti 1590. fol. — Eosdem ex inſtituto et bibl. C. S. Liebe curate

*) De rara hac edit. aliisque editt. de Juliano etc. multus eſt *Stolle* in *Kurze Nachricht. von den Büchern und deren Urhebern* etc. tom. VI. p. 738 ſqq. Jenae 1736. 4.

curate commodeque edidit, recenſuit ſuisque et aliorum notis atque imperatorum nummis ornauit, addidit quoque Cunaei latinam et Spanhemii gallicam interpretationes *Jo. Mich. Heuſinger*, Gothae 1736. et 1741. 8. — *Caeſares* et *Miſopogon* (ſatira in Antiochenos,) gr. cum verſione germanica notisque *Hermann. Jac. Laſii*, Gryphiswald. 1770. 8. — Ego vero gr. et lat. edidi notisque illuſtraui *Caeſares*, Erlangae 1785. 8. — *Caeſares* germanice verterunt *Jo. G. Lotter* in *den Schriften und Ueberſetzungen der deutſchen Geſellſchaft in Leipzig*, tom. II. p. 371 ſqq. et *(Chr. Godofr. Bardili,)* Halae 1788. 8. — *Encomium in ſolem* primus graece ex cod. edidit cum caſtigationibus ſuis *Theodorus Marcilius*, Pariſ. 1583. 8. — Fragmenta *operis aduerſus Chriſtianos*, at trium tantum librorum, *Dargenſius* excerpſit, contexuit, et integrum librum amiſſum reſtituiſſe, at perperam, ſibi perſuaſit, interdumque addidit quaedam in libro: *Défenſe du Paganiſme par l'Empereur Julien, en Grec et en François, avec des Diſſertations et des Notes pour ſervir d'eclairciſſement au texte et pour en refuter les erreurs, par Mr. le Marquis d'Argens*, Berol. 1764. 8. it. en françois avec de nouv. notes de divers aut. Berol. (Genev.) 1768. 8. — gr. et gallice, III. edit. auct. Berol. 1769. 12. II. voll. — *Juliani imper. in Conſtantii laudem oratio.* Gr. et lat. cum animaduerſſ. *Dan. Wyttenbachii:* acc. eiusd. epiſtola critica ad Dav. Ruhnken. Graeca recenſuit, notationem criticam indicesque adiecit *G. H. Schaefer.* Lipſ. 1802. m. 8. — *Wyttenbach* ſcripſerat epiſtolam criticam ſuper nonnullis locis *Juliani* imper. cum animadverſſ. in *Eunapium* et *Ariſtaenetum*, Gottingae 1769. 8. et eruditas animaduerſſ. in *Juliani* orat. I. in Bibl. critica Amſtelod. vol. III. part. I. p. 35 ſqq. et part. II. p. 1 ſqq. — Multis, qui de Julia-

no etc.

nó etc. scripserunt, alibi a Fabricio et a me memoratis, add. *Petr. Zorn* in Epistolam Juliani ad Arsacium, Galatiae episcopum, Sedini 1729. 4. — *Gustav. Frid. Wiggeri* disp. de Juliano apostata, religionis christianae et Christianorum persecutore, Rostoch. 1810. 4. et *Sam. Traugott Mücke* progr. de Juliano imper. scholis Christianorum infesto, Schleusingae 1811. 4.

13. *Himerius*, ex Prusiade seu Cio ciuitate, Bithynus, sophista et grammaticus: post *Proaeresii* *) fata Athenis sedem fixit, ibique rhetoricae scholae publice praefuit. Fuit quidem deorum cultor, at, qui esset moribus mansuetis et mollibus, licet gloriosus sui ostentator, moderato animo egit cum Christianis. Sed eius vitam, fata, scripta, dicendi genus moresque vberrime exposuit *Gottl. Wernsdorf* in prolegomenis ad suam edit. p. XXXV sqq. isque coniicit, Himerium natum esse circ. a. Ch. 315. et exstinctum circ. a. C. 386. — Ex LXXI. eius *orationibus* et *declamationibus*, quas recensuit, et ex plerisque Excerpta dedit Photius codd. 165. 243. etc. docente Wernsdorfio, penitus perierunt decem et octo, reliquae aut integrae, nempe XXXII. aut in eclogis Photianis seruatae, n. XXI. supersunt. Insunt illis quidem quaedam vtilia cognitu, sed multo plura vitia dicendi. Nimis venatus est Himerius ornatum et colorem orationis, allegorias, antitheses

*) *Proaeresius*, cuius aemulus erat Himerius, fuit Sophista, christianus, et Athenis docuit, sed post Juliani legem contra christianos liberalium artium doctores scholam sponte deseruit, clarus circ. a. Chr. 360. et praeceptor Basilii ac Gregorii Nazianzeni, qui defuncti magistri sui honori scripsit epigramma, vulgatum a *Lud. Ant. Muratorio* in Anecdotis gr. Patav. 1709. 4. p. 1. et repetitum a *Fabricio* in B. Gr. VI. p. 137. Inter alia scripsit *Romae encomium*, ob quod statua ex aere ipsi posita est.

ſes aliaque, quae laudari non poſſunt. — Eclogas Himerii cum duabus Polemonis declamationibus et rhetoricorum progymnaſmatum exemplis, ex variis rhetoribus collectis, edidit *Henr. Stephanus* gr. 1567. 4. — *J. H. Maius* in Catalogo codd. Vffenbachianorum p. 586. inprimis p. 591. 606. 613. ex apographo vitioſe edidit tres oratt. cum verſione ſua et notis, a Wernsdorfio haud laudatis. — Idem *Maius* antea ediderat *Himerii Panathenaicum*, gr. cum quibusdam ex Anthologia inedita epigrammatibus gr. Gieſſae 1719. 8. — *Gottlieb Wernsdorf*, Profeſſor quondam Gedanenſis, multos annos in editione Himerii, quantum fieri potuit, plena paranda et comparandis ſubſidiis conſumſerat, et copioſiſſimos confecerat commentarios; quos vero, quum editio redemtoribus operis mole laborare videretur, poſtea contraxit: neque tamen opera placuit bibliopolis, nec Wernsdorfius laboris multorum annorum praemio laudeque viuus potuit frui. Eo demum mortuo, mihi contigit, vt *Himerii orationem, qua laudes vrbis CPoleos et Juliani Auguſti celebrantur*, cum Wernsdorfii animaduerſionibus, ex maiore illius commentario ſumtis nec editioni deſtinatis, ab eius heredibus acciperem; quam eo conſilio, vt deſiderium operis integri apud eruditos hac quaſi promulſide excitarem, in lucem emiſi, Erlangae 1784. min. 8. — Tandem plenior editio, curante fratre illius *Jo. Chriſtiano Wernsdorf.* Profeſſore Helmſtad. cum commentariis valde caſtigatis e carceribus quaſi emiſſa lucem adſpexit, inſcripta: *Himerii Sophiſtae* quae reperiri potuerunt, videlicet Eclogae (XXXVI.) e Photii Myriobiblo repetitae, et Declamationes (XXXIV.) e codd. Auguſtanis, Oxonienſibus et Vaticanis tantum non omnes nunc primum in lucem prolatae: accurate recenſuit, emendauit, latina verſione et commentario perpetuo illuſtrauit,

deni-

denique dissertat. de vita Himerii praemisit *Gottlieb Wernsdorfius*, Gottingae 1790. mai. 8.

14. *Themistius*, propter eloquentiam, elegantiam copiamque orationis et oris suauitatem, Εὐφραδής, *Euphrades* cognominatus, Paphlago, ex loco ignobili. Sub imperatoribus, quibus, licet deos coleret, erat iucundus, Constantio, a quo in Senatum cooptatus a. C. 355. et ob panegyricum imperatori dictum statua aerea donatus est, et Juliano, a quo a. C. 362., iterumque a Theodosio M. a. 384. praefectura vrbis CPolis est ornatus, atque vsque ad primordia Arcadii eloquentiae atque philosophiae laude eminuit. In philosophandi ratione ita sectatus est peripateticos, vt pythagoricam disciplinam et Platonem, cuius eloquentiam inprimis studuit imitando adsequi, haud negligeret. Primum CPoli viginti annos docuit philosophiam; dein, honorifice inuitatus, Romam transtulit domicilium, at breui post reuertit CPolin, vbi postea sedem fixit perpetuam. — Superstites sunt Orationes XXXIII. et paraphrases quorumdam Aristotelis librorum. — Primum octo tantum *Themistii* orationes, curante *Victore Trincauello*, cum quibusdam *Alexandri Aphrodisiensis*, gr. prodierunt Venet. in aed. hered. Aldi Manutii, 1534. fol. — Has latine vertit *Hieron. Donzelinus*, Basil. 1559. 8. — *Orationes* XIIII. harum sex posteriores nouae; ceterae emendatiores prodierunt, cum lat. interpretatione, a. 1562. exc. Henr. Stephan. 8. — Easdem sex orationes, a Stephano primum promulgatas, *Georg. Remus* cum lat. versione sua et notis iterum prelo subiecit, praefixa in fronte inscriptione, *Orationes sex augustales*, et adiunxit latine ex Andr. Dudithii versione orationem ad Valentem, quae in Harduini edit. est XII. Ambergae 1605. 8. — rec. sub titulo: *Thesaurus principum, in quo dissertationes politi-*

caе

cae — a Themiſtio Euphrada exhibentur etc. Francofurti 1614. 4. — *Dionyſ. Petauius* gr. cum verſione ſua et notis praeter quindecim hactenus memoratas orationes, Flexiae 1613. 8. publicauit alias duas, quarum priorem (in Harduini ed. VI.) iam antea, ſed perperam Syneſio tributam, *Feder. Morellus* gr. et lat. Pariſ. 1604. 8. ediderat. — Quinque orationes non editae, gr. cum interpretatione *Petri Pantini*, et viri eruditi, (qui Dan. Heinſius fuiſſe dicitur,) notis. Lugd. Bat. 1614. 8. — Poſtea idem *Petauius* pleniorem curavit editionem: Orationes XIX. gr. et lat. coniunctim editae. *Dion. Petauius* magnam illarum partem latine reddidit, reliquarum interpretationem recenſuit, notis vniuerſas atque emendationibus illuſtrauit, Pariſ. 1618. 4. — Pleniſſima hucusque eſt editio: *Orationes XXXIII.* e quibus tredecim nunc primum in lucem editae. *Dionyſius Petavius* latine plerasque reddidit, ac fere vicenas notis illuſtrauit. Acceſſ. ad easdem XX. orationes notae alternae, ad reliquas tredecim perpetuae obſeruationes *Jo. Harduini*, (qui orationes ordine longe alio diſpoſuit.) Pariſ. 1684. fol.

Male quidam confuderunt noſtrum cum *Themiſtio*, Agnoetarum ſectae conditore et Alexandrinae eccleſiae diacono, qui vixit circ. a. 519. imperante Juſtino.

15. *Oribaſius*, Zenobii Cyprii diſcipulus, Juliani imp. fuit archiater: ab eius autem ſucceſſore, Valentiniano imp. omnibus opibus privatus, in exſilium miſſus, ſed tandem reuocatus eſt, et in ſumma vixit auctoritate. Fuit compilator: Juliani enim iuſſu ex Medicorum operibus conſarcinauit *Excerpta*, quae quia conſtitere LXX. libr. ἑβδομηκοντάβιβλος inſcripta ſunt. Horum nonnulli graece, nonnulli autem ex latina interpretatione exſtant. Ex illo opere confecit Oribaſius *Synopſin*, ad filium Euſtathium, et in libros

IX. contraxit: quae exstat ex versione lat. *Jo. Baptistae Rasarii*, Venet. 1553. 8. Lutet. 1554. 8. Scripserat quoque εὐπορίστων, *de medicamentis facile parabilibus, libr. IV*. Equidem h. l. quasdam tantummodo memorabo editiones. *) — *Oribasii opera, quae extant, omnia*, tomis III. latine, *Jo. Bapt. Rasario* interprete, Basil. 1557. 8. et in Medicae artis principibus, ap. Henr. Stephanum, tom. I. p. 769. — *Collectorum medicinalium libri XVII.* qui ex magno LXX. librorum volumine ad nostram aetatem soli peruenerunt, latine, *J. Bapt. Rasario* interprete. Paris. ex offic. Aldina ap. Bernhardin. Turrisanum. 1555. 8. — *Collectorum* libri V. capita priora sex et libri primi ad Eunapium cap. XIV. de aquis, vna cum Galeni, Rufi, Dioclis et Athenaei medici fragmentis, gr. et lat. curante *Augustino Riccio*, Romae 1543. 4. — *Anatomica* ex libris Galeni, cum versione lat. J. B. Rasarii, curante *Guil. Dundass*, cuius (et in calce *C. A. Dukeri*,) notae accedunt, Lugd. Bat. 1735. 4. — In *Ant. Cocchii* veterum medicorum chirurgicis, antehac ineditis, Florent. 1754. fol. e membranis Florentinis sunt quaedam Oribasii fragmenta gr. et lat. n. collectionis medicinalis LXX. librorum quadragesimus sextus de fracturis; lib. XLVII. de articulis excidentibus, et fragmenta quaedam e libris de laqueis et machinamentis. — D. *Christian Godofr. Gruner*, qui notitiam dedit cod. Mosquensis s. synod. in *Baldingeri Magazin für Aerzte*, part. II. p. 183 sqq. edidit in progr. inscripto: *Variae lectiones Xenocrateae*, Jenae 1777. ope Matthaei ex illo cod. VV. LL. fragmenti cuiusdam Xenocratis, Aphrodisiensis, medici, ab Oribasio seruati graece, et a Fabricio post

*) Conf. *Haller.* in Biblioth. chirurg. tom. I. p. 95 sqq. et in Bibl. anatom. tom. I. p. 113.

poſt Gesnerum limatius exhibiti, adpoſitis lectionibus Fabriciani contextus et Voſſiani codicis. Ab eodem *Grunero* ex cod. Moſquenſi primum ſunt euulgati in programmatibus *Oribaſii* medicinalium collectorum liber primus, gr. et lat. Jenae 1782. 4. et *Oribaſii* medicinal. collectorum lib. I. et II. atque aliud fragmentum, gr. et lat. ibid. eod. anno. — Ipſe vero *Chriſti. Frid. de Matthaei XXI. veterum et clarorum medicorum Graecorum varia opuſcula* primo nunc ex *Oribaſii* cod. Moſquenſi graece edidit, interpretationem lat. Jo. Bapt. Raſarii, it. animaduerſſ. et indicem vocabulor. adiecit, cum tabula aenea, Moſcov. 1808. mai. 4.

16. *Diophantus*, Alexandrinus, mathematicus et Algebrae praecipuus auctor. Themiſtii aetate, circ. a. C. 362. ſub Juliano imp. eum floruiſſe, ex Montucla in Hiſtoria matheſeos, Pariſ. 1758. 4. tom. I. part. I. p. 315. et Gerard. Meermanni praef. Speciminis calculi fluxionalis, Lugd. B. 1742. 4. * 3 ſq. probat *Saxius* in Onom. lit. part. I. p. 417. *Hamberger* autem in *Zuverläſſ. Nachr.* vol. II. p. 335. aliique eius aetatem referunt ad a. C. 160. Scripſit *Arithmeticorum libros* XIII. quorum ſex hodie ſuperſunt, et *librum de numeris polygonis* ſiue *multangulis.* Illos primum latine vertit, commentaria adiunxit ediditque *Guil. Xylander*, Baſil. 1575. fol. dein graece et lat. cum commentariis *Gaſpar. Bachet. Meziriacus*, Lutet. Pariſ. 1621. fol. — gr. cum *Bacheti* interpretatione lat. notisque, Toloſae 1670. fol. item cum aliis breuibus *Paulli de Fermat* obſeruatt. praefixo eiusdem inuento nouo doctrinae analyticae, quod ex epiſtolis eius, ad ſe ſcriptis, collegit *Jac. de Billy*, cuius Diophantus rediuiuus prodiit Lugd. 1670. 8. etc. — *Diophantus über die Polygonalzahlen, überſetzt mit Zuſätzen von Frieder. Poſelger*, Lipſ. 1810. 8.

cum excerptis ex *Theonis* scriptis de numeris etc. ed. Bullialdi.

17. *Sallustius*, a. Ch. 363. dignitate consulis ornatus: philosophus, et platonicam philosophandi rationem sectatus esse videtur. Scripsit subtilem *de diis et mundo* libellum, quem cum *Leonis Allatii* lat. versione et notis *Lucae Holstenii* primus edidit *Gabriel Naudaeus*, Romae 1638. 12. quae editio repetita est Lugd. 1639. 12. et a *Thoma Galeo* in Opusculis mythologicis, physicis et ethicis, gr. et lat. Cantabrig. 1671. 8. et Amstelod. 1688. 8. notis ipsius interspersis. — *Germanice* vertit *Schultess*, Tiguri 1729. 8. — *gallice* vertit et illustrauit *Formey*, Berolini 1748. 8. — *anglice*, *Thom. Taylor*, cum Procli Hymnis, Londin. 1793. 8.

18. *Caesarius*, frater episcopi Gregorii Nazianzeni natu minor. Alexandriae philosophiam et artem medicam didicit: posthaec a. Chr. 362. Juliani imper. archiater et Bithyniae quaestor dictus est: vita decessit a. C. 369. Sub nomine eius circumferuntur *Quaestiones theologicae et philosophicae* CXCV. — *Elias Ehingerus* quaestiones 78. quas quidem habuit genuinas, primus e cod. Bauar. et Augustano gr. *) edidit Aug. Vindel. 1626. 4. tum CXCV. graece et lat. publicauit *Franc. Ducaeus* in Auctar. Bibl. P. P. tom. I. Bibl. P. P. Paris. 1654. tom. XI. — Eaedem in Bibl. P. P. max. tom. V. p. 751.

Vindicianus, Valentiniani I. Aug. comes archiatrorum, circ. a. Ch. 372.

19. *Paullus*, Alexandrinus, astrologus et philosophus, scripsit a. Ch. 378. *Introductionem in doctrinam de viribus et effectis astrorum*, graece

*) Quibusd. exemplaribus adhaerere videtur *Jo. Leunclauii* interpretatio. V. *Hamberger. Zuverläss. Nachricht.* tom. II. p. 767 sqq.

ce editam cum versione *Andr. Schatonis*, Witteberg. 1586. 8. et *Rudimenta in doctrinam de praedictis natalitiis — primum gr. et lat.* etc. inscripta, denuo correcta, ibid. 1588. 4.

Sophronius, familiaris et amicus *Hieronymi*, qui in Catalogo de viris illustribus a. 392. eum laudauit, et quaedam eius scripta, quae vero hodie non exstant, nominauit, vnde *Saxius* in Onomast. I. p. 442. colligit, Sophronium forsan a. Ch. 381. potissimum fuisse clarum.

20. *Ammonius*, Alexandrinus, Grammaticus, idolorum cultor et *πιθήκου*, *simiae*, sacerdos, vixit circa a. 389. Scripsit *de adfinium vocabulorum differentia*, *περὶ ὁμοίων καὶ διαφόρων λέξεων*, librum lexici more conscriptum, critico et grammatico perquam vtilem et necessarium, et saepius editum, qui quoque variis adhaeret lexicis. Editionum vero tres classes constitui possunt, Aldina, Stephaniana et Valckenariana. Ex Aldina officina bis prodiit Ammonii liber: 1) cum *Dictionario graeco-latino*, secundum ordinem alphabeti, et *Cyrilli* opusculo de dictionibus, gr. et lat. quae sequitur *Ammonius de differentia dictionum per litterarum ordinem, graece* etc. Venetiis 1497. fol. 2) Altera editio interdum dissidet a priore, et auctior est collectio Grammaticorum: *Dictionarium graecum* etc. — *Ammonius*, — *Orbicius*, — *Corinthus*, — *Herodianus*, — *Thom. Magister*, — *Phrynichus* et alii. Venet. in aedibus Aldi et Andr. Asulani soceri, 1524. fol. Illas editt. Ammonii sunt plures subsequutae, mutationibus interdum a correctoribus bene maleue factis: Aldina tamen prima excepta, omnium editionum ante Stephanum optima fuit a *Jo. Frellonio* Lugduni 1553. f. curata. Contra ab Aldina prima *Henr. Stephanus*, qui in Adpendice thesauri L. Gr. col. 45 sqq. a. 1572. fol. dedit Ammonium, quam longissime recessit. — *Ammo-*

nii liber quoque repetitus est graece a *Bonauent. Vulcanio* in opere: Thesaurus vtriusque linguae, h. e. *Philoxeni* aliorumque veterum author. Glossaria latino-graeca et graeco-latina etc. Lugd. Bat. 1600. fol. col. 763 sqq. qui notas subiecit ad calcem, col. 107 sqq. — Optima tamen editio, a Valckenario seorsim curata: *Ammonius de adfinium vocabulorum differentia.* Accedunt opuscula nondum edita, *Eranius Philo* de differentia significationis; *Lesbonax* de figuris grammaticis; incerti scriptoris *) de soloecismo et barbarismo; Lexicon de spiritibus dictionum ex operibus *Tryphonis, Chaeroboscі, Theodoriti* etc. selectum. *Ammonium* ope Msti, primae editionis Aldinae et aliunde emaculauit et notis illustrauit: reliqua ex codd. Mss. bibliothecae Lugduno-Batauae nunc primum vulgauit *Ludov. Casp. Valckenaer.* Lugd. Bat. 1739. 4. Accessit tamquam tom. II. opus doctissimum: *L. C. Valcken.* animaduersionum ad *Ammonium Grammatic.* libri III. in quibus vett. scriptorum loca tentantur et emendantur. Acc. specimen scholiorum ad Homerum ineditorum ex cod. Vossiano bibl. Lugd. B. ibid. — Probabilis et commoda est editio, ex Valckenariana ducta, paucis tamen locis mutata, quam cum selectis Valcken. notis atque animaduersionibus curauit, suasque adiecit obseruatt. *Christoph. Frider. Ammon,* Erlangae 1787. 8. graece. Idem antea in disputat. me praeside ventilata et inscripta: Animaduersionum in quaedam Ammonii grammatici loca spicilegium, praemissa breui de vita eius disquisitione, Erlang. 1786. 4. dederat promulsidem. Plures autem VV. DD. et ante editionem

*) Verum auctorem esse *Herodianum Aelium*, grammaticum, ex cod. Veneto Marc. 512. docuit, et ex codd. Venet. varias suppeditauit lectt. *Villoison.* in Anecdot. gr. tom. II. p. 175 sqq.

tionem Valckenar. et postea multa Ammonii loca correxerunt aut illustrarunt.

21. *Heliodorus*, Emesenus Phoenix, episcopus Tricensis Thessaliae, floruit circa a. C. 390. Multa de eo quidam fabulati sunt. Admodum iuvenis scripsit *Aethiopicorum libr.* X. siue fabulam elegantem, maximam partem bene disertam, episodiis variis iucundis exornatam, amorum Theagenis et Charicleae, quae filia fuisse fingitur reginae Aethiopiae. Castitate superat reliquos eroticos gr. auctores; ingenio tamen et dictionis virtutibus *Longo* inferior esse videtur. — Primum graece prodiit Heliodorus, Basileae, ex officina Heruagiana cum praefat. *Vincentii Obsopoei*, 1534. 4. — Tum libri X. collatione Msstorum emendati et multis in locis aucti *Hieronymi Commelini* opera, gr. cum varr. lectt. et notis criticis et cum versione lat. *Stanislai Warschewiczki*, ap. Hier. Commelin. 1596. 8. rec. Lugd. 1611. 8. (Interpretis lat. nomen ab aliis scribitur *Warschewiczi* aut *Warschawizki*, et eius versio lat. primum prodiit Basil. per Jo. Oporin. 1552. fol.) — gr. cum versione Warschew. emendauit (aut emendare voluit: nam vitiosa est edit.) suppleuit ac libros decem animaduersionum adiecit *Jo. Bourdelotius*, Lutet. Paris. 1619. 8. — Repetitionem edit. Commel. cum V. L. et notis illi subiectis curauit *Dav. Pareus*, Francof. 1631. 8. — Editionem Bourdel. sed nouis mendis inquinatam, recudi fecit *Jo. Petr. Schmidius*, gr. Lipsiae 1772. 8. Melior est editio, inscripta: Ἡλιοδώρου — Textum recognouit selectamque lectionis varietatem adiecit *Christ. Guil. Mitscherlich*, gr. et cum latina *Warschew.* versione, interdum mutata: II. partt. Argentor. e typographia societatis Bip. anno VI. (1798.) m. 8. Exterior inscriptio *Scriptores erotici graeci*, vol. IIdum *Heli*[illegible] *rum* continens. — Optima editio curata

ſcholiis doctis, lingua graeca ſcriptis, et varietate lectionis ab Amyoto collecta, adhuc inedita, a *Diamantio Coray:* Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν βιβλία δέκα, ἃ χάριν Ἑλλήνων ἐξέδωκε μετὰ σημειώσεων, προςθεὶς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀμιότου συλλεχθείσας, τέως δὲ ἀνεκδότους, διαφόρους γραφάς. — Δ. Κοραῆς. Μέρος Α. περιέχον τὸ τοῦ Ἡλιοδώρου κείμενον. Μέρος Β. περιέχον τὰς εἰς τὸν Ἡλιόδωρον σημειώσεις. Pariſ. 1804. II. tom. 8. — Verterunt *germanice, C. W. Agricola,* Jenae 1750. 8. — fide venuſteque *Meinhardus,* Lipſ. part. I. 1766. part. II. 1767. 8. — idemque Hymnum in Thetin in *Schmidtii Anthologie* etc. in parte II. p. 339 ſq. a. 1771. 8. — *Gallice* plures, nouiſſime *Mercier,* abb. *de St. Leger,* in II. tomis, in: Bibliotheque des Romans, trad. du Grec, Pariſ. 1796. 1797. XII. voll. rec. 1798. — *Anglice,* vt antiquiores omittam, anonymus, Londini 1791. 12. II. voll. — Conf. *Saxii* Onomaſt. lit. I. p. 450 ſq. et *Manſo* in *Vermiſchten Schriften,* part. I. II. Lipſ. 1801. 8. qui in parte II. egit de Heliodoro, huiusque libros in compendium redegit, et *Frider. Jacobs* Epiſtolae duae criticae, vna ad J. G. Schneider de *Aeliano et Philoſtrato;* altera ad Doct. Coray de *Heliodoro,* Jenae 1804. min. 8. — Incerta fide tribuitur noſtro *carmen chemicum* verſibus iambicis, quod *Fabric.* in B. Gr. vol. VIII. p. 119 ſqq. graece vulgauit, cui ego varias cod. Leidenſis lectiones ſubieci.

22. A ſuperiore diuerſus eſt *Heliodorus, Lariſſaeus,* (qui etiam in codd. quibusdam vocatur *Damianus Heliodorus,*) mathematicus, incertae aetatis. Sub eius nomine *Optica* ſiue Κεφάλαια τῶν Ὀπτικῶν edita ſunt gr. et lat. Florent. ap. Juntas, 1573. 4. — rec. gr. et lat. opera *Frid. Lindebrogii,* Hamburgi 1610. 4. — et in *Thom. Galei* opuſculis mythologicis, phyſicis et ethicis, Cantabrig. 1670. 8. (ſed omiſſa ſunt in Gal. edit. Amſte-

Amstelod. 1688. 8.) — Pleniora, et in duos distincta libros cum interpretatione et animaduerss. *Erasmi Bartholini*, Paris. 1657. 4. In catal. bibl. Leid. p. 170. occurrit editio: *Damiani Heliodori* de opticis libri II. gr. et lat. per *Erasmum Bartholinum*, cum huius animaduerss. Paris. 1607. 4. — *Heliod.* capita opticorum graece edidit, vertitque latine et illustrauit *Anton. Matanus*, Pistorii 1758. 8. et p. 37 sqq. addidit dissertat. epistolarem de Heliodoro Larissaeo.

23. *Pappus*, Alexandrinus, insignis philosophus et mathematicus; vixit forsan circ. a. 390. secundum *Saxium* in Onom. lit. I. p. 452. aut circ. a. Chr. 379. secundum *Hamberger* in *Zuverläss. Nachricht.* II. p. 180. Contra *Reiske* in Notitia poetar. antholog. p. 230. arbitratur, eum iam sub Hadriano, imperante a. 117—138. in vivis fuisse. — Varia scripserat, in his libros mathematicarum collectionum, quorum tamen exigua pars graece typis descripta est: n. fragmentum libri II. cum versione et notis *Jo. Wallisii*, cum Aristarcho Samio, Oxon. 1688. 8. et in Wallisii Opp. mathematicis, tom. III. p. 597 sqq. — pars praefationis ad libr. VII. cum *Commandini* versione, in prolegom. *Dav. Gregorii* ad Euclidem, Oxon. 1703. fol. — praefatio integra libri VII. gr. et lat. ante Apollonii Pergaei libros II. de sectione rationis, Oxon. 1706. 8. — aliquot lemmata libri VII. cum versione *Marci Meibomii*, cum eiusd. dialogo de proportionibus, Hafniae 1655. fol. p. 154. et 156. — *Pappi* lemmata in libros Apollonii de Tactionibus, cum Apollonii libro, edita a *Jo. Guil. Camerer*, Gothae et Amstel. 1795. 8. (v. supra, capitis II. sect. I. §. 41.) — Libri V—VIII. cogniti sunt ex interpretatione lat. *Fed. Commandini*, qui illos commentariis illustrauit: post eius mortem edidit illius gener *Valer. Spacciolus*, Pisauri 1588. et 1602.

atque

atque Venetiis 1589. fol. et curatior emendatiorque editio parata est a *Carolo Manolesso*, qui subscripsit nomen dedicationi, Kal. Mai. 1659. In fine legitur: Bononiae, ex typographia H. H. de Duciis, MDCLVIII. — In *G. G. Bredowii* Epistolis Parisiensibus, quae bonarum rerum plenissimae prodierunt Lipsiae 1812. mai. 8., legitur editoris ad Pfaffium epistola de *Pappi collectionibus mathematicis*, cum *fragmento libri quarti*, quod in versione Commandini latina non legitur.

24. *Theon*, Alexandrinus, Mathematicus, vixit secundum *Saxium* l. c. p. 452. a. Ch. 390. secundum alios a. Ch. 365. — Supersunt 1) recensio elementorum Euclidis; 2) fragmenta commentarii in *Ptolemaei* canonem expeditum; (v. supra in §. 50. de Ptolemaeo, cap. II. sect. 2.) 3) commentarius in magnam *Ptolemaei* Syntaxin; (v. ibid.) 4) Scholia in *Aratum*; (v. supra in §. 31. cap. II. sect. 1.) 5) Fasti graeci priores, in *Dodwelli* adpendice ad dissertt. Cyprianicas, Oxon. 1684. 8. etc. — Obseruatt. in Theonis fastos graecos priores et in eiusdem fragmentum in expeditos canones. Accedit de canone regum astronomico, eiusque auctoribus, edd. Msstis, et, quae eo pertinent, dissertatio, in qua duplex canon regum astronomicus nunc primum editus ex cod. Msto Lugd. Bat. Amstel. 1735. 4. — Distinguendus est a *Theone* Smyrnaeo, circ. a. 116. et a *Theone Aelio*, Alexandrino, rhetore et sophista, circ. a. 315.

25. *Eunapius*, Sardianus Lydus, Proaeresii discipulus, sophista et historicus, sub exitum saeculi quarti et circa auspicia saeculi quinti. Supersunt 1) *vitae philosophorum et sophistarum*, scriptae quidem captiose et obscure, et odio adversus christianos repletae; at tamen historico atque philosopho vtiles; 2) fragmenta historiae conti-

continuatae, quam Dexippus inceperat, siue *Legationes.* — *Vitae* primum prodierunt graece ex Jo. Sambuci cod. mutilo nec optimae notae, subiectis ad calcem *Hadriani Junii* castigationibus, Antwerp. 1568. 8. *Junii* versio latina *), iusto liberior, lucem vidit ibid. 1572. 8. — Postea *Hieron. Commelinus* Eunapium ex II. codd. Palatinis emendauit et suppleuit ediditque gr. et lat. adiuncta Junii versione, Heidelbergae 1596. 8. — Haec editio recusa est, mendis cumulata, et subiuncta sunt gr. ex cod. Schotti *Excerpta de legationibus* ex historia Eunapiana, Coloniae Allobrog. siue Geneuae, 1616. 8. — *Jo. Benedict. Carpzouius,* editurus quondam Eunapii vitas, dedit *Specimen Eunapii edendi, ῥῆσις ex Aedes. de Sosipatra,* Lipsiae 1748. 4. — Noua eaque critica et egregia *Boissonadi* editio, quae iam dudum sub prelo Amstelodamensi sudat, instructa notis tam editoris, quam *D. Wyttenbachii,* vt mox prodeat in lucem, vehementer optamus. — *Legationes* gr. et lat. cum Henr. Valesii notis in *Ph. Labbei* de scriptoribus Byzant. protreptico, p. 15 sqq.

26. *Hypatia,* Alexandrina, Theonis philosophi filia, ingenio, eloquentia artibusque reconditis ac discipulorum frequentia excellens, cultui quidem deorum addicta; at mitius et modestius, quam alii Platonicorum fecerant, de religione christiana sensit. *Jo. Christoph. Wernsdorfio,* qui in IV. dissertatt. de Hypatia, philosopha Alexandrina, Witteberg. 1747. et 1748. 4. vitam fataque

*) Paullo post prodierunt latine: *Vitae philosophorum,* scriptoribus, *Diogene Laertio,* (interprete Ambrosio,) *Eunapio Sardiano,* (interprete Hadr. Junio,) *Hesychio Illustrio,* (eodem Junio interprete.) *Multis in locis emendatiores.* Lugd. Bat. ap. Franc. Rapheleng. 1596. 12.

que Hypatiae vberius perſequitur, rationes ſubducente, dies illius natalis in a. Chr. 350. imperante Conſtantio, probabiliter incidit, et in ſeditione populari a. C. 416. (at ſecundum Pagii calculum a. C. 414.) miſere laniata periit. Varia, quae ſcripſerat, iniuria temporis interierunt. Epiſtola enim, quam Hypatia ad Cyrillum, epiſcopum Alexandrinum, in cauſſa Neſtorii ſcripſiſſe dicitur, a plurimis VV. DD. vt ſpuria et fictitia reiecta eſt. Eam tamen *Chriſtian. Lupus* pro genuina habuit, ediditque in Synodico aduerſus tragoediam Irenaei, Louanii 1682. Rec. eſt a *Stephano Baluzio* in noua collectione conciliorum, tom. I. p. 926. a *Jo. Garnerio* in auctario operum Theodoreti p. 673. a *Jo. Chriſtophoro Wolfio* in Mulierum graecar. quae oratione proſa vſae ſunt, fragmentis et elogiis p. 72. cum Baluzii notis, aliaque, quae huc pertinent, (qui etiam in catalogo foeminarum illuſtrium ſubiecto p. 368 ſqq. de Hypatia agit et ex *Menagii* hiſtoria mulier. philoſ. ſegm. 49—56. eius vitam copioſius expoſitam, inſertis paucis obſſ. retulit,) et a Wernsdorfio. Hic quoque docet, Hypatiam haud fuiſſe *Iſidori*, philoſophi ſectae neo-platonicae, et ſaeculo quinto clari, vxorem, nec illam, Iſidoro deſponſam, ante nuptias periiſſe.

27. *Heſychius*, Alexandrinus, incertum, num Chriſtianus fuerit, an deorum cultor, nec, quando vixerit, ſatis cognitum eſt compertumque, aliis, (vt *Fabricius* in B. Gr. vol. VI. libr. IV. cap. 37. vbi a p. 201. multus eſt de Heſychio eiusque gloſſario, et ego plura adieci, et *Hambergerus* in *Zuverl. Nachr.* II. p. 636. cenſuerunt,) eum ſaeculo III. floruiſſe, contendentibus, aliis, (vti *Weſſeling.* et *Alberti* ſtatuerunt, quibuscum conſentire malit *Saxius* in Onom. lit. I. p. 464 ſqq.) ſaeculo IV. exeunte circ. a. 399. eum vixiſſe et Baſilio M. recentiorem fuiſſe opinantibus, aliis ali-

aliter: v. *Saxium* l. c. qui plura adfert, et doctorum hominum obseruatt. in Hesychii glossarium criticas in Obseruatt. miscellaneis obuias diligenter recenset. — Scripsit autem *Lexicon*, s. *glossarium graecum*, ex grammaticis veteribus compilatum et exemplis illustratum, opus et ad omnes graecos auctores, poetas potissimum, in his maxime Homerum, melius intelligendos, et ad illustrandos LXX. interpretes nouique testamenti libros vtilissimum. At inter VV. doctos est disputatum, num nos opus haud integrum, nec ab ipso Hesychio concinnatum, et epitomen tantum, a docto christiano factam, qui quidem glossas biblicas ex biblicis glossariis excerptas adsuit, habeamus, an Lexicon in antiquo archetypo Hesychii fuerit multo breuius, et litterarum series diligentissime seruata, at glossae biblicae, quae ordini hodie repugnant, ex archetypi margine a scriba negligenter in textum sint receptae. — Princeps ed. est Aldina, curante *Marco Musuro*, Venet. 1514. fol. basis reliquarum, n. Florentinae per heredes Phil. Juntae, cura *Antonii Francini*, 1520. fol. tum Hagenoensis, quae est correctior, 1521. fol. et *Schreuelianae*, (quae tamen est valde vitiosa; v. inprimis *Alberti* praef. ad tom. I. edit. cap. III. p. IX sqq.) cum variis doctorum notis, vel editis antehac, vel non editis, et cum adiecto *Jo. Pricaei* indice auctorum, qui ab Hesychio laudantur, Lugd. Bat. et Roterod. 1668. 4. — Optima est et locupletissima ed. cum notis doctorum virorum permultis integris, vel editis antehac, nunc auctis et emendatis, vel ineditis, quas partim recensuit, partim nunc primum edidit, suasque animaduersiones perpetuas adiecit *Jo. Alberti*, cum eiusd. prolegomenis et adparatu Hesychiano, tom. I. Lugd. Bat. 1746. fol. Tom. II. post mortem Alberti a *Ruhnkenio*, a voc. Φαιλένης curam suscipiente, demum absolutus et prosli-

profligatus est ibid. 1766. *) *Albert.* antea saepius et plures alios VV. DD. in Hesychii Glossario emendando illustrandoue versatos esse, iam alibi a me adnotatum est. Quomodo autem Musurus in edit. Aldina et in recensione codicis Veneti se gesserit, quam mire multa mutauerit atque interpolauerit, docte demonstrarunt *Villoison* in Anecdot. graecis tom. II. p. 154 sqq. atque inprimis *Nic. Schow*, qui *Epistolas criticas* scripsit, vnam ad C. G. Heynium, alteram ad Th. Chr. Tychsenium, Romae 1790. 4. in quarum priore Lexicon Hesychii Ms. Venetum curate descripsit, atque interpolationum et mutationum, quas Musurus fecerat, specimina ex littera *A* p. 13—29. praebuit, et p. 30—47. partem litterae *K* secundum codicem et secundum edit. Alberti dedit. Postea idem V. D. plenius adhuc in restituendo Hesychii codice et Musuri cura laudanda non minus quam eius erroribus patefaciendis versatus est, et totum Hesychii lexicon ita ex codice quasi restituit **), vt in altera paginae columna lectionem Msti, in altera autem vel minimam Musuri mutationem sisteret, notisque criticis illustraret in libro inscripto: *Hesychii Lexicon* ex cod. Ms. bibliothecae D. Marci restitutum et ab omnibus Musuri correctionibus repurgatum, siue Supplementa ad edit. Hesychii Albertinam, auctore *N. Schow*, Lipsiae 1792. mai. 8. Idem existimat, glossas biblicas ad vnam omnes a Christianis ex Cyrillo aliisque glossographis sacris, quibus semper conformes esse videntur, descriptas esse et in mar-

---

*) Confer Alberti praefat. ac prolegomena, quibus nonnullas aliorum dissertatt. inseruit, ad tom. I. et Ruhnkenii ad tom. II. praefat. et de priore tomo *Jo. Sal. Semleri* Notitiam splendidissimae Hesychiani lexici editionis, inter Batauos prodeuntis, addito specimine animaduerss. Halae Magdeb. 1749. 8.

**) Conf. tamen Bastium ad Gregor. Corinth. p. 211.

margine adiectas, easque postea in quamplurimis locis male et contra ordinem insertas, in paucioribus locis conuenienter. *Valckenaer* quoque, qui *Fuluii Vrsini* Virgilio collatione scriptorum graecorum illustrato, (Leoward. 1747. 8.) in calce adiecit Schediasma de epistola ad Eulogium, Hesychio praefixa operisque inscriptione, p. 154. accedit Bentleii sententiae, glossas, quas vocamus sacras, aeuo recentiore fuisse Hesychianis insertas, et denique concludit, epistolam ad Eulogium a Graeculo recentiore esse praefixam. Dissenserunt vero et *Villoison* in prolegomm. ad Homeri Iliada p. XXVIII. *) et *Jo. Chr. Gottlieb Ernesti* in diss. de glossis sacris etc. (qui illas adserit Hesychio, et Alberti ac Bentleii iudicium oppugnat,) praemissa libro vtilissimo, inscripto: *Glossae sacrae Hesychii, graece*, ex vniuerso illius opere in vsum interpretationis libr. sacr. excerpsit, emendauit notisque illustrauit. — Accesserunt, praeter dissertat. de glossis sacris Hesych., Glossae gr. in Psalmos ex catal. msstor. bibl. Taurinens. denuo editae. Lips. 1785. mai. 8. — D. *Schleusneri* auctarium obseruationum in Suidam et *Hesychium* et alios Lexicographos, ratione maxime habita glossarum sacrarum, pars I. Viteberg. 1809. 4. etc.

28. *Longus*, incertae aetatis, scriptor eroticus; *Saxio* in Onomast. lit. I. p. 472. initio saeculi quinti, *Bodenio* autem saeculo quarto aut quinto vixisse videtur. Sub nomine eius exstant *libri IV.* Ποιμενικῶν τῶν κατὰ Δάφνιν καὶ Χλόην, *Pastoralium de Daphnide et Chloë*, lepide suauiterque scripti, si a loco quodam inuerecundo discesseris. At locos communes flosculosque et ornatum

*) Qui etiam in praefat. ad Apollonii Sophistae Lexicon graecum abunde ostendit, Hesychium ex illo multa hausisse, et infinitis paene locis posse emendari.

natum orationis venatur, et a fertilitate ingenii in inueniendo et iudicii acie in constituenda ornandaque fabula est parum commendabilis. — Primus graece edidit cum variis lectt. *August. Columbanus*, Florent. ap. Phil. Juntam, 1598. 4. — Dein curatius, collatis codd. msst. Fuluii Vrsini, *Gothofredus Jungermanus*, gr. cum sua versione notisque eruditis, ad calcem voluminis adiectis, Hanou. 1605. 8. — Textus Columban. edit. repetitus est cum metaphrasi lat. *Laurentii Gambarae* nimis libera, et cum Achillis Tatii ac Parthenii Nicaeensis Eroticis, in offic. Commeliniana Heidelbergae, 1605. 8. — Jungermani notas, nomine autem eius dissimulato, compilauit, multas tamen, at iusto copiosiores suamque versionem lat. addidit *Petr. Moll*, Franequerae 1660. 4. — Splendida est editio, gr. cum versione Mollii et cum emendationibus, vncis inclusis, atque cum figuris in aes eleganter incisis, a *Nealmo* (Neaulme), bibliopola Parisiensi, curata, Lutet. Paris. 1754. 4. — Nitida est editio a *Ludou. Dutens* curata, gr. Paris. 1776. 12. — *Beniam. Gottlieb Laur. Boden* edidit Longi Pastor. gr. cum Mollii versione lat. et subiecit varietatem lectionis ac notas R. Columbanii, G. Jungermani, P. Molli et suas, additis ad calcem Laur. Gambarae expositis, Lips. 1777. mai. 8. — Nouam contextus gr. ex libris tam scriptis, quam editis correcti recensionem fecit, in doctisque animaduerss. (symbolis quoque a Valckenario aliisque collatis,) et plura sanauit, quae viderentur, vulnera, et alios illustravit auctores *J. Bapt. Casp. d'Ansse de Villoison*, gr. ac lat. Paris. II. tom. 1778. in 4. et 8. — Textus, a Villoisono constitutus, in splendida editione typis Bodonii, in typogr. regia, gr. est recusus, Parmae 1786. med. 4. cum proloquio (Paciaudi) de libris et antiquiorum et recentiorum eroticis. — *Longi Pastoralium* — *libri*

bri IV. gr. et lat. accedunt *Xenophontis* Epheſiacorum — libri V. Textum recognouit — *Chr. Guil. Mitſcherlich.* Bipont. 1794. 8. — *Longi Paſtoralia,* gr. et lat. cum proloquio P. M. Paciaudii. — Graeca recenſuit notasque criticas adiecit *G. H. Schaefer.* Lipſ. 1803. min. 8. — *Longos des Sophiſten Daphnis und Chloe: griechiſch und deutſch durch Franz Paſſow,* (cum notis,) Lipſ. 1811. min. 8. cum longa praefat. in qua praeter alia de inuento Longi fragm. egit, et ſupplementum dedit ad ſuam Muſaei edit. — quod fragm. Courierius e cod. Florent. primus ediderat, ſed poſtea diligentius edidit Eichſtad. in progr. Jen. 1811. fol. v. *Beckii* Acta Seminarii — Lipſ. vol. I. p. 479 ſq. inprimisque vol. II. p. I. p. 187 ſqq. ubi ipſum illud ſupplementum cum Eichſtadii Beckiique notis excuſum legitur. — *Longi Paſtor.* gallice vertit *Jac. Amyot,* Pariſ. 1559. 8. quae verſio typis eſt ſaepe repetita: in his memoranda eſt edit. magnifica, et ornata figuris, a Duce Aurelianenſi deſignatis et a Benedict. Andran aeri inciſis, (Pariſ.) 1718. 8. vt alias omittam. — Laudatur alia verſio, cum figg. Amſtel. 1750. 12. — Gallica verſio per *Anſſe de Villoiſon,* cum figg. Pariſ. 1787. mai. 4. cum eiusdem edit. gr. 1787. in 4. — *germanica verſio* (Frid. Grillo,) Berol. 1765. 12. haud laudatur, — et verſio *J. G. Krabingeri,* cum praefat. Fr. Aſt, Landishut. 1810. 8. — *Italica* verſio prodiit Criſopoli, 1801. 12.

29. Addantur hic *Nonnus* et reliqui ſcriptores erotici, incertae aetatis, haud inuenuſti quidem, ſed cum Longo non comparandi.

1. *Nonnus,* Panopoli Aegyptius, *Hambergero* in *Zuverl. Nachr.* tom. III. p. 10. aliisque, Syneſii auctoritate motis, videtur vixiſſe an. circ. 410. *Saxio* autem in Onom. lit. II. p. 10. circ. a. 492. ſaltem non multum ab Anaſtaſii Aug. principatu

cipatu abesse. Secundum *Ruhnken.* in epist. crit. II. p. 228. et secundum *Moser.* in commentat. de Nonni vita, ingenio et scriptis, praemissa Moseri edit. floruit Nonnus saeculo post Ch. n. quinto vel exeunte quarto, et aetate prouectior Christianus factus est: quamquam alii ab hac discedunt sententia. *Eichhorn* in *Der Literat. Geschichte* tom. I. p. 163. eum fere saec. VI. adsignat. Sed in tanta rerum obscuritate non audeo discernere: atque plures *Nonni* memorantur. Scripsit 1) carmen heroicum libr. duorum de quinquaginta *Dionysiacon*, in quibus adfectat vbertatem et tumorem. At enim de illo iudicia criticorum sunt valde diuersa, aliis id mire vituperantibus, aliis nimis laudantibus. Nonnus quidem fuit doctus versificator; sed caruit vero ingenio poetico, et humanitatis sensu: habuit tamen alias dotes, praecipue quod ex antiquis, partim melioribus, hausit auctoribus, atque in re mythologica forsan potest quasdam supplere lacunas. — Princeps ed. est graece ex bibliotheca Sambuci cum lectionibus et coniecturis *Gerarti Falkenburgii*, Antwerp. 1569. 4. — deinde cum *Eilhardi Lubini* versione lat. et *Falkenburgii* emendatt. Hanou. typis Wechel. 1605. 8. (quae quidem edit. scatet mendorum colluuie,) iterumque gr. et lat. cum *Petri Cunaei* animaduersionum libro, *Dan. Heinsii* diss. de Nonni Dionysiacis et eiusd. paraphrasi, cum *Jos. Scaligeri* coniectaneis et *Ger. Falkenb.* lectionibus, ib. 1610. 8. quae quidem plena est inscriptio; sed in altero, vti videtur, tomo separatim continentur Cunaei animaduersiones, Heinsii diss. et Scaligeri coniectanea. — Egregium specimen est: *Nonni Dionysiacorum libri sex, ab octauo ad decimum tertium, res Bacchicas ante expeditionem Indicam complectentes.* Emendauit, omnium Nonni libr. argumenta et notas mythologicas adiecit *Georg. Henr. Moser.* Praefatus est *Frid.*

Creuzer.

Creuzer. Heidelberg. 1809. mai. 8. — 2) carmen: Metaphrasis s. *Paraphrasis epica Euangelii S. Joannis.* — Princeps ed. est Aldina, Venetiis (1501.) 4. gr. quam praeter rem nonnulli spuriam esse putarunt. (v. Panzer Annal. typogr. vol. VIII. p. 559. nr. 1938.) — Tum studio *Demetrii Ducae*, Cretensis, Romae 1526. 4. Praeter alias notandae sunt Hagenoensis, cum epist. nuncupatoria *Phil. Melanchthonis*, a quo multa sunt emendata, ap. Jo. Secerium, 1527. 8. — Paris. cum prosaria versione *Jac. Bordati*, qui versus LXXX. vel potius LXVII. tantum, antea omissos, (in his tamen quosdam suspectos,) e cod. reuocavit, 1561. 4. et Lugd. Bat. gr. a *Francisco Nansio* *), cum versione Bordati et Hedenecii, at emendata, et cum eius notis atque castigationibus, 1589. 8. ap. Franc. Raphelengium; et correctius 1599. 8. — *Metaphrasis* — cum msto cod. Palat. collata, — breuibus notis illustrata: rectius aliquot in locis versa, opera *Frid. Sylburgii*, ex Hier. Commel. typographia, 1596. 8. aliquoties recusa in Germania. — Denique *Dan. Heinsius* (qui paullo acerbius iudicauit de Nonno,) edidit illam in suo Aristarcho sacro, siue ad Nonni in Johannem metaphrasin exercitatt. — acc. *Nonni* et S. Euangelistae contextus: tres item indices etc. Lugd. Bat. 1627. 8. Aristarchus repetitus est in eius Sacrarum exercitation. ad N. T. libris XX. etc. Lugd. B. 1639. fol. At Nonnum ab Heinsii cauillationibus praeter *Caspar. Vrsinum* in libro: Nonnus rediuiuus, Hamburg. 1667. 8. aliosque nuper iam scite defendit *Jonathan August. Weichert* in disp. de Nonno Panopolitano,

*) Ipse tamen *Nansius* postea in *curis secundis* ad Nonni paraphrasin eu. Johannis, gr. et lat. editam, Lugd. B. 1593. 8. haud pauca addidit, et plura reliquit in scriniis.

tano, Viteberg. 1810. 4. qui de aetate Nonni, quem Synesio, nato a. 378. fere supparem fuisse et Alexandriae litteris operam dedisse, (vnde etiam poematum eius naturae atque confectioni et iudicio de illis lux adfundi possit,) ac Theodosio M. regnante floruisse censet, tum quando et quibus caussis motus ad castra sacra christianorum transierit, de vtroque eius carmine, quod neque cum aliis nimis vituperat, neque nimis laudat, copiose agit, ac de poetae ingenio et vtriusque poëmatis discrimine, vitiis virtutibusque sobrie atque intelligenter iudicat. Add. *Nic. Schow* commentat. de indole carminis Nonni eiusdemque argumento, Hauniae 1807. qui quidem Nonnum defendit ab eorum reprehensione, qui Quintum Smyrnaeum praeferant Nonno; huius tamen ingenium fuisse incultum, sensuque veri pulcrique destitutum contendit.

2. *Xenophon,* Ephesius, incertae aetatis, forsan vixit circ. a. C. 400. Locellae autem sententia, illum iam circit. sub exitum saeculi II. aut initio saeculi III. tempore Antoninorum scripsisse erotici operis libros V. *Ephesiaca* siue *de Abrocomis et Anthiae amoribus,* a probabilitatis specie multum abest. Quamquam eius genus scribendi est simplex, purum, atque interdum venustum nec argutum; tamen ipse haud seruauit ordinem rerum rite sciteque connectendarum etc. Secus tamen sentit *Petr. Hofmann Peerlkamp,* Gymnasii Doccum. Rector, in orat. de *Xenophonte Ephesio:* acc. in eumdem Obseruatt. criticarum specimen, Harlem. 1806. mai. 8. Primum ille negat, nomen Xenophontis esse verum, et contendit, eroticos scriptores graecos, excepto Heliodoro, sub fictis aut tectis nominibus scripsisse. Tum ille putat, Xenophontem esse reliquis eroticis antiquiorem, quia pateat, sequentes, etiam Aristaenetum, illum ante oculos habuisse, interdum

dum integra eius loca exscripsisse. Hinc Xenophontem cum reliquis comparat eroticis scriptoribus graecis, et hos ab eo superari censet, laudatque Xenophontem a simplicitate dictionis et fabulae, a facilitate et bonitate stili, quamquam non omnino classici. — *Amores* edidit primum, sed negligentius, *Anton. Cocchius*, gr. et lat. Londin. 1726. 8. — quae edit. recusa est, quibusdam vitiis correctis, aliis auctis, gr. cum latina Cocchii, et italica gallicaque, iam antea vulgatis, versionibus, Lucae 1781. med. 4. — Tum *Chr. Guil. Mitscherlich*, qui textum recognouit, cum Longi Pastoralibus, Bipont. 1794. 8. — Postea *Polyzoes Hiereus*, sed vitiosius, quam superiores editores, cum praefat. graecobarbara, et versione Ant. Saluini italica, Viennae Austriae 1793. 8. — Optima est editio: *Xenophontis Ephesii de Anthia et Abrocome Ephesiacorum libri* V. graece et lat. Recensuit, suppleuit, emendauit, lat. vertit, adnotationibus aliorum et suis instruxit *Aloys. Emericus L. B. de Locella*, Lipsiae, (Vindobonae typis fratrum Markides Pulio etc.) 1796. mai. 4. Editor multas expleuit lacunas: vsus quoque est emendationibus et coniecturis aliorum ad textum emendandum; in adnotatt. difficiliora loca critice, antiquarie et grammatice explicantur, additis obseruatt. aliorum criticorum praecipuis: nam antea Alberti, Abreschius, praesertim Hemsterhus. ac Doruillius, (v. *Saxium* in Onomast. lit. I. p. 472 sq.) in multis locis Xenophont. sanandis diligenter versati sunt *); in indice autem ad notas vocabula, quae desunt in Lexicis H. Stephani et Scoti, adnotantur. — *Germanice*

*) Insuper Obseruatt. criticae in libr. I. et II. scriptae sunt ab *Anton. Haakma*, (qui nouam molitus erat edit. Xenophontis,) in Aduersariorum criticorum specimine, Groningae 1792. m. 8. quae tamen Locellae plausum non tulerunt.

manice Xenoph. nec vero bene curateque verterunt *Bürger,* Lipſ. 1775. 8. et (*Häusslina,*) Onold. 1777. 8. Libera et decurtata eſt interpretatio *Ern. Christinae Reiskiae* in libro, *Zur Moral* etc. Lipſ. 1782. 8. p. 285 ſqq. — *Saluini* verſio *italica* prodiit quoque in prima parte operis: Biblioteca de' Romanzieri greci, tradotti in Italiano, Florent. 1792. 16. — *Gallice* verſus eſt libellus, Pariſ. 1736. 12. et per *M. J.* 1748. 8.

3. *Chariton,* Aphrodiſienſis, videtur Doruillio in praefat. ad ſuam edit. p. XIX ſq. vixiſſe poſt Heliodorum, Achillem Tatium, et Longum, immo poſt Xenophontem Epheſium; atque Locella in praefat. ad Xen. Epheſ. p. VI. not. 3. exiſtimat, noſtrum Photii ſaltem aeuo fuiſſe antiquiorem. Eius *de Chaerea et Callirrhoë amatoriarum narrationum libros* VIII. publicauit *Jac. Phil. d'Orville* et animaduerſiones adiecit, cum latina *J. J. Reiskii* verſione, Amſtel. 1750. 4. II. voll. Additus Doruillii commentarius eſt verus graecae eruditionis theſaurus. Idem in praefat. notisque de ingenio ſcribendique genere Charitonis, (qui ingenio quidem et dictione non minus, quam inuentione atque exornatione fabulae cedit ſuperioribus eroticis, caret tamen illorum vitiis,) atque quae de illo vel certa eſſent vel probabilia, iam expoſuit. — Illam edit. iterum et adiectis ſuis aliorumque VV. DD. emendationibus auctiorem recudi fecit *Beckius,* Lipſ. 1783. 8. — Charitonis hiſtoriola translata eſt in linguam *germanicam,* (*ab Heynio,*) Lipſ. 1753. 8. — in linguam *gallicam* a *Larchero,* additis notis, Pariſ. 1763. 8. et a *Mercier,* cum reliquis eroticis ſcriptoribus, in: Biblioth. des Romans. — De aliis ſcriptoribus eroticis tam editis, quam ineditis atque deperditis, v. *Fabric.* B. Gr. VIII. p. 152 ſqq.

30. *Marcianus*, ex Heraclea Ponti oriundus, Geographus, circ. a. C. 410. vti suspicatur *Saxius* in Onom. lit. I. p. 477. *Dodwell* tamen putat, eum haud seniorem fuisse saeculo tertio, nec iuniorem Constantinopoli, aut diuersos diuersae aetatis fuisse Marcianos. — Scripsit 1) *Periplum maris externi* maximarumque, quae in illo sitae sunt, insularum, libr. II: quorum prior integer exstat, posterior autem mancus: 2) Epitomen librorum vndecim Geographiae Artemidori, Ephesii, ex qua prologus tantum et Ponti vtriusque, Bithyniae ac Paphlagoniae periplus superest. — *Marcianum* cum Scylace, Dicaearcho et Isidoro Characeno primus graece luci dedit *Dau. Hoeschelius*, Augustae Vindel. 1600. 8. — *Marciani* Periplus, in *Hudsoni* Geograph. vet. scriptoribus minor. Oxon. 1698. 8. vol. I. vbi etiam p. 143. legitur *Dodwelli* diss. de scriptis et aetate Marciani Heracleotae. Add. Bredowii Epistol. Parisiens. locis in Indice indicatis.

31. *Phoebammon*, rhetor, probabiliter Synesii aequalis, Aegyptius et Cynopoli, vrbe Aegypti, ortus: vid. M. *Jo. Jac. Bosii* epistol. de Phoebammone, rhetore, eiusque περὶ σχημάτων ῥητορικῶν libello, Lips. 1738. 4. Hic libellus *de schematibus oratoriis*, in quo praecepta eloquentiae et rhetoricae artis, stilo tamen haud puro, traduntur, primum prodiit, at sine auctoris nomine, in Aldina antiquorum rhetorum collectione, Venet. 1508. fol. gr. — tum paullo limatius cum versione lat. notisque *Normanni*, vna cum *Alexandro* de figuris sententiae atque eloquutionis et *Minuciano* de sedibus argumentorum, Vpsaliae 1690. 8.

32. *Eudocia*, vero nomine *Athenais*, Leontii, sophistae Atheniensis, filia, coniux Theodosii II. imperatoris, quae, postquam religiones superstitiosas abiurauit, Augusta est coronata, a. C. 460.

Hiero-

Hierosolymis diem obiit supremum: foemina ab ingenio et poetica facultate olim celebrata. Varia scripsisse dicitur, at pauca nostram tulerunt aetatem. Carmen eius de martyrio S. Cypriani *Angel. Maria Bandini* in Graecae ecclesiae veteris monumentis ex biblioth. Medicea, Florent. 1762. 8. vol. I. in lucem protulit. Idem *Bandin.* in Catal. codd. gr. bibl. Laur. vol. I. p. 225 sqq. non modo de hac Eudocia eiusque scriptis egit; sed etiam ex cod. X. plut. 7. insigne fragmentum carminis heroici in laudem Cypriani et Iustinae, gr. cum latina versione publicauit. Add. *Jo. Christian. Wolfii* catalog. foeminarum olim illustrium p. 531 sqq. — *Olearii* diss. de poetriis graecis §. 32.

Diuersa est *Eudocia*, sive *Eudoxia*, Macrembolitissa, Constantini VIII. imp. et Helenae filia, vxor Constantini X. Ducae et, hoc mortuo, Romani Diogenis, imperatorum saeculo XI. Scripsit Ἰωνιάν, siue Dictionarium historico-mythologicum, opus ex Diogene Laërtio et Philostrato de philosophis, ex grammaticis et commentatoribus graecis, iisque recentioribus de iis rebus, quae ad fabulas antiquas pertinerent, aliisque, quos tamen raro nominauit, congestum compilatumque, et a serioribus manibus forsan interpolatum atque locupletatum. Ex Bandurio in notis ad Antiquitates CPolit. p. 818. post Fabricium *Jo. Christi. Wolfius* dedit indicem illius operis, gr. et lat. in Mulierum graecar. quae oratione prosa vsae sunt, fragmentis et elogiis, Londini, (Hamburgi,) 1739. 4. p. 31 sqq. atque capita quaedam ibid. in Catalogo feminarum olim illustrium p. 336 sqq. Tandem *Jo. Baptista Caspar d'Ansse de Villoison* multorum desiderio atque exspectationi satisfecit et Ἰωνιὰν e tenebris in lucem protulit in tom. I. Anecdotorum graecorum, Venet. 1781. 4. Sed quid desideratum sit, et qui homines vel plura in

in opere edito emendare, vel ſedes plurium locorum inquirere fontesque, vnde riuuli Eudociae manarint*), aperire ſtuduerint, pluribus expoſui in Introduct. in hiſtor. L. G. tom. II. part. 1. p. 365 ſqq. ibique p. 367 ſqq. de *Arſenio*, archiepiſcopo Monembaſiae, filio *Michaelis Apoſtolii*, egi, et confer infra in §. 164.

33. *Olympiodorus*, Thebanus Aegypti, hiſtoricus, circ. a. C. 425. Ὕλης historicae ſiue commentar. libr. XVII. de rebus ab a. C. 407—415. fragmenta, a Photio in cod. 80. ſeruata, adhuc ſuperſunt: quae graece cum verſione lat. notisque primus edidit *Frid. Sylburgius* in ſcriptoribus hiſtor. romanae minoribus, tom. III. p. 853. — gr. et lat. interprete *Andr. Schotto*, cum *Phil. Labbei* notis, inter Eclogas hiſtoricor. de rebus Byzantinis Philippi Labbei, p. 1 ſqq. — Excerpta eius quoque inſunt in Scriptoribus Byzantinis. — Loca quaedam emendat *Jo. Dan. Ritter* in Obſeruatt. hiſtoricis, Wittebergae 1742. p. 28 ſqq.

34. *Syrianus*, Alexandrinus, eximius philoſophus Platonicus et rhetor Athenienſis, circ. a. C. 432. et, ſucceſſore relicto Proclo, diſcipulo, obiiſſe dicitur circ. a. C. 450. Plura eius ſcripta memorant Suidas et alii: ſed tantummodo ſuperſunt Commentarii in libros aliquot metaphyſicorum Ariſtotelis, iique ex interpretatione latina Hieronymi Bagolini, edita Venet. 1558. 4. Ei tamen adſignatur quoque commentarius in Hermogenis rhetoris libr. *περὶ ϛάσεων*, edit. inter graecos rhetoras Venet. ap. Aldum, 1508. 1509. fol. II. voll.

35. *Zoſimus*, comes et exaduocatus fiſci, (ἀποφισκοσυνήγορος,) Conſtantinopoli, a vero dei cultu alienus. De eius aetate, num poſt a. C. 425.

*) Add. Ind. Latin. ad edit. Lipſienſ. Gregorii Corinthii p. 1051. s. et Lobeckii Diatr. de morte Bacchi Part. II. Viteberg. 1812. p. 20.

425. an circ. a. C. 432. an sub finem saeculi quinti *), an initio saeculi VI. **) scripserit, dissentiunt VV. DD. — Composuit Ἱστορίαν siue Ἱστορικὸν, νέας ἐκδόσεως, λόγοις ς', *historiae libros* VI. ex noua siue altera auctoris editione, ab Augusto vsque ad a. C. 410. Hodie quaedam desiderantur. Num in his libris iniquior fuerit in imperatores christianos, et num semper sit fide dignus, ab vtraque parte valde est disputatum. — Primum latina *Jo. Leunclauii* versio prodiit cum Procopio, Agathia, Jornande, Basil. 1576. ex offic. Petri Pernae, fol. et in tomo tertio historiarum *Jo. Phil. Vorburg*, praemissa *Leunclauii* apologia, Francof. 1650. fol. — *Zosimi* historiae nouae lib. I. et II. gr. et lat. cum Stephani Herodiano, 1581. min. fol. (aut mai. 4.) et Lugduni 1611. 8. additis breuibus Stephani castigationibus. — Libri VI. integri, a *Frid. Sylburgio*, ad duo Mss. codices recensiti, cum versione ex secundis *Jo. Leunclauii* curis, adiectis einsd. apologia pro Zosimo Sylburgiique castigationibus: inter romanae historiae scriptores graecos minor: Francof. ap. heredes A. Wecheli, tom. III. 1590. fol. — Gr. cum versione Leunclauii et apologia Zosimi, et cum notis H. Stephani ac Sylburgii, curante *Christoph. Cellario*, qui et ipse animadverss. suas adiunxit, (et libros capitibus primum distinxit,) Cizae 1679. 8. — rec. Jenae 1714. 8. — Ni-

*) V. *J. F. Reitemeieri* comment. de Zosimi fide, stilo et historicis, quos ille sequutus est, scriptoribus in (Volborthii) Bibliotheca philologica, vol. II. Lips. 1780. 8. p. 225 sqq. inprimis einsdem disquisition. in Zosimum eiusque fidem, praefixam illius editioni Zosimi.

**) Quae est sententia *G. E. J. Guil. de Sainte-Croix* in obseruatt. *de Zosimo*, in Mém. de Littérature tirés des Registres de l'Académie royale des Inscr. et B. L. — tome quarante-neuvième, Paris. 1808. 4. p. 466 sqq. qui etiam tuetur scriptores ecclesiastic. Sed v. censorem in Ephem. litt. Göttingens. 1810. nr. 152. p. 1513 sq.

— Nitida est edit. *(Thomae Smithi,)* cum adnotatt. ad Zosimum simul et Constantinum purgandum, Oxon. 1679. 8. — Critica et optima edit.: gr. et lat. recensuit, notis criticis et commentario historico illustrauit *Jo. Fr. Reitemeier*: ad calcem subiectae sunt animaduersiones nonnullae *C. G. Heynii*, Lips. 1784. 8. Conf. Notae quaedam ad Reitemeierianam editionem, prolus. M. *Christoph. Jo. Godofr. Haymanni*, Friederichsstadt, (Dresdae,) 1786. 4. — Translata est Zosimi historia in linguam germanicam a *Seybold* et *Heyler*, Francof. ad M. 1802. 8. II. tom. siue in: *Sammlung der neuesten Uebersetzungen der griechisch. prosaischen Schriftsteller*, voluminis X. partt. I. et II. — in linguam anglicam, cum notis, ex ed. Oxon. Lond. 1684. 8.

Ab hoc *Zosimo* historico iure quodam discernunt plures *Zosimum*, Thebanum Panopolitanum, philosophum Alexandrinum, qui ordine litterarum libros XXVIII. Χυμευτικῶν, *commentariorum chemicorum* *), et alia, ad artem chemicam pertinentia, scripserat.

36. *Priscus Panites*, e Panio Thraciae, rhetor et sophista christianus, circa a. C. 445. secundum *Saxium* in Onomast. lit. I. p. 508. aut secundum *Hankium*, (qui in cap. II. de Byzantin. scriptor. p. 138. Lips. 1677. 4. de eo diligenter agit,) a. 447. legatus a Theodosio II. Augusto ad Hunnos missus erat, et a. Ch. 471. superfuit. Ex libris Historiae Byzantinae restant Excerpta *de legationibus*, edita a *Dav. Hoeschelio* in Eclogis

*) *Reinesius* in diatribe ad cod. Ms. veterum Chemicorum et Varr. Lection. p. 580. scribit Χημευτικὸν λόγον, et cum paucis aliis indicat, Zosimum, Theban. Panopolitan. eumdem esse cum Zosimo historico. Sed v. *Fabric.* B. Gr. vol. VIII. p. 71 sqq. (vbi ille et ego plures Zosimos produximus,) et in vol. XII. vet. edit. p. 752 sqq. 761. 764. 771

gis Legationum, gr. August. Vindel. 1603. — gr. et lat. *Car. Cantoclaro* interprete, cum eiusdem et *Henr. Valesii* notis, inter Excerpta de legationibus, vna cum *Ph. Labbei* Protreptico de SS. Byzantinis, Paris. 1648. fol. *Cantoclari* versio primum prodiit Paris. 1609. 8.

37. *Proclus*, Lycius, natus CPoli a. Chr. 412. denatus Athenis a. C. 485. Alexandriae et dein Athenis ex ordine litteras tam mansuetiores, quam seueriores artesque abditas, praesertim mystica theurgica adeo diligenter arripuit, vt a Plutarcho Atheniensi et Syriano successor in scholis suis Atheniensibus designaretur: vnde Διάδοχος, h. e. *successor*, cognominatus est. In summa vixit auctoritate, atque Athenis docuit scripsitque. Magna pars opusculorum, quae confecit, adhuc inedita est, maior autem temporis iniuria periit. Ex his, quae supersunt, patet, eum fuisse hominem acutum doctumque, philosophum eclecticum, et subtiliter, at enim, magiae et theurgiae deditum, illius tempestatis more iusto argutius et captiose philosophatum esse. Atque sensum veterum pro lubitu interpretatus, suasque opiniunculas pro reliquiis veterum venditasse dicitur. Hymni autem Procli omnino differunt ab *Orphicis*, licet quoddammodo cum illis consentiant, et ab *epicis* hymnis, et peculiare hymnorum genus, philosophicum, constituunt. *Fabricius* in B. Gr. (qui cap. XXI. vol. IX. p. 363 sqq. de Proclo eiusque scriptis et de aliis *Proclis* multus est,) quaedam Procli intexuit, nempe pag. 373 sqq. ex interpretatione tantum latina, inculta quidem et tantum non barbara, *Guil. de Morbeka*, archiepiscopi Corinthi circa a. Chr. 1280. *de prouidentia et fato, et eo, quod in nobis;* tum p. 398 sqq. ex eiusd. *de Morbeka* versione lat. *Excerpta de decem dubitationibus circa prouidentiam*, denique *de malorum subsistentia.* Quatuor hymnos, quos

quos Fabric. in vet. edit. recudi fecerat, in mea omisi editione. — *Procli Hymni* IV. gr. cum Orpheo, Florent. ap. Ph. Junt. 1500. 4. — Venet. ap. Ald. 1517. 8. — gr. et lat. in *Jo. Lectii* Corp. poet. graec. Geneuae 1606. fol. p. 737. — Hymni in Solem et Musas, gr. et lat. editi a *Frid. Morello*, Paris. 1616. 8. — H. duo in Venerem, gr. cum *Hug. Grotii* versione, in *Jo. Stobaei* Florilegio, ab *H. Grotio* ed. Paris. 1623. 4. p. 248. — Quatuor H. cum duorum interpretatione *Hug. Grotii* a *Gothofr. Oleario*, Lips. 1700. 8. — H. in Solem, et alter in Musas, gr. et lat. *Fred. Morello* et *Godofr. Oleario* interpretibus. Item H. duo in Venerem, gr. et lat. *Hugone Grotio* interprete. Omnes cum notis *Mich. Maittaire*, inter *M. Maittaire* Miscellanea Graecor. aliquot scriptorum carmina, Lond. 1722. 4. — Sex H. editi a *Brunckio* in Analectis vett. poet. gr. vol. II. p. 441 sqq. — rec. in *Jacobs* Anthol. gr. tom. III. p. 148 sqq. — Duo Hymnos, alterum in Hecaten et Janum, alterum in Minervam Polymetin primus e cod. Matrit. euulgauit *Iriarte* in Catal. codd. gr. bibl. Matrit. I. p. 88. — eosdem, sed castigatos et breuibus notis criticis instructos, recudi fecit *Tychsen* in *Biblioth. der alten Litteratur u. Kunst*, part. I. p. 46 sqq. ineditor. Alius V. D. eosdem ibid. part. II. p. 10 —39. illustrauit commentario. — *Thom. Taylor* in cod. Harleiano praeter alios H. reperit quoque *Procli H. in Mineruam*, quem, vt sibi quidem, at falso, videbatur, primus publicauit in libro: *A Dissertation on the Eleusinian and Bacchic Mysteries*, Amstel. sine anni nota (1791.) 8. Conf. *Jen. A. L. Z.* 1793. m. Dec. p. 490 sq. et nov. ephem. litter. Lipsiens. 1794. plag. 40. p. 916. — Idem *Taylor* H. in Mineruam iterum, tamquam e cod. primum descriptum, edidit in opere: *Sallust* on the Gods and the world and the Pythagoric

goric Sentences of *Demophilus*, translated from the Greek, — and *five Hymns by Proclus* in the original Greek, with a poetical version. To which are added *five Hymns* by the Translator. Lond. 1793. m. 8. Sed quatuor priores exstant in *Brunckii* Analectis, et quinti H. textus a codi Matrit. saepe discrepat. — Porro idem H. in Mineruam, tamquam a Tayloro primum editus, sed ex cod. bibl. Musei Britannici, gr. cum notis criticis, et duo alii eiusd. Procli ex eod. cod. tamquam antea non editi, typis vulgati sunt a *Gilb. Wakefield* in Silua critica etc. part. IV. Lond. 1793. 8. Enimuero secundus H. ap. Wakefield est idem, qui ab Iriarto et Tychsenio cum inscriptione Ἑκάτης καὶ Ἰάνου editus est; tertius autem ap. Wakef. est fragmentum H. Procli in Musas, in Brunckii Anal. tom. II. p. 443. a versu 18. usque ad finem. — *Pallas-Athène vom Proklus*, versio german. versibus heroicis, in opere menstruo: *Horen*, part. X. Tübing. 1795. 8. p. 68 sqq. — *In theologiam Platonis libri sex*, (ex quibus tamen Syriani ac Procli potius, quam Platonis, de deo rebusque diuinis sententiam didiceris,) ex biblioth. Gottorpiana, gr. et lat. curante *Frid. Lindenbrogio*, primum in lucem prolati sunt et versione addita illustrati ab *Aemilio Porto*, Hamburg. 1618. fol. Praefixus est *Marini* Neapolitani libellus de vita Procli, et p. 415. addita est *Procli* institutio theologica, capita 211. graece, interprete *Francisco Patricio*, cuius versio prius, titulo *elementorum theologic.* lucem adspexit Ferrariae, 1583. 4. — *Compendiaria de motu disputatio* etc. graece, Basil. 1531. 8. et Paris. 1542. 4. — gr. cum versione lat. *Iusti Velsii*, Basil. 1545. 8. — Addatur *Procli liber de caussis*, (ex arabico translatus,) cum commentariis *S. Thomae Aquinatis*, Padnae 1493. fol. (de quo v. ad *Fabricii* B. Gr. IX. p. 410.) —

Hypo-

Hypotyposis astronomicarum positionum, gr. Basil. 1540. 4. — *Sphaera*, cum versione lat. *Thomae Linacri*, inter Astronom. veteres, Venet. ap. Ald. 1499. fol. — gr. et cum versione lat. Th. Linacri, Colon. per Henr. Nussia, 1515. 4. — cum *Jac. Ziegleri* scholiis, gr. et lat. in Sphaerae atque astrorum coelestium ratione, natura et motu etc. Basil. 1536. 4. — *Sphaera*, gr. et lat. Paris. 1542. 12. — gr. Paris. ap. Jo. Ludov. Tiletanum, 1543. 4. et saepius cum seorsim, tum maxime cum Arato, Cleomede et Dionysio Afro; item cum Ptolemaeo de hypothesibus planetarum, eiusdemque canone regnorum, *Jo. Bainbridge* emendante ex codd. msstorum collatione, et edente, Londin. 1620. 4. — *Athanasius Georg. Mansi* vertit Wuchereri physicam in linguam graecam eruditam, quam a. 1801. Viennae Austriae lucem adspecturam esse, aut adspexisse, olim, sed nescio amplius, in quo libro, legeram: ei addita esse dicitur adpendicis loco Πρόκλου σφαῖρα περὶ ἄξονος καὶ πόλου, sed in fine manca; at integram Procli Sphaeram in cod. possidet Anthimus Gazi, ex quo, quae desunt, supplebuntur, aut suppleta sunt. — *Paraphrasis in quatuor Ptolemaei libros de siderum effectionibus*, graece, Basil. (curante *Phil. Melanchthone*,) 1554. 8. — gr. cum versione lat. *Leon. Allatii*, Lugd. Bat. 1635. 8. — In primum elementorum *Euclidis* libri IV. graece, Basil. 1533. fol. *Thom. Burgess* in Musei Oxoniensis litterarii conspectu etc. Oxon. 1792. 8. p. 31—44. dedit varias lection. et supplementa *Procli* commentar. in primum Euclidis, excerpta ex cod. Voss. Leidens. atque p. 44 sqq. supplementa textus Basileens. ex cod. Bodlei. Barocc. CLXI. — *Commentarius in Hesiodi Opp. et dies*, (vel potius excerpta ex eo,) cum Hesiodo, Venet. 1537. 4. — plenior, sed passim corruptus atque interpolatus, Basil. 1544. et huc vs-

que

que optime editus a *Dan. Heinſio*, Lugd. Bat. 1603. 4. etc. — *Chreſtomathia grammatica*, al. *poetica*, ſ. Excerpta ex eius Electorum grammaticorum libris, gr. in Photii Biblioth. cod. 239. — cum Schotti verſione et ſcholiis, a *Sylburgio* paſſim e cod. emendata, ſuppleta et notationibus aucta: ad calcem Syntaxeos Apollonii, Francof. 1590. 4. — cum ſcholiis *Andr. Schotti* et *Petr. Jo. Nunneſii*, Hanov. 1615. 4. Adhaeret quoque *Andr. Schotti* Obſeruationibus humanis, Hanov. 1615. 4. — *Tychſen.* in *Bibl. der alten Litteratur* etc. part. I. inter inedita p. 1 ſqq. ex cod. bibl. Eſcurial. collato apographo e cod. Veneto edidit 1) *vitam Homeri* et *de Cypriis carminibus*: Homeri quidem vita ſub *Procli* nomine iam euulgata fuit a *Leone Allatio*, in libro de patria Homeri, Lugd. 1640. 8. p. 30. ſed Tychſen illum ex codice ſiſtit auctiorem: 2) ex cod. Veneto alia Chreſtomathiae *Procli* fragmenta: n. a) Πρόκλου Χρηστομαθείας τὸ δεύτερον Αἰθιοπίδος ε̄ Ἀρκτίνου· b) Ἰλιάδος μικρᾶς δ̄ Λέσχεω· c) Ἰλίου πέρσιδος β̄ Ἀρκτίνου· d) Νόστων ε̄ Αὐγίου· e) Τηλεγονίας β̄ Εὐγάμμωνος. Singulas has particulas doctiſſimis animaduerſſ. illuſtrauit *Heynius*, qui poſt Fabricium praeter alia acute vidit p. 12 ſq. et p. 34. e binis Chreſtomathiae libris factam eſſe epitomen, quatuor libris comprehenſam, ex qua excerpta aliquis codici ſuo adſcripſiſſet plura; e quibus ſint deriuata, quae Eſcurialenſis et Venetus codd. nobis ſeruarunt. — *Duodeuiginti argumenta aduerſus chriſtianos*, potiſſimum contra dogma chriſtianorum de mundo non aeterno, etiamnum exſtant in *Jo. Philoponi libris* XVIII. de aeternitate mundi contra Proclum, gr. ex Trincauelli officina, Venetiis, 1535. fol. et latine ex verſione *Joh. Mahotii*, Argentenaei, Lugd. 1557. fol. — *Commentariorum*, (ὑπομνημάτων,) *in Platonis Timaeum libri quinque*, graece,

cum

cum Platone, Basil. 1534. fol. ap. Jo. Valderum, et 1556. fol. ex offic. Henrici Petri. (*Alex. Morus* in notis ad loca quaedam N. T. ex integriore Saluatiorum Florent. cod., qui vero hodie desideratur, quaedam protulit.) Ad calcem exstat *in libros Platonis de republica*, non commentarius integer, sed collectio quaedam variarum praelectionum, ab illo Athenis propositarum. — *In Platonicum Alcibiadem:* sunt potius excerpta, lat. *Marsilio Ficino* interprete, cum Jamblicho et al. sub titulo, *Procli de anima ac daemone, de sacrificio et magia*, Venet. 1497. et 1516. ap. Ald. fol. et saepius aliis in locis, atque inter Ficini opp. Basil. 1561. 1576. Paris. 1641. fol. — Excerpta Commentarii in *Platonis Cratylum* e Codd. Mss. nunc primum edita a *J. Fr. Boissonade* iam sudant sub prelis Lipsiensibus. — *De conscribendis epistolis libellus*, (sine nomine auctoris,) gr. Paris. ap. Fred. Morel. 1577. 4. sed ab aliis tribuitur *Theoni*, aut *Libanio*. — *Commentarius in virtutes morales ac ciuiles et partes facultatesque animi, a Raphaele Mambla latine redditus*, Romae 1542. 8. — *De effectibus eclipsium solis et lunae iuxta singulas signorum triplicitates et decanos*, latine cum *Jo. Schroeteri* tabb. astrologicis, Viennae Austriae 1551. 8. — *de poetica* diss. gr. cum interpr. latina Fred. Morel. cum *Ge. Choerobosci* libro de figuris poeticis, Paris. 1615. 12. — Ex *Procli* inedito commentario in Parmenidem Platonis dedit locum *Ruhnken.* ad Xenoph. M. S. I, 2, 31. p. 220. ed. Ernesti. — Conf. de nostro *Tiedemann* in: *Geist der spekulativen Philosophie*, tom. III. cap. 13. p. 519 sqq.

Inter multos alios Proclos notandus est *Proclus*, qui post varia munera a. Chr. 434. a Theodosio imperatore archiepiscopus CPolitanus constitutus et a. C. 447. mortuus est. Ex eius scri-

ptis

ptis supersunt XX. *conciones* et *sex epistolae.* Ab eo autem opusculum de *traditione diuinae liturgiae* s. missae, vti nunc legitur, graece praefixum antiquis liturgiis a *Guil. Morello*, Paris. 1560. fol. p. 1. et lat. editum a *Claud. de Sainctes*, Antwerp. 1562. 8. esse profectum, alii dubitant. — Edita sunt *Procli opuscula, quae reperiri potuerunt, omnia:* nunc primum gr. et lat. iunctim edita et recensita: *ex bibliotheca Geverharti Elmenhorstii*, Lugd. B. 1617. 8. Sed insunt tantum tres epistolae et quatuor homiliae vna cum fragmento libri de traditione diuinae liturgiae. — Plenior collectio est: *Procli Analecta*, a *Vincentio Riccardo* ex insignium bibliothecarum penu eruta, nunc primum tum graece tum latine edita, reddita, commentariisque illustrata, Romae 1630. 4. — *Procli* opera, collecta, digesta et recensita in *Gallandi* Bibl. PP. tom. IX. p. 601 sqq. Conf. *Gallandi* prolegomm. p. 39. — *Homiliae* (XX.) gr. et lat. ex interpretatione et cum notis *Francisci Combefisii*, in huius Auctar. nov. Biblioth. PP. Gr. Lat. tom. I. p. 302. — Epistola *de fide* ad Armeniae presbyteros et archimandritas, gr. cum interpretatione *Dionysii Exigui*, in Antidoto aduers. haereses, Basil. 1528. et Paris. 1538. fol. in Biblioth. PP. Paris. 1644. tom. XI. p. 309. in *Harduini* collect. conciliar. tom. I. p. 1722. in *Mansi* coll. concil. amplis. tom. V. p. 421. cum Dionysii Exigui versione etc.

Junior est Proclo et Lycio et patriarcha *Proclus ὀνειροκρίτης*, qui Anastasii imper. mortem praedixit, et ab auctore chronici Paschalis p. 331. adpellatur Φιλόσοφος Ἀσιανός.

38. *Marinus*, Flauia Neapoli Samariae s. Palaestinae prope montem Garizim ortus, Procli discipulus et successor in cathedra scholae Atheniensis Platonicae. Scripsit *Procli vitam*, quam post

post Xylandrum et Portum, altera parte de virtutibus Procli theoreticis ac theurgicis auctiorem et integram cum versione sua, breuibusque notis edidit, et praemisit prolegomena de Marino, de aetate, gente, magistris et successoribus Procli etc. *Jo. Alb. Fabricius*, Hamburg. 1700. 4. — tum ad calcem Fabr. B. latin. Londini 1703. 8. — E noua recensione ad Codd. Mss. cumque egregiis notis *J. Fr. Boissonadii*, additis Excerptis e Procli in Platonis Cratylum Commentario, propediem Lipsiae prodibit. — Reliquisse quoque dicitur, (eum enim auctorem fuisse, quibusd. videtur esse dubium,) commentarium ad *Data Euclidis*, qui cum Euclide gr. et latine prodiit.

39. *Seuerus, Alexandrinus*, rhetor graecus, circ. a. C. 470. Scripsit *Ethopoeias*, quas, minus integras, edidit *Freder. Morellus*, Lut. Paris. (secundum Gale) 1591. sec. alios ibid. 1616. 8. — Auxit illas vertitque *Leo Allatius*, in Excerptis variis graecorum sophistarum et rhetorum, Romae 1641. 8. — Tum denuo auctiores cum noua sua versione et castigationibus vulgauit *Thom. Gale* ad calcem Demetrii Phalerei aliorumque rhetorum selectorum, Oxon. 1676. 8. rec. cura *Jo. Frid. Fischeri*, Lips. 1773. 8. p. 208 sqq. — *Iriarte* in bibl. Matrit. codd. gr. p. 461 sqq. primus e cod. euulgauit 6 *Seueri narrationes*.

40. *Stephanus*, Byzantinus, Grammaticus et Geographus, sub exitum saeculi quinti. Opus elaborauerat spissum et inscriptum Ἐθνικὰ, s. *Lexicon grammatico-geographicum*, in plures libros digestum, in quo nomina gentilia potissimum docuit, quomodo a gentium, regionum, insularum, vrbiumque, pagorum et fluuiorum nominibus rectius deduci debeant. Eius tamen fragmentum et epitome, adhuc ad scientiam geographiae, antiquitatis et mythologiae, inprimis notationis vrbis locique valde vtilis, ab Hermolao, Grammatico

matico CPolitano sub imperatore Iustiniano facta, tantummodo supersunt. Inscriptio autem περὶ πόλεων a librariis recentioribus proficiscitur. — *Stephanus* de vrbibus graece, Venet. ap. Aldum, 1502. fol. — Florent. ap. heredes Phil. Juntae, 1521. fol. et cura *Guil. Xylandri*, qui textum innumeris locis emendauit et castigationes adiecit, Basil. ex offic. Oporin. 1568. fol. — graece cum versione latina et animaduerss. *Thomae de Pinedo:* additae sunt, praeter *Stephani* fragmentum, collationes *Jac. Gronouii* cum cod. Perusino etc. Amstelod. 1678. fol. et, folio inscriptionis probabiliter in aliis exemplaribus tantum mutato, Amstel. 1725. — *Gentilia per epitomen*, antehac de Vrbibus inscripta, quae ex Msstis codicibus — restituit, suppleuit, latina versione ac integro commentario illustrauit *Abrah. Berkelius*. Accedunt collectae a *Jac. Gronouio*, [qui, mortuo Berkelio, absoluit editionem,] variae lectt. e cod. Ms. Perusino, intermixtis eiusd. notis, Lugd. Bat. 1688. et 1694. fol. — *Lucae Holstenii* notae et castigationes postumae in Stephani Byzantini Ἐθνικά — editae a *Theodoro Ryckio* etc. Lugd. Bat. 1684. fol. — *Fragmentum Stephani de vrbibus*, depromtum ex membranis perantiqui cod. bibl. Seguierianae, cura, interpretatione et notis *Sam. Tennulii*, Amstel. 1669. 4. idem, gr. et lat. emendatius ex cod. ipso Seguieriano, cum notis, editum a *Montfaucon* in Catal. bibl. Coislin. Paris. 1715. fol. p. 281. — *Fragmentum de Dodona* cum triplici versione et academicis exercitatt. *Jac. Gronouii*, Lugd. Batav. 1681. 4. et in *Gronouii* thes. antiquitatum graec. tom. VII. p. 269. — Notae in Steph. Ἐθνικά, a Jo. Alb. Fabricio, vt videtur, aliisque edit. Aldinae adscriptae, ex autographo communicantur a *Jul. Bernh. Ballensted*, Helmstad. 1774. 4. et auctiores atque emendatiores, additis propriis anim-

animaduersionibus, a *Gurlitto* ad Fabric. B. Gr. vol. IV. (vbi a pag. 621. copiose agitur de nostro Stephano;) p. 632 sqq.

41. *Malchus*, Philadelphiensis Syrus, sophista et historicus CPolitanus, circ. a. C. 480. secundum Saxium in Onom. II. p. 3. aut secundum alios post a. C. 491. Eleganti stilo scripsit Βυζαντιακά, siue *historiam* ab extremis tempp. Leonis primi, imperatoris, siue ab a. C. 474. vsque ad necem Julii Nepotis, a. C. 480. occisi, libris VII. At supersunt II. *Eclogae de legationibus.* — *Malchi fragmenta*, graecè, in Eclogis legationum *Dav. Hoeschelii*, Aug. Vindel. 1603. — gr. et lat. *Car. Cantoclaro* interprete, et cum eiusdem atque *Henr. Valesii* notis, in *Phil. Labbei* Protreptico de SS. Byzantinis, Paris. 1648. fol. — *Scriptores* autem *Byzantini*, (qui multi sunt,) ii nominantur, qui sub imperio Byzantino viuentes, historiam imperii romani orientalis ita exposuerunt, vt alii vniuersalem historiam ad sua vsque tempora, alii autem certorum tantummodo temporum historiam componerent; alii aut geographiam et topographiam, aut historiam sui temporis aut cuiusdam imperatoris conderent, et saepe ab exordio mundi inciperent, aut vltra limites vagarentur: de quibus eorumque editionibus conf. *Martin. Hankium* de byzantinarum rerum scriptoribus graecis, Lipsiae 1677. 4. *Carol. du Fresne Dom. du Cange* Historiam Byzantinam duplici commentario illustratam, Paris. 1680. fol. *Fabricium* in B. Gr. VII. p. 517 sqq. inprimis *Meusel.* in Biblioth. historica, vol. V. part. I. p. 108—302.

Scriptoribus Byzantinis, ab aliis collectis, addi debet Ἰουλίου Πολυδεύκους ἱστορία φυσική, *Julii Pollucis historia physica*, (ab auctore forsan ideo nominata; quoniam ab initio multa de ortu mundi rerumque creatarum praeter rem adtulit; postea enim historiam Judaeorum et Christianorum

 multo

multo verbosius, quam reliquorum populorum, est persequutus;) quam ex cod. Mediolanensi, qui vero initio, adeoque notitia et nomine auctoris, ac prooemio atque principio capitis primi caret, *Jo. Baptista Bianconi*, ignorans auctorem, edidit atque inscripsit: *Anonymi scriptoris historia sacra* ab orbe condito ad Valentinianum et Valentem impp. e veteri cod. gr. descripta, latine vertit et nonnulla adnotauit, Bononiae 1779. fol. Illam editionem ignorans *Ignatius Hardt* ex cod. Bavar. qui ab initio integer est et habet quoque tabulam ac prooemium, adscripto nomine *Pollucis*, (Ἰουλίου Πολυδεύκους ἱςορία Φυσικὴ εἰς τὴν κοσμοποιΐαν ἐκ τῆς γενέσεως καὶ χρονικὸν ἐφεξῆς,) cum initio capitis primi, sed in fine ibidem, vbi desiit Mediolanensis, deficit, primum, vt sibi videbatur, opus publicauit, praefixa inscriptione: Ἰουλίου Πολυδεύκους ἱςορία Φυσική· *Julii Pollucis historia physica*, seu chronicon ab origine mundi vsque ad Valentis tempora. Nunc *primum* graece et lat. editum cum lectt. variis et notis etc. (sine accentibus,) Monachii et Lipsiae 1792. 8. Vtriusque autem editiones scriptura et lectionibus interdum discrepant.

42. *Zenonis*, imperatoris, ἑνωτικὸν s. *vnitivum* in caussa Eutychiana, a. Chr. 482. graece exhibent *Euagrius* hist. eccl. III. 14. et *Nicephor.* XVI. 12. — lat. *Facundus* XII. 4. et *Liberatus* cap. 18. — *Zenonis* constitutio de nouis operibus aedificandis, aliis emendatior, cum versione lat. et adnotatt. edita ab *Andrea Federico*, Neapoli 1765. (al. ex graeco in latinum versa et illustrata, a. 1770.) et cum italica versione atque adnotatt. aliis, quae tum iurisprudentiam, tum architecturam spectant, a *Nicolao Carletti*, Neapoli 1783. Conf. *Jo. Guil. Bergeri* Henotica orientis, Witteberg. 1723. 4. et *Morelli* Bibl. Mst. graec. et lat. tom. I. p. 104.

43. *Eu-*

43. *Eutocius*, Ascalonita, Mathematicus et Mechanicus, circ. a. C. 478. vel post a. 500. scripsit commentarios ad quosdam Archimedis et Apollonii Pergaei libros. Conf. ephem. litter. Gottingens. a. 1795. plag. 159. p. 1599 sq.

Draco Stratoniceus, Grammaticus, h. l. inseratur. Scripsit περὶ μέτρων, quod opusculum seruatum est in cod. quodam Paris. *Hase* in Notices et Extraits des Mssts de la Biblioth. impériale et autres Bibliothèques etc. tom. VIII. seconde partie, Paris. 1810. 4. dedit notitiam *Draconis*, cuius aetatem ponit circ. in saeculo quinto, et ex cod. atque Draconis libro, qui II. partibus constat, praefat. ad priorem partem et caput I. περὶ χρόνων κατὰ στοιχεῖον. Conf. *Beckii* Acta Semin. — Lips. vol. I. p. 327 sqq. p. 492 sqq. et p. 441. Primum edidit hoc opusculum, addita Jo. Tzetzae in Homeri Iliadem Exegesi, *God. Hermannus*, Lipsiae 1812. m. 8.

44. *Ammonius*, Hermeae filius, Procli discipulus, Alexandriae docuit philosophiam Platonico-peripateticam: praeceptor Simplicii, Asclepii Tralliani, Joannis Philoponi, grammatici, et Damascii; vixit circ. a. C. 485. aut secundum alios post a. 500. — Scripta eius edita sunt 1) comment. in Isagogen *Porphyrii* de quinque praedicabilibus; 2) comm. in categorias *Aristotelis*; 3) comment. in libr. *Aristotelis* περὶ ἑρμηνείας. — Comm. *in V. voces Porphyrii*, gr. Venet. impensis Nic. Blasti, 1500. fol. ap. Aldum, 1545. 8. — comm. in libr. peri hermenias, (cum eius comm. in Aristotelis Categorias et Pselli paraphrasi in libr. de interpretatione,) et Margentini archiep. Mitylenensis in eumdem enarratio, Venet. apud Aldum, gr. 1503. fol. — in *Aristotelis* praedicamenta et Aristotelis vita, gr. Venet. ap. Aldi filios, 1546. 8. — in Aristotelis de interpretatione librum commentar. gr. ib. ap. eosdem, 1546. 8.

— *Ammonii* siue *Philoponi* vita Aristotelis, gr. et lat. etc. cum *Petri Jo. Nunnesii* scholiis de vita, moribus, philosophandi ratione, scriptis, auditoribus successoribusque Aristotelis, Lugd. B. 1621. 8. — Helmstadii 1666. 4. item cum *Nunnesii* Peripateticae philosophiae institutione, Helmstad. 1667. 4. — *Ammonii Hermiae* in libri Aristotelis de interpretatione sectionem secundam commentar. (ex cod. Bodleiano correctior,) cum *Alex. Aphrodis.* libro de fato, gr. et lat. Londini 1658. 8. — De philosophia Ammonii scripsit *C. F. Roesler*, Tubingae 1786. 4.

45. *Hierocles*, Alexandriae philosophiam Platonicam, quam Aristotelicae haud disparem putabat, magno cum plausu et auctoritate docuit, circ. a. C. 450. Scripsit librum *de prouidentia et fato*, item *de liberi arbitrii cum diuina gubernatione conuenientia*, ex quo excerpta seruauit *Photius* Bibl. codic. 214. et 251. eaque quidam redegit in epitomen. Sub eius quoque nomine circumfertur *commentarius in aurea Pythagorae carmina*, et Ἀστεῖα siue *Facetiae*, incerta tamen fide, illi tribuuntur. — Epitomen excerptorum gr. et lat. edidit *Fed. Morellus*, Lutet. 1597. 8. — Excerpta Photii, cum Epitome et fragmentis apud Stobaeum, (cura *Jo. Pearsoni*) Londini 1655. 8. et 1673. 8. Est tom. II. Operum Hieroclis, additis notis *Merici Casauboni* ad commentarium Hieroclis, et *Jo. Pearsoni* de auctore, opere et editione prolegomenis. Adde Pythagoram supra in sect. I. §. 22. — *Hieroclis* commentar. *germanice* prodiit Tiguri 1778. 8. — in linguam *anglicam* translatus est a *Jo. Hall*, et post eius mortem editus a *Jo. Davies*, Londini 1657. 8. — a *Jo. Norris*, Oxon. 1682. 8. — ab anonymo, Glasguae 1756. 8. — *Hieroclis Facetiae* de studiosorum dictis et factis ridiculis, gr. et lat. cum notis, edente *Marq. Frehero*,

hero, Lupduni, (Lupodiuni, Ladenburg.) 1605. 8. — gr. et germanice in *Abrah. Kriegelii* Delectationibus gr. *(Griechiſche Ergötzungen)* Lipſ. 1747. 8. — gr. et lat. ad edit. Cantabrigienſ. recenſuit *Jo. Ad. Schier*, 1750. 8. rec. 1768. 8. cum notis criticis ac grammaticis et indice. — Illas *Facetias* locupletius longeque maiore numero cum animaduerſionibus ſuis edidit *Jac. de Rhoer* in Obſeruationum philologicarum, disceptationis cauſſa ab a. 1768. Gröningae in 4. promulgatarum, cap. XVI. p. 61—108. — 'Αϛεῖα ab *Heynaz* edita, Berol. 1774. 8. — cum indice graeco-germanico et verſione german. Lipſ. 1788. 12. — Germanice quoque vertit *Ramler*, 1782. 8. — *Hierokles Schnurren, nebſt einem Anhang neuer Schnurren für luſtige Leſer*, Lipſiae 1788. 12.

Non confundendus eſt cum *Hierocle* ad a. C. 300.

Diuerſus quoque eſt *Hierocles*, grammaticus, auctor *Synecdemi*, h. e. comitis peregrinationis, ſiue Notitiae prouinciarum imperii orientalis. Eum circa Juſtiniani imperatoris tempora in viuis fuiſſe ſuſpicatur *Weſſeling*. in prolegom. ad *Hieroclis Synecdemum*, gr. adiectum *Antonini* Itinerario, et docto commentario illuſtratum, Amſtelod. 1735. 4. p. 621 ſqq. — Sine nomine auctoris et XIV. poſtremis prouinciis mutilus liber exſtat gr. et lat. in Notitiis antiquis, Geographiae ſacrae Caroli a S. Paulo ſubiectis, Amſtel. 1704. fol. p. 18 ſqq. — *Hieroclis Syn*. gr. a *Luca Holſtenio* ex Ms. Vaticano deſcriptus, (XIV. poſtremis prouinciis locupletior,) et ex alio Altempſiano emendatus latineque redditus, tom. II. Antiquitatis eccleſiae illuſtratae ab *Emanuel. Schelſtratenio*, Romae 1697. fol. in adpendice ad opus geographicum, p. 689. et ex hac edit. in

Anſel-

Anselmi Banduri Imperio orientali, tom. I. Parisl. 1711. et Venet. 1729. fol.

46. *Aeneas, Gazaeus,* sophista et rhetor christianus, discipulus Hieroclis, vixit extremo saeculo quinto, et scripsit dialogum insignem, *Theophrastum* siue *de immortalitate animarum et corporum resurrectione,* atque *Epistolas.* — *Theophrastus* etc. gr. cum lat. interpretat. *Jo. Wolfii,* Tiguri 1560. fol. et in Bibl. P. P. Parisl. 1644. tom. XII. p. 617. — cum interpretat. et animaduerss. *Caspari Barthii,* Lips. 1655. 4. — *Epistolae* XXV. in Epistolis gr. diuers. Venet. ap. Aldum 1499. — gr. et lat. in Collect. epistolar. gr. Colon. Allobr. s. Geneuae 1606. p. 422.

47. *Dionysius,* Aeneae aequalis, Antiochenus, sophista et christianus, cuius *Epistolae* XLVI. supersunt in editt. citat. Aldina et Geneu. atque ap. Henr. Stephan. 1577. 8.

48. *Joannes Stobaeus,* siue *Stobensis,* vt nonnulli malunt, et opinantur, a patria Stobis, Macedoniae secundae vrbe, sic dictum fuisse. Vixit ante an. Chr. 500. et *Heeren* in comment. de fontibus eclog. Jo. Stobaei §. III sq. probabilibus argumentis adlatis ostendit, Stobaei aetatem inter ann. forte 450. et 500. esse ponendam. Quando autem *Saxius* in Onomast. II. p. 46. verisimile esse putat, *Jo. Stob.* posse scriptoribus saeculi post C. n. sexti adnumerari, id eum ex locis, a Conrado Gesnero interpolatis, collegisse, alii monuerunt. Ex quingentis circiter scriptoribus poeticis ac prosaicis composuit *Florilegium sententiarum,* Ἀνθολόγιον ἐκλογῶν, ἀποφθεγμάτων, ὑποθηκῶν, quod vnum opus esse, quatuor libris constans, et priores duo libros vocari *Eclogas physicas et ethicas,* reliquos autem *Sermones,* vulgata est opinio. Heeren autem l. c. §. V. docet, duo esse diuersa opera, et ab ipso auctore duplicem hanc collectionem ita fuisse distinctam,

vt

vt bini Eclogarum et Sermonum libri duplex etiam opus constituerent, atque prius, s. Eclogae, historiam quasi philosophiae contineret, posterius autem, s. Sermones, totum esset νουθετικόν. Ex *Photio*, cod. 167. vbi recensum dedit capitum eclogarum plurium, quae in cod. suo legebat, cognoscimus, duo priores libros esse mutilos aliaque deesse. Atque ex cod. Mosquensi Ἰωνιᾶς Arsenii dicitur Stobaeus posse pluribus locis suppleri. Florilegium autem et Eclogae Stobaei cum propter res et argumentum, tum maxime propter fragmenta, ab interitu seruata, et reliquos superstites veterum auctorum locos optimo iure magni aestimantur. Nominum tamen auctorum confusionem in Stobaeo esse frequentem, docet *Wyttenbach* ad Plutarchum, (ex huius libris de placitis philosophor. quos quidem illum longe pleniores, quam hodie exstant, legisse, constat,) de sera numinis vindicta p. 129. — *Jo. Stobaei* Eclogarum libri duo (priores) primum graece ex cod. Jo. Sambuci alteroque emendatiore quidem, sed multis tamen partibus adhuc manco, Guil. Sirleti, addita *Guil. Canteri* versione, lucem primum viderunt: vna cum *Gemisti Plethonis* de rebus Peloponnes. orationibus II. eodem *Guil. Cantero* interprete etc. Antwerp. ap. Plantin. 1575. fol. rec. cum Sermonum libris ex ed. Gesneri, Aurel. Allobrog. s. Geneuae 1609. fol. — Libr. III. et IV. edidit *Victor Trincauellus* in *Stobaei* Collection. sententiarum, graece, aere et diligentia Jo. Franc. Trincaueli, Venet. 1535. 4. — Graece et lat. aliquoties adhuc edidit *Conr. Gesner.* n. Tiguri recudi fecit Trincauelli edit. infinita tamen loca, collatis scriptoribus, qui a Stobaeo laudantur, restituisse sibi visus est, 1543. fol. Tum recensuit, et ex cod. Ms. Diegi Hurtadi Mendozae plurimas sententias et capita integra suppleuit, aliaque, etiam peregrina, addidit, Basil. 1549.

Tiguri

Tiguri 1550. fol. et indice auctorum, a Stobaeo citatorum, addito, Tiguri 1559. fol. Alia quoque sunt adiecta. — *Stobaei* Sententiae, gr. et lat. cum admixtis collectaneis *S. Maximi* et *Anton. Melissae*, Francof. ex offic. Wechel. 1581. fol. Ex molesta autem confusione alius capitum numerus ortus est, aliusque ordo. Quare melior est editio: *Stobaei Sententiae* ex thesauris Graecorum delectae. *Cyri Theodori* dialogus de amicitiae exilio. Opusculum *Platoni* adscriptum de iusto. Aliud eiusdem, an virtus doceri possit. Huic editioni accesserunt eiusd. *Stobaei* Eclogarum physicarum et ethicarum libri duo. Item loci communes sententiarum, collecti per *Antonium* et *Maximum* monachos, atque ad Stobaei locos relati etc. Aureliae Allobrogum pro Franc. Fabro, bibliop. Lugdun. 1609. fol. Integer enim Stobaeus separatim, itidemque Anton. Melissa et Maximus seorsum exhibentur. — Dicta poetarum, quae ap. *Stobaeum* exstant, emendata [ex codd. Paris. et ingenio suo,] et lat. carmine reddita ab *Hugone Grotio*. Accesserunt *Plutarchi* et *Basilii M.* de vsu graecorum poetarum libelli. Paris. 1623. 4. Confer tamen *Valckenar.* in Diatribe post Euripidis Hippol. p. 195. n. 2. et p. 198. n. 3. — Gnomologia graeco-latina siue insigniores et venustiores sententiae — ex magno Anthologio *Jo. Stobaei* excerptae et in locos supra bis centum digestae. Accessit *Luciani* somnium, gr. et lat. cum commentario: per *Mich. Neandrum*, Basil. 1557. 8. — Fragmenta Pythagoreorum quorumdam e *Stobaeo* desumta, gr. cum lat. versione *Guil. Canteri* et notis: in *Tho. Gale* Opuscul. mythol. Amstel. 1688. p. 657. — Omnes tamen memor. editt. longe superauit recentissima, quam, ordine capitum interdum mutato, et, quantum fieri potuit, plenissimam parauit notisque eruditis illustrauit *Arn. Hermann. Ludov. Heeren.* Inscripta

scripta est: *Jo. Stobaei* Eclogarum physicarum et ethicarum libri duo: ad codd. Mss. fidem suppleti et castigati, annotatione et versione lat. instructi etc. cuius *pars prima*, in duo tomos digesta, continet *physica*, et tomus prior prodiit Gottingae 1792. 8. tomus autem alter ibid. 1794. 8. — *partis* II. tom. I. comprehendit *ethica*, ibid. 1801. 8. tomus denique II. ibid. 1801. 8. continet 1) variantes lectiones; 2) *Heeren.* commentatt. de fontibus eclogarum Jo. Stobaei; 3) *Frid. Jacobs* *) epistolam criticam in Stobaei eclogas; 4) quinque indices. — *Stobaei Sermonum* editionem nouam e codd. emendatiorem promiserat *Nic. Schow* in epistolis criticis, vna ad C. G. Heynium, altera ad Th. Chr. Tychsen, Romae 1790. 4. p. 47 sqq. sed prima tantum pars, continens *Sermones e Mss. codd. emendatos et auctos* I—XXVII. graece cum notis breuibus criticis in lucem prodiit Lipsiae 1797. mai. 8. Enimuero editio mansit imperfecta, praecipue propter tristissimum illud incendium, quod, vt regium palatium Hafniense, ita etiam Schowii libros omniaque, quae ille in itinere collegerat ad Stobaeum suum ornandum, absumsit. — Primum eclogarum cap. de deo rebusque diuinis, gr. et german. a *J. J. Brucker*, cum notis, collato cod. Augustano, in (Gottschedii) *Beyträgen zur kritisch. Hist. der deutschen Sprachlehre* etc. part. XXII. p. 171 sqq. — *Rittershusii* aliusque emendatt. atque coniecturas, margini editionis III. Gesnerianae adscriptas, publici iuris feci in Opusculis meis varii argumenti, Halae Sax. 1773. mai. 8. p. 181 sqq.

49. *Pri-*

*) Idem V. C. edidit Animaduerss. in Stobaei Florilegium, in epist. critica ad Nic. Schow, subiunctas eius Animaduersioni in Euripidis Tragoedias, Gothae et Amstel. 1790. 8. p. 209 sqq.

49. *Priscianus*, Lydus, philosophus Peripateticus, et paraphrastes libri Theophrastei de sensu, phantasia et intellectu. Vulgata est eius paraphrasis a *Victore Trincauello* vna cum Theophrasti libro de sensu, et Alex. Aphrodisiensis quaestionibus, Venet. 1536. fol. et ab *H. Stephano* vna cum characteribus s. notationibus morum et fragmentis ex nouem Theophrasti libris, Paris. 1557. 8. etiam gr. in Oporin. Theophrasti edit. Basil. 1541. fol. ex recens. Joach. Camerarii. Latine vero translata est a *Marsilio Ficino*. Vixit circ. medium saeculum sextum.

50. *Procopius Gazaeus*, Sophista christianus, circ. a. C. 520. Habuit Choricium et discipulum et successorem, variaque scripserat. Superstites sunt 1) *Commentarii in Octateuchum*, h. e. in priores octo libros V. T. ex antiquiss. cod. Augustano in lat. sermonem minus accurate translati a *Cunr. Clausero* (vsque ad librum Moyseos tertium, reliqui ab *Hartmanno Hambergero*,) Tiguri 1555. fol. (Sunt quoque exempla sine anni nota, cum breuiore inscriptione, et breui Jac. Gesneri praefatione, loco longioris Clauserianae.) — *in libros Regum et Paralipomenon scholia*, gr. *J. Meursius* primus edidit, et latinam versionem Hartm. Hambergeri, non, vti Meursius scripserat, Ludou. Lauateri, adiecit, Lugd. Bat. ap. Isaac. Elzeuir, 1620. 4. atque p. 333. haec legitur inscriptio: *Procopii Gazaei in Paralipomena scholia, Ludov. Lauatero, et Hartm. Hambergero interpretibus.* — rec. in Meursii Opp. tom. VIII. p. 1 sqq. — *Jo. Christi. Gottlieb Ernesti* ex apographo, ab *Oleario* ex cod. Augustano descripto, quod cum eius versione integrum, ad prelum paratum, exstare dicitur, specimen dedit cum versione lat. notisque in epistola de *Procopii Gazaei* commentariis graecis in Heptateuchum, (h. e. in Pentateuchum, librum Josuae et Judi-

Iudicum,) et Canticum ineditis, Lipf. 1785. 4. — 2) *variarum in Esaiam prophetam commentationum epitome*: cum praeposito *Eusebii Pamphili* fragmento de vitis prophetarum, *Jo. Curtenio* interprete etc. Parif. 1580. fol. — 3) *Epistolae LX.* graece, in Epistolis Graec. Venet. ap. Aldum, 1499. 4. in parte altera. — gr. et lat. in Epistol. Graecan. Col. Allobr. p. 429. — 4) Procopius, teste Photio cod. 160. fcripferat λόγους fiue orationes varii generis. — *Villoison* in Anecdot. graec. tom. II. p. 28 fqq. *) e cod. S. Marci 428. gr. edidit notisque doctis illustrauit *Procopii Gazaei Panegyricum in Anastasium* imper. — 5) *Proc. monodiam* (f. lamentationem) *in S. Sophiam, terrae motu collapsam*, gr. publicauit *Iriarte* in Cat. codd. gr. Matrit. p. 264 fq.

51. *Fl. Philoxenus*, COS. orientis a. C. 525. Valde autem dubium videtur viris doctis, (v. *Fabr.* B. Gr. VI. p. 635 fqq. et *Saxium* in Onom. lit. II. p. 24 fq.) num *Philoxenus* fuerit auctor latino-graecarum Glossarum, quas primum *H. Stephan.* fine nomine auctoris edidit in opere: *Glossaria duo*, e situ vetustatis eruta; ad vtriusque linguae cognitionem et locupletationem perutilia; item de atticae linguae seu dialecti idiomatis comment. 1573. fol. dein, ex cod. quodam, nomine auctoris praefixo, *Bonauentura Vulcanius* in opere: *Thesaurus vtriusque linguae, hoc est Philoxeni* aliorumque veterum authorum *Glossaria* latino-graeca et graeco-latina. *Isidori* Glossae latinae: veteres Grammatici latini et graeci, qui de proprietate et differentiis vocabulorum

---

*) Idem in not. p. 27. animaduertit, Fragmenta ex Procopii commentariis in Canticum canticorum publici iuris facta esse a *Jo. Meursio* cum Polychronii Diaconi ἐξηγήσει, et Mich. Pselli ἑρμηνείᾳ versibus politicis scripta, Lugd. Bat. 1617. 4.

lorum vtriusque linguae scripserunt. *) Edita omnia atque recognita studio et opera *Bonav. Vulcanii*, cum eiusdem notis etc. Lugd. Bat. 1600. fol.

52. *Iustinianus*, imp. CPolitanus ab a. Chr. 527. theologus, vt videri volebat, iurisque et iustitiae parens. De eius litteris ad Agapetum, pontificem, a. 536. datis, de epistola ad Mennam, item de tribus capitulis, h. e. episcoporum trium viris, ad eumdem etc. v. *Fabr.* B. Gr. XII. p. 684 sqq. ed. vet. et *Saxii* Onom. lit. II. p. 25 sq. — *Iustiniani* Epistolam contra defensores trium Capitulorum, h. e. Theodori Mopsuesteni, Ibae et Theodoriti, gr. ac lat. edidit *Angel. Maria Bandini* in Graecae ecclesiae veteris monumentis, Florent. 1762. 8. vol. I.

53. *Agapetus*, diaconus magnae ecclesiae CPolitanae, a. Chr. 527. non confundendus cum *Agapeto*, pontifice Romano, a. 535. aliisque. Ille diaconus scripsit ad Iustinianum, quum habenas imperii capesseret, LXXII. capita admonitionum, siue, vt vulgo vocatur, *Schedam regiam*, cum Aesopi fabb. aliisque saepe editam. Ego vero paucas excitabo editt. — Princeps et rarissima editio est: *Agap.* de officio regis, gr. et lat. *Zachar. Calliergi*, Venet. 1509. 8. — gr. Colon. 1517. 4. — Scheda regia, gr. et lat. a *Matthia Martinio*, Herbornae 1605. 8. — rec. Bremae 1615. 12. — Expositio capitum paraeneticorum, cum notis *Steph. Schoeningii*, et cum *S. Nili* admonitionibus ac libello de virtutibus, qui Aristoteli tribuitur, Franecker. 1608. 8. — rec. Goerlitzii 1679. 8. — *Agapeti* scheda regia et *Basilii Macedonis* adhortationes ad Leonem, fil. cum ver-

*) Inter hos col. 763 sqq. receptus est *Ammonii de similibus et differentibus vocabulis libellus.*

versione recensita a *Bernhardo Damke*, additis eius notis copiosis, Basil. 1633. 8. — *Agapeti* capp. admonitoria LXXII. — gr. et lat. ex correctione et cum explanatione *P. Guerin.* Paris. 1634. 8. — — Scheda regia — cum notis M. *Jac. Brunonis* — edita et recognita, et scholiis pluribus adaucta ab huius filio *Jac. Pancratio Brunone*, Lips. et Norimbergae 1669. 8. — *Brunonum* edition. repetiit, recensuit suisque notis auxit, et indicibus instruxit *Jo. Augustin. Groebelius*, Lips. 1673. 8. — Exstat quoque gr. et lat. in maioribus collectionibus, ex gr. in Biblioth. P. P. Paris. 1644. tom. XII. p. 607. in *Anselmi Banduri* Imperio orientali, tom. I. p. 158. Paris. 1711. fol. siue p. 128 sqq. edit. Venetae. — *Germanice* versus est libellus saepius, ex. gr. a *Nicol. Glasero*, cum laude philomelae et Luciano de calumnia ac tabula Cebetis, Bremae 1619. 4. — ab anonymo: *LXXII Ermahnungs-Stücke eines Geistlichen der katholischen Kirche an den Kaiser J****, Francof. et Lips. 1782. 8. — Inter *gallicas* notanda est versio *Ludouici XIII.* regis Galliar. ex versione lat. facta, Paris. 1612. 8.

54. *Aëtius*, *Amidenus*, (nam in quibusdam codd. diserte vocatur Ἀέτιος Ἀμιδηνὸς,) medicus christianus, Alexandriae artem medicam didicit. *Comes* dicitur fuisse Ὀψικίου, *Obsequii*, s. anteambulonum Caesaris. Homo fuit superstitiosus, et vixit sub finem saeculi quinti, vel potius circ. a. 540—550. et distinguendus est ab *Aëtio Antiocheno*, qui haereticus, Eunomii magister et CPoli post varia fata obiisse, atque circ. medium saec. IV. diu antea in viuis fuisse perhibetur. Composuit prior Aëtius medicus XIV. libros medicinales ex Oribasio, praesertim ex Galeno compilatos, ita tamen, vt iudicium limamque adhiberet, et multa ex veteribus decerpta adferret: ideoque

ideoque vel hodie ab eruditis commendatur *). Hucusque octo tantum libri graece, reliqui ex latina Cornarii versione, praeter fragmenta quaedam, superiore saeculo edita, leguntur. — *Graece* prodiit *Aëtii Amideni* librorum medicinalium *tomus primus*, primi scilicet libri octo, nunc primum in lucem editi, Venet. in aedibus heredum Aldi Manutii et Andr. Asulani, 1534. fol. — *Latine, Aëtii Antiocheni medici de cognoscendis et curandis morbis sermones sex*, (n. ab octauo vsque ad decimum tertium,) iam primum in lucem editi, interprete *Jano Cornario*, Basil. in offic. Froben. 1533. fol. — Hinc *Jo. Baptista Montanus* lat. vertit VII. priores libros et tres vltimos, addidit sex libros, a Cornario versos, adeoque XVI. libros Aëtii lat. reddidit, Venet. in offic. Lucantonii Juntae, 1534. tom. III. fol. — rec. opera Cornarii, Basil. ap. Froben. 1535. et 1538. fol. — Dein *Jan. Cornarius* totum opus de integro vertit et inscripsit: *Aëtii medici gr. contractae ex veteribus medicinae tetrabiblos, h. e. quaternio, i. e. libri vniuersales quatuor, singuli quatuor sermonum quaterniones, i. e. Sermones XVI. per Jan. Cornarium medicum physicum latine conscripti*, Basil. 1542. fol. 1549. fol. et Lugduni ac Venet. 1549. et 1560. et in *H. Stephani* medicae artis principibus, Geneu. 1567. tom. II. rec. — Integros Aëtii libros recentiore aetate plures ex Msst. edituri erant, quorum tamen consilium mors destituit. Atque *Jo. Ern. Hebenstreit* in duabus prolusionibus promulsidem dedit,

*) Conf. *Freindium* in Hist. med. p. 21 sqq. Lugd. B. 1734. 8. s. p. 144 sqq. ex latina Jo. Wigani versione, part. II. Opp. omnium medicor. *Freind.* ed. II. Par. 1735. 4. — *Car. Weigel* in diss. s. *Aëtianar. exercitationum* specimine, Lips. 1791. 4. et *Curt Sprengel* in *Versuch einer pragmat. Geschichte der Arzneykunde*, part. II. Hal. 1793. 8. p. 199 sqq.

dedit, atque eruditorum salinam valde mouit. Prior inscripta est: Tentamen philologico-medicum super *Aëtii Amideni* synopsis medicorum veterum libris octo, post illos octo, quos Aldus Manutius Venetiis 1534. euulgauit, qui supersunt, nondum editis ex Msto *Gunzii*, sistens *libri seu sermonis noni aliquot capp.* gr. et lat. (ex versione Jani Cornarii,) Lips. 1757. 4. iterum in Nouis actis eruditor. m. Sept. a. 1757. part. I. p. 505 sqq. Posterior prolusio est inscripta: *Aëtii Amideni* Ἀνεκδότων libri IX. cap. 28. exhibens tenuioris intestini morbum, quem ileon et chordapsum dicunt, vna cum veterum super hac aegrotatione sententiis, Lips. 1757. 4.

55. *Coluthus*, ex Lycópoli, Thebaidis in Aegypto vrbe, ortus, et sub Anastasio imper. a. C. 518. mortuo clarus, at parum certa fide, fuisse perhibetur. Composuit carmen *de raptu Helenae*, hodie quidem haud paucis locis mutilum. Sed Coluthus poeta fuit inficetus, ingenii fertilitate iudiciique acie destitutus, et ineptus Homeri imitator *). — Princeps edit. est *Aldina* cum Quinti s. Cointi Calabri et Tryphiodori carminibus, sine nota anni, 8. Est quoque in H. Stephani et Io. Lectii collectionibus carminum s. principum poetarum graecorum, atque *Neandri* Opere aureo, tom. II. Lips. 1577. 4. — Saepius praeterea vel cum aliis editus vel latine versus prodiit: ego vero memorabo tantum quasdam edd. *Col.* de raptu Helenae lib. gr. ab *Helio Eobano, Hesso*, latino carmine redditus. Accessit *Musaei* opusculum de Herone et Leandro, gr. ab *Andr. Papio* latino carmine expressum, (edente *Henr. Rumpio*,)

*) Haec aliaque copiose ostendere studui in IV. prolusion. acad. super Coluthi carm. de raptu Helenae, Erlang. 1775—1777.

Rumpio,) Hamburgi 1617. 8. — Optima tamen est editio sic inscripta: *Coluthi raptus Helenae.* Recensuit ad fidem codd. Mss. ac variantes lectiones ac notas adiecit *Io. Dan. a Lennep:* acced. einsd. animaduersionum libri tres, tum in Coluthum, tum in nonnullos alios auctores, Leovard. 1747. 8. — Secundum Lennepii recensionem carmen Coluthi typis recudendum curaui atque illustrani, graece, cum Aristophanis Pluto, Noriberg. 1776. 8. — cura *Bandinii,* Florent. 1765. 8. — Lennepii ed. ignorans edidit carmen gr. cum versione lat. et versibus italicis *Angel. Theodor. Villa,* Mediolani 1749. 12. Sed paullo post idem *Villa* nouam plenioremque curauit editionem, inscriptam: Ἑλένης Ἁρπαγὴ Κολούθου Θηβαίου Λυκοπολίτου Ἐποποιοῦ· *Il Rapimento d'Elena* — — tradotto in versi Italiani dall' Ab. *Angelo Teod. Villa.* — Aggiuntevi le varie Lezioni, ed alcune Note all' Originale, tratte da un Ms. dell' Ambrosiana. Nuova Edizione, accresciuta di varie Osservazioni, et dell' Italiana Versione delle orazioni di *Gorgia,* e d' *Isocrate* intorno ad Elena. Il tutto col Testo greco di rincontro. In Milano 1752. (1753.) 8. Ad calcem p. 188 sq. adiunctum est *Theocriti* Epithalamium Helenae, gr. cum versione poëtica italica, paucisque notis. In introduct. ad Obss. et in notis multa in alios, praesertim in Jo. Franc. Corradin. ab Allio version. ital. quae cum notis prodiit Venet. 1741. 4. scripta occurrunt. — *Col.* gr. e rec. Lennepii ed. *Phil. Scio de S. Miguel,* cum versione lat. ad verbum, tum metrica propria et hispanica *P. Ignatii Garcia de S. Antonio,* Matrid. 1774. 4. — gr. cum vers. italica, Parmae, ap. Bodon. 1795. mai. 4. — *Von Alxinger* versio germ. vel potius imitatio primum lucem adspexit in *Wielandi Deutschem Mercur,* mens. Jul. Vimariae 1785. 8. nr. 1. dein repetita est inter einsd. carmina,

carmina, (*Sämmtliche Gedichte,*) part. II. 1788. p. 151 sqq. Klagenf. u. Laybach. 1787. 8. — *Germanice* verterunt carmen *Carol. Aug. Küttner,* Mitau. 1772. 8. et cum versionibus Hymnor. *Callimachi,* Argonaut. *Orphei* et Idyllior. *Theocriti, Bionis* ac *Moschi,* Altenburg. 1784. 8. — *Bodmer,* Tiguri 1753. 4. — *Grillo,* Halberst. 1771. 12. — *Anglice* vero *Franc. Fawkes,* Londin. 1780. 8. — *W. Beloe,* ib. 1786. 4. rec. in eiusd. poematibus ac versionibus, ib. 1788. 8. — Add. D. *Valentin. Ernest. Loescheri* Stromateus, siue diss. sacri et litterarii argumenti etc. Wittemberg. 1734. 4. sect. XIII. et XIV. Lectionum Coluthian. lib. singular. p. 313—468. — *S. J. Immanuel* Animaduerss. ad Coluthi Carmen de raptu Helenae, cum specimine versionis germanicae, sub discessum e Gymnasio Hamburg. edidit, Hamburg. 1809. 8.

56. *Tryphiodorus,* Aegyptius, poeta epicus, eiusd. fere cum Colutho aetatis atque eruditionis, et summam laudem in cumulatione poeticorum luminum, imaginum et flosculorum sermonis quaesiuit in carmine, Ἰλίου ἅλωσις, *Ilii excidium,* quod Colutho saepius adiunctum est. Separatim editum est gr. curante *H. Rumpio,* Hamb. 1617. 8. — gr. a *Feder. Jamotio,* versibus latinis redditum et annotatt. quibusd. illustratum, Lutet. 1557. 8. — cum versione duplici, (prosa et carmine,) ac notis *Nicod. Frischlini* et castigatt. *Laurentii Rhodomanni,* Francof. 1588. 4. — cum metrica Nic. Frischlini versione et selectis viror. doct. notis: lacunas aliquot ex cod. Mst. expleuit, et suas adnotatt. adiecit *Jac. Merrick,* Oxon. 1741. mai. 8. Eiusd. *Merrickii* versio carminis anglica cum notis prodiit, ibid. 1739. mai. 8. — graece, cum interpretat. lat. et *Saluinii* italica, atque codd. Mediceorum varietate et selectis adnotatt. minus diligenter ed. a *Bandinio,*

 Florent.

Florent. 1765. 8. — graece cum versibus italic. *Angeli Theod. di Villa*, Moden. 1774. 8. — Τρυφιοδ. Ἰλίου ἅλωσις, de plurimis mendis purgata et obseruatt. duobus indicibus et variis excursibus illustrata a *Thoma Northmore*, Lond. Cantabrig. et Oxon. 1791. med. 8. — editio altera, auctior et emendatior, Londin. 1804. 8. Ex hac edit. ducta est splendida et nouis eleganterque sculptis typis expressa, curante *Godofr. Henr. Schaefero*, sumt. Car. Tauchnitzii, Lips. 1808. fol. Notae Schaeferi criticae et emendationes in vltimo folio comparent.

57. *Cointus* siue *Quintus*, cognomine *Smyrnaeus*, aut *Calaber*, ideo cognominatus, quod a Cardinale Bessarione in Calabria, in coenobio Cassula prope Otrantum, carmen erat repertum. Sed de nomine, patria et aetate illius haud leuis VV. DD. est dissensus, atque tantum laudabo iudicium *Tychsenii* in commentat. de Quinti Smyrnaei Paralipomenis Homeri, qua nouam carminis editionem indicit etc. Gotting. 1783. 8. Is enim ostendit, regionem Smyrnaeensem fuisse Quinti patriam, putatque, eum vixisse post sedem imperatorum CPolin translatam. (*Saxius* in Onomast. II. p. 21. quaerit, an *Cointus*, *Coluthus* et *Tryphiodorus* possint ad tempora Anastasii Aug. referri.) Idem Tychsen in sectt. II sqq. indicat de carmine, quod fudit Cointus, et inscribi solet *Paralipomena Homeri*, siue *Derelictorum ab Homero libri XIV*. h. e. historia belli Troiani a morte Hectoris vsque ad Achaeorum reditum, rerumque ab heroibus gestarum; nec non de poeticis carminis virtutibus, quibus superat Coluthum ac Tryphiodorum, et de carminis vitiis etc. Carmen quidem est probabile, nec vero a vitiis saeculi sui immune, multo minus cum Homerica sublimitate et naturali pulcritudine comparandum, et ex variis variorum temporum ac poetarum fragmentis

mentis compoſitum: atque contextus ipſe nec integer nec a multis vitiis librariorum liber eſſe videtur *Schowio* in epiſtolis criticis, Romae 1790. 4. et quidem in altera ad Tychſen. p. 59. — Princeps edit. eſt *Aldina*, ſed plena mendis, cum Tryphiodoro et Coluthο, gr. ſine vlla nota, 8. — rec. eſt, et vero mendorum numerus auctus, gr. per Sixtum Henricpetri, Baſil. 1569. 8. — Ἰλιὰς Κοΐντου Σμυρναίου — — latine olim reddita et correcta a *Laur. Rhodomanno*. Nunc acceſſit epitome gemina tum Homeri, tum Cointi, tum vniuerſae hiſtoriae Troianae, itemque *Dionis Chryſoſtomi* oratio (XI.) de Ilio non capto, auctore et interprete eodem. Hanouiae 1604. 8. ex offic. librar. Wechel. Quod ex hac quoque offic. exierunt in lucem *Cl. Dausqueii* Adnotamenta in Q. Calabri ſ. Cointi Smyrnaei paralipomena etc. 1614. 8. librarius iis exemplis Cointi Smyrnaei, quae nondum erant vendita, adiunxit *Claudii Dausqueii* notas, et, quo facilius iunctim venderentur, nouum et communem, quem vocant, titulum cum anni nota 1614. praefixit: *Troia expugnata, ſeu ſupplementum Homeri — auctore Quinto Calabro, gr. interprete Laur. Rhodomanno, cum Cl. Dausqueii adnotamentis* etc. — Diu poſt *Jo. Cornel. de Pauw* edidit *Quinti Cal. praetermiſſorum ab Homero libros XIV. graece*, cum verſione lat. et integris emendatt. *Laur. Rhodomanni*, et adnotamentis ſelectis *Cl. Dausqueii*, et ſuas etiam emendationes addidit, Lugd. Bat. 1735. 8. Quod vero feſtinanter tractauit auctorem, nimiusque in corrigendo et culpando poeta et in alios VV. DD. petulanter immoderateque inuectus et conuiciatus eſt, *Dorville* in libro: *Vannus critica in inanes Jo. Corn. Pauonis paleas*, Amſtel. 1737. mai. 8. p. 346 ſqq. 572 ſqq. pari acerbitate, ſed maiore litterarum graec. ſcientia et iudicio acriore, temerarias Pauonis per ſtrinx-

ſtrinxit emendationes calumniasque; idem de multis poëtae locis ſuam dixit ſententiam. — Praeſtat ſuperioribus editt. recentior, inſcripta: *Quinti Smyrnaei Poſthomericorum libri XIV.* nunc primum ad librr. Msstor. fidem recenſiti, reſtituti et ſuppleti a *Th. Ch. Tychſen.* Acced. curae *Chr. G. Heynii.* Vol. I. Argentorati ex typographia ſocietatis Bipontin. Exter. et Embſer. 1805. mai. 8. — Gallice vertit carmen *R. Tourlet,* Pariſ. 1800. 8. et 12. II. tom. qui contendit, poëma aeuo antiquiore, nec demum imperatorum tempore fuiſſe confectum, et continere collectionem antiquiorum poëmatum, opus eſſe veterum rhapſodorum, qui Iliada continuaſſent, et Quintum fuiſſe collectorem: at conf. Ephem. Gotting. litter. a 1801. p. 1613 ſqq.

58. *Vrbicius,* Tacticus, Anaſtaſio principe clarus. Fragmentum ſcripti, Ἐπιτήδευμα, ſiue inventum, quomodo pedites romani equeſtres barbarorum copias poſſint feliciter debellare, *Rigaltius* gr. et lat. edidit cum Onoſandri Strategico, Lutet. 1599. (in calce autem notatur an. 1598.) 4. *Naudaeus* tamen in Bibliographia militari ſect. IX. p. 508 ſq. (in *Crenii* collectione de eruditione comparanda, Lugd. B. 1699. 4.) probat Salmaſii ſententiam, Tactica illa *Hadriani* imper. fuiſſe, non *Orbicii,* (ſic enim a nonnullis ſcribitur,) qui ea tantum, quum diu latuiſſent, ſub Anaſtaſio tandem reperta, protuliſſet.

59. *Anthemius,* Trallianus, mechanicus et architectus, cuius opera Iuſtinianus a. 532. vſus eſt in conſtruenda aede S. Sophiae. Scripſit περὶ παραδόξων μηχανημάτων, cuius fragmentum ex apographo codicis Vindob. et tribus codd. Pariſ. edidit cum gallica verſione notisque criticis et II. capp. obſeruationum calci adiectis *Puteanus (du Puy)* in Comment. acad. Pariſ. Inſcr. vol. XLII. p. 392 ſqq. et ſigillatim cum epigraphe: *Fragment*

ment d'un ouvrage grec d'Anthémius sur des Paradoxes de Mecanique. Revu et corrigé sur quatre Msts., avec une Traduction françoise et des notes: par Mr. Dupuy. Paris. 1777. 4.

60. *Theophilus*, Ictus CPolitanus et magister scrinii libellorum, sub Justiniano imper. Triboniani in digerendo legum corpore collega: mortuus est a. 534. Scripsit *Paraphrasin graecam* quatuor librorum *Institutionum Justinianearum*, et commentationes ad priores tres *Digestorum* partes, quarum tamen fragmenta tantum quaedam supersunt. — Illa *Paraphrasis* ex cod. Veneto D. Marci, et alio Egnatii primum prodiit cura *Viglii Zuichemi*, (at propter festinationem redemtoris Froben. minus correcte excusa,) Basil. 1534. fol. Vitia typographica correxit, at alia commisit *Christi. Wechel* in repetitione superioris edit. Paris. eod. an. Multo correctior edit. prelo exiit ex recognitione *Rutgeri Rescii*, adiectis etiam aliquot *Petri Nannii* annotatiunculis, Louanii 1536. 4. — Dein graece et latine, nec non Paratitla et notae ad eumdem *Theophilum Graecum*, Latinumque ipsis institutionibus latinis ἐκ παραλλήλου coniunctum commissumque. Graeca titulorum de verborum significatione et de regulis iuris fragmenta hinc et inde collecta: *Dionysio Gothofredo* autore: apud Guil. Laemarium, 1587. 4: et frequentius alibi. Addita est latina *Jac. Curtii* versio paraphraseos, primum edita Antwerp. 1536. — Ex *Gothofredi* recensione et cum Curtii versione ita recusa est editio Geneu. ap. Jac. Stoer, 1610. 12. vt notae succinctae ex fusioribus commentariis seligerentur, et nonnullae adderentur. — Ex tribus codd. recensuit, et graecis scholiis auxit; Jac. Curtii lat. interpretationem emendauit et notas adiecit *Car. Annibal Fabrotus*: accessere graeca titulorum de verbor. significatione et de reg. iuris fragmenta, e regiis codd. msst. ex-

ta, Parif. 1638. 4. — rec. ita vt abessent fragmm. et pauciores notae textui subiicerentur, ib. 1657. — Optima est editio, quae etiam complectitur superiorum et plures adhuc dotes: *Theophili paraphrasis gr. Institutionum Caesarearum:* cum notis integris P. Nannii, J. Curtii, D. Gothofredi, H. Ernstii et C. A. Fabroti, ac selectis quam plurimorum eruditorum obseruatt. cum editis tum ineditis: lectionum varietates ex primariis editt. et Pithoeano Ms. inseruit, nouam versionem concinnauit, suasque animaduersiones et ἐπικρίσεις addidit *Guil. Otto Reitz*, qui et fragmenta Theophilina nunc primum collecta, et titulos graecos de V. S. ac de R. J. denuo recognitos, nec non XX. Excursus varii argumenti, cum glossario Theophilino atque — indicibus subiunxit, tom. I. II. Hagae Comit. 1751. 4. Additi sunt tomo II. et rec. *Gundlingii* exercitatio de Theophili paraphrasi Institutt. gr. latine versa et *J. H. Mylii* Theophilus etc. — Conf. Obseruatio de familiae emtore ipso herede in testamento per aes et libram condito, ad *Theophili* paraphrasin Institt. §. 1. de testamento ordinario, in qua Theophilum ab inscitia antiqui iuris vindicat *Gottlieb Wernsdorf*, Witteberg. 1780. mai. 8. — *Theophilus — Paraphrase über die Institutionen Justinians, aus dem Griechischen übersetzt und mit Anmerkung. begleitet von J. C. Finke*, Gotting. 1805. mai. 8. et I. ac II. libr. prioris tomi ibid. 1809. rediisse in lucem, adnuntiatum legi. — *Christi. Frid. Glück* Intoduct. in studium historiae legum positiuar. Germanorum, Halae Sax. 1781. 8. p. 101. — D. *Phil. Bernard Degen Bemerkungen über das Zeitalter und die Institutionen des griechischen Rechtslehrers Theophilus*, Luneburg. 1808. 8. — Conf. *Fabric.* B. Gr. vol. XII. ed. vet. p. 335 sqq. vbi etiam p. 358. de graecis Pandectarum, et p. 366 sqq. codicis Justinianei

stinianei interpretibus, p. 372 sqq. de *nouellis* Justiniani *), p. 404 sqq. de *Justiniani* et aliorum imperatorum constitutionibus, denique p. 425 sqq. de libris Βασιλικῶν et ecloga siue synopsi *Basilicorum* vberrime differit. — Triboniani laborum in condenda legum sylloge participes et quorumdam illius corporis librorum interpretes praecipue fuerunt: *Thalelaeus*, iuris antecessor CPolitanus, *Stephanus*, caussarum patronus, et *Dorotheus*, iuris antecessor Berytensis. — *Thalelaei*, *Theodori*, *Stephani*, *Cyrilli*, aliorumque ICtorum graecorum commentarios in titulos Digestorum et Codicis de Postulando, s. de Aduocatis et Procuratoribus et Defensoribus, ex cod. Msto bibliothecae Lugd. Batauae primum edidit, latine vertit et castigauit *Dav. Ruhnkenius*, Hagae Com. 1752. fol. et in Thesauro iuris Meermanniano, tom. III. et V.

61. *Joannes Philoponus*, Ammonii Hermeae discipulus, grammaticus Alexandrinus et philosophus, ob adsiduitatem, industriae perpetuitatem et scriptorum multitudinem *Philoponus* cognominatus. De eius aetate non conuenit inter VV. DD. *Saxius* in Onom. II. p. 39. refert eius aetatem ad a. C. 535. alii ad a. 641. etc. Aristotelicae philosophiae placita inprimis sectatus, non solum in multos Aristotelis libros commentatus est, sed etiam opinionibus Aristotelicis doctrinam christianam infamauit, ita vt auctor *Tritheitarum* haberetur. **) Scripsit 1) *theologica*, 2) *philosophica*

*) Authenticae s. Nouellae Constitutiones Dni Justiniani, gr. et lat. in tom. II. Corporis J. C. — *Gebauer-Spangenberg*. Gotting. 1797. mai. 4.

**) Vid. *Jo. Gottfr. Scharfenberg*. diss. de Joanne Philopono, Tritheismi defensore, Lips. 1768. 4. inprimis *Chr. Guil. Franc. Walchii* historiam haeresium, germanice scriptam, tom. VIII. p. 684—778. et p. 815 sqq.

phica in plures Aristotelis libros, 3) *grammatica.* Scripta autem Philoponi edita sunt, (multo enim plura perierunt aut adhuc latent in Msstis): *Commentariorum in Mosaicam mundi creationem libri* VII. et *disputatio de paschate*, gr. et lat. cum versione *Balthasaris Corderii*, (qui vero in describendis graecis non satis diligenter versatus esse dicitur,) Viennae Austriae 1630. 4. — *Aduersus Procli Diadochi pro aeternitate mundi argumenta duodeuiginti solutiones*, initio et fine mutilae, gr. primum editae a *Victore Trincauello*, Venet. in aedibus Barthol. Castersagensis, 1535. fol. et latine ex versione *Joan. Mahotii*, Lugd. 1557. fol. — Commentaria in *priora analytica Aristotelis* etc. graece, Venetiis in aedibus Barthol. Zanetti, praemissa praef. Victor. Trincavelli, 1536. fol. — In *analytica posteriora*, vna cum anonymi Graeci in libr. posteriorem commentario, Venet. ap. Aldum 1504. fol. et cum variis lectt. aliorum codd. additoque *Eustratii* commentario in eumdem posteriorem librum, Venet. in aedibus heredum Aldi et Andr. Asulani, 1534. fol. — *in quatuor Aristotelis priores libros physicorum*, siue *auscultationis physicae*, gr. cum praefat. *Trincauelli*, Venet. in aedib. Barthol. Zanetti, 1535. fol. — ibid. 1535. fol. commentarii *in tres Aristot. libr. de anima*, et pari modo in paucos alios *Aristotelis* libros, Venetiis, graece, et tam ibidem, quam alibi, ex versione latina prodierunt Philoponi commentarii. — *Cyrilli, vel, vt alii volunt, Jo. Philoponi opusculum de differentiis vocum graecarum, quoad tonum, spiritum, genus,* edidit et auxit *Erasmus Schmidius*, Witeberg. 1615. 8. — *Collectio vocum, quae pro diuersa significatione diuersum accentum accipiunt, auctore Cyrillo vel potius Philopono, in vsum scholae*, Lugd. Bat. 1751. 8. — Hoc et aliud opusculum *de quinque dialectis*

ctis graecae linguae ex arte grammatica Jo. Philoponi variis quoque Lexicis gr. adhaerent.

62. *Choricius*, Sophista, circa a. 520. clarus. Procopii Gazaei discipulus, et successor, atque defunctum praeceptorem laudauit oratione, cum alia adhuc a Fabricio gr. et lat. in vetere B. Gr. editione vol. VIII. p. 841 sqq. publicata, a me autem in noua edit. IX. p. 760. ad Supplement. tom. reseruata. In cod. Matritensi CI. sunt XX. vel potius XIX. *orationes* seu *declamationes Choricii*, maximam partem ineditae, quas, vti eius *dialexes*, copiose recensuit *Iriarte* in Catal. codd. gr. Matrit. p. 395 sqq. et compara *Villoison* in Anecd. gr. II. p. 17—67. vbi fragmenta Choricii ex Macarii Ῥοδωνιᾳ excerpsit, contendit cum cod. Matrit. nec pauca adnotauit.

63. *Cosmas*, monachus Aegyptiacus, circ. a. 547. qui auctor *topographiae christianae*, gr. et lat. editae notisque illustratae a *Bern. de Montfaucon* in Collectione patrum graecor. tom. II. p. 1. esse perhibetur. — Idem *Cosmas* in itineribus suis per Aethiopiam atque Indiam orientalem collegit et descripsit plantas atque animalia Indiae orientalis, atque *Thevenotus* in Relations de divers Voyages curieux, Paris. 1666. P. I. e cod. Florent. Laurent. publicauit Description des Plantes et des Animaux des Indes Orientales par *Cosmas Monachus*, autrement *Indopleustes*; — le Texte Grec avec la Traduction Françoise. — Num auctor fuerit, aut verisimiliter esse potuerit Chronici, quod modo Alexandrinum vocatur, modo Paschale, modo CPolitanum, est incertum.

64. *Damascius*, Syro-Damascenus, eclecticae scholae philosophus, cultor deorum, platonicam philosophiam cum aristotelica et reliquis conciliaturus. Athenis docuit philosophiam. Verum, Justiniano imp. philosophos, religionibus addictos, philosophiam docere vetante, cum aliis ad Chosroes

sroem Persarum regem emigrauit. Pace autem facta et securitate promissa, rediit. Secundum *Hamberger.* in *Zuverläss. Nachr.* III. p. 390. vixit circ. a. C. 549. sed secundum *Saxium* in Onom. II. p. 16. circ. a. C. 510. Scripta eius perierunt praeter excerpta quaedam ex vita Isidori, qui eius quoque fuerat praeceptor, a Photio et Suida seruata, nec non initium atque excerpta ex Damascii opere, ἀπορίαι καὶ λύσεις περὶ ἀρχῶν, ex cod. Hamburg. gr. in lucem edita a *Jo. Christoph. Wolfio* in Anecdotis sacris et profan. tom. III. p. 195 sqq. et ex libro περὶ ἀρχῶν amplum excerptum περὶ τοῦ γεννητοῦ, *de generato*, ab *Iriarto* in Cat. codd. msst. graecor. bibl. Matrit. p. 330 sqq. e cod. Matrit. primum euulgatum; idem p. 328 sqq. de scriptis Damascii copiose disputat.

65. *Simplicius*, Cilix, Ammonii et Damascii Syri discipulus et eclecticae scholae philosophus, homo praeclari ingenii et acuminis atque singularis diligentiae, ab omnibus nugacibus atque inutilibus controuersiis alienus. Sagacissimus omnium interpretum Aristotelis, in cuius nonnulla opera reliquit commentarios, et varia veterum fragmenta seruauit, habetur. Eius autem in *Epicteti* Enchiridion commentarius ob egregia ad mores formandos praecepta, prouidamque dei curam propugnandam, quatenus deorum cultor praestare potuerit, omnium tulit laudem. — Exstant vero eius commentarii in octo *Aristotelis* physicae auscultationis libros editi cum ipso Aristotelis textu, gr. Venet. in aed. Aldi 1526. fol. — lat. interprete *Lucillo Philalthaeo*, Venet. 1543. fol. et saepius. — in decem praedicamenta Aristotelis, gr. Venet. opera *Zach. Calliergi* Cretensis, 1499. fol. — in Aristot. Categorias commentaria, gr. cum latinis Categoriarum capp. *Justi Velsii* industria, Basil. ap. Mich. Isingrin. 1551. fol. — commen-

mentaria in libros IV. Ariſtotelis de coelo, cum textu eiusd. gr. (at a genuino textu gr. in cod. Taurinenſi XIX. in Cat. codd. bibl. Taurinenſ. tom. I. p. 91. memorato, valde diuerſa,) Venet. in aed. Ald. 1526. fol. *) — eadem cum codd. graecis collata, Venet. ap. Hieron. Scotum 1548. rec. 1555. 1563. et 1583. fol. — Comment. in libros III. Ariſt. de anima, cum aliis, gr. Venet. in aed. Aldi 1527. fol. — *Iriarte* in Cat. codd. gr. Matrit. p. 181 ſq. e cod. prooemii partem, quae in gr. editt. deeſt, gr. euulgauit. — De editt. commentar. in *Epicteti Enchiridion* v. ſupra cap. I. ſect. 2. §. 24. de Cebete, et cap. II. ſect. 2. §. 17. de Epicteto. — In *Schweighäuſeri* Monumentis Epicteteae philoſophiae, tom. IV. Lipſ. 1800. mai. 8. eſt gr. ac lat. *Simplicii* commentar. in Enchiridion, et tom. V. p. 175 ſqq. exſtant ad Simplicii comment. variae lectiones, emendationes et notae.

66. *Petrus*, gente Illyrius, patria Theſſalonicenſis, rhetor ſiue aduocatus CPolitanus et hiſtoricus prudens atque eloquens, ab imp. Juſtiniano magni aeſtimatus et Patricii ac Magiſtri Officiorum honore ornatus. Vixit intra annum 527—550. Quae ex eius hiſtoriis ſuperſunt excerpta *de legationibus*, reperiuntur graece in *Dav. Hoeſchelii* Eclog. legat. Aug. Vind. 1603. 4. — gr. et lat. *Car. Cantoclaro* interprete, atque cum eiusd. et *Henr. Valeſii* notis, inter Excerpta de legatio-

*) Conf. Empedoclis et Parmenidis fragmm. — reſtituta et illuſtrata ab *Amedeo Peyron.* — Simul agitur *de genuino graeco textu commentarii Simplicii in Ariſtotelem de coelo et mundo.* Lipſ. 1810. 8. Peyron euincere ſtuduit, graecum textum ex latina verſione antiqua a graeco quodam homine fuiſſe factum fictumque, et Aldum deceptum, genuinum vero gr. textum reperiri in cod. Taurinenſi ſic eoque Empedoclis fragmm, metro adſtricta.

legationib. cum *Phil. Labbei* Protreptico de SS. Byzant. Pariſ. 1648. fol.

Ab hoc Petro diſtinguendus *Petrus*, Diaconus, circ. a. C. 520. ortu quidem Graecus, at latine ſcripſit de incarnatione et gratia ac libero arbitrio.

67. *Olympiodorus*, philoſophus Platonicus, cuius aetas num in a. C. 550. ceciderit, nondum exploratum eſt. Eius commentarii in varios Platonis libros, qui ſuperſunt, adhuc in codd. Msst. latent. Vitam tamen Platonis ex illius πρά-ξει prima in Alcibiadem priorem edidit gr. et lat. vertit notisque illuſtrauit *Jac. Windet* in Obſervatt. VV. DD. ad Diogenem Laërt. tom. II. ed. Wetſtein. p. 582 ſqq. et gr. cum notis *Jo. Frid. Fiſcheri* poſt praefat. ad Platonis quatuor dialogos, Euthyphronem etc. praefationi autem praemiſit quaedam Olympiodori ſcholia in Phaedonem, notisque ſuis immiſcuit eiusdem Comment. in Phaedon. particulas, a *Nathan. Forſtero* ſuae editioni quorumdam Platonis dialogorum inſertas: v. ſupra cap. I. ſect. 2. §. 70. de Platone.

Diuerſi ſunt *Olympiodori:* 1) alius, itidem Platonicus; 2) diaconus Alexandrinus circ. medium ſaeculum ſeptimum, cuius commentarii in Jobum magna pars ſeruata eſt in Catena graecorum patrum ad Jobum; 3) Alexandrinus, philoſophus peripateticus, circ. a. 565. cuius commentarii in Ariſtotelis libr. Meteorologicon editi ſunt Venet. ap. Aldi filios, 1551. fol. 4) Alexandrinus ſenior, quem audiuit Proclus, qui obiit a. C. 485. 5) Aegyptius, idolorum cultor, de quo v. in hac ſectione §. 33. et alii.

68. *Paullus*, Cyri filius, nepos Flori, circ. a. C. 562 ſqq. *Silentiarius* cognominatus a munere: namque ſub Juſtiniano imp. fuit vnus de excubitoribus Principis, quorum erat cauere, ne ſtrepitus in palatio audiretur: vir generis nobili-

... tate,

tate, opibus et dignitate illustris, poeta non omnino quidem inelegans, sed tamen non ea, quam a nonnullis tulit, laude dignus. Scripsit vero 1) *Epigrammata*, quae in multis Epigrammatum collectionibus reperiuntur, in *Banduri* Imperio orientali, tom. I. p. 117 sqq. ed. Venet., in Anal. *Brunckii*, tom. III. p. 71 sqq. et in *Frid. Jacobs* Anthologia graeca, tom. III. Lips. 1794. 8. p. 41 sqq. 2) Carmen *in thermas Pythias*, (ἡμιάμβια, δίμετρα καταληκτικὰ, εἰς τὰ ἐν Πυθίοις θερμά·) de quibus censor in *Leipz. L. Z.* 1800. p. 2108. ex animaduersionibus *Hieronymi de Bosch*, qui id carmen latinis versibus reddidit, addita animaduersione, in suis Poëmatibus, Traiect. ad Rhen. 1803. mai. 4. sub finem, et omnes *Anthologiae* edd. ad manum habuit, obseruat, Boschium ostendisse, Aldinam edit. a. 1517. numquam exstitisse, ordinem versuum, in Juntina edit. 1519. primum turbatum, nec in editt. Ascensiana 1531. Basil. 1549. Stephan. 1566. et Francofurt. mutatum, non primum in edit. Aldina 1521. vti *Lessing* *) opinabatur, fuisse restitutum, sed iam in edit. Aldina 1503. reperiri, et in editt. Aldin. 1521. et 1550. omnino esse seruatum. Ex his patere, scribit censor, eum ordinem neque a *Feder. Morellio*, (qui id carmen in thermas Pythias et aquarum miracula ex emendatione sua et interpretatione separatim edidit, eodemque carminis genere lat. reddidit, Paris. 1598. 4.) neque a *Bonav. Vulcanio*, (in edit. *Paulli Iambica*, cum scholiis Emanuel. Chrysolorae, et cum *Gregorii Cyprii* enco-

*) *Gotthold Ephraim Lessing* in libro: *Zur Geschichte u. Litteratur*, part. I. p. 135 sqq. de cod. Brunsuic. edidit id carmen gr. cum scholiis gr. Brunsuic. 1773. p. 137 sqq. verba explicat, et historiam illius carminis fataque editt. copiose persequitur. Notatur tamen ab auctoribus Bibliothecae philolog. tom. II. part. II. p. 165 sqq.

encomio, subiecta tamquam adpendice eius edit. *Aristotelis de mundo*, Lugd. Bat. 1591. 8.) vtpote quum ambae edd. penitus sequutae essent Aldinas edd., esse restitutum, adeoque neque Stephanum, vti Vulcanius putabat, neque Frobenium, vti opinabatur Huetius *), neque Ascensium, vti Brunck **), qui caruit edit. Juntina, suspicabatur, istius perturbationis versuum primos fuisse auctores. — 3) *Descriptio magnae ecclesiae Sanctae Sophiae*, (versibus hexametris; prooemium tamen iambicis versibus 134. constat, quo carmine aedem S. Sophiae, h. e. Christi, a. 562. iterum dedicatam, celebrauit,) gr. et lat. primum prodiit opera et studio *Car. du Fresne*, cum eius vberiori commentario, cum *Jo. Cinnami* hist. lib. VII. Paris. 1670. fol. — rec. in Corpore hist. Byzant. tom. XIII. p. 177. Venet. 1729. fol. — Conf. *Ruhnken.* in Epist. I. critica p. 40. ed. prioris, aut p. 72. ed. II. vbi epigramma ineditum in lucem protulit, et p. 74 sq. ed. II. vbi tria alia Silentiarii epigramm. dedit.

69. *Procopius*, Caesareae in Palaestina natus, rhetor, siue caussarum patronus ac sophista, h. e. eloquentiam professus CPoli. A Justino seniore atque Justiniano circ. 533. duci Belisario datus fuit comes, notarius siue ὑπογραφεὺς a litterisque secretis et consiliarius, vt eius expeditionibus interesset, resque ab illo gestas describeret. Atque scripsit octo libros historiarum, in quibus bella contra Persas, Vandalos, Mauros Gothosque gesta persequitur. Atque in illis fides et dicendi genus, non quidem omnino atticum, ita lau-

*) V. *Huetium* in Huetianis p. 304. et eius obseruatt. ad hoc carmen, post eius notas in Anthologiam, Vltraiecti 1700. 12. p. 50 sqq.

**) V. eum de hoc carmine, (quod inseruit Anal. p. 64 sqq.) in Lectionibus p. 245 sqq.

laudatur, vt ei inter scriptores Byzantinos princeps concedatur locus. A Iustiniano *Illustris* nomine decoratus et in ordinem Senatorum cooptatus, atque a. Chr. 562. praefecturae vrbanae admotus est CPoli. A quo munere postea remotus, in *Historia arcana*, (quae quidem a pluribus adseritur Procopio, ab *Eichelio* autem, a *Levesque de la Ravaliere* *) et nonnullis aliis abnegatur, eique supposita habetur,) odio iraque incensus, ea, quae antea de imperatore et Belisario honorifice scripserat, retractauit, atque in eos, praecipue in Theodoram imperatricem atrociter inuectus est. — Praeterea scripsit Κτίσματα, s. *libr. VI. de aedificiis conditis vel restauratis auspicio Justiniani imper.* — Κτίσματα primus graece edidit e cod. Conr. Peutingeri, sed passim hiantia lacunis, Jo. Heruagius, curante *Beato Rhenano*, ad calcem historiarum Procopii et Agathiae, (qui Procopium continuauit,) latine, (ex versione *Raphaëlis Volaterrani* et *Christoph. Personae*, antea iam separatim edita,) excusarum, Basil. 1531. fol. — Libros *octo historiarum* primus graece edidit *Dav. Hoeschelius.* Accessit liber de aedificiis Justiniani, fere duplo quam antea auctior. August. Vindel. 1607. fol. — *Anecdota* ex cod. duplici Vaticano primus in lucem protulit graece *Nicolaus Alemannus*, (qui pro Procopio, illorum auctore, pugnat,) latinamque versionem et notas criticas atque historicas ac fragmenta Procopii adiunxit, Lugduni 1623. fol. et Coloniae apud Jo. Wilh. Friessen iuniorem, 1669. fol. —

*) In Histor. acad. reg. Inscript. tom. XXI. p. 73 sqq. Contra praeter alios *Jo. Paul. Reinhard*, qui Arcanam histor. germanice vertit, notisque illustrauit, Erlangae et Lips. 1753. 8. in praefat. egit de vita scriptisque Procopii, eique illa Anecdota adseruit.

fol. — *Historia arcana, Nic. Alemanno defensore primum ex bibl. Vatic. prolata, nunc plerisque in locis συγχρόνων testimoniis falsitatis conuicta a Jo. Eichelio* *), Helmstad. 1654. 4. — Editio plenior et emendatior *Operum tom. II.* (acc. *Nicephori Caesaris Bryennii* commentarii de rebus Byzantinis, opera et studio *Petri Possini*, Paris. 1661. fol.) est *Claudii Maltreti*, qui lacunas plurimas ex cod. suppleuit, libros capitibus distinxit, textum gr. emendauit et lat. vertit, variasque lectiones atque emendationes in altero vol. adiunxit. Interior autem tom. I. inscriptio est: *Procopii — historiarum sui temporis libri VIII.* Interprete *Claudio Maltreto:* a quo supplementis aucti sunt Vaticanis, atque in locis aliquot emendati. Paris. 1662. fol. — Tomi II. pars prior habet epigraphen: — *de aedificiis Dn. Justiniani libri sex:* auctiores quam ante et emendatiores, interprete *Cl. Maltreto*, ibid. 1663. fol. Pars denique posterior tomi II. est inscripta: — *arcana historia, qui est liber nonus historiarum:* ex bibl. Vatic. *Nicol. Alemannus* protulit, latine reddidit, notis illustrauit. Recognouit, varias lectt. adiecit, et lacunas fere omnes impleuit *Cl. Maltretus*, (qui tamen ipse nullas notas nouas addidit:) ibid. eod. anno, fol. Haec edit. repetita est cum reliquis scriptorib. Byzantinis Venet. 1729. fol. — Loca duo, quae Theodorae libidines exponunt, et in editis desiderantur, e msto cod. Vatic. primus, addita versione sua lat. publici iuris fecit *Bernard. Moneta* (Monnoye) tom. III. Menagianor. Paris. 1715. 12. Amstelod. 1716. 12. p. 255 sqq.

70. *Hesychius*, Milesius, vir *illustris*, (quod nomen erat dignitatis,) historicus, vixit secund. *Just.*

*) Addatur *Th. Riuii* defensio imperat. Justiniani aduersus Alemannum, curante *Jo. Eichelio*, Helmstad. 1654. 4.

Juſt. Chriſtian. Thorſchmid *) a. Ch. 536. ſub impp. Anaſtaſio, Juſtino et Juſtiniano. Alii aetatem eius referunt, vel ad a. circ. 527. vel ſerius ante an. 565. — Ex opere maiore, *Hiſtoria chronica a Belo Aſſyrio vsque ad mortem imperatoris Anaſtaſii*, ſupereſt fragmentum ſectionis ſextae *de originibus et rebus patriis CPoleos*, quod Georg. Codinus excerpſit et ſeruauit. Id fragmentum ſub nomine *Georgii Codini* primus gr. ac lat. euulgauit *Georg. Douza*, Heidelberg. ap. Hieron. Commelin. 1596. 8. rec. 1697. 8. — Idem Heſych. compoſuit libell. *de viris doctrina claris*, et multa dedit, quae in Diogene Laërtio, ex quo is quidem plurima iisdem verbis repetiit, fruſtra quaeras. Is libellus primum prodiit graece ex bibliotheca Jo. Sambuci, Antwerp. 1572. 8. ap. Chriſtoph. Plantin. Separatim ſubiuncta eſt verſio lat. *Hadriani Junii* cum eiusdem adnotatt. et caſtigationibus. — graece et lat. cum *Junii* verſione notisque et nouis *H. Stephani* animaduerſionibus, ad calcem Diogenis Laërtii, ex offic. Stephan. 1594. 8. rec. Geneu. 1616. 8. (al. 1607.) — *Jo. Meurſius* edidit hoc ordine *Heſychii* opuſcula: *Heſychii Mileſii de viris doctrina claris lib.* eiusdem *de rebus patriis CPoleos*, (quod fragmentum ex cod. Palat. ſub vero Heſychii nomine integrius vulgauit,) *Beſſarionis* epiſtola graeco-barbara: *Hadriani Junii* ad priorem Heſychii librum caſtigationes, et verſio lat. *H. Stephani* ad eumdem adnotatt. denique *Jo. Meurſii* ad omnia et ſingula notae, Lugd. Bat. 1613. 8. rec. in *Meurſii* Opp. ed. Florent. tom. VII. p. 201 ſqq.

*) In diſſ. de Heſychio, illuſtri, chriſtiano, Witteberg. 1716. 4. ſect. I. §. XII. rec. in I. vol. Heſychii, (Lexicographi,) ed. Albert. prolegom. fol. *h.* qui in ſect. II. eorum ſtabilire ſtuduit argumenta, qui, Heſychium fuiſſe chriſtianum, contenderunt.

201 sqq. — *Res patriae CPoleos*, graece, cum versione notisque J. Meursii, inter Eclogas historicorum de rebus Byzantinis, Paris. 1647. fol. — Alius epitomes *Onomatologii Hesychii Milesii* mentionem facit *Labbé* Bibl. Msst. librr. p. 196. ex cod. 78. biblioth. archiep. Tolos.

71. *Alexander*, *Trallianus* a patria, Lydiae vrbe, Trallibus, cognominatus, Stephani medici F. medicus celebris methodicus, nec tamen a superstitionis vitio immunis, saeculi medii sexti. Vltimis vitae annis, quos post multa itinera Romae degerat, composuit opus *therapeuticum*, siue de dignoscendis morbis atque adfectibus corporis humani, libr. XII. et epistolam *de lumbricis*. — *Libros XII.* primus graece edidit cum *Rhazae* de pestilentia libello, ex Syrorum lingua in graecam translato, et castigationes in eosdem addidit *Jac. Goupylus*, Lutet. ex offic. Roberti Stephani, 1548. fol. — dein libros XII. multo, quam antea, auctiores et integriores, graece et lat. *Jo. Geuinterius* s. *Guinterius*, Andernacus, interpres et emendator: adiectae sunt per eundem variae exemplarium lectionis obseruationes, cum *Jac. Goupyli* castigationibus etc. Basil. 1556. 8. — Epistola *de lumbricis*, gr. et lat. *Hier. Mercuriali* interprete, cum *H. Mercurialis* variis lectt. Venet. 1570. 4. et 1644. fol. et cum eiusd. libro de puerorum morbis, Francof. 1584. 8. rec. a *Fabricio* in B. Gr. vol. XII. (vbi a p. 593. vberius agitur de Alexandro Trall. et edd. latinis,) p. 602 sqq. vet. edit. — Opp. medica, lat. ex interpretatione Guinterii, in *H. Stephani* artis medicae principibus post Hippocratem et Galenum etc. 1567. fol. II. voll. et in Principibus artis medicae etc. curante *Phil. Rudolpho Vicat*, cum praefat. Halleri, edit. II. tom. I—XI. Lausannae 1787. mai. 8. in tomo VI.

72. *Theophanes*, Byzantius historicus. Ex eius X. libris *Historiarum* ab anno II. Justini iunioris (a. Chr. 567.) ad annum eiusdem Justini duodecimum (a. Chr. 576.) excerpta seruauit *Photius* cod. LXIV. — Longe diuersus a *Theophane*, Confessore, saeculi IX. chronographo.

73. *Mauricius*, imperator fortis a. Chr. 582 —602. artisque militaris magister et scriptor haud spernendus. — *Arriani* Tactica, et *Mauricii artis militaris* libri XII. — Graece primus edidit, versione latina notisque illustrauit *Jo. Schefferus*, Vpsaliae 1664. 8.

74. *Agathias*, Myrina, Aeolidis vrbe, ortus, Alexandriae operam dedit iuri ciuili; religione christianus; cognomine *Scholasticus*, (h. e. in genere, vir doctus, vti *viri docti* in museo Alexandrino etiam vocabantur *Scholastici;* plurimi autem illum propter iuris professionem ita esse vocatum putant;) epigrammatographus haud omnino spernendus, epigrammatum graecorum conquisitor et historicus. Procopii historiam continuauit, et res Justiniani ab a. 553. vsque ad cladem Hunnorum, h. e. a. Chr. 559. persequutus est. Verum ante a. 593. historiam suam haud absoluisse, nedum publicasse videtur viris doctis. — Latina *Historiae* versio, a *Christoph. Persona* nec bene nec plene confecta, primum lucem ap. Jac. Mazoch. vidit Romae 1516. fol. — repet. cum praefat. *Aegidii Rem*, Augustae Vindel. per Sigism. Grimm et Marc. Wirsung. 1519. 4. et deinceps cum aliis scriptoribus. — Graece eam primus ex suo cod. edidit *Bonav. Vulcanius*, separatim latinam suam versionem, itidemque notas et castigationes, vna cum Coronide epigrammatum LXXX. Agathiae, metaphrasi donata a Jos. Scaligero et Jano Dousa, Lugd. Bat. 1594. 4. — Graece et lat. cum Vulcanii versione, Paris. 1660. fol. — rec. in Corpore hist. Byzantin. tom. I.

tom. I. Venet. 1729. fol. — *Epigrammata* eius ipsius non minus, quam antiquiora et aequalium poetarum, ab illo collecta, gr. cum annotationib. *Jo. Brodaei* et *Vincent. Obsopoei* in Collectione epigrammatum Wecheliana, Francof. 1600. fol. — Dein *Brunck* in Analectis vett. poetar. graecor. tom. III. pag. 33 sqq. aliis additis, emendatius reposuit XCV. epigramm. atque in eod. volum. inter Lectiones etc. p. 240 sqq. eas obseruationibus, vt plurimum criticis, illustrauit. — Totidem epigrr. reddidit *Frid. Jacobs* in Anthologia graeca, tom. IIII. Lips. 1794. 8. p. 3 sqq. Idem V. D. Agathiae praefation. edidit in Animaduersion. in epigramm. Anthologiae, Lips. 1798. 8. §. V. pag. LII sqq. prolegom. et in ead. paragrapho p. L sqq. agit de Anthologia *Agathiae Scholastici*. Idem in Animaduerss. vol. III. part. I. Lips. 1802. 8. p. 45 sqq. latius exposuit ipsa epigrammata. Conf. *Reiske* in praefat. ad Antholog. Cephalae p. XIII sqq. tum in notitia poetar. anthol. voc. Ἀγαθίας, p. 177 sqq. eiusd. Anthologiae.

75. *Menander*, CPolitanus, muneris dignitate Προτίκτωρ, *Protector*, h. e. corporis satelles. Imperante Mauricio circ. a. C. 582. et postea floruit. Scriptor Byzantinus, atque Agathiae Historiam ab anno Chr. 560. vsque ad Tiberii II. excessum, a. Chr. 582. continuauit. Fragmenta illius *Hoeschelius* inter Eclogas legationum primus graece edidit Aug. Vindel. 1603. 4. Dein prodierunt illa cum interpretatione *Car. Cantoclari* et eiusdem atque *H. Valesii* notis inter Excerpta de Legation. cum *Ph. Labbei* Protreptico de SS. Byzant. Paris. 1648. fol. *Casp. Barth.* in Aduersar. XVI. 18. quaedam Menandri fragmenta dedit.

76. *Leontius*, Byzantinus, scholasticus, circa a. C. 610. librum *de Sectis*, in X. πράξεις s. *lectiones* distributum, scripsisse dicitur. Editus est

is

is liber: gr. cum latina *Jo. Leunclauii* versione, vna cum *Manuelis Comneni* imper. legatione ad Armenios, *Leonis* M. epistola de fide etc. Basil. 1578. 8. et in auctario bibliothecae patrum, Paris. 1624. tom. I. siue ed. Morellianae tom. XI. p. 493. *Leontii Byzant.* opera etiam leguntur in *Galland.* Bibl. P. P. tom. XII. p. 623 sq. — Latine ex *Leunclauii* versione tom. IX. edit. Lugdun. p. 661. — Confundit autem *Canisius* in praemissa Leontii vita nostrum cum *Leontio Origenista*, siue Origenistarum fautore, circ. a. Ch. 540. — Diuersus quoque est *Leontius*, episcopus Neapoleos, s. Hagiopoleos in Cypro insula, circ. a. 600. sermonibus, praesertim sacris, (gr. et cum Combefisii versione lat. edit. in tom. I. auctarii noui B. patrum, Paris. 1648. p. 681. 701. et 719. sq.) et fragmento apologiae contra Judaeos, (gr. et lat. in tom. VII. concilior. edit. Labb. p. 236. tom. III. Binii p. 556.) clarus. Discernendi etiam sunt *Leontius*, Byzantinus, minor, chronographus, circ. a. Ch. 920. et multi alii.

77. *Palladius*, medicus Antiochiae, Iatrosophista, incertae aetatis, forte ante a. C. 600. Supersunt eius 1) commentarius, sed non integer, in librum Hippocratis de fracturis, editus cum lat. versione et notis *Jac. Santalbini* in *Foesii* Hippocrate, Genev. 1657. p. 917. et in *Charteriana* Hippocratis edit. tom. XII. p. 270. — 2) scholia in sextum librum de morbis popularibus Hippocratis, latine *Junio Paullo Crasso* interprete, in *Crassi* medicis antiquis gr. latio donatis, Basil. 1581. 4. — 3) de febribus concisa synopsis, gr. et lat. *Jo. Chartier* interprete, Paris. 1646. 4. et gr. ac lat. cum notis *Jo. Stephani Bernard.* Acced. Glossae chemicae et excerpta ex poetis chemicis, Lugd. Batav. et Traiecti ad Rh. 1745. 8. — Diuersus est a *Palladio*, Alexandrino, disputa-

putationis Gregentianae cum *Herbano*, Judaeo, a. 540. habitae auctore.

78. *Hero III.* mathematicus et mechanicus Alexandrinus, circ. a. C. 623. aut post a. C. 610. tempore Heraclii imperat. christianorum cultui addictus. Ei tribuuntur 1) liber *de obsidione repellenda et toleranda*, editus, sed sine nomine auctoris, graece inter Scriptores vet. mathem. Paris. 1699. fol. p. 317. — 2) *de vocabulis geometricis ac stereometricis*, graece, et separatim latine per *Conr. Dasypodium*, cum Euclidis libr. elementorum, Argentor. 1571. 8. — 3) Excerpta *de mensuris* ex *Heronis* Geometria, gr. ac lat. cum versione *Bernardi de Montfaucon*, in eiusd. tomo I. Analectorum graecor. Paris. 1688. 4. p. 308 sqq. — 4) liber *de machinis bellicis* et *geodaesia*, e versione lat. et cum scholiis *Francisci Barocii*, Venet. 1572. 4. — Diuersus est ab *Herone* Alexandrino, de quo supra in cap. II. sect. I. §. 46. et ab *Herone* II. mathematico, Procli philosophi magistro, ante medium saeculum a Christo nato quintum claro, aliisque.

79. *Theophilus Protospatharius*, s. armigerorum primus; graecus monachus, philosophus et medicus, incertae quidem aetatis, at post a. 610. tempore Heraclii imperatoris vixisse videtur. Ex eius scriptis ad nostram peruenerunt aetatem 1) *de corporis humani fabrica libri* V. gr. editi Paris. ap. *Guil. Morel*, 1555. 8. subiuncta separatim lat. *Junii Paulli Crassi* versione, quae prius lucem viderat Venet. 1536. 8. et deinceps aliis locis recusa; etiam cum textu graeco in *Fabric.* B. G. vol. XII. p. 783 sqq. vet. edit. — 2) *Theophili Iatrosophistae de vrinis* lib. graece cum latina versione, (quae haud laudatur,) et notis *Fed. Morelli*, Lutet. 1608. 12. Latinae aliorum versiones et antea et postea sunt editae. — gr. ac latine in *Ren. Charterii* edit. Opp. Hippocratis

tis et Galeni, tomo VIII. Paris. 1639. fol. — Idem: *Thomas Guidotius* innumeras — mendas sustulit, hiulca suppleuit, luxata restituit, de nouo vertit et notas adiecit: vna cum prolegomenis: — accessit eiusd. *Theophili de Excrementis tractatus*, luce et Latio nunc primum donatus, Lugd. Batav. 1703. 8. — Sub nomine *Philothei* commentaria in aphorismos Hippocratis, a *Lud. Corado* lat. versa, Venet. 1549. 8. et Spirae 1581. 8. atque sub nomine *Philareti* de pulsuum scientia libellus: item *Theophili* de exacta retrimentorum vesicae cognitione commentariolus, *Albano Torino* interprete, Basil. 1533. 8. atque Argentor. 1538. 8. et in *H. Stephani* med. artis principibus 1567. fol. latine tantum exstant memorata haec Theophili opuscula.

80. *Stephanus*, Atheniensis, Theophili modo memorati discipulus, medicus, circ. a. C. 642. haud diuersus esse videtur a Stephano Alexandrino, medico et philosopho, h. e. chemico. Quaedam eius scripta latent adhuc in codd. Msst. Editae autem sunt *Explanationes in Galeni librum priorem therapeuticum ad Glauconem*, gr. Venet. ap. Aldum 1536. 8. — lat. interprete *Aug. Gadaldino*, cum paucis eiusd. scholiis et castigationibus, ibid. ap. Juntas 1554. 8. Lugduni ap. Syluium 1555. 8. ibid. ap. Frellonium 1558. 8. et ad calcem Medicorum antiquorum, a *Junio Paullo Crasso* latine redditorum, Basil. 1581. 4. — *Nouem* eius *πράξεις* siue *Lectiones de arte chemica* latine tantum prodierunt *Dominico Pizimento* interprete cum *Democrito* aliisque de arte magna, Patauii 1573. 8. *Lectionem* tamen *primam περὶ χρυσοποιΐας* gr. et lat. primus edidit cum notis criticis *Christian. Godofr. Gruner*, Jenae 1777. 4.

81. *Moschion*, a *Dewetzio* ad saeculum quintum reiicitur, ab aliis autem auctor incertae aeta-

aetatis habetur. Scripsit περὶ τῶν γυναικείων παθῶν, *de mulierum passionibus*, qui liber in gratiam graecarum obstetricum scriptus, latine versus et capitibus XXXII. auctus exstat in tribus *Gynaeciorum* collectionibus, 1) Basileensi, studio *Casp. Wolfii* ap. Th. Guarinum 1566. nr. 7. gr. in 163. capp. distinctus, cum *Conr. Gesneri* scholiis et emendatt. p. 1 sqq. — 2) Basil. per Conr. Waldkirk, editore *Casp. Bauhino*, cum Gesneri scholiis, 1586. 4. vol. I. nr. 2. graece. — 3) rec. et nonnullis aliorum opusculis auctus per *Israel. Spachium*, Basil. 1597. fol. in quibus deest praefatio graeca, cuius partem, a Lambecio ex cod. Vindobon. vulgatam, *Fabric.* in B. Gr. vol. XII. p. 703 sq. ed. vet. cum latina veteri versione, a Graecis licet interdum abhorrente, adposuit. Hanc tamen praefat. integram, et separatim libellum ipsum, eumque auctum, gr. et lat. atque cum adnotationibus et graeci textus correctionibus edidit cum epigraphe: Μοσχίωνος περὶ τῶν γυναικείων παθῶν, *Moschionis de mulierum passionibus liber*, quem ad mentem Msti graeci in bibl. caes. Vindobon. asseruati, tum propriis correctionibus emendauit — *F. O. Dewetz* etc. Viennae 1793. 8. — Diuersi sunt 1) *Moschion*, Syracusanus, mathematicus, sub Hierone II. Syracusarum rege, Olymp. 135. cuius librum *de admiranda Hieronis Syrac. regis naue* laudat *Athenaeus* libr. V. p. 206. — 2) *Moschion*, medicus graecus celebris, variorum librorum, qui tamen interciderunt, auctor. — 3) *Moschion*, comicus et tragicus. — 4) *Moschionis* cuiusdam sententiae sunt primum editae a *Bandinio* in Graecae ecclesiae veteris monumentis etc. Florent. 1762. 8. tom. III. nr. 9. etc.

82. *Theophylactus Simocatta*, Aegyptius, (Locrensem eum fuisse, nonnulli, at ex loco quodam parum emendato problematum Simocattae physi-

physicorum in prooemio p. 2. ed. Commel. tradunt;) praefectus et tabularius, sophista atque historicus: circ. a. C. 628. egregiam suam *Historiam de rebus Mauricii imp. catholicam, libr.* VIII. absoluisse videtur. Insuper reliquit Ἀπορίας φυσικὰς, *naturales quaestiones*, atque *Epistolas* morales XLIX. rusticas XXVIII. et amatorias XXVIII. — *Theophylacti Simocattae* omnia: graece, ex biblioth. *A. Schotti*, cum praefat. *Jani Gruteri*, ap. Commel. 1599. 8. — Eadem, ex versione latina et castigationibus *Jac. Kimendoncii*, ap. Commel. 1598. 8. Illa edit. Excerpta tantum ex historia, a Photio cod. 65. facta cum reliquis opusculis continet. Illa Excerpta, s. Eclogae de legationibus, gr. et lat. *Jac. Kimendoncio* interprete, inter Excerpta de legationibus, a *Ph. Labbeo* edit. Paris. 1648. fol. — *Historiae Mauricii Tiberii* imp. libr. VIII. Item *Georgii Phranzae* Chronicorum — libri III. Epistola *Georgii Trapezuntii* etc. Omnia gr. ac lat. et notis illustrata a *Jac. Pontano*, Ingolstad. 1604. 4. *) — *Histor. libri* VIII. gr. et cum versione Pontani, editio priore castigatior, et glossario graecobarbaro auctior: studio et opera *Caroli Annibalis Fabroti*, Paris. 1647. fol. rec. in Venet. Corpore scriptor. Byzantin. — Ἀπορίαι φυσικαί· τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαί· cum Cassio iatrosophista, curante *Bonav. Vulcanio*, Lugd. Bat. 1596. 12. — *naturales quaestiones*, gr. et lat. cum *Cassio* iatrosophista, cum notis *Andr. Riuini*, Lips. 1653. 4. — *Epistolae* gr. in Collectione epp. gr. Venet. ap. Aldum, 1499. 4. — eaedem gr. et lat. in Collect. epp. gr. lat. Geneuae 1606. fol.

83. *Georgius*, a patria dictus *Pisides*: circ. a. Ch. 630. et post annum 640. magnae ecclesiae CPoli-

*) Conf. *Ignat. Hardt* in *Aretini Beyträgen* etc. a. 1805. part. 6. p. 8.

CPolitanae diaconus, chartophylax atque referendarius, historicus et carminum scriptor. Edita sunt: *de mundi opificio* carmen iambicum et *senarii de vanitate vitae*, gr. et lat. versibus expressa, studio *Fed. Morelli*, cum fragmentis ex Suida et aliis, Lutetiae, ap. Fed. Morellum, 1584. 4. rec. Paris. 1618. 4. — ap. Commel. 1596. 8. — in Corpore poet. gr. *Jac. Lectii*, tom. II. p. 241. et Bibl. P. P. Paris. 1644. tom. XIV. p. 387. — carmen iambicum duplex in templum deiparae CPoli in Blachernis, graece, in *Cangii* not. ad Zonaram p. 65. — gr. et lat. in *Anselmi Banduri* Imperio orientali lib. 7. p. 177. et gr. ac lat. in *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. p. 615 sq. — Plenior est editio: *Georgii Pisidae* de expeditione Heraclii contra Persas, acroases tres; eiusd. bellum Abaricum; eiusd. hymnus acathistus; eiusd. in sanctam J. C. domini nostri resurrectionem; eiusd. Heracliadis acroases duae; eiusd. Hexaëmeron s. de opere sex dierum; eiusd. de vanitate vitae; idem contra Seuerum; eiusd. encomium in S. Anastasium martyrem; eiusd. Senariorum fragmm. Quae omnia versibus descripta, ex msstis collegit, emendauit et latine vertit notisque illustrauit *Jos. Mar. Querci*, et exstant in Corporis historiae Byzant. noua adpendice, Opera Georgii Pisidae, Theodosii Diaconi et Corippi Africani Grammatici complectente, Romae 1777. fol. nr. 1 - 10. — Ad Pisidem veluti auctorem nonnulli sine caussa retulerunt *Chronicon Paschale.*

84. *Leo Magentenus* s. *Magentinus*, Metropolita Mytilenensis, Aristotelis interpres, sec. *Saxium* in Onom. lit. II. p. 78. floruit circ. medium saec. septimum. *Fabric.* autem in B. Gr. vol. VII. p. 717. collocat eius aetatem in a. C. 1300. et deinceps.

85. Pau-

85. *Paulus, Aegineta*, medicus systematicus celebris, praecipue in parte chirurgica, in morbis mulierum curandis atque in arte obstetricia: inventa atque experimenta superiorum medicorum in epitomen atque ordinem redegit libr. VII. suisque, partim nouis, auxit obseruationibus. Floruit saeculo septimo *); et probabiliter post illud medium. — Libri septem, graece, Venet. in aedibus Aldi, 1528. fol. — Altera editio graeca melior est: — libri VII. gr. collatione vetustissimorum exemplarium emendati et restituti, nec non aliquot locis aucti, Basil. Andr. Cratander, 1538. fol. cura *Hieronymi Gemusaei*, cuius obseruationes in omnes Pauli libros lucem viderunt Basil. 1543. fol. — *Latine* saepius prodierunt vel omnes, vel separatim nonnulli libri. Praesertim laudantur versiones *Joann. Guinterii Andernaci* et *Jani Cornarii*, cum commentariis, illaeque aliquoties sunt typis repetitae.

86. *Georgius*, monachus et abbas CPolitanus, Tarasii, patriarchae CPolitani, *Syncellus*, quod cognomen erat officii atque dignitatis, chronographus. A. C. 792. publicauit *Chronographiam* suam ab Adamo vsque ad Diocletianum. Illam cum *Nicephori*, patriarchae CPol. *breuiario chronographico*, ab Adamo ad Michaelis et eius F. Theophili tempora, primum edidit gr. ac lat. atque adnotationibus instruxit *Jac. Goar*, Paris. 1652. fol. Pars est Corporis scriptor. Byzant. — rec. Venet. 1729. fol. — In *Bredowii Epistolis Parisiensibus* (Lipsiae 1812. m. 8.) legitur p. 153 sqq. editoris ad F. A. Wolfium epistola *de Georgii Syncelli Chronographia* e Codd. Paris. supplenda et emendanda.

Tara-

*) Conf. *Rudolph. Augustin. Vogel*, Prof. Gotting. I) prolusion. de Pauli Aeginetae meritis in medicinam, inprimisque chirurgiam, Gotting. 1758. 4.

Tarasius memoratus patriarcha CPolitan. ab a. 784—806. quo denatus est, iconum fautor. Hinc sub eo a. 787. habitum est concilium Nicaenum II. pro cultu imaginum. Scripta *Tarasii*, quae habemus edita, omnia Actis dictae Synodi II. inserta sunt tomo III. edit. Binianae, Labbei VII. Harduin. IV. et Mansi XII. ac XIII.

Michael, *Syncellus* Thomae, patriarchae Hierosolymit. post initium saeculi noni. Exstant eius *encomia Dionysii Areopagitae* atque in *SS. archangelos et angelos; epistola*, concepta arabice a Theodoro Abucara, et a Mich. Syncello graece versa de fide orthodoxa Chalcedonensis concilii; *professio fidei*. De his scriptis, horumque editionibus et aliis ineditis v. *Fabric.* B. Gr. XI. p. 186 sqq.

87. *Theophanes*, Isaurus, cognominatus quoque *Isaacius*, quod cognomen haesit ei a patre: abbas monasterii magni Agri, vel Sigriani, quod ipse condidit. At propter cultum imaginum, ab ipso strenue vindicatum, a Leone Armenio in exsilium missus est in Samothraciam, vbi ante an. 820. diem obiit supremum; a suis adseclis autem nomine *Confessoris* insigniebatur. Syncelli chronicon ab a. C. 285. (Diocletiani I.) ad a. 813. (Leonis Armenii I.) continuauit. Editionis inscriptio haec est: *Theophanis* Chronographia. *Leonis Grammatici* vitae recentiorum impp. *Jacob. Goar* latine reddidit, *Theophanem* notis illustrauit, varias lectt. multiplici codd. collatione adiecit. *Franciscus Combefis* iterum recensuit, notis posterioribus *Theophanem*; integris *Leonem Grammaticum* strictim discussit, exque fide codd. auxit, emendauit. Paris. 1655. fol. — rec. in Corpore Byzant. Venet. 1729. fol. — *Theophanis* fragment. de Bulgarorum originibus, graece, in adnotatt. in Nicephorum p. 14. ed. 1616. et p. 75. ed. Paris. scriptorum Byzantin.

Diuer-

Diuersi sunt *Theophanes* Byzantius, de quo v. supra: *Theophanes Nonnus*, de quo v. infra, §. 101. — *Theophanes Cerameus*, Tauromenitanus in Sicilia episcopus, circ. a. C. 1152. Theologus et multarum auctor *homiliarum*. LXII. oratt. gr. et lat. cum notis primus euulgauit *Francisc. Scorsus*, Paris. 1644. Sed de aetate nominibusque aliis illi tributis, et de homiliis pluribus, quas ille scripsisse dicitur, diuersae sunt VV. DD. sententiae. — *Theophanes*, Nicaenus archiepiscopus, circ. a. C. 1347. cuius *Hymnus* in Adnuntiationem Deiparae vulgatus est gr. et lat. vna cum Prudentio, Prospero, Jo. Damasceno, Cosma etc. Venet. ab Aldo, sub fin. primi vol. Collectionis poetarum christianorum, 1501. 4. — rec. in Bibliothecis patrum in supplemento Bigneano, Paris. 1579. et in tom. VIII. a. 1589. ac 1615. item Coloniae 1618. tom. VIII.

88. *Achmet* siue *Achamates*, Sereimi filius, arabice scripsit circ. a. C. 820. *Onirocritica*, quae ex cod. latine vertit *Jo. Leunclauius* ediditque sub falso *Apomasaris* nomine, et aliquot capitibus mutila, Francof. 1577. 8. — Versio ipsa graeca, quae adhuc exstat, a *Nic. Rigaltio* cum Artemidori Onirocriticis edita est, cum latina Leunclauii versione, Lutet. 1603. 4. At probatur sententia eorum, qui existimant, opus id graecum ex Achmete, Apomasare aliisque gentilium scriptorum operibus a christiano quodam scriptore, qui diu post vixerit, esse collectum.

89. *Nicephorus*, natus a. C. 758. post varias munerum mutationes CPolitanus patriarcha a. C. 806. creatus, at a. 815. ob propugnatum imaginum cultum a Leone Armenio in exsilium missus est, atque inde Homologeta siue Confessor a Graecis dictus. Ipse vero secessit in monasterium S. Theodori, a se conditum, ibique a. C. 828. vita defunctus est. Varia, quae ad histo-

historiam cum profanam tum ecclesiasticam pertinent, scripsit: hoc tamen loco quaedam, nec omnes versiones latinas, commemorasse sufficiat. 1) *Chronologia compendiaria* ab orbe condito vsque ad Nicephori aetatem. Latina *Anastasii Bibliothecarii* versio prodiit cum notis *Car. Annibal. Fabrotti* inter scriptores hist. Byzant. Paris. 1649. fol. — tum in editt. Paris. Basil. etc. Bibliothecar. patrum; — cum commentario *Antonii Contii*, Paris. 1573. 4. et in *Contii* Opp. Neapoli 1725. fol. p. 72 sqq. Latine itidem, interprete *Joach. Camerario*, vna cum eius commentariis et diss. de synodo Nicaena, Basil. 1561. fol. etc. — *Graece* in *Josephi Scaligeri* thesauro tempor. Lugd. B. 1606. p. 305. et a. 1658. p. 301. fol. — gr. et lat. cum *Jac. Goari* notis, ad calcem Georgii Syncelli, Paris. 1652. et Venet. in Corp. script. Byz. 1729. fol. tom. V. — 2) *Breuiarium historicum* de rebus gestis ab obitu Mauricii, a. C. 602. vsque ad a. Ch. 770. primum graece vulgatum a *Dionysio Petauio* cum versione et notis chronologicis: accesserunt et aliorum fragmenta, Paris. 1616. 8. — rec. inter scriptores hist. Byzant. Paris. 1648. et Venet. 1729, fol. — 3) Ex libris eius antirrheticis supersunt opuscula IV. *contra Iconomachos*, lat. *Francisco Turriano* interprete, in *H. Canisii* Lectt. antiq. tom. II. part. II. p. 1 sqq. ed. Jac. Basnagii, Amstel. 1725. fol. atque in Biblioth. PP. max. Lugd. tom. XIV. p. 91. — et fragmentum *de sex synodis*, graece, cum versione lat. et notis *Franc. Combesisii*, in huius Auctar. nov. biblioth. PP. graeco-lat. tom. II. p. 603. — 4) *Stichometria libror. sacrorum*, (quae tamen ab aliis abnegatur Nicephoro,) gr. cum *Anastasii* Bibliothecarii lat. interpretatione, in *Petri Pithoei* Opp. Paris. 1609. 4. p. 13. — 5) *Confessio fidei* ad Leonem III. Papam: graece cum lat. versione *Theodori Pelta-*

Peltani, inter acta Synodi Ephesinae, Heidelberg. 1591. p. 303. et 342. — cum *Zonarae* comment. in canones concil. Paris. 1618. p. 760. et in collect. concilior. — 6) *Canones synodi CPolitanae, et epistola canonica*, gr. cum versione lat. et notis *Franc. Combefisii*, in huius Originib. Constant. p. 159. — Praeterea plures olim fuere *Nicephori*: de nonnullis deinceps erit sermo. H. l. memorabo adhuc *Nicephorum*, philosophum et rhetorem CPolit. circ. a. C. 895. et *Nicephorum*, Presbyter. magnae ecclesiae S. Sophiae CPoli, post medium saeculum decimum.

90. *Christophorus*, patriarcha CPolitanus, circ. a. 834. cum Iobo Antiocheno aliisque episcopis litteras ad Theophilum, imperat. pro imaginum cultu scripsit.

91. *Joannes* siue *Janus Damascenus*, medicus celebris, Syrus, christianus, a *Joanne Damasceno*, theologo, longe diuersus: circ. a. C. 845. interpretationem librorum graecorum in linguam arabicam iussu Caliphae Raschid factam curauit. Idem scripsisse dicitur varia, ad artem medicam pertinentia, quae latine prodierunt.

92. *Basilius*, Macedo, interfecto Michaele, a. 867. habenas imperii CPolit. arripuit, beneque et sapienter regnauit vsque ad annum obitus sui, a. C. 886. atque nouam iuris ciuilis correctionem curare coepit. Hinc ipse primum nouas edidit constitutiones, e quibus nonnulla hodie supersunt capita: et Nouellas Augustorum constitutiones vel colligere coepit, vel augere: quam instituti rationem quum subsequuti imperatores, Leo VI. Sapiens, Constantinus VII. Porphyrogenetus et alii, vel imitarentur, vel emendarent, paullatim a re nata est *Basilicorum* Σωματοποιΐα. Idem cum filiis suis edidit Πρόχειρον νόμων, s. *manualem epitomen legum*, et ad Leonem, filium suum, quem a. C. 879. Augustum pronuntiauit, *capita*

exhortationum LXVI. scripsit. — Delectus legum compendiarius, et correctio iuris antiqui in id, quod aequius melius, per impp. *Basilium, Leonem, Alexandrum* et *Constantinum* Augg. cum praefat. eorumdem: edente *Marq. Frehero* *), graece et lat. in *Leunclauii* Iur. graeco-lat. tom. II. p. 79. — *Basilicorum* libros IV. et quidem XLIX—LII. ex cod. msto bibl. Paris. integre edidit, latine vertit, notasque criticas et iuridicas addidit *Gul. Otto Reitzius*, in *Gerardi Meermanni* Nouo thesauro iuris ciuilis et canonici, tom. V. Hagae Comit. 1752. fol. p. 1—104. **) — Specimen msti graeci Eclogam legum continentis, typisque nondum exscripti dedit *J. L. E. Puttmannus* in Memoria Gottfridi Mascouii, Lips. 1771. 8. — *Exhortationum* capp. LXVI. ad Leonem filium etc. graece, et cum versione lat. separatim expressa typis, Lutet. ap. Fed. Morellum, 1584. 4. — gr. cum versione *Iusti Dransfeld*, Gotting. 1674. 12. (al. 1671. 8.) — graece et lat. in *Ans. Banduri* Imperio orient. tom. I. p. 171. — lat. et germanice, Baruthi 1669. 12. etc. —

---

*) *Freherum* tamen non solum epitomen mutilam ac mendose edidisse, sed etiam alia commisisse peccata, docuit D. *Car. Frid. Zepernick* in notis ad D. *Casp. Achatii Beck* libr. de Nouellis Leonis Augusti et philosophi etc. Halae 1779. 8. p. 18 sqq. adde eumd. ibid. p. 372 sqq. Pag. autem 17 sqq. agitur de *Basilii* studio iuris reformandi, et quo tempore Basilius Πρόχειρον νομικὸν in XL. titulos distributum ediderit; conscriptum id statuitur secund. cod. Vindobon. a. 876. saltem ante a. 879.

**) Ad id Basilicorum corpus pertinentes animaduersiones, *Glossas verborum*, quae vulgo *Glossae nomicae* vocantur, varii vett. auctores, qui vero paullo serius et diuersis vixerunt temporibus, conscripserunt. Editae illae sunt a *Car. Labbeo*, in calce Cyrilli, Philoxeni et aliorum Glossariorum, Paris. 1679. fol. et ab *Ant. Schultingio*, in Thesauro iuris romani Ottoniano; tom. III. Traiecti ad Rh. 1733. fol. p. 1697—1820. et alii VV. DD. emendarunt.

etc. — Conf. *Jos. Mariae Suaresii* notitia Basilicorum: recensuit et obseruatt. auxit D. *Christian. Frider. Pohlius,* Lipf. 1804. 8. p. 1 sqq. et *Saxii* Onomast. II. p. 125 sqq.

Anastasius, bibliothecarius romanus, abbas et presbyter, clarus post medium saeculum nonum, homo suae aetatis doctissimus, et multa ex graeco in latinum, licet barbare, conuertit, aliaque scripsisse dicitur.

93. *Nicetas,* cognomine *Dauid,* Paphlagoniae episcopus, rhetor, philosophus et historicus. Praeter alia scripsisse circ. a. C. 880. videtur vitam *Ignatii,* patriarchae CPol. editam gr. ac lat. a *Matthaeo Radero,* Ingolstad. 1604. 4. additam Actis concilii oecumenici VIII. et cum iis aliquoties in tomis conciliorum.

94. *Photius,* illustribus natalibus oriundus, homo multi ingenii, mirae industriae, variaeque eruditionis; praeclarus enim fuit theologus, Ictus atque historicus. Idem tamen feruidioris animi homo, nimius dignitatis suae, auctoritatis doctrinaeque orientalis ecclesiae contra pontificem romanum vindex, et, irritatus ab aduersariis, honoris vindictaeque cupidus. Hinc, quum interdum immodicus esset, tragoedias excitauit. Ab aduersariis tamen adseclisque pontificis romani et olim et recentiore aetate iniuria crudelitatis scelerumque arguitur. Summos autem ex ordine consequutus est honores militares, ciuiles, et ab a. 857. (al. a. 858.) quum patriarcha crearetur CPolitanus, ecclesiasticos. Hoc autem sacro munere, ipsi molesto et maximorum in ecclesia motuum occasione, bis est priuatus, semel a. 867. a Basilio Macedone, a quo tamen decennio post est restitutus; dein a. 886. a Leone Sapiente, Basilii F. Sed post alteram depositionem in exsilio in monasterio Armeniacorum Bordi dicto circ. a. 891. diem obiit supremum. In caussa Photiana

Synodi celebratae sunt CPoli pro Photio et contra illum. Multa scripsit: aduersus recentes Manichaeos s. Paulicianos; aduersus Latinos, de processione Spiritus S. a solo patre; Epistolas, Nomocanona, legum imperialium corporis Iustinianei et canonum ecclesiasticorum harmoniam, et alia. In primis laudanda est *Bibliotheca*, *Μυριόβιβλον*, thesaurus infinitae lectionis multorumque librorum, quorum vel notitiam dedit criticam, vel eximia fragmenta seruauit. Photium tamen frequenter finxisse nomina et dramatum nomina in poëtas transformasse, docet *Valcken.* in Diatribe post Euripidis Hippolytum, cap. II. fin. p. 17 sqq. — Opus illud aureum copiose descripsit, omnesque, qui in illo recensentur, scriptores fusius persequutus est *Fabric.* in B. Gr. vol. X. p. 678. — fin. et vol. XI. p. 1 sqq. in cap. XXXV. de Photio. — Illam Bibliothecam primus e Mss. graece edidit *Dauid Hoeschelius*, et notis, quibus etiam multa veterum fragmm. antehac inedita adspersit, illustrauit, Augustae Vindel. 1601. fol. Notis p. 948. inseruit Photii epistolam, et subiunxit eiusd. 35 epistolas. — Latine, at minus bene vertit illam et scholiis haud contemnendis passim illustrauit *Andr. Schott*, Aug. Vindel. 1606. fol. — Μυριόβιβλον — graece ex recensione et cum notis Hoeschelii, latine reddidit et scholiis auxit *Andr. Schottus* etc. Genev. 1613. fol. Rothomagi 1653. fol. *) — *Epistolae*, graece, per *Richard. Montacutium* latine redditae, et notis subinde illustratae, Londini 1651. fol. — *Epistolae* V. graece, editore *Anthimio*, episc. Remnic. in Τόμῳ χαρᾶς, (opere raro,) 1705. fol. vt alias quarumdam epistolarum et quorumdam opusculorum editiones praetermittam. — *Photii* — de conso-

*) Conf. *Jo. Henr. Leichii* Diatrib. in Photii Bibliothecam, Lips. 1748. 4. qui et textum et versionem emendauit.

consolatione ad Eusebiam libellus, gr. editus, cum interpretat. lat. et emendatt. *Conr. Rittershusii* etc. Noribergae 1601. 8. — Libri IV. contra Manichaeos repullulantes, gr. et lat. cum adnotationibus editi a *Jo. Christoph. Wolfio* in Anecdotis graecis sacris et prof. tom. I. et II. — *Photii Nomocanon*, graece, cum versione lat. *Henr. Agylaei*, (quae seorsum edita atque adiecta est,) et commentariis *Theodori Balsamonis*, (v. infra §. 132.) *Christoph. Justellus* primum gr. edidit. Accessere eiusd. *Photii*, *Nili* et anonymi tractatus de synodis oecumenicis ab eodem *Justello* nunc primum graece editi. Lutet. Paris. 1615. 4. — Haec editio gr. et lat. repetita est, et praefixa sunt Photii in suum Nomocanonem prolegomena, hactenus non edita in *Guil. Voelli* Biblioth. iuris canon. vet. tom. II. p. 785. Paris. 1661. fol. — Συναγωγαὶ — Collectiones accurataeque demonstrationes de episcopis et metropolitis et reliquis aliis quaestionibus ex synodicis et historicis monumentis excerptae, gr. et lat. a *Francisco Fontanio* editae notisque illustratae, in Nonis eruditorum deliciis etc. tom. I. Florent. 1785. 8. p. 1 sqq. *) Pars harum Collectionum est scriptum (quod Fabric. tamquam peculiare inter scripta Photii inedita loco primo numerat,) *de patriarchis sede sua iniuste pulsis*, vti etiam patet ex cod. Monac. LXVIII. V. *Ign. Hardt* de codd. gr. Monac. in *Aretini Beyträgen zur Geschichte u. Literatur*, a. 1804. part. IV. p. 17. — *Photii Lexicon*, cuius editio olim a pluribus optata, a nonnullis promissa erat, et cuius prologum gr. euulgauit *Fabric.* in B. Gr. XI. p. 35 sq. tandem cum *Zonarae Lexicó* lucem adspexit. Inscriptio est: *Jo. Zonarae et Photii Lexica graeca*, ex codd.

*) Praemissa est ab initio tomi *Fontanii* de Photio eiusque scriptis dissertatio.

codd. Mstis nunc primum edita, obseruationibus illustrata, et indicibus instructa, III. tomi, (I. et II. tom. continent *Zonarae* Lexicon: edidit *J. A. H. Tittmann*, et tomus III. *Photii* Lexicon: edidit *G. Hermann*,) Lipſ. 1808. mai. 4. (Conf. longam doctamque recensionem in *Beckii* Actis Seminarii — Lipſ. vol. I. p. 178 ſqq.) Antea iam plures VV. DD. vel notitiam illius et codicum dederant, vel emendatt. atque obſeruatt. in illud passim ſcripſerant. Nuper *J. Frid. Schleusner* egregium conſcripſit Libellum animaduerſionum ad Photii Lexicon, Lipſ. 1810. m. 4. quem libellum ſequutae ſunt multo vberiores Curae nouiſſimae ſiue Appendix notarum et emendationum in Photii Lexicon, Lipſ. 1812. m. 4. — Ab hoc Lexico diuerſum eſſe aliud, quod *Etymologicum Magnum* dicitur, et perperam *Photio* a nonnullis eſſe adſcriptum, iam alii ſuſpicati ſunt. Alii autem alium putabant illius fuiſſe auctorem; ſed nomen aeque ac aetas auctoris ignoratur. Editum autem eſt illud opus primum Venetiis cum praefatione graeca *Marci Muſuri*, ex recenſione *Zachar. Calliergi*, 1499. maiore forma folii; tum emendatius et plenius ibid. ap. Fed. Turriſan. 1549. fol. — dein a multis mendis repurgatum, notis illuſtratum et indicibus adauctum, ſtudio diligentiaque *Frid. Sylburgii*, Heidelberg. typis Hieron. Commelini, 1594. fol. — Quarta edit. prodiit ex recenſione *Panagiotae*, Sinopenſis, qui caſtigationes Sylburgii ex eius notis pleraſque in contextum recepit, ſed Sylburgianos indices praetermiſit, Venet. e typogr. Ant. Bartoli etc. 1710. fol. Sed quae futuro editori illius operis, ab exſcriptoribus peſſime habiti, multis titulis deprauati atque orbati, ideo a viris doctis paſſim emendati atque illuſtrati, ſint obſeruanda atque facienda ad nouum plane quaſi condendum Etymologicon, latius expoſuit et exemplis clare demon-

monſtrauit atque illuſtrauit *L. Kulenkamp* in Specimine emendationum et obſeruationum in Etymologicum Magnum, maximam partem petitarum ex cod. Gudiano etc. Gotting. 1765. 4. rec. in Biblioth. Bremenſi noua, claſſ. VI. faſcicul. I. Bremae et Amſtel. 1766. 8. p. 133 ſqq. Conf. *Saxium* in Onomaſt. lit. II. p. 159 ſqq. (refert ad a. circ. 990.) vbi quoque de *Etymologico* inedito biblioth. Vltraiect. late diſſerit, et p. 552 ſq. — *Apollonii* Alexandrini de ſyntaxi ſeu conſtructione orationis libri IIII. — Addita e Procli chreſtomathia grammatica *Photii* patriarchae CP. *Electa* ab Andr. Schotto primum edita, latinitate donata et ſcholiis illuſtrata; nunc iterum a *Fr. Sylburgio* mst. exemplaris collatione paſſim emendata, ſuppleta, notationibus aucta: — opera et ſtudio *Fr. Sylburgii*, Francof. 1590. 4. Add. M. *Conſtantin. Wolfii* diſſ. Photius ephemeridum eruditarum inuentor, Witteberg. 1689. de qua plura leges in Lipſ. *Allg. litt. Anzeig.* 1800. nr. 133. p. 1303 ſq.

Photii diſcipulus fuit *Michael Pſellus, maior*, ex Andro inſula ortus: circ. a. 859. Diuerſus eſt a *Michaële Pſello*, minore, de quo infra in §. 114. agetur: ſub cuius nomine multa circumferri ſcripta, quae ad Pſellum maiorem referenda videantur, putat Allatius.

95. *Joannes*, Antiochenus, cognomento *Malelas*, ſiue *Malalas*, i. e. ſophiſta, ſcholaſticus, vel qui rhetoris munus in eccleſia Antiochena gerebat, fabularum et vocabulorum barbarorum venator, ſcriptor exigui pretii. Eius aetatem ad ſaeculi noni initium eſſe referendam, *Humfr. Hodius* in proleg. de Jo. Malela commonſtrauit. *Hiſtoria* eius *chronica*, ab orbe condito vsque ad Juſtinianum imperatorem, cuius vero primus liber cum ſecundi parte hodie deſideratur, et finis eſt mutilus, e cod. Bodleiano primum edita eſt cum

inter-

interpret. et notis *Edm. Chilmeadi*, et triplici indice rerum, auctorum et vocc. barbarorum, (quae in Cangii Glossario graeco vel plane non, vel alia significatione reperiuntur.) Praemittitur diss. de auctore per *Humfredum Hodium*. Accedit epistola *Richardi Bentleii* ad Jo. Millium, cum indice scriptorum, qui ibi emendantur. Oxon. 1691. 8. Recusa est haec editio, tamquam adpendix ad corpus Byzantin. Venet. 1733. fol. — *Selden* de iure naturae et gent. iuxta disciplinam Hebraeor. cap. VI. ex cod. Bodlei. particul. *Jo. Malalae de Cecrope* edidit. — Distinguendus est *Joannes*, monachus *Antiochenus*, ex cuius *Historia chronica* habemus Constantini Porphyrogennetae excerpta, ex cod. Peiresciano graece et lat. cum notis edita ab *Henr. Valesio*, Paris. 1634. 4. — Diuersus quoque est *Joannes Cameniata*, Thessalonicensis, dignitate Cubuclesius, i. e. Clericus Palatinus, qui metropolitano, in publicum procedenti, pedum archiepiscopale praeferret. Scripsit elegantem disertamque *Narrationem de excidio vrbis Thessalonicae*, (per Saracenos,) cui ille ipse a. C. 904. interfuit, et captiuus est abductus. Illa narratio prius gr. cum *Leon. Allatii* versione lat. prodiit in *L. Allatii* Συμμίκτοις, vulgatis a *Bartoldo Nihusio*, Col. Agr. 1653. 8. p. 178. — iterum cum noua interpretatione lat. *Franc. Combefisii* inter Scriptores hist. Byzant. post Theophanem, Paris. 1685. fol.

96. *Leo* VI. imperator CPolitanus, filius imperatoris Basilii Macedonis: duce et magistro Photio tam felices in litteris fecit progressus, vt postea *Sophus* s. *Sapiens* cognominaretur. Regnauit ab a. C. 886. vsque ad an. 911. Fuit philosophus, orator et carminum scriptor. Idem opus, quod pater inceperat, absoluit, nempe *Collectionem τῶν βασιλικῶν διατάξεων*, siue *constitutionum imperialium*, quas filius, Constantinus Porphyro-

phyrogennetus, denuo recognoscere atque emendare iussit, et in LX. redegit libros, qui tamen nondum omnes graece typis sunt exscripti. *Car. Annibal Fabrottus* in ed.: *Βασιλικῶν libri LX. in septem tomos diuisi*, gr. et lat. Paris. 1647. fol. tantum XLI. libros integros, reliquos vero ex synopsi Βασιλικῶν etc. *Guil.* autem *Otto Reitzius* *) libros quatuor in lucem protulit. — Βασιλικῶν liber LX. — *Jac. Cuiacio* interprete, Lugd. 1566. fol. — Libri VIII. Βασιλικῶν διατάξεων i. e. imperialium constitutionum, in quibus continetur totum ius ciuile, a *Constantino Porphyrogenneta* in LX. libros redactum, *Gentiano Herueto* interprete. Accessit et liber LX. *Jac. Cuiacio interprete*: — cum praefat. *Dionysii Gothofredi* etc. Hanov. typis Wechel. 1606. fol. — LX. librorum Βασιλικῶν — Ecloga siue Synopsis, hactenus desiderata, nunc edita per *Jo. Leunclauium.* — Item *Nouellarum* antehac non publicatarum liber: adiunctae sunt adnotatt. interpretis etc. Basil. per Eus. Episcopium, 1575. fol. — *Tiberii* II., *Leonis* philosophi, *Zenonis* aliorumque principum orientalium Constitutiones nouissimae, in tom. II. Corporis I. C. edit. *Gebauer-Spangenberg*. — Αὐτοκρατόρων Ἰουστινιανοῦ, Ἰουστίνου, Λέοντος, νεαραὶ διατάξεις. Ἰουστινιανοῦ ἔκδοτα — studio et diligentia *Henr. Scrimgeri*, Scoti, gr. (Gene-

*) De cuius edit. item de *Ecloga* quadam edita, et de *Zepernickii* notis ad Beckii librum, in quibus ille historiam atque codices, editionesque Nouellarum Leonis late docteque persequitur p. 313 sqq. 324 sqq. 330 sqq. dein p. 361. Ictos refert, tum veteres tum recentiores, qui de Nouellis illis bene meruerint, p. 372 sqq. de reliquis agit constitutionibus Leonis, inprimis de ἐκλογῇ τῶν νόμων ἐν συντόμῳ Leonis et Constantini Porphyr. a. 910. aut 911. ante obitum Leonis composita, quae plerumque cum *Prochiro* Basilii Macedonis confunditur etc. v. supra in §. 91. vbi quoque *Suaresii* notitia etc. laudatur, et h. l. conferenda est de Leonis imp. ecloga legum, de Prochiro legum etc.

(Geneuae) 1558. exc. Henr. Stephanus, fol. — *Tactica* — liber: *J. Meursius* primus gr. vulgauit et notas adiecit: cum versione latina *Joh. Checi*, Lugd. 1612. 4. *) et seq. anno cum noua inscriptione addita est haec editio *Aeliani* Tacticis, ed. *Arcerio*. — Eumdem librum *Jo. Lamius* ex cod. Laurentiano mutilum suppleuit atque restituit in *Meursii* Opp. per *Lamium*, tom. VI. p. 529. Florent. 1745. fol. — Fabricius antea euulgauerat in B. Gr. VII. p. 707 sqq. supplementa capitis XIX. Tacticorum s. *Naumachica* e cod. Gudiano, a quo tamen nonnunquam discrepat cod. Medic. ex quo eadem edidit Lamius, neque tamen lectiones cod. Gudiani varias ex Fabricii B. Gr. adnotauit. — *Caput, quomodo aduersus Saracenos pugnare oporteat*, idem *Lamius* gr. et lat. in Meursii Opp. tom. V. praef. p. 4. publicauit, et nonnulla alia supplementa inseruit. — Partem *de Vngaris* ex libro Tacticorum Leonis Sap. non ex vitiosa Meursii edit. p. 886 sqq. sed ex codice bibl. Vindobon. graece cum sua versione lat. et animaduerss. edidit *Adam Franc. Kollarius*, eques Vngarus de Keresztény, in Historiae iurisque publici regni Vngar. amoenitatibus, vol. I. sect. I. de moribus et de arte ac disciplina militari veterum Vngarorum, Vindob. 1783. 8. et sect. II. de moribus, arte ac disciplina militari veterum Slauorum alium locum ex eodem Leonis libro. — *Kaisers Leo des Philosophen Strategie und Tactik, aus dem in der K. K. Bibliothek befindlichen Original übersetzt durch J. W. von Bourscheid*, (cum tabb. XXXVIII. aeneis et cum obseruatt. atque commentationibus interpretis,) V. partes. Vindobon. 1778—1781. 8. — *Homiliae* nouem, gr. et lat. edente *Jac. Gretsero*,

*) Quae Checi versio antea typis expressa prodiit Basil. ap. M. Isingrin. 1554. 12.

sero, cum *Gregorii Nyss.* commentario duplici in Psalmos, edente *Jac. Gretsero*, Ingolst. 1600. 4. in Gretseri Opp. tom. XIV. et in tom. II. in opere de cruce p. 1225. *Leonis* oratio *in crucis exaltationem.* — *Oratt. decem*, gr. cum versione lat. *Franc. Combefisii*, in huius Bibliothecae PP. graeco-lat. Auctar. nov. tom. I. p. 1605. — Carmen iambicum *de misero Graeciae statu*, gr. cum vers. lat. *Franc. Lucidi*, in *Leonis Allatii* libr. II. de consensu eccl. occid. et orient. p. 854. — Versus retrogradi XXVII. gr. in *Allatii* Excerpt. gr. rhet. Rom. 1641. 8. p. 398. — *Dispositio, quem ordinem habeant Throni ecclesiarum, patriarchae CPol. subiectarum*, graece, cum vers. lat. *Jo. Leunclauii*, in huius Jure graeco-rom. a Marq. Frehero edito, Francof. 1596. fol. p. 88. et ad calcem Codini, ed. *J. Goaro*, Paris. 1648. et Venet. 1729. fol. inter Scriptores hist. Byzant. — *Epigr.* gr. cum adnotatt. Brodaei et Opsopoei, in Epigramm. libris VII. Francof. 1600. p. 3. Sub nomine Λέοντος Φιλοσόφου *Brunck* in Analect. vett. poetar. graec. III. p. 128 sqq. decem edidit carmina, (horum vero auctor num noster Leo fuerit, dubitatur: et v. Brunck. ib. in Lection. p. 255.) eadem in *Frid. Jacobs* Anthol. graeca, tom. III. p. 97 sqq. Conf. eiusdem animaduerss. vol. III. part. I. p. 246 sqq. — *Oracula*, (quae tamen dubia fide nostro tribuuntur,) XVI. graece, primum edita cum versione lat. *Ge. Dousae*, in *Rutgersii* varr. lectt. lib. V. cap. 8. p. 467. — *Oracula* XVII. gr. et lat. cum figuris, antiqua graeca paraphrasi et notis *Petri Lambecii*, cum *Ge. Codini* Excerptis de antiquit. CPol. Paris. 1655. fol.

97. *Simeon*, CPolitanus, Magister, annalium scriptor. Dicitur etiam *Logotheta*, et *Metaphrastes*, a vitis Sanctorum, ab antiquioribus expositis, quas μετέφρασε, h. e. paullo alio habitu induit, omittendo alia in illis, addendo alia, vel

mu-

mutando, vel interpolando. Natus est circa an. 881., a. 904. cum Himerio duce legatus ad Saracenos Cretenses missus et a. 976. vel 977. diem obiit supremum. (V. *Saxii* Onomast. II. p. 135 sq.). — *Vitae* CXXX. (aliae autem nondum typis sunt exscriptae) partim graece, partim tantum ex latina interpretatione, exstant in *Surii* collectione, in Actis SS. Antwerp. et alibi. V. *Hamberger Zuverläss. Nachr.* IV. p. 140 sqq. qui vitam Simeonis collocat in a. circ. 1140. atque *Fabric.* B. Gr. X. p. 180 sqq. — Praeterea scripsit *Sermones*, praecipue XXIV. de ciuili sapientia Christianorum, in locos communes redactos, collectos et congestos ex scriptis D. Basilii M. studio *Simeonis Magistri*, gr. et lat. ex interpretatione *Stanislai Ilouii*, Francof. 1611. 8. et in D. *Basilii* Opp. Paris. 1618. tom. II. adp. et edit. Benedict. tom. III. adp. — *Epitomen canonum*, gr. et lat. in *Justelli* Biblioth. iur. can. vet. tom. II. p. 710. — *Epistolas* IX. graece, interprete *L. Allatio*, in huius diatr. de Simeonib. p. 254. Paris. 1664. 4. et ibid. p. 132 sqq. *carmina* quatuor politica et iambica, gr. — *Iambicos trimetros* in *Jac. Lectii* Poet. vett. graec. tragicis etc. tom. II. Colon. Allobr. 1614. fol. atque *Annales*, quorum tantum pars a Leone Armeno ad Nicephorum Phocam typis descripta est gr. ac lat. inter Historiae Byzant. scriptores post Theophanem, Paris. 1685. et Venet. 1729. fol.

98. *Constantinus Cephalas*, Epigrammatum conquisitor: num idem sit, qui Rhodius, et an initio saeculi X. vixerit, post *Reiskium* in Notitia poetar. anthologicor. p. 225 sq. quaerit *Saxius* in Onom. litter. II. p. 137 sqq. atque alios, qui vel ediderunt *epigrammata* graeca, vel illustrarunt, copiose persequitur. Hoc loco sunt nominandi *Jo. Jensius*, qui in calce *Lucubrationum Hesychianarum*, Roterodami 1742. 8. p. 305 sqq. *ve-*

tera epigrammata gr. pro anecdotis prodeuntia, ſed, iudicibus criticis, vitioſe et inconſulto conſilio, edidit; et inprimis *Jo. Jac. Reiske*, qui *Anthologiae graecae nunc primum e cod. msto* (Lipſienſi) *miſſus quatuor* edidit epigrr. cum notis in Miſcellan. Lipſienſ. nouis, vol. IX. part. I. et ſeqq. dein in peculiari libro, inſcripto: *Anthologiae graecae, a Conſtantino Cephala conditae, libri tres: duo nunc primum, tertius poſt Jenſium iterum editi, cum lat. interpretatione, commentariis et* (egregia) *notitia poetar.* (anthologicorum.) Lipſ. 1754. 8. Add. *Jo. Gottl. Schneideri* Periculum criticum in Anthologiam Conſtantini Cephalae cum editam tum ineditam etc. Lipſ. 1772. 8. Atque *Chr. Adolph. Klotzius* in Lection. Venuſinis, Lipſ. 1770. 8. ex Anthologia Lipſ. inedita p. 125. 189 ſq. 254. 382 ſq. 400. 402 ſq. quaedam epigrammata publici iuris fecit: in his quaedam *Stratonis* Sardiani, qui nouam condidit Anthologiam, ſ. *puerilem Muſam*, in quam ea tantum retulit epigrammata, quibus puerorum celebrantur amores, eumque ex prioribus collectionibus antiquiorum poetarum carminibus delibatis iis, quae ad pueriles amores facerent, poſteriorum haud pauca cum ſuis in hoc genere luſibus addidiſſe, eiusque Anthologiam eſſe vltimum caput collectionis, a Conſtantino inſtitutae, cenſet *Jacobs* in prolegomenis ad animadverſſ. in epigrammata anthologiae graecae, vol. I. part. prior. p. XLVI ſqq. *Stratonem* autem aeuo Seueri imp. h. e. tertio poſt C. n. ineunte ſaec. vixiſſe, oſtendere ſtuduit *Reiske* in Notitia poetarum anthologicor. p. 261 ſqq. et quaedam eius poſuit carmina, quae ſaluo pudore legi poſſunt. — *Stratonis* epigrr. XCIX. *Brunck.* in Analect. vett. poetar. gr. tom. II. p. 359 ſqq. et *Jacobs* in Anthologiam graec. tom. III. p. 68 ſqq. receperunt. *Klotzius* autem *Stratonis epigrammata nunc*

pri-

primum edita (e cod. Vinariensi,) gr. sine notis et obseruatt. Altenburg. 1764. 8. in lucem protulit.

99. *Basilius*, Patricius et Παρακοιμώμενος, h. e. cubiculi Praefectus apud Constantinum Porphyrogenetam, a. C. 930. Eius *Naumachica* primus euulgauit *Fabric.* in B. Gr. VIII. p. 136 sqq. vet. edit.

100. *Leo*, grammaticus et scriptor Byzantinus, circ. a. C. 949. Eius *Chronographia recentiorum imperatorum* ab a. C. 813—949. graece, cum versione lat. *Jac. Goar* et cum notis *Francisci Combesisii* accessit Theophanis chronographiae, Paris. 1655. et Venet. 1729. fol. — Lectiones variae *Leonis* Grammatici ex codd. Monac. Theodosii Melitini et Georgii Harmatoli ad edit. Leonis Grammatici Venetam in Corpore scriptorum Byzantin. leguntur in *Neuem literarisch. Anzeiger*, Tubing. III. *Jahrgangs erste Hälfte*, m. Januar. nr. 4. m. Februar. — mens. Jun. nr. 5. 6. 7. 9—12. 14. 16. 18. 19—25.

101. *Theophanes Nonnus*, (quod nomen erat honoris, at contra fidem codd. olim scribebatur *Nonus*,) medicus graecus, ante a. C. 959. aut circ. 940. iussu Constant. Porphyr. confecit *Breuiarium* s. *epitomen praeceptorum medicae artis curationisque morborum*, ex antiquioribus medicis, inprimis ex Alexandri Tralliani, Aetii et Pauli Aeginetae libr. excerptorum: quae vero capita ex Alexandro integra inseruntur, ea auctoritate codd. sunt ab aliena manu. — *Breuiarium* edidit primum gr. et lat. *Hieronym. Martius*, Argentor. 1568. 8. — Melior autem est editio, quam parauit, (sed ante illam ad vmbilicum perductam is vita decessit,) *J. O. Steph. Bernard: Theoph. Nonni epitome de curatione morborum*, gr. et lat. ope codd. msst. recensuit notasque adiecit *J. O. St. Bernard*, tom. I. cum tab. aenea, Gothae et Amstel. 1794. — tom. II. ibid. 1795.

1795. 8. qui continet reliquam Epitomes partem, gr. et lat. cum notis: tum *de febribus opus aureum*, lat. ex ed. Veneta, 1576. fol. atque indices.

102. *Georgius Monachus;* enarrauit *βίους τῶν νέων βασιλέων*, siue res a Leone Armenio vsque ad Romanum Lacapenum, a. 944. folio deturbatum: censetur in scriptoribus post Theophanem a *Combefisio* recensis et cum lat. versione editis, Paris. 1685. fol.

103. *Josephus Genesius,* scriptor Byzantinus, iussu imper. Constantini Porphyrogen. ante an. Ch. 959. composuit *de rebus CPolitanis a Leone Armenio ad Basilium Macedonem libros IV.* qui ex apographo codicis Lipsiensis cum versione et notis *Steph. Bergleri* primum prodierunt Venet. typ. Jo. Bapt. Pasquali, 1733. fol. Conf. tamen *Saxium* in Onom. II. p. 149 sq. qui de cod. Lips. apographo et de edit. ista Veneta, multis mendis contaminata, indeque ortis querelis multus est.

104. *Constantinus Porphyrogennetus*, Leonis Sapientis filius, imperator CPolitanus, natus a. C. 905. veneni potu a filio Romano parato periit a. C. 959. Vir doctus, historicus et philosophus, qui et ipse varios confecit libros, et alios VV. DD. atque artifices excitauit ad interitum, qui litteris imminuit, depellendum et ad excerpta ex diuersis libris facienda. His vero excerptis factum est, vt libri ipsi integri iacerent neglecti, atque magnam partem interirent. Quae vel ab ipso, vel illius iussu atque auspiciis scripta sunt, ea in recensendis editionibus memorauimus. — *De administrando imperio* ad filium Romanum, edit. princeps est *Jo. Meursii*, Lugd. B. 1610. 8. — gr. et lat. cum notis *Ans. Bandurii,* in huius Imper. orient. tom. I. — *De thematibus*, siue de agminibus militaribus, per imperium orientale distri-

diſtributis, liber numquam antehac editus, gr. et lat. ex biblioth. et cum verſione ac notis *Bonavent. Vulcanii*, Lugd. B. offic. Plantin. 1588. 8. — *de thematibus* occiduae partis orientalis imperii libri duo graece nunc primum e biblioth. reg. editi, a *Fed. Morello* recenſiti, latine verſi, et notis illuſtrati, Lutet. Pariſ. 1609. 8. — *de thematibus*, (h. e. praefecturis in vtroque imperio, vbi de origine atque populis illarum praefecturarum agit imperator,) imperii orientalis et occidentalis, libri II. gr. cum verſione et notis *Anſelmi Bandurii*, in huius Imperii orient. tom. I. — *Nouellae Conſtitutiones* XIII. gr. cum verſione lat. et caſtigationibus *Jo. Leunclauii*, in huius Jure graeco-rom. tom. I. libr. II. p. 103. tom. II. p. 139. — *Nouellae Conſtitutiones* IV. *Carol. Labbaeus* multis in locis reſtituit, auctiores et emendatiores, quam antea editae, Mss. reg. ope fecit, et notis illuſtrauit, inter Labbaei Impp. nouellas conſtitutt. gr. lat. X. Pariſ. 1606. 8. — Haec Conſtantini Opp. et *Tactica Jo. Meurſius* coniunctim edidit Lugd. B. 1617. 8. *Jo.* autem *Lamius*, quibusdam mutatis, typis repeti fecit in *Meurſii* Opp. tom. VI. p. 921 ſqq. et ex cod. Florent. addidit *Strategicon* de variar. gentium moribus, et quomodo vnaquaeque earum pugnet, et quomodo pugnando ei reſiſtere deceat. — *Libri duo de ceremoniis aulae Byzantinae*, prodeunt nunc primum graece cum lat. interpretatione et commentariis: curarunt *Jo. Henr. Leichius* *) et *Jo. Jac. Reiskius*, fol. Lipſiae, tom. I. 1751. tom. II. 1754. — *Baſilius Macedo*, ſ. hiſtoria de vita et rebus geſtis Baſilii imper. gr. et lat. in *L. Allatii* Συμμίκτοις, libr. II. p. 1. Colon. Agr. 1653. 8. et graece cum verſione

*) Add. huius libell. de vita et rebus geſtis Conſtantini Porphyrog. Lipſ. 1746. et *Saxii* Onomaſt. II. p. 142 ſqq.

sione lat. *Franc. Combefisii* inter scriptt. post Theophanem, Paris. 1685. — Idem *Combefisius* in Fasciculo Origg. et antiquit. CPol. p. 75. primus graece cum versione sua notisque vulgauit *Constantini Narrationem de imagine Christi* ab ipso ad Augarum Edessae regem missa, et Edessa CPolin translata. — Iussu et auspiciis illius Collectanea et Excerpta historico-politica et moralia facta, (quorum cap. 27. et 50. neque illa integra, solummodo supersunt,) aliique libri sunt confecti, nempe: Ex libris *Polybii Megalopolitani Selecta de legationibus* et alia (scil. fragmenta ex Historiis, quae non exstant etc.) primum edita ex biblioth. *Fuluii Vrsini*, Antwerp. ex off. Chph. Plantini, 1582. 4. — *Excerpta de legationibus* ex Dexippo Atheniensi etc. ex codd. a *Dauide Hoeschelio* edita cum versione et notis *Car. Cantoclari* atque animaduerss. *Henr. Valesii*, Paris. 1648. fol. — *Polybii, Diodori Siculi* etc. Excerpta ex collectaneis *Constantini* Aug. Porphyrogen. *H. Valesius* primum gr. edidit, latine vertit notisque illustrauit, Paris. 1634. 4. — *Veterinariae Medicinae libri II. Jo. Ruellio* interprete, Paris. 1530. fol. — a Ruellio olim latinitate donati, nunc sua, scil. graeca, lingua primum in lucem editi, Basil. 1537. 4. — Γεωπονικά, siue *de re rustica selectorum libri* XX. *Jo. Alex. Brassicani* opera in lucem editi. Acced. *Aristotelis* de plantis libri II. graece. Basil. 1539. 8. — *Cassiano Basso* *) Scholastico collectore, antea *Constantino Porphyrogenneto* a quibusdam adscripti; gr.

*) *Cassianum Bassum*, Bithynum, sub Constantino Porphyrog. siue VII., non *Cassium Dionys.* Vticensem, fuisse Geoponicôn collectorem, post alios Needham in prolegomm. et Niclas, (qui pag. V. sq. praefat. Needhami laborem laudat quidem, at etiam multa grauiter culpat,) pluribus euicerunt argumentis.

gr. et lat. Graeca cum Msst. contulit, prolegomena, not. et indices adiecit *Pet. Needham*, Cantabrig. 1704. 8. — post Pet. Needhami curas ad Mss. fidem denuo recensi et illustrati a *Jo. Nicolao Niclas*, tomi IV. Lips. 1781. 8.

Addatur farrago historico-chronologica, historico, praesertim in intelligendis explicandisque rebus ecclesiasticis versanti, perquam vtilis, quamvis nugis fabellisque haud careat, quam *Matthaeus Raderus*, arbitrans, auctorem fuisse Alexandrinum, sub nomine *Chronici Alexandrini*, graece et lat. cum notis euulgauit, Monach. 1624. 4. — Alii illud adpellant *Fastos Siculos*, alii *Chronicon CPolitanum*, (quod verius nomen fuisse, censet *Saxius* in Onomast. II. p. 43.) aut *Antiochenum*: *Chronicon Paschale*, (quia ex variis scriptoribus, et ex variis ciuitatum vel prouinciarum *Paschalibus* siue canonibus de celebrando paschate centonis instar est concinnatum,) nominauit *Carolus du Fresne*, cui debemus editionem praeclaram, inscriptam: Πασχάλιον seu *Chronicon Paschale*, a mundo condito ad Heraclii imperatoris annum vicesimum: — nunc tandem auctius et emendatius prodit, cum noua latina versione et notis chronologicis ac historicis, cura et studio *Car. du Fresne, Dom. du Cange*, Paris. 1688. fol. cum longa praefat. de hoc chronico, eius fatis, editt. variis, nominibus et paschalibus aliis horumque auctoribus, et multis aliis rebus atque hominibus. Idem ex cod. et Holstenii obseruatione duo illius operis notat fuisse auctores, alterum quidem rerum ab orbe condito ad a. C. 354. Constantini 17. alterum vero, qui illud ad annum vsque vicesimum Heraclii continuauit. Add. de nostro chronico *Roesler* in editis *Chronicis medii aeui* tom. I. diss. II. de chronicis (XII.) post Eusebium atque Hieronymum, nr. 7. Tubing. 1798. 8.

105. *Leo, Diaconus*, vir Asiaticus, a. C. 976. rerum ab obitu Constantini Porphyrogenetae a. 959. vsque ad mortem Jo. Tzimiscae imperat. a. 975. memorabilis, sed vulgo neglectus, necdum editus auctor. Ex *Francisci* tamen *Combefisii*, qui eum gr. et latine promulgaturus erat, superstitibus schedis praecipua quaedam descripsit, et nobilissima illa fragmenta *Anton. Pagius* suo *Critices Baronianae* peplo ab a. 960. IX. — a. 975. XIV. latine intexuit. — *Hase* in Notices et Extraits des Mssts de la Bibl. imperiale, vol. VIII. part. II. dedit notitiam Leonis et ex cod. cum Combefisii versione librum VI. et totius operis summam.

106. *Etymologici*, vt vulgo dicitur, *Magni*, potissimum propter mythologica, historica et fragmenta veterum aestimandi, incertus auctor, Suida recentior, circa a. 990. vocabulorum sermonis graeci caussas indagasse et collegisse fertur. V. supra in hac sectione §. 94. sub finem.

107. *Albubecar Mohamed*, siue *Ben Zacharia el Rasi*, h. e. *Rhazes*, s. *Rhazeus*, Ῥαζῆ, Medicus et Historicus Araba, multa Graecis debuit scriptoribus. De eius eruditione, meritis, scriptisque medicis atque editionibus v. *Hamberger*. in *Zuverläss. Nachricht*. III. p. 714 sqq. (qui eum a. C. 1010. mortuum esse cum aliis tradit,) et *Saxium* in Onom. II. p. 147 sq. (qui eius aetatem refert ad a. 930.) aliosque ab illis citatos. — De *Serapione*, Arabe, medico circ. a. 1070. eiusque libro, *Practica* s. *Breuiario medicinae*, ex Aetio, Paullo et Alexandro congesto, editoque cum aliis Lugd. 1525. 4. etc. v. *Hamberger* l. c. p. 768.

108. *Joannes Mauropus*, monachus, atque inde episcopus et metropolita Euchaitensis; poetis christianis elegantioribus accensetur, et varia circ. a. C. 1050. scripsit. Edita sunt eius *Epi-*

grammata iambica carminaque in praecipuorum festorum patrumque pictas in tabulis imagines et historias, atque de aliis varii generis argumentis, gr. cura *Matth. Busti*, cum paucis ad calcem adiunctis notis, Etonae 1610. 4. — *Canones* gr. et lat. publicauit *Nic. Rayaeus* S. J. in diss. praeliminari ad tom. II. actor. Sctorum Iunii, p. 50 sqq.

109. *Nicetas* cognomine *Stethatus*, siue *Pectoratus*, monachus Studiensis, in coenobio CPolit. *Studium* dicto, et Ecclesiae graecae aduersus Latinos et Armenios defensor, circ. a. 1053. — Eius *libellus contra Latinos* latine exstat in *H. Canisii* Lect. antiq. tom. III. p. 308. ed. Basnag. et *carmen iambicum* in Simeonem iunior. gr. et lat. in *L. Allatii* Diatrib. de Simeonibus, p. 168. — Diuersus est a pluribus *Nicetis*, adeoque a *Niceta*, medico CPolit. qui saeculo XI. exeunte *Chirurgorum* fragmenta collegit. Quae nondum edita et praestantiora videbantur, ex codd. Florentinis exscripsit atque interpretatus est *A. Cocchius* in Chirurgicis veteribus, Florent. 1754. fol. p. 1 sqq.

110. *Georgius Cedrenus*, monachus graecus parum doctus nec magni ingenii atque iudicii, circ. a. C. 1057. misere compilauit ex aliis et, quod ad recentiorem pertinet historiam, e Io. Scylitzae compendio historico secundum priorem Scylitzae recensionem descripsit *Annales* suos siue *Chronicon* ab O. C. ad an. 1057. Prodierunt isti *Annales* ab O. C. ad Isaacium Comnenum, gr. et lat. ed. a *Guil. Xylandro*, cum notis, Basil. Oporin. 1566. fol. — recus. et emendatiores cum epigraphe: *Ge. Cedreni Compendium historicum*, ex versione *G. Xylandri*, cum eiusd. annotatt. Acced. huic editioni praeter lacunas tres ingentes et alias expletas notae in Cedrenum P. *Iac. Goar* et *Car. Annibalis Fabroti* glossarium ad eumdem Cedrenum: item *Ioannes Scylitzes*

litzes Curopalates, excipiens, vbi *Cedrenus* desinit, nunc primum graece editus, Paris. 1647. fol. — rec. in Corpore Byzantino etc. Venet. 1729. tom. VIII.

111. *Abu Gafar Achmet*, Arabs, medicus, mortuus a. C. 1080. Scripsit *Viaticum peregrinantium* libr. VII. in latinam sermonem olim conuersum a *Constantino Africano*, editum cum *Isaaci* Opp. Lugd. 1515. fol. — de morborum cognitione et curatione libri VII. cum aliis *Constantini* Opp. Basil. 1536. fol. — in graecum autem a quodam, qui *Synesius* fuisse, et cuius liber *de febribus* partem Viatici Constant. Afr. in libro, quo vsus est Reiskius, tum in cod. msto arabico et in cod. Daumii constituere, capiti denique de tertiana a Synesio multa, ex Hippocrate ac Galeno petita, esse addita dicuntur. *) — *Synesius* de febribus, quem nunc primum ex cod. msto bibliot. Lugd. Bat. edidit, vertit, notis illustrauit *Jo. Stephan. Bernard.* Acc. Viatici, *Constantino Afric.* interprete, liber VII. Amstel. 1749. 8.

112. *Joannes Scylitzes*, natione Thracesius, chronographus. Primum fuit Protouestiarius, deinde Magnus Drungarius vigiliae siue praefectus excubiarius, denique *Curopalates*, et a. C. 1081. adhuc in viuis. Quum adhuc Protouestiarius esset, scripsit *historiarum compendium* ab an. 811. vsque ad initium imperii Is. Comneni, 1057. quod hodie exstat ex lat. versione *Jo. Baptistae Gabii*, Venet. 1570. fol. Id a Cedreno maximam partem in suum compendium fuisse relatum, paulo ante in §. 110. iam notauimus. — Posthaec *Scylitzes* iterum recensuit suum compendium, et vsque ad a. C. 1081. continuauit. Alterius huius recensionis

*) Conf. *Bernardi* epistolas ad Reiskium, in huius vita, germanice scripta et edita ab eius coniuge, Lips. 1783. 8. p. 242 sqq. 247 sq. 252 sqq. 257. 266. etc.

nis postrema pars superest gr. et lat. cum notis *Jac. Goari*, ad calcem *Ge. Cedreni*, a *Carolo Annib. Fabrotto*, Paris. 1647. fol. edita: v. §. 110. Praefationem siue *Prologum in historiam Byzant.* *Gabius* in ed. Veneta memorata latine, et *Montfaucon* gr. ac lat. edidit in Bibl. Coislin. p. 207. — Praeterea *Scylitzes* scripsit *Notariam et Consultationem* de sponsalibus discindendis, ad Imp. Alexium Comnenum, quam *Leunclauius* Juri graeco-rom. libr. II. p. 132 sqq. inseruit.

113. *Constantinus*, Carthaginiensis, medicus suo tempore clarus et auctor scholae Salernitanae, post multa itinera et varia fata monachus factus est in Casinensi monasterio, et post a. C. 1086. adhuc in viuis fuit. Multa scripsit, inprimis transtulit de diuersarum gentium linguis libros quam plurimos, quorum praecipuos recenset *Fabric.* in B. Gr. XIII. p. 114 sqq. ed. vet. Plura Constantini scripta edita sunt ex recensione *Andreae Farini*, cum *Isaaci*, Salomonis Arab. R. fil. Opp. Lugd. 1515. fol. et Basil. ap. Henr. Petrum, 1536. fol. ib. 1539. fol. et de humana natura liber I. de elephantia lib. I. de remediorum ex animalibus materia lib. I. cum *Albucasis* methodo medendi, Basil. 1541. fol. — De alio v. paullo ante ad finem §. 111.

De *Xiphilino*, patriarcha CPolitano, ab a. 1066—1080. v. supra ad §. 77. sect. II. de *Dione Cassio*.

114. *Michael Constantinus Psellus minor*, CPolitanus; natus a. 1020. et circ. a. 1071. atque diu adhuc postea viri doctissimi et multarum variarum litterarum fama floruit. Fuit enim theologus, Ictus, philosophus, physicus, mathematicus et historicus. Postquam Athenis primum dederat operam artibus: posthaec CPoli cum summo plausu in summaque dignitate atque auctoritate docuit philosophiam, rhetoricen atque dialecticen: praeceptor

quo-

quoque fuit Michaelis VII. Ducae s. Parapinacei, eiusque, quum imperator esset, amicus. Attamen, quum aduentu Joannis Itali, hominis facundi, suam apud proceres auctoritatem imminui sentiret, secessit in coenobium. E permultis eius scriptis, quae potissimum sunt philosophici, theologici et medici argumenti, ac quorum catalogus atque editiones ab Hambergero, Leone Allatio in Fabricii B. Gr. aliisque, a Saxio in Onom. II. p. 185 sq. laudatis, vberius recensentur, pauca hic tantummodo delibare licebit. — Ἑρμηνεία τοῦ — Ψέλλου εἰς τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων διὰ στίχων πολιτικῶν etc. *Jo. Meursius* primus nunc e tenebris eruit et publicauit, cum notis: cum *Eusebii, Polychronii* — expositionibus in Canticum Canticorum, Lugd. Bat. 1617. 4. p. 113. — idem, cum interpretationibus *Andr. Schotti* et *Franc. Zini*, in Meursii Operibus, Florent. 1746. fol. tom. VIII. p. 289. — idem, (ex cod. Vaticano,) vna cum expositione Cantici Canticorum per paraphrasin collecta ex S. Gregorii, et S. Nili et S. Maximi commentariis, gr. et lat. *Franc. Zino* interprete, in Magna Biblioth. vett. patrum, Paris. 1634. fol. tom. XIII. p. 681. — *Synopsis legum*, versibus iambicis et politicis: (carmina politica de dogmate; carmina de nomocanone; tractatus de septem sacris oecumenicis. *)) Nunc primum gr. edita, latina interpretatione et notis illustrata per *Franc. Bosquetum*, Paris. 1632. 8. — rec. cum lat. versione emendata, et adiectis obseruatt. *Corn. Siebenii* **), in *Ger. Meermanni* nouo thes. iuris

*) Hic tractatus a quibusd. VV. DD. *Joanni Psello* adscribitur. V. supra §. 94. fin.

**) Ex eius specimine Obseruatt. critic. in Pselli Synopsin legum, in Misc. obseruatt. crit. Belgicis, vol. VI. tom. I. p. 199 sqq. Plura is culpat in ed. Bosqueti, quem interpretem nominat minime felicem.

iuris ciuilis et canon. tom. I. p. 37. Carmina tamen de dogmate et nomocanone carent lat. versione. — Synopsis LL. cum versione et notis *Franc. Bosqueti*, selectisque obseruatt. *Corn. Siebenii:* emendatius edidit *Ludou. H. Teucher*, Lips. 1789. mai. 8. — Est quoque in *Kuinoelii* et al. Auctor. gr. min. Lips. 1796. 8. tom. II. p. 1 sqq. — Opusculum inscriptum: *de omnifaria doctrina capita et quaestiones ac responsiones CXCIII.* ediderat *Fabricius* in B. Gr. vet. ed. ad calcem vol. V. p. 69 sqq. ego vero in noua edit. in cap. 28. libri V. de *Psello* eiusque scriptis vol. X. p. 84 sqq. tantum retinui capitum indicem, plura scripsi in notā ad p. 83 sq. — *Pselli opus in quatuor mathematicas disciplinas*, arithmeticam, musicam, geometriam et astronomiam, graece, (editore *Arsenio*,) Venet. 1532. 8. — rec. Paris. 1545. 12. — *Perspicuus liber de quatuor mathematicis scientiis* etc. gr. et lat. nunc primum editus, *Guil. Xylandro* interprete, cum nonnullis (criticis atque exegeticis) eiusd. adnotatt. et alia, Basil. 1556. (al. 1554.) 8. — *Musica*, gr. et lat. per *Lampert. Alardum*, cum eiusd. libro de Musica veterum, Schleusing. 1636. 12. — *Introductio in sex philosophiae modos*, et compendium quinque vocum, et decem praedicamentorum philosophiae, gr. cum lat. versione *Iac. Foscareni*, Venet. 1532. 8. Textum graec. curauit *Arsenius:* — gr. ac lat. Paris. 1541. 12. — *Synopsis* organi Aristotelici, graeco-latina, nunc primum edita ab *Elia Ehingero*, Witteberg. 1597. 8. — *De operatione daemonum* dialogus; *Guilbert. Gaulminus* primus gr. edidit, et notis illustrauit, Lutet. Paris. 1615. 8. gr. cum versione lat. *Petri Morelli*, edit. Paris. 1577. 8. et in Bibl. PP. max. Lugd. tom. XVIII. p. 589. — gr. et lat. ex museo *Dan. Hasenmülleri*, at ex edit. Paris. vitiose recusus, Kilon. 1688. 12. —

Iambi

Iambi in vitia et virtutes; *Anagoga* in Tantalum; *Allegoria* de Sphinge; *Anagoga* in Circem, studio *Arsenii;* inter Praeclara dicta philosophor. Romae, s. a. 8. — rec. cum *Heraclidis Pontici* allegoriis, Basil. 1544. — *Libellum de lapidum virtutibus*, (cuius tamen auctor ab Allatio habetur *Psellus maior*,) primus vulgauit, latine vertit, et emendauit *Phil. Jac. Maussacus*, Tolosae, gr. et lat. 1615. 8. — Emendatior est edit. gr. ac lat. cum notis *Phil. Jac. Maussaci* et *Jo. Steph. Bernardi* etc. Lugd. Bat. 1745. 8. — *Judicium de Heliodori et Achillis Tatii fabulis amatoriis*, gr. ex cod. Vossiano in Miscell. obseruatt. crit. in auctores vett. et recent. vol. VII. tom. III. p. 367 sqq. cum notis. — (Anonymi) *Patria, seu origines vrbis CPolitanae*, i. e. de antiquitatibus CPolitanis libri IV. gr. et lat. e codd. Mss. edidit, varietate lectionis instruxit, et commentariis illustrauit *Anselm. Bandurius*, in eiusd. Imperio orientali, Paris. 1711. fol. Sed *Oudinus* ostendit, auctorem illorum IV. libror. esse *Michael. Psellum.*

Psello nostro a nonnullis tribuebatur liber de podagra, arthritide et id genus morbis. Verum hodie constat, eum confectum esse a *Demetrio Pepagomeno* ad Mich. Palaeologum, cuius erat archiater, a. 1271. Primum liber versus et editus est a *Marco Musuro*, Romae 1517. et sub incerti auctoris nomine inter *H. Stephani* Med. artis Principes tom. II. 1567. fol. dein a *Guil. Morelio* gr. cum versione lat. (cuius auctor fuisse dicitur Turnebus,) Lutet. 1558. 8. Critica doctaque est editio: *Demetrii Pepag.* liber de Podagra, quam ope Msti Lugd. Bat. recensuit et notis illustrauit *Jo. Steph. Bernard*, Lugd. Bat. 1743. 8. — Subiiciam commemorationem *Demetri Pepani*, Domestici Chii, qui a. 1282. aut serius vixisse fertur. Eius opera, quae reperiuntur, e grae-

graeco in lat. sermonem transtulit et adnotatt. adiecit *Bern. Stephanopolus*, Rom. 1781. II. voll. mai. 4. cum praef. Jo. Christph. Amadutii.

115. *Philippus Solitarius*, monachus, circ. a. 1105. versibus politicis scripsit librum *de Dioptra*, s. disputat. inter animum et corpus, quem *Jac. Pontan.* latine vertit ex cod. in quo tamen primum deerat caput, et ad calcem *Jac. Gretser* adnotatt. adposuit, Ingolstad. 1604. 4. Praemittitur *Mich. Pselli* praefatio eiusque scholia hinc inde adsperguntur. Hinc male adtributus erat liber *Mich. Psello*. — Item in Bibl. PP. maxima, Lugd. tom. XXXI. p. 553.

116. *Simeon Sethus*, s. *Sethi filius*, Protovestiarius CPoli in palatio Antiochi, aut, vt *Saxius* in Onom. II. p. 190. scribit, patria Antiochenus, medicus CPolitanus, a. 1075. Scripsisse, aut potius ex aliis auctoribus, inprimis Psello, cui ideo in cod. quodam liber adtribuitur, congessisse dicitur *Syntagma per litterarum ordin. de cibariorum facultate, vtilitate et noxa*, editum gr. et lat. a *Lilio Gregorio Gyraldo*, Basil. 1538. 8. — graece ex duobus Mss. emendatum, auctum, et lat. versione donatum, cum difficilium locorum explicatione, a *Martino Bogdano*, Lutet. Paris. 1658. 8. — lat. *Gyraldo* interprete, per *Dominicum Monthesaurum* correctum et paene reformatum, Basil. 1561. 8. — Idem *Sim. Sethus* ex arabico in graecum sermonem conuertisse dicitur *Specimen sapientiae Indorum* etc. editum graece cum noua versione latina a *Sebastiano Godfrido Starkio*, Berol. 1697. 8.

117. *Michael Attaliata*, Ictus graecus: scripsit a. C. 1073. Ποίημα νομικὸν ἤτοι πραγματικήν, *opus de iure, s. pragmaticam, factam iussu imp. Mich. Ducae:* quod opus, maxime e Basilicis excerptum, titulis XCV. constat, idque in tot titulos partitus est, et edidit *Leunclauius* gr. ac

ac lat. tomo II. pag. 1 sqq. Juris graeco-romani. Conf. *Pohlium* ad Suaresii Notitiam Basilicorum, Lips. 1804. 8. p. 21 sq.

118. *Alexius Comnenus*, imperator a. C. 1081. mortuus a. C. 1118. Eius *Nouella de electione episcoporum* graece prodiit cum *Cotelerii* versione in eius tomo II. monumentor. ecclesiae graecae p. 178 sqq. Paris. 1681. 4. — *Nouum rationarium imperii* in tomo quarto eorumdem monumentor. siue in Analectis graecis post Cotelerii obitum per monachos Benedict. cum Montfauconi versione editis, ibid. 1692. *) 4. p. 367 sqq. et ex cod. emendatiore a *Jac. Gronou.* gr. et lat. ad calcem operis patris de Sestertiis, p. 746 sqq. Lugd. B. 1691. 4. — *Aurea bulla* de donandis et rebus sacris non temere contrectandis nec in vsus alios vertendis, latine in Bibliothecis patrum, Paris. 1575. tom. V. et 1589. ac 1654. tom. III. Colon. 1622. tom. XV. et Lugd. tom. XIX. p. 957. — graece et lat. in *Leunclauii* iure graeco-rom. lib. II. p. 124. vbi etiam aliae occurrunt Constitutiones Alexii Comneni aliorumque *Comnenorum.* — Notanda h. l. est *Manuelis Comneni Legatio*, missa a. C. 1170. ad *Narsesin*, generalem Armeniorum episcopum, exposita a legato, *Theoriano*, in colloquio, quod de religione cum illo episcopo habuit, quod opusc. gr. et lat. primus edidit *Jo. Leunclauius*, Basil. 1578. 8. — rec. lat. in bibl. patrum, Lugd. tom. XXII. p. 796. graece vero et lat. in Auctar. bibl. patrum, curante *Frontone Ducaeo*, Paris. 1624. tom. I. p. 302 sqq. — De *Man. Comneni* donario, *Vexillum sericum graeca precatione intextum* et ab imper. Man. Comneno S. Michaeli dicatum, v. *Jo. Frid. Amadutii* comm. in Anecdotis

*) Al. 1688. v. ad *Fabricii* B. Gr. VII. p. 729 sq. et vol. XI. p. 557.

dotis litter. vol. III. p. 10 ſqq. qui ipſam *precationem* gr. et lat. edidit p. 23 ſqq. atque illuſtrauit. — De *Andronico Comneno*, imperat. CPolit. vid. §. 168. — Imperatorum *Joan. Comneni*, Alexii F. in Cilicia a. 1143. mortui, epiſt. II. ad pontificem rom. Honorium II. et illius filii, *Emmanuelis Comneni*, (defuncti vita 1180.) I. epiſt. ad pontif. rom. Alexandrum III. gr. et lat. notis illuſtratas edidit *Amadutius* in tom. II. opp. *Demetrii Pepani*, quae e gr. in lat. vertit et notas adiecit *Bern. Stephanopulus*: acc. praef. *Chr. Amadutii* etc. Romae 1781. mai. 4. Conf. Rerum ab Alexio I. Joanne, Manuele et Alexio II. Comnenis, Romanor. Byzantinor. imperatoribus geſtarum libri IV. commentatio — auctore *Freder. Wilken*, Prof. etc. cum tabula aere expreſſa, Heidelberg. 1811. mai. 8.

119. *Joſephus*, ſcriptor chriſtianus, vti vulgo habetur. Lambec. in commentar. de bibl. caeſ. III. de cod. Vindob. XIX. p. 81 ſqq. notat, in illius fronte eſſe epigraphen Μέθοδος Ἰωσήππου, in ſequenti autem cod. (vti in cod. Cantabrig.) — Ἰωσήπου, et Flauium Joſephum, Judaeum, eſſe intelligendum; Kollarius autem in nota *A* ad illum p. 83 ſqq. arbitratur, anonymum compilatorem farragini ſuae a nobiliore maioreque ſylloges ſuae parte, ex Flauii Joſephi, Judaei, Opp. corraſa, et inſcripta: *Hypomneſticon*, ſ. commentarii rerum ſacrarum memoriales, in quinque libros diuiſi, nomen Flauii Joſephi, Judaei, praefixiſſe, et negat, *Joſephum, chriſtianum*, in mortalium numero vmquam exſtitiſſe. Contra ea hunc Joſephum chriſtian. congeſſiſſe Hypomneſticon ex Athanaſii Synopſi S. Scripturae, cenſet *Hardt* in *Aretini Beyträgen* etc. a. 1805. II. p. 454. *b.* de codice Monac. 295. et obſeruat, in cod. Monac. 295. f. 1. (vti in codd. Moſquenſ.) alia eſſe Joſephi opuſcula. Aeque incerta eſſe videtur

detur eius aetas, aliis hanc referentibus ad a. circ. 420.: *Saxius* autem in Onom. II. p. 198. suspicatur, eum an. circ. 1090. posse accommodari. Capitum *Hypomnestici Josephi* inscriptiones gr. cum lat. versione ex cod. Cantabrig. primum exhibuit *Fabric.* in Bibl. Gr. XI. p. 53 sqq. (et ego ad p. 61 sqq. plura adscripsi;) dein in calce voluminis II. Codicis pseudepigraphi veteris Testamenti addidit *Josephi, veteris christiani scriptoris, Hypomnesticon, nunc primum in lucem editum, cum versione ac notis,* Hamburgi 1723. 8. atque in epistola nuncupatoria de Josepho, eius libro et aetate plura obseruat. Ex Fabricio liber memorialis *Joseppi*, (ita scribitur,) sed versione editoris addita, et textu ita ordinato, vt lectorum commodo inseruiret, repetitus est in *Gallandi* Bibl. PP. tom. XIV. p. 3 sqq. et *Gallandius* in Prolegg. p. IV sq. contra Fabric. disputat, atque auctorem floruisse medio saeculo IV. contendit.

120. *Eustratius*, metropolita Nicaenus, theologus et philosophus Peripateticus. Exstant eius Commentarii in Aristotelis Ethica et in secundum posteriorum analyticorum: a. 1117. Palinodiam suam synodo CPolitanae, iussu et auctoritate *Alexii Comneni*, imper. habitae, obtulisse dicitur.

121. *Joannes Zonaras*, CPolitanus, et sub Alexio Comneno magnus Drungarius ac princeps amicorum Principis: at ob mortem coniugis atque liberorum vitae aulicae satur in monasterium secessit, et post a. C. 1118. animam efflauit. In hoc otio multos confecit libros: inter quos praecipue sunt h. l. memorandi *Annales*, s. Χρονικὸν, ab orbe condito vsque ad a. C. 1118. quo obiit Alexius Comnenus. Primum ex codd. edidit illos *Annales* s. *Compendium historiarum* gr. et lat. cum notis *Hieron. Wolfius*, Basil. per Oporin. 1557. III. tom. fol. Wolfius opus distinxit secun-

dum

dum cod. Monac. 324. *) non ex ingenio suo, in tres partes. Postea genuinam in partes duas et libros XVIII. diuisionem restituit *Carol. du Fresne, dom. du Cange*, qui Wolfianam edit. cum scriptis codd. contulit atque emendauit, latinam versionem recensuit, notisque eruditis illustrauit, Paris. 1686. II. vol. fol. Subiunxit *breue summarium chronologicum* anonymi, ab Adamo ad Alexium Comnen. quod Dionys. Petauius cum Nicephori CPol. Breuiario historico, gr. et lat. vulgauerat, Paris. 1616. 8. — rec. Venet. in Corpore hist. Byzant. tom. X. p. 11 sqq. — De reliquis eius scriptis v. *Fabricii* B. Gr. XI. p. 223 sqq. add. vol. VII. p. 465 sqq. Hoc loco notandi sunt *Zonarae* in canones S. S. apostolorum et sacrorum conciliorum — commentarii, a viris doct. latinitate donati, et annotationibus illustrati: nunc primum ex codd. gr. et lat. coniunctim editi. — Lutet. Paris. 1618. fol. — Iidem commentarii, ex IV. codd. emendatiores, in *Guil. Beueregii* Pandectis canonum, Oxon. 1672. fol. — *Jo. Zonarae* et *Photii* Lexica graeca etc. de quibus v. supra in hac sectione §. 94. sub fin. de Photio.

122. *Nicephorus Bryennius*, Macedo, Caesar, Annae Comnenae, filiae Alexii Comneni imperatoris, maritus, historicus. Scripsit Ὕλην ἱστορίας, quam quidem, a. 1137. mortuus, non perduxit ad finem. Supersunt quatuor libri, ab Isaaco Comneno vsque ad initium imperii Alexii Comneni, h. e. ab a. 1057—1081. Editi sunt atque inscripti: *Niceph.* Caesaris *Bryennii* commentarii de rebus Byzantinis, gr. et lat. ed. a *Petro Possino*, Paris. 1661. fol. ad calcem Procopii, in ed. Paris. Corp. Byzant. — rec. Venet. 1729. fol. cum

*) In cod. Monac. 325. tom. II. et III. et in cod. 93. tomus II. reperiuntur. Conf. *Hardt* in *Aretini Beyträgen* etc. a. 1805. sect. XII. p. 607.

cum reliquis Scriptor. Byzant. et additae ſunt *Caroli du Fresne* notae hiſtoricae et philolog. in Nicephorum, quae antea ſubiectae erant edit. *Jo. Cinnami*, Pariſ. 1670.

123. *Cyrus* *) *Theodorus Prodromus*, ſiue *Ptochodromus*, CPolitanus, circ. a. 1116—1140. Scripſit carmina, inuita autem Minerua, dialogos eroticos, inuectiuas atque epiſtolas. — *Epigrammata* (tetraſticha vet. et noui Teſtamenti, quibus omnia vtriusque teſtamenti capita comprehenduntur,) cum aliis nonnullis, gr. parum emendate primum prodierunt Baſil. 1536. 8. — gr. et lat. cum argumentis et notis *Hierem. Erardi*, Lipſ. 1598. 8. — gr. et lat. cum interpretatione *Guidonis de Sevigny*, Juliomagi 1632. 4. addita ad calcem plurium locorum caſtigatione. — *Amicitia exulans*, gr. *Conrado Gesnero* interprete, cum *Jo. Stobaei* Sententiis, Baſil. 1555. fol. p. 622. et Colon. Allobr. 1609. fol. p. 622. — eadem, gr. et lat. *Conr. Gesnero* interprete, Pariſ. G. Morel. 1549. 4. — et cum notis *Mich. Maittaire*, in eiusd. Miſcell. graecorum aliquot ſcriptorum carminibus, Lond. 1722. 4. p. 92. — *Rhodanthes et Doſiclis amorum libri* IX. gr. et lat. interprete *Gilb. Gaulmino*, atque dialogus, *Amarantus* ſiue ſenilis amor, eodem interprete, Pariſ. 1625. 8. Sed dialogum *Amarantus* etc. plenum ioci ingenioſi, *La Porte du Theil* in Notices et Extraits etc. poſtea laudatis, tom. VIII. p. 109 ſqq. ex cod. meliore gr. excudi typis fecit. — Diſſ. *de Sapientia*: *Fed. Morellus* graeca, ex biblioth. regia depromta, recenſuit, edidit, lat. vertit, notisque illuſtrauit, Lutet. ap. Fed. Morellum, 1608. 8. — *Epiſtolae* XIV. graece, cum verſione

itala

*) *Cyrius*, *Cyrus*, h. e. Κύριος ſiue Κυρὸς, *Dominus*, non erat eius nomen proprium, ſed a Graecis honoris cauſſa ſubinde ſic dicitur.

itala *Petri Lazeri*, S. J. et latina anonymi, et varietate lectionis, in Miscellan. ex Mss. libris biblioth. colleg. romani S. J. Romae 1754. tom. I. p. 1. — *Epistolae tres*, graece, ibid. tom. II. p. 562. — Nostrum quoque Prodromum fuisse auctorem *Galeomyomachiae*, siue pugnae murium et felis, quae a trabe denique oppressa, muribus relinquit victoriam, ad *Batrachomyomachiae* imitationem graecis versibus iambicis compositae, docet *Villoison* in Anecdotis gr. tom. II. p. 243. contra p. 242. obseruat, inficetam illam *de Drosillae et Chariclis amoribus Nicetae Eugeniani* fabulam, cuius larga specimina in suis Animaduersionibus ad Longi Pastoralia primus protulit, immerito tribui Theodoro Prodromo, et multis Villoisonii iudicium comprobat *Morellius* in Bibl. Msta etc. I. p. 281 sq. — Notitiam et excerpta quaedam integra ex Theod. Prodr. scriptis, in cod. quodam Vaticano seruatis, dedit *La Porte du Theil* in Notices et Extraits des Msst. de la Biblioth. impériale et autres Bibliothèques, publiés par l'Institut de France etc. Parif. tom. V. tom. VI. article I—XXIII. tom. VII. art. XXIV—XXIX. et tom. VIII. (Parif. 1810. 4.) art. XXX—LXXIX. p. 78—253.

124. *Anna Comnena*, Alexii I. Comneni, imperatoris CPolitani et Irenes filia, soror Joannis Comneni, imperatoris, Nicephori Bryennii vxor: nata a. 1083. Post mariti mortem (a. 1137.) opus *Alexiados*, siue de rebus Alexii Comneni, patris sui, libr. XV. composuit. Atque quum venusti esset ingenii, et antiquos graecos auctores diligenter lectitando, ab illis artem eleganter scribendi discere studeret, non sine amoenitate scripsit: at in eo peccauit, quod perpetuo venata est flosculos rhetoricos, atque eruditionem pluribus locis haud commodis adfectauit, atque veritatis historicae leges, praecipue amori erga patrem plus iusto indul-

indulgendo, interdum migrauit. Defuncta eſt poſt an. 1148. — Libros octo primores, graece, lacunoſos admodum ex cod. Auguſtano vulgauit cum notis ſuis *Dauid Hoeſchelius*, Auguſtae Vindel. 1610. (in fronte quorumdam exemplarium 1618.) 4. — Omnes quindecim libros e codd. deſcripſit *Petrus Poſſinus*, et cum verſione ſua, ac gloſſario Hoeſcheliique notis edidit, Pariſ. 1651. fol. — rec. in Corpore ſcriptor. Byzantin. Venet. 1729. fol. cui *Car. du Fresne* animaduerſiones, olim ad Cinnamum Pariſ. 1670. fol. additae, acceſſerunt. *Montfaucon* autem Bibliothecae Coislin. Pariſ. 1715. fol. p. 521 ſqq. varias Coislin. codicis lectiones inſeruit. — Opus Alex. germanice verſum eſt in *Schilleri* collectione hiſtorica, Memoires etc. inſcripta, Jenae vol. I. et II. prima ſect. 1790. 8. — *Ueber die Alexias der Anna Comnena* commentatus eſt *D. H. Hegewiſch* in ſuis *hiſtoriſch. und litterariſch. Aufſätzen*, nr. 4. Kilon. 1801. 8.

125. *Suidas*, Grammaticus et Lexicographus, dubiae aetatis. *Fabric.* qui in B. Gr. VI. p. 390 ſqq. Küſteri praefat. Suidae Lexico praefixam recudi fecit notasque adiecit, (et ego quasdam addidi,) Suidae aetatem adligat extremo ſaeculo XI. *Hamberger.* vero in *Zuverläſſ. Nachricht.* IV. p. 185. cum Oudino medio ſaeculo XII. et *Saxius*, quem conferes, in Onomaſt. liter. II. p. 154. cum Pagio circ. a. C. 975. Alii aliter ſentiunt. Ex variis auctoribus, at nec ſatis caute, nec eleganter, nec ſemper optimis vſus Msstis, compilauit *Lexicon:* hoc tamen non caret virtutibus; a librariis quidem ſaepe deprauatum, interpolatum atque corruptum eſt, at omnibus commendandum. — Princeps editio eſt, Mediolani, 1499. fol. graece, impenſa et dexteritate *Demetrii Chalcondyli*, (qui ad reſtituendum Suidae Lexicon pluribus codd. vſus, illorum ope et proprio Marte

multa correxit, et permulta vocc. ex aliis auctoribus collecta, quae in Suida desiderabantur, et nonnullorum explicationes, quae ab hoc Lexico aberant, addidit et interpolauit,) *Jo. Bissoli, Benedicti Mangii.* — Ex alio forsan codice fluxit editio *Aldina*, graece, Venetiis in aedibus Aldi 1514. fol. — rec. ita tamen, vt etiam interpolaretur ab editorib. Basileens., Basileae ap. Froben. 1544. fol. graece. — Latine versum ab *Hieron. Wolfio*, Basil. 1564. fol. et ex noua illius recognitione, ibid. 1581. fol. — gr. ac lat. ex Basil. edit. vt plurimum negligenter repetitum opera *Aemilii Porti*, Colon. Allobrog. 1619. II. voll. fol. Quam vane et impudenter Portus iactauerit sua merita operamque, docuit *Lud. Küster* in censura de Suida Aemilii Porti, (repetita notisque aucta in *Fabricii* B. Gr. VI. p. 390 sqq. in cap. XL. de Suida,) ad editionem suam huc vsque praestantissimam et splendidam, gr. et lat. in qua textum graecum cum Msstis codd. collatum a pluribus mendis purgauit notisque perpetuis illustrauit, versionem lat. Aem. Porti innumeris in locis correxit, indicesque auctorum et rerum adiecit, Cantabrig. 1705. III. voll. fol. Attamen futuro editori largam messem ab eo fuisse relictam, a multis viris doctis adfatim est demonstratum, et ipsius Suidae loca permulta sunt correcta aut explicita illustrataque, ex. gr. a *Lamberto Bos* in Animaduersion. ad scriptores quosdam graec. Franequerae, 1715. 8. p. 139 sqq. Inprimis *Jac. Gronouius* in tribus scriptis Küsteri Suidam acerrime perstrinxit: cui quidem Kuster. respondit in *Diatribe Anti-Gronouiana*, ed. II. emendatior et auctior, Amsterd. 1712. mai. 8. Atque Küsterum tacite vsurpasse exemplar edit. Porti, cui Reinesius multas notas manu adscripserat, in quibus et versio Porti et graecus Suidae textus pluribus locis emendantur, aut fontes, vnde hausit

hausit Suidas, aperiuntur, aut monstrantur transpositiones etc., quod exemplar seruatur in bibliotheca episcopali Cizensi, ostendit cl. *Müllerus*, Rector scholae Cizensis, in progr. de Suida, obseruatt. Thomae Reinesii ornato, Lips. 1796. 8. Idem ibidem potissimum docuit, obseruationes haud paucas, quas *Godofr. Olearius* suo exemplo adscripserat, et quae deinde comparuerunt in libro inscripto: *Jo. Aug. Ernesti* Obseruatt. philologico-criticae in Aristophanis Nubes et Flavii Josephi antiqq. iud.: accesserunt *Godofr. Olearii notae ad Suidam*, Lips. 1795. mai. 8. non Olearium, sed Reinesium habuisse parentem. Permultos VV. DD. in explicando, emendando aut illustrando Suidae Lexico fuisse versatos, a Fabricio et a me ad illum et alibi vberius est adnotatum. Hoc loco inprimis notandae sunt *Jo. Toupii emendationes in Suidam*, in quibus plurima loca vett. Graec. — tum explicantur, tum emendantur, Londini 1760—1766. III. tom. 8. — Eiusdem epistola critica etc. ibid. 1767. 8. — Eiusd. curae nouissimae s. appendix notarum et emendatt. in Suidam etc. ib. 1775. 8. — Quae omnia recusa sunt in opere huius sententiae: *Jo. Toupii opuscula critica*, Lips. 1780. et 1781. II. tom. 8. Postea eadem cum insigni accessione Toupianarum nouarum in Suidam animaduersionum atque emendationum in Hesychium aliosque, et adpendice *Tyrwhitti* aliusque V. D. *(Porson)* notarum in Toupii emendatt. in Suidam, mortuo auctore, iterum cura et cum praefatione *Thom. Burgess* prodierunt cum epigraphe: *Emendationes in Suidam et Hesychium et alios lexicographos graecos. Scripsit Jo. Toup.* Oxon. 1790. 8. IV. voll. — D. *Schleusneri* auctarium obseruatt. in *Suidam* et Hesychium et alios Lexicographos graecos, ratione maxime habita glossarum sacrarum, partic. I. et II. Viteberg. 1809. et sq. 4. Hae

duae partes continent obseruatt. in Suidam ab initio vsque ad voc. ἀμύειν pro ἀνύειν. Conf. *Beckii* Acta Seminarii — Lipſ. vol. I. p. 201 ſqq.

126. *Constantinus Manasses* ſcripſit circa a. C. 1150. verſibus politicis *Chronicon* ab orbe condito ad a. C. 1081. quod latine primus vertit vulgauitque *Jo. Leunclauius*, Baſil. 1573. 8. — graece cum Leunclauii verſione notisque eiusdem et ſuis edidit *Jo. Meurſius*, Lugd. B. 1616. 4. Hinc inter hiſtoriae Byzant. ſcriptores gr. et lat. lucem vidit Pariſ. 1655. fol. et Venet. 1729. fol. cum Meurſii et Leunclauii notis, variis lectt. e cod. Allatii, et quas *Car. Annibal Fabrottus* collegit ex II. codd. et cum gloſſario eiusd. Fabrotti.

127. *Joannes Cinnamus*, natus poſt a. C. 1143. vixit adhuc a. C. 1183. Grammaticus βασιλικός, h. e. notarius in aula CPolitana, et interfuit Manuelis Comneni, imperat. expeditionibus, easque haud ineleganter, Xenophontem et Procopium imitatus, enarrauit. — *Cinnami* de rebus geſtis imperatorum CPolit. Joannis et Manuelis, Comnenorum, libri IV. *Cornelius Tollius* primus edidit, vertit, caſtigauit. Traiecti ad Rh. 1652. 4. — Poſtea *Car. du Fresne* Tollii editionem recenſuit, eiusque verſionem emendauit, omiſſis eiusd. notis, opus in VI. libros digeſſit, libros capitibus diſtinxit, nouas ipſe hiſtoricas et philologicas adiunxit notas, et cum notis ſuis ad Nicephor. Bryennium et Alexiadem etc. gr. et lat. edidit Pariſ. 1670. fol. rec. in ed. Veneta corp. Byzant. 1729. fol.

128. *Joannes Tzetzes*, Grammaticus, CPoli probabiliter ortus, clarus non multo ſerius, quam a. 1150. vitam tamen vltra a. 1180. vel 1185. veriſimiliter produxit: v. *Saxii* Onomaſt. II. p. 242.

242. de *Joanne Tzetze* eiusque fratre *Isaaco Tzetze*. Homo fuit sui temporis doctissimus, a patre mature traditus praeceptoribus, a quibus non modo artium orbem, sed etiam hebraeam syramque linguam didicit. Excultus liberalibus disciplinis, adsiduaque lectione veterum auctorum cuiuscumque generis subactus, eruditionem haud vulgarem sibi comparauit, multaque scripsit, quae vel hodie multum prosunt ad intelligentiam mythologiae atque historiae antiquae: idem tamen fuit homo et versificator ineptus et vanus nimium ac saepe ridiculus sui ostentator, et acerbus aliorum contemtor atque reprehensor. — Edita sunt: 1) *Chiliades*, siue *variae historiae*; 2) *carmen iambicum de filiorum educatione*; 3) *scholia in Hesiodum*; 4) *scholia in Lycophronem*, quae sub fratris, *Isaaci*, nomine vulgari solent; vide supra ad §§. de Hesiodo et Lycophrone. Hic add. Ἰσαακίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου σχόλια εἰς Λυκόφρονα. Lectionibus edit. Sebastianae variis in Lycophronis Alexandram praemissis et recensitis, ad suppl. et absoluendam edit. Reichardianam e tribus codd. Mss. Viteberg. vnoque Cizensi nunc primum collatis emendauit, notis cum *Ge. Frid. Tryllitzschii*, tum suis illustrauit, scholiis minoribus nondum editis auxit, commentarios *Meursii* et *Potteri* addidit et indicibus instruxit vberr. M. *Chr. Gottfr. Müller*, voll. tria, Lips. 1811. mai. 8. de qua praestanti ed. v. *Beck*. Acta Seminarii etc. vol. I. p. 426 sqq. 5) Breue carmen, quod sub titulo: *Allegoriae mythologicae, physicae et morales* edidit *Fr. Morellus*, Paris. 1616. 8. Plura autem sunt inedita, saltem non integra; ad posteriora pertinent *Metaphrasis Homerica*, cuius fragmm. produxerunt *Henr. Dodwell.* in dissertatt. de veteribus Graecorum et Romanor. cyclis p. 802. et *Burgess* in Προπαρασκευῆς Ὁμηρικῆς parte II. p. 70 sqq. — *Allegoriae Homericae*;

cae, versibus politicis; sunt vero, vt ait Tychsen, explicationes mythorum homericorum, secundum rhapsodiarum seriem, quibus singuli mythi ad physicas maxime et morales rationes plerumque ineptissime detorquentur. Idem Tychsen loco paullo post citato nondum comperit, an ex hoc opere desumta sint, (versus LI. et forsan prooemium,) *Jo. Tzetzae Allegoriae mythologicae, physicae, morales: graecum poëma* etc. primum prodiit ex biblioth. *Jani Rutgersii*, et a *Fed. Morello* lat. iambicis senar. expressum, c. notis, Lutet. ap. F. Morell. 1616. 8. Illae tamen diuersae sunt ab *Iliacis*, siue carmine de rebus Troianis, versibus hexametris, omnem belli Troiani fabulam compendio complexo, et constante tribus partibus: in parte I. decantata sunt *Antehomerica*, siue caussae et origines belli Troiani, a natiuitate inde Paridis vsque ad an. X. belli, vbi incipit Homerus; in parte II. *Homerica*, argumenta XXIV. rhapsodiarum Homeri; in parte III. τὰ μεϑ' Ὁμήρου, res ad Troiam gestae, a morte inde Hectoris ad vrbis vsque excidium et reditum Graecorum! Editae sunt huius partes e codicis Augustani apographo, Tryllitschii manu descripto, a *Gottlob Bened. Schirachio* sub titulo *Jo. Tzetzae carmina Iliaca* etc. Halae 1770. 8. Sed hanc editionem lacunosam esse et mancam vtraque parte, docuit *Tychsen* in *Biblioth. der alten Litteratur und Kunst*, part. IV. Gotting. 1788. 8. inter inedita p. 3 sqq. vbi de *Jo. Tzetzae* Iliacis indicauit et de reliquis eius scriptis plura curate adnotauit, atque *Jo. Tzetzae* carminum Iliacorum initium ex cod. Vindobon. primus publicauit, breuesque notas criticas subiecit. — Inprimis laudanda est opera *Frid. Jacobs*, qui *Jo. Tzetzae Antehomerica, Homerica et Posthomerica e codd. edidit et commentario* (amplo eruditoque) *instruxit* (et doctam de Tzetza etc. com-

mentat. praemisit), Lips. 1793. mai. 8. *) — *Variarum historiarum liber*, versibus politicis gr. conscriptus et latine versus a *Paulo Lacrisio*, cum Lycophrone, Basil. 1546. fol. — repet. in Corpore poetar. graecorum, Genev. 1614. tom. II. p. 274. — *Exegesin in Homeri Iliada* vna cum Draconis Stratonicensis de metris poëtarum libello primus edidit *God. Hermannus* Lips. 1812. mai. 8. praemissa praefatione, vbi nonnulla de Jo. Tzetza, additisque indicibus vberrimis.

129. *Isaacus* (Comnenus) *Porphyrogeneta*, Alexii I. Comneni imperatoris, (de quo vide supra, §. 118.) filius, circ. a. 1150. Scripsit prosa graeca *characteres Graecorum et Troianorum, qui ad Troiam fuere*, edit. gr. cum notis quibusdam atque emendatt. a *Rutgersio*, in huius Variis lectt. lib. V. cap. XX. p. 509. Lugd. Batav. 1618. 4. item libellum *de praetermissis ab Homero*, cum superiore libello edit. gr. et lat. in *Leon. Allatii* Excerptis graecorum sophistar. et rhetorum, Romae 1644. 8. p. 259 sqq.

130. *Gregorius* siue *Georgius Corinthius*, Corinthi episcopus vel metropolita, (vnde plerumque *Corinthius* est adpellatus,) *Pardus*; videtur circ. a. C. 1150. vixisse. Ex eius scriptis, quae plura sunt et in bibliothecis inter Msta latent, commendanda sunt: 1) opusc. omnino vtile et ex scholiastis vett. aliisque Grammaticis congestum *de dialectis*, primum gr. sub ipsa typographiae initia cum Demetrii Chalcondylae et Manuelis Erotematibus edit., sine nota loci (Mediolan.) et anni, fol. dein gr. ab Aldo Manutio in *Hortis Ado-*

*) Conf. tamen ex *F. J. G. la Porte-du-Theil* censura Antehomericorum etc. a Jacobsio editorum in *Millin* Magasin encycl. a. VI. nr. 21. p. 27 sqq. excerpta in *Christ. Dan. Beckii* commentariis societat. philologicae Lipsiens. vol. II. part. II. Lips. 1802. 8. p. 286 sq.

Adonidis, 1496. fol. et saepius cum aliis auctoribus, aut post Lexica, aut inter Grammaticos. Laudem vero merentur emendatiores notisque doctis instructae edd. gr. *Gisberti Koenii*, acc. Grammatici Leidensis et Meermanniani de dialectis opuscula, Lugd. Bat. 1766. 8. atque inprimis *God. Henr. Schaeferi* *), qui *Greg. Corinthii* aliorumque Grammaticorum libellos de dialectis L. Gr. quibus additur nunc primum editus *Manuelis Moschopuli* libellus *de vocum passionibus*, recensuit cumque Gisb. Koenii, F. Jac. Bastii, Jo. Francisci Boissonadi suisque notis edidit, Lips. 1811. mai. 8. Acced. *Frid. Jac. Bastii* commentatio palaeographica cum tabb. aeneis VII. et Schaefer in noua sua edit. Aristoph. Pluti, Lips. 1811. 8. dedit Additamenta ad Gregor. Corinth. — 2) *Commentar. in Hermogenis librum*, quem *J. Jac. Reiske* in fine vol. VIII. Orator. Graecor. p. 883 sqq. e cod. Bauar. publici iuris fecit, atque in praefat. p. 877 sqq. de hoc libello et Gregorio disseruit.

131. *Alexius Aristenus*, Ictus graecus, nomophylax et oeconomus Basilicae CPolitanae, *scholiorum in synopsin canonum* auctor, a. C. 1160. Scholia ista edita sunt gr. ac lat. a *Guil. Beueregio* in Pandectis canonum, Oxon. 1672. fol. tom. II. *Synopsis* tamen ipsa, Aristeno antiquior, sub illius nomine prodiit in *Guil. Voëlli* et *Christ. Justelli* Biblioth. canonica, tom. II. Paris. 1661. fol. p. 673 sqq.

132. *Theodorus Balsamon*, CPolitanus, Diaconus, Nomophylax et Chartophylax, designatus episcopus Antiochenus, iuris ecclesiastici vir consultissimus et canonum synodicorum interpres. Scripsit 1) iussu imper. Manuelis Comneni et patriar-

*) Conf. *Beckii* Acta Seminarii — Lips. vol. I. p. 440 sqq.

triarchae Manuelis *scholia in canones conciliorum patrumque et Photii Nomocanonem*, quae ante a. C. 1177. incepit et post a. 1192. absoluit. (v. supra §. 94.) — 2) *Constitutionum imperatoriarum de rebus ecclesiasticis libr.* III. quos sub *Paratitlorum* nomine edidit latine *Jo. Leunclauius*, Francof. 1593. 8. sed graece cum Leunclauii versione et duobus notatorum libris, *Caroli*que *Annibalis Fabroti*, (qui versionem cum graecis Mss. contulit,) notis prodierunt in *G. Voëlli* et *H. Justelli* Bibl. iuris canonica, tom. II. p. 1223. Paris. 1661. fol. — 3) *Responsa* varia, et *imperatoria edicta*, caussas ecclesiasticas spectantia, et 4) *Responsa ad quaestiones* LXIV. *canonicas*, gr. ac lat. in Jure orientali, cum versione *Enimundi Bonefidii*, ap. Henr. Stephan. Paris. 1573. 8. libr. II. et III. gr. p. 237 sqq. et lat. p. 263 sqq. et in Jure graeco-romano *Marquardi Freheri*, gr. ac lat. Francof. 1596. fol. libro II. et libro V. p. 362 sqq. — 5) *Meditationes siue Responsa*, in *Marq. Freheri* Jure citato, tom. VII. p. 242. vbi quinque tantum responsa; in cod. tamen caesareo Vindobon. XV. 4. octo sunt. — 6) *Epistolas* II. gr. et lat. in *Cotelerii* ecclesi. graec. monument. tom. II. p. 492 sqq. et tom. III. p. 473. Paris. 1686. 4. — 7) *Dionysii* archiep. Alexandrini epistola de hora ieiunii paschae, cum commentario *Balsamonis*; in Bibl. patr. Paris. 1575. vol. I. ibid. 1589. vol. III. gr. ac lat. ibid. vol. I. p. 273. fol. — De aliis *Theodoris*, centum amplius, qui graece scripserunt, v. *Fabr.* B. Gr. vol. X. p. 346 sqq. cap. XXX. vbi p. 373 sqq. de *Theodoro Balsamone*, et p. 397. (coll. vol. XII. p. 366. ed. vet.) de *Theodoro, Hermopolite*, Icto gr. et antecessore CPolitano, agitur.

133. *Joannes Phocas*, Cretensis, primum stipendia meruit sub Emmanuele Comneno, imperatore,

peratore, dein monachorum vota suscepit; atque a. 1185. iter fecit ad coenobia visitanda: cuius itineris fructum reliquit litterarium, VV. doctis iucundum. Atque exstat gr. ac lat. in *L. Allatii* Symmictis, Colon. Agripp. 1653. 8. p. 1. *Joannis Phocae compendiaria descriptio castrorum et vrbium, ab vrbe Antiochia vsque Hierosolymam, nec non Syriae ac Phoeniciae et in Palaestina locorum sacrorum.*

434. *Eustathius*, CPolitanus, primum monachus, deinceps Magister supplicum libellorum, Magister rhetorum, Diaconus et denique Archiep. Thessalonicensis: homo eloquens, eruditus atque egregius Homeri et Dionysii Periegetae interpres. De eius commentariis in Homerum v. supra in cap. I. sect. 3. §. 2. et in Dionys. Periieget. in cap. II. sect. 2. §. 2. — Nostro perperam a quibusdam tributi sunt *de Ismeniae et Ismenes amoribus libri* XI. inepti frigidique, drama prosa graeca scriptum. Illi libri editi a *Gilberto Gaulmino*, Lutet. Paris. 1617. 8. cui editioni anno proximo 1618. accesserunt eiusd. Gaulmini praefatio ac notae: quae editio typis repetita est, sed correctior, curante *Lud. Henr. Teuchero*, Lips. 1797. 8. Gaulmini ed. sed a mendis purgata, basis quoque fuit editionis graecae Viennae 1791. ap. Trattner. cura et sumtu *Polyzoi*, Lampanitz. — Istud drama saepius in latinam aliasque linguas est translatum: in germanicam linguam id conuertit quoque *Ernestina Christina Reiske* in libro, *Hellas* inscripto, tom. I. p. 101 sqq. Mitav. 1778. 8. Verus autem auctor fuit homo Aegyptius, incertae aetatis, et magnus chartophylax, qui in Msstis etiam dicitur *Eumathius.*

Diuersus est *Eustathius*, antecessor CPolitanus, qui scripsit περὶ τῶν χρονικῶν διαστημάτων, *de temporum interuallis*, seu, vt vulgo inscribitur, *de diuersis temporalibus praescriptionibus.* Edi-

Editus est libellus a *Simone Schardio,* gr. et lat. vna cum Legibus nauticis et rusticis, Basil. 1561. 8. — in *Leunclauii* Iure graeco-romano, gr. et lat. cum notis, Francof. 1596. fol. — in *Chr. Woldenbergii* de numeris vtriusque iuris libro, Francof. 1670. 4. — Rostoch. 1671. 4. — plenius in *Jac. Cuiacii* Opp. tom. I. ed. Fabroti. — *Eustathii* de interuallis et praescriptionibus etc. libellus, gr. et lat. cum scholiis et notis emendatius edidit *L. H. Teucherus*, Lips. 1791. 8.

135. *Ibnu el Baithar*, vulgo *Ebnbeithar*, aut *Embitar*, aut *Ebenbitar*, Malagensis Hispanus, medicus et botanicus Arabs; vita decessit a. 1197. Eius *tractatus de limoniis malis*, (pars maioris operis,) per *Andream Bellunensem latinitate donatus*, *curante Franc. Butirono*, primum prodiit Venet. 1583. — dein ab *Andr. Alpago latinitate donatus*, Paris. 1602. 4. — cum vtraque versione et noua *Pauli Valcarenghi* sec. quendam codicem, Cremonae 1758. 4.

136. *Joel.* Eius *Chronographia historica* ab a. m. vsque ad a. C. 1204. quo CPolis a Latinis occupata est, prodiit graece cum latina *Leon. Allatii* interpretatione, vna cum *Georgio Acropolita.* — *Acropolita* autem, rhetoricis, logicis et mathematicis disciplinis in iuuentute bene eruditus et postea ob suauitatem orationis Plato atque propter dialectices et physices scientiam Aristoteles suae aetatis dictus, nat. est a. 1220. denatus 1282. Ab imper. Duca huiusque filio Theodoro variis auctus erat honoribus, legationibus cum laude functus et ad magni Logothetae dignitatem euectus. Sub eius nomine exstat *Chronicon CPolitanum*, siue historia CPolis a Latinis captae vsque ad Balduinum nepotem, circ. LX. ann. Primum ex cod. vitioso Epitome illius, gr. et lat. cum notis edita est ex bibl. *Theodori Dousae*, Lugd. 1614. 8. rec. est textus cum Ni-

cephoro

cephoro Gregora, Genev. 1615. fol. Integra vero hiſtoria vna cum epitome ex alio cod, correctius eſt edita, cum *Joelis* Chronographia compendiaria et *Jo. Canani* Narratione de bello CPol. *Leone Allatio* interprete, cum eiusd. notis et *Theod. Douſae* obſeruatt. Pariſ. 1651. fol.

137. *Nicetas Acominatus Choniates*, ſiue Coloſſenſis; Coloſſae enim, Phrygiae vrbs, temporibus ſequioribus Chonae dictae ſunt. In aula CPolitana poſtquam variis, iisque ampliſſimis muneribus functus erat, CPoli a. C. 1204. a Latinis capta, Nicaeam cum vxore liberisque profugus, a. 1216. vita exceſſit. Compoſuit *Hiſtoriam imperii graeci* LXXXV. annorum, ab Joanne Comneno vsque ad Henricum Balduinum, XXI. libris deſcriptam, quae primum gr. et lat. cum indice et variis lectionibus ex tribus codd. excerptis edita eſt ab *Hier. Wolſio*, (qui vero libros XVIIImum, XIX. et viceſimum in vnum contraxit,) Baſil. ap. Jo. Oporin. 1557. fol. — rec. ita tamen, vt accederent Breuiaria, ſingulis libris praefixa; perpetuae ad marginem notae morales et politicae; gnomologia et chronologia et indices, curante *Simone Goulartio*, Genev. 1593. 4. — atque haec editio repetita eſt, gloſſario graeco-barbaro, tum paucis lectionibus variis et indice locuplete auctior, cura *Car. Annibalis Fabroti*, Pariſ. 1647. fol. et in Corpore SS. rerum Byzantinar. Venet. 1729. fol. — Fragmentum ex cod. bibl. Bodlei. digno, qui a nouo hiſtoriae editore conferatur, deſcriptum *de ſtatuis aeneis poſt ca[illegible] a Latinis CPolin igni traditis* exſtat gr. [illegible]t. in *Anſ. Banduri* Imp. orient. tom. I. part. 3. p. 197. — Praeterea, (vt mittam alia, quae adhuc Msst. in bibliothecis latent,) ſcripſit *Theſaurum orthodoxae fidei*, libris XXVII. cuius operis quinque tantum libri primores latine exſtant interprete *Petro Morello*, Pariſ. 1561. 8.

et

et saepius; atque cum eiusdem Nicetae fragmento ex libro XX. de ordine, qui seruatur, cum quis a Saracenismo ad Christianismum transit, latine, in Bibl. PP. max. Lugd. tom. XXV. p. 54. — idem fragmentum, gr. ac lat. in Saracenicis *Frid. Sylburgii*, Heidelbergae 1595. 8. p. 74. et in Bibl. PP. Paris. 1654. tom. XII. p. 572. — Summas singulorum librorum Thesauri orthod. fidei ex cod. Florent. publicauit *Bandini* in Monumentis graec. eccles. veteris, Florent. 1762. 8. tom. III. nr. 3.

Michael Choniates, frater natu maior Nicetae, metropolita Atheniensis, scripsit Monodiam s. lamentationem super eius obitu, s. *orationem in funere fratris Nicetae Choniatae*, graece in aliquot codd. Mss. *) restantem. Latine edita est in Bibl. PP. maxima Lugd. tom. XXV. p. 180. et alibi: — item *Homiliam in ramos palmarum*, gr. et latine in *Combefisii* Bibl. concionatoria, tom. III.

138. *Nicephorus Blemmyda* vel *Blemmydes*, Theologus et Dialecticus; a. 1255. designatus patriarcha CPolitanus, quod tamen munus non adiit, sed presbyteri dignitate et monastico habitu contentus vixit. Supersunt typis vulgatae *Orationes II. de processione Spiritus S.* (a partibus Latinorum in iis stetit,) quae prodierunt gr. et lat. ad calcem tom. XIII. Annal. ab *Raynaldo* cum versione *L. Allatii*, Rom. 1646. fol. et in *Allatii* Graecia orthodoxa, tom. I. p. 1 sqq. Rom. 1642. 4. — *Epistola encyclica*, gr. et lat. ap. *Allatium* de consensu vtriusque ecclesiae, libr. II. cap. 14. §. 4. p. 717. — *Jo. Wegelin* edidit *Blemmydae* *epito-*

*) Ex. gr. Florent. in B. Laurent. cod. XII. nr. 3. plut. 59. de quo insigni cod. v. *Ang. Mar. Bandin.* in Catal. codd. gr. Laur. II. col. 501. et in Epistola de Michaële Acominato eiusque scriptis, Florent. 1767. 8.

in praef. nominat gloriosum et indoctum Philae editorem;) ibid. euulgarat *Philae de Nautilo* iambos: quos, interdum e cod. aliter exhibitos aut felicius emendatos, Anglus quidam, editione Corn. de Pauw ignorata, gr. edidit et Doruillius versionem Corn. de Pauw recudi fecit in Obseruatt. miscellaneis in auctores vett. et recentt. vol. II. tom. III. Amstel. 1733. 8. p. 385 sqq. et p. 425 sqq. Doruillius addidit Ἐξέτασιν in iambicum Philae de Nautilo, et in vol. VI. tom. I. p. 157 sqq. ac tom. II. p. 452 sqq. sub nomine Philetae scripsit Obseruatt. in iambos Philes de proprietate animalium. In illis quoniam Doruill. passim liberius iudicarat de Pauone; inter vtrumque grauis et acerba lis orta est. — Hoc excepto longo carmine, pleniorem editionem curauit *Gottlieb Wernsdorf*, Professor Gedanensis, et cum ea, quae Allatius atque Fabric. in B. Gr. vet. edit. iam in lucem protulerant, at emendatiora, tum inprimis alia eaque maximam partem primus edidit ex codd. Augustanis et Oxoniensibus, emendauit, latine vertit, doctisque illustrauit adnotatt.: idem primo loco posuit *Ignoti poetae antiquioris carmen in S. Theodorum*, ex Augustano cod. nunc primum editum, Lips. 1768. 8. Idem in praefat. agit de Philae vita, aetate et scriptis; §. X. recenset quaedam Philae poëmata, quae neglecta adhuc in bibliothecis iacent, nondum vulgata, atque §. XI. contra *Fabricium*, qui tom. VII. p. 712. ed. vet. duo carmina, n. 1) *iambos epitaphios in Irenen Augustam*, et 2) carmen *in Alexium ac Joannem*, filios *Isaaci Porphyrogennetae*, ediderat et *Manueli Philae* adscripserat, vberius docet, ea non habuisse parentem Manuelem Philam, sed verisimiliter *Michaëlem Philam* istorum carminum verum esse auctorem. *Christi. Frid. Matthaei* tamen, qui in Lips. *A. L. Anz.* 1801. nr. 33. p. 305 sqq. dedit notitiam trium Msst. et poëmatum Philae,

Philae, (quae in compendium redacta est in Commentariis societatis philolog. Lips. curante *Christi. Dan. Beckio*, vol. I. partic. I. p. 181 sqq.) quaedam contra Wernsdorf. notauit, et inter alia monuit, poëma *in elephantem*, a Wernsdorf. p. 254 sqq., Fabricii auctoritatem sequuto, sub nomine Man. Philae diuulgatum, non ab ipso Phile esse scriptum; contra colligit ex inscriptione, in cod. Mosquensi praefixa: Ἔκφρασις ἐλέφαντος ἐν Φιλῇ στίχοις, istud ab alio anonymo iis versibus, quibus Philes vtebatur, esse compositum, et videri vel adpendicem, vel imitationem maioris operis Philes περὶ ζώων ἰδιότητος.

141. *Georgius Pachymeres*, patre CPolitano exsule Niceae natus circ. a. 1242. Latinis CPolin tenentibus; at Mich. Comneno Palaeologo illam recuperante, rediit CPolin, et, quia animum omni genere doctrinae imbuit, insignibus muneribus in aula CPolitana, praecipue in ecclesia functus est, et placita graecae ecclesiae contra romanam propugnauit. Non multum vltra a. 1310. denatus videtur: historiam quidem vsque ad a. 1308. perduxit. Varii generis sunt eius scripta, (quippe quum esset philosophus, theologus et historicus.) Confecit enim 1) *paraphrasin in totam Aristotelis philosophiam*, quae in bibliothecis quibusdam integra adhuc graece adseruatur; sed ex ea quaedam tantummodo in lucem prolata sunt: α) *Epitome Logices Aristotelis*, latine, interprete *Jo. Baptista Rasario*, Paris. ap. Vascosan. 1547. 8. et graece ibid. 1548. 8. graece autem ac lat. *Ed. Bernardo* curante, Oxon. 1666. 8. In hac epitome sub initium statim leguntur, quae *de sex definitionibus et diuisione philosophiae* graece vna cum *Archytae* libello de decem praedicamentis et aliis quibusdam ediderat *Joach. Camerarius*, Lips. 1564. 8. antea vero pars *de sex philosophiae definitionibus et de*

quinque vocibus ac decem praedicamentis, gr. cum lat. versione *Iac. Foscareni*, vna cum *Pselli* introductione in sex philosophiae modos, Venet. 1532. 8. prelo exiit. β) *De lineis insecabilibus* libell. saepe vtraque lingua in Aristotelis Opp. editus est, et separatim gr. ac lat. a *Iac. Schegkio*, Paris. 1629. 8. γ) Denique ipsa *Epitome philosophiae*, latine ex interpretatione *Philippi Bechii*, Basil. 1560. fol. cum Synesii orationibus. 2) Idem concinnauit *Paraphrasin operum Dionysii Areopagitae*, quae cum illo Dionysio editur: atque 3) librum *de processione Spiritus S.* gr. et lat. in *Leon. Allatii* Graecia orthodoxa, tom. I. p. 390 sqq. tum 4) *Augustalis in templo Sophiae CPolitano descriptionem*, gr. in *J. Boiuinii* notis ad Nicephori Gregorae hist. Byzantin. Paris. 1702. tom. II. p. 764. denique 5) *Historiae Byzantinae libros XIII.* ab a. Chr. 1258. vsque ad a. 1308. in duas partes diuisos. Primum fragmenta dederant gr. *Dionysius Petauius* ad calcem Breuiarii historici Nicephori, patriarchae, Paris. 1616. 8. plura autem *L. Allatius* gr. in suis scriptis, praesertim in notis ad Acropolitam, Lutet. 1651. Totum opus bipartitum in lucem protulit *Petrus Possinus*, latine vertit: priori volumini, Romae 1666. fol. acc. adpendix: *Specimen sapientiae Indorum veterum* *), siue dialogus inter Abessalomum, Indorum regem, et gymnosophistam quemdam, e graeco latine a Possino versus; posteriori vol. acc. Obseruationum libri III. ibid. 1669. fol. rec. Venet. in Corpore Byzant. scriptorum, vol. XIII. et XIV.

142. *Nicolaus Myrepsus*, medicus Alexandrinus, homo superstitiosus, circ. a. 1280. Eius librum *de compositione medicamentorum* secundum loca

---

*) Eumdem librum de sapientia Indorum, sed passim a Possiniano differentem, graece cum noua sua versione latina vulgauit *Sebast. Godofr. Starckius*, Berol. 1697. 8.

ca primum ex latina tantum ſua interpretatione, (graece enim nondum exſtat,) edidit *Nicol. Rheginus* cum adnotatt. *Jo. Agricolae Ammonii*, Ingolſtad. 1541. 4. — rec. Venet. 1543. et 1560. Enimuero in hac interpretatione opus non eſſe *Nicolai*, ſed alterius cuiusdam, qui nonnulla ex Nicolao et diuerſis aliis auctoribus in vnum congeſſiſſet librum, viſum eſt *Leonardo Fuchſio*, qui ex ſua lat. interpretatione edidit *Nic. Myrepſi* medicamentorum opus, in ſectiones XLVIII. digeſtum, cum ſuis adnotatt. Baſil. ap. Jo. Oporin. 1549. fol. rec. Lugd. 1550. 8. — Francof. 1626. 8. — inter medicae artis principes Henr. Stephani, 1567. fol. et ſub titulo: Theatrum medico-practicum, cum praefat. *Jo. Hartmanni Beyeri*, Noriberg. 1658. 8. — Hallerus hunc Nicolaum diſtinxit ab alio *Nicolao Alexandrino*, Myrepſiani operis epitomatore.

143. *Theodorus Meliteniota*, magnus Sacellarius magnae eccleſiae CPolitanae et aſtronomus: circ. a. 1300. ſcripſit *tribiblon aſtronomicam ſyntaxin*, adhuc ineditam, cuius prooemium tantummodo et caput primum graece edidit ac lat. vertit *Iſmael Bullialdus* ad calcem Ptolemaei de iudicandi facultate etc. Pariſ. 1663. 4. rec. in *Fabricii* B. Gr. vol. X. p. 401 ſqq.

144. *Thomas Magiſter*, ſiue *Theodulus*, graecus grammaticus et rhetor: vixit circ. a. Chr. 1310. et diutius adhuc. Imperante Andronico Palaeologo ſeniore fuit CPoli Magiſter officiorum et Chartophylax. Illo autem depoſito, Thomas quoque in coenobium feceſſiſſe, et *Theoduli* nomen adſumſiſſe videtur. Eius *laudationem* Gregorii Theologi, Nazianzeni, *orationes* IV. *gratulatorias* et *epiſtolas* VIII. iunctim edidit et lat. vertit *Laurentius Normannus*, Vpſal. 1693. 4. — Vitae Pindari, Euripidis atque Ariſtophanis, quas ille conſcripſit, quibusdam iſtorum editionibus

 ad-

adhaerent. — Maiori tamen iure commendantur litterarum graecar. cupienti, quamquam non omni numero absolutae *), eiusdem *Eclogae vocum atticarum*, s. dictionum atticarum per alphabetum collectio. Princeps ed. prodiit Romae ap. Zach. Calliergum 1517. 8. — dein cum Dictionario graeco-lat. Venet. in aed. Ald. 1524. fol. — postea gr. cum *Phrynichi* collectione atticorum verborum ac nominum et aliis, Paris. ap. Mich. Vascosanum, 1532. 8. — *Nicol. Blancardus* in sua edit. Franeck. 1690. et repet. cui accesserunt *Lamb. Bos* animaduersiones non contemnendae, 1698. 8. multa non tam mutauit, quam potius perturbauit cum in ordine vocc. quem ad litterarum seriem propius adcommodauit; tum inprimis in lectionibus et totis periodis, et nonnulla per incuriam penitus omisit. Haec et alia, quae emendanda restant, bene ostendit et plura in hanc rem disputauit, ac specimen nouae edit., quam molitus erat, sed ad exitum perducere propter alios labores non potuit, dedit *J. Christph. Wolfius* sub nomine *Lexiphili* in Miscell. obseruatt. belgicis, a. 1735. vol. V. tom. III. p. 28. — Pluribus denique annis post plenissima, et multorum virorum doctt. obseruationibus ornata, serie tamen vocabulorum Blancardiana haud bene seruata, prodiit cura *Jo. Steph. Bernardi*, M. D. qui et suas notas adiecit, cum prooemio *Franc. Oudendorpii*, qui, aegrotante Bernardo, curam huius edit. absoluendae suscepit, multa egregie praestitit suasque inseruit adnotationes, Lugd. B. 1757. mai. 8.

145. *Nicephorus, Callisti filius, Xanthopulus*, floruit circ. a. 1320. aut iam post a. 1310. et

*) Praeter alios *Godofr. Hermann* in progr. de praeceptis quibusdam Atticistarum, Lips. 1810. 4. quaedam Th. Magistri vel probat vel refutat. Atque Th. Magister haud raro vocc. ex attica ciuitate iniuste proscripsit. — Add. *Kalckenurii adnott. in Thom. M. post D. Ruhnkenii — epist. ad J. A. Ernest.* Lips. 1812. 8.

et ex vita exiit post a. 1341. Praecipuum eius opus est *Historia ecclesiastica*, libr. XVIII. Laudatur quidem ob stili elegantiam; imitatus enim est potissimum Thucydidem, quare etiam *Thucydides ecclesiasticus* a nonnullis dictus est; idem tamen ob fabulas multas immixtas scriptor parum tutae fidei habetur. Id opus primum adspexit lucem ex *Jo. Langi* versione lat. Basil. 1551. fol. et saepius: postea, libris illis XVIII. in duos tomos distinctis, graece, cum Langi versione, a *Frontone Ducaeo* — cum graecis collata et recognita; tom. I. II. Lutet. Par. 1630. fol. — Alia *Nicephori* huius scripta sunt et edita: *Catalogus brevis hymnographorum ecclesiae graecae*, Basil. 1536. et a *Jo. Alb. Fabricio* cum Gaulmini vita Mosis, Hamburgi 1714. 8. p. 554. — Εὐχὴ ἐξομολογήσεως, prosa oratione, et varia iambica carmina, cum *Theodori Prodromi* epigrammatt. Basil. 1536. 8. atque in *Labbei* Protreptico hist. Byzant. p. 34 sq. — Breue carmen, *Catalogum SS. patrum ecclesiae*, gr. recudi fecit *Fabric.* in B. Gr. VII. p. 441. — *Sermo in laudem Mariae Magdalenae*, editus a *Bandinio* in Catal. codd. graecor. I. p. 446 sqq. et in Monumentis gr. ecclesiae vet. Florent. 1762. 8. vol. III. nr. 5.

146. *Manuel Bryennius*, harmonicorum scriptor musicus, circ. a. C. 1320. Scripsit tres libros Ἁρμονικῶν, editos graece cum lat. versione *Jo. Wallisii*, in tomo III. Wallisii opp. mathemat. Oxon. 1699. fol. Conf. *Jo. Nic. Forkel Allgemeine Litteratur der Musik*, Lips. 1792. mai. 8. p. 56 sq.

147. *Maximus Planudes*, monachus CPolitanus, grammaticus, theologus et rhetor, inter eruditissimos suae aetatis numeratus, sed non tam ob ingenii iudiciique praestantiam, quam propter bonarum litterarum studium et eruditionem, pro illis temporibus haud contemnendam; et a. 1327. ab Andronico II. Aug. est ad Venetos missus. Quamdiu

diu posthaec inter vivos adhuc fuerit, non omnino certum est. Ex multis, quae scripsit, prelo huc usque exierunt: 1) plura, quae ex lingua lat. in graecam transtulit, n. *fabulae Aesopicae,* cum vita Aesopi. (v. supra, cap. I. sect. III. §. 12.) — *Dion. Catonis* disticha moralia, graecis versibus, graece in libro: Ἐγχειρίδιον γραμματικῆς εἰσαγωγῆς etc. Florent. per Phil. Juntam, 1513. et 1516. 8. saepius cum textu Catonis latino. — *Ciceronis* s. auct. ad Herennium *locus de memoria,* e cod. 67. bibl. Augustanae *) edit. a *Christi. Frid. de Matthaei* in progr. inscripto: *Maximi Planudis* interpretatio graeca loci auctoris ad Herennium, de facultate memoriae, arte et studio perficienda, primo nunc edita, Mosquae 1810. 4. cum notis criticis. Interpretatio auspicatur: Μάρκου Τουλλίου Κικέρωνος περὶ μνήμης τεχνικῆς, μετηνέχθη ἐκ τοῦ Λατινικοῦ. Sed antea ex eodem cod. August. idem locus gr. cum notis euulgatus fuit in *Aretini Beyträgen zur Geschichte und Literatur,* Monach. 1806. part. X. p. 339 sqq. — In aliquot Bibl. Monac. codd., praecipue in cod. L. sunt multa Planudae scripta, antea ignota, de quibus v. *Hardt* in laudato Aretini opere, inprimis de cod. L. in partic. VI. a. 1803. p. 27 sqq. atque ille quaedam ex eo graece publicauit. — Ex Planudis versione graeca *Boëthii de consolatione philosophiae Lambecius* in Catal. codd. gr. Vindob. vol. VII. p. 310 sq. ed. Kollar. quaedam produxit. — 2) Multa graece scripsit. Edita sunt: *Capita tria de processione Spiritus S.* contra Latinos cum Demetrii Cydonii et Bessarionis responsione, gr. et lat. item *S. Augustini* nonnulla capita ex decimo quinto, quae probant, Spiritum S.

*) In alio cod. August. (ap. *Reiser.* in Indice Mstor. bibl. August. p. 25.) latent *Planudis* de grammatica dialogus, et eiusd. de syntaxi. — De eius versione *Macrobii* v. *Schaefer.* ad *Gregor. Cor.* p. 876.

S. etiam ex filio procedere, interprete *Maximo Planude*, in *Petri Arcudii* Opusc. aur. theolog. Romae 1630. 1671. 4. (Locus Augustini ex graeca Planudis versione et latina *Jo. Leunclauii* prodiit ad calcem Leontii de sectis, Basil. 1578. p. 584 sqq. et in Auctario bibl. patrum Ducaeano, tom. I. Paris. 1624.) — *Oratio in apostolorum principes Petrum et Paullum* sub Gregorii Nysseni nomine edita vna cum *Alexandri* Monachi encomio de inuentione s. crucis et cum *Theod. Prodromi* epigrammatibus in s. crucem a *Jac. Gretsero*, Ingolstad. 1620. 4. — *Oratio in corporis Domini nostri J. Chr. monumentum, et in Sctiss. deiparae lamentationem*, graece, Paris. apud Andr. Wechel. 1557. — lat. ex *Joachimi Axonii Grauiani* versione in Supplem. bibl. patrum, Colon. 1622. et Morelliano, Paris. 1639. tom. I. p. 836. atque in Bibl. patrum maxima Lugd. tom. XXVII. — *Tria epigrammata historica in templum S. Andreae*, et aliud *in templum SS. Marciani et Martyrii*, gr. edidit *Cangius* ad Zonaram p. 35 sq. et p. 44. — Inprimis notanda est *Anthologia epigrammatum graecorum*, a Planude recensita. Vt aliorum, Meleagri, Cephalae etc. veteres collectiones, et selectas partes ex Anthologia etc. a recentioribus separatim editas praetermittam, h. l. tantum paucis indicabo quasdam plenas Anthologiae etc. editiones. Princeps est graecis litteris capitalibus ex recensione *Jo. Lascaris Rhindaceni*, Florent. 1494. 4. — *Florilegium diuersorum epigrammatum*, libr. VII. gr. Venet. in aedibus Aldi, 1503. 8. — et emendat. et auctius, 1521. atque cum nonnullis epigrr. recens inuentis, 1550. 8. Florent. per hered. Phil. Juntae, 1519. 8. — gr. cum adnotatt. *Jo. Brodaei*, Basil. 1549. fol. — Venet. ap. Petrum et Jo. Mariam Nicolinos Sabienses, 1550. 8. quae ed. diuersa est ab Aldina eiusd. anni, ac

va-

varias habet lectiones. — Noua est recensio *Florilegii*, magno epigrammatum numero aucti, cum adnotatt. *H. Stephani*, exc. H. Stephanus, 1566. 4. — repetita cum adnotatt. Jo. Brodaei, Vincentii Obsopaei et H. Stephani etc. Francof. ad M. ap. Wecheli heredes, 1600. fol. — *Anthologia*, — *veterum Graecorum epigrammata*, collecta ab *Agathia* scholastico et *Max. Planude*, gr. et lat. cura et opera atque impensis *A. Rivini*, Gothae 1651. 8. — Ἀνθολογίας διαφόρων ἐπιγραμμάτων etc. tom. I. (qui continet Planudis collectionem;) cum versione metrica *Gaetani Carcani* italica, Neapoli 1788. imp. 4. — Epigrammata, a Planude conflata, insunt in maioribus Epigrammatum collectionibus *Rich. Fr. Ph. Brunck* et *Frid. Jacobs*: quorum prior gr. cum notis edidit *Analecta veterum poetar. graecor.* tom. I—III. Argentor. 8. sine anni nota; sed praefat. scripta est d. XVIII. Dec. 1776. atque pag. VI. praef. Planudem, iudicat, nihil aliud habuisse in animo, quam breuiarium epigrammatum in capita per locos communes digerere, et ex vnico libro, Cephalae collectione, excerpsisse. Posterior, nim. *Jacobs*, Brunckii Analecta, auctiora et correctiora, multis tamen carminibus, quae ad Anthologiam non pertinent, rescisis, repeti fecit et doctissimis commentariis illustrauit, cum epigraphe: *Anthologia graeca siue poetarum graecor. lusus*, tom. XII. Lips. 1794—1803. 8. In Prolegomenis commentario partis prioris volum. primi praemissis p. LXXX sqq. de Planudis anthologia, eius editoribus atque interpretibus late sollerterque differit.*) — Exemplar Wechelianum, sublatis tantum atque emendatis vitiis manifestissimis, excudendum curauit *Hieronymus de Bosch*, a quo edita

*) Add. *Fr. Jacobs* Obseruatt. critt. in *Anthol. Gr.* Pars I. in *Actis Philolog. Monacens.* T. I. Fascic. II. p. 121 sqq. Monach. 1812. 8.

edita est *Anthologia graeca cum versione latina Hugonis Grotii*, tom. I. Vltraiecti 1795. 4. mai. — tom. II. ib. 1797. — tom. III. ib. 1798. — tom. IV. siue *Hier. de Bosch Obseruatt. et notae in Anthologiam graecam: quibus accedunt Cl. Salmasii notae ineditae*, ib. 1810. mai. 4. Continet IV. tomus adparatum variarum lectionum, emendationum atque explicationum graecae Anthologiae. Sed Obseruatt. in hoc tomo IV. pertinent ad duo priores libros compilationis Planudeae. Bosch. saepe disputat contra Jacobsii correctiones; attamen haud pauca in Boschii Obseruatt. culpantur in censura in *Neu. Leipz. L. Z.* 1810. nr. 89. Tomus V. adhuc exspectatur.

Planudem e Graecis primum fuisse, qui zifris indicis siue arabicis in numerando vteretur, ex *Athanasii Kircheri* arithmologia, Romae 1665. part. I. cap. vlt. notant Papebrochius, Stephanus le Moyne et Fabricius, atque ex hoc *Villoison* in Anecdot. graecis, tom. II. p. 153. not. 1.

148. *Matthaeus Blastares*, siue *Blastarius*, Hieromonachus, Ictus graecus, circa a. 1330. composuit opus, quod eximium esse dicitur, Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον, *Syntagma alphabeticum rerum, quae in sacris conciliorumque canonibus et imperatorum legibus exstant, digestarum sub certis titulis, litterarum ordine dispositis*. Id primus graece edidit *Guil. Beueregius* in tomo II. magni Synodici siue pandectis canonum, parte II. p. 1—272. Sed multa in hoc opere adhuc emendanda superesse, professi sunt viri docti. *Fabricius* in B. Gr. vol. XII. p. 353 sq. nouae edit. ex prooemio syntagmatis gr. et lat. repetiit, quae Blastares de septima et octaua synodo scripsit, et in vol. XII. p. 367 sqq. edit. vet. ex eodem prooemio gr. et lat. longiorem locum integrum, historiam iuris veteris romano-graeci breuiter perstringentem, adposuit.

149. *Georgius Lecapenus*, monachus, in Thessalia vixit, Grammaticus graecus, circ. a. C. 1350. Num liber *de constructione verborum*, qui sub eius nomine editus est Venetiis ap. Aldum gr. 1525. cum Theodoro Gaza etc. 8. et ad calcem Theodori Gazae librorum IV. grammatices librique de mensibus, Florent. ap. heredes Phil. Juntae, gr. 1515. 1520 et 1526. 8. sit Lecapeni, quidam VV. DD. dubitant. — *De Matthaei* ex cod. Mosquensi vberiora ex Lecapeni Grammatica dedit excerpta in Lection. Mosquens. tom. I. p. 55 sqq. atque *Villoison* in Anecd. gr. II. p. 79. not. ex cod. Venet. initium ac finem Grammatices Lecapeni alphabeticae, diuersae ab eius opere de construct. verborum.

150. *Nicephorus Gregoras*, Byzantinus, natus Heracleae in Ponto a. 1295. et post varia, eaque acerba fata, ac postquam a. 1351. a Callisto, patriarcha, in synodo CPolitana cum ceteris Acindyni sectatoribus damnatus fuit, a. 1359. vita defunctus est: theologus, historicus, philosophus et astronomus: Palamitarum aduersarius. Maxima pars operum, (at multa scripserat,) latet adhuc in scriniis. Inprimis autem laudatur eius *Historia Byzantina*. Totum opus constat libris XXXVIII. sed hucusque libri tantum XXIIII. ab a. 1204. vsque ad a. 1351. formulis typographicis sunt descripti. Reliqua historia, quae vsque ad a. 1359. pertinet, seruatur adhuc in pluteis Msstor. — Ex illis libris XXIIII. primum libri XI. *Hieron. Wolfii* labore graece et lat. cum paucis emendationibus notisque editi sunt, et adiuncta est *Laonici Chalcondylae* Turcica historia, *Conr. Clausero* interprete, sed recognita ab eodem, Basil. per Jo. Oporinum, 1562. fol. — Lacunas, quas Wolfii codd. habuerunt, suppleuit *Dionys. Petauius* in edito Nicephori patriarchae Breuiario, gr. et lat. Paris. 1616. 8. p. 240. et ibid.

ibid. in fine obseruationum suarum gr. et lat. dedit fragmentum de vita et exitu Constantini Copronymi. — Iidem XI. libri, gr. et lat. Colon. Allobrog. 1625. fol. — Plenior et correctior editio gr. et lat. curata est a *Jo. Boivin*, II. tom. Paris. 1702. fol. Prior tomus continet libros XI. a Wolfio editos, sed auctiores, vna cum fragmentis, a Petauio in lucem prolatis, et castigatiores. In posteriore tomo libri XIII. primum sunt e codd. mstis eruti. Addidit *Boivin* notas et alias adpendices, ac postumas Ducangii notas ad libros XVII. Idem *Boivin* lat. fere vertit libros XI. reliquos vero Claudius Capperonnerius. Promiserat *Boivin* tom. III. et IV. qui autem lucem non viderunt. — Haec edit. recusa est Venet. 1729. fol. in Corpore scriptorum rer. Byzantinarum. — Tum alia, quae Niceph. Gregoram habuerunt parentem, typis sunt exscripta: *Epistola ad Theodulum Magistrum*, (qui sub nomine Thomae Magistri magis innotuit,) vna cum epistola *Theoduli* ad Gregoram, gr. et lat. vulgata a *Laurentio Normanno* inter alias Theoduli oratt. et epistolas, Vpsal. 1693. 4. — *Oratio in obitum Theodori Metochitae*, cum huius, vel potius *Mich. Glyzae* Hist. rom. libro, edit. *Jo. Meursio*, Lugd. Bat. 1618. 8. — *Commentaria* s. scholia in *Synesium* de insomniis, gr. cum Synesio. — *Paschalion correctum*, in *Petauii* Vranolog. p. 383. et rec. in opere de doctrina tempor. tom. III. p. 206. — *Vita S. Codrati* et sociorum martyrum, ex msto Bauar. interprete *Reinoldo Dehnio*, in Actis SS. Antwerp. Mart. tom. II. p. 8 sqq. — Ei quoque tribuitur *) *moralis interpretatio errorum Vlixis*, h. e. *Vlyssis*, edita sub titulo *incerti scriptoris* cum Porphyrio de nym-

*) Conf. *Valckenar*. diss. de scholiis in Homerum ineditis, p. 143.

nympharum antro etc. a *Conr. Gesnero*, Tiguri 1542. 8. — cum Symposio Xenophontis ab *Obsopoeo*, Hagen. 1531. et separatim correctius a *Jo. Columbo*, gr. ac lat. cum notis, Aboae 1678. 8. rec. Lugd. Bat. 1745. 8. — In cod. Augustano est libelli cuiusdam praefationi praefixus titulus: Τοῦ σοφωτάτου Νικηφόρου τοῦ Γρηγορᾶ τεχνολογίαι περὶ γραμματικῆς, h. e. *technologia grammatica*, ex quo *Godofr. Hermann.* in parte I. de emendanda ratione graecae grammaticae, Lips. 1801. 8. p. 319 sqq. euulgauit *fragmentum Lexici graeci* notasque subiecit: conf. eius praefat. p. XV.

151. *Demetrius Cydone*, Hieromonachus et sophista CPolitanus, a. 1355. Joannem Cantacuzenum in monasterium comitatus et a. 1384. in viuis adhuc esse dicitur. E multis, quae vel graece scripsit, (Platonem quidem in scribendi genere imitatus, neque tamen acuti philosophi laudem adsequutus,) vel e lingua latina in graecam transtulit, plurima lucem nondum viderunt. De eius responsione ad Max. Planudem vide supra in paragr. 147. — Quasdam *epistolas* edidit *Boivin* inter elogia, tomo primo Nicephori Gregorae Hist. Byzant. praemissa. — *Chr. Frid. Matthaei* ex cod. Mosquensi primum edidit octo epistolas et animaduerss. adiecit in libr. inscripto: *Isocratis, Demetrii Cydone et Mich. Glycae aliquot epistolae*, Mosquae 1776. mai. 8. et in progr. *binas epp.* alteram *Nili Cabasili*, alteram *Demetrii Cydonii*, Dresdae 1789. 4. — *Monodia*, siue comploratio de ciuibus, qui tumultu intestino Thessalon. a. 1343. perierunt, gr. et lat. inter scriptores post Theophanem in Corpore historiae Byzant. edente *Francisco Combefisio*, Paris. 1685. fol. — *Oratio ad Graecos deliberatiua*, gr. et lat. edita a *Combefisio* in tom. II. auctarii noui p. 1221 sqq. — Librum *contra Gregorium Palamam*,

niam, et libr. *de processione Spiritus S.* aduersus Maximum Planudem, gr. et lat. edidit *Petrus Arcudius* in Opusculis aureis theologorum graecor. Romae 1630. 4. etc. — *De morte contemnenda oratio* cum Hermiae irrisione gentilium philosoph. primum edita gr. et lat. a *Raphaële Seilero*, Basil. 1553. 8. — cum eiusd. versione, inter Theologorum veterum orthodoxorum scripta, curante *Conr. Gesnero*, Tiguri 1559. fol. et ab *Hieron. Wolfio*, qui notas addidit, in fasciculo plurium opusculorum, inscripto: *Doctrina recte viuendi ac moriendi*, Basil. 1577. 8. — rec. ibid. 1586. 8. — Separatim, gr. et lat. ex recensione, emendatione, et cum vberioribus doctisque notis *Christi. Theoph. Kuinoel*, Lips. 1787. 8.

152. *Joannes Cantacuzenus*, litteris tam diuinis quam humanis egregie excultus et toga sagoque clarus, post varios honores muneraque a. 1342. imperator proclamatus est: at propter dissidia orta a. 1355. cessit imperio, nec diu post in Manganorum monasterio monachi habitum et *Johsaphi* nomen induit. Per longum tempus, (nam a. 1375. adhuc superstes fuisse fertur,) in hoc secessu monastico et quiete vixit, atque opera quaedam historici ac theologici argumenti exarauit. Exstant *libri IV. historiar. Byzantin.* ab a. 1320—1354. de rebus ab Andronico Palaeologo iuniore, imperatore CPolit. nec non ab ipso gestis, quos *Jac. Pontanus* de graeco in latinum conuertit, et cum notis suis, insertisque quibusdam *Jac. Gretseri* edidit Ingolstad. 1603. fol. Tum iidem *graece* cum versione *Jac. Pontani* et huius ac *Gretseri* notis primum prodierunt Paris. 1645. III. tom. fol. — rec. in Corpore scriptorr. rerum Byzant. Venet. 1729. fol. — Idem scripsit *Apologias IV.* siue adsertionem pro christiana religione aduersus Mahumedanos et IV.

λό-

λόγους siue *libros aduersus Mahometis errores.* Et apologias et λόγους graece cum versione sua edidit *Rudolph. Gualtherus,* Basil. 1543. fol. — Ex cod. Medic. VIII. plut. 8. in quo continentur *Jo. Cantacuzeni* scripta contra Palamam, Barlaamum et Acindynum, vna cum omnibus iis, quae super hac re gesta sunt, *Angel. Mar. Bandin.* tom. I. Catal. codd. p. 342 sqq. vbi de illo cod. est copiosus; et in graecae ecclesiae monumentis, Florent. 1762. 8. cum recensione totius operis prooemium, quod omnibus praecedit, integrum formulis typographicis describendum curauit.

Eius filius, *Matthaeus Cantacuzenus,* Caesar a patre a. 1354. pronuntiatus et coronatus, itidem vero gradu caesareo deturbatus, in montem Atho secessit, monachorum disciplinam sectatus, vbi, patre superstite, diem obiit supremum. E variis eius in quosdam libros diuinos commentariis prelo exiit *Commentarius* in Canticum canticorum, gr. et cum lat. *Vincentii Riccardi* versione et notis, (in quibus, praeter alia, etiam inedita eduntur, praesertim *Eusebii Caesariens.* in Canticum canticorum expositio,) Romae 1624. fol.

153. *Constantinus Harmenopulus,* vir eruditus, iuris vtriusque peritissimus, et Antecessor CPolitanus celeberrimus; imperatorum gratia perpetuo valuit, anno aetatis tricesimo iudex *Dromi,* quod supremum ciuilium dicastarum fuit tribunal, creatus, et anno aetatis quadragesimo Thessalonicae summo cum Nomophylacis imperio praefectus est: in quo munere per otium diligentissime et summa cum laude praecipue tractauit ius ecclesiasticum. Nat. est circ. a. 1320. denatus circ. a. 1380. Eius scripta edita sunt: 1) Ἑξάβιβλος siue Πρόχειρον νόμων, *Promtuarium iuris ciuilis* in sex libros, titulos LXXXII. diuisum, quod vna cum *ecloga legum georgicarum ex iure Justinianeo,* graece cura *Theodorici Adamaei Suallenber-*

lenbergii lucem vidit Paris. ap. Christi. Wechel. 1540. 4. latine vertit D. *Bern. a Rey*, Colon. apud Martin. Gymnicum 1547. 8. — Lugd. 1549. (indices II. et breues adnotatt. adiecit *Jo. Raimundus.*) — et ex secunda recognitione Colon. ap. Gualther. Fabric. 1556. 8. — Adcuratius dein et diligentius vertit ac scholia addidit *Jo. Mercerus*, Lugduni 1556. 4. et Lausannae 1580. 8. — Hinc gr. et lat. cum Merceri versione et scholiis atque paratitlis *Dionysii Gothofredi* et varr. lectionum libello ac nomenclatore graecar. dictionum iuris ad Harmenopulum, Geneu. 1587. 4. In quibusdam editt., omisso medio X, vitiose excusum est M.D.LXXVII. Tandem curatiorem editionem, monente atque adiuuante *Ger. Meermanno*, parauit *Guil. Otto Reitzius*: qui quum, antequam praefationi vltimam admouisset manum, animam efflasset, filius eius *Carolus Conradus* opus absoluit, atque *Jo. L. B. de Meermann* edidit in Supplemento noui thesauri ciuilis et canonici, Hagae Comit. 1780. fol. init. cum inscriptione: *Constantini Harmenopuli Manuale legum, item leges agrariae: ex variis codd. Mss. emendauit atque auxit; nouam versionem latinam adornauit; notasque et obseruatt. complurium eruditorum, tam editas, quam ineditas, vt et suas adiecit, nec non J. G. Sammet diatribam de Hypobolo subiunxit Guil. Otto Reitzius.* — 2) *Epitome diuinorum et sacrorum canonum*, edita cum scholiis *Citrensis*, τοῦ Κιτροῦς, *et Philothei*, graece et cum vers. lat. *Jo. Leunclauii* in *Marquardi Freheri* Jure gr. romano, Francof. 1596. fol. lib. I. p. 1 sqq. — 3) *De opinionibus haereticorum* etc. et *de fide orthodoxa*, gr. cum versione lat. *Jo. Leunclauii*, ad calcem Legationis Manuel. Comneni ad Armenios, edit. *Jo. Leunclauio*, Basil. 1578. 8. p. 556 sqq. — in *Freheri* Jure graeco-rom. tom. I. p. 547 sqq. et in Au-

ctario

ctario bibl. patrum Ducaeano, Parif. 1624. tom. I. atque in bibl. patrum, ed. Morell. Parif. 1644. 1654. tom. XI. — latine ad calcem *Honorii* Augustodun. de haerefibus," Helmftad. 1676. 4. — 4) f. nomine auctoris *Tomus contra Gregor. Palamam*, gr. et lat. in *Allatii* Graecia orthodoxa, tom. I. p. 780 fqq. Romae 1652. 4.

154. *Ifaacus Argyrus*, monachus, an. aetatis LX. et a. C. 1372. compofuiffe dicitur *canonem pafchalem* fiue methodum pafchatos inueniendi: eius caput poftremum edidit latine *Jof. Scaliger* atque illuftrauit ad calcem canonis pafchalis Hippolytei p. 25 fq. Lugd. Bat. 1595. 4. et in opere de emendatione temporum libr. IV. p. 327. Lugd. Bat. 1598. et Geneu. 1629. fol. Integrum autem canonem gr. et lat. cum fcholiis M. *Jac. Chriftmannus*, typis Gotthardi Voegelini 1611. 4. - cum noua fua verfione *Dionyf. Petavius* in Vranologio, Parif. 1630. fol. rec. Antwerp. (vel potius Amftelod.) 1703. fol. — Idem *Petavius* etiam *alteram methodum pafchatos inueniendi*, quam putabat effe If. Argyri, cum priore gr. et lat. vulgauit.

Johannes Pediafimus, Bulgariae Chartophylax, Grammaticus, Sophifta et Mathematicus, circ. a. 1390. Scripfit fcholia in Hefiodum et Theocriti Syringem et alia. Eius Πέϑον, *Defiderium*, fiue *iambos de muliere bona et mala*, gr. et lat. vulgauit *Holftenius* cum Demophili et Democratis fententiis, Romae 1638. 12. ac *Tho. Galeus* in Opufculis mythologicis, ethicis et phyficis, Cantabrig. 1671. 8. fed in edit. eorumdem opufc. Amftel. 1688. 8. ea defiderantur. Eosdem gr. et lat. recudi fecit *Fabric.* in B. Gr. XIII. p. 576 fqq. vet. edit.

155. *Emmanuel Mofchopulus*, Cretenfis, circ. a. C. 1392. auctor *Erotematum*, fiue grammaticae artis methodi. Edit. *Mofchopuli* διορϑωϑέντων

θέντων ἐρωτημάτων, περὶ προσῳδιῶν etc. cum duobus aliis antiquioribus Grammaticis sine l. a, et typographi nota, sub initium typographiae gr. in Italia, probabiliter Mediolani. — *Erotemata* etc. quartus *Gazae* de constructione — Venet. in aed. Aldi 1512. 8. et alibi aliquoties. — *Moschopuli* περὶ προσῳδιῶν libell. *Jo. Varennius* adiecit Syntaxi L. Graecae vna cum annotatiunculis paucis ad praecepta Syntaxis Varennianae per Joach. Camerarium, Colon. Agripp. sine anni nota, 8. Dedicatio tamen scripta est Louanii 1532. Additi sunt quidam alii libelli. — Περὶ προσῳδιῶν ab Aldo 1528. 8. rec. Paris. 1544. 8. Basil. 1546. 8. — cum Theodoro Lecap. et Hephaestione, Florent. per her. Phil. Juntae, 1526. 8. — *Grammaticae artis methodus* vna cum Gazae libris duobus prioribus prodiit gr. Basil. ap. Jo. Walder. 1540. 4.

Ab illo diuersus fuit eius patruelis *Emmanuel* s. *Manuel Moschopulus*, Byzantinus, Grammaticus et Mathematicus, qui post captam CPolin vna cum aliis Graecis in Italiam circ. a. 1453. profugus fuit. Vtrumque tamen haud distinxit *Humphred. Hodius* de graecis illustribus L. Gr. litterarumque humaniorum instauratoribus, Londin. 1742. 8. p. 316. Juniori tribuuntur liber *de vocibus atticis* in Philostrati imaginibus et aliis scriptoribus, — liber περὶ σχεδῶν, h. e. *de partibus orationis*, typis excusus graece, Paris. ap. Robert. Stephan. 1545. 4. — rec. Vindobonae 1773. et alia. — *Man. Moschop.* libellus *de vocum passionibus* primum editus et additus est a *Godofr. Henr. Schaefero* edit. *Gregorii Corinthii*, de qua v. supra, §. 140.

156. *Emmanuel Chrysoloras*, Grammaticus graecus, natus CPoli saeculo post Chr. natum decimo et quarto, fuit litterarum graecarum restaurator in Italia. Namque quum ab imperatore

CPolit. Jo. Palaeologo ad principes orbis Europaei legatus missus esset, quorum fidem aduersus Baiazetem, Turcarum tyrannum, imploraret: legatione perfunctus, in Italiam habitatum concessit, et primum Venetiis, deinceps Florentiae, Mediolani, Ticini siue Pauiae et Romae magno adplausu graecas litteras professus est, et complures habuit discipulos, qui ipsi graecarum litterarum scientia posthaec excelluerunt. Reuertens CPolin, postea comes sociusque legationis ad concilium Constantiense a Joanne XXIII. rom. pontifice a. 1413. datus est et Constantiam (Costnitz) dein profectus: verum non ita multo post, quam eo venerat, mense April. 1415. ex vita migrauit. Haec omnia eiusque scripta vberius exposuit *Christi. Frid. Boerner* in libro: De doctis hominibus graecis, litterarum graecar. in Italia instauratoribus, Lips. 1750. 8. idemque quasdam memorati Humphr. Hodii aliorumque narrationes sub examen vocauit. — *Chrysoloras* scripsit 1) *Erotemata grammatica*, edita graece, sine nota anni, (Mediolani,) min. 8. — gr. et lat. praeit alphabetum, oratio dominica et salutatio angelica, Venet. per Peregrinum (de Pasqualibus) Bononiensem, 1484. 4. — *Erotemata* gr. cum aliis quibusdam libellis grammaticis graecis, Venet. ap. Ald. Manut. 1512. 1517. — *Erotem.* gr. cum duobus distichis, graeco altero, altero latino *Ottomari Luscinii*, Argentorati in offic. Joan. Knoblouch. 1506. 8. et saepius saeculis superioribus. Conf. quoque Noriberg. *Litterar. Blätter*, 1804. nr. 11. p. 175. et nr. 12. p. 177. — 2) *Epistolam* ad Palaeologum imp. qua *veteris et nouae Romae comparatio* continetur, atque epistolas ad *Joannem* et *Demetrium Chrysoloras* *), gr. et lat.

*) De hisce et Man. Chrysolora, eorumque scriptis, nondum editis, v. *Fabric. B. Gr.* vol. XI. p. 409 sqq.

lat. editas cum *Georgii Codini* excerptis de antiquitatt. CPolitanis a *Lambecio*, Paris. 1655. fol. p. 107 sqq. et 127 sqq. rec. inter Scriptores Byzant. hist. tom. XVIII. p. 81. ed. Venet. Alia ab eo scripta latent in Biblioth. codd.

157. *Demetrius Triclinius*, circa a. 1400. Empedoclis sphaeram recensuit. Exstant praeterea eius scholia in Hesiodum et Sophoclem.

158. *Manuel* siue *Emmanuel Palaeologus*, imperator ab a. 1391. tum solio deturbatus, at a. 1402. in idem restitutus: Theologus ac Philosophus. Eius *Praecepta educationis regiae ad Joannem filium* cum eiusd. septem breuibus orationibus et quibusdam paruis libellis graece cum versione lat. *Jo. Leunclauii* prodierunt Basil. 1578. 8. — Eiusd. *orationem funebrem in fratrem Theodorum Palaeologum despotam* gr. et lat. edidit cum notis *Francisc. Combefisius* tom. II. auctarii noui p. 1045 sqq. Paris. 1648. fol. Eadem oratio latine ex Combefisii versione in tom. XXVI. Biblioth. patrum Lugd. p. 491. — *Hase* in Notices et Extraits des Mssts de la Biblioth. impériale à Paris vol. VIII. part. II. dedit notitiam operis *Man. Palaeol.* Colloquii cum Mahomedano quodam magistro, et ex cod. Paris. duo priores libros *διαλέξεων*, (quae sunt 26.) cum versione lat. et praemisit historicas atque litterarias animaduersiones.

159. *Joannes Cananus*, scriptor Byzantinus, circ. a. 1422. et auctor narrationis de bello CPolitano atque liberationis fabulosae, gr. et lat. ab *Allatio* editae et subiectae *Acropolitae* historiae p. 187 sqq. post *Joelis* chronographiam compendiariam. Conf. supra, §. 136.

160. *Theodorus Gaza*, Thessalonicensis, Grammaticus et Philosophus, circ. a. 1430. Scripsit *Grammaticam graecam* et libell. *de mensibus*, edit. Venet. 1495. fol. et deinceps frequen-

tius cum aliis Grammaticis. Notandae sunt adhuc edd.: Θεοδώρου Γραμματικῆς εἰσαγωγῆς τῶν εἰς τέσσαρα εἰς τὸ τέταρτον ὑπόμνημα ἐκ πολλῶν συνερανισθὲν ὑπὸ Νεοφύτου Πελοποννησίου *) — Bucaresti αψξή. — Ἑρμηνεία εἰς τὸ τέταρτον τῆς τοῦ Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ Γραμματικῆς — Φιλοπονηθεῖσα παρὰ Δανιὴλ, μοναχοῦ Πατμίου, τοῦ Κεραμέως. Venet. 1780. 8. — E Latinis graece vertit *Ciceronis* libros *de Senectute*, in quibusdam Ciceronis editionibus, et recenter in *Jo. Ad. Gözii* ed. Cic. de Senect. Norimb. 1801. 8. ac separatim gr. et lat. Ingolstadii 1596. 8. — *de Senectute* et *Somnium*, Paris. 1528. 8. — atque *Cic. de somnio Scipionis*, pariter in quibusdam Ciceronis opp. editt. ac separatim Basil. 1528. 4. — Nec non e Graecis vertit latine *Aristotelis* libros IX. Historiae animalium: de partibus animalium libr. IV. et de generatione animalium libros V. Venet. 1476. fol. et Basil. 1533. fol. et in aliis Aristotelis opp. editt. — *Aristotelis* problemata, Venet. 1493. fol. Basil. 1537. fol. et in nonnullis Aristot. opp. edd. — *Theophrasti* Historiae plantarum libr. X. Venet. 1504. fol. et deinceps aliquoties. — *Aeliani* libr. de instruendis aciebus, latine, Colon. 1524. 8. et saepius in editt. Aeliani. — *Dionysii Halicarnassei* libr. de compositione orationis et eloquutione, quomodo fiant epithalamia, epitaphia et panegyrica, lat. edit. (Mediolani,) 1482. 4. Cremonae sine anni et typographi nomine, saec. XV. (ante a. 1492.) 4.

161. *Joannes Anagnostes*, Thessalonicensis, patriae vrbi a. 1430. a Turcis expugnatae interfuit, et *narrationem* eius de illa occupata *Allatius*

*) De commentariis *Neophyti* in Gazae librum quartum v. *Reiz* de prosodiae graec. accentus inclinatione p. XVIII. ibique *Wolfii* not.

tius in Συμμίκτοις p. 318—380. gr. ac lat. publicauit.

162. *Georgius, Trapezuntius*, theologus, rhetor, grammaticus et philosophus, acerrimus Aristotelis contra Platonicos, maxime *Bessarionem* aliosque vindex, natus 1396. denatus 1486. et circa a. 1430. in Italiam venisse censetur. Multorum de eo narrationes ac indicia laudat *Saxius* in Onomast. II. p. 411 sqq. — Eius *Dialectica breuis* Basil. ap. Val. Curionem 1522. 8. et *Rhetoricorum* libri, ibid. 1522. 8. prodierunt.

Bessarion ipse, *Trapezuntius*, nat. a. 1395. praeclarus grammaticus, orator et philosophus, inter Platonis defensores eminuit, et a. 1439. Purpuratis ecclesiae romanae accensus est, a. autem 1472. viuere desiit. V. *Saxium* l. c. p. 420 sq. *Hamberger Kurze Nachricht.* part. II. p. 1853 sqq. vt alios omittam. Multa tam graece, quam latine scripsit, aut e graeco latine vertit. In codd. msst. varia latent adhuc, atque ex cod. Ven. S. Marci *Morell.* in Bibl. mst. gr. ac lat. tom. I. p. 212 sq. publicauit *Bessarionis* epistolam ad Nic. Segundinum Euboeum, *Gemisti* laudes eximias continentem. De epist. ad Gemistum v. §. sequent. *Bessar.* bibliothecam suam legauit aedi S. Marci, eaque etiamnum adseruatur Venetiis.

163. *Georgius Gemistus Pletho* *), CPolitanus, vir eruditus, historicus, grammaticus et philosophus Platonicus. In Peloponneso quidem vt plurimum vixit; at quum a. 1438. concilio interesset Florentino, Platonicam philosophiam in Italia per illam occasionem resuscitauit, atque Cosmo

*) Sic vulgo dicitur, duobus nominibus idem significantibus: perperam. Verum nomen eius fuit *Gemistus*: sed ipse vocari maluit *Pletho*. V. *Bredowii Epistol. Paris.* Lips. 1812. m. 8. p. 65. in quo libro multa sunt de Gemisto. v. loca in Indice citata.

ſmo Mediceo auctor fuit academiae Platonicae condendae. In eodem concilio acerrimus erat Graecorum defenſor de proceſſione Spiritus S. poſtea tamen animum ad Latinorum ſententiam declinauit. CPolin rediit, et in Peloponneſo a. 1441. ſenex adeptus eſt magiſtratum. Plura ſcripſit; ſed h. l. ea tantum, quae typis gr. excuſa ſunt, paucis commemorare vacat. 1) *De geſtis Graecorum poſt pugnam ad Mantineam libri duo,* (ex Diodori Sic. et Plutarchi hiſtoriis,) cum Xenophontis Omiſſis, gr. Venet. ap. Aldum 1503. fol. et gr. cum Herodoto Camerarii, Baſil. 1541. fol. Seorſum editi et notis illuſtrati ſunt ab *Henr. Godofr. Reichardo,* Lipſ. 1770. 8. — 2) *De rebus Peloponneſiacis oratt.* II. *Guil. Cantero* interprete: eiusd. Plethonis libellus graecus *de virtutibus,* cum Stobaei Eclog. II. Antwerp. 1575. fol. — 3) *Georgii Gem. Plethonis* et *Mich. Apoſtolii* oratt. funebres duae, in quibus de immortalitate animae exponitur: nunc primum e Msto edidit *G. G. Fülleborn,* Lipſ. 1792. 8. — 4) *Scholia in oracula Zoroaſtris,* cum Sibyllinis oraculis, ſtudio *Jo. Obſopaei,* Pariſ. 1599. 8. — 5) Libell. *de fato,* eiusdemque et *Beſſarionis* epiſtolae amoebaeae de eodem argumento, gr. et lat. cura *H. S. Reimari,* Lugd. B. 1722. 8. — 6) *Zoroaſtreorum et Platonicorum dogmatum compendium,* gr. et lat. per *Val. Herm. Tryllitſch,* Witteberg. 1719. 8. — rec. gr. et lat. in *Fabricii* B. Gr. vol. XIV. p. 137 ſqq. ed. vet. — 7) *Menſium et annorum ordo et dierum recenſio,* in *L. Allatii* de menſura tempor. antiq. tract. cap. 12. p. 140. — 8) *De differentia philoſophiae Ariſtotelis et Platonis,* graece, Venet. 1532. 8. — 1540. 4. — Pariſ. 1541. 12. latine, interprete *Georg. Chartandro;* (i. e. Heniſchio,) Baſil. 1574. 4. Ille liber, plenus conuiciorum atque opprobriorum, in quo primae dantur Platoni, multas

multas excitauit controuersias. — 9) *Breuis quatuor virtutum explicatio*, gr. et lat. nunc primum edita, *Adolpho Occone* interprete (cum aliis libell.) Basil. per Jo. Oporin. (1552.) 8. — 10) Libellus *de Spiritu S. contra Latinos*, gr. Giasii 1698.

164. *Michael Apostolius*, Byzantinus, circ. a. 1450. exsul e Graecia in Italiam venit, paroemiographus, philosophus Platonicus et orator: *Arsenii* fuit pater. Praeter alia, adhuc inedita, copiosissimam fecit *paroemiarum* collectionem. Horum prouerbiorum epitomen, (explicatione fere rescisa,) Heruagius graece edidit Basil. 1538. 8. quae editio deinceps aliquoties est recusa. Integra et plenior editio est: Μιχαήλου Ἀποστολίου Παροιμίαι. *Centuriae* XXI. *prouerbiorum* ex optimis auctoribus graecis collectae a *Mich. Apostolio*, Byzantino, cum V. L. *Petri Pantini* versione et notis ipsius ac aliorum doctorum, quibus adagia illustrantur et suis auctoribus assignantur: cum indicibus. Item Patriarchae (CPolitani ab a. 1283.) *Gregorii Cyprii* *) *prouerbia*. Lugd. Bat. ex offic. Jo. et Dan. Elseuir. 1619. (cum epistola *Dan. Heinsii* nuncupatoria, 1619. XII. Febr. exarata.) 1634. 1653. 4. Sed tria illa exempla vnius eiusdemque editionis esse videntur, et a librario singulis tantum nouum tituli folium praefixum. — Orationem funebrem edidit *Fülleborn*: v. in anteced. paragr. de Gemisto.

Eius

*) Theologus fuit, philosophus et grammaticus, atque, vt quidem videri volebat, doctrinarum ecclesiae lat. aduersarius. *Georgii seu Gregorii Cyprii* — *vita*, quae ex cod. Lugd. Bat. nunc primum in lucem prodiit, cum lat. interpret. et notis. Acced. diss. II. — cum binis epistolis eiusd. *Cyprii* ad amicum et *Moschamparis* — ad ipsum nunc primum editis — auctore *Fratre Jo. Franc. Bernardo de Rubeis*. Venet. 1753. 4.

Eius filius *Arsenius*, patria Cretensis, Monembasiae in Peloponneso episcopus, Grammaticus, circa a. 1512. clarus, et exsul, atque quum a Latinorum staret partibus, a Graecis excommunicatus, Venetiis a. 1535. vita defunctus est. Scholia graeca in septem tragoedias Euripidis collegit et euulgauit Venetiis 1534. 8. — emendatius expressa Basil. per Io. Heruag. 1544. mai. 8. et deinceps in nonnullis Euripidis editionibus. — Epistolam graece edidit *Io. Lamius* in Deliciis eruditorum, Florent. 1740. p. 102 sq. et p. 105 sq. Antonii eparchi epist. ad Arsenium. — Ex Ἰωνιᾷ *Violeto*, patris, depromta est *Arsenii Sylloge apophthegmatum*, secundum litteras, a quibus nomina auctorum incipiunt, edita (Romae) sine temporis et loci nota in 8. Sed in cod. Laurent. Medic. apophthegmata secundum ordinem rerum, de quibus agitur, disposita leguntur: vid. *Bandin.* in Catal. codd. gr. Medic. vol. I. p. 547 sqq. qui vulgauit epistolam *Arsenii* ad Leonem X. P. M. nuncupatoriam.

165. *Matthaeus Camariota*, Thessalonicensis, philosophus ac rhetor CPolitanus circa a. 1450. Obiit paullo post excisam a Turcis CPolin; atque scripsit *Lamentationem de capta a Turcis CPoli*, quae prostat gr. ac lat. in *Crusii* Turco-Graecia p. 76 sqq. — Eiusdem *orationes II. in Plethonem* primum graece editae et latine redditae ab *Hermanno Samuele Reimaro* cum praefat. J. A. Fabricii, in qua de Camariota agitur, Lugd. Bat. 1721. 8.

166. *Joannes Andronicus Callistus* siue *Callisti* filius, Thessalonicensis, philosophus peripateticus et grammaticus circa a. 1450. atque, Florentiae Aristotelis philosophiam, Homerum ac Demosthenem enarrans, praeceptor Georgii Vallae, Angeli Politiani et aliorum. Varia scripsit, quae in codd. Msst. adhuc latent.

167. *Mi-*

167. *Michael Glycas*, quem, quamuis leges historicas in Annalibus non omnino obseruasset, viri eruditi vniuersim mactant laude celebris historici, philosophi ac theologi. De eius autem aetate ac patria non conuenit inter eruditos. Sed probabilis est *Christ. Guil. Francisci Walchii* sententia, qui in singulari de Glycae aetate commentatione, in tomo V. p. 18. Commentatt. societatis doctrinarum Gottingensis, Glycam refert ad saec. XII. eamque confirmat *Morellius* in Bibl. msta graeca et lat. tom. I. p. 266 sq. — *Annales* condidit a mundi exordio vsque ad obitum Alexii Comneni imperat. lat. ex vers. *Leunclavii*, Basil. 1572. 8. dein gr. et lat. editos, cum adnotatt. *Phil. Labbei*, in Corpore Byzant. scriptorum, Paris. 1660. fol. rec. Venet. 1729. fol. Atque *Labbeus* partem tertii libri, quam olim *Jo. Meursius* sub titulo: *Theodori Metochitae Historiae romanae — liber singularis*, (cui falso Meurs. adtribuerat,) gr. primus vulgauit, in linguam lat. transtulit notasque addidit, Lugd. Bat. 1618. 8. rec. in *Meursii* Opp. tom. VII. Florent. 1746. fol. p. 737. Labbeus igitur illam historiam Glycae restituit et integram repraesentauit, cum notis atque indicc. — *Lamius* in Deliciis eruditorum tom. I. et V. gr. ac lat. edidit *Glycae Epistolas* s. *Dissertationes decem*, cum notis, atque tom. I. (Florent. 1736. 8.) longam praefixit dissert. de Glyca, eius aetate, scriptis, praesertim de eius epistolis. Dein *Francisc. Fontanius* in Nouis eruditorum deliciis tom. I. Florent. 1785. 8. quatuor epistolas edidit, quarum quidem duae priores iam antea lucem viderant; altera quidem, n. XIII. a *Lamio* edita in tom. VIII. Opp. Meursii, p. 261. altera autem, epist. XIV. publicata a *Dominico Becuccio*, cum *Orthodoxis dogmatibus, quae S. S. apostoli exposuerunt*, Florent. 1768. Verum *Fontanius* vtramque recudendam curauit, notis-

que

que illustrauit; reliquas primus gr. et lat. prodire iussit in lucem. — *C. F. Matthaei* in edit. *Isocratis, Demetrii Cydon. et Mich. Glycae aliquot epistolarum* etc. Mosquae, 1776. 8. p. 47 sqq. ex cod. Mosquensi euulgauit tres *Mich. Grammatici Glycae* epistolas. — *Epigramma Michaelis Grammatici* graec. legitur in libro IV. Anthol. p. 514. in *Brunckii* Analect. vett. poetarum gr. tom. III. p. 124. atque in *Frid. Jacobs* Anthol. graeca, tom. III. p. 94. coll. tom. XI. sine commentarii vol. III. part. I. p. 242.

168. *Andronicus Comnenus*, imper. CPolitanus a. C. 1183—1185. auctor *dialogi contra Judaeos*, a *Jo. Liuineio* latine versi, in capp. LXIIII. distributi, et a *Petro Stewart* in tomo singulari antiquae lectionis, Ingolstad. 1616. 4. vulgati, atque inde in Bibl. patrum tom. XIV. edit. Colon. 1618. ac tom. XXVI. edit. Lugdun. p. 39. et a *Basnagio* (qui quidem dubitat de eo vero auctore; alii vero dissenserunt et dialogum vindicarunt Andronico Comn.) in Canisii Lectt. antiq. tom. IV. p. 259.

169. *Matthaeus*, hieromonachus et medicus, circ. a. 1210. Eius opuscul. *de officiis palatii et ecclesiae CPolit.* versibus politicis scriptum *Jac. Goar* ex Msst. adiunxit suae Codini editioni, Paris. 1648. fol. rec. Venet. in Corpore Byzantinor. scriptt. 1729. fol.

170. *Nicephorus II.* patriarcha CPolitanus, circ. a. 1259. *Oneirocritici* cuiusdam, iambicis versibus descripti, auctorem fuisse, plures quidem Mssti codd. testantur.

171. *Joannes Argyropulus*, CPolitanus, philologus et philosophus, iam antea clarus, post a. vero 1453. in Italia exsul maiorem sibi nominis laudem peperit, Angeli Politiani, Donati Acciaioli, Jo. Reuchlini et aliorum magister: mortuus a. 1486.

172. Ge-

172. *Georgius Codinus*, Curopalates, vixit adhuc post captam CPolin, cuius a Turcis a. C. 1453. expugnatae ipse facit commemorationem. — Supersunt 1) *de officiis et officialibus aulae et magnae ecclesiae CPolitanae* libellus, ex aliis plerumque compilatus, nec amoene pulcreque scriptus, primum editus a *Nadabi Agmonio*, h. e. Francisco Junio, gr. et lat. 1588. 8. — a. 1596. nouus titulus praefixus est, in quo nomen verum et editoris, *Franc. Junii*, et typographi, Hieron. Commelini, indicabatur, et quaedam plagulae sunt adiectae. — Tum *Jac. Gretserus*, qui multa in quibusdam libellis acerbe castigarat et reprehenderat in Junii editione, versione atque adnotationibus, totum *Codini* opus ad tres codd. castigatum cum noua sua versione et tribus commentariorum, obseruationum et emendationum libris ac dissertatione de imaginibus non manufactis vulgauit, Paris. 1625. fol. rec. in *Gretseri* Opp. tom. XV. p. 1. Ratisb. 1734. — At in Gretsero multa notauit *Jac. Goar* in pleniore *Codini* editione cum Gretseri commentarior. libris III. et de imaginibus non manufactis opere, Paris. 1648. fol. (rec. in Corpore scrr. Byzant. Venet. 1729. fol.) in qua Goar. graeca ad III. codd. emendauit, versionem Gretseri per singulas paginas castigauit, nouasque notas suas addidit. Idem adiunxit varia, partim ante inedita, opuscula. — 2) *Excerpta ex libro chronico de originibus CPolitanis*, optime edita cum versione et notis *Petri Lambecii*: adiecta sunt alia opuscula, Paris. 1655. fol. — rec. Venetiis in Corpore Byzantin. S. S. 1729. fol.

173. Perpaucos commemorare iuuat, qui post CPolin a Turcis expugnatam adhuc floruerunt.

Constantinus Lascaris, Byzantinus, Grammatica Messanae et Mediolani scripsit a. 1460—1470. Hoc loco excitabo tantum editt. admodum raras: *Gram-*

Grammatica graeca *), graece, Mediolani per Dionys. Parauisinum; recognoscente et praefato *Demetrio*, Cretensi, Mediolani, 1476. 4. — graece cum interpretatione lat. Joann. Monachi Placentini, ib. 1480. 4. ac Vincentiae, 1488. 4. — *Erotemata*, gr. et lat. (auctiora et correctiora,) cum Pythagorae carm. aur. Phocylide etc. Venet. litteris Aldi Manutii, 1494. 4. — rec. ant vltimo fasciculo aucta est, Venet. litteris Aldi Man. 1495. 4. — *Institutiones vniuersae*, gr. et lat. Ferrariae, 1510. 4. atque opuscula Lascaris saepius, plerumque cum aliis opusculis sunt superioribus saeculis edita. Conf. *Boerner* de doctis hominibus graecis etc. p. 170 sqq.

Joannes Ducas, CPoli a. 1453. a Turcis capta, profugus in Lesbum insulam, et minister in aula Principum illius insulae, variis ad Turcas legationibus functus est vsque ad Lesbum a. 1462. a Mahomete II. Turcarum imperat. captam, cui superstes scripsit *Historiam Byzantinam*, in qua res ab Adamo ad Jo. Cantacuzenum breuissime persequitur, fusius autem exponit, quae ab Andronici Palaeologi iunioris obitu, siue a. C. 1341. gesta sunt vsque ad Lesbum a Turcis expugnatam. Haec vna cum *Chronico breui*, quo Graecorum, Venetorum et Turcarum aliquot gesta continentur, prodiit gr. et lat. et cum notis, opera *Ismaelis Bullialdi*, Paris. 1649. fol. rec. Venet. 1729. fol.

Laonicus (Nicolaus) *Chalcocondyles*, siue per contractionem *Chalcondyles*, Atheniensis, historicus minime contemnendus, circa a. 1470. Exstat eius *historia de origine atque rebus Turcarum* et

---

*) De Constantini Lascaris Grammatica Graeca v. *God. Hermanni* dissert. *de argumentis pro antiquitate Orphei Argonauticorum maxime a Koenigsmanno allatis*, Lips. 1811. 4. p. 6. quem locum repetiit in praefat. ad Draconem Stratonicensem.

et imperii Graecorum interitu libris X. ab a. C. 1298. ad a. 1462. edita gr. et cum verſione latina *Conradi Clauſeri*, (quae antea prodierat Baſil. 1556. ap. Oporin. fol. et caſtigata 1562. fol.) inter Hiſtoriae Byzantinae deſcriptores tres, Colon. Allobr. 1615. fol. — libri decem, interprete *Conr. Clauſero*, cum Annalibus Sultanorum, ex interpretatione *Jo. Leunclauii*. Acc. index gloſſarum Laonici Chalcocondylae, ſtudio et opera *Car. Annibalis Fabroti*, Pariſ. 1650. fol. — rec. Venetiis, 1729. fol.

Georgius Phranzes, illuſtri genere ortus, et CPoli a. 1401. natus, multis in aula CPolitana honoribus functus, tandem, vrbe a Turcis capta, poſt varia fata Corcyrae abiit in monaſterium, in quo confecit *Chronicon rerum Byzantinarum* libris IV. ab a. 1401. ad an. 1477. *Jac. Pontanus* cod. graec. in bibl. Bauar. Monac. nactus, ea, quae abundare ipſi aut aliena videbantur, omiſit; cetera latine vertit, tribus libris diſtinxit, capitulisque ſubdiuiſit, notis quoque et explicatione dignitatum illuſtrauit, atque ita contractum opus latine edidit ad calcem hiſtoriarum Theophylacti Simocattae, gr. et lat. vulgatarum, Ingolſtad. 1604. 4. — recuſa eſt Pontani verſio cum *Geneſii* hiſt. Byzantin. Venet. 1733. fol. — Integrum *Phranzae* hiſtoriam IV. libr. ex eod. cod. Bau. *Franciſc. Car. Alter*, graece in vſum Graecorum, Χρονικὸν Γεωργίου Φράντζη etc. cum praefat. graece ſcripta, adiunctis quoque aliis quibusdam opuſculis, edidit Vindob. 1796. fol.

Demetrius Chalcondylas, Athenienſis, grammaticus et de graecis litteris praeclare meritus, floruit circa a. 1479. et Mediolani a. 1510. viuere deſiit octogenario maior.

Janus ſiue *Johannes Laſcaris*, Rhyndacenus, grammaticus graecus, et a. 1494. *Anthologiam*

graecam

graecam litteris graecis capitalibus in 4. edidisse videtur.

Sequentibus quidem et nostris temporibus non defuerunt homines Graeci, qui varia ratione studium graecarum litterarum adiuuare, aut suis popularibus commendare aut ornare studerent, de quibus in fine pauca addemus; at enim eorum vitas scriptaque h. l. enarrare non vacat, et ab nostro instituto est alienum.

CAPVT III. SECTIO I.

De interpretibus graecis veteris Testamenti librisque ecclesiasticis et apocryphis siue spuriis et prohibitis.

Persuasus, tironibus iam, praecipue futuris theologiae cultoribus, quamdam notitiam de Alexandrinis et reliquis graecis V. T. interpretibus, de nouo Testamento eiusque auctore Θεανθρώπῳ et scriptoribus numine diuino adflatis, atque de patribus, qui vocantur, et reliquis scriptoribus ecclesiasticis vtilem et vero necessariam fore, primas tantum illius lineas ducere, at, ne moles libri excresceret, breuiter omnia indicare aut potius digito quasi monstrare malui, quam illorum commemorationem omnino praetermittere.

I. *De septuaginta vel potius Alexandrinis interpretibus.*

1. Secundum Alexandrinam famam, inprimis secundum *Aristeam* siue *Aristeum*, rex Aegyptiorum Philadelphus, qui bibliothecam instruxit, et Demetrium Phalereum ei adornandae praefecit,

hoc

hoc adhortante, Hierosolymam legatos misit ad Pontificem Judaeorum, Eleazarum, a quo et codicem sacrum hebraeum peterent, et LXXII. viros linguae hebraeae non minus quam graecae peritos, qui sacras pandectas in graecam conuerterent linguam. Illi LXXII. (septuaginta autem, vt numerus sit rotundus, vulgo numerantur,) parati venisse atque sub auspiciis Demetrii Phalerei inchoasse atque perfecisse dicuntur graecam interpretationem. Sed, num omnis illa Aristeae et de hoc ipso historiola vera, quando illa orta et quomodo conficta fuerit, etc. ab multis in dubium vocatum, atque in vtramque partem disputatum est. Sub nomine autem *Aristeae* *) edita est: Eius de legis diuinae ex hebraica lingua in graecam translatione per LXX. interpretes absoluta historia, primum graece edita (a Simone Sichardo) cum conuersione latina, auctore *Mathia Garbitio*, Basil. per Jo. Oporin. 1561. 8. cum variis lectt. — rec. graece et lat. cura *J. A. Fabricii*, cum Josepho, Colon. (Lipsiae) 1691. fol. et in ed. Hauerkampiana Josephi, fol. quae basis est reliquarum. — Aliae quoque quaestiones ortae sunt et partim vehementer agitatae: num versio graeca, quae adhuc exstat, prima fuerit, an, quod haud incredibile esse videtur, plures priuatae prius exstiterint versiones, quae, collectae tandem et publice adprobatae, nostram constituissent graecam LXXviralem siue Alexandrinam interpretationem, quae quidem omnium, quae supersunt, versionum est antiquissima; num ea, quam terimus, genuina sit; num Pentateuchus solus primum ab

*) Conf. Contra historiam Aristeae de LXX. interpretibus diss. in qua probatur, illam a Judaeo aliquo confictam fuisse, ad conciliandam authoritatem versioni graecae; et — Isaaci Vossii aliorumque defensiones eiusd. examini subiiciuntur per *Humfredum Hody*, Oxon. 1685. 8.

ab Alexandrinis Judaeis, an omnes libri V. T. eodem tempore fuerint in linguam graecam translati. Verisimillimum esse videtur, versionem illam vniuersorum librorum antiqui foederis neque a LXX. istis fabulosis hominibus, neque integram eodem tempore, neque studio communi, quum stilus in Pentateucho a stilo reliquorum librorum sit mire diuersus, neque iussu regis Ptolemaei, sed a Judaeis aliquot Alexandrinis priuato studio, eoque diuerso, in diuersis V. T. libris, et tempore, quamquam haud omnino definiendo, neque tamen multum dissito, in gratiam hebraicae linguae rudium fuisse adornatam. — Alia quaestio exercuit virorum doctorum ingenium atque diligentiam, num veteres interpretes ex textu hebraeo, an Samaritano concinnarint versionem, quam nunc habemus, et num codice punctato vsi fuerint, nec ne?

2. Attamen, quidquid est, interpretatio illa τῶν LXX. et reliquorum graecorum interpretum cum philologo, tum inprimis critico atque interpreti sacrorum librorum et V. et N. T. insignem praestat vtilitatem, et vero est praesidium: quamquam haud negandum est, caute omnino et sobrie versandum esse critico in vsu illorum interpretum, praecipue ad textum hebraeum inde corrigendum.

3. Inter codd. mstos eminent *Vaticanus* et *Alexandrinus*, sic dictus, quia Cyrillus Lucaris, patriarcha CPolitanus, quum CPolin abiret, eum ex vrbe Alexandria secum detulit, et Carolo I. Angliae regi dono dedit: sed de eorum praestantia, antiquitate et praerogatiua sententiae VV. doctorum valde inter se discrepant.

4. Editionum sunt quatuor recensiones praecipuae, ex quibus reliquae editt. quae quidem haud paucae sunt, paucis hinc inde mutationibus, correctionibus, nec non deprauationibus factis, fere fluxerunt: 1) *Complutensis*, in bibliis polyglottis

glottis Complutensibus, studio Cardinalis Francisci Ximenii a. 1514—1517. fol. editis, VI. voll. — Illius vestigia presserunt *Biblia polyglotta*, cura Plantin. Antwerp. 1569—1572. fol. VIII. voll. — *Biblia hebraeo-graeco-latina* cum notis Vatabli, et apocrypha *Claudii Baduelli*, ap. Commelin. 1586. iterum a. 1587. Geneu. ex officina Sanct-Andreana, III. voll. fol. Ab his haud diuersa sunt *Biblia Commeliniana*, hebraea et graeca cum latina versione vulgata et Pagnini notisque Vatabli, 1599. et 1616. fol. III. voll. — *Biblia polyglotta Paris.* 1545. fol. X. voll. — Plantinian. ed. sequutus est *Dau. Wolderus* in *Bibliis quadrilinguibus*, Hamburg. 1596. fol. — 2) *Aldina*, gr. Venetiis, curante Andrea Asulano, 1518. fol. Hanc, ordine librorum aliisque rebus interdum mutatis, expresserunt editt. *Argentinensis*, gr. ap. Wolfg. Cephalaeum, cura *Jo. Loniceri*, 1526. 8. III. voll. etc. Multa tamen mutata sunt in ed. Francofurtensi graeca *Wecheliana*, versiculis distincta, instructaque variis lectt. et scholiis siue a *Francisco Junio* siue a *Frid. Sylburgio*, 1597. fol. repet. Venet. 1687. fol. Francofurt. edit. adcommodauit *Abraham Trommius Concordantias graec. vers. LXX. interpretum*, Amstel. 1718. II. voll. fol. — 3) *Romana*, e cod. Vaticano recensita, adhibitis tamen aliis quoque codd. vetustis, cura Petri Morini, Turriani, Ciaconii, Maldonati aliorumque, graece cum scholiis graecis per codd. Msst. collectis et cum adnotatt. ex variis libris, Romae, 1587. fol. E latinis patribus *Ciaconius* ea, quae vsui essent, collegit. Ex his aliisque subsidiis *Flaminius Nobilius* veterem τῶν LXX. versionem latinam, quam *Italam* vocant, h. e. eam versionem LXX. et N. T. qua ante Hieronymum per Italiam et aliis in locis vsa esse vulgo dicitur ecclesia latina, restituere tentauit, et latinam romani exemplaris interpretatio-

 nem,

nem, additis ſcholiis et adnotatt. Romae 1588. edidit *). Vtramque hanc romanam editionem coniunxit et vnam graeco-latinam fecit *Jo. Morinus*, Pariſ. 1628. fol. III. voll. ſeruatis vtriusque adnotationibus. — Ex hac Pariſ. editione textus LXX. vna cum latina verſione repetitus eſt in Polyglottis *Briani Waltoni*, 1657. fol. VI. voll. additis variis lectt. ex codd. et edd. Complutenſi atque Aldina. — Romanam editionem expreſſit quidem graeca *Londinenſis*, 1653. 4. ſed ab editore pro lubitu interpolata et immutata. Haec tamen baſis facta eſt editionum graecarum Cantabrigienſis, 1665. 12. II. voll. cum paraenetica *Pearſoni* praefatione; — Amſtelodamenſis, (at vitioſe excuſae typis,) cura *Jo. Leusdenii*, 1683. 12. — Lipſienſis, cum ſcholiis graecis rom. editionis et praefatione *Jo. Frickii*, Vlmenſis, 1697. 8. — *Franequeranae*, cura *Lamberti Boſii*, (qui tamen non ipſam Romanam, ſed vel Pariſienſem Jo. Morini, vel Londinenſem Waltoni editionem ſequutus eſt,) graece, cum ſcholiis editionis Romanae, variis Msstorum veterumque editt. lectionibus, nec non fragmentis verſionum Aquilae, Symmachi, Theodotionis et ceterorum interpretum graecorum, cum prolegomenis, et animaduerſionibus, 1709. 4. — Ex ed. Franequer. ducta eſt *Amſtelodamenſis* ſiue *Vltraiectina* gr. curante *Dau. Millio*, 1725. 8. II. voll. — Ex ed. Romana, ſed variis immutationibus et ordinis et contextus factis, *Chriſti. Reineccius* curauit edit. gr. cum ſelectis

*) Notandae ſunt: Bibliorum ſacrorum latinae verſiones antiquae, ſeu vetus *Italica* et ceterae, quaecunque in codd. Mss. et antiquorum libris reperiri potuerunt etc. opera et ſtudio D. *Petri Sabatier*, tom. I—III. Remis 1743. fol. Diverſa eſt ſplendida editio: Euangeliarium quadruplex latinae verſionis antiquae ſeu veteris Italicae, nunc primum in lucem editum — a *Joſ. Blanchino*. — Romae 1749. fol. IV. Voll.

selectis cod. Alexandrini, edit. Complut. atque Ald., variis lectt. Lipf. 1730. rec. 1757. 8. — 4) *Grabiana* siue *Alexandrina*, (quia Grabe textum ex cod. Alexandrino descripsit,) Oxon. tom. IV. fol. et 8. tom. I. 1707. tom. IV. 1709. Mortuo Grabio, cura *Franc. Lei* et alius non nominati tom. II. 1719. et tom. III. 1720. — Illa recensio Alexandrina repetita est a *Christiano Reineccio* in Bibliis quadrilinguis, incept. 1713. et absolutis 1750. III. voll. fol. Ex Grabiana editione, paucis mutatis, correctius expressa et insigniter aucta est *Tigurina*, quam *Jo. Jac. Breitingerus* curauit a. 1730—1733. 4. IV. voll. — Sed editio perfecta omnibusque numeris absoluta adhuc desideratur. Atque *Rob. Holmes* post varios conatus tandem meliorem editionem parare instituit, et edidit *Vetus testamentum*, gr. cum variis lection. tom. I. II. Oxon. 1798. max. fol. — Quidam graece versi V. T. libri sunt separatim editi.

II. *De reliquis graecis V. T. interpretibus.*

1. *Aquila*, Sinopensis Ponticus, circ. a. C. 123. Primum idolorum cultor, postea transiit ad castra Christianorum, a quibus quum propter praestigiarum et astrologiae iudiciariae crimen deuoveretur, accessit ad Judaeos et circumcisus est. Novam ita curauit graecam V. T. versionem, ut κατὰ πόδα singula verba hebraica graecis, quae illis propria significatione essent simillima, exprimeret. Reliquiae eius sunt quodammodo restitutae a *Bernhard. de Montfaucon* in Hexaplis Origenis, Paris. 1713. fol.

2. *Theodotio*, Ephesius, Marcionis Pontici atque Ebionitarum, deinceps Judaeorum sectator: interpres Bibliorum graecus circ. a. Ch. 176. aut 182. sed liberior, medius vero inter minutam Aquilae diligentiam et Symmachi licentiam; his

tamen et peritia linguae hebraicae et facultate interpretandi inferior. Partes illius interpretationis collegit *Montfaucon* l. c.

3. *Symmachus*, gente et sacrorum disciplina Samaritanus, mox Judaeus, ac tandem Christianus Ebionita, interpres graecus librorum SS. veteris Testamenti, circ. a. C. 201. sed amore elegantiae atque puritatis L. Gr. ductus, liberius vertit, et interdum a vero sensu aberrauit.

Versionum librorum quorundam sacrorum graecarum, quae in Hexaplis *quinta*, *sexta*, *septima* dicuntur, auctores sunt incogniti, nec, quae κοινὴ a veteribus fuerit memorata, VV. DD. consentiunt.

4. Quod *Origenes*, presbyter Alexandrinus, atque ab indefesso studio ac labore Χαλκέντερος siue, vt quidam putarunt, *Adamantius* cognominatus, varias interpretationes collegit, recensuit, obeliscis, lemniscis, asteriscis aliisque signis notavit, quae cuicumque propria, et in LXX. suppleta, aut melius translata, aut aliunde illata sibi viderentur: per hanc occasionem de eo reliquisque illius scriptis pauca inseremus. Natus autem est Alexandriae a. C. 185. denatus a. 253. Theologus, Philosophus et Grammaticus. A. C. 229. LXX. vt volunt, interpretum versionem a mendis purgasse emendatamque sic in *Tetraplis* atque *Hexaplis Octaplisque* collocasse fertur. (v. *Saxii* Onomast. part. I. p. 358 sq.) Illius operis praeclari reliquias colligere primus coepit *Jo. Drieschius*, h. e. Drusius, in libro inscripto: Interpretum veterum Graecorum, Aquilae, Symmachi, Theodotionis etc. quae exstant fragmenta in Psalmos Dauidis, hebraice, graece et latine ex edit. *Jo. Drieschii*, Antwerp. ex offic. Plantin. 1581. 4. Idem *Drusius* veterum interpretum graecorum in totum V. T. fragmenta posthaec collegit, vertit notisque illustrauit, quae praeclara collectio post illius

illius obitum prodiit cura *Sixtini Amamae*, Arnhemiae, 1622. 4. — Optima tamen huc vsque, quamquam vitiis non caret, est editio: *Hexaplorum Origenis quae supersunt*, multis partibus auctiora, quam a Flaminio Nobilio et Jo. Drusio edita fuerunt: ex Msstis et ex libris editis eruit et notis illustrauit *D. Bernhard de Montfaucon*. — Accedunt opuscula quaedam *Origenis* anecdota et alia. Paris. 1713. fol. tom. I. II. *) — Hanc editionem in minorem formam redegit, notis illustrauit, atque lectiones codd. Coisliniani ac Lipsiensis ad loca sua reuocauit *Car. Frid. Bahrdt*, Lips. et Lubecae, 1769. 8. II. voll. Sed VV. DD. in hac edit. plura culpant. — Praeterea *Origenes* multos alios composuerat libros, (quorum numerus olim ad sex millia accessisse ferebatur, nisi singulae orationes atque epistolae numeratae fuerint;) pauca autem eius scripta a temporis iniuria vindicata sunt. Quorumdam, quae exstant, editiones, omissis latinis versionibus, breuiter indicabimus. — *In sacras scripturas commentaria*, quaecunque graece reperiri potuerunt, graece et lat. cum notis, et graeca quidem ex antiquis codd. primus maxima ex parte edidit *Petrus Daniel Huetius*, Rothomagi, 1668. fol. II. voll. rec. Paris. 1679. et Coloniae, (Francofurti,) 1685. fol. — *Contra Celsum*, (philosophum Epicureum,) *libri* VIII. et *Gregorii Neocaes. Thaumaturgi* Panegyricus in Origenem, a *Dauide Hoeschelio* graece et lat. (ex interpretatione Sigism. Gelenii, ad calcem libri adiuncta,) primum editi: accessere notae et indices, Augustae Vindelic. 1605. 4. — *Contra Celsum libri* VIII. Eiusd. Origenis *Philocalia*, gr. et lat. cum notis, edit. *Guilielm.* *Spen-*

*) V. egregium librum: D. *Joh. Frid. Schleusneri* Opuscula critica ad versiones graecas Veteris Testamenti pertinentia, Lipsiae, 1812. mai. 8.

Spenceri, Cantabrig. 1658. et 1677. 4. — Libros contra Celſum in linguam germanicam tranſtulit notisque inſtruxit *Jo. Laur. Mosheim,* Hamburg. 1745. 4. — *Philocalia,* de obſcuris S. Scripturae locis, a SS. PP. Baſilio M. et Gregorio Theologo ex variis *Origenis* commentariis excerpta; item *Zachariae,* Scholaſtici, disputatio de mundi opificio contra philoſophos; *Anaſtaſii,* presbyteri, liber de hominis ad imaginem et ſimilitudinem dei creatione etc. omnia graece et lat. ex interpretatione *Jo. Tarini* nunc primum edita, et *Tarini* notis illuſtrata, Parif. 1618. 4. 1624. 4. — Περὶ εὐχῆς etc. *de precatione* ſ. oratione lib. gr. et lat. cum breuibus notis, Oxon. 1686. 12. Addita eſt textui graeco breuis paraphraſis orationis dominicae etc. graeca ſiue *Origenis* ſiue alterius cuiusdam doctoris aequalis, ſiue, Huetio iudice, *Petri Laodicenſis,* ſaeculo VII. viuentis; quam antea *Feder. Morellus* gr. et lat. Lutet. 1601. 8. ediderat. — Recuſus eſt ille liber, ex cod. emendatus a *Guil. Reading,* gr. et lat. cum notis eruditi viri, Londin. 1728. 4. — Dialogus contra Marcionitas et alia, gr. et lat. cum notis, lectt. variis et coniecturis, opera *Jo. Rodolfi Wetſtenii,* Baſil. 1674. 4. — Hebraicorum nominum S. Scripturae et menſurarum interpretatio, cum *Hieronymi* et noua ſua verſione, e codd. primus graece vulgauit, et notas adiecit *Jo. Martianaeus,* in *Hieronymi* Opp. tom. II. Parif. 1699. fol. — Lexicon graecum nominum hebraicor. — ex cod. Vaticano multo accuratius latine redditum et cum Hieronymiana interpretatione comparatum cum *Martianaei* et *Vallarſii* notis, in Hieronymi Opp. tom. III. p. 605. Veronae, 1735. fol, — Fragment. philoſophumenon ex cod. Florent. primus edidit, verſionem et notas, quibus Origeni illud vindicat, addidit *Jac. Gronou.* in Theſ. antiqq. graec. tom. X. p. 257. Idem fragmentum, ſed cum epigraphe,

graphe, *Compendium historiae philosophicae antiquae, siue philosophumena,* iterum recognouit, notis vberioribus illustrauit passimque correxit, et cum notis Gronouii edidit, in praefatione autem ostendit, libri scriptorem incertum esse, M. *Jo. Christoph. Wolf.* Hamburg. 1706. 8. — *Origenis* scholia in Pentateuchum et alios libros V. et N. T. quae in Catenis reperta sunt, typis descripta leguntur in *Veterum patrum ecclesiasticorumque scriptorum analectis nouis,* Venet. 1781. fol. nr. 1. p. 3—109. — *Origenis* Opp. omnia, quae gr. vel lat. tantum exstant, et eius nomine circumferuntur, ex variis edd. et codd. Mss. collecta, recensita, lat. versa atque annotatt. illustrata etc. opera et studio Domni *Caroli Delarue,* tom. I. II. Paris. 1733. tom. III. 1740. IIII. 1759. fol. — Opp. omnia ad edit. Paris. *Caroli de la Rue* recensita, (cur. *Oberthür,*) Würzburg. 1785 sqq. 8. tom. XV. sine commentariis.

Ab hoc Origene, christianae disciplinae adsecla, distinguendus est *Origenes,* a sacris christianis alienus, Ammonii discipulus et Longini magister. Conf. *Ruhnken.* in diss. de vita et scriptis Longini, §. V. p. 10 sqq.

III. *De libris apocryphis, qui codici sacro addi solent, quamuis non sint diuinae originis atque auctoritatis.*

1. Historia *Maccabaeorum* s. *Hassamonaeorum* vel *Chasmonaeorum* primo libro et parte secundi comprehensa incidit in annum ante C. n. 163. vrbis conditae 587. Graecam versionem libri I. quae amisso hebraico exstat, ad varias edd. exegit, atque cum versione sua et notis edidit *Jo. Drusius,* subiuncta Alberici Gentilis dissertatione, qua tuetur loca nonnulla, quae in hoc libro reprehendi solent, Franeq. 1600. 4. — *Jo. Dav. Michaelis* edidit germanicam versionem li-

bri I.

bri I. Maccabaeor. cum notis, Gottingae 1778. 4. — Libri II. versionem germanicam in lucem emisit cum notis et octo excursibus *Jo. Gothofr. Hasse*, Jenae 1786. 8. De historia fatisque libri II. dum in exc. egit, eum librum statuit graece a Judaeo quodam Aegyptiaco, eo ipso, qui librum Sapientiae dedisset, circ. an. ante Chr. n. 150. scriptum esse. Liber III. in linguam germanicam translatus est a D. *Joach. Circemberger*, Wittebergae per Vit. Creutzner s. Crucigerum, 1554. 8. —, De fide illorum librorum diuina atque auctoritate multae controuersiae ortae sunt atque interdum acerbe agitatae. In praesenti tantum adnotanda videtur controuersia quaedam recentior. *Erasmus Froelich* in Prolegomenis ad Annales Syriae, Viennae 1744. fol. part. II. a c. I—VI. p. 18 sqq. librorum Maccabaicorum auctori vti canonicam auctoritatem, ita praecipuam fidem in rebus Syriae enarrandis tribuerat; at haud ita multo post ei opposuit *Ern. Frid. Wernsdorfius* prolusionem academ. de fontibus historiae Syriae in libris Maccabaeorum, Lips. 1748. 4. mox tamen *Erasm. Froelich* prolusionem Wernsdorfianam de fontibus historiae Syriae in libris Maccabaeorum eodem anno sub examen vocauit, in 4. Quo facto *Gottlieb Wernsdorf*. fratris partes suscepit, et scripsit Commentationem historico-criticam de fide historica librorum Maccabaicorum, Vratislau. 1747. 4. cui opposita est: Auctoritas vtriusque libri Maccab. canonico-historica asserta, et Froelichiani annales defensi adversus commentat. — Gottl. Wernsdorfii, cuius inaniae et offuciae passim deteguntur a quodam societatis Jesu sacerdote, Viennae Austriae 1749. 4.

2. Eiusdem forsitan aetatis, a. ante C. n. 163. V. C. 587. esse videtur *Saxio* in Onomast. I. p. 126. fabula Judaeorum dramatica *Judith*, incerti autem temporis libellus *Tobiae*, de quorum librorum

brorum auctoritate canonica et veritate historica dissentiunt pontificis rom. adseclae et Protestantes. — Laudatur graeci *Tobiae* editio Franequerana sine versione, sed cum notis edita a *Jo. Drusio*, 1591. 4. Hanc edit. sequutus est *Jo. Alb. Fabricius* in collectione, siue: Liber *Tobiae, Judith, orat. Manassae, Sapientia et Ecclesiasticus*, gr. et lat. cum dictis scripturae parallelis, tabulis synopticis Heideggeri et prolegomenis etc. Francof. et Lips. 1691. 8. Libro *Tobiae* nouam versionem, reliquis autem aliorum interpretationes adiunxit Fabric. Prolegomena sunt historico-critica de singulis libris. — *Die Geschichte Tobi's, nach drey verschiedenen Originalen, dem Griechischen, dem Lateinischen des Hieronymus und einem Syrischen übersetzt, und mit Anmerkungen exegetischen und kritischen Inhalts, auch einer Einleitung versehen von Karl David Ilgen*, Jenae 1800. mai. 8.

3. Liber, *Sapientia Salomonis*, ipsum Salomonem non habet auctorem; sed a quo, in qua lingua et quando sit confectus, liticula orta est inter *Jo. M. Fabrum*, (qui aliquot prolusiones super libro Sapientiae Onoldi scripsit,) et *Jo. Gothofr. Hassium* in libro: *Salomo's Weisheit, neu übersetzt mit Anmerkungen und Untersuchungen*, Jenae 1784. 8. Hic etiam acriter defendit suam sententiam et pro contextu graeco dimicauit in *Magazin für bibl. oriental. Litteratur* etc. Regiomonti 1788. 8. Primum graeca lingua esse librum ab auctore, in Aegypto sub Ptolemaeis viuente, conscriptum, indicat quoque *J. P. Kleucker* ad versionem suam: *Salomonische Denkwürdigkeiten; als Anhang: das Buch der Weisheit übersetzt und durch Anmerkungen erläutert*, Rigae, 1785. 8. Contra ea librum a pluribus hominibus, diuersis temporibus primum in lingua Syrochaldaea saeculo II. me-

circiter ante Ch. n. esse scriptum, post alios euincere studuit *J. G. C. Nachtigal* in opusc. *Das Buch der Weisheit, als Gegenstück des Koheleth und als Vorbereitung zum Studium des N. T. bearbeitet*, Halae 1799. mai. 8. Add. *Sophia Salomon, das ist, das Buch der Weisheit Salomonis*, (graece,) *welches durchgehends mit gleichen Schriftstellern, Summarien*, variantibus lectionibus, *wie auch mit grammaticalischen, philologischen und moralischen Anmerkungen versehen ist — von Gottfried Schuband*, Magdeburg. et Lips. 1733. 8.

4. *Jesus* siue *Jason* circ. an. ante C. n. 143. a. V. C. 609. aui sui *Jesu Siracidis* Panaretum, qui etiam vocatur *Ecclesiasticus* et *Sirach*, de Hebraeo Graecum fecisse videtur *Saxio* in Onomast. I. p. 137. Separatim editus est graece a *Joachimo Camerario* cum adnotatt. Basil. 1551. 8. Idem postea contextum iterum recensuit cum epigraphe: *Jesu Siracidae* (siue Ben Sirae) sententiae seu ecclesiasticus, graece, studio *Joach. Camerarii* editae, cum eiusd. adnotatt. Accedit ad calcem *Sapientia Jesu filii Sirachi*, — interpretatione latina exposita, studio eiusd. *Joach. Camerarii*, cum quorumdam locorum notatione. Lipf. 1568. (1570.) 8. — graece, cum versione lat. et castigatt. *Jo. Drusii*, Franeck. 1596. 4. — graece, collatis lectionibus variantibus membranarum Augustanar. et XIV. exemplarium; addita versione latina ex edit. Romana, cum notis *Dau. Hoeschelii*, Augustae Vindel. 1604. 8. — gr. et lat. *Jo. Drusio* interprete cum prolegomenis *J. A. Fabricii*; cum libro Tobiae etc. ab eod. edito, Lipf. 1691. 8. — graece; textum ad fidem codd. et versionum emendauit et illustrauit *Jo. Guil. Linde*, Gedani 1795. 8. Idem *Linde* germanice vertit librum et notis instruxit etc. Lipf. 1782. 8. et iterum emendatius edidit, Lipf. 1795. 8. —

8. — graece, ad fidem codd. et versionum emendatus et perpetua annotatione illustratus, (cum doctis prolegomenis et excursibus de auctore Judaeo Palaestino, eius aetate, a. 131. ante C. n. de fontibus, ex quibus hauserit etc.) a *Car. Gottlieb Bretschneider*, Ratisbonae 1806. 8. — Germanice quoque librum verterunt et adnotatt. illustrarunt *H. J. Onpnymus*, Würzburg. 1786. 8. et *Frid. Christ. Zange*, Arnstadt. 1797. 8.

5. *Oratio Manassis*, seorsum edita a *J. A. Fabricio* cum libro Tobiae etc. Fabricio videtur eius mentionem primus fecisse, et vero auctor ipse fuisse Pseudo-Clemens in Constitutionibus apostolicis cap. 22. Hanc orationem, e cod. Alexandrino descriptam, et ope aliorum librorum emendatam inter Cantica V. et N. T. Psalterio adiecta ediderunt *J. E. Grabius* et, qui eum sequutus est, *J. J. Breitinger*, tomo IV. versionis septuagintaviralis.

6. Liber, sub nomine *Baruch* superstes, est incerti auctoris incertaeque aetatis atque fidei. — Praeter Fabricium libri apocryphi separatim quoque editi sunt a *G. J. Henckio*, Halae 1711. 8. qui loco praefationis addidit *Introductionem ad libros apocryphos*, quae deinde seorsum prodiit ibid. 1718. 4. — Libri apocryphi, ex exemplo Breitingeriano, Hal. Sax. 1749. 12.

7. Praeterea haud pauca alia exstiterunt Pseudepigrapha V. T. n. Testamenta XII. patriarcharum, Psalmus CLI. Psalterium Salomonis et alia supposititia spuriaque Adami, Henochi etc. opuscula, quae collegit, gr. et lat. edidit, doctisque tam suis quam aliorum commentationibus ac notis illustrauit *J. A. Fabricius* in Opere inscripto: *Codex Pseudepigraphus veteris Testamenti.* — Editioni huic secundae accedit volumen alterum, separatim excusum, Hamburgi 1722. 8.

Inter

Inter Lexica in LXX. et reliquos eminet *Jo. Christiani Biel* nouus thesaurus philologicus, s. Lexicon in LXX. et alios interpretes et scriptores apocryphos V. T. ex b. auctoris Msto edidit et praefatus est *E. H. Mutzenbecher*, Hagae Com. tom. I. II. 1779. — tom. III. 1780. mai. 8. Neque tamen pauca in illo culparunt: atque *Jo. Frid. Schleusner* Spicilegium, in duobus Speciminibus, Lips. 1784. et 1786. 8. *Gottlieb Bretschneider* in peculiari libro, Lips. 1805. 8. et *Jo. Gottlieb Kreyssig* in IV. progrr. Symbolas ad Bielii thes. augendum atque emendandum, Schneeberg. 1809 1812. 8. ediderunt. Conf. *Beckii* Acta Seminarii — Lips. I. p. 147 sqq. 154. 489 sqq.

IV. *De nouo foedere eiusque auctore* ΘΕΑΝΘΡΩΠΩΙ *et scriptoribus numine diuino adflatis.*

Ego vero, quod vela sunt contrahenda, et multi viri docti, in hoc litterarum genere diligentissime versati, omnia latius exposuerunt, potiora tantum in medium proferam, et quosdam, qui meliora pluraque cupidos docere possunt, laudabo. Vt omittam, quae a *Fabricio* ibique a *Kuinoelio* in B. Gr. IV. p. 755 sqq. et a me in Introd. ac Supplem. copiosius sunt exposita, et quos libros *Saxius* in Onomast. I. p. 210 sqq. ac p. 215—234. item p. 569 sq. et 570 sqq. citauit, h. l. commendari sufficiant: *Jo. Ge. Pritii* Introductio in lectionem N. T. etc. cum *Car. Gottlob Hofmanni* animaduerss. et dissertatt. Lips. 1737. mai. 8. — *Justi Wesseli Rumpaei* Commentatio critica ad libros N. T. in genere, Lips. 1730. 4. rec. 1757. 4. — *Jo. David Michaelis Einleitung in die göttlichen Schriften des neuen Bundes*, Gotting. 1750. locuplet. 1765. 1777. 4. II. voll. quarta eaque auctior edit. prodiit ibid. 1788. 4. II. voll. Quarta ed. est in linguam anglicam translata et notis atque supplementis

mentis aucta ab *Herberto Marsh*, Cantabrig. vol. I. partt. I. et II. vol. II. partt. II. 1793. m. 8. *Marshii* animaduerss. et additamenta germanice vertit *E. P. K. Rosenmüller*, Gotting. tom. I. 1795. 4. tom. II. ibid. 1803. 4. vt alia *Marshii* scripta einsd. argumenti praetermittam. — *Heinr. Carl Alexander Haenlein Handbuch der Einleitung in die Schriften des neuen Testaments*, secunda eaque emendata edit. Erlangae, tomm. III. 1801—1809. 8. Idem V.D. maius opus prioris editionis in compendium redegit cum epigraphe: *Lehrbuch der Einleitung in die Schriften des N. T. für Akademien und Gymnasien*, Erlang. 1802. 8. — D. *Ge. Frid. Griesinger Einleitung in die Schriften des neuen Bundes, Stuttgardt* 1799. 8. — *J. L. Vollmann Handbuch der Einleitung in sämmtliche Bücher des N. T.* Gotting. 1801. 8. *) — *J. G. Eichhorns Einleitung in das N. T. I. Band, Leipz.* 1804. — *II. Band*, 1810. 8. mai. siue *Kritische Schriften*, tom. V. et VI. — *Jo. Ern. Christi. Schmidt Historisch-kritische Einleitung ins N. T.* (etiam cum altera inscriptione: *Kritische Geschichte der neutestam. Schriften*,) Giesae 1804. mai. 8. — *Richard Simons Kritische Schriften über das N. T. Erster Theil, welcher die kritische Historie des Textes des N. T. enthält. Aus dem Französischen übersetzt von Heinr. Matthias Aug. Cramer, nebst einer Vorrede und mit Anmerkungen begleitet von D. Jo. Salom. Semler, Halle* 1776—1780. mai. 8. III. tomis. In his citatis et aliis libris de quaestionibus, quae sequuntur, copiosius et in vtramque partem disputatur.

1. In-

*) Sed confer *Jahrbuch der neuesten Litteratur*, II nr. 269.

1. Inscriptio librorum sacrorum N. T., ἡ καινὴ διαθήκη, vulgo redditur *nouum testamentum* et *nouum foedus*, at melius et curatius, *noua religionis forma*, vel *noua oeconomia diuina*. — Illorum librorum diuinam originem, fidem, αὐθεντίαν, veritatem, diuinamque auctoritatem haud pauci viri docti, prudentes, acuti bonique ab aliorum dubitationibus, criminibus, nec raro conuiciis praeclare, constanter firmisque vsi argumentis defenderunt.

2. De lingua, in qua conscripti sunt libri sacri N. T. non omnes consentiunt. *) Graecam quidem esse illam, nemo negat. At non est omnino illa attica; sed hebraismis plenissima, h. e. forma et dictio conflata ex V. T. hebraico et LXX. interpretum versione graeca, et ex dialecto Alexandrina, quae vero per Judaeos ibi habitantes et postea in Palaestinam redeuntes, quum graecissarent, nouam formam et proprium quasi modum accepit. Quidam tamen VV. DD. in eo peccarunt, quod vel nihil nisi hebraismos aut aliarum linguarum proprietates aut vitia sermonis viderunt, vel demonstrare adnisi sunt, sanctos scriptores omnia pure, eleganter et ad exemplum Atticorum ceterorumque primi ordinis auctorum profanorum sensa animi expressisse. De lingua quoque *Hellenistica* orta est lis haud admodum vtilis.

3. De *canone* siue collectione, indice et *catalogo* librorum sacrorum, qui hodie τὴν καινὴν διαθήκην conficiunt, eiusque auctore, aetate et

*) Praeter multos alios, a me alibi citatos, conf. M. *Henr. Planck* commentat. de vera natura atque indole orationis graecae N. T. Gotting. 1810. 4. de qua v. *Beckii* Acta Seminarii — Lips. I. p. 489 sqq. et p. 162 sqq. de *Frid. Guil. Sturzii* libro de dialecto Macedonica et Alexandrina, Lips. 1808. m. 8.

et iure permulti scripserunt *); neque tamen inter veteres nec inter recentiores conuenit. Sic ex. gr. epistolae Judae; II. Petri; secunda et tertia Joannis; praesertim Joannis Apocalypsis vel dubiae, vel sublestae fidei, vel plane supposititiae omni memoria haud paucis videbantur; alii tamen earum auctoritatem diuinam, fidem atque sinceritatem fortiter vindicarunt.

4. Multae quidem variae lectiones in Msstis N. T. oriri potuerunt et vero ortae sunt. At si in vllo alio libro, in hoc sane diuino lima critica sobrie cauteque est adhibenda, et interpretes ab omnibus coniecturis temerariis audacibusque debent abstinere. Neque tamen desuerunt, qui in constituendo aut mutando textu N. T. graeco arte critica sunt abusi. Conf. *C. B. Michaelis* tractat. crit. de variis lectt. N. T. caute colligendis et diiudicandis, Halae Sax. 1749. — D. *Paul. Joach. Sigismundi Vogel* progr. de coniecturae vsu in crisi N. T. cui adiecta est breuis comment. de quarto libro Esdrae, Altdorf. 1795. 4. Codices autem Mss. quosdam gr. potiores, qui in diuersis bibliothecis adhuc seruantur, plures VV. DD. in peculiaribus libris diligenter recensuerunt: autographa tamen librorum sacrorum diu perierunt. Codices autem, qui adhuc exstant, sunt vel mere graeci, (interdum puri, interdum tamen

*) Omissis multis, (quorum magnam copiam iam excitavit M. *Mich. Lilienthal* in: *Biblisch. Archiuarius der heiligen Schrift N. T.* Regiomonti et Lips. 1745. 4. p. 4 sqq.) memorare liceat *Eberh. Henr. Stoschii* commentat. historicocriticam de librorum N. T. canone; praemissa est diss. de cura veteris ecclesiae circa libros N. T. Francof. ad Viadr. 1755. 8. — D. *Paul. Joachim. Sigismundi Vogel*, Theologi Erlang. cel. commentationis de canone Eusebiano partes III. Erlang. 1809—1811. 4. — De canone ap. Euseb. acute disputat D. *Jo. Frid. Flatt* in *Magaz. für christl. Dogmatik u. Moral* etc. part. VII. nr. 6. et part. VIII. nr. 5.

tamen e latina verſione correcti, vel potius vitiati,) vel graeco-latini, vel *Lectionaria*, h. e. in quibus pericopae (ἀναγνώσεις) ſunt librorum ſacrorum, quae certis diebus inter ſacra praelegerentur. Codex, ſi quatuor Euangelia complexus eſt, εὐαγγέλιον; ſin Acta Apoſtolorum et epiſtolas Paullinas, aut tantum quatuordecim Paulli epiſtolas continuit, ἀπόστολος, (quod tamen vocabul. in ſenſu modo latiore ſumitur, modo ſtrictiore,) vocabatur; ἀπόστολοι autem dicebantur Acta Apoſtolorum cum ſeptem catholicis epiſtolis; denique ἀποστολοευαγγέλιον, quod lectiones ex euangeliis, actis apoſtolorum et epiſtolis ſimul continuit. — *Editionum*, quarum numerus eſt paene infinitus, quinque numerari poſſunt claſſes, (neque tamen defuerunt, qui nouas recenſiones inſtituerent, ita vt, ſi ſtrictim numerare velis, plures exiſterent; at claſſes proprie nec duxerunt, nec eo nomine compellari poſſunt,) quas et paucas quasdam alias memorabiles editt. nominare vacat. Sunt igitur 1) *Complutenſis*, *Ximenii*, Cardinalis, ſumtu curata, 1514—1517. fol. in Euangeliis et Actis: illam ſequuti ſunt R. Stephan. Pariſ. 1546. Millius ac Bengelius. — 2) *Deſiderii Erasmi*, Rotterod. qui adiuuantibus Oecolampadio, Capitone, Gerbelio e codd. et patribus quibusdam, verſione lat. et coniecturis correxit, cum adnotatt. Baſil. 1516. (quae editio eſt rariſſima,) 1519. 1522. et correctior, adhibita quoque ed. Complutenſi, a. 1527. et 1535. fol. — Primam edit. Erasmi maximam partem refert *Aldina*, admodum rara, gr. Venet. 1518. fol. et eſt tertia pars bibliorum, ab Aldo Manutio procuratorum, quod opus, eo mortuo, ab Andrea Aſulano eſt abſolutum. Antea tamen ex Aldi officina particula euangelii Joannis gr. cum aliis libellis prodiit. — Ad Erasmicam ſecundam expreſſae ſunt: ed. graece, Hagenoae, cum praefat. Nic. Gerbelii, 1521. 4. Argentor.

gentor. ap. Wolf. Cephalaeum., 1524. 8. et aliae. — Inter praestantissimas N. T. edd. refertur critica gr. Paris. παρὰ Σίμωνι τῷ Κολιναίῳ, 1532. 8. — 3) *Roberti Stephani*, qui dicitur in itinere quodam capita librorum N. T. in versus distinxisse, Lutetiae 1546. 12. et emendatius ibid. 1549. 12. (16.) quae editio et rara et adeo correcta, vt Olear. in Obss. ad Matth. IV. 8. sphalmata typograph. tantum XIV. animaduerteret, dicta est *mirifica* ob initium praefationis: *O mirificam regis liberalitatem.* — ibid. 1550. fol. II. voll. cum variis lectt. ex XVI. exemplaribus vetustissimis collectis: haec ed. optima et elegantissima, et reliquarum princeps censetur ac basis facta est multarum sequutarum: — ibid. cum praecipuis lectt. variis, 1569. 16. — ex offic. Henr. Stephani, qui obscuriorum vocc. et quorumdam loquendi generum partim suas, partim aliorum interpretationes margini adiecit, 1576. 12. — Ex tertia Rob. Stephan. 1550. contextum cum variis lectionibus a R. Stephano orae adlitis et collatis aliis codd. Mss. mutatum et concinnatum primum edidit *Theodor. Beza* cum largis adnotatt. 1565. postea 1576. inprimis 1582. et 1589. (in quibusd. exemplar. 1588.) exc. H. Stephan. fol. *) In quarta editione adnotatt. recognouit ac valde locupletavit, duosque adiecit indices. Eadem 1598. — gr. cum duplici versione, altera vetere, altera noua Th. Bezae, et cum adnotatt. Bezae, acc. Joach. Camerarii commentar. Cantabr. 1642. fol. — Bezae recen-

*) Add. *Jesu Christi N. T. gr. et lat. Theod. Beza* interprete. Additae sunt ab eodem summae breues doctrinae. — Huic autem tertiae editioni, praeter quorumdam locor. recognitionem, accesserunt breues difficiliorum phraseων expositiones; cum ex maioribus ipsius Bezae annotatt. tum aliunde excerptae. 1580. mai. 8. typis Stephan, (cura Jo. Cherpontii.)

recensio, praecipue illa, quae, nescio a quo, ex contextu Stephanicae tertiae et Bezae tamquam noua formata est et vulgata ab Elzeuiriis 1624. 16. *) basis est vulgatae nostrae lectionis et vulgarium exemplarium. Paucas tamen editiones, vel ob raritatem, vel splendorem, vel propter vtilitatem operamque laudabilem editorum, commemorare vacat: *Erasmi Schmidii*, cura Zach. Gergani, sumtibus Nicephori episcopi, Graecorum caussa, ad quos etiam maxima pars exemplarium transmittebatur, procurata, Viteberg. 1622. 4. — *Colinaei*, Paris. 1534. 8. — *Steph. Curcellaei*, Amstel. 1658. — denuo reuisa, cum varr. lectt. ex Msstis et impressis codd. collectis, ib. 1699. 8. et saepius. — (*Jo. Fellii*:) accesserunt parallela Scripturae loca, nec non variantes lectiones ex plus 100. Mss. codd. et antiquis versionibus collectae, Oxon. 1675. 8. — Splendidissimae sunt Londin. cum notis et animaduerss. Roberti Stephani, Jos. Scaligeri, Isaaci Casauboni, 1633. 8. — Parisina e typographia regia, 1640. fol. max. — et, cum scholiis graecis, e graecis scriptoribus, tam ecclesiasticis quam exteris maxima ex parte desumtis, opera ac studio *Jo. Gregorii*, (post cuius mortem Grabius et Aldricus editionem absoluerunt,) Oxon. 1703. fol. mai. — Laudatur ed. *Jo. Pricaei* cum versione lat. et multis adnotatt. inscripta: *Jo. Pricaei* commentarii in varios N. T. libros etc. Londini 1660. fol. Pricaeus tantummodo Matthaeum, Lucam, Joannis cap. X. et XI. Acta apostolorum, Paulli epistolas ad Timotheum, Titum et Philemonem, prioris epist. ad Cor. cap. XI. epistolas Joannis, Jacobi et Judae atque apocalypsin

---

*) Haec est rarissima inter VII. editt. Elzeuir. Textus ad Stephanic. tertiam compositus, et tantummodo in XII. locis ab ea recedere dicitur: sed praestantissima omnium editt. Elzeuir. habetur ed. Lugd. Bat. 1633. min. 12.

calypsin gr. et cum lat. versione vulgata dedit atque copiose illustrauit. — Nouum Test. graeco-germanicum ad probatissimos codd. exactum accurateque reuisum etc. cura D. *J. Henr. Maii*, Gissae Hassor. 1705. 12. vt alias edd. cum versione german. praetermittam. — Nouum Testam. graecum, cum lectionibus variantibus etc. et notis, — studio *Jo. Millii*, Oxon. 1707. fol. Sed Critici multa, a Millio commissa, reprehenderunt, correxerunt emendaruntque. Hanc collectionem Millianam recensuit, meliori ordine disposuit, novisque accessionibus locupletauit *Ludolph. Kusterus*, (qui praeterea textum gr. cum XXII. codd. quibus Millius non vsus erat, contulit,) exc. Amstelod. et prostat Lips. ap. Jo. Frid. Gleditsch. 1710. fol. — editio secunda Lipsiae 1723. fol. — Non spernenda est, inprimis propter obseruatt. philologicas, criticas atque exegeticas, ed. *Christi. Stockii*, cum praecipuis varr. lectt. Jenae 1731. mai. 8. — Curatam edit. et nouam orationis graecae recensionem, neque tamen omnibus probatam, cum variis lectt. et *adparatu subiuncto, criseos sacrae, Millianae praesertim, compendium, limam, supplementum ac fructum exhibente*, curauit *Jo. Albertus Bengelius*, Tubingae 1734. 4. Sine adparatu rec. ibid. 1734. 1738. 1753. et 1763. 8. Quintae minori, at operarum erroribus contaminatae, accessit *spicilegium lectt. varr. quas inprimis considaratu dignas judicavit b. Bengelius, in nouo prooemio descriptum, auct. E. Bengelio*, Tubing. 1790. 8. Noua autem *adparatus critici* editio prodiit Tubing. 1734. 1735. et studio *Phil. Dau. Burckii*, longe auctior, 1763. 4. — *N. T. graecum editionis receptae*, (Elzeuirianae,) *cum lectionibus variantibus codd. Mss. editionum aliarum, versionum et patrum*, nec non commentario pleniore ex scriptoribus veteribus hebraeis, graecis et latinis

historiam et vim verborum illustrante, *opera et studio Jo. Jac. Wetstenii*, tom. I. Amstelaed. 1751. tom. II. 1752. fol. At tamen in nonnullis rebus, praesertim in variis lectt. colligendis saepe eius diligentia desiderata est *), quamquam in notis tantus deprehenditur lectt. variar. ex codd. adlatarum numerus, vt editor hac re facile superarit omnes, qui ante eum similem susceperunt laborem. — Quas lectiones in contextum recipiendas esse, Wetsten. in notis censuerat, eas omnes *Guil. Bowyer*, eruditus typographus Londin. reposuit in editione, inscripta: *N. T.* ad fidem graecorum solum codd. Mss. nunc primum expressum, adstipulante J. J. Wetstenio, iuxta sectiones J. A. Bengelii diuisum, et noua interpunctione saepius illustratum. Accessere in altero volumine emendatt. coniecturales, (anglica lingua descriptae,) virorum doctorum vndique collectae. Londini 1763. mai. 12. II. voll. Coniecturae, insigniter auctae et emendatae, etiam sunt separatim editae, Lond. 1772. et vernacule redditae, eaeque locupletatae a *Jo. Christoph. Schulz*, Lips. 1774. 1775. 8. II. voll. Alii etiam spicilegium dederunt. — Magnifica est edit. et mere graeca, litterisque maioribus ac quasi cursiuis expressa: Ἡ καινὴ Διαθήκη. N. T. iuxta exemplar Millian. typis Jo. Baskerville, Oxon. 1763. 4. et 1777. 4. — *Quartam* nouam recensionem instituit *J. Jac. Griesbachius*. Ille vero primum ediderat libros historicos N. T. hoc titulo: *Libri historici N. T. grae-*

*) *Wetstenius* antea ediderat *Prolegomena ad N. T. gr. editionem accuratissimam* etc. Amstel. 1730. 4. quae recudi fecit, notas adiecit, atque adpendicem de vetustioribus latinis recensionibus, quae in variis codd. supersunt, *Jo. Sal. Semler*, Hal. Magdeb. 1764. 8. — Ab eodem Semlero editi sunt *J. J. Wetstenii* libelli ad crisin atque interpretat. N. T. adiecta est recensio introductionis Bengelii ad crisin N. T. etc. ibid. 1766. 8.

graece: Pars I. sistens *synopsin euangeliorum Matthaei, Marci et Lucae.* Textum ad fidem codd. versionum et patrum emendauit et selectam lectionis varietatem adiecit. Halae 1774. et pars II. sistens euangelium Joannis et Actus apostolor. 1775. mai. 8. — edit. secunda emendatior et auctior: *Synopsis euangeliorum Matthaei, Marci et Lucae, vna cum iis Joannis Pericopis, quae historiam passionis et resurrectionis J. Christi complectuntur,* Halae 1797. mai. 8. edit. III. ib. 1809. 8. — Tum pari modo edidit integrum *N. Test.* graece, ibid. vol. I. 1777. — editio secunda emendatior multoque locupletior, Halae Sax. et Londini 1796. mai. 8. — vol. II. (quod prius prodierat,) Halae 1775. mai. 8. *) — Nouam quodammodo textus gr. recensionem dedit *Francisc. Car. Alter* in ed. inscripta: *N. Test. ad codicem Vindobonens. graece expressum:* varietatem lectionis addidit *Fr. C. Alter,* Viennae, vol. I. quod continet euangelia, 1787. vol. II. continens Acta apostolor. epistolas et apocalypsin, 1786. 8. cum excerptis codd. ac versionum. Conf. eumdem in libro: *Ueber Georgianische Litteratur,* Vindob. 1798. 8. p. 74 sqq. — *N. T. graecum,* e cod. msto Alexandrino, qui Londini in bibl. Musei britannici adseruatur, descriptum a *Car. Godofr. Woide,* Londini 1786. fol. reg. — *Appendix ad edit. N. T. gr. — a C. G. Woide descripti,* in qua continentur fragmenta N. T. iuxta interpretationem dialecti superioris Aegypti, quae Thebaica vel Sahidica appellatur, e codd. Oxon. maxima ex parte desumta: —

*) Idem V. D. praeter alia, quae ad interpretationem N. T. pertinent, scripsit Symbolas criticas ad supplendas et corrigendas varr. N. T. lectiones: accedit multorum N. T. codicum graecorum descriptio et examen. Halae, pars I. 1785. pars II. ib. 1793. 8.

ta: — subiicitur cod. Vaticani collatio. Oxon. 1799. fol. cum tribus tabb. aeneis. — Critica N. T. edit. gr. est e recognitione *Ge. Christi. Knappii*, cum insignioris lectionum varietatis et argumentorum notationibus, Halae Sax. 1797. 8. — *Philologisch - kritischer und historischer Kommentar über das N. T. in welchem der griechische Text nach einer Recognition der Varianten, Interpunctionen und Abschnitte durch Einleitungen — als Grundlage des Urchristenthums bearbeitet ist von Heinr. Eberhard Gottlob Paulus. Erster Theil: der 3 ersten Evangelien erste Hälfte.* Lubec. 1800. mai. 8. — editio secunda emendatior et auctior, ibid. 1804. — *Zweyter Theil, der drey ersten Evangelien zweyte Hälfte bis zur Leidensgeschichte*, ib. 1801. mai. 8. — *Dritter Theil, der drey ersten Evangel. Fortsetzung und Beschluss.* ed. II. emendatior, ibid. 1805. mai. 8. — Edit. est praestantissima cum epigraphe: *Quatuor euangelia*, graece, cum variantibus a textu lectionibus codd. Mss. bibliothec. Vaticanae, Barberinae etc. quibus accedunt lectiones versionum Syrarum, veteris, Philoxenianae et Hierosolymitanae, edidit *Andr. Birch*, Hauniae 1788. 4. Textus quidem editionis tertiae Stephan. est seruatus. — Alterum volumen ob atrox incendium, quod typos cum bibliotheca, optimis s. criseos adminiculis abunde instructa, chartam paratam et plurima voluminis primi exemplaria absumsit, sine textu graeco prodiit, inscriptum: *Variae lectiones ad textum act. apostol. epp. catholicar. et Pauli*; e codd. gr. Mss. — collectae et editae ab *Andr. Birch*, Hauniae 1798. 8. — Dein *variae lectiones ad textum apocalypseos* — collectae et editae ab *Andr. Birch*, ibid. 1800. 8. Acc. Supplementa ad VV. lectt. act. apost. epp. Pauli et catholicarum. — Denique, quoniam primi voluminis pauca supererant exem-

exemplaria, ex illo VV. LL. at secundis curis multisque accessionibus locupletatas, separatim recudi fecit: *Variae lectiones ad textum IV. Euangeliorum* etc. Hauniae 1801. 8. — Laudandae sunt praeterea edd. M. *Christi. Reineccii*, cum nonnullis varr. lectt. et notis, acc. syllabus memorialis vocum graec. Lips. 1725. 1742. 8. et saepius. — *Chr. Schöttgenii*, Lips. et Goerlic. 1744. 1749. — Breslau. 1765. 8. — 1795. 8. — M. *Henr. Aug. Schott*: N. T. graece, e recensione Griesbach. noua versione lat. illustratum, indice breui praecipuae lectionum et interpretationum diuersitatis instructum etc. Lips. 1805. 8. — editio altera permultis locis emendata, ibid. 1811. 8. — Splendida est editio: *Test. nouum*, gr. ex recensione J. J. Griesbachii, cum selecta lectionis varietate, IV. tom. Lips. ap. Ge. Joach. Goeschen, 1806. 1807. mai. 4. s. fol. — eiusd. ed. manualis ib. 1806. etc. 8. — *Nouissimam* et criticam recensionem debemus studio *Christiani Frid. de Matthaei*, qui omnes partes N. T. ordine autem earum sueto non seruato, ad codd. praecipue Mosquenses, Lectionar. eccl. gr. etc. recensuit, ipse codicum auctoritate textum formauit, varr. lectt. animaduersiones criticas et inedita scholia graeca adiecit, ac versionem latinam codici Demidouiano diligentissime conformauit, et Rigae 1782—1788. mai. 8. in tom. XII. edidit, cum tabb. aeneis XXIX. — Ab eod. viro doct. editus est: XIII. Epistolarum Pauli codex graecus cum versione lat. veteri, vulgo Antehieronymiana, olim Boernerianus, nunc bibl. Dresdensis, summa fide et diligentia transcriptus et editus, cum tabulis aere expressis: accessit ex eodem cod. fragmentum *Marci M.* (i. e. Monachi,) Misenae 1791. 4. *) — Editt.

*) Add. *Vetustum ecclesiae graecae*, CPtanae, vt videtur, *Euangeliarium* biblioth. Gothan. nunc primo totum ad cogno-

Editt. singulorum N. T. libellorum, a Koppio aliisque curatas, suo quamque loco memorabo. — Denique notanda est editio N. T. cum versione barbaro-graeca *Maximi Coliupolitae* s. l. 1638. 4. cum praefatione *Cyrilli Lucarii*, et N. T. graeco-barbari edit. cura Monachi *Serapheim*, Lond. 1703. 12. *) — Eadem ed. sed ab *Anastasio Mich. Macedone* recognita et emendata, vna cum textu originali ex edit. Leusden. a. 1698. recusa est Halae Sax. 1710. 8. aut med. 12. Accesserunt *Liberii Coleti*, Atheniensis, sacerdotis, nouae versionis emendationes et Calendarium graecum ecclesiasticum etc.

5. Haud mirum est, N. T. non solum in linguam germanicam et omnes Europae linguas, sed etiam in alias linguas saepe esse translatum; de quibus versionibus earumque editionibus haud pauci VV. docti partim fusius egerunt: mihi vero non licet de iis omnibus esse copioso. H. l. adhuc notandae sunt versiones Syriacae, Coptica s. Aegyptiaca **), Armenica, Hebraicae, Aethiopica, Arabicae, Persica, Turcica, Getica, siue illa Euan-

cognoscendam Liturgiam graecam accuratius examinauit, et adiectis varr. S. contextus lectt. edidit *Chr. Frid. Matthaei*, Lipsiae 1791. m. 8. — et: *Ueber die sogenannten Recensionen, welche der H. Abt Bengel, der H. D. Semler, und der H. Geh. Kirch. R. Griesbach in dem griechischen Texte des N. T. wollen entdeckt haben: Eine kritisch-theolog. Streitschrift von Chr. Fr. von Matthaei*, Lips. 1804. mai. 8.

*) Conf. *Jo. Mich. Langii* diss. de versione N. T. barbaro-graeca, Altdorf. 1707. 4.

**) Notatu dignum est: *Fragmentum euangelii S. Johannis graeco-copto-thebaicum* saeculi IV. Additamentum ex vetustissimis membanis lectionum euangelicar. diuinae missae cod. Diaconici reliquiae, et liturgica alia fragmenta veteris Thebaidensium ecclesiae ante Dioscorum — nunc prodeunt in latinum versa et notis illustrata opera et studio F. *Augustini Antonii Georgii*. Romae 1789. 4.

Euangeliorum, quam saeculo quarto concinnasse dicitur *Ulphilas* *), Getarum episcopus, et latinae.

6. Maior est copia eorum, qui varia diuersaque ratione vel omnes N. T. libros, vel vnum alterumque separatim, vel in minoribus libellis particulas tantum siue versus interpretati sunt. At plures, multo minus omnes, enumerare haud vacat. Sufficiat hic commendare *Hugonis Grotii* Adnotatt. in N. T. quas *Christ. Ern. de Windheim*, Erlangae 1755 sq. 4. typis recudi fecit; *Jo. Christoph. Wolfii* Curas philologicas et criticas etc. Hamburg. 1725—1735. 4. rec. Basil. 1741. V. voll. (quamquam a nonnullis VV. DD. reprehensas,) atque *Jo. Christ. Koecheri* Analecta philolog. exegetica in IV. euang. quibus Wolfii Curae etc. emendantur et supplentur, Altenburg. 1766. 4. nec non *Jo. Dan. ab Houen* Curas Wolfianis posteriores, Amstel. 1766. 8. — D. *Christph. Aug. Heumanns Erklärung des N. T.* Hannouer. 1750—1763. 8. XII. partt. — *Jo. Ge. Rosenmülleri* Scholia in N. T. tom. VI. aliquoties in 4. et 8. edita: et editio V. auctior et emendatior, Noriberg. 1801. 8. sqq. — praeterea *Kypkii, Raphelii, Elsneri, Krebsii, Alberti, Munthe* etc. Obseruatt. et adnott. philolog. in N. T. — Scriptoribus N. T. fuerunt etiam quaedam falso adscripta, aut falso pro canonicis N. T. venditata, quae *Jo. Alb. Fabricius* collegit ediditque cum epigraphe: *Codex apocryphus N. T.* collectus, casti-

*) Optima versionis illius edit. est, quam *Ericus Benzelius* curauit, lat. vertit, et doctis adnotatt. instruxit; sed post eius mortem cum praefat. notis et grammatica gothica edidit *Eduard Lye*, Oxon. 1750. 4. — Add. *Johannis ab Ihre* Scripta versionem *Vlphilanam* et linguam Moeso-Gothicam illustrantia, ab ipso doct. auctore emendata, nouisque accessionibus aucta, iam vero propter praestantiam ac raritatem collecta, et vna cum aliis scriptis similis argumenti edita ab *Antonio Frid. Büsching*, Berol. 1773. mai. 4.

caſtigatus, teſtimoniisque, cenſuris et animaduerſionibus illuſtratus, Hamburg. 1703. 8. II. tom. — rec. 1719. 8. tertio tomo auctior: *Codicis apocryphi N. T.* pars tertia, nunc primum edita.

7. Denique ad ſubſidia intelligentiae N. T. referenda ſunt Lexica N. T. quorum potiora habentur: 1) *Stockii* clauis linguae Sctae N. T., Jen. 1726. 8. quintum edita cura *Jo. Frid. Fiſcheri*, Lipſ. 1752. 8. Idem *Fiſcher* edidit *G. Paſoris* Lexicon manuale, emendatum et auctum, Lipſ. 1755. 8. — 2) *Jo. Conr. Schwarz* Commentarii critici et philol. linguae graecae noui foederis diuini, Lipſ. 1736. mai. 8. — 3) Nouum Lexicon graeco-latin. in N. T. in vſum ſcholarum illuſtrauit *Chriſtian. Schöttgenius*, nunc recenſuit, quam plurimis locorum interpretationibus auxit, et variis obſeruatt. philologicis locupletauit *Jo. Tobias Krebſius*, Lipſ. 1765. 8. quod poſt Krebſium recenſuit, auxit, et variis obſeruatt. philologicis et criticis locupletauit M. *Gottlieb Leberecht Spohn*, Lipſ. 1790. 8. — 4) inprimis *Nouum Lexicon graeco-latinum in N. T.* congeſſit et variis obſeruatt. philolog. illuſtrauit *Jo. Frid. Schleusner*, Lipſ. 1792. II. tomi. — Ed. II. emendatior et auctior, ibid. 1801. — Ed. III. emendatior et auctior, ib. 1808. II. tom. mai. 8. — Huc etiam pertinent *Jo. Alb. Bengelii* Gnomon N. T. etc. Tubingae 1742. 4. iterum curis p. auctoris poſterioríb. auctus, 1759. tertium, Vlmae 1763. 4. — et auctior atque emendatior cura filii, M. *Ern. Bengelii*, II. voll. Tubing. 1774. 4. cui adiungenda eſt *Jo. Alb. Burkii* Clauis gnomonica, terminos grammaticos et rhetoricos, quibus Gnomon N. T. Bengelianus vtitur, explicans, Tubing. 1744. 4. — *Sigismundi Frid. Dreſigii* commentarius de verbis mediis N. T. nunc primum editus a *J. Fr. Fiſchero*: addita eſt, praeter L. Küſteri libellum, Jo. Clerici diſſ. de eodem genere verborum graecorum

eorum e lingua franco-gallica conuersa, Lips. 1755. 8. atque *Glassii* Philolog. sacra, a Dathio edita, Lips. 1776, 8.

2. *Jesus Christus Θεάνθρωπος, Conseruator et Dominus noster.*

a) De anno, mense et die, quo editus fuerit homo, et quo cruci adfixus, fuerit mortuus, valde dissentiunt viri docti: qua de re alibi copiose est disputatum. Primis saeculis duae primariae innotuerunt sententiae; quarum altera, Jesum natum esse die VI. Januar. a. Augusti imperat. 42. quae fuit antiquissima, et a fine saeculi II. in ecclesia orientali et Aegypto inualuit; altera, quae multo recentior saec. fere IIII. in ecclesia latina celebrata est, die XXV. Dec. a. 42. Augusti imperat. Christum in lucem editum esse, adsumit. *Dionysius Exiguus* saec. VI. natalem Christi adseruit a. V. C. 753. siue a. 45. imperii Augusti, adeoque a. M. 4714. secundum epocham Jul. et haec aera Dionysii recepta est a. Chr. 525. *) Alii aliter et diuersimode subduxerunt rationes. Enimvero diem et annum nobis esse incertos, nec posse vlla humana diligentia acieque ingenii erui, iudico cum D. *Koernero*, qui diuersas variorum collegit sententias, in progr. de die natali Seruatoris, Lips. 1778. 4. *Saxius* in Onomast. lit. I. p. 210. eos sequitur, qui, Jesum hominem natum esse, putant, Olymp. CXCIV. 1. vel 2. V. C. 750. vel 751: denatum Olymp. CCII. 4. V. C. 785. an. Christi 32. quo eodem anno, vita diuinitus resumta, in coelum, vnde venerat, sublimis rediit. Annus autem vndetricesimus vel tricesimus

*) Conf. *Ge. Alberti Hambergeri* diss. de epochae christianae, quae aera Dionysiana audit, ortu et auctoritate. Jenae 1704. 4.

mus eius et muneris auſpicalis eidem eſſe videtur. *)

b) Vitam, fataque et praecepta, tanto magiſtro, ipſo deo, digna, atque hominibus ſaluberrima, et miracula, quae omnem vim humanam vicerunt, expoſuerunt eius legati: alii vero, vt *Harmoniarum* conditores, qui multi ab omni tempore fuerunt, diuerſa ſaepius ratione in ordinem redegerunt et explicuerunt. — Chriſto *infanti* multa miracula fuerunt olim adſicta, atque eiusmodi fabulas collectas traditasque reperies in libello, a Gelaſio pontifice rom. in concilio romano a. 494. libris apocryphis adnumerato inſcriptoque *Euangelium infantiae Chriſti*, quod *Henr. Sike* arabice ex cod. Goliano cum verſione latina notisque edidit, Vltraiecti 1697. Latinam verſionem recudi fecit notasque ſubiecit *Jo. Alb. Fabricius* in Cod. apocrypho N. T. part. I. p. 168 ſqq. praemiſit vero a p. 127. *Euangelium infantiae Chriſti, adſcriptum Thomae apoſtolo*, gr. cum verſione *Jo. Baptiſtae Cotelerii.* Tertium Euangelium iam memoraſſe videtur *Cotelerius* ad Conſtitt. ap. VI. 16. p. 349. ed. Clerici. Ex illa lat. verſione neſcio quis germanice reddidit: *Das Evangelium der Kindheit Jeſu, aus dem Arabiſchen,* Jeruſalem a. 5738. h. e. a. Chr. 1789. 8. — Ex Cotelerio deſumta videntur fragmenta de natiuitate, conſuetudine cum aliis et morte b. Virginis glorioſae in bibl. Giſſenſi acad. quae *J. E. C. Schmidt* in *Biblioth. für Kritik und Exegeſe des N. T.* tom. II. part. IV. p. 481 ſqq. a. 1802. 8. publicauit, contulit cum euangelio arabico et gr. ſecundum verſionem lat. et addidit quaedam loca ex metrico german. euangelio a *Ten-*

---

*) Conf. *J. Ge. Walchii* Bibl. theol. ſelectam, tom. III. cap. VII. ſect. 4. §. III. etc. p. 404 ſqq. vbi magna hominum doctor. qui de Jeſu Chriſto ſcripſerunt, copia collecta eſt.

Tenzelio in *Monatl. Unterhaltungen* a. 1697. memorato excerpta. — Insuper quaestio sorta, num Christus *graece* loquutus, an in Palaestina, adeoque a Christo et apostolis lingua tantum Aramaea fuerit adhibita. Medium tenet D. *Paulus* in II. programm.: Verosimilia de Judaeis Palaestinensibus, Jesu etiam et apostolis non Aramaea dialecto sola, sed graeca quoque Aramaizante loquutis, Jen. 1803. 4.

c) *Christus* ipse nihil litteris consignauit. Quapropter epistolae Abgari et Jesu mutuae, illis adfictae, sunt suppostitiae. Binas vero illas epp. gr. leges in *Eusebii* Hist. eccles. I. cap. 3. (qui primus in lucem eas protulit, et ex lingua syriaca in graecam transtulit;) et ex Eusebio cum versione *Rufini* et notis *J. A. Fabricii*, in huius Codice apocryph. N. T. p. 317 sqq. — arabice et lat. ex biblioth. D. *Jo. Elichmanni*, in *Hier. Xauerii* historia Christi, persice conscripta, Lugd. 1639. 4. p. 612. — Rara et antiqua collectio quorumdam opusculorum, a *Christoph. Schurlo* s. *Scheurlo*, etiam *Scheuerle* dicto, est facta, et inscripta: Epistola D. *Schwrli* ad Charitatem Pirchameram (scripta est Bononiae 1506.). Carmen Conr. Celtis ad eamdem. *Epistola Pilati ad Tyberium Cesarem. Epistola Lentuli ad Tyber. Cesarem. Epistola Abgari ad Jesum Saluatorem. Epistola responsiua ad Abgarum.* Vtilitates Misse etc. s. a. in 4. In fine autem nota a. 1513. — In Anecdotorum litterariorum, ex Mss. codd. erutorum, vol. I. Romae 1773. 8. nr. 4. ab *Amadutio* primum edita est *Epistola apocrypha Jesu Christi ad D. Petrum;* atque Amadutius in prooemio agit de illa, quam haud diuersam esse opinatur ab epistola dominica, quam de coelo lapsam nugabantur superstitiosi homines, et quam *Fabric.* in Cod. apocr. N. T. II. §. VI. p. 308. memorat.

d) S.

d) *S.* etiam *Mariae*, virgini Deiparae, homines fraudulenti adſcripſerunt ipſique adfinxerunt *quatuor epiſtolas*, ſatis inſulſas et ab ipſis prudentioribus pontificis rom. adſeclis falſi damnatas, 1) ad S. Ignatium, 2) ad Meſſanenſes *), 3) ad Florentinos, (cuius epiſtolae impoſtor Sauanarola habetur a Lamio,) 4) ad *Anton. de Villa Baſilica*, monachum Dominic. qui ipſe epiſt. finxiſſe creditur. Tres priores epp. exſtant inter Orthodoxographa, Baſil. 1555. fol. — in *Fabricii* Cod. apocryph. N. T. p. 843. 849. et 852. Quartam edidit *Jo. Lamius* de eruditione apoſtolor. Florent. 1738. 8. (vbi cap. II. p. 189 ſqq. de Maria agit,) p. 191.

3. De Euangeliſtis atque Apoſtolis, quorum libellis codex ſacer N. T. abſoluitur, quo anno et quo ordine ſinguli auctores ſacri publicarint libellos, de horum authentia et auctoritate canonica, num tres priores euangeliſtae hauſerint ex communi fonte, ex euangelio Hebraeorum aut Nazarenorum chaldaico ſiue hebraico **), et de aliis huc perti-

---

*) Et tamen illius varietatem vindicare quidam conati ſunt, ex. gr. *Melch. Inchofer*, e *Soc. Jeſu*, in libr. *Epiſtolae B. Mariae ad Meſſanenſes veritas vindicata*, ac plurimis grauiſſimorum ſcriptorum teſtimoniis et rationibus erudite illuſtrata, Meſſanae 1629. fol. At quoniam nimis craſſe ſcripſerat quaedam, liber vel in Ind. libror. prohib. locum inuenit, et auctor nonnulla loca atque inſcriptionem mutare iuſſus eſt. Altera igitur edit. accepit epigraphen: De *epiſtola B. Virginis Mariae ad Meſſanenſes* coniectatio, auct. P. *Melch. Inchofer.* Viterbii 1631. fol.

**) Variorum opiniones atque ſententias de primo euangelio *(Urevangelium)* recenſet atque ſub examen vocat, monetque, hypotheſin, graecam illius primi euangelii verſionem editam fontem fuiſſe, non videri probabilem, multo minus certam atque indubitatam; alteram vero ſententiam, euangeliſtarum alterum alterius narrationes ante oculos habuiſſe et adhibuiſſe, probabiliorem eſſe, docet cel. D. *Vogel Ueber die Entſtehung der drey erſten Evangelien*, in *Gableri Journal* für

pertinentibus quaestionibus multa in vtramque partem, interdum acrius disputarunt VV. DD. quod monuisse h. l. sufficiat.

4. *Matthaeus*, alias, quod tamen nonnulli negant, *Leui* dictus, qui, antequam Christi partes sequeretur, e *portitorum* numero erat: adhuc post a. Ch. 60. in viuis fuit. Ab eo Euangelium graece scriptum fuisse, probabilior esse videtur sententia, quam opinio eorum, qui arbitrantur, id ab illo hebraice, aut hebraicis quidem litteris, sed syro-chaldaico sermone esse primo conscriptum, postea autem in linguam graecam translatum. Pariter quaestio, num duo priora Matthaei capita adficta sint ab alio, nec ne, haud ita multis abhinc annis valde agitata est. Falso eidem adtributa fuerunt Euangelium natiuitatis Mariae et Euangelium infantiae Christi, atque Liturgia quaedam Aethiopica.

5. *Marcus* fuit Judaeus et vixit adhuc post a. C. 60. Scripsit Euangelium graece, non, vt quidam putarunt, latine. Marcum tamen coptico s. aegyptiaco sermone in conscribendo suo euangelio vsum fuisse, contendit, sed argumentis ingeniosis magis quam ad persuadendum aptis probare sustinuit *S. F. G. Wahl* in *Magazin für alte, besonders morgenländische u. biblische Litteratur*, part. III. Hal. Saxon. 1790. nr. 2. *Koptisches Original von Marcus Evangelium.* — Tum motae sunt controuersiae, num Marcus dici possit Matthaei epitomator, et Matthaei ac Lucae fuerit excerptor, atque num in conscribendo euangelio Petrum

---

für auserlesene theologische Literatur, tom. I. part. I. Noribergae 1804. p. 1 sqq. In eiusd. *Gableri Neuestem theol. Journal*, vol. IV. part. V. Noribergae 1800. 8. p. 417 sqq. leguntur D. *Ziegler Einige Ideen über den wahrscheinlichen Ursprung der drey ersten Evangelien:* vt aliorum iudicia praetermittam.

Petrum habuerit adiutorem, ita vt ille Petri esset interpres. — De Marco eiusque euangelio etiam agit *Jo. Adr. Bolten* in introductione ad suam versionem: *Der Bericht des Markus von Jesu dem Messia, übersetzt und mit Anmerkungen begleitet,* Alton. 1795. 8. Addatur Βίκτορος Πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας καὶ ἄλλων τινῶν πατέρων ἐξήγησις εἰς τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον, ex codd. Mosquensib. edidit *Christian. Frid. Matthaei,* Mosquae, 1775. 8. Victor primum comparat Marcum cum Matthaeo et Luca, atque loca praecipua saepius mystice explicat. Tum sequitur ipse Marci contextus, qui raro discedit a vulgata lectione. Perperam Marco adficta sunt *Acta S. Barnabae,* et *Liturgia* de ritu missae.

6. *Lucas,* Antiochenus, Pauli comes. Num medicus et pictor fuerit, non conuenit inter antiquiores non minus, quam recentiores scriptores. Obiit a. Ch. 70. aetat. 84. Eleganter et graece scripsit Euangelium atque acta Apostolorum. A Matthaeo autem lectum fuisse Lucae Euangelium, nonnulli statuunt, et *Jo. Adr. Bolten* in: *Der Bericht des Lucas von Jesu dem Messia, übersetzt und mit Anmerkungen begleitet,* Alton. 1796. 8. fontes, ex quibus hauserit Lucas, haud verisimiliter aperire studet. — *Acta apostolorum, graeco-latine,* litteris maiusculis e cod. Luydiano characteribus vncialibus exarata, — descripsit ediditque *Thom. Hearnius,* qui etiam *symbolum Apostolorum* ex eod. cod. subiunxit, Oxon. 1715. 8. — Nouam recensionem *Actorum apostolor.* ex codd. Mosquensib. (qui tamen ad recensionem N. T. CPolitanam, omnium veterum recensionum minimam natu et maxime interpolatam, pertinere dicuntur,) dedit, varias lectt. animaduerss. criticas et inedita scholia graeca adiecit, versionem vulgatam codici conformauit et edidit *Christi. Frid. Matthaei,* Rigae, 1782. 8. — Ad intelligenda

quam

quam plurima loca, et ex antiquitate graeca ac romana explananda, multum faciunt *Jo. Ern. Imman. Walchii* dissert. ad Acta apostol. quae dein collectae in tribus voll. typis sunt expressae, et *Rich. Biscoe* liber, anglice scriptus atque editus Londini 1742. 8. II. voll. postea cum epigraphe: *Erläuterung der Apostelgeschichte aus den Weltgeschichten und Alterthümern*, a *F. Eberh. Rambach* ex lingua anglica in germanicam translatus, Magdeb. 1756. 4.

7. *Joannes*, Bethsaidensis, Zebedaei piscatoris et Salomes filius, homo antea litterarum rudis, Christo tamen propter animi candorem maxime iucundus. Sub Domitiano in insulam Patmum relegatus est; at, tyranno isto interemto, Ephesum rediit, et tandem nonagenario maior placidam mortem obiit. Quamuis autem ingenio esset comi et mitissimo: eius tamen scripta, praesertim Apocalypsis, inter criticos atque interpretes omni fere memoria summas paene mouerunt tragoedias. Scripsit autem 1) *Euangelium*, 2) *Epistolas tres*, quarum tamen prima tantummodo a multis censetur genuina, et 3) *Apocalypsin*, quam quidem nonnulli homines, tamquam libellum spurium, Joannis ingenio et canonis sacri dignitate indignum iudicarunt, ab aliis vero dissentientibus refutati. Euangelii Joann. authentiam acriter oppugnat impieque negat anonymus in libr. *Der Evangelist Johannes und seine Anhänger vor dem jüngsten Gericht*, sine l. et typographi nota, 1801. 8. At praeter alios vindicat euangelii dignitatem atque auctoritatem *Süskind* in: *Beytrag zur Vertheidigung der Aechtheit des Evangel. Johannis* etc. in *Magazin für christliche Dogmatik und Moral*, part. IX. nr. 1. Tubingae, 1803. 8. Pro αὐθεντίᾳ euangelii Joannaei diss. praeside D. *Jo. Clarisse*, auct. *Guil. Huibert van Griethuysen*, Harderuici, 1807. mai. 8. Contra

 supe-

ſuperiorem auctorem libri, *Der Evangeliſt* etc. contra Evanſon, Eckermann et Horſt dimicat. — *Jo. Adrian. Bolten* in prooemio ad verſionem ſuam euangelii germanicam, (*Der Bericht des Johannes vom Jeſu dem Meſſia, überſetzt und mit Anmerkungen begleitet*, Altonae, 1797. 8.) putat, Joannem ſcripſiſſe ſuum euangelium in lingua Syriaca, et hermeneutam quemdam in Graecum transtuliſſe ſermonem. Atque iam *Salmaſius* de lingua helleniſtica p. 257 ſq. opinabatur, illud euangelium primitus fuiſſe exaratum in lingua Syriaca; ſed iam refutarat eum *Rich. Simon* in Hiſtoria critica textus N. T. cap. 28. Nuper tamen Cl. *Berthold.* in proluſ. Veroſimilia de origine Euangelii Johannis, Erlang. 1805. 8. et *J. A. L. Wegſcheider* in: *Verſuch einer vollſtändigen Einleitung in das Evangelium Johannis*, Gotting. 1806. 8. (vbi hic agit de vita Joannis animique notatione, de authentia atque integritate euangelii et de ſtilo,) contenderunt, Joannem initio euangelium ſuum conſcripſiſſe in lingua Aramaea, deinde vero ipſum, graecae linguae maiorem adeptum ſcientiam, euangelium, vti nunc eſt, compoſuiſſe in graeca lingua. Inſuper caput XXI. quod alii ſuppoſititium eſſe putant, genuinum eſſe cenſet, additque catalogum ſcriptorum, in quibus explicatur euangelium. — *Jo. Ge. Frid. Papſt* iam ventilauit diſſ. de authentia cap. XXI. Joann. Erlang. 1779. 4. — *Jo. Bened. Carpzov* edidit *S. Johannis* primam epiſtolam, gr. in XIII. ſectiones diuiſam, etc. partic. I. II. Helmſtad. 1773. 1774. 4. — De Apocalypſi quae in vtramque partem disputata ſint, a me et ab aliis alibi pluribus eſt declaratum. Hic tantum addam: *Die Offenbarung Joannis metriſch überſetzt von D. Fried. Münter*, Hauniae, 1784. 8. — ed. II. emendat. ib. 1806. m. 8.

8. *Pau-*

8. *Paulus,* ante salutarem vitae emendationem *Saulus* vocabatur: Judaeus de tribu Beniamin, Tarsi autem in Cilicia educatus, denique Hierosolymis a Gamaliele doctrina ebraica imbutus est. Sed a Christo ipso in itinere ab erroribus iudaicis et ardentissimo disciplinae christianae odio ad veriorem Christi doctrinam amplectendam ac profitendam a. C. XXXXII. siue vltimo Caii imper. (ex sententia Fabricii aliorumque,) reuocatus, postea legati diuini prouincia tanta fide, libertate ac sedulitate in Asia et Europa functus est, vt nullum laborem vitaeque periculum metueret fugeretque. Atque a. C. LXVIII. Neronis XIIII. capite truncatus dicitur. — Scripsit *Epistolas,* (quae quidem quo ordine et quo anno singulae fuerint exaratae, interpretes inter se discrepant,) in nostrum S. S. canonem receptas, 1) ad Romanos, 2) duas ad Corinthios, 3) ad Galatas, 4) ad Ephesios, 5) ad Philippenses, 6) ad Colossenses, 7) duas ad Thessalonicenses, 8) duas ad Timotheum, 9) ad Titum, 10) ad Philemonem, 11) ad Hebraeos; de qua quidem postrema epistola, et num Paulus illius fuerit auctor, magnus est VV. DD. dissensus. Genuinum esse Pauli laborem, euincere studuerunt, (vt quosdam recentiores vindices tantummodo laudem,) *Gottlob Christi. Storr* in prolegomenis ad libr. *Pauli Brief an die Hebräer, erläutert von G. C. Storr,* Tubingae, 1789. 8. et in progr. de consensu epistolarum Pauli ad Hebraeos et Galatas, Tubingae, 1790. 4. Storrii quidem sententiam argumentaque sub examen vocat, epistolam abnegat Paulo et graece scriptam confirmat, sed de auctore illius, de loco, vnde sit missa, et de iis, ad quos scripta sit, nihil certi pronuntiandum esse arbitratur M. *Werner Car. Lud. Ziegler* in: *Vollständige Einleitung in den Brief an die Hebräer, worinnen alte und neue Meinungen*

über die Aechtheit, Kanonicität und Grundsprache desselben aufs neue kritisch geprüft sind, und der Werth des ganzen Briefs näher bestimmt v. W. C. L. Ziegler, Gotting. 1791. 8. Ab eius iudicio discessionem fecit M. *C. L. Camerer* in *Theologischen und kritischen Versuchen*, Stuttgard. 1794. 8. in periculo tertio. — Eorum quoque sententiam, Paulum fuisse auctorem epistolae, maxime probabilem esse statuit, bonisque firmat argumentis M. *Gustav. Bratt* in disput. praeside D. *Theoph. Schlegel*, de argumento et auctore epistolae ad Hebraeos, Gryphiae, 1806. 4. etc. — Medium tenuit *Jo. Henr. Heinrich* in prolegomenis ad hanc epistolam; cuius editionis hanc fecit inscriptionem: *Nouum testamentum*, graece: perpetua adnotatione illustratum, editionis Koppianae vol. VIII. complectens *Ep. Pauli ad Hebraeos*, continuauit *J. H. Heinrich*, Gotting. 1792. 8. Is malit, si quis auctor esset definiendus, putare, fuisse Paulum. — Hoc loco simul commemorabo singularum epistolarum, a Paulo reliquisque apostolis scriptarum, editiones, a *Koppio*, iisque, qui post obitum illius continuarunt opus, itemque ab aliis curatas. Koppius, et qui, post mortem illius, eius vestigia presserunt, sequuti sunt recensionem Bengelianam, subiecerunt textui potiores varias lectt. et his perpetuum commentarium ad sanam interpretationem facilioremque intelligentiam verborum egregie aptum; addiderunt prolegomena atque excursus. Singulae autem partes prodierunt hoc ordine: *Nouum Testamentum, graece: perpetua annotatione illustratum a Jo. Beniamin Koppe;* vol. I. complectens epistolas *Pauli ad Galatas* *), *Thessa-*

*) Add. *Versuch einer Uebersetzung des Briefs Pauli an die Galater, mit erklärenden Anmerkungen nach Koppe*, (auct. *J. G. Schilling*,) Lips. 1792. 8.

Thessalonicenses, *Ephesios*, Gottingae, 1778. mai. 8. — vol. VI. epistolae Pauli *ad Gal. Ephes. et Thessal.* editio altera auctior et emendatior: curauit *Thom. Christ. Tychsen*, ibid. 1791. 8. — vol. IV. complectens *epistolam Pauli ad Romanos*, ib. 1786. 8. — vol. IX. Koppianae edit. *Epistolae catholicae*: fascic. I. exhibens epistolam *Jacobi*, illustratam a *Dav. Jul. Pott*, ibid. 1786. 8. — auct. et emendatior ed. altera, 1799. 8. — fascic. II. complectens *vtramque epistolam Petri*, cum perpetuis adnotatt. *D. J. Pott*, ib. 1790. 8. — edit. altera, 1810. 8. — vol. VII. pars I. complectens *epp. Pauli ad Timotheum*, *Titum et Philemonem*, illustratas a *Jo. Henr. Heinrich*, ib. 1798. 8. — pars II. s. *Pauli epistolae ad Philippenses et Colossenses*, ab eod. illustratae, 1803. 8. — Tum notandae sunt peculiares quarumdam epistolarum edd.: *Pauli ad Philemonem epist.* gr. et lat. illustrata a *Lebr. Christ. Gottl. Schmidio*, Lips. 1786. 8. — *Epp. ad Corinthios* edidit *Jo. Chr. Frid. Schulz*, Halae Sax. 1784. et 1785. II. tom. 8. — *Epp. ad Corinthios*, gr. perpetua annotat. illustratae a *F. A. W. Krause*, Francof. ad M. 1792. mai. 8. vol. I. complectens epist. priorem. Idem vertit germanice notisque illustrauit epist. ad Galatas, ibid. 1788. 8. — epist. ad Ephes. 1789. et epp. ad Philipp. ac Thessal. ib. 1790. 8. — *Ep. ad Corinthios* II. perpetua annotat. illustrata a *J. G. F. Leun*, Lemgou. 1804. 8. — *Epist. ad Romanos*, graece, ex recensione nouissima Griesbachii, cum commentario perpetuo edidit *Chr. Frid. Boehme*, Lips. 1806. mai. 8. *) — *Pauli epist. ad Philippenses*, gr. ex recensione Griesbachiana, noua

*) Conf. censuram in: *Neue Leipz. L. Z.* 1806. nr. 138. m. Oct. vbi etiam quaedam loca aliter explicantur, ita vt illa interpreti huius epistolae Paulinae haud parum prodesse possit.

noua versione latina et annotatione perpetua illustrata a M. *J. G. am Ende*, Witteberg. 1798. 8. — Add. *Jo. Frid. Krause* diss. inaugural. praeside D. S. Th. Wald, an epistola Pauli ad Philippenses in duas epistolas, easque diuersis hominibus scriptas, dispescenda sit? Regiomonti, 1811. 4. Contra *Heinrich* negat. Conf. *Neue Leipz. L. Z.* 1811. nr. 38. — Id. *Krause* in progr. scripsit Obseruatt. critico-exegeticas in Pauli epist. ad Philipp. cap. I. et II. ibid. 1810. 4. — Specimen academicum, s. disput. *D. H. Wildschut*, praeside *H. Royaards*, de vi dictionis et sermonis elegantia, in epistola *Pauli ad Philemonem* conspicuis, Traiecti ad Rh. 1809. mai. 8. Inest quoque commentarius in illam epistolam. — Authentia prioris epistolae ad Timotheum ab Schleiermacheri dubitationibus nuper vindicata est ab *Henr. Plank* in: *Bemerkungen über den ersten Paulinischen Brief an den Timotheus, in Beziehung auf das kritische Sendschreiben des Herrn Prof. Fr. Schleiermacher, von Heinr. Plank*, Gotting. 1808. 8. et a *Wegscheidero* in: *Die Pastoral-Briefe des Apostels Paulus: neu übersetzt und erklärt, mit einleitenden Abhandlungen, herausgegeben von Jul. Aug. Ludwig Wegscheider*, tom. I. etiam cum speciali titulo: *Der erste Brief des Apost. Paulus an den Timotheus; neu übersetzt u. erklärt mit Beziehung auf die neuesten Untersuchungen über die Authentie desselben* etc. Gotting. 1810. mai. 8. nec non a *Joach. Frid. Beckhaus* in disput. praeside Luca Suringar habita, et inscripta: Specimen obseruationum critico-exegeticarum de vocc. ἀπαξ λεγομένοις et rarioribus dicendi formulis in prima ad Timotheum epistola Paulina obuiis, authentiae eius nihil detrahentibus, Lingae, 1810. mai. 8. — Denique, (nam omnes, qui permulti sunt, libros maioris minorisque molis, in quibus de vita, eru-

ditione,

ditione, scriptis, dicendi genere, itineribus fatisque Pauli agitur, aut eius epistolae harumue particulae varia ratione explicantur, enumerare, nimis alienum est ab instituto nostro,) tantum quaedam iuuat adhuc commemorare. Spuriae sunt: 1) *Epistola ad Laodicenses*, de qua praeter alios egerunt *Huthius* in disp. *Epistola ex Laodicea in encyclica ad Ephesios adseruata*, Col. IV. 16. Erlangae, 1751. 4. et *Leonh. Car. Justi über Coloss. IV. 16. Neuer Versuch eines Beweises, dass der hier erwähnte Brief aus Laodicea der Brief an die Epheser sey, nebst kritischen Folgerungen für die Meinung, diesen als ein Circular-Schreiben anzusehen*, in eius *Vermischten Abhandlungen über wichtige Gegenstände der theologischen Gelehrsamkeit, 2te Sammlung*, Hal. Sax. 1798. 8. nr. II. p. 81 sqq. — Breuis, at docta obseruatio quasi in transitu inserta est cel. *Matthaei* in Lips. *A. L. A.* 1800. nr. 188. p. 1851 sq. in qua negat, Basilium in suis codd. legisse *ἐν Λαοδικείᾳ*, nec vllum cod. *ἐν Λαοδικείᾳ* habere testatur. — 2) *Epistolae ad Senecam*, et *Senecae ad Paulum*. v. *Fabricii* Cod. N. T. apocryphum, et M. *Christi. Wilh. Loescherum* de epistolis Pauli ad Senecam hypobolimaeis, Witteberg. 1694. 4. — Epistolae duae apocryphae, altera Corinthiorum ad Paulum apostolum, altera Pauli apostoli ad Corinthios, quae dicitur periisse, ex cod. Ms. Armenico integro nunc primum editae separatim: graece ac latine versae, cum notis Whistoniorum, cum praef. et animadu. *Jo. B. Carpzouii*, Helmstad. 1776. 4. altera ed. Lips. 1776. 8. — *Euthalii* episc. Sulcensis, Actuum apostolor. et XIV. S. Pauli aliarumque septem catholicarum epistolarum editio ad Athanasium iuniorem, episcop. Alexandr. gr. et lat. vulgata est a *Laurent. Alex. Zacagnio*, Romae, 1698. 4. nr. 4. Sed filum abrumpere cogor.

9. *Pe-*

9. *Petrus*, antea *Simon* dictus, a. C. LXVIII. (secundum alios a. C. LXIV. aut LXV.) cruci adfixus viuere desiit. Scripsit duas *Epistolas*, quamquam fuerunt, qui eas Petro perperam abnegarent: nec tamen desuerunt, qui vtriusque authentiam vindicarent atque demonstrarent. *Herm. Heimart Cludius* quidem in: *Uransichten des Christenthums*, Altonae, 1808. 8. p. 296 sqq. opinabatur, auctorem prioris epistolae non fuisse Petrum apostolum, sed presbyterum *Petrum*, Judaeo-christianum in Asia minore. Enimuero vindices exstiterunt prioris epistolae D. *Augusti* in progr. inscripto: Noua, qua primae Petri epistolae αὐθεντία impugnatur, hypothesis sub examen vocatur, Jenae, 1808. 4. et posterioris epist. D. *Jo. Chr. Dahl* in diss. de αὐθεντίᾳ epistolarum Petrinae posterioris atque Judae, Rostoch. 1807. 4. de qua conf. quoque paullo post in §. 11. scripta. Inter recentiores enim posteriori epistolae fidem, originem atque auctoritatem diuinam abnegare conatus est *Jo. Frid. Gruner* in: *Praktische Einleitung in die Religion der heil. Schrift*, Hal. 1773. 8. p. 57 sq. Contra vindicarunt quoque eam Petro *Frid. Eberhard Boysen* in: *Versuch einer praktisch. Erklärung der beyden Briefe Petri und des Briefes Judae*, Hal. 1775. 8. p. 265 sq. ac *Frid. Aug. Ludou. Nietzsche* in: Epistola Petri posterior auctori suo, inprimis contra Grotium vindicata atque adserta, Lips. 1785. mai. 8. — More Koppii editae sunt *Epistolae catholicae*, graece; perpetua adnotatione illustratae a *Dau. Julio Pott*: vol. II. complectens *vtramque epistolam Petri*, Gotting. 1790. 8. et a *Jo. Bened. Carpzov* in libro inscripto: *Epistolarum catholicarum septenarius*, graece: *Petri* duae epistolae, *Jacobi* vna, *Joannis* tres, *Judae* et *Jacobi* vna: cum noua versione lat. ac scholiis grammaticis atque criticis etc. Halae,

Halae, 1790. mai. 8. — D. *Jo. Sal. Semleri* Paraphrasis in epistolam I. Petri, cum latinae translationis varietate etc. Hal. Sax. 1784. 8. Is quidem, haud pauca loca, arbitratur, esse ab interpretibus aliisque inserta; sed censores contra hanc aliasque opiniones mouerunt dubitationes. — Sub Petri nomine olim *Epistola ad Jacobum* et *Missa apostolica*, siue diuinum sacrificium S. apostoli Petri, perperam circumferebantur.

10. *Jacobus minor*, a. C. 60. aut 62. e lorica templi per Judaeos deiectus, fullonisque baculo ad mortem vsque caesus dicitur. Scripsit *epistolam*; at enim num Jacobus, frater Christi, diuersus fuerit a Jacobo, Alphaei filio, et num prior, an posterior epistolam exarauerit, tam veteres, quam recentiores dissentiunt *). — *Jo. Bened. Carpzou.* edit. peculiaris *Epistolae Jacobi catholicae*, gr. in sectiones nouas diuisae, cum noua versione lat. scholiisque primum prodiit Helmstad. partt. II. 1782. et 1783. 4. dein iuncta cum aliis epp. de qua v. in §. antecedente. — Sctorum *Jacobi* et *Judae* apostolorum epistolae catholicae, — lat. vertit *Seb. Seemiller*, Noriberg. 1783. 8. — *Der Brief Jacobi übersetzt und mit Anmerkung. erläutert von E. F. Rosenmüller*, Lips. 1787. 8. — *Jacobum* epistolam suam primum syriace scripsisse, contendit *Jo. Melch. Faber* in prolus. Obseruatt. in epistolam Jacobi ex Syro, Coburg. 1771. 4. — Falso adtributa fuerunt Jacobo: 1) *Proteuangelium*, siue de natalibus Jesu Christi et ipsius matris Virginis Mariae; 2) *Euangelium infantiae Christi*, quod alii Matthaeo,

*) Conf. *Pott* in prolegomen. ad edit. supra in §. 8. laudatam, D. *Gottlob Christi. Storr* in Opusc. academicis, ad interpretationem libror. sacrorum pertinentibus, in prima commentat. Tubing. vol. II. 1797. 8. etc. Sed vindicant epistolam Jac. apostolo *Jo. Frid. Gruner* aliique.

thaeo, alii Thomae *) olim adfinxerant; 3) *Liturgia* quaedam, cuius tamen ante medium saeculum quintum nuspiam facta est mentio.

11. *Judas, frater Jacobi minoris*, de quo tamen, et quando, aut num ipse *Epistolam* scripserit, alii aliter sentiunt. *Dahl* in diss. in §. 9. laudata ex collatis epistola Petri posteriore et Judae epistola colligit, epistolam Judae esse imitationem epistolae Petrinae, et ita seriorem; dubitat tamen, epistolam ab ipso Juda apostolo scriptam esse, sed putat, a quodam presbytero Juda, prima Christianismi aetate viuente, aut ab eo, ad quem epistola Petri erat missa, vt cum iis coetibus, in quibus falsi doctores orti fuerant, eam communicaret. — Editionem epistolae Carpzouianam iam in §. 7. et 9. excitauimus. Separatim prodiit *Epistola Judae* graece, commentario critico et annotatione perpetua illustrata ab *Henrico Car. Alex. Haenlein*, Erlangae 1799. 8. Is contendit, Judam fuisse fratrem Jacobi minoris. — *Petrus Kirstenius* edidit *Epistolam S. Judae* ex msto Heidelbergensi arabice, ad verbum translatam, additis notis et textuum graecor. et versionis latinae vulgaris collatione, Vratislau. 1611. fol. — *Frid. Joach. Hasse* in introd. ad libr. *Der Brief Judae übersetzt und erläutert aus einer neu eröffneten Quelle*, (n. ex Zendauesta, ex quo quidem fonte parum lucri poterit hauriri,) Jenae 1786. 8. inter alia arbitratur, auctorem epistolae non fuisse apostolum, nec Jacobi nec Jesu fratrem, sed cognatum Jacobi iunioris, epistolamque scriptam esse et ad

*) *Thomas* num Indorum et Orientalium fuerit apostolus, v. *Assemann.* in Bibliothec. orient. vol. IV. p. 25 sqq. 435 sq. 463. 516. — *Thomae euangelium Mingarellus* in Nuova Raccolta d'Opuscoli scientifici e filologici, Venet. 1764. tom. XII. p. 13 sqq. e cod. Bonon. auctius cum lectt. varr. in lucem emisit.

ad Judaeo-Christianos, vt hos reuocaret a defectione, missam circ. a. Chr. 60—70. sed haud satisfecit censori in Nou. ephem. Lips. 1786. nr. 103. p. 1633 sqq.

Liturgias, canones apostolicos, (saepius editos, et de quibus magna orta est et agitata controuersia,) et *alia apostolorum ac discipulorum opuscula* supposititia collegit doctisque animadversionibus instruxit *J. A. Fabricius* in Codice apocrypho N. T. part. I. II. Hamburg. 1703. 8. et part. III. ib. 1719. 8. (conf. Fabr. B. Gr. IV. p. 822 sqq.) — Plura sunt adlata et copiose exposita in Opere inscripto: *Auctarium cod. apocryphi N. T. Fabriciani,* continens plura inedita, alia ad fidem codd. Msst. emendatius expressa. Congessit, disposuit, edidit *Andr. Birch.* Fasciculus primus. Hafniae 1804. 8. Insunt: 1) *Euangelium Nicodemi, siue Acta Pilati: textus latinus ex recensione Fabricii,* (sed textus lat. a Fabricio editus omnium pessimus esse dicitur;) *textus graecus* ex codd. Paris. et Palatino-Vaticano 269. quibus adduntur variae lectt. codd. *Corsini et Einsidlensis.* *) Textus originalis hebraeus periit, isque videtur fuisse breuissimus; sed ex versionibus colligitur, illum plura subinde accepisse

---

*) Codicis antiqui, qui est in bibliotheca congregationis s. coenobii Einsiedelensis, *(Einsiedeln,)* lectiones variae collectae et a. 1791. editae sunt ad calcem libri: *Jo. Jac. Hess Bibliothek der heil. Geschichte* etc. part. I. Postea separatim prodiit Disquisitio historico-critica de indole, aetate et vsu libri apocryphi, vulgo inscripti: *Euangelium Nicodemi,* auctore *Guil. Lud. Brunn,* Berolini 1794. 8. Sed conf. *Göttingische Bibliothek der neuesten theolog. Litteratur,* editam a *Schleusnero* et *Stäudlin,* tom. I. vbi censor de textu et edd. *Nicodemi* euangelii p. 762 sqq. agit, et Hessii sententiam, a Fabricio textum esse repetitum ex Grynaei monumentis patrum orthodox. facit dubiam; add. Ephem. litterar. Noribergens. a. 1794. plag. 94. p. 745 sqq. et *Birch* in Auctario, qui etiam Hessii sententiam refutat.

cepiſſe additamenta. Birch autem ita dispeſcuit verſionum textum: a) breuior ἔκδοσις, ad quam pertinent codd. graeci Pariſ. et Monac. Bauar. ac verſio Franco-gallica, (in libello romanenſi: La très élegante, melliflue et très plaiſante hiſtoire du Roi Perceforeſt, 1513.) b) longior verſio, ad quam pertinet cod. gr. Vatican. et lat. verſio in codd. Corſini et Einſiedel. c) longiſſima, quae eſt edita a Grynaeo. Verſio gr. codicis Pariſ. eſt aeuo Theodoſii ſcripta. — 2) *Diuerſae ad Tiberium Caeſarem de Chriſto relationes, Pilato tributae*, n. a) Ἀναφορὰ Πιλάτου, (quam quidem Fabric. tom. III. p. 972. ex cod. Colbert. iam dederat; Birch tamen ſimile exemplar, ratione autem linguae et narrandi generis diuerſum reperit in cod. Vindobon. quare is textum et Fabric. et codicis Vindobon. excudi fecit;) b) Reſcripta Tiberii ad Pilatum; c) Παράδοσις Πιλάτου. — 3) *Narratio de Chriſti apprehenſione et morte*, Joſepho ab Arimathia adſcripta. — 4) *Proteuangelium, Jacobo, fratri Chriſti, adſcriptum, gr. cum varietate lectionis codd. Vatican.* 455. et 654. *et verſionis Poſtelli.* — 5) *Apocalypſis Joanni apoſtolo adſcripta* ex cod. Palatino-Vaticano 364. (vitioſe tamen ſcripto,) *adiecta lectionis varietate codicis Vindobon.* — 6) *Capita nonnulla libri, qui in cod.* 455. *Vatic. inſcribitur* Περίοδοι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου — παρὰ Προχώρου μαθητοῦ αὐτοῦ — *cum textu latino ex Biblioth. max. PP.* tom. II. p. 46 ſqq. et *verſione fragmentorum coptorum latina a Mingarello* faſcic. II. p. 302 ſq. *publicata.* — Presbyterorum et diaconorum Achaiae de martyrio *S. Andreae apoſtoli* epiſtola encyclica, graece verſa, notis et diſſ. illuſtrata eſt a *Car. Chriſtiano Woog*, Lipſ. 1749. 8. Sed conf. longam cenſuram in *Baumgartenii Nachrichten von einer Halliſchen Biblioth.* tom. IV. p. 360 ſqq.

CAPVT

CAPVT III. SECTIO II.

De patribus, qui vocantur, et reliquis scriptoribus ecclesiasticis.

1. De his in vtramque partem tam copiose à multis VV. DD. est disputatum, vt pauca tantum indicare h. l. sufficiat. Illorum tamen memoriam, quum pro sua quisque dignitate, factis, eruditione meritisque famam et celebritatem nominis esset consequutus, omnino omittere nefas esse duxi: neque vllum, vel parum rei theologicae et antiquarum doctrinarum intelligentem, negaturum esse arbitror, illorum lectionem critico N. T. interpreti *), diligentiori cum ciuilis et litterariae, tum inprimis ecclesiasticae historiae indagatori, et, quoniam ab illis multa veterum auctorum loca adferuntur, omnis philologiae atque antiquitatis veterisque philosophiae cultori esse vtilem et necessariam: adhibendum tamen esse iudicium, ne falsa dubiave narratione aut praua interpretatione doctrinaque peruersa quorumdam decipiatur, ab aliis abunde demonstratum est. Nonnulla tantum VV. doctor. scripta h. l. laudabo. — *Gottlieb Stolle aufrichtige Nachricht von dem Leben, Schriften und Lehren der Kirchenväter der ersten 400 Jahre nach der Geburt unsers Heilandes*, Jenae 1733. 4. Sed Stollium neque aequum neque idoneum sedisse iudicem, alii docuerunt. — D. *Jo. Ge. Walch*: Bibliotheca patristica, litterariis adnotatt. instructa, Jenae 1770. 8. — D. *Christi. Wilh. Franz Walchs Grundsätze der zur Kirchenhistorie des N. T. nöthigen Vorbereitungslehren und Bücherkenntnifs*, ed. 2da auctior et correctior, Gotting. 1773. 8.

*) Conf. *Jo. Seuerin. Vater* Spicilegium I. obseruationum ad vsum Patrum graecor. in crisi N. T. pertinentium, disput. inauguralis d. 28. Sept. 1810. 8. Regiomonti habita. Spicilegium II. disp. ibid. 11. Oct. 1810. ventilata.

8. praecipue sect. IV. §. 104 sqq. p. 63 sqq. *Von der zur Kirchenhistorie gehörenden Bücherkenntniss.* — *Christian. Friedr. Rösler Bibliothek der Kirchenväter in Uebersetzungen und Auszügen aus ihren fürnehmsten, besonders dogmatischen Schriften, sammt dem Original der Hauptstellen u. nöthigen Anmerkungen,* I —X. partt. Lips. 1776—1786. mai. 8. — *Jo. Chr. Fr. Wundemann Geschichte der christlichen Glaubenslehren vom Zeitalter des Athanasius bis auf Gregor den Grossen,* Lips. 1798 sq. 8. II. tom. — *Abhandlung zur Dogmengeschichte der ältesten griechischen Kirche bis auf die Zeiten Klemens von Alexandrien,* (auctore M. *Gaabio,*) Jenae 1790. 8. — *Jo. Ge. Rosenmüller* XXXIV. programm. de fatis interpretationis sacrarum litterarum in ecclesia, Lips. 1789—1808. 4. Aucta sunt et collecta ab eodem in libro: Historia interpretationis librorum sacrorum in ecclesia christiana inde ab apostolorum aetate vsque ad Origenem, pars I. Hildburgh. 1795. 8. pars II. 1798. pars III. continens periodum II. ab Origene ad Jo. Chrysostomum, a Cypriano ad Augustinum, 1807. — Memoranda quoque est *Chrestomathia patristica,* ad vsum eorum, qui historiam dogmatum christianorum accuratius discere cupiunt, adornata a *Jo. Christiano Guil. Augusti,* D. et Prof. Theologiae etc. vol. I. Tractatus ex patribus Graecis continens. Lips. 1812. mai. 8.

2. Plures scriptores ecclesiastici, saepe in multis voluminibus comprehensi, prodierunt: de quibus collectionibus et de *Catenis* siue comprehensionibus expositionum librorum sacrorum e diuersis patrum ecclesiasticorum collectionibus vberius egerunt *Thom. Ittigius* de bibliothecis et catenis patrum variisque veterum scriptorum ecclesiasticorum collectionibus, Lips. 1707. 8. *Jo. Ge. Walch* in

in Bibliotheca theolog. ſelecta tom. III. cap. VII. ſect. IV. p. 382 ſqq. *Hamberger.* in *Zuverläſſigen Nachrichten* etc. tom. I. p. 174 ſqq. De *Catenis* in ſpecie *Jo. Chriſtoph. Wolf* in diſſ. Catenas patrum graecas, easque potiſſimum Mss. ex codd. quibusdam Anglicanis ſiſtente, Vitteberg. 1718. *Jo. Aug. Noeſſelt* in diſput. de Catenis patrum graecorum in N. T. Obſeruationes, Halae Magdeb. 1762. 4.

3. Quidam patres, iique antiquiſſimi eccleſiarum doctores et apoſtolorum aequales, ſaeculo I. et II. ipſi *apoſtoli* aut *patres apoſtolici* dicti ſunt. Eorum ſcripta collegerunt *Jo. Baptiſta Cotelerius* in Eccleſiae graecae monumentis, tom. I—IV. gr. et lat. cum notis, Lutetiae Pariſ. 1677—1692. 4. — ed. altera auctior et correctior: acceſſerunt notae integrae aliorum virorum doctor. et quaedam alia opuſcula; recenſuit et notulas aliquot ſuas aliorumque adſperſit *Jo. Clericus*; tom. I. et II. Amſtel. 1724. fol. — SS. patrum apoſtolicorum, Barnabae, Hermae, Clementis, Ignatii Opera genuina, vna cum Ignatii et Polycarpi martyriis, verſionibus antiquis et recentioribus, varr. lectionibus ſelectisque variorum notis illuſtrata. Acceſſerunt S. Ignatii Epiſtolae tum interpolatae, tum ſuppoſititiae, cura *Richardi Ruſſel*, Lond. 1746. 8. II. voll. De ſingulis paucis agemus.

1. *Barnabas*, qui Joſes antea vocabatur, religione Judaeus ex tribu Leui natus; Cyprius ortu, legatos et diſciplinam Soteros noſtri diuini ſectatus. Sub eius nomine circumfertur *Epiſtola catholica*, quam habent genuinam Clemens Alexandrinus et Origenes, et e recentioribus *Grynaeus* in interpretatione patrum apoſtolicorum, *Galland* in Bibliotheca veterum patrum, (Venet. 1765. etc. fol. XIII. voll. quibus acceſſit vol. XIV. ſ. veterum patrum eccleſiaſticorumque ſcriptorum analecta noua etc. Venet. 1781. fol.) *Leſs* in *Wahr-*

Wahrheit der christlichen Religion etc. p. 17 sqq. et *W. Wake* ad versionem anglicam epistolarum, (quas genuinas in inscriptione iam nominat,) apostolicorum patrum Barnabae, Ignatii, Clementis, Polycarpi, et Hermae Pastoris, Lond. 1693. 8. correct. ib. 1719. 8. et quartum, ibid. 1737. 8. E contrario Eusebius et Hieronymus, quos hodie plerique sequuntur, eam supposititiam esse iudicarunt. Atque *Sam. Gottlieb Lange* in: *Ausführliche Geschichte der Dogmen oder der Glaubenslehren der christlichen Kirche nach den Kirchenvätern*, (de quibus eorumque potissimum scriptis agit,) Lipf. tom. I. 1796. 8. habet istam epistolam pro opere cuiusdam Judaeo-Christiani Alexandrini, saec. II. vel ineunte vel medio. Eam primum e tenebris eruit notisque et obseruatt. illustrauit *Hugo Menardus*, post cuius mortem curauit editionem *Lucas Dachery*, gr. et lat. Paris. 1645. 4. — Tum inprimis ope trium codd. multo emendatiorem, cum notis et cum epistolis genuinis *S. Ignatii*, gr. et lat. edidit *Is. Vossius*, Amstel. 1646. 4. — cum *Hermae pastore*, additis ad calcem breuibus *Ed. Bernardi* in Barnabae epistolam notis, curante *Jo. Fellio*, Oxon. 1685. 12. — cum epistola *Polycarpi*, cum vberrimis obss. et adnotatt. edid. *Stephanus le Moyne*, in eiusd. variis sacris, tom. I. Lugd. Bat. 1685. 4. — gr. et lat. cum notis variorum, in *Jo. Clerici* Patribus apostolicis, tom. I. Amstel. 1724. fol.

2. *Dionysii Areopagitae*, primi, vt volunt, Atheniensium episcopi, libri, qui sub eius nomine circumferuntur, multo recentioris sunt aeui, forsan saeculo V. consarcinati. — *S. Dionysii Areopagitae* Opera, scil.: de coelesti hierarchia, de diuinis nominibus, de pontificali dignitate, de mystica theologia, epistolae et martyrium eiusd. S. Dionysii, graece, Florent. Phil. Junta 1516. 8. (conf. *Ang. Mar. Bandini* Juntarum typographiae anna-

annales, parte 2. Lucae 1791. 8. p. 203 sq.) — Opp. a *Petro Lansellio*, gr. et lat. Paris. 1615. fol. — Opp. in eadem *Maximi* scholiis, *Georgii Pachymerae* paraphrasis; *Mich. Syngeli* encomium, graece, II. tom. Paris. ap. G. Morell. 1562. 8. — Opp. cum scholiis S. *Maximi* et paraphrasi *Pachymerae* a *Balthas. Corderio*, latine interpretata, et notis theolog. illustrata, II. tom. Antwerp. 1634. fol. rec. et *Jo. Chaumontii* defensione Areopagitae addita, II. tom. Paris. 1644. — Opera, ad cod. Veneti D. Marci fidem recensita et emendata, scholiis aucta, Venet. 1755. fol. (v. *Jac. Morelli* Bibliotheca Msta graeca et latina, tom. I. p. 88 sq.) Conf. *Henr. Conr. Arend unpartheyische Lebensbeschreibung des ehrwürdigen Dionysius Areopagita — nebst ausführlicher Nachricht von dessen Schriften und derselben mancherley Auflagen.* Goslar. 1725. 4.

3. *Clemens Romanus*, incerta fide a. C. 100 martyrio adfectus esse perhibetur. Eius epistola prior ad Corinthios circ. a. C. 69. scripta multis quidem germana esse videtur, Semlero tamen et Roeslero aliisque suspecta; posterior autem epistola ad eosdem iam ab Eusebio atque Hieronymo in suspicionem fidei adducta est. Quae reliqua scripta sub eius nomine circumferuntur, spuria sunt. Eius opera, praecipue epp. ad Corinthios, aliquoties prelis exierunt. Ego vero hic tantum memoro: *Clementis* Opera etc. gr. et lat. cum notis variorum in *Clerici* PP. Apostol. tom. I. p. 127 sqq. — Ad Corinthios epistolam priorem, et posteriorem extremam mutilam, (hanc gr. tantum) ex laceris reliquiis vetustissimi exemplaris (primus) eruit, lacunas (ex ingenio) explevit, priorem lat. vertit, et notis breuioribus illustrauit *Patricius Junius*, Oxon. 1633. 4. — Epistolae duae ad Corinthios: interpretibus *Patricio Junio*, *Gottifred. Vendelino*, et *J. B. Cotelerio*;

recensuit et notarum spicilegium adiecit etc. *Paul. Colomesius* etc. Lond. 1687. red. ab *Ittigio* in Biblioth. PP. Apostol. Lips. 1699. 8. — Eaedem cum selectis varior. notis in *Mich. Russel* Patrib. apostol. vol. I. et in *Jo. Lud. Frey* Epistolis 8. S. patrum apostolicorum *Clementis, Ignatii, Polycarpi* gr. et lat. cum variorum adnotatt. Basil. 1742. 8. atque separatim has epistolas cum *Junii, Boisii* et al. notis emendatius ex noua recensione edidit *H. Wotton*, Cantabr. 1718. 8. ac primam *Conr. Eberth.*, Fuldae 1788. 8. — A *Petro Coustant* editae sunt *Epistolae romanorum Pontificum* et quae ad eos scriptae sunt, Paris. 1721. mai. fol. *Coustant* cum Ittigio et Clerico retinebat Junii recensionem in Clementis epist. E contrario *Car. Traugott Gottlob Schönemann* reddidit contextum a Wottono constitutum et meliorem curauit editionem, inscriptam: *Pontificum romanorum* a *S. Clemente* vsque ad Leonem M. *Epistolae genuinae* et quae ad eos scriptae sunt. — Duobus voluminibus comprehensae: ex recensione et cum notis *Petri Coustantii* et fratrum *Balleriniorum*, in tomo I. Gotting. 1796. mai. 8. — *Constitutiones SS. Apostolorum* doctrina catholica a *Clemente* romano episc. et ciue scripta libris octo. *Francisci Turriani* prolegomm. et explanationes apologeticae in easd. constitutiones. Haec nunc primum impressa sunt Venetiis ex offic. Jord. Ziletti, gr. 1563. 4. — latine versae notisque instructae Antwerp. 1578. fol. — *Canones SS. Apostol.* per *Clementem* Romanum in vnum congesti, gr. et lat. *Gregorio Haloandro* interprete: ad calcem Nouellarum *Justiniani* a *Gregorio Haloandro* editarum. Norib. 1531. fol. — *Canones* SS. Apostol. gr. et lat. cum scholiis *Theodori Balsamonis* et *Jo. Zonarae*, gr. et lat. plurimis in locis aucti et emendati etc. cum prolegomenis et notis *Guil. Beueregii*, in eiusd. Synodico

codice siue Pandectis canonum, vol. I. p. 1 sqq. — *Recognitionum* libri X. *Rufino* Torano interprete etc. (cur. *Jo. Sichardo*,) Basil. ap. Jo. Bebel. 1526. fol. — *Epitome* de rebus gestis, peregrinationibus atque concionibus S. Petri. Eiusd. *Clementis vita*: gr. ex ed. *Adriani Turnebi*. Paris. Adr. Turneb. 1555. 4. — *Duae epistolae S. Romani*, discipuli Petri apostoli, quas ex cod. msto N. T. Syriaci nunc primum erutas cum versione lat. opposita edidit *Jo. Jac. Wetstenius*, Lugd. Bat. 1752. fol. Sed fidem illarum atque antiquitatem destruxerunt *Nathan. Lardner* in dissert. anglice scripta de his II. epistolis, Londin. 1753. 8. et *Venema* in Triga epistolarum, Harlingae 1754. 8. Priori quidem respondit *Wetstein* Amstel. eodem anno. Conf. *J. Gottlieb Freudenbergeri* epistolam, quae exhibet Historiam recentioris controuersiae de Clementis Rom. epistolis, Lips. 1765. 4.

Clemens autem Rom. diuersus est a *Flauio Clemente*, martyre sub Domitiano, vt *Franc. Anton. Zaccaria* in diss. latinis de rebus ad historiam atque antiquitates ecclesiae pertinentibus, Fulgini 1781. vol. I. nr. 2. docuit.

4. *Hermas*. Eius aetas et liber, (at supposititius, iudicibus Semlero aliisque,) *Pastor* inscriptus, a *Lessio* in *Wahrheit der christlichen Religion*, p. 36 sqq. saeculo primo vindicatur, ab aliis minus verisimiliter collocatur in a. C. circiter 150. — Libri versio latina integra tribus partibus adhuc exstat; graeci autem sermonis tantum fragmenta quaedam. Fragmenta gr. et lat. cum notis selectis viror. doctorum reddidit *J. A. Fabricius* in Codicis apocryphi N. T. parte III. Hamburgi 1719. 8. p. 737 sqq. — *Hermas* editus est cum notis *J. Bapt. Cotelerii* inter Patres apostol. Par. 1672. fol. — ex recensione et cum notis *Jo. Felli*, vna cum Barnaba, Oxon. 1685.

 12. —

12. — in *Russelii* edit. PP. apostol. vol. I. — in *Clerici* noua PP. apost. editione, Amstel. 1698. fol. — in *Gallandii* Bibl. patrum, I. p. 49. — *Germanice* vertit et notis illustrauit *Jo. Christian Nehring*, Halae Sax. 1718. 8. — *Italice* cum notis *J. Bapt. Gallicioli*, Venet. 1796. 8. etc.

5. *Ignatius*, alias quoque *Theophorus* et in dialecto syriaca *Nuranus*, in amphitheatro leonibus obiectus martyrium a. Ch. 116. passus esse dicitur. Eius aliquot supersunt Epistolae, quas Polycarpus collegit, quarum aliae habentur spuriae, aliae, et hae sunt septem, genuinae iudicantur. Germanarum autem epistolarum quum duplex sit recensio, quaestio orta est, num longiores, an, quae quidem plurimorum est sententia, breuiores fidem atque auctoritatem mereantur. Nonnullis tamen vtraque recensio videtur dubia esse aut omnino conficta? alii aliter sentiunt. Saepius prelis exierunt *Ignatii* Epp. inprimis illae septem, quae haberi solent genuinae. In Cotelerii, Ittigii, Russelii, Clerici Collectionibus illas quoque reperiri, non est, quod pluribus significem; quare paucas tantum edd. commemorabo. *Ignatii* Opuscula, quae quidem exstant, omnia graece; cura et studio (Οὐαλεντίνου τοῦ Εἰρηναίου) *Valentii Pacei*, Dilingae 1557. 4. — S. *Ignatii*, martyris, Antiochiae archiepiscopi, epistolae, graece, cum versione lat. et notis *Guil. Morelii*, Paris. G. Morelius, 1558. 8. — *Polycarpi* et *Ignatii* epistolae; vna cum vetere vulgata latina, ex III. codd. collatione, integritati suae restituta. Accessit Ignatianarum epistolarum (minorum) versio antiqua alia, ex II. Msst. — nunc primum in lucem edita: quibus praefixa est de *Ignatii* et Polycarpi scriptis, et de apostolicis constitutionibus et canonibus Clementii Romano tributis *Jac. Vsserii* dissertatio. Oxon. 1644. 4. — Accessit: *Appendix Ignatiana*, in qua continentur

nentur

nentur 1) *Ignatii* epistolae genuinae, ex gr. Medicaeo exemplari expressae, et noua versione lat. explicatae; 2) *Ignatii* martyrium a *Philone*, *Agathopode*, et aliis descriptum, ex II. antiquis eiusdem versionibus nunc primum in lucem editum; 3) Tiberiani, Plinii Sec. et Traiani Imp. epistolae de constantia martyrum illius temporis; 4) Smyrnensis ecclesiae ep. de *Polycarpi* martyrio, cum antiqua lat. eiusd. metaphrasi; 5) *Jo. Vsserii* annotatt. in *Ignatii* et *Polycarpi* acta atque in epistolas, etiam Ignatio perperam adscriptas ex edit. eiusd. *Jac. Vsserii*, Londini 1647. 4. — Epistolae genuinae *S. Ignatii* Martyris; quae nunc primum lucem vident ex bibl. Florentina. Adduntur *S. Ignatii* epistolae, quales vulgo circumferuntur. Ad haec *S. Barnabae* epistola. Accessit vniuersis translatio vetus. Edidit et notas addidit *Isaac. Vossius*. Amstel. 1646. 4. iterum, Londini 1680. — Ex apographo cod. Florent. custatius descripto a *C. Aldrichio* emendatiores redditae sunt *Ignatii* Epistolae genuinae, quas nimirum collegit *S. Polycarpus* suaeque ad Philippenses epistolae subiecit, Oxon. 1708. 8. graece cum emendatiore Vsserii versione, et *epistola ad Romanos*, (in qua suam moriendi cupiditatem declarat Romanis, hosque rogat, ne suum prorogarent martyrium;) ex *Ruinarti* actis martyrum repetita. — *Epistolae genuinae*, (omissis spuriis et interpolatis epistolis,) iuxta exemplar Medicaeum denuo recensitae, vna cum veteri latina versione, annotationibus D. *Jo. Pearsoni*, (antea ineditis,) et *Thomae Smithi* illustratae. Acced. acta martyrii *S. Ignatii*, epistola *Polycarpi* ad Philippenses, et Smyrnensis ecclesiae epistola de *S. Polycarpi* martyrio, cum veteribus versionibus et annotatt. *Th. Smithi*. Oxon. 1709. 4. — Septem *Ignatii* epp. genuinas, eiusdemque martyrii acta, cum *Pearsoni* et *Smithi* scholiis adiunxit

J. Lud. Frey S. S. patrum apostolicor. epistolis, Basil. 1742. 8. — Epistolae et fragmm. in *Gallandii* Biblioth. PP. I. p. 243. et Martyrium S. Ignatii p. 294. — *Ignatii* Epistola ad Romanos et fragmm. cum praefat. de Ignatio et eius scriptis in *Jo. Ern. Grabii* Spicileg. SS. PP. saec. II. Oxon. 1700. 8. p. 1 sqq.

6. *Papias*, Joannis, Presbyteri, non Apostoli, (vti quibusdam visum est,) discipulus, Hieropolitanus in Phrygia episcopus. Fragmenta quaedam librorum V. λογίων etc. siue explanationum sermonum Domini collegerunt *Halloixius* in Papiae vita tom. I. scriptor. orientalium, p. 647 sq. et *Grabius* alia in Spicileg. tom. II. p. 30 sq. et ex his repetita a *Gallandio* in Bibl. PP. tom. I. p. 316 sq.

7. *Polycarpus*, Episcopus Smyrnensis, a S. Joanne Apostolo constitutus, martyrium fortiter passus est. Sed in definiendo eius martyrii anno mire dissentiunt critici. Alii certant pro a. C. 147, alii a. C. 165. conuenientiorem historiae putant: *Groddeck* denique, de anno et die passionis S. Polycarpi, Gedani 1704. 4. Polycarpum, ostendere studuit, ignis supplicium a. C. 169. demum tulisse. — Illius, quae superest, *Epistola*, quae tamen num genuina sit, an spuria, disputant VV. DD. primum edita est a *Petro Halloix* tom. I. de vitis scriptorum orientalium p. 525. dein cum Ignatii epistolis saepius prodiit. — Epistolae et fragmm. in *Gallandii* Bibl. patrum, I. p. 305.

De *Pantaeno*, viro apostolico, eius aetate et patria etc. multa collegit *Mongitor* in Bibl. Sicula, tom. II. p. 216 sqq. et ibid. p. 226. de *Peregrino*, Syracusano, a. C. 40. d. III. Nou. concremato, atque diuerso a *Peregrino*, episcopo Tricopolitano, a. Ch. 90. d. XXX. Jan. interfecto, copiosius agit.

Pro-

Prochorus unus e septem primis Diaconis fuisse et Antiochiae martyrii mortem subiisse dicitur. Et perperam adscribitur *Historia*, fabulis repleta, *S. Joannis Euangelistae*, cuius discipulus fuisse fertur. Primum illa est graece cum lat. versione Sebast. Castalionis publicata et subiecta Catechesi Martini Lutheri paruae, graeco-latinae, cum aliis apocryphis narrationibus etc. edita a *Michael. Neandro*, Basil. 1567. 8. p. 526 sqq. — Eadem Historia in Orthodoxograph. *Jo. Jac. Grynaei*, Basil. 1569. tom. I. p. 65. — *latine*, sed plenior, in Bibl. PP. max. tom. II. p. 46 sqq.

4. Praeterea alii vixerunt, qui iure iniuriaue dicebantur ecclesiastici, interdum Sancti. Sed de scriptoribus saeculi secundi deperditis, *Melitone*, *Quadrato*, *Aristide*, *Miltiade*, scriptoribus apologeticis, *Hegesippo*, (cuius operis, in quo Apostolorum potissimum res persequutus esse, ac primas ecclesiarum quarumdam origines adtigisse videtur, fragmenta collegerunt *Halloixius* in Hegesippi vita, tom. II. de scriptorum orientalium vitis p. 703 sqq. *Grabius* tom. II. Spicilegii patrum p. 205 sqq. et plura cum Valesii animadverss. *Gallandius* in Bibl. PP. tom. II. p. 59 sqq.) de *Claudio Apollinari*, *Polycrate*, *Athenogene* aliisque plura leges in *Fabricii* B. Gr. VII. p. 157 sqq. ibique in Keilii notis.

5. *Justinus Martyr*, Samaritanus, Neapoli Syriae Palaestinae, olim Sichem, hodie Naplouse oriundus, philosophus ac theologus. Quando natus sit, num an. Chr. 89. an 103. aut 119. tum quando per occasionem a sene quodam ab erroribus cultuque deorum ad veram doctrinam christianam sit auocatus *), et quando post nonnulla [illegible] itinera [illegible]

*) Conf. *Car. Christ. Gerkenii* diss. de Justini Martyris ad religionem christianam conuersione admodum memorabili, Lips. 1753. 4.

itinera facta calumniis philosophorum, inprimis Crescentii Cynici oppressus et iussu Antonini philosophi imper. securi percussus martyrium subierit, non conuenit inter VV. DD. Vid. praeter *Fabric.* in B. Gr. VII. p. 52 sqq. *Hamberger.* in *Zuverläss. Nachr.* II. p. 374 sqq. et *Saxium* in Onomast. I. p. 304. qui permultos, Justini vitam scriptaque persequutos, nominant, et quorum prior annum vltimi supplicii 163. posterior autem a. 165. designat. Antonino Pio Aug. primam Apologiam, quae in editt. vulgaribus secundo loco ponitur, a. C. 139. obtulisse videtur. Multa scripta sub eius nomine circumferuntur: quorum tamen nonnulla dubia, nonnulla plane supposititia habentur. Quaedam Justini scripta, a veteribus laudata, temporis iniuria perierunt. — *Opera* graece, ex offic. Roberti Stephani, Paris. 1551. fol, cum adnotatt. criticis, calci adiectis. — *latine*, interprete *Joach. Perionio*, cum obseruatt. Paris. 1554. fol. et in Bibl. patrum edit. Colon. 1618. tom. II. — ex versione *Jo. Langi*, Silesii, passim emendata, cum commentariis, Basil. 1565. fol. rec. sine commentariis in Bibl. patrum, ed. Lugdun. 1677. tom. II. — Graece et lat. cum versione Langi, additisque Justini λόγῳ πρὸς Ἕλληνας et epistola ad Diognetum, notisque et indicibus *Frid. Sylburgii*, qui aliorum obseruatt. suis inseruit, Heidelberg. ap. Gommelin. 1593. fol. Haec ed. recusa est et corollarii in vicem subiuncta sunt opuscula quaedam Athenagorae, Theophili Antiocheni, Tatiani Assyrii, et Hermiae philos. Paris. ap. Cl. Morell. 1615. et ap. Mich. Sonnium, 1636. fol. et haec ed. repetita est Colon. s. Witteberg. 1686. fol. adiunctus tamen est D. *Christiani Kortholti* ad Justinum, Athenagoram, Theophilum et Tatianum commentarius, Kilon. primum a. 1675. fol. separatim in lucem emissus. — Opera, quae exstant, omnia, (ex codd.

codd. emendata, cum versione lat. correcta,) nec non Tatiani adu. Graecos oratio, Athenagorae legatio pro christianis, S. Theophili tres ad Autolycum libri, Hermiae irrisio etc. item in adpendice supposita Justino opera cum actis illius martyrii et excerptis opp. deperditorum eiusdem Justini, et Tatiani et Theophili: cum msstis codd. collata, ac nouis interpretationibus, notis, admonitionibus etc. illustrata opera et studio vnius ex monachis congregationis S. Mauri, (Prudentii Marani,) Paris. ap. Car. Osmont: in aliis exemplaribus Hagae Com. ap. P. de Hondt. 1742. fol. rec. Venet. 1747. fol. — Opp. gr. cum vers. lat. in Opp. Patrum graecor. (cura Fr. Oberthür,) voll. tribus prioribus, Wirceburg. 1777. 8. — Singulorum scriptorum potiores edd. sunt: Epistola ad Diognetum et oratio ad Graecos, primum luce et latinitate donatae ab H. Stephano, etc. Exc. H. Stephanus, 1592. 4. — Fragmenta Justini de resurrectione mortuorum, quae seruauit Damascenus in Parallelis, edidit Halloix in vitis illustrium orientalis ecclesiae scriptorum, tom. II. Grabius in Spicilegio patrum, tom. II. Monachi Benedict. in edit. Opp. Justini, denique Guil. Abrah. Teller in progr. Helmstad. 1766. cum versione lat. et notis criticis. — Apologia prima, cum versione lat. Jo. Langi notisque et emendationibus variorum et pluribus nouis, edita a Jo. Ern. Grabe, Oxon. 1700. 8. — Apologia secunda, gr. ac lat. cum notis variorum, edita ab H. Hutchin, Oxon. 1703. 8. — Apologiae duae et dialogus cum Tryphone Judaeo, gr. et lat. cum notis et emendatt. Styani Thirlbii, Londini 1722. fol. — Apologiae, e recens. Grabiana: varr. lectt. et coniecturas VV. DD. et suas addidit Christian. Guil. Thalemann, graece, Lips. 1755. 8. — cum Tryphone Judaeo dialogus, gr. ac lat. cum notis variorum pluribusque nouis, et Justini

fra-

fragmentis, calci adiectis, edit. a *Sam. Jebb*, Lond. 1719. 8. — *Apologiae duae*, a *Car. Ashton*, gr. ac lat. Cantabrig. 1768. 8. — *Zweite Apologie und Beweis der Alleinherrschaft Gottes, griechisch und deutsch mit erläuternden Anmerkungen: nebst einem Anhange über das Leben, die Schriften und Lehren dieses Kirchenvaters, von Joh. Adam Göz*, Norimb. et Altdorf. 1796. 8. — Apologiae, dialogus et fragmm. cum notis, in *Galland.* Bibl. patrum I. p. 411. — Conf. *Rößler Bibl. der Kirchenväh.* tom. I. p. 104 sqq. addito textu graeco; atque permulti, qui de Iustino, eius scriptis et doctrina atque opinionibus varia diuersaque ratione disputarunt, aut iudicarunt, a me et Fabricio alibi sunt memorati.

6. *Athenagoras*, Atheniensis, philosophus Platonicus et theologus christianus. *Legationem pro Christianis*, (πρεσβείαν περὶ Χριστιανῶν,) a. C. 166. M. Aurelio et L. Vero obtulisse videtur *Saxio* in Onom. I. p. 318 sq. aliisque. Contra ea a. 177. id factum, et libellum Marco Aurelio huiusque filio, Commodo, fuisse inscriptum, cum Mosheimio contendit *Hamberger* in *Z. N.* II. p. 405 sqq. — Scripsit quoque *de resurrectione mortuorum*: de fide tamen vtriusque libri dubitat *Semlerus*. Secundum *Sam. Gottlieb Lange* in: *Ausführliche Geschichte der Dogmen* etc. Lipsf. 1796. 8. tom. I. p. 190 sqq. Athenagoras primus fuit, qui Platonicam philosophiam cum doctrina christiana misceret. — Vterque liber, (vt latinas edit. omittam,) editus est gr. et lat. ex offic. Henr. Stephani, 1557. 8. — gr. et lat. ad Mss. fidem recogn. cum paucis editoris *(Jo. Felli)* notis et coniecturis, Oxon. 1682. 12. — gr. et lat. cum Gesneri ad Apologiam et H. Stephani ad vtrumque libr. notis, Oxon. 1682. 12. — gr. et lat. cum notis *Frontón. Ducaei*, in Auctario bi-

blio-

bliothecae patrum, Paris. 1624. fol. vol. I. p. 50. — gr. et lat. additis notis variorum et nouis D. *Adami Rechenbergii*, Lips. II. voll. 1684. 1685. 8. — Praeclara plenaque editio et noua recensio vtriusque libri est gr. et lat. cum emendatt. variis lectt. adnotatt. et propriis et variorum, cura *Eduard. Dechair*, Oxon. 1706. 8. — gr. et lat. cum notis *Prudentii Marani*, codd. msstis vs, cum eiusd. Justino, Hag. Com. 1742. fol. p. 277 sqq. — in *Gallandii* Bibl. PP. II. 3. — Commoda est edit. *Athenagorae deprecatio* (vulgo *legatio*) *pro Christianis*, cum varietate lectionis et perpetuo commentario M. *Jo. Gottlieb Lindneri*, Longosalissae 1774. 8. — eiusd. curae posteriores in Athen. deprecationem, ibid. 1775. 8. — Perperam adtributus est Athenagorae liber romanensis, n. opus *de vero et perfecto amore*, ex gallica tantum versione *Fumaei* (Fumée) Paris. 1612. 12. notus.

7. *Tatianus*, Syrus, rhetor et philosophus, artibus ac disciplinis Graecorum diligenter excultus, postea Romam delatus, lecto sacro codice professus est doctrinam christianam, et ab ore Justini Martyris pependit. Hoc vero ad supplicium rapto, Tatianus euasit, Syriamque repetiit, et in Mesopotamia circ. a. C. 172. nouam, eamque peruersam, qua nomen suum infamauit, condidit haeresin, quae Ἐγκρατιτῶν dicitur. Ex scriptis eius ad aetatem nostram tantummodo peruenit *oratio* ad Graecos: cuius prima editio est graece per *Jo. Frisium*, cum interpretatione lat. et adnotatt. *Conradi Gesneri*, cum Sententiarum siue capitum, theologicorum praecipue, ex sacris et profanis libris, tom. III. per *Antonium* et *Maximum* monachos olim collectis etc. per *Conr. Gesnerum* editis, Tiguri 1546. fol. p. 276. — eadem recusa, gr. cum versione *Conr. Gesneri*, in Orthodoxographis, Basil. 1555. fol. — gr. cum versione

Ges-

Gallandius in Bibl. PP. tom. II. p. 59 sqq. qui etiam *Valesii* animaduerss. subiecit, iisque nonnulla, ex aliis quoque desumta, addidit.

10. *Theophilus,* initio profanae superstitionis adsecla, tum Christianus, et labentibus annis circ. a. C. 169. episcopus Antiochenus fuisse *Saxio* in Onom. I. p. 331 sq. et pluribus videtur. Contra ea, illum Judaeum ortu et sectae Sadducaeorum addictum ante salutarem vitae et doctrinae emendationem fuisse, censet *Gustau. Christoph. Hosmann*, qui *Theophili* libros III. *de deo et fide christianorum contra gentes institutionum* (περὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως) *ad Autolycum* e graeco theotisce vertit, multisque illustrauit notis, Hamburg. 1729. 8. Theophilus autem illos libros haud diu ante mortem suam circa a. 181. scripserat. Ab Hosmanno tamen, (cuius, argumenta haud paucis verisimilia videbantur,) discedit et pristinam tuetur sententiam *Sam. Gottl. Lange* in *Geschichte der Dogmen*, part. I. p. 261 sqq. de Theophilo eiusque doctrina atque opinionibus. Idem Lange p. 265. obseruat, Theophilum fuisse primum, qui plurium superiorum doctorum philosophemata studeret consociare suamque de λόγῳ doctrinam secundum illos conformaret. Primus graece edidit illos libros *Conr. Gesnerus* cum Antonii et Maximi locis communibus, Maximi Centuriis et Tatiano, Tiguri 1546. fol. atque eodem anno ibid. *latine, Conr. Clausero* interprete. Ex Clauseri versione occurrunt in Bibliothecis patrum Parisinis et Coloniens. — graece et lat. cum Clauseri versione in Orthodoxographis Jo. Heroldi, Basil. 1555. fol. p. 285. et in Auctario bibliothecae PP. cum notis *Frontonis Ducaei,* Pariss. 1624. fol. Illi libri adhaerent quoque multis Justini Martyris editionibus. — Separatim illos libros gr. ac latine ad fidem codicis msti Bodleiani et ex parte regii recognitos et pluribus

in

in locis castigatos cum notis tum aliorum tum suis edidit *Jo. Christph. Wolfius*, Hamburg. 1724. 8. aliaque adiecit, quae ad Theophilum spectant. — Conf. *Theoph. Grabener* de Theophilo Antiocheno, Dresdae 1744. et alios, alibi citatos. — Plures fuerunt Theophili, quorum catalogum contexuit *Fabric.* in B. G. VII. p. 106 sqq. atque de *Theophilo*, Corydalio, Graeco, qui Theologiam in Collegio Graecorum Romae docuit, eiusque libris horumque editt. pluribus egi in Supplementis etc. tom. II. p. 205 sq.

11. *Hermias*, philosophus christianus; a Guil. Caveo in Scriptor. eccl. histor. lit. vol. I. p. 81. 82. ad saeculi II. exeuntis tempora refertur. Alii, quos vero Caveus refutat, eum iuniorem fuisse scriptorem putarunt. Eius *Irrisio gentilium philosophorum*, gr. et lat. primum edita est a *Raphaële Seilero*, cum *Cydonii* de contemnenda morte oratione, Basil. 1553. 8. addita quoque quibusdam Justini editionibus. — Eadem gr. et lat. cum *Hieron. Wolfii* adnotatt. in *Guil. Morellii* Tabula compendiosa de origine — veterum philosoph. Basil. 1580. 8. p. 180 sqq. — gr. et lat. cum castigatt. *Frontonis Ducaei*, in eiusd. Auctario bibl. PP. Paris. 1624. fol. — graece et lat. ad cod. mst. *Thomae Galei*, cum varr. lectt. et *Galei* et *Wilh. Worthi* notis, cum Tatiano, Oxon. 1700. 8. — cum adnotatt. H. Wolfii, Th. Galei, W. Worthi suisque graece edidit *Jo. Christoph. Dommerich*, Hal. 1764. 8.

12. *T. Flavius Clemens*, patria forsan Atheniensis, at post peragratas Graeciam, Italiam aliasque terras Presbyter et Catecheta Alexandrinus, Pantaeni discipulus et magister Origenis, philosophus christianus, vir probus et doctissimus, qui, abiuratis superstitionibus, vel ex doctrina scriptisque veterum profanorum argumenta pro veritate doctrinae christianae diligenter collegit. Anno tamen

men Chr. 202. suo se munere abdicare iubebatur; quo anno sit mortuus, non constat. Ex eius libris praecipue memorandi videntur *Protrepticus*, *Paedagogus* et *Stromateon libri*, laborantes quidem ordine ac perspicuitate; at tamen antiqua eruditione referti et doctissimi. — Editt. praecipuae sunt: Florentina, gr. curante *Petro Victorio*, 1550. fol. — ex recensione et cum castigatt. *Frid. Sylburgii*, Heidelbergae ap. Commel. 1592. fol. — gr. et lat. cum notis et castigatt. Frid. Sylburgii et *Dan. Heinsii*, Lugd. B. 1616. fol. recusa, notis Frontonis Ducaei additis, Paris. 1629. fol. et minus emendate, ib. 1641. atque Colon. siue potius Witteberg. 1688. fol. — Praestantior, cultior et ex codd. emendatior est, quam gr. ac lat. cum notis Heinsii, Wilh. Lowthi aliorumque, suisque curauit *Jo. Potter* addiditque supplementa, a Fello Ittigioque (Lips. 1700. 8.) edita, et fragmenta a Grabio collecta, Londin. 1715. fol. rec. Venetiis, II. voll. 1757. fol. cum nouis fragmentis, a Fabricio collectis ex codd. aut libris editis, et gr. ac lat. ad calcem tomi II. Opp. Hippolyti ab ipso edit. p. 66 sqq. et cum vita S. Clementis, ex tomo III. Adriani Baillet desumta et latine reddita. Fragmenta sunt quoque in *Gallandii* Bibl. vett. patrum, II. p. 158. — Ad exemplar ed. Potterianae rec. gr. et lat. in vol. IV. operis inscripti: SStorum patrum Opp. polemica de veritate religionis christianae contra gentiles et Judaeos, Wirceburg. 1778. 8.

13. *Ammonius*, Alexandrinus, circ. a. C. 250. diuersus ab *Ammonio Socca*. Scripsit, vti plures VV. DD. statuunt, *Diatessaron* siue *Harmoniam euangelicam*, quae olim Tatiano adscribebatur. Conf. *Fabricii* Cod. apocryph. N. T. p. 378 sq. et supra §. 7.

14. *Hippolytus*, S. Irenaei discipulus, theologus et chronologus, de cuius patria, munere

mor-

mortisque tempore varie diſputant VV. DD. Clarus autem fuit initio principatus Alexandri Seueri circ. a. C. 202. eloquentia litterarumque tam diuinarum quam humanarum ſcientia, et modo in oriente, modo in occidente commoratus eſt. Opuſcula multa, quae ille ſcripſit, ſunt theologici inprimis argumenti. Vtrum vero *Chronicon* ſiue *Canon paſchalis*, a *Joſ. Scaligero* in opere de emendatione temporum, Pariſ. 1583. fol. deinde auctius recuſo Lugd. Bat. ap. Plantin. 1598. *) atque inde Geneu. (Colon. Allobrog.) 1629. fol. editum, Hippolytum habuerit parentem, res dubia quibusdam videbatur. Sed praeter alios opus vindicauit Hippolyto *Franciſcus Blanckinus*, qui id edidit et illuſtrauit in Diſſertatt. duabus de Calendario et Cyclo Caeſaris ac de Paſchali Canone S. Hippolyti Martyris, Romae, 1703. fol. — Praeclara et optima editio eſt: *S. Hippolyti opera* non antea collecta, et partem nunc primum e Mss. in lucem edita, graece et lat. Accedunt virorum doctorum notae et animaduerſiones, ac praeter aliorum commentarios in monumentum paſchale S. Martyris tab. triplici aenea expreſſum diſſertatt. integrae *Franciſci Blanchini* et *Jo. Vignolii* et alia, curante *J. Alb. Fabricio*, Hamburgi, 1716. — et vol. II. inedita hactenus nonnulla illius complexum: graece alia cum lat. interpretatione; alia arabice litteris deſcripta ſyriacis ex Catena in Pentateuchum Ms. bibl. Bodlei. cum verſione *Jo. Gagnierii*, et alia, ibid. 1718. fol. **) — Fabricium

*) Scaliger ex opere de emend. temp. ante edit. II. ſeparatim cum acceſſionibus quibusdam euulgauit: *Hippolyti epiſcopi canon paſchalis cum Joſ. Scaligeri commentario.* Excerpta ex computo graeco *Iſ. Argyri de correctione paſchatis* etc. Lugd. Bat. 1594. 4.

**) Multus eſt de hac editione *Henr. Sam. Reimarus* in Commentario de vita et ſcriptis Jo. Alb. Fabricii, Hamburg. 1737. 8. p. 146 ſqq.

cium tamen aliis reliquisse spicilegium, obseruarunt VV. DD. et *Car. Christ. Woog* addidit Hippolyti fragmentum ad Prouerb. IX. 1—5. gr. et lat. Lips. 1762. 4. — *Hippolyti* opera exstant quoque in *Gallandii* Bibl. gr. latina veterum patrum, voll. II. p. 409 sqq. qui in Prolegom. de eo disputauit.

Diuersus est *Hippolytus*, Thebanus, saec. XI. et medio saec. X. clarus, auctor *Chronici* a Christo nato ad sua vsque tempora. Illius fragmenta post Canisium et Lambecium ampliora e Msst. gr. et lat. dedit *Emanuel Schelstratenus* in Antiquitatt. ecclesiae illustratis, Rom. 1692. fol. p. 510 — 513. et recudi fecit *J. A. Fabricius* cum vers. Schelstrat. in tom. I. Opp. Hippolyti p. 46 sqq. cum variis lectt. codd. Vatic. ac Vindob. et ed. Canisii: addidit fragm. *de tempore, quo euangelistae sua condiderunt euangelia*, ex cod. Taurin. et fragm. quod Canisius ex cod. Bauar. gr. edidit vertitque latine.

15. *Sext. Julius Africanus*, gente Syrus, Grammaticus et Chronographus, vixit circ. a. C. 221. Ab eo quae scripta esse dicuntur, sunt 1) *Cesti*: quae hodie exstant, ea sunt excerpta, admixtis additamentis ex recentioribus scriptoribus, et edita gr. cum variis lectionibus, et notis *Jo. Boivin*, inter Mathemat. vett. Paris. 1693. p. 275. *Cestos* gallice vertit ex cod. graeco *Guischardus* in tom. III. commentariorum: Memoires critiques et histor. sur plusieurs points d'Antiquités militaires par *Charles Guischard, nommé Quintus Icilius*, Berol. 1774. 4. et 8. IV. voll. — 2) *Chronographia*, sed pauca illius operis loca tantum sunt ab Eusebio aliisque seruata: — 3) *Acta martyrii Symphorosae filiorumque*, edita in *Theod. Ruinarti* Actis select. martyr. p. 20. et in Actis SS. Antwerp. ad d. XVIII. Jul. tom. IV. p. 358. sed opus est suppositium: — 4) *Epi-*

stola ad Origenem de Susannae historia, edita cum initio *responsionis Origenis*, graece, per *Dau. Hoeschelium*, cum *Adriani Isagoge in sacras litteras*, August. Vindel. 1602. 4. — eadem cum responsione Origenis, gr. et lat. cum notis *Jo. Rudolfi Wetstenii*, cum *Origenis* dialogo contra Marcionitas, Basil. 1674. 4. p. 220. — 5) *Narratio de iis, quae Christo nato in Persia acciderunt*, ex II. codd. Monacens. primum in lucem edita et latinitate donata in *Jo. Christoph. Freyherrn von Aretin Beyträgen zur Geschichte und Literatur*, a. 1804. part. IV. p. 49 sqq. Sed editor censet, illam *narrationem* aeque ac *Cestos* alium et a Chronographiae scriptore meliore diuersum habere auctorem. Add. *Galland.* in Prolegg. ad bibl. PP. tom. III. c. 26. p. 37 sqq. qui eidem tom. p. 339 sqq. inseruit omnia Chronographiae fragmm. vna cum epistola ad Origenem huiusque responsione, itemque *epistolae ad Aristidem* ῥήσει, et prolegg. p. XLI. aliud addidit fragmentum, *acta* autem *martyrii Symphorosae* exhibet in tom. I. p. 329.

De *Origene* supra in sect. I. nr. 4. iam adtuli necessaria scitu.

16. *Gregorius*, antea *Theodorus*, propter miracula, quae edidisse dicitur, cognomine *Thaumaturgi* insigniebatur, Neo-Caesareensis, Origene vsus magistro, et ab hoc in omnibus philosophiae partibus institutus, a cultu deorum ad arripiendam et profitendam christianam doctrinam est adductus; atque in Origenis honorem circ. a. 239. Caesaream Palaestinae abiturus πανηγυρικὸν εὐχαριστίας scripsisse et pro numerosa concione recitasse dicitur. Sequenti anno 240. summam curam coetus christiani Neo-Caesareensis per Cappadociam inuitus suscepit; at summa cura atque diligentia vsque ad mortem, quae circ. post a. Ch. 270. ponenda videtur, administrauit. — Opera eius tam

Yy 2 genuina

genuina quam spuria, quotquot reperiri potuerunt, gr. ac lat. cum Miscellaneis SStorum aliquot patrum graecorum et latinorum etc. edita sunt a *Gerardo Vossio*, Tungrensi episcopo, Mogunt. 1604. 4. — rep. melior et plenior est ed. additis *Jac. Billii* et *Front. Ducaei* in Metaphrasin in Ecclesiasten adnotatt. Acc. Opp. Macarii Aegyptii atque Basilii Seleuciensis, canonicaeque SS. patrum epistolae, Jo. Zonarae commentariis illustratae, gr. et lat. Paris. 1621. fol. — In *Gallandii* bibl. graeco-lat. vett. patrum, tom. III. p. 385. XIV. p. 119. in adpend. — *Panegyricus ad Origenem*, gr. et lat. — cum not. *Dau. Hoeschelii*, cum Origene contra Celsum, August. Vindel. 1605. 4. — *Metaphrasis in Ecclesiasten Salomonis*, gr. et lat. ex interpretatione *Joannis (Oecolampadii,)* Monachi Brigittani, cum notationibus et ex edit. *Andreae Schotti*, Antwerp. 1613. 8. — *Epistola canonica*, gr. et lat. cum scholiis *Theodori Balsamonis* et *Jo. Zonarae*, in *Guil. Beueregii* Pandect. canon. tom. II. p. 24. — Sermonem in omnes Sctos ex cod. Nan. edidit *Mingarellius*, Bonon. 1770. — Varia fragmenta in veterum patrum ecclesiasticorumque scriptorum analectis nouis, Venet. 1781. fol. nr. 2. etc.

17. *Dionysius*, Origenis auditor, ex cultore deorum Christianus magni postea nominis, ab a. C. 231. catecheta, dein ab a. C. 248. episcopus Alexandrinus, et a. 265. defunctus, varia scripsisse dicitur. Sed nonnulla vel dubia vel spuria esse quibusdam VV. DD. videntur; atque nonnullorum opuscul. fragmenta tantum supersunt. Quaedam aut post alios aut primus edidit *Galland.* in bibl. PP. vol. III. p. 481. 494. 501 sq. 538 sqq. vol. XIV. adpend. 110 sqq. — *S. Dionysii*, Alexandrini episc. cognomento Magni, quae supersunt, Romae, 1796. fol. gr. ac lat. cur. *Simone de Magistris*,

gistris, cum longa praefat. historiam illius temporis illustrante.

Insuper h. l. nominasse sufficiat *Paulum*, Samosatenum, ab a. 260. episcopum Antiochenum, sed a synodo Antiochena secunda erroris damnatum atque a. C. 272. munere illo priuatum; — *Anatolium*, Alexandrinum, ab a. C. circ. 273. episcopum in Syria Laodicenum, philosophum peripateticum et insignem mathematicum, auctorem *canonis paschalis*, (ex vet. lat. versione adhuc superstitis, et ab *Aegidio Bucherio*, in eiusd. Doctrina temporum, Antwerp. 1634. p. 439. editi atque illustrati:) fragmenta quaedam mathematici argumenti, Anatolio tributa, ex apographo primus publicauit *Fabric*. B. Gr. voll. III. p. 462 sqq. vbi de hoc aliisque *Anatoliis* agitur; — *Tryphonem*, Origenis discipulum; — *Magnetem*; — *Manetem* siue *Manichaeum*, ex cuius Epistolis fragmenta quaedam gr. et lat. protulit in lucem *Fabric*. B. G. vol. VII. p. 315 sq. et de hoc atque superioribus aliisque scriptoribus deperditis tertii saeculi ibid. a p. 285. et de *Methodio* p. 260 sqq. fusius egit. — Mentionem adhuc faciam *Pauli*, Thebaei, superstitione clari, Anachoretarum siue Eremitarum auctoris, a. C. 341. vel initio 342. denati. Conf. *Lambecii* comment. bibl. caesar. VIII. p. 719 sqq. ibique *Kollarii* notam.

18. *Eusebius*, natus circ. a. C. 264. aut paullo serius, *Pamphilo*, Caesareensi, docto presbytero, amicissimus, ab anno 315. episcopus Caesareae Palaestinae, philosophus, theologus, atque bonus historicus, praecipue de historia ecclesiastica egregie meritus: incidit tamen in suspicionem, eum fauisse Arii haeresi, cuius quidem caussam contra Alexandrum, episcopum Alexandrinum, egit: neque tamen defuerunt, qui eum ab isto crimine defenderent. Enimuero forsitan haud plane liberari potest a suspicione subtilioris Arianismi,

nismi, siue, vt dicere solent, Semiarianismi. Viuere desiit a. Ch. 340. Ex multis, quae concinnarat, scriptis haud pauca nostram tulerunt aetatem; neque vero ea omnia supersunt integra. Potiora autem illorum censentur 1) *Chronicon*, (παντοδαπὴ ἱστορία,) quod duabus partibus, *a) Chronographia* et *b) canone chronico* constabat. Graece tamen tantummodo supersunt fragmenta. Versio latina tribui solet *Hieronymo*. At enim *Hieronymus de Prato* *) in diss. de Chronicis libris duobus ab Eusebio Caesar. scriptis et editis, Veronae, 1750. 8. demonstrare instituit, versionem prioris partis non concinnatam esse ab Hieronymo, et promisit nouam reliquorum genuinorum graecorum fragmentorum et latinae versionis editionem, atque p. 423. graeca quaedam fragmenta dedit. Editio princeps est per *Philipp. Lauaniam*, sine nota loci et anni, 4. (Mediolani circ. a. 1475. curante *Bonino Mombritio*.) — *Chronicon*, quod Hieronymus — latinum facere curavit etc. cum nonnullis additionibus, per *Henr. Stephanum*, 1512. 4. et in paucis tantum diuersa repetita est Paris. 1518. 4. Ex edit. Stephan. ducta auctaque est ed. Basil. ap. Henr. Petrum, 1529. fol. curante et praefato *Jo. Sickardo*. — Infinitis locis emendata notisque illustrata dicitur et laudatur editio *Arnaldi Pontaci*: *Chronica trium illustrium auctorum, Eusebii Pamphili*, ep. Caes. *D. Hieronymo* interprete; *D. Eusebii Hieronymi* presbyteri, *D. Prosperi*, Aquitanici episc. Regiensis, ab Abraham ad an. Chr. 449. Burdigalae, 1604. fol. — Ob praeclaras accessiones doctissimasque notas commendatur editio *Jos. Justi Scaligeri* inscripta: *Thesaurus temporum*; *Eusebii*

*) Huius sententiam tuetur *L. T. Spittler* in Historia critica Chronici Eusebiani, in Commentatt. societat. reg. doctrinar. Gotting. vol. VIII. Gottingae, 1787. nr. 3. class. histor.

Eusebii Pamphili — chronicorum canonum omnimodae historiae libri duo, interprete *Hieronymo* —: item auctores omnes derelicta ab *Eusebio* et *Hieronymo* continuantes. Eiusd. *Eusebii* vtriusque partis chronicorum canonum reliquiae graecae, quae colligi potuerunt, antehac non editae. Opera ac studio *Josephi Justi Scaligeri* — Eiusd. *Scaligeri* notae et castigationes in latinam *Hieronymi* interpretationem et graeca Eusebii etc. Lugd. Bat. 1606. fol. *Altera tamen editio, in qua eiusd. Jos. Scaligeri tertia fere parte auctiores notae et castigationes in lat. Hieronymi interpretationem, et graeca Eusebii, suprema auctoris cura emendatae* etc. Amstel. 1658. fol. maioris aestimatur: quamquam non defuerunt, qui de hoc opere et iactantia Scaligeri acerbius iudicarent. Conf. *Dau. Clement* Biblioth. curieuse, historique et critique, tom. VIII. p. 176 sqq. et p. 170 sqq. de aliis editionibus. — *Dominic. Vallarsius* nouis curis recensitum, ad codd. Msst. denuo castigatum, suisque et aliorum observationibus illustratum *Chronicon Eusebii* etc. repetiit in sua *D. Hieronymi* Opp. editione, tom. VIII. Veronae, 1740. fol. quae editio recusa est, curis Vallarsii posterioribus aucta, Venet. 1766—1782. 4. mai. — Denique notanda est edit. *Vetustiora latinor. scriptorum Chronica:* — praemisso *Eusebii Chronico a D. Hieronymo e graeco verso et multis aucto.* Collegit D. *Thomas Roncallius*, Patauii, 1787. 4. II. voll. — Ad emendationem et criticam graeci chronici Eusebiani intelligentiam necessarius est liber Schurzfleischianus, inscriptus: *Henr. Leonh. Schurzfleischii* Notitia bibliothecae principalis Vinariensis. — Accedunt *Claudii Salmasii in Chronicum Hieronymi latinum variae lectiones et emendationes e quatuor codd. Palatinis erutae,* — tum et ad *Chronicum Eusebii graecum* et alterum *Paschale castiga-*

castigationes et animaduersiones, passim e schedis b. fratris [Conr. Samuelis] auctae et locupletatae, Witteberg. 1712. 4. — ed. II. correctior et access. supplementi auctior, Jenae, 1715. 4. — 2) *Praeparationis euangelicae* libri XV. opus praestans, quod multa quoque loca deperditorum, potissimum philosophicorum, scriptorum nobis seruauit. Post multas latinae versionis editiones antiquiores eos libros graece primus vulgauit Rob. Stephan. Paris. 1544. fol. — tum *Franc. Vigerus* recensuit textum graecum, nouam versionem lat. varias lectt. notas indicesque addidit, Paris. 1628. fol. — rec. Colon. (vel potius Lipsiae,) 1688. fol. — 3) *Demonstratio euangelica*, cuius tantum decem libri, neque illi integri, supersunt. Graece Rob. Stephanus primum edidit Paris. 1545. fol. — gr. et lat. acc. nondum hactenus editi nec visi *contra Marcellum libri duo* *): *de ecclesiastica theologia tres*: omnia studio *R. M.* (*Richardi Montacutii*,) latina facta, notis illustrata et indicibus locupletata, Paris. 1628. fol. — rec. Colon. (Lipsiae,) 1688. fol. — Prooemium et capp. priora, in edd. hactenus desiderata, gr. et lat. lucem viderunt in *J. A. Fabricii* Delectu argumentor. et scriptorum de verit. relig. christ. p. 1 sqq. — 4) *Ecclesiasticae historiae libri* X. a Christo vsque ad Licinium a. C. 324. Iustum vero ecclesiasticae historiae corpus Eusebius primus condidit. Hanc Eusebii historiam vertit *Rufinus*; sed ita, vt varia passim, librumque decimum integrum propemodum omitteret, alia adderet atque inter-

*) In *Eusebii* contra Marcellum libros X. obseruatt. selectas edidit *Christi. Henr. Georg. Rèttberg* in Annal. litter. Helmstad. m. Maio et Junio 1787. et separatim Lips. 1787. 8. Postea edidit *Marcelliana*, collegit fragmm. ordinauit, emendauit, explicuitque, et addidit *Eunomii ἔκθεσιν πίστεως* emendatiorem, Gotting. 1794. 8.

interpolaret, et ipse libros duo nouos, vsque ad Theodosii M. obitum, subiungeret, sed incertis, quibus scatent, et parum credibilibus narrationibus iudicio et fidei neutiquam respondentes. *Rufini* versio olim saepius ex prelis exiit, (conf. *Clement* l. c. p. 181 sqq.) et recentiore aetate studio *Petr. Thom. Cacciari*, Romae, tom. I. 1740. tom. II. 1741. 4. — *Eusebii* Ecclesiasticae historiae libri X. eiusd. vitae Constantini libri V. *Socratis* libri VII. *Theodoriti* lib. V. Collectaneorum ex historia ecclesiast. *Theodori Lectoris* lib. II. *Hermii Sozomeni* libri IX. *Euagrii* libri VI. graece, Lutet. Paris. ex offic. Roberti Stephani, 1544. fol. — Iidem gr. et lat. interprete *Jo. Christophorsono*, Colon. Allobrog. 1612. fol. — Eorumdem libror. graecum textum, collatis IV. msst. codd. emendauit, latine vertit, et adnotatt. illustrauit *Henric. Valesius*, Paris. 1659. fol. — rec. Mogunt. 1672. — emend. et auctius ab eod. Valesio editi Paris. 1677. — rec. Amstel. 1746. — Postea prodierunt gr. et lat. ecclesiasticae historiae libri X. Eiusd. de vita imper. Constantini libri IV. quibus subiicitur oratio Constantini ad Sanctos, et Panegyricus Eusebii, ita vt Valesiana esset basis, quam criticis plurium eruditorum obseruatt. locupletauit ac reliquos Hist. ecclesiasticae graecos scriptores adiecit *Guil. Reading*, Cantabrig. 1720. rec. Turini, 1748. fol. III. voll. — *Readingii* tamen merita, quae in critica parte haud adeo insignia fuerunt, superare studuit *F. Andr. Stroth*, qui hos Eusebii libros theodisce vertit, Quedlinburg. 1777. II. tom. 8. et textum gr. vna cum *Eusebii* libris IV. de vita Constantini recensere notasque maximam partem criticas adiicere coepit, vol. I. Hal. Sax. 1779. 8. — 5) *Eusebii* liber *contra Hieroclem*, graece, cum versione lat. *Zenobii Acciajoli*, cum *Philostrati* vita Apollonii, Venet. ap. Aldum, 1501. vol. I. 1502. vol. II. fol. et gr.

ac

ac lat. cum *Philostrati* edd. *Morellii*, cum varr. lectt. Paris. 1608. p. 433. et *Godofr. Olearii*, cum notis, Lips. 1709. fol. et gr. ac lat. cum castigatt. *Lucae Holstenii* ad calcem *Eusebii* Demonstr. euangelicae, Par. 1628. Lips. 1688. — 6) *Onomasticon vrbium et locorum S. Scripturae*, gr. et lat. cum *Jac. Bonfrerii* et *Jo. Clerici* notis et additamentis, Amstel. 1707. fol. repetit. in *Jo. Steph. Menochii* comment. S. Script. tom. II. adpend. p. 151. Venet. 1722. fol. et in *Blasii Vgolini* Thesaur. antiquitt. sacrar. tom. V. Venet. 1746. fol. Sed de aliis Eusebii opp. fragmentis, editt. ac versionibus atque libris maioris minorisque molis, in quibus de Eusebio etc. agitur, alibi copiosius a me et a Fabricio est disputatum, atque *Fabric.* recudi fecit in B. Gr. VII. p. 460 sq. *Eusebii epistolam ad Carpianum*, praemissam ab Eusebio *Canonibus* s. indicibus decem harmoniae *euangeliorum*.

Diuersus est *Eusebius*, Emesenus Phoeniciae, episcopus, homiliarum auctor, mortuus a. C. 360. Homiliae autem, quae sub eius nomine exstant, in Bibl. PP. maxima tom. VI. p. 618 sqq. collectae sunt ex variis lat. scriptoribus ecclesiasticis.

19. *Eustathius*, ex Side Pamphyliae, primum Beroeae Syriae, mox auctoritate Synodi Nicaenae, a. 325. habitae, Antiochenus episcopus, grauis sectae Arianae aduersarius; eius tamen sectae calumniis effectum est, vt in Synodo Antiochena circa a. 328. munere deponeretur. Atque in exsilio Traianopoli in Thracia diem obiit circa a. C. 360. Sub eius nomine exstat *Adlocutio ad imper. Constantinum in concilio Nicaeno*, gr. et lat. apud *Allatium* ad Eustath. p. 135. *Combefisium* tom. II. auctarii noui p. 555. et *Fabric.* in B. Gr. IX. p. 132 sq. qui quoque p. 137 sqq. plura Eustathii fragmm. apud Theodoritum etc. gr. et lat. reddidit. *Eustathius* etiam reliquit

quit Ὑπόμνημα, *commentarium in Hexaëmeron*, siue potius chronicum librum, incipientem ab Hexaëmeri expositione, sed hodie mancum; et forsan est suppositititius. Primus gr. et lat. illum librum atque *Eustathii* [de Engastrimytho differt. aduersus Origenem: item *Origenis* de eadem Engastrimytho (de qua 1. Reg. cap. 28.) edidit cum sua versione notisque copiosis *Leo Allatius*, Lugduni, 1629. 4.

20. *Athanasius*, natus est a. C. 296. et secundum plurium DD. VV. sententias rationesque denatus a. C. 373. Episcopus Alexandrinus ab a. 326. grauissimus Arianae haereseos aduersarius et malleus Arianorum: sed ab his quoque ita saepe contusus est, vt, accusatus atque infamatus ab istis, quinquies ab imperatoribus in exsilium mitteretur; at, quia vir erat probus vitaeque integer, sedatis turbis iterum iterumque reuocabatur. Tandem, iusta caussa victrice, vltimam vitae suae partem in munere suo Alexandrino obeundo transegit pacatam et tranquillam. Neque hodie defuerunt, qui de Athanasio in vtramque partem disputarent. Multa scripsit; at latinarum versionum editt. ac spuriis, quibus etiam *Symbolum*, vulgo Athanasianum dictum, accenseri solet, et singulorum quorumdam opusculorum editionibus missis, memorabo pleniores graeco-latinas: *Athanasii* Opp. quae reperiuntur omnia — graece nunc primum e Mss. codd. — in lucem edita, cum interpretatione lat. *Petri Nannii* et aliorum, vbi illa desiderabatur. Accesserunt, (opera Petri Felckmanni,) fragmenta varia, notae variarum lectt. et index triplex, tom. I. II. ex offic. Commel. 1600. fol. *)

— Opp.

*) In titulo vol. II. addita sunt verba: *Subiecta ad finem veterum de Athanasio elogia, fragmenta operum amissorum; tum varians lectio ex vetustissimis Mss. codd.* etc. Haec

— Opp. gr. et lat. ap. Mich. Sonnium etc. Lutet. Parif 1627. fol. II. voll. curante *Jo. Pifcatore*, in qua quidem edit. in Graecis ac verfione haud pauca fatis infeliciter mutata, alia minus bene omiffa funt: et tamen illa, at minus emendata, recufa eft Coloniae, (vel potius Lipfiae,) 1686. fol. habet autem adiunctum *Syntagma doctrinae ad Clericos et Laicos*, quod cum aliis aliorum opufculis graece et lat. edidit *Arnold. Arnoldus*, Noribergenfis, Lutet. 1685. 8. Id Syntagma Arnoldus cum Voffio vindicare videbatur Athanafio; contra alii VV. DD. negarunt, id effe Athanafii. — Multo locupletior et accuratior eft et ad Mss. codd. recenfita, quam poft mortem Jac. Lopini abfoluit, et poftea nouis auxit opufculis *Bernard. de Monte Falconis*, fiue *Montfaucon*, gr. ac lat. cum notis et variis lectt. vitaque *) Athanafii, tom. I. part. 1. 2. et tom. II. Parif. 1698. fol. — deinde XI. opufcula hactenus inedita, gr. et lat. adiecit in Collectione nou. patr. graecor. tom. II. p. 1 fqq. Parif. 1706. fol. Recenfuit 101. opufcula et fragmenta, in quibus vero funt 43. genuina, 13. dubia et 34. fuppofititia. — *Nic. Anton. Giuftiniani*, epifcopus Patauinus, edidit *Athanafii* opera omnia, quae exftant, vel fub eius nomine circumferuntur, — nouiffimis nunc curis emendatiora et quarto volumine aucta, Patau. 1777. fol. Tria volumina reddunt editionem Montefalconianam;

Haec tamen additamenta feparatim fine praefatione cum peculiari titulo: *Ad opp. Athanafii — appendix, in qua elogia, Athanafio a veteribus tributa, fragmenta et tituli operum amiffforum, extantium etiam lectiones variae copiofiffimae, infertis non raro obff. et emendatt. collecta omnia ftudio et opera P. F. C.* (Petri Felckmanni Curonaei,) fubfequuta funt 1601.

*) Praemiffae autem funt volum. primo Gregorii Nazianzeni oratio de laudibus S. Athanafii et tres aliae veteres vitae; fed de auctore vitae diffentiunt VV. DD.

nam; quartum continet, quae *Montfaucon* postea in Collectione, tum *Jo. Christoph. Wolf* in Anecdotis graecis, tom. IV. p. 52 sqq. nec non *Scipio Maffei* part. III. Osservazioni letterarie, iterumque cum aliis disquisitionibus in: Storia teologica delle dottrine e delle opinioni etc. Veronae, 1742. fol. part. II. nr. XI. p. 254 sqq. dederunt. Sequitur Athanasii interpretatio Psalmorum ex Montfauconi collectione, et alia, siue de titulis Psalmorum, antea ab *Nic. Antonello* Romae 1746. fol. vulgata, postea variis lectt. cod. Vatic. aucta: in praef. ad IV. volumen duo Athanasii fragmenta noua in lucem prolata sunt.

21. *Antonius*, Aegyptius, homo sanctitatis quidem et abstinentiis vitae laude clarissimus, sed eruditionis et litterarum rudis, in desertis commoratus: princeps monachorum et claustrorum, quae coenobia vel monasteria vocare solent, inventor: natus a. 251. obiit in Thebaide a. 356. (al. 357.) — Dubia spuriaque, quae sub eius nomine circumferuntur, scripta esse videntur: *epistolas* tamen ad diuersa monasteria ex aegyptiaca in graecam linguam translatas esse, iam olim testatus est *Hieronymus* de scriptoribus ecclesiasticis cap. 88.

Doctior et maioribus meritis illustrior fuit *Serapion*, monachus et catecheta Alexandrinus, dein Thmuitanus in Aegypto episcopus: interfuit synodo Sardicensi, Athanasii defensor, et obiit circa a. C. 358. atque inter Sanctos celebratur ab ecclesia latina d. 21. Martii. Scripsit aduersus Manichaeos, atque eius liber primum graece editus est cum interpretatione lat. *Franc. Turriani* in *Henr. Canisii* Lectionibus antiquis edit. *J. Basnagii*, tom. I. Amstel. 1725. fol. nr. 3. p. 35 sqq.

22. *Macarius*, *Magnes* vel *Magnus* siue Senior, vt ab aliis multis Macariis discerneretur, cognominatus, Aegyptius, Antonii discipulus, monachus

nachus et tandem presbyter Scitensis; per LX. annorum spatium vitam consumsit in solitudine quadam aegyptiaca, quae diuersis nominibus vocatur Scetica, Scetina, Scetiaca, Scytica, Scytiaca et Scytiolica: obiit circ. a. C. 391. nonagenarius. Sub eius nomine circumferuntur *Homiliae quinquaginta* piae de integritate, quae decet christianos: primum graece editae Paris. 1559. 8. ap. Guil. Morellium, et eodem anno atque a. 1562. 8. ap. eumdem latine ex versione *Jo. Pici*; graece et lat. cum versione *Zachar. Palthenii*, Francof. 1594. 1621. 8. Denique sectionibus distinctae ex recensione D. *Jo. Georgii Pritii*, cum versione Palthenii, ab ipso castigata, Lips. 1698. 8. germanice, *Godfrido Arnoldo* interprete, Lips. 1696. 8. Goslar. 1702. 1716. 8. In versione anglicana *Thomae Haywood*, Londini 1721. 8. sunt ex cod. Bodlei. multa loca emendata, suppletae lacunae, sublata homiliae XIII. et XIV. confusio, et quinquagesima homilia auctior. Macario etiam tribuuntur *Opuscula septem ascetica* et *apophthegmata*, quae gr. ac lat. primus edidit *Petrus Possinus* in Thesauro ascetico, Paris. 1684. 4. *Apophthegmata* plura *Jo. Bapt. Cotelerius* in Monument. ecclesiae graecae, Paris. 1677. 4. tom. I. p. 524. Opuscula cum apophthegmatibus *Pritius*, Lips. 1699. 8. Vtraque Pritii editio nouam epigraphen, *Macarii opuscula*, accepit Lipsiae 1714. 8. vt haec coniunctim denuoque typis repetita viderentur. Sed Macarii opuscula suum adhuc exspectare Aesculapium, ostendit *Jo. Sal. Semler* in Specimine examinis critici operum, quae circumferuntur, Macarii, Hal. Sax. 1745. 4. et in Specimine animaduersionum in aliquot opera graeca Macarii, ibid. 1746. 4.

Diuersus est *Macarius*, minor, Alexandrinus, monachus, presbyter et abbas Nitriensis, qui circa a. C. 404. centenarius obiit, et cui *regula*

mona-

monastica ac *sermo de exitu animae iustorum et peccatorum, quomodo separantur a corpore et in quo statu manent*, editus a *Iac. Tollio* in Insignibus itineris italici p. 192. Vltraiect. 1694. 4. ac fragmentum quoddam tribuuntur, at pro suppositititiis habentur.

23. *Didymus*, Alexandrinus. Licet ab anno aetatis quarto visu priuatus, acumine tamen, meditatione et auscultatione animique intentione in artibus tam reconditis quam in medio positis insignem facultatem et nominis famam, quam sanctitate vitae auxerat, nactus est, ita, vt eius auctoritas in controuersiis cum Arianis multum valeret, isque a. C. 335. auctore Athanasio, Catechetae, h. e. Professoris theologiae, munus Alexandriae obtineret. Circ. a. C. 395. probabiliter efflauit animam. E multis, quae confecit, scriptis exstant 1) *liber de Spiritu S.* qui quidem graece intercidit; sed latine e graeco versus exstat inter Hieronymi Opp. Separatim autem prodiit Colon. 1531. 8. deinde libri III. et quatuor exemplarium collatione a multis mendis epurgati, studio *Jo. a Fuchte*, Helmstad. 1618. 8. — 2) *breues enarrationes in epistolas canonicas*, cum superiore libro Coloniae 1531. 8. editae. — 3) maior pars *libri contra Manichaeos*, graece cum versione lat. in lucem prolatus a *Franc. Combefisio* in parte II. Auctarii nouissimi, Paris. 1672. fol. p. 21 sqq. — graece cum lat. versione *Franc. Turriani* in *Henr. Canisii* Lectt. antiq. ed. *J. Basnagii*, tom. I. p. 197 sqq. et in *Gallandii* Bibl. PP. tom. VI. p. 309 sqq. — 4) *de S. trinitate libri III.* quos detexit *Jo. Aloysius Mingarellus*, atque edidit *Ferdinand. Mingarellus* in opere: Veterum testimonia *de Didymo Alexandrino Coeco*, ex quibus tres *libri de Trinitate* nuper detecti eidem asseruntur. *Ferdin. Mingarellus* collegit atque animaduerss. adiecit, Romae 1764. 4.

— *Li-*

— *Libri tres de Trinitate* a *Jo. Aloysio Mingarello* etc. gr. et lat. Bonon. 1769. fol.

24. *Theodorus*, Heracleensis in Thracia episcopus, subtilis Arianus ideoque a. 347. ex decreto synodi Sardicensis magistratu sacro se abdicare iussus. Commentarius autem in Psalmos, qui nomine Theodori circumfertur, non est Theodori vnius, sed multorum patrum, adeoque in catenarum numero ponendus.

Eusebius, diuersus ab aliis, episcopus; at enim num Alexandriae, an in alia vrbe id muneris gesserit, non liquet. Ex cod. Bodlei. *J. Guil. Janus* edidit et latine vertit *Eusebii λόγον περὶ τῆς ἡμέρας κυριακῆς*, Lipsi. 1720. 8. et in praefatione agit de hoc Eusebio eiusque aetate, eumque ante a. 386. vixisse, ex hac ipsa oratione demonstrat.

25. *Cyrillus*, primum Diaconus, dein Presbyter, denique ab anno 350. episcopus Hierosolymitanus: in qua prouincia inprimis Acacii, Caesareensis episcopi, et Arianae sectae, illo tempore plurimum valentis, iniuria atque calumniis varias senserat vicissitudines et calamitates, et ter munere depositus, tandem in synodo CPol. generali a. 381. sub Theodosio, inconcussum deinceps tenuit episcopatum, donec a. 386. viuere desiit. Scripsit *Catecheses* XVIII. Φωτιζομένων, ad candidatos baptismi circa paschatos festos dies percipiendi; *Catecheses mystagogicas* V. *) ad iam recens baptizatos; *Epistolam* ad Constantium, (quas *Jo. Preuotius* gr. ex Msstis Vatic. cum *Jo. Grodecii* versio-

*) De Cyrillo, eius vita, inprimis de illius catechesibus, quas omnes, etiam mystagogicas, contra alios dissentientes aut dubitantes, habet pro genuinis, atque de Symbolo, non ab ipso Cyrillo concinnato, vberius disputat D. *Gregor. Langemack* in *Gesammleten Nachrichten zu einer catechetischen Historie*, 1. *Theil. Stralsund* 1729. 8. p. 184 sqq.

verſione vulgauit, Pariſ. 1608. 4. *Myſtagogicae* autem *catecheſes, ad eos, qui ſunt recens illuminati,* gr. cum verſ. lat. *Jo. Grodecii,* antea prodierant Viennae Auſtriae, 1560. 4.) *Homiliam de occurſu Domini et de Simeone* Θεοδόχῳ, et alia, quorum tamen quaedam perperam adtribui videntur Cyrillo. — *Opera eius,* quae ſuperſunt, omnia, quorum quaedam nunc primum ex codd. Msstis edidit, reliqua cum codd. Mss. contulit, plurimis locis emendauit notisque illuſtrauit *Thom. Milles,* gr. et lat. Oxon. 1703. fol. — Melior tamen eſt editio, et noua criticaque recenſio: *Cyrilli — Opera,* quae exſtant et eius nomine circumferuntur, ad Mss. codd. et editt. caſtigata, et notis illuſtrata, cum noua interpretatione et indd. cura et ſtudio Domni *Antonii Auguſtini Touttée,* (poſt cuius mortem *Prudent. Maran* curam, vt ex prelo emitteretur illa, ſuscepit,) Pariſ. 1720. fol. Touttaeus p. 84 ſq. dedit quoque Symbolum Hieroſolymitanum, ex variis Cyrillianarum catecheſeon locis collectum. Contra Touttaeum tamen, eiusque explicationes, praeſertim in doctrina de ſacra coena, opinionibus Pontificiorum fauentes, non defuerunt, qui calamum ſtringerent. — Recuſa eſt Touttaei editio Venetiis 1763. fol. — Sec. ed. Touttaei *Jo. Mich. Feder* Opera Cyrilli *germanice* vertit, notisque potiſſimum contra Proteſtantes polemicis illuſtrauit, Bamberg. et Wirzburgi 1786. 8.

26. *Eunomius,* Dacorae, Cappadociae vico, natus, primum Diaconus Antiochenus, dein a. 360. epiſcopus Cyzici; princeps ſectae *Anomoeorum,* qui Jeſum filium non modo aequalem, vt ceteri Ariani, ſed etiam ſimilem et ὅμοιον Deo patri negarunt; at propter errores, quos propagauit, et quod doctrina ſua graues in eccleſia turbas dedit, ter in exſilium miſſus eſt, denique a Theodoſio ſeniore venia impetrata ad pa-

 trios

trios Dacorae agros reuertendi, in his obiit ante a. 396. Scripsit *fidei libellum* s. *Confessionem fidei*, et *Apologeticum*, s. defensionem doctrinae suae, quod quidem S. Basilius quinque aduersus Eunomium libris confutauit. — Prodiit *Confessio fidei*, post Valesii et Baluzii operam, gr. et lat. interprete *Henr. Valesio;* item prologus et epilogus apologiae Eunomii, gr. et lat. interprete *Henr. Whartono*, et *Eunomii*, latine, interprete *Franc. Turriano*, in *Canisii* Lectt. antiq. ed. Basnagii, tom. I. p. 172 sqq. *Fabricius* in B. Gr. vol. VIII. p. 253 sqq. *Confessionem fidei* gr. et lat. recudi fecerat, et p. 262 sqq. *Apologeticum* gr. cum latina Jac. Fabricii versione primus ediderat: ego vero in noua edit. vol. IX. p. 210. vtrumque libr. omisi, quoniam *Apologeticum* integrum a *Garnier.* in ed. Opp. Basilii tom. I. p. 618 sqq. ex Bibl. Gr. Fabric. adnotatt. tamen Fabricii perperam exclusis, typis est repetitum; *Confessio* autem *fidei* multo emendatior prodiit in libro inscripto: *Marcelliana;* acced. *Eunomii* ἔκθεσις πίστεως emendatior: edidit et animaduerss. instruxit *Christi. Henr. Rettberg*, Gotting. 1794. 8.

Exeunte fere saeculo quarto floruerunt quoque 1) *Proaeresius*, Sophista christianus, praeceptor Basilii et Gregorii Nazianzeni. — 2) *Apollinaris* s. *Apollinarius*, *pater*, presbyter Laodicenus, grammaticus et rhetor, et eius *filius*, episcopus Laodicenus, clarus grammaticus, poeta, rhetor et philosophus, auctor haereseos Apollinaristarum. Pater autem, ait *Saxius* in Onom. I. p. 417. ad a. 362. „adeo communem habet cum filio suo scriptorum laudem, vt, quid patri debeatur, quid vicissim ad filium referri possit et debeat, saepe vulgo laboremus." Vtriusque scripta multa memorant veteres; sed nobis deperditorum tamquam ex naufragio tantum relicta est *Psalmorum Dauidicorum Metaphrasis* s. *interpretatio*, heroicis versibus

sibus contexta, (quae tamen a quibusdam spuria habetur,) edita graece Paris. ap. Turneb. 1552. 8. — gr. et lat. cum Lexico Nic. Gulonii, curante *Jo. Benenato*, Par. 1580. 8. et 1613. 8. — gr. et lat. ex recens. *Frid. Sylburgii*, Heidelberg. Hieron. Commelin. 1596. 8. cum notis *Dau. Hoeschelii*, calci adiectis. — gr. et lat. in tom. XIV. Bibl. patrum, Paris. 1644. 1654. *Bandin.* ex cod. XXXVII. plut. V. in Bibl. Laurent. I. p. 62 sqq. epistolam nuncupatoriam, Apollinarii metaphrasi praemissam, primus publicauit cum paucis notis, margini adpositis, et insignem lectionis varietatem notauit. — 3) *Nemesius*, episcopus Emesenus in Phoenicia, philosophus et theologus. Eius liber *de natura hominis* laudatur, et primum graece ac latine a *Nicasio Ellebodio* ex. II. Mss. mutilis et valde vitiosis Antwerp. ap. Christoph. Plantin. 1565. 8. at culpa operarum confuse typis excusus, est editus. — tum gr. et lat. in Auctario Ducaeano biblioth. patrum, Paris. 1624. tom. II. p. 466. — in biblioth. patrum Morelliana, a. 1654. tom. XII. p. 748. — in *Gallandii* Bibl. PP. VII. p. 353. — gr. ad II. codd. castigatus, sed vix quinquies correctus, notisque instructus, cum vers. Ellebodii, (cura *Jo. Felli*,) Oxon. 1671. 8. — denique adhibitis VII. codd. multo emendatius, gr. et lat. cum varr. lectt. et animaduerss. a *Christ. Frid. Matthaei*, Halae 1802. 8. mai. — 4) *Gelasius*, Caesareensis Palaestinae episcopus. — 5) *Euagrius*, Ponticus, diaconus CPolitanus. — 6) *Theophilus*, episcopus Alexandrinus ab a. C. 385. denatus a. 412. Eius prologus ad Theodosium de S. Pascha, gr. et lat. in *Dionysii Petavii* doctrina temporum, tom. II. p. 879. — *canones*, gr. et lat. cum scholiis Theod. Balsamonis, in *G. Beueregii* Pandect. canon. tom. II. p. I. p. 170. — diss. cuius rei homo similis sit, simulacrumque habeat, gr. primum edita et lat.

versa a *Fed. Morello,* Lutet. ap. Feder. Morellum, 1608. 8. etc. — 7) *Joannes,* Hierosolymitanus episc. ab a. 386. mortuus a. 416. — 8) *Sophronius,* Hieronymi familiaris, diuersus a *Sophronio,* patriarcha CPolit. saeculi XVI. anno IX. vt docuit *Lambacher* in diss. subiuncta eius Bibliothecae Vindobon. ciuicae p. 25 sqq. ex epistola msta ad Georgium Polum, et quam emendatam graece cum versione sua lat. publicauit. — 9) *Arsenius,* monachus, Honorii et Arcadii praeceptor. — 10) *Theodorus,* Mopsuestanus, in Cilicia secunda ab a. 394. episcopus, qui Pelagianis Nestorianisque erroribus praelusisse fertur: denatus a. 429. vel 430. Eius fragmm. VII. dedit *Münter* in Fragmm. patrum graec. I. nr. 4. — 11) *Asterius,* Amasenus Ponti episcopus, reliquit quasdam homilias.

27. *Gregorius Nazianzenus,* ita cognominatus de Nazianzo in Cappadocia, vbi Gregorius noster praecipue educatus et edoctus, eiusque pater episcopus fuit. Natus circ. a. C. 300. obiit a. C. 391. At tamen de tempore natali mortisque Gregorii Nazianz. VV. DD. valde discrepant. Postquam Caesareae in Palaestina, Alexandriae et Athenis, vbi innotuit quoque Juliano, postea imperatori, et amicitiam contraxit cum Basilio M. in litteras diligenter incubuit, primo a Basilio, et coactus paene a patre, inuitus Sasimorum, alterius in Cappadocia oppidi vilis atque insalubris, episcopatum aegre sibi passus est imponi, dein ab anno 378. CPolitanae sedi a Theodosio M. praefectus est, a quo tamen munere se haud ita multo post sua sponte abdicauit, vitamque praetulit priuatam: insignis poeta et, oppugnatis Arianis, Eunomianis atque Macedonianis, *Theologi* nomen meruit. Certum quidem est, eum egregiis ingenii animique virtutibus excelluisse, et iure laudatum esse a plurimis, magnamque obtinuisse auctoritatem; neque tamen omnem eius, multis animi infirmi-

firmitatibus obnoxii, vitam, nec omnia eius dogmata, iudicia factaque, interdum modum excedentia, probarunt multi litterarum doctores. Praeter duas in Julianum apoſtatam inuectiuas orationes, multas alias orationes, epiſtolas et carmina reliquit. Miſſis vero editionibus *Gregorii Naz.* latinis, quae praeſertim ſaeculo XVI. multae fuerunt, graecas et graeco-latinas potiores aut rariores indicabo. — *Orationes*, graece, ex edit. *Marci Muſuri*, Venet. ap. Aldum 1516. 8. — aliae nouem oratt. et *Gregorii Nyſſeni* liber de homine, ibid. 1536. 8. — *Greg. Naz.* carmina, gr. et lat. Venet. ex Aldi academia, 1504. 4. — eadem, a *Jo. Langio*, gr. et lat. Baſil. ap. Oporin. 1567. 8. — orat. in Julianum inuectiua prior, gr. ap. Wechel. Pariſ. 1534. — oratt. in Julianum inuectivae duae, cum ſcholiis gr. notisque; item duae Gregorii oratt. et epiſtolae quaedam, gr. nunc primum editae, atque Greg. Teſtamentum, cum caſtigatt. et lectionum varietate: — ex bibl. Henr. Sauilii edidit *R. Montagu*, Etonae 1610. 4. — Plura opuſcula, (n. poſt Gregorii vitam, Gregorio πρεσβυτέρῳ ſcriptam, 51. Greg. Nazianz. opuſcula; dein epiſtolae; denique carmina ſacra et tragoedia *Chriſtus patiens* *),) graece, probabiliter curante Wolfg. Muſculo, Baſil. ap. Jo. Hervag. 1550. fol. atque eod. anno ib. verſio lat. Muſculi, Moſellani et Pirkheimeri ſeparatim prodiit. — Opera: *Jac. Billius* cum Mss. regiis contulit, emendauit et interpretatus eſt, gr. ac lat. cum doctiſſimis Graecorum *Nicetae* Serronii, *Pſelli* et *Eliae Cretenſis* commentariis, Pariſ. vol. I. 1609. vol. II. 1611. — repetita et aucta eſt haec editio

*) De hoc dramate, ſiue potius centone ex aliquot centenis verſibus conſuto, grauiter iudicat *Valcken.* in praef. ad Euripidis Hippolytum pag. XI. nec, Gregor. Naz. iſtius foetus eſſe parentem, arbitratur.

editio aliquammultis eiusd. Gregorii epistolis, numquam antea editis, ex interpretat. *Fed. Morelli,* tom. I. II. Paris. 1630. fol. — rec. at minus emendata, Colon. (s. potius Lipsiae,) 1690. fol. II. voll. — Poemata quaedam et orationes nonnullae separatim hinc inde sunt edita, ex. gr. *Definitiones rerum simplices,* versibus iambicis, cum lat. Leunclauii prosaria versione et notis Hoesch. a *Dau. Hoeschelio,* gr. lat. Heidelbergae, ex off. Sanctandreana 1591. 8. — Definit. etc. gr. et lat. ex versione Jo. Leunclauii, cura *Ad. Rechenberg,* Lips. 1678. 8. — eiusd. cura prodiit: *Greg.* Arcana de mundo, graece, ibid, 1692. 8. — *Poemata plurima,* gr. et lat. cum notis grammaticis, gallice scriptis, *Dionysii Gaullyer,* Paris. 1718. 12. — *Carmina cygnea* inedita, cum not. *Jac. Tollii,* in eiusd. Insignibus itinerarii italici, Traiecti ad Rh. 1696. 4. p. 1—105. — carmina siue epigrammata CCXXVIII. cum notis *Lud. Anton. Muratorii,* inter huius Anecdota graeca, Patau. 1709. p. 1 sqq. quae inutiliter recoxit, adiectis tamen *Saluini* versione lat. metrica et varr. aliquot lectionibus notisque, *Angel. Maria Bandini* in Monumentis graecae veteris ecclesiae, Florent. 1762. 8. vol. II. p. 113 sqq. — Omnia, quae Billius, Tollius et Muratorius vulgarant, continet editio *Operum S. Gregorii,* gr. et lat. cum notis, Venet. 1753. fol. II. voll. — Binae oratt. (nr. XLI. et VI. in editis,) gr. ac lat. varias lectiones, commentarium duplicem et scholia, numquam antea edita, ex codd. Mosquens. adiecit *Chr. Frid. Matthaei.* Accessit XXIV. codd. msst. Gregorii recensio, eiusque *carmen de libris canonicis,* cum interpret. lat. Mosquae 1780. m. 4. Idem V. C. in Lectionibus Mosquens. vol. II. Lips. 1779. 8. p. 38 sqq. ex cod. typogr. synodal. Mosq. edidit *Gregorii Theologi* fragmentum ἐκ τοῦ πρὸς Ἀστρονόμους λόγου. — No-

— Nouiſſima editio eſt: *S. Patris noſtri Gregorii Theologi, vulgo Nazianzeni — Opera omnia,* quae exſtant, vel nomine eius circumferuntur, ad msstos codd. — nec non antiquiores editt. caſtigata, multis aucta, opera et ſtudio monachorum ordinis S. Benedicti e congregatione S. Mauri, tom. I. Pariſ. 1778. fol. Poſt ſtudium nonnullorum Benedictinorum, ſed nouae graeco-latinae Nazianzeni operum editioni immortuorum, opus abſoluit *Dom. Car. Clemencet,* cui plurima debemus, et qui collectanea ſuperiorum variasque lectt. in ordinem redegit, vltra XL. codd. contulit, (neque tamen codd. Florentini nec cod. Baſil. ſunt collati,) aliaque addidit: mutauit vero ordinem homiliarum ſec. temporis ordinem: at partium ſtudioſus iuſto maior admirator et acrior eſt vindex Gregorii, eiusque placitorum. Ad tom. ſecundum, qui poëtica Gregorii opp. continebit, multa iam collecta msta nunc in bibl. publica Pariſ. ſeruari dicuntur *). — *Kürzere Briefe des h. Gregors von Nazianz, nach dem Griechiſchen, von Joh. Joſ. Freyherr von Büol,* Viennae Auſtr. 1776. 8.

28. *Baſilius Magnus,* in lucem editus Caeſareae in Cappadocia; ſed quo anno, non conuenit inter VV. DD. Alii enim, eum natum eſſe circ. a. C. 316. ratiocinantur, contra alii, circ. 328. Secundum Garnierium autem in vita Baſilii, in tom. III. Opp. Baſilii p. XXXVII ſqq. circ. a. 329.

*) Alia de hac editione relata legas in *Nótice de M. Chardon de la Rochette ſur le Manuel du Libraire et de l'amateur de Livres, par M. Brunet fils*, Paris, 1810. 8. p. 16: „On aſſure que Monſeigneur le cardinal Feſch a fait „acheter tout ce qui reſtoit de l'édition du premier volume „de 1788," [ſic: ſed in titulo exemplaris, quod penes nos eſt, legitur M.DCC.LXXVIII.] „avec les manuſcrits des deux „autres; ainſi, nous devrons à ſon Eminence la continuation „de cette belle édition."

329. Pariter discrepant in definiendo mortis anno, qui ab aliis refertur ad a. 379. calend. Januar. ab aliis ad annum 380. *Assemannus* vero in Bibl. orientali tom. I. p. 52. not. 2. et p. 54. fin. colligit, Basilii mortem vltra a. 378. nequaquam esse promouendam. Artium liberalium atque eloquentiae magistros habuit praeclaros Antiochiae, CPoli et Athenis, vbi Juliano atque Gregorio Nazianzeno vsus est commilitonibus in studio bonarum litterarum, in quibus eos fecit progressus, vt postea pater haberetur eloquentissimus, atque, haud infrequens Xenophontis imitator, ab orationis elegantia, suauitate, perspicuitate et vi persuadendi omni tempore laudaretur. Idem euasit veri doctor, atque doctrinae, inprimis de Spiritu S. catholicae vindex et praecipuus adsertor. Itinere in Aegyptum peracto, Caesareae in Cappadocia primum lectoris, tum diaconi, dein presbyteri muneribus functus est. At enim, simultate ipsi cum suo episcopo, Eusebio, intercedente, monasticam vitam praetulit, et in solitudinem circa a. C. 358. secessit. Reconciliatus tamen episcopo suo, ab hoc socius adsumtus est, eique defuncto die XIV. Junii a. Ch. 370. aut, secundum rationes Pagii, quem sequitur Saxius, a. 371. successit. Scripsit multas *homilias*, n. in Hexaëmeron IX. in Psalmos XVII. (harum tamen nonnullae dubiae quibusdam videntur,) atque XXXI. diuersi argumenti, (inter quas praecipue tulit laudem oratio XXIV. *ad adolescentes, de gentilium libris cum fructu legendis* *),) de baptismo libr. III. aduersus

*) Ideo etiam frequenter et seorsim editum est illud opusculum. Missis versionibus lat. atque editt. antiquioribus, nonnullas tantum laudare iuuat: gr. cum Cebete, Plutarcho de institutione puerorum, Xenophontis Hierone, sine vllis notis typographic. 8. (quae vero ed. *Zach. Calliergi* saec. XV. cense-

sus Eunomium libr. V. de Spiritu S. librum ad Amphilochium; epistolas CCCCXXVIII. aliaque theologici potissimum argumenti scripta: permulta etiam alia vel spuria vel dubia videntur. — Princeps ed. *Operum*, (insunt autem homiliae in Hexaëmeron, in Psalmos, aliae homiliae 29. liber de Spiritu S. et epistolae,) graece ex recognit. *Des. Erasmi Roterod.* Basil. ex offic. Froben. 1532. fol. — *Opera quaedam*, scil. tractatus ethicorum, ascetica, de virginitate, contra Eunomium, sermones et epistolae nonnullae, graece, quae omnia nunc primum impressa sunt. Venet. ap. Steph. de Sabio, 1535. fol. — *Opera graeca*, cum praef. graeca *Jan. Cornarii* *), Basil. 1551. ap. Froben. fol. Opusc. superiorum editt. quaedam accesserunt. — *Opera omnia*, nunc primum gr. et lat. coniunctim edita, cum Mss. collata, emendata, illustrata ac CCXIV. epistolis aucta: accessit appendix, quae seorsim conciones, a *Si-*

censetur;) — graece, cum *Cornarii* versione latina, Hannover. 1651. 8. — graece, aliquot locis ab *Hug. Grotio* castigatus et lat. versus ille libellus cum *Plutarcho* de legendis poetis praemissus est ab eodem *Grotio* Excerptis e Stobaeo, Paris. 1623. 4. — Eosdem *Basilii* et *Plutarchi* libellos cum Grotii interpretatione, additis ad voluminis calcem variis lectt. notisque breuibus edidit *Jo. Potter*, Oxon. 1694. mai. 8. — Haec Potteriana editio vna cum notis *Jo. Heinr. Maii* filii adnotatt. et adiecta in calce Leonardi Bruni vers. rec. est Francof. ad M. 1714. 4. — Textus Potter. graecus sine versione notisque, (curante *Jo. Tob. Krebsio*,) rec. Lips. 1779. 8. — Nouissima doctaque ed. est: *Basilii M. ad adolescentes oratio* de modo e literis gr. proficiendi: graece cum *Juliani Garnierii* et *Frontonis Ducaei* animaduerss. edidit, praecipuam varietatem lectionis notauit, passim emendauit, notis et indice illustrauit M. *Frid. Guil. Sturz*, Gerae, 1791. 8. Adiecta est in calce *Jo. Tob. Krebsii* prolusio, qua lectio auctorum veterum e Basilii M. disciplina commendatur.

*) Idem *Cornarius Basilii* opp. latine vertit et edidit Basil. 1540. fol. rec. iterum vero recognita, castigata, ac II. libris contra Eunomii Apologeticum aucta, ib. 1552. fol.

a *Simeone Magistro* excerptas, et notas continet, (cura *Fronton. Ducaei* et *Fed. Morelli,*) Parif. ap. Claud. Morell. 1618. fol. rec. at minus curate atque eleganter, Parif. 1638. fol. — *Opera omnia, quae extant, vel eiusd. nomine circumferuntur,* ad libros et fcriptos et editos caftigata, multis aucta, noua interpretatione, criticis praefationibus, notis, varr. lectt. illuftrata, noua S. Doctoris vita et indicibus illuftrata, opera et ftudio Domni *Juliani Garnier,* Parif. tom. I. 1721. tom. II. 1722. tom. III. poft Garnierii mortem ftudio monachorum ordinis S. Benedicti, 1730. fol. — Quaedam opufcula vel iunctim vel feparatim funt graece aut graeco-lat. edita, et plures operum vel omnium vel nonnullorum verfiones latinae prelis exierunt. Hoc loco memorabo tria fcripta: *Bafilii oratio de humana Chrifti generatione,* gr. et lat. ex recenfione Juliani Garnier: in fectiones primum defcripta, noua verfione, argumento et notulis aucta a *Jo. Bened. Carpzov,* Helmftadii, 1756. 4. — Jo. Xiphilini et *Bafilii M.* orationes, ex variis codd. editae et animadverff. inftructae a *Chrifti. Frid. Matthaei,* Mofcou. 1775. 4. — *Epiftola ad Apollinarem Laodiœenum celeberrima de diuina effentia,* Diui *Bafilii* nomine ab *Euftathio Sebafteno* toto fere oriente per fummum fcelus olim vulgata, ex cod. Ms. bibl. Angelicae gr. et lat. nunc primum in lucem prodit, hiftorica narratione et animaduerfionibus illuftrata, Romae, 1796. m. 8. Editor eft *Leopold. Sebaftiani.* In illo opere funt multae variorum fcriptorum ecclefiafticorum, et ab initio 87. Bafilii epiftolae: has excipit epiftola, nunc primum a pag. 23—29. edita: quam fequitur hiftoria diffenfionum inter S. Bafilium et Euftathium Sebaftenum, atque a p. 39 - fin. animaduerff. in epiftolam. In prolegomenis orthodoxia patrum ecclefiaftic. ante concilium Nicaenum defenditur.

Difcer-

Discernendus est *Basilius Seleucensis*, iam ante a. 447. episcopus. *Homiliae* illius, quae exstant, prodierunt gr. ex offic. Commel. 1596. 8. — Eiusd. oratt. XLIV. nunc primum latine editae, ex interpretatione et cum notis *Cl. Dausqueii*, in offic. Commel. 1604. 8. Calci addita est oratio XL. *in transfigurationem Domini*, gr. et lat. primum publicata *). — Eiusd. libri duo *de vita ac miraculis D. Theclae*, et *Simeonis Metaphrastae* tractatus singularis de eadem martyre, gr. et lat. ex versione et cum notis *Petri Pantini*, Antwerp. ex offic. Plantiniana, 1608. 4. — *Opera*, quae exstant, scil. *Oratt.* XL. graece, cum versione et notis *Cl. Dausqueii*; *de vita et miraculis S. Theclae* libri II. gr. cum versione lat. et notis *P. Pantini*; cum *Gregorii* Thaumaturgi Opp. Paris. 1622. fol.

29. *Gregorius Nyssenus*, Basilii M. frater minor, at ingenio, litteris et doctrina propemodum par atque aequalis. Circa exordium a. C. 372. a Basilio, fratre, Nyssae in Cappadocia episcopus factus, anno autem sequenti ab Arianis sede sua motus, ab a. C. 378. restitutus est a Gratiano, et post a. 394. vita decessit. Multa scripsit, quorum plurima opuscula adhuc restant, et plura eorum separatim sunt edita: quaedam tamen dubia videntur. Num in Gregorii Nysseni scriptis adpareant Origenianorum dogmatum vestigia, quaestio ab omni aetate VV. DD. in varias diuersasque distraxit sententias. — *Opera omnia*, quae reperiri potuerunt; gr. et lat. nunc primum e Msst. codd. in lucem edita. — Additae sunt variae doctiss. virorum notae, quibus cum interpretatio vetus quorumdam librorum emendatur, tum noua reli-

*) Oratt. 40. 41. et 43. in hac collectione *Jo. Chrysostomo* adtribuuntur.

reliquorum illuſtratur, (curante *Frontone Ducaeo,*) Pariſ. ex offic. Niuelliana, 1615. II. voll. fol. — Appendix ad S. Gregorii opp. gr. et lat. non ita pridem euulgata, ex edit. et partim interpretatione *Jac. Gretſeri,* Pariſ. 1618. fol. Editio Niuelliana cum adpendice recuſa eſt, at minus nitide atque emendate, Pariſ. 1638. III. voll. fol. — Sed noua Greg. Nyſſ. operum editio e codd. emendanda, et augenda, idoneo V. D. eſt commendanda. — Plura opuſcula ſunt ſeparatim aut cum aliis edita: ego vero pauca quaedam memorabo. Rara, nitida criticaque eſt editio ex codd. Auguſtan. et Maximi Margunii curata: *D. Gregorii Nyſſeni* opuſcula quinque. I. De profeſſione chriſtiana. II. De perfectione et qualem Chriſtianum eſſe deceat. III. Anagogica vitae Moyſis enarratio, qua vitae chriſtianae quidam is typus fuiſſe oſtenditur. IV. Contra Apollinarium. V. De fide. Graece nunc primum edita ſtudio et opera *Dauid. Hoeſchelii,* Auguſtani. Lugd. Batau. ex offic. Plantin. apud Franc. Rapheleng. 1593. 8. — *Greg. Nyſſeni* ad Euſtathiam, Ambroſiam et Baſiliſſam epiſtolae: *Iſ. Caſaubonus* nunc primum publicauit, lat. vertit et illuſtrauit notis, Pariſ. ex typogr. Rob. Stephani, 1606. 8. rec. Hanouiae typis Wechel. etc. 1607. 8. — Antirrheticus aduerſus Apollinarem; teſtimonia aduerſus Judaeos; noua laudatio S. Stephani; ſermo de Spiritu S. epiſtolae XIV. Omnia gr. cum interpretatione latina et notis *Laur. Alexandri Zacagni,* in eiusd. Collectan. monument. vet. eccleſ. graecae, tom. I. p. 123 ſqq. — Commentar. duplex in Pſalmorum inſcriptiones, et operum S. Gregorii Nyſſ. appendix; gr. et lat. ex interpretatione *Jac. Gretſeri* et *Petri Franc. Zini,* in *Jac. Gretſeri* Opp. Ratisb. 1740. tom. XIV. p. I. p. 4 ſqq. — Dialogi de anima et reſurrectione magnam partem gr. cum verſione lat. priſtina et notis criticis emendatiorem red-

didit

didit *Jo. Chriſtoph. Wolfius* in Anecdotis graecis; tom. II. p. 284 – 319. tum vsque ad p. 330. et in tom. III. p. 1 ſqq. — ad reliquam dialogi partem varietatem lectionis e II. codd. ſumtam tantummodo dedit. — *Epiſtolae ſeptem*, gr. primo lat. vertit et edidit, commentariis nonnullisque animaduerſſ. adiectis, *J. B. Caracciolus*, Florent. 1731. fol. — In *Gallandii* Bibl. gr. lat. veterum patrum, vol. III. p. 385. et VI. p. 571. ſunt ſcripta quaedam *Gregorii Nyſſeni*. — *Gregorius von Nyſſa und Auguſtinus über den erſten chriſtlichen Religions-Unterricht, aus dem griechiſchen und lateiniſchen überſetzt, mit Anmerkungen, (von Glauber,)* Lipſ. 1781. 8.

30. *Epiphanius*, Eleutheropolitanus, epiſcopus Conſtantienſis in Cypro inſula ab a. C. 367. vehemens diſciplinae et doctrinae Origenianae adverſarius. Eius tamen iudicium atque dicendi genus haud probatur viris doctis. Obiit in itinere a. C. 403. Plura ſcripſiſſe dicitur, nec tamen pauca, in his *Phyſiologus, de natura ferarum et volucrum*, cuius auctor antiquior eſſe videtur, dubia habentur. H. l. operum editt. et potiores peculiares quorumdam libr. edd. memorabo. *D. Epiphanii* — Opera, (n. Ancoratum, Panarium, Anacephalaeoſin, et librum de menſuris ac ponderibus,) graece primum edidit *Jo. Oporin*, Baſil. Jo. Heruagii ſumtu et typis, 1544. fol. — Eadem IV. Epiphanii ſcripta ex *Jani Cornarii* verſ. prodierunt primum Baſil. 1543. fol. cur. eod. Oporino, et ſaepius. Poſterioribus Baſileenſ. editt. et Pariſ. 1564. 8. acceſſit Epiphanii libellus de vita prophetarum ex verſione *Albani Torini*, et epiſtola ad Joannem, Hieroſolymitanum epiſcopum, S. Hieronymo interprete. — Opp. omnia, in duos tomos diſtributa. *Dionyſius Petauius* ex veteribus libris recenſuit, latine vertit, et animaduerſſ. illuſtrauit, cum indicibus, Pariſ. 1622. fol. II. voll.

Petau.

Petau. graues nactus eſt aduerſarios, Mathurin. Simonium et Claud. Salmaſium. — Rec. eſt Petauii editio Colon. (ſiue potius Lipſiae,) 1682. fol. II. voll. Acceſſit vita Dion. Petauii ab Henr. Valeſio oratione deſcripta, et adpendices geminae pro vindicandis animaduerſionibus, altera aduerſus Mathurinum Simonium, altera aduerſus Cl. Salmaſium, ab ipſo Petauio antehac emiſſae in publicum. — *Ancoratus* et *anacephalaeoſis*, gr. et lat. in *Joſ. Mar. Thomaſii* Inſtitution. theol. antiq. PP. Rom. 1712. tom. III. p. 4—595. — *de ponderibus et menſuris*, n. biblicis, a cap. 21. gr. et lat. et ſubiuncta antiqua latina verſione, in *Steph. le Moyne* Variis ſacris, tom. I. p. 470. — *De XII. gemmis*, quae erant in veſte Aaronis, gr. et lat. *Jola Hierotarantino* interprete, cum corollario *Conr. Geſneri*, in C. Geſneri opere de omnium foſſilium genere, Tiguri, 1565. 8. Idem liber cum *Cl. Salmaſii* et *Matthiae Hilleri* obſeruatt. in *M. Hilleri* libro de duodecim gemmis in pectorali ſummi pontificis, Tubing. 1698. 4. et in eiusd. Syntagm. hermeneut. ibid. 1711. 4. — Genuinum et integrum eſſe dicitur Epiphanii opuſculum, quod, in antiqua lat. verſione repertum, ex cod. Vaticano, in calce tamen haud integro, edidit *Fogginius*: *Epiphanius de XII. gemmis rationalis ſummi ſacerdotis Hebraeorum liber ad Diodorum.* Prodit nunc primo ex antiqua verſione lat. opera et ſtudio *P. Franc. Fogginii*, qui et notas adiecit, Romae, 1743. 4. — Idem *Foggin.* ex antiqua verſione lat. primus edidit *Epiphanii Commentarium in Canticum Canticorum*, Romae, 1750. 4. — Sed *Philonem*, epiſcopum Carpaſium, illius commentarii fuiſſe auctorem, docet *Giacomellus*, qui eum gr. et lat. edidit: v. infra, ad §. 35. — A Petauio, Cornario et Fabricio mentio facta eſt orationis, inſcriptae: *Oratio de fide catholica et apoſtolica*

eccle-

ecclesia, per *Vitum Amerpachum* (e codd. forsan Bauaricis,) in lat. conuersa et quibusdam adnotatt. enarrata, Augustae Rhedicae, Philipp. Vlhardus excudebat: praefatio scripta est Ingolstadii, 1548. cum variis lectt. ex illis codd. — Eadem oratio recusa est cum nonnullis oratt. Chrysostomi, Basil. 1552. 8. — De *Septimio Tertulliano* et *Epiphanio* diss. duae theologico-criticae, in quibus Anthropomorphismo neutrum laborasse demonstratur, et multa ad Anthropomorphitarum historiam pertinentia dilucidantur, auctore *Jos. Antonio Cantova*, Viennae Austriae, 1764. 8. p. 123 sqq. de *Epiphanio*.

Ab hoc diuersus est *Epiphanius*, monachus et presbyter Hagiopolita siue Hierosolymitanus. Hunc saeculo circiter duodecimo vixisse, docet *Jo. Aloysius Mingarellius*, qui in Amadutii Anecdotis litterar. vol. III. p. 29 sqq. e cod. Naniano *Epiphanii monachi et presbyteri de vita Sanctiss. Mariae* librum, (ex monumentis cum sinceris, tum maxime apocryphis dubiisque contextum,) primus graece cum sua versione lat. notisque vulgauit. Idem Mingarell. ib. p. 32. censet, istum Epiphanium quoque fuisse parentem libelli, inscripti: *Epiphanii monachi Hagiopolitae Syria et Vrbs sancta*, s. enarratio Syriae, vrbis Sctae, et sacrorum ibi locorum, editi a *Leone Allatio*, gr. cum interpretatione Fed. Morelli, in Symmictis, edente *Bartoldo Nihusio*, Colon. Agripp. 1653. 8. p. 48 sqq. — *Epiphanii* monachi et presbyteri scriptum *de dissidio IV. euangelistarum circa resurrectionem Christi* primus (e cod. Barocc.) gr. et lat. publicauit D. *Magnus Crusius*, Theolog. Gotting. in *Hamburg. verm. Bibl.* tom. I. p. 898 sqq.

31. *Hieronymus*, aetatis non vsquequaque certae, saec. forsan VI. aut VII. vixit. Plura de illo eiusque aetate disputat *Jo. Bened. Carpzou.* qui *D. Hieronymi duos dialogos graecos*, qui super-

superſunt, recenſuit, et cum breuibus notis Caſp. Barthii et Chriſtoph. Daumii, amplioribus autem ſuis, nouaque verſione lat. edidit, Altenburg. 1772. 8.

32. *Ephraim* ſiue *Ephraemus*, Niſibeno-Syrus, theologus Edeſſenus, circa a. C. 370. Num a. C. 378. vitae finem inuenerit, haud ſatis liquidum eſt. Vir fuit ardore pietatis, atque inſigni erga pauperes benignitate et ſacra eloquentia clarus. — Editiones potiores ſunt: *S. Ephraem Syrus*, graece, ex codd. Mss. Bodleianis, Oxon. 1709. fol. Pleniſſima edit. eſt: *Sancti patris noſtri Ephraem Syri Opera omnia, quae exſtant*, graece, ſyriace, latine, in ſex tomos diſtributa, ad msstos codd. Vatican. aliosque caſtigata, multis aucta, noua interpretatione, praefationibus, notis, variantibus lectionibus illuſtrata, nunc primum — e bibl. Vaticana prodeunt Romae, 1732 —1746. VI. voll. fol. quae hoc ordine prelo emiſſa ſunt: *Tres tomi graeci*, opera et ſtudio *Joſephi Sim. Aſſemanni*, gr. et lat. tom. I. 1732. — Hoc tamen tomo edito, Aſſemann. in Orientem a pontifice rom. rei ſacrae cauſſa miſſus eſt: quare tom. II. a. 1743. et tom. III. a. 1746. prod. Interea vt opera *ſyriaca* euulgarentur, curam illorum ſuſcepit *Petrus Benedictus*, Maronita, ſoc. Jeſu, qui, vti in titulo ſcriptum exſtat, textum recenſuit, notis variantibus animauit, latine vertit, et variorum ſcholiis illuſtrauit, tomus I. ſyriace et lat. Romae, 1737. — tom. II. 1740. Poſt Benedicti mortem ſyriacum textum recenſuit etc. *Stephanus Euodius Aſſemannus*, tom. III. 1743. — *Auguſt. Fried. Pfeiffer* edidit *Joſ. Simon. Aſſemanns orientaliſche Bibliothek, oder Nachrichten von ſyriſchen Schriftſtellern, in einen Auszug gebracht*, I. et II. part. Erlang. 1776. et 1777. 8. — *Aſſemann.* in prolegg. et in praef. ad vol. I. graec. atque in Bibliotheca orientali Clementino-Vatic. tom. I. (in qua etiam exhibetur *Ephr.* vita

Syriaca,

Syriaca, ex duobus codd. syriacis excerpta, cum versione et notis *Jos. Sim. Assemanni,*) historiam litterariam Ephraimi, eius vitae, opusculorum, et horum codd. editionumque copiose persequutus est atque illustrauit.

Non miscendus est ille cum *S. Ephraimo*, minore, patriarcha Antiocheno, circ. a. C. 530. claro.

33. *Amphilochius*, Cappadox, Iconii Lycaoniae episcopus, grauis Arianis aduersarius, quo auctore edictum Theodosii aduersus illos a. C. 381. promulgatum est. Eodem anno interfuit concilio CPolitano, quo Macedonius damnatus est; a. autem Chr. 383. praefuit synodo Sidensi aduersus Messalianos; denique interfuit synodo CPolitanae a. C. 394. Multa scripsisse dicitur, sed tantum non omnia interciderunt. Atque ea, quae exstant et sub Amphilochii nostri nomine circumferuntur, num, exceptis homiliis quibusdam, nostro, annon, vt videntur, iuniori Amphilochio sint tribuenda, res dubia est; magnam quidem partem sunt suspecta. — Edita sunt a *Combefisio* in opere inscripto: *SS. Patrum Amphilochii Iconii, Methodii Patarensis* et *Andr. Cretensis* Opera omnia, quae reperiri potuerunt: nunc primum magnam partem e tenebris eruta, latine reddita ac recognita, notisque illustrata, opera et studio *Francisci Combefisii*, Paris. 1644. fol. — *Epistola ad Seleucum* de recta studiorum ac vitae ratione, versibus iambicis scripta, graeco-latina; interprete et editore a. 1695. *Antonio Wernero Canone* — cum notationibus *Jac. Billii* et *Franc. Combefisii*: addito *Greg. Nazianzeni* carmine XXIII. de libris biblicis: recusa pro recitationibus publicis *D. Jo. Balt. Bernholdi*, Altorph. 1740. 8. — Vita S. Ephraemi Syri, praemissa huius Opp. gr. ed. Rom. tom. I. p. XXXIV. — epistola synodica, graece cum versione lat. et notis *Jo. Bapt. Cotelerii*, in Cotelerii Monument. eccl. gr.

tom. II. p. 99. — Orationem quamdam primus edidit Matthaei: v. §. seq.

34. *Joannes*, ob oris suauitatem et eloquentiae vim *Chrysostomus* cognominatus: Antiochiae in Coelesyria a parentibus idolorum cultoribus natus a. C. 354. et a Libanio arte orandi eruditus: annum XXIII. agens cum matre ad castra Christianorum transiit, atque a Meletio, episcopo Antiocheno, beneficio lauacri sacri religioni christianae initiatus et ad interiorem christianae doctrinae scientiam arripiendam adductus est. Quo facto, post vitam monasticam, valetudini suae noxiam, relictam; Antiochiae a. 381. Diaconus et quinquennio post Presbyter, a. denique 398. episcopus CPolitanus euasit. At propter dicendi libertatem in vituperandis et emendandis optimatum, etiam Eudoxiae Augustae, vitiis ac delictis bis in exsilium est missus, et in eo, superatis multis aerumnis, a. C. 407. a. aet. 53. vita decessit. Eximius fuit theologus et orator sui temporis disertissimus, (luxum tamen verborum Asiaticum sectatus est,) et prae ceteris fere patribus lectu dignissimus, atque critico S. S. praecipue variarum lectionum interpreti commendandus *): at tamen est eius librorum vsus ob multas falsas et superstitiosas atque a veritate disciplinae christianae alienas expositiones caute sobrieque faciendus. Fuit autem πολυγράφος atque in nouissima editione opera varii generis et maioris minorisque molis 1447 reperiuntur: nonnulla tamen vel dubia, vel omnino spuria censentur. Ob permagnam, qua floruit semper, auctoritatem, (atque permulti tam veteres graeci latinique, quam recentiores de illo egerunt,) Opera Chrysostomi vel seorsum vel iunctim

*) Conf. D. *Gottl. Guil. Meyer* de Chrysostomo, litterarum sacrarum, ac potissimum quidem V. T. interprete, Noriberg. 1806. m. 8.

ctim olim manu, et ab inuenta arte typographica formulis ſunt ſaepe deſcripta, aut olim in linguam lat. translata. Ego vero h. l. et verſionum latinarum omnes antiquas et plurimas cum contextu graeco curatarum editiones, quarum numerus eſt inſignis *), breuitatis cauſſa omittere cogor. — *D. Jo. Chryſoſtomi* in omnes S. Pauli epiſtolas interpretatio, graece ex edit. *Bernardini Donati*, Veronae, 1529. fol. IV. tom. — eiusd. ad epiſcopos vinctos, ad Innocentium, epiſcopum Romae, ad Cyriacum *Epiſtolae* etc. gr. cum *Eraſmi* praefatione, in offic. Froben. Baſil. 1529. 4. — *Chryſoſtomi* Commentarii in N. T. gr. et lat. Heidelbergae ap. Commelin. IV. voll. 1591—1603. fol. — Opera, ex recenſione vel cum verſione *Frontonis Ducaei*, Pariſ. tom. I. II. 1609. tom. III. et IV. 1614. tom. V. 1616. et ſextus, 1624. fol. Solis primo et ſexto tom. ſubiectae ſunt Ducaei notae. — Hisce *Carol. Morellus* poſteriores ſex ſubiunxit ex edit. Commeliniana, ita vt totum opus conſtet XII. voluminibus, Pariſ. 1633. fol. — Praeſtat tamen et fide textus et venuſtate typorum editio *Operum*, (nonnullorum etiam, quae vel ſpuria ſunt, vel dubia,) plenior, ope multorum codd. caſtigatiſſima, cura atque magnis impenſis *Henrici Sauilii*, cum notis Sauilii potiſſimum, tum *Andr. Dounaei*, *Jo. Boſii*, et obſeruatt. paſſim inſperſis *Phil. Montani*, *Iſ. Caſauboni*, *Rich. Montacutii*, *Tho. Alleni*, *Jo. Haleſii*, Etonae, graece, typis Jo. Norton. VIII. vol. ſecundum titulum interiorem graecum 1613. fol. ſed, vti ſemper notatur in fine, tria voll. priora a. 1610. quartum a. 1612. V. et VI. a. 1611. VII. a. 1612. et VIII. a. 1613. Hanc edit. ſe-

 qui

*) Conf. praeter alios *Chriſt. Guil. Vollandi* diſſ. de optimis Operum Chryſoſtomi editionibus, Vitemberg. 1711. 4.

qui aut consulere debuerat is, qui Paris. duodecim voluminum editionem recudi fecit et curauit: *S. Chrysostomi Opera omnia in XII. tomos distributa, quorum sex priores opuscula eius varia, sex posteriores in N. T. libros homilias complectuntur*, gr. et lat. Francof. ad M. typis et impensis B. Chr. Wustii sen. 1698. fol. — Optima et plenissima editio sequens censetur: *Opera omnia*, quae exstant, vel quae eius nomine circumferuntur, ad Mss. codd. — nec non ad Sauilianam et Frontonian. edd. castigata, innumeris aucta: noua interpretatione, vbi opus erat, praefationibus, monitis, notis, variis lectt. illustrata, noua S. Doctoris vita, appendicibus, onomastico, et copiosissimis indicibus locupletata: opera et studio D. *Bernardi de Montfaucon* etc. Paris. tom. I—XIII. 1718—1738. fol. — Decas orationum nunc primum editarum a *Jo. Jac. Beurero*, gr. et lat. Basil. 1585. 8. — *Angel. Mar. Bandini* primus dedit *Chrysostomi* homiliam in poenitentiam Niniuitarum, in Graecae eccles. veteris monument. tom. II. Florent. 1763. 8. nr. 1. et tom. III. nr. 2. specimen Commentarii in Jobum; cuius commentarii fragmenta habemus in *Patricii Junii* Catena in Jobum, Londini, 1637. fol. — *Gregorii Thessalonicensis* X. oratt. cum singulis *Joannis Chrysostomi* et *Amphilochii Iconensis*. Accessit quoque fragmentum *Jo. Damasceni*. Ex quinque codd. Msst. primum edidit *Chr. Frid. Matthaei*, Moscou. 1776. 8. — *Chrys.* II. orationes: de eleemosynis nondum edita, et altera de intermissione vsus sacrae coenae frequentioris, a *Matthaei* Mosquae iam typis euulgatae, in Anecdotis nouis veterum patrum, Venet. 1781. nr. 7. — *Jo. Chrysost.* homiliae IV. ex omnibus eius operibus selectae, gr. et lat. Semel partim ex cod. Vaticano, partim ex Coisliniano a Bern. de Montfaucon, iterum notatis argumentis additisque animad-

animaduersion. et indicibus editae a *Chr. Fr. Matthaei,* (tum Prof. Vitemberg.) Misniae, vol. I. II. 1792. mai. 8. conf. eundem in Lipf. *Allgem. litter. Anzeig.* 1800. nr. 198. p. 1949. — *Jo. Chrysost.* nouae Eclogae LII. gr. ex recens. Montefalc. et cum eius, Sauilii aliorumque animaduerss. denuo accesserunt variae lectt. aliarum editionum, emendationes textus, commentarius et index vocabulorum, studio *Chr. Frid. de Matthaei,* Mosquae, 1807. mai. 8. (v. ephem. litter. Gotting. 1809. nr. 60. p. 594 sqq.) Idem V. C. edidit in quibusdam libellis minoribus Animaduerss. in homilias. — *Tiberii Hemsterhusii* orationes, quarum prima est de Paulo, apostolo. *L. C. Valckenarii* tres orationes. — Praefiguntur *duae orationes Jo. Chrysostomi in laudem Pauli apostoli, cum veteri versione lat. Aniani, ex cod. Ms. hic illic emendata,* cum adnotationibus. Lugd. Bat. 1784. m. 8. — Homiliae variae (XI.) graecae, editae a *Dan. Hoeschelio,* 1587. 8. — Alia, n. oratio in diem natalem seruatoris nostri J. Christi edita nunc primum e bibl. Augustana studio et opera *Dan. Hoeschelii,* Augustae Vindel. 1594. 8. et homiliae VI. contra Judaeos, a *Dan. Hoeschelio* cum versione vel emendata vel noua et notis, ibid. 1602. 8. — Homiliae septem ex pridem iam vulgatis selectae, in vsum iuuentutis gr. et lat. vulgatae, Tubingae, 1701. 8. — Homiliae VII. selectae — theologiae studiosis vtilissimae — cum praef. *Jo. Wolfg. Jaegeri,* Tub. 1709. 1755. 8. — Commentar. et homiliae in epistolam Pauli ad Philemonem — cum noua interpretatione lat. et annotatiunculis quibusdam edidit M. *Ge. Raphelius,* Luneburg. 1712. 8. — Supplementa homiliarum *S. Chrysostomi* e codd. Mss. bibl. Bodleianae vulgata ab *Erico Benzelio,* gr. et lat. cum notis, Vpsal. 1705. 4. — Homiliae, gr. et lat. studio *Jo. Saguens*

cum

cum figg. Tolosae, 1706. 8. — In *Andr. Gallandii* Bibl. graeco-lat. veterum patrum etc. sunt in Vol. VIII. p. 239. et XIV. p. 136. in adpend. scripta quaedam Chrysost. quae desunt tam in Paris. quam in Lugd. bibliotheca. Sed missis aliis permultis Homiliarum reliquorumque opusc. Chrysost. editionibus, mentionem adhuc faciam operis *de sacerdotio*, quod inprimis laudatur et paene praefertur a VV. doctis. — *De sacerdotio libri* VI. graece, Basil. 1525. 8. ap. Froben. cum Erasmi epistola ad Bilib. Pirkheimer. — gr. Argentor. 1561. 8. — gr. et lat. DCC. amplius locis emendati, aucti, illustrati etc. opera *Dav. Hoeschelii*, cum notis, Augustae Vind. 1599. 8. — iidem, gr. et lat. — editionem curauit praefationemque adiecit *Jo. Hughes*, Cantabr. 1710. 8. — editio altera, priore illa emendatior et auctior: acc. *S. Gr. Nazianzeni* de eodem argumento conscripta oratio apologetica: opera *S. Thirlby*, Cantabr. 1712. 8. — iidem, gr. et lat. vtrinque recogniti, et notis indicibusque aucti, opera *Jo. Alb. Bengelii*, Stuttgard. 1725. 8. — editi a *Michael. Ang. Giacomellio*, gr. et ital. Romae, 1757. 4. — iidem, graece, cum versione hispanica notisque criticis, auctore *Felipo Scio de S. Miguel*, Matriti, 1773. mai. 4. iterum, sed sine textu graeco, ibid. 1776. 8. — In linguam germanicam varia Chrysost. opuscula superiore saeculo translata sunt: — *Predigten und kleine Schriften aus dem Griechischen übersetzt: mit Abhandlungen und Anmerkungen begleitet, erster — zehnter und letzter Band: mit vollständigem Register herausgegeben von Jo. Andr. Cramer*, Lips. 1748—1751. 8. — *Predigten und kleine Schriften ins Deutsche übersetzt, I—XI. Band.* Augustae Vindel. 1772—1782. 8. — *Reden über das Evangelium des heil. Matthaeus, aus dem Griechischen — übersetzt und mit Anmerkungen versehen*

versehen von Jo. Mich. Feder, IV. partt. in II. tom. August. Vindel. 1786—1789. 8. — Reden über das Evangelium Johannis; übersetzt von Eulogius Schneider, I—III. part. Aug. Vindel. 1787—1789. 8. — Sed haec sufficiant. Multo plura de Chrysostomo et editt. alibi adnotaui.

35. Synesius, Cyrene in Libya ortus, genere nobilis, tum in patria, tum Alexandriae, vbi Hypatiam audiuit, ingenium ita excoluit, vt eloquentiae, graecique carminis laude valeret, et omnium disciplinarum ac philosophiae, inprimis Platonicae siue Alexandrinae, cuius vestigia etiam postea, quam Theophili, archiepiscopi Alexandrini, suasu ad castra Christianorum transierat *), frequenter adparent, inprimis peritus esset. Ab eodem Theophilo a. C. 410. licet inuitus, episcopus est ordinatus Ptolemaidis, quae Libyae Cyrenaicae, siue, vti tunc adpellabatur, Pentapoleos metropolis fuit. Vltra annum Chr. 430. vitam haud produxit. Varia scripsit; inprimis cultissimae Epistolae et Oratio ad Arcadium de regno, a. Chr. 399. habita, laudantur. — Synesii — de regno; Dio siue de suae vitae ratione **); caluitii laudatio; de prouidentia, seu Aegyptius; concio quaedam panegyrica; de insomniis, cum Nicephori Gregorae explicatione; eiusdem Synesii epistolae (graece,) ex bibl. regia, Paris. ex offic. Adr. Turnebi, 1553. fol. cum graeca Turnebi praefat. — Synesii opera, quae extant, omnia, gr. ac lat. nunc primum coniunctim edita: interprete Dionys. Petauio, cuius opera eadem illa ex veterum — codicum fide recensita, ac notis illustrata prodeunt. Lutet. 1612. fol. rec. 1631. 1633. et, additis Cyrilli

*) Atqui J. G. Heineccius in disp. de philosophis semichristianis, Halae, 1714. 4. §. 24. pag. 50 sqq. Synesium in classem istorum refert.

**) In qua oratione Synesius criticum egit.

illis Hierof. operibus, 1640. fol. — *Aegyptius* fiue disputat. de prouidentia, et epiftola fiue potius oratio ad Orum: gr. cum verfione latina et annotatt. *Efromi Rudingeri*, Bafil. 1556. 8. — *Liber de infomniis*, gr. cum Artemidoro, Venet. ap. Ald. 1518. 8. — graece, ad fidem optimorum codd. emendatus, ap. Fed. Morellum, 1586. 8. — latine, interprete *A. Pichonio*, cum einsd. notis et *Nicephori Gregorae* commentariis, latinitate nunc primum ab eodem donatis, ibid. eod. anno. 8. — *Epiftolae*, graece, in Collectione Aldina epiftol. gr. Veneti 1499. — gr. et lat. in Collect. epiftol. graec. Geneu. 1606. fol. — feparatim, gr. et lat. interprete *Thom. Naogeorgio*, Bafil. 1558. 8. — Epiftolae, cum antiquis codd. Mss. collatae, gr. et lat. ex verfione et cum notis *Francifci Porti*, Parif. 1605. 8. — In vfum graecae inuentutis curata editio eft: Αἱ ἐπιστολαὶ Συνεσίου τοῦ Κυρηναίου, μετὰ τῶν σχολίων τοῦ διδασκάλου Νεοφύτου Ἱεροδιακόνου τοῦ Πελοποννησίου ἐκδοθεῖσαι σπουδῇ καὶ ἐπιστασίᾳ Γρηγορίου Ἱεροδιακόνου Δημητριέως τοῦ Κωνσταντᾶ, καὶ συνδρομῇ ἐν μέρει τῶν ἐντιμοτάτων κυρίων Ἐλευθερίου Μιχαὴλ Ῥαψανιώτου καὶ Ἀβραμίου Χατζῆ Δημητρίου Ἀμπελακιώτου, ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας, ἐν τῇ τυπογραφίᾳ Γεωργίου τοῦ Βεντότου. ͵αψηβʹ. mai. 8. — *Hymni* decem cum quatuor *Synefii* orationibus, gr. et lat. carmine redditi a *Guil. Cantero* primum editi funt Bafil. 1567. 8. — Hymni et *Gregorii Nazianzeni* odae aliquot, gr. cum verfione profaria: excud. Henr. Stephan. 1569. (al. 1568.) in forma minima: rec. ap. Cl. Morel. Parif. 1618. — Hymni, *Greg. Nazianzeni* odae, et *Jo. Damafceni* Hymnus in theogoniam, gr. et lat. Parif. ap. Jo. Benenat. 1570. 8. — ex ed. Stephani, cum quibusd. odis Nazianzeni et Clementis Alexandrini Hymno, curante *Jo. Cafelio*, Roftoch. 1586. 8. — gr. et lat. in *Jo. Lectii* Corpore poetar.

tat. graecorum, tom. II. p. 449. — *Synesius fünfter Hymnus übersetzt und erläutert von Ernst Fried. Karl Rosenmüller,* Lips. 1786. mai. 8. — Quaedam *epigrammata* in *Brunckii* Analectis etc. tom. II. p. 449.

Admodum breuem quorumdam mentionem facere iuuat eorumque memoriam quasi adtexere. Sunt vero *Philo*, Carpasiae in Cypro episcopus, circ. a. C. 400. Epiphanii familiaris, cuius *Enarrationem in Canticum Canticorum* gr. et lat. edidit cum notis suis *Mich. Angel. Giacomellus,* Romae, 1772. 4. — *Marcus,* discipulus Chrysostomi, Eremita Aegyptius et Ascetes. — *Heraclides* episcopus Ephesinus, a. 402. at non ita multo post sede sua motus. — *Seuerianus,* Gabalorum in Syria episcopus, non indisertus homiliarum scriptor; circ. a. 402. Eius homilia die Epiphanias, a cl. *Matthaei* in Lectionibus Mosquens. vol. II. Lips. 1779. 8. p. 1 sqq. edita; exstat etiam in Analectis nouis patrum etc. Venet. 1781. nr. 8. p. 147. — *Joannes Cassianus, Scetensis* Eremi Anachoreta, tandem monasterii apud Massilienses abbas, factionis Semi-Pelagianae auctor: denatus a. C. 444. — *Victor,* Presbyter Antiochenus: conf. supra sect. I. §. 5. de euangelio Marci. — *Polychronius* Antiochenus, episcopus in Syria Apamensis a. 410. nonnullorum librorum diuinorum interpres; laudatur a vitae probitate non minus quam ab eruditione et scribendi genere. — *Hesychius,* Presbyter Hierosolymitanus, librorum diuinorum interpres, mort. a. 428. haud miscendus cum alio *Hesychio,* serioris aeui, itidem Presbytero, mox episcopo Hierosolymitano. — *Lucianus,* Presbyter Caphargamalitanus in tractu agri Hierosolymitani, circ. a. 415. — *Philippus Sidetes,* Presbyter, et rerum christianarum scriptor. — *Palladius,* ortu Galata, episcopus primum Helenopolitanus, tum Asponitanus,

tanus, ſcriptor *Hiſtoriae*, vti vulgo ſolet nominari, *Lauſiacae*, anno 420. vt videtur, confectae; natus a. 367. denatus ante a. 430. — *S. Simeon*, a στύλῳ ſ. columna, in quam a. 420. adſcendiſſe, ibique vsque ad fatalem eius annum 460. manſiſſe videtur, *Stylites* cognominatus, Anachoreta. — *S. Nilus*, primum Eparchus CPolitanus, dein, vxore dimiſſa, in montem Sinai ſeceſſit, Anachoreta et Aſcetes: floruit ante medium ſaeculum quintum. — *Nili* opera quaedam nondum edita ex bibliotheca Car. de Montchal: *Petrus Poſſinus* recenſuit et latine vertit, (notas quoque addidit,) Pariſ. 1639. 4. Idem primus edidit *Nili epiſtolas* gr. et lat. cum notis, Pariſ. 1657. 4. — *Nili* tractatus (XIX.) ſeu opuſcula ex codd. etc. eruta: *Joſephus Maria Suareſius* graece primum edidit, latine vertit, ac notis illuſtravit, Romae, 1673. fol. — *Epiſtolarum* libri IV. interprete *Leone Allatio*; additae ſunt variae lectt. in eiusd. *S. Nili* narrationem de caede monachorum ex variis codd. Mss. Diatriba quoque eiusd. *Allatii* de Nilis et eorum ſcriptis. Romae, 1668. fol. — Capita ſeu praeceptiones (229.) de vita pie, chriſtiane ac honeſte exigenda, gr. cum verſione latina et notis *Mich. Neandri*, Baſil. 1559. 4. et in eiusd. Neandri Opere aureo, part. II. p. 7 ſqq. — *Aurea Nili paraenetica*, (in XXII. decurias diſtributa,) gr. interprete *Nic. Glaſero*, Hamburgi, 1614. 8. acceſſit p. 18. Nili ad dictum Eſaiae I. 18. — Eadem cum *Steph. Schoningii* verſione, (quae primum prodiit Franeckerae, 1608. min. 8.) recudi curauit *Chriſti. Weiſſius*, Gorlicii, 1679. 8. — *Nili* patriarchae CPolitani epiſtola ad Papam Vrbanum edita primum ab *Altero* ad Phranzae Chronicon p. 149. add. eumd. *Alter.* *Ueber Georgianiſche Litteratur*, p. 210 ſq. — Inprimis memorandum eſt *Nili Enchiridion chriſtianum*, in quo verba Epicteti frequen-

frequenter retinuit; vide supra, cap. II. sect. II. §. 17. de Epicteto. — *Adrianus*, monachus, librorum diuinorum interpres, circ. a. C. 420. Scripsit *Isagogen sacrarum litterarum*, quam vna cum antiquissimorum Graecorum in Prophetas fragmentis gr. ex codd. edidit *Dau. Hoeschelius*, Aug. Vindel. 1602. 4. — Aliis, qui circa initium vsque ad medium saeculum quintum vixerunt, praetermissis, paucos, qui intra illud spatium fama nominis atque eruditione, aut librorum praestantia vicerunt alios, paullo latius commemorabimus.

36. *Cyrillus Alexandrinus*, episcopus Alexandrinus, ab a. C. 412. Homo vehemens et partium studiosus; saltem a quibusdam valde, quamquam interdum acrius et iniuria, culpatur et praestantior eruditione Theologus habetur, quam vir bonus. In concilio Ephesino a. 431. in quo tamen ab episcopis orientalibus vehementer vexatus, depositus et in carcerem datus, sed mox a concilio restitutus atque ab imperatore libertati dignitatique pristinae redditus est, sua inprimis auctoritate effecit, vt Nestorius damnatus, de dignitatis gradu deiiceretur *). A. C. 444. vita excessit. Multa scripsit, et *Opera* eius in VI. tomos tributa coniunctim edidit *Jo. Aubertus*, gr. et lat. Paris. 1638. fol. tom. I—VI. Multa scripta Cyrilli primum in illa editione graece comparent, quamquam haud pauca, quae ab aliis partim postea edita sunt, in ea desiderantur: versiones autem lat. varios habent auctores: nam plures *latinae* editiones antea prelis exierant. — *Cyrilli* libros X. pro sancta christianorum religione, aduersus libros impii Juliani, graece cum interpretatione Jo. Auberti addidit *Ez. Spanhem.* Juliani Operibus,

*) Conf. *Christi. Guil. Francisc. Walchium* in: *Entwurf einer vollständigen Historie der Ketzereien* etc. part. V. per totum caput II. p. 289 sqq.

bus, Lipſ. 1696. fol. — Aduerſus Neſtorii blasphemias contradictionum libri V. gr. cum verſione *Antonii Agnelli*, adiuncti Collectioni concilior. general. a *Sirmondo* vulgatae, Rom. 1608. — Commentaria in quinque priores Moyſis libros —, nunc primum gr. et lat. παραλλήλως edita ſtudio *Andreae Schotti*, Antwerp. 1618. fol. — *Cyrilli* duae epiſtolae in Analectis nouis patrum etc. Venet. 1781. nr. 9. p. 150. et 152. — *Cyrilli* prologus de S. Paſcha, ad calcem vol. II. *Petavii* doctrinae temporum: etc. — In codd. msst. et a quibusdam VV. DD. *Gloſſarium* vetus *graecolatinum* tribuitur Cyrillo noſtro. Atque *Car. Labbeus* edidit *Cyrilli*, Philoxeni et aliorum veterum gloſſaria, Pariſ. 1679. fol. et *Chr. Frid. Matthaei* edidit Specimen ex gloſſario Cyrilli Alex. in Gloſſariis gr. minor. et aliis anecdotis graecis etc. vol. I. Moſquae, 1774. m. 4. Atque *Bonauent. Vulcanius* in Theſauro vtriusque linguae etc. Lugd. Bat. 1600. fol. col. 363 ſqq. ex editione Henr. Stephani reddidit *Lexicon* graecolatin. vetus in calce quorumdam *Cyrilli* inuentum. At enim *Mittarellius* in Catal. bibl. Ven. S. Michael. p. 306 ſq. copioſus de eo, exploratum eſt, ait, verum eius auctorem eſſe *Cyrillum* quemdam, qui vixit poſt an. 1200.

37. *Theodoretus* vel *Theodoritus*, natus circ. a. C. 393. aut ſec. Garnerium et Schulzium a. 386. ab a. C. 420. aut ſec. alios ab a. 423. epiſcopus impiger et laude dignus Cyri in Syria; obiit ante a. C. 457. Theologus eximius et rerum chriſtianarum ſcriptor. At, quamquam Neſtorii haereſin non defendit, immo potius formulae ſubſcripſit, a Cyrillo compoſitae; a ſuſpicione tamen, ſe a partibus ſtare Neſtorii, ſui quondam familiaris, non potuit ſe liberare, ita vt in ſynodo Epheſina a. 449. a Dioſcuro, Cyrilli ſucceſſore et ſectae Eutychianae promacho, tamquam Neſtoria-

nus

nus delatus, abſens damnaretur. Poſtea tamen in ſynodo Chalcedonenſi, vbi, quamquam aegre id fecit, damnauerat eum, a. C. 451. abſolutus, ſuaeque ſedi reſtitutus eſt. Confecit Commentarios in omnes fere V. T. libros et in XIV. epiſtolas Paulinas, (quorum vſus multiplex eſt et perquam vtilis tam critico, quam interpreti librorum diuinorum;) tum, tamquam ad ſupplendum Socratem et Sozomenum, Hiſtoriae eccleſiaſticae libros V. ab a. C. 325—429. Dialogos III. inter ἐρανιστὴν et orthodoxum; permultas Epiſtolas aliaque ſcripta theologici argumenti. — *Theodoreti* Opera omnia in quatuor tomos diſtributa, quorum plurima graece, quaedam etiam latine nunc primum prodeunt etc. cura et ſtudio *Jacobi Sirmondi*, Lutet. Pariſ. 1642. fol. — Auctarium, ſiue Operum tomus V. graece et lat. nunc primum in lucem editus cura et ſtudio *Jo. Garnerii*, opus poſtumum, ibid. 1684. fol. Idem opus prodiit cum epigraphe: *Jo. Garnerii* opera poſtuma, cum praefat. *Jo. Harduini*, Francopoli, 1685. fol. — Praeſtat tamen editio locupletior et curatior: *Theodoreti* Opera omnia ex recenſione *Jac. Sirmondi*: denuo edidit, Graeca e codd. locupletauit, editiones antiquiores adhibuit, verſionem lat. recognouit, et varias lectt. adiecit *Jo. Ludou. Schulze*, V. tom. 8. Halae Sax. 1769—1774. Singuli tamen tomi conſtant binis partibus, et tom. tertium ac quarti partem curauit D. *Jo. Aug. Noeſſelt*. *Schulze* autem tomo primo praemiſit diſſertat. in qua Thedoreti vitam, controuerſias cum Cyrillo potiſſimum, ſcriptaque Theodoreti vberius perſequutus, Theodoretum a Garnerii cauillationibus docte vindicauit, ſobria tamen mediocritate cum in defendendo, tum notando Theodoreto ſeruata. Altera pars tomi quinti continet quoque vberiores quinque indices; quorum quartus eſt *gloſſarium Theodoreteum* et quintus *index figurarum*, auctore

ctore *Car. Lud. Bauero.* Hi etiam separatim editi sunt cum peculiari inscriptione: *Glossarium Theodoreteum ad vsus exegeticos et criticos separatim edidit Car. Lud. Bauerus,* Halae Magdeb. 1775. 8. — *Theodoreti* Opp. graece edita ab *Eugenio,* diacono Bulgariae, Halae Sax. 1768 —1774. — Historiae ecclesiasticae libri V. graece primus edidit *Beatus Rhenanus,* cum Historia Eusebio-Rusiniana, Basil. 1535. fol. — et gr. cum Eusebii Histor. eccles. Paris. ap. Rob. Steph. 1544. fol. — *Theodoreti* et *Euagrii* Scholastici Historia ecclesiast. item excerpta ex historiis *Philostorgii* et *Theodori Lectoris: Henr. Valesius* graeca ex Mss. codd. emendauit, latine vertit, et annotatt. illustrauit, Paris. 1673. fol. Hanc editionem criticis plurium eruditorum obseruatt. locupletauit *Guil. Reading,* Cantabr. 1720. fol. rec. Venetiis. — *Curationem graecarum affectionum,* siue aduersus cultores deorum libr. XII. graece cum Zenobii Acciaioli versione primus edidit e IV. codd. *Frid. Sylburgius* cum notis suis atque castigationibus, Heidelberg. ap. Commelin. 1592. fol. — Alias quorumdam libr. editt. peculiares vt mittam, memorabo adhuc *Theodorets — Zehen Reden von der göttlichen Fürsicht aus dem Griechischen — übersetzt von Jo. Mich. Feder,* Würzeburg. 1788. 8. — Ex Theodoreto in Octateuchum et commentario in Psalmos quaedam enotantur, ad iudicium iustum de eius labore ferendum, a *Jo. Ge. Rosenmüller* in partic. XXXIV. de fatis interpretationis litterarum sacrarum in ecclesia christiana, Lips. 1808. 4.

38. *Philostorgius,* Cappadox; homo multarum litterarum tam mansuetiorum quam seueriorum, Arianorum et Eunomianorum patronus, contre Judaeorum, paganorum et theologorum orthodoxorum aduersarius; vixit adhuc a. C. 425. Res christianas ab Ario a. 300. vsque ad mortem Ho-

norii

norii Augusti a. 425. exposuit libris XII. Sed Photius in cod. 40. seruauit tantum illorum librorum partem siue epitomen, quam gr. ac lat. cum prolegomenis, indice multisque et eruditis dissertatt. primus edidit *Jac. Gothofredus*, Geneu. 1643. 4. — deinde Excerpta emendatiora cum versione sua et notis edidit *Henr. Valesius* cum *Theodoriti* histor. eccl. Paris. 1673. fol. et *Reading*, Cantabrig. 1720. fol.

39. *Socrates*, vulgo cognominatus *Scholasticus:* natus circ. a. C. 380. Circ. a. C. 448. publicauit *Historiae ecclesiasticae libr.* VI. editos graece cum Eusebio et reliquis H. E. SS. Paris. ap. Rob. Stephan. 1544. fol. — cum Eusebio etc. gr. cum *Christophorsoni* versione lat. Colon. Agripp. siue Geneu. 1612. fol. — Inde *Henr. Valesius* ex codd. *Socratis* et *Hermiae Sozomeni* Hist. eccl. recensuit, emendauit, latina versione noua atque eruditis notis illustrauit, Paris. 1668. fol. — quae editio recusa est Moguntiae, 1677. fol. eique postea nouus titulus est praefixus, Amstelod. prae se ferens, an. 1695. — Valesii ed. repetita est, et ad calcem adiecta Disputatio *Archelai* episcopi aduersus Manichaeum: criticis Merici Casauboni, Guil. Lowthii etc. et Valesii curis secundis locupletata a *Guil. Reading*, Cantabrig. 1720. fol.

40. *Salamanes Hermias Sozomenus*, Gazae, aut Betheliae, in Palaestina, CPoli autem Scholasticus siue caussidicus, Socratis aequalis. Eius *libri IX. Historiae ecclesiasticae*, ab. a. 323. ad a. 439. editi sunt cum Socratis histor. ecclesi.

41. Alios quosdam controuersiis potius, aut homiliis aliisque minoris momenti libellis, quam insignioribus libris ad fructum et amplificandam liberalem eruditionem praestantibus, saeculo quinto ab anno 428. claros paucis tantum recensebo. Sunt vero 1) *Nestorius*, primum Presbyter Antiochenus,

chenus, dein ab a. C. 428. episcopus CPolitanus, sectae Nestorianae et multorum dissidiorum auctor *). — 2) *Theodotus*, episcopus Ancyranus, granis Nestorii aduersarius. — 3) *Firmus*, episcopus Caesareensis. — 4) *Proclus*, archiepiscopus CPolitanus a. 434. mortuus a. 447. — 5) *Isaacus*, gente Syrus, episcopus Nini et Anachoreta. — 6) *Flauianus*, episc. CPolitanus, vehemens aduersarius Eutychis, a cuius adseclis in synodo Ephesina a. 449. pugnis pedibusque ita est percussus, vt triduo post efflaret animam. — 7) *Euthalius*, episcopus Sulcensis, circ. a. C. 458. qui Acta Apostolorum, epistolas Paulinas aliasque septem catholicas e codd. bibliothecae Caesareensis recensuit et in στίχους, in lectiones, capita versusque dissectas, praefixo singulis capitibus argumento et additis locis V. T. parallelis, edidit: cuius integra recensio graece et lat. interprete *Laurent. Alexio Zacagni* cum eiusd. animaduersionibus lucem adspexit in *Zacagni* Collect. monument. vet. ecclesiae, gr. et lat. Romae, 1698. 4. p. 403. **) — 8) *Gelasius*, Cyzicenus, Caesareensis Bithyniae episcopus, circ. a. C. 476. auctor *Commentarii actorum Nicaeni concilii* etc. primum editi gr. et lat. ex interpretatione et cum notis *Rob. Balforei*, Lutet. ap. Fed. Morel. 1599. 8. etc. Est diuersus ab aliis eiusdem nominis. — 9) *Antipater*, Bostrensis in Arabia episcopus. — 10) *Andreas*, episcopus Caesareae in Cappadocia circa

*) D. *Schmidt* in progr. de vera Nestorii de vnione naturarum in Christo sententia, Jenae, 1793. 4. defendit Nestorium a crimine, eum negasse vnionem illam, aut Christi personam diuisisse.

**) Conf. etiam *Zacagni*, praefat. p. 402. De Euthalio eiusque στίχοις copiose egit *Jo. Ge. Rosenmüller* in partic. XXXIII. de fatis interpretat. litterarum sacrarum in ecclesia christiana, Lips. 1808. 4.

circa a. 500. (ad saeculum tamen nonum refertur ab Oudino,) auctor *commentarii in Apocalypsin,* editi gr. et cum *Theodori Peltani* versione; *Frider. Sylburg.* contulit cum codd. et notis atque indicibus illustrauit: ex typograph. Hieron. Commelini, 1596. fol. — 11) *Pseudo-Dorotheus,* s. vt volunt, *Procopius* quidam, Presbyter, circa a. 525.

42. *Isidorus Pelusiota,* monachorum in Pelusio Aegypti monte degentium Abbas, homo pius, atque elegantia, copia et varietate tam rerum, quam verborum reliquos sua aetate claros vicit: floruit circa a. C. 431. E multis, quae scripsisse fertur, supersunt 2012. epistolae libris V. distinctae *). — Tres libros primus edidit gr. et lat. *Jac. Billius,* Paris. 1585. fol. — Hos ex cod. Bauar. plurimis in locis insigniter auxit, suppleuit, correxit, et ex eod. cod. quartum librum primus, gr. ac lat. item notas vberiores adiecit *Cunrad. Rittershus:* ex offic. Commelin. 1605. fol. — His *Andr. Schottus* e cod. Vatic. addidit Epistolas hactenus ineditas de locis S. Scripturae moribusque formandis, cum notis, gr. Antwerp. 1623. 8. — rec. gr. ac lat. Francof. 1629. fol. — Tum libri illi V. ex superioribus editionibus recusi et coniunctim editi sunt Paris. 1638. fol. — Add. *Isidorianae Collationes,* quibus S. Isiodori Pelus. epistolae omnes hactenus editae cum multis antiquis optimae notae Msstis codd. comparantur, et inde circiter bis mille locis supplentur aut emendantur ex biblioth. Barberina, Romae, 1670. 8. Collationem sex codd. instituerat *Franc. Arcudius,*

*) De multarum tamen epistolarum fide dubitauit *Ch. A. Heumann* in diss. de Isidoro Pelusiota, et eius epistolis, quas maximam partem fictitias esse demonstratur. Götting. 1737. 4. et in Primitiis Gotting. acad. p. 210 sqq.

eudius, et *Petrus Possinus* in ordinem redegit, addita crisi.

43. *Dionysius Areopagita:* quo saeculo scripta sint, quae sub illius nomine circumferuntur, *de hierarchia ecclesiastica, de hierarchia coelesti* etc. at seriori aeuo ab alio quodam ficta sunt, non omnino conuenit. — Eius opuscula quaedam primum graece prodierunt Florent. in aed. Phil. Juntae 1516. 8. cum prologo *S. Maximi* scholiisque ac fragmm. quibusdam aliorum in *fine.* — Recentiores sunt editt. *Dion. Opera*, commentariis illustrata, cum scholiis *S. Maximi* et paraphrasi *Pachymerae*, gr. a *Balthasare Corderio* latine interpretata et notis theologicis illustrata, Antwerp. 1634. fol. II. voll. — rec. et addita *Jo. Chaumontii* defensione Areopagitae, Paris. 1644. fol. II. voll. — Repetita, sed ita, est illa editio, vt ad cod. Venet. D. Marci opera recenserentur atque emendarentur, augerentur scholia, atque ex iis quaedam veluti *Germani*, patriarchae CPolitani, ab aliis *S. Maximi* distincta, Venet. 1755. fol. II. voll. At enim, num ea distinctio recte se habeat, Jo. Fr. Bernard. de Rubeis in diss. praeliminari in dubium reuocari posse iudicat, adsentiente cl. *Morellio* in Bibl. msta graeca et lat. tom. I. p. 88 sq.

44. *Theodorus, Anagnostes* siue *Lector* in templo CPolitano, circ. a. 525. Historias ecclesiast. Socratis, Sozomeni et Theodoriti in epitomen redegit libr. II. qui adhuc in Mss. latent, et illas continuauit stiloque persequutus est fata ecclesiae a Theodosio iun. vsque ad Aug. Justinianum libr. II. ex quibus supersunt *Eclogae* s. excerpta a Rob. Stephano cum Eusebio et reliquis H. E. scriptoribus, dein gr. et lat. additis aliis fragmm. ab *Henr. Valesio*, cum eiusd. et aliorum adnotatt. et a *Guil. Reading* cum historia *Theodoriti* Hist. eccles. editae.

45. *Gre-*

45. *Gregorius* II. pontifex Agrigentinorum, saeculo VI. in viuis fuit: in annis autem vitae, munerum, mortisque curatius definiendis alii aliter sentiunt. Multas orationes atque homilias scripsit: sed praecipuum eius opus fuisse dicitur commentarius in Ecclesiasten, siue *libri decem explanationis Ecclesiastae, graece primum et cum latina interpretatione ac commentariis vulgati, quibus praeposita est vita eiusd. Pontificis a Leontio monacho scripta, nec hactenus graece edita, cura Stephani Ant. Morcelli,* Venet. 1791.

46. In paucorum commemoratione aliquantum diutius versaturus, reliquos scriptores ecclesiasticos et theologos saeculorum sexti et quae consequuntur paucis enumerabo. — Sunt autem 1) *Zacharias*, scholasticus, Mytilenes, Lesbi insulae metropoleos, episcopus, philosophus ac theologus, a. 536. CPolitanae interfuit synodo. — 2) *Gregentius*, archipraesul Tapharensis, a. 523. Abramii, regis Homeritarum, nomine leges scripsisse perhibetur, vita excessit a. 552. — 3) *Eustratius*, presbyter CPolitanus, circ. a. 582. — 4) *Cyrillus*, Scythopolitan. presbyter et monachus, a. 550. — 5) *Euagrius*, Epiphaniae in Coelesyria natus a. C. 53$\frac{6}{7}$. *scholasticus*, i. e. caussarum patronus; a Mauricio, Augusto, honoribus Praefecti ornatus est. Supersunt eius *VI. libri historiae ecclesiasticae*, ab eo tempore, quo Socrates et Theodoritus desierant, vsque ad a. 593. continuatae, et adhaerent quibusdam Eusebii ac Theodoriti editt. — 6) *Joannes*, Cappadox, *Nesteutes* siue *Jeiunator* cognominatus, patriarcha CPolitan. ab a. 582—595. quo viuere desiit. — 7) *Anastasius*, maior, episcopus Antiochenus ab a. 561. obiit a. 598. Probe secernendus est ab *Anastasio* minore, maioris successore, (qui in tumultu quodam a Judaeis a. 609. trucidatus est,)

et a S. *Anaſtaſio*, monacho et presbytero *Sinaita* in Arabia, circ. a. 686. *) — 8) *Anaſtaſius*, qui, antequam imperium nanciſceretur, Antiochiae epiſcopus non quidem conſecratus, ſed populi ſuffragiis electus fuerat et deſignatus. Eius vitam illuſtrat, eum laudat, ac multa, quae apud alios nusquam leguntur, de eo tradit Procopius Gazaeus in oratione, a *Villoiſonio* in Anecdotis graecis, tom. II. p. 28 ſqq. primum graece edita; atque Villoiſon in notis plura de Anaſtaſio animaduertit. — In locum Anaſtaſii *Gregorius*, Antiochenus, fuit ab a. 570. patriarcha ſuffectus, et a. 593. vita defunctus. — 9) *Joannes Scholaſticus*, ab opere quodam aſcetico, Κλῖμαξ ſiue *Scala paradiſi* inſcripto, vulgo *Climacus* cognominatus, abbas monaſterii in monte Sina, circa a. 580. ſcripſiſſe et a. 606. grandaeuus obiiſſe videtur. — 10) *Joannes Moſchi*, ſcil. filius, cognomine *Eucrates*, monachus, circa a. C. 610. denatus circa a. 620. — 11) *Georgius*, Alexandrinus ab a. circiter 620. epiſcopus, auctor vitae S. Chryſoſtomi et ſecundum nonnullos auctor *Chronici Alexandrini* ſ. *Paſchalis*, mortuus a. 630. — 12) *Sophronius*, gente Damaſcenus, ab a. 633. patriarcha Hieroſolymitanus, mortuus a. 636. diuerſus a *Sophronio*, Hieronymi amico, et circa a. 381. claro. — 13) *Maximus*, monachus, Confeſſor et abbas Chryſopolitanus, Theologus, Mathematicus et Grammaticus, et a. 640. *Computum* *eccle-*

*) *Anaſtaſii* Sinaitae homilia, (quae ad binas illas pertinet, quas Jo. Tarinus vna cum Origenis Philocalia, Pariſ. 1618. edidit,) in *Aug. Mar. Bandini* monumentis gr. eccleſiae vet. ex bibl. Medic. nunc primum in lucem prodeuntibus, Florent. 1762. 8. tom. II. nr. II. et in tomo III. nr. VI. et VII. *Theodoſii* Archimandritae cum monachis illius epiſtola ad *Anaſtaſium* imperat. et huius epiſtola ad illum. *Anaſtaſii Sinaitae* Opp. in *Gallandii* Biblioth. gr. lat. veterum patr. tom. XII. p. 234.

ecclesiasticum scripsisse videtur: denatus a. 662. in exsilio, in quod, quia Monotheletis se acriter opposuit, missus erat, et multas perpessus calamitates. Vltra quinquaginta libros, ab ipso scriptos, adhuc supersunt. Plures iunctim editi sunt gr. et lat. notisque illustrati a *Franc. Combefisio* in *S. Maximi Operibus*, II. voll. Paris. 1675. fol. — Scripta *psychologica* in Analectis nouis patrum etc. Venet. 1781. p. 153. — 14) *Theodorus*, Rhaithuensis monasterii presbyter, ὁ τῆς Ῥαϊθοῦ, circa a. 650. scripsit libr. *de incarnatione domini aduersus haereses*, cuius nouissima editio est: *Theodori Rhaithu* libellus — gr. et lat. ex Suidae, tum Jo. Meursii ac Caroli du Fresne glossariis emendatus atque explicatus opera *Jo. Bened. Carpzou.* partic. prior, Helmstadii 1779. posterior 1780. 4. — 15) *S. Andreas*, monachus primum Hierosolymitanus, a. 680. synodo CPolitanae Monotheletarum caussa interfuit, dein episcopus *Cretensis*. De operum eius editione v. supra ad §. 33. Eius *homilia* in natalem Mariae primum eruta e cod. Medic. gr. et lat. interprete *Angelo Mar. Riccio*, Florent. 1732. 4. et in *Ang. Mar. Bandini* Monumentis gr. eccl. vet. Florent. 1762. 8. vol. III. nr. 8. — Oratt. vndecim in *Gallandii* B. gr. lat. vett. patrum vol. XIII. p. 93. sqq. — 16) *Antonius* Μέλισσα, h. e. *apis*. *Saxius* in Onom. lit. II. p. 87. suspicatur, illum saec. VIII. et quidem circa a. 760. vixisse, quoniam *Jo. Damasceni* exemplum imitatus sententiarum locos communes digessit. — 17) *Germanus* I. ab a. 715. patriarcha CPolitanus, quod vero Leoni Isaurico aduersabatur, a. 730. munere abdicatus et priuatus, ac mortuus est a. 740. — 18) *Joannes, Damascenus* a patria dictus, et, quia acutus erat philosophus ac probabilis orator, et propter eloquentiam *Chrysorrhoas* cognominatus. Primum munere ciuili functus est; deinde secessit in mo-

nasterium

nasterium Sabae prope Hierosolyma, dignitate presbyter, et vitae instituto monachus. Acerrimus fuit imaginum defensor, et obiit post an. 754. Auctor est theologiae systematicae et pater inter Graecos philosophiae scholasticae. Multa scripsit: in his autem memorabilis est *orthodoxae fidei accurata expositio;* cuius prima rarissimaque editio inscripta est: Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἔκδοσις τῆς ὀρθοδόξου πίστεως — *Jo. Damasceni editio orthodoxae fidei. Eiusdem de iis, qui in fide dormierunt.* Veronae, 1531. 4. — Iidem libri gr. ex edit. *Jo. Ephesini,* in Moldauia, 1715. 4. — Iidem translati in linguam ecclesiast. Georgian. Mosquae a. C. 1744. 4. — Optima hucusque et ex codd. locupletata editio est: *Jo. Damasc.* Opera omnia, quae exstant, et eius nomine circumferuntur, ex variis editt. et codd. Mss. — collecta, recensita, lat. versa, atque annotatt. illustrata, cum (VII.) praeuiis dissertatt. et copiosis indd. opera et studio *P. Michaelis Lequien;* Paris. 1712. fol. tom. I. II. — Carmina, graece, cum interpretatione lat. *Aldi Manutii,* cum *Prudentio,* Venet. ap. Ald. 1501. 4. et in Corpore poet. graec. Colon. Allobr. 1614. fol. — 19) *Theodorus,* Abucara, Joannis Damasceni discipulus, episcopus, philosophus et theologus, circa a. C. 770. Opusculis XLIII. contra haereticos, Judaeos et Saracenos clarus. — 20) *S. Theodorus Studites,* monachus, theologus et sophista, natus CPoli a. 759. primum a. 794. archimandrita Saccudiensis monasterii in suburbano patrio factus, dein ab imper. Constantino VI. a. 796. in exsilium missus, sed anno proximo ab Irene magno cum honore reuocatus et abbas Studio, s. monasterio a Studio quodam romano CPoli condito praefectus, sed bis adhuc exsilio adfectus fuit, et tandem post varia fata in peninsula S. Tryphonis a. 826. viuere desiit. — 21) *Petrus, Siculus,* historicus

storicus, Basilii imperatoris legatus in Armeniam missus, circa a. 871. Eius *Historiam nouorum Manichaeorum* s. *Paulicianorum* gr. et lat. edidit *Matthaeus Raderus* Ingolstad. 1604. 4. — 22) *Cyrillus* et *Methodius*, (alias *Methud*,) sacerdotes graeci et monachi ex ordine S. Basilii, a Michaele Bagore, rogante Swatopulk, principe ac domino Morauiae, circa a. 859. (alii circa a. 863.) in Morauiam sunt missi, qui christianam doctrinam atque disciplinam traderent ibi atque constituerent: id quod secundum ritus ac praecepta ecclesiae graecae primum in Morauia, tum in Bohemia circa a. 894. a Borziwoy, duce Bohemico, inuitati effecerunt *). — 23) *S. Methodius*, confessor et homologeta, ob sacrarum imaginum studia clarus, et ab a. 842. patriarcha CPolitanus; mortuus a. 847. — 24) *Georgius*, monachus et archimandrita, cognomento *Harmatoli* siue *Peccatoris* circa a. 842. clarus: scripsit Χρονικὸν περὶ τῆς Χριστιανῶν βασιλείας καὶ περὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, quod nondum integrum e codd. erutum est, sed partes quasdam illius et fragmenta, a Petauio, Lambecio aliisque sparsim edita, habemus. — 25) *Ninus*, monachus et archimandrita Armenius, cognomine Μεταvοεῖτε, quod vocabulum, Graeciam aliasque prouincias pererrans, continuo fere vsurpabat: obiit a. 998. — 26) *Arethas*, archipraesul Caesareensis Cappadociae, circa a. 914. atque Apocalypseos Johanneae interpres: saeculo autem decimo eum quoque vindi-

*) Vide *Christ. Sam. Schmidt Historische Untersuchung der Frage: ward das Christenthum in Böhmen von Methud nach den Grundsätzen der griechischen oder latein. Kirche eingeführt?* Lips. 1789. 8. inprimis *Schlötzer* in: Nestor, part. III. p. 149 sqq. de Cyrillo et Methodio. Adde *Fabricii B. Gr.* VII. p. 272 sqq., ubi plures *Methodii* referuntur.

vindicauit *Matthaei* in praefat. ad Apocalypsin Joannis fol. a. sect. I. e contrario *Bengel.* in Adparatu critico ad N. T. eum adseruit saeculo VI. — 27) *Oecumenius*, episcopus Triccae in Thracia, circa a. C. 1000. Confecit commentarios siue *catenam* ex patribus contextam in Acta Apostolorum, in omnes Pauli et catholicas epistolas, editam cum *Arethae* explanationibus in Apocalypsin, gr. et lat. interprete *Joanne Hentenio*, emendatore et praelectore huius editionis *Fed. Morello*, tomi III. Lutetiae Paris. ap. Car. Morellum, 1630. fol. — *Oecumenii* expositio in septem epistolas catholicas gr. et lat. cum adnotatt. *Bartholom. Coppen.* Francof. 1610. 4. Collectionem tamen scholiorum in epistolas D. Pauli minus recte tribui *Oecumenio*, et scholia, quae nomen *Oecumenii* et *Photii* prae se ferunt, misera esse, iudicat V. D. in Lips. *A. L. Anzeiger* a. 1801. nr. 103. m. Jul. — 28) *Michael Cerularius* ab a. 1043. patriarcha CPolitanus et mortuus a. 1059. Episcopi romani grauis aduersarius, et schismatis ecclesiae graecae ac latinae praecipuus auctor. — 29) *Simeon*, a Graecis etiam *iunior Theologus* dictus, praefectus monasterii S. Mamantis in Xylocerio CPoli, theologus, homileta et hymnographus, floruit circ. a. C. 1050. Fons vero et caput habetur eorum errorum, qui deinde ab Hesychastis, siue graecis, qui vocantur, Quietistis et Palama sunt innouati. — 30) *Nicetas*, cognomine *Serronius*, primum diaconus CPolitanus, deinde archiepiscopus siue metropolita Heracleae in Ponto; clarus circ. a. C. 1077. Collegit *Catenam graecorum patrum in Jobum*, gr. et lat. cum graeco Jobi textu opera *Patricii Junii* in lucem editam, Londini, 1637. fol. — tum *Catenam patrum graecorum XXX. in Matthaeum*, editam interprete *Balthas. Corderio* ex cod. bibl. Bauaricae, Tolosae, 1647. fol. — *in epistolam I. S. Pau-*

S. Pauli Ap. ad Corinthios enarrationem, gr. e cod. Medic. cum interpretatione lat. et adnotatt. edidit *Jo. Lamius* in Deliciis eruditorum, Florent. 1738. 8. conf. Lamium in praef. p. XVIII. et de eruditione apostolor. cap. XIII. sect. I. §. 9. nr. 72. — 31) *Philippus Solitarius*, monachus graecus, circa a. C. 1105. auctor libri versibus politicis *de Dioptra*, siue disputationis inter animum et corpus, cuius versio tantum latina prosaria, ab *Isaaco Pontano* confecta, exstat Ingolstad. 1604. 4. cum aliis opusculis. — 32) *Theophylactus*, patria CPolitanus, secundum alios tamen Chalcidensis, Acridae archiepiscopus, et Bulgariae totius metropolita: floruit circa a. 1071. et a. 1107. adhuc in viuis fuit. Haud pauca varii generis, potissimum commentarios in S. S. scripsit; ex. gr. *Epistolas*, primum editas notisque criticis illustratas a *Jo. Meursio*, Lugd. Bat. 1617. 4. rec. et aliis XXXV. ex cod. Medic. Laur. cura *Jo. Lamii* auctas, in *Jo. Meursii* Opp. Florent. 1746. fol. tom. VIII. p. 787. Variae autem lectt. in Theoph. epistolas, ex cod. msc. ab *Isaaco Vossio* editioni Meursii adscriptae, leguntur in *Ferdin. Stoschii* Museo critico vol. I. fasc. I. Lemgou. 1774. 8. nr. II. p. 8 sqq. — *Institutionem regiam ad Constantinum Porphyrogenitum* gr. cum versione lat. edidit *Petrus Possinus*, Paris. 1651. 4. et gr. cum Possini versione vulgauit *Anselmus Bandurius* in Imperio orientali, Paris. 1711. fol. tom. I. p. 193. et paucas quasdam obseruatt. suas adiunxit, ad calcem tomi II. — Ἑρμηνεία εἰς τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια, Romae, 1542. fol. *). — Recusa est haec

*) De hac rara aliisque editionibus, de Theophylacto aliisque rebus docte differit *Jo. Gaspar Hagenbuchius* in Excursu theologico-litterario de Theophylacto, ceu exercitationis philologico-theologicae ad 1. Tim. VI. 2. in missu quarto, quinto et sexto, ac missus sexti reliquiis, Turici, 1760. et 1761. 4.

haec editio, cum versione latina (Oecolampadii, a Phil. Montano correcta,) cum notis et variis lectt. (siue potius Oecolampadii coniecturis,) studio *J. P.* Lutet. Paris. 1631. fol. — Missis aliis opuscu-lorum Theophyl. editt. ac versionibus, memoranda est edit. plena, at vitiose expressa typis: *Theophylacti* Opp. omnia, siue, quae hactenus edita sunt, siue, quae lucem nondum viderunt, cum *(Jo. Franc. Bernardi Mariae de Rubeis)* praeuia dissertatione de ipsius Theophylacti gestis, et scriptis et doctrina etc. tom. I—IV. Venetiis 1754—1763. fol. Tom. IV. additi sunt *Euthymii Zigabeni* commentarii in Psalmos. — 33) *Euthymius Zigabenus,* siue *Zigadenus,* monachus CPolitanus, circa a. 1118. Scripsit iussu *Alexii Comneni* aduersus haereses Πανοπλίαν δογματικὴν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, atque commentarios in nonnullos V. ac N. T. libros. Εὐθυμίου μοναχοῦ τοῦ Ζιγαδήνου Πανοπλία etc graece in lucem prolata est a *Gregora* Dodon. Tergouisti in Walachia, 1710. fol. — latine versa antea erat a *Petro Franc. Zinio,* et prodiit, Venet. 1555. fol. rec. Paris. 1556. 8. etc. Titulum vero XXIV. Panopliae, siue κατὰ Βογομίλων ex apographo bibl. Bodl. edidit notisque illustrauit *Jo. Christoph. Wolf* in historia sua Bogomilorum, Witeberg. 1712. 4. — Fragmentum *Euth. Zygabeni libri inuectiui contra Bogomilos,* ex Vatic. cod. erutum, graece et lat. a *Nic. Fogginio* in Anecdotis litterar. ex Mss. codd. erutis, vol. IV. Romae 1783. mai. 8. — Superioris operis adpendix est in codd. *Victoria et triumphus de Massilianorum secta,* vna cum XIV. anathematismis, haeresi eorum oppositis, gr. et lat. et cum adnotatt. edit. a *Jac. Tollio,* in Insignibus itinerarii italici, p. 106. — Commentar. in Psalmos primum graece adiectum esse tom. IV. Theophylacti Opp. paullo ante iam notauimus. Inprimis memorandus est *Commentarius in quatuor Euangelia,*

cuius

cuius versio latina ex praeclaro gr. cod. a *Jo. Hentenio* facta Louanii 1544. fol. et saepius edita fuit; ipse vero etiam contextus graecus prodiit cum hac epigraphe: *Euthymii Zigabeni* Commentarius in IV. euangelia, gr. et lat. Textum graecum numquam antea editum ad fidem duorum codicum membran. bibliothecarum S. Synodi Mosquensis, aetate auctoris scriptorum, diligenter recensuit, et cum repetita versione lat. Jo. Hentenii suisque animaduersionibus edidit *Christian. Frid. Matthaei,* tom. III. Lips. 1792. mai. 8. Tomus autem primus in duas diuisus est partes, et longa eaque erudita, et critica et quae supplementa ad alia Euthymii scripta continent, prolegg. praemissa sunt. — 34) *Nilus,* cognomine Doxopatrius, primum archimandrita CPoli, tum Protoproedrus Syncellorum et nomophylax romani imperii; sub Rogerio, rege Siculorum, circa a. C. 1143. scripsisse dicitur librum *de quinque patriarchalibus sedibus,* gr. et lat. editum a *Stephano le Moyne* cum notis in variis sacris, tom. I. p. 211. — Ab hoc diuersi sunt *Nilus Eparchus* et *Nilus Cabasilas,* de quibus supra ad §. 35. — 35) *Joannes Beccus* siue *Veccus,* ab a. C. 1274. patriarcha CPolitanus, Theologus, Homileta et Epistolographus. — 36) *Georgius Metochita,* Joannis Becci archidiaconus CPolitanus, atque cum eodem Becco, quia opinionum latinae ecclesiae fautor erat, circa a. 1283. in exsilium eiectus est. — 37) Ab hoc diuersus est et fere notior *Theodorus Metochita,* historicus et philosophus, clarus a. 1310 sqq. magnus Logotheta; a. tamen 1327. in exsilium missus, mox autem illo liberatus, CPoli in monasterio Chorae, quod ipse instaurauit, aetatem transegit, et a. 1332. viuere desiit. Plura scripsit, n. Paraphrasin in Aristotelis libr. VIII. physicorum; capita philosophica et historica miscellanea et alia. Specimina operum

rum *Metochitae*, quae inſcribuntur ὑπομνηματισμοὶ καὶ σημειώσεις γνωμικαὶ, e codd. msst. cum praefatione et adnotatt. vulgauit *Jo. Bloch*, Hauniae 1790. 8. — Capp. II. de politia Cyrenaeorum et Carthaginienſium edita ſunt ad calcem Supplementi editionis Lipſienſis Nicolai Damaſceni etc. Lipſ. 1811. 8. Add. *Jo. Frid. Bodenburg* comm. de Theodoti Metochitae ſcriptis, νοθείας inſimulatis, in Miſcellan. Lipſienſ. XII. p. 20 ſqq. — 38) *Philemon*, auctor Lexici technologici graeci; num circa a. 1170. vixerit, et recentior aetate Etymologi atque Euſtathii videatur, inquirit *Saxius* in Onom. lit. II. p. 561. in Analectis. — 39) *Barlaam*, monachus ordinis S. Baſilii, e Calabriae oppido *Seminaria* ortus, vir quidem πολυμαθέστατος, at in ſententiis theologicis inconſtans, primum pro Graecis, dein pro Latinis, pro diuerſitate loci, vbi habitabat, certans; nam a. 1337. in ſynodo CPolitana damnatus, caſtra Graecorum deſeruit, et diuerſarum partium habitus eſt. Vita exceſſit a. 1348. Inter varia eius ſcripta memorabilis eſt liber *de primatu Papae*. — 40) *Georgius Palamas*, ortu Aſiaticus, monachus, ſectae Palamiticae auctor, atque aduerſarius Barlaami et *Gregorii Acindyni*, qui Barlaami partes ſusceperat, circa 1337. adhuc a. 1351. in viuis fuit. — 41) *Philotheus*, primum monachus, dein ab anno 1354. *Calliſto* deiecto, patriarcha CPolitanus, initio tamen a. 1355. Calliſto in integrum reſtituto, loco ſuo motus eſt, et, mortuo demum *Calliſto* a. 1362. priſtinam recuperauit dignitatem et vita defunctus eſt a. 1376. In multis autem ſcriptis ſui memoriam reliquit. — 42) *Joannes Cypariſſiota*, cognomine *Sapiens*, theologus et Palamitarum aduerſarius, circa a. 1370. — 43) *Julianus Caeſarinus*, in concilio Baſil. ab a. 1431. ſub Eugenio IV. qui papa fuit ab a. 1417. partes paene egit duplices, regi tamen Hungarorum

rum

rum haud bona suasit. Eius diss. ἀνέκδοτος ex bibl. Medic. Laurent. gr. et lat. edita est studio *Rudesindi Andosillae*, Florent. 1762. 4. — 44) *Manuel Caleca*, theologus graecus, Latinorum tamen a partibus stetit, circa a. 1360. — 45) *Simeon*, archiepiscopus Thessalonicensis, et rituum ecclesiae graecae interpres ac defensor: mortuus a. 1430. aut 1429. — 46) *Josephus Bryennius*, monachus et homileta CPolitanus, a. 1464. Eius opera inuenta (Ἰωσὴφ Μονάχου τοῦ Βρυεννίου τὰ εὑρηθέντα) ex duobus codd. gr. edidit *Eugenius*, diaconus Bulgariae, Lips. 1768 – 1784. III. tom. 8. Ad tom. III. quaedam contulit *Chr. Frid. Matthaei*, et nomine Thom. Mandacasis latinam scripsit dedicationem ad collegas synodi Petroburg. et Mosquens. — 47) *Theophanes*, *Nicaenus* archiepiscopus, circa a. 1347. scripsit orationes, symphoniam V. et N. Testamenti, epistolas et alia. Eius Opp. quae exstant primum e bibl. Vaticana gr. et lat. edita sunt, D. *Gonsaluo Ponce de Leon* interprete, qui adnotatt. etiam addidit, et varias lectt. ex alterius codicis collatione, Romae ap. Franc. Zanettum 1590. 8. — 48) *Gregorius Scholarius*, postea *Gennadius* dictus, primus post CPolin a Turcis captam patriarcha, a. 1454. mortuus a. 1464. Multa scripsit, in his quoque contra Plethonem pro Aristotele, Pletho autem contra *Scholarium*, et *Confessionem fidei*, statim post vrbem a Turcis captam 1453. Mahometi II. postulanti exhibitam, quae graece cum versione latina subiuncta exstat in Collectione inscripta: *Dauidis Chytraei* oratio de statu ecclesiarum hoc tempore in Graecia, Asia, Boemia etc. Epistolae CPolitanae et aliae circiter XXX. quibus in hac editione aliquot epistolae graecae et latinae, *Confessio fidei a Gennadio — exhibita*, de Russorum et Tartarorum religione, et alia accesserunt. Francof. ap. hered. Andr. Wechel. 1583. 8. p. 173 sqq.

ſqq. etc. — 49) *Manuel*, dein *Maximus* dictus, *Margunius*. Hic *Margunius Cretenſis*, ſub exitum ſaeculi XVI. celebris, et Romae, Venetiis, Piſis, Patauii, etiam Pariſiis verſatus, primum *Manuel Margunius* vocabatur, dein, ad epiſcopatum Cytherorum in inſula Cypro a. 1584. euectus eſt: quo facto, more Graecorum, qui, quando monachi habitum nomenque ſumunt, aut epiſcopatum ſuscipiunt, nomen ſuum alio nomine, quod ab eadem littera incipit, permutare ſolent, pro *Manuele Margunio* nuncupari voluit *Maximus Margunius*, quo nomine notior eſt. Diſcipulos habuit *Cyrillum Lucarem* Cretenſem, patriarchum deinde CPolitanum, (qui ab a. 1621. quater munere detruſus, at quater, et a. 1637. quintum reſtitutus, ſed poſt vnum annum ſtrangulatus eſt,) ac *Metrophanem Critopulum*, patriarcham Alexandrinum, obiitque in patria Creta, a. 1602. Multa ſcripſit graeco, graeco-barbaro et latino ſermone; multas vero perſequutiones contra ſe excitauit et miſeram degit vitam, atque ob audaciorem ſuae haereſeos et ritus defenſionem in cuſtodiam coniectus eſt. Vitam eius, doctrinam et ſcripta copioſius perſequutus eſt *Jo. Lamius* in praefat. ad Delicias eruditorum, Florent. 1739. p. XXIV ſqq. et p. 292 ſqq. XIII. epiſtolas *Margunii* in lucem protulit. — Idem in praefat. ad tom. Deliciarum etc. ibid. 1740. editum pag. XXX ſqq. plura, quae ad vitam et doctrinam Margunii pertinerent, retractauit atque illuſtrauit, et p. 1 ſqq. multas Margunii epiſtolas graece, et p. 123 ſqq. verſionem illarum latinam Philippi Elmii, Florentini, cum ſuis ſcholiis publicauit. — In libro inſcripto: *Τύποι ἐπιστολῶν Θεοφίλου Κορυδάλεως, ἢ περὶ ῥητορικῆς* etc. Venet. 1786. 8. ſunt plures Margunii epiſtolae ad patriarcham Jeremiam, ad Dauid. Hoeſchel. et Conr. Rittershuſ. — cum interpretatione latina *Conradi Rittershuſii*

ſii prodierunt *Max. Margunii Hymni Anacreontici*, gr. et lat. Auguſtae Vindel. 1601. 12. Conf. etiam longam *Villoiſonii* epiſtolam ad me datam in meis Supplem. ad Introd. etc. II. p. 262 ſqq. — 50) De *Metrophane Critopulo*, nonnullorum ſcriptorum auctore, quem fuiſſe diximus Margunii Cretenſis diſcipulum, pauca addere liceat. Ille autem floruit ſaeculo decimo ſeptimo: primum functus eſt munere Hieromonachi in monte Atho, dein iuſſu atque auctoritate *Cyrilli Lucaris* in Angliam et Britanniam miſſus, et, quum ex peregrinatione rediret, patriarchalis eccleſiae CPolitanae Protoſingulus factus, denique patriarcha Alexandrinus creatus eſt. Praeter alia ſcripſit Emendationes atque animaduerſſ. in *Meurſii* Gloſſarium graeco-barbarum, quas ex autographo primum edidit *Jo. Ge. Frid. Franzius*, Stendal. 1787. 8. Sed conf. V. D. (ni fallor, cl. *Müllerum*;) in Supplem. in *Leipz. L. Z.* 1806. p. 2109. de exemplari Meurſii Gloſſar. cum adnotatt. Reineſii orae adſcriptis, ex quo ed. Franzii corrigi poteſt atque augeri, et quae adnotaui ad Fabricii B. Gr. vol. XI. p. 599 ſq. — Denique, vt alios omittam, (neque noſtra aetate defuerunt Graeci docti, qui in gratiam potiſſimum Graecorum ſuorum libros varii generis, neque ſpernendos ediderunt, aut in linguam gr. tranſtulerunt, inter quos eminent *Coray* (Κοραῆς,) ortu Chius, in praeſenti autem Pariſiis viuens, vir multis libris graecis publicatis de Graecis recentioribus non minus quam ipſis graecis litteris atque nonnullis vett. auctoribus ab ipſo editis immortaliter meritus, et *Anthimus Gazes*, Archimandrita, eccleſiae graecae Vindobonenſis ſacerdos *),) memorabo *Gregorium*

*) Ab eo nuper edita ſunt: Βιβλιοθήκης ἑλληνικῆς βιβλία δύο, περιέχοντα κατὰ χρονικὴν πρόοδον περὶ τῶν ἐξόχων

gorium Thessalonicensem, cuius decem orationes cum singulis Jo. Chrysostomi et Amphilochii etc. edidit *C. F. Matthaei,* Moscou. 1776. 8.

ἐξόχων Ἑλλήνων συγγραφέων βεβαιωτέρας εἰδήσεις. Συνεφανισθέντα ἐκ παλαιῶν καὶ νεωτέρων κριτικῶν, καὶ ἐκδοθέντα ὑπὸ Ἀνθίμου Γαζῆ τοῦ Μηλιώτου. Τόμος Α. περιέχων τὸ πρῶτον βιβλίον. Τόμος. Β. περιέχων τὸ δεύτερον βιβλίον. Viennae Austriae 1807. mai. 8. Basis est *J. A. Fabricii* Bibl. gr. cum varijs nouis accessionibus. Tum Ἑρμῆς ὁ λόγιος, ἢ Φιλολογικαὶ ἀγγελίαι, ὑπὸ Ἀνθίμου Γαζῆ ἐκδιδόμεναι. m. Jan. Febr. Mart. etc. 1811. 8. in quibus etiam Coray merita laudat., eiusque scripta enumerat. Idem *Glossarium neograecum* edere coepit. Conf. *Hall. allgem. L. Z.* 1811. nr. 154. et *Beckii* Acta Seminarii — Lips. I. p. 466 sq. not. vbi quoque p. 460 sqq. de meritis, libris atque editt. *Diamantii Corayi* copiosius agitur, et de eius edit. Fabularum Aesop. Paris. 1810. 8. v. *Jen. allg. L. Z.* 1811. nr. 57.

Finis.

INDEX.

INDEX.

D.

Melea-
